BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

POETARUM

VOL. XII.

CONTINENS

EURIPIDIS TRAGOEDIARUM VOL. II.

ED.

AUG. IUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

GOTHAE ET ERFORDIAE MDCCCLIX.
SUMPTIBUS HENNINGS.
LONDINI APUD DAV. NUTT 270, STRAND.

EURIPIDIS

TRAGOEDIAE.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

VOL. II. SECT. I.

CONTINENS

HELENAM.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAE ET ERFORDIAE MDCCCLIX.
SUMPTIBUS HENNINGS.
LONDINI APUD DAV. NUTT. 270. STRAND.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ε Λ Ε Ν Η.

PROOEMIUM.

Helena Euripidis argumentum habet tam diversum a vulgaribus fabulis, ut id quo auctore in scaenam poeta induxerit, omnium primum a doctis hominibus quaesitum sit. Quorum industria tametsi sic est in hoc negotio versata, vix ut ullus nostrae diligentiae locus relictus esse videatur: tamen, quoniam quae ab his disputata sunt eruditum lectorem, non tironem requirunt, non omittendum putavimus, quin eadem nostro more explicaremus et relaxata paullulum ista brevitate scriberemus quae facilius iucundiusque legerentur ab iis, qui studii plus quam doctrinae ad cognoscendum Euripidem adferrent.

Veniat igitur princeps in medium Homerus: quem hoc loco placuit producere, quod et primus de Helenae Menelaique rebus memoriae prodidit et vel praecipuus auctor habendus est earum rerum, quae communi fama et velut publica fide ferebantur. Is igitur Helenam tradit Iovis et Ledae filiam fuisse, conf. Mueller. de cyclo p. 86., quam in matrimonio Menelai agentem raptum venisse Paridem, Priami filium, classe a Phereclo vel ab Harmonide aedificata, Iliad. ε, 59. coll. adnot. ad Helen. 229. Impositam navibus et simul cum magnis opibus avectam in Cranaë insula primum in novi iura mariti cessisse, Il. γ. 443. Inde Paridem non qua cursus fuit brevissimus Troiam repetisse, sed actum erroribus Sidonem appulisse, Il. ζ. 290., uxorem autem

Helenam habuisse viginti fere annis, Il. ω, 765. Post mortem Paridis sunt qui Deiphobo eam nupsisse tradant, v. Heynii Excurs. XII. ad Verg. L. II. Aeneidos; cuius rei non prorsus ignarum Homerum fuisse colligas ex duobus Odysseae locis, δ, 276. ϑ, 517. Post captam urbem orta inter duces discordia pars cum Agamemnone remansit, ut Minervae iram expiarent; pars cum Nestore et Menelao domum petiit, Odyss. γ, 117 sq. Sed Menelai navigatio prope Sunium Atticae promontorium interpellata est obitu et funere gubernatoris: quo perfecto quum ad Maleam accessisset, tempestate deiectus naufragiumque passus est ad Cretam. Unde quinque navibus receptis circa multos populos vagatus in Aegyptum denique pervenit. Ibi hospitio usus est Polybi Thebani et Thonis, multisque et ipse et Helena muneribus ornati sunt. Mox in Pharo insula ventis iniquis detentus Protei monitu Aegyptum repetiit sacrificiorum causa persolvendorum; postremo placatis deis anno octavo in patriam rediit. Odyss. γ, 276 — 312. δ, 81. 125. 227. 351 — 586.

Ab hac Homeri narratione quantum discrepet Euripides, e prologo fabulae cognoscere licet. In quo quae scripta sunt vv. 36 — 41. de Iovis consilio causisque conflati belli Troiani, hisque similia in Oreste v. 1638., in Electra v. 1280., in fragm. inc. trag. 100., a Stasino sumpsit, seu quis alius fuit qui Cypria scripsit, carmen epicum, de cuius argumento memoriae prodidit Proclus in Chrestomathia, versus autem eos, quibus usus est Euripides, Scholiastes Venetus servavit ad Hom. Iliad. α, 5.

ἦν ὅτε μυρία φῦλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' [ἀνδρῶν] *)
. . . . βαρυστέρνου **) πλάτος αἴης
Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσι
σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων ***) παμβώτορα γαῖαν
ῥιπίσσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο,
ὄφρα κενώσειεν θανάτῳ πάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ
ἥρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

---

*) Vulgo πλαζόμενα. Lacunam explevit Wolfius. [Hunc ipsum locum tractavit G. Hermannus ad huius fabulae v. 40. p. 9. R. K.]

**) βαθυστέρνου Wolfius; recte, ut opinor.

***) κουφίσσαι ἀνδρῶν Wolfius. Malim κουφίσσαι μερόπων.

Idem poeta fere primus de Paridis iudicio tradidisse videtur: siquidem Homeri locum eadem significantem potius quam explicantem, Iliad. α, 28., recte Aristarchus interpolatum esse statuit; itemque de Dioscuris immortalitate donatis, quorum mortem breviter Homerus neque ulla addita talis honoris mentione memoravit Iliad. γ, 243. Nec magis huic poetae aut de Paridis itinere cum Homero conveniebat, ut qui hunc post tertium diem quam Sparta solvisset secundo vento et placido mari Troiam pervenisse scripserit, ut monuit Herodotus II, 117., testis haud paullo gravior quam Proclus; aut de Helena cum Euripide: quam ille perinde ut ceteri Troiam venisse, eandemque Iovis e Nemesi, non e Leda, filiam fuisse tradidit. v. Athen. VIII. p. 334. C., unde sua petiit Eustathius ad Iliad. ψ. p. 1321, 27. Callimach. in Dian. 232. ibiq. Schol. Plutarch. de Pyth. orac. c. 14. Pausan. I, 33, 7. Athenag. Legat. p. 6. emendatus a C. G. Kruegero Comment. Thucyd. p. 293, 23. Communem de origine Helenae fabulam e tragicis praeter Euripidem sequutus est Sophocles fragm. 708. ed. Dindorf.

In his rebus si quis miretur quid tantam attulerit varietatem dissensionemque scriptorum, Heynium audiat de ea re docte disputantem in Excursu I ad Vergilii Aen. L. II. p. 271. „Aliquamdiu" inquit „res Troianae communi aliquo inter scriptores consensu erant traditae, prout ab Homero et poetis cyclicis, ex maiorum fama ac narratione, antiquo sermone, hoc est, poetico fuerant expositae. Sed quum poetices honos inter Graecos frequentari coepisset, essentque primum qui singillatim particulam aliquam ex toto illo cyclo mythico decerptam carmine tractarent, ornarent, et delectationis causa variarent, tum alii, inprimis lyrici, qui carmina sua suavibus episodiis distinguerent, ex eo tempore res Troianae quasi materiae poeticae loco esse coeperunt, qua ingeniosi homines in quamcunque formam diffingenda uterentur, unumque id propositum haberent, ut cum probabilitate aliqua delectarent. Ab historiae fide multo magis recessum est, quum Tragici poetae fabularum suarum ὑποθέσεις et argumenta ex cyclo illo peterent, et pro consilio suo tragoediaeque natura varie ea tractarent, ornarent, infle-

eterent, nova adfingerent et saepe in diversissimas partes traherent. Quae quidem res quum vel ex Sophocle et multo magis ex Euripide notissima sit, haerere in illa nolumus.“

Sed a Sophocle et Euripide etsi iure dixit Heynius multa esse in fabularum ratione novata. tamen Noster ille in Helena quidem obscuram potius fabulam minusque cognitam quam quae nullum aut non idoneum auctorem haberet sequutus est. Testem de ea iam is qui argumentum Graecum Helenae scripsit Herodotum adhibuit, cuius Lib. II. c. 112 — 120. exstat narratio Aegyptiorum sacerdotum fide nixa, regem fuisse Aegyptiorum eum qui a Graecis Proteus appellaretur, qua tempestate Paris cum Helena ad Nili ostia delatus esset. Huic Proteum comperta hospitii iniuria et Helenam et opes simul raptas abstulisse, addito redditurum repetenti marito. Sed rem ut acta erat memorantibus Troianis non prius Graecos credidisse, quam capta urbe nusquam mulierem repperissent. Tum denique vectum in Aegyptum Menelaum et uxorem gazamque integram recepisse et donis insuper auctum discessisse.

Ab iisdem unde Herodotus didicit auctoribus acceptam fabulam in scaena Euripidem exhibuisse, haud dissimilis veri coniectura foret, nisi multo esset alia probabilior. Nam duobus fere saeculis ante Herodotum atque iis temporibus, quibus vixdum commercia inter Graecos Aegyptiosque celebrari coepta essent, Stesichorus fuit Himeraeus, poeta clarissimus: qui quum editis carminibus ad res Troianas pertinentibus vel eadem de Helena quae priores, vel etiam turpiora tradidisset, poenas γλώσσης ἀκαιρίμου aut ipsi Helenae aut eius fratribus oculorum caecitate persolvisse fertur. Quorum iram numinum ut placaret, palinodiam scripsit, qua quae antea secus dixerat de Helena retractavit eamque Troiam concessisse prorsus negavit. Et Stesichori quidem carmen una cum reliquis eiusdem monumentis poetae intercidit: ceterum eorum quae modo explicavimus testis est antiquissimus Isocrates Encomio Helenae §. 64. ἐνεδείξατο δὲ καὶ Στησιχόρῳ τῷ ποιητῇ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν· ὅτε μὲν γὰρ ἀρχόμενος τῆς ᾠδῆς ἐβλασφήμησέ τι περὶ αὐτῆς, ἀνέστη τῶν ὀφθαλμῶν ἐστερη-

μένος, ἐπειδὴ δὲ γνοὺς τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς τὴν καλουμένην παλινῳδίαν ἐποίησε, πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν φύσιν κατέστησε. Huic proximus aetate Plato verba ipsa Stesichori, quibus caput palinodiae continerctur, servavit, Phaedro p. 243. A. *οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος· οὐδ' ἔβας ἐν νηυσὶν ἐϋσέλμοις οὐδ' ἵκεο πέργαμα Τροίας.* Hinc illa in proverbium abiit palinodia: cuius multi mentionem miecerunt, ut Dio Chrysostomus Orat. XI. p. 323. Reisk. Maximus Tyrius Diss. XXVII. init. Aristides vol. I. p. 430. vol. II. p. 72. 364. ed. Dindorf. Pausanias III, 19. aliique, quos memoravit O. Fr. Kleinius in Fragmentis Stesichori p. 95 — 98. In Aegypto an Helenam fuisse, Graecis ad Troiam belligerantibus, Stesichorus tradiderit, decernere non audeo: nam Herodoti narrationem rettulit Eustathius ad Iliad. *γ*. p. 397. ad Odyss. *δ*. p. 1500. Rom. Philostratus in Vita Apollonii IV, 16. p. 153 sq. et in Heroicis c. 2. §. 20. p. 693. incertum quem auctorem sequutus sit; Sextus Empiricus VII. §. 181. 252. quae scripsit, in eandem sententiam ab Euripide sumpta censet A. Matthiae. Sane Stesichorum ipsum huius rei testem laudavit Tzetzes ad Lycophr. 113. et Schol. Aristid. p. 56. ed. Frommel. Sed de his vereor ne recte iudicaverit Kleinius, qui confusam ab iis Stesichori Herodotique narrationem suspicatur. Ne tamen raram huius rei mentionem fuisse putes, Anticlidis facit testimonium *Νόστων* scriptoris (v. Mueller. de Cyclo p. 126.), quo utitur Eustathius ad Odyss. l. c. *περὶ δὲ Φάρου ἱστορία φέρεται κατὰ τοὺς παλαιοὺς παρὰ Ἀντικλείδῃ, ὡς Ἑλένη πόθῳ Μενελάου λάθρα ἐξελθοῦσα τῆς πόλεως, ὅτε κατέσχεν αὐτὴν ὁ Πρωτεύς, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται, καὶ Καρικὸν εὑροῦσα πλοῖον, ἔπεισε τὸν ναύκληρον Φάρον ἀποκαταστῆσαι αὐτὴν εἰς Λακεδαίμονα· χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, ἔνθα τὸν Φάρον ὑπὸ ὄφεως θανεῖν, τὴν δὲ θάψασαν αὐτὸν οὕτω τὴν νῆσον ἀπ' ἐκείνου ὀνομάσαι.*

At de imaginc Helenae sive *εἰδώλῳ*, quod ipsius loco Troiam abductum fuerat, nemo reperietur qui ante Euripidem tradiderit, praeter Stesichorum: de quo testis est Plato de republica lib. IX. p. 586. C. *ὥσπερ τὸ τῆς Ἑλένης εἴδωλον ὑπὸ τῶν ἐν Τροίᾳ*

Στησίχορός φησι γενέσθαι περιμάχητον ἀγνοίᾳ τοῦ ἀληθοῦς. Verba Stesichori sunt apud Tzetzem l. c. Τρῶες οἱ τότ' ἴσαν Ἑλένας εἴδωλον ἔχοντες. Quae quum ita sint, dubitari non potest quin ab hoc poeta Euripides sumpserit id, in quo summa fabulae posita est.

Haec fere sunt quae de argumento Helenae dicenda putavimus: quae quidem etsi ad doctrinam haud contemnenda, tamen non eam vim habent, ut de tractatione non quaerendum videatur. De qua quanquam sic disputare, ut doctis satisfacere possimus, non est nobis propositum; tamen haud alienum fuerit de quibusdam rebus admonere lectorem, quas qui recte consideraverit non poterit non certa iam munitaque via ad iudicandum procedere. Ac primum commemoranda est sententia Aug. Guil. Schlegelii: qui eodem hanc quo alias Euripidis fabulas crimine perculit soccoque quam cothurno propiorem esse pronuntiavit. Qua in sententia et veri aliqua pars est, ut mihi videtur, et nonnihil erroris. Etenim comoediae similem quum hanc fabulam dixit, non eam ut opinor, quam vulgo dicunt comoediam intellexit: a cuius levitate et res et personae et oratio abhorret. Nec vero quemquam esse existimo, qui exitum fabulae laetum felicemque aut a natura tragoediae aut a consuetudine Graecorum abhorrere censeat. Agitur fides Helenae, salus Menelai, promissa Mercurii, vaticinia Theonoae, pietasque in patrem; postremo aequitas et iustitia deorum, quos contractam nulla culpa calamitatem, sed fati lege invectam pensare felicitate, non prorogare in infinitum decebat. Quae omnia eiusmodi sunt, ut nihil cum ioco ludoque commune habeant, sed vel maxime tragica esse videantur. Verum tamen qui attendere volet haud pauca reperiet quae infra tragoediae gravitatem iaceant. Etenim duae sunt partes huius fabulae: brevior altera ab initio usque ad v. 760., cuius haec summa est, ut Helena et Menelaus post longum discidium, quod utrique invito acciderat, multosque exantlatos labores se invicem agnoscant. Quo postquam perventum est, mirum quantum actio elanguescit, multis sermonum ambagibus argutiisque, dum vel Theonoam sibi conciliare vel Theoclymenum fraude circumvenire student, extracta iusto

longius et debilitata. In ea re satis mirari non queo iudicium Euripidis, qui quae tragicam gravitatem caperent perstrinxerit potius quam explicaverit; rem autem suapte natura si minus alienam a tragoedia, at tamen neque ad delectationem eximiam neque ad magnitudinem animi laudabilem, fraudem atque insidias, tanta cura persequutus sit. Quae res aliud quoque incommodum attulit, ut chori, cui in priore parte aliquid tamen relictum erat, nullae sint in altera partes nisi tacendi moramve interponendi canticis ad rem nihil pertinentibus. Postremo si de moribus personarum quaeras, Helenam video unam quae laudari possit, non propter singularem quandam animi magnitudinem, sed caritate mariti ac fide: quem quidem quo studiosius colebat, eo magis Theoclymeni incendebat amorem. Theonoam et Theoclymenum induxit apte ad implicationem fabulae, ceterum nulla re insignes. Teucri personam fuit qui inductam reprehenderet: non facturus, ut opinor, si illum et genere cognatum cum Atheniensibus ac velut indigenam heroem fuisse reputasset, et regionum situ quas petebat omnium aptissimum, qui quid ad Troiam et in Graecia actum esset Helenae nuntiaret. At Menelaus sane cultu habituque indignus ampullis istis, quibus, quum primum in scaenam ingressus est, orationem suam orditur, homo pannis obsitus, fama exhaustus, vetulae aedium regiarum custodi turpiter supplex, eiusdem minis trepidus, aliquando ridicule expostulans; postremo qui, etiamsi quando maiores spiritus sumat et generosius quid proloquatur, fidem ignavia amiserit suaque ipse verba inepto plerumque acumine corrumpat. Cuiusmodi si fuit Telephus ille aut Bellerophontes, minime miror ludibrio fuisse Aristophani.

Haec igitur atque talia si indigna cothurno censuit Schlegelius, non dubito quin omnes adsentientes habiturus sit. Ac quoniam haec fabula eiusmodi est, ut neque pro tragoedia iure haberi possit neque ad comoediae humilitatem detrudenda videatur, quaeritur, quodnam sit aut quale illud genus, in quo eam collocandam esse arbitremur. Cui rei brevis responsio est. Nam Euripides fere primus videtur illud genus incohasse, quod inter tragoediam comoediamque interiectum Graeci nondum invenerant quo distinguerent nomine singulari; nostrates ab eo ap-

Στησίχορός φησι γενέσθαι περιμάχ
ἀληθοῦς. Verba Stesichori sunt ap
Τρῶες οἵ τότ' ἴσαν Ἑλένας
τες. Quae quum ita sint, dubitari
ab hoc poeta Euripides sumpserit id
fabulae posita est.

Haec fere sunt quae de argum
cenda putavimus: quae quidem et
haud contemnenda, tamen non ean
de tractatione non quaerendum vi
quanquam sic disputare, ut doctis
mus, non est nobis propositum; tan
fuerit de quibusdam rebus admoner
qui recte consideraverit non poteri
munitaque via ad iudicandum proced
commemoranda est sententia Aug.
gelii: qui eodem hanc quo alias
crimine perculit soccoque quam co
esse pronuntiavit. Qua in sentent
pars est, ut mihi videtur, et nonnil
nim comoediae similem quum ha
xit, non eam ut opinor, quam v
moediam intellexit: a cuius levitat
sonae et oratio abhorret. Nec vero
existimo, qui exitum fabulae laetu
a natura tragoediae aut a consuet
abhorrere censeat. Agitur fides He
nelai, promissa Mercurii, vaticinia
que in patrem; postremo aequitas e
quos contractam nulla culpa calar
lege invectam pensare felicitate, no
finitum decebat. Quae omnia eius
hil cum ioco ludoque commune
maxime tragica esse videantur.
attendere volet haud pauca reperi
goediae gravitatem iaceant. Eteni
huius fabulae: brevior altera ab
760., cuius haec summa est, ut I
post longum discidium, quod ut
rat, multosque exantlatos labores
scant. Quo postquam perventum
actio elanguescit, multis sermon
tiisque, dum vel Theonoam sibi
clymenum fraude circumvenire st

pellaverunt, quod erat ei cum utroque genere commune, ut et actionem haberet et in scaena spectaretur.

Sed quoniam ne sic quidem satis illud aut explicatum aut a reprehensione tutum esse videtur, quod plus Euripides alteri fabulae parti quam par erat spatii concessit: non existimo dissimulandum esse de quodam huius fabulae loco quid mihi in mentem venerit. Etenim quum in universa fabula rem a colloquio et ab actione ad perpetuitatem quandam orationis et ad μακρολογίαν illam sophistarum revocavit *), prolixisque sermonibus et narrandi artificium et lamentationum facundiam et sententias splendidas subtilesque ostentavit; tum eo loco qui est v. 865 — 1029. colloquium Theonoam inter et Helenam Menelaumque institui fecit, quod inventione, eloquentia, argumento hominem prodere videtur et forensium certaminum gnarum et aliquid civium studiis et temporum rationi tribuere solitum. Ac genus orationis iudiciale et agnosci facile potest et diximus de eius usu in fabulis Euripideis quantum satis esset pro tempore in praefatione vol. I. p. XXVIII sqq. Argumentum autem coniunctum est, nisi fallor, cum rebus iis, quae brevi ante actae erant in re publica. Etenim si considero, quanto cum studio illud quum in reliqua fabula tum in illo sermone inculcetur, reddi debere, quae quis aliena teneat sive fidei suae commissa seu forte potitus; tametsi ea res e fabulae ratione ducta est, tamen impetrare a me non possum, ut tantum in ea verborum consumptum putem, nisi aliud simul spectasset. Ac facile cuivis in mentem veniat eorum, quae inter Athenienses et Lacedaemonios acta sunt, postquam pax convenerat (Olymp. LXXXIX, 4.) ea condicione, ut oppida bello capta invicem redderentur. V. Thucyd. V, 18 sqq. Nam ea condicio quum impleri a Lacedaemoniis non posset, et sociis repugnantibus et duce eorum Charida,

---

*) Vide praeter prologum v. 255—305. 386—436. 483—514. 711—733. 1526—1618. 1642—1679. Conf. A. Boeckh. de Platonis Min. et Legg. p. 8 C. Fr. Hermann. ad Lucian. de conscr. hist. p. 6. Digna lectu de Italis quaeque ad indicandi de talibus prudentiam valeant, rettulit Goethius Opp. vol. XXVII. p. 123 — 125.

qui Amphipolin praesidio tenebat, non obtemperante: ἐγίγνοντο ἀεὶ λόγοι, ut verbis Thucydidis utar lib. V. c. 39., τοῖς τε Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ ὧν εἶχον ἀλλήλων, donec Alcibiadis dolo foedus disiectum est. Thucyd. V, 43 sqq. Plutarch. Nic. 10. Alcib. 14. His igitur temporibus quae publice tractata sunt ab utriusque oratoribus civitatis, eorum si in scaena memoriam recoluit Euripides, et adsensionem summam gratiamque populi sperare potuit et fecit idem, quod eum saepe et magno quidem cum successu fecisse constat. Sed haec ego, ne quis erret, probabilia ad coniecturam esse, non certo conclusionis genere colligi dixi. Unum addiderim, quo nescio an aliquid etiam accedat probabilitatis coniecturae nostrae: foedus, quod hoc ipso tempore, auctore Alcibiade, inter Athenienses et Argivos ictum est, in Supplicibus attigisse Euripidem: qua de re consentiunt inter se viri primarii A. Boeckhius in libro de Trag. Gr. p. 187. et G. Hermannus in praefatione ad eam fabulam. Quodsi his iure visum est ex ea re coniecturam fieri posse de tempore editarum Supplicum: idem facere licebit in Helena. Quanquam annum definire non audeo: tantum constare puto actam esse Helenam post Olymp. LXXXIX, 4. et ante Ol. XCII. I, quo anno Thesmophoriazusas edidit Aristophanes, Helenam ut nuper actam perstringens. Vide Iacobi Palmerii Exercitationes in Auctores Graecos p. 758 sqq. sive Comment. Aristoph. vol. VI. ed. Lips. p. 294. Clintonis Fast. Hell. p. 83. ed. Krueger. PFLUGK.

Multo rectius de tempore, quo haec Euripidis fabula docta esset, disputavit G. Hermannus quam Pflugkius noster. Is enim spretis atque contemptis levibus istis aut potius inanibus coniecturis, quibus ductus esset Pflugkius ad annum Helenae investigandum, hoc argumento usus est, ut, quum Scholiastam Aristophanis ad Thesmophoriazusas v. 1012. meminisset tradere Helenam una cum Andromeda ab Euripide in scaenam prolatam esse (Scholion ad l. c. eiusmodi habetur: Ἀνδρομέδαν] πιθανῶς· συνδεδίδακται γὰρ τῇ Ἑλένῃ), hoc statueret, Helenam una cum illa fabula actam esse Olympiadis XCI. anno quarto archonte Cleocrito. Etenim non solum Scholiastam Aristophanis ad Avium v. 347. hoc adno-

tavisse, editam non iam fuisse, quia reprehendisset Asclepiadem, quod is eam Euripidis fabulam ab Aristophane dixisset respici in Avibus, quae essent actae Olympiadis XCI. anno altero archonte Chabria, verum eiusdem Aristophanis Scholiastam ad Ranarum, quae editae essent Olympiadis XCIII. anno tertio, v. 53. ascripsisse Andromedam octo annis ante eam fabulam ab Euripide in scaenam prolatam esse, unde ille annus efficeretur, quem annum communem Andromedae atque Helenae supra diximus. Id comprobari etiam eo, quod Aristophanes in Thesmophoriazusis v. 850, quae ipso teste eius fabulae v. 1060. actae essent Olympiadis XCII. anno primo Callia archonte, dixisset τὴν καινὴν Ἑλένην, quod Scholiasta recte referens ad Euripideam fabulam explicavisset τὴν ὑπόγυον δεδιδαγμένην.

In verbis poetae constituendis praeter G. Hermanni operam in ea fabula positam Lipsiae MDCCCXXXVII. et Ad. Kirchhoffii editionem paratam Berolini MDCCCLV. usus sum altera Aug. Nauckii editione anni MDCCCLVII. et iis, quae F. Bamberger in opusculis philologicis Lipsiae anno MDCCCLVI. emissis p. 99 — 106. proposuit; quanquam ne sic quidem in hac parte multum pro certo adfirmari potuit propterea, quod unus tantum modo liber et familiae quidem Byzantiae cod. Florentinus XXXII. 2., qui littera *C.* a Kirchhoffio est notatus, hanc fabulam servavit, cuius non sunt nisi apographa, quibus interdum ipsorum librorum auctoritas est tributa. In explicatione autem Euripideae fabulae, ne moles adnotationum nimio opere cresceret, ita me continui, ut nihil attingerem nisi quod aut aperte falsum esse aut necessario uberiore explicatione egere videretur aut iniuria prorsus a Pflugkio esset praetermissum. Quaedam etiam resecanda fuerunt, quo in negotio vereor ne nimium modeste potius quam imprudentius egisse videar. Sed tamen etiam sic illud a me effectum esse spero, ut opella a me in hac fabula posita non plane inutilis esse videatur.

Scripsi Lipsiae d. XXIX. mens. Mart. MDCCCLVIII.

Reinholdus Klotz.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΛΕΝΗΣ.

Ἡρόδοτος ἱστορεῖ περὶ Ἑλένης καί φησιν ἐλθεῖν μὲν αὐτὴν εἰς Αἴγυπτον καὶ τοῦτο φάσκειν καὶ τὸν Ὅμηρον, ποιοῦντα τὴν Ἑλένην παρέχειν τῷ Τηλεμάχῳ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ λαθικηδὲς φάρμακον, τό οἱ πόρε Πολυδάμνα Θόωνος παράκοιτις, οὐ μὴν δὲ οὕτως ὡς Εὐριπίδης φησίν. Οἱ μὲν γὰρ πλανωμένην φασὶν αὐτὴν μετὰ τοῦ Μενελάου μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν καὶ εἰς Αἴγυπτον παραγενέσθαι, κἀκεῖθεν πεπορίσθαι τὰ φάρμακα· ὁ δὲ τὴν μὲν ἀληθῶς Ἑλένην φησὶ μηδ' ὁπωσοῦν ἐλθεῖν εἰς Τροίαν, τὸ εἴδωλον δὲ αὐτῆς. Κλέψας γὰρ αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς Ἥρας βουλῇ Πρωτεῖ τῷ βασιλεῖ τῆς Αἰγύπτου φυλάττειν παρέδωκε· τούτου δὲ θανόντος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεοκλύμενος ἐπειρᾶτο γαμεῖν αὐτήν. Ἡ δὲ ἱκέτις παρεκάθητο τῷ τοῦ Πρωτέως μνημείῳ, ὅθεν αὐτῇ ἐπιφαίνεται Μενέλεως, τὰς μὲν ναῦς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπολέσας, ὀλίγους δέ τινας τῶν ἑταίρων ἐν ἄντρῳ καθειργμένους σώζων. Εἰς λόγους δὲ ἐλθόντες καὶ μηχανορραφήσαντες ἀπατῶσι μὲν τὸν Θεοκλύμενον, αὐτοὶ δὲ νηῒ ἐμβάντες ὡς δὴ τῷ Μενέλεῳ θανόντι κατὰ θάλατταν θύσοντες εἰς τὴν ἰδίαν διασώζονται.

V. 4. *οὐ μὴν δὲ* Cod. C. *οὐ μήν γε* Ad. Kirchhoffius, quo opus non est.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΛΕΝΗ.
ΤΕΥΚΡΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΓΡΑΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΟΝΟΗ.
ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.
[ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ].
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἑλένη.

V. 10. *ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ* om. Cod. C. et edd. vett.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΛΕΝΗ.

ΕΛΕΝΗ.

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος Αἰγύπτου πέδον,
λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.

V. 1—3. ante oculos habuit Aristophanes Thesmophor. v. 855—857. Laudat Scriptor de incremento Nili ap. Athen. II. p. 165. Dind. Aristides T. II. p. 334. Scholiasta Apoll. Rhod. lib. IV. v. 269. vol. II. p. 495. ed. Merkel om. versu medio. conf. Ioannes Lydus de mens. IV. 68. p. 96. 19.

V. 1. *εἰλουμένη δὲ* cod. Laurent. Schol. Apoll. Rhod. l. c. Nec tamen is habet *καλλιπάρθενος ῥοή*, sed *καλλιπάρθενοι ῥοαί.*

V. 2. *ψεκάδος* Cod. Euripidis C. Cod. Athenaei. *ψακάδος* Aristophanes, Aristides. Vereor ne critici citius damnaverint formam *ψεκάς*, quae est in libris etiam apud Aeschylum in Agamemn. 1501. ed. Herm. et habetur etiam in quibusdam Aristophanis libris. *πέδου* Hartungius, Nauckius, id quod probare non possum. Credo enim, si genetivum scribere voluisset Euripides, eum potius *χθονός* vel quid eiusmodi positurum fuisse.

V. 3. *ἀρδεύει* Aristides pro *ὑγραίνει*. *ἄρδειν* et *ἀρδεύειν* frequentantur a Graecis posterioribus, ut *ἀρδεύει* merito de glossemate suspectum esse videatur. *γυίας* Cod. C. *γύην* Schol. Apoll. Rhod. *ῥοαῖς* Reiskius, *χοαῖς* Lobeck. ad Soph. Aiac. 459.

V. 1—3. Scitum illud Euripidis, quod qua in regione terrarum res ageretur intelligi potissimum voluit ex mentione clarissimi fluminis, cuius *δῶρον* Aegyptus fuit, *iudice Herodoto* L. II, 5. eundemque fuerunt qui *Αἰγύπτιον Δία* dicerent, ut qui Iovis *Ὑετίου* vicem praestaret terrae pluviarum ignarae. Herodot. II, 22. III, 10. *Philo* Iud. p. 619. Iulian.

Πρωτεὺς δ', ὅτ' ἔζη, τῆςδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ' ἄναξ,
ὃς τῶν κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμεῖ,

V. 7. *Αιακοῦ* de Musgravii coniectura est. Vide Valckenarium ad Callim. Fr. p. 114. *αἰόλου* Cod. *C.*

V. 9. *Θεοκλύμενον*] *μὲν* addebat Scaliger. Non opus esse docuit C. Reisigius Coniect. I. p. 245 sq. Vide infra 1643. Wunderus tamen Advers. in Soph. Philoct. p. 42. coniecit *Θεοκλύμενον ἄρσενα θ'*. PFLUGK.

Or. III. p. 221. Petav. Ex quo *ὀρθῶς καὶ ὁμώνυμον τῇ Αἰγύπτῳ φησὶ λεχθῆναι τὸν Νεῖλον ὁ Νέαρχος*, ab Homero scilicet. Strab. XV. p. 691. De huius fluminis natura Anaxagorae sententiam, praeceptoris sui, suscepit Euripides prodiditque eandem Archelai fr. II [Fr. 230. p. 340. ed. Nauckii, cuius conferas adnotationem. R. K.] Vid. Schaubach. Fragm. Anaxag. p. 179. [Facit huc Heliodor. IX, 9. p. 362. de Aegyptiis Nilum venerantibus, *ἀντίμιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν σεμνηγοροῦντες οἷα δὴ δίχα νεφώσεων καὶ ὑετῶν ἀερίων τὴν ἀρουμένην αὐτοῖς ἄρδοντα.* F. I.] — *καλλιπάρθενοι*, i. e. *καλαὶ καὶ καθαραί*, interprete G. H. Schaefero ad schol. Apoll. Rhod. p. 287. *ἁγνόρυτοι* dixeris Aeschylo auctore Prom. 443., qui etiam alterum exemplum praeivit Pers. v. 619. *παρθένου πηγῆς μέτα*, notatum Valckenario ad Hipp. 1006. Iacobsio ad Anth. Gr. vol. I, 1. p. 6. [Erat etiam prope Romam aqua Virgo, quam Agrippa duxit in Urbem, v. Plinium h. n. XXXI, 3 (25), 42. Martialem VI, 42, 19. Frontin. de aquae duct. c. 16. Orelli inscript. n. 703. Nam quod G. Hermannus noluit hanc Nili appellationem ad puras aquas referri, quia qui irrigaret arva fluvius lutulenta potius aqua flueret quam pura et perspicua, in eo maximo opere fallitur vir doctissimus, si quidem haec appellatio: *Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί*, per se stat, neque est confundenda cum eis verbis, quae deinceps de irrigatione Nili praedicant: *ὃς — ὑγραίνει γύας*, et tum denique aliquid ponderis haberet illud, quod opponit Hermannus, si Euripides *αἷς* pro *ὃς* scripsisset. Persimilis in hoc quoque genere est locus Euripidis in Archelai Fragm. loco supra indicato p. 340. ed. Nauck., ubi haec leguntur: *Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ, Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιὼν Τέθριππ' ἔχοντος ἡλίου κατὰ χθόνα κτέ.* R. K.] Ad constructionem verborum quod attinet, quum satis esset *Αἰγύπτου πέδον*, addidit poeta leviter conversa oratione *γύας*: quod genus constructionis *ἐκ παραλλήλου* vocant. Vid. C. Reisig. ad Soph. Oed. C. p. 290. G. Hermann. ad eandem fabulam p. 114. A. Matthiae Gr. §. 636. Non fecisset, opinor, nisi illa intulisset, *λευκῆς τακείσης χιόνος*: a quibus quasi novo impetu capto quum decurreret oratio, alterius accusativi capax evasit. Simile Aeschyli illud Pers. 823: *Θῖνες νεκρῶν δὲ καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ Ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν Ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν*, de quo loco

Ψαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰακοῦ.
τίκτει δὲ τέκνα δισσὰ τοῖςδε δώμασι,
Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεοὺς σέβων

V. 9 sq. ὅτι δὴ θεοὺς σέβων βίον διήνεγκ' de glossemate suspecta habuit A. Nauckius, in eiusque sententiam concessit etiam Kirchhoffius, sine dubio Euripidem, non eius interpolatorem corrigentes. Morem enim suum tenuit Euripides, de quo praeter ea, quae Pflugkius infra adnotavit, conferas quae ad Phoenissas dixi v. 639 sq. p. 115. ed. Goth.

operae pretium est consuluisse Iacobs. ad Anth. Gr. II, 3. p. 82. ad Anth. Pal. p 775. Eurip. Troad. 1105: Ἰλιόθεν ὅτι με πολυδάκρυτον, Ἑλλάδι λάτρευμα γᾶθεν ἐξορίζει. Philippus in Delectu Epigr. VIII, 109, 3: τῇ δ' ἐκ καλάμης συνέριθοι Νῆσαν πυρκαϊήν, ἄξιον ἐκ σταχύων, de quo loco est sane elegans, sed, ut mihi videtur, non necessaria coniectura clarissimi editoris. Tetigit Helenae locum etiam G. Bernhardy Synt. p. 55. PFLUGK. Probavit Pflugkii rationem ex parte etiam G. Hermannus, quanquam non omnes locos a Pflugkio huc iure vocatos censuit. Ego rem definire nolo, sed malim tamen duplicem accusativum explicare, secundum σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ut Αἰγύπτου πέδον omnem Aegyptum, γύας autem arva significet, vide Rost. gr. Gr. p. 484 sq. ed. sept. R. K.

V. 5. De Pharo insula dixit Nitzschius ad Hom. Odyss. IV. p. 266. et C. F. Hermannus ad Lucian. de conscr. hist. c. 62. p. 349. sqq. de Proteo Vossius ad Verg. Georg. IV, 387. et Nitzsch. l. l. p. 270 sq. PFLUGK.

V. 7. Apollodorus Lib. III. 12, 6: μίγνυται δὲ αὖθις Αἰακὸς Ψαμάθῃ τῇ Νηρέως εἰς φώκην ἠλλαγμένῃ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι συνελθεῖν, καὶ τεκνοῖ παῖδα Φῶκον. Cf. Hesiodi Theog. 1004. Pind. Nem. V, 12. Ex verbis Apollodori et quae ad hunc scriptorem adnotavit Heynius vol. II. p 309. suspicio est non sine causa Euripidem verbo ἀφῆκεν usum. PFLUGK. Nihil constat de Psamathe, nisi invitam et reluctantem coniugatam esse Aeaco, quumque filium eius Phocum interemisset Telamo, gregibus immisisse lupum. Prius illud memoravit Apollodorus III. 12, 6. 9. de lupo Ovidius Metam. XI. 346 sqq. G. HERMANNUS.

V. 9. ὅτι δή] οὕτω καλούμενον, ὅτι δὴ κτέ. Ceterum quod ad etymologicam rationem revocavit utriusque nomen Protei liberorum, saepius id fortasse quam ceteri, sed nec solus fecit Euripides, neque res ipsa reprehendi debebat. Tragicorum poetarum pleraque ex hoc genere complexus est Elmsleius in adnotatione ad Eurip. Bacch. 508., cui iungas Meinekium ad Euphor. p. 128. Creuzerum de arte hist. Gr. p. 52. Non expertes huius sive vitii sive artificii Latini, quorum Ennium corripuit M. Varro de L. L. VII. p. 361. ed Spengel. Fecit idem Plautus Poen. prol. 42. Bacch. IV, 4, 53. Pseud II, 2, 58. ipse etiam Cicero pro Roscio Am. c. 43., qui de hoc genere praecepit ipse Lib. II. de orat. 63. PFLUGK.

βίον διήνεγκ', εὐγενῆ τε παρθένον
Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμ', ὅτ' ἦν βρέφος·
ἐπεὶ δ' ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίων γάμων,
καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην· τὰ θεῖα γὰρ
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο,
προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος

V. 11. *Εἰδώ* A. Matthiae. *εἶδος* Cod. *C.*
V. 12. *ὡραίων* Cod. *C.* *ὡραίαν* Musgravius. *ὡραία* A. Nauckius.
V. 16. 17. ante oculos habuit Aristophanes Thesmophor.

V. 10 sq. *εὐγενῆ τε παρθένον Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμ', ὅτ' ἦν βρέφος*] Recte A. Matthiae vidit, quod in Cod. *C.* et vulgo legeretur *εἶδος* neque ad sententiam neque ad ipsam verborum constructionem satis esse accommodatum, idque reposuit, quod et ipsam sententiam iuvaret, ad quam complendam Musgravius statuerat versum excidisse post v. 11. fere eiusmodi: *κεκλημένην πρὸς πατρὸς Εἰδοθέαν ἀεί*, et, si codicis scripturam spectaremus, esset facillimum: *Εἰδώ*. Quum enim Protei filia apud Homerum esset *Εἰδοθέα* in Odysseae δ, 365., a multis autem grammaticis traditum, *Εἰδώ* pro *Εἰδοθέα* usurpatum esse, Etym. Magn. p. 264, 7. p. 505, 34. p. 760, 54. et Etymol. Gud. p. 316, 31. p. 531, 26. quibus addit G. Hermannus I. Bekkeri Anecd. p. 857, 9. eo deminutivorum genere, quo vulgo in appellandis pueris ac puellis uterentur, veri simillimum esse Euripidem *Εἰδώ* potius quam *εἶδος* scripsisse, neque satis recte ad *εὐγενῆ παρθένον* adiungi accusativum *εἶδος*, quod etsi Pflugkius eo defendere studuit, quod ex Aeoli Fragm. III. [Fragm. 15. p. 292. ed. Nauck.], *εἶδος ἀξίους τυραννίδος* attulit, tamen recte sensisse A. Matthiae videtur, quia et ipsa notio verbi *εὐγενὴς* non facile recipit illam constructionem nec ipsa verborum collocatio adiuvat eam rationem. A. Matthiae G. Hermannus, A. Nauckius, A. Kirchhoffius iure sequuti sunt. R. K.

V. 12. *ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίων γάμων*] "Libri *ὡραίων γάμων*. Tritam loquendi formam *ὡραίαν γάμων* adsciverunt Musgravii iussu novissimi editores, recte fortasse, sed tamen nescio an praestet, quod minus vulgare est. Amat autem Euripides hoc genus permutationis. Sic v. 130: *μέσον πέλαγος Αἰγαίου πόρου* dicit, quod potius *μέσον πόρον πελάγους Αἰγαίου* dictum oportebat." G. HERMANNUS. Pertinet hoc ad id genus dicendi, quo ab Livio I, 4. dictum ad iusti cursum amnis et similia, de quo multi sunt grammatici. Quod autem A. Nauckius nuper scripsit *ὡραία γάμων*, id non minus tritum est quam *ὡραίαν γάμων*, poeticum minus. R. K.

V. 15. Quomodo a Nereo? Videlicet ne caerula quidem vate suo carent. Testis Hesiodus Theogon. 233: *Νηρέα δ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόντος.* [Aelian. Hist. An. XIV, 28. init. de Nereo, *ὅνπερ οὖν ἀληθῆ τε καὶ ἀψευδῆ ἀκούομεν δεῦρο ἀεί.*] Ac quemadmodum de Apolline scripsit Ae

Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως· ἔστιν δὲ δὴ
λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών,
ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ
δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος.
Ἑλένη δ' ἐκλήθην· ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ
λέγοιμ' ἄν. ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι

v. 859 sq. ubi ἐμοὶ δὲ pro ἡμῖν δὲ liberiore citantis oratione legitur.
V. 20. ἐξέπραξ' ὡς ἀετοῦ dubitanter proposuit A. Nauckius.
V. 22. Ἑλένη δ' ἐκλήθην ante oculos habuit Aristophanes Thesmophor. v. 862.

schylus Eum. 19: Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός, sic de Glauco Noster Or. 364: Νηρέως προφήτης Γλαῦκος ἀψευδὴς θεός. Apollon. Rhod. I, 1310. Hesiodum sive Euripidem sequutus est Horatius Carm. I, 15. PFLUGK.

V. 17—21 Fabulam, cuius hic mentio et infra v. 256. 1144. Iph. A. 794. Or. 1388., narravit Ovidius Met. VI, 109. Hygin. Fab. 77. PFLUGK. [Probabilis fabula, quum aquila cycnum impugnare soleat. Vid. Aristot. H. An. IX, 2, 9. F. I.]

V. 18. μητέρ' εἰς ἐμήν] Rarior hic praepositionis εἰς usus apud Atticos pro πρὸς vel ὡς. V. Schoemann. ad Isaeum p. 363. PFLUGK. Hoc tamen loco aliam ob causam dicitur εἰς, quod Iuppiter, ut ales, se volando immisit in ipsam Ledam coitus causa. R. K.

V. 19. μορφώματ'] Pluralis pro singulari, more poetarum. Antiop. Fr. VI. [209. p. 335. ed. Nauck.] φωτὸς κακούργου σχήματ' ἐκμιμούμενον. V. Porson. ad Or. 1051. PFLUGK. Musgravius ad Bacch. 1364. videtur κύκνον ὄρνιθος iunxisse. Ab sententia est ὀρνίθεια μορφώματα κύκνου. G. HERMANNUS.

V. 20. ὑπ' αἰετοῦ δ. φεύγων] Vulgo ita loquuntur, θανεῖν ὑπ' ἀστῶν Orest. 442. Ion. 1239. κλέος ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν Phoen. 577. πλαγκτὰ δ' ὡσεί τις νεφέλα πνευμάτων ὕπο δυσχίμων ἀΐσσω. Suppl. 962. Herodot. VIII, 16: ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς φυγὴν τραπέσθαι. Quare etsi δίωγμα si abesset nemo desideraret, tamen nec additum constructionis rationem mutat. Demosth. c. Timoth. §. 1: φεύγει νῦν ὑπ' ἐμοῦ ταύτην τὴν δίκην. Xenoph. Mem. IV, 4, 3: ὅτε τὴν ὑπὸ Μελήτου γραφὴν ἔφευγε. Licet vero etiam iungere δίωγμα ὑπ' αἰετοῦ. V. Erfurdt. ad Soph. Antig. 1204. (1219 Br.) PFLUGK. Dubitavit etiam Hermannus utrum τὸ ὑπ' αἰετοῦ δίωγμα φεύγων, an, quod veri similius tamen esse dixit, ὑπ' αἰετοῦ φεύγων τὸ δίωγμα αὐτοῦ. Mihi unice verum illud esse videtur, ut δίωγμα aptius cum φεύγων, quo ipsa etiam verborum collocatio ducit, coniungamus, quo significatur, verum impetum, non inanem aquilae adventum timuisse cycnum, in cuius forma latuit Iuppiter. R. K.

V. 23. κάλλους πέρι] Loquendi forma qualis apud Aristoph. Av. 1531: ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν. et apud Tacitum Ann. XV. 27. tractata a Porsono in Addendis ad Hecubam v. 1169. Mox poeta idem pluribus verbis explicavit v. 26., de qua consuetudine adnotatio est ad Androm.

Ἰδαῖον εἰς κευθμῶν᾽ Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἥρα Κύπρις τε διογενής τε παρθένος,
μορφῆς θέλουσαι διαπεράνασθαι κρίσιν.
τοὐμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν τὸ δυςτυχές,
Κύπρις προτείνασ᾽ ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ,
νικᾷ· λιπὼν δὲ βούσταθμ᾽ Ἰδαῖος Πάρις
Σπάρτην ἀφίκεθ᾽, ὡς ἐμὸν σχήσων λέχος.
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ᾽, οὕνεκ᾽ οὐ νικᾷ θεάς,
ἐξηνέμωσε τἄμ᾽ Ἀλεξάνδρῳ λέχη,
δίδωσι δ᾽ οὐκ ἔμ᾽, ἀλλ᾽ ὁμοιώσασ᾽ ἐμοὶ

V. 29. Ἰδαῖος Πάρις] Ἰδαίας χθονὸς Elmsleius ad Iph. Taur. 824. p. 296. = p. 224. Lips. credo, quod nudum βούσταθμα displiceret. PFLUGK.

V. 34. ὕπο Cod. C. ἄπο G. Hermannus de coniectura scripsit, quem sequuti sunt A. Nauckius et Kirchhoffius.

18. ad Heracl. 300. Homerus Od. ξ, 524: οὐδὲ συβώτῃ Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι. π, 296: καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι, Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα. Huiusmodi etiam illud est, iactatum tironibus, Nepotis Cornelii Miltiad. c. I, 2: ex his delecti Delphos deliberatum missi sunt, qui consulerent Apollinem, quo potissimum duce uterentur. Ubi vide Bremium. PFLUGK.

V. 27. εἰ καλὸν τὸ δ.] si modo recte pulcrum dicitur, quod potius miserum dicendum est. Cf. infra v. 236. 952. Hecub. 731: ὡς τἀκεῖθεν εὖ Πεπραγμέν᾽ ἐστίν, εἴ τι τῶνδ᾽ ἐστὶν καλῶς. Troad. 1170. Iph. T. 43. Or. 17. Ceterum lepidam venerum Helenae descriptionem a Constantino Manasse factam Meziriacus exhibuit in Comment. ad Ovid. Epist. T. II. p. 361. [Adde Tzetzae Antehomer. v. 114—120.] PFLUGK.

V. 28. προτείνασ᾽] mercedis loco offerens. Sic κέρδος προτείνων Aesch. Prom. 802. τελετάς Bacch. 238. μισθόν, σπονδάς, ἀξιώσεις πρ. Aelianus H. A. XI. 33. Appian. Bell. Civ. V, 50. Plutarch. Anton. 5. V. ad Androm. 428. PFLUGK.

V. 29. λιπὼν δὲ βούσταθμ᾽ Ἰδαῖος Πάρις] Quod Paris pastoris munere in Ida monte fungebatur, si stabula sua Idaeus Paris reliquisse dicebatur, hoc nihil erat aliud nisi hoc, stabula in Ida monte reliquisse Paridem, prorsus contemnenda erat Elmsleii coniectura Ἰδαίας χθονός, quae orationem Euripidis, quia colore poetico privat, efficit multo etiam deteriorem. R. K.

V. 31. μεμφθεῖσα] offensa, irata. Hom. Il. α, 65. de Apolline: εἴτ᾽ ἄρ᾽ ὅγ᾽ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται εἴθ᾽ ἑκατόμβης. De Venere Eurip. Hipp. 1402: τιμῆς ἐμέμφθη. Item de Marte Soph. Ai. 179: μομφὰν ἔχων ξυνοῦ δορός. PFLUGK.

V. 32. ἐξηνέμωσε] irritum reddidit coniugium. Vid. Hermann. ad Soph. Trach. v. 326. p. 71. PFLUGK. Ἐξανε-

εἴδωλον ἔμπνουν οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ὕπο,
Πριάμου τυράννου παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν,
κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων, τὰ δ' αὖ Διὸς
βουλεύματ' ἄλλα τοῖςδε συμβαίνει κακοῖς·
πόλεμον γὰρ εἰςήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ
καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν
πλήθους τε κουφίσειε μητέρα χθόνα,
γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προὐτέθην ἐγὼ μὲν οὔ,
τὸ δ' ὄνομα τοὐμόν, ἆθλον Ἕλλησιν δορός.

V. 35. τυράννῳ παιδὶ G. Hermannus coll. Alcest. v. 1150: ἐγὼ δὲ τὸν προκείμενον πόνον Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ πορσυνῶ μολών, ubi itidem nonnulli libri τυράννου habent scriptum.

V. 42. προὐτέθην Musgravius, quem recentiores fere omnes sequuti sunt. προὐθέμην Cod. C., quod vix queas defendere iis, quae composuit A. Matthiae Gr. Gr. ampl. §. 496. 8.

μοῦν non est irritum reddere, quam in sententiam etiam Lexicographi interpretati sunt hanc vocem, sed revera ventosum facere aliquid, quod dicitur rectissime de coniugio Helenae ac Paridis propterea, quod non veram et meram Helenam habuit, sed effigiem ex aëre assimulatam (ein Luftgebilde). Ipse G. Hermannus, quem laudat Pflugkius, nihil habet ad Sophoclis Ai. 327. p. 60 sq. ed. sec. quod Pflugkii rationem adiuvet. R. K.

V. 34. οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ὕπο] Nihil causae erat quamobrem auctore G. Hermanno A. Nauckius et Kirchhoffius ederent ἄπο pro ὕπο. Ex ipso enim loco, unde imaginem istam compositam protulisse dicitur Iuno, intelligi poterat quanam ex re composita esset. Neque vero ex eo loco, qui infra legitur v. 583 sqq., quo usus est G. Hermannus, efficitur hic ἄπο potius quam ὕπο scribendum esse, praesertim quum ibi aetheri ipsi aliqua efficiendi vis tribuatur his verbis: *MEN.* καὶ τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται; *ΕΛΕΝ.* Αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη. Nam quae ibi sequuntur: *MEN.* τίνος πλάσαντος θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις. *ΕΛΕΝ.* Ἥρας διάλλαγμ', ὡς Πάρις με μὴ λάβοι., ad deam, quae rem designaverit eique formam dederit, pertinent, quum aether ex se materiem praeberet. R. K.

V. 35. Alcest. 351: τὴν φίλην ἐν ἀγκάλαις Δόξω γυναῖκα καίπερ οὐκ ἔχων ἔχειν: Ψυχρὰν μὲν οἶμαι τέρψιν. Demosth. c. Aristocr. §. 100. ἤδη δέ τινα εἶδον τοῖς νόμοις μὲν ἁλισκόμενον, ὡς δὲ συμφέρονθ' ὑμῖν γέγραφε λέγειν ἐπιχειροῦντα καὶ ταύτῃ βιαζόμενον, εὐήθη μέν, οἶμαι, μᾶλλον δ' ἀναιδῆ λόγον. PFLUGK. Conf. Rost. gr. Gr. §. 101. 3. c. p. 485. ed. sept. R. K.

V. 40. Rhes. 281: λόγου δὲ δὶς τόσου μ' ἐκούφισας. El. 72: μόχθου 'πικουφίζουσαν. Orest. 1347: οἴκτειρον ἡμᾶς κἀποκούφισον κακῶν. V. A. Matth. Gr. gr. §. 353. [Rost. gr Gr. p. 545 sq. ed. sept. R. K.] PFLUGK.

V. 42 Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προὐτέθην ἐγὼ μὲν

λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος
νεφέλῃ καλύψας, οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου
Ζεύς, τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο,
πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεῳ λέχος.
κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ', ὁ δ' ἄθλιος πόσις
στράτευμ' ἀθροίσας τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα.
ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ῥοαῖσιν ἔθανον· ἡ δὲ πάντα τλᾶσ' ἐγὼ
κατάρατός εἰμι, καὶ δοκῶ προδοῦσ' ἐμὸν

V. 48. *Μενέλεῳ* Portus, C. Keilius et recentiores. *Μενέλεω* Cod. *C.*

V. 49. Aristophanes Thesmoph. v. 866. Euripidem irridens haec habet: *κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ', ὁ δ' ἄθλιος πόσις οὑμὸς Μενέλεως οὐδέπω προσέρχεται.*

V. 52. 53. Aristophanes l. c. v. 864. sq. Mnesilochum οὗ] Multi post *προϊτέθην* comma posuerunt. Non solent in eiusmodi locis inhibere vocem Graeci, non magis quam Latini: Phrygum in manum mandata sum ego quidem non dicam, nomen vero meum. R. K.

V. 44. *ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος*] Haec utrum iungas cum sequentibus *νεφέλῃ καλύψας*, an ad *λαβὼν* referas, perinde est: modo teneas *λαβὼν* dici pro eo quod uberius dicas *ἀναγαγὼν καὶ λαβών*. PFLUGK.

V. 45. *οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου Ζεύς*] Quippe cuius iussu Mercurius ipsam ad Proteum detulerit. R. K.

V. 47. *προκρίνας*] Satisfacere videatur simplex *κρίνας*, subsequente superlativo. Sed eodem modo Xenophon Cyrop. II, 3, 8: *ἀλλὰ πᾶσι καὶ τοῦτο προκέκριται κάλλιστον εἶναι.* PFLUGK.

V. 56. *τί δῆτ' ἔτι ζῶ*] Velut crimine oblato purgare se studet in eo, quod non amplexa sit sententiam multum celebratam in tragoediis, *τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.* Troad. 632. PFLUGK.

V. 57. *ἔτι*] posthac aliquando. Aeschylus Prom. 518: *εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι λυθέντα μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.* V. Seidler. ad El. 636. PFLUGK. Paullo pinguius sententiam particulae *ἔτι* reddidit Pflugkius, quae per se minime posthac aliquando significare potest. Est *ἔτι* potius adhuc, quo significatur particula non iam spem omnem evanuisse fore, ut rursus etiam melior condicio vitae Helenae contingat. — Quod autem *κλεινόν μ'* scribi voluit G. Hermannus, quem sequuti etiam alii sunt, id hoc quidem loco prorsus supervacaneum est, quod quo pertineat res minime ignoratur, nec in vaticinantis quasi oratione expressa singula solent esse, sed potius obiter omnia significata magis quam denuntiata, quo magis etiam placet in sequentibus solutior oratio *γνόντος*, quam si concinniore quidem oratione ex inutili Budhami coniectura scribas: *γνόντι μ' ὡς κτέ.* R. K.

V. 58. *γνόντος*] Exspectes *γνόντι*. Sed correctionem et ver-

πόσιν συνάψαι πόλεμον Ἕλλησιν μέγαν.
τί δῆτ' ἔτι ζῶ; θεοῦ τόδ' εἰςήκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον
Σπάρτης σὺν ἀνδρί, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί.
ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπε
Πρωτεύς, ἄσυλος ἦν γάμων· ἐπεὶ δὲ γῆς
σκότῳ κέκρυπται, παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος
θηρᾷ γαμεῖν με. τὸν πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
τιμῶσα Πρωτέως μνῆμα προςπίτνω τόδε
ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τἀμὰ διασώσῃ λέχη,

facit loquentem: ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίαις ῥοαῖσιν ἔθανον.

V. 56. τί δῆτ' ἔτι ζῶ;] Aristophanes l. c. v. 868. τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ;

V. 57. κλεινόν μ' G. Hermannus, A. Nauckius.

V. 59. λέχος Eustathius ad Il. p. 30.

V. 64. προςπιτνῶ Cod. C.

sus respuit et genus constructionis bonos auctores habet. Hom. h. Cer. 57: τόφρα οἱ ἐλπὶς ἔθελγε μέγαν νόον ἀχνυμένης περ. Iliad. π, 531. Eurip. Troad. 76. Herc. Fur. 1331. Xenoph. An. II, 4, 24. 6, 3. Vid. Schaefer. ad L. Bos. p. 51. Baehr. in Creuzeri Melett. III. p. 80. Fritzsch. Q. L. p. 173. Matth. Gr. §. 561. [Rost. gr. Gr. §. 131. p. 720 sq. ed. sept.] Nec frustra compares quae de Latinis scriptoribus monuerunt Oudendorpius ad Caes. B. Gall. VII, 4. Wolfius ad Sueton. Tiber. 31. PFLUGK.

V. 59. ἵνα μὴ λ. ὑποστρώσω τινί] Dictionem ex Homerico fonte derivatam explicavit Buttmannus Lexil. I. p. 11. Ceterum haec verba ne quis quo non debent referret, cavit Musgravius, cohaerere monens, quamvis satis longo dirempta intervallo, θεοῦ τόδ' εἰςήκουσ' ἔπος — ἵνα μὴ ὑποστρώσω. Diremit etiam Homerus quae cohaerere non senserunt editores, Odyss. ρ, 22: ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, τὸν σὺ κελεύεις, Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω ἀλέη τε γένηται — Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά — μή με δαμάσσῃ Στίβη ὑπηοίη. Restat, ut de coniunctivo dicatur, quem quamvis aoristo praegresso posuit recte et ordine, traducta cogitatione atque oratione Helenae ab eo, quod efficere voluisset Mercurius, ad id, quod dei monitu faciendum sibi mulier mariti amantissima ducebat. Cf. Bacch. 475. 806. Ion. 1557. El. 95. Hecub. 27. ibiq. adnot. PFLUGK.

V. 61. ἄσυλος ἦν γάμων] "i. e. οὐκ ἐσυλώμην τοὺς γάμους, vel οἱ ἐμοὶ γάμοι οὐκ ἐσυλῶντο." A. MATTHIAE. Prius teneas. PFLUGK. Permirum est Pflugkium A. Matthiae explicationem, quae una eademque est, quasi duplicem accepisse et priorem anteferendam censuisse. Recte etiam G. Hermannus adnotavit: "Hesychius ἄσυλον interpretatur ἀβλαβές. Helena se dicit ἄσυλον γάμων fuisse, quod sibi salvum manserit Menelai conubium, neque ab eo fuerit avulsa." R. K.

V. 65. διασώσῃ] scil. ὁ Πρωτεὺς sive τὸ Πρωτέως μνῆ-

ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυςκλεὲς φέρω,
μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφλῃ.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
Πλούτου γὰρ οἶκος ἄξιος προςεικάσαι,
βασίλειά τ' ἀμφιβλήματ' εὔθριγκοί θ' ἕδραι.
ἔα.
ὦ θεοί, τίν' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ὁρῶ

V. 68. hunc versum ante oculos habuit Aristophanes Thesmoph. v. 871.
V. 74. θεοῖς ἴσον μίσημ' ἔχεις ἐλένη σ' ἀπ. (ἑλένης ἀπ. e corr. m. sec.) Cod. C. μίμημ' H. Stephanus.
V. 76. πόδ' Tan. Faber. πότ' Cod. C. Mox πτερῷ P. Elmsleius ad Iphig. Taur. 646. Med. 1131. Bacch. 89. coniecit scribendum pro πέτρῳ, quod est in Cod. C. Huic coniecturae speciem aliquam conciliari posse coll. Troad. 811. Iphig. Taur. 1239. Herc. Fur. 195. recte censuit Pflugkius, qui comparavit etiam Naekii Choerilea p. 191. et Teucrum habilem arcu et sagittis

μα. PFLUGK.

V. 67. μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφλῃ] Quod A. Kirchhoffius coniecit: μήτοι τὸ σῶμά γ', id deteriorem etiam Euripidis orationem reddit. Oppositio enim, quae est inter ὄνομα et σῶμα Helenae, per se etiam omissa ista adseverativa particula satis exstat, pronomen autem μοι, quo indicat Helena se cavere ne sibi aliquid ignominiae nascatur, si ipsum corpus violetur, aptissimum ad h. l. est. R. K.

V. 68. Velleius I, 1: Teucer, non receptus a patre Telamone ob segnitiam non vindicatae fratris iniuriae, Cyprum appulsus cognominem patriae suae Salaminem constituit. Similia tradit Tzetzes ad Lycophr. 450. Nonnus XIII, 461. Huius posteros regio honore in Cypro floruisse monet Pausan. II, 29, 4. PFLUGK.

V. 69. "Non coniiciebat, sed videbat aedes dignas esse homine beato. Malim igitur προςαυγάσαι." MUSGRAVIUS. Immo videbat quales essent, sed cuius essent coniiciebat. Ordo hic est: οἶκος ἄξιός (ἐστι) προςεικάσαι Πλούτου (εἶναι). In his προςεικάσαι dictum pro προςεικασθῆναι. Soph. Oed. T. 777: τύχη θαυμάσαι ἀξία. Plato Phaedon. p. 92. D: δι' ὑποθέσεως ἀξίας ἀποδέξασθαι. V. A. Matth. Gr. §. 535. b. adnot. [Rost. gr. Gr. §. 125. 6. p. 696 sq.] Boisson. ad Aristaen. p. 438 sq. Hanc constructionem numero τῶν εἰς κάλλος ἠσκημένων habet Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 412, 9. Ceterum quod εἶναι subaudiendum esse dixi, hac ellipsi fortasse ne opus quidem est. Noster Bacch. 496: τόνδε Διονύσου φορῶ. Plato de Rep. VIII. p. 567. E: τοὺς δούλους — τῶν περὶ ἑαυτὸν δορυφόρων ποιήσασθαι. Ad huius loci similitudinem facile revoces Electr. v. 252: σκαφεύς τις ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων. PFLUGK. Recte G. Hermannus adnotavit Euripidem imitatum esse illud Homeri Odyss. IV. 74: Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή., d

γυναικὸς εἰκὼ φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσε
πάντας τ' Ἀχαιούς. θεοί σ', ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπτύσαιεν. εἰ δὲ μὴ 'ν ξένῃ
γαίᾳ πόδ' εἶχον, τῷδ' ἂν εὐστόχῳ πτερῷ
ἀπόλαυσιν εἰκοῦς ἔθανες ἂν Διὸς κόρης.

ΕΛΕΝΗ.

τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὢν μ' ἀπεστράφης,
καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ στυγεῖς;

hisce adnotavit coll. Sophoclis Aiac. 1120. *Πτερῷ* G. Hermanno auctore, qui attulit Aeschyli Sept. ad Theb. 682., ubi quum et *πέτρων* et *πτερῶν προβλήματα* legeretur, alter Scholiastes scripsisset: *τὰ δὲ πτερῶν προβλήματα τοὺς ὀιστοὺς νόει*, fere editores recentiores omnes receperunt.

V. 77. *ἀπόλαυσιν εἰκοῦς* Reiskii coniectura est, quam iure Porsonus commendavit ad Aristophanis Plut. 314. *ἀπώλλυσ' ἂν εἰκοῦς* Cod. C. Eadem fere permutatio litterarum fuit in Herc. Fur. v. 1370., ubi Canterus pro *ἀπόλλυσιν* restituit *ἀπόλαυσιν*.

constructione autem sic existimavit, ut Pflugkii rationem non prorsus improbaret, verum tamen simplicius esse censeret *εἰκοῦς* subintelligi. *Πλούτῳ* coniecit nuper Nauckius. R. K.

V. 74. *ὅσον μίμημ' ἔχεις*] pro ista tua cum Helena similitudine. Rhes. 745: *Κακὸν κυρεῖν τι Θρῃκίῳ στρατεύματι Ἔοικεν, οἷα τοῦδε γιγνώσκω κλύων.* Id est, *τοῖς τοῦδε λόγοις τεκμαιρομένῳ* sive *ἐξ ὧν ὅδε λέγει*. Alc. 1050: *Νέα γὰρ ὡς ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ πρέπει.* Iph. T. 150. Herc. Fur. 817. Idem genus loquendi in Aesch. Prom. 943. oblitteravit Blomfieldius; fefellitque interpretes ante Hermannum in Soph. El. 1035. PFLUGK.

V. 75. *ἀποπτύσαιεν*] i. q. μισήσειαν. Inus Fragm. XXIII: *κακοὺς δ' ἀποπτύωμεν, ὥσπερ ἄξιοι.* Meleagri Fr. XIII, 4. Troad. 1024. Soph. Antig. 653: *ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ μεθές.* V. 76. Iacobs. ad Hecub. Anthol. Palat. praef. ad Addend. p. LX. ... a ad v. 664. De forma optativi quae minus Attica putatur, vid. ad Hecub. 820. Bornem. ad Xenoph. Conviv. p. 120. PFLUGK.

V. 77. *ἀπόλαυσιν εἰκοῦς*] id ista scilicet formae similitudine consequerere, ut certo sagittae iactu capitale supplicium lueres. De verbo *ἀπολαύειν*, a quo descendit substantivum simili vi praeditum, dictum ad Andr. 544. Item genus constructionis, quam appositionem vocant, notatum est a nobis in superioribus fabulis, ut Hecub. 1074. Androm. 291. Heracl. 930. Hoc autem loco Phoen. v. 1140. Meleagri Epigr. CIX, 5. laudat Musgravius. Quibus adde Troad. 878: *κἀτ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν, Ποινὰς ὅσων τεθνᾶσ' ἐν Ἰλίῳ φίλοι.* Herc. Fur. 990: *ὁ δ' ἀγρίωπον ὄμμα Γοργόνος στρέφων, — Μυδρόκτυπον μίμημ', ὑπὲρ κάρα βαλὼν ξύλον καθῆκε παιδὸς ἐς ξανθὸν κάρα.* Electr. 1260 sq. Sic intelligam infra v. 354: *ξιφόκτονον δίωγμα*. PFLUGK.

V. 78. Concisum genus loquendi, quod bene exposuit A. Matthiae: *τί δέ μ' ἀπεστράφης, ὅστις ὢν μ' ἀπεστρά-*

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν·
μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις, γύναι.

ΕΛΕΝΗ.

τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.

ΕΛΕΝΗ.

οὔτἄρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς θαυμαστέον
ἀτὰρ τίς εἶ, πόθεν, τίν' ἐξαυδᾶν σε χρή;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ὄνομα μὲν ἡμῖν Τεῦκρος, ὁ δὲ φύσας πατὴρ

V. 86. οὔτἄρα Hermannus praef. ad Soph. Oed. Col. p. XXIV. οὔτ' ἄρα (οὐκ ἆρα e corr. m. sec.) Cod. C.

V. 86. Porsoni coniectura est in Adv. p. 269. τίνος τ'; αὐδᾶν σε χρή. Elmsleii ad Soph. Oed. T. 329. τά σ' ἐξαυδᾶν σε χρή. Sunt etiam aliae, ut Heathii, viri docti in Quart.

φης; Similitudo petenda a duplici interrogatione, ut Iph. T. 1360: τίνος τίς ὢν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός; Vid. ad v. 873. [Rectius haec verba Matthiae intellexit quam Hermannus, qui καί ad ἐμὲ pertinere dixit, ut haec esset constructio: τί δὲ κἀμὲ στυγεῖς; id quod propter ipsam particulae collocationem sic intelligi non potest. R. K.] Mox ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς vertendum propter illius ... [illegible] Cf. v. 82 ad Herod. 475. PFLUGK.

V. 80. μᾶλλον [illegible] Or. 729: [illegible] [illegible] 1390 [illegible]

scil. ἐκτίνειν. Herodot. VIII, 68. Platon. Protag. p. 312. B. PFLUGK.

V. 84. εἷς τῶν Ἀχαιῶν] Non recte diceret cum articulo εἷς τῶν Ἀχαιῶν, nisi iam v. 74. Achivos nominasset. G. HERMANNUS.

V. 85. Refertus versus exquisitae exemplis Graecitatis. Habet primum antiptosin, notatam ad Med. 37. cf. infra v. 319. 1395., habet verbale θαυμαστέον eodem exemplo constructionis, quo dicitur θαυμάζω [illegible] 114: τοὺς νέους γὰρ [illegible] El. 491: ἐξελκτέον [illegible] καὶ παλίρροπον [illegible] Matth. Gr. §. 447. 2. [illegible] adn. 1. p. 407.] [illegible] particulae usum [illegible] ἄττ, de quo [illegible] sq. nos [illegible] PFLUGK. [illegible] a poeta [illegible] praef. [illegible] PFLUGK.

ΕΛΕΝΗ.

πῶς; οὔτι που σῷ φασγάνῳ βίον στερεῖς;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἅλμ' ἐπὶ ξίφος.

ΕΛΕΝΗ.

μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τάδ' ἄν;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;

ΕΛΕΝΗ.

μνηστήρ ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκούομεν.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

θανὼν ὅδ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις.

ΕΛΕΝΗ.

καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γίγνεται κακόν;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἄλλου λαβόντος ὅπλ' ἀπηλλάχθη βίου.

V. 97. pro *σωφρονῶν* coniecit G. Hermannus scribendum esse *εὖ φρονῶν*, quem iure nemo sequutus est.

I. c. 42. neve occisus Augustipronepos, interfecta Tiberii nurus nocentiores vos faciat. pro eo quod dici poterat: occisio Augusti pronepotis, interfectio Tiberii nurus etc. R. K.] Sunt in hoc quoque genere, quamvis plerumque ad tironum intellectum obvio, quaedam recondita magis et exquisita, ut, Soph. Aiac. 635: *κρείσσων γὰρ Ἅιδᾳ κεύθων ὁ νοσῶν μάταν*, ubi vid. Lobeck. Isaeus II. §. 7: *ἱκανὸς γὰρ ἔφη αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι*, ubi v. Schoemann. De Aiacis nece vid. Hom. Od. λ, 543. Ovid. Metam. XIII, 1—398. Lobeck. ad Ai. p. 361 sqq. PFLUGK.

V. 95. *οὔτι που — στερεῖς;*] Sic orditur interrogationem, ut ostendat se velle rem negari. Infra v. 475: *οὔτι που λελήσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;* v. 541: *οὔτι που κρυπτεύομαι;* Ion. 1132. Or. 1510. Plat. Theaet. p. 146. A. Alcib. I. p. 113. E. Elmslei. ad Aristoph. Acharn. 122. Stallb. ad Plat. Symp. p. 84. PFLUGK.

V. 99. Non commemorari Achillem ab Apollodoro Lib. III. c. 9, ubi Helenae procos enumerat, adnotavit Musgravius. Pausanias vero Lib. III, 24, 7. etiam cur Achilles in procorum numero esse non potuerit, disputat. PFLUGK.

V. 101. *καὶ δή*] Nondum satisfecit Teucer respondendo, quamobrem porro sciscitatur: Quid tum? hoc quomodo exitium attulit Aiaci? Or. 1188: *καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας εἰς σωτηρίαν;* El. 655: *καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;* PFLUGK.

V. 102. *ἄλλου*] Ulixem significat. Notanda vero propria

ΕΛΕΝΗ.

οῖς ἐκείνου δῆτα πήμασιν νοσεῖς;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ὕνεκ' αὐτῷ γ' οὐ ξυνωλόμην ὁμοῦ.

ΕΛΕΝΗ.

ς γάρ, ὦ ξέν', Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ξύν γε πέρσας αὐτὸς ἀνταπωλόμην.

ΕΛΕΝΗ.

γὰρ ἧπται καὶ κατείργασται πυρί;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

οὐδ' ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.

ΕΛΕΝΗ.

λῆμον Ἑλένη, διὰ σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ιρός γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασται κακά.

. 100. *θανὼν ὅδ' ὅπλων* Aemilius Portus. *θανὼν δ'* Cod. *C.*

. 109. *ἀπώλλυνται* Aldus. De cod. *C.* non constat.

:atio verbi *ἀπηλλάχθη*, :st, liberari a re odiosa. ind. ad Plat. Charm. §. 150. PFLUGK. Adde Antig. 386 sq. *ἐγὼ δ' ος Δίκαιός εἰμι τῶνδ' ·θαι κακῶν.* R. K.

6. *καὶ ξύν γε πέρσας*] , ut Iph. T. 1371: *ὡς ξύν ειν καὶ ξυναποκαμεῖν μέλη.* !57: *ἀπό τ' ὤσασθαι καὶ ι.* Ex hac consuetudine servata egregiam Her- ιs medicinam attulit Al- . 912. item Io. Ulr. Electrae v. 1120: *ὁρᾷς; ιὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα.* V. . Gl. ad Aesch. Agam. ,obeck. ad Phryn. p. :haef. ad Demosth. vol. 56. PFLUGK. Vix vi- pus esse a me hoc loco norari, istam tmesin ιximo opere illatam esse :is scriptoribus, si maior quaedam vis inesset in illa prae- positione, quae a verbo suo distrahitur, itaque in prima fere enuntiationis parte positam esse, veluti in Sophoclis Antigona v. 407: *ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας αἰθήρ.* v. 414 sq.: *ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.* v. 419: *σὺν δέ νιν θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην.* Euripidis Alc. 160: *ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων ἐσθῆτα κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠσκήσατο.* v. 548: *ἐν δὲ κλῄσατε θύρας μεσαύλους.* v. 579: *σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέων βαλιαί τε λύγκες κτέ.* R. K.

V. 110. *καὶ πρός γ'*] Praepositio vice fungitur adverbii, praeterea, insuper. V. infra v. 956. Med. 407: *πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν γυναῖκες.* 704: *ὄλωλα· καὶ πρός γ' ἐξελαύνομαι χθονός.* Hipp. 893. Iph. T. 548. *El. 261.* Porson. ad Phoen.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν·
μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις, γύναι.

ΕΛΕΝΗ.

τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.

ΕΛΕΝΗ.

οὔτἄρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς θαυμαστέον
ἀτὰρ τίς εἶ, πόθεν, τίν' ἐξαυδᾶν σε χρή;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ὄνομα μὲν ἡμῖν Τεῦκρος, ὁ δὲ φύσας πατὴρ

V. 86. *οὔτἄρα* Hermannus praef. ad Soph. Oed. Col. p. XXIV. *οὔτ' ἄρα* (*οὐκ ἄρα* e corr. m. sec.) Cod. C.

V. 86. Porsoni coniectura est in Adv. p. 269. *τίνος τ'; αὐδᾶν σε χρή.* Elmsleii ad Soph. Oed. T. 329. *τά σ' ἐξαυδᾶν σε χρή.* Sunt etiam aliae, ut Heathii, viri docti in Quart.

φης; Similitudo petenda a duplici interrogatione, ut Iph. T. 1360: *τίνος τίς ὢν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός;* Vid. ad v. 873. [Rectius haec verba Matthiae intellexit quam Hermannus, qui *καὶ* ad *ἐμὲ* pertinere dixit, ut haec esset constructio: *τί δὲ κἀμὲ στυγεῖς;* id quod propter ipsam particulae collocationem sic intelligi non potest. R. K.] Mox *ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς* vertendum propter illius scelus nescio quod. Cf. v. 82. ad Heracl. 475. PFLUGK.

V. 80. *μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν*] Or. 729: *θᾶσσον ἤ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι' ἄστεος.* Hipp. 1323: *θᾶσσον ἤ σ' ἐχρῆν Ἀρὰς ἀφῆκας παιδὶ καὶ κατέκτανες.* Sic a Latinis scriptoribus iusto, aequo, solito aliaque eiusdem generis comparativis adiiciuntur. Praeterea notanda h. l. ellipsis verbi *εἶξαι*, itemque similis in reliquis locis. Or. 453: *χάριτας πατρῴας ἐκτίνων ἐς οὕς σε δεῖ,* scil. *ἐκτίνειν.* Herodot. VIII, 68. Platon. Protag. p. 312. B. PFLUGK.

V. 84. *εἷς τῶν Ἀχαιῶν*] Non recte diceret cum articulo *εἷς τῶν Ἀχαιῶν*, nisi iam v. 74. Achivos nominasset. G. HERMANNUS.

V. 85. Refertus versus exquisitae exemplis Graecitatis. Habet primum antiptosin, notatam ad Med. 37. cf. infra v. 319. 1395., habet verbale *θαυμαστέον* eodem exemplo constructionis, quo dicitur *θαυμάζω σε.* Hipp. 114: *τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον.* El. 491: *ἐξελκτέον διπλῆν ἄκανθαν καὶ παλίρροπον γόνυ.* V. A. Matth. Gr. §. 447. 2. [Rost. §. 97. 6. adn. I. p. 407.] Habet denique *εἰ* particulae usum perelegantem pro *ὅτι*, de quo idem Matth. p. 1251 sq., nos ad Androm. 206. PFLUGK.

V. 88. De anapaestis a poeta admissis dixit Porsonus praef. ad Hecub. p. XXV. PFLUGK.

Τελαμών, Σαλαμὶς δὲ πατρὶς ἡ θρέψασά με.

ΕΛΕΝΗ.

τί δῆτα Νείλου τούςδ' ἐπιστρέφει γύας;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.

ΕΛΕΝΗ.

τλήμων ἂν εἴης· τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

Τελαμὼν ὁ φύσας. τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;

ΕΛΕΝΗ.

ἐκ τοῦ; τὸ γάρ τοι πρᾶγμα συμφορὰν ἔχει.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ' ἐν Τροίᾳ θανών.

Rev. V. p. 393., L. Dindorfii, quarum mihi nulla satisfacit. Fortasse tamen scripsit poeta: *ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίν' ἐξαυδᾶν σε χρή;* Conf. Phoen. 124. *τίς, πόθεν γεγώς; αὔδασον, ὦ γεραιέ, τίς ὀνομάζεται;* PFLUGK. Idem in mentem venerat G. Hermanno. Receperunt recentiores pro *τίνος ἐξ.* in Cod. *C.*

V. 89. *τούςδ'* Elmsleius ad Heracl. 839. Cod. *C.* *τάσδ'.*

V. 91. *τλήμων ἂν εἴης*] Quod G. Hermannus offendit in hac voce, quia dubium esse non posset quin, qui patria expulsus esset, miser esse videretur, quam in sententiam attulit ipse Phoeniss. v. 419. *ΙΟΚ. κοίτας ματεύων ἢ φυγὰς πλανώμενος; ΠΟΛ. ἦν ταῦτα· κατά γ' ἦλθεν ἄλλος αὖ φυγάς. ΙΟΚ. τίς οὗτος; ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.*, ideoque scribi voluit: *τλήμων ἄρ' εἶ σύ,* in eo minime viro egregio adsentior. Id enim, quod per condicionem dicitur: *τλήμων ἂν εἴης*, eandem quam illud sententiam habet, sed urbanius eam eloquitur per condicionem, qua hoc dicitur: Probabile est te esse miserum, vel alio quodam modo: Miser sis, si quis inquirat. R. K.

V. 92. *τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;*] Invidiose dictum nec sine dolore animi. Telamo me parens, inquit, proiecit; is quo nemo solet sui amantiorem habere. In gravissima exsecratione Atridarum Aiax apud Sophoclem v. 841: *αὐτοσφαγεῖς πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.* Eosdem animi iniuriam aegre tolerantis aculeos habet v. 104. PFLUGK.

V. 93. *ἐκ τοῦ;*] quare? cf. v. 1270., Herm. ad Vig. p. 600. ad Androm. 549. PFLUGK.

V. 94. *Αἴας — θανών*] i. e. Aiacis interitus me perdidit. Simili participii usu Hipp. 798: *νέοι θανόντες ἀλγυνοῦσί σε.* Herc. Fur. 732: *ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ Ἐχθρός.* Plutarch. Reip. ger. praec. c. 21: *ἀνδρὶ γὰρ ἐν πόλει δυναμένῳ μέγα μείζονα φέρει κόσμον ἄρχων δορυφορούμενος ὑπ' αὐτοῦ καὶ προπεμπόμενος ἢ δορυφορῶν καὶ προπέμπων.* [De Latinis Tacitus frequentissime eam constructionem usurpavit, velut in lib. ab excessu Divi Augusti

ΕΛΕΝΗ.

ποίοισιν ἐν νώτοισι ποντίας ἁλός;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαίου πόρου.

ΕΛΕΝΗ.

κὰκ τοῦδε Μενέλεων οὔτις οἶδ' ἀφιγμένον;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

οὐδείς· θανων δὲ κλῄζεται καθ' Ἑλλάδα.

ΕΛΕΝΗ.

ἀπωλόμεσθα· Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανοῦσα δή.

ΕΛΕΝΗ.

οὔ πού νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

φασίν, βρόχῳ γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην.

ΕΛΕΝΗ.

οἱ Τυνδάρειοι δ' εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσὶν κόροι;

V. 131. *Μενέλεων* Barnesius. Cod. *C.* *Μενέλαον.* *εἶδ'* Cod. *C.* *οἶδ'* Aldus.

V. 135. *οὔ που* Seidlerus. *οὔπω* Cod. *C.*
κού

V. 138. *καὶ οὐ* Cod. *C.* *λόγῳ* Schaeferus Melet. crit.

sed *περῶντας* dixisset." G. HERMANNUS.

V. 130. *περῶσι*] Dubites utrum dativus participii sit, referendus ille ad v. 127. et sq., an tertia persona verbi pluralis. Malim prius. PFLUGK.

V. 135. *αἰσχρὸν κλέος*] Vid. Hecub. 1225. ibiq. adnot. PFLUGK.

V. 136. Recte particulam *γὲ* a primo vocabulo removit ad latus secundi, unde ista superioris orationis sive accessio sive correctio incipit, cuius illa index particula est. Iph. T. 522: *ἥκει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινί.* Bacch. 810: *μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.* Med. 1395. Hecub. 995. Heracl. 792. 794. Alc. 376. Iph. T. 568. Bacch. 814. PFLUGK.

V. 137. *εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσίν*] Sollemnis in oppositione aientis et negantis sententiae repetitio verbi. Infra v. 916: *βούλοιτ' ἂν ἢ οὐ βούλοιτ' ἄν.* Iph. T. 1303: *εἴτ' ἔνδον εἴτ' οὐκ ἔνδον.* PFLUGK.

V. 138. *τεθνᾶσι κοὐ τεθνᾶσι*] Euripideum acumen, quod risit Aristophanes Acharn. 403, ubi quos ille acerrimus nostri poetae exagitator spectavit locos exprompsit elegantis vir doctrinae, Steph. Berglerus, Phoen. 272. Hipp. 1034. Iph. T. 512. Alc. 521. De morte Dioscurorum v. Apollod. III. 11, 2. PFLUGK.

V. 143. *ἄλις δὲ μύθων*] De hac formula vide quae ad-

ΤΕΥΚΡΟΣ.

τεθνᾶσι κοὐ τεθνᾶσι· δύο δ' ἐστὸν λόγω.

ΕΛΕΝΗ.

πότερος ὁ κρείσσων; ὢ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἄστρεις σφ' ὁμοιωθέντε φάσ' εἶναι θεώ.

ΕΛΕΝΗ.

καλῶς ἔλεξας τοῦτο. θάτερον δὲ τί;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

σφαγαῖς ἀδελφῆς οὕνεκ' ἐκπνεῦσαι βίον.
ἅλις δὲ μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω στένειν.
ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε βασιλείους δόμους,
τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν,
σὺ προξένησον, ὡς τύχω μαντευμάτων,
ὅπῃ νεὼς στείλαιμ' ἂν οὔριον πτερὸν
ἐς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐθέσπισεν
οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν

p. 16. Vide Elmsl. ad Soph. Oed. Col. p. 169. ed. Lips. λόγοι Cod. *C*.

V. 146. σὺ προξένησον Fr. Iacobs. Anim. p. 140. συμπροξένησον Cod. *C*.

notavi ad Alc. 334. p. 67. ed. Goth. R. K. **διπλᾶ**] Interpres ipse poeta Hecub. 518, ubi Talthybius: Διπλᾶ με χρῄζεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι, Σῆς παιδὸς οἰκτῳ· νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ Τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ' ὅτ' ὤλλυτο. PFLUGK.

V. 144—146. Specta, tiro, adstrictae elegantiam brevitatis. Colligavit enim poeta una verborum comprehensione quae si dissolveris, tres enuntiationes efficiunt. ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε β. δόμους, λέξω· (cf. Alcest. v. 1019.) χρῄζω γὰρ τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην ἰδεῖν. σὺ οὖν προξένησον κτέ. Similem constructionem orationis habes apud Aristoph. Ran. 108 sq. Xenophont. Oecon. VII, 3 extr. PFLUGK.

V. 147. **πτερόν**] velum. Hesiodus Op. et D. 625: Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐνικάτθεο οἴκῳ, Εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο. Hinc Aeschylus Prom. 477: λινόπτερα ναυτίλων ὀχήματα. Eurip. Hipp. 752: ὦ λευκόπτερε Κρησία πορθμίς. V. Dorvill. ad Charit. p. 104 sq. De remis Hom. Od. λ, 125. ψ, 272. Troad. 1086. Iph. T. 1346. Photius Lex. p. 470, 2. πτέρυγες, τὰ πηδάλια Σοφοκλῆς. PFLUGK.

V. 148. **οὗ μ' ἐθ. οἰκεῖν**] ubi me sedem ponere iussit. Or. 269: οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνασθαι θεάς. Ion. v. 1186. 1222. Xenoph. Anab.

Σαλαμῖνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.

ΕΛΕΝΗ.

πλοῦς, ὦ ξέν', αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
γῆν τήνδε φεῦγε, πρίν σε παῖδα Πρωτέως
ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆςδε γῆς· ἄπεστι δὲ
κυσὶν πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηροκτόνοις·
κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅντιν' ἂν λάβῃ ξένον.
ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν,
ἐγώ τε σιγῶ· τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;

ΤΕΥΚΡΟΣ.

καλῶς ἔλεξας, ὦ γύναι. θεοὶ δέ σοι
ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησαίατο.

V. 164. οἶτον Musgravius, Nauckius.

I, 3, 8: ἔλεγε θαῤῥεῖν. V. ad Hecub. 303. PFLUGK.

V. 150. [πλοῦς αὐτὸς σημανεῖ. sic αὐτὸ δείξει, τοὔργον αὐτὸ δηλώσει, et similia, quae paroemiacis locutionibus adnumerantur. Vid. Hemsterh. Anecd. p. 116 sq. F. I.]

ἄπεστι σὲ — ἐν φοναῖς θηροκτόνοις] Haec verba posita sunt parentheseos quasi loco illorum verborum: πρίν σε παῖδα Πρωτέως ἰδεῖν, explicandorum causa, non pertinent ad totam enuntiationem: σὺ δ' ἐκλιπὼν γῆν τήνδε φεῦγε κτέ. Cuius hortationis deinceps ratio redditur his verbis: κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅντιν' ἂν λάβῃ ξένον. Quodsi ita hunc locum explicabimus, apparebit nihil in v. 155. esse offensionis, quem nuper suppositicium sibi videri pronuntiavit A. Nauckius. R. K.

V. 154. κυσὶν πεποιθώς] Color orationis Homericus Il. δ, 303. ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθώς. V. Blomf. Gl. ad Aesch. Pers. 55. PFLUGK. Adde Apollon. Rhod. IV. 110. ἀγρόται, οἵ τε κύνεσσι πεποιθότες. R. K.

V. 157. τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;] scil. εἰ λέγοιμι ταῦτα. PFLUGK.

V. 159. ἐσθλῶν ἀμοιβάς] i. q. ἐσθλὰς ἀμοιβάς, sive simpliciter ἐσθλά. — Post v. 163. Teucer discedit. PFLUGK.

V. 164 sqq. Helena postquam primum doloris impetum aegre Teucro coram dissimulati effuderat, funebrem cantum orditur, choroque Graecarum mulierum, quas raptas e patria in familia habuit regia domus, superveniente, tum recentem nuntium malorum, tum pristinas calamitates enarrat. Versus 164. 165. hexametri dactylici sunt, v. 166. tetrameter; strophae mixtae e trochaicis iambicisque versibus, quorum plerique breviores crebrisque arsium solutionibus egregie ad istam animorum graviter commotorum trepidationem compositi. — καταβαλλομένα, exordiens. Callimachus Fr. CXCVI. Bentl. Ἀρσινόης, ὦ ξεῖνε, γάμον καταβάλλομ' ἀείδειν, quod in cantu dici solere ἀναβάλλομαι docet Valckenarius ad Theocr. I, 20. Apud Pindarum Nem. II, 4. καταβολή est initium·

Ἑλένῃ δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ' οὐ τὰς φρένας
ἔχεις ὁμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολύ.
κακῶς δ' ὄλοιτο, μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
ἔλθοι· σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεί, γύναι.

ΕΛΕΝΗ.

ὦ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
ποῖον ἁμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μοῦσαν ἐπέλθω,
δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἒ ἔ.

(στρ. α'.)

πτεροφόροι νεάνιδες,
παρθένοι Χθονὸς κόραι,
Σειρῆνες, εἴθ' ἐμοῖς γόοις

V. 169. Aldus γόοις om. Deest in apographo Paris. altero.

et quasi fundamentum; ubi v. Dissen. Diod. Sic. XII, 20: καταβαλόμενος ἐξ ἀρχῆς καινὴν νομοθεσίαν. Plutarch. Moral. p. 329. A: τοῦ τὴν Στωϊκὴν αἵρεσιν καταβαλομένου Ζήνωνος. PFLUGK.

V. 165 sq. ποῖον ἁμιλλαθῶ γόον] Id est quasi dicas τίνα γόον ἅμιλλαν ἐπέλθω; quam luctus contentionem aggrediar? quos fletus ciebo? — ἢ τίνα μ. ἐ., aut quam naeniam inveniam, quae satis habeat lacrimarum aut lamentorum aut maeroris? In his quod dicitur μοῦσαν ἐπέρχεσθαι, eius simile est apud Aristoph. Acharn. 627: τοὺς ἀναπαίστους ἐπίωμεν. Euripideo more etiam διὰ μούσης ἔρχεσθαι dicas. V. ad Andr. 416. Μοῦσα quum quemvis cantum significet tum de lugubri dicitur Iph. T. 182. Troad. 605. PFLUGK.

V. 167. Sirenum dulcedinem vocis princeps collaudavit Homerus Od. μ, 39 sqq., quibus vel praecipuam lugubris cantus facultatem tribui Spanhemium docuisse comperio de Usu et Praest. Num. T. I. p. 254. De generis origine, de figura vultuque, de numero, de nominibus alii aliter tradiderunt: quorum varietatem complexus est I. H. Vossius Epist. mythol. vol. II. p. 50 sqq. ed. nov. Tumulis imponi solita simulacra Sirenum constitit doctis Sophoclis et Isocratis exemplo: quorum de illo testis est grammaticus qui eius vitam scripsit, de Isocrate Pseudo-Plutarchus Vit. X. Orat. p. 835. Duo alia exempla adiecit Musgravius, de quibus Erinna Epigr. II. in Anal. Br. T. I. p. 58. et Mnasalcas Ep. XVII. ibid. p. 193. prodiderunt. Addendus Diodorus quoque Siculus Lib. XVII. c. 115. Nollem vero ea re abusus esset Musgravius, ut eo invocari Sirenas ab Helena putaret, quod Protei cui adsidebat tumulo harum imagines impositae essent. Nam illae eodem iure atque eadem condicione in funebrium lamentorum societatem vocantur, qua quum alibi saepe tum infra v. 1107. luscinia, ἀοιδοτάτη πετεηνῶν. PFLUGK.

V. 169—173. εἴθ' ἐμοῖς

μόλοιτ' ἔχουσαι τὸν Λίβυν
λωτὸν ἢ σύριγγας· αἴλιν' ὡς κακοῖς
τοῖς ἐμοῖσι σύνοχα δάκρυα,
πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα·
μουσεῖά τε θρηνήμασι ξυνῳδὰ
πέμψεις Φερσέφασσα
φόνια φόνια, χάριτας ἵν' ἐπὶ δάκρυσι
παρ' ἐμέθεν ὑπὸ μέλαθρα νύχια παιᾶνας
νέκυσιν ὀλομένοις λάβῃ.

V. 170. *τὸν* delevit G. Hermannus.
V. 171. *αἴλινον* Nauckius. Malui: *αἴλιν' ὡς κακοῖς κτέ. αἰλίνοις* Cod. *C.*
V. 177. *ἐμέθεν* Seidlerus de vers. dochm. p. 102. *ἐμέθ'* Cod. *C.* Mox *παιᾶνας* Guil. Dindorfio auctore deleverat Pflugkius. Defendit Seidlerus ad Iphig. Taur. 174. et recentiores omnes restituerunt.
V. 181. "*ἀλίου* in libro Florentino dicit esse Matthiae. At quum *ἀλίῳ* sit in apographo Paris. altero, *ἀλίῳ* (with *ου* written above) in altero et apud

γόοις μόλοιτε] i. e. *εἴθε κοινωνήσουσαι ἐμῶν γόων μόλοιτε.* De usu dativi cf. Phoen. 311: *τρομερὰν ἕλκω παιδὶ ποδὸς βάσιν.* Delect. Epigr. III, 35: *τᾷ Πιτάνᾳ Θρασύβουλος ἐπ' ἀσπίδος ἤλυθεν ἄπνους.* — *Λίβυν λωτόν*, i. e. *αὐλόν* (cf. Iph. A. 1036. Herc. Fur. 684. Alc. 346 sq.), ab arbore loti, quae materia tibiarum Eustath. ad Hom. Il. *φ.* p. 1236: *Λίβυς ὁ αὐλὸς ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἐπεὶ Λίβυς νομάς τις τὴν αὐλητικὴν πρῶτος εὗρε.* Tibias funebres, notante Iacobsio, memoravit Festus; Sirenum unam voce, alteram tibia, aliam lyra canere Servius auctor est ad Verg. Aen. V, 863. *Σύνοχα*, quod *ἀπὸ κοινοῦ* bis repetendum, i. q. *συνῳδά*, v. 174. Bacch. 160: *λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος ἱερὸς ἱερὰ παίγματα βρέμῃ σύνοχα φοιτάσιν.* PFLUGK. In sequentibus si scribas: *αἴλιν' ὡς κακοῖς τοῖς ἐμοῖσι σύνοχα δάκρυα, πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα κτέ.*, sententia haec nascetur: Lamentationis plenae quippe malis meis concinentes sunt lacrimae, sensibus (meis) sensus (lamentationis pleni), carminibus (meis) carmina (lamentationis plena) etc. R. K.

V. 174. *μουσεῖα*] coetum canentium, ut interpretatur A. Matthiae. Quae significatio facile intellectu est quomodo cohaereat cum altera quae est v. 1108. et Alcmenae fr. II. [89. p. 308. ed. Nauck.] *πολὺς δ' ἀνεῖρπε κισσός, εὐφυὴς κλάδος, Ἀηδόνων μουσεῖα.* Poetas ineptos Aristoph. Ran. 93. *χελιδόνων μουσεῖα* appellat, quos Latine dicas nidos loquaces (Verg. Aen. XII, 475.). Sed quinam sunt illi, quos sibi a Proserpina expetit, coetus exsequias concelebraturi (*φόνια*)? Non alii opinor quam Sirenum. PFLUGK.

V. 176—178. Lacrimae honos et munus (*χάριτες*) mortuo-

ΧΟΡΟΣ.

(ἀντιστρ. α'.)

κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ
ἔτυχον ἕλικά τ' ἀνὰ χλόαν
φοίνικας ἁλίου πέπλους
αὐγαῖσιν ἐν ταῖσι χρυσέαισιν
θάλπουσ' ἀμφὶ δόνακος ἔρνεσιν·
ἔνθεν οἰκτρὸν ὅμαδον ἔκλυον,
ἄλυρον ἔλεγον, ὅ, τι ποτ' ἔλακεν

ου
Victorium, sive ἀλίῳ sive ἀλίω in archetypo exstare certum est." KIRCHHOFFIUS.

V. 182. ταῖσι χρυσέαισι Fixius. ταῖς χρυσέαις Cod. *C.*

V. 183. θάλπουσ' ἀμφὶ δόνακος ἔρνεσιν Fixius. θάλπουσ' ἀμφί τ' ἐν δόνακος ἔρνεσιν Cod. *C.*

V. 184. ἀνεβόασεν add. Cod. *C.* post οἰκτρόν. Omittendum vidit Badhamus.

V. 185. ἄλυρον θρῆνον Cod. *C.* correctus a manu sec. Mox ὅτι ποδ' ἔλακεν Cod. *C.* Correctum est in apogr. Par. altero.

rum. — *ἐπὶ δάκρυσι*, i. e. διὰ δακρύων. Phoen. 1500: τίνα μουσοπόλον στοναχὰν ἐπὶ δάκρυσι — ἀνακαλέσωμαι. Troad. 315: ἐπεὶ σύ, μᾶτερ, ἐπὶ δάκρυσι καὶ γόοισι τὸν θανόντα πατέρα πατρίδα τε φίλαν καταστένουσ' ἔχεις. Iph. A. 541. V. A. Matth. Gr. p. 1167. Dativi *νέκυσιν ὀλομένοις* iungendi cum χάριτες, ut infra v. 1356: *θυσίας* οὐ σεβίζουσα *θεοῖς*. Postremo notandus usus coniunctivi, praecedente optativo. Or. 982: *μόλοιμι* τὰν οὐρανοῦ μέσον χθονός τε τεταμέναν αἰωρήμασι πέτραν — ἵν' ἐν θρήνοισιν *ἀναβοάσω*. Suppl. 621. Iph. T. 439. Hom. Od. σ, 202. Meleager Epigr. VII, 7. Optativo in hac constructione usus est Sophocles Aiac. v. 1200, ubi vid. Hermann. PFLUGK.

V. 179. Facile patet obversatam poetae suavissimam Homeri narrationem de Nausicaa eiusque ancillis: *cuius quae* praecipue comparari merentur apponam, Od. ζ, 93: Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα, Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἧχι μάλιστα Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα. Tum expergefactus clamore puellarum Ulixes v. 122: ὥστε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή, Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα, καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα. — *Κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ*, ad mare. Infra v. 1518: κυανόχροα κυμάτων ῥόθια. Iph. T. 7: κυανέαν ἅλα. PFLUGK.

V. 181. *φοίνικας π.*] purpureas vestes, regum scilicet. Pollux a Musgravio indicatus Lib. I, 49: χαίρει δὲ ἡλίῳ ὁμιλοῦσα τῆς πορφύρας ἡ βαφή, καὶ ἡ ἀκτὶς αὐτὴν ἀναπυρσεύει καὶ πλείω ποιεῖ καὶ φαιδροτέραν τὴν αὐγήν. Cf. Hippol. 120. PFLUGK. Idem ad verba ὅ, τι ποτ' ἔλακεν adsimilavit Homericum ὅσσον τε

. . . . *αἰάγμασι στένουσα,*
Νύμφα τις οἷα Ναῒς
ὄρεσι φυγάδα νόμον ἱεῖσα
γοερόν, ὑπὸ δὲ πέτρινα μύχατα γύαλα κλαγγαῖσι
Πανὸς ἀναβοᾷ γάμους.

ΕΛΕΝΗ.

(στρ. β'.)

ἰὼ ἰώ.
θήραμα βαρβάρου πλάτας,
Ἑλλανίδες κόραι,
ναύτας Ἀχαιῶν
τις ἔμολεν ἔμολε δάκρυα δάκρυσι μοι φέρων,
Ἰλίου κατασκαφὰν

V. 186. ante *αἰάγμασι* lacunam statuit Badhamus.
V. 188. *γάμον* Cod. *C.* *νόμον* A. Matthiae.
V. 189. *μύχατα* Canterus. *μύχαλα* Cod. *C.* *κλαγγαῖσι* G. Hermannus *κλαγγάς*, circumscriptum linea a manu sec., Cod. *C.*
V. 195. *ἔμολεν ἔμολεν* e vitiosa scriptura apographi Paris. alterius Aldus.

γέγωνε βοήσας. Soph. Ai. 151. El. 1322. R. K.

V. 188. *ὄρεσι*] i e. *ἐν ὄρεσι*, ut Soph. Oed. T. 1451. Hom. h. Ven. 18: *καὶ γὰρ τῇ ἅδε τόξα καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν.* Callimachus h. Dian. 20. V. ad Hecub. 682. PFLUGK. Latini poetae eodem modo ablativum usurparunt, Verg. Georg. I. 187: quum se nux plurima *silvis* induet in florem. I, 210. serite hordea *campis*. I. 256. tempestivam *silvis* evertere pinum. II, 110. *fluminibus* salices *crassisque paludibus* alni nascuntur, steriles *saxosis montibus* orni. R. K.

V. 189. *γύαλα*] convalles montium, *κοιλώματα*, ut monuit post alios Dissen. ad Pind. p. 471. ed. Boeckh. Epigr. *ἀδεσπ.* 472. Anal. T. III. p. 251. attulit Musgravius: *μυχάτων γυάλων κοιλώμασιν.* — Mox iunge *Πανὸς γάμους*, vim sibi a Pane illatam. PFLUGK.

V. 194. e diiambo et ithyphallico constat. — *δάκρυα δάκρυσι*, lacrimas super lacrimas. Infra v. 364. Or. 1255: *μή τις — πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.* Iph. T. 197: *φόνος ἐπὶ φόνῳ, ἄχεα τ' ἄχεσιν.* Soph. El. 235: *μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις.* V. A. Matthiae Gr. p. 738. Erfurdt. ad Soph. Oed. T. 175. His per appositionem iungitur *Ἰλίου κατασκαφάν*, ea enim lacrimarum causa. *πυρὶ μέλουσαν* cf. Androm. 851: *ἵνα θανοῦσα νερτέροισιν μέλω,* ibiq. adnot. Scilicet Graeci, velut qui Dispersa immittit silvis incendia pastor; Conreptis subito mediis extenditur una Horrida per latos acies Volcania campos: Ille sedens victor flammas despectat ovantis. Verg. Aen. X, 506. PFLUGK.

V. 199. Postquam dixerat

πυρὶ μέλουσαν δαΐῳ
δι' ἐμὲ τὰν πολυκτόνον,
δι' ἐμὸν ὄνομα πολύπονον.
Λήδα δ' ἐν ἀγχόναις
θάνατον ἔλαβεν
αἰσχύνας ἐμᾶς ὑπ' ἀλγέων.
ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
πόσις ὀλόμενος οἴχεται,
Κάστορός τε συγγόνου τε
διδυμογενὲς ἄγαλμα πατρίδος
ἀφανὲς ἀφανὲς ἱππόκροτα λέλοιπε δάπεδα
γυμνάσιά τε δονακόεντος
Εὐρώτα, νεανίαν πόνον.

V. 197. μέλουσαν H. Stephanus. μέλλουσαν Cod. C. sec. apogr. Paris. δαΐῳ Musgravius. ἰδαίῳ Cod. C.
V. 199. πουλύπονον Cod. C.
V. 202. αἰσχύνας ἡμᾶς (sive ὑμᾶς) ἐπ' ἀλγέων Cod. C. sec. apogr. Pariss. Correxit Muretus.
V. 209. νεανιᾶν Lentingius, Nauckius.

Helena: δι' ἐμὲ τὰν πολυκτόνον, quasi se corrigens, quod non ipsa, sed tantum modo imago ipsius erat Troiam adducta: δι' ἐμόν, inquit, ὄνομα πολύπονον. R. K.

V. 201. θάνατον ἔλαβεν] Dictum videtur, ut λαμβάνειν συμφοράν Med. 43. Ion. 764. βλάβας Aesch. Choeph. 491. Item invenire mortem, exitum, Tacitus Ann. I, 61. Sall. Cat. 55. atque alii potiri sive nancisci quid mali, vid. I. Fr. Gronov. Lectt. Plaut. p. 66. Schaefer. ad Plutarchi vitas vol. V. p. 105. PFLUGK.

V. 202. ὑπ' ἀλγέων] prae dolore. Infra v. 417. Iph. T. ὑπ' αἰδοῦς. Phoen. 957: ὑπ' οἴκτου. 1487: ὑπὸ παρθενίας. Atque ἄλγη αἰσχύνης ἐμῆς, dolores ob infamiam meam. Suppl. 1117: παίδων ὑπὸ πένθους. PFLUGK. αἰσχύνας ἐμᾶς proprie sic dicitur, ut sit αἰσχύνης ἐμοῦ sive περὶ ἐμοῦ, ut dicitur in Aeschyli Pers. 705. τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς. Vide ad Alcest. v. 336. p. 67. ed. sec. infra ad v. 1236. R. K.

V. 205. Κάστορός τε — πατρίδος] i. e. Castor faterque eius, geminum patriae decus. V. Matth. Gr. p. 621. et conf. Phoen. 115: λαϊνέοισιν Ἀμφίονος ὀργάνοις τείχεος. Orest. 998: τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς τέρας ὀλοὸν Ἀτρέος. — Dioscuros autem quum dicere mortuos vellet, eleganti usa est circuitione, reliquisse memorans exercitationes illas, quas vivi celebraverant, iisdemque postea ut θεοὶ ἐναγώνιοι praesidebant. Horum statuae, nomine Ἀφετηρίων, dedicatae fuerunt in Δρόμῳ sive Ἱπποδρόμῳ, qui ad Eurotam fuit. Paus. III, 14, 7. Xenoph. Hell. VI, 5, 30. Quo spectans Euripides dixit γυμνάσια Εὐρώτα, quomodo Theognis 783 (767 Welck.): Σπάρτην Εὐρώτα, δονακοτρόφου ἀ-

ΧΟΡΟΣ.

(ἀντιστρ. β′.)

αἰαῖ αἰαῖ.
ὦ δαίμονος πολυστόνου
μοίρας τε σᾶς, γύναι.
αἰὼν δυςαίων
τις ἔλαχεν ἔλαχεν, ὅτε σε τέκετο ματρόθεν
Ζεὺς πρέπων δι' αἰθέρος
χιονόχρως κύκνου πτερῷ·
τί γὰρ ἄπεστί σοι κακῶν;
τίνα δὲ βίοτον οὐκ ἔτλας;
μάτηρ μὲν οἴχεται,
δίδυμά τε Διὸς
οὐκ εὐδαιμονεῖ τέκεα φίλα,
χθόνα δὲ πάτριον οὐχ ὁρᾷς,
διὰ δὲ πόλεας ἔρχεται

V. 210. *αἶ αἶ αἶ αἶ* Cod. *C.* sec. apogr. Pariss.

V. 218. *ἔτλησας* Cod. *C.*, id quod olim fuit *ἔτλης* (*ας* supra). *ἔτλας* apogr. Pariss.

γλαὸν ἄστυ. et Medea v. 846. Athenas *ἱερῶν ποταμῶν πόλιν*, ubi v. adnot. Propertius III, 12, 17: Qualis et Eurotae Pollux et Castor arenis, Hic victor pugnis, ille futurus equis. Eurotam infra quoque v. 349: *δόνακι χλωρόν*, v. 493: *καλλιδόνακα*, Iph. T. 400: *δονακόχλοα* appellat. Vid. Barthel Itin. Anachars. vol. IV. p. 73. Biest. — *νεανίαν πόνον* erat qui convertendum putaret in *νεανιᾶν*, non maiore iure quam Hecub. 920. *ναύταν ὅμιλον*, ubi vid. adnot coll. Eustath. ad Il. ω. p. 1339. PFLUGK.

V. 213. Nituntur haec illa opinione, quam primus prodidit Homerus Od. η, 197: *πείσεται, ἅσσα οἱ Αἶσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.* — *Αἰὼν δυςαίων*, infelix vitae sors, simili *παρηχήσει* dictum, ut *γάμον γαμεῖν, νόστον νοστεῖν.* Phoen. 1047. Troad. 75. Hecub. 195. [vel potius, ut *γάμος ἄγαμος, κλέος δυςκλεές* et quae alia id genus sunt. R. K.] — *ἔλαχεν*, scil. *σε.* Theocrit. Id. IV, 40: *αἰαῖ τῶ σκληρῶ μάλα δαίμονος, ὅς με λελόγχη.* Plato Phaedon. p. 107. D. Vide ad utrumque locum interpretes. PFLUGK.

V. 215. *πρέπων*] Vertam: micans. De huius verbi origine variaque potestate significandi disseruit Buttm. Lexil. I. p. 19 sqq. PFLUGK.

V. 226. "Non dixisset, opinor, sic nude *ὁ δὲ σός*, nisi praecessisset *βαρβάροισι λέχεσι*, quod idem est ac *βαρβάρῳ πόσει.* G. HERMANNUS.

βάξις, ἅ σε βαρβάροισι
λέχεσι, πότνια, παραδίδωσιν,
ὁ δὲ σὸς ἐν ἁλὶ κύμασί τε λέλοιπε βίοτον,
οὐδέ ποτ' ἔτι πάτρια μέλαθρα
καὶ τὰν Χαλκίοικον ὀλβιεῖς.

ΕΛΕΝΗ.
(ἐπῳδός.)

φεῦ φεῦ, τίς ἢ Φρυγῶν
ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς
ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν Ἰλίῳ
πεύκαν; ἔνθεν ὀλόμενον
σκάφος συναρμόσας
ὁ Πριαμίδας ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτᾳ
τὰν ἐμὰν ἐφ' ἑστίαν,
ἐπὶ τὸ δυςτυχὲς
κάλλος, ὡς ἕλοι γάμον ἐμόν.

V. 228. *ὀλβιεῖς* Scaliger. *ὀλβιοῖς* Cod. *C.*

V. 229. *ΕΛΕΝΗ* om. Cod. *C.*, in quo videtur fuisse: *πρόσωπον χρὴ εἶναι ἐνταῦθα* sec. apogr. Pariss.

V. 229. *ἢ* G. Dindorfius. *ἦν* Cod. *C.*

V. 228. *τὰν Χαλκίοικον*] scil. *Ἀθάναν*, ut v. 245, quam χαλκόπυλον *θεάν* dixit Troad. 1113. De huius templo, quod Spartae fuit, disseruit Manso Spart. vol. I. part. II. p. 17 sqq. PFLUGK.

V. 229—231. *τίς ἢ Φρυγῶν*] Credibile est Helenam ignorasse hominem, cuius nomen Homerus memoriae prodidit Iliad. *ε*, 59, unde Phereeli mentio apud Lycophronem v. 97, ubi vid. Tzetz. Coluthum v. 193. Tryphiod. v. 65. Ovid. Heroid. XVI, 21. — *ἢ τίς Ἑ. ἀπὸ χθονός*, i. e. ἢ *τίς Ἑλλήνων*. Sic dicitur *ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης* pro *ἄ. Ἀρκάδες*, pastor ab Amphryso. V. Valcken. ad N. Foed. p. 352 sq. Iacobs. ad Athen. p. 321. Ruhnken. ad Terent. Andr. I, 1, 129. PFLUGK. Ceterum Pflugkius, qui vulgatum *τίς ἦν Φρυγῶν; ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς ἔτεμε κτέ.* retinuerat, sic expediri voluit, ut poetam diceret, si institutam constructionem persequi vellet, v. 234. dicere debuisse *ὁ τεμών*, non *ἔτεμε*. Nos facilem potius Dindorfii correctionem recipiendam putavimus. R. K.

V. 231 sq. *τίς — ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν Ἰλίῳ πεύκαν;* De argumento causae a remotissimo principio deductae conferatur exordium Euripideae Medeae iam ob nimis alte repetitam rationem derisum ab Aristophane in Ranarum v. 1382. ed. Dind. R. K.

V. 236. *ἐπὶ τὸ δυςτυχὲς κάλλος*] Haec qua sententia dicantur, cognosci potest ex huius fabulae v. 27. *τοὐμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν τὸ δυςτυχές* et

ἁ δὲ δόλιος ἁ πολυκτόνος Κύπρις
Δαναΐδαις ἄγουσα θάνατον Πριαμίδαις τε.
ὢ τάλαινα συμφορᾶς.
ἁ δὲ χρυσέοις θρόνοις
Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνὸν Ἥρα
τὸν ὠκύπουν ἔπεμψε Μαιάδος γόνον,
ὅς με χλοερὰ δρεπομέναν ἔσω πέπλων
ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον ὡς Ἀθάναν
μόλοιμ', ἀναρπάσας δι' αἰθέρος
τάνδε γαῖαν εἰς ἄνολβον
ἔριν ἔριν τάλαιναν ἔθετο
Πριαμίδαισιν Ἑλλάδος.

V. 238. ἅ τε maluit Pflugkius.
V. 241. ἡ δὲ Cod. C. ἁ δὲ G. Dindorf.
V. 242. Ἥρα uncis incluserunt auctore Elmsleio ad Iph. Taur. 824. ad Bacch. 1153. Pflugkius et Dindorfii.
V. 243. γόνον Cod. C. sec. apogr. Pariss. γόνος sec. Furiam, si fides eius collationi est.

ex iis, quae ad illum locum adnotata a Pflugkio sunt p. 17. R. K.

V. 238. ἁ δὲ] Non in parenthesi posita dicam haec usque ad Πριαμίδαις τε, ut A. Matthiae, sed accessit superiori subiecto ὁ Πριαμίδας aliud, cum eodem verbo ἔπλευσε coniungendum. Similis ratio est obiecti in casu accusativo v. 1644 sq.: διστοὶ δέ σε Διόσκοροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ Ἔτικτεν Ἑλένην θ' ἣ πέφευγε σοὺς δόμους. Quod autem reieci vulgatam lectionem δέ, iure feci, ut opinor. Nisi quis forte hoc dici putat, Paridem Helenae conubio potiturum navem conscendisse, Venerem vero comitem illi se addidisse, ut belli caedisque causam inter Graecos et Troianos excitaret. Articulus bis positus est, ut Orest. v. 345: τίνα γὰρ ἔτι πάρος οἶκον ἄλλον ἕτερον ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων τὸν ἀπὸ Ταντάλου σέβεσθαί με χρή; v. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 194. ad Remp. III. p. 228. Rost. Gr. §. 98. adnot. 1. p. 426. ed. sept. PFLUGK.

V. 242. Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνόν] magna Iovis coniunx. Παραγκάλισμα de uxore dixit Soph. Antig. 650. Astyanax νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον. Troad. 752. Verbo ὑπαγκαλίζειν utitur Euripides Cycl. 498. PFLUGK.

V. 245. Ἀθάναν] i. e. πρὸς Ἀ., ut infra v. 595. El. 1281: οὐδ' ἦλθεν Φρύγας. Iph. A. 913: ἀφῖγμαι — ναυτικὸν στράτευμ' ἄναρχον. Herc. Fur. 394. V. ad Andr. 287. Schaef. ad L. Bos. p. 680. Ad Minervae autem templum ire volebat sertorum offerendorum causa, ut docuit Musgravius conferens Hipp. 1137. Ovid. Met. IX, 337. PFLUGK.

V. 248. ἔριν Πρ. Ἑ.] i. e. de qua Graecia cum Priamidis certaret: cf. v. 1134: ἔριν Δαναῶν νεφέλαν. PFLUGK.

V 250. Σιμουντίοις] No-

τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα παρὰ Σιμουντίοις ῥοαῖσι
ματψίδιον ἔχει φάτιν.

ΧΟΡΟΣ.

ἔχεις μὲν ἀλγείν', οἶδα· σύμφορον δέ σοι
ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.

ΕΛΕΝΗ.

φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεζύγην;
ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς οὔτε βάρβαρος
τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται,
ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.
τέρας γὰρ ὁ βίος καὶ τὰ πράγματ' ἐστί μοι,

V. 252. 253. Habet Stobaeus Flor. CVIII. 22. f. III. p. 329.

V. 252. σύμφορον (ε ab al. manu) Cod C. σύμφορον Stobaeus. Tum τοι pro σοι scribi voluit L. Dindorfius, quem secutus est G. Hermannus. Non multum abfuit quin probaret Pflugkius cl. v. 747.

[…]avit hoc exemplum cum aliis adiectivis, quae a nominibus propriis ducta genus commune habent, Passovius de Lexx. cond. rat. p. 51 sq. PFLUGK. Conf. supra v. 52: ἐπὶ Σκαμανδρίοις ῥοαῖσιν. R. K.

V. 255. συνεζύγην] Androm. 98: στεῤῥόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον', ᾧ ξυνεζύγην, ubi v. adnot. Hinc profectus ἄτης ζεύγλαν dixit Belleroph. fr. XX, 10. [287, 10. p. 352. ed. Nauck.] nec aliena fortasse ab hac imagine μάστιξ Dis tributa ab Aeschylo et Sophocle. V. Blomfield. Gl. ad Agam. 625. Erfurdt. ad Soph. Antig. 598. PFLUGK.

V. 257 sqq. γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς οὔτε βάρβαρος τεῦχος νε[?]. Quum nemo superiorum in his verbis offendisset, nuper Badhamo auctore Kirchhoffius et Nauckius hoc loco in repetita particula γὰρ ita haesitaverunt, ut versus 257-259. omittendos esse existimarent, aut, ut Kirchhoffius voluit, v. 260. τέρας δ' ὁ βιότος scribendum esse dicerent. In hanc sententiam concedere minime possum. Ea enim est ratio particulae γάρ, quae ex γὲ ἄρα composita proprie nihil aliud significat nisi certe igitur, vel sane pro rebus comparatis, qua de re dixi ad Devar. vol. II. p. 232 sqq., ut utrobique recte poni potuerit. Et primo quidem loco per istam particulam illud introducitur, quod ob partum Helenae ex ovo ortae portenti rationem, ut ita dicam, externam reddere debeat, quod nulla alia mulier, sive Graecae sive barbarae stirpis simili modo peperisse videatur atque Leda. Altero autem loco per γὰρ particulam illud infertur, quod non ad externum Helenae partum, verum ad ipsam vitae condicionem pertineat, unde suspicetur se cum ipsa origine sua vitae miserae et praeter humanam con-

τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.
εἴθ' ἐξαλειφθεῖσ' ὡς ἄγαλμ' αὖθις πάλιν
αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβοιν,
καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς κακάς, ἃς νῦν ἔχω,
Ἕλληνες ἐπελάθοντο, τὰς δὲ μὴ κακὰς
ἔσωζον, ὥςπερ τὰς κακὰς σώζουσί μου.
ὅςτις μὲν οὖν εἰς μίαν ἀποβλέπων τύχην
πρὸς θεῶν κακοῦται, βαρὺ μέν, οἰστέον δ' ὅμως·

V. 263. λάβοιν G. Hermannus. λαβεῖν (γρ. λάβω) Cod. C.

suetudinem tristis necessitatem traxisse. Nos quidem non particulâ denn, sed particulâ ja, quae similem habet significationem, hoc idem exprimere possumus, ut hoc quidem loco mihi repetita particula γὰρ nihil offensionis habere videatur. R. K.

V. 261. τὰ μὲν — τὰ δὲ "est partim, partim [v. Herm. ad Vig. p. 701.]. Interpreteris: τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ διὰ τὸ κάλλος." Schaeferus in Indice ad Phoeniss. ed. Pors. p. 131. PFLUGK.

V. 262. ἐξαλειφθεῖσ' ὡς ἄγαλμ'] deleta, ut pictura, interprete G. Hermanno Elem. D. M. p. 535, a quo non erat causa idonea cur discederet A. Matthiae. Ἄγαλμα quum de quavis re dicatur ἐφ' ᾗ τις ἀγάλλεται (v. ad Hecub. 460.), potuit certo perinde de statuis ac de picturis dici, idque factum et Suidas testatur et grammaticus Bekk. Anecd. I. p. 82, 9. [ἄγαλμα καὶ γραφὴν καὶ ἀνδριαντα ἀδιαφόρως. Ἀντιφάνης Ζωγράφῳ.] 324, 4. 334, 18. — Εἴθε λαβεῖν rara est constructio pro εἴθ' ἐλάμβανον vel εἴθ' ὤφελον λαβεῖν. Infinitivum tamen cum εἴθε coniunxit Pseudophocylides v. 40. (laudatus ab Etym. M. p. 321, 45.) Antipater Thess. Epigr. XXXV. Crinagoras Ep. XXVIII. vid. Herm. ad Vig. p. 727. PFLUGK. Recte G. Hermannus ita disputavit de hoc loco, ut infinitivum λαβεῖν, pro quo iam in ipso codice λάβω proponitur, satis firmari negaret illis exemplis, quae a poetis posterioribus petita adtulisset Pflugkius. Ipse ex λαβεῖν effici voluit λάβοιν, quam optativi formam [vide Rost Gr. Gr. p. 170. ed. sept.] Euripidi vindicaret Etym. Magn. s. v. τρέφοιν: ἄφρων ἂν εἴην εἰ τρέφοιν τὰ τῶν πέλας, Cratino autem Porsonus in Dobraei addendis ad Aristoph. Ecclesiaz. 607. G. Hermannum nuper sequutus est A. Nauckius. Contra et ipse G. Hermannus olim ad Sophoclis Philoct. 1081. et R. Porsonus Adv. p. 269. pro λαβεῖν scribi voluerunt "λαβον, ut aoristus eodem modo decurreret, quo in sequentibus ἐπελάθοντο et ἔσωζον. Hoc nuper recepit Kirchhoffius, ego λάβοιν recepi, ut hoc Helena in mente habere videatur, quod Hermannus sic exposuit: Facile se passuram, si sibi eripiatur haec forma, si modo oblivisci malae suae famae, meminisse autem fidei erga maritum Graeci possent. Sed difficile tamen est adseverare in unius codicis plane in-

; δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
τον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικος, εἰμὶ δυςκλεής.
τοῦτο μεῖζον τῆς ἀληθείας κακόν,
; τὰ μὴ προςόντα κέκτηται κακά.
:α πατρίδος θεοί μ' ἀφιδρύσαντο γῆς
θάρβαρ' ἤθη, καὶ φίλων τητωμένη
η καθέστηκ', οὖσ' ἐλευθέρων ἄπο·
λαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα πλὴν ἑνός.

. 264. *καλὰς* Cod. *C*. Correxit manus sec. in apogr. Paris.

auctoritate de eius modi
R. K.
264 — 266. Temporum
umque quibus uteretur
rationem diligenter iniit.
i indicativum participio
: poterat, *εἴθε — ἐπιλα-*
ι ἔσωζον. Rem doctis
ibus non obscuram tiro-
ausa duobus exemplis il-
e placet. Vergilius
483: Ter circum Ilia-
raptaverat Hectora
s, Exanimumque au-
rpus vendebat Achil-
'acitus Ann. XV, 49:
ıum propriae cau-
accendebant, quod
n carminum eius
:bat Nero prohibue-
e ostentare. Ceterum
qua significatione dica-
ε opposito *ἐπιλαθέσθαι*
memoria tenere,
vulgo *σώζεσθαι* dicitur.
:ium *διολλύναι* est apud
Oed. T. 319, ubi v.
:k. coll. Heind. ad Plat.
§. 26. Goeller. ad
L vol. I. p. 271. PFLUGK.
37. *ὅστις — κακοῦ-*
um sequentibus *βαρὺ μέν,*
δ' ὅμως melius compo-
' *τὸ μὲν οὖν εἰς μίαν ἀπο-*
:α τ. κακοῦσθαι. Sive
mutare malis, *βαρέα μὲν*
οἰστέα δ' ὅμως. Utrum-
nus *coniunxit, ut saepe.*

Statim v. 271 sq. 941. Aeoli fr. XVII. [28. p. 295. ed. Nauck.] Dict. VII, 5. [347. p. 368. ed. Nauck.] Fr. inc. trag. XLIX. [1042. p. 539. ed. Nauck.] Sic capiendus locus Troadum v. 1165: *οὐκ αἰνῶ φόβον, Ὅστις φοβεῖται μὴ διεξελθὼν λόγῳ.* V. ad Androm. 185. Schaefer. ad Phoen. ed. Pors. 519. ad Demosth. T. III. p. 448 A. Matthiae ad Or. 383. p. 175. *Οἰστέον* haud scio an hoc loco non, ut solent talia, significet ferendum est, sed tale est quod ferri possit. Hunc etsi rariorem, tamen non sine exemplo esse usum etiam gerundii apud Latinos animadvertit Zumptius Gramm. Lat. p. 460. ed. IV. PFLUGK.

V. 270. *πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικος, εἰμὶ δυςκλεής*] Recte G. Hermannus vidit vulgatam interpunctionem: *πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικός εἰμι δυςκλεής*, ab hoc loco esse alienam. ipse veteres editiones et G. H. Schaeferi rationem sequutus *εἰμὶ* ab *ἄδικος* seiunxit. R. K.

V. 272. *κέκτηται κακά.*] i. e. *αἰτίαν τῶν μὴ προςόντων κακῶν*. V. ad Med. 218. PFLUGK.

V. 276. Persarum morem puto respexit, de quo Plutarchus T. XII. p. 91. Hutt. *καὶ ὅ γε Περσῶν βασιλεὺς πάντας ἡγεῖται δούλους πλὴν τῆς αὐτοῦ*

ἄγκυρα δ' ἥ μου τὰς τύχας ὤχει μόνη,
πόσιν ποθ' ἥξειν καί μ' ἀπαλλάξειν κακῶν·
οὗτος τέθνηκεν, οὗτος οὐκέτ' ἔστι δή.
μήτηρ δ' ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγώ,
ἀδίκως μέν, ἀλλὰ τἄδικον τοῦτ' ἔστ' ἐμόν·
ὃ δ' ἀγλάϊσμα δωμάτων ἐμοῦ τ' ἔφυ,

V. 277. δ' ἥ μου Scaliger. δή μου Cod. *C.* ὤχει Musgravius. ὀχεῖ Cod. *C.* v. Brunck. ad Aesch. Pers. 1021. Porson. ad Or. 68.

γυναικός, ἧς μάλιστα δεσπότης ὤφειλεν εἶναι. PFLUGK.

V. 277. ἄγκυρα] Translate de firmamento, cui res hominum, fortunae, spes innituntur, ut omnino multa a re navali ad vitam hominum traducuntur. Cf. Hecub. 80. Hinc pendet elegans et valde celebrata loquutio. ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖσθαι, qua usus est Plato de Legg. III. p. 699. B. aliique indicati a Porsono ad Orestis versum 68: ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς ῥώμης ὀχούμεθα. PFLUGK.

V. 278. Hoc loco quod aoristum [ἀπαλλάξαι, quem servaverat Pflugkius.] posuit, ubi exspectes futurum, neminem Graeci sermonis peritum offendat (vid Heind. ad Plat. Phaedon. §. 32. Stallb. ad Remp. II. p. 369. A. Poppo ad Xenoph. Cyrop. p. 153. Herm. ad Elmsl. Med. 750.): illud offendit, quod utrumque tempus coniunxit idque in tantulo spatio. Neque sane dubito, quin futuri sint qui ἀπαλλάξειν requirant, praesertim a tribus codd. firmatum. Sic correxerunt Cycl. 236, atque ipse apud Isocr. adv. Callim. §. 35. ὀδυρεῖσθαι quam ὀδύρεσθαι malim. Tamen quae istam libidinem emendandi coerceant et Lobeckius attulit haud pauca ad Phryn p. 747. et supersunt satis multa, ut Lysiae de adf. tyrann. §. 28. ποιήσειν — παραμεῖναι. Strabonis L. XVI. p. 780: ἡγήσασθαι — χορηγήσειν. Xenoph. Eph. V, 8. p. 102, 7: εὑρήσειν — συγκαταβιώσασθαι. Iuliani p. 522. ed. Petav. διαστήσειν — ἐπιθέσθαι. PFLUGK. Quae Pflugkius hoc loco disputavit, per se falsa non sunt, quamobrem equidem eius adnotationem resecandam non putavi, quamquam propterea ad hunc locum nihil faciunt, quod est in Cod. *C.* scriptum ἀπαλλάξειν, quod quum dubitari non possit quin ad h. l. sit aptissimum habeatque concinniorem etiam sententiam quam ἀπαλλάξαι, res iam illius libri auctoritate hoc loco confecta esse videtur. R. K.

V. 279. οὐκέτ' ἔστι δή] Orest. 1076: σοὶ μὲν γὰρ ἔστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔστι δή. v. 1081: κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ' ἔστι δή. Heracl. 665: τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δή. El. 44: παρθένος δ' ἔτ' ἔστι δή. Hipp. 778: ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ἐκτείνουσι δή. Haec adscribere non gravati sumus, quo melius exemplorum comparatione et consuetudinis constantia et vis illarum particularum cognosceretur. Accedit enim addito δὴ luculentius temporis, quod cum maxime agitur, indicium. PFLUGK.

V. 280. φονεύς] de muliere, ut apud Aeschylum Agam.

ηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται·
ῦ Διὸς δὲ λεγομένω Διοςκόρω
ιτόν. ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυςτυχῆ
ράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
ἔσχατον τοῦτ', εἰ μόλοιμεν εἰς πάτραν,
ιοις ἂν εἰργοίμεσθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ

278. ἀπαλλάξειν Cod. C. ἀπαλλάξαι ex apogr. Par. altero

283. πολιᾶ Cod. C.

ήλυς ἄρσενος φονεύς. Iph. : οὐχὶ τὴν ἐμὴν φονέα τοιεῖρα. Antiph. I. §. 3: ιων μητέρα φονέα οὖσαν. er infra v. 703: βραβεύς. 382. διαφθορεύς. El. 333. a. fr. XXXI. ἑρμηνεύς. es Goethii nostratis XI. p. 97: "Aber ich ch ein rechter Narr, ch mich so um sie e." De sententia haec it A. Matthiae: "matris ausa sum, sed ita ut inihi eius caedis culpa ." PFLUGK. Iacob-Pflugkii editione adno-multo planiorem fore m, si poeta scripsisset: ὺς αὐτῆς δοκῶ, ἀδίκως eo dubito. Non enim ιέν, sed ἀλλὰ τἄδικον ' ἐμόν intellectu diffi-. Hoc dicit: Inter- magis ego sum. uidem. sed quod id editur, meum est, sum id a mere pel- HERMANNUS.

πολιά] pro adver-issime comparaverunt l. 962: ἄλεκτρα γηρά-ἀνυμέναιά τε. Phoen. παρθένευτ' ἀλωμένα. 5. Erechth. fr. II. Per-b. epigr. VII, 3: ἐλεεινὰ σα παρειάς. Antip. Si-XVIII, 4. PFLUGK. nus scribi voluit πολιὰ παρθενεύματα, quod tamen minime recipiendum videtur. R. K.

V. 284. Eodem loco posita particula δὲ Troad. 737: ἡ τοῦ πατρὸς δὲ σ' εὐγένει' ἀπώλεσεν. Iph. T. 105: τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστέον. ibid. 380. Ion. 742. 1206. Phoen. 556. Unde reddendum Menandro Ὕδρίας fragm. p. 162. 4: οὐκ τῶν ὄχλων δὲ ζῆλος. PFLUGK. δὲ post Διὸς posuit propterea, ut ea vox ipsâ adnominationis lege, respiciens ad Διοςκόρω, magis exstaret. V. ad Devar. vol. II. p. 378 sqq. R. K.

V. 286. Summa calamitas mortis instar est. Hecub. 431: τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο. Atque Helena quoniam nihil a se commissum identidem adfirmat, cur tantas miserias perferret, sed omnia fato sibi accidisse, iure dicere potuit τοῖς πράγμασιν se perisse, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ. Conf. Suppl. 747: φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν. Bacch. 368: μαντικῇ μὲν οὐ λέγω, τοῖς πράγμασιν. Quorum locorum neutro dici potuit ἔργοις. Aliter haec interpretatur Reisig. ad Oed. Col. p. CXCIII. PFLUGK. "Operosius haec quam opus erat explicari video τοῖς πράγμασιν idem est atque τοῖς πάθεσιν. Perisse se dicit iis quae perpessa sit, non illis quae fecerit." G. HERMANNUS.

δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεῳ μ' ἐλθεῖν μέτα.
εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἂν
εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.
νῦν δ' οὔτε τοῦτ' ἔστ' οὔτε μὴ σωθῇ ποτε.
τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην,
γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς,
μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου, πρὸς πλουσίαν
τράπεζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
ξυνῇ γυναικί, καὶ τὸ σῶν ἐστιν πικρόν.
θανεῖν κράτιστον· πῶς θάνοιμ' ἂν οὖν καλῶς

V. 289. *δοκοῦν γ' ἂν Ἑλένην* coniecit Kirchhoffius

V. 291. Versiculum durius compositum emollire corr conati sunt Porsonus et Reisigius, quorum ille ad coni. *ἐλθόντ' ἃ φανέρ' ἂν μόνοις ἂν ἦν* [hoc receperunt G mannus et A. Nauckius.], hic in Coni. I. p. 245. *ἐλθόν ξύμβολ' ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν*. PFLUGK.

V. 294. *ἀπαλλαγὰς* A. Matthiae, quem sine idonea sequutus erat Pflugkius.

V. 289. *δοκοῦντες*] Quasi praecessisset *κλείθροις μ' ἂν εἴργοιεν*. Multus in hoc schemate Euripides, cuius ex una fabula quattuor exempla compares, Iph. T. 675. 695. 947. 964. V. Matthiae Gr. §. 311. §. 562. Quod autem se vereri ait, ne excludatur a civibus suis, eandem se, quae Troiae fuerit, cum Menelao redire opinantibus, id quum offendisset nonnullos, qui Menelaum mortuum credi meminissent, ita defendit A. Matthiae, ut diceret fieri posse, ut Helena cum Menelao a Troia redierit, hoc autem in itinere mortuus sit. Quae mihi mira nec valde probabilis ratio defensionis videtur. Enimvero Menelaum obisse minime compertum erat civibus, sed id suspicabantur evenisse, quod nondum revertisset. Vide v. 122—132. Itaque redeunte Helena, quid obstat quo minus cum Menelao eam venire credant? Quodsi revera comes adesset Menelaus, rem nimirum sibi iam cognitam edoce vidiam averteret; ille qui adesset, ne spes quide relinquebatur fore ut reci PFLUGK. Hermann potius haec interpretan suit: putantes, si i Ilium Helena essem Menelao me fuisse turam. R. K.

V. 292. *οὔτε μὴ ποτε*] vid. Matth. Gr. Rost gr. Gr. p. 762. e Lobeck. ad Phryn. PFLUGK.

V. 293. *τίν' ὑπο μαι τύχην —;*] quid r facio mihi, in quo sp acquiescat —? PFL

V. 294. *τῶν κακῶν λαγάς*. Hoc recte tuta G. Hermannus Com tionem malorum, no rationem vocat barbar nis connubium. R. K.

V. 297. *καὶ τὸ σ κρόν*] *τὸ σῶν* i. e. et aegrum atque ac est, quod per se

ονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι
οῖσι δούλοις δυςπρεπὲς νομίζεται,
ὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι καὶ καλόν,
ὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρθρ' ἀπαλλάξαι βίου.
ὶρ τοσοῦτον ἤλθομεν βάθος κακῶν·
ν γὰρ ἄλλαι διὰ τὸ κάλλος εὐτυχεῖς
κες, ἡμᾶς δ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπώλεσεν.

ΧΟΡΟΣ.

ἰ, τὸν ἐλθόνθ', ὅςτις ἐστὶν ὁ ξένος,
ἀντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι.

. 297. τὸ σῶν ἐστὶν Seidlerus. τὸ σώζεσθαι A. Matthiae, sequutus erat Pflugkius. τὸ σῶμ' ἐστὶν Cod. C.

. 298. πῶς θάνοιμ' ἂν οὖν καλῶς Scaliger et H. Stephanus. προθάνοιμ' ἂν οὐ καλῶς Cod. C.

. 302. σμικρὸς Badhamus, quod sine causa nuper receptum μικρὸν Cod. C. ἄρθρ' C. Keilius: κρᾶτ' A. Nauckius, Hermannus. ἄρτ' Cod. C.

e integrum fuit. Simi- ententiam posuit Euripi- n Medea v. 16 sqq.: αὐτή ἄντα συμφέρουσ' Ἰάσονι, μεγίστη γίγνεται σωτηρία, γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ δι- τῇ· Νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, 'οσεῖ τὰ φίλτατα. Nam τὰ τα sunt ea, quae per se , sunt atque amica, ut ne odium in se recipere ıntur. R. K.

300. δυςπρεπές] scil. κάγχεσθαι. PFLUGK.

302. Compares Horatii Serm. I, 1, 7. horae momento cita mors venit aut toria laeta. PFLUGK. rum σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς 'ρ' ἀπαλλάξαι βίου aptius dici videtur quam σμικρὸς καιρὸς κτέ. Habet enim is universam sententiam, si ar σμικρὸν quam si σμικρός. ideo pertinet ad id genus, e est: Οὐκ ἀγαθὸν πολυ- νίη Homer. Il. II. 204: ste lupus stabulis, ıris frugibus imbres, Vergilius. Ecl. III, 80. Vide Rost. gr. Gr. p. 473. ed. sept. R. K.

V. 303. βάθος κακῶν] ut πέλαγος, κῦμα κακῶν. V. Lennep. ad Phalar. p. 7. ed. Lips. Mox poterat dici; ὥστε αἱ μὲν ἄλλαι κτέ., ut apud Xenophontem Cyrop. I, 1, 4. Sed quemadmodum hoc loco Euripides, sic idem Cyrop. VI, 1, 9. ἐγὼ δὲ ἔφη τοσοῦτον διαφέρομαι τοῖς πρόσθεν λέγουσιν· οὗτοι μὲν γάρ φασιν, ὅτι δεῖ μένοντας στρατεύεσθαι, ἐγὼ δὲ λέγω κτέ. Andocides de pace §. 33. PFLUGK.

V. 306. Legitima verborum constructio haec erat: τὸν ἐλθόντα ξένον, ὅστις ἐστίν. Conf. Bacch. 220: Διόνυσον, ὅστις ἐστί, τιμῶσας χοροῖς. v. 769: τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα, Δέχου πόλει τῇδ' —. Sed traiecto substantivo, ut hoc loco, dixit in eadem fabula v. 247: ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐπάξια, Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος; V. ibi Elms-

ΕΛΕΝΗ.

καὶ μὴν σαφῶς ἔλεξ' ὀλωλέναι πόσιν.

ΧΟΡΟΣ.

πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.

ΕΛΕΝΗ.

καὶ τἄμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείᾳ σαφῆ.

ΧΟΡΟΣ.

εἰς ξυμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρει.

ΕΛΕΝΗ.

φόβος γὰρ εἰς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις;

ΕΛΕΝΗ.

πάντες φίλοι μοι πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.

V. 308. *σαφᾶς* apogr. Pariss. et sic etiam ipse Cod. *C.* habere videtur. *σαφῶς γ'* vulgo. *ἔλεξ'* Barnesius. *ἔλεξεν* Cod. *C.*

V. 310. *ἀληθείᾳ σαφῆ* Kirchhoffius lenissima correctione. Etenim *ἀληθείας* quod est in Cod. *C.* facile e scriptura *ἀληθείαι* nasci potuit. Ceterum varie emendatus hic locus est: *ἀληθεία* leium et Porsonum ad Or. 1645. ad Hecub. 1038. PFLUGK.

V. 309. *διὰ ψευδῶν*] i. q. *ψευδῆ*. Sic Phoen. 269: *δι' εὐπετείας* pro *εὐπετῶς*. Thuc. I, 17: *δι' ἀσφαλείας*. I, 73: *εἰ καὶ δι' ὄχλου* (i. e. *ὀχληρὸν*) *μᾶλλον ἔσται*. Dionys. Hal. VII, 21: *δι' εὐλαβείας*. Sophocles Trach. 1131: *τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας*. V. Viger. p. 585. PFLUGK.

V. 310. Verba *τἄμπαλιν τῶνδ'* extra constructionem posita sunt, ut *τοὐναντίον* Lys. c. Andoc. §. 36. Demosth. de Chers. §. 30. c. Aristocr. §. 128. *τἀναντία* Thucyd. III, 67. Cf. Schaefer. ad L. Bos. p. 297. Iacobs. Anim. ad Anth. Gr. vol III, 2. p. 371 sq. ad Anth. Pal. p. 748. PFLUGK. Attulit G. Hermannus Aeschyli Pers. 223: *τἄμπαλιν δὲ τῶνδε γαίας κάτοχ' ἀμαυροῦσθαι σκότῳ*. In sequentibus recte Kirchhoffius *ἀληθείᾳ σαφῆ* scribi voluit, ut haec esset sententia: Et quidem contraria horum ipsa veritate perspicua multa evenire possunt. R. K.

V. 311. *ἀντὶ τἀγαθοῦ*] i. e. *ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἀγαθὸν φέρεσθαι*. Sic Pherecrates apud Bekk. Anecd. I. p. 454, 30. *ἀντ' ἀστραγάλων τοῖς κονδύλοισι παίζετε*. Plura huius brachylogiae exempla suppeditat Fritzschius Quaest. Luc. p. 108. Ceterum particulam *γὰρ* hoc quidem loco non satis expedio, quae mutanda videtur in *τἄρ'*. PFLUGK. Non satis recte Pflugkius *γὰρ* in *τἄρ'* mutari voluit. Est hic ea particulae vis quam explicavi ad Devar. vol. II. p. 233 sq. et paullo pinguius ita dicas: Tibi ita videtur. In malam enim partem omnia accipis. Cui iam reddit Helena: *φόβος γὰρ εἰς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.*, i. e. Est, ut dicis. Metus

ΧΟΡΟΣ.

οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μνήματος λιποῦσ' ἕδραν,

ΕΛΕΝΗ.

εἰς ποῖον ἕρπεις μῦθον ἢ παραίνεσιν;

ΧΟΡΟΣ.

ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἣ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
τῆς ποντίας Νηρῇδος ἐκγόνου κόρης,
πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης, εἴτ' ἔστ' ἔτι
εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ,
πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα τοὺς γόους τ' ἔχε.
πρὶν δ' οὐδὲν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
λυπουμένῃ γένοιτ' ἄν; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
τάφον λιποῦσα τόνδε σύμμιξον κόρῃ,
ὅθενπερ εἴσει πάντα, τἀληθῆ φράσαι·

σαφῆς Heathius, Bergkius, Nauckius, ἀληθείας ἔπη G. Hermannus, alii aliter.

V. 325. post πάντα auctore Musgravio plene interpunxerat Pflugkius. Dissenserunt iure recentiores.

enim, qui me cepit, timorem mihi iniicit. R. K.

V. 312. περιβαλών] Pulcre de timore, quasi vinculis mentem constringente. Soph. Ant. 543. κουφονόων τε φῦλον ὀρνίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει. PFLUGK.

V. 313. πῶς δ' εὐμενείας — ἔχεις] Ecquid benevolentiae in hisce aedibus habes? cf. v. 857. Plato de Rep. II. p. 365. A: ὡς ἄνθρωποι καὶ θεοὶ περὶ αὐτὰ ἔχουσι τιμῆς. Cf. Rost. Gr. p. 553. b. aa. ed. sept. Graecam consuetudinem in Latium transtulit Tacitus Ann. XV, 53. ut quisque audentiae habuisset. PFLUGK.

V. 316. εἰς ποῖον ἕρπεις μ.] Dixit ut poeta, quod vulgo dicebant, ἔρχομαι λέξων. V. Valcken. ad Phoen. 713. 1082. PFLUGK.

V. 319. πυθοῦ π. σ. Θ.] Id est πυθοῦ Θεονόης, εἴτε πόσις σὸς ἔστ' ἔτι. PFLUGK.

V. 321. πρὸς τὰς τύχας] pro eo, quod tibi accidisse cognoveris, vel laetare vel fleto. Thucyd. I, 140: εἰδὼς τοὺς ἀνθρώπους — πρὸς τὰς ξυμφορὰς καὶ τὰς γνώμας τρεπομένους. PFLUGK.

V. 322. τί σοι — γένοιτ' ἄν;] quid proficias maerendo? V. ad Heracl. 467.

V. 324. σύμμιξον κόρῃ] convenias censeo virginem. Nam συμμῖξαι in utramque partem dicitur, et si quis amice congrediatur cum aliquo, et si infesto animo petat. Nonnulla de hoc verbo adnotavit Valcken. ad Herodot. II, 64. ὅθενπερ, i. e. ἐξ ἧσπερ. Aeschylus Eum. 210: Κύπρις δ' ἄτιμος τῷδ' ἀπέρριπται λόγῳ, Ὅθεν βροτοῖσι γίγνεται τὰ φίλτατα. PFLUGK.

V. 325. τἀληθῆ φράσαι] Haec recte recentiores, quum auctore A. Matthiae Pflugkius rettulisset ad ea verba,

ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖςδε. τί βλέπεις πρόσω;
θέλω δὲ κἀγὼ σοὶ συνειςελθεῖν δόμους,
καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα·
γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.

ΕΛΕΝΗ.

φίλαι, λόγους ἐδεξάμαν.
βᾶτε βᾶτε δ' εἰς δόμους,
ἀγῶνας ἐντὸς οἴκων
ὡς πύθησθε τοὺς ἐμούς.

ΧΟΡΟΣ.

θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς.

ΕΛΕΝΗ.

ἰὼ μέλεος ἁμέρα,
τίν' ἄρα τάλαινα τίνα δακρυόεντα
λόγον ἀκούσομαι;

ΧΟΡΟΣ.

μὴ πρόμαντις ἀλγέων
προλάμβαν', ὦ φίλα, γόους.

V. 330 sqq. "carmen locis plurimis corruptissimum et lacerum nec nostris nunc opibus unquam sanabile." KIRCHHOFFIUS.

V. 332. οἴκων Cod. *C*. δόμων in apogr. Par. altero supra scriptum. Recepit Aldus, tum Hermannus.

V. 334. οὔ με δὶς Elmsleius ad Med. 580. adnot. *κ*., quem iure nemo sequutus est.

V. 336. τάλανα Badhamus.

quae sequuntur, revocaverunt ad antecedentia. Sed illi tamen, qui rem ipsam expedire studebant, ita explicare volebant. in his G. Hermannus, ut τἀληθῆ φράσαι referretur ad σύμμιξον κόρῃ, convenias virginem, unde scies omnia, ut vera dicat. Quae mihi oratio impeditissima esse videtur. Immo τἀληθῆ φράσαι. ad id pertinet, quod proxime scriptum erat: ὅθενπερ εἴσει πάντα, nec revocandum est ad Theonoen, verum ad ipsam Helenam, quam appellat chorus, ut hoc dicatur: unde scies omnia, ut habeas vera dicere, i. e. ita ex illa omnia audies, ut ipsa quid verum quid falsum sit dicere et exponere possis. φράσαι est enim multo plus quam λέξαι. Et qui τἀληθῆ φράσαι potest, eum ipsum opus est accurate omnia percepisse. R. K.

V. 330. ἐδεξάμαν] i. q. δέχομαι. De quo aoristi usu dictum est ad Androm. 786. Adde v. 348. Iph. T. 864. El. 248. 622. 1168. Troad. 887. 1046. Phoen. 436. PFLUGK.

V. 332. ἀγῶνας] i. q. alibi λόγων ἀγῶνα, ut Phoen. 591. PFLUGK.

V. 334. θέλουσαν οὐ μόλις] Idem fere atque eadem adseveratione dicas ἑκοῦσαν κοὐκ ἄκουσαν (Androm. 357.) Ae-

ΕΛΕΝΗ.

τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
πότερα δέρκεται φάος
τέθριππά τ' ἀελίου
ἐς κέλευθά τ' ἀστέρων,
ἢ 'ν νέκυσι κατὰ χθονὸς
τὰν χθόνιον ἔχει τύχαν;

ΧΟΡΟΣ.

εἰς τὸ φέρτερον τίθει
τὸ μέλλον, ὅ τι γενήσεται.

ΕΛΕΝΗ.

σὲ γὰρ ἐκάλεσα, σὲ δὲ κατόμοσα,
τὸν ὑδρόεντα δόνακι χλωρὸν
Εὐρώταν, θανόντος εἰ βάξις
ἔτυμος ἀνδρὸς ἅδε μοι.

ΧΟΡΟΣ.

τί τάδ' ἀσύνετα;

V. 343. δὲ post ἀστέρων e Furiae collatione suspicere esse in archetypo. Sed non est in apogr. Pariss. nec habet Aldus.
V. 344. ἢ 'ν νέκυσι A. Matthiae. ἢ νέκυσι Cod. C.
V. 348. κατόμοσα Elmsleius. κατώμοσα Cod. C.
V. 349. χλωρὸν H. Stephanus. χῶρον Cod. C.
V. 352. Chori persona ascripta in apogr. Pariss. altero a m. secunda. E. Furiae collatione non recte colligas esse in Cod. C. chori notam.

schylus Agam. 1049: Ἄπολλον, Ἄπολλον, ἀγυιᾶτ', ἀπόλλων ἐμός. Ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον. Eumen. 853 ed. Schütz: θυραῖος ἔστω πόλεμος οὐ μόλις παρών, quem locum Editor Halensis recepta Wakefieldi coniectura corrupit. Hos locos comparavit G. Dindorfius praef. ad poet. scen. p. XXVII. PFLUGK. Vide ad Viger. p. 787. R. K.

V. 342. τέθριππά τ' ἀελίου] τὰ τέθριππα ἅρματα ἀελίου Phoen. 1568. El. 866. Iph. A. 159. Equorum Solis nomina discas ab Ovidio Metam. II. 153, ubi v. Gierig. PFLUGK.

V. 348. Vulgare erat ὦ Εὐρώτα, σὲ γὰρ ἐκάλεσα. V. Matth. Gr. §. 312. 5. [Rost gr. Gr. §. 104. adn. 10. p. 500. ed. sept.] PFLUGK.

V. 350. βάξις ἀνδρὸς θανόντος] fama de morte mariti. Sic Soph. Ant. 11: μῦθος φίλων. Aiac. 221: ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν, ubi v. Lobeck. Noster Electr. 690: πύστις εὐτυχὴς σέθεν. Praepositionem adiecit Suppl. 642: τὴν ἀμφὶ Θησέως βάξιν. Cf. Schaef. ad schol. Apoll. Rh. p. 185. PFLUGK.

V. 352. τί τάδ' ἀσύνετα;] quo ista temeraria? Vetantis haec chori sunt, ne

ΕΛΕΝΗ.

φόνιον αἰώρημα
διὰ δέρης ὀρέξομαι,
ἢ ξιφοκτόνον δίωγμα
λαιμορύτου σφαγᾶς
αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σαρκὸς ἅμιλλαν,
θῦμα τριζύγοις θεαῖσι
τῷ τε σύριγγ' ἀν' Ἴδᾳ σεβί-
ζοντι Πριαμίδᾳ ποτ' ἀμφὶ βουστάθμους.

ΧΟΡΟΣ.

ἄλλοσ' ἀποτροπὰ κακῶν

V. 356. διὰ σαρκὸς Cod. C. σάρκας Aldus ex apogr. Paris. altero. ἅμιλλαν Musgravius. ἅμιλλα Cod. C.

V. 358. ἀν' Ἴδᾳ A. Matthiae. ἀοιδαὶ Cod. C. Multa dispari successu temptasse ait Pflugkius quum alios tum Emsleium ad Med. 1224. adn. u. συρίγγων ἀοιδὰν G. Hermannus.

V. 359. σέβιζον Cod. C. σεβίζοντι Musgravius. Mox Πριαμίδας Cod. C. Πριαμίδαις A. Matthiae.

prius quam certi quid resciverit dolori indulgeat. PFLUGK.

V. 353. Versus e dochmio hypercatalecto est. Αἰώρημα i. q. ἐώρα Soph. Oed. T. 1264. Verte: laqueum letiferum collo iniiciam. [vel potius: circum collum traham]. PFLUGK.

V 354 — 356. De verbis ξιφοκτόνον δίωγμα dixi ad v. 77. Reliqua sic construenda: πελάσω αὐτοσίδαρον ἅμιλλαν ("propriae manus, ferrum adigentis, impetum." MUSGR.) διὰ σαρκὸς, ἔσω λαιμορύτου σφαγᾶς. Σφαγή iugulus est: quam significationem illustraverunt Dukerus ad Thucyd. IV, 48. Ruhnkenius Epist. Crit. I. p. 71. = p. 128. Lips. PFLUGK.

V. 357. τριζύγοις θεαῖσι] Iunoni, Minervae, Veneri; τρίπωλον ἅρμα δαιμόνων Andr. 277. In Erechth. fragm. 2. [359. p. 370. ed. Nauck] quod dixit ζεῦγος τριπάρθενον, potuit etiam παρθένους τριζύγους. Nove dictum ab Aeschylo fr. 357. [430. ed. Herm.] ζεῦγος τεθρίππων. PFLUGK.

V. 358. ἀν' Ἴδᾳ] non inusitata poetis constructio. Iph. A. 1046: ἀν' ὄρεσι. El. 466: ἵπποις ἂν πτεροέσσαις. V. Matth. Gr. p. 1147 sq. [Rost. gr. Gr. §. 104. adn. 21. p. 508. ed. VII.] Σύριγγα σεβίζειν est fistulae studio vacare. Comparant Iph. T. 54: τέχνην τιμᾶν, artem exercere. Troad. 1210: νόμον τιμᾶν, morem colere. Phoen. 301: νόμον σέβειν. Cf. Stallb. ad Plat. Criton. p. 118. PFLUGK.

V. 361. Antispastus cum amphibracho. V. Herm. Elem. D. M. p. 230. Reliqui versus usque ad 373. iambis et trochaeis mixti, ut superiores. Quos excipiunt dactylici vv. 375 379. 381 — 384. et extremus ithyphallicus. Dactylicis qui interiectus est v. 380., nisi si scribendum putes ἄχθεα, e duobus antispastis constabit. PFLUGK.

νες μεν αγχοναι μετα
ῖσι δούλοις δυςπρεπές.
δ' ἔχουσιν εὐγενῆ
δ' ὁ καιρὸς ἀρθὴ
τοσοῦτον ἤλθομεν
αρ ἄλλαι διὰ τὸ καλλ
ἡμᾶς δ αὐτὸ τοῦτ

ΧΟΡΟΣ.

ν ἔλθοιθ', ὅςτις ἐστι
ἀληθῆ δοξασῃς εἰρηκεν.

τὸ σῶν ἐστιν Seidlerus.
s erat Pflugkius. τὸ σῶ.
πῶς θάνοιμ' ἂν οὐν καλῶς
θάνοιμ' ἂν οὐ καλῶς Cod. C
μικρὸς Badhamus, quod
od. C. ἄρθρ' C. Keilius
nus. ἄρι' Cod. C.

m fuit. Simi-
osuit Euripi-
16 sqq.: αὐτή
ους' Ἰάσονι.
εται σωτηρία,
ἄνδρα μὴ δι-
ἐχθρὰ πάντα,
τα. Nam τὰ
ιae per se
amica. ut
se recipere

Vergi
Rost.
R. K.
V. 303.
πέλαγος
ner. ai Phalar
Mox
ἄλλαι
phon
quemadmodum
pides.

βοὰν, βοὰν δ' Ἑλλὰς
κελάδησε κἀνοτότυξεν,
ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,
ὄνυχι δ' ἀπαλόχροα γένυν
ἔδευσε φοινίαισι πλαγαῖς.
ὦ μάκαρ Ἀρκαδίᾳ ποτὲ παρθένε Καλλιστοῖ,
Διὸς
ἃ λεχέων ἐπέβας τετραβάμοσι γυίοις,
ὡς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον,
ἁ μορφᾷ θηρῶν λαχνογυίων
ὄμματι λάβρῳ σχῆμα λεαίνης
ἐξαλλάξασ' ἄχεα λύπης·
ἄν τέ ποτ' Ἄρτεμις ἐξεχορεύσατο,

V. 374. φοινίαισι G. Hermannus. φονίαισι Cod. C.
V. 378–380 "lacera versuum vestigia. in quibus patet Atalantae mentionem fuisse factam." KIRCHHOFFIUS.
V. 378. θηρῶν Cod. C. θηρᾶν ex apogr. Paris. altero Aldus. λαχνογυίων Reiskius. λάχνα γυίων Cod. C.
ω
V. 382. χρυσοκέρατ' Cod. C. V. Elmsl. ad Bacch. 919. ad Soph Ai. 382. p. 386. ed. Lips.
V. 386. οἰνομάω Cod. C. οἰνομάου Aldus. πίσαν Cod. C.

V. 375. Consolandi genus est, quum exemplis utimur aliorum. Helena vero, quae res aliis remedii instar est, ea sic utitur, ut dolorem suum etiam vehementius incendat. Cum Leda contendit Callistus fortunam et filiae Meropis, quarum utraque exuta hominis figura ingentem luctum effugit. Callisto in ursam mutatam magno consensu tradunt Apollod. III, 8, 2. Ovid. Met. II, 401 sqq. Paus. I, 25, 1, a quibus unus dissidere putatur Euripides in leaenam abisse narrans. De Meropis illa, quam vocat Τιτανίδα κούραν, prorsus incompertum nobis quid fuerit in fabulis. — Ἀρκαδία, i. q. ἐν Ἀ. cf. ad v. 188. ad Androm. 438. Schaef. ad L. Bos. p. 698. Goeller. ad Thucyd. I, 73. — ἐπέβας. Aesch. Suppl. 37: πρίν ποτε λέκτρων ὧν θέμις εἴργει — ἐπιβῆναι. Vergilium attulit Musgravius, Aen. XII, 144: quaecunque — Magnanimi Iovis ingratum ascendere cubile. PFLUGK.

V. 378. Ordo: ἁ ἐξαλλάξασα ἄχεα λύπης μορφᾷ θηρῶν. Dativum verbo ἐξαλλάσσειν iunxit, ut in Androm. 1027: αὐτά τ' ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ. Huic dativo per appositionem adiectum ὄμματι λάβρῳ σχῆμα λεαίνης: in quibus vide ne σχῆμα λεαίνης dictum sit eadem constructione qua τρόπον αἰγυπιῶν Aesch. Agam. 49. aliaque apud Herm. ad Vig. p. 701. Quae res alicuius momenti est propter illam Euripideae narrationis a reliquis scriptoribus discrepantiam. PFLUGK.

V. 381. ἄν τε] Forma orationis inchoata postulabat σύ τε, ὦ Μέροπος κούρα, ἄν ποτ' Ἄρτεμις ἐξεχορεύσατο. Quae invertit, ut supra v. 348. ἐξεχορεύσατο

χρυσοκέρατ' ἔλαφον, Μέροπος Τιτανίδα κούραν
καλλοσύνας ἕνεκεν· τὸ δ' ἐμὸν δέμας
ὤλεσεν ὤλεσε Πέργαμα Δαρδανίας
ὀλομένους τ' Ἀχαιούς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ τὰς τεθρίππους Οἰνομάῳ Πῖσαν κάτα
Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς ποτε,
εἴθ' ὤφελες τόθ', ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς
. . . .
πεισθεὶς ἐποίεις, εὐθέως λιπεῖν βίον,
πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαί ποτε,
ὃς ἐξέφυσεν Ἀερόπης λέκτρων ἄπο
Ἀγαμέμνον' ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν·

V. 388. 389. versus corruptos esse et lacunosos recte vidit G. Hermannus, qui haec in hunc modum expleri voluit:

εἴθ' ὤφελες τόθ', ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεῶν
σφαγέντα καινὸν Ζεὺς πάλιν Δηοῦς λιταῖς
πεισθεὶς ἐποίει σ', εὐθέως λιπεῖν βίον.,

Pindarum Olymp. 1. eiusque scholiastam memorans.

V. 389. *εὐθέως* G. Hermannus. *ἐν θεοῖς* Cod. *C.*

V. 391. *ὃς* Cod. *C.* sec. apogr. Pariss. *οὓς* idem sec. Furiam.

Brodaeus interpretatus est, e ceterarum nympharum choro amovit. [In hanc sententiam disputans G. Hermannus: "Ἐξεχορεύσατο," inquit, "comparari potest cum eo, quod apud Ovidium Met. II.465. Callisto experta est: *deque suo iussit decedere coetu.* R. K.] — De cervis cornutis disputavit Boeckhius Explicatt. ad Pind. p. 139. PFLUGK.

V. 384. *τὸ δ' ἐμὸν δέμας*] i. e. *ἐγώ*. Qua circumscriptione saepius et in hac fabula utitur, v. 1060. 1092. et alibi. V. ad Hecub. 724. Atque eodem modo Alc. 636. *τοῦδε σώματος* est *ἐμοῦ*. PFLUGK.

V. 386. Helena et choro digresso procedit Menelaus in Aegypti littora modo eiectus et naufragii reliquiis amictus, *ut victum sibi* sociisque quaereret. Huius initium orationis versatur in commemoranda generis sui nobilitate rerumque gestarum laude; tum adversam fortunam memorans rationem adventus exponit. De Oenomao, Martis f., quo curuli certamine victo Hippodamiam Pelops adeptus est, copiose exposuit Meziriac. ad Ovid. Epist. T. II. p. 346 sqq. Pelopem a patre Tantalo caesum, disque ad cenam s. *ἔρανον* (Pind. Ol. 1, 38.) vocatis pro cibo appositum, postquam vitam Iovis numine recuperaverat, Hippodamiae matrimonio quum alios tum Atreum et Thyestem genuisse satis nota fabula est. Atreus ex Aëropa Catrei f. Agamemnonem et Menelaum suscepit. V. Meziriac. T. 11. 249 sqq. Euripidis Iph. T. et Ores. init. Soph. Ai. 1291. Hygin. *f.* 83. 84 PFLUGK.

πλεῖστον γὰρ οἶμαι, καὶ τόδ' οὐ κόμπῳ λέγω,
στράτευμα κώπῃ διορίσαι Τροίαν ἔπι,
τύραννος οὐδὲν πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
ἑκοῦσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίαις.
καὶ τοὺς μὲν οὐκέτ' ὄντας ἀριθμῆσαι πάρα,
τοὺς δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένως πεφευγότας,
νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν.
ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντιον γλαυκῆς ἁλὸς
τλήμων ἀλῶμαι χρόνον ὅσονπερ Ἰλίου
πύργους ἔπερσα, κεἰς πάτραν χρῄζων μολεῖν,
οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε πρὸς θεῶν τυχεῖν.
Λιβύης τ' ἐρήμους ἀξένους τ' ἐπιδρομὰς

V. 394. διορίσαι Cod. C. Schol. διορίσας ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 402. καὶ εἰς (supra scripto κεἰς a sec. m.) Cod. C. Tum χρῄζω ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 394. στράτευμα κώπῃ διορίσαι Τροίαν ἔπι] Schol. διορίσαι ἀγαγεῖν. Est traiicere. Conf. infra v. 828. et Isocratis paneg. §. 174. R. K.

V. 397. καὶ τοὺς μὲν — πάρα] i. e. καὶ οἱ μὲν οὐκέτ' εἰσί. Nam verbum ἀριθμεῖν hoc loco periphrasin facit, quasi dicas: quodsi numerum ineas, alii perisse, alii aegre multisque sociorum amissis evasisse reperientur. PFLUGK.

V. 398. ἀσμένως] i. q. ἀγαπητῶς καὶ μόλις. Ceterum elegantius adiectivum putatur quam adverbium. Illo utitur Homerus Il. ν. 350. Noster infra v. 627. Troad. 1264. Bacch. 609. et alibi. V. Porson. ad Phoen. 1061. Idemque facile restitui posset hoc loco, ut certe restituendum est e cod. Vat. Dionysio VII, 13. Sed etiam adverbium bene habet: Plato de Rep. V. p. 475. C: ἀσμένως ἐπὶ τὸ μανθάνειν ἰόντα. Dionys. III, 47: πάντας ἀσμένως ὑποδεχομένη τοὺς ξένους. V. Wesseling. ad Diod. Sic. vol. IV. p. 415. Dind. Bremius ad Lysiae orat. sel. p. 31. p. 451. PFLUGK.

V. 399. νεκρῶν φ. ὀ.] Aeschylus Agam. 422: οὓς μὲν γάρ τις ἔπεμψεν Οἶδεν· ἀντὶ δὲ φωτῶν Τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου δόμους ἀφικνεῖται. PFLUGK.

V. 400. Non carere hic versus videtur quadam abundantia sermonis, sed ea usitata. Hipp. 753: διὰ πόντιον κῦμ' ἁλίκτυπον ἅλμας. V. Tafel. Dilucidd. Pind. I. 1. p. 267. PFLUGK.

V. 401. χρόνον ὅσονπερ] i. q. ἐξ οὗπερ. Ne putes tantundem in isto errore temporis consumptum, quantum in oppugnanda Troia, vide v. 775. PFLUGK.

V. 404. ἐπιδρομὰς πέπλευκα] Eadem structura v. 532. 598: πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα. Meleager Epigr. LXXX: οἳ πόρον Ἕλλης πλεῖτε. Demosth. de foed. Alc. §. 19. adv. Apatur. §. 5 adv. Phormion. §. 31. Vid. Matth. ad Alc. 457. Neque aliter Latini Verg.

πέπλευκα πάσας· χὤταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα, κοὔποτ' οὔριον
εἰςῆλθε λαῖφος, ὥςτε μ' εἰς πάτραν μολεῖν.
καὶ νῦν τάλας ναυαγός, ἀπολέσας φίλους,
ἐξέπεσον εἰς γῆν τήνδε· ναῦς δὲ πρὸς πέτρας
πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων.
τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῳ τύχῃ
Ἑλένη τε, Τροίας ἣν ἀποσπάσας ἔχω.
ὄνομα δὲ χώρας, ἥτις ἥδε καὶ λεώς,
οὐκ οἶδ'· ὄχλον γὰρ εἰςπεσεῖν ᾐσχυνόμην,
ὥσθ' ἱστορῆσαι τὰς ἐμὰς δυςχλαινίας,

V. 404. Λιβύος ex apogr. Paris. altero Aldus.
V. 411. ἐλήφθη Cod. *C*. Emendavit H. Stephanus.
V. 412. ἐφ' ἧς apogr. Flor. ἐφ' οἷς Cod. *C*.
V. 413. ἀποσπάσας ἄγω mavult Kirchhoffius.

Aen. I, 67. 524. V, 235. Ovid. Met. XV, 50. Trist. V, 7, 36. PFLUGK. Musgravius ὑποδρομὰς vel ὑποδρόμους scribi volebat. Sed ἐπιδρομάς, quod est accessus, non mutandum: sumpsitque hinc, ut videtur, interpolator Iphigeniae in Aulide v. 1597: Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς. G. HERMANNUS.

V. 410. ναῦς πρὸς πέτρας πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων] Id est, navis ad saxa in multos numeros vel dicam in multas numero partes fragmentorum dissolvitur. De accusativo eo, qui tum a Graecis usurpatur, si actione verbi res in plures partes dividitur, conferas A. Matthiae gr. Gr. §. 419. i. p. 767. Rost. gr. Gr. p. 501. ed. sept. Dissentio autem de hoc ipso loco cum summo viro Val. Chr. Fr. Rostio, qui gr. Gr. §. 104. adn. 6. p. 497. ed. sept. hunc accusativum ad aliud genus refert, quod πολλοὺς ἀριθμοὺς vere numeros intelligit, id quod sententia huius loci minime videtur recipere. ἀριθμοὶ autem hoc loco singulae dicuntur partes navis naufragio solutae, ut Platoni de legibus II. p. 668. D: οἱ ἀριθμοὶ τοῦ σώματος sunt singula membra, quae numero suo corpus efficiunt, atque id genus alia dicuntur. R. K.

V. 411. Eadem salutis via Ulixi naufrago apud Hom. Od. ε, 371: ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων. τ, 278: τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσον. PFLUGK.

V. 416. ὥσθ' ἱστορῆσαι] scil. τινά. Simili sive ellipsi sive brevitate orationis quum saepe uterentur Graeci scriptores, accidit tamen, ut unum alterumve locum minus intellexerint interpretes. Infra v. 1608: ταύτῃ προςῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος, ὥστ' ἐκκολυμβᾶν, scil. ἡμᾶς, sive malis ὥστε ἀνάγκην εἶναι ἐκκολυμβᾶν. Phoen. 779: ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην Ἤδη πρὸς αὐτόν, ὥστ' ἐμοὶ μομφὰς ἔχειν, id est: ex quo fieri potest, ut alienum a me animum

κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας. ὅταν δ' ἀνὴρ
πράξῃ κακῶς ὑψηλός, εἰς ἀηθίαν
πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυςδαίμονος.
χρεία δὲ τείρει μ' · οὔτε γὰρ σῖτος πάρα,
οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες · αὐτὰ δ' εἰκάσαι
πάρεστι ναὸς ἔκβολ' οἷς ἀμπίσχομαι.
πέπλους δὲ τους πρὶν λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα
χλιδάς τε πόντος ἥρπασ' · ἐν δ' ἄντρου μυχοῖς
κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ
ἄρξασαν ἥκω τούς τε περιλελειμμένους
φίλων φυλάσσειν τἄμ' ἀναγκάσας λέχη.
μόνος δὲ νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις

V. 420. σῖτος Musgravius. σῖτον Cod. *C.*
V. 422. ἔκβολ' οἷς Reiskius. ἐκβόλοις Cod. *C.*
V. 426. τούς τε G. Hermannus. τούς γε Cod. *C.*
V. 431. πύλας τε Cod. *C.* et editiones omnes. πύλας δὲ ne-

habeat. Androm. 153. Sophocl. Trachin. 373., ubi praeclare rem egit Hermannus. PFLUGK.

V. 418 sq. Quae solet esse brachylogia in iis sententiis, quae duarum rerum inter ipsas comparationem habent, ea hoc quoque loco usus est poeta. Nam ὁ πάλαι δυςδαίμων, i. e. qui dudum miser fuit et malis exercitus, non potest dici εἰς ἀηθίαν πίπτειν. Hoc autem dicit Euripides: ἀνὴρ ὑψηλὸς — εἰς ἀηθίαν πεσὼν κάκιον ἀπαλλάττει τοῦ πάλαι δυςδαίμονος. Hac sententia saepe utitur, ut Troad. 634: ὁ δ' εὐτυχήσας εἰς τὸ δυςτυχὲς πεσὼν ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ' εὐπραξίας. Iph. T. 1115 sqq. Bellerophi fragm. XX, 15. [287, 15 sqq. p. 352. ed. Nauck.] PFLUGK. Ego non satis intelligo, quid sibi Pflugkius velit in voce εἰς ἀηθίαν πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυςδαίμονος. Haec enim verba nihil aliud sonant nisi hoc: Vir summo loco positus, si adversa fortuna eum circumvenit, in maiora incommoda incidit, quam is, qui dudum miser fuit, id est, ei magis molesta est adversa fortuna quam alteri, ut istis Pflugkii ambagibus vix opus esse videatur. R. K.

V. 427. λέχη] uxorem. Infra v. 784: ἤ γὰρ γαμεῖν τις τἄμ' ἐβουλήθη λέχη. Eadem ratio vocis γάμος Andr. 103. Cf. Seidler. ad El. 477. Ἀναγκάζειν nihil aliud est nisi iubere [vel potius imperio cogere], ut in Bacchis v. 469. Soph. Oed. Col. 898. PFLUGK.

V. 428. νοστῶ] errabundus circumeo. Infra v. 891: ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς. Iph. A. 1261. Iph. T. 1112: νόστον βάρβαρον ἦλθον. Ad hunc locum adnotatio est Marklandi, et Buttmanni ad Soph. Phil. 43. Sequentium ordo hic est ζητῶν, ἥν πως τὰ τοῖς ἐκεῖ φίλοις πρόςφορα ἐξερευνήσας λάβω. In his ἥν πως est si forte: quibus particulis saepe ita utuntur, ut verbum

τὰ πρόςφορ' ἤν πως ἐξερευνήσας λάβω.
ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε
πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινὸς
προςῆλθον· ἐλπὶς δ' ἔκ γε πλουσίων δόμων
λαβεῖν τι ναύταις, ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον,
οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.
ὠή· τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
ὅςτις διαγγείλειε τἄμ' εἴσω κακά;

ΓΡΑΥΣ.

τίς πρὸς πύλαισιν; οὐκ ἀπαλλάξει δόμων,
καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις
ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανεῖ

cio unde Pflugkius.
V. 432. ἔκ γε Musgravius. ἔκ τε Cod. C.
V. 434. ἔχειεν apogr. Paris. ἔχοιεν Aldus. Ceterum Kirchhoffius coniecit ὠφεληθείημεν ἄν. Fortasse unus excidit versus. Vide tamen adn. exeget. R. K.

εῖν aut huius simile subaudiendum sit. V. ad v. 1049. PFLUGK. De his particulis vide quae ad Devarium vol. II. p. 456 sq. adnotavi huius quoque loci ratione habita. R. K.

V. 431. σεμνάς] magnificas, splendidas. Nota sunt Demosthenis illa Olynth. III. §. 26: τὴν Ἀριστείδου καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. Quae repetiit π. συντ. §. 30. c. Aristocr. §. 207. PFLUGK.

V. 433 sq. ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον] His ut congruerent sequentia sic scribenda erant, οὐδ' εἰ θέλοιεν, λάβοις ἄν τι. Quae nunc ita conformavit, quasi praecessisset οἱ δὲ μὴ ἔχοντες βίον. PFLUGK. Haec, quam inivit Pflugkius, ratio vera non est huius loci explicandi. Quae enim elegantia orationis in eius modi locis esset, si quis hoc modo omnia invertere ac pervertere vellet? Immo sic loquitur poeta, ut, etiam si paullo aliter conformata oratio sit, atque ab initio conformatum iri videbatur, tamen in se ipsa cohaereat, ut hoc dicat poeta: Spes vero est ex divitibus quidem domibus me aliquid nautis capturum esse, ex iis vero domibus, quae ipsae victum non habent, ne si vellent quidem, utile aliquid praebere haberent, nempe homines illarum domorum incolae. Quibus in verbis illud quidem: ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον, sic dicitur, ut magis ad antecedentia se oratio adsimilet, neque fortasse sic dictum esset, nisi ista verba antecederent, sed non ita tamen oratio conformata est, ut cum iis, quae sequuntur, conciliari plane non queat: quod tum esset, si quis Pflugkianam rationem comprobare vellet. R. K.,

V. 437. οὐκ ἀπαλλάξει — καὶ μή] Particula οὐ cum secunda persona futuri coniuncta in interrogatione pro imperativo ponitur: interposita μή, ve-

Ἕλλην πεφυκώς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ γραῖα, ταῦτα ταῦτ' ἔπη καλῶς λέγεις.
ἔξεστι· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνες λόγον.

ΓΡΑΥΣ.

ἄπελθ'. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο πρόςκειται, ξένε,
μηδένα πελάζειν τοισίδ' Ἑλλήνων δόμοις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἆ μὴ προςείλει χεῖρα, μηδ' ὤθει βίᾳ.

ΓΡΑΥΣ.

πείθει γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω· σὺ δ' αἴτιος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς . . . .

ΓΡΑΥΣ.

πικρῶς ἂν οἶμαί γ' ἀγγελεῖν τοὺς σοὺς λόγο

V. 440. ἐπιστροφαί] "Male Musgravius ἀπι PORSONUS ad Or. 910.

V. 441. ταῦτα ταῦτ'] Sic cod. sec. apogr. Par πάντα e Stephani coniectura vulgo. Quae usque adhuc sunt minime satisfaciunt. Quapropter id quod in codice quimus.

V. 445. προσεῖλει Cod. sec. apogr. Paris. προσείλα

tat. Prorsus, ut hoc loco, in Hippolyto scripsit v. 498: ὦ δεινὰ λέξασ', οὐχὶ συγκλῄσεις στόμα, Καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους; Et Sophocles Oed. T. 637: οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους, σύ τε, Κρέον, κατὰ στέγας, Καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε; V. Herm. ad Aiac. v. 75. ad Elmsleii Med. 1120. Rost. Gr. §. 135. 7. a. et adnot. 12. — Ὄχλον παρέχειν est molestiam alicui exhibere, quod idem δι' ὄχλου εἶναι dicitur. Med. 337: ὄχλον παρέξεις, ὡς ἔοικας, ὦ γύναι. Or. 282. PFLUGK.

V. 440. οἷσιν] Recte pluralem adiunxit, quippe a specie ad genus transgressus. Hom. Od. ε, 438: κύματος ἐξαναδύς, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε. π, 183: ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν. Eurip. Or. 910: αὐτουργός, μόνοι σῴζουσι γῆν, Porsonum et Scha Cf. Schoemann. a p. 466. A. Matthi 434. 2. b. — ἐπιστροφ pitium. Aeschylus πόλιν ἕξει πατρῴαν δ ἐπιστροφάς. Ubi vid. Blomf. Cf. Hom. O Helenae v. 89. 768. I

V. 441 sq. Obte speciem praebet, qu facilius aliquid se anus patiatur. ἔξεστ sus fiat ut vis, eod usurpatur in Bacchis ubi cf. Herm. — ἄ γον, i. q. πάρες, se copiam fac. [adm monem.] PFLUGK.

V. 445. Ad hunc Pflugkius hoc adnot πρόσειε χεῖρα: Noli

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἥκω, ξένος, ἀσύλητον γένος.

ΓΡΑΥΣ.

ος ἄλλον νῦν τιν᾽ ἀντὶ τοῦδ᾽ ἴθι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἔσω πάρειμι· καὶ σύ μοι πιθοῦ.

ΓΡΑΥΣ.

ἴσθ᾽ ὤν· καὶ τάχ᾽ ὠσθήσει βίᾳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

κλεινὰ ποῦ ᾽στί μοι στρατεύματα;

ΓΡΑΥΣ.

ἐκεῖ που σεμνὸς ἦσθ᾽, οὐκ ἐνθάδε.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ν, ὡς ἀνάξι᾽ ἠτιμώμεθα.

ta in altero Aldus. De Badhami coniectura πρόσιλλε
s.
8. πικρᾶς Cod. C. πικροὺς R. B. Hirschig. Dein ἄρ᾽
cit G. Hermannus de particula ἂν lib. IV. c. 2. p. 180.
Aliter iudicavit ad hunc ipsum locum. Vide R. Klotz
vol. II. p. 148.
50. νύν τιν᾽ A. Matthiae. νῦν τιν᾽ Cod. C.

bunda obiicere.
in cognomini fabula
ne quis ad se accede-
significantem Theseus
t: τί μοι προσείων χεῖρα
φόνον; Thucydides
προσείοντες φόβον, ubi
r. coll. Wyttenbach.
it. p. 244. Lips. Com-
σείειν ea significatione,
xplicuit Schaeferus
os. p. 259." Contra G.
nnus haec adnotavit:
hiae, quem sequuti sunt
σεις scripsit, comparans
r. 1218: τί μοι προσείων
φαίνεις φόνον; At non
isse huic anui motu ma-
nere Menelaum, ut abi-
n modo res ipsa quae
sed etiam verba quae
ur ostendunt, μηδ᾽ ὤθει
ecte codices (cod.) μὴ
ι χεῖρα, quod est ne ad-
move pugnum, ut me arceas. Usus eo verbo Homerus est Iliad. X. 347: αἰεί μιν προτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν." Quem ego sequutus sum. R. K.

V. 449. ἀσύλητον γένος] Appositionis hic eadem ratio, quam modo explicavimus ad v. 440. Nam resolvas οἵπερ εἰσὶν ἀσύλητον γένος. PFLUGK. Conf. Ciceronis Brut. c. 35. §. 131. perfectus Epicureus evaserat, minime aptum ad dicendum genus. R. K.

V. 452. Aristophanes Ach. 456: λυπηρὸς ἴσθ᾽ ὤν, κἀποχώρησον δόμων. [et rursus v. 461: ἴσθ᾽ ὀχληρὸς ὢν δόμοις.] PFLUGK.

V. 455. ἠτιμώμεθα] Minus usitatum hac significatione quam ἠτιμάσμεθα, ut Iph. Aul. 932: θαυμαστὰ δ᾽ ὡς ἀνάξι᾽ ἠτι-

ΓΡΑΥΣ.

τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τί δ' οἰκτρ[

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πρὸς τὰς πάροιθεν συμφορὰς εὐδαίμονας.

ΓΡΑΥΣ.

οὔκουν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;

ΓΡΑΥΣ.

Πρωτεὺς τάδ' οἰκεῖ δώματ', Αἴγυπτος δὲ γῆ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Αἴγυπτος; ὢ δύστηνος, οἷ πέπλευκ' ἄρα.

ΓΡΑΥΣ.

τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστί σοι γάνος;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὐ τοῦτ' ἐμέμφθην· τὰς ἐμὰς στένω τύχας.

V. 456. πρὸς τίν' Cod. C. πρὸς τί δ' A. Matthiae sequuti sunt L. Dindorfius et G. Hermannus.
V. 458. οὔκουν A. Matthiae. οὐκοῦν Cod. C.
V. 460. Respicit Aristophanes Thesmoph. v. 874
V. 461. Respicit Aristophanes l. c. v. 877.

μάρμεθα. Tamen nec de illa forma dubitandum esse docuit, quem A. Matthiae indicavit, Elmsleius conferens Aesch. Suppl. 651. Choeph. 433. Plat. Apol. p. 30. D. Quibus addas Aeschyli Agam. v. 1038. Bornemann n. ad Xenoph. Mem. IV, 2, 29. p. 269 sq. Schaefer. ad vit. Plutarch. vol. V. p. 53. PFLUGK.

V. 458. Acerbe ludit in ambiguitate verborum δάκρυα δοῦναι φίλοις. Quae et coram amicis elugere significant, et eadem malum et ipsi Menelao et eius amicis imprecantis esse possunt. In Andromacha quod dixit v. 759. κλαίων ψαύσει, idem potuit dici δάκρυα δώσω τῷ ψαύσαντι. Vide ad eum locum adnotata. Similis significatio est formulae plorare iubeo, qua[ ] stravit Heindorfius [ ] rat. Sat. I, 10, 91. PF[

V. 462. τί δὴ τὸ [ ] μεμπτόν ἐστί σοι γ[ ] Recte G. Hermannus γάνος pro vulgato γένος [ ] Aegypti Nili aqua fe[ ] referens. R. K.

V. 464. οὐ σὺ δὴ [ ] Locus communis in con[ ] nibus, sed hoc loco val[ ] bus. Eodem utitur Euri[ ] 417. 931. Inus fr. XX[ ] p. 388. ed. Nauck.], eun[ ] adhibita pereleganti Democriti explicavit Iul[ ] Epist. XXXVII. p. 178 Petav. PFLUGK. De h[ ] solationis genere vide dicta sunt ad Med. 10

ΓΡΑΥΣ.

κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ιν ἐν οἴκοις ὅντιν' ὀνομάζεις ἄναξ;

ΓΡΑΥΣ.

στιν αὐτοῦ μνῆμα, παῖς δ' ἄρχει χθονός.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις;

ΓΡΑΥΣ.

'δον· Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τίαν σχών, ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;

ΓΡΑΥΣ.

κατ' οἴκους ἐστὶ τούσδ' ἡ τοῦ Διός.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ῆς; τίν' εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.

462. γάνος Cod. C. sec. Victor. et apogr. Paris, alterum. o apogr. γένος Aldus.
466. Aristophanes hunc versum respiciens Thesmoph. ›et σῆμα pro μνῆμα.
471. αὖθις αὖ φράσον coniecit Kirchhoffius.

ec. et ad Ciceronis Tusc. III, 33, 79. p. K.
5. ὅντιν' ὀνομάζεις] ınque tandem noum appellas." MAT- . Eandem puto rationem ıius formulae atque il- ı bis utitur Vergilius, , 387: *Quisquis es*, :redo invisus caele- auras Vitalis car- , 148: *Quisquis es*, ›s hinc iam obli- e Graios. Quorum ı neutro is qui loquitur est, quicum verba fa- ?LUGK. Recte rettulit c Hermannus: "At rerat anus Proteum. haec est verborum sen- "Estne intus *ille* nescio quis, quem dominum vocas?" R. K.

V. 469. σχών] Exspectes ἔχων. Sed vide quae monuit Buttmannus Gr. Gr. §. 144. adnot. 7. et G. L. Walchius ad Taciti Agric. p. 299., cuius adnotationem nuper in Lex. Tacit. p. 337 sq. transtulit G. Boetticher. De verbo ἐπαυρέσθαι dixit Buttmannus Lexil. I. p. 75—85. PFLUGK. Recte haec verba interpretatus est G. Hermannus: Quae ei causa exstitit, cuius ego fructum perciperem? R. K.

V. 471. πῶς φῄς;] Formula admirantis et re improvisa perculsi. Phoen. 915: τί φῄς; τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον; V. Blomfield. Gl. ad

ΓΡΑΥΣ.

ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατὰ Σπάρτην ποτ' ἦ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πόθεν μολοῦσα; τίνα τὸ πρᾶγμ' ἔχει λόγον

ΓΡΑΥΣ.

Λακεδαίμονος γῆς δεῦρο νοστήσασ' ἄπο.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πότ'; οὔτι που λελήσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;

ΓΡΑΥΣ.

πρὶν τοὺς Ἀχαιούς, ὦ ξέν', εἰς Τροίαν μολε
ἀλλ' ἕρπ' ἀπ' οἴκων· ἔστι γάρ τις ἐν δόμοι
τύχη, τύραννος ᾗ ταράσσεται δόμος.
καιρὸν γὰρ οὐδέν' ἦλθες· ἢν δὲ δεσπότης
λάβῃ σε, θάνατος ξένιά σοι γενήσεται.
εὔνους γάρ εἰμ' Ἕλλησιν, οὐχ ὅσον πικροὺς

V. 474. γῆς (ῆς) Victorius τοῖς Cod. *C.* Vide ad He
V. 475. λέχος Heathius. λέχους Cod. *C.*
V. 479. οὐδέν' Musgravius. οὐδὲν Cod. *C.*
V. 489. Διὸς δ' Cod. *C.* Διός γ' ex apogr. P Aldus.
V. 491. ὄχθας Cod. *C.* Ex apogr. Paris. altero,

Aesch. Ag. 259: πῶς φῄς; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας. PFLUGK.

V. 479. καιρὸν οὐδένα] i. e. οὐδαμῶς εἰς καιρόν. Soph. Ai. 479: καιρὸν δ' ἐφήκεις, ubi vid. Hermann. Non diversa haec constructio ab illa, quae est in Bacch. 723: αἱ δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα. PFLUGK. Nuper Kirchhoffius pronuntiavit sibi scribendum videri: καιρὸν δ' ἐς οὐδέν', ut denuo accusativus defendendus atque explicandus esse videatur, qui est aptissimus in eius modi locis, in quibus quod sola casus significatio non adiuncta praepositione rem conficit, multo concisior oratio est, quam si adponeretur praepositio. Et saepe in hac ipsa v quuti Graeci sunt, u in Medea 126: τὰ λοντ' οὐδένα καιρ θνατοῖς. et simplicit Sophocles v. 13 ἴσθ' ἐληλυθώς. Conf. Gr. §. 104. 8. et 9. ed. sept. R. K.

V. 480. θάνατ σ. γ.] Id est, ἀντὶ ξε τός σοι γενήσεται. chus fragm. CV. G δυσμενέσιν λυγρὰ Anth. Palat. VI, 9 ῥόεντας — ὀλοὰ ξε νέων. Sophocl. ibiq. Hermann. P

V. 481. οὐχ ὅσοι Concise dictum pro πικρά, ὅσον πικροὺς

ς ἔδωκα δεσπότην φοβουμένη.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας
ν πάροιθεν τὰς παρεστώσας κλύω,
μὲν αἱρεθεῖσαν ἐκ Τροίας ἄγων
ἀμαρτα, καὶ κατ' ἄντρα σώζεται,
δὲ ταὐτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
τος ἄλλη τοισίδ' ἐνναίει δόμοις.
δ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι.
ἡ τίς ἐστι Ζηνὸς ὄνομ' ἔχων ἀνὴρ
υ παρ' ὄχθας; εἷς γάρ ὅ γε κατ' οὐρανόν.
τη δὲ ποῦ γῆς ἐστι πλὴν ἵνα ῥοαὶ
αλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον;
ν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται.
αίμονος δὲ γαῖά τις ξυνώνυμος
ς τ'; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.

Aldus ὄχθαις fecit. Dein ὅτε (γ superscr.) Cod. C.
492. ἵνα ῥοαί A. Matthiae. ἵν' αἱ ῥοαί Cod. C. "Ultima producitur sequente ῥ. Vid. infra v. 1090. Ion. 522. Suppl. 722. Hippol. 459. ibiq. Monk. Wex. ad Soph. Antig. Pflugkius. Vide quae dixi ad Alc. 542. p. 87. ed. sec.

similem breviloquentiam in particulis οὐχ ὡς Hom. Odyss. ω, 199 et ripidis Bacchis v. 926: ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέδε, Οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ καθήρμοσα. Sophoclis v. 1384: οὐδ' ἔτλης παρὼν τι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέ·ς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόνμολών, Αὐτός τε χὠ ξύνἠθελησάτην Λωβητὸν αὐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ. Adlerc. Fur. v. 1371 sq. iste crebrior usus loli in particulis οὐχ ὥσπερ, ibus et ab aliis dictum est bis locus dicendi invenie- PFLUGK.

484. ἐκ τῶν πάροιθεν] er priores calamitates. Ion. 1279: ἐκ τέχνης τέχνην οἵαν ἔπλεξε. V. ad Hecub. 55. PFLUGK.

V. 487. Satis erat dixisse ὄνομα τῆς ἐμῆς δάμαρτος, sive ὄνομα ταὐτὸν τῇ ἐμῇ δάμαρτι. Haec duo poeta confudit. PFLUGK. Non satis caute Pflugkius dixit confudisse poetam quae diversa essent. Nam alio modo dicitur ὄνομα ταὐτὸν τῆς ἐμῆς δάμαρτος, alio ὄνομα τῆς ἐμῆς δάμαρτος. Significat enim ταὐτὸ adiectum id ipsum nomen, nihil prorsus a nomine uxoris differens, fuisse. R. K.

V. 490. ἀλλ' ἦ] an ergo? V. ad Heracl. 426. Bergler. ad Aristoph. Ach. 1124. PFLUGK. Vide quae ipsi scripsimus de his particulis ad Devarium

πολλοὶ γάρ, ὡς εἴξασιν, ἐν πολλῇ χθονὶ
ὀνόματα ταὔτ' ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει
γυνή γυναικί τ'· οὐδὲν οὖν θαυμαστέον,
οὐδ' αὖ τὸ δεινὸν προςπόλου φευξούμεθα.
ἀνὴρ γὰρ οὐδεὶς ὧδε βάρβαρος φρένας,
ὃς ὄνομ' ἀκούσας τοὐμὸν οὐ δώσει βοράν.
κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ, ἐγώ θ', ὃς ἧψά νιν,
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
δόμων ἄνακτα προςμενῶ· δισσὰς δέ μοι
ἔχει φυλάξεις· ἢν μὲν ὠμόφρων τις ᾖ,
κρύψας ἐμαυτὸν εἶμι πρὸς ναυάγια·
ἢν δ' ἐνδιδῷ τι μαλθακόν, τὰ πρόςφορα
τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.

V. 498. ταὔτ' A. Matthiae. τἄυτ' Cod. *C*.
V. 505. προςμενῶ· ἔχει δέ μοι δισσάς Cod. *C*. Correxi gravius. Kirchhoffius non mutato ordine verborum νετέ' coniecit.
V. 510. κακῶν δ' ἔν Nauckius κακῶν δέ γ' G. He nus ad Viger. p. 836. δέ θ' Blomfield. ad Aesch. Se ad Choeph. 483. Porson. ad Aristoph. Nub. 1422. δέ τ'

vol. II. p. 51 sqq., ubi p. 53. etiam huius ipsius loci ratio habita est. R. K.

V. 497. ὡς εἴξασιν] Attice pro ἐοίκασιν: idque ipsum pro impersonali ὡς ἔοικε. Idem modus loquendi apud Xenoph. Oecon. VII, 11. Medeae v. 337., ubi vid. adnot. PFLUGK.

V. 502. ὅς — δώσει] Pro ὥστε δοῦναι. Vid. ad Hecub. 296. PFLUGK.

V. 505. δισσὰς δέ μοι ἐ. φ.] scil. τὸ προσμένειν τὸν ἄνακτα. Ita, inquit, si manebo, duobus modis cavero. Nam si erit immitis, clam abibo; sin ad molliora animum flexerit, rogabo quae me praesentibus malis levare possint. Formulam μαλθακόν τι ἐνδιδόναι explicavit Ruhnken. ad Tim. p. 101. Vid. ad Andr. 225. Schaef. ad L. Bos. p. 263. PFLUGK.

V. 513. λόγος γάρ ἐ. οὐκ ἐμός] Melanippae f. V p. 416. ed. Nauck.] ο ὁ μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸ Quae multorum imitatic brata sunt. V. Valck Hipp. 352. Heusd. Sp in Plat. p. 5. Versu spicit, ut opinor, Sim illud, ἀνάγκῃ δ' οὐδὲ ἱ χονται, de quo Heind ad Plat. Protag. p Meinekius ad Philem PFLUGK.

V. 515. Redeuntis ch sus metro Glyconeo scri quibus Menelaum adhu ex responsis Theonoae mur. Disposuit hos v Hermannus doctr. 549. PFLUGK. Herr ipse postea paullo alite constituit in editione iure neque Kirchl neque Nauckius in e tentiam concesserunt. F

V. 516. χρῄζουσ'

κῶν δ' ἐν ἡμῖν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις,
λους τυράννους αὐτὸν ὄντα βασιλέα
ιν προςαιτεῖν· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει.
γος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμός, σοφῶν δ' ἔπος·
ινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύει πλέον.

ΧΟΡΟΣ.

ἤκουσα τᾶς θεσπιῳδοῦ κόρας,
ἃ χρῄζουσ' ἐφάνη 'ν τυράννοις
δόμοις, ὡς Μενέλαος οὔ-
πω μελαμφαὲς οἴχεται
δι' ἔρεβος, χθονὶ κρυφθείς,
ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἅλιον
τρυχόμενος οὔπω λιμένων

V. 513. σοφὸν (ῶν supra) Cod C., ut videtur. Nam apogr. Par. alterum σοφόν. alterum σοφὸν (ῶν supra).

V. 514. ἰσχύει (ειν supra) Cod. C. sec. apogr. Paris. Vulgo ἰσχύειν.

V. 516. ἐφάνην Cod. C. Hinc Nauckius scripsit de Badhami coniectura ἐφάνη 'ν δόμοις.

Periphrasis pro ἔχρησε. Tale est apud Sophoclem Antig. 709: οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί, illustratum a Dorvillio ad Charit. p. 465. — Verbum χρῄζειν pro χρησμῳδεῖν exstat apud Sophoclem Oedipi Coloni v. 355. Nam v. 1426., quem attulit A. Matthiae, χρῄζει tenet Hermannus. PFLUGK.

Ibid. τυράννοις δόμοις] Helenae et qui sunt eiusdem familiae, maxime Menelao. Alibi in hac fabula τύραννοι δόμοι significant Theoclymeni et Theonoae domum. PFLUGK. Permirum est Pflugkium verba τυράννοις δόμοις rettulisse ad Helenam et ad eos, qui sunt eius familiae, maxime Menelaum, quod si emendate scriptum legitur: ἐν τυράννοις δόμοις, pertinet ad eas ipsas aedes, quas proprie in hac fabula dicit τυράννους δόμους appellari. Chorus enim hortatus erat Helenam supra v. 317 sqq., ut in domum Theonoae se conferret et de marito suo sciscitaretur Nereïdem. Cui obsequuta erat Helena v. 385. atque in eius domum cum Helena chorus discesserat. Inde iam nunc revertitur, ut plane dubitari non possit quin ad Theonoae, non ad Helenae domum haec verba pertineant, sive τυράννοις δόμοις sive ἐν τυράννοις δόμοις legitur. R. K.

V. 518. μελαμφαὲς ἔρεβος] i. e. quem ἀνάλιον οἶκον dixit Alcest. 437. Sic Aristophani Ran. 1331: κελαινοφαὴς ὄρφνα dicitur. Vid. ad v. 362. Seidler. ad Troad. 566. p. 74. Valcken. ad Phoen. p. 367. [Simili audacia Simonides in fragm. de Danaë cista inclusa: ἐν ἀτερπεῖ δώματι νυκτιλαμπεῖ. F. I.] PFLUGK.

V. 520. Vide Hermann. Elem. doctr. metr. p. 558. PFLUGK.

ψαύσειεν πατρίας γᾶς,
ἀλατείᾳ βιότου
ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
πόδα χριμπτόμενος εἰναλίῳ
κώπᾳ Τρῳάδος ἐκ γᾶς.

ΕΛΕΝΗ.

ἤδ' αὖ τάφου τοῦδ' εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν
στείχω, μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους;
ἣ πάντ' ἀληθῶς οἶδε· φησὶ δ' ἐν φάει
πόσιν τὸν ἀμὸν ζῶντα φέγγος εἰςορᾶν,
πορθμοὺς δ' ἀλᾶσθαι μυρίους πεπλωκότα

V. 526. εἰναλίῳ G. Hermannus. ἐναλίῳ Cod. C. Vide Seidler. ad Electr. 448.

V. 530. ἐν φάει Cod. C. ἐμφανῶς F. Iacobs Exerc. crit. I. p. 180. A. Matthiae. Recte reiecit Schwenk. ad Aesch. Choeph. 629. Vide infra adn. exeget.

V. 532. De forma πεπλωκότα, quam falso A. Matthiae mutatam voluit in πεπλευκότα, quod sequutus est Pflugkius, vide Aristophanis Thesmoph. 878., ubi quum legatur: ὦ δύστηνος, οἵ

V. 522. ψαύσειεν] Notanda modi enallage; nam v. 518. indicativo usus erat. Herodotus V, 97: ταῦτά τε δὴ ἔλεγε καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι καὶ οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα. Idem L. IV, 139. Xenoph. Anab. II, 1, 30. VI, 1, 11. VII, 1, 34. Plutarch. Anton. c. 60. Vid. Dorvill. ad Charit. p. 132. Iacobs. ad Athen. p. 145. ad Anth. Pal. p. 292. Schaefer. ad Sophocl. T. 1. p. 248. Ast. ad Plat. Remp. p. 478 sq. Stallb. ad Euthyphr. p. 108. Boeckh. de Plat. Legg. p. 62. PFLUGK.

V. 524. ἄφιλος φίλων] Genus pleonasmi tragicis perfamiliare, ut Bacch. 1304: ἄτεκνος παίδων. V. ad Hecub. 105. Iacobs. ad Delect. Epigr. p. 27. Ad idem genus revocanda talia, ut Soph. Trach. 300: χώρας ἀοίκους. Eurip. El. 1130: ἀγείτονα φίλων. Iph. A. 983: ἄνοσος κακῶν ἐμῶν. PFLUGK.

V. 526. χριμπτόμενος] πελάζων. Aesch. Prom. 737: ἁλιστόνοις πόδας χρίμπτουσα ῥαχίαισιν. Eum. 176: οὔτοι δόμοισι τοῖσδε χρίμπτεσθαι πρέπει. Vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 106. PFLUGK.

V. 530. ἐν φάει] in vita, ut El. 1145. Quamvis autem insolentius esse concedam, quod huic formulae adiungitur φέγγος εἰςορᾶν, tamen quum sint apud tragicos pleonasmi nihilo quam iste probabiliores, non videtur fides scripturae sollicitari debere. PFLUGK. Recte etiam G. Hermannus de eo, quod Iacobsius et A. Matthiae coniecerant, ἐμφανῶς "Probarem" inquit, "si εἰςορᾶν φάος sequeretur. Sed quum diversa

ἐκεῖσε κἀκεῖσ', οὐδ' ἀγύμναστον πλάνοις
ἥξειν, ὅταν δὴ πημάτων λάβῃ τέλος.
ἓν δ' οὐκ ἔλεξεν, εἰ μολὼν σωθήσεται.
ἐγὼ δ' ἀπέστην τοῦτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς
ἡσθεῖσ', ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωσμένον.
ἐγγὺς δέ νίν που τῆσδ' ἔφασκ' εἶναι χθονός,
ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις.
ὤμοι, πόθ' ἥξεις; ὡς ποθεινὸς ἂν μόλοις.
ἔα, τίς οὗτος; οὔ τί που κρυπτεύομαι
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;
οὐχ ὡς δρομαία πῶλος ἢ βάκχη θεοῦ
τάφῳ ξυνάψω κῶλον; ἄγριος δέ τις
μορφὴν ὅδ' ἐστίν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν.

πεπλώκαμεν, hanc ipsam verbi formam videtur deridere in Euripide. Vide quae G. Hermannus ad v. 461. p. 47. adnotavit.

V. 533. ἐκεῖσε κἀκεῖσε Canterus. ἐκεῖσε κεῖσε Cod. *C.*

V. 540. ὤμοι Dobraeus. οἴμοι Musgravius. ὥς μοι Cod. *C.*

V. 541. κρυπτεύομαι· ἐνεδρεύομαι Hesychius t. II. p. 358.

V. 542. πρωτέος (ω ab alt. manu) Cod. *C.*

V. 544. "Scribendum ἄγριός γέ τις." KIRCHHOFFIUS.

sint cognatae significationis vocabula, facile patiar in luce viventem lumen cernere dici." Accedit hoc, quod formulae et ἐν φάει et φέγγος εἰσορᾶν tam usitatae sunt, ut nemo facile primam eorum verborum significationem obtineat, sed vim potius illorum verborum et potestatem sequatur. R. K.

V. 531. τὸν ἀμόν] i. e. τὸν ἡμέτερον, idque hoc loco dicitur pro ἐμόν. Vide, quem attulit A. Matthiae, Apollonium de pronom. p. 402. C. Plerisque tamen locis ἀμὸς hac quidem significatione praetulerunt docti. V. Markl. ad Iph. A. 1455. Brunck. ad Androm. 1171. PFLUGK.

V. 532. πορθμοὺς] Eadem constructione Xenoph. Eph. V, 14 init.: πολλὴν γῆν πλανηθεῖσα καὶ θάλασσαν. Aesch. Prom. 733: στεῖχ' ἀνηρότους γύας. Soph. Ai. 30: πηδῶντα πεδία. Oed. Col. 1686: πόντιον κλύδων' ἀλώμεναι. Vid. ad v. 404. PFLUGK.

V. 541. Nunc tandem Menelaum alicubi latitantem animadvertit. PFLUGK.

V. 543. βάκχη θεοῦ] "i. e. velocissime. vid. Bacch. v. 1088." MUSGRAVIUS.

V. 544. τάφῳ ξυνάψω κῶλον] ad tumulum me proripiam, συμμίξω. Vid. adnot. ad Heracl. 430. PFLUGK. De particula negativa cum futuro composita comparavit Elmsleius in Class. Iournal. XV. p. 216. Eurip. Andr. 1210: οὐ σπαράξομαι κόμαν, οὐκ ἐπιθήσομαι ἐμῷ κάρᾳ κτύπημα χερὸς ὀλοόν; Med. 875: οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι θυμοῦ; cum hoc Helenae loco. V. F. Bambergeri Opusc. philolog. 131. R. K.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σὲ τὴν ὄρεγμα δεινὸν ἠμιλλημένην
τύμβου 'πὶ κρηπῖδ' ἐμπύρους τ' ὀρθοστάτας,
μεῖνον· τί φεύγεις; ὡς δέμας δείξασα σὸν
ἔκπληξιν ἡμῖν ἀφασίαν τε προςτιθεῖς.

ΕΛΕΝΗ.

ἀδικούμεθ', ὦ γυναῖκες· εἰργόμεσθα γὰρ
τάφου πρὸς ἀνδρὸς τοῦδε, καί μ' ἑλὼν θέλει
δοῦναι τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐχ ὑπηρέται κακῶν.

ΕΛΕΝΗ.

καὶ μὴν στολήν γ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

στῆσον φόβου μεθεῖσα λαιψηρὸν πόδα.

V. 547. *κρηπῖδ'* omissum in apogr. Par. altero. Veram lectionem in Cod. *C.* repertam firmavit Musgravius coll. Tullii Gemini epigr. X, 3. (Anal. II. p. 281.) *καὶ τύμβῳ κρηπῖδα περίγραφε Περσικὸν Ἄρη.* et Leonidae Tarentini ep. XCVIII, 11. (Anal. I. p. 246.) *κρηπῖδ' ὑγραίνων ἐπιβώμιον.* PFLUGK.

V. 549. Cod. *C.* *προστιθεὶς, προστίθης* A. Matthiae. V. ad Androm. 210. p. 45. ed. Goth. sec.

V. 555. *φόβον* Valckenarius ad Phoen. 522. De genetivo *φόβου* dubitari non potest. Sic iam Homerus *μεθιέναι πολέμοιο* et multa id genus alia dixit. v. Il. XIII, 18, IV, 234.

V. 556. *τάφου* Elmsleius ad Heracl. 1041. sine idonea causa.

V. 546. *σέ*] Subaudias *λέγω,* quod addidit Sophocles Aiac. 1228: *σέ τοι σὲ τὸν τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω,* omisit idem Antig. 441: *σὲ δὴ σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα, Φῂς ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε;* V. Matth. Gr. p. 427. [Rost. gr. Gr. §. 104. adn. 10. p. 500. ed. sept.] — *ὄρεγμα* i. e. *ὅρμημα,* interprete Hesychio. Apte Musgravius commemoravit Niciae Epigr. VI, 4. (Anal. Br. I. p. 249.): *ἀγροτέρου κοῦφον ὄρεγμα ποδός.* Conferas etiam Hom. Il. *ν.* 20: *τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών.* PFLUGK.

V. 547. *ἐμπύρους τ' ὀρθοστάτας*] placentas in ignem coniectas recte interpretatur Musgravius. Vid. Lobeck. Aglaophami vol. II. p. 1063. PFLUGK. Non satis recte Musgravius *ἐμπύρους ὀρθοστάτας* dixit esse in ignem coniectas placentas, quae sunt potius placentae igne paratae atque coctae, veluti *ἔμπυρα κρέα, ἔμπυρος ἰχθύς* et alia eius modi plura dicuntur. Ceterum Pollux VI, 73: *ὁ δὲ ὀρθοστάτης ἱεροῦ ἄρτου τι εἶδος.* itemque Hesychius *εἶδος πέμματος* esse ait. R. K.

V. 556. *ἐπεί γε*] Plerumque hae particulae interiecto aliquo vocabulo separantur. V. Schneider. ad Xenoph. Hie-

ΕΛΕΝΗ.
ἵστημ', ἐπεί γε τοῦδ' ἐφάπτομαι τόπου.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
τίς εἶ; τίν' ὄψιν σήν, γύναι, προςδέρκομαι;
ΕΛΕΝΗ.
σὺ δ' εἶ τίς; αὐτὸς γάρ σε κἄμ' ἔχει λόγος.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
οὐπώποτ' εἶδον προςφερέστερον δέμας.
ΕΛΕΝΗ.
ὦ θεοί· θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
Ἑλληνὶς εἶ τις ἢ 'πιχωρία γυνή;
ΕΛΕΝΗ.
Ἑλληνίς· ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.

V. 557 sq. ante oculos habuit Aristophanes in Thesmoph. v. 905 sqq.
V. 558. αὐτὸς Cod. C. Correxit Valckenarius ad Phoen. 927.
V. 559. προςφερέστερον Cod. C. προςφερεστέραν ex apogr. Paris. altero Aldus.
V. 561. ex Aristophanis l. c. v. 907. restituit Marklandus ad Eurip. Suppl. 189. Excidit versus e cod. C. propterea, quod sequens versus ab eadem voce incipit, ut facile librarii oculus errare potuerit. Vide quae dixi in comment. de emendationibus quae per coniecturam fiunt I. p. 29 sqq. R. K.

ron. c. VII, 3. Sed coniunctae sunt Hipp. 952: ἐπεί γε ἐλήφθης. Cycl. 181: ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη. Thucyd. I, 132. Plat. Gorg. p. 492. B. V. Hermann. ad Vig. 785. PFLUGK. Vide quae de coniunctis his particulis adnotavi ad Devarium vol. II. p. 307 sq., ubi huius quoque loci habita ratio est. R. K.

V. 558. αὐτὸς λόγος] idem utrique nostrum quaerendum est. Verbis similis, sententia nonnihil discrepante, Medeae v. 256: ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἥκει λόγος, i. e. non eadem utriusque nostrum ratio et condicio est. PFLUGK.

V. 559. προςφερέστερον δ.] Scilicet τῇ ἐμῇ δάμαρτι. Nam haec secum loqui putandus est Menelaus, eademque ratio est proximi versus, quem Helena pronuntiat. PFLUGK.

V. 560. θεὸς γάρ] Bene Musgravius comparavit Plin. H. N. II, 7: Deus est mortali iuvare mortalem. Ovid. Met. IV, 443: magni mihi numinis instar Germanam vidisse dabis. Adde Aeschylum Choeph. 57: τὸ δ' εὐτυχεῖν τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον. Multas res in deorum numero Euripides reponit, ut λήθην Or. 214. λύπην ibid. 399. τυραννίδα Phoen. 509

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.
ΕΛΕΝΗ.
ἐγὼ δὲ Μενελάῳ γέ σ'· οὐδ' ἔχω τί φῶ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
ΕΛΕΝΗ.
ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
ΕΛΕΝΗ.
ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως, ἐμὸς πατήρ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ὦ φωσφόρ' Ἑκάτη, πέμπε φάσματ' εὐμενῆ.
ΕΛΕΝΗ.
οὐ νυκτίφαντον πρόπολον Ἐνοδίας μ' ὁρᾷς.

V. 564. σε οὐδ' Cod. *C.* sec. apogr. Paris.
V. 565. ἔγνως ἄρ' Aristophanes l. c. v. 911.
V. 570. πρόσπολον Cod. *C.* πρόπολον Canterus.
V. 575. οὔπου (ἤπου) Cod. *C.* ἤπου Scholiasta.

φιλοτιμίαν ibid. 535. εὐλάβειαν 782. αἰδῶ Ion. 337. πενίαν Archelai fragm. 25. [250. p. 344. ed. Nauck.] eumque aemulatus Menander fragm. inc. 252: οὐκ ἔστι τόλμης ἐπιφανεστέρα θεός. Conf. Klausen. Theolog. Aeschyl. p. 134. PFLUGK.

V. 567. *ποίας δάμαρτος;*] quam mihi uxorem narras? Interrogatio indignabundi et quasi ἀφοσιουμένου. Seni inepte credulo nec Iovis numen supremum facile sibi eripi patienti Socrates apud Aristophanem respondet Nub. 366. ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις; οὐδ' ἔστι Ζεύς. Vid. Iacobs ad Athen. p. 266. Stallb. ad Plat. Gorg. p. 157. de Republ. p. 16. PFLUGK.

V. 568. *ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως*] De praesenti tempore in eius modi locis saepe usurpato a tragicis Graecis vide similem locum Med. 955: κεκτημένη τε κόσμον, ὅν ποθ' Ἥλιος πατρὸς πατὴρ δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς, quocum comparari potest, quod Vergilius Graecae orationis elegantem facilitatem imitatus dixit in Aen. lib. IX. v. 266: Cratera antiquum, quem dat Sidonia Dido. R. K.

V. 569. *Ἑκάτης φωσφόρου* meminit Eurip. fr. inc. trag. 126. [959. p. 525. ed. Nauck.] δαδοφόρον dixit Bacchylides apud Schol. Apoll. III. 471. emendatus a Iacobsio ad Anth. Gr. vol. I. 1. p. 390. [Cf. Neue in Bacchyl. fragm. p. 59.] Eadem Βριμὼ dicta διὰ τὸ φοβερὸν καὶ καταπληκτικὸν τῆς δαίμονος καὶ φάσματα ἐπιπέμπειν

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὐ μὴν γυναικῶν γ' εἷς δυοῖν ἔφυν πόσις.

ΕΛΕΝΗ.

ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἣν ἄντρα κεύθει κἀκ Φρυγῶν κομίζομαι.

ΕΛΕΝΗ.

οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις ἀντ' ἐμοῦ γυνή.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὔπου φρονῶ μὲν εὖ, τὸ δ' ὄμμα μου νοσεῖ;

ΕΛΕΝΗ.

οὐ γάρ με λεύσσων σὴν δάμαρθ' ὁρᾶν δοκεῖς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τὸ σῶμ' ὅμοιον, τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ.

ΕΛΕΝΗ.

σκέψαι· τί σοὐνδεῖ; πίστις οὐ σαφέστερος.

V. 578. *τί σοὐνδεῖ; πίστις οὐ σαφέστερος.*] Sic de A. Seidleri coniectura ediderunt G. Hermannus et A. Nauckius. *τί σου δεῖ τίς ἐστί σου σοφώτερος* Cod. *C.* Alii alia coniecerunt, quae quidem probabiliora non sunt.

τὰ καλούμενα Ἑκαταῖα. Schol. Apoll. Rh. III. 861. Item *Ἐνοδία*, Ion. 1049. Soph. Antig. 1199. *Ῥιζοτόμων* fr. 2. sive 480. Dind. [490. p. 198. ed. Nauck.] Vide omnino praeclare de hac diva disputantem I. H. Vossium Epist. Mythol. vol. III. p. 190—214, qui hunc locum tetigit p. 198. PFLUGK.

V. 573. *ἣν*] Referendum ad *λέκτρα*, i. e. *δάμαρ*. Sic infra v. 637: *ἔχω τὰ τοῦ Διὸς λέκτρα Λήδας θ', ἅν ὑπὸ λαμπάδων κόροι λεύκιπποι — ὤλβισαν.* PFLUGK.

V. 574. *ἀντ' ἐμοῦ*] i. e. *ἢ ἐγώ.* Aeschylus Prom. 476: *οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ.* Soph. Ai. 444: *οὐκ ἄν τις οὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ.* Trach. 1225. Herc. Fur. 519: *οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδός, γέρον.* PFLUGK.

V. 575. *ἤπου φρονῶ.* *ὅτι ἄλλο νόημά ἐστιν ἢ φρόνησις, καὶ ἄλλο αἴσθησις.* SCHOLIASTA.

V. 577. *τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ*] Dubites utrum haec ad *τὸ σῶμα* referantur, an *τὸ σαφὲς* nominativus sit. Illud placet A. Matthiae, neque ego ab hac ratione alienus sum: nisi quod ordo verborum videtur immutandus fuisse, *ὅμοιον τὸ σῶμα.* Quare vide ne praestet alterum: ut sensus sit, *τὸ δὲ σαφὲς οὐ συμπαρέπεταί μοι.* PFLUGK. Sic nunc fere Lexicographi explicant hunc locum, ut dicant: *τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ* esse reddendum: Quid certum sit me fugit. Contra G. Hermannus dici hoc vult his verbis: Sed id quod certum est (veram Helenam in antro

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἔοικας· οὔτοι τοῦτό γ' ἐξαρνήσομαι.

ΕΛΕΝΗ.

τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος ἢ σά γ' ὄμματα;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἐκεῖ νοσοῦμεν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.

ΕΛΕΝΗ.

οὐκ ἦλθον εἰς γῆν Τρῳάδ', ἀλλ' εἴδωλον ἦν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

καὶ τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;

ΕΛΕΝΗ.

αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τίνος πλάσαντος θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.

V. 580. ἢ σά γ' ὄμματα G. Hermannus· ἢ τὰ σά γ' ὄμματα Cod. C. ἢ τὰ σ' ὄμματα vulgo de A. Matthiae coniectura.

V. 581. ἐκεῖνο σοῦ μέν Cod. C. ἐκεῖ νοσοῦμεν Scaliger, cuius emendationem comprobaverunt Porsonus App. ad Toup. t. IV. p. 486. et Dobraeus ad Aristoph. Plut. 689 et recentiores omnes.

esse) privat me te uxore. R. K.

V. 580. ἢ σά γ' ὄμματα] Sic rectius mihi G. Hermannus scripsisse videtur, quam ceteri, qui A. Matthiae rationem sequuti ἢ τὰ σ' ὄμματα ediderunt. Nam adseveratio in altero membro, qua efficitur, ut vox σὰ ὄμματα magis exstet, aptissima est. Recte Hermannus vertit: Quis alius tibi fidem faciet, quam hoc ipsum, oculi tui? R. K.

V. 582. ἀλλ' εἴδωλον ἦν] scil. τὸ ἐλθὸν εἰς Τροίαν. PFLUGK.

V. 583. βλέποντα] viva. Infra v. 1011: καὶ γὰρ ἂν κεῖνος βλέπων Ἀπέδωκεν ἄν σοι τήνδ' ἔχειν. V. ad Hecub. 311. PFLUGK.

V. 586. Ἥρας διάλλαγμ'] Construendum cum λέχη. Divinitus, inquit, factum coniugium habes — a Iunone subditum, ne meo corpore Paris potiretur. PFLUGK.

V. 587. Particula ἄν, in qua erat qui haereret, refertur ad condicionem non impletam: quam etsi reticuit poeta, tamen e superiore oratione facile intelligitur, cuiusmodi fuerit. "Si ad Troiam, inquit, non deducta esset nisi imago Helenae, non potuissem equidem uxorem meam recuperare: nisi forte et hic et Troiae simul te fuisse credibile est." Vides non negare illum de imagine, illud vero persuasum habere, Helenam esse quam Troia abduxerit: quae eum opinio non patiebatur huic mulieri fidem habere, nisi credere

ΕΛΕΝΗ.

Ἥρας διάλλαγμ', ὡς Πάρις με μὴ λάβοι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πῶς οὖν ἂν ἐνθάδ' ἦσθ' ἂν ἐν Τροίᾳ θ' ἅμα;

ΕΛΕΝΗ.

τοὔνομα γένοιτ' ἂν πολλαχοῦ, τὸ σῶμα δ' οὔ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

μέθες με, λύπας ἅλις ἔχων ἐλήλυθα.

ΕΛΕΝΗ.

λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κέν' ἐξάξεις λέχη;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

καὶ χαῖρέ γ', Ἑλένῃ προςφερὴς ὁθούνεκ' εἶ.

ΕΛΕΝΗ.

ἀπωλόμην· λαβοῦσά σ' οὐχ ἕξω πόσιν.

V. 586. ἥρα Cod. C. Ἥρας Scaliger, quem recentiores fere sequuti sunt. λάβῃ (οι) Cod. C. secundum apogr. Paris.

V. 587. ἦσθ' ἂν Pflugkius. ἦσθά τ' Barnesius. ἦσθ' Cod. C.

V. 589. λύπας Cod. C. λύπης Elmsleius, quem Hermannus, Nauckius, alii sequuti sunt, vide infra adn. exeget.

vellet, quod erat absurdum, utroque loco Helenam fuisse. PFLUGK.

V. 589. λύπας ἅλις ἔχων] Med. 1107: ἅλις βίοτον εὗρον. Quemadmodum Plautus Menaechm. prolog. 16: tantum ad narrandum argumentum adest benignitas, pro benignitatis. vid. Taubmann. PFLUGK. Iure Pflugkius auctore etiam A. Matthiae accusativum λύπας tutatus est, qui aptior etiam est hoc loco quam genetivus λύπης. Nam quidquid cavillatur G. Hermannus ad h. l., eodem tamen iure dicitur hic λύπας ἅλις ἔχων, quo in Oreste v. 1039: ἅλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω. et in Medea 1107: καὶ δὴ γὰρ ἅλις βιοτόν θ' εὗρον κτέ. et in Electra v. 71: ἅλις δ' ἔχει τἄξωθεν ἔργα, quamquam haec verba alia lingua aliter vertuntur. Neque Latine solum satis consilii habere, verum etiam satis consilium habere dicitur, veluti apud Ciceronem ep. ad Atticum lib. XII. ep. 50. conf. Madvigium ad Ciceronis libros de Finibus p. 286. R. K.

V. 592. λαβοῦσά σ' οὐχ ἕξω πόσιν] Quod Badhamus πόσε pro πόσιν scribendum coniecit, id est etiam deterius quam Codicis scriptura, quod in Helenae mente non tam haec sententia debet haerere, se Menelaum non habituram, sed se Menelaum non habituram maritum, id est, quocum vivat et vitam suam oblectet. R. K.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τοὐκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, σὺ δ' ο

ΕΛΕΝΗ.

οἴ 'γώ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
οἱ φίλτατοι λείπουσί μ'· οὐδ' ἀφίξομαι
Ἕλληνας οὐδὲ πατρίδα τὴν ἐμήν ποτε.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Μενέλαε, μαστεύων σε κιγχάνω μόλις,
πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τί δ' ἔστιν; οὔ που βαρβάρων συλᾶσθ' ὕπο;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

θαυμάστ' ἔλασσον τοὔνομ' ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχων.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

λέγ', ὡς φέρεις τι τῇδε τῇ σπουδῇ νέον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην.

V. 595. *λείπουσί μ'* Musgravius. *λείπουσι* Cod. C.
V. 597. *κιγχάνω* A. Matthiae. *κιχάνω* Cod. C. Vid formis disputantes Musgravium ad Alc. 480. Monk. pol. 1442. Schwenk. ad Aeschyli Choëph. 981. Ph. But Gr. gr. ampl. vol. II. p. 167.
V. 600. *οὔπου* (*ἤπου* superscr.) Cod. C. secundum apogr. Paris.

V. 601. Constructionem continuavit, qua usus erat antea. Quare non magis *ἔχων* corrigendum quam quae vv. 597. 8. 9. participia posuit. Verte: mira non tam dictu quam re nuntians. PFLUGK.

V. 602. *τῇδε τῇ σπουδῇ*] Subaudias licet *τεκμαιρομένῳ*, si ex isto tuo studio coniecturam capere licet. Non quo illud revera omissum sit, sed ut vim dativi percipias. PFLUGK.

V. 607. *λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον*] Equidem minime possum probare coniecturam Kirchhoffii, qui *ἐρεμνὸν* pro *σεμνὸν* hoc loco reponi voluit quum *ἄντρα σεμνὰ* sa dicantur, quae aliquid sa alicunde traxerunt, vel Pindarum Olymp. Pyth. IX, 50., non est babile illud etiam antru Menelaus eiusque socii fragio servati Helenar absconditerant, non sin one fuisse, id quod qu ac peregrini in eam ter nerant tamen ex aliquo indicio discere potuerant

V. 608 sq. *οἱ ταλαι Φρύγες πάντες τ' Ἀ* Quod G. Hermannus nemo ante eum in h

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

παλαιὰ θρηνεῖς πήματ᾽· ἀγγέλλεις δὲ τί;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτυχὰς
ἀρθεῖσ᾽ ἄφαντος· οὐρανῷ δὲ κρύπτεται
λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, οὗ σφ᾽ ἐσώζομεν,
τοσόνδε λέξασ᾽· ὦ ταλαίπωροι Φρύγες
πάντες τ᾽ Ἀχαιοί, δι᾽ ἔμ᾽ ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ἀκταῖσιν Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε
δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ᾽ ἔχειν Πάριν.
ἐγὼ δ᾽, ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν᾽ ὅσον μ᾽ ἐχρῆν,
τὸ μόρσιμον σώσασα πατέρ᾽ ἐς οὐρανὸν
ἄπειμι· φήμας δ᾽ ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς
ἄλλως κακὰς ἤκουσεν οὐδὲν αἰτία.
ὦ χαῖρε, Λήδας θύγατερ, ἐνθάδ᾽ ἦσθ᾽ ἄρα;
ἐγὼ δέ σ᾽ ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς
ἤγγελλον, εἰδὼς οὐδέν, ὡς ὑπόπτερον
δέμας φοροίης. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν

V. 601. *θαῦμ᾽ ἔστ᾽ ἔλασσον τοὔνομ᾽ ἢ τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχον* correxit auctore Scaligero Barnesius, quem fere recentiores sequuti sunt.
V. 605. *πτυχὰς* Elmsleius. *πτύχας* Cod. *C*.
V. 607. *λιποῦσ᾽ ἐρεμνὸν* Kirchhoffius et Schneidewinus.
V. 609. *τάλανές τ᾽ Ἀχαιοί* Hermannus, quem sequuti sunt Kirchhoffius et Nauckius.

esset offensus, haec corrupta esse iudicavit et pro *πάντες τ᾽* scribi voluit *τάλανές τ᾽*, id ego non queo laudare propterea, quod *πάντες Ἀχαιοί* non sic ab Helena dici videntur, ut omnes omnino qui fuerunt Achaei intelligendi sint, sed ut fere ab Homero *πάντες Ἀχαιοί* et similia dicuntur, ut sint omnis generis Achivi, Achivi, quibus omnes Graecae nationis populi, qui ad Troiam oppugnandam profecti erant, denotabantur, ut haec sententia sit: O miseri Phryges et (miseri) Achivi omnis generis etc. R. K.

V. 609. *ἐπὶ Σκαμανδρίοις ἀκταῖσιν*] De forma adiectivi vide ad v. 250. R. K.

V. 611. *δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ᾽ ἔχειν Πάριν*] Vide supra v. 35 sq.: *καὶ δοκεῖ μ᾽ ἔχειν κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων*. et quae ibi adnotata sunt. R. K.

V. 613. *τὸ μόρσιμον σώσασα*] i. e. postquam fatorum sortem explevi. — De accusativo personae cum verbo *ἄπειμι* iuncto conf. Rost. Gr. §. 104. B. 5. p. 505. ed. VII. PFLUGK.

V. 616. Nunc demum nuntius conspicatur Helenam, rei novitate fortasse adductam, ut re-

ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ
πόνους παρεῖχες σῷ πόσει καὶ συμμάχοις.

MENEΛAOΣ.

τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς· ὦ ποθεινὸς ἡμέρα,
ἥ σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν.

EΛENH.

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὲν χρόνος
παλαιός, ἡ δὲ τέρψις ἀρτίως πάρα.

δαψιλῶς

V. 620. ἄδην Cod. C. μάτην Miltonus, quem P
et Hermannus sequuti erant, immerito.

V. 621. ὦ πόσει Cod. C. σῷ πόσει Miltonus.

V. 624. ἥ σ' εἰς ἐμὰς Canterus. ὥς εἰς ἐμὰς Co
εις ἐμὰς Hermannus.

licta tumuli sede paullulum procederet. PFLUGK.

V. 620. ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ πόνους παρεῖχες κτέ.] Quod Pflugkius olim adnotavit hoc: "ἄδην quum defendebat A. Matthiae, id huic loco convenire docendum erat, non hoc argumento utendum, quod ea voce et Homerus et tragici usi fuerint. Atqui non convenit: perspicuum est enim respici ad v. 603.", hanc sententiam quamquam iudicio suo G. Hermannus comprobavit, tamen accipere non potui neque probavit Nauckius nec Kirchhoffius. Sententia enim haec ipsa non abhorret ab hoc loco sive ἄδην sive μάτην legis. Illud autem codicis auctoritate nititur. R. K.

V. 622. τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο] Formula respicientis ad cognita sive e superiore sermone sive e consuetudine vitae. Medeae v. 98: τόδ' ἐκεῖνο, φίλοι παῖδες· μάτηρ Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον. V. ibi Elmsleium, Heindorfium ad Plat. Phaedr. §. 40, Reisigium Coni. l. p. 279, coll. Schaef. ad Demosth. p. 583, 18. vol. III. p. 488 sq. PFLUGK. Plene Aristophanis Ac
τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγο
locum vide quae
adnotaverunt. R. K.

V. 623. ὦ ποθει
Atticorum, ut supra
μέλεος ἁμέρα. El. 585
ἁμέρα. fr. inc. trag. 1
λύμοχθος βιοτά. Ead
forma in masculino in
Hippol. fr. VIII. [4
ed. Nauck.] et al. P

V. 625. ὁ μὲν χρ
ro, inquit, tam d
ctis gaudii fructus
PFLUGK.

V. 627—629. Pri
tremus horum versu
dochmiis constant. I
teriectus est, eum ite
cum esse existimat
anacrusi Reisigius
Oed. Col. p. 366.

⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ –́ ⏑

tribus iambis dimetie
suit Seidlerus
Dochm. p. 119., iamb
orrhogicum vel doch
missa brevi syllaba
nus Elem. doctr. m
282. — ἐν μ. φλογὶ φ

βον ἀσμένα πόσιν ἐμόν, φίλαι,
ιπετάσασα χέρα
.ιον ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σέ· πολλοὺς δ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων
ἰδ' ὁποίου πρῶτον ἄρξωμαι τὰ νῦν.

ΕΛΕΝΗ.

ηθα, κρατὶ δ' ὀρθίους ἐθείρας
ιπτέρωκα, καὶ δάκρυ σταλάσσω,

628. *περί τ' ἐπέτασα* G. Hermannus. Non ausus sum e propter orationem Menelai respondentis: *κἀγὼ σέ*, quod dum est ad *ἔλαβον* potius quam ad *περιεπέτασα χέρα*.

631. *ἄρξωμαι* G. Hermannus de partic. *ἂν* lib. II. c. 128: *ἄρξομαι* Cod. C., id quod olim erat *ἄρξΟμαι*, hoc est, ι.

ιὰ πολλῶν ἡμερῶν, διὰ Infra v. 652: ἡλίους :, dies infinitos. ƎK. "Carmen, cuius hic um, etsi non effugit ri- ıristophanis in Thesm. q., eximia arte compo- ıst. Menelaum ut virum, m, ut ducem exercitus, a aspera expertum, qui- ı desideratam diu uxorem set, sed simulacrum nihil uxore diversum commu- cum ea quae vera est, rem et minus agitatum ıveniebat quam Helenam, . marito erepta diuturno ı desiderio, barbari viri ım timens, ubi vivere a audivit, ubi praesentem ɔi frustra ut ab eo agno- : operam dedit, ubi ı iam ex insperato potita n potest non et gaudio praesentem felicitatem ɔrdatione praeteritorum n et pudore propter in- infamiam et dolore ob .cam calamitatem, cuius amvis insons causa fuit, veri variisque his animi ımibus perturbari vehe- ime. Itaque Menelai gravior ac tranquillior oratio est trimetros plerumque habens; Helenae autem sermo vehementior et rapidior, fere dochmiacis numeris luxurians: neque vero antistrophicum esse in tam variis animi motibus carmen potest, nisi paucissimis in partibus. Idque scite a poeta sic factum est, ut praeter bina inter se respondentia versuum paria tantummodo initium carminis, ubi propemodum par utriusque coniugis gaudium est, stropham unam cum sua antistropha habeat, utrimque tamen inclusam trimetris Menelai, praemissa proodo Helenae." G. HERMANNUS.

V. 630. *ἐν μέσῳ*] i. e. *περὶ τῶν ἐν μέσῳ πραγμάτων*, de rebus a fuga Helenae usque ad hoc tempus gestis. PFLUGK.

V. 632. Initium hoc esse videtur cantici ex eo genere, quae vocant *ἀπὸ σκηνῆς*: quae soluta esse putantur illa numerorum aequalitate, qua chori cantica adstricta sunt. Quamquam quum minus saepe quam poterant ista solutorum numerorum licentia poetas tragicos usos esse constet, ipsa per se non improba-

περὶ δὲ γυῖα χέρας ἔβαλον, ἡδονὰν
ὡς λάβω, ὦ πόσις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ φιλτάτη πρόςοψις, οὐκ ἐμέμφθην·
ἔχω τὰ τοῦ Διός τε λέκτρα Λήδας θ',
ἃν ὑπὸ λαμπάδων κόροι λευκιπποι
ξυνομαίμονες ὤλβισαν ὤλβισαν
τὸ πρόσθεν, ἐκ δόμων. δ' ἐνόσφισαν θεοί σ

V. 634. χέρας Elmsleius. χεῖρας Cod. C.

V. 636. Verba ὦ φιλτάτη πρόσοψις Cod. C. continuat Menelao dederunt C. Reisigius in Coniect. in Aristop p. 280. et P. Elmsleius ad Eurip. Med. 581. adn. fere sequuti sunt recentiores omnes.

V. 638. τοῦ Cod. C. τῆς G. H. Schaeferus, qu sequuti sunt. Διός τε C. Reisigius l. c. Διὸς Cod. C

V. 641. σ' ἐμοῦ Portus. σ' ὁμοῦ Cod. C. Alii al stituerunt hunc locum, et Hermannus quidem scrips haec Menelao continuans: τὸ πρόσθεν, ἐκ δόμων δ' ἐνόσφ

bilis est sententia Seidleri de Verss. Dochm. p. 152. et Reisigii Coniect. l. p. 280. strophis antistrophisque hoc canticum contineri censentium. Verumtamen nec Seidlerus nisi incertam suspicionem prodidit, nec Reisigius tantum dixit, quantum satis esset ad iudicandum. Quare dum aliquis eorum, quibus solis, talia ut perspicerent, Pieriae sorores adrisisse putantur, certa antistrophicae responsionis indicia attulisset, relinquendam nos putavimus eam quae adhuc vulgata est descriptionem: idque eo magis, quod, quum poetae similitudinem tamen quandam versuum numerorumque retinuerint, facile quis adduci potest, ut antistrophicorum lege teneri opinetur quae ab ista severitate alienissima sunt. Plerique autem versus huius cantici dochmiaci sunt et iambici, iique ea fere lege inter utramque personam divisi, ut, qui sunt commotiores numeri, Helenae sint maximam partem, reliqua pars Menelai. P tingam, pluribus tironu vationi relictis. V. 6 paesticum logaoedicum lui, de quo vid. Her p. 419. Versum 642. trum Bacchiacum esse Gaisfordius. Quo non utuntur Graeci, q tentia est Hermanni habebis duos dochmios podia trochaica: etsi H no p. 263. ne haec quic versus metiendi satis ce tur. Sequens versus n certam mensuram habe anapaestis orsus in qua vibus syllabis desinit. fieri potest, ut earum et tertiam solutio long rit, habebis Archebule Herm. p. 418 sq. V. coneus adiecto in fine cuiusmodi etiam vv. sunt. De hoc gene Herm. p. 564. V. 66 ter dactyl. catal. in anacrusi: cui succedit d V. 670 sq. vide Sei

ΕΛΕΝΗ.

ς ἄλλαν δ' ἐλαύνει ϑεὸς συμφορὰν τᾶςδε
κρείσσω·
κακὸν δ' ἀγαϑὸν σέ τε κἀμὲ συνάγαγε,
πόσι,
νιον, ἀλλ' ὅμως ὀναίμαν τύχας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

δῆτα. ταὐτὰ δὴ ξυνεύχομαι·

. . . .

' ἐλαύνει, συμφορὰν ἄλλην, ϑεός. Nauckius autem Menelao dit: τὸ πρόσϑεν, ἐκ δόμων δὲ νοσφίσας σ' ἐμοῦ Πρὸς ἄλλαν ϑεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρείσσω. Pflugkius auctore A. ae scripserat: τὸ πρόσϑ', ἐκ δόμων δ' ἐνόσφισαν ϑεοί σ' e cuius versus mensura disputavit p. 86.

642—44. Cod. C. dat Menelao. Helenae restituit primus ittus.

644. πόσι Hermannus. πόσιν Cod. C.

646. 647. Menelao dedit Tyrwhittus. In Cod. C. continuantur.

Herm. p. 277. V. 690. n. p. 279. V. 692. anas hypercatalectus. cf. r. p. 144 sq. V. 694 — . idem p. 67.

nentum huius cantici tribus absolvitur, metrooque genere discretis: prima plena est amoris, acrimarum ut in re inet marito atque uxore opinionem reconciliatis —659.); tum perconenelai de asportatione (v. 660—690.); postreusque de malis ex Paricio sibi suisque ortis lao. Videamus singula. r, inquit, horretque us, ut in re nova, im-, plena etiamtum pavoris, quae vix ad fidem sui erit. Prorsus sic chorus Sophoclem Ai. 692: ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνε-. PFLUGK.

37—641. Menelai mor, ut viri, et post multos que labores uxore potiti, oratio. οὐκ ἐμέμφϑην, i. q. ἀγαπῶ, οὐ μέμφομαι τῇ τύχῃ. — τὰ τοῦ Δ. λ. Λήδας τε, uxorem, Iove Ledaque natam. Invicem sibi praesidio esse hunc locum et Med. v. 594, ubi λέκτρα βασιλέως regia puella nominatur Iasoni nuptura, adversus Elmsleium monuit Reisigius. [Vide quae ad illum Medeae locum a me adnotata sunt in ed. Gothana altera p. 68. R. K.] Simile etiam illud Troad. 852: τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε γᾶς πόσιν ἐν ϑαλάμοις. Heraclid. 362. ὁ Σϑενέλου τύραννος. Soph. Phil. 1023: τῶν Ἀτρέως δισσῶν στρατηγῶν. — ὑπὸ λαμπάδων, scil. γαμηλίων. Rem usumque praepositionis illustrabit Ion. 1474: οὐχ ὑπὸ λαμπάδων οὐδὲ χορευμάτων ὑμέναιος ἐμός, τέκνον, ἔτικτε σὸν κάρα. Iph. A. 1038: συρίγγων ὕπο. Alc. 737. Bacch. 156. Vide Ducker. ad Thucyd. V, 70. Reiz. ad Hesiod. Sc. Herc. 280. Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. p. 41. C. 78. B. = vol.

δυοῖν γὰρ ὄντοιν οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.

ΕΛΕΝΗ.

φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος οὐκέτι
στένομεν, οὐδ' ἀλγῶ.
πόσιν ἐμὸν ἐμὸν ἔχομεν ἔχομεν, ὃν ἔμενον
ἔμενον ἐκ Τροίας πολυετῆ μολεῖν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἔχεις μ' ἐγώ τε σ'· ἡλίους δὲ μυρίους
μόγις διελθὼν ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ.
ἐμὰ δὲ δάκρυα χαρμονᾷ πλέον ἔχει
χάριτος ἢ λύπας.

ΕΛΕΝΗ.

τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἤλπισεν βροτῶν ποτε;
ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.

οῖν
V. 647. δυεῖν Cod. C. Vide infra v. 731. Quae disp
P. Elmsleius ad Med. 1256. rem minime conficiunt.
Lobeck. ad Phryn. p. 210. Rost. gr. Gr. p. 147. ed. VII.
V. 650. ἐμὸν in Cod. C. semel scriptum duplicavit A.
lerus de vers. dochm. p. 67.
V. 652. μ' addidit A. Matthiae in Cod. C. omissum

VI. 174-280. Matth. Gr. p. 1186 sq. — ὤλβισαν i. e. ὀλβίαν, μακαρίαν ἀπέδειξαν. — κόροι λεύκιπποι, Dioscuri. V. Wuestemann. ad Theocrit. XXII, 34. Valcken. ad Phoen. 609. PFLUGK.

V. 647. οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.] Vim huius formulae percipias ex Phocylideo illo, Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μέν, ὃς δ' οὔ· Πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος. Vide Plat. Criton. p. 47. A. de Republ. V. p. 475. B. Xenoph. Cyrop. II, 3, 8. Blomf. ad Aesch. Pers. 807. PFLUGK.

V. 651. πολυετῆ] i. e. διὰ πολλῶν ἐτῶν. Androm. 307: δεκέτεις ἀλάληντο. Or. 472: ἔκλυον, ὡς ἐς Ναυπλίαν Ἥκοι ξὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος. Anthol. Pal. XI, 77: εἰκοσέτους σωθέντος Ὀδυσσέος εἰς τὰ πατρῷα. PFLUGK.

V. 652. "Constructio διελθὼν ἡλίους μυρίους ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ, innumerabiles q transegissem (malim t egerim), aegre ta deae fraudes sensi." GRAVIUS.

V. 655. Aug. Matt quae ad hunc locum adn nec satis intelligo, nec, si ligam, probare possum. ipsius verba. "Χαρμονᾷ enim edidit] per apposit ad δάκρυα adiectum, l mae meae, quae sunt dii indices, fere ut 64 κακὸν ἀγαθόν." Quare r Aldinam lectionem [χαρμ cuius constructionem exp Fritzschius Quaest. L 178. comparatis quum ali orum tum duobus Euri locis, Suppl. 732: καὶ δοκ συμφορὰς Ἔχειν ἔλασσον, τῷ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σὲ τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν
μολεῖν Ἰλίου τε μελέους πύργους.
θεῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;

ΕΛΕΝΗ.

ἒ ἔ. πικρὰν ἐς ἀρχὰν βαίνεις·
ἒ ἔ. πικρὰν δ' ἐρευνᾷς φάτιν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὡς ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.

ΕΛΕΝΗ.

ἀπέπτυσα μὲν λόγον οἷον οἷον ἐσοίσομαι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

δὲ λέξον· ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.

Cod. *C.* ἐγώ habet, non ἔχω, quod A. Matthiae, G. Her-
ius, Pflugkius volgaverunt.

ἂν

. 654. χαρμονᾷ Cod. *C.*
. 656. τάδ' Cod. *C.* τάδ' Aldus et alii.
. 661. πικρὰν ἐς ἀρχὰν Kirchhoffius et Nauckius.

ας

ἐς ἀρχὰν Cod. *C.* secundum apogr. Paris.

ν δίκην. Bacch. 192: ἀλλ' ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν Nec tamen diffiteor ma- acere χαρμονᾶν, sed id ut ur cum δάκρυα, Freu- hränen. De quo con- ionis genere cf. adnot. ad m. 1014. Schwenk. ad . Choeph. 484. PFLUGK. ᾶν probavit etiam A. kius. Ego auctore etiam hoffio recepi Herman- iecturam χαρμονᾷ, quam explicavit: "Expertum icit iram Iunonis, ut at sane cur laborum rdatione lacrimas it, sed prae gaudio mas suas plus grati acerbi habere addit."

661. πικρὰν ἐς ἀρχὰν . e. πικροῦ λόγον ἀρχῇ. IGK. Recte nuper πικρὰν ἀν receperunt critici, quo concinnior oratio est horum versuum, qui pares inter se quodam modo decurrunt. R. K.

V. 663. δῶρα] Homerus h. Cer. 217. ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκῃ τέτλαμεν ἄνθρωποι· ἐπὶ γὰρ ζυγὸς αὐχένι κεῖται. PFLUGK.

V. 664. ἀπέπτυσα] Abominor ego quidem rem, cuius mentionem faciam: tam pudet, tamque odiosa est. Verbi illius potestatem explicavimus supra ad v. 75., quam vel maxime declarat Aeschyli versus fragm. 384: [344. p. 84. ed Nauck.] ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα. Particula μὲν referenda est ad illud, quod in animo habuit Helena, fere huiusmodi· ὅμως δέ, εἴ τί σοι τοῦτ' ἔστ' ἐν ἡδονῇ πυθέσθαι, λέξω: quod occupavit Menelaus. Cf. infra v. 1250. Xenoph. Mem. III,

δυοῖν γὰρ ὄντοιν οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.

ΕΛΕΝΗ.

φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος οὐκέτι
στένομεν, οὐδ' ἀλγῶ.
πόσιν ἐμὸν ἐμὸν ἔχομεν ἔχομεν, ὃν ἔμενο[ν]
ἔμενον ἐκ Τροίας πολυετῆ μολεῖν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἔχεις μ' ἐγώ τε σ'· ἡλίους δὲ μυρίους
μόγις διελθὼν ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ.
ἐμὰ δὲ δάκρυα χαρμονᾷ πλέον ἔχει
χάριτος ἢ λύπας.

ΕΛΕΝΗ.

τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἤλπισεν βροτῶν ποτε;
ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.

οἶν

V. 647. δυεῖν Cod. **C.** Vide infra v. 731. Quae di[…] P. Elmsleius ad Med. 1256. rem minime conficiunt. Lobeck. ad Phryn. p. 210. Rost. gr. Gr. p. 147. ed. V[…]

V. 650. ἐμὸν in Cod. **C.** semel scriptum duplicavit [A…]lerus de vers. dochm. p. 67.

V. 652. μ' addidit A. Matthiae in Cod. **C.** omissu[…]

VI. 174-280. Matth. Gr. p. 1186 sq. — *ὤλβισαν* i. e. *ὀλβίαν, μακαρίαν ἀπέδειξαν.* — *κόροι λεύκιπποι*, Dioscuri. V. Wuestemann. ad Theocrit. XXII, 34. Valcken. ad Phoen. 609. PFLUGK.

V. 647. *οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.*] Vim huius formulae percipias ex Phocylideo illo, *Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μέν, ὃς δ' οὔ· Πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος.* Vide Plat. Criton. p. 47. A. de Republ. V. p. 475. B. Xenoph. Cyrop. II, 3, 8. Blomf. ad Aesch. Pers. 807. PFLUGK.

V. 651. *πολυετῆ*] i. e. *διὰ πολλῶν ἐτῶν.* Androm. 307: *δεκέτεις ἀλάληντο.* Or. 472: *ἔκλυον, ὡς ἐς Ναυπλίαν Ἥκοι ξὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος.* Anthol. Pal. XI. 77: *εἰκοσέτους σωθέντος Ὀδυσσέος εἰς τὰ πατρῷα.* PFLUGK.

V. 652. "Construct[…] *διελθὼν ἡλίους μυρίου[ς]* *ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ,* innumerabiles […] transegissem (malim […] egerim), aegre t[…] deae fraudes sensi." GRAVIUS.

V. 655. Aug. Ma[…] quae ad hunc locum ad[…] nec satis intelligo, nec, […] ligam, probare possu[…] ipsius verba. "*Χαρμο[…]* enim edidit] per appo[…] ad *δάκρυα* adiectum, […] mae meae, quae su[…] dii indices, fere ut […] *κακὸν ἀγαθόν.*" Quare […] Aldinam lectionem [*χα[…]* cuius constructionem e[…] Fritzschius Quaest. […] 178. comparatis quum […] orum tum duobus Eu[…] locis, Suppl. 732: *καὶ δ[…]* *συμφορὰς Ἔχειν ἔλασσον,* […]

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

: τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν
λεῖν Ἴλιόν τε μελέους πύργους.
εῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;

ΕΛΕΝΗ.

ἔ. πικρὰν ἐς ἀρχὰν βαίνεις·
ἔ. πικρὰν δ' ἐρευνᾷς φάτιν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.

ΕΛΕΝΗ.

ιέπτυσα μὲν λόγον οἷον οἷον ἐσοίσομαι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὲ λέξον· ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.

ıd. C. ἐγώ habet, non ἔχω, quod A. Matthiae, G. Her-, Pflugkius volgaverunt.
ἂν
54. χαρμονὰ Cod. C.
56. τάδ' Cod. C. τόδ' Aldus et alii.
61. πικρὰν ἐς ἀρχὰν Kirchhoffius et Nauckius.
ἀς
: ἀρχὰν Cod. C. secundum apogr. Paris.

ίκην. Bacch. 192: ἀλλ' ίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν :c tamen diffiteor ma-re χαρμονᾶν, sed id ut cum δάκρυα, Freu-änen. De quo con-is genere cf. adnot. ad . 1014. Schwenk. ad Choeph. 484. PFLUGK. ᵖ probavit etiam A. ius. Ego auctore etiam ıoffio recepi Herman-ecturam χαρμονᾶ, quam xplicavit: "Expertum it iram Iunonis, ut t sane cur laborum datione lacrimas t, sed prae gaudio ıas suas plus grati acerbi habere addit."

61. πικρὰν ἐς ἀρχὰν e. πικροῦ λόγον ἀρχῇ. GK. Recete nuper πικρὰν ın receperunt *critici, quo* concinnior oratio est horum versuum, qui pares inter se quodam modo decurrunt. R. K.

V. 663. δῶρα] Homerus h. Cer. 217. ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκῃ τέτλαμεν ἄνθρωποι· ἐπὶ γὰρ ζυγὸς αὐχένι κεῖται. PFLUGK.

V. 664. ἀπέπτυσα] Abominor ego quidem rem, cuius mentionem faciam: tam pudet, tamque odiosa est. Verbi illius potestatem explicavimus supra ad v. 75., quam vel maxime declarat Aeschyli versus fragm. 884: [344. p. 84. ed Nauck.] ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα. Particula μὲν referenda est ad illud, quod in animo habuit Helena, fere huiusmodi· ὅμως δέ, εἴ τί σοι τοῦτ' ἔστ' ἐν ἡδονῇ πυθέσθαι, λέξω: quod occupavit Menelaus. Cf. infra v. 1250. Xenoph. Mem. III,

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ τλᾶμον.

ΕΛΕΝΗ.

τλάμων τλάμων. ὧδ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον, ὥς σέθεν κλύω.

ΕΛΕΝΗ.

τὰ δὲ [σὰ] κατὰ μέλαθρα πάθεα πάθεα, μᾶ-
τερ, οἲ 'γώ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τί φῄς;

ΕΛΕΝΗ.

οὐκ ἔστιν μάτηρ· ἀγχόνιον βρόχον
δι' ἐμὲ κατεδήσατο δύςγαμον αἰσχύνᾳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὤμοι· θυγατρὸς δ' Ἑρμιόνης ἔστιν βίος;

V. 682. τλάμονα τλάμον' ὧδ' Hermannus, quod recepit Nauckius. τλάμονα τλαμόνως Kirchhoffius.

V. 683. σὰ addidit Hermannus in Cod. C. omissum. Mox πάθεα semel Cod. C., nisi error typographi in editione Kirchhoffiana est.

V. 686. ἀγχόνειον δὲ βρόχον Cod. C. ἀγχόνιον P. Elmsleius ad Suppl. Herm. v. 68. p. 229. ed. Lips. δὲ eiecit C. Reisigius Coniect. in Aristoph. I. p. 113.

V. 687. δύsγαμος αἰσχύναν Cod. C. δύsγαμον Brodaeus. δύsμορος mavult Nauckius. αἰσχύνᾳ G. Hermannus.

V. 689. πόσις Cod. C. secundum Furiam. πόσι Aldus.

V. 690. αἰσχύνα (superscr. αν) Cod. C. Versus corruptus est.

V. 682. τλάμων τλάμων] Haec duo διὰ μέσου, quibus confirmat miserantis vocem Menelai. Nostrates: Ja wohl, ich unglückselige. PFLUGK. Propter ipsum numerum tamen anteponendum videtur esse: τλάμονα τλάμον' ὧδ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ. R. K.

V. 683. εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον ὥς σέθεν κλύω.] Quod nuper A. Nauckius auctore G. Hermanno haec per interrogationem efferri voluit, id minime probare possum, quod nihil ad hoc in iis, quae postea sequuntur, verbis respondetur. Menelaus rei complendae causa addit simpliciter, quae ipse ex Helena audiverat supra v. 582 sqq. R. K

V. 684. τὰ δὲ κ. μ. πάθεα] Sequi debebat οἷα ἐγένετο vel πῶς φράσω; (cf. v. 1196.). Hoc, ut in tanto motu animi, suppressit adiunxitque exclamationem, μᾶτερ, οἲ 'γώ, ex qua in suspicionem adductus Menelaus subiicit: τί φῄς; de qua formula vide ad v. 471. PFLUGK.

ΕΛΕΝΗ.

ἄγαμος, ἄτεκνος, ὦ πόσι, καταστένει
γάμον ἄγαμον αἰσχύνᾳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τὰν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας, Πάρις,
τάδε καὶ σὲ διώλεσε μυριάδας τε
χαλκεόπλων Δαναῶν.

ΕΛΕΝΗ.

ἐμὲ δὲ πατρίδος ἄπο κακόποτμον ἀραίαν
ἔβαλε θεὸς ἀπό τε πόλεος ἀπό τε σέθεν,
ὅτε μέλαθρα λέχεά τ' ἔλιπον οὐ λιποῦσ'
ἐπ' αἰσχροῖς γάμοις.

ΧΟΡΟΣ.

ἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος
ὑχοιτε, πρὸς τὰ πρόσθεν ἀρκέσειεν ἄν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Μενέλαε, κἀμοὶ πρόςδοτέ τι τῆς ἡδονῆς,

V. 695. *ἔβαλε* apogr. Flor. *ἔβαλλε* Cod. *C.* *ἀπὸ πόλεως* Cod. C. *ἀπό τε πόλεως* A. Matthiae.

V. 696. *ὅτε* Hartungius. *ὅτι* Cod. *C.*

V. 700. *πρόσδοτέ τι*] Elmsleius scribi voluit *προσδοτέα* omisso *τι*, quod iniuria languere dixerat Aug. Matthiae. Genetivum ut tueretur attulit Pflugkius Cycl. 531. *οὐ χρὴ μ' ἀδελφοῖς οὐδὲ προσδοῦναι ποτοῦ*; et Suppl. 350. *τοῦ λόγου προσδούς*, quibus locis non opus est, si *τι* retineamus. Fritzschius, qui scribi voluit *κἀμοί γ' ἡδονῆς τι πρόσδοτε*, attulit Aeschyli Prom. 632. *μοῖραν δ' ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε. κἀμοί γ'* haud scio an abhorreat ab hoc ipso loco. R. K.

V. 694–697. "Me vero, inquit, miseram patria procul, urbe et te proiectam deus devotam reddidit, quod domum thalamumque turpis matrimonii causa visa sum reliquisse." Quod ait *ἔλιπον οὐ λιποῦσ'* eiusdem generis est atque illud quod explicavi ad v. 362. Conferas etiam Iph. A. 1370: *θεὸς ἐγὼ πέφηνά σοι Μέρσιος οὐκ ὢν· ἀλλ' ὅμως γενήσομαι.* PFLUGK.

V. 698. sq. Verte: Ceteris in rebus si fortunam aeque felicem habeatis, pristina vestra mala compensata fuerint. Aliud omnino est *τὰ λοιπά*, aliud *τὸ λοιπόν*, de qua constabit inspicientibus Iph. T. 841. Phoen. 1018. 1197. Suppl. 461. 1231. PFLUGK. Iure opposuit G. Hermannus adnotationi Pflugkianae iis locis, qui appositi sunt, nihil de ipsa significatione formulae *τὰ λοιπά* statui posse, ut mihi *τὰ λοιπὰ* et *τὸ λοιπὸν* non aliter inter se differre videantur atque *πρῶτα* et *πρῶτον*, si adverbialiter dicun-

ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἀλλ', ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίῳ βραβεύς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὐχ ἥδε, πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι,
νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τί φής;

καὐτὸς
V. 701. *καὶ αὐτὸς* Cod. *C.*
V. 705. *ὑγρὸν* Valckenarius ad Phoen. 1448. Sine idonea causa. Immo aptior librorum scriptura est, quae vilitatem rei designat.

tur. Attulit in eam rem G. Hermannus Sophoclis Electr. 1226. *ΗΛ. ἔχω σε χερσίν; ΟΡ. ὡς τὰ λοίπ' ἔχοις ἀεί.*, ut hoc quoque loco *τὰ λοιπὰ* ad futurum tempus non minus referri possit quam *τὸ λοιπόν*. R. K.

V. 704 sqq. In hoc loco omnes fere critici maximo opere haesitaverunt. Ac primum G. Hermannus, ratus *τί φής;* statim ab initio dicendum fuisse ab nuntio, ubi audivisset *πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι.* hanc quam ipse putabat esse offensionem sic removeri voluit, ut *τί φής;* poneret ante versum 705. et totam orationem sic conformaret: *ΜΕΝ. οὐχ ἥδε, πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι, ΑΓΓ. Τί φής; ΜΕΝ. νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν. ΑΓΓ. νεφέλης κτέ.* Id apparet esse non satis recte disputatum. Neque enim verba *πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι* per se istam nuntii admirationem efficere poterant. Admirabatur ille, ubi audivit *νεφέλης ἄγαλμα* fuisse, quapropter bellum tam atrox gestum esset, conf. etiam *infra v. 750.* Itaque recte ille ita loquitur: *Τί φής; νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;* Sic *ἄρα* singulare verbum in interrogatione notare atque efferre docui ad Devar. vol. II. p. 176. Quod autem propter stichomythiam turbatam, ut opinor, A. Nauckius versum post v. 704. excidisse putavit, *τί φής* autem pro suspecto habuit, Kirchhoffius vero verba v. 705 sq. *νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν. ΑΓΓ. Τί φής;* suppositicia esse pronuntiavit, ne id quidem comprobare possum. Et de stichomythia dictum est iam aliquoties ad Euripidis fabulas, veluti ad Alcest. v. 818. p. 110. ad Heracl. v. 677 sqq. p. 96. Ea ut negligeretur hoc loco idonea causa fuit illa ipsa chori admiratio, qua Menelai orationem tranquillam occupat interrogatione ista *Τί φής;* quae quoniam extra versum ponitur iustum orationis cursum tollit sed ita tollit, ut appareat rem ipsam ita tulisse, ut stichomythia negligeretur. Vide quae dixi ad Alcest. l. c. R. K.

V. 708. Poterat, si per ver-

ἑλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ας τάδ' ἔργα καὶ θεῶν τρισσῶν ἔρις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἢ δ' οὖσ' ἀληθῶς ἐστιν ἥδε σὴ δάμαρ;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

η· λόγοις δ' ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον
δυστέκμαρτον. εὖ δέ πως ἀναστρέφει

V. 709. ἢ δ' οὖσ' corrupta pronuntiavit A. Nauckius. Non ria.
V. 711—715. habet Stobaeus ecl. I. 7, 6. I. p. 80.
V. 711. σκέψαι γὰρ ὁ θεὸς ὃς ἔχει Stobaeus l. c. Vide ot. exeget.

liceret, ἔριδος scripsisse. n sententia est: Iuno hoc trium dearum certamen ecit. PFLUGK. Non recte os hoc loco diceretur. Alia n causa personae est, alia Nunc hoc dicitur: Ἥρας ἔργ' ἐστὶ καὶ θεῶν τρισσῶν ἥδ' ἐστι vel etiam τόδ' ἐστίν, st: Iunonis haec opera t et trium dearum certen hoc est, id est, in ea gnoscitur ac se prodit. R. K.

. 711. ὦ θύγατερ] Helenappellat, senex et vetus ister (v. 722.) eam, quam ntem viderat. Cf. Androm. Heracl. 382. Ion. 735. stophanis Grammatici de consuetudine observatioprodidit Eustathius ad I. ρ, p. 1118: οὕτω δέ, φησί, πατέρας μὲν διαῤῥήδην τοὺς ιβυτέρους καλοῦσι, κἂν ὦσιν τριοι, μητέρας δὲ τὰς πρεςέρας, τὴν ἡλικίαν εἰκάζοντες. δὲ ἔτι πρεσβυτέρας μαίας καὶ ις. — ἐξ ἐναντίου δέ, φησίν, οἱ ιβύτεροι τοὺς νεωτέρους παίκαὶ τέκνα καλοῦσι. PFLUGK. appellationis genus tam ime locum habet, si aut benevolentiae conciliandae causa quis blanditur alicui aut si quando ea hominum condicio est, ut aetatis ratio alia de causa habenda esse videatur, in quo genere commemorandus est locus Alcest. v. 677 sq., ubi chorus senum Pheraeorum Admetum regem cum patre Pherete acerbe altercantem ita appellat: ὦ παῖ, πατρὸς δὲ μὴ παροξύνῃς φρένας. Admonet enim quodam modo chorus Admetum, ut adversus patrem, quum ipse sit aetate minor, eam reverentiam obtineat, quae ab eis, qui sunt aetate minores, erga eos, qui aetate profecti sunt, adhibenda esse videatur. Neque enim ulla ratio est, quod Nauckio auctore et Kirchhoffio eum locum corruptum habeas. Ea enim verba, quae deinceps ipse Pheres dicit: ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς κτέ. eandem quidem appellationem habent, sed alio quodam modo. Qui autem in eo offendat, quod ὦ παῖ bis ponatur in eodem paene loco, is considerare debebit, non parvum temporis spatium in scaena consumi, prius quam absoluta chori

ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων· ὁ μὲν πονεῖ,
ὁ δ' οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς
βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
σὺ γὰρ πόσις τε σὸς πόνων μετέσχετε,
σὺ μὲν λόγοισιν, ὁ δὲ δορὸς προθυμίᾳ.
σπεύδων δ', ὅτ' ἔσπευδ', οὐδὲν εἶχε· νῦν δ' ἔχ
αὐτόματα πράξας τἀγάθ' εὐτυχέστατα.
οὐκ ἄρα γέροντα πατέρα καὶ Διοσκόρω
ᾔσχυνας, οὐδ' ἔδρασας οἷα κλῄζεται.
νῦν ἀνανεοῦμαι τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν,

V. 718. *ὅτ'*] *ὅσ'* suspicatur Nauckius.
V. 725. *ἔλειπες* Aldus. *ἔλιπες* Cod. C.
V. 726 sq. habet Stobaeus flor. LXII. l. II. p. 3
V. 727. *συνωδίνει* Cod. C. sec. apogr. Par. *ξυνωδί* baeus et vulgo.

oratione fari incipiat Pheres, ut illa repetitione molestiae auditoribus creari nihil possit. Saepius blandientis haec vox est, ut quasi cognatum alter alterum appellet, qua de re conferas Luciani Menippum c. 21. *ὦ πατέριον*. et de Latinis Plautum Rud. 1, 2, 21. PLES. Pater, salveto. — DAEM. Quaere, vir, porro patrem: Ego filiolam unam habui, eam unam perdidi. Virile secus nunquam ullum [ego] habui. et Horatii ep. 1, 6, 54 sq. "Frater, pater," adde, ut cuique est aetas, ita quemque facetus adopta. et vide quae ad h. l. adnotavit Orellius p. 443. ed. tert. Stobaei autem auctoritate, qui liberius haec verba adfert: *σκέψαι γὰρ ὁ θεὸς ὃς ἔχει κτέ.*, uti hoc loco nullo modo possumus. R. K.

V. 713 sq. Ad perspicuitatem aliquid profeceris interpolando in hunc modum: *ὁ μὲν τῶν ἀνθρώπων νῦν πονεῖ, ὁ δ' ἐν παρόντι οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς.* In his *αὖθις* significat *ὕστερον*, posthac, olim.

Orest. 910: *κἂν μὴ π*
αὖθίς εἰσι χρήσιμοι πόλει
415. 551. Hipp. 892.
1312. Soph. Phil. 82.
De Platone dixit Stal
ad Apol. p. 24. B. =
PFLUGK. Nullo modo
probare illam rationem
huius loci explicandi ca
vit b. Pflugkius.
enim temporis ratio vi
illa voce *αὖθις* hoc loco
sed tantum modo oppo
clarari, quae inter haec
tionis membra interce
haec manifesto habeatur
tentia: Hic quidem l
eoque ipso, quod la
in misera condicio
satur, ille autem, q
laboravit ideoque
non fuit, rursus, id
altera parte misere
Vide quae de *αὖ* (*αὖ*
ticula plane Latinorum p
rursus respondente di
var. vol. II. p. 208 sq

V. 715. *τῆς ἀεὶ*
Notus usus vocabuli *ἀεὶ*
στοτε. Hecub. 1182:
ξυντυχὼν ἐπίσταται. Ion.
μοί μ' ἔφερβον οὔπιο

ιπάδων μεμνήμεθ', ἃς τετραόροις
τροχάζων παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροις
δε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
'ἀρ ὅςτις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν
γέγηθε καὶ συνωδίνει κακοῖς.
' εἴην, κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις,
ι γενναίοισιν ἠριθμημένος
, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον.
ιν δέ· κρεῖσσον γὰρ τόδ' ἢ δυοῖν κακοῖν
κ χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς

28 - 733. habet Stobaeus flor. LXII. 2. II. p. 388.
28. κεἰ Musgravius. καὶ Cod. C. εἰ Stobaeus.
30. ἐλεύθερον] ἐλευθέρων coniecit Nauckius, quo . est. V. adn. exeg.
31. δυεῖν (οῖ) Cod. C. Vide supra ad v. 647.

Soph. Phil. 131. Vid. ad Herod. II, 98. Sea- Demosth. vol. III. p. Krueger. ad Dionys. sq. Stallb. ad Plat. de b. II. p. 360. A. = p. 99. K.

17. λόγοισιν — δορὸς μία] Helena male au- , Menelaus belli labore ndo. PFLUGK.

718. σπεύδων δ' ὅτ' δ'] V. ad Heracl. 321. ed. sec.

719. πράξας] i. e. δια- μενος. εὑρόμενος. Αὐτό- adiectivum est, εὐτυχέστατα dverbio. [Quid hoc sibi non intelligo. αὐτόματα ap- um participio πράξας con- ur, εὐτυχέστατα ad verbum a pertinet, ut quasi quae- appositio sit ad vocabulum ά, ut haec sit sententia: am dans, quum operam t, nihil habuit, nunc , quum sine labore haec erit (αὐτόματα πράξας), habet faustissima.] Ceterum habent haec rbii colorem. Conf. Xe- Hieron. III. §. 5. ὥστε νομίζω τῷ ὄντι αὐτόματα τἀγαθὰ τῷ φιλουμένῳ γίγνεσθαι καὶ παρὰ ἀνθρώπων. PFLUGK.

V. 728. κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις] Ὅμως similiter interiectum iis, quae vel praecedere vel sequi debebant, in Ione v. 734. δέσποιν' ὅμως οὐδ'. Praeponitur apud Theogn. v. 997. Br. ὅμως ἄτλητα πεκονθώς. Eurip. Bacch. 391. ὅμως αἰθέρα ναίοντες ὁρῶσιν τὰ βροτῶν οὐρανίδαι. Postponitur infra v. 1020. Meleagri fr. 6. Soph. Trach. 1115. [Alcest. 935 sq. γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον Τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως.] Vide ad Androm. 26. Reisig. ad Oed. Col. p. XCVI. PFLUGK.

V. 730. τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον, τὸν νοῦν δέ] Quod A. Nauckius coniecit scribendum ἐλευθέρων, id mihi videtur propterea, quod aptius haec cum iis verbis, quae sequuntur, coniungenda sunt, etiam minus accommodatum quam vulgatum ἐλεύθερον. Dixit autem Euripides ipse non solum ὄνομα ἐλεύθερον similiter, ut in Aug. fr. 277, 3. p. 349. ed.

ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἄγ', ὦ γεραιέ, πολλὰ μὲν παρ' ἀσπίδα
μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκπονῶν ἐμοί,
καὶ νῦν μετασχὼν τῆς ἐμῆς εὐπραξίας
ἄγγειλον ἐλθὼν τοῖς λελειμμένοις φίλοις
τάδ' ὡς ἔχονθ' εὕρηκας οἷ τ' ἐσμὲν τύχης,
μένειν τ' ἐπ' ἀκταῖς τούς τ' ἐμοὺς καραδοκεῖ
ἀγῶνας, οἵ μένουσί μ', ὡς ἐλπίζομεν,

V. 734. *ἄγ', ὦ γεραιέ, πολλὰ μὲν*] "Scribendu *γεραιέ, πολλὰ γάρ.*" KIRCHHOFFIUS.

V. 735. *ἐκπονῶν ἐμοί* Barnesius. Malim *συμπ* *ἐκ πόνων ἐμῶν* Cod. *C.*

V. 738. *ἔχονθ'* Stephanus. *ἔχων* Cod. *C.* secund Paris. Mox *οὗ* pro *οἷ* Tyrwhittus, Nauckius.

V. 740. *οἵ μένουσί μ', ὡς ἐλπίζομεν* Musgravius. *σιν οὓς ἐλπίζομεν* Cod. *C.* De altera Musgravii con Hermannus scripsit: *εἰ μένουσί μ', οὓς ἐλπίζομεν.* Pflugkius Codicis scripturam conatus est defendere

Nauck. *τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον,* verum multa eiusmodi, velut *λόγους ἐλευθέρους* Bacch. 765. et *ἐλευθέρας γνώμας,* ut in Antiopae fragm. 215. p. 336. ed. Nauck.: *Οὐ χρή ποτ' ἄνδρα δοῦλον ὄντ' ἐλευθέρας γνώμας διώκειν οὐδ' ἐς ἀργίαν βλέπειν.* et alia id genus multa, quibus in locis aut adiectivum *ἐλευθέριος* aut genetivus *ἐλευθέρων* exspectari poterat. R. K.

V. 733. *ἄλλων τ' ἀκούειν*] *ὑπακούειν.* Infra v. 1415. Soph. Antig. 64. ibiq. Erfurdt. PFLUGK.

V. 734. *παρ' ἀσπίδα*] in pugna. Med. 250. *ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα Στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἅπαξ,* ubi v. adnot. Orest. 653. *παρ' ἀσπίδ' ἐκπονῶν.* PFLUGK.

V. 738. *τάδε*] i. e. *τὰ ἐνθάδε.* Deinde *οἷ τ' ἐσμὲν τύχης* pro *ἥκομεν τύχης*: quomodo dicitur *παρεῖναι εἰς* —. Cf. Iph. T. 1042. *ποῖ δῆτα πόντου;* Herc. fur. 1157. *ποῖ κακῶν ἐρημίαν Εὕρω;* De hoc genere loquendi

explicavit Elmsleiu
raclid. 46. ad Iph.
PFLUGK.

V. 739. *μένειν —*
κεῖν] Pendent hi in
ἄγγειλον, i. e. *ἀγγείλας*
Hom. Od. π, 349: *οἵ*
Κείνοις ἀγγείλωσι θοὶ
νέεσθαι. PFLUGK.

V. 742. *εἰς ἓν ἐλ*
i. e *μιᾷ χρησάμενοι τ*
mul omnes e barbaro
effugiamus. PFLUGK

V. 745. *φαῦλ' ἐσ*
tamen, inquit, quam
piant quamque sit
plena fraudis et men
cognovi. *Φαύλους*
inter se opponi sati
V. Stallbaum. ad
Rep. II. p. 368. C.

V. 746. *οὐδ' ἦν ἄ*
apponere quae scripsit
rabilis [G. H. Scha
Plutarchi vitas vo
366. "Haud fallax sen
index formula *ἦν ἄρα.*
340. "Paroemiacum
colorem prodit *ἦν ἄρ*

ήνδε πως δυναίμεϑ' ἐκκλέψαι χϑονός,
ρεῖν, ὅπως ἂν εἰς ἓν ἐλϑόντες τύχης
κρβάρων σωϑῶμεν, ἣν δυνώμεϑα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τάδ', ὦναξ. ἀλλά τοι τὰ μάντεων
ον ὡς φαῦλ' ἐστὶ καὶ ψευδῶν πλέα.
ἦν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογὸς
πτερωτῶν φϑέγματ'· εὔηϑες δέ τοι

tionem suam ad Androm. 566. coll. Hom. Il. π, 153. 546.
. 808 sqq. Ego auctoribus etiam Kirchhoffio et Nau-
Musgravianam scripturam recepi.
. 741. κεἰ τήνδε L. Dindorfius. καὶ τήνδε Cod. *C.* Mox
κ
ιι A. Matthiae. ἐκπλέξαι Cod. *C.* ἐκπλέξαι apogr. Paris.
n. ἐκπλεῦσαι e correcta scriptura apogr. Par. alt. Aldus.
. 746. οὐκ ἦν ἄρ' scribi voluit Kirchhoffius, οὔτ' ἦν
ιuckius.
. 747. οὐδὲ scribendum ait Kirchhoffius.

sententiis sollemne est."
rei rationem reddere stu-
. Devar. vol. II. p. 163.
us p. 169 sq. R. K.] Οὐχ
icuntur, quae sanitate ca-
d est veritate, fide, pru-
Bacch. 262: οὐχ ὑγιὲς
ἔτι λέγω τῶν ὀργίων, ubi
nsl. coll. Dobraeo ad
ph. Plut. 362. Wyttenb.
t. Phaedon. p. 235. Lips.
m divinationis fidem Eu-
, ut solet in talibus pa-
bi constare, modo laudat,
nsectatur, ut Hippol. 1058.
inc. trag. 128. Genera
ῆς, quae quidem hoc loco
at, eadem recenset Suppl.
!13. PFLUGK.
747. οὔτε πτερωτῶν
ιατ'] Quod hoc loco
kius scribi voluit οὐδέ,
ι minus inane est quam
quod Kirchhoffius pro
'ν ἄρ' scribi voluit οὐκ
' Nam οὐδέ, quod versu
re legitur, minime per
ertur ad id, quod altero
sequitur, οὔτε, sed est
hoc nullum aliud schema nisi usitatum illud et apud tragicos poetas paene cotidianum οὐ — οὔτε, de quo loco dixi ad Devar. vol. II. p. 711 sq. et dixit ante me etiam copiosius Hartungius de particulis Gr. linguae vol. I. p. 201 sq. Nam ista oppositionis significatio, quae inest in οὐδὲ particula, non pertinet ad id, quod sequitur, sed referenda est ad ea, quae antecedunt, verba, in sequentibus autem, ubi οὔτε particula ponitur, nihil aliud nisi antecedens negatio, quae inest in particula οὐδέ, respicitur, ut Kirchhoffii correctione iam minime opus esse videatur. Quod autem Nauckius οὐδὲ πτερωτῶν φϑέγματ' ait esse scribendum, minus etiam ferendum est, quam illud, quod Kirchhoffius proposuerat. Non enim oppositionis causa verba οὔτε πτερωτῶν φϑέγματ' inferuntur, sed ad amplificandam et complendam sententiam, ut haec duo, quae coniunguntur per particulam οὔτε,

τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ' οὐδ' ἐσήμηνε στρατῷ,
νεφέλης ὕπερ θνήσκοντας εἰςορῶν φίλους
οὐδ' Ἕλενος, ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
εἴποις ἄν, οὕνεχ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο·
τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
θύοντας αἰτεῖν ἀγαθά, μαντείας δ' ἐᾶν·
βίου γὰρ ἄλλως δέλεαρ εὑρέθη τόδε,
κοὐδεὶς ἐπλούτησ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὤν.
γνώμη δ' ἀρίστη μάντις ἥ τ' εὐβουλία.

ΧΟΡΟΣ.

εἰς ταὐτὸ κἀμοὶ δόξα μάντεων πέρι

V. 750. εἰσορῶν Cod. C. εἰσορῶ ex apogr. Paris. a Causa erroris est scriptio εἰσορῶ̓, quae saepe in libris

V. 751. οὐδ' Ἕλενος, ἀλλὰ Porsonus in Kiddii M p. 226. et apud Gaisford. ad Hephaest. p. 240. οὐδ Cod. C.

V. 762. ἄπο Aldus cum apogr. Pariss., ut vi Cod. C., si fides Furiae.

V. 765. μ' ἐνὶ λόγῳ Piersonus in Verisimil. p. ὀλίγῳ Cod. C. Vide Wyttenbach. ad Plat. Phaedo ed. Lips.

minime adversativam particulam recipere possint. R. K.

V. 748. τὸ καὶ δοκεῖν] Ne opinionem quidem talem susceptam oportuit, quasi ulla ab avium observatione utilitas hominibus oriatur. Plat. Protag. p. 317. A: πολλὴ μωρία καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος. Legg. VII. p. 818. D: πολλὴ καὶ μωρία τοῦ διανοήματος. Vid. ad Med. 1367. Wyttenb. ad Ecl. hist. p. 395. PFLUGK.

V. 751. ἀνηρπάσθη] De medio sublata est. Phoen. 1079: ἑστᾶσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασται πόλις. Rhes. 121: οὐδ' ὧδ' Ἀχαιούς, ὡς δοκεῖς, ἀναρπάσαι. V. Wesseling. ad Diod. Sic. vol. IV. p 667. Dind. PFLUGK.

V. 752. εἴποις ἄν] scil. οὐ σημῆναι αὐτούς. PFLUGK.

V. 755. ἄλλως δέ enim hoc non ı nisi ad fraudem l quasi esca. quam egre critus Idyll. XXI, · ἐδωδὴν vocat. Ἄλλως tione posuit infra v. τῶν θανόντων οὐδέν, πόνος. Explicavimus 626. item Ruhnk Tim. p. 199. PFLU(

V. 757. γνώμη - βουλία] Articulum mini non addidit. ut fr. IX. [n. 97. p. 309. σκαιόν τι χρῆμα πλ ἀπειρία. V. Matth. sq. Sententiam exp nander p. 78: ὁ πλ ἔχων Μάντις τ' ἀ σύμβουλός θ' ἅμα. fieldi Gl. ad Aesch PFLUGK. Coloren duxit Euripides ab

: γέροντι· τοὺς θεοὺς ἔχων τις ἂν
ης ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.

ΕΛΕΝΗ.

τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει.
: δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο,
ς μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
ῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἀλλ' ἀνήρου μ' ἐνὶ λόγῳ μιᾷ θ' ὁδῷ.
ι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ φθορὰς
Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα
της τε Λιβύης θ' ἃς ἐπεστράφην πόλεις

'. 766. habet Scholiasta Hom. Il. ρ. 255. φθορὰς Cod. μφορὰς ex apogr. Par. altero Aldus.
'. 767 Εὐβοϊκὰ reliquit etiam Nauckius. Εὐβοικὰ se ait isse Hermannus.
'. 768. Κρήτης τε Λιβύης θ'] Sic auctore Kirchhoffio it Nauckius, quem sequutus sum. Reiskius relicto Κρή- : scripserat Λιβύης θ', quem G. Hermannus et ipse Kirchus sequuti erant. Mihi par casus in illo loco requiri videtur.

Il. XII, 243. verissime dixit: ἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι τάτρης. R. K.

761. δεῦρ' ἀεί] Iunxit de more. Orest. 1678: ἥ σε 's Πόνοις διδοῦσα δεῦρ' ιήνυσε. Med. 1224: δεῦρ' ἰρ εὐτυχεῖς. Ad utrumque . vide Porsonum. Lati- hucusque comparavit . Schaeferus. Platonica pla indicavit Boeckh. de . p. 102. PFLUGK.

764. τὰ τῶν φίλων φί- ιν κτέ.] In hoc loco optime ιcere possunt tirones quan- Graecorum studium fuerit, verba aut eadem aut ab a radice ducta inter se onere solerent. Dativus φίλοισι, qui ad verba πό- δέ τις pertinet, attractione :um facta ita in mediam ɔnem adsumptus est, ut paene in medio delitescere videatur. Sententia enim haec est: πόθος δέ τις φίλοισι τὰ τῶν φίλων κακὰ αἰσθέσθαι. R. K.

V. 765. ἐνὶ λόγῳ μιᾷ θ' ὁ.] Gaudent Graeci ista numeralis iteratione. Sic Philemo fragm. inc. fab. III, 7. p. 392: ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας Ἀλώπεκάς τις συναγάγῃ, μίαν φύσιν Ἀπαξαπάσαις ὄψεται τρόπον θ' ἕνα. Alios indicavit Dobraeus ad Aristoph. Nub. 23. p. 250. Lips. PFLUGK.

V. 767. τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα κτέ.] Animadvertant tirones hoc quoque loco silvam rerum effundi per repetitam saepius particulam τέ, quae non ordinet res, ut καὶ particula, sed eas non servato rerum ordine nobis obiiciat nosque multitudine singularum rerum quasi obruat et confundat. De singulis his rebus, quae com-

σκοπιάς τε Περσέως; οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σε
μύθῳ· λέγων τ' ἂν σοι κάκ' ἀλγοίην ἔτι,
πάσχων τ' ἔκαμνον· δὶς δὲ λυπηθεῖμεν ἄν.

ΕΛΕΝΗ.

κάλλιον εἶπας ἤ σ' ἀνηρόμην ἐγώ.
ἓν δ' εἰπὲ πάντα παραλιπών, πόσον χρόνον
πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνον;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἐνιαυσίους πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
ἔτεσι διῆλθον ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν.

ΕΛΕΝΗ

φεῦ φεῦ· μακρόν γ' ἔλεξας, ὦ τάλας, χρόνον.

V. 769. L. Dindorfius scribi voluit *οὔτ' ἂν ἐμπλή…* Pflugkius coniecit *οὐ γὰρ ἂν πλήσαιμί σε*, Kirchhoffi… 770. deesse nonnulla videbantur. Vide infra adnot. exeg…

V. 770. *μύθῳ* G. Hermannus. *μύθων* Cod. *C.*

V. 775. *ἐναύσιον* Cod. *C.*

V. 776. *διῆλθον δ'* Cod. *C.* *δ'* expulit primus Heat…

memorantur, malim *τὰ Ναυπλίου Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα*, quae lexicographi vulgo ita intelligunt, ut *πυρπολήματα* dicant esse vastationes per ignes, sic intelligi, ut *πυρπολήματα* loca sint, in quibus ignes excubitorum ac vigilum incendantur, vel dicam praesidia et stationes Nauplii Euboicae. De specula autem Perseï, quae deinceps commemoratur, ab ostio Nili Bolbitino septemtrionem versus sita, ut ait Strabo geograph. lib. XVII. 18. p. 801. D. vol. III. p. 1118. Mein.: *μετὰ τὸ Βολβίτινον στόμα ἐπὶ πλέον ἔκκειται ταπεινὴ καὶ ἀμμώδης ἄκρα· καλεῖται δὲ Ἀγνοῦ κέρας· εἶθ' ἡ Περσέως σκοπὴ καὶ τὸ Μιλησίων τεῖχος.*, conferas interpretes ad Herodoti lib. II. c. 15. R. K.

V. 769. *οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σε*] neque enim facile narrando expleverim tuam cupiditatem tibique satisfecerim. Iph. A. 233:

τὰν γυναικείαν ὄψιν ὀμμ…
πλήσαιμι, μείλινον ἁδονά…
Heindorf. ad Plat. C…
64. p. 413. B. PFLUG…
vidit G. Hermannus,
quam Pflugkius pr…
sententia vera esset, no…
dicendum fuisse, sed *μ…*
μυθούμενος. Eo igitur
reposui *μύθῳ*. "Nequ…
inquit idem "si recte ha…
pretamur, aut mutatio…
aut adiectione *ἂν* pa…
opus est, qua carere h…
non posse videbatur P…
Scilicet haec verba *οὐ*
πλήσαιμί σε μύθῳ pa…
praecedentis sententiae,
nus hic optativus *ἐμπ…*
quam qui praecessit *λέγο…*
isto quod post *λέγοιμ'*
copulatus est: eaque ca…
quare omitti potuerit *ἄ…*
paret hoc, si in pauca co…
τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰ πόλλ'
οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σε
Quocum non dissentio
eo, quod ille ad optati…

ς δ' ἐκεῖθεν ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγάς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ρῆς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.

ΕΛΕΝΗ.

ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός·]
πρὸς ἀνδρὸς οὗ τάδ' ἐστι δώματα.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ιμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;

ΕΛΕΝΗ.

ἄελπτος ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

γαμεῖν τις τἄμ' ἐβουλήθη λέχη;

780. qui et stichomythiae rationem turbat et ineptus est c locum, Valckenarius vidit e Phoen. 962. falso huc tum esse.

783. τ' deleri voluit Badhamus, cui adsensus est Kirchis, non Nauckius.

ιι adsumendam statuit rticulam ex antecedenti ıe, ego contra optatiin eiusmodi locis cogim rei non ad eventum tae in se continere et recte se habere posse no, qua de re dixi ad ani Gall. s. somn. § 18. , ad quem locum has sidines adtuli: Xenophon- Disc. Cyri V, 1, 20. εὐ ὅτι τοῦτο αἰσχυνοίμην ἂν · νομίζοιμι γὰρ ἐμαυτὸν αι λέγοντι ταῦτα ἕνεκα τοῦ μᾶλλον ἐθέλειν παρ' ἐμοὶ ένειν. et ex Exped. Cyri , 13. δοκοῦμεν δ' ἂν μοι προσποιούμενοι προσβάλρημοτέρῳ ἂν τῷ ἄλλῳ ὄρει αι· μένοιεν γὰρ αὐτοῦ μᾶλθρόοι οἱ πολέμιοι. R. K. 774. ἐφθείρου] i. q. : unde apparet ratio uctionis cum accusativo . El. 234: οὐχ ἕνα νομίρθείρεται πόλεως νόμον. rch. Sertor. 25: δεῦρο φθαρέντες. V. Blomf. Gl. ad Aesch. Pers. 457. Iacobs. ad Delect. Epigr. p. 241. ad Anth. Gr. vol. I. 2. p. 112. Minus recte Seidlerus ad El. 229. PFLUGK.

V. 775. ἐνιαύσιον πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα ἔτεσι· διῆλθον δ'] Nove dictum videtur de spatio temporis, non diebus mensibusve, sed annis dinumerando. Nam rediit Menelaus ἔτεσιν ὕστερον ὀκτὼ μετὰ Τροίας πόρθησιν, ut scribit Pausan. III, 22, 2. auctore Homero Od. γ, 305—312. PFLUGK. Sic aliquo modo explicari possit quod legitur in libro ἐνιαύσιον, quanquam inusitatior ista verbi significatio est. Quare obsequutus sum iis, qui particula δ' ante ἑπτὰ deleta ἐνιαυσίους pro ἐνιαύσιον scribi voluerunt, ut id ad περιδρομὰς pertineret. R. K.

V. 779. τί λέξεις;] Vid. ad Hecub. 511. PFLUGK.

V. 783. ἥκεις ἄελπτος

ΕΛΕΝΗ.

ὕβριν ϑ' ὑβρίζειν εἰς ἔμ' ἣν ἔτλην ἐγώ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἰδίᾳ σϑένων τις ἢ τυραννεύων χϑονός;

ΕΛΕΝΗ.

ὃς γῆς ἀνάσσει τῆςδε Πρωτέως γόνος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τόδ' ἔστ' ἐκεῖν' αἴνιγμ', ὃ προςπόλου κλύω.

ΕΛΕΝΗ.

ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τοῖςδ', ἔνϑεν ὥςπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.

ΕΛΕΝΗ.

οὔπου προςῄτεις βίοτον; ὢ ταλαιν' ἐγώ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τοὔργον μὲν ἦν τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχον τι

ΕΛΕΝΗ.

πάντ' οἶσϑ' ἄρ', ὡς ἔοικας, ἀμφ' ἐμῶν γάμων

V. 785. γ' pro ϑ' restitui vult Kirchhoffius.
V. 788. αἴνιγμ' Miltonus et Canterus. αἶαγμ' sec. apogr. Pariss. Suppl. 1064. τί φῄς; τί τοῦτ' αἴνιγμα σαϑρόν; Troad. 620. τοῦτ' ἐκεῖνό μοι πάλαι Ταλϑύβιος ο σαφῶς εἶπεν σαφές. Vid. Abresch. ad Aesch. Suppl.

ἐμποδών τ' ἐμοῖς γάμοις] Non recte fecerunt qui τὲ particulam deleri hoc loco voluerunt, quae est aptissima, quod adiungit id, quod rem quidem non conficiat ipsam, sed tamen aliquid quod huc pertinere videatur adferat, qua de re dixi ad Devar. vol. II. p. 744. usus Aristophanis loco ex Acharnens. 1061 sq.: ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ, Ὁτιὴ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ ἀξία. R. K.

V. 785. ὕβριν ϑ' ὑβρίζειν εἰς ἔμ' ἣν ἔτλην ἐγώ] Quod Kirchhoffius scribi voluit γ' pro ϑ', commemoro etiam alias in eiusmodi responsionibus eodem prorsus modo τὲ particulam usurpari, qua novum quiddam, sed eiusmoc quo illud, de quo erat gatum, una confirmetur tur. Vide Sophocl R. 1000 sq., ubi postqu tius dixit: Ἡ γὰρ τά κεῖϑεν ἦσϑ' ἀπόπτολις det Oedipus: Πατρός : μὴ φονεὺς εἶναι, γέρ quae ad hunc Sophocl adnotavit G. Herma ad Euripidis Bacch. p. 99. et in Euripid Taur. 789 sq. Iphigenia Ἀλλ' ἤ Λάκαινα Τυ ἐγείνατο; respondet Πέλοπός τε παιδὶ παι φυκ' ἐγώ, quod recte tı A. Matthiae vol. VI Vide quae dixi ad D

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ι δὲ λέκτρα διέφυγες τάδ', οὐκ ἔχω.

ΕΛΕΝΗ.

ν εὐνὴν ἴσθι σοι σεσωσμένην.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ῦδε πειθώ; φίλα γάρ, εἰ σαφῆ, λέγεις.

ΕΛΕΝΗ.

άφου τοῦδ' ἀθλίους ἕδρας ἐμάς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

άλαινα, στιβάδας, ὧν τί σοὶ μέτα;

ΕΛΕΝΗ.

'α λέκτρων ἱκετεύομεν φυγάς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σπανίζουσ' ἢ νόμοισι βαρβάροις;

ΕΛΕΝΗ.

' ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ίρα πρὸς οἴκους ναυστολεῖν σ' ἔξεστί μοι;

PFLUGK.
790. τοῖσδ' Scaliger. τοῖς Cod. C.
ἦπου
791. οὔπου Cod. C. οὔπου primus recepit G. Herman-
'ide v. 135.
802. σ' in Cod. C. omissum est de Musgravii coniectura.

44 sq. De sententia vero 'ecte iudicavit G. Her-ius. "Opprobrio" inquit, l subierit, usurum dicit 'lymenum, servitutem in-ns. Nam v. 283. dixerat: ' καθέστηκ', οὐσ' ἐλευθέρων R. K.

792. ὄνομα — τόδε] irum πτωχός, non voca-mendicus." A. MAT-AE. Recte. Conf. Xeno-nt. Oecon. VI, 14: ὅπως ἰ καὶ τοὺς ἔχοντας τὸ σεμνὸν α τοῦτο τὸ καλός τε κἀγα-ἐπισκεψαίμην — πάνυ μου Τῇ ἐπεθύμει αὐτῶν τινι συγ-ῆσθαι. PFLUGK.

793. ὡς ἔοικας] Vid. ad Med. 337. p. 46. ed. sec. PFLUGK.

V. 796. φίλα γάρ, εἰ σαφῆ, λέγεις] De formula φίλα λέγειν conf. Il. VII, 357. σὺ μέν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις. et ib. XII, 231. XVIII, 285. eodemque modo φίλα αὐδᾶν dicitur in Med. 182. et φίλα σημαίνειν in Phoen. 1445 sq. Vide quae dicta sunt ad Med. l. c. p. 32 sq. ed. Goth. sec. R. K.

V. 800. σπανίζουσα] Singularis vix quenquam moretur qui meminerit v. 22: ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ λέγοιμ' ἄν, quaeque eiusdem generis in hac fabula tam multa leguntur, ut ne notanda quidem putave

ΕΛΕΝΗ.
ξίφος μένει σε μᾶλλον ἢ τοὐμὸν λέχος.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
ΕΛΕΝΗ.
μή νυν καταιδοῦ· φεῦγε δ' ἐκ τῆςδε χθονός.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
λιπών σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.
ΕΛΕΝΗ.
κρεῖσσον γὰρ ἤ· σε τἄμ' ἀποκτεῖναι λέχη.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ἄνανδρ' ἄρ' εἶπας Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια.
ΕΛΕΝΗ.
οὐκ ἂν κτάνοις τύραννον, ὃ σπεύδεις ἴσως.

V. 803. μένει σε Canterus et Scaliger. μὲν εἰσι Cod. C. secundum apogr. Pariss.

V. 809. κτάνοις Musgravius. κτάνῃς Cod. C. Deinde ὃν Cod. C. "quod etsi defendi potest, tamen recepi, quod ut simplicius et venustius Seidlerus proposuit ὃ σπεύδεις ἴσως." G. HER-

Genus loquendi observatum fuit ad Androm. 142, ubi si quis exemplorum copiam desideret, largiores adeat epulas Tafelii in Dilucidd. Pind. vol. I. 2. p. 789 sqq. A. Matth. ad Or. 111. ad Hipp. 655. Walch. ad Tacit. Agric. p. 410. Sed quae ad amussim congruant, pauca ponam. Iph. T. 348: νῦν δ' ἐξ ὀνείρων, οἷσιν ἠγριώμεθα, Δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν, Δύσνουν με λήψεσθ', οἵτινές ποθ' ἥκετε. Ibidem v. 578. Ion. 1250. Electr. 612. Cf. Lobeck. ad Soph. Ai. p. 248. ed. prim. PFLUGK.

V. 805. μή νυν καταιδοῦ] "Intellige φεύγειν: μή νυν καταιδοῦ φεύγειν." MUSGRAVIUS. Xenophon Oec. XII, 2: νῦν γὰρ πολλῶν σοι ἴσως ὄντων ἐπιμελείας δεομένων, ἐπεὶ συνέθου τοῖς ξένοις, ἀναμένεις αὐτούς, ἵνα μὴ ψεύσῃ. Ubi ad συνέθου intelligendum ἀναμένειν. Etsi necessariam istam Musgravii ellipsin hoc loco non dicam. PFLUGK.

V. 807. Bene A. Matthiae: "Melius hoc, quam conubium meum causam esse, cur tu interficiaris." Sic capienda illa Orestis v. 1460: κακός σ' ἀποκτείνει πόσις. PFLUGK.

V. 808. Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια] nec digna rebus fortiter adversus Troiam gestis. Infra v. 948: τὴν Τροίαν γὰρ ἂν Δειλοὶ γενόμενοι πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν, El. 187: εἰ πρέπον τ' Ἀγαμέμνονος κούρᾳ τᾷ βασιλῄᾳ τᾷ Τροίᾳ θ' —. Idem cum vulgo loquitur huius fabulae v. 845: τὸ Τρωϊκὸν γὰρ οὐ καταισχυνῶ κλέος. V. ad Androm. 705. Schaefer. ad Plutarch. vol. V. p. 33. PFLUGK. Recte adnotavit G. Hermannus ἄνανδρα et οὐκ ἄξια non ad λέχη referri, sed absolute dicta esse: ignava et indigna Ilio

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;

ΕΛΕΝΗ.

τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ιαράσχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;

ΕΛΕΝΗ.

ορον ἥκεις· δεῖ δὲ μηχανῆς τινος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ις γὰρ ἢ μὴ δρῶντας ἥδιον θανεῖν.

ΕΛΕΝΗ.

ιν ἐλπίς, ᾗ μόνῃ σωθεῖμεν ἄν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

; ἢ τολμητὸς ἢ λόγων ὕπο;

JS.

811. habet Stobaeus Flor. LIV. 20. t. II. p. 337. ἀδύνατ' obaei A., ut correxerat Scaliger. ἀδύνατον Cod. Euripidis pud Aelianum V. H. IV, 28. scribendum τὸν βίον ἀλγεινό-θρώπων κατέστρεψε, non ἀλγεινότατον." PFLUGK.

pis. De τὲ particula c ipsum locum aptissima ari potest Aristophanis x Acharn. v. 1062. ὁτιὴ ιτι τοῦ πολέμου τ' οὐκ Vide quae diximus supra 783. p. 104. R. K.

10. οὕτω σιδήρῳ τρω-)κ ἔχει δέμας;] "Paullo itius loquutus est sic, xspectares οὕτω σιδήρῳ ν ἔχει δέμας; Comparari Sophocles in Philoct. ., ubi Ulixi dicenti: πρὸς ' οὐκ ἂν λάβοις, Neopto-respondet: Οὕτως ἔχει τι ἰσχύος θράσος." G. HERMANNUS.

811. τὸ τολμᾶν δ'] ntia proverbii similis. l. Antig. 92: ἀρχὴν δὲ θη-ν πρέπει τἀμήχανα, ubi cf. PFLUGK. Eorum, quae Wexius l. c., maxime rtinet illud Chilonis, quod ud Stobaeum Flor. III. 79. γ. t. I. p. 88. Meineke: μὴ ἐπιθύμει ἀδύνατα. R. K.

V. 812. δῆσαι] i. e. ὥστε δῆσαι, vinciendasne igitur manus dem? Plato Protag. p. 312. C: ὅτι μέλλεις τὴν ψυχὴν τὴν σαυτοῦ παρασχεῖν θεραπεῦσαι ἀνδρὶ ὡς φῂς σοφίστῃ. V. Matth. Gr. p. 1029. PFLUGK.

V. 816. ὠνητὸς ἢ τολμητὸς ἢ λόγων ὕπο;] Vulgo haec verba ita explicaverunt lexicographi ut dicerent intelligendum esse ex versu antecedente ἐλπίδα, ad quam haec adiectiva ὠνητός et τολμητός referrentur. Quod qua sententia dicatur intelligere non possum. Mihi videntur haec liberiore dicendi ratione ad illam ipsam personam, de qua in hoc toto loco potissimum dicitur, i. e. regis huius terrae, referenda esse, ut hoc dicatur: Emendusne est an auda-

ΕΛΕΝΗ.

εἰ μὴ τύραννός σ' ἐκπύθοιτ' ἀφιγμένον.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ' ὅς εἰμ' ἐγώ.

ΕΛΕΝΗ.

ἔστ' ἔνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;

ΕΛΕΝΗ.

οὔκ, ἀλλ' ἀδελφή· Θεονόην καλοῦσί νιν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

χρηστήριον μὲν τοὔνομ'· ὅ τι δὲ δρᾷ, φράσον.

ΕΛΕΝΗ.

πάντ' οἶδ', ἐρεῖ τε συγγόνῳ παρόντα σέ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

θνήσκοιμεν ἄν· λαθεῖν γὰρ οὐχ οἷόν τέ μοι

ΕΛΕΝΗ.

εἴ πως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.

V. 817. σ' addidit G. H. Schaeferus in Meletem. crit. p. 132. in Cod. *C.* omissum.

V. 823. οἶδ'] Sic Cod. *C.*, ut videtur. Aldus ex apogr. Paris. altero εἶδ'. "Saepe haec verba confunduntur. V. Androm. 146. G. H. Schaeferi Apparat. ad Demosth. p. 133, 12. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 503. 548." PFLUGK.

V. 825. "Fortasse ἴσως ἄν." KIRCHHOFFIUS. Vide adnot. exeg.

cia capiendus an exorandus? R. K.

V. 818. οὐ γνώσεταί γ' ὅς εἰμ' ἐγώ] Recte G. Hermannus negavit causam fuisse quamobrem Reiskius de scriptura dubitaret. 'Quis, inquit, nominabit? Certe non noscet qui sim: quare nominare non poterit.' R. K.

V. 820. φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;] Quales voces saepe a Latinis poetis celebrantur, veluti apud Statium est in Theb. lib. V. v. 646. Voxque ex adytis accepta secundis. conf. Verg. Aen. lib. III. v. 93. Senecae Thyest. 681 sq., quos laudavit Musgravius. R. K.

V. 825. Plene dixeris οἷόν τ' ἂν εἴη, εἴ πως κτέ. i. e. poteris latere, modo illam contingat ut precibus exoremus. De constructione particularum εἴ πως ἂν cum optativo v. Herm. ad Vig. p. 830. adnot. ad Androm. 771. PFLUGK. Ceterum quod dicit Helena ἱκετεύοντε numero duali nobis par binorum hominum una precantium repraesentat. Id sequens dicit etiam Menelaus infra v. 828: πείσαντε δ' ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα; R. K.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα;

ΕΛΕΝΗ

παρόντα γαίᾳ μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πείσαντε δ' ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα;

ΕΛΕΝΗ.

κοινῇ γ' ἐκείνῃ ῥᾳδίως, λάθρᾳ δ' ἂν οὔ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ πρόςφορον γυνή.

ΕΛΕΝΗ.

ὡς οὐκ ἄχρωστα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

φέρ', ἢν δὲ δὴ νῷν μὴ ἀποδέξηται λόγους;

ΕΛΕΝΗ.

θανεῖ· γαμοῦμαι δ' ἡ τάλαιν' ἐγὼ βίᾳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

προδότις ἂν εἴης· τὴν βίαν σκήψασ' ἔχεις.

λάθρ' οὐδαμοῦ

V. 829. κοινῇ γ' Reiskius. κοινῇ τ' Cod. C. λάθρα δ' ὁμοῦ Cod. C. λάθρᾳ δ' ἂν οὔ correxit L. Dindorfius. Pflugkius conferri iubet Schoemannum ad Isaeum p. 412.

V. 830. γυνή Brodaeus. γύναι Cod. C.

ι

V. 834. προδότης (ι ab alia manu) Cod. C. Mox τὴν δὲ Cod. C. δὲ delevit Scaliger. G. Hermannus hunc versum sic scribi voluit: Προδότης ἂν εἴην, σὺ δὲ βίαν σκήψασ' ἔχοις.

V. 826. τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα;] quam in spem me adducis? Eiusdem significationis formulae sunt ὑπάγειν τινὰ εἰς ἐλπίδα, ὑποτιθέναι vel ὑποτείνειν τινὶ ἐλπίδα. V. Thucyd. I, 138. Isocrat. de pac. §. 6. Plutarch. Lysandr. 23. Schaefer. ad Bos. p. 145. coll. adnot. ad Androm. 908. PFLUGK.

V. 830. Apte contulit Barnesius incerti poetae versus, quem Euripidem esse suspicantur, apud Plutarch. T. II. p. 51. E. (fragm. dub. X. [fragm. adesp. 296. p. 696. ed. Nauck.]): Γέρων γέροντι γλῶσσαν ἡδίστην ἔχει. Παῖς παιδὶ καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή. PFLUGK. Adde, quem eundem Brodaeus laudavit, Terentium Phorm. IV, 5, 14. Mulier mulieri magis convenit. R. K.

V. 831. ὡς] V. ad v. 126. ἄχρωστα χερῶν, ut Androm. 459: ἀθώπευτον γλώσσης. v. Matth. Gr. §. 339. PFLUGK.

V. 832. ἀποδέξηται] πρόσηται. Or. 312: καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων Ἄγαν ἀποδέχου. PFLUGK.

V. 834. σκήψασ' ἔχεις] Sive σκήπτεις sive ἔσκηψας in-

ΕΛΕΝΗ.

ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα . . . .

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τί φῄς; θανεῖσθαι κοὔποτ' ἀλλάξειν λέχη;

ΕΛΕΝΗ.

ταὐτῷ ξίφει γε· κείσομαι δὲ σοῦ πέλας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἐπὶ τοῖςδε τοίνυν δεξιᾶς ἐμῆς θίγε.

ΕΛΕΝΗ

ψαύω, θανόντος σοῦ τόδ' ἐκλείψειν φάος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

κἀγὼ στερηθεὶς σοῦ τελευτήσω βίον.

ΕΛΕΝΗ

πῶς οὖν θανούμεθ', ὥςτε καὶ δόξαν λαβεῖν;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τύμβου 'πὶ νώτῳ σὲ κτανὼν ἐμὲ κτενῶ.
πρῶτον δ' ἀγῶνα μέγαν ἀγωνιούμεθα

V. 838. *τοίνυν* Canterus. *τοῖς νῦν* Cod. *C.*
V. 842. *ἐμὲ κτανεῖ* Cod. *C.* De Heathii sententia ores critici scripserunt *ἐμὲ κτενῶ.*
V. 845. *λέχος* Cod. *C.* *κλέος* Scaliger.
V. 849. *τὸν Νηλέως τ' ἄπαιδα* Bothius. *τὸν Θησέως τ*

terpreteris licebit. Cf. Troad. 1122. 1150. Bacch. 53. 302. Matth. ad Heracl. 436. nos ad Med. 33. p. 16 sq. ed. Goth. sec. PFLUGK.

V. 635. Vid. Matth. Gr. §. 413. 10. PFLUGK.

V. 836. *θανεῖσθαι κοὔποτ' ἀλλάξειν λέχη;*] Haec ipsa verba videntur, ut recte statuit Kirchhoffius, in cod. *C.* haberi, et leguntur hoc loco rectissime. Non enim ex ipsius Helenae oratione: *ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα*, si quidem externam orationis formam spectamus, suspensa sunt, sed ex voce Menelai *τί φῄς;* ut hoc quidem loco minime necesse sit *οὔποτε* in *μήποτε* mutari, quod tum demum verum esset, si iurisiurandi formula ipsa poneretur. R. K.

V. 840. *κἀγὼ στε*[ρηθεὶς] *σοῦ τελευτήσω βίο*[ν] [ele]gans videtur Fritzsch[ii con]iectura: *κἀγώ, στερηθ*[εὶς σοῦ] *τελευτήσειν βίον*, sed tame[n ...] non habeo, propterea [...] iusiurandum Menelaus [...] Helenam, ipse non int[...] iureiurando simpliciter [...] verat quid sit facturus.

V. 842. *ἀγῶνα — [ἀγωνι]ούμεθα*] *Ἀττικὴν* πα[...] vocant: cf. Alc. 648. [cu...] p. 79. ed. Goth. sec.] Sup[...] ad Med. 587. Rost. Gr[...] 3. c. p. 494 sq. ed. se[c...] Latinis v. Beier. ad Ci[c...] I, 12. p. 94. PFLUGK.

V. 849. *τὸν Νηλ[έως τ'] ἄπαιδα*] Recte iam Br[...] sensit Nestorem hoc lo[co]

ιων ὕπερ σῶν· ὁ δὲ θέλων ἴτω πέλας·
Τρωϊκὸν γὰρ οὐ καταισχυνῶ κλέος,
Ἑλλάδ' ἐλθὼν λήψομαι πολὺν ψόγον,
Θέτιν μὲν ἐστέρησ' Ἀχιλλέως,
μωνίου δ' Αἴαντος εἰςεῖδον σφαγάς,
Νηλέως τ' ἄπαιδα· διὰ δὲ τὴν ἐμὴν
ἀξιώσω κατθανεῖν δάμαρτ' ἐγώ;
τά γ'· εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοί,
χον ἄνδρα πολεμίων θανόνθ' ὕπο
η καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονί,
ὺς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς.

ΧΟΡΟΣ.

οί, γενέσθω δήποτ' εὐτυχὲς γένος
'αντάλειον καὶ μεταστήτω κακῶν.

ΕΛΕΝΗ.

ὼ τάλαινα· τῆς τύχης γὰρ ὧδ' ἔχω·
λαε, διαπεπράγμεθ'· ἐκβαίνει δόμων

c.
. 854. ἐφ' ἕρμα Cod. C. ὑφ' ἕρμα Stephanus auctoritate s incerta, quem superiore tempore multi sequuti erant.
. 855. 856. Menelao continuat Cod. C. Choro dedit Mus-.us.

:andum fuisse propter n Antilochi filii. Id speconiecit Bothius τὸν Νη-' ἄπαιδα, quem recentiores i sunt omnes. Recte vi- Hermannus Euripidem sisse hic quoque illa Neapud Homerum Odyss. 19. Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς, Ἔν- Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ τος, Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος ἶμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων, χος, πέρι μὲν θείειν ταχύς, χητής. R. K.

53. Sollemne hoc in de- votum. Alc. 462: κού- χθὼν ἐπάνωθε πέσοι, ubi n k. PFLUGK. Adde lib. II. el. 4. v. 49: Et discedens dicet, plaue quiescas Terraque securae sit super ossa levis! R. K.

V. 854. κακοὺς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς] "Ignavos proiici ab dis duro in solo dicit, ubi insepulti iaceant: quod putabatur esse tristissimum." G. HERMANNUS.

V. 856. μεταστήτω κακῶν] liberum sit a laboribus. Cf. v. 1442. Or. 133: μεταστήσουσ' ὕπνου. Soph. Phil. 462: καί σε δαίμονες νόσου μεταστήσειαν, ὡς αὐτὸς θέλεις. De simili constructione verbi μεταβάλλειν dixit Schaeferus ad Plutarchum vol. V. p. 29. PFLUGK.

V. 857. τῆς τύχης γὰρ ὧδ' ἔχω] i. q. ἐνταῦθα τῆς τύχης ἥκω. Hoc ipsum explicat verbo

ἡ θεσπιῳδὸς Θεονόη· κτυπεῖ δόμος
κλῄθρων λυθέντων· φεῦγ᾽· ἀτὰρ τί φευκτέον;
ἀποῦσα γάρ σε καὶ παροῦσ᾽ ἀφιγμένον
δεῦρ᾽ οἶδεν· ὢ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.
Τροίας δὲ σωθεὶς κἀπὸ βαρβάρου χθονὸς
εἰς βάρβαρ᾽ ἐλθὼν φάσγαν᾽ αὖθις ἐμπεσεῖ.

ΘΕΟΝΟΗ.

ἡγοῦ σύ μοι φέρουσα λαμπτήρων σέλας,

V. 865. *ἡγοῦ σύ μοι*] Sic Cod. C. Quod P. Elmsleius ad Euripidis Med. 481. adn. a. scribi voluit *ἡγοῦ σὺ μὲν* propter sequens v. 868. *σὺ δ᾽ αὖ*, id minime opus esse recte iam G. Hermannus pronuntiavit.

διαπεπράγμεθα, i. e. actum est de nobis, *οἰχόμεθα*. Cf. Abresch. ad Aesch. Pers. 258. ed. Schütz. Proxima hoc modo suppleveris: *ἐκβαίνει γὰρ δόμων κτέ.* PFLUGK. Recte sententiam explicavit Pflugkius. Sed multo tamen commotior Helenae mens proditur per illa asyndeta, quae in eius oratione dominantur, quibus animi sensa enuntiantur nullis coniunctionibus orationis interpositis. R. K.

V. 863. *Τροίας*] Intell. *ἀπὸ Τροίας*. Vid. ad Heracl. 227. Wellauer. ad Aesch. Eum. 673. PFLUGK. De eiusmodi locis vide quae explicavi nuper ad Heracl. l. c. p. 56. ed. Goth. sec. R. K.

V. 865. Ex aedibus progreditur Theonoe, cui famulas poeta duas addidit, iussas a castissima virgine, unam suffimentis aëra purgare, alteram concussa face viam lustrare. Respexit fortasse Euripides morem sacerdotum Aegyptiorum, de quo locum Plutarchi attulit Musgravius T. II. p. 383. B: *ἐπεὶ τοίνυν ὁ ἀήρ, ᾧ πλεῖστα χρώμεθα καὶ σύνεσμεν, οὐκ ἀεὶ τὴν αὐτὴν ἔχει διάθεσιν καὶ κρᾶσιν, ἀλλὰ νύκτωρ πυκνοῦται καὶ πιέζει τὸ σῶμα καὶ συνάγει τὴν ψυχὴν εἰς τὸ δύσθυμον καὶ πεφροντικός, οἷον ἀχλυώδη γινομένην καὶ βαρεῖαν, ἀναστάντες εὐθὺς ἐπιθυμιῶσι ῥητίνην, θεραπεύοντες καὶ καθαίροντες τὸν ἀέρα τῇ διακρίσει, — αὖθις δὲ μεσημβρίας — τὴν σμύρναν ἐπιθυμιῶσι.* — Sed initio orationis haud mediocrem difficultatem obiicit v. 866, quem ego sic corrigendum esse suspicor: *θείου δὲ σεμνόθεσμον αἰθέρος μυχόν*, id est, sulfure lustra aetheris recessum sanctis legibus consecratum. Sulfuris notus in lustrationibus usus est: de quo iam Heathius cogitavit, iniuria, ut equidem arbitror, reprehensus ob eam rem ab A. Matthiae. Homerus Odyss. χ, 481: *οἶσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκος· οἶσε δὲ πῦρ, Ὄφρα θεειώσω μέγαρον.* ψ, 50: *αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλές.* Conf. Il. π, 227. Lucian. Philops. §. 12: *θείῳ καὶ δᾳδὶ καθαγνίσας τὸν τόπον.* Alex. §. 47: (*βιβλίον*) *καθαῖρον ὡς ἀληθῶς τὰς γνώμας οὐ δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ καὶ ταῖς τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ καὶ ἀληθείᾳ καὶ παῤῥησίᾳ.* PFLUGK. Non magis rem cessisse Pflugkio in emendatione huius loci, quam A. Matthiae, qui scripserat: *θεῖον δὲ σέμνον θεσμὸν αἰθέρος μυχόν*, ut *σέμνον* a verbo *σεμνοῦν*, quo usus esset bis

ὲ σεμνὸν θεσμὸν αἰθέρος μυχόν,
ἶμα καθαρὸν οὐρανοῦ δεξώμεθα·
ὺ κέλευθον, εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ
ἀνοσίῳ, δὸς καθαρσίῳ φλογί,
δὲ πεύκην, ἵνα διεξέλθω, πάρος.
ὲ τὸν ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδοῦσαι, πάλιν
ʼ φλόγ' εἰς δόμους κομίζετε.
τί τἀμὰ πῶς ἔχει θεσπίσματα;

66. θεῖον δὲ σεμνοῦ (εἰς ab alia m.) Cod. *C*. Dein d. *C*. Emendavit G. Hermannus. Vide adn. exeget.
67. δεξώμεθα G. H. Schaeferus. δεξαίμεθα Cod. *C*.
70. πάρος Reiskius. πυρός Cod. *C*.
71. "Fortasse πόνον δὲ νόμιμον." KIRCHHOFFIUS.

tus I, 95. III, 16., Hermannus pronun- i scribendum esse pu- ίον δὲ σεμνὸν θεσμὸν ιυχόν., ad quae expla- erba adscripsit ipse: purga, inquit, san- gem observans, om- hera. Saepissime vi- verborum terminationes tur, ut facillima fuerit ʼ σεμνὸν aberratio ad νοῦ. Accusativi autem εσμὸν adiecti sunt, quia ativo θεῖον illud inest, ɜgem, quod genus lo- usitatissimum est: ut phoclem in Ai. 1108. ἔπη κόλαζ' ἐκείνους. c θεσμόν, mox. v. 871. it Theonoë." Herman- aututs est Nauckius. offio contra scriben- etur: θεῖον δὲ σεμνοῦ ἰθέρος, μυχῶν ὡς κτέ.

). δὸς κ. φλογί] pro δὸς καθαρσίαν φλόγα ιterpretatur Seidlerus d. 1180. recte, si hoc pretari, permutare inter nullo ad sententiam, l constructionem discri- untur. Ut illud, quod bulae v. 1383. dixit: χρόα ἔδωκα, invertit in Oreste v. 42: λούτρ' ἔδωκε χρωτί. Et in Hecuba v. 945: αἰνόπαριν κατάρᾳ διδοῦσα, at in Phoenissis v. 1611: ἀρὰς παισὶ δούς. Compares etiam illa, ὀδύναις, πληγαῖς δοῦναι, de quibus Heindorfius ad Plat. Phaedr. p. 277. Stallb. ad. Remp. IX. p. 574. C. = p. 250. Omninoque tenendum est, verbum διδόναι unum esse de multis, quae periphrasin faciant. PFLUGK.

V. 870. ἵνα διεξέλθω] "pro ἵνα ἂν διεξέλθω, ubicunque transiero." MATTHIAE. Non reprehendas, si tantum grammaticam rationem spectes: sententia minime placet. Lustrari hunc locum Theonoe iubet, ut opinor, ut sine piaculo et sceleris contagione domo prodire possit. Id vero ante fiat necesse est, quam transierit. PFLUGK. De adverbio πάρος, quod auctoribus recentioribus criticis recepimus, G. Hermannus adnotavit, rarius de praecedentibus dictum sic posuisse Sophoclem in Electra v. 1502., ubi Aegistho ὑφηγοῦ dicenti Orestes responderet: σοὶ βαδιστέον πάρος. R. K.

V. 871. νόμον δὲ τον ἐμόν] Intell. τὸ ἐμοὶ νομιζόμενον. Troad. 324: ἃ νόμος ἔχει, i. e. ἃ νομίζεται. Bene vero delegit verbum

ἥκει πόσις σοι Μενέλεως ὅδ' ἐμφανής.
νεῶν στερηθεὶς τοῦ τε σοῦ μιμήματος.
ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους,
οὐδ' οἶσθα νόστον οἴκαδ', εἴτ' αὐτοῦ μενεῖ·
ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς σύλλογός τε σοῦ πέρι
ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῷδ' ἐν ἤματι.
Ἥρα μέν, ἥ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
νῦν ἐστιν εὔνους κεἰς πάτραν σῶσαι θέλει
ξὺν τῇδ', ἵν' Ἑλλὰς τοὺς Ἀλεξάνδρου γάμο
δώρημα Κύπριδος, ψευδονυμφεύτους μάθῃ·
Κύπρις δὲ νόστον σὸν διαφθεῖραι θέλει,

V. 875. τιμήματος Cod. C. μιμήματος Stephanu

V. 876. οἴκους διαφυγών e vitiosa scriptura ap alt. Aldus.

V. 878. θεοῖσι Cod. C., quod videtur natum ex propter sequens σύλλογος.

V. 882. Ἀλεξάνδρῳ scribi vult Kirchhoffius.

V. 885. μὴ 'ξελεγχθῇ L. Dindorfius. μήτ' ἐλεγχ

ἀποδοῦσαι in re, quae est in parte officii et debiti instar. Haec enim peculiaris et constans est praepositionis ἀπὸ potestas quum in hoc verbo, tum si quibus adhaesit similibus. Sic dicitur λόγον ἀποδοῦναι, ἀποδέξασθαι, ἀπαιτεῖν, vid. Stallb. ad Plat. Symp. p. 194. D. = p. 84, quemadmodum rationem reddere, reposcere, Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 37. Duker. ad Flor. II, 15. Ernest. ad Sueton. Octav. 78. PFLUGK.

V. 873. Duplex eiusdem ambitu sententiae interrogatio comprehensa de more, ut infra v. 1270. 1543. V. ad Heracl. 712. Matth. Gr. §. 609. [Rost gr. Gr. p. 686. ed. sept.] Stallb. ad Phileb. p. 191. PFLUGK.

V. 876. ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους] Recte Euripides hoc instituit, ut Theonoën Menelaum lamentantem faceret, quo] esse videretur ipsa Helenae et Menelai p diendas. R. K.

V. 877. οὐδ' οἶσ οἴκαδ', εἴτ' αὐτοῦ εἴτε νοστήσεις εἴτε με εἴτε suppressum Troa νεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν · νῶν Θέλοιμ' ἄγεσθα Ἀργείαν χθόνα. Pri posuit Ion. 1120: γάρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χ ἂν θάνοιμεν, εἴθ' (Cf. Aesch. Choëph Blomfield. Eum. (dorf. ad Plat. Sopl Horat. Sat. II, 5, 10. I ad Aristoph. Plut. ! cker. ad Theogn. 87 cursu corrigendus A fragm. 243: εἴτ' οὖν et Soph. Oed. C. ἐμοῦ στείχειν μέτα, PFLUGK.

'ξελεγχθῇ μηδὲ πριαμένη φανῇ
λος Ἑλένης οὕνεκ' ὠνητοῖς γάμοις.
ι' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ', ἃ βούλεται Κύπρις,
ἀδελφῷ σ' ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
μεθ' Ἥρας στᾶσα σὸν σώσω βίον,
ὁμαίμον', ὅς με προςτάσσει τάδε
ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς.
ἀδελφῷ τόνδε σημανῶν ἐμῷ
', ὅπως ἂν τοὐμὸν ἀσφαλῶς ἔχῃ;

ΕΛΕΝΗ.

θέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ

i ferri potest, malui tamen cum recentioribus criticis Jenem em Dindorfii recipere.
88. ἀδελφῷ σ' Reiskius. ἀδελφῷ γ' Cod. C.
90. ὁμαίμον' Cod. C. secundum apogr. Paris. ὁμαίμονι ex apogr. Paris altero, in quo ι supra scriptum est.
92. τίς εἰς ἀδελφῷ τόνδε σημανῶ γ' ἐμῷ Cod. C. Coraliger.
94. πιτνῶ Cod. C.

. ὠνητοῖς γάμοις] iersonus Verisim. p. bi voluit ἀνονήτοις γάid esset, vano conu:te recentiores critici erunt. Nam sive ratae tiae fuerunt sive irritae, nihil ad rem pertinel autem maximo opere n erat Veneri, ne vipulcritudinis redemisse uptiis videretur, ut illa st in verbis emptio:x significatio reprehense non videatur. Man Kirchhoffius ὠνηi pro ὠνητοῖς. R. K.
l. τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν] a εἰμί. Alc. 455: εἴθ' μὲν εἴη, δυναίμαν δέ σε Sic dicitur ἐπί τινι ι, ποιεῖν, καθιστάναι, v. A. Matthiae Gr. Rost gr. Gr. §. 106. 5, 6. ed. sept.] Vig. p. 617. Ceterum licebat poetae etiam ἐν ἡμῖν scribere, ut Pind. Nem. 54: πᾶν δὲ τέλος ἐν τὶν ἔργων. V. ad v. 995. PFLUGK.

V. 888. διολέσω] futurum, non illud quidem γνησίως Atticum, nec tamen praeter consuetudinem usurpatum. V. Lobeck. ad Phryn. p. 746. Neque enim adsentior A. Matthiae de coniunctivo. Herodot. VIII, 36: ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν χρημάτων, εἴτε σφέα κατορύξουσι, εἴτε ἐκκομίσουσι ἐς ἄλλην χώρην. PFLUGK.

V. 890. κρύψασ' ὁμαίμον'] Id est ὁμαίμονα, non ὁμαίμονι, vide A. Matthiae gr. Gr. §. 421. p. 771. Rost gr. Gr. §. 104. 4. d. bb. p. 503 sq. ed. sept. R. K.

V. 892 sq. 'Haec dicit Theonoe, quasi aliquam famularum ad arcessendum Theoclymenum mittere volens. Sed nulla abit,

καὶ προςκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα
ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦδέ θ', ὃν μόλις ποτὲ
λαβοῦσ' ἐπ' ἀκμῆς εἰμι κατθανόντ' ἰδεῖν·
μή μου κατείπῃς σῷ κασιγνήτῳ πόσιν
τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας·
σῶσον δέ, λίσσομαί σε· συγγόνῳ δὲ σῷ
τὴν εὐσέβειαν μὴ προδῷς τὴν σήν ποτε,
χάριτας πονηρὰς κἀδίκους ὠνουμένη.
μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν, τὰ κτητὰ δὲ
κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ ἐς ἁρπαγάς.
ἐατέος δ' ὁ πλοῦτος ἄδικος * * τις ὤν.

V. 896. ὃν σὺ μόλις e vitiosa scriptura apogr. Pa Aldus.
V. 898. μή μοι Seidlerus.
V. 899. φίλτατον Cobetus.
V. 902. καὶ ἀδίκους Cod. C.
V. 905. δ' om. apogr. Paris. alterum. Dein pro ἄδ ὤν Porsonus scribi voluit ἄδικος ὥς τις ὤν, G. Herm ἄδικος τις ὤν. Equidem cum aliis lacunae signum feci, autem ipsum supposititium esse non censeo.

quoniam vident Helenam anxie orantem ne se perdat Theonoe." G. HERMANNUS.

V. 895. προςκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδ.] i. q. in Phoen. 300. dixit γονυπετεῖς ἕδρας προσπιτνῶ σ' ἄναξ, ubi v. Porson. PFLUGK. Vide quae ego ad locum Phoeniss. adscripsi p. 63. ed. Goth. R. K.

V. 896. ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦδέ θ'] i. e. ὑπέρ τε τοῦδε. Hipp. 205: μετά θ' ἡσυχίας καὶ γενναίου λήματος. Bacch. 421: εἶς τε τὸν ὄλβιον τόν τε χείρονα. V. ad Heracl. 622. Schaef. ad Demosth. vol. I. p. 191. Matth. ad Iph. Aul. 498. L. Dindorf. ad Diod. Sic. vol. IV. p. 139. et, cuius consideratum perplacet iudicium, Schoemann. ad Isaeum p. 325 sq. — μόλις ποτέ, tandem aliquando. 872: ἐκκάλυπτε νῦν πο οὕστινας λέγεις λόγους. Protag. p. 314. E: μό ποτὲ ἡμῖν ἄνθρωπος ἀνέ θύραν, ubi v. Hei Stallb. Hoc pacto in ὀψὲ καὶ μόλις, μόλις κ πῶς. Vid. Creuzeri III. p. 54. Dorvill. ad p. 345. PFLUGK.

V. 897. ἐπ' ἀκμῆς Proverbialis loquutio est mo periculo ac discrim ξυροῦ ἀκμῆς εἶναι, cuiu parte hic, altera usus Herc. Fur. 630: ὧδ' ἐ ξυροῦ. Plenam formulai Hom. Il. κ, 173. He VI, 11. aliique apud Gloss. ad Aesch. Choe Wuestem. ad Theocri 6. PFLUGK.

γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσιν βροτοῖς
ί, ἐν ᾗ χρὴ δώματ' ἀναπληρουμένους
ρια μὴ ἔχειν μηδ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ.
δὲ μακαρίως μέν, ἀθλίως δ' ἐμοί,
ἔδωκε πατρὶ σῷ σώζειν πόσει
ὃς πάρεστι κἀπολάζυσθαι θέλει.
ιν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κεῖνος δὲ πῶς
τα τοῖς θανοῦσιν ἀποδοίη ποτ' ἄν;
τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τοῦ πατρὸς σκόπει,
ν ὁ δαίμων χὠ θανὼν τὰ τῶν πέλας
ιτ' ἂν ἢ οὐ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν.

907. ἀνακληρουμένους coniecit Kirchhoffius.

909. καιρίως pro μακαρίως de Badhami coniectura edidit ckius.

913. ἂν ἀποδοίη ποτέ Cod. C. Emendavit Porsonus ad Toup. t. IV. p. 450.

914. ἢ δὴ Cod. C., ut videtur. ἤδη Barnesius. σὺ δὴ A. Nauckius.

916. οὐ post ἢ addidit Canterus.

. μή μου] Pronomen utrum a verbo κατείπῃς an ad πόσιν refereu- Xenoph. Mem. II, 6, ις με κατειπεῖν σου πρὸς ὅτι ἄγασαί τε αὐτοῦ κτέ. K. "Si μου retinetur, id cum πόσιν, sed cum iungendum." G. HER- IS.

3 – 908. suppositicios nuntiavit Dindorfius, equutus est nuper A. ius. Ego ut fateor es has sententias ab catione Helenae videri sse alieniores, ita, si um morem specto, con- non queo recidendos hos versus esse pro- uod saepe numero tra- endi causa uberius com- aliquem locum persequuntur etiam ibi, ubi opus non esse videbatur alte repetere argumenta rerum, et hoc tamen loco argumentum illud, quod tractatur in illis versibus, per se ab hoc loco alienum non est, estque iis verbis a poëta exornatum, quae maiorem vim in animos mortalium habere possint. R. K.

V. 903. τὰ κτητὰ δὲ] quae fas est, acquirere iubet. Proximo versu οὐκ ἐς ἁρπαγὰς A. Matthiae ad Iph. A. 940. et in Gr. p. 1145. interpretatur οὐχ ὥστε ἁρπάζειν. Cf. Bernhardy Synt. p. 221. PFLUGK.

V. 910. σώζειν πόσει τῷδ'] i. e. ὥστε σώζειν, conservandam marito tradidit patri tuo. Infinitivi iste usus et cognitus satis et saepe

δοκῶ μέν. οὔκουν χρή σε συγγόνῳ πλέον
νέμειν ματαίῳ μᾶλλον ἢ χρηστῷ πατρί.
εἰ δ', οὖσα μάντις καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη,
τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
τῷ δ' οὐ δικαίῳ συγγόνῳ δώσεις χάριν,
αἰσχρὸν τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναι,
τά τ' ὄντα καὶ μή, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι.
τὴν δ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς,
ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης·
Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς ὅςτις οὐ στυγεῖ βροτῶν·

V. 921. χάριν Reiskius. δίκην Cod. *C.* Vide v. 94 1449. Iphig. Taur. 507. Elmsl. ad Bacch. 720.

V. 923. post hunc versum lacunae signa posuit G. H nus, quem sequuti sunt Nauckius et Kirchhoffius. opinor.

V. 924. τὴν δ' Barnesius. τήν τ' Cod. *C.*

V. 928. φρυγῶν Cod. *C.* φρυγῶν τ' ex apogr. Pari ut videtur, Aldus.

V. 929. πάλιν, omissum in Cod. *C.*, supplevit manu da in apogr. Paris. altero, ut hic versus exitus prorsus esse videatur. ποτὲ scripsit Nauckius. Non male.

in hac fabula obvius, ut v. 964. 1012. PFLUGK.

V. 917. δοκῶ μέν] Formula modeste adfirmantis. Infra v. 1205. Soph. El. 61: δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν. Adde Oed. Col. 995. Aload. fr. 8. sive 106. Dind. Nostri Suppl. 771. (794. ibiq. Herm.) Herc. Fur. 713. PFLUGK. Similiter etiam οἶμαι μέν ponitur, de qua voce dixi ad Alcest. 781. p. 106. ed. Goth. sec. R. K.

Ibid. πλέον νέμειν] "Sic ἧσσον νέμουσ' Suppl. 382: πλέον νεῖμαι τῷ πονηρῷ Plut. Op. Mor. p. 249." MUSGRAVIUS. Aesch. Prom 299: οὐκ ἔστιν ὅτῳ μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί, i. e. neminem pluris facio quam te. PFLUGK.

V. 918. μᾶλλον ἢ χρ. πατρί] Sunt haec instar supplementi ad superiorem sententiam: quare etsi praecessit πλέον, tamen repetiit μᾶλλον. Huiusmodi plurima exempla in quibus sollemnis et gitimus particulae com pleonasmus. Xenoph III, 13, 5: χαριέστερο προεξορμᾶν ἡμέρᾳ μιᾷ ἢ ὑστερίζειν. Cyrop. II Isocrat. Helen. Enco 53. V. Schoemann. a p. 194. PFLUGK. Sin est quod Graeci quum tum esset ἄλλος, in negativis ἀλλ' ἤ, quo fuit ἄλλ' ἤ, eam ipsa praecessit, notionem r intulerunt, qua de re explicavi ad Devar. v 31 sqq. R. K.

V. 919. τὰ θεῖ' ἡγουμένη] deos esse cred scilicet vindices sceleri sint. Hecub. 800: νόμῳ θεοὺς ἡγούμεθα. Bacc ἡγείσθω θεούς. El. 58 μηκέτ' ἡγεῖσθαι θεούς. P

V. 922 sq. Verte

ἢ κλήζομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδοῦσ' ἐμὸν
πόσιν Φρυγῶν ᾤκησα πολυχρύσους δόμους.
ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω κἀπιβῶ Σπάρτης πάλιν,
κλύοντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχναις θεῶν
ὤλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἦμην φίλων,
πάλιν μ' ἀνάξουσ' εἰς τὸ σῶφρον αὖθις αὖ,
ἑδνώσομαί τε θυγατέρ', ἣν οὐδεὶς γαμεῖ,
τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικράν,
ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
καὶ μὲν θανὼν ὅδ' ἐν πυρᾷ κατεσφάγη,

V. 931. *οὐκ ἄρ' ἦν φίλων* Cod. *C.*, quod per se falsum non est. Choeroboscus tamen cann. II. p. 882. (Etym. III., p. 430. Cramer anecd. Oxon. t. IV. p. 378). *οὐκ ἤμην τέκνον* (leg. *τέκνων*). Inde *ἤμην* Dindorfius, Pflugkius, Nauckius receperunt.
V. 932. *αὖθις ἂν* Cod. *C. αὖθις αὖ* Canterus.
V. 933. *ἑδνώσομαι* G. Hermannus. Conf. Odyss. *π*, 53. *ὡς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι κτέ. ἐδάσομαι* Cod. secundum apogr. Pariss. *ἐδνάσομαι* Aldus.
V. 935. *ὠνήσομαι* Cod. *C.* Correxit Musurus.
V. 936. *ἐν πυρᾷ κατεσφάγη* Cod. *C. ἐν πυρᾷ κατεστάλη* Reiskius. *ἐν πέρᾳ κατεσφάγη* G. Hermannus, quem sequutus est Nauckius.

te, quum sis rerum divinarum gnara, iustum quid sit ignorare. Constructionis genus notatum a nobis ad Hecub. v. 62 sq. ed. alt. cuius exempla alia in Heracl. 701. El. 336. Phoen. 546. Xenoph. Mem. I. 6, 4 sq., II, 1, 6. Oecon. XIX, 1. Neque incognitum Latinis scriptoribus. Egisse de eodem Madvigium comperio Emendatt. ad Cic. philos. p. 25 sqq. — *τά τ' ὄντα καὶ μή*, i. e. *καὶ τὰ μὴ ὄντα*. PFLUGK.

V. 924. *οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς*] i. e. *ἐκ τῶν κακῶν οἷσιν ἔγκειμαι.* Nam qui *οἷς* pro *ὅτι τούτοις* dictum censet A. Matthiae de hoc quidem loco fallitur. Quodsi pro verbo *ἔγκειμαι* usus esset poeta tali, quod accusativum regeret, ut *ἔχω*, dicturus scilicet erat: *τὴν δ' ἀθλίαν ἔμ' ὧν ἔχω κακῶν ῥῦσαι.* PFLUGK.

V. 925. *πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης*] i. e. *ὑπουργήσασα τοῦτο τῇ τύχῃ, ἐκπληρώσασα τὰ τῆς τύχης.* Nam ut salvi et incolumes sint Helena ac Menelaus, *ἔργον* recte dicitur *τῆς τύχης*, quae maritum uxori reddidit; ut vero eodem statu maneant feliciterque evadere possint, adiumento opus est Theonoae, cuius illud *πάρεργον* est. Similiter *ἔργον* et *πάρεργον* opponit Plutarchus in Amatorio c. 13: *ἀλλ' ὅμως τὸ μέγα τοῦτο καὶ θαυμαστὸν Ἀφροδίτης μὲν ἔργον, Ἔρωτος δὲ πάρεργόν ἐστιν Ἀφροδίτῃ συμπαρόντος.* PFLUGK.

V 932. *εἰς τὸ σῶφρον*] in pudicitiae famam. V. ad Med. 218. Compares Orest. 502: *τὸ σῶφρόν τ' ἂν ἔλαβ' ἀντὶ συμφορᾶς.* PFLUGK.

V. 936. quod G. Hermannus edidit recepitque Nauckius *ἐν πέρᾳ*, Hermannus sic interpretatus est, ut esset regio

πρόσω σφ' ἀπόντα δακρύοις ἂν ἠγάπων,
νῦν δ' ὄντα καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι;
μὴ δῆτα, παρθέν', ἀλλά σ' ἱκετεύω τόδε·
δὸς τὴν χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμοῦ τρόπου
πατρὸς δικαίου· παισὶ γὰρ κλέος τόδε
κάλλιστον, ὅςτις ἐκ πατρὸς χρηστοῦ γεγὼς
εἰς ταὐτὸν ἦλθε τοῖς τεκοῦσι τοὺς τρόπους.

ΧΟΡΟΣ.

οἰκτρὸν μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
οἰκτρὰ δὲ καὶ σύ. τοὺς δὲ Μενέλεω πόθω

V. 940—43. habet Stobaeus flor. LXXXIX. 2. t.
V. 941. παιδὶ Cod. C. παισὶ Stobaeus l. c. "I Advers. p. 217. Electra v. 933. κἀκείνους στυγῶ T ὅςτις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ πόλει." PFLUGK.
"V. 944—946. in cod. C. Theonoae tribuuntur: rem correxit L. Dindorfius. Versu 944. οἰκτροὶ Portus: fortasse recte. Etsi neutrum adiectivorum i

trans mare sita, coll. Aeschylo Supplic. 270. Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας et Eustath. ad Dionys. v. 414. Idque eorum omnium, quae hic proposita sunt, mihi minime displicet. R. K.

V. 937. δακρύοις ἂν ἠγάπων] Recte imperfectum posuit: neque enim perfunctorie maritum Helena lugebit cito ad laetitiam reditura. Rem interprete non egentem operosius quam necesse erat nuper tractaverunt. Tirones comparent Troad. v. 408: εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσεν φρένας, Οὔκουν ἀμισθὶ τοὺς ἐμοὺς στρατηλάτας Τοιαῖςδε φήμαις ἐξέπεμπες ἂν χθονός. Alc. 1039 sq. Xenoph. Oecon. VII, 2: οὐδ' ἂν γε νῦν, ἔφη —, ἑώρας (σχολάζοντα), εἰ μὴ ξένους τινὰς συνεθέμην ἀναμένειν ἐνθάδε. PFLUGK.

V. 943. εἰς ταὐτὸν — τρόπους] i. e. ὅμοιος ἐγένετο τοὺς τρόπους. Plutarchus de virt. mul. c. 25: οὐδὲν ὅμοιος τῷ πατρὶ τοὺς τρόπους. PFLUGK.

V. 944. οἰκτρὸ παρόντες ἐν μέσω Tantum abest ut o loco, quod coniece Portus, antepone videatur, ut unice illud, quod est in κτρόν. Notum schem et a Graecis inde ab Il. β, 204: οὐκ ἀγ κοιρανίη. saepissime Vide adn. crit. De maxime huc pertinet tur aliud Stobaeum p. 431. Δεινὴ μὲν ἀλ θαλασσίων Δειναὶ καὶ πυρὸς θερμοῦ π δὲ πενία, δεινὰ δ' Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω δει κακόν κτέ., saepe eti sum a Latinis poetis. gilio Ecl. 3, 80: pus stabulis, ma gibus imber etc. Dulce satis hum sis arbutus hae Aen. IV,569: Vari tabile semper fe servent etiam tiron

ς ἀκοῦσαι τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὸν οὔτ' ἂν προςπεσεῖν τλαίην γόνυ,
ἂν δακρῦσαι βλέφαρα· τὴν Τροίαν γὰρ ἂν
γενόμενοι πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν.
ι λέγουσιν, ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς
μφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
οὐχὶ τοῦτο τὸ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
ομαι 'γὼ πρόσθε τῆς εὐψυχίας.
εἰ μὲν ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον,

constructione alias frequens nobisque notatum ad Androm. Adde Hipp. 109. Suppl. 508. Iph. A. 333. quaeque e fra-s Euripidis attuli in Diar. schol. Darmstad. a. 1831. II, 3. ' PFLUGK.

. 945. τοὺς δὲ G. Hermannus. τοῦ δὲ Cod. C.

. 953. αἱρήσομαι 'γὼ πρόσθε Porsonus ad Med. 722 μαι τὸ πρόσθε Cod. C. τῆς εὐψυχίας Tyrwhittus. τη ονίας Cod. C.

causa similem vocem a initio mox repeti: Οἰ- μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσῳ Οἰκτρὰ δὲ καὶ σύ. De hoc est etiam illud, quod hoclis Antigona v. 93 sq. : Εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθρα- ὲν ἐξ ἐμοῦ, Ἐχθρὰ δὲ νόντι προςκείσει δίκῃ. Unde apparebit in illo loco, rum etiam librorum au- te, rectius scribi ἐχθραρεῖ quod vulgo reposuerunt f. R. K.

948. δακρῦσαι βλέφα- latio constructionis eadem idetur, quae explicata est raclidis v. 169. ἐς ἄντλον ι πόδα. Aesch. Prom. ηδὲ κρεισσόνων θεῶν ἔρως ον ὄμμα προςδράκοι με. n illud revocaverim Iph. .0. ἔπλευσαν ναΐον ὄχημα, io aliter statuit Matth. 423. PFLUGK. "Rigandi atem hic habet δακρῦσαι: rariorem usum praeivit erus illis δεδάκρυνται δὲ τί, et τίπτε δεδάκρυσαι;" G. HERMANNUS. Vide Iliad. XXII, 491. et XVI, 7. R. K.

V. 950. ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς] Decere aiunt fortem virum lacrimis indulgere in rebus adversis. Bacch. 641: πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἀσκεῖν σώφρον' εὐοργησίαν. Iulianus Orat. III. p. 193: χρήματα μὲν γὰρ εἰς τὸ ἐμφανὲς διδόναι καὶ περιβλέπειν, ὅπως ὅ τι πλεῖστοι τὸ δοθὲν εἴσονται, πρὸς ἀνδρὸς ἀπειροκάλου. Infra v. 1278. ad Heracl. 682. Toup. Cur. noviss. in Suid. p. 258. Lips. Sententiam ipsam sic rettulit Inus fragm. 15. ed. Matth. sive Antiop. fr. 40. Musgr. [n. 411. p. 385. ed. Nauck.] ἀμουσία τοι μηδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ Στάζειν ἀπ' ὄσσων. Contrariam exornavit Iph. A. 446 sqq. PFLUGK.

V. 952. τοῦτο τὸ καλόν] Conferas Phoen. 507: τοῦτ' οὖν τὸ χρηστόν. Suppl. 483. τὸ δυστυχὲς τοῦτο. Plutarch. Alcib. 12. τοῦτο μέντοι τὸ λαμπρὸν ἐπι-

ζητοῦντά μ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμήν,
ἀπόδος τε καὶ πρὸς σῶσον· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
ἄθλιος ἂν εἴην, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανεῖ.
ἃ δ' ἄξι' ἡμῶν καὶ δίκαι' ἡγούμεθα
καὶ σῆς μάλιστα καρδίας ἀνθάψεται,
λέξω τόδ' ἀμφὶ μνῆμα σοῦ πατρὸς πόθῳ·
ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λαΐνον τάφον,
ἀπόδος, ἀπαιτῶ τὴν ἐμὴν δάμαρτά σε,
ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρό σοι σώζειν ἐμοί.
οἶδ', οὕνεχ' ἡμῖν οὔποτ' ἀποδώσεις θανών·
ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλούμενον
οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν εὐκλεέστατον
κακῶς ἀκοῦσαι· κυρία γάρ ἐστι νῦν.
ὦ νέρτερ' Ἅιδη, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,

V. 955. *ζητοῦντά μ'* Reikius. *ζητοῦντά γ'* Cod. *C.*
V. 961. *τόδ'* Tyrwhittus et Gloss. ap. A. Matth V. p. 599. *τά δ'* Cod. *C.* *πατρὸς πεσὼν* Badhamus.
V. 965. *ἀπολέσεις* Cod. *C.* *ἀποδώσεις* Stephanus.
V. 968. post *κακῶς* Kirchhoffius *σ'* inseruit.
V. 972. *ἢ νῦν* Cod. C. *ἢ νυν* L. Dindorfius et kius scripserant.
V. 973 sq. *γε μὴ εὐσεβοῦς πατρὸς ἥσσω* G. Herm quem sequutus est Nauckius. *γ' εὐσεβοῦς πατρὸς κρείσ* *C.* "Exhibui Aldinam lectionem, pro qua Barnesius s *ἀνάγκασόν ποτ'*. Licebit hariolari: *ἀνάγκασόν γ' ἀπ' ε*

φανέστερον ἐποίησεν ἡ τῶν πόλεων φιλοτιμία. PFLUGK.

V. 957. *ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις*] Quod A. Nauckius adscripsit: "Medeae versus hoc loco suspectus", id minime comprobare possum. Nam etsi similia habentur in Med. 447 sq. *Οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν*, haec tamen eiusmodi sunt, ut non solum saepius similiter dici possint, verum paene necesse sit eadem repeti saepius. Vide quae de simili formula *οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον* disputavi ad Alcest.

207 sq. p. 53. ed. Go R. K.

V. 960. *ἀνθάψετ* quod te maxime r possit et velut acul dam incitare. Plut Mor. p. 260. D: *θαυμ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν λόγον καθαψάμενον αὐτοῦ.* p. *τοῦτο γὰρ λεχθὲν τὸ ῥῆμα μὲν ἥψατο, τοὺς δὲ γεννα παρώξυνεν αἰσχύνῃ τῆς ἐλ ἀντέχεσθαι.* V. ad M PFLUGK.

V. 961. *σοῦ πατρὸς* Haec iunge. Sententia huiusmodi: quasi pater t perstes esset, dicam pro

ὡς πόλλ' ἐδέξω τῆσδ' ἕκατι σώματα
πεσόντα τῷ 'μῷ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχεις·
ἢ νῦν ἐκείνους ἀπόδος ἐμψύχους πάλιν,
ἢ τήνδ' ἀνάγκασόν γε μὴ εὐσεβοῦς πατρὸς
ἥσσω φανεῖσαν τἀμά γ' ἀποδοῦναι λέχη.
εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
ἃ σοι παρέλιπεν ἥδε τῶν λόγων, φράσω.
ὅρκοις κεκλήμεθ', ὡς μάθῃς, ὦ παρθένε,
πρῶτον μὲν ἐλθεῖν διὰ μάχης σῷ συγγόνῳ·
κἀκεῖνον ἢ 'μὲ δεῖ θανεῖν· ἁπλοῦς λόγος.
ἢν δ' ἐς μὲν ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῇ ποδί,
λιμῷ δὲ θηρᾷ τύμβον ἱκετεύοντε νώ,
κτανεῖν δέδοκται τήνδ' ἐμοί, κἄπειτ' ἐμὸν
πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε,
τύμβου 'πὶ νώτοις τοῦδ', ἵν' αἵματος ῥοαὶ

πατρὸς Κρείσσω τραφεῖσαν —. coll. Ion. 262. 'γενναίων τ' ἀπὸ τραφεῖσα πατέρων. v. 693. ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων." PFLUGK.

V. 974. τἀμά γ' Barnesius. τἄμ' Cod. *C.* "Nescio an praestet: τἄμ' ἐμοὶ δοῦναι λέχη. Certe quo saepius poeta utitur verbo ἀποδοῦναι, eo facilius fieri potuit, ut id invaderet locum, non illum quidem alienum, verumtamen etiam simplici δοῦναι idoneum. Conf. Dobraeus ad Aristoph. Plut. 913. p. 166. Lips." PFLUGK.

V. 980. μή ποτ' Cod. *C.* μὴ πόδ' Brodaeus.

V. 981. θηρᾷ Canterus. θηρᾶν Cod. *C.* Id fuit olim θηρᾶι.

V. 982. τήνδ' ἐμοὶ Cod. *C.* τήνδε μοι L. Dindorfius, quod confirmare voluit Pflugkius ex Iph. Aul. 1375. κατθανεῖν μέν μοι δέδοκται.

tumulum quae et me digna ac iusta et tuam mentem flectere posse videantur. PFLUGK.

V. 966. ἥδε] Theonoe. At v. 970. in verbis τῆσδ' ἕκατι Helena intelligitur, ut supra v. 882. ξὺν τῇδε. PFLUGK. Scilicet eiusmodi locorum intelligentia adiuvanda erat ab actoribus gestu, ut quae singulis locis persona intelligenda esset, facile appareret. R. K.

V. 978. ἐλθεῖν διὰ μάχης] μάχεσθαι, μάχης κίνδυνον ἀναῤῥίψαι. Herc. Fur. 220: Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολών. Iph. A. 1392. 1415. Explicavi ad Androm. 175, addenda *vero propter* quandam Blomfieldii dubitationem adnotatio Hermanni ad Soph. Oed. Col. 909. PFLUGK.

V. 979. ἁπλοῦς λόγος] Adiecit hoc, ne forte rem diram terroris causa fictam arbitraretur. Conferas Orest. 446: πάντων πρὸς ἀστῶν ὡς θάνω· βραχὺς λόγος. Et, qui locus etiam magis vim formulae declarat, eiusdem fabulae v. 758: ἢ θανεῖν ἢ ζῆν. ὁ μῦθος οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι. Similem vim adfirmandi habet οὐκ ἄλλως λέγω, de quo vid. adnot. ad v. 1106. Postremo adhibeas Phoen. 494: ταῦτ' αὔθ' ἕκαστα, μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς λόγων ἀθροίσας εἶπον. PFLUGK.

τάφου καταστάζωσι· κεισόμεσθα δὲ
νεκρὼ δύ' ἑξῆς τῷδ' ἐπὶ ξεστῷ τάφῳ,
ἀθάνατον ἄλγος σοί, ψόγος δὲ σῷ πατρί.
οὐ γὰρ γαμεῖ τήνδ' οὔτε σύγγονος σέθεν
οὔτ' ἄλλος οὐδείς· ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι,
εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
τί ταῦτα; δακρύοις εἰς τὸ θῆλυ τρεπόμενος,
ἐλεινὸς ἦν ἂν μᾶλλον ἢ δραστήριος.
κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι· δυςκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς·
μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις,

ω

V. 985. *καταστάζουσι* Cod. *C*.
V. 991. *τί ταῦτα; δακρύοις*] Sic Cod. *C*. Kirchhoffio scribendum videtur: *εἰ δ' αὔτ' ἐδάκρυσ'*. V. adn. exeg.

V. 985. "Nescio an scripserit *τάφον καταστάζωσι*. Dicitur utrumque, sed gravius videtur, rigari sanguine sepulcrum quam defluere de eo sanguinem." G. HERMANNUS.

V. 987. *ἀθάνατον ἄλγος σοί*] Homerus Il. π, 498: *Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος Ἔσσομαι*. V. Matth. Gr. §. 432. 5. Aliter cepit idem ad Troad. 491. [Cf. Theocrit. Id. α. 103.] PFLUGK.

V. 990. *ἀλλὰ*] at saltem. V. ad Med. 912. [p. 96. ed. sec.] PFLUGK.

V. 991. *τί ταῦτα; δακρύοις κτέ.*] Deterius est, quod coniecit Kirchhoffius: *τί δ' αὔτ' ἐδάκρυσ'*. Sententia loci haec est. Menelaus illud pronuntiaverat, se si non domum suam, at ad inferos saltem Helenam abducturum esse, quod, si potiri viva illa non posset, interficere et se et illam statuisset. Nunc eius rei rationem explicare vult idque in alacriore oratione interrogatione quodam modo praeparat: *Τί ταῦτα; δακρύοις κτέ.* Quid hoc est? aut dicam: Quo id pertinet? Lacrimando si ad muliebrem morem me converterem, miserabilis potius quam strenuus esse viderer. Qua sententia quid potest esse aptius? R. K.

Ibid. *εἰς τὸ θῆλυ τρ.*] *θηλυνόμενος, μαλθακιζόμενος.* Troad. 1034: *κἀφελοῦ πρὸς Ἑλλάδος Ψόγον τὸ θῆλύ τ', εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς.* Androm. 684: *ἔβησαν εἰς τἀνδρεῖον.* Plutarch. Alex. 35: *τὴν διάνοιαν ἐμμελῶς ἀπάγειν ἐπὶ τὸ ῥᾴθυμον.* De tribracho in quinto pede vid. Lobeck. ad Aiac. 459. PFLUGK.

V. 992. *δραστήριος*] fortis, strenuus. Hercules *ξύλῳ δραστήριος*, clava tremendus, Sylei fr. II. [n. 689. p. 454. ed. Nauck.] Vide egregiam adnotationem Wyttenbachii ad Eunap. p. 192—194. PFLUGK.

V. 993. *δυςκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς*] Haec verba ita corrigi voluit Reiskius ut contraria sententia esset: *δυςκλεῶς γάρ οὖν κτενεῖς*, sine dubio *δυςκλεῶς* ad Theonoen referens, quod nunc est referendum ad Menelaum eiusque sociam, ut

ἵν' ἧς δικαία καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.

ΧΟΡΟΣ.

ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ νεᾶνι, τοὺς λόγους·
οὕτω δὲ κρῖνον, ὡς ἅπασιν ἁνδάνῃς.

ΘΕΟΝΟΗ.

ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν καὶ βούλομαι,
φιλῶ τ' ἐμαυτὴν καὶ κλέος τοὐμοῦ πατρὸς
οὐκ ἂν μιάναιμ', οὐδὲ συγγόνῳ χάριν
δοίην ἄν, ἐξ ἧς δυςκλεὴς φανήσεται.
ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα

V. 992. ἐλεεινὸς Cod. *C.* ἐλεινὸς L. Dindorfius. Mox ἂν om. Aldus. Est in apogr. Paris. altero, fortasse etiam in Cod. *C.*
V. 993. οὖν pro οὐ Reiskius scribendum coniecit. V. adn. exeg.
V. 1001. φανήσομαι Cod. *C.* φανήσεται Badhamus, quem Kirchhoffius et Nauckius sequuti sunt.

sit: Ignominiose enim nos non interficies. Ignominia enim tum esset, si ego ignavus atque mulierum more trepidans miserationem potius commovere vellem quum fortiter agere. Nunc autem quum strenuus sit atque omnia prius experiri malit, quam victas dare manus, ignominiose et turpiter non interficietur. R. K.

V. 996. ἐν σοὶ (ἐστί)] in tua potestate situm est, βραβεύειν τοὺς λόγους, i. e. κρίνειν quasi ἀγῶνα. Sic in Iph. T. 1057. ἐν ὑμῖν ἐστιν. Plato Protag. p. 310. D. 313. A. 356. D. Xenoph. Oecon. VII, 14. Demosth. de Cor. §. 193. Vid. ad Heracl. 499. Iacobs ad Athen. p. 183. Matth. Gr. p. 1140 sq. Bernhardy Synt. p. 210 sq. PFLUGK.

V. 998. ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν] Me mea et natura et voluntas ad iustitiam ac pietatem vocat. Plato Symp. p. 195. B: ὃ δὴ πέφυκεν Ἔρως μισεῖν. Procop. B. Goth. III. p. 256: ἐμπειρία γὰρ λογισμὸν φέρουσα θρασύνεσθαι ἥκιστα πέφυκεν. Iph. A. 407. Wex. ad Soph. Antig. 523. PFLUGK.

V. 1001. ἐξ ἧς δυςκλεὴς φανήσεται] Hanc veram et elegantem emendationem Badhami non dubitavi recipere. Sic demum, si recipimus φανήσεται, apparet Theonoen vera laude et sua et patris et fratris duci, neque quidquam committere velle, quod aut sibi aut patri suo aut fratri ignominiae esse queat. R. K.

V. 1002. ἱερὸν τῆς δίκης] "Plutarchus de amore fraterno p. 479. E: οὐδ' ἐν νῷ πώποτε τὴν φύσιν ὡς ἁγιώτατον καὶ μέγιστον ἱερὸν λαβόντες. Statius Lib. III. 247: mentis sacraria nostrae—Testor. Confer et Demosthenem contra Aristogiton. (I. §. 35. Bekk.) p. 477. ed. Taylor. Synesius Epist. 151: μὴ μολύνῃ τὸν ἁγιώτατον νεών, τὸν νοῦν σου τὸν ἱερόν." MUSGRAVIUS. Adde Antigonae fr. 2. [n. 170 p. 325. ed. Nauck.]: οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος, Καὶ βωμὸς αὐτῆς ἔστ' ἐν ἀνθρώπου φύσει. Meleager Epigr. XII, 7. ibique Iacobs vol. I. 1. p. 29. PFLUGK.

ἐν τῇ φύσει· καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα
ἔχουσα σώζειν Μενέλεων πειράσομαι·
Ἥρα δ' ἐπείπερ βούλεταί σ' εὐεργετεῖν,
εἰς ταὐτὸν οἴσω ψῆφον· ἡ Κύπρις δ' ἐμοὶ
ἵλεως μὲν εἴη, συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ·
πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.
ἃ δ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίζεις πατρί,
ἡμῖν ὅδ' αὐτὸς μῦθος. ἀδικοίημεν ἄν,
εἰ μὴ ἀποδώσω· καὶ γὰρ ἂν κεῖνος βλέπων
ἀπέδωκεν ἄν σοὶ τήνδ' ἔχειν, ταύτῃ δὲ σέ.
καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις
καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ νοῦς

V. 1004. *Μενέλεως* Cod. C. secundum apogr. Pariss. Correxit Brodaeus.
V. 1006. *ἡ Κύπρις δ' ἐμοὶ* Canterus. *ἡ χάρις δ' ἐμοὶ* Cod. C.
V. 1008. delevit Badhamo auctore Nauckius.
V. 1010. *αὑτὸς* A. Matthiae. *αὐτὸς* Cod. C.
V. 1012. *τήνδ'* Musgravius. *τὴν γ'* Cod. C.

V. 1006 sq. Decet sanctissimam virginem ista *περὶ τὸ θεῖον εὐλάβεια*, praesertim in Venere, saeva in detrectantes dea. *Συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ* verbis A. Matthiae interpretere, nunquam adstitit mihi. Comparavit haec Sophocleis Hermannus Aiac. 1281: *ὃν οὐδαμοῦ φῂς οὐδὲ συμβῆναι ποδί.* PFLUGK.

V. 1008. *πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί*] Non adsentior iis, qui hunc versum nuper deleri voluerunt, ut tristem vel potius absurdum. Nam quid tristitiae id habeat, quod sapiens ac divinitate praedita virgo praedicet se nolle, si id fieri possit, coniugio se dare, non adsequor. Absurdi autem nihil inest in eo, quod dicitur: Venus mihi propitia sit id est, in me saeva aut crudelis esse ne velit, adhuc autem eam experta non sum, operam vero dabo — modeste virgo reveretur deam nec dicit: *μενῶ*, sed *πειράσομαι μένειν*, quod rem non penes se solam esse sentit —, ut semper maneam virgo. R. K.

V. 1009. *ἃ δ' ἀμφὶ τύμβῳ*] Quod ad istam tuam circa tumulum patris exprobrationem attinet: ego tibi adsentior. Med. 547: *ἃ δ' ἐς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας, Ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς.* Hom. Od. ρ, 138: *ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω.* PFLUGK.

V. 1010. *ἀδικοίημεν ἄν, εἰ μὴ ἀποδώσω*] Ne requiras *ἀποδοίην*, compara Or. 598: *ποῖ τις οὖν ἔτ' ἂν φύγοι, Εἰ μὴ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;* Suppl. 520: *ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγμαθ' οὕτως, εἰ 'πιταξόμεσθα δή.* Iph. A. 1189: *ἦτἄρ' ἀσυνέτους τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν, Εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖ φρονήσομεν.* V. Stallb. ad Plat. Apol. p. 42. ad Protag. p. 99. ad Remp. IX. p. 278. [Rost

τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει
ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.
ὡς οὖν περαίνω μὴ μακράν, σιγήσομαι
ἅ μου καθικετεύσατ', οὐδὲ μωρίᾳ
ξύμβουλος ἔσομαι τοῦ κασιγνήτου ποτέ.
εὐεργετῶ γαρ κεῖνον οὐ δοκοῦσ' ὅμως,
ἐκ δυςσεβείας ὅσιον εἰ τίθημί νιν.
αὐτοὶ μὲν οὖν τὴν ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε,
ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδὼν σιγήσομαι.
ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε χἰκετεύετε
τὴν μέν σ' ἐᾶσαι πατρίδα νοστῆσαι Κύπριν,
Ἥρας δὲ τὴν ἔννοιαν ἐν ταὐτῷ μένειν,

V. 1013--1016. damnavit Dindorfius.
V. 1017. παραίνω Stephanus. παραινῶ Cod. C. secundum apogr. Pariss.
V. 1019. τῆ κασιγνήτου Dobraeus. τοῦ κασιγνήτου Cod. C.
V. 1021. ἐξ εὐσεβείας — τίθημι νῦν Cod. C. secundum apogr. Pariss. ἐκ δυςσεβείας — τίθημί νιν Brodaeus.

gr. Gr. §. 121. A. b. p. 632. ed. sept.] PFLUGK.

V. 1014-1016. Sententia ex Anagorae contubernio ducta: quam explicavit Valcken. Diatribes cap. VI. §. 54—57. Cf. Schaubach. de Anaxag. p. 135 sqq. PFLUGK. Recte adnotavit G. Hermannus merito haec laudasse Valckenarium in diatriba de fragm. Euripidis p. 57. sic a Grotio conversa: Anima post fati diem Iam non ut ante vivit: at sensus tamen Servat perennes, hospes aeterni aetheris. Neque vero adsentior iis, qui hos nuper versus eiicere voluerunt. Habet enim hoc omnino Euripides, ut saepius quam alii poetae decreta sua in aliena persona interponat. Vide quae dixi supra ad v. 903-908. p. 117. R. K.

V. 1017. μὴ μακράν] μὴ διὰ μακρῶν, ut finem orando faciam, nec longius orationem extraham. Ion. 1569: ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα καὶ χρησμοὺς θεῷ. PFLUGK.

V. 1022. αὐτοὶ μὲν οὖν τὴν ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε] Versus non optimus, sed bona tamen sententia. G. Hermannus, verbis transpositis scripsit αὐτοὶ μὲν οὖν εὑρίσκετ' ἔξοδόν τινα. Nauckius leniorem medicinam auctore Fixio adhibuit, dum scribit: αὐτοὶ μὲν οὖν τιν' ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε, qui recte fecit quod nec transposuit verba et γ', quod ad hunc locum aptissimnm est, retinuit, et in eius quidem sententiam concederem, nisi etiam articulum τήν, quoniam certae rei exitus quaeritur, servandum putarem. De γὲ particula singulare nomen efferente dixi ad Devarium vol. II. p. 276 sqq. Hoc autem loco in Theonoes oratione hoc nomen propterea effertur, quod ipsa tacendo dumtaxat adiuvare vult, ut exitum quidem ipsum Menelao atque Helenae inveniendum relinquat. R. K.

V. 1025. τὴν μὲν — Κύπριν] Ordo, quomodo capienda

ἣν εἰς σὲ καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας.
σὺ δ', ὦ θανών μοι πάτερ, ὅσον γ' ἐγὼ σθένω,
οὔποτε κεκλήσει δυςσεβὴς ἀντ' εὐσεβοῦς.

ΧΟΡΟΣ.

οὐδείς ποτ' εὐτύχησεν ἔκδικος γεγώς,
ἐν τῷ δικαίῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας.

ΕΛΕΝΗ.

Μενέλαε, πρὸς μὲν παρθένου σεσώσμεθα.
τοὐνθένδε δὴ σὲ τοὺς λόγους φέροντα χρὴ
κοινὴν συνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἄκουε δή νυν· χρόνιος εἶ κατὰ στέγας,
καὶ συντέθραψαι προςπόλοισι βασιλέως.

V. 1028. σὺ δ' ὦ Cod. C. σὺ δ' αὖ Aldus sine auctoritate. Mox γ' post ὅσον om. apogr. Paris. alterum. "Solet illa particula, quae versum desiderata pessumdedit, pronomini adhaerere: ut in formula ὅσον γε τοὐπ' ἐμέ, de qua Porsonus ad Or. 1338. similibusque, quas tractaverunt eruditissimi interpretes Eunapii T. I. p. 152. T. II. p. 26." PFLUGK. Vide me ad Devar. vol. II. p. 306. R. K.

V. 1041. ἂν addidit Canterus, omissum in Cod. C.

sint, monstrat; nimirum τὴν μὲν loco pronominis, cui ἐξηγήσεως χάριν nomen additum. Cf. El. 781: ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης. Soph. Phil. 371: ὁ δ' εἶπ' Ὀδυσσεύς. Talia infinita apud Homerum. Ex eodem fonte ista manavit elegantia, quam immodice consectatur Aelianus aliique recentiorum. e. c. Var. Hist. II, 40: πίθηκος δὲ καὶ ἐλέφας, ἐὰν οἶνου πίωσιν, ὁ μὲν τῆς ἀλκῆς ἐπιλανθάνεται ὁ ἐλέφας, ὁ δὲ τῆς πανουργίας. PFLUGK. Non dicam ab Homero haec expressa esse, sed potius e sermone vulgi cotidiano desumpta esse, quo potissimum ii debebant uti, qui eiusmodi narratiunculas conscripserunt populari captui accommodatas. Nam cotidiani fere sermonis est non suspendere e singulis singula nec conectere orationem, sed soluta magis ac laxa orationis compositione uti. R. K.

V. 1027. ἣν — σωτηρίας] Genetivi ratio in constructione ἔννοια σωτηρίας supra explicata ad v. 350. Sed traiectum, ut hoc loco, invenias in Cycl. 56: δέξαι θηλαῖσι σποράς, ἃς ἔλειπες ἀρνῶν θαλάμοις. Bacch. 1208: ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν, Κάδμου θυγατέρες, θηρὸς ἣν ἠγρεύσαμεν. Ibid. 1331. Hippol. 338. PFLUGK.

V. 1029. Finita hac oratione recedit a scaena Theonoe, ut iam Menelaus et Helena secreta consilia capere queant. R. K.

V. 1039. πείσειας ἄν τιν'] ἐκείνων scil., οἵτινες κτέ. Ut Or. 57. μή τις εἰσιδὼν Μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ Παῖδες

ΕΛΕΝΗ.

ὕτ' ἔλεξας; εἰςφέρεις γὰρ ἐλπίδας,
τι δράσων χρηστὸν εἰς κοινόν γε νῷν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

κς ἄν τιν', οἵτινες τετραζύγων
ἀνάσσουσ', ὥςτε νῷν δοῦναι δίφρους; 1040

ΕΛΕΝΗ.

μ' ἄν· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φευξούμεθα,
ἄπειροι βαρβάρου τ' ὄντες χθονός;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τον εἶπας. φέρε, τί δ', εἰ κρυφθεὶς δόμοις
μ' ἄνακτα τῷδε διστόμῳ ξίφει;

ΕΛΕΝΗ.

ν σ' ἀνάσχοιτ' οὐδὲ σιγήσειεν ἂν 1045

1043. ἀδύνατον εἶπας Helenae tribuit Cod. *C.* Correxit tthiae.

1045. σ' pronomen in cod. *C.* omissum. Pflugkium, itti posse putavit, si vera tradidisset G. Dindorfius in praef. en. p. VII sqq., in viam iam revocavit V. C. F. Rost, llegavit G. Hermannum de mensura utriusque ἄν. V. eius Vol. IV. p. 378.

ν εἰς πέτρων ἔλθῃ βολάς. is τὸν τραγικὸν ὄγκον in ὄχων ἀνάσσειν observavi- Androm. 447. Nec sane , cur Aristoteles re- erit illud e Telepho fr. 700. p. 458. ed. Nauck.]: ἀνάσσει. Haud dissi- ιμένες ὄχων Suppl. 674. ποιμένες in Aeschyli 770. — Versu sequente undat. Thucyd. I, 66: ὥστε ἐξελθεῖν. III, 31: τε οἴεσθαι καὶ Πισσού- στε ξυμπολεμεῖν. III, 70: ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι. tth. Gr. §. 1037 sq. gr. Gr. §. 122. p. 654. .] Schaef. ad L. Bos. 4. ad Soph. T. II. p. PFLUGK. Id discri- ι eiusmodi locis est ad- στε an omittas, quod si abest particula, non ponitur nisi ipsum argumentum (der Inhalt) eius, de quo alicui persuadere velis. Quod contra si adiungitur ὥστε particula, eventus (das Resultat) indicatur eius rei, quae nascitur ex eo, de quo alicui persuades. R. K.

V. 1043. ἀδύνατον εἶπας] i. e. ἀδύνατόν ἐστιν ὃ εἶπας. Sic Phoen. 395: δοῦλον τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἃ τις φρονεῖ. Iph. T. 1021: δεινὸν τόδ' εἶπας, ξενοφονεῖν ἐπήλυδας. Archelai fr. 24: [n. 256. p. 345. ed. Nauck.] τὸ ῥᾷστον εἶπας, αἰτιάσασθαι θεούς. Plato de Rep. VIII. p. 567. E: ἦ μακάριον λέγεις τυράννου χρῆμα, εἰ τοιούτοις φίλοις τε καὶ πιστοῖς ἀνδράσι χρῆται. id est, ἦ μακάριον τυράννου χρῆμα, εἰ τοιούτοις φίλοις —

μέλλοντ' ἀδελφὴ σύγγονον κατακτανεῖν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲ μὴν ναῦς ἔστιν, ᾗ σωθεῖμεν ἂν
φεύγοντες· ἣν γὰρ εἴχομεν θάλασσ' ἔχει.

ΕΛΕΝΗ.

ἄκουσον, ἤν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν.
βούλει λέγεσθαι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

κακὸς μὲν ὄρνις· εἰ δὲ κερδανῶ λέγων,

V. 1050. λόγῳ θανεῖν, temere e versu 1052. huc ill Kirchhoffius, τεθνηκέναι auctore Cobeto restituit N
V. 1051. λέγειν Cod. C. λέγων Barnesius.

χρῆται οἷς λέγεις. Xenoph. Oecon. XX, 27. Plautus Mercat. III, 4, 56: [641. Ritschl.] non hominem mihi, sed thensaurum nescio quem memoras mali. Conferas etiam adnotationem ad Hecub. 670. PFLUGK.

V. 1049. ἤν τι — σοφόν] Xenoph. Cyrop. II, 4, 16: ἄκουε τοίνυν — ἤν τι σοι δόξω λέγειν. Electra v. 109: ἐξώμεσθα κἀκπυθώμεθα Δούλης γυναικός, ἤν τι δεξώμεσθ' ἔπος, Ἐφ' οἷσι, Πυλάδη, τήνδ' ἀφίγμεθα χθόνα. V. ad Androm. 44. PFLUGK.

V. 1050. Λόγῳ θανεῖν est mortuum dici, dum reapse vivas. Ut in Sophoclis Electra v. 59: τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ', ὅταν λόγῳ θανὼν Ἔργοισι σωθῶ; Illud vero non sine pleonasmo dicitur, λέγεσθαι λόγῳ θανεῖν, cuius simile apud Demosthenem c. Aristogit. II. §. 23: τοὺς μὲν φάσκοντας τούτους τῷ λόγῳ φιλεῖν ὑμᾶς, χαίρειν ἐάσατε. Philem. inc. fab. fr. V: Μείζω τὰ κακὰ ποιοῦσι πολλοί, δέσποτα, Αὐτοὶ δι' αὑτοὺς ἢ πέφυκε τῇ φύσει, ubi vide Meinekium. Conf. Porson. ad Med. 289. Lobeck. ad Phryn. p. 754. Similia ista dixi, non prorsus eiusdem generis: neque enim in his Euripideis nihil tribuendum

videtur collocationi PFLUGK. Recte G. nus adnotavit, etiar fendi posset λέγεσθαι de genere vide etiai tulit A. Matthiae p. 286., tamen valde esse propterea, qu verbis μὴ θανὼν λ statim aliter uteretur Sed tamen illud minu videtur, quod ipse d coniectura edidit: β σθαι, μὴ θανὼν ἔργ Una ratio defenden C. auctoritatis mihi videtur, ut dicamus nis avertendi causa et circumspecte loc Helenam, ut omni species removeretur.

V. 1051. κακὸς μ Omen quidem i lum, scil. θανεῖν Aeschylus fragm. p. 338. ed. Herm. n ed. Nauck.] ὄρνιθα σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ. Co Pseudol. II, 4, 22. Heracl. 730. p. 10 PFLUGK.

V. 1054. πρὸς σιον] Orest. 1121: αὐτὴν θησόμεσθ' ἃ Phoen. 772: ἐγὼ δὲ τι κὴν ἐμεμψάμην Ἥδη

ἕτοιμός εἰμι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν.

ΕΛΕΝΗ.

καὶ μὴν γυναικείοις σ' ἂν οἰκτισαίμεθα
κουραῖσι καὶ θρήνοισι πρὸς τὸν ἀνόσιον.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σωτηρίας δὲ τοῦτ' ἔχει τί νῷν ἄκος;
παλαιότης γὰρ τῷ λόγῳ γ' ἔνεστί τις.

ΕΛΕΝΗ.

ὡς δὴ θανόντα σ' ἐνάλιον κενῷ τάφῳ

V. 1053. σ' omissum in Cod. *C.* addidit G. Hermannus.
V. 1056. Menelao dedit Tyrwhittus. Helenae tribuit Cod. *C.*

Hom. Od. τ, 288: ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν. Aristoph. Nub. 517: κατερῶ πρὸς ὑμᾶς. Xenoph. Mem. IV, 2, 36: πρὸς τοὺς θεοὺς ἀρέσθαι, i. q. vulgo τοῖς θεοῖς. Utramque constructionem coniunxit Plato de Rep. II. p. 378. D., ubi cf. Stallb. et Schaefer. ad Plutarch. vol. IV. p. 309. Sic denique etiam Latini. Plautus Mil. glor. IV, 2, 88. [v. 1080. Ritschl.] Eo minus dixi, ne haec censeret me *advorsum* se mentiri. PFLUGK.

V. 1055. σωτηρίας ἄκος] praesidium salutis. Phoen. [illegible]: φάρμακον σωτηρίας. Dio Chrysost. T. I. p. 271: φάρμακον σωφροσύνης, ubi v. Reisk. Sic Orest. 724. dicitur καταφυγὴ σωτηρίας, alio scilicet modo quam v. 448: καταφυγὰς κακῶν. Item v. 1190: τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισσοῖς φίλοις. v. 1203: σωτηρίας ἔπαλξιν. Conf. Wyttenb. ad Eunap. T. II. p. 35 sq. Schaefer. ad Plutarch. vol. V. p. 318. PFLUGK.

V. 1056. Παλαιότης significat crassum aliquid et veteris aevi simplicitatem sapiens. Eodem sensu saepius usurpatur ἀρχαῖος a Comico, Nub. 980. 1742. et alibi." TYRWHITTUS. Conf. Iacobs. ad Athen. p. 338. Ego tamen potius intelligam subdolam quandam simplicitatem et dolum reconditum magis quam ut facile a quovis deprehendi possit. Compares haec Philostrati in Vitis Sophistarum L. II. p. 612: καὶ τὰ ἀναγιγνωσκόμενά τε καὶ λεγόμενα παλαιότερα ὄντα ἢ νέῳ γε ἐνθυμηθῆναι. PFLUGK. Non male credo Pflugkium hunc locum expedivisse. Nam παλαιὸς eodem iure callidus ac versutus dici Graece potuit, quo a Latinis dictus est veterator, qui mala arte ac fallacia alterum decipit. Nec dissimile prorsus illud Philostrati est, quod attulit Pflugkius. Nam quod ἀπαιόλη pro παλαιότης scribendum coniecit G. Hermannus commendavitque A. Nauckius, etsi speciem veritatis prae se ferre videtur, tamen propterea non probo, quod ἀπαιόλη est potius defraudatio rerum ipsarum, non deceptio, quae verbis fit, ut in Aeschyli loco, quem servavit Eustathius p. 352, 33. τέθνηκεν αἰσχρῶς χρημάτων ἀπαιόλῃ. R. K.

V. 1057 sq. Quasi in mari perieris, condendi te cenotaphio veniam petam. Ficta res est, quam precibus obtendet: eo addidit particulas ὡς

θάψαι τύραννον τῆςδε γῆς αἰτήσομαι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

καὶ δὴ παρεῖκεν· εἶτα πῶς ἄνευ νεὼς
σωθησόμεσθα κενοταφοῦντ' ἐμὸν δέμας;

ΕΛΕΝΗ.

δοῦναι κελεύσω πορθμίδ', ᾗ καθήσομεν
κόσμον τάφῳ σῷ πελαγίας ἐς ἀγκάλας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὡς εὖ τόδ' εἶπας πλὴν ἕν· εἰ χέρσῳ ταφὰς
θεῖναι κελεύει σ', οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει.

ΕΛΕΝΗ.

ἀλλ' οὐ νομίζειν φήσομεν καθ' Ἑλλάδα
χέρσῳ καλύπτειν τοὺς θανόντας ἐναλίους.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

τοῦτ' αὖ κατορθοῖς· εἶτ' ἐγὼ συμπλεύσομαι
καὶ συγκαθήσω κόσμον ἐν ταὐτῷ σκάφει.

V. 1058. παρῆκεν Cod. *C.* secundum apogr. Pariss. παρεῖκεν Musurus.

δν
V. 1060. κενοταφοῦντ' Cod. *C.*

V. 1061. κελεύων Cod. *C.* Emendavit ex apogr. Paris. altero Aldus. καθήσομαι Cod. *C.* καθήσομεν Musgravius.

δή. Quibus eodem modo utitur infra v. 1378. Phoen. 873: ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι, i. e., vana ducti opinione, deos a se vinci posse. Alc. 1014. Hecub. 1152. ibiq. adnot. Conf. Heind. ad Plat. Gorg. §. 54. Seidl. ad Iph. T. 1304. Fritzsch. ad Luciani D. D. p. 53. Stallb. ad Gorg. p. 95. Klotz ad Devar. vol. II. p. 405 sq. Hinc emendationem petiit Dionis Cassii Schaeferus ad Plutarch. vol. IV. p. 383 sq. emendandus item Charito L. VIII, 2. p. 130, 17. Adde C. Fr. Hermann. ad Lucian. de conscr. hist. p. 57 sq. PFLUGK.

V. 1058. καὶ δὴ παρεῖκεν] Finge eum istam tibi veniam dedisse. Med. 386: καὶ δὴ τεθνᾶσι, ubi v. adnot. p. 49. ed. Goth. sec. et ad Androm. 334. PFLUGK.

V. 1062. πελαγίας ἐς ἀγκάλας] Infra v. 1436: πελαγίους ἐς ἀγκάλας. Orest. 1376: ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν ταυρόκρανος ἀγκάλαις ἑλίσσων κυκλοῖ χθόνα. Aesch. Choeph. 579: πόντιαι ἄγκαλαι. fragm. 301: ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. PFLUGK.

V. 1064. θεῖναι κελεύει σ'] Hanc codicis scripturam recte retinuit Nauckius. Neque enim opus est L. Dindorfii correctione κελεύσει, quod condicio etiam sine certi temporis significatione proponi hoc loco potuit, defenditque κελεύει etiam quod sequitur φέρει. R. K. —

ΕΛΕΝΗ.

ὶ παρεῖναι δεῖ μάλιστα τούς τε σοὺς
ἥρας, οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ιὴν ἐάνπερ ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
παρ' ἄνδρα στήσεται ξιφηφόρος.

ΕΛΕΝΗ.

ἡ βραβεύειν πάντα· πόμπιμοι μόνον
ι πνοαὶ γένοιντο καὶ νεὼς δρόμος.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου.
θανόντα τοῦ μ' ἐρεῖς πεπυσμένη;

ΕΛΕΝΗ.

ιαὶ μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μόρον
ς πλέων σὺν παιδὶ καὶ θανόνθ' ὁρᾶν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἰν τάδ' ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη

1064. κελεύει Cod. C. κελεύσει L. Dindorfius.
1067. τοῦτ' εὖ proposuit A. Nauckius. Mihi aptior hoc particula videtur, qua significatur hoc ab altera parte recte e quae dixi ad Devar. vol. II. p. 208 sqq. R. K.
1073. Kirchhoffius coniecit βραβεύειν ταῦτα.

— φέρει] nihil pro- ;uppl. 596: ἀρετὴ δ' οὐ- ι Βροτοῖσιν, ἣν μὴ τὸν ίζοντ' ἔχῃ. PFLUGK.

65. Recta oratione si diceret: ἀλλ' οὐ νομί- ιθ' Ἑλλάδα. In talibus n τὶς vel οἱ ἄνθρωποι ndum esse aiunt. Cf. 50. Xenoph. Oecon. Ἰομίζειν hac significatio- ι est uti consuetu- iqua, illustravit Wes- ad Diod. Sic. vol. IV. Dind. PFLUGK.

;6. τοὺς θ. ἐναλίους] ν ἁλί. Inde factum, ut ιm tertio loco poneretur. 057. ad Androm. 831. K.

67. τοῦτ' αὖ κατορθοῖς] "sc. τῷ λόγῳ, idem quod τοῦτ' αὖ εὖ εἶπας, quod Suppl. 417. erat διορθεύειν λόγους." MATTHIAE.

V. 1068. "Matthiae auctor fuit L. Dindorfio et Pflugkio, ut signum interrogandi in fine huius versus ponerent. Potuerunt haec quidem interrogari a Menelao, nec sane dicta sunt quasi ipse hoc consilium capiat, sed recte etiam sine interrogatione pronuntiantur ut verba coniectantis, quasi dicat: intelligo, me vis una navem conscendere." G. HERMANNUS.

V. 1069. Particula καὶ traiecta videtur, quum sit iungenda cum μάλιστα. Cf. Matth. Gr. §. 461. PFLUGK.

ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων.

ΕΛΕΝΗ.

εἰς καιρὸν ἦλθε, τότε δ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο.
τὸ δ' ἄθλιον κεῖν' εὐτυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

πότερα δ' ἐς οἴκους σοὶ συνεςελθεῖν με χρὴ
ἢ πρὸς τάφῳ τῷδ' ἥσυχοι καθώμεθα;

ΕΛΕΝΗ.

αὐτοῦ μέν'· ἢν γάρ καί τι πλημμελές σε δρᾷ,
τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο φάσγανόν τε σόν.
ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα βοστρύχους τεμῶ
πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι
παρῇδί τ' ὄνυχα φόνιον ἐμβαλῶ χροός.

V. 1089. χερὸς Iacobsius Animadv. p. 168. Dob
χροός Cod. C.
V. 1090. ἀγὼν Cod. C. ὁ ἀγὼν Musurus. Vide E
um ad Soph. Oed. Col. 1148. δύο apogr. Paris. alterun
videtur, Cod. C. δύω apogr. Paris. alt. et Musuru
Brunck. ad Orest. 857. ad Aristoph. Ran. 1405.

V. 1080. ναυτικῶν ἐρειπίων] Genetivi pendent a ῥάκη: panni de naufragio servati. [Adsensus est G. Hermannus Pflugkio, qui sic verba constructa esse monuit: τάδ' ἀμφίβληστρα σώματος ξυμμαρτυρήσει ῥάκη ναυτικῶν ἐρειπίων. R. K.] Troad. 1025: ἐν πέπλων ἐρειπίοις. Aeschylus fragm. 258: καὶ σκευοθηκῶν ναυτικῶν τ' ἐρειπίων. PFLUGK.

V. 1081. εἰς καιρὸν ἦλθε] ἐν καιρῷ πάρεστι sive καίριά ἐστι τὰ ῥάκη. Troad. 739: τὸ δ' ἐσθλὸν οὐκ εἰς καιρὸν ἦλθέ σοι πατρός, i. e. nobilitas patris parum tibi opportuna est. — τότε, antea, scil. ὅτ' ἀπώλλυτο. Or. 99: σοφέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους. Iph. A. 46. PFLUGK.

Ibid. "ἀπώλλυτο, quibus tum indutus erat. Nam quae nunc gerit vestim liquiae sunt illorum qu erunt in mari, de quibu dixit v. 421 sq." G. HE NUS.

V. 1082. εὐτυχὲς πέσοι] fortasse fe eveniet. Conf. v. 64 bum πίπτειν de eventu pc rum Ion. 411: ἅ τε νῷν λαια πρόσθεν ἦν, Ἐς π σὸν μεταπέσοι βελτίονα. 1221: εἰ γὰρ ὡς θέλω κ ὅδε πέσοι. Herod. V] χαραδοχέοντες καὶ οὗτοι λεμον ἢ πεσέεται. PFLU

V. 1085. δρᾷ] si in animum induxeri ad Androm. 811. coll. tione Schaeferi ad F vol. IV. p. 397 sq. PF

V. 1088. μέλανα luctu. V. Alc. 426. Or. PFLUGK.

γὰρ ἀγών, καὶ βλέπω δύο ῥοπάς·
ι θανεῖν δεῖ μ', ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
:ρίδα τ' ἐλθεῖν καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
τνι', ἣ Δίοισιν ἐν λέκτροις πίτνεις,
δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
λειθ', ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
ὖνθ', ἵν' οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
, ἣ 'πὶ τῷ 'μῷ κάλλος ἐκτήσω γάμῳ,
Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
θὲ λύμης, ἥν μ' ἐλυμήνω πάρος,
μα παρασχοῦσ', οὐ τὸ σῶμ', ἐν βαρβάροις.
ν δ' ἔασόν μ', εἰ κατακτεῖναι θέλεις,
πατρῴᾳ. τί ποτ' ἄπληστος εἶ κακῶν,
ς, ἀπάτας δόλιά τ' ἐξευρήματα

1092. ἢ πατρίδ' ἀπελθεῖν ex apogr. Paris. altero Aldus.
1093. πιτνεῖς Cod. C.
1096. ῥιπτοῦνθ' Cod. C. ῥίπτονθ' Elmsleius. Vide :kium ad Ai. 239. ῥιπτεῖν, quod est iactare, videtur hoc tiam aptius esse quam ῥίπτειν, quod est iacere. Vide ixi ad Heraclid. 149 sq. p. 45. ed. Goth. sec. R. K.

089. Iunge φόνιον χροός, ›m corpus laceran- Auctor Hermannus ad 760. [et ante eum Hea- et gravior omnibus pa- sui vindex poeta Androm. 5: τοξοσύνα φόνιος πα- t infra v. 1104: φίλτρά θ' ›ὰ δωμάτων. Orest. 458: θυγατρὸς πενθίμῳ. Ae- us Agam. 1127: γάμοι ὀλέ- ρίλων. Plato de Rep. V. . D: νίκην ξυμπάσης τῆς σωτηρίαν. PFLUGK.

090. δύο ῥοπάς] De rae ῥῶ ad producendam ι syllabam vid. adn. crit. 92. Ῥοπὴ autem hoc loco entus. Menander p. :ς πάντα καιρὸν καὶ τύχης ῥοπήν. Iulianus ad ıt. p. 472: ἡ τύχη βιαζο- ἐκεῖν ἧπερ ἂν ἐθέλῃ τὰ τα. Cf. Iacobs. ad Anth. Gr. vol. I, 1. p. 17 sq. PFLUGK.

V. 1093. πίτνεις] Alc. 1059: ἐν ἄλλης δεμνίοις πίτνειν νέας. PFLUGK.

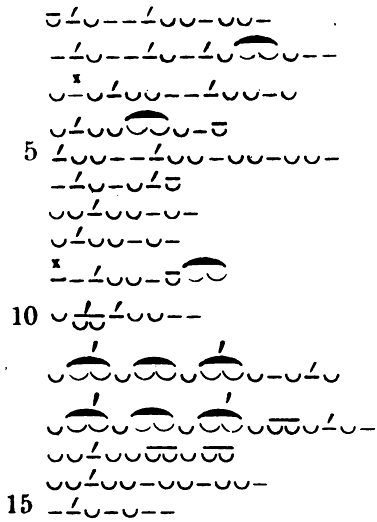
V. 1094. ἀνάψυξον πόνων] requiem dato respiramenque malorum. De constructione cf. v. 40. et adnot. Suppl. 615: κακῶν ἀναψυχάς. Androm. fragm. 33. [n. 135. p. 319. ed. Nauck.] Hom. Il. λ, 382. ἀνέπνευσαν κακότητος. Cf. Soph. Ai. 274. Plutarch. Cim. 3. PFLUGK.

V. 1096. ἀστέρων ποικίλματα] Plato de Republ. VII. p. 529 C: ταῦτα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ποικίλματα. Sisyphi fragm. I. v. 33: τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ δέμας, Χρόνου καλὸν ποίκιλμα. PFLUGK.

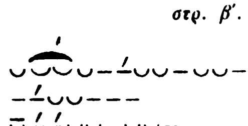
V. 1097. κάλλος ἐκτήσω] pulcritudinis praemium adepta,

ἀσκοῦσα φίλτρα θ' αἱματηρὰ δωμάτων;
εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἄλλά γ' ἡδίστη θεῶν
πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω.

V. 1104. σωμάτων Musgravius. δωμάτων Cod. C.
V. 1107 sqq. στρ. α'.

στρ. β'.

es. V. Bernhardy Syntax. p. 56. PFLUGK.

V. 1104. αἱματηρὰ δωμάτων] Matthiae et Pflugkius ad v. 1089. existimant genetivum δωμάτων ab adiectivo αἱματηρὰ suspensum esse. Id improbans G. Hermannus commendavit Musgravii emendationem σωμάτων, quae sane multum habet quo se commendet. R. K.

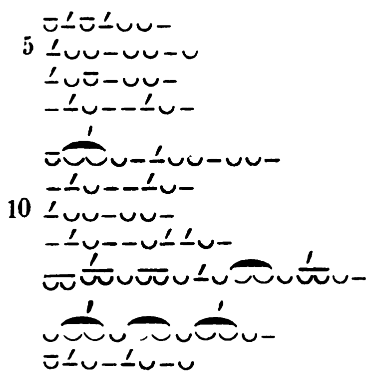
V. 1106. πέφυκας ctari poterat ἔφυς ἄν. tationem structurae attu tum τἄλλα. — οὐκ ἄλ γω, non diffiteor. E μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες· λως λέγω. Rhes. 271: σκ τηρές ἐσμεν· οὐκ ἄλλω Conf. ibid. v. 164. Ore Aesch. Sept. 475. PF

V. 1107 sqq. Argu carminis e rebus Troiani

ΧΟΡΟΣ.

στρ. ά.

σὲ τὰν ἐναυλείοις ὕπο δενδροκόμοις

ra mixta e genere dactylico et glyconeis. De forma glyconei trophae prioris v. 7. 13. vid. Herm. Elem. p. 557; notabilis m v. 13. solutio arseos, de qua dixit Seidler. de VV. DD. 27. De v. 8. Herm. p. 556. Alterius strophae v. 4. formam it eam, de qua dixit Hermannus p. 555. Versus 5. et 6. or ne coniungendi sint. Versu 12. notabilis est anapaestus in o pede admissus in stropha: quae res dubitationem mihi in-, ne non recte amplexus sim emendationem Hermanni in omachae v. 485. PFLUGK. Ceterum de hoc melico carmine er G. Hermannum et ceteros recentiores editores bene ri studuit Ferd. Bambergerus in dissertatione: 'Einige Ver-erungsvorschläge zum Chorgesange in Euripides na in Zimmermanni diar. antiq. stud. a. 1839. n. 45 sq. ta in eius Opuscul. philolog. (Lips. 1856). p. 99 sqq.

'. 1107. ἐναυλείοις Cod. C. ἐν αὐλείοις ex apogr. Paris. al-ıldus.

t chorus quo consilio di istraverint, quum multa populo adversa accide-que ipsa Helena, quamvis a carens et Iove orta, im-ra fama feratur. Postremo endit hominum temerita-[ui armis quam foedere ias componere malint. credo cum adsensu spe-m haec canebantur, ex-plerisque *commodi aut* nihil aut parum ex illo gravissimo cum Lacedaemoniis bello perceptum, clades vero permagnas victoribus victisque oblatas. PFLUGK.

V. 1107. ἐναυλείοις ὕπο δενδροκόμοις] Recte A. Matthiae adiectivum ἐναύλειος ita formatum esse ait, ut in Rhesi v. 269: *αἱ προσαύλειοι τύχαι* dicantur, τὰ ἐναύλεια autem hoc *loco* dici pro substantivo, ut

μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν ἀναβοάσω
σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα, μελῳδὸν
ἀηδόνα δακρυόεσσαν,
ἐλθὲ διὰ ξουθᾶν γενύων ἐλελιζομένα,
θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργός,
Ἑλένας μελέας πόνους
τὸν Ἰλιάδων τ' ἀει-

V. 1108. Non male Musgravius, nec tamen cau motus, coni. ἀνεβόασα. V. ad v. 330. Futurum tuebitu v. 1681. PFLUGK. De metrica huius versus composit singulari adnotavit G. Hermannus potius integros epi spectari potuisse:

μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν βοάσω.

Ut nunc versus legatur dubitari posse ait alterum mem ne trochaicum ithyphallicum, hoc modo:

μουσεῖα καὶ θάκους ἐνί-ζουσαν ἀναβοάσω,

an penthemimeres iambicum:

μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζου-σαν ἀναβοάσω.

Hoc sibi praeferendum videri, ut concinnius et melius quis numeris conspirans. R. K.

V. 1111. ἐλθὲ διὰ] Sic Cod. C. Musgravius

essent habitationes. R. K.

V. 1108. μουσεῖα καὶ θάκους] Figura quam vocant ἓν διὰ δυοῖν: quasi μουσοπόλον θᾶκον, sive μούσειον ἕδραν. Sophocles Oed. T. 1526: οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων. Vid. Walch. ad Taciti Agric. p. 315 sq. Reisig. Enarr. Soph. Oed. C. v. 1590. p. CXCV sq. De voce μουσεῖον cf. ad v. 174. PFLUGK. Caute in eiusmodi locis explicandis agendum esse tirones monendi sunt, ne id quod Graeci et Latini per istam quam dicunt figuram ἓν διὰ δυοῖν aut plenius aut etiam subtilius dixerunt, nos pinguius reddamus et veram illorum sententiam pervertamus, veluti hoc ipso loco μουσεῖα καὶ θᾶκοι ita ponuntur, uti loca, ubi canat luscinia et ubi sedeat, quasi diversa notentur, quod in se imaginem rei non habet falsam. *Dixi hac de re superiore tem-*pore ad Cic. Lael. c. p. 140 sqq. R. K.

V. 1109. ἀοιδο Theocritus Idyll. X δῶν Συμπάντων λιγύφ δοτάτη πετεηνῶν. PFL

V. 1111. Hunc locu sit Aristophanes 211: ἄγε σύννομέ μοι, π ὕπνου, Λῦσον δὲ νόμ ὕμνων, Οὓς διὰ θείου θρηνεῖς Τὸν ἐμὸν καὶ δακρυν Ἴτυν Ἐλελιζομέ μέλεσιν Γέννος ξουθῆς. error est A. Matthia Comici verbis colligit esse apud Euripidem ἐ πόνους Ἑ. Nam hic ac illum construxit opinor ticipio ἀειδούσᾳ. Ari nes vero eadem con usus est, qua Euripi v. 1099: ἅλις δὲ λύμη ἐλυμήνω πάρος. PFLU stophanis locum de A non pertinere ex iis

δοῦσα δακρυόεντα πόνον
Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
ὅτ' ἔμολεν ἔμολε πεδία βαρβάρῳ πλάτᾳ,
ὃς ἔδραμε ῥόθια, μέλεα Πριαμίδαις ἄγων
Λακεδαίμονος ἄπο λέχεα
σέθεν, ὦ Ἑλένα, Πάρις αἰνόγαμος
πομπαῖσιν Ἀφροδίτας.

', ὦ διὰ propter versum antistrophae, qui iam ex cod. C. est endatus. Musgravium sequnti erant A. Matthiae, Pflugkius, Hermannus. Recte A. Kirchhoffius et A. Nauckius dicis C. auctoritatem restituerunt.

V. 1113. μελέους G. Hermannus.

V. 1114 sq. ἀειδοῦσα Lachmannus, quem iure recentiores tici sequuti sunt, ἀεὶ δοῦσα Aldus et, ut videtur, Cod. C. ἀείνσα coniecerat Brodaeus eumque Pflugkius sequutus erat.

V. 1115. πότμον Badhamus.

V. 1117. ὅτ' ἔμολεν Io. Leonh. Hoffmannus. ὃς ἔμολεν od. C.

V. 1120. σέθεν ὡς εἶλε πάρις Cod. C. σέθεν, ὦ Ἑλένα, Πάρις ug. Seidlerus, quem iure recentiores omnes sequuti sunt.

ae de tempore, quo haec fala acta esse videatur, in prooeo p. 15 sq. diximus. Vix enim levibus vestigiis poetae comici idquam effici potest. R. K.

V. 1114 sq. ἀειδοῦσα] Sic tro et ipsa sententia suadente essario erat scribendum, ut chorus de se potius, quam luscinia dicat. Persona aua ipsa, quo referendus hic ivus esse videretur, satis inata erat verbis: θρήνοις ἐμοῖς νεργός, nihil autem offensioin tragico poeta habet illa rior appositionis ratio. R. K.

V. 1117 sqq. Continent haec positionem explicando verbo νον, quem se memoraturam fitetur. Iunguntur autem ἔμολεν — ἔδραμε — Πάρις όγαμος, facta nominis tratione: nam ordo hic instituen est: ἐλθὲ ἀείδουσα πόνους ένας τὸν Ἰλιάδων τε πόνον, Πάαἰνόγαμον. ὃς ἔμολεν κτέ. Compares Sophoclis Electram v. 203: ὦ δείπνων ἀῤῥήτων ἔκπαγλ' ἄχθη, τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ θανάτους αἰκεῖς. et Euripidis Andromacham in vss. 52 sq. a nobis, ut opinor, recte explicatis. PFLUGK. Recepta leni Hoffmanni correctione ὅτ' pro ὃς ante ἔμολεν hac implicata, quam explicare studuit Pflugkius, constructione facile caremus. Omnia enim satis facilia ad intelligendum sunt. R. K.

V. 1118. ἔδραμε ῥόθια, ut Iph. Taur. 426. παράλιον αἰγιαλὸν δραμόντες. Vid. ad v. 404. PFLUGK.

V. 1120. Πάρις αἰνόγαμος] Conf. Aeschyli Agamemn. 687. Herm. κικλήσκουσα Πάριν τὸν αἰνόλεκτρον et quem ad eum locum attulerunt interpretes Alcmanis versum apud Schol. Homeri ad Il. III. 39. Δύσπαρις, αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρῃ. R. K.

ἀντιστρ. α΄.

πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ καὶ πετρίναις
ῥιπαῖσιν ἐκπνεύσαντες Ἅιδαν μέλεον ἔχοι
τάλαιναν ὧν ἀλόχων κείραντες ἔθειραν·
ἄνυμφα δὲ μέλαθρα κεῖται·
πολλὰ δὲ πυρσεύσας φλογερὸν σέλας ἀμφ
Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν
μονόκωπος ἀνήρ, πέτραις

V. 1123. ἄϊδαν Cod. *C.* secundum apogr. Pariss.

V. 1124. ὧν Matthiae. τῶν Cod. *C.* Exempla h mae pro ἑῶν positae e fabulis tragicorum collegit El ad Med. 925. Blomfield. ad Aesch. Agam. 519. PFL

V. 1125. μέλαθρα δὲ G. Dindorfius.

V. 1126. πολλὰ δὲ Cod. *C.* πολλοὺς δὲ ex apogr. Par Aldus. ἀμφιρύταν A. Matthiae. ἀμφὶ ῥυτὰν Cod. *C.* ἀ τὰν coniicit A. Nauckius.

V. 1127. Ἀχαιοὺς proponit A. Kirchhoffius.

V. 1129. Καφηρίαις [Cod. *C.*] legebatur ante Musgr qui de Heathii coniectura scripsit καφηρίσιν et co Bossi Epigr. V. Anal. Br. II. p. 161. οὐλόμεναι νήεσσι Κ

V. 1122. Modo quum dixisset Paridis illam navigationem sive ῥόθια μέλεα Πριαμίδαις [immo haec μέλεα Πριαμίδαις — λέχεα coniungenda sunt, ut dicatur perniciosas Priamidis nuptias fecisse Paridem. R. K.] fuisse, adiungit de Graecis, quorum alii bello (ἐν δορί), alii naufragio ad Euboeam perierunt. Ἐν δορὶ quomodo accipiendum videretur, iam significavi: conferas Soph. Antig. 671: δορὸς ἐν χειμῶνι. Eurip. El. v. 476: ἐν δὲ δόρει φονίῳ τετραβάμονες ἵπποι ἔπαλλον. Pro simplici δορὶ positum videbatur Elmsleio ad Soph. Oed. C. 620., praepositione ἐν instrumenti significationem adferente.

V. 1123. ἐκπνεύσαντες] scil. τὸν βίον. Quod adiecit supra v. 142. Or. 496: ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον. V. L. Bosii Ellipses p. 59 sqq. PFLUGK. Non satis recte βίον omissum esse dicunt in eiusmodi locis, ubi ἐκπνέειν non dicitur nisi intransitive, ut multis aliis locis, *veluti in Phoen.* 1158: ἡμῶν τ' ἐς οὖδας εἶδες ἂν πρὸ Πυκνοὺς κυβιστητῆρας ἐ κότας, ad quem locum vi adnotavi p. 180. ed. Go

V. 1124. κείραντε ctum obitu suo uxoribu runt, tondendi capilli V. ad v. 367. PFLUG

V. 1126 sqq. Naupliu ficat Neptuni ex Amymo Apollod. II, 1, 5. qui P filii sui nece iratus acce bus reduces Achivos in ad inhospitale Euboeae ves appellerent. V. Sch 422. Tzetz. ad Lycop Heyn. Obss. ad Apollo — Insulas dici ἀμφιρ gnovi, ῥυτὰ Εὔβοια qui forte fluctuosa, non a Quodsi scripsit poeta ἀ Εὔβοιαν, iunges accusat verbis πυρσεύσας φλογερ eodem exemplo constr quo sunt illa, quae Matth. Gr. p. 775. I πυρσεύειν adnotatio es Hermanni ad Lucian. scr. hist. p. 352 sq. P

πάλιν ἀντιλόγοις
ῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις;
Διὸς ἔφης, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ·
νὸς γὰρ ἐν κόλποις σε Λή-
ἐτέκνωσε πατήρ.
ιαχὴ σὴ καθ' Ἑλλανίαν
κος, προδότις, ἄπιστος, ἄθεος· οὐδ' ἔχω,

41. δεῦρο Dobraeus ad Aristoph. Av. 649. δεινὰ

47. καὶ ἰαχὴ σὴ Cod. C. καίτοι κέκλησαι Elmsleius
l Heracl. 752. Unde sententiam adsumens G. Her-
scripsit: κἀτ' ἰαχῆθης.

› scripsit Alexis in cerpt. p. 591. [ap. , p. 449. D.]: οὐ θνη- ἀθάνατος, ἀλλ' ἔχων ποιν, quem locum mi- ›ectum Blomfieldii eo ad Aeschyli Prom. JGK.

sq. Construe: τίς σιν ἐρευνήσας μακρό- ς εὑρεῖν, i. e. quis e ab ultimo fine em comperisse ? Aesch. Prom. 511: ' ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ιcyd. I, 1: ἐκ δὲ τε- ἐπὶ μακρότατον σκο- πιστεῦσαι ξυμβαίνει, νομίζω γενέσθαι. De ommentatus est Wyt- us in Selectis Princ. 58 = 279. Lips. et ıs ad Dionys. p. 119. ἐρευνήσαντα εὑρεῖν eum dictione ζητοῦντα m illustravit Lobeck. .043. PFLUGK.

. θεῶν h. l. et v. osyllabum. Ad sen- cit Troad. 1203: Θνη- ρος ὅστις εὖ πράσσειν 'αια χαίρει· τοῖς τρό- αἱ τύχαι, Ἔμπληκτος οπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε οὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ UGK.

V. 1141. δεῦρο καὶ αὖθις ἐκεῖσε] Hoc est illud Euripideum saepius derisum ab Aristophane, vide Ran. 1109. Av. 425. et Schol. ad eius fabulae v. 347. R. K.

V. 1142. ἀντιλόγοις] Quod Dobraeus scribi voluit ἀμφιλόγοις, recte A. Matthiae comparavit Troad. 2-4: ὃς πάντα τἀκεῖσ' ἔθετ' ἀντίπαλ' αὖθις ἐκεῖσε διπτύχῳ γλώσσᾳ. R. K.

V. 1147 καὶ est et tamen. Sic Herc. Fur. 508: ὁρᾶτέ μ' ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς Ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη Ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ. Frequens ista huius particulae significatio maxime post interrogationem; ut eiusdem fabulae v. 296: ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο; Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν; Similem usum Latinae particulae et explicavit Walchius ad Taciti Agric. p. 222. — ἰαχὴ σὴ i. q. περὶ σοῦ: si tamen, quod valde dubium est, recte se habet lectio Aldina, in qua etiamsi mediam syllabam vocabuli ἰαχὴ produci posse dederis, idem tamen de prima concedi non potest. PFLUGK.

V. 1148. "Famae ea tribuuntur, quae ei proprie conveniunt, de quo fama est; — debebat enim

εἴδωλον ἱρὸν Ἥρας.

στρ. β.

ὅ τι θεὸς ἢ μὴ θεὸς ἢ τὸ μέσον,
τίς φησὶν ἐρευνήσας
βροτῶν μακρότατον πέρας εὑ-
ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
δεῦρο καὶ αὖθις ἐκεῖσε

V. 1136. *ἱρὸν* G. Dindorfius. *ἱερὸν* Cod. C.
V. 1138. *τίς φησὶν* A. Matthiae. *τί φῇς* Cod. bergerus scribi voluit: *τίς φάτιν ἐρευνήσας βροτῶν πέρας εὗρεν;*

nus scripsit: *ἀλίμενα δ' ὄρεα Μάλεα, βαρβάρου στολᾶς Ὅτ' ἔσυτο πατρίδος ἀποπρὸ χειμάτων πνοᾷ Τέρας οὐ τέρας, ἔριν ἔριδι Δαναῶν κτέ.*, ut *ὄρεα Μάλεα* (adiective) de Maleae promontorio diceretur et res pertineret ad Menelaum, quem et Homerus Od. III, 287. et, ut ex Procli chrestomathia appareret, *Νόστων* scriptores ipseque Euripides in Oreste v. 362. a promontorio Malea ventis in Aegyptum narrarent delatum esse. Hanc autem esse horum verborum sententiam: Maleae autem montes inhospitales fuere, quum longe a patria reiectus est ventis, qui barbaro vestitu pulcrum monstrum, inanem rixarum Danais causam secum ducebat. Hanc emendationem ut emendaret Ferd. Bamberger l. c. p. 103. scribi voluit: *Ἀλίμενα δ' ὄρεα, Μάλεα, βαρβάρους ἄλας* (Menelai errores intelligens) *ὅτ' ἔσυτο πατρίδος ἀποπρὸ χειμάτων πνοᾷ κτέ.* Vides quo lubido procedat. Ceterum de forma orationis, *γέρας οὐ γέρας, ἀλλ' ἔριν* adnotaverat Pflugkius: 'Simillimus locus Phoen. 1496: *σὰ δ' ἔρις οὐκ ἔρις, ἀλλὰ φόνῳ φόνος Οἰδιπόδα δόμον ὤλεσε.* Anth. Palat. IX,

574: *τοῦτον δύσζωο[illegible] βίοτον.* Iulianus (425: *ξυντελουμένων γάμων*, qui appella[illegible] *γάμοι ἄγαμοι.* Con[illegible] Hecub. 948.' R. K.

V. 1137. *ἢ τὸ μ*[illegible] bitantem de deorum [illegible] manis regendis co[illegible] relinquere praeter [illegible] sum tertium aliqui[illegible] sua ac natura his [illegible] sit. Quae res etsi [illegible] doctrina non eget, [illegible] tamen fuerit admonu[illegible] nis veterum cuiusda[illegible] divinam mortalemq[illegible] medium quoddam ge[illegible] diderunt, quos *δαίμ*[illegible] De quibus noti sunt [illegible] siodi Op. et D. v. [illegible] respexit Plato de [illegible] p. 468. E. Pluta[illegible] defect. orac. c. X. vol[illegible] Hutt. [T. 11. p. 415 in vita Romuli c. 28. s[illegible] tere *τὰς ἀρετὰς καὶ οἴεσθαι κατὰ φύσιν θείαν ἐκ μὲν ἀνθρώπω*[illegible] *ἐκ δ' ἡρώων εἰς δαίμ*[illegible] *δαιμόνων, ἂν τέλεον ὥ*[illegible] *λετῇ κατορθῶσι καὶ ἅπαν ἀποφυγοῦσαι τὸ παθητικόν, οὐ νόμῳ π*[illegible] *ἀληθείᾳ καὶ κατὰ τὸν* [illegible] *γον εἰς θεοὺς ἀναφέρ*[illegible]

ϰαὶ πάλιν ἀντιλόγοις
ιηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις;
ιὺ Διὸς ἔφης, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ·
ιτανὸς γὰρ ἐν κόλποις σε Λή-
ἰας ἐτέκνωσε πατήρ.
αὶ ἰαχὴ σὴ καθ' Ἑλλανίαν
ἰδικος, προδότις, ἄπιστος, ἄθεος· οὐδ' ἔχω,

1141. δεῦρο Dobraeus ad Aristoph. Av. 649. δεινὰ

1147. καὶ ἰαχὴ σὴ Cod. C. καίτοι κέκλησαι Elmsleius ad Heracl. 752. Unde sententiam adsumens G. Her- ιs scripsit: κἆτ' ἰαχῆθης.

puto scripsit Alexis in Excerpt. p. 591. [ap. . X. p. 449. D.]: οὐ θνη- δ' ἀθάνατος, ἀλλ' ἔχων γκρασιν, quem locum mi- inspectum Blomfieldii debeo ad Aeschyli Prom. FLUGK.

138 sq. Construe: τίς φησιν ἐρευνήσας μακρό- πέρας εὑρεῖν, i. e. quis ιi se ab ultimo fine entem comperisse net? Aesch. Prom. 511: ιειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν Thucyd. I, 1: ἐκ δὲ τε- ν ὧν ἐπὶ μακρότατον σκο- μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει, ἀλα νομίζω γενέσθαι. De co commentatus est Wyt- chius in Selectis Princ. p. 358 = 279. Lips. et ȝerus ad Dionys. p. 119. mo ἐρευνήσαντα εὑρεῖν res cum dictione ζητοῦντα quam illustravit Lobeck. ιc. 1043. PFLUGK.

1140. θεῶν h. l. et v. monosyllabum. Ad sen- a facit Troad. 1203: Θνη- μῶρος ὅστις εὖ πράσσειν Βέβαια χαίρει· τοῖς τρό- ἀρ αἱ τύχαι, Ἔμπληκτος ιθρωπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε ι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ PFLUGK.

V. 1141. δεῦρο καὶ αὖθις ἐκεῖσε] Hoc est illud Euripi- deum saepius derisum ab Ari- stophane, vide Ran. 1109. Av. 425. et Schol. ad eius fabulae v. 347. R. K.

V. 1142. ἀντιλόγοις] Quod Dobraeus scribi voluit ἀμφιλό- γοις, recte A. Matthiae compa- ravit Troad. 274: ὃς πάντα τά- κεῖθ' ἔθετ' ἀντίπαλ' αὖθις ἐκεῖσε διπτύχῳ γλώσσᾳ. R. K.

V. 1147 καί est et tamen. Sic Herc. Fur. 508: ὁρᾶτέ μ' ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς Ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφεί- λεθ' ἡ τύχη Ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ. Frequens ista huius particulae significatio ma- xime post interrogationem; ut eiusdem fabulae v. 296: Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο; Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅι- δου πάλιν; Similem usum Latinae particulae et explicavit Wal- chius ad Taciti Agric. p. 222. — ἰαχὴ σὴ i. q. περὶ σοῦ: si tamen, quod valde dubium est, recte se habet lectio Aldina, in qua etiamsi mediam syllabam vocabuli ἰαχὴ produci posse de- deris, idem tamen de prima con- cedi non potest. PFLUGK.

V. 1148. "Famae ea tribuun- tur, quae ei proprie conveniunt, de quo fama est; — debebat enim

τί τὸ σαφὲς, ὅ τι ποτ' ἐν βροτοῖς.
τὸ θεῶν ἔπος ἀλαθὲς εὗρον.

ἀντιστρ. β.

ἄφρονες, ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
κτᾶσθ', ἐν δορὸς ἀλκαίου
λόγχαισιν καταπαυόμενοι
πόνους θνατῶν ἀπαθῶς.
εἰ γὰρ ἅμιλλα κρινεῖ νιν
αἵματος, οὔποτ' ἔρις
λείψει κατ' ἀνθρώπων πόλεις·
αἳ Πριαμίδος γᾶς ἔλιπον θαλάμους,
ἐξὸν διορθῶσαι λόγοις

V. 1150. τό τοι θεῶν G. Hermannus. ἀμφὶ θε
hoffius.
V. 1152. κτᾶσθ', ἐν de Musgravii sententia P
κτᾶσθε δορὸς Cod. C. κτᾶσθ' οὐ proponit Kirchhoffi
V. 1154. pro πόνους Kirchhoffius μόχθους m
θῶς pro ἀπαθῶς Musgravius.
V. 1155. κρινεῖ Heathius. κρίνει Cod. C.

proprie dici ἰαχῇ σέθεν, ὅτι ἄδικος ἦσθα. Hoc ex altera parte respondet mori, quo nomina virtutum et vitiorum pro gloria virtutum, infamia vitiorum ponuntur." A. MATTHIAE.

V. 1150. Respicitur, ut opinor, dictum in proverbii consuetudine inter Graecos versatum. PFLUGK.

V. 1151. τὰς ἀρετάς] virtutis laudem. Thucydides I, 123: πάτριον γὰρ ἡμῖν ἐκ τῶν πόνων τὰς ἀρετὰς κτᾶσθαι. Vid. Bernhardy Synt. p. 56. PFLUGK.

V. 1157. λείψει κατ' ἀ. π.] i. e. καταλείψει. PFLUFK.

V. 1158. "αἵ, puto ἔριδες vel ἅμιλλαι αἵματος." MATTHIAE. Mihi non dubium est, quin scribendum sit οἵ, quod etiam L. Dindorfio placuit. Sed verbum ἔλιπον quo mutandum sit alio, non aeque certum est, quam corruptum esse. Nam

quod Duporto in r
nit ἔριπον, vereor
activa significatione
sit. Melius ipse coniec
aliorum iudicium si
γᾶς ἔλαχον θαλάμου
in Troiana terra o
quum foedere litem d
componere possent.

V. 1160. οἱ μὲν
λονται] εὐφήμως
mortuis. V. ad An
PFLUGK.

V. 1165. Redux a
Theoclymenus (v. 15
parte in scaenam ingr
vis stipatus venationis
portantibus. Ac fo
Theoclymenus eo h
quem adnotavit Poll
Sect. 116: ἐφαπτὶς
τιόν τι φοινικοῦν ἢ
ὃ περὶ τὴν χεῖρα εἴχ
μοῦντες ἢ οἱ θηρῶντ
tur pro sua in patr
principio Protei tum

σὰν ἔριν, ὦ Ἑλένα.
νῦν δ' οἱ μὲν Ἅιδα μέλονται κάτω,
τείχεα δέ, φλογμὸς ὥςτε Διός, ἐπέσυτο φλόξ,
ἐπὶ δὲ πάθεα πάθεσι φέρεις
ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς αἰλίνοις.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὦ χαῖρε, πατρὸς μνῆμ'· ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ
ἔθαψα, Πρωτεῦ, σ' ἕνεκ' ἐμῆς προςρήσεως·
ἀεὶ δέ σ' ἐξιών τε κεἰςιὼν δόμους
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προςεννέπει, πάτερ.
ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε καὶ θηρῶν βρόχους,
δμῶες, κομίζετ' εἰς δόμους τυραννικούς·

V. 1158. ὁ Πριαμίδας γὰρ ἔλαχεν θαλάμους coniecit Kirchhoffius, alii alia.
V. 1162. φλογμὸς Stephanus. φλογερὸς Cod. C.
V. 1163. δὲ casu omissum in apogr. Paris. altero. φέρεις' Stephanus φέρεις Cod. C.
V. 1164. αἰλίνοις (ἰλίοις ab alia m.) Cod. C.
V. 1168. προςεννέπω G. Hermannus, quo opus non est. Vide adnot. exeg.

…, tum ad famulos conversus canes retiaque auferri iubet (1165—70). Solus deinde in scena relictus de Graeci cuiusdam adventu nuntium sibi adlatum memorat ostenditque se posthac severius in speculatores animadversurum (1171—1176). Quae res haud mediocriter auget metum de Helenae consiliorum eventu. Helenam vero quum tumuli sedem reliquisse animadvertisset, dum persequi profugam parat (1177—1183), obviam eam habuit pullis vestibus indutam tonsoque capillo: quae res initium praebet sermonum. PFLUGK.

V. 1167. ἐξιών τε κεἰςιὼν δόμους] Ad prius verbum subaudias δόμων. Vide Bosii Ellips. p. 343. PFLUGK. Similiter ut hoc loco locutus est Euripides in Phoen. 537: πολλοὺς δ' ἐς οἴκους καὶ πόλεις εὐδαίμονας Εἰςῆλθε κἀξῆλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων., ad quem locum vide quae adnotavi p. 97. ed. Goth. R. K.

V. 1168. Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προςεννέπει, πάτερ] Quod G. Hermannus ductus adsimulandi studio, quo alias luxuriantur veteres Graeci et Latini, coniecit προςεννέπω pro προςεννέπει esse scribendum, in eo videtur falsus esse vir summus. Saepe enim in eiusmodi locis tertia persona veteres usi sunt, ubi exspectaveris primam, de quo genere laudari poterit Aristophanes in Acharn. v. 406. Δικαιόπολις καλεῖ σε Χολλίδης, ἐγώ. et Plautus in mil. glor. III, 2, 5 (817 Ritschl.), ubi ex cod. Lipsiensi et ed. princ., quibus accedit Cod. vet. Camerarii, qui habet voca, non voco, quod est in Cod. decurt. et Vatic., restituendum censeo: te vocat Palaestrio. coll. ib. III, 3, 27. Palaestrio Acro-

ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή·
οὐ γάρ τι θανάτῳ τοὺς κακοὺς κολάζομεν.'
καὶ νῦν πέπυσμαι φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
εἰς γῆν ἀφῖχθαι καὶ λεληθέναι σκοπούς,
ἤτοι κατόπτην ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
Ἑλένην· θανεῖται δ', ἤν γε δὴ ληφθῇ μόνον.
ἔα·
ἀλλ', ὡς ἔοικε, πάντα διαπεπραγμένα
εὕρηκα· τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
ἡ Τυνδαρὶς παῖς ἐκπεπόρθμευται χθονός.
ὠή, χαλᾶτε κλῇθρα, λύεθ' ἱππικὰς
φάτνας, ὀπαδοί, κἀκκομίζεθ' ἅρματα,
ὡς ἂν πόνου γ' ἕκατι μὴ λάθῃ με γῆς
τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἧς ἐφίεμαι.
ἐπίσχετ'· εἰσορῶ γὰρ οὓς διώκομεν
παρόντας ἐν δόμοισι κοὐ πεφευγότας.
αὕτη, τί πέπλους μέλανας ἐξήψω χροὸς
λευκῶν ἀμείψασ', ἔκ τε κρατὸς εὐγενοῦς
κόμας σίδηρον ἐμβαλοῦσ' ἀπέθρισας,

V. 1176 ἤν γε δὴ ληφθῇ μόνον Cod. C. δὴ quod errore librarii in apogr. Paris. altero erat omissum, Musurus scribendum coniecit: ἤν γε συλληφθῇ μόνον, cuius scripturae iam nulla est auctoritas.

V. 1183. πόνου Cod. C. secundum apogr. Pariss. πόνον ex collatione Furiae non satis certa.

V. 1190. κεκληγμένη pro κεπεισμένη Lobeckius ad Phryn.

teleutium salutat. R. K.

V. 1173 sq. Fuerunt qui memorari his versibus censerent quae inter se pugnarent. Erraverunt autem: nam homo Graecus ἀφιγμένος φανερὸς ἦν, ἀφίκετο δὲ λαθὼν τοὺς σκοπούς. PFLUGK.

V. 1182. πόνου γ' ἕκατι] quod ad laborem attinet. Eadem potestas particularum ἕνεκα, οὕνεκα, χάριν. Vide v. 1254. Hipp. 423: μητρὸς οὕνεκ' εὐκλεεῖς. Iph. A. 1367: ὡς τοῦδ' οὕνεκ' οὐ σφαγήσεται. Soph. fragm. 501: δακρύων χάριν. V. Valcken ad Herodot. VI. 63. Heind. ad Plat. Charm. §. 14. Stallb. ad Remp. I. p. 12. Blomf. Gl. ad Aesch. Pers. 343. Schneid. ad Xenoph. Mem. IV, 3, 8. Wyttenb. ad Plutarch. vol. VI. p. 328. PFLUGK.

V. 1184. οὓς — παρόντας] In singulari numero diceret, εἰσορῶ γὰρ ἣν διώκομεν παροῦσαν, Helenam scilicet. Vid. ad Androm. 712. ad Med. 814. PFLUGK.

χλωροῖς τε τέγγεις δάκρυσι σὴν παρηΐδα
κλαίουσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη
στένεις ὀνείροις, ἢ φάτιν τιν' οἴκοθεν
κλύουσα λύπῃ σὰς διέφθαρσαι φρένας;

ΕΛΕΝΗ.

ὦ δέσποτ', ἤδη γὰρ τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος,
ὄλωλα· φροῦδα τἀμὰ κοὐδέν εἰμ' ἔτι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἐν τῷ δὲ κεῖσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;

ΕΛΕΝΗ.

Μενέλαος, οἴμοι, πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

οὐδέν τι χαίρω σοῖς λόγοις, τὰ δ' εὐτυχῶ.

ΕΛΕΝΗ.

. . . .

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πῶς οἶσθα; μῶν σοι Θεονόη λέγει τάδε;

. 611 sq., quod non improbavit Fritzschius ad Arist. Thesmoph. . Pflugkius contra confert v. 1396.

V. 1197. τάδ' Cod. C. τὰ δ' Heathius: Contra τάδ' retinens Kirchhoffius scripsit χαίρων. Post hunc versum et στιχομυθίας ratione motus et ipsa sententia unum versum, qui Helenae fuerit, excidisse statuit G. Hermannus, quem sequutus est Kirchhoffius. Contra Nauckius hunc ipsum versum suppositicium habuit neque quidquam hinc excidisse putavit.

V. 1189. "Mirum haesisse in χλωροῖς δάκρυσι P. Elmsleium ad Med. 876. interpretantemque esse humidas lacrimas, non recordantem Homerum dixisse θαλερὸν κάτα δάκρυ χέουσαν." G. HERMANNUS.

V. 1193. τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος] Androm. 56: δέσποιν', ἐγώ τοι τοὔνομ' οὐ φεύγω τόδε καλεῖν σε. Bacch. 528: ἀναφαίνω σε τόδ', ὦ Βάκχιε, Θήβαις ὀνομάζειν. PFLUGK.

V. 1195. ἐν τῷ — συμφορᾶς] i. e. ἐν τίνι συμφορᾷ κεῖσαι; v. Matth. Gr. §. 442, 3. [Rost. gr. Gr. p. 540. et p. 543. ed. sept.] Sophocl. Oed. C. 1510: ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ; Iph. A. 1343: οὐκ ἐν ἁβρότητι κεῖσαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα. Androm. 26: ἐν κακοῖσι κειμένην, ubi v. adnot. PFLUGK.

V. 1197. Habent ista, inquit, quae memoras, cur doleam, scilicet tuo nomine; sed eadem mihi quodammodo laeta, ut quae spem faciant tuo matrimonio potiundi

ΕΛΕΝΗ.

κείνη τέ φησιν ὅ τε παρών, ὅτ' ὤλλυτο.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἥκει γὰρ ὅςτις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῆ;

ΕΛΕΝΗ.

ἥκει· μόλοι γάρ, οἷ σφ' ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τίς ἐστί; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερον μάθω.

ΕΛΕΝΗ.

ὅδ', ὃς κάθηται τῷδ' ὑποπτήξας τάφῳ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυςμόρφῳ πρέπει.

ΕΛΕΝΗ.

οἴμοι. δοκῶ μὲν κἀμὸν ὧδ' ἔχειν πόσιν.

V. 1201. *γὰρ* Cod. *C.* *δέ γ'* proponit Kirchhoffius. Dobraeus. *ὡς* Cod. *C.*

V. 1205. *δοκῶ μοι* ex apogr. Paris. altero Aldus. Vid ad v. 317.

V. 1206. *ἀνὴρ* Cod. *C.* "Vid. Elmsl. ad Soph. Oe 629. coll. Stallb. ad Plat. Protag. p. 41." PFLUGK.

V. 1209. *οἰκτρότατον ὑγροῖσι κλυδωνίοις* Cod. *C.* sec apogr. Pariss. *οἰκτρόταθ' ὑγροῖσιν ἐν κλυδωνίοις* G. Herma

V. 1199. *ὅ τε παρών*] i. e. *ἐκεῖνός τε ὃς παρῆν, ὅτ' ὤλλυτο.* Sophoclem El. 927: *τοῦ πλησίον παρόντος, ἡνίκ' ὤλλυτο* comparavit A. Matthiae. T. VII. p. 508. PFLUGK.

V. 1200. *ὅςτις καί*] Venit igitur qui istud non temere fingere videatur, sed etiam certa adferat? Sophocles Aiac. 917: *οὐδεὶς ἂν ὅςτις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν Φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας.* Ion. 232: *πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.* Plutarch. Amat. c. I: *οὐκ εἶχε δ' οὐν τις εἰπεῖν ὅ τι καὶ ἐπεπόνθει.* PFLUGK.

V. 1201. *μόλοι γάρ*] Semel monendum est uti Helenam in hoc ad fallaciam composito *colloquio* ea saepe verborum ambiguitate, quae et Tl meno placere possit et Menelaique rebus occu fugae consilio convenian de v. 1205. 1215. 1225. et habent vim haud med ad commovendos animos, est iis poeta satis cupi Med. 1015 sq. Hecub. Hoc quidem loco nuntiu non ficta de obitu Menela lisset, diris scilicet exsec erat, iterque abeunti peiu to quam advenienti pre Nuntius quum sit ipse Menelaus, iis verbis us ut aliud dixerit, aliud videatur. Venit ille inquit: vellem vero si cederet, ut ego eum cedere cupio.' PFL

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τὸς δ' ὅδ' ἀνὴρ καὶ πόθεν κατέσχε γῆν;

ΕΛΕΝΗ.

, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλους πόσει.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν;

ΕΛΕΝΗ.

ίταθ' ὑγροῖς ἐν κλυδωνίοις ἁλός.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

λαρβάροισι πελάγεσιν ναυσθλούμενον; 1210

ΕΛΕΝΗ.

ς ἀλιμένοις ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;

ιτον ὑγροῖσι κλυδωνίοις ἁλός Ald., ubi Scaliger corrigebat ἐν, quem sequutus est L. Diádorf. et Elmsl. in Censura Herm. p. 240. Lips. οἰκτρόται' ἐν ὑγροῖσι Tyrwhittus: ddita littera paragogica recepit Matth. οἴκτιστον ὑγροῖς ἐν onus ad Moer. p. 135. Ab his omnibus diversam rationem qua explicavi ad Heracl. 683. p. 69." PFLUGK.

1212. κοινῶν (ῶν) Cod. C.

ıuam inivit Pflugkius n vituperans G. Her- ıs dixit Helenam hoc ı dicere: Utinam ve- sic, ut ego venisse Id eam de Menelao tem a Theoclymeno sic ı accipi, quasi optaret pe- tum in mari, qui ei mor- titi nuntiatum venisset. m Kirchhoffio auctore et ɔ satius esse putavi Do- niecturam admodum pro- ı recipere, qua Helena Utinam enim eo ve- quo ego cupio eum ı, quibus in verbis Theo- ıs potius exsecrationem putet quam votum bo- R. K.

1204. Ἄπολλον] Deus ἀλεξίκακος, ut Hercules, quem in subitis audituque et adspectu diris implorant. Cf. Androm. 902. et adnot. — ἐσθῆτι δυσμόρφῳ πρέπει, foeda veste conspicuus est. Alc. 1050: νέα γὰρ ὡς ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ πρέπει. Suppl. 1056: ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πένθιμος πρέπεις ὁρᾶν. V. Blomfieldii Gl. ad Aesch. Pers. 244. PFLUGK.

V. 1206. κατέσχε γῆν] navem ad hanc terram appulit. Archelai fragm. 1, 2. [n. 229. p. 340. ed. Nauck.] ναυτίλῳ πλάτῃ Ἄργος κατασχών. Vid. ad Heracl. 85. Schaef. ad L. Bos. p. 318. Wesseling. ad Diod. Sic. vol. IV. p. 449. Dind. PFLUGK.

V. 1212. κοινωνῶν πλά-

ΕΛΕΝΗ.

ἐσθλῶν κακίους ἐνίοτ' εὐτυχέστεροι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα;

ΕΛΕΝΗ.

ὅπου κακῶς ὄλοιτο, Μενέλεως δὲ μή.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὄλωλ' ἐκεῖνος· ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφει;

ΕΛΕΝΗ.

ναῦταί σφ' ἀνεῖλον ἐντυχόντες, ὡς λέγει.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ποῦ δὴ τὸ πεμφθὲν ἀντὶ σοῦ Τροίᾳ κακόν;

ΕΛΕΝΗ.

νεφέλης λέγεις ἄγαλμ'; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὦ Πρίαμε καὶ γῆ Τρῳάς, ὡς ἔῤῥεις μάτην.

ΕΛΕΝΗ

κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυςπραξίας.

V. 1213. habet Stobaeus floril. CVI. 5. t. III, p.
V. 1218. ποῦ δή Scaliger. ποῦ δὲ Cod. *C.*
V. 1220. ὡς omissum in Cod. *C.* addidit Scaliger.
V. 1227. λαθεῖν Fr. Iacobsius. θανεῖν Cod. *C.*

της] quum eadem navi vectus sit. PFLUGK.

V. 1213. ἐσθλῶν] i. e. εὐγενῶν. cf. v. 1678. adnot. ad Hecub. 380. PFLUGK.

V. 1215. Μενέλεως δὲ μή] si e Theoclymeni mente accipies, supplebis ὤφελεν ὀλέσθαι. Helena vero his verbis exsecrationem mortis nuntio debitam revocat. Cf. Med. 83. ibiq. adnot. PFLUGK. De δὲ μή particulis conferas Aristoph. Acharn. 720 sq. ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις Ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις, Ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή. R. K

V. 1216. ὄλωλ' ἐκεῖνος] Vertas: occidit occiderit-

que sinas. Cohibitu enim mulierem iamiam r questus gestientem. PF

V. 1225 Versus hi corruptus ab aliis alite datus est criticis aut ex Pflugkius coniecit es bendum: φίλος γάρ ἐ ποτ' ἐστίν, ἔνθ' ἂν ὦ v ei etiam magis placu ἂν ᾖ, coll. v. 936 sq. phoclis Oed. Reg. 67 δ', ἔνθ' ἂν ᾖ, στυγήσε improbans G. Hermann psit: φίλος γάρ ἐστιν, ἐστίν, ἐνθάδ' ὤν. Kir fius scribi vult: φίλος ὅπου πότ' ἐστίν, ἐνθάδ' ὤ ckius proponit: φίλος γ ὥς ποτ' ἐνθάδ' ὢν πό satis causae esse vide

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν ἢ κρύπτει χθονί;

ΕΛΕΝΗ.

ἄθαπτον· οἴ 'γὼ τῶν ἐμῶν τλήμων κακῶν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τῶνδ' οὕνεκ' ἔταμες βοστρύχους ξανθῆς κόμης;

ΕΛΕΝΗ.

φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστιν, ἐνθάδ' ὤν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὀρθῶς μὲν ἥδε συμφορὰ δακρύεται;

ΕΛΕΝΗ.

ἐν εὐμαρεῖ γοῦν σὴν κασιγνήτην λαθεῖν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

οὐ δῆτα. πῶς οὖν; τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον;

ΕΛΕΝΗ.

τί κερτομεῖς με, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾷς;

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πιστὴ γὰρ εἶ σὺ σῷ πόσει φεύγουσά με.

...ot. exeget.

V. 1230. γὰρ εἶ σὺ A. Matthiae et P. Elmsleius ad Aristoph. Ach. 795. γὰρ ἐσσὶ Cod. C. Tum φεύγουσ' ἐμὲ maluit Matthiae.

...um corruptum esse pronun...mus. R. K.

V. 1226. Particula μὲν in ...rrogatione notata a viris ...tis in Medea v. 676: θέμις ...ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ; ...: φρονεῖς μὲν ὀρθὰ κοὐ μαί... γύναι; Ion. 520. Aristoph. ... 1214. V. Matth. Gr. p. ... PFLUGK.

V. 1227. ἐν εὐμαρεῖ γοῦν] ...uasi vero in levi haben...um, si soror tua obierit. ...h. A. 969: ἐν εὐμαρεῖ τε δρᾶν ... μὴ δρᾶν καλῶς. El. 550: ... δὲ κίβδηλον τόδε. Infra 1277: ... εὐσεβεῖ, i. q. εὐσεβές. V. Matth. Gr. p. 1139. PFLUGK. [Hic versus, quocunque modo eum explicaveris, sensu apto videtur destitutus. Conieci ante hos triginta annos λαθεῖν pro θανεῖν, quo admisso hoc dicit Helena: si dubitas, num vera sit mea de coniugis morte tristitia, i. e. num vere mortem mariti plorem, veritatem nosse poteris, quum non facile sit sororem tuam fallere et ficta narratione decipere. F. I.] Ipsa Euripidis verba sic reddidit G. Hermannus: Quasi facile sit, si simularem, latere sororem tuam. R. K.

V. 1228. πῶς οὖν;] Praemittitur quaestioni, ut infra 1266: πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπῳ καθίετε; Hecub. 876: πῶς οὖν; τί δράσεις; ubi v. adnot. PFLUGK.

ΕΛΕΝΗ.

ἀλλ' οὐκέτ'· ἤδη δ' ἄρχε τῶν ἐμῶν γάμων.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

χρονία μὲν ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.

ΕΛΕΝΗ.

οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; τῶν πάρος λαθώμεθα.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἐπὶ τῷ; χάρις γὰρ ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.

ΕΛΕΝΗ.

σπονδὰς τέμωμεν καὶ διαλλάχθητί μοι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

μεθίημι νεῖκος τὸ σόν, ἴτω δ' ὑπόπτερον.

ΕΛΕΝΗ.

πρός νύν σε γονάτων τῶνδ', ἐπείπερ εἶ φίλος,

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τί χρῆμα θηρῶσ' ἱκέτις ὠρέχθης ἐμοῦ;

ΕΛΕΝΗ.

τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.

V. 1232. *χρονία* Barnesius. *χρόνια*, ut videtur, Cod.

V. 1233. *λαθώμεθα* Elmsleius ad Soph. Oed. C *λαθοίμεθα* Cod. *C.*

V. 1240. *τί δ'; ἔστ'* Cod. *C.* Olim legebatur *τίς δ' ἐσ*

V. 1231. *ἀλλ' οὐκέτ'*] scil. *φεύξομαι.* Eadem brevitate in Electra v. 577: *ἀλλ' οὐκέτ', ὦ γεραιέ.* PFLUGK.

V. 1232. *χρονία μὲν ἦλθες*] Sero tu quidem huc adducta es; verumtamen vel sic gratam mihi esse voluntatem tuam profiteor. PFLUGK.

V. 1234 *ἐπὶ τῷ;*] qua condicione? Sophocles Oed. T. 1517: *οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν εἶμι;* ubi v. Brunck. cf. Matth. Gr. p. 1165. PFLUGK.

V. 1235. *τέμωμεν*] Verbum a sacris, ut docet Hom. Il. γ, 94: *οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.* Hunc locum, non Euripideu[m] spexit Hesychius: *τ[…] ποιήσωμεν.* Vid. Mar[k] ad Suppl. 376. PFLUGK[…]terum similiter, ut ho[c] Helena simulatam rec[…]tionem gratiae adversus […]clymenum prae se fert, s[…] dea apud Euripidem v. 8[…] adversus Iasonem eadem […]latione adhibita loquit[ur] *τέκνα — ἀσπάσασθε καὶ εἴπατε Πατέρα μεθ' ἡμῶ[ν] διαλλάχθηθ' ἅμα Τῆς π[…] ἔχθρας εἰς φίλους μητρὸς […] Σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν καὶ μεθ[…] χόλος.* R. K.

V. 1236. *νεῖκος τὸ* […] i. e. *νεῖκος ὃ σοὶ εἶχον.*

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἔστ' ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψεις σκιάν; 1240

ΕΛΕΝΗ.

σίν ἐστι νόμος, ὃς ἂν πόντῳ θάνῃ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἄν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.

ΕΛΕΝΗ.

ι θάπτειν ἐν πέπλων ὑφάσμασιν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἀνίστη τύμβον οὗ χρῄζεις χθονός.

ΕΛΕΝΗ.

ὐδὲ ναύτας ὀλομένους τυμβεύομεν. 1245

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

δαί; λέλειμμαι τῶν ἐν Ἕλλησιν νόμων.

ΕΛΕΝΗ.

όντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;

. 1243. πέπλων Scaliger, cui adsensus est G. H. Schae- ad L. Bos. de ellips. p. 232. πέπλοις Cod. C.

. 1245. laudat Chrysippus apud Letronnium in Iournal avans 1838. p. 314.

m. 62: οἴκτῳ τῷ σῷ. De- h. c. Androt. §. 50: οὐ ἣν Εὐκτήμονος ἔχθραν ἐπὶ ἐλθὼν ἀλλὰ διὰ τὴν ὑμε- . Catull. LXIV, 254: tuo aeus amore. Cf. Rost. . 99. adnot. 7. p. 455. ed. PFLUGK.

1246. πῶς δαί;] Por- ad Med. 1008. 'Adsen- Brunckio δαί e Tragicis enti.' Huic viri egregii sto iure obloquuti sunt Matthiae ad Hecub. 1232. ui de discrimine formularum αί, τί δέ, τί δή pluribus itavit, Stallbaum. ad Phi- §. 4. p. 6. PFLUGK. teras quae ego de hac par- ticula disputavi ad Devar. vol. II. p. 387 sqq., ubi huius quoque loci ratio habita est. R. K.

Ibid. λέλειμμαι — νόμων] ignarus sum Graeciae instituti. Ita interpretatur Hermannus ad Soph. Ai. 539. Noster Orest. 1085: ἦ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, i. e. ne tu multum aberras a meis consiliis. Huic contrarium his verbis eloquutus est Iph. T. 815: ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεις φρενῶν. Cf. Matth. ad Hippol. 323. PFLUGK.

V. 1248. τῷ τεθνηκότι] Dativus commodi. Quid igitur vis praebeam tibi, quo de-

ΕΛΕΝΗ.

ὅδ' οἶδ'· ἐγὼ δ' ἄπειρος εὐτυχοῦσα πρίν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὦ ξένε, λόγων μὲν κληδόν' ἤνεγκας φίλην.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὔκουν ἐμαυτῷ γ' οὐδὲ τῷ τεθνηκότι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πῶς τοὺς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντῳ νεκρούς;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὡς ἂν παρούσης οὐσίας ἕκαστος ᾖ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πλούτου λέγ' οὕνεχ' ὅ τι θέλεις, ταύτης χάριν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

προσφάζεται μὲν αἷμα πρῶτα νερτέροις.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

αὐτὸς σὺ γίγνωσκ'· ἀρκέσει γὰρ ἂν διδῷς.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἐν βαρβάροις μὲν ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.

V. 1249. ὅδ' οἶδ' Hartungius. οὐκ οἶδ' Cod. C. G. mannus scribi voluit: οὐκ οἶδ' ἔγωγ', ἄπειρος. εὐτυχοῦσα π
V. 1259. ἀρκέσειε — δίδως Cod. C. Emendavit Barne
V. 1261. φέρεται Canterus. φέρετε Cod. C.

functum ornes? PFLUGK.
V. 1249. ὅδ' οἶδ'] Sic vere hic locus emendatus esse videtur ab Hartungio. Aliter enim Theoclymenus non poterat colloquium cum personato nuntio, id est, Menelao instituere. Apte vero etiam haec verba opponuntur: ἐγὼ δ' ἄπειρος εὐτυχοῦσα πρίν. Helena autem quo maior fides Theoclymeno sit non ea omnia persequitur, quibus opus sit ad exsequias instituendas, praesertim quum melius Menelaus hac fraude sibi fugae adiumenta parare possit. R. K.
V. 1250. λόγων μέν] Particulae μὲν quae opponi debebat δὲ orationis conversione oblitterata est, sic tamen cile suppleri possit. Vi v. 664. PFLUGK.
V. 1253. ὡς ἂν — ᾖ] οὕτω θάπτει: pro su quisque facultatum do exsequias parat. constructione v. Matth §. 337. PFLUGK.
V. 1254. ταύτης χ Intell. ὡς ἐμοῦ δώσοντος της χάριν. PFLUGK.
V. 1258. ἵππον] Ut Persas, Xenoph. Cyrop. 8, 12. et 24. Ovid. Fa 385. et apud Massagetas, rodot. I, 216. PFLUGK
V. 1259. διδοὺς γε δή] Quod Nauckius

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

γε μὲν δὴ δυςγενὲς μηδὲν δίδου.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

νδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανίζομεν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

:ρωτὰ φέρεται λέκτρα σώματος κενά.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τί δ' ἄλλο προςφέρειν νομίζεται;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ιαθ' ὅπλα· καὶ γὰρ ἦν φίλος δορί.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ιάδ' ἔσται Πελοπιδῶν ἃ δώσομεν.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ἀλλ' ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ιὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπῳ καθίετε;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

δεῖ παρεῖναι κἀρετμῶν ἐπιστάτας.

1263. χαλκήλατ' Cod. *C.* secundum apogr. Pariss.
1267. ναῦν δεῖ Canterus. νῦν δεῖ Cod. *C.* καὶ 'ρετμῶν . secundum apogr. Pariss.

ιε μέντοι, mihi opus esse letur. De particulis γέ in eiusmodi locis expli- Devar. vol. II. p. 341 sq.

. δυςγενές] "In sa- :t notum est, animalia requirebantur, ὑγιῆ καὶ Mutila dis, deorum acerdotibus, ingrata πηρὰ ιr et ἀνάπηρα. τὸ ἀνάπηρα ritio dant Lacedaemoniis ensès in Platonis Alci- I. T. II. p. 149 A." Val- r. ad Theocrit. Adoniaz. A. PFLUGK.

260. τῶνδ'] i. e. τῶν γενῶν sive οἷα αἰτεῖς. Sic let Theoclymenus, quasi praecesserit: ὅρα ὅπως, ἃ ἂν διδῷς, εὐγενῆ ἔσται. PFLUGK.

V. 1261. Thucydides Lib. II. c. 34. de publica sepultura Atheniensium: μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ εὑρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. PFLUGK.

V. 1264. Raro Graeci pronomine ὅδε sic utuntur, ut hoc loco, ut nihil differat ab οὗτος. Nam supra v. 544: ἄγριος δέ τις Μορφὴν ἅδ' ἐστίν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν et si qui huius similes loci reperiuntur, non caret illud peculiari vi significandi. Conf. Buttmann. ad Soph. Phil. 87. PFLUGK.

V. 1265. καὶ τἄλλ' ὅσα

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πόσον δ' ἀπείργει μῆκος ἐκ γαίας δόρυ;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὥςτ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσόθεν μόλις.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τί δὴ τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβει;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὡς μὴ πάλιν γῇ λύματ' ἐκβάλῃ κλύδων.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

καλῶς ἂν εἴη Μενέλεῳ τε πρὸς χάριν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

οὐκοῦν σὺ χωρὶς τῆςδε δρῶν ἀρκεῖς τάδε;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

μητρὸς τόδ' ἔργον ἢ γυναικὸς ἢ τέκνων.

V. 1271. ἐκβάλῃ Cod. **C.** ἐκβάλλη ex apogr. Paris. Aldus.
V. 1273. *Μενέλεῳ τε* Reiskius. *μενέλεῳ γε* Cod. *C.*
V. 1278. ἴτω (γρ. ἤτω· ἤτω ἡ δόξα κυρίου εἰς τοὺς α
Cod. *C.*
V. 1279. ἐξελοῦ Badhamus. ἐξελῶ Cod. **C.** pro q

χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα] De frondibus et coronis cogitat, quam in rem contulerunt interpretes Sophoclis Electr. 893 sqq.: *ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον, Ὁρῶ — Πηγὰς γάλακτος καὶ περιστεφῆ κύκλῳ πάντων ὅσ' ἐστὶν ἀνθέων θήκην πατρός.* R. K.

V. 1268. *δόρυ*] navem. Ut infra v. 1568. 1611. Androm. 793. Troad. 1148. Cycl. 15. 19. V. Blomf. Gl. ad Aesch. Pers. 417. Aeschylus Suppl. 746: *δορυπαγεῖς νῆας.* PFLUGK. Conferatur Latinorum trabs, quae vox item a poetis pro nave usurpatur, et addatur *δόρυ εἰνάλιον* Pindari Pyth. 4, 27 (47). et ib. 38 (68). R. K.

V. 1270. De duplici ir
gatione cf. adnot. ad v. 8
τίνος, quare? vid. ad
PFLUGK.

V. 1272. *καλῶς ἂν*
pro *καλόν*. Hecub. 732:
τῶνδ' ἐστὶν καλῶς. V. S
fer. ad. Orest. p. 21. ed
Rost. Gr. p. 465. ed.
PFLUGK. Recte *Μενέλ*
de Reiskii coniectura re
G. Hermannus auctore
G. H. Schaefero. "*Μ*
γε', inquit, 'si diceret, vid
Helenam excludere: nu
copula utitur, aptissime
ficat quum omnino recte
Theoclymenum tum M
id gratum fore?" R. K.

V. 1274. *δρῶν ἀρκεῖ*

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ς ὁ μόχθος, ὡς λέγεις, θάπτειν πόσιν;

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

σεβεῖ γοῦν νόμιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τρὸς ἡμῶν ἄλοχον εὐσεβῆ τρέφειν.
ἰ δ' ἐς οἴκους ἐξελοῦ κόσμον νεκρῷ,
οὐ κεναῖσι χερσὶ γῆς ἀποστελῶ
ντα τῇδε πρὸς χάριν. φήμας δέ μοι
ς ἐνεγκὼν γ', ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
α λήψει, σῖτά θ', ὥστε σ' εἰς πάτραν
, ἐπεὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὁρῶ.
, ὦ τάλαινα, μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις
υ σὺ σαυτήν· Μενέλεως δ' ἔχει πότμον,
ἂν δύναιτο ζῆν ὁ κατθανὼν πόσις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ργον, ὦ νεᾶνι· τὸν παρόντα μὲν

ınnus voluit ἐξέλω.
1285. Fortasse scribendum proponit Kirchhoffius τοῖσδ' ?ς.
1286. τρύχου σὺ σαυτήν Musurus. τρύχουσα σαυτὴν Cod. lti scripserunt τρύχου σεαυτήν, τρύχου σεαυτῆς maluit Elms- ad Aristoph. Ach. 68.

ἀρκεῖ σὲ χωρὶς τῆσδε δρᾶν Xenoph. Oecon. XII, γὰρ ὅστις μέλλει ἀρκέ- ταν ἐγὼ ἀπῶ, ἀντ' ἐμοῦ ιενος, τί αὐτὸν καὶ δεῖ πίστασθαι ἢ ἅπερ ἐγώ; Heracl. 576. PFLUGK. oncedendi formulam esse unt A. Matthiae, Bro- sequutus, ut Soph. Phil. iceretur: οὕτω γενέσθω, agkius, qui illius ad- nem repetivit. Recte ad Ielenam referendum esse it Hermannus, ut re beatur una proficisci ad a. R. K.
78. ἐξελῶ pro ἐξαιρήσω s auctore ad Oed. Col. p. tum multi olim existimaverunt. Recte illius rationes extenuavit G. Hermannus, cuius tamen coniecturam ἐξέλω scribentis accipere non potuimus. Multo aptior est Badhami coniectura, quam auctoribus etiam Kirchhoffio et Nauckio recepi. R. K.

V. 1285. ἐπὶ τοῖς ἀνηνύτοις] ἀμηχάνοις, rebus, quarum remedium nullum est. PFLUGK.

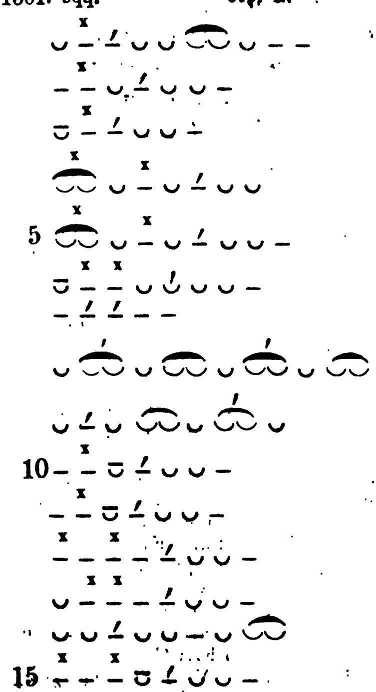
V. 1286. τρύχου] a verbo τρυχόω, cuius nescio quo pacto exemplum exstare neget A. Matthiae. Ἐκτρυχόω legas apud Thucydidem III, 93. [VII, 48. Charitonem Lib. IV, 2, p. 65, 4. τρυχόω apud Plutarch. Pompei. 10. PFLUGK.

στέργειν πόσιν χρή, τὸν δὲ μηκέτ' ὄντ' ἐᾶν·
ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω καὶ τύχω σωτηρίας,
παύσω ψόγου σε τοῦ πρίν, ἢν γυνὴ γένῃ
οἵαν γενέσθαι χρή σε σῷ ξυνευνέτῃ.

ΕΛΕΝΗ.

ἔσται τάδ'· οὐδὲ μέμψεται πόσις ποτὲ
ἡμῖν· σὺ δ' αὐτὸς ἐγγὺς ὢν εἴσει τάδε.

V. 1292. 1293., qui in Cod. C. inverso ordine leguntu mus Canterus transposuit.
V. 1300. χρή A. Matthiae. χρῆν Cod. C.
V. 1301. sqq. στρ. ά.

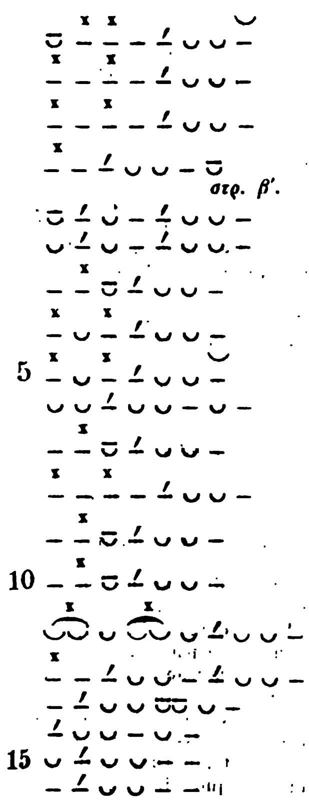
V. 1290. πρὸς τὰ τυγχάνον] i. q. ἐκ τῶν παρόντων, pro praesenti rerum statu. PFLUGK.
V. 1297. οὐκ ἐς ἀμβολάς] continuo, nulla mora interposita, actutum. Heracl. 271: κλαίων ἄρ' ἅψε δε κοὐκ ἐς ἀμβολάς. Her VIII, 21. οἱ δὲ ὡς ἐπι ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς

', ὦ τάλας εἴςελθε καὶ λουτρῶν τύχε
ῆτά τ' ἐξάλλαξον. οὐκ ἐς ἀμβολὰς
ηγετήσω σ'· εὐμενέστερον γὰρ ἂν
φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόςφορα
ῃς ἄν, ἡμῶν τυγχάνων οἵων σε χρή.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. ά.

ὀρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ

το τὴν ἀποχώρησιν. Plu-
eb. Demetr. 50: ὡς οὐκ εἰς
βολάς, ἀλλ' ἅμα τῷ κρατοῦν
ῆναι τὸν ἄνδρα, μεγάλων
ιένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ νεω-
τερισμῶν. Thucyd. VII, 15.
PFLUGK.

V. 1301 sqq. Agitur de ira Cereris raptam filiam frustra quaerentis disque et hominibus

μάτηρ θεῶν ἐσύθη
ἀν' ὑλᾶντα νάπη
ποτάμιόν τε χεῦμ' ὑδ
βαρύβρομόν τε κῦμ' ἁ
πόθῳ τᾶς ἀποιχομέν
ἀρρήτου κούρας·

Versus sunt maximam partem Glyc
Herm. p. 560. ea forma, quae cho
4—6. 12. 13. 15—18. β, 8. 11. B
— ◡ ◡ — α, 2. 10. 11. β, 3. 7. 9.
◡ — β, 13; denique ◡ ◡ ´ ◡ ◡
is qui est in stropha priore v. 1
Sunt etiam breviores, ut α, 3. de
de quo dixit idem p. 556. α, 14.
nique illud genus est quod e cret
vid. Herm. p. 567. Stropha β, 1
monente Hermanno p. 538. A
1. 14. β, 13. hiatus α, 2. de quo
labae ancipitis α, 16. β, 5. vid.
In his carminibus valde corrupt
non firmissima nitamur, vix ope

sterilitatem et vitae discrimen adferentis; donec Iovis monitu a Gratiis placaretur, adhibito Musarum cantu tympanorumque et tibiarum sonitu. Sed iamdudum monuerunt docti homines multa de Cerere praedicari, quae non convenire videantur nisi in Cybelen. Haec est enim ὀρεία μάτηρ θεῶν, huius sacra habent κρόταλα et τύμπανα, 1308. 1347., haec denique iunctis leonibus vehitur, 1310. Verumtamen quum cetera doceant de Cerere sermonem esse, tum nomen ipsum huius deae memoratur v. 1343. Quo fit, ut Cererem et Magnam Matrem poeta confudisse videatur. Huius confusionis illustre exemplum nuper explicavit Lobeckius, vir supra huius saeculi morem eruditus, Aglaophami libro III. p. 1225., quem legant quibus talia cordi sunt. Nos illa propius attingit quaestio, ut quo consilio hanc fabulam tractaverit poeta explicetur. Quae res sane difficillima ad iudicandum est, propterea

κρόταλα δὲ Βρόμια διαπρύσιον
ἱέντα κέλαδον ἀνεβόα·
θηρῶν ὅτε ζυγίους
ζεύξασα θεὰ σατίνας,
τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων
χορῶν ἔξω παρθενίων

riri, praesertim in editione eiusmodi, quae tironum usum tans explicationem potius curare quam artem criticam facti- nos iubeat. Itaque non recessi nisi in perpaucis locis a gkiana descriptione verborum. R. K.

V. 1303. *ὑλᾶντα* L. Dindorfius. *ὑλάεντα* Cod. *C*. G. Her- ınus Aeschyli Agam. 116. *ἀργᾶς* comparavit, in medio re- sens scripseritne Sophocles Antig. 123. ut in libris legitur *Ἥφαιστον πευκᾶνθ' ἑλεῖν.*

V. 1311. *ζεύξασα*] Participium locum suum vix tueri po- , praecedente *ὅτε*. Vid. Goeller. ad Thucyd. vol. I. p. 99. re Canterus coni. *ζεῦξ' εἰς ἂν θ. σατίναν*. Elmsleius ad T. 153. *ζεύξασ' ᾖεν θεὰ σατίνας*, assumpta Musgravii emen- ıne vulgatae lectionis [et Cod. *C*.] *σατίναν*. [G. Hermannus ısit *ζευξάσᾳ θεᾷ*.] Vide adnot. exeget. PFLUGK.

ita vis sit sacrorum eius observatorum. PFLUGK.

. 1301. *δρομάδι κώλῳ*] abile *δρομὰς* nomini generis ri adiunctum, ut Or. 837. *μάσι βλεφάροις*. Quod tan- . in casibus omnium gene- ı communibus fieri observa- pluraque huius generis col- it Lobeck. ad Ai. p. 270. LUGK. Cum his componi potest quod poetae Latini pe usurparunt victricibus nis et alia id genus multa, a ab initio quidem plurali nero videntur fuisse frequen- . quum singulari propter orem neutri pluralis cum tetu feminino, neutri singu- is cum genere masculino, e in accusativo natum est, rationem, qua de re hoc idem loco admonuisse satis L. R. K.

V. 1307. *ἀῤῥήτου κού- ρη*] Hesychius: *Ἄῤῥητος κό- ρη· ἡ Περσεφόνη. Εὐριπίδης Ἑλένῃ.* Carcinus apud Diod. Sic. V, 5: *Λέγουσι Δή- μητρός ποτ' ἄῤῥητον κόρην Πλού- τωνα κρυφίοις ἁρπάσαι βουλεύ- μασιν.* Compares etiam Ho- merum in eadem historia, h. Cer. 305. *πόθῳ μινύθουσα βα- θυζώνοιο θυγατρός*. PFLUGK.

V. 1308 sq. Hi versus *διὰ μέσου* esse videntur; deinde scri- bendum suspicor: *Θηρῶν τε συ- ζυγίους Ζεύξασαι θεᾷ σατίνας Τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων Χορῶν ἔξω παρθενίων Μέτα κοῦραι ἀελ- λόποδες* —. Subaudias *ἀπὸ κοι- νοῦ*: *ἐσύθησαν*. Et iunctis deae feris, raptam e cho- ris virginum quaesitum, veloces puellae Diana ac Minerva simul ierunt. Dianam et Minervam comites Proserpinae tribuit princeps Homerus h. Cerer. 425., tum quos ibi laudat I. H. Vossius p. 121. Audiamus Venerem, dum nato suo, ut certa Plutoni tela dirigeret, suadet, talia queren- tem apud Ovidium Metam. V, 375. Pallada nonne vides iaculatricemque Dianam Abscessisse mihi? Cere-

μετὰ κοῦραι δ' ἀελλόποδες
ἁ μὲν τόξοις Ἄρτεμις, ἁ δ'
ἐν ἔγχει Γοργὼ πάνοπλος·
αὐγάζων δ' ἐξ οὐρανίων

* * * * *

ἄλλαν μοῖραν ἔκραινε.

ἀντιστρ. ά.

δρομαίων δ' ὅτε πολυπλανήτων
μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
ματεύουσ' ἀπόρους
θυγατρὸς ἁρπαγὰς δολίους,

V. 1314. Cod. *C.* *κουρᾶν δ' ἀελλόποδες. κοῦραι* Heat Tyrwhittus, Hermannus Element. doctr. metr. p. omittendum vidit Pflugkius, quem recentiores sequuti s
V. 1316. *ἔγχει* Cod. *C.* *ἐν ἔγχει* auctore A. Matthia psit Pflugkius. Contra *Γοργῶπις* vel *Γοργῶπα* Herma *καὶ Γοργοῖ* Seidlerus.
V. 1317. *ἐξ οὐρανόθεν* coniiciebat Lobeckius ad p. 46. Deest vero etiam subiectum, quo referatur *αὐγάζων.* versu 1318. Musgravius scribi voluit *ἄλλαν μοῖραν ἔκραιν* respondere eum versum ratus versui 1336. *λευκῶν ἐκβαλεῖν* Addito vero in antistropha versu, quem ab optimis libris exh metrici delevisse videntur, L. Dindorfius lacunam 1317. indicandam esse animadvertit, supplendam versu, qui deat versui 1336. idemque contineat Iovis nomen et substan cui *οὐρανίων* iungatur, ut *ἑδράνων.* Vide adnot crit. ad v PFLUGK. G. Hermanus, qui non secundum, sed ter fine strophae versum excidisse statuit, δ' post *αὐγάζων* omit censuit, versus autem ipsos sic compleri posse dixit: *θηρ ζυγίους | Ζευξάσα θεᾷ σατίνας | Τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων | Χορ παρθενίων | Μέτα κοῦραι ἀελλόποδες | Ἁ μὲν τόξοις Ἄρτεμις, ἃ δ'*

ris quoque filia virgo, Si patiamur, erit; nam spes adfectat easdem. *Γοργὼ* appellatur Minerva etiam Erechthei fragm. XVII, 46. [n. 62, 46. p. 372. ed. Nauck.] PFLUGK. Id ipsum improbans G. Hermannus haec fere adnotavit: 'Cod. *ἁ δ' ἔγχει Γοργὼ πάνοπλος,* unde creduli quidem mythologi Minervam ab Euripide Gorgo dictam crediderunt. De ea re dictum in dissertatione de Graeca Minerva.' — 'Non dubitavi ego

Γοργῶπα scribere iterati bus sequentis vocabuli Quod formam fortasse no usurpatam praetuli, quu bere *γοργῶπις* potuerim causa fuit, quod *γοργῶπι* ctivum est, neque id, u *κῶπις,* substantivi loco d litum, *Γοργῶπα* autem c entior substantivo form De femininis formis in nominibus videndus Lo us in secunda ed. Aia v. 175. Minerva et Diana

χιονοθρέμμονάς γ' ἐπέρασ'
'Ιδαιᾶν Νυμφᾶν σκοπιάς·
ῥίπτει δ' ἐν πένθει
πέτρινα κατὰ δρία πολυνιφέα·
βροτοῖσι δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
οὐ καρπίζουσ' ἀρότοις
λαῶν [δὲ] φθείρει γενεάν·
ποίμναις δ' οὐχ ἵει θαλερὰς
βοσκὰς εὐφύλλων ἑλίκων·
πόλεων δ' ἀπέλειπε βίος,
οὐδ' ἦσαν θεῶν θυσίαι,
βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι πέλανοι·

Γοργώπα πάνοπλος,| Προὐξωρμᾶτο· Ζεὺς δ' ἑδράνων| Αὐγάζων ἐξ οὐρανίων |"Αλλαν μοῖραν ἔκραινεν.

V. 1321. *μαστεύουσα πόνους* Cod. *C.* *μαστεύουσ' ἀπόρους* A. Matthiae. Id recepit G. Hermannus *ματεύουσ'* scribens. *πόρους* de Stephani coniectura scripserat Pflugkius.

V. 1322. *ἀρπαγὰς* Cod. *C.* olim fere *ἀρπαγᾶς* scribebatur.

V. 1323. *γ' ἐπέρασ'* Cod. *C.* *δ' ἐπέρασ'* ex apogr. Parisino altero Aldus, quod habet *γ' ἀπέρασ'.* *τ' ἐπέρασ'* Elmsleius. *δ' ἐπέρασ'* scripsit G. Hermannus.

V. 1324. *ἰδαίαν — σποπιᾶς* Cod. *C.* *σκοπιὰς* Scaliger. *'Ιδαιᾶν* Elmsleius.

V. 1329. *δὲ* delendum vidit A. Matthiae. *γένναν* Cod. *C.* *γενεὰν* Seidlerus de vers. dochm. p. 345. et Elmsleius.

V. 1330. *ποίμνας* Cod. *C.* *ποίμναις* Scaliger.

V. 1332. *πολλέων* Cod. *C.* secundum apogr. Pariss. Emendavit Musurus nisi quod *πολέων* edidit. Id ipsum sic scriptum probavit Hermannus ad magnum numerum pecudum referens. *ἀπέλειπε* Badhamus.

monumentis testatae comites flores legentis Proserpinae. V. Welckeri Zeitschrift für Geschichte und Auslegung der alten Kunst, T. I. et Vossium ad Hom. h. Cer. v. 493. Vid. Pausan. VIII. 31, 2. R. K.

V. 1320. *ἔπαυσε*] pro *ἐπαύσατο*. V. ad Hecub. 917. PFLUGK.

V. 1323. *'Ιδαιᾶν Ν. σκοπιάς*] Idam montem, cellas Nympharum sedes. Electr. 445: *ἀνά τε πρυμνὰς "Οσσας ἱερὰς νάπας, Νυμφαίας σκοπιάς.* Phoen. 240. [v. adn. ad h. l. p. 56. ed. Goth.] *οὐρεῖαι σκοπιαὶ θεῶν.* Propert. III, 13, 25. Cithaeronis arces. PFLUGK.

V. 1325. *ῥίπτει*] scil. *ἑαυτήν.* Comparat Heathius Cycl. v. 166: *ῥῖψαί τ' ἐς ἅλμην.* PFLUGK.

V. 1328 *οὐ καρπίζουσά*] "non fecundans, ita ut ἄχλοα essent. Sic Bacch. 388: *Πάφον θ' ἂν ἑκατόστομοι Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ Καρπίζουσιν ἄνομβρον.*" MATTHIAE. De

πηγάς τ' ἀμπαύει δροσερὰς
λευκῶν ἐκβάλλειν ὑδάτων
πένθει παιδὸς ἀλάστῳ.

στρ. β'.

ἐπεὶ δ' ἔπαυσ' εἰλαπίνας
θεοῖς βροτείῳ τε γένει,
Ζεὺς μειλίσσων στυγίους
ματρὸς ὀργὰς ἐνέπει,
βᾶτε, σεμναὶ Χάριτες,
ἴτε, τὰν περὶ παρθένῳ
Δηοῖ θυμωσαμένᾳ
λύπαν ἀλλάξαιτ' ἀλαλᾷ,

V. 1336. ἐκβάλλειν G. Hermannus. ἐκβαλεῖν Cod.

V. 1337. πένθει παιδὸς ἀλάστωρ] E Cod. C. L. Dindorfius idemque probabiliter corrigit ἀλάστῳ. E in eodem codice adscriptum περισσόν, eam esse metrici cui adnotationem egregie docuit. 'Sic Triclinius' inquit 'ad A Prom. v. 886. in cod. Neapolitano, cuius notitiam edidit leius Mus. crit. VII. p. 458, περισσὸν ἦν ἐνταῦθα τὸ ἐν διὸ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. et ad S. c. Th. 891. περισσὸν ἦν ἐ τὸ οὐκέτ' ἐπὶ φιλίᾳ ἀλλ' ἐπὶ φόνῳ διεκρίθητε, καὶ ἄμετρον καὶ λεκτον. διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. In Rheso v. 741. ad ἀ similiter in libris aliquot adscriptum περισσόν, et ut mul eius notae exempla omittam, in hac ipsa fabula versui 1498 non facile alium magis genuinum invenias, eandem impos grammatici.' PFLUGK. Recepi praeterea e L Dindorfii coni ἀλάστῳ. Id ἀλάστωι olim scriptum facile ansam dedit li

constructione quidem adiectivi v. ad Hecub. 690. PFLUGK.

V. 1335. "Rursus constructio e duabus mixta, πηγάς τε λευκῶν ὑδάτων ἀμπαύει et πηγὰς ἀμπαύει λευκὰ ὕδατα ἐκβαλεῖν." MATTHIAE. Nihil hic mixtum. Ἐκβαλεῖν intransitive positum. PFLUGK.

V. 1337 sqq. ἐπεὶ δ' ἔπαυσ'] Hac stropha quae memorat poeta, ea egregie illustrantur Homeri hymno in Cer. v. 304—334. — στυγίους ὀργάς, funestam iram, ut στυγίους λύπας Med. 195. — Versu 1342. ordo verborum est τὰν περὶ παρθένῳ λύπαν ἀλλάξαιτ' ἀλαλᾷ Δηοῖ θυμωσαμένᾳ, dolorem de puella susceptum levetis tu Cereri iratae. hymn. Cer. 77. ἀχνυμένη παιδὶ τανυσφύρῳ. — V. χαλκοῦ αὐδὰν χθο aeris raucum soni mugitui sive tonitrui sub neo similem, conf. Blom ad Aesch. Prom. 1029. H appositionem iungitur τ να βυρσοτενῆ, tym scil. corio inducta. ras quos Musgravius locos e Nonni Dionys. 214: τύμπανα χαλκείνωτα. 510: ἠχήεσσα βοείη χαλκο XV, 54. XLIII, 73. — V. 13 Omnes deos ad placanda rerem missos esse tradit

Μοῦσαί θ' ὕμνοισι χορῶν'
χαλκοῦ δ' αὐδὰν χθονίαν,
τύμπανα [τε] λάβετε βυρσοτενῆ.
κάλλιστα τότε πρῶτα μακάρων
Κύπρις γέλασέ τε θεὰ
δέξατό δ' εἰς χέρας
βαρύβρομον αὐλὸν
τερφθεῖσ' ἀλαλαγμῷ.

ἀντιστρ. β'.

ὧν οὐ θέμις οὔθ' ὁσία,
ἐπύρωσας ἐν θαλάμοις,
μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας

ad *ἀλάστωρ.* R. K.

V. 1340. *ἐννέπει* Cod. *C.* *ἐνέπει* A. Matthiae.

V. 1342. *τὰν*] *τᾷ* suspicatur L. Dindorf. Non opus. PFLUGK.

V. 1343. *δηίῳ* Cod. *C.* *Δηοῖ* Canterus.

V. 1344. *ἐξαλλάξατ' ἀλαλᾷ* Cod. *C.* *ἀλλάξατ' ἀλαλᾷ* Musgravius. *ἐξαλλάξατ' ἀλᾶν* Bothius. *ἐξαλλάξατ' ἄλας* G. Hermannus. Pflugkius sequutus est Musgravium. Ego Bothii rationem anteponendam censeo.

V. 1345. *χορὸν* Cod. *C.* *χορῶν* A. Matthiae.

V. 1347. *τύπανα* Heathius. Vid. Hermann. Elem. doctr. metr. p. 46. *τε* delendum esse monuit Musgravius. *βυρσοτενῆ* coniectura Canteri. Legebatur *πυρσογενῆ.* PFLUGK.

V. 1348. *κάλλιστα — πρῶτα* Cod. *C.* Emendavit A. Matthiae.

V. 1349. *γέλασέν* Cod. *C.*

V. 1353. *ὃν οὐ θέμις σ', οὐδ' ὁσία* G. Hermannus.

V. 1355. *εἶχες* Musgravius.

...erus l. c. Quorum Venus *γέλασέ τε δέξατό τ' εἰς χέρας,* i. e., *γελάσασα ἐδέξατο,* laeta fortasse ...liis suis, ut apud Verg. Aen. V., 128. Nam huius mandato ... ales hamata percussit ...rundine Ditem. Ovid. Met. V, 384. — V. 1350. *βαρύβρομον.* Aristoph. Nub. 312: *μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.* Epigr. ...dox. CLXXIV, 6: *βαρυφθόγγων ἀλαλητὺν αὐλῶν.* Catull. LXIV, 265. Barbaraque horribili stridebat tibia cantu. Vide Iacobs. ad Anthol. ...r. vol. I, l. p. 271 sq. De tympanum in his sacris usu dixit Lobeck. Aglaophami T. I. p. 298. PFLUGK.

V. 1353. Corruptum esse initium huius antistrophae eo magis dolendum, quod inde pendet totius consilium carminis. De quo si recte supra disputavimus, dubitari non potest quin tale quid factum ab Helena chorus memoraverit, quod posset parum in Cererem religiosum videri. Suspicor autem huiusmodi fuisse: *ὧν οὐ θεμίστ' οὐδ' ὁσία Ἐχυρσ' ὁ γᾶς ἐν θαλάμοις,* id est, gravius quam ius fasque pateretur, defunctum luxisti, tuoque scilicet dolori dum indulges, immemor cultus deorum fuisti. Simili de causa sacra celebrare recusantem Electram Euripideam chorus officii admonet v. 192: δοκεῖς τοῖς σοῖσιν

ματρὸς, ὦ παῖ, θυσίας
οὐ σεβίζουσα θεοῖς.
μέγα τοι δύναται νεβρῶν
παμποίκιλοι στολίδες,
κισσοῦ τε στεφθεῖσα χλόα
νάρθηκας εἰς ἱερούς,
ῥόμβου θ' ἑλισσομένα
κύκλιος ἔνοσις αἰθερία,
βακχεύουσά τ' ἔθειρα Βρομίῳ
καὶ παννυχίδες θεᾶς.
εὖ δέ νιν ἅμασιν
ὑπέρβαλε σελάνα.
μορφᾷ μόνον ηὔχεις.

V. 1356. *ματρὸς* Cod. *C.* *μητρὸς* Aldus.
V. 1358. *θεᾶς* Heathius.
V. 1359. *δύναται* Musgravius. *δύνανται* Cod. *C.*
V. 1360. *κισσῷ* Cod. **C.**, quod defendit G. Hermannus ad Bacch. 115. et ad h. l. *κισσοῦ* Musgravius.
V. 1361. *ἐς* Cod. *C.* *εἰς* Heathius.
V. 1362. *ῥόμβῳ* Cod. *C.* *ῥόμβου* Heathius. *ῥόμβων* G. Hermannus. *εἱλισσομένα* Fixius.
V. 1363. *κύκλιος* Scaliger. *κυκλίοις* Cod. *C.*
V. 1364. *βρομίῳ* Cod. *C.* *βρομίων* Aldus. Videtur in apogr. Pariss. esse *βρομίωι.*

δακρύοις μὴ τιμῶσα θεοὺς κρατήσειν ἐχθρῶν; οὔτοι στοναχαῖς, ἀλλ' εὐχαῖσι θεοὺς σεβίζουσ' ἕξεις εὐαμερίαν, ὦ παῖ. PFLUGK.

V. 1356 sq. *θυσίας θεοῖς*] Haec iungenda. El. 1136: *ἡνίκ' ἂν δέ με Δοκῆτε θυσίας τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θεοῖς, Πάρεστε.* Troad. 473: *τοῖς γὰρ κακοῖσι πλεῖον' οἶκτον ἐμβαλῶ.* PFLUGK.

V. 1358. *δύναται*] singularis pro plurali, quam constructionem vocant schema Pindaricum. Utitur Euripides etiam Ionis v. 1146: *ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί.* Huius constructionis rationem explicavit Hermannus ad Soph. Trachin. 517. Ceterum magnam vim esse sacrorum Cereris rite cultorum quum docere velit chorus, *memorat* habitum eorum, qui ea sacra obeant: cuius pars *νεβρίδες,* de quibus erudita adnotatio est Lobeckii ad Soph. Aiac. p. 359 sq. Compares sacerdotis iussa apud Ovidium Met. IV, 4: pectora pelle tegi, crinales solvere vittas, Serta comis, manibus frondentes sumere thyrsos. PFLUGK.

V. 1360. *στεφθεῖσα*] *περιτεθεῖσα, πυκασθεῖσα.* Vide Hermanni Obss. ad Bucol. Sophocli a Schaefero edito praefixas p. X sq. PFLUGK.

V. 1362. Schol. Apoll. Rhod. I, 1139. a Musgravio laudatus: *ῥόμβος, τροχίσκος, ὃν στρέφουσιν ἱμᾶσι τύπτοντες, καὶ οὕτως κτύπον ἀποτελοῦσι.* PFLUGK.

V. 1366—1368. Certam huius loci emendationem vix credo fore

ΕΛΕΝΗ.

τὰ μὲν κατ' οἴκους εὐτυχοῦμεν, ὦ φίλαι·
ἡ γὰρ συνεκκλέπτουσα Πρωτέως κόρη,
πόσιν παρόντα τὸν ἐμὸν ἱστορουμένη,
οὐκ εἶπ' ἀδελφῷ· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ
οὔ φησιν αὐγὰς εἰςορᾶν ἐμὴν χάριν.
κάλλιστα δὴ τάδ' ἥρπασ' ἐν τύχῃ πόσις·
ἃ γὰρ καθήσειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
ταῦτ' ἐμβαλὼν πόρπακι γενναίαν χέρα
αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβών,
ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.
προὔργου δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο,
ὡς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερὶ

V. 1366 sqq. locus prorsus corruptus.

V. 1374. *κάλλιστα δὴ τάδ' ἥρπασ' ἐν τύχῃ*] Scripsi auctore Fixio cum Nauckio. *κάλλιστα δῆτ' ἀνήρπασεν ἐν τύχῃ* Cod. *C*. Pflugkius sequutus Barnesium ediderat *κάλλιστα δῆτ' ἀνήρπασεν τεύχη πόσις*, cuius coniecturam probaverat etiam Lobeckius ad Aiac. 1017. coll. Suppl. 698. *λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.* G. Hermannus integro versu addito restitui locum sic fere voluit: *τὰ δ' ἄλλ' ὅμοια· τῶν γὰρ ἐν δόμοις ὅπλα | κάλλιστα δῆθεν ἥρπασ' ἐν τύχῃ πόσις.*

V. 1376. *ὅρπακι*, ut videtur, Cod. *C*. *πόρπακι* Victorius et Stephanus.

qui sine librorum adiumento reperiat: nec mihi animus fuerat eum suspicionibus attrectare. Ceterum dum quis felicius acumen admoverit, legam, sublata maiore distinctione in fine v. 1365, *εὖτέ νιν ἅρμασιν ὑπερβᾶσα σελάνα ὄρφνας μέσον αὔξει*, sive malis *αὔξῃ*, i. e. magna vis est pannychidum rite celebratarum, quando eas luna curru evecta medio noctis auget. PFLUGK.

V. 1369. Domo rursus progressam, ut rem feliciter cedere nuntiaret, Helenam paullo post subsequitur Theoclymenus cum Menelao et famulorum agmine apparatum funeris portantium (v. 1385). Is navem instrui remigesque Menelao parere imperat; postremo quum frustra Helenam hortatus esset, ne funus prosequendo dolorem renovaret, iussis omnibus nuptias suas concelebrare discedit (v. 1440). PFLUGK.

V.1373. *ἐμὴν χάριν*] meâ causâ, mihi ut gratum faciat. Phoen. 762: *τρέφ' ἀξίως νιν σοῦ τε τήν τ' ἐμὴν χάριν*. Auges fr. XI. [n. 270. p. 348. ed. Nauck.] Cressarum fr. XI. [n. 469. p. 400. ed. Nauck.] Vid. Hermann. ad Vig. p. 700. PFLUGK.

V. 1379. *προὔργου εἶναι πρός* (*εἰς*) *τι* dicuntur quae apte ad rem et sic ut proficias aliquid fiunt. Plato de Rep. II. p. 376. C: *ἆρά τι προὔργου ἡμῖν ἐστιν αὐτὸ σκοποῦσι πρὸς τὸ κατιδεῖν — δικαιοσύνην τε καὶ ἀδικίαν, τίνα τρόπον ἐν πόλει γίγνεται;* Cf. VI. p. 498. D. Menon. p. 84. B. Iuliani Epist. XII. p. 128.

θήσων, ὅταν κωπῆρες εἰςβῶμεν σκάφος,
πέπλους ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς,
ἀγώ νιν ἐξήσκησα, καὶ λουτροῖς χρόα
ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου.
ἀλλ' ἐκπερᾷ γὰρ δωμάτων ὁ τοὺς ἐμοὺς
γάμους ἑτοίμους ἐν χεροῖν ἔχειν δοκῶν,
σιγητέον μοι· καὶ σὲ προςποιούμεθα
εὔνουν κρατεῖν τε στόματος, ἣν δυνώμεθα
σωθέντες αὐτοὶ καὶ σὲ συνσῶσαί ποτε.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

χωρεῖτ' ἐφεξῆς, ὡς ἔταξεν ὁ ξένος,
δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.
Ἑλένη, σὺ δ', ἤν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
πείθου, μέν' αὐτοῦ· ταὐτὰ γὰρ παροῦσά τε
πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σόν, ἤν τε μὴ παρῇς.

V. 1381. *στήσων* Anonymus. Dein *εἰς σκάφος* Cod. *C.* positionem delevit Musgravius.

V. 1382. *πέπλους δ'* Cod. *C.* *δ'* omisit Hermannus. C scripserat Piersonus *πέπλους δ' ἀμείψασ' ἀντὶ ναυφθόρου σ ἐγώ νιν.* Quem sequutus erat Pflugkius.

V. 1391. *στέρισματα* Cod. *C.* De apogr. Pariss. non co *κτερίσματα* Musurus.

Schaefer. ad Dionys. Halic. de Comp. Verb. p. 27. PFLUGK.

V. 1381. *θήσων*] Cave corrigas *στήσων*, propterea quod vulgare est *στῆσαι τρόπαιον*. Huiusmodi errores docti homines saepius quam indocti erraverunt, dum poetas nonnihil de via ac de consuetudine deflectentes revocare cupiunt: velut P. Leopardus in Orest. 1510: *οὔτι που κραυγὴν ἔθηκας Μενέλεῳ βοηδρομεῖν*, ubi non dubito quin tracturus fuerit plures, nisi metrum eius correctionem respueret. PFLUGK.

V. 1386. *ἐν χεροῖν ἔχειν*] Colorata oratio est, quasi Latine dicas: qui nuptias iam paratas ambabus manibus tenere videatur, de eo, qui aliquid quasi manu praehendat *tenere* se existimat. R. K.

V. 1387. *προςποιούμ* te (chorum adloquitur) b volentem adsumo. Sic bo *προςποιεῖσθαι* usus est nophon de vectig. VI, 3: *θεῶν προςποιούμενοι;* cf. cken. ad Herod. VI, PFLUGK.

V. 1389. videtur Hele auxilium dicere, quod pe tres Pollucem et Castorem v. 1642 sqq. adfertur Theonoen servare nitenti eam sententiam Dioscuri lo tur ipsi v. 1645 sqq. R.

V. 1393. *παροῦσά τε τε μὴ παρῇς*] Eodem orationem variavit Suppl. *θεοῦ θέλοντος, ἤν τε μὴ* Iph. Aul. 1002: *πάντως ἱκετεύοντες ἧξετ' εἰς ἴσον,* *ἀνικέτευτος ᾖς.* PFLUGK.

δέδοικα γάρ σε μή τις ἐμπεσὼν πόθος
πείσῃ μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον,
τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην·
ἄγαν γὰρ αὐτὸν οὐ παρόνθ' ὅμως στένεις.

ΕΛΕΝΗ.

ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχει
τὰ πρῶτα λέκτρα νυμφικάς θ' ὁμιλίας
τιμᾶν· ἐγὼ δὲ διὰ τὸ μὲν στέργειν πόσιν
καὶ ξυνθάνοιμ' ἄν· ἀλλὰ τίς κείνῳ χάρις
ξὺν κατθανόντι κατθανεῖν; ἔα δέ με
αὐτὴν μολοῦσαν ἐντάφια δοῦναι νεκρῷ.
θεοὶ δὲ σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω
καὶ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονεῖ τάδε.
ἕξεις δέ μ' οἵαν χρή σ' ἔχειν ἐν δώμασι
γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων εὐεργετεῖς

V. 1394. Kirchhoffius scribendum proponit δράσεις nescio quam ob rem.
V. 1395. γάρ σοι ex apogr. Paris. altero Aldus.
V. 1404. ξυγκατθανόντι Cod. C. ξὺν κατθανόντι Piersonus.
V. 1407. χρή σ' A. Matthiae. χρὴ Cod. C. secundum Furium. χρῆν secundum apogr. Pariss.

V. 1395. δέδοικα γάρ σε] Antiptosis. Aristophanes Nub. 492: δέδοικά σ', ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέει. Vid. ad v. 85. — μεθεῖναι, praecipitare. Hecub. 26: καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ' ἁλὸς μεθῆκε. PFLUGK.

V. 1397. ἐκπεπληγμένην] amore prioris mariti commotam et inopem mentis. Plutarch. Anton. 53: βλέμμα ἐκπεπληγμένον tribuit amanti. Vid. ad Med. 8. p. 14. ed. Goth. sec. PFLUGK.

V. 1399. ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις] Quod P. Elmsleius in censura editionis Hermannianae Herc. Fur. p. 286. ed. Lips. καινὸς scribendum existimavit, quem sequutus erat Pflugkius, recte repudiaverunt recentiores. Neque enim in ipsa sententia neque vero in forma nominativa offendendum erat hoc loco. De vi ac significatione verbi κλεινός, quod fere nostro erlaucht in eiusmodi locis respondet et dicitur de iis, qui summam imperii in aliqua civitate obtinent, copiosius exposui in praef. fab. Herc. Fur. a Pflugkio Goth. editae p. XV sq. R. K.

V. 1405. οἷ' ἐγὼ θέλω] facile animadvertas eandem, qua supra usa est, ambiguitatem orationis. Hanc dum consectatur, reliquit quod et exspectes et usitatum est in votis gratantium, οἷ' αὐτὸς θέλεις. Cuiusmodi est illud Horatii Serm. II, 8, 75: Tibi di quaecunque preceris commoda dent, ubi vide Heindorfium. Conf. adnot. ad Androm. 1171. PFLUGK.

κἄμ᾽· ἔρχεται γὰρ δή τιν᾽ εἰς τύχην τάδε·
ὅςτις δὲ δώσει ναῦν, ἐν ᾗ τάδ᾽ ἄξομεν,
πρόςταξον, ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρη λάβω.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

χώρει σύ, καὶ ναῦν τοῖςδε πεντηκόντορον
Σιδωνίαν δὸς κἀρετμῶν ἐπιστάτας.

ΕΛΕΝΗ.

οὔκουν ὅδ᾽ ἄρξει ναός, ὃς κοσμεῖ τάφον;

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

μάλιστ᾽· ἀκούειν τοῦδε χρὴ ναύτας ἐμούς.

ΕΛΕΝΗ.

αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

αὖθις κελεύω καὶ τρίτον γ᾽, εἴ σοι φίλον.

ΕΛΕΝΗ.

ὄναιο, κἀγὼ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

V. 1413. *καὶ ᾽ρετμῶν* Cod. *C.*
V. 1415. *χρῆν* Cod. *C.* *χρὴ* Reiskius.
V. 1421. *ἄλλως* Cod. *C.* *ἁπλῶς* ex apogr. Paris. altero Al
πόνος] "Elegans sed non necessaria coniectura Musgr
σποδός. Sententiam illustrabit locus Troadum v. 1248. *δοκ*
τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχύ, Εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερ
των· Κενὸν δὲ γαύρωμ᾽ ἐστὶ τῶν ζώντων τόδε." PFLUGK.

V. 1409. *ἔρχεται — τάδε*] Subdola oratio et obscure innuens quid agatur. Ita enim, inquit, forte accidit, ut in Menelaum quoque beneficia conferas, defunctum scilicet, ut rebatur Theoclymenus, non ut res erat, praesentem et ipsius facilitate ad paranda fugae subsidia abutentem. PFLUGK. 'Sententia haec est: nam haec ad aliquam bonam fortunam tendunt.' G. HERMANNUS.

V. 1412 sq. *καὶ ναῦν τοῖςδε πεντηκόντορον Σιδωνίαν δός*] Quod Sidoniam navem dari iussit, praestantissimam dari voluit et velocissimam, quod Phoenices nautae erant peritissimi. Conf. infra v. 1531., ubi de eadem nave dicitur:
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν
θείλκομεν. R. K.

V. 1415. Colon posui
μάλιστα, quae est vox adfir
tis fore quae modo oravera
lena. Reliqua ad famulos
versus loquitur. PFLUGK.
infra v. 1428: *ἥκιστα· μή*
λευε σοῖς δούλοις, ἄναξ. R.

V. 1418. *ὄναιο*] For
grates agentis: feliciter
eveniat. Iph. Aul. 1359:
τῶν φρενῶν. Quod autem
tur *κἀγώ*, cui cogitatione
bendum *ὀναίμην*, argument
et recte nos inclinatione a
tus usos in Heraclidis v. 64
vid. adnot. crit. et quo
duo pronomina consocient
prius tamen encliticum ma
PFLUGK.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ν ἄγαν σὸν δάκρυσιν ἐκτήξῃς χρόα.

ΕΛΕΝΗ.

μέρα σοι τὴν ἐμὴν δείξει χάριν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ν θανόντων οὐδέν, ἀλλ' ἄλλως πόνος.

ΕΛΕΝΗ.

τι κἀκεῖ κἀνθάδ' ὧν ἐγὼ λέγω.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

κακίω Μενέλεώ μ' ἕξεις πόσιν.

ΕΛΕΝΗ.

σὺ μεμπτός· τῆς τύχης μέλει μόνον.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τόδ', ἢν σὴν εἰς ἔμ' εὔνοιαν διδῷς.

ΕΛΕΝΗ.

ν διδαξόμεσθα τοὺς φίλους φιλεῖν.

1422. "Fort. ἔστιν τι τἀκεῖ κἀνθάδ', ὡς ἐγὼ λέγω." HOFF.

1424. με δεῖ pro μέλει Musgravius, quod probatum o ad Orest. 659. recentiores fere receperunt. Vide adnot.

1425. δίδως Cod. C. secundum apogr. Pariss.

122. Si abstinere voluisdiosa oratione, dixisset ἔστιν τι κἀκεῖ κἀνθάδε νηκότων, i. e. non prorrierunt qui mortui sunt, quod ad eos pertineat inferos et in hac vita. significant verba καὶ ἐκεῖ άδε. Isocrates Euag. ἴ τις ἔστιν αἴσθησις τοῖς ηκόσι περὶ τῶν ἐνθάδε νων. Plataic. §. 61: εἴ τις ς ἐκεῖ φρόνησις ἔστι περὶ θάδε γιγνομένων. Soph. 74 sq. al. Vid. Iacobs. lv. ad Anth. Gr. vol. II. 1. Nunc quum non de moriverse dicat, sed de quia cogitet (ὧν i. e. τούτων ὃ λέγω), id est de Menei obisse creditur, revera et vivit et praesens est, longe aliud dicit quam quod dicere Theoclymeno videtur. PFLUGK.

V. 1424. τῆς τύχης μ. μ.] "Sensus est: fortuna tantum — intelligit autem eventum consilii cum Menelao capti — mihi curae est." A. MATTHIAE. Quanquam, si litterarum ductus spectamus, perparvum discrimen est inter *ΜΕΔΕΙ* et *ΜΕΛΕΙ*, tamen ego quoque dubitavi με δεῖ reponere. Nam quod G. Hermannus ait defendi quodam modo posse μέλει, sed eam verentis potius quam spem ostendentis orationem esse, in eo mihi vir summus falli videtur. Nam is quoque, qui dicit τῆς τύχης με δεῖ, eo ipso, quod significat sibi

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

βούλει ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψω στόλον;

ΕΛΕΝΗ.

ἥκιστα· μὴ δούλευε σοῖς δούλοις, ἄναξ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἀλλ' εἶα· τοὺς μὲν Πελοπιδῶν ἐῶ νόμους·
καθαρὰ γὰρ ἡμῖν δώματ'· οὐ γὰρ ἐνθάδε
ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως· ἴτω δέ τις
φράσων ὑπάρχοις τοῖς ἐμοῖς φέρειν γάμων
ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμούς· πᾶσαν δὲ χρὴ
γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις
ὑμέναιον Ἑλένης κἀμόν, ὡς ζηλωτὸς ᾖ.
σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθών, πελαγίους ἐς ἀγκάλας

V. 1433. χρὴ A. Matthiae. χρῆν Cod. C.
V. 1443. πρὸς λύπας Cod. C. πρὸς λέπας Musgravius

opus esse fortuna, hoc prodit, sibi non satis constitutum esse, quid fortuna ratum habitura sit, quae oratio ipsa quoque timorem quendam de eo, quod futurum sit, in se continet. R. K.

V. 1427. *βούλει — ἐκπέμψω*] Phoen. 722: *βούλει τράπωμαι δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας τινάς;* Suppl. 566. vid. Matth. Gr. §. 516. 3. Eodem modo usurpatur *θέλεις* fragm. inc. 20. [n. 1023. p. 536. ed. Nauck.] Bacch. 719. Soph. El. 80. et quod rarius *ποθεῖν* apud Iulianum Misopog. p. 80: *ἆρα ποθεῖτε καὶ τοὔνομα ὑμῖν φράσω;* Postremo notandum, quod monuit Lobeckius ad Phryn. p. 734 sq., recentiores indicativum in hac constructione usurpare. PFLUGK.

V. 1429. *Πελοπιδῶν*] Graecorum. V. ad Med. 824. p. 88 sq. ed. Goth. sec. PFLUGK.

V. 1432. *γάμων ἀγάλματα*] dona nuptialia. Peleo quidem Thetin ducenti di munera offerebant, teste Pind. Pyth. III, 95, regi satrapae, *quemadmodum* filio familias servi, Terent. Phorm. 5 sq. PFLUGK.

V. 1434. *βοᾶσθαι*] *βοᾶν*. Iph. A. 437: *ὑμέναιο τρέπιζε καὶ κατὰ στέγας Λ βοάσθω καὶ ποδῶν ἔστω κτ* Sic accepit etiam Dobraeu Aristoph. Vesp. 1223. E leius vero ad Soph. Oed 1094. et in Censura Herc. p. 287. *γαῖαν βοᾶσθαι* di putat ut Iph. T. 367: *αὐλεῖτ πᾶν μέλαθρον*, et Heracl. *θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων* per appositionem autem adie *ὑμέναιον Ἑλένης κἀμόν.* mihi hoc loco dura mir que probabilis ratio vid PFLUGK. G. Herman *βοᾶσθαι* in eiusmodi locis significare resonare, ut accusativus adiungi possit. nihil aliud medium hoc lo se habere videtur, nisi ut n studium, maior contentio i ipsa actione sit, vide quae lerter hac de re dispu Rostius in gr. Gr. §. 11 adn. 3. p. 575. ed. sept. Al autem laetitia quae in re adhibenda esse videatur,

τῷ τῆςδε πρίν ποτ' ὄντι δοὺς πόσει τάδε,
πάλιν πρὸς οἴκους σπεῦδ' ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆςδε συνδαίσας ἐμοὶ
στέλλῃ πρὸς οἴκους ἢ μένων εὐδαιμονῇς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς κλήζει θεός·
βλέψον πρὸς ἡμᾶς καὶ μετάστησον κακῶν.
ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λέπας τὰς συμφορὰς
σπουδῇ σύναψαι· κἂν ἄκρᾳ θίγῃς χερί,
ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης.
ἅλις δὲ μόχθων, οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
κέκλησθέ μοι, θεοί, πολλὰ χρήστ' ἐμοῦ κλύειν
καὶ λυπρ'. ὀφείλω δ' οὐκ ἀεὶ πράσσειν κακῶς,

V. 1447. χρήσθ' ὁμοῦ Nauckius.
V. 1448. καὶ λυπρά γ' Correxit Scaliger.

prodit etiam litterarum similitudine qua ὑμνῳδίαις et ὑμέναιον inter se componuntur. Conf. Sophoclis Antig. 780 sqq. ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας Ἅιδας ζῶσαν ἄγει | τὰν Ἀχέροντος | ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων | ἔγκληρον, οὔτ' ἐπινυμφίδιός | πώ μέ τις ὕμνος ὕμ- | νησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω., ubi ut hic alacritas, sic desiderium rei huiusmodi adlitteratione significari videtur. R. K.

V. 1436. ἐλθών] Perite fecit, quisquis fuit, qui primus post hoc verbum interpunxit. Est enim hoc participium ex eo genere, quod abundare putatur. V. Dorvill. ad Charit. p. 277. Schaefer. ad Soph. Col. 475. 1174. Oed. R. 607. 741. El. 1113. Aiac. 1183. Lobeck. ad Aiac. 58. PFLUGK.

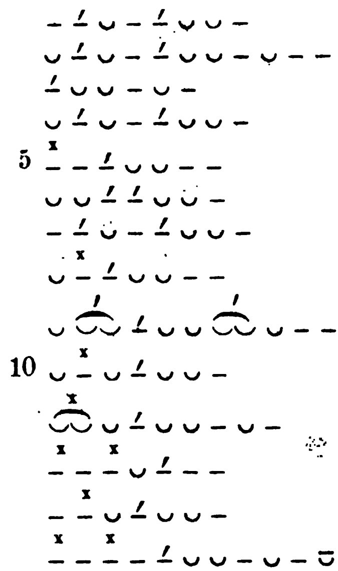
V. 1441. Ὦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς κλήζει θεός] Quod Kirchhoffius hoc loco proponit scribendum πατὴρ γὰρ καὶ σοφὸς κλήζει θεός, non credo accipiendum esse. Nam etiamsi oratio sic conecti potuit, tamen etiam asyndeton, quo aliquid proponitur, tum alterum adiungitur, quod facta ista propositione fieri consentaneum sit, etiam alibi similiter usurpatum est. Per se autem πατήρ τε καὶ σοφὸς θεός rectissime hoc loco dicitur. R. K.

V. 1443. "Nos autem, in adversum collem fortunam trahentes, strenue manu subleva. Occurrit πρὸς λέπας Bacch. v. 677. Herc. Fur. v. 120., metaphora autem, quae Menelai condicionem hic exprimit, Alcest. v. 510. καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις. Σκληρὸς γὰρ ἀεὶ καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται. Favet etiam quod Rhes. v. 317. 18. in contrariam partem dicitur: ἕρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τἀγαθόν." MUSGRAVIUS.

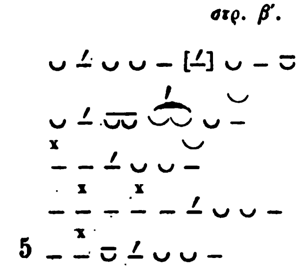
V. 1447. Testes vos, inquit, saepe adhibui, di, ut quam essem probus quamque idem miser cognosceretis. Porsonus de integritate huius loci dubitasse videtur ad Orest. 1662. PFLUGK. Iure G. Hermannus animadvertit quam vellet esse huius loci sententiam, eam revera non inesse in verbis poëtae. Inferre

ὀρθῷ δὲ βῆναι ποδί. μίαν δ' ἐμοὶ χάριν
δόντες τὸ λοιπὸν εὐτυχῆ με θήσετε.

V. 1451 sqq. στρ. α'.

στρ. β'.

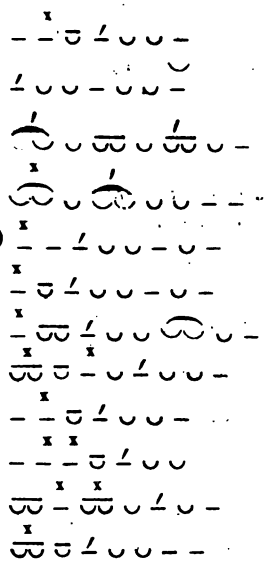
voluit similem sententiam Nauckius, qui scripsit: πολλὰ χρῆσθ' ὁμοῦ κλύειν καὶ λύπρ'. Nunc ut verba scripta sunt, videtur nihil aliud significare Menelaus nisi hoc, sibi deos invocatos esse saepe in bonis rebus atque adversis, sibi hoc deberi, ut non sem[per] malis rebus versetur. R.

V. 1450. His dictis, ut adnotavit G. Herman[n], Menelaus et Helena cum [na]stris a Theoclymeno [da]

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ

ycoπeos versus huius carminis quo minus fallere quenquam sse arbitramur, eo facilius veniam dabunt lectores enarratione trorum supersedendi. Sunt tamen nonnulli loci, in quibus erta ratio descriptionis esse videatur: qui loci quum maximam tem lectionis corruptela laborare videantur, dicetur de his adnot. crit. Strophae prioris v. 9. si compositus est ex antisto et penthemimere iambica, cf. Herm. p. 230., corrigendus antistrophicus: ἔχανε Φοῖβος γαίᾳ Λακαίνᾳ | δὲ β. ἀ. De alus strophae v. 4. sive v. 1481. et qui huic respondet v. 1498. t G. Hermannus p. 564., de eiusdem strophae versu 9., est Pherecrateus baseos loco tribrachum et arsin solutam ens, idem p. 546. Postremo strophae II v. 16. videtur esse so genere, quod pro choriambo creticum habet, de quo vide rm. Elem. doctr. metr. Lib. III, 2, 47. PFLUGK. Hoc quoque nen corruptissimum et sine novis libris insanabile.

um discedunt, rex autem in um se recipit. R. K.

. 1451. Spem chorus felicis e Helenae auguratur, praeque cogitatione sacrorum n Lacedaemone inventura sit britatem. His vota adiungit mandatque avibus Aegypti Graeciaeque sedes commutantibus futurum victoria Menelai adventum nuntient; postremo Tyndaridas, praesentia nautis numina, ut sorori suae opem ferant, implorat. — Initium cantici a com-

ταχεῖα κώπα, ῥοθίοισι μάτηρ
εἰρεσία φίλα,
χοραγὲ τῶν καλλιχόρων
δελφίνων, ὅταν αὔραις
πέλαγος νήνεμον ᾖ,
γλαυκὰ δὲ Πόντου θυγάτηρ
Γαλάνεια τάδ' εἴπῃ·
κατὰ μὲν ἱστία πετάσατ' αὔραις
λιπόντες εἰναλίαις,
λάβετε δ' εἰλατίνας πλάτας,
ὦ ναῦται, ἰὼ ναῦται,
πέμποντες εὐλιμένους

V. 1452. *μάτηρ* A. Matthiae. *μήτηρ* Cod. *C*. *Νηρέως* hamus, quem sequutus est Nauckius. Compendium verl sane causa corruptionis esse potuit.

V. 1460. *εἰναλίαις* Seidlerus et Pflugkius. *ἐναλίαις* C

V. 1466. *προνάου* Cod. *C*. *πρὸ ναοῦ* Canterus.

V. 1470. *νυχίαν εὐφροσύναν* A. Matthiae. *νύχιον* ε φρόναν Cod. *C*.

pellatione remigii sive *κώπης* eiusdemque *εἰρεσίας*: de qua Philonis Iudaei locum sane luculentum adscripsit Musgravius, Ed. Turneb. p. 179: *καὶ τὰς εἰρεσίας μέντοι, κἂν σφόδρα ὦσιν εὐθυτενεῖς, κεκλασμένας ὁρᾶσθαι συμβαίνει καθ' ὕδατος*. Sed ducit ista compellatio tam splendidam continuamque seriem attributorum, ut, quidquid illud voti chorus in animo habuerat, silentio transmiserit. Cuiusmodi usum casus vocativi plenum *ἐναργείας* explicavimus adnotatione ad initium Andromachae. Cf. G. Bernhardy Synt. p. 74. Ad ornamenta ista quae dixi orationis praevertere placet: in quibus primum illud *ῥοθίοισι μάτηρ* uberrimam disputandi materiam suppeditat et occasionem consectandi flosculos orationis, quorum partem delibavit Blomfield. Gloss. ad Aesch. Sept. 210. Delphinum *χορείας* meminit Euripides etiam in Electra

432: *κλειναὶ νᾶες, αἵ ποτ'* ἐ
Τροίαν τοῖς ἀμετρήτοις ἐρε
πέμπουσαι χοροὺς μετὰ
δων, ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλ
φίς. — V. 1455. *ὅταν πέλ*
νήνεμον ᾖ αὔραις, ut
Verg. Ecl. II, 26: quum
cidum ventis staret 1
quiescentibus scilicet; u
Wunderlich. [G. Her
nus conferri iubet acute d
genere disputantem Lobe
ad Aiac. 674. R. K.] — V.
γλαυκά, ut maris dea. cf
lian. V. H. II, 33. Sueto
clar. rhet. c. 4. Sed Hes
(Theog. 244.) Nerei Galen
Nereus Ponto natus. — V
—1461. remis velisque uti
tas iubet, quo citius insid
vim effugiant. *Περσείω*
κων ἀκτάς, Argos vel
nas a Perseo conditas:
Ναυπλίειον memorat Or
PFLUGK. "Perseus cond
Mycenas credebatur, de
Pausanias II. 15, 4. 1

Περσείων οἴκων Ἑλέναν ἐπ' ἀκτάς.

ἀντιστρ. α'.

ἦπου κόρας ἂν ποταμοῦ
παρ' οἶδμα Λευκιππίδας ἢ πρὸ ναοῦ
Παλλάδος ἂν λάβοις
χρόνῳ ξυνελθοῦσα χοροῖς
ἢ κώμοις Ὑακίνθου,
νυχίαν εὐφροσύναν,
ὃν ἐξαμιλλησάμενος
τροχῷ ἀτέρμονι δίσκου
ἔκανε Φοῖβος, [τᾷ] Λακαίνᾳ γᾷ
δὲ βούθυτον ἁμέραν

V. 1472. *ἀτέρμονι* vel *'τέρμονι* Dobraeus. *τέρμονι* Cod. *C.*
V. 1473. deleto articulo *ὅθεν* inseruit G. Hermannus. *Λακαίνᾳ* scribi voluit L. Dindorfius, *γαίᾳ Λακαίνᾳ* Pflugk.
V. 1474. *δὲ βούθυτον* A. Matthiae. *ἐβούθυτον* Cod. *C.* rectum iam in apogr. Paris. altero.

…orat autem poeta Mycenas quod Menelaum infra pre…em facit ut ad Naupliam …ur, sed antiquos auctores …utus, qui eum priusquam …tam veniret in portum Ar…m navem appulisse tradide… Id illi autem collegerunt …dysseae III. 311 sqq. etsi de ea re est in IV. 583 sqq." …ERMANNUS.

1465—1470. "Illic tu" …it, "si recte suspicor, pu…m civitatis laetitiam choros sollemnes reperies ad tem… Leucippidum vel Chalcioeci, …yacinthi festum obeuntes." …entiam expressi, non sin… verba. De sacris quae hic …orantur pro me respondeat …sanias III, 16, 1: *πλησίον …λαείρας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱε… — κόραι δὲ ἱερῶνται σφίσι …ένοι καλούμεναι κατὰ ταὐτὰ …θεαῖς καὶ αὗται Λευκιππί…* Cfr. III, 13, 5. De Chal…ci templo (nam is est *ναὸς Παλλάδος*) dictum ad v. 228. Hyacinthus Amyclae f., *τοῦτον εἶναι Ἀπόλλωνος ἐρώμενον λέγουσιν, ὃν δίσκῳ βαλὼν ἄκων ἀπέκτεινε.* Apollod. III, 10, 3. Cf. Ovid. Met. X, 162. ibiq. Gierig. Eius sepulcrum Amyclis, Pausan. II. 18. De Hyacinthiorum religione luculentum testimonium Polycratis apud Athenaeum IV. p. 139. D. — F. — *νυχίαν εὐφροσύναν*, appositio ad superiora *χρόνῳ ξυνελθοῦσα χοροῖς ἢ κ. Ὑ.* Vid. ad v. 77. Tum iunge: *ὃν* (Hyacinthum) *ἔκανε Φοῖβος ἐξαμιλλησάμενος τέρμονα τροχῷ δίσκου*, i. e. metam attingere contendens orbe disci, ut haec recte interpretatur Matth. v. 1474. [Multo satius mihi visum est cum recentioribus editoribus Dobraei elegantem coniecturam *'τέρμονι*, i. e., *ἀτέρμονι* recipere, ut *τροχὸς ἀτέρμων* de orbe disci, qui, quod in se ipse circumplicatus redit, infinitus videtur, dicatur.

ὁ Διὸς εἶπε σέβειν γόνος,
μόσχον θ', ἂν λιπόντ' οἴκοις
. . . .
ἃς οὔπω πεῦκαι πρὸ γάμων ἔλαμψα[ν]

στροφὴ β'.

δι' ἀέρος εἰ ποτανοὶ
γενοίμεσθα Λίβυες
οἰωνοὶ στολάδες
ὄμβρον λείπουσαι χειμέριον
νίσσονται πρεσβυτάτᾳ
σύριγγι πειθόμεναι

V. 1475. *Διὸς δ'* Cod. **C.** *δ'* delevit Musgravius.
V. 1476. Legebatur *λίποιτ'*, quod nuper cessit coni[ecturae] Musgravii, de qua tamen valde dubito. Suspicor scrib[endum] *ἃ λίπετ' οἴκοις*, i. e. quae mansit domi. Hom. Od. [...] *τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί. αἱ δ' ἐλίποντο Ὀρφαναὶ ἐν με[γάροισι]* Sed cum illa lectione nostra quomodo componenda sit n[...] v. 1467, nisi forte *ἰὼ* in *εὖ* mutasse sufficiat, non audeo dec[ernere]. Adverbium *ἴυ* memorat Grammaticus in Bekkeri Anecdotis v[...] p. 1341. Huius generis multa vulgo ignota veteres magistri [...] animadversione putaverunt, ut et ille quem modo indicavi[...] Eustathii locus docet ad Il. *λ.* p. 855. 19. PFLUGK. [...] corrupto omnia incerta.
V. 1477. Librorum scripturam *πρὸς γάμον* correxit Can[...]
V. 1478. *εἰ*] Sic Cod. **C.** Metri causa *εἴθε* coni. B[...]sius; bene, modo probari posset v. 1495. quod reponit [...] in Quart. Review XVIII. p. 362. *ἱππικόν*. Ubi si recte [...] *ἵππειον* (cf. Soph. Antig. 342.), hoc loco scribi poterit [...] id quod expressi in metrorum descriptione PFLUGK.

R. K.] — *βούθυτον ἁμέραν*, Latine dicas diem sacrificum exemplo Ovidii Met. XIII, 590, ubi v. Gierig. — V. 1476. *μόσχον* Hermionam dicit, nondum iunctam matrimonio. V. ad Hecub. 144. PFLUGK.
V. 1478—1486. Utinam, inquit, per aëra pennis levemur, qua Libycae aves agmine facto (*στολάδες*) contendunt, dum imbres hibernos fugiunt, vocis moderamini magistri parentes, qui volatu super Libyae agros clamat. De gruum aliarumque aviun[...] *πισμῷ* quos veterum scri[...] locos laudaverunt inter[...] eorum duobus tantum A[...]telis utar, H. A. VIII. [...] *ταβάλλουσι γὰρ ἐκ τῶν Σκ[...] εἰς τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰ[...] ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ.* et Lib. [...] *φρόνιμα δὲ πολλὰ καὶ π[...] γεράνους δοκεῖ συμβαίνειν[...] πίζουσί τε γὰρ μακράν, [...] ὕψος πέτονται πρὸς τὸ κ[...] τὰ πόῤῥω, καὶ ἐὰν ἴδωσι νέ[...]μέρια, καταστᾶσαι ἡσυχά[...] ἔτι δὲ τὸ ἔχειν ἡγεμόνα [...] τοὺς ἐπισυρίττοντας ἐν τοῖ[ς]*

ποιμένος, ὅς τ' ἄβροχα
πεδία καρποφόρα τε γᾶς
ἐπιπετόμενος ἰαχχεῖ.
ὦ πταναὶ δολιχαύχενες,
σύννομοι νεφέων δρόμου,
βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας
Ὠρίωνά τ' ἐννύχιον,
καρύξατ' ἀγγελίαν,
Εὐρώταν ἐφεζόμεναι,
Μενέλεως ὅτι Δαρδάνου
πόλιν ἑλὼν δόμον ἥξει.

V. 1479. γενοίμεσθ' ἁ coniecit Musgravius, bene ad sententiam et ad metrum. PFLUGK.

V. 1480. στολάδες (χα) Cod. C. secundum Victorium et apogr. Pariss.

V. 1481. λείπουσαι Musgravius: quod etsi non necessarium ad metri integritatem, tamen ut ad sententiam paullo melius ...qui, quum praesertim adsensum tulisset A. Matthiae et L. Dindorfii. Libri λιποῦσαι. PFLUGK. G. Hermanno contra ...μέριον λιποῦσαι scribendum visum est.

V. 1482. νίσονται Cod. C. secundum apogr. Pariss. νίσσονται Stephanus et Canterus.

V. 1484. ὅς Cod. C. ὅς τ' A. Matthiae. Improbavit hoc G. Hermannus, trimetrum restituens hic et in antistropha.

V. 1486. ἰαχχεῖ Musgravius. ἰαχεῖ Cod. C.

V. 1487. ὁπόταν αἱ δολιχαύχενες Cod. C. Correxit Canterus.

V. 1489. πελειάδες Cod. C. Πλειάδας Stephanus.

V. 1492. Εὐρώταν Cod. C. secundum Victor. et Furiam. ...ρώκαν secundum apogr. Pariss.

V. 1493. Μενέλεως A. Matthiae. μενέλαος Cod. C.

...νος. Extrema docent, quam di... Euripides σύριγγα ποιμένος. PFLUGK. [V. 1481. expressit Euripides Homerica Iliad. III. ...: ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό, Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον, Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων., ut recte animadvertit G. Hermannus. R. K.]

V. 1484. Ordo verborum est ...ἄβροχά τε καρποφόρα τε πεδία ...ς ἐ. ἰ. Intell. Libyae s. Aegypti fertiles imbriumque expertes agros. V. adnot. ... v. 2. Pind. Pyth. IV, 6. καρποφόρου Λιβύας, ubi vid. Tafel. p. 624. PFLUGK.

V. 1487—94. Rem voto maiorem iam alio consilio mutat, avesque nuntias ad Eurotam ire iubet. σύννομοι — δρόμου, nubium cursus sequaces. Ne requiras, quod placuit Blomfieldio, δρόμῳ, vid. Matth. Gr. p. 698. — Πελειάδας dixit pro Πλειάδας exemplo Aeschyli, Pindari, Simonidis, quorum auctoritates collegit Athenaeus XI. p. 490. E. [Euripidem ea forma usum recte negavit A. Matthiae. R. K.] His quod ad-

ἀντιστρ. β'.

μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἅρμα
δι' αἰθέρος ἱέμενοι,
παῖδες Τυνδαρίδαι,
λαμπρῶν ἄστρων ὑπ' ἀέλλαισιν
οἳ ναίετ' οὐράνιοι,
σωτῆρες τᾶς Ἑλένας
γλαυκὸν ἐπ' οἶδμ' ἅλιον
κυανόχροά τε κυμάτων
ῥόθια πολιὰ θαλάσσας,
ναύταις εὐαεῖς ἀνέμων
πέμποντες Διόθεν πνοάς·
δύςκλειαν δ' ἀπὸ συγγόνου
βάλετε βαρβάρων λεχέων,
ἂν Ἰδαίων ἐρίδων
ποιναθεῖσ' ἐκτήσατο γᾶν
οὐκ ἐλθοῦσα... Ἰλίου
Φοιβείους ἐπὶ πύργους.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄναξ, κάκιστα τἀν δόμοις εὑρήκαμεν·

V. 1495. *ἵππειον οἶδμα* (mrg. *γρ. ἅρμα*) Cod. *C.*, in qu versus lineis circumscriptus legitur addito *περισσόν.* Elmsleius.

V. 1497. *τυνδαρίδαι* (superscript *ες*) Cod. *C.*

V. 1500. *σωτῆρε* Musgravius. *τᾶσδ'* Badhamus.

V. 1506. *δ'* omissum in apogr. Paris. altero non Aldus.

V. 1509. *πονηθεῖσ'* Cod. *C.* *ποιναθεῖσ'* Hermannus.

iungit Orionem, explicabit ignoranti Crusius Hellados vol. I. p. 257. PFLUGK.

V. 1498 sq. Constructio est: *οἳ ναίετ' οὐράνιοι* (i. e. *ἐν οὐρανῷ*, vid. ad Hecub. 927. ad Androm. 831.) *ὑπ' ἀέλλαισι λ. ἄστρων*, i. e. sub vortice caeli, ut recte interpretatur Musgravius, *ἄελλα* de quovis veloci motu dici monens, hinc ad caeli verticem transferri, quo astra circum terram rotari credidit antiquitas. PFLUGK.

V. 1506—1511. "T
vero famam conubii cum
baro homine initi a soro
movete, quam ex dearum
Ida monte disceptata
subiit, quamvis non acc
Troiae ab Apolline condit
nia." De Apollinis partil
munienda Troia quum alib
mentionem fecit, tum in An
1010, ubi v. adnot. PFL

V. 1512. *κάκιστα—*
καμεν] "res domes
tuas, matrimonium cum

ὡς καίν' ἀκούσει πήματ' ἐξ ἐμοῦ τάχα.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τί δ' ἔστιν;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄλλης ἐκπόνει μνηστεύματα
γυναικός· Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἔξω χθονός.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πτεροῖσιν ἀρθεῖσ' ἢ πεδοστιβεῖ ποδί;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Μενέλαος αὐτὴν ἐκπεπόρθμευται χθονός,
ὃς αὐτὸς αὐτὸν ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὢ δεινὰ λέξας· τίς δέ νιν ναυκληρία
ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἥν γε ξένῳ δίδως σὺ τούς τε σοὺς ἔχων
ναύτας βέβηκεν, ὡς ἂν ἐν βραχεῖ μάθῃς.

γᾶν — ἐλθοῦσα Musgravius. *τὰν — ἐλθοῦσαν* Cod. C.

V. 1512. *ἄναξ, τὰ κάκιστ' ἐν δόμοις εὑρήκαμεν* Cod. C. Ut Pflugkius edidit, emendavit A. Matthiae. Alii aliter. G. Dindorfius et A. Kirchhoffius suppositicium versum esse existimaverunt. Nauckius *ἄναξ* e primo versu retinendum ceteris omissis et in versu sequenti *ὡς καίν'* tollendum esse existimat.

V. 1521. "*ἦδ', ἣν ξένῳ* Hermannus. praeterea malim *τοὺς δὲ σούς.*" KIRCHHOFFIUS. Vide adnot. exeget.

ineundum." A. MATTHIAE.

V. 1521. *ἥν γε ξένῳ δίδως σὺ τούς τε σοὺς ἔχων ναύτας βέβηκεν*] Haec sanissima sunt. Et Hermannus quidem ipse vidit *ἥν γε* recte defendi posse, ut esset haec ipsa. Respicit autem in eiusmodi locis *γὲ* particula ad haec quae praecesserunt verba Theoclymeni: *τίς δέ νιν ναυκληρία ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.* Nam miranti quo navigio effugerit *dicitur:* Ea quidem navi, quam tu dedisti etc. Quum de universo usu particulae post pronomina relativa positae tum de hoc ipso genere dixi ad Devar. vol. II. p. 304 sq. Quod autem Kirchhoffius *δὲ* potius quam *τὲ* in verbis iis quae sequuntur scribi voluit, non magis adsentior. Navis primaria res est, cui deinceps nautae ut res necessario eo pertinentes adiunguntur, ut *τὲ* particula vere suum locum obtineat. Navem qui-

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

πῶς; εἰδέναι πρόθυμος· οὐ γὰρ ἐλπίδων
εἴσω βέβηκα μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα
τοσούςδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἐπεὶ λιποῦσα τούςδε βασιλείους δόμους
ἡ τοῦ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
σοφώταθ' ἁβρὸν πόδα τιθεῖσ' ἀνέστενε
πόσιν πέλας παρόντα κοὐ τεθνηκότα.
ὡς δ' ἤλθομεν σῶν περίβολον νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν,
ζυγῶν τε πεντήκοντα κἀρετμῶν μέτρα
ἔχουσαν· ἔργον δ' ἔργον ἐξημείβετο·

V. 1532. *μέτρα* Cod. *C.* *μέτα* ex apogr. Paris. altero A
V. 1534. *καθίστατο* Barnesius. *καθίσατο* Cod. *C.*
V. 1535. "Fort. *ταρσός τ' ἐχώρει. εἷς ἓν ἦν* corrupta." KI
HOFFIUS. *ταρσόν τ' ἐνεῖρε* Badhamus. *ἱστί' εἱμέν'*
Boeckhius.
V. 1537. *μόχθου* proponit Kirchhoffius.

dem, quam tu dedisti tuosque nautas habens etc. De praesenti *δίδως* conf. Med. 954 sq.: *κεκτημένη τε κόσμον, ὅν ποθ' Ἥλιος Πατρὸς πατὴρ δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς.* cl. ib. v. 1321 sq. et Verg. Aen. IX, 266: cratera antiquum (tibi dabo), quem dat Sidonia Dido. R. K.

V. 1523. *εἰδέναι — πρόθυμος*] Scil. *εἰμί.* Talis ellipsis observata est a viris doctis etiam in aliis adiectivis, ut *ἄξιος, ἱκανός, ἕτοιμος.* Homerus Od. ρ, 283: *οὐ γάρ τι πληγῶν ἀδαήμων οὐδὲ βολάων.* Theocrit. Idyll. XIV, 45. Vid. Schaefer. ad L. Bos. p. 605 sq. Seidler. ad Eurip. Electr. 37. PFLUGK. De ellipsi post vocem *ἕτοιμος* vide quae dixi ad Med. 612. p. 69. ed. Goth. sec. ad Phoen. 973 sq. p. 158. R. K.

V. 1533. *ἔργον δ' ἔ. ἐξημείβετο*] v. Math. Gr. §. 364. [Rost. gr. Gr. p. 55 sept.] Ceterum notandu imperfectorum, ut in re plena. PFLUGK.

V. 1534. "Miror pleon *πλάτην ταρσόν τε.* Cert inter utrumque intersit n sequor. *πλάτην καθίστασ* terpretor remum suo recte, ponere i. e. ap MATTHIAE. *πλάτην ταρ* eodem pacto coniuncta vi quo *μουσεῖα καὶ θάκους* v. atque omnino saepe vide dem casu poni, quorum a ab altero suspensum esse bat, ut pars a toto. P Lib. I, 90: *τῆς δὲ κώπης οὐ λαμβάνονται οἱ ναῦται ρίδιον, τὸ δὲ μέσον οὐραχ δὲ τελευταῖον πτερὰ καὶ κωπῶν.* PFLUGK. G. mannus quae sunt in verba servans sic interp est: 'Alius remos re umque constituebat nui, in unumque coni

ϒὰρ ἱστὸν, ὁ δὲ πλάτην καθίστατο
τε χειρὶ λευκά θ' ἱστί' εἰς ἓν ἦν,
ί τε ζεύγλαισι παρακαθίετο.
δε μόχθῳ, τοῦτ' ἄρα σκοπούμενοι,
; ἄνδρες, Μενέλεῳ ξυνέμποροι,
'θον ἀκταῖς, ναυφθόροις ἠσθημένοι
ιν, εὐειδεῖς μὲν, αὐχμηροὶ δ' ὁρᾶν.
νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος,
ε, δόλιον οἶκτον εἰς μέσον φέρων·
ονες, πῶς ἐκ τίνος νεὼς ποτε
ς θραύσαντες ἥκετε σκάφος;
ρέως παῖδ' ὀλόμενον συνθάπτετε,
δαρὶς παῖς ἥδ' ἀπόντα κενοταφεῖ;

539. ναυφθόροις Cod. *C.* ναυφόροις Aldus, fortasse Paris. altero.
545. ὀλόμενον Stephanus. ὀλούμενον Cod. *C.*
546. ἀπόντα Brodaeus et Stephanus. ἄκοντα Aldus. *C.* parum constat.

vela erant, id est,
remos aptabant, idem
lis. Vix credo sana
esse. R. K.
6. ζεύγλαισι] loris
ivus adligabatur. Mus-
laudat Orphei Ar-
ἔπι δ' αὖτ' οἴηκας ἔδη-
νόθεν ἀρτήσαντες, ἐπε-
δ' ἱμᾶσιν. Act. Apost.
40: αἱ ζευκτηρίαι τῶν
PFLUGK.

7. τοῦτ' ἄρα σκοπού-
id *scilicet* ipsum
ntes. Interposita par-
x significat, postea co-
um nihil suspicantibus;
ac temere Graecos en-
e, sed proviso ante
occasionem speculatos.
not. ad Androm. 1089.
um. ad Plat. Remp. II.
). PFLUGK.

8. ξυνέμποροι] συν-
interpretatur Timae-
Plat. s. v., ubi vid.
Ruhnken. Aeschylus Suppl. 916: τί σοι λέγειν χρὴ τοὔνομ'; ἐν χρόνῳ μάθοις Ἴσως ἂν αὐτὸς χοί ξυνέμποροι σέθεν. Sic hic locus scribendus videtur. Disputavit de hac voce etiam Valckenar. ad Callim. eleg. fr. p. 207. PFLUGK.

V. 1545. ἄρ' — συνθάπτετε;] i. q. ἄρα πάρεστε συνθάψοντες; Nec tamen dicam praesens pro futuro usurpatum. Hoc tempore si uteretur, consilium exquireret; praesens quum posuit, in speciem quidem interrogat, re iubet et hortatur, ut funus prosequantur. PFLUGK. "Necessario hic praesente utendum erat. Non enim quaerit Menelaus velintne secum facere mortuo, nec iubet eos id facere: sed quasi credat eos comperisse quid agatur, quaerit: qua navi confracta huc venistis? num Menelaum sepelientibus nobis adestis socii?" G. HERMANNUS.

οἱ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπῳ
εἰς ναῦν ἐχώρουν, Μενέλεῳ ποντίσματα
φέροντες. ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἥδ' ὑποψία
λόγος τ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπειςβατῶν
ὡς πλῆθος εἴη· διεσιωπῶμεν δ' ὅμως
τοὺς σοὺς λόγους σώζοντες· ἄρχειν γὰρ νεὼς
ξένον κελεύσας πάντα συνέχεας τάδε.
καὶ τἆλλα μὲν δὴ ῥᾳδίως εἴσω νεὼς
ἐθέμεθα κουφίζοντα· ταύρειος δὲ ποὺς
οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προςβῆναι κάτα,
ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ,

V. 1550. *λόγος τ'* L. Dindorfius. *λόγος δ'* Cod. ratio est Sophoclei loci de Antig. 255. *λόγοι δ' ἐν* ἀ *ἐῤῥόθουν κακοί κτέ.*

V. 1551. *διεσιωπῶμεν* Cod. *C.* secundum Victor. et *διεσκοπῶμεν* Aldus.

V. 1554. *καὶ τἆλλα μὲν δὴ* Canterus. *Καὶ ταῦτ*ι Cod. *C.*

V. 1555. *ἐθέμεσθα* ex apogr. Paris. altero Aldus.

V. 1558. *παρεμβλέπων* Cod. *C.* secundum Victor. et

V. 1547. *ποιητῷ τρόπῳ*] subdole, cum fraude ac simulatione. PFLUGK.

V. 1549. *ἥδ' ὑποψία*] i. e. *ἦν μὲν τόδε δι' ὑποψίας.* Hinc liquet cur non additus sit articulus, de cuius omissione conferas quae monuerunt Stallb. ad Plat. Phaedon. p. 97. A. Engelhardt. ad Lach. init. PFLUGK. De sententia quidem comparavit G. Hermannus Iphig. Taur. 1334: *καὶ τάδ' ἦν ὕποπτα μέν, Ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προςπόλοις, ἄναξ.* R. K.

V. 1555. *κουφίζοντα*] intransitive, ut apud Hesiod. Op. et D. 463: *ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν*, i. e. Tzetze interprete, *κούφην οὖσαν.* [Hermannus in censura edit. Goettlingianae Opusc. vol. VI. *ἐπικουφίζοντα* apud Hesiodum scribi voluit, ut *τὸ σπείρειν* intelligeretur. Respondit Hermanno Goettlingius in altera editione Hesiodi l. c. p. 211. R. K.]

Ceterum *ἐθέμεθα* h vim plusquamperfecti l Buttm. Gr. §. 137. 3. P

V. 1557. *ἐξεβρυχά* *ὁ ταῦρος*: quod ex p *ταύρειος πούς* repetendu ut monuit Porsonus a 297, quum personam quutione significant Gra citissime ad ipsam pers vertuntur. PFLUGK.

V. 1559. *μὴ θ. ἀπ* De pleonasmo negativ culae alibi iam monitum nae fr. XIV. [Alcmeo 4. p. 304. ed. Nauck.]: *μὴ λέγειν ἃ βούλεται.* I Orat. II. p. 103: *κατεί* *μὴ ἐπὶ τοῦ Τίγρητος σι* *ἐμβολαῖς.* Cf. ad Hec PFLUGK.

V. 1561–1564. *οὐ* *ἐμβαλεῖτε*] Imperativ constructio. Apertum quum aliis exemplis san ut v. 1597. Iph. T. 14 huius sententiae parte

ρτῶν τε νῶτα κεὶς κέρας παρεμβλέπων
ὴ θιγγάνειν ἀπεῖργεν. ὁ δ' Ἑλένης πόσις
άλεσεν· ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
ἰ εἶ' ἀναρπάσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
ανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας
ἐς πρῷραν ἐμβαλεῖτε, φάσγανόν θ' ἅμα
ρόχειρον ὤσει, σφάγια τῷ τεθνηκότι;
ὶ δ' εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες ἐξανήρπασαν
ῦρον, φέροντες δ' εἰςέθεντο σέλματα.
νάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην
ωπά τ' ἐξέπεισεν εἰςβῆναι δόρυ.

' ἐμβλέπων Aldus.
οὔκουν
V. 1561. οὐκ εἶ Cod. C.
V. 1564. ὤθει Duportus, quod receperunt Hermannus Nauckius ea verba in parenthesi ponentes, ut Euripides haec scripserit ex persona nuntii.
V. 1566. φέροντες δ' Cod. C. Particula in apogr. Paris. altero omissa est, unde Musurus φέροντές τ' scripsit, alia suppleta particula.

...e desinit in verbo ἐμβαλεῖτε. Transitu autem facto a persona ...rem, quum esset minus aper... vis imperandi in sequentibus, ...sionem ea res dedit viro do... multa miraque moliendi. Tu ... sic accipies, quasi φάσγανόν θ' ἅμα πρόχειρον ἕξετε, ὥστε ... σφάγια τῷ τεθνηκότι; Ubi ... σφάγια est ferro traie... victimam immolare, eodem modo dictum ut σφάγια ...ίσσειν Orest. v. 1285. — Versu 1561. quod dicitur Ἑλλήνων νόμῳ non de lege Graecorum nescio qua capies, sed significant ista: fortiter atque impavide, ut solent Graeci. — V. 1563. De scriptura vocabuli πρῷρα monuit Hermannus ad Soph. Phil. 480. PFLUGK.

V. 1565. εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες] i. e. κελευσθέντες. Haec phrasis non perinde cognita atque illa, quae est ἔρχεσθαι διά τινος, cuius simillima est. PFLUGK. G. Hermannus hanc Pflugkii explicationem iure reprehendit, quod negavit κέλευσμα hoc loco esse imperium universum, esse potius celeusma, i. e. eam acclamationem quam facere debent ii, qui onus maius moliri conantur, ut ex numero agant et una omnes prehendant eam rem eodemque modo moveant. Id Graece dici ἐκ κελεύσματος cernique potissimum in remigantibus, qui nisi iuncti simul remos eodem modo moveant, impediant magis cursum navis quam adiuvent, in quam rem adfert ipse Aeschyli Pers. 396.: εὐθὺς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ Ἔπαισεν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύσματος. et Euripidis Iphig. Taur. 1405. R. K.

V. 1567. μονάμπυκον δέρην] μονάμπυκος δέρη tauri dicitur, qui non cum aliis copulatus, sed in se vinctus est, ut funem circum cornua religatum

τέλος δ' ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
πλήσασα κλιμακτῆρας εὐσφύρου ποδὸς
Ἑλένη καθέζετ' ἐν μέσοις ἑδωλίοις,
ὅ τ' οὐκέτ' ὢν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
ἄλλοι δὲ τοίχους δεξιοὺς λαιούς τ' ἴσοι
ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ἕζονθ' ὑφ' εἵμασι ξίφη
λαθραῖ' ἔχοντες, ῥόθιά τ' ἐξεπίμπλατο
βοῆς, κελευστοῦ φθέγμαθ' ὡς ἠκούσαμεν.
ἐπεὶ δὲ γαίας ἦμεν οὔτ' ἄγαν πρόσω
οὔτ' ἐγγύς, οὕτως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·
ἔτ', ὦ ξέν', εἰς τὸ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει,
πλεύσωμεν; ἀρχαὶ γὰρ νεὼς μέλουσί σοι.
ὁ δ' εἶφ'· ἅλις μοι· δεξιᾷ δ' ἑλὼν ξίφος
εἰς πρῷραν εἷρπε, κἀπὶ ταυρείῳ σφαγῇ

V. 1570. *κλιμαντῆρας* Cod. *C.* Correctum in Hervag secunda.

V. 1571. *ἑδωλίων* (*οις* supra) Cod. *C.*

V. 1574. *ἕζοντο* Cod. *C.* *ἕζενθ'* Barnesius.

V. 1575. *ῥόθιά τ'* Piersonus Verisim. p. 186. *ὄρθ* Cod. *C.*

V. 1576. *κελευστοῦ* Piersonus l. c. *κελεύθου* Cod. *C*

V. 1580. *σοι* Elmsleius ad Iphig. Taur. 199. *μοι* C

V. 1581. *εἶφ'* Barnesius. *εἶπεν* Cod. *C.*

V. 1588. *οὔριαι* G. Hermannus. *οὔριοι* Elmsleius ad 43. ad Heraclid. 822. *οὔρια* Cod. *C.*

habeat, quo, si opus fuerit, vi trahatur. Satius autem erat leniter mulcendo eo adducere bovem, ut ipse ascenderet navem, quod hic fecisse dicitur Menelaus. R. K.

V. 1570. *πλήσασα*] Cum Orestis v. 54: *λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτῃ* comparavit Porsonus, ubi erat qui *ἐκπερῶν* coniiceret. *Κλιμακτῆρας* Hesychius interpretatur *τοὺς τῆς κλίμακος βαθμούς.* De *ἀποβάθραις* disputat Seidlerus ad Iph. T. p. 194. PFLUGK.

V. 1572. *ὅ τ' οὐκέτ' ὢν λόγοισι*] *ὁ οὐκέτι εἶναι λεγόμενος.* Vid. ad v. 1050. PFLUGK.

V. 1573. *τοίχους — ἕζοντο*] lateribus adside Iph. Aul. 141: *μή νυν μήτ' δεις ἵζου Κρήνας μήθ' ὑπν χθῆς.* V. ad Androm. 118. Gr. p. 494. ed. sept. — *παρ' ἄνδρα.* "i. e. s Graeci totidem Aegyptiis." gravius.

V. 1575 sq. "Mare implebatur clamore nautarum) statim ac p culi vocem audiv Longus Pastoral. Lib. *εἷς μὲν αὐτοῖς κελευστὴς να ᾖδεν ᾠδάς, οἱ δὲ λοιποὶ κα χορὸς ὁμόφωνος κατὰ καιρ ἐκείνου φωνῆς ἐβόων.* vid luc. Lib. 1. sect. 96. Incertus apud Suidam

νεκρῶν μὲν οὐδενὸς μνήμην ἔχων,
δὲ λαιμὸν ηὔχετ'· ὦ ναίων ἅλα
Πόσειδον Νηρέως θ' ἁγναὶ κόραι,
μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας δάμαρτά τε
ἐκ γῆς. αἵματος δ' ἀποῤῥοαὶ
ἐς ἠκόντιζον οὔριαι ξένῳ.
τόδ' εἶπε· δόλιος ἡ ναυκληρία·
πλέωμεν Ναξίαν· κέλευε σύ·
στρέφ' οἴακ'. ἐκ δὲ ταυρείου φόνου
σταθεὶς παῖς ἀνεβόησε συμμάχους·
ετ', ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα,
, φονεύειν βαρβάρους, νεώς τ' ἄπο
ἐς οἶδμα; ναυβάταις δὲ τοῖσι τοῖς
λευστὴς τὴν ἐναντίαν ὄπα,

να
590. ἀξίαν Cod. C. secundum apogr. Pariss. ἀκτίαν Din-
, id quod recepit Nauckius. ἄξιον Bothius. ἀξιῶ
nannus. "Suspicor scribendum ἐξανείς, scil. κάλως.
ef. ad L. Bos. p. 520. adnot. ad Med. 278. ἑστίαν vel
coniiciebat Musgravius, ἐναντίαν Toupius ad Suid.
16. Vulgo capiunt de loco, qui tamen omnibus ignotus."
K. Improbavit Pflugkianam rationem G. Hermannus.
ıria.
592. συμμάχοις Nauckius.
595. ναυάταις Cod. C. secundum apogr. Pariss.

Οἱ δὲ κελευσταὶ τοῖς
τὸ ἐνδόσιμον ἐνέδοσαν·
ἱ τῇ ἐνδόσει ἀθρόοι τῷ
τηλάλαξαν." MUSGRA-
.
[9. Iunge: ἔτ', ὦ ξέν',
πόσθεν πλεύσωμεν, ἢ κα-
Vid. ad Hecub. 605.
K.
582. κἀπὶ ταυρείῳ
"Vertendum: et ad iu-
tauri. Hesychius:
κατὰ τὴν κατακλεῖδα
MUSGRAVIUS.
91. Recte Reiskius:
οὐ σταθῆναι est nego-
ctandae victimae confe-
'FLUGK.
93. ὦ γῆς Ἑ. λωτί-
σματα] O flos Graeciae.
In his γῆς Ἑλλάδος sublimius
quid et cothurno dignius sonat
quam simplex Ἑλλάδος, ususque
est eadem formula poeta in
Phoen. 1230. et, ubi merito
vulgatae lectionis patronum egit
Seidlerus, Iph. T. 1386. Vo-
cabuli λώτισμα elegantiam primo
declaraveris comparando simili
usu v. ἄνθος, Thucyd. IV, 133:
ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἀθηναίους
μάχῃ ὅ τι ἦν αὐτῶν ἄνθος ἀπο-
λώλει. Verg. Aen. VIII, 499:
O Maeoniae delecta iu-
ventus, Flos veterum vir-
tusque virum. tum verbum
illud componere licet, unde λώ-
τισμα descendit; cuius parem

οὐκ εἶ; ὁ μέν τις λοῖσθον αἴρεται δόρυ,
ὁ δὲ ζυγ' ἄξας, ὁ δ' ἀφελὼν σκαλμοῦ πλάτην,
καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων;
ὀρθοὶ δ' ἀνῇξαν πάντες, οἱ μὲν ἐν χεροῖν
κορμοὺς ἔχοντες ναυτικούς, οἱ δὲ ξίφη·
φόνῳ δὲ ναῦς ἐῤῥεῖτο· παρακέλευσμα δ' ἦν
πρυμνηθεν Ἑλένης· ποῦ τὸ Τρωϊκὸν κλέος;
δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπουδῆς δ' ὕπο
ἔπιπτον, οἱ δ' ὠρθοῦντο, τοὺς δὲ κειμένους
νεκροὺς ἂν εἶδες. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
ὅποι νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν,
ταύτῃ προσῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος,
ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἠρήμωσε δὲ
σῶν ναυβατῶν ἐρετμά. ἐπ' οἴακας δὲ βὰς
ἄναξ ἐς Ἑλλάδ' εἶπεν εὐθύνειν δόρυ.

V. 1597. [illegible] Cod. C
[illegible] Elmsleius ad Herc. [illegible] Cod. C
V. 1599. [illegible] Cod. C. [illegible] Elmsleius in C
Suppl. Herm. v. [illegible] ed. Lips.

[illegible] habet Suppl. [illegible] [illegible] Hermann [illegible]

V. [illegible] [illegible]

τὸν ἦρον, οὔριαι δ' ἧκον πνοαί,
δ' ἐκ γῆς· διαφυγὼν δ' ἐμὸν φόνον
ἐμαυτὸν εἰς ἄλλ' ἄγκυραν πάρα.
κάμνονθ' ὁρμιὰν τείνων μέ τις
, εἰς δὲ χαλὰν ἐξέβη ὡς ἐσοι
γελοῦντα. σώφρονος δ' ἀπιστίας
ιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

ποτ' ηὔχουν οὔτε σ' οὔθ' ἡμᾶς λαθεῖν
ον, ὦναξ, ὡς ἐλάνθανεν παρών. 1620

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ικείαις τέχναισιν αἱρεθεὶς ἐγὼ τάλας·
γασιν γάμοι με. κεἰ μὲν ἦν ἁλώσιμος
ώγμασιν, πονήσας εἷλον ἂν τάχα ξένους·
τὴν προδοῦσαν ἡμᾶς τισόμεσθα σύγγονον,

611. ἄναξ Cod. C. ἄνακτ' Kirchhoffius. Tum ἐς ius. εἰς Cod. C.
612. ἰστί' ἦρον Emperius.
615. ὁρμιατόνων Marg. γρ. ὁρμιὰν τείνων) Cod. C. ὁρ-ων Musurus.

etiam Hom. Il. δ, 451: μαει γαῖα. Ceterum ni-e erat, cur relicta Elms-ndatione L. Dindor-riberet: ἔρρει τότ' ἄρα δ' ἦν, articulo videlicet, cui sua hoc loco vis PFLUGK. Recte G. nnus haec adnotavit: iae, etsi ῥέομαι bar-ocavit, reliquit veterem m, quam Musgravius mno et Philone Iudaeo rat: Lucianum et Plu-ita loquutos esse exem-ndit C. Iacobitz ad m c. 3. p. 8. Sic etiam sius Hal. Antiq. IV. 38. aliique recentiorum, tque ἐρρεῖτο ut Atticam, quum Iones ἐρρέετο, Phrynichus p. 220. enim hic passivi usus ab antiquioribus acce-Certe ἱδρῶτα ῥεούμενον est in oraculo apud Herodotum VII. 140. Formae isti defendendae Buttmannus in gramm. Gr. II. p. 114. admovit μαχεούμενος, corruptam putans esse scripturam, quae est apud Clementem ῥεεύμενον. Dubitari tamen potest, an fuerit ἐρρευμένον. Non igitur barbare scripsit Euripides, si scripsit ἐρρεῖτο'. R. K.

V. 1604. δείξατε] scil. το κλέος: facite vestram virtutem cognoscant. Proxima hoc modo supplenda: σπουδῆς δ' ὕπο σοί μὲν ἔπιπτον, de qua ellipsi dictum ad Hecub. 1160. item Porsono ad Orest. 891. Matth. Gr. §. 288. adnot. 4. PFLUGK.

V. 1620. παρών] Hinc ad λαθεῖν repete παρόντα. PFLUGK.

V. 1623. πονήσας] nulli labori pepercissem, quo

ἥτις ἐν δόμοις ὁρῶσα Μενέλεων οὐκ εἰπέ μοι.
τοιγὰρ οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα ψεύσεται μαντεύμα

ΧΟΡΟΣ.

οὗτος ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἴρεις, δέσποτ', εἰς ποῖον φ

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

οἶπερ ἡ δίκη κελεύει μ'· ἀλλ' ἀφίστασ' ἐκποδὼν

ΧΟΡΟΣ.

οὐκ ἀφήσομαι πέπλων σῶν· μεγάλα γὰρ σπεύδεις

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεις δοῦλος ὤν;

ΧΟΡΟΣ.

φρονῶ γὰρ εὖ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

οὐκ ἔμοιγ', εἰ μή μ' ἐάσεις . . . .

ΧΟΡΟΣ.

οὐ μὲν οὖν σ' ἐάσ

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

σύγγονον κτανεῖν κακίστην, ...

ΧΟΡΟΣ.

εὐσεβεστάτην μὲν οὖ

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ἥ με προὔδωκεν, ...

ΧΟΡΟΣ.

καλήν γε προδοσίαν, δίκαια δρᾶ

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τἀμὰ λέκτρ' ἄλλῳ διδοῦσα.

ΧΟΡΟΣ.

τοῖς γε κυριωτέροι

V. 1628. ἀφίστασ' Porsonus in praef. ad Hecubam p.
ἀφίστασθ' Cod. C.

V. 1638. τὰ δ' ἔκδικ' οὔ Porsonus ad Hec. 127
ἐκδικῶ Cod. C.

caperem advenas. Conf. v. 1132. PFLUGK.

V. 1630. ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεις δοῦλος ὤν;] G. Hermannus in eo loco offensus est, quod de choro feminarum genus masculinum usurparetur numero singulari, quod concedendum esset nisi numero. Mihi in univer tentia etiam numerus sin usurpari potuisse videtu et hic recipio et in Hi v. 1105., quem eundem

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

δὲ τῶν ἐμῶν τίς;

ΧΟΡΟΣ.

ὅς ἔλαβεν πατρὸς πάρα.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

δωκεν ἡ τύχη μοι.

ΧΟΡΟΣ.

τὸ δὲ χρεὼν ἀφείλετο.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

τἀμὰ χρὴ δικάζειν.

ΧΟΡΟΣ.

ἤν γε βελτίω λέγω.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

εσθ' ἄρ', οὐ κρατοῦμεν.

ΧΟΡΟΣ.

ὅσια δρᾶν, τὰ δ' ἔκδικ' οὔ.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ινεῖν ἐρᾶν ἔοικας.

ΧΟΡΟΣ.

κτεῖνε· σύγγονον δὲ σὴν
νεῖς ἡμῶν ἑκόντων, ἀλλ' ἔμ', ὡς πρὸ δεσποτῶν
γενναίοισι δούλοις εὐκλεέστατον θανεῖν.

ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.

ς ὀργάς, αἶσιν οὐκ ὀρθῶς φέρει,
ύμενε, γῆς τῆσδ' ἄναξ· δισσοὶ δέ σε
οροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ
ν Ἑλένην θ', ἣ πέφευγε σοὺς δόμους·
ὶρ πεπρωμένοισιν ὀργίζει γάμοις,

. 1640. ἀλλ' ἔμ', ὡς Porsonus et Hermannus apud
t. ad Soph. Ai. p. 629. ἀλλ' ἐμέ Cod. C. om. ὡς.
. 1644. Διόσκοροι apogr. Paris. alterum et, ut videtur,
. διόσκουροι ex apogr. Paris. altero Aldus.

G. Hermannus, qui
d Viger. adn. 50. p. 715.
solverat. Adde Med. 61.,
Medea praedagogus di-
μῶρος, εἰ χρὴ δεσπότας
τόδε. Vide Schoen. ad
l. c. R. K.

V. 1631. οὐ μὲν οὖν ἐάσομεν] immo non sinemus. Nam corrigendi vis in particulis μὲν οὖν, ut v. 1632. Iph. A. 893. al. Vid. Stallbaum. ad Platon. Criton. p. 108. PFLUGK.

V. 1633. καλήν γε προδο-

οὐδ' ἡ θεᾶς Νηρῇδος ἔκγονος κόρη
ἀδικεῖ σ', ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν
τιμῶσα πατρός τ' ἐνδίκους ἐπιστολάς.
εἰς μὲν γὰρ ἀεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον
κείνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν·
ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανεστάθη βάθρα
καὶ τοῖς θεοῖς παρέσχε, τοὔνομ' οὐκέτι,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεῦχθαι γάμοις,
ἐλθεῖν τ' ἐς οἴκους καὶ συνοικῆσαι πόσει.
ἀλλ' ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου μέλαν ξίφος,
νόμιζε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράσσειν τάδε.
πάλαι δ' ἀδελφὴν καὶ πρὶν ἐξεσώσαμεν,
ἐπείπερ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς·

V. 1647. ἔκγονος A. Matthiae. ἐκγόνη Cod. C.
V. 1650. εἰ μὲν Cod. C. Correxit Stephanus. V. I ad Orest. 1679.
V. 1653. παρέσχετ' οὔνομα οὐκέτι. Cod. C.
V. 1654. αὐτῆς pro αὐτοῖς scripsit Nauckius.
V. 1655. ἐλθεῖν τ' G. Hermannus. ἐλθεῖν δ' Cod.

σίαν] Iph. A. 1364.: Ἀ. αἱρεθεὶς ἑκών. Κ. πονηράν γ' αἵρεσιν μιαιφονεῖν. Plato de Rep. VIII. p. 567. C: ἕως ἂν καθήρῃ τὴν πόλιν. — Καλόν γε, ἔφη, καθαρμόν. PFLUGK.

V. 1653. Equidem in interpungendo hoc loco sequutus sum Kirchhoffium, qui mihi recte οὐκέτι cum antecedentibus coniunxisse videtur ita, ut post id verbum nasceretur apodosis. Contra Bothius, quem alii sequuti sunt, virgula ante οὐκέτι posita et colo post ascripto, novum enuntiatum inde nasci voluit. R. K.

V. 1656. ἴσχε — συγγόνου] Philostratus V. A. VII, 12. p. 290: καίτοι Πίνδαρος ἐπαινῶν τὴν λύραν φησίν, ὡς καὶ τὸν τοῦ Ἄρεως θυμὸν θέλγει καὶ τῶν πολεμικῶν ἴσχει αὐτόν. — μέλαν ξίφος, ensem aere fuscum. μελάνδετον ξίφος dixit Or. 819. Phoen. 1098. Eurysth. fragm. II. [n. 374. p. 877. ed. N PFLUGK. G. Herm fortasse rectius de ens guine caedis atrato comparans Orest. 1147.]

V. 1658. καὶ πρὶν ἐ σαμεν] Particulam ἂν non posse iudicat Matth. 508. adnot. 2. corrigens κ ἐξεσώσαμεν. Et sic scrip tasse Euripides. Quanqua decernas in ea re, quae indicio plerumque et vo loquentis pendeat, coni saepius quam certis rati disceptanda est? Acut quaestionem quum alibi libro I. de particula ἂν, c tractavit Hermannus: cum iungas Schoemann Isaeum p. 194 sq. — Vers quod exspectabatur εἰ μὴ ἦμεν, de more invertit. V. I Gr. p. 850. PFLUGK.

V. 1663. ξὺν πόσε A tertia persona ad se transiit, ut supra v. 95

ἥσσον' ἦμεν τοῦ πεπρωμένου θ' ἅμα
τῶν θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξεν ὧδ' ἔχειν.
μὲν τάδ' αὐδῶ· συγγόνῳ δ' ἐμῇ λέγω·
ξὺν πόσει σῷ· πνεῦμα δ' ἕξετ' οὔριον·
ρε δ' ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλῶ
ον παριππεύοντε πέμψομεν πάτραν.
δὲ κάμψῃς καὶ τελευτήσῃς βίον,
κεκλήσει, καὶ Διοςκόρων μέτα
δῶν μεθέξεις, ξένιά τ' ἀνθρώπων πάρα
μεθ' ἡμῶν· Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται.
' ὥρισέν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος
ρτης, ἀπάρας τῶν κατ' οὐρανὸν δόμων,
κς δέμας σόν, μὴ Πάρις γήμειέ σε,

. 1657. πράττειν Cod. C.

. 1660. ἥσσον' Piersonus Verisim. p. 66. ἥσσονες Cod. C.

. 1663. πλεῖ Cobetus. πλεῖν Cod. C. ἄξετ' Cod. C. sem apogr. Pariss. ἕξετ' Hervagiana secunda.

. 1670. ου δ' Cod. C. secundum apogr. Pariss. οὐδ' Aldus. od. C. σε ex apogr. Paris. altero Aldus.

ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον ντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν ἐμήν, Ἀπόδος. PFLUGK. flugkius, qui πλεῖν rest pro πλεῖ, locum debebat ure. Nos cum Nauckio rchhoffio Cobeti conm sequuti faciliorem ora- restituimus. De appel- absentis confert G. mannus Iphig. Taur. sqq., ubi Minerva ex quo Orestem adloquitur, κλύεις γὰρ αὐδήν, καίπερ οὐ παρών, θεᾶς. R. K.

1665. πόντον παριππεύοντε] per mare iuxta . Ἅρμα ἵππειον Dioscuroupra memoravit v. 1495. as Phoen. 209: περιῤῥύτων καρπίστων πεδίων Σικελίας ου πνοαῖς ἱππεύσαντος: cui loco Horatii illud admoverunt, Carm. IV, 4, 43: Eurus per Siculas equitavit undas. Adde Vergilium Aen. II. 417: laetus Eois Eurus equis, ibiq. adnot. Heynii. PFLUGK.

V. 1666. κάμψῃς] Vocabulum a stadio Electr. 956: πρὶν ἂν πέλας Γραμμῆς ἵκηται καὶ τέλος κάμψῃ βίου. Sophocles Oed. Col. 91: ἐνταῦθα κάμπτειν τὸν ταλαίπωρον βίον. Helenam Therapnis cultam constat ex Herodoti L. VI, 61. Ξενίων appellationem illustrat Schol. Pind. Olymp. III, 41: ὅτι ἡ γενομένη θυσία τοῖς Διοσκούροις ξενισμὸς καλεῖται. V. Boeckhii Explicatt. p. 135. PFLUGK.

V. 1670. ὥρισεν] "ubi te Mercurius constituit. Similiter ὁρίζειν et ὁρίζεσθαι βω-

φρουρὰ παρ' Ἀκτὴν τεταμένην νῆσον λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
ἐπεὶ κλοπὰς σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο.
καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα
μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον·
τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι δαίμονες,
τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὦ παῖδε Λήδας καὶ Διός, τὰ μὲν πάρος
νείκη μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι.
ἐγὼ δ' ἀδελφὴν οὐκέτ' ἂν κτάνοιμ' ἐμήν.
κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
ἴστον δ' ἀρίστης σωφρονεστάτης θ' ἅμα
γεγῶτ' ἀδελφῆς ὁμογενοῦς ἀφ' αἵματος·
καὶ χαίρεθ', Ἑλένης οὕνεκ' εὐγενεστάτης

V. 1673. φρουρῶν proponit Kirchhoffius: φρουροῦ C. τεταγμένους Cod. C. τεταγμένη Aldus. τεταμένην Reis μνῆσον (mrg. γρ. νῆσον) Cod. C.

μοὺς dicit Soph. Trach. 237. 754." A. MATTHIAE. "Dicitur et ὁρίζειν ἀπό τινος, ut in Hecuba v. 941: καί μ' ἀπὸ γᾶς ὥρισεν Ἰλιάδος, et ὁρίζειν τινός, ut apud Sophoclem in Philocteta v. 635: ἀλλ', ὦ τέκνον, χωρῶμεν, ὡς ἡμᾶς πολὺ Πέλαγος ὁρίζῃ τῆς Ὀδυσσέως νεώς." G. HERMANNUS.

V. 1673. φρουρά] i. q. σκοπιά, de insula saxis aspera et ardua. De hac insula Pausanias I, 35, 1: ἄλλη δὲ (νῆσος) ὑπὲρ Σουνίου τὴν Ἀττικὴν ἀριστερᾷ πλέουσιν· ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην μετὰ τὴν ἅλωσιν τὴν Ἰλίου, καὶ διά τοῦτο ὄνομα ἔστιν Ἑλένη τῇ νήσῳ. Hanc fuerunt qui eandem esse putarent quam Κραναὴν dixit Homerus. Vid. schol. ad Iliad. γ, 443. — Ἀκτὴ vetus nomen Atticae, teste *Harpocr.* et Steph. Byz. s. v. *PFLUGK.*

V. 1676 sq. Homeru δ, 562: Σοὶ δ' οὐ θέσφατό Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε, Ἀρ ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμ σπεῖν· Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσι δίον καὶ πείρατα γαίης Ἀθ πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς μανθυς· —— Οὕνεκ' ἔχεις νην καί σφιν γαμβρὸς Διός Anal. Br. I. p. 179. H Opusc. Acad. vol. I. p. 39 PFLUGK.

V. 1679. ἀναρίθμ proprie dicuntur qui null mero nec honore sunt, i ignobiles. Ion. 837: ἀ ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τιν ναικός. PFLUGK.

V. 1685. "Scitote, i vos optimae castissi que sororis communi tore sanguine esse n Dixit Euripides ὁμογενοῦς potestate, ut αἷμα ὁμογενὲ

νώμης, ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι

ΧΟΡΟΣ.

πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον ηὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

V. 1685. ὁμογενοῦς Canterus. μονογενοῦς Cod. C.

ῆς sit Iovis sanguis, qui una m Dioscuris Helenam genu- it. Similiter eo vocabulo usus Sophocles in his Oedipi v. 1360: νῦν δ' ἄθεος μέν ἀνοσίων δὲ παῖς, Ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔφυν τάλας." G. HERMANNUS.

V. 1688 sqq. De hoc exitu fabulae vide quae adscripsi ad Med. 1415 sqq. p. 130. ed. Goth. R. K.

ERFORDIAE
TYPIS HENNINGS.

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNIT

ET

COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

POETARUM

VOL. XI.

CONTINENS

EURIPIDIS TRAGOEDIARUM VOL. II.

ED.

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

EDITIO ALTERA,
QUAM CURAVIT
REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCLVII.
SUMPTIBUS HENNINGS.
(LONDINI DAV. NUTT. 270. STRAND.)

EURIPIDIS
TRAGOEDIAE.

RECENSUIT
ET
COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM
INSTRUXIT

AUG. JUL. EDM. PFLUGK,
GYMNASII GEDANENSIS PROFESSOR.

VOL. II. SECT. II.
CONTINENS
A L C E S T I N.

EDITIO ALTERA,
QUAM CURAVIT
REINHOLDUS KLOTZ.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCLVII.
SUMPTIBUS HENNINGS.
(LONDINI DAV. NUTT 270. STRAND.)

EMENDANDA.

p. 14. v. 22. lege: Alcestin pro Alcestiin.

p. 29. b. v. extr. στρατεύεται pro στρατεύετει.

p. 33. in adn. crit. v. 5. fur. pro tur.

p. 62. b. v. 3. adde PFLUGK. ibid. v. extr. lege Ἀργολίδα pro Ἀγρολίδα

p. 75. b. v. 19. adde PFLUGK.

p. 77. b. v. 6. lege ἑπταμίτῳ pro ἑπταμίτῳ.

p. 96. in adn. crit. v. 6. scribe 'v. 312. p. 64.' pro 'v. 295. p. ...'

p. 101. b. v. 18. lege 'Phe' pro 'Phit-' ib. v. 19. lege 'contigerit' pro 'contigere'.

p. 104. in Euripidis v. 754. lege συμφορὰν pro συμφέρὰν.

p. 114. b. v. 2. pone [pro']

p. 129. in adn. crit. v. 5. lege 'et' pro 'ed'.

p. 133. in adn. crit. v. 2. 'philol.' pro 'philos.'

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

PROOEMIUM.

Duabus potissimum rebus quum praestantia poëtae censeatur, et inveniendi sollertia et inventis recte utendi, est illud quidem omnino levius invenisse argumentum tragoediae quam, inventum ab alio aut ex communi usu poëtarum acceptum laudabiliter tractasse, praesertim in antiquis poëtis, quibus vel famae auctoritate vel ob consuetudinis vim paene interdictum illa novandarum rerum licentia fuit. Sed tamen quum res easdem aliter ab aliis traditas videamus, explicanda ea varietate id certe consequimur, ut consilium prudentiamque poëtae aliis utentis, alia spernentis cognoscere liceat. Quare vetus institutum enarrandi fabulae argumenti ita tenebimus, ut simul complectamur illa, quae Euripides ut aliena tramiserit, idque eo magis, quod perierunt Asclepiadis libri *Τραγῳδουμένων*, quem de Alcestidis quoque fabula exposuisse coniicio e Schol. ad Alc. v. 1. *ἡ διὰ στόματος καὶ δημώδης ἱστορία περὶ τῆς Ἀπόλλωνος θητείας παρ' Ἀδμήτῳ αὕτη ἐστίν, ᾗ κέχρηται νῦν Εὐριπίδης. οὕτω δέ φησι καὶ Ἡσίοδος καὶ Ἀσκληπιάδης ἐν Τραγῳδουμένοις.* Nam ab Apollinis servitio et ille debuit initium facere narrandi et idem nobis principium erit.

Aesculapius igitur, Apollinis filius idemque Chironis illius sapientissimi Centaurorum alumnus, quum

medicis artibus non modo aegrorum fata proferret, sed quosdam etiam mortuos ab inferis revocasset, utriusque iura regni visus est confundere Iovisque fulmine ictus periit. Filii nece iratus Apollo Cyclopas Iovis telorum opifices sagittis interemit. Quem Iuppiter quum in Tartari fauces detrudere voluisset, deprecante Latona, caedis simul spretaeque maiestatis suae poenas luere iussit annuo in terris servitio. Dominum autem nactus est clementissimum, Admetum Pheretis et Clymenes filium, cui et statim rettulit pietatis mercedem uberi agrorum gregumque proventu, et inde ab illo tempore ita favebat, ut eius et laetis rebus et adversis interesset. Itaque quum Admetus Alcestidis Peliae atque Anaxibiae filiae multis procis petitae matrimonium concupivisset, proposita a Pelia condicione, ut, qui ducere Alcestin vellet, iuncto eam apro et leone aveheret, domita ei ferarum colla tradidit et nuptiarum illarum conciliator exstitit. Quumque neglecto nescio quo sacrificio Dianam offendissent spirisque draconum in thalamo inventis perturbati tanto omine essent, et sororis iram quo modo placarent edocuit et, impendentem calamitatem quum avertere non posset, tamen quo modo differret repperit. Nam quum fatale Admeto esset immatura morte decedere, dolo Parcas aggressus sera ei fata impetravit, si quis vicariam pro eo mortem obire vellet. Sed alienae vitae ut animam impenderent quum neque e tot domus hospitiis celeberrimae amicis quisquam nec parentes, quamvis grandaevi multamque filii pietatem experti, adduci potuissent, pro marito mori decrevit Alcestis, honesto illa quidem generosoque animo, sed ut Admetum quum liberare malo vellet, graviore vulnere affligeret. Nam vivere ille quidem cupiebat, neque tamen vivere coniuge orbatus. Sed erat digna utriusque fortuna quae aliquo inopinato casu levaretur, motis in misericordiam dis sive ob mutuum illorum amorem sive ob Admeti pietatem et liberale in suos hospitesque ingenium. Itaque defunctam praestituta die mulierem Proserpina remisit, sive, ut Euripides tradidit, Ditis quendam administrum Orcum quum frustra precibus adisset Apollo, forte adveniens Hercules et quamvis in tanta domestica calamitate hospitio exceptus inita cum illo pugna eripuit maritoque lugenti reddidit.

Explicata fabula sequitur, ut auctores rerum traditarum producendi sint. Ac totam fabulam enarravit Apollodorus Lib. I, 9, 14, 15. et III, 10, 3. Hyginus fab. 51 et 52. Zenobius 1, 18., aucta in miraculum ad historiae fidem revocare studuit Palaephatus c. 41., quem sequuti sunt Tzetzes Chil. II. hist. 53., Apostolius Cent. II. 71, 72., Arsenius in Violeto p. 42 s., quibus addantur Fulgentii nugae Mythol. Lib. I. 27. Eudociam inspicere non licuit, ceterum multas eam diversas narrationes (p. 20 s.) coniunxisse comperio. [Ecloga illa apud Eudociam est composita ex narratione apud Eustath. ad Ἰλ. β. v. 711. p. 326., ex argumentis fabulae Euripideae praefixis, ex Palaephato denique cap. XLI. neque quidquam peculiare habet. Monuit Wyttenbach. Bibl. crit. Vol. II. P. III. p. 12.]

Sed hi quidem quum omnes et recentiores multo sint quam Euripides, et partem certe eorum, quae tradiderunt, huic ipsi acceptam referant, operae pretium est quaerere, quis fuerit antiquissimus fabulae auctor. Quae quoniam non simplex est, sed cum dei calamitate coniunctam habet hominum duorum cladem acerbissimam, faciam tres partes huius disputationis, primumque dicam de servitio Apollinis, tum de Admeto quae accepimus exponam, postremo de Alcestidis et morte et reditu disseram.

Ac de Apollinis θητείᾳ quae sunt vulgata fabulis quum sint coniuncta cum morte Aesculapii, de hac prius dicendum est. Commemoravit eam Hesiodus versibus ab Athenagora Legat. p. 134. servatis, quos in fragmentis posuit Goettlingius n. XLIX. ed. sec. Dind. n. 59.

πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
χώσατ᾽, ἀπ᾽ Οὐλύμπου δὲ βαλὼν ψολόεντι κεραυνῷ
*ἔκτανε Λητοΐδην, φίλον *) σὺν θυμὸν ὀρίνων.*

Quos versus nesciremus quo in carmine poëta posuisset, nisi valde probabilis vel potius certa duci coniectura posset ex annotatione quadam Scholiastae

*) Goettlingius nunc coniecit esse scribendum: *ἔκτανε, Λητοΐδαο φίλον σὺν θυμὸν ὀρίνων.* R. K.

ad Theog. v. 142. Eo enim loco Hesiodus Cyclopas illos,

> *Βρόντην τε Στερόπην τε καὶ Ἄργην ὀμβριμόθυμον,*
> *οἳ Ζηνὶ βροντήν τ' ἔδοσαν τεῦξάν τε κεραυνόν,*

cetera similes deorum dixit, nisi quod unum in medio fronte oculum haberent:

> *οἱ δ' ἤτοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν,*
> *μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐνέκειτο μετώπῳ.*

Id autem pugnare visum est quibusdam cum illis quae de caede Cyclopum alibi tradidisset, ob eamque causam priori horum versuum alium suffectum voluerunt. Sed ipsa videamus verba Scholiastae *Κράτης ἀντὶ τούτου ἄλλον στίχον παρατίθεται, ο[ἳ] δ' ἐξ ἀθανάτων θνητοὶ τράφεν αὐδήεντες· πῶς γὰρ τοὺς αὐτοὺς θεοῖς ἐναλιγκίους λέγει καὶ ἐν τῷ τῶν Λευκιππίδων καταλόγῳ ὑπ' Ἀπόλλωνος ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ;* Quem locum qui nuper tetigit, I. Muetzellus de Emend. Theog. Lib. III. 2. p. 284. non debebat dubitare, utrum eum versum ipse Crates finxisset, an ex vetere aliquo exemplari petitum attulisset. Nam illud si dicere voluisset Scholiastes, Cratetis eum versum esse, non poterat uti verbo *παρατίθεσθαι*, quod est citare. Quare, ut non sit Hesiodi, antiquior tamen haud dubie Cratete putandus est. Idque etiam alia de causa probabile est. Neque enim primus in illo Theogoniae loco Crates offendisse videtur, sed vetus illa fuit, ut ego arbitror, controversia et aliter ab aliis composita. Quid enim dicamus aliud causae fuisse Pherecydi, ut non Cyclopas ab Apolline, sed Cyclopum filios interemptos diceret, nisi quod, qui immortales habiti essent, non posse eosdem morte affectos dici censuit? Verba Pherecydis exstant apud Schol. Eurip. l. c. *Φερεκύδης δὲ οὔ φησι τοὺς Κύκλωπας ὑπ' Ἀπόλλωνος ἀνῃρῆσθαι, ἀλλὰ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, γράφων οὕτω· παρ' αὐτὸν* (f. *παρὰ τοῦτον*) *τὸν Ἄδμητον ἔρχεται Ἀπόλλων θητεύσων ἐνιαυτὸν Διὸς κελεύσαντος, ὅτι κτείνει τοῦ* (f. *τοὺς*) *Βρόντεω καὶ Ἀστερόπεω καὶ Ἄργεω παῖδας· κτείνει δὲ αὐτοὺς Ἀπόλλων Διὶ μεμφθείς, ὅτι κτείνει Ζεὺς Ἀσκληπιὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ κεραυνῷ ἐν Πυθῶνι. ἀνίστη γὰρ ἰώμενος τοὺς τεθνεῶτας.* Sed nolo plura: neque enim id nunc agimus,

... alterum utrum horum versuum obelo transfigamus. Illud teneri volumus, quod ait Crates in Catalogo Leucippidum, Cyclopas dici ab Apolline interfectos. Atqui interfecit eos ira missi in Aesculapium fulminis. Ex quo apparet vere coniecisse Gaisfordium atque ante eum Werferum Act. Monac. T. II. p. 500 ss. ex eodem carmine quos supra protuli ab Athenagora versus petitos esse. Nec vero obscurum est, quid impulerit poëtam, ut his de rebus in illo carmine mentionem iniiceret. Nam praeter Phoeben et Hilaïram, Dioscurorum amore nobilitatas, tertia fuit Leucippi filia Arsinoë, ex qua nonnulli natum Aesculapium scripserunt. Nonnulli dico? immo Hesiodus scripsit. Ad hunc enim non dubito quin recte Werferus rettulerit versus illos, qui apud Schol. Pind. Pyth. III. 14. leguntur, poëtae nomine forte an incuria omisso: *Οἱ μὲν Ἀρσινόης, οἱ δὲ Κορωνίδος φασὶν αὐτὸν* (Aesculapium) *εἶναι. Ἀσκληπιάδης δέ φησι τὴν Ἀρσινόην Λευκίππου εἶναι τοῦ Περιήρους, ᾗς καὶ Ἀπόλλωνος Ἀσκληπιὸς καὶ θυγάτηρ Ἐριῶπις·*

Ἡ δ' ἔτεκ' ἐν μεγάροις Ἀσκληπιὸν ὄρχαμον ἀνδρῶν
Φοίβῳ ὑποδμηθεῖσα ἐϋπλόκαμόν τ' Ἐριῶπιν,

καὶ Ἀρσινόη ὁμοίως·

Ἀρσινόη δὲ μιγεῖσα Διὸς καὶ Λητοῦς υἱῷ
Τίκτ' Ἀσκληπιὸν υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.

Quod si quis illud obiiciet, ab eodem Hesiodo in Eoeis Coronidem Phlegyae filiam matrem Aesculapii dditam, v. fragm. 50. et 90. Goettl., non utar sane illa excusatione, ut aliud eum in alio carmine sequutum esse dicam, sed fuerunt iam olim qui Eoeas ab Hesiodi nomine abiudicarent, hac, ut opinor, similiusque moti discrepantiis, quas alii, ut Socrates Argivus (v. Schol. Pind. l. c.), sic putarunt comoni posse, ut Aesculapium partu editum ab Arsinoë, doptione autem factum Coronidis dicerent. Rectius his utrisque iudicarunt qui quae olim sub Hesiodi nomine ferebantur carmina ut non eiusdem omnia poëtae, ita sectae tamen eiusdem poëtarum, Ascraei vatis discipulos asseclasque se profitentium, esse censuerunt: ut mirum non sit, si quid inter se discrepent quae nec tempore eodem neque ab iisdem hominibus scripta sunt.

Sed satis dictum est de Aesculapio. Cyclopu caedem constat luendam Apollini fuisse subeun servili condicione, de qua etsi perierunt quae scri serat in eodem carmine Hesiodus, tamen ne hoc qu dem ab eo praetermissum esse credendum est testai Scholiastae Euripidis, cuius verba supra posui. S hoc loco non est praetereundus parens poëseos Gra cae Homerus: qui quum Eumelum Admeti filiu qui fuit inter duces Graecorum ad Troiam, dig ornavit praeconio, tum eius equos omnium praesta tissimos fuisse quum dixisset, hoc addidit elogiu Il. β, 766.

τὰς ἐν Πηρείῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.

Quibus verbis Apollinis illam in domo Admeti *θητεί* creditur significasse. Servisse Apollinem iuxta ceterorum deorum permultos tradidit etiam Panya sis: illud non liquet, duplex quum narretur Apoll nis *θητεία*, una apud Laomedontem, altera apu Admetum, utram harum intelligi voluerit. Verl Panyasidis servavit Clemens Alexandrinus Pr trept. p. 30. Pott.

τλῆ μὲν Δημήτηρ, τλῆ δὲ κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
τλῆ δὲ Ποσειδάων, τλῆ δ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλ
ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ θητευσέμεν εἰς ἐνιαυτόν.
τλῆ δὲ καὶ ὀβριμόθυμος Ἄρης ὑπὸ πατρὸς ἀνάγκ

quae dicta a nescio quo consolandi Herculis caus quum is in similem incidisset calamitatem, suspicat C. O. Muellerus Dor. vol. I. p. 437. Veterem fama ab Hesiodo proditam sequuntur Diodorus Sic lus Lib. IV. 52, 71. Exc. de Virt. et Vit. p. 5 Wess. 76. Dind. et Lucianus de Sacrificiis c. Dissidet ab Hesiodo Alexandrides Delphu servisse ille quidem Admeto Apollinem perinde ceteri narrans, causam vero eius rei longe aliam af rens, quod serpentem, oraculi Pythici custodem, Delphines nomen fuit (v. Spanhem. ad Callim. Apoll. 101.), interemisset. Schol. Eurip. l. *Ἀλεξανδρίδης δὲ ὁ Δελφός φησι θητεῦσαι αὐτόν, δι τὸν Πυθοῖ δράκοντα ἀνεῖλεν.* Quod etsi satis cre ex interiore sacerdotum disciplina petitum beneq compositum cum sacrorum caeremoniis, nollem tam

re abusus esset Muellerus, ut ab hoc veluti prin-io degenerasse poëtas ad commentorum vanitatem eret, eosque tantum non impietatis et profanata- religionum reos ageret. Ne illi quidem alienam dei natura aut impiam rem finxisse putandi sunt, i Apollinem non culpae alicuius expiandae causa, sponte et amore Admeti ductum caelestes sedes us contubernio mutasse tradiderunt. Quorum prin-ps, si Euripidis Scholiasten audias, Rhianus fuit; illum, qui Scholia Veneta composuit ad Hom. Il. 766, Callimachus. Significavit autem Calli-achi locum eum, qui est in Hymno in Apolli-em v. 47.

Φοῖβον καὶ Νόμιον κικλήσκομεν ἐξέτι κείνου,
Ἐξότ' ἐπ' Ἀμφρυσσῷ ζευγήτιδας ἔτρεφεν ἵππους
Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτοιο.
Ῥεῖά κε βουβόσιον τελέθοι πλέον, οὐδέ κεν αἶγες
Δεύοιντο βρεφέων ἐπιμηλάδες, ᾗσιν Ἀπόλλων
Βοσκομένῃς ὀφθαλμὸν ἐπήγαγεν· οὐδ' ἀγάλακτες
Ὄϊες οὐδ' ἄκυθοι, πᾶσαι δέ κεν εἶεν ὕπαρνοι·
Ἡ δέ κε μουνοτόκος διδυματόκος αἶψα γένοιτο.

los sequutus est Nonnus Dionys. X. 322, Ti-ullus II. 3, 11., Ovidius Heroïd. V. 20., Plu-rchus in vita Numae c. 4: *καὶ οὐ πλημμελοῦσιν τὸν Φόρβαντα καὶ τὸν Ὑάκινθον καὶ τὸν Ἄδμη-ν ἐρωμένους Ἀπόλλωνος γεγονέναι μυθολογοῦντες, περ αὖ καὶ τὸν Σικυώνιον Ἱππόλυτον κ. τ. ἑ.* et Amatorio p. 761. E., quem locum infra apposui. rripuit hoc, ut criminaretur, Lactantius divin. stit. I. 10. Quid Apollo, pater eius? nonne amorem, quo flagravit, turpissime gre-em pavit alienum? Claudat agmen Donatus, ii in Vita Vergilii c. XXI. §. 86. de Bucolici car-inis origine disputans: Alii, inquit, Apollini omio (id redditum putant), pastorali sci-cet deo, qua tempestate Admeti boves averat. [Valer. Flacc. Argon. I. 444. Te uoque dant campi tanto pastore Pheraei elices, Admete: tuis nam pendit in arvis elius ingrato Steropen quod fuderat arcu.]

Venio nunc ad Admetum: de quo illud con-are video, Pheretis esse filium; matrem Clyme-en prodidit Schol. ad Eur. Alc. 17., Periclyme-

nen Hyginus fab. 14., haudquaquam par illi auctor et illo loco depravationis manifestus. Patre claris Admetus, magis tamen lenitate quadam ingenii morumque facilitate quam ob fortitudinem aut virili facinora. Quamquam ne bellicarum quidem rerum expers fuit, socius quippe Argonautarum expeditionis teste Sophocle in Lemniarum fabula, in qua ill quum ceteros Argonautas (Schol. Pind. Pyth. IV 303.), tum Admetum commemoravit versibus a Steph. Byz. v. Δώτιον servatis, fr. 345. Dind quos inutili coniectura temptavit C. O. Müllerus Orchom. p. 194. Cum Sophocle consentit Apollonius Rhodius T. 49., Apollodorus I. 9, 16. p. 83 Tzetzes ad Lycophr. p. 438. Müll., Hyginus fab 14. [Vid. Burmann. in Catal. Argonautarum v. Admetus]. De Apollinis sive amore in illum sive ser vitio non repetam quae supra dixi: nisi quod non alienum videtur admonere Pelopis, quem similiter quum in deliciis habuisset Neptunus, postea in petenda Hippodamia Oenomai filia adiuvit, teste Pindaro Ol. I. 36 ss. Quo autem velut dotali munere obtinuisse Alcestiin traditur Admetus ferarum iugalium, eas quum poëtae ab Apolline domitas narraverint, ipse iungens repraesentatur Admetus in throno Amyclaeo, teste Pausania III. 18, 9. τελευταῖα Ἄδμητός τε ζευγνύων ἐστὶν ὑπὸ τὸ ἅρμα κάπρον καὶ λέοντα καὶ οἱ Τρῶες ἐπιφέροντες χοὰς Ἕκτορι. Ceterum felix id matrimonium non modo concordia maritorum, sed etiam progenie liberorum fuit: quorum Eumelum commemoravit Hom. Il. β. 713., filiam Perimelen Schol. ad Alc. 269. et Antonius Liberalis f XXIII., utrosque in scaenam produxit Euripides. His ut orbitatem defenderet patrisque fata proferret, dolo Parcas aggressus dicitur Apollo: de quo quum satis obscure mentionem fecisset Euripides v. 12. et v. 33., attulit aliquid doctius scilicet Scholiastes, cuius verba e cod. Flor. 2. edidit Aug. Matthiae: οἴνῳ γὰρ ταύτας, φασί, τῶν λογισμῶν ἀπαγαγὼν ἐξῃτήσατο Ἄδμητον, οὕτω μέντοι, ὥςτε ἀντιδοῦναι ἑαυτοῦ ἕτερον τῷ Ἅιδῃ. Sed id quidem vereor ne ex Aeschyli loco corrupto in Eum. 713. hauserit, ubi Furiae cum Apolline litigant his verbis:

Εὐμ. Τοιαῦτ' ἔδρασας καὶ Φέρητος ἐν δόμοις,
Μοίρας τ' ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.

Απ. Οὔκουν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν,
Ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχοι;
Εὐμ. Σύ τοι παλαιὰς δαίμονας καταφθίσας
Οἴνῳ, παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς.

vulgatum, sed recte Hermannus ad Alc. v. 12. Stanleii coniecturam probavit, ὕπνῳ pro οἴνῳ repo-nentis, ut illa de Furiis intelligerentur *). — Immi-nentis calamitatis indicium Admeto Alcestidique re-pertos in thalamo angues fuisse Apollodori Hy-ginique fide narravi: quibus nescio an addendus Valerius Maximus Lib. IV. 6, 1., reprehen-dens ille Admeti haudquaquam parem animum Ti. Sempronio Gracccho, qui in simili casu uxoris vitam redimere quam vinci fortitudine a muliere maluit.

Ac nobilior aliquanto, ut par erat, viro, qui su-pervixit uxoris beneficio, uxor fuit: de qua Seneca Consolatione ad Helviam c. 17. nobilitatur carminibus omnium, quae se pro coniuge vicariam dedit; composuitque eam cum Penelope Propertius Lib. II. 5, 15., cum eadem aliisque claris mulieribus, si per librarios licuisset, Hyginus fab. 256., nam in editis libris Alcestidis nomen excidit. Genus illi satis illustre a Pelia; de cuius sobole haec scripsit Apollodorus I. 9, 10. Πελίας δὲ περὶ Θεσσαλίαν κατῴκει, καὶ γήμας Ἀναξιβίαν τὴν Βίαντος, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσι, Φιλομάχην τὴν Ἀμφίονος, ἐγέν-νησε παῖδα μὲν Ἄκαστον, θυγατέρας δὲ Πεισιδίκην, Πελόπειαν, Ἱπποθόην, Ἄλκηστιν: quae in commen-tarium ad Lycophronem rettulit Tzetzes p. 434. Acasti mentionem fecit etiam Euripides v. 732. Al-cestidem Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην praedicavit Homerus Il. β, 715. Solam expertem parricidii il-lius, quo infames Peliades fuerunt, Diodorus Siculus in Excerptis l. c. De morte Alce-stidis reditque ab inferis quid tradiderint ii, qui ante Euripidem fuerunt, nihil ne suspicari quidem possumus: nisi quod eam Apollodorus scribit a nonnullis remissam a Proserpina dici, non, ut Euri-pides finxit, ab Hercule ereptam Orco. Quos sequu-

*) Id ipsum G. Hermannus non est secutus in editione sua, sed quae in libris et apud Scholiastem est scriptura οἴνῳ intactam reliquit etiam Scholiastae Euripidei verba adferens. Vide nos ad ipsam fabulam v. 12. R. K.

tus videtur Plato in Symposio p. 179. B. *καὶ μ ὑπεραποθνήσκειν γε μόνοι ἐθέλουσιν οἱ ἐρῶντες μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. τούτου δὲ ἡ Πελίου θυγάτηρ Ἄλκηστις ἱκανὴν μαρτυρίαν ἔχεται ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου εἰς τοὺς Ἕλληνας, λήσασα μόνη ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, τος αὐτῷ πατρός τε καὶ μητρός· οὓς ἐκείνη τοσο ὑπερεβάλετο τῇ φιλίᾳ διὰ τὸν ἔρωτα, ὥςτε ἀποδ αὐτοὺς ἀλλοτρίους ὄντας τῷ υἱεῖ καὶ ὀνόματι μό προςήκοντας. καὶ τοῦτ' ἐργασαμένη τὸ ἔργον οὕ καλὸν ἔδοξεν ἐργάσασθαι οὐ μόνον ἀνθρώποις, ἀλ καὶ θεοῖς, ὥςτε πολλῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασαμ εὐαριθμήτοις δή τισιν ἔδοσαν τοῦτο γέρας οἱ θ ἐξ Ἅιδου ἀνεῖναι πάλιν τὴν ψυχήν, ἀλλὰ τὴν ἐκ ἀνεῖσαν, ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ.* Musonius quoq ubi huius fabulae mentionem fecit, habet quae a n alio tradita memini. Verba eius haec sunt apud St baeum Floril. vol. III. p. 6. ed. Lips.: *Καὶ ὁ λ δὲ ἐκεῖνος φαίνεται δηλοῦν, ὅσον προτερεῖ τῆς γον πρὸς τέκνα φιλίας ἡ γυναικὸς πρὸς ἄνδρα, ὅτι δμητος δόσιν ταύτην λαβὼν παρὰ θεῶν, εἰ παρά τὸν ἀνθ' ἑαυτοῦ τεθνηξόμενον, ζῆσαι διπλάσιον χ νον τοῦ τεταγμένου αὐτῷ, τῶν μὲν γονέων οὐκ ἐ ἐθελόντων προαποθανεῖν αὐτοῦ, καίτοι γεγηρακότ ἡ γυνὴ δὲ ἡ γαμετὴ Ἄλκηστις, κομιδῇ νέα οὖσα, ξατο ἑτοίμως τὸν θάνατον πρὸ τοῦ ἀνδρός.* Sing lare etiam illud, quod de Herculis Admetique a ribus et de medicis Herculis artibus scripsit Pl tarchus in Amatorio p. 761, E. (T. XII. p. Hutten.): *λέγεται δὲ καὶ τὴν Ἄλκηστιν ἰατρικὸς ἀπεγνωσμένην σῶσαι τῷ Ἀδμήτῳ χαριζόμενος, ἐρ μὲν αὐτῷ τῆς γυναικός, ἐρωμένῳ δ' αὐτοῦ γενομ καὶ γὰρ τὸν Ἀπόλλωνα μυθολογοῦσιν ἐραστὴν γ νόμενον·*

Ἀδμήτῳ παραθητεῦσαι μέγαν εἰς ἐνιαυτόν.

Tale quid etiam Philostratus cogitavit, ut opina quum revocatam ab Apollonio Tyanensi virginem qu dam narrans haec addidit: *ὥςπερ ἡ Ἄλκηστις ὑπ Ἡρακλέους ἀναβιωθεῖσα*, de Vit. Apoll. IV. 45. Hi denique accedat Lactantius ad Statii Theb. VI 379. *Datur ordo senectae Admeto seruum mori*] Beneficio enim uxoris Alcestae Ad metus distulerat mortem, cuius talis es fabula. Alceste uxor Admeti fuit. Han

quum exstinctam Admetus impatienter doleret, Herculis laboribus ei reducta ab inferis dicitur. Eleganter ergo hic poëta *servum mori Admeto* posuit: videlicet pro quo alter concessit in fata. Unde Iuvenalis (Sat. VI. 652).

Spectant subeuntem fata mariti
Alcestem.

Haec habui, quae certis auctoribus de Admeto et Alcestide referrem: quorum apparet longius famam quam accuratam rerum memoriam valuisse. Ac poterat narrationis exilitati egregia circumdari species, si scrutari arcanam fabulae rationem placuisset. Sed eam ego rem, ut ab instituto nostro alienam, praetermittendam censui: neque id aegre ferent qui isto genere disputationis delectantur, quibus optandi inter multas et valde diversas opiniones video potestatem factam. Aliud enim olim Martino Hermanno placuit Mythol. Graec. vol. II. p. 275., aliud Boettigero in libro, cui index: Neuer Teutscher Mercur, 1792. II. p. 113–130., quorum utriusque sententiam rettulit Nitzsch in Lex. Mythol. I. p. 127 s. Nec magis aut cum illis aut inter se ipsi consentiunt qui nuper eandem disputationem revocaverunt, C. O. Muellerus in Doriensium volumine primo et Godofr. Hermannus in praefatione ad Euripidis Alcestin.

Plura disserere volebam de ratione ea, qua Euripides poëtae officium administrasset, nisi me deterruissent quae scripsit Io. Henr. Bremius in Diariis Darmstad. a. 1829. N. 48., non quo ego ullam partem eorum quae sunt scripta ab illo probandam putem: sed quum virum et doctum et prudentem in iudicando revocare ab inveterato errore non potuissent duo summi homines, Goethius et Hermannus, quid ego me sperarem effecturum in iis, quos sciebam plurimos in eadem cum Bremio sententia esse, nec doctrina cum illo nec iudicii subtilitate comparandos? Legant igitur, quibus cura ingeniumque est distinguendis poëtarum virtutibus vitiisque, facetissimam Goethii fabulam, quae inscripta est: Götter, Heroen und Wieland (Opp. vol. XXXIII. cf. vol. XXXI. p. 5.), quam ille composuit Wielandii

provocatus Alcestide (Opp. vol. XXV. p. 277.) et commentatione ea, quam scripsit idem Euripidi obtrectans, inserta Opp. vol. XLVII. p. 204., quacum homines Germanos iuvabit coniungere quae ab eodem Wielandio Opp. XLVI. p. 18 — 61. narrantur de nostratibus poëtis, qui Alcestidis nomine fabulas ediderunt. Multum autem et ad Goethium, seria in ludicro scribendi genere agentem, et ad Euripidem intelligendum se adiutos sentient qui quae in praefatione ad fabulam Euripideam disputavit Hermannus assument. Id unum addere placet, ne nunc quidem satis omnes reputare, quam vim in Graecis poëtis certaminum ratio et studium victoriae habuerit. Nam ego, si vel Phrynichi Alcestin superstitem haberemus *), vel si quis aequalium poëtarum eiusdem argumenti fabulam composuit, non dubito, quin de Euripide quoque rectius aliquanto iudicari posset. PFLUGK.

Omisimus quae b. Pflugkius deinceps et de tempore, quo haec fabula primum in scaenam producta esse videretur, et de auctoritate librorum manu scriptorum atque editionum singularum exposuerat. Nam quum illo tempore nondum didascalica illa, quae primum e cod. Vaticano Gulielmus Dindorfius publici iuris fecit**), in lucem prolata essent, non potuit Pflugkius de tempore fabulae coniecturam facere nisi ex illis Aristophanis locis, quibus is Euripidis fabulam derisisse videretur. Nunc autem, postquam ex illo fragmento didascalico hoc cognitum est, Euripidem docuisse hanc fabulam archonte Glaucino, qui erat eponymus anni secundi Olympiadis octogesimae quintae (anni ante Christum natum 459) ***), ista

*) Commemoravit eam fabulam Suidas s. v. *Φρύνιχος*, fragmentumque eius exstat apud Hesychium s. v. *Ἀθαμβές*, de quo post Hermannum in praef. p. XII. dixit C. I. Hoffmannus in Horrei Philol. a Seebodio, Iahnio, Klotzio editi vol. II. fasc. I. p. 47.

**) in editione huius fabulae edita Oxonii e typographeo Academico MDCCCXXXIV. p. 6. R. K.

***) Ad hunc annum pertinere, quod scriptum in didascalico illo fragmento est, recte vidit G. Dindorfius, qui commemoravit idem nomen leviter corruptum haberi apud Diodorum Siculum lib. XII. c. 30., ubi quod vulgo legeretur: *ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Γλαυκίδου* ita dixit mutandum videri, ut

oniectura ex Aristophanis commemoratione ducta, ua Pflugkius olim collegerat hanc fabulam datam se ante Olymp. LXXXVIII. ann. 1., carere possu- ius. Nec illi rationi multum tribuendum videtur, ua G. Hermannus suspicatus est iterum hanc fabu- m editam esse ab Euripide post Olymp. LXXXIX., uod ille confici putabat quum modulatione talium rsuum, quales essent 375, 376.

ἐπὶ τοῖςδε παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου.
δέχομαι, φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.,

m locis quibusdam, in quibus vestigia duarum re- nsionum deprehendisse sibi visus erat vir doctissi- us, vv. 55. 810. 883. 1105. Neque enim omnino ti legi, qua Hermannus de tempore fabularum ex sa modorum ratione statui voluit, concedendum se videtur, et singuli loci, ex quibus aliquid de uplici huius fabulae recensione concludi posse pu- bat, eiusmodi sunt, ut id, quod ille voluit, inde ncludi posse minime videatur, qua de re deinceps io loco a nobis explicabitur. Praeterquam autem uod accuratius ex illo didascalico fragmento tempus sum, quo haec fabula acta esset, definiri potuit, ercommode etiam illud accidit, quod ex eodem frag- ento cognoscimus, quae tetralogia illa fuerit, qui- us e fabulis constiterit, quo ordine composita fuerit, qua hac fabula usus est Euripides. Legitur enim i, quemadmodum recte emendatum est: *Πρῶτος ν Σοφοκλῆς, δεύτερος Εὐριπίδης Κρήσσαις, Ἀλ- μαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, Τηλέφῳ, Ἀλκήστιδι.* His bus cognitis de totius fabulae ratione ac natura elius iam nos iudicare posse videmur quam supe- iores. Etenim quum tetralogiarum ratio illa fuerit, t peractis tribus tragoediis quarta accederet fabula, qua animi hominum tragico superiorum fabularum

---

scriberetur *Γλαυκίνου* ... et apud Scholiastam ad Aristophanis Acharnensium v. 67., quo in loco *ἐπιγλίνου τε καὶ Θεοδώρου* pro *ἐπὶ Γλαυκίνου τε καὶ Θεοδώρου* legitur, quam veram esse archontum seriem intelligitur ex Diodori Siculi lib. XII. c. 29—31. Conferantur praeterea illa, quae Frid. Gulielmus Glum in commentatione de Euripidis Alcestide edita Berolini anno MDCCCXXXVI. de ea re disseruit quum p. 14 sq. tum adn. 1. p. 14. R. K.

argumento commoti relaxarentur quodammodo et ad hilaritatem paullatim reducerentur, scimus plerumque quarto loco drama satyricum, quo id efficeretur, actum esse; interdum tamen etiam fabula eiusmodi loco dramatis satyrici posita est, quae quidem tragicum colorem haberet, sed tamen decursu et exitu hilariore spectatores a tristitia ad hilaritudinem traducere posset, quo in genere iam Alcestis Euripidis atque Orestes iure numerantur. Quod quum ita sit, reprehensio illa, qua iam veteres homines hanc fabulam carpserunt, per se concidit, ut recte post G. Dindorfium l. c. p. 3 sqq. demonstravit Fr. Guil. Glumius l. c. p. 47 sqq., qui etiam ipsum huius fabulae argumentum diligenter descripsit l. c. p. 39 — 47. Ad hunc igitur lectores eos relego, qui pluribus de re aperta edoceri cupiunt, quoniam mihi non lubet neque in scholis meis neque in commentariis de his rebus multis verbis exponere, quae ad iudicandam aliquam fabulam pertinent, quia mihi de eorum auditorum iudicio desperandum esse videtur, qui, ubi recte atque ordine aliqua fabula explicata atque enarrata est et breviter de ipso etiam argumento fabulae expositum est, non ipsi sentiunt, quid de ea iudicandum sit, verum hoc ipsum iudicium sibi syllabatim pronuntiari cupiunt.

Etiam de adiumentis criticis rectius iam iudicare possumus, postquam multi Euripidis codices accuratius inspecti et excussi sunt *), et huius quidem fabulae libri manu scripti praestantiores hi sunt: Cod. Vaticanus, bombycinus saeculi XII. littera B. a Kirchhoffio notatus, Cod. Havniensis chartaceus, descriptus recentiore aetate e codice Vaticani simillimo, sed multis modis iam interpolatione recentiorum depravato, littera C. a Kirchhoffio notatus; deteriores huius fabulae codices hi sunt: Cod. Parisinus 2713. membranaceus, saeculi XIII. littera a. a Kirchhoffio notatus, Cod. Florentinus Vossii, littera b. a Kirchhoffio notatus, Cod. Florentinus plut. XXXI. n. 10. chartaceus, saeculi XIV., littera c. a Kirchhoffio no-

---

*) His de rebus nostra aetate magna diligentia exposuit Ad. Kirchhoffius in editione sua fabularum Euripidis Berolini a. 1855. parata, vol. I. praef. p. III. sqq. R. K.

tatus, Cod. Florentinus plut. XXXI. n. 15. chartaceus, saeculi XIV., littera d. a Kirchhoffio notatus. Praeterea A. Kirchhoffius tertiam quasi familiam codicum facit eam, quae constet ex iis libris, qui e Cod. archetypo, qui ab anonymo grammatico aut metrico interpolatus fuerit, orti esse videantur, in quo numero ab illo hi codices, qui Alcestin habent, reponuntur: Cod. Harleianus n. 5743. musei Britannici, bombycinus usque ad Troadum v. 611., inde usque ad finem chartaceus et alia manu scriptus, littera *A.* ab ipso notatus, qui continet fragmentum Alcestidis inde a versu 1031., Cod. Palatinus, inter Vaticanos n. 287. membranaceus, saeculi, ut videtur, XIV., forma maxima scriptus binis per paginam columnis, a Kirchhoffio littera *B.* notatus, Cod. Florentinus plut. XXXII. n. 2. chartaceus, saeculi XIV., varia manu scriptus, a Kirchhoffio littera *C* notatus. Huius libri quae Alcestin contineant apographa statuit auctore potissimum P. Elmsleio ad Euripidis Bacchas praef. p. VII sq. haec: Cod. Parisinum n. 2887, 2888. Par. E.) saeculi XVI. ineuntis, Cod. Marcianum class. IX. n. 10. membranaceum, saeculi XV., forma maxima elegantissime scriptum.

Evenit ut editiones principes, Florentina anni 1469., quam dicitur curavisse Janus Lascaris, Veneta Aldi anni 1503. e codicibus deterioribus describerentur, illa ex apographo Parisino E. codicis Florentini *C.*, altera e Palatino *B.*, ut ad emendandam fabulae scripturam inde plane nihil possit erui. Plus in hac parte proficimus e scholiis, quae ad Alcestin scripta sunt, et ex ceterorum scriptorum et grammaticorum citationibus singulorum huius fabulae versuum. Omnium Euripidis fabularum editiones hoc loco enumerare opus non est qui autem separatim ediderunt hanc fabulam, potissimum hi sunt: I. H. Monkius, cuius repetitione Lipsiensi anni 1824. usus sum, cui accedunt emendationes Godofredi Hermanni, Ern. Frid. Wüstemann, cuius editio prodiit Gothae anno 1823., Gul. Dindorfius, cuius editio edita est Oxonii anno 1834. R. K.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΚΑΙΑΡΧΟΥ.

Ἀπόλλων ᾐτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν, ὅπως ὁ Ἄδμητος τελευτᾶν μέλλων παράσχῃ [τινὰ] τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἑκόντα τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ χρόνον ζήσῃ. καὶ δὴ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ τοῦ Ἀδμήτου ἐπέδωκεν ἑαυτήν, οὐδετέρου τῶν γονέων θελήσαντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ δὲ ταύτης τῆς συμφορᾶς γενομένης Ἡρακλῆς παραγενόμενος καὶ μαθὼν παρά τινος θεράποντος τὰ περὶ τὴν Ἄλκηστιν ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν τάφον καὶ

V. 1. Argumenta haec contulit A. Kirchhoffius cum codd. BC*BC*. Exscripsit ea schol. Platonis ad Symp. p. 179. B. et Eudocia p. 21. Leguntur etiam in editione Schol. Eurip. Iuntina. Horum prius Dicaearcho tribuit A. Kirchhoffius auctoritate codicis *C*.

V. 3. *ὁ* om. *BC*.

V. 4. *τινὰ* om. BC. Schol. Platon. Eudoc. Habent *BC*., qui mox *ἑκόντα* omittunt. R. K.

V. 6. *δὴ* om. *BC*. *τοῦ Ἀδμήτου* om. *BC*.

V. 7 *μηδετέρου BC*. *θελήσαντος* C. Schol. Plat. Eudoc. De cod. B. parum constat. Vulgo *ἐθελήσαντος*.

V. 9. *ταύτης τῆς συμφορᾶς* C. Schol. Plat. Eudoc. De cod. B. parum constat. *τῆς συμφορᾶς ταύτης BC*. Dein *Ἡρακλῆς παραγενόμενος* om. *C*. post *Ἄλκηστιν* v. 11. inserens *ἐντυχὼν ὁ Ἡρακλῆς*. De B. parum constat. Vulgatum tuentur *BC*. Schol. Plat. Eudoc.

[illegible]

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΚΑΙΑΡΧΟΥ.

Ἀπόλλων ᾐτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν, ὅπως ὁ Ἄδμητος τελευτᾶν μέλλων παράσχῃ [τινὰ] τὸν ὑπὲρ αυτοῦ ἑκόντα τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ ρόνον ζήσῃ. καὶ δὴ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ τοῦ Ἀδμή- ου ἐπέδωκεν ἑαυτήν, οὐδετέρου τῶν γονέων θελή- αντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ ἐ ταύτης τῆς συμφορᾶς γενομένης Ἡρακλῆς παρα- ενόμενος καὶ μαθὼν παρά τινος θεράποντος τὰ ερὶ τὴν Ἄλκηστιν ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν τάφον καὶ

V. 1. Argumenta haec contulit A. Kirchhoffius cum codd. ꞁCBC. Exscripsit ea schol. Platonis ad Symp. p. 179. B. et ꞁudocia p. 21. Leguntur etiam in editione Schol. Eurip. Iuntina. ꞁorum prius Dicaearcho tribuit A. Kirchhoffius auctoritate codi- is *C*.

V. 3. *ὁ* om. *BC*.

V. 4. *τινὰ* om. BC. Schol. Platon. Eudoc. Habent *BC*., qui nox *ἑκόντα* omittunt. R. K.

V. 6. *δὴ* om. *BC*. *τοῦ Ἀδμήτου* om. *BC*.

V. 7 *μηδετέρου BC*. *θελήσαντος* C. Schol. Plat. Eudoc. De :od. B. parum constat. Vulgo *ἐθελήσαντος*.

V. 9. *ταύτης τῆς συμφορᾶς* C. Schol. Plat. Eudoc. De cod. ꞁ. parum constat. *τῆς συμφορᾶς ταύτης BC*. Dein *Ἡρακλῆς παρα- ɩενόμενος* om. C. post *Ἄλκηστιν* v. 11. inserens *ἐντυχὼν ὁ Ἡρακλῆς*. De B. parum constat. Vulgatum tuentur *BC*. Schol. Plat. Eudo

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΩΝ ΦΕΡΑΙΩΝ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.
ΑΔΜΗΤΟΣ.
ΕΥΜΗΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΦΕΡΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.

Ἐξιὼν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀδμήτου προλογίζει ὁ Ἀπόλλων ῥήτορ

δὲ ὁ χορὸς ἔκ τινων πρεσβυτῶν ἐντοπίων, οἳ καὶ παραγίνονται συμπαθήσοντες τῇ Ἀλκήστιδος συμφορᾷ. προλογίζει ὁ Ἥλιος. εἰσιδ' ἐχορήγει.

Τὸ δὲ δρᾶμά ἐστι σατυρικώτερον, ὅτι εἰς χαρὰν καὶ ἡδονὴν καταστρέφει. παρὰ τῶν γραμματικῶν ἐκβάλλεται ὡς ἀνοίκεια τῆς τραγικῆς ποιήσεως ὅ τε Ὀρέστης καὶ ἡ Ἄλκηστις, ὡς ἐκ συμφορᾶς μὲν ἀρχόμενα, εἰς εὐδαιμονίαν δὲ καὶ χαρὰν λήξαντα, ἅ ἐστι μᾶλλον κωμῳδίας ἐχόμενα.

V. 2. *τῇ Ἀλκήστιδος συμφορᾷ* R. Klotz. *τῆς Ἀ. συμφορας* B. *τῆς Ἀ. συμφορᾷ* C. Fuit igitur olim scriptum *τῆι Ἀλκήστιδος συμφορᾶι*. Vulgo ex editione Iuntina falso *ταῖς Ἀ. συμφοραῖς* editur, nisi quod A. Nauckius scripsit *τῆς Ἀ. συμφορᾶς*.

V. 3. *ὁ ἥλιος* BC. *δὲ Ἀπόλλων* Iuntina. Reliqui *ὁ Ἥλιος*, quod Euripides quidem certe confudit cum Sole Apollinem. — *εἰσιδ' ἐχορήγει* B. *εἰσὶ δε χορηγοὶ* C. *Εἰσίδοτος ἐχορήγει* G. Dindorfius. Vide Fr. G. Glum l. c. p. 15 sqq., qui *εἰσὶ δὲ δύο χορηγοί* praeposuit.

V. 5. *παρὰ τῶν γραμματικῶν* Anonymus ap. A. Nauckium. *παρὰ τῶν τραγικῶν* B. ap. Cobet. *παρὰ τοῖς τραγικοῖς* B. ad Dindorf. Hinc Pflugkius aliique *παρὰ τοῖς κριτικοῖς* proposuerunt. Illud propterea anteposui, quod *γραμματικὸς* certo compendio scribi solebat, ut et in *γραμμικὸς* et in *πραγματικὸς* corruptum esse videamus. Vide Gregor. Corinth. p. 2?4. ed. Schaef.

V. 8. *λήξαντα* B. *καταλήξαντα* C., ut videtur. Paullo post *ἃ* auctore G. Hermanno additum est in BC omissum. Aliter scriptor Codicis C., qui *ἔστι δὲ μᾶλλον* correxit.

Personarum index et ea verba, quae prologum demonstrant, e cod. B. recepta sunt.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΩΝ ΦΕΡΑΙΩΝ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.
ΑΔΜΗΤΟΣ.
ΕΥΜΗΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΦΕΡΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.

Ἐξιὼν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀδμήτου προλογίζει ὁ Ἀπόλλων ῥητι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
αν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.
γὰρ κατακτὰς παῖδα τὸν ἐμὸν αἴτιος
ηπιὸν στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα,

. 1, 2. habet Athenag. legat. pro Christ. p. 25, ed. H. Steph.
. 3. 4. Clemens Alex. protrept. c. 1. §. 30. p. 26. Pott.
s c. Iul. p. 201.

)ΛΛΩΝ. Apollo arcum teneus aureum, v. v. 35, 39, ex Admeti aedibus in scaenam. Scaena au- st ante domum regiam, :onspicitur in recessu, a proscaenii parte via pa- agrum Larissae finitimum, 835. a sinistra Pherarum eliqua sita est. GLUM.

. ὦ δώματ' Ἀδμήτει'] aationem illam potius esse compellationem monui ad 1. — ἔτλην, sustinui, n duram neque ex dei ate. Sic infra v. 572: ὲ σοῖσι μηλονόμας ἐν δό- νέσθαι. v. 496: ὃν ἔτεκον δ' οὐκ ἔτλαν ῥύεσθαι. Ion. 958. Aesch. Prom. 657. Agam. 217. 1007. Soph. Trach. 71. PFLUGK.

V. 2. Huc referunt Photii et Suidae gl. θῆσσαν· μισθωτικὴν ἢ εὐτελῆ ἢ δουλικὴν τροφήν, et Hesych. θῆσσαν· δουλικήν. Θῆσσαν ἑστίαν dixit ἀνδρὸς αὐτουργοῦ El. 205. De talis condicionis homine Sophocles quoque Oed. T. 1029: ποιμὴν γὰρ ἦσθα κἀπὶ θητείᾳ πλάνης; Adde Eustath. ad Il. Φ. p. 1246, 11. Ceterum bene Stiblinus vertit: demensum contentus tuli. Cf. Theocrit. Id. XVI. 34 s. ibiq. Wü-

[illegible] ἐπεύχομαι.

[illegible] Hom. Il. B. [illegible] ... composit[illegible] ... Eurip. [illegible]

[illegible] XI. [illegible] et B[illegible] p. 169. 293. [illegible] annot. [illegible] V. 8. [illegible] imperfecta [illegible] vebat Apollo[illegible] NUS. Hoc [illegible] erit vir egreg[illegible] verborum tem[illegible] et etiam tum [illegible] nem statuamu[illegible] ris est imper[illegible] v. 10. PFL[illegible] V. 9. [illegible] que ad hoc [illegible] tum. Cf. Ph[illegible] Hipp. 1031. [illegible] 1138. et simil[illegible] ad Phryn. p. [illegible] gr. § 341. 4. [illegible] V. 10. C[illegible] [illegible] Adv. in [illegible] 51., ut verb[illegible]

[illegible] αἰνέσαι, eno[illegible] [illegible] Schol. [illegible] 1247: αἰνέσαι [illegible] PFLUGK. [illegible] Pind. Nem. VIII. 25: [illegible] Soph. Ant. [illegible] Cf.

ητος, ὃν θανεῖν ἐῤῥυσάμην
λώσας· ᾔνεσαν δέ μοι θεαὶ
δην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν
λάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν.
ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους,
αιάν θ', ἥ σφ' ἔτικτε μητέρα,
λὴν γυναικὸς ἥτις ἤθελε

[illegible] Ald. e correctura Musuri inutili. Neque enim [illegible] causa potest, quamobrem non [illegible] ipse deus hunc [illegible] are potuerit.
[illegible] ἤθελε θανεῖν πρὸ κείνου [illegible] codd. [illegible]

[illegible]

[illegible] PFLUGK.
V. 15. ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν] i. e. [illegible]

[illegible]

θανεῖν πρὸ κείνου μηδ' ἔτ' εἰςορᾶν φάος
ἢ νῦν κατ' οἴκους ἐν χεροῖν βαστάζεται
ψυχοῤῥαγοῦσα· τῇδε γάρ σφ' ἐν ἡμέρᾳ
θανεῖν πέπρωται καὶ μεταστῆναι βίου.
ἐγὼ δέ, μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κίχῃ,
λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτην στέγην.
ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰςορῶ πέλας,

V. 18. *μηδ' ἔτ'* Musgravius. *μήδ' ἔτ'* BC. *μηκέτ*
ceteris non constat.

Post v. 19. Kirchhoffius versum hinc excidisse exist
ius rei idoneam causam non video.

V. 23. *τῶνδε φιλτάτην στέγην* Codd. Ba Schol. ac

mo non scribendum videat, qui meminerit solere Graecos quae significanter dicere volunt iterare per negationem contrarii.» HERMANN. Vide Brunck. ad Soph. Oed. T. 58. Aeschylus Pers. 297: *Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ βλέπει φάος.* Eurip. El. 349: *τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι καὶ λεύσσει φάος;* Ac vide ne in Heraclidis v. 969. verum sit *χρῆν τόνδε μὴ ζῆν μηδ' ἔτ' εἰσορᾶν φάος.* cf. Goettling. ad Hesiodi Theog. 551. — Notandum etiam *κείνου* pro *αὐτοῦ* positum, de quo usu vide Heindorf. ad Plat. Phaedon. p. 111. B. Krüger. ad Xenoph. Anab. IV. 3, 20. Schaefer. ad Demosth. T. III. p. 160. Bremi ad Lysiae Orat. select. p. 154. PFLUGK.

V. 19. *ἐν χεροῖν*] Admeti puta et famulorum. Utuntur enim duali etiam ubi de pluribus loquuntur, ut Soph. Ai. 729: *ὥστ' ἐς τοσοῦτον ἦλθον, ὥστε καὶ χεροῖν Κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη.* Eurip. Orest. 1492. Iph T. 1367. Suppl. 1166. Plutarchus Pyrrho p. 387. A. Alex. M. p. 671. B. Brut. p. 1003. D. Lucianus Demon. §. 11. p. 260. ed. Fritzsch. PFLUGK. Sic etiam in Sophoclis Antigona v. 264. dicit ex-

cubator de sua cohor
ἕτοιμοι καὶ μύδρους
ροῖν. Sed is tamen
iudicaret, si quis e
numerum dualem in pl
minibus promiscue por
demum enim numerus
cte usurpatur, etiam ub
ribus sermo est, si
dicuntur *χεροῖν* aliqui
id ita agunt, ut amb
nibus in actione utantu
mero duali sua ac pr
qua binas inter se pare
iunctas res aut person
tat, servetur; id quod
omnes locos, qui sup
sunt. R. K.

V. 20. *ψυχοῤῥα*
animam agens. C
Herc. F. 324. Plutarc
p. 560. E: *τῶν τετρω*
ψυχοῤῥαγούντων. De
Os. p. 362, E: *ψυχοῤ*
καὶ σφαδᾴζουσαν. PF

V. 21. *μεταστῆνα*
Cfr. infra v. 1122. Ba
μεθέστηκας φρενῶν. 12
σταθεῖσα τῶν πάρος
Phoen. 75: *οὐ μεθίστα*
νων. Iph. T. 775. 9
Rhes. 295. Aesch. E
Alia notavimus ego a
856., Lobeckius a
Ai. p. 3?2. PFLUGK.

ἱερῆ θανόντων, ὅς νιν εἰς Ἅιδου δόμους
μέλλει κατάξειν· συμμέτρως δ' ἀφίκετο
φρουρῶν τόδ' ἦμαρ, ᾧ θανεῖν αὐτὴν χρεών.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ἆ ἆ.
τί σὺ πρὸς μελάθροις; τί σὺ τῇδε πολεῖς,
Φοῖβ'; ἀδικεῖς αὖ τιμὰς ἐνέρων

v. 1427. qui habet v. 22. 23. τῶνδε φιλτάτων στέγην Codd. Cbcd. τήνδε φιλτάτην στέγην BC.

V. 28. ΘΑΝΑΤΟΣ. Sic libri omnes excepto B., in quo est ...μων hoc loco et semper deinceps. Macrobius saturn. lib. V. c. 19. §. 4. Orcum appellavit Latine. ἆ ἆ bis tantum est in codd. BC abcd. quater, ut videtur, est in solo C.

V. 22. Similiter Diana in Hippol. 1437: ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὁρᾶν, Οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς, ubi vide interpretes. PFLUGK.

V. 24. τόνδε] pro adverbio, illic. Cf. v. 136. 234. 507. Hipp. 51. 171. 899. al. Matth. Gr. §. 471. 12. Seneca quoque Agam. 913. Hospes quis iste concitos currus agit? PFLUGK.

V. 25. ἱερῆ] pro ἱερέα. V. ad Andr. 22. Graviter dictum in Bacchis v. 1114: ἱερία φόνου de Agaue. PFLUGK.

V. 26. Quod in cod. Flor. A. dicitur esse σύμμετρον pro συμμέτρως scriptum, G. Hermannus non improbavit. Contra Pflugkius scribi voluit σύμμετρος adferens Soph. Ant. 387: ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ; In eandem coniecturam nuper incidit A. Nauckius. Ea tum demum vera esset, si dativus accederet aut aliud quid quo referretur. Nunc autem συμμέτρως, ut verum adverbium, pertinet ad φρουρῶν τόδ' ἦμαρ. Recte igitur hoc quoque loco Scholiasta: συμμέτρως· εὐκαίρως, μετρήσας ταύτην τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ ἐκέχρωτο αὐτὴν ἀποθανεῖν, τουτέστι πρὸς αὐτὸν τὸν ὅρον καὶ τὸ μέτρον ἦλθεν. R. K.

V. 28. Orcus per χαρωνείους κλίμακας escendens in proscaenium, atro indutus peplo (v. 843: ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν Θάνατον) atrisque alis instructus (Schol. ad Alcest. 843: εἰδωλοποιεῖται μελαίνας πτέρυγας ἔχων ὁ Θάνατος), stricto autem ense, quo victimas sacrat dis inferis (v. 75.). GLUM. l. c. p. 40.

V. 29. πολεῖς] Activam formam bene vindicavit Monkius coll. Or. 1269: τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ σὸν ἀγρότας ἀνήρ; et Aesch. Pers. 305: θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ. Medii, quod restitutum ivit Reiskius, exemplum in Aesch. Prom. 666., ubi v. Blomf. PFLUGK.

V. 30. «αὖ refer ad priorem fraudem, quam Parcis fecerat Apollo.» WUEST. — τιμὰς intell. iura dominatumque inferorum. Sic Dioscurorum dicuntur τιμαὶ σωτῆρες El. 993. cf. Herc. F. 845. Plutarchus T. II. p. 194: καθ' ὃν χρόνον ὁ Ζεὺς ἔνεμε τοῖς δαίμοσι τὰς τιμάς. Γέρα eadem appellavit Aesch. Prom. 237. Utrumque vocabulum coniunxit idem Eum. 204. Cf. Valck. ad Hipp. 107. PFLUGK.

ἀφοριζόμενος καὶ καταπαύων.
οὐκ ἤρκεσέ σοι μόρον Ἀδμήτου
διακωλῦσαι Μοίρας δολίῳ
σφήλαντι τέχνῃ; νῦν δ' ἐπὶ τῇδ' αὖ
χέρα τοξήρη φρουρεῖς ὁπλίσας,
ἣ τόδ' ὑπέστη πόσιν ἐκλύσασ',
αὐτὴ προθανεῖν, Πελίου παῖς.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

θάρσει· δίκην τοι καὶ λόγους κεδνοὺς ἔχω.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

τί δῆτα τόξων ἔργον, εἰ δίκην ἔχεις;

ΑΠΟΛΛΩΝ.

σύνηθες ἀεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί.

V. 37. *αὐτὴν προθανεῖν* Codd. BC *BC*. Correctum a[b]cd. *αὐτὴν* etsi defendi ita possit, ut scribatur: *ἢ τόδ πόσιν ἐκλύσασ', αὐτὴν προθανεῖν, Πελίου παῖς.*, multo tan cinnius illud est, quod nunc vulgatur.

V. 38. *τοι* BC. *τε* *BC*. De ceteris non constat.

V. 41. *ἐνδίκως* BC. abcd. *ἐκδίκως* [*B*]*C*.

V. 43. *τοῦδε νεκροῦ δευτέρου* Codd. abcd.

V. 45. *κοὐ κάτω χθονός.* Sic recte A. Kirchhoffiu

Nauckius ex optimorum librorum [BC.] auctoritate repo

V. 31. *ἀφοριζόμενος*] determinans, limitibus circumscribens. HERM.

V. 36. *ἣ τόδ' ὑπέστη*] *τόδε* referendum ad infinitivum *προθανεῖν*. Sic Iph. A. 840: *πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους Καινοὺς ὁρῶσι.* Suppl. 1080: *οἴμοι· τί δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε, Νέους δὶς εἶναι καὶ γέροντας αὖ πάλιν;* Herc. F. 303. Similiter *ἐκεῖνο* praemittitur infinitivo Aristoph. Plut. 922. Soph. Phil. 310. et *τοῦτο* Oed. Col. 1176. Trach. 95. ubi v. Herm. Demosth. de Halon. §. 14. Xenoph. Cyrop. V. 2, 19. II. 2, 8. ubi vide Bornem. et de Latinis scriptoribus Ochsner. ad Ecl. Cic. p. 164. PFLUGK.

V. 38. *δίκην — ἔχω*] Non
vi agam, inquit, sed
aequitatem affero. Pho
οὔτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκ
Vide ann. ad Andro
PFLUGK. Tragici po
eiusmodi altercationibu
diose formulis forensibu
tur. Agnoscas hunc colo
conferas Andocidis ora
μυστηρίων §. 9: *τὰ μὲν*
κατα γινώσκειν ἡμᾶς ἡγοῖ
λόγους παρεσκευάσθαι,
πιστεύσας κτλ. De vi e
ficatione *τοὶ* particulae i
modi locis vide quae sc
Devar. Ol. II. part. II.
sq. R. K.

V. 39. *τί δῆτα*
γον;] quid igi
opus est? Confer
Hipp. 911. Andr.
1344. Adde Brun

ΘΑΝΑΤΟΣ.
καὶ τοῖςδέ γ' οἴκοις ἐκδίκως προςωφελεῖν.
ΑΠΟΛΛΩΝ.
φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφοραῖς βαρύνομαι.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
καὶ νοσφιεῖς με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ;
ΑΠΟΛΛΩΝ.
ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλόμην.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ἐστι κοὐ κάτω χθονός;
ΑΠΟΛΛΩΝ.
δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα.
ΘΑΝΑΤΟΣ.
κἀπάξομαί γε νερτέρων ὑπὸ χθόνα.

quod adiuvatur etiam ab ipsa sententia. *χθονὸς κάτω* Codd. abcd. *κατὰ χθονός* B.

V. 47. *νερτέρων ὑπὸ χθόνα* scripsi cum A. Kirchhoffio ex optimorum librorum [BCabcd.] auctoritate. *νερτέραν*, quod vulgo legitur, est in codd. [*B*]*C*. Etsi in Herc. tur. 335. *νερτέρα δώσων χθονί* legitur et recte legitur, tamen eodem iure etiam alterum dicitur, conf. Orest. 955. *ὃν ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς νερτέρων Περσέφασσα καλλίπαις θεά.*

...stoph. Pac. 1309. PFLUGK.

V. 40. Horat. Carm. III. 4, 60. Nunquam humero positurus arcum. PFLUGK.

V. 41. *προςωφελεῖν* dativo iunxit Herodot. IX. 103: *προσωφελέειν θέλοντες τοῖς Ἕλλησι.* Eur. Heracl. 330, ubi vide. [De simplici verbo *ὠφελεῖν* cum dativo composito conf. Sophocl. Ant. 560: *ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* R. K.] Ceterum interrogationis signum cum Monkio sustuli. Neque enim ista quam in interrogatione inesse putat Matth. sive vis sive levitas convenire antiquae tragoediae videtur, et sine interrogatione haec dici docet nisi fallor particularum καὶ — γε usus aliunde cognitus. PFLUGK.

V. 42. *φίλου γάρ*] Favere se Admeto concedit. Sic saepe in responsione *γὰρ* usurpatur, suppressa aliqua acquiescentis vel probantis antegressa significatione. Cf. huius fabulae v. 147. 823. 1081. Hipp. 279. 281. 331. Suppl. 117. 160. El. 1118. al. [Alia ratione ex prima particulae *γὰρ* origine hanc vim eliciendam esse docui ad Devar. Vol. II. part. 1. p. 233 sq. et potissimum p. 240 sqq. R. K.] Verbum *βαρύνεσθαι* dativo iunxit etiam Aesch. Ag. 1439. PFLUGK.

V. 44. *πρὸς βίαν*] i. q. *βίᾳ*. Aesch. Prom. 210: *ὡς οὔτ' ἀμοχθὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν.* Soph. Phil. 90: *πρὸς βίαν τὸν ἄνδρ' ἄγειν.* Cfr. Matth. Gr §. 1183. PFLUGK.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

λαβὼν ἴϑ᾽· οὐ γάρ οἶδ᾽ ἂν εἰ πείσαιμί σε.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

κτείνειν γ᾽ ὃν ἂν χρῇ; τοῦτο γὰρ τετάγμεϑ

ΑΠΟΛΛΩΝ.

οὔκ, ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι ϑάνατον ἐμβαλεῖν.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ἔχω λόγον δὴ καὶ προϑυμίαν σέϑεν.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ἔστ᾽ οὖν ὅπως Ἄλκηστις εἰς γῆρας μόλοι;

οι
V. 48. πείσοιμι B. πείσαιμι C.
V. 49. κτείνειν γ᾽ ὂν Cod. B. κτείνειν γ᾽ οὖν C. ceteri libri. Mox χρῇ est de coniectura G. H. Schaeferi.
V. 51. λόγον γε BC.
V. 52. εἰς γῆρας BC. Vulgo ἐς γῆρας.
V. 53. δοκεῖ BC. mero errore.

V. 48. Iunge: οὐ γὰρ οἶδα, εἰ πείσαιμι ἄν σε. Cf. Med. 941 (911) ibiq. intpp. Schaef. ad Demosth. T. III. p. 253. Fritzsch. Quaest. Luc. p. 207. Rost. Gr. p. 611 ed. VII. PFLUGK.

V. 49. τοῦτο γὰρ τετάγμεϑα] ποιεῖν subaudiendum putat Monkius: frustra. Est hoc ab notissima illa forma, ταύτην τὴν τάξιν τετάγμεϑα. Cfr. Rost. Gr. §. 104. 8. p. 500. [p. 497 sq. ed. VII.] PFLUGK.

V. 50. τοῖς μέλλουσι] Nec morituris cum Monkio nec cunctantibus cum Hermanno vertendum. Decrepitos dicit et exhausta iam vi et facultate vivendi ad exitum spectantes. Aristides vol. I. p. 725. ed. Dind. καὶ περίεστι τοσοῦτον ἡμῖν, ὅσον τοῖς ἐκ πληγῆς ἤ τινος ἄλλου κακοῦ σφαλλομένοις βαδίζουσιν· οἷς τὸ μὲν κατενεχϑήσεσϑαι πρόδηλον, τὸ δὲ μέλλειν ἔτι, τοῦτ᾽ ἐστὶν ἡ δύναμις. Ceterum quod Θάνατος dicitur ϑάνατον ἐμβαλεῖν, iure

Hermannus a
reprehensione vindic
niam deus, qui pra
non est mors. Cf. E
866. Hom. Il. E, 859.
Quaest. Luc. p. 4 s
ad Plat. Symp. p. 1
milem locutionem,
Ἄρει φονίῳ, scil.
erat in Iphig. Aul.
sustulit nuper H
emendans δορὶ φοινίῳ
Sed Hermanni em
probata est summo
vissimis editoribus.

V. 51. Haec ve
a poëta posita sunt
sunt aliud significar
Iam teneo orat
voluntatem tua
apertius etiam men
expressit Buchanan
verba spectent
tas tua scio. Q
kius de fide dat
prorsus abhorret ab
sententia. R. K.

V. 52. Emendat
a se propositam ad

ΘΑΝΑΤΟΣ.

τι· τιμαῖς κἀμὲ τέρπεσθαι δόκει.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

πλέον γ' ἂν ἢ μίαν ψυχὴν λάβοις.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

θνόντων μεῖζον ἄρνυμαι γέρας.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

χὺς ὄληται, πλουσίως ταφήσεται.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ὂν ἐχόντων, Φοῖβε, τὸν νόμον τίθῃς.

5. κλέος pro γέρας BC. Id si non est ex glossemate]uod sane potest esse, potuit etiam inde oriri, quod in ıs quum oblitteratum ac detritum esset vocabulum γέρας, eri libri omnes et Scholiasta tuentur, aliud vocabulum ım est. Ex hac diversitate scripturae minime altera hu-ıe recensio agnosci potest, id quod voluit G. Hermannus. 7. τιθείς B. ceteri, ut videtur, omnes τίθῃς.

in praef. p. XXII. ἔστ' s Ἄ. ἂν γῆρας μόλοι, γῆρας μολεῖν, coll. Ai. :ractavit Hermannus › de part. ἄν. p. 144. Opusc. vertens: Estne estis ad senectu-:rventura putetur? isig de part. ἂν p. 135. Gr. p. 1027. PFLUGK.

3. τιμαῖς κἀμὲ τέρ-ι. «Nos quoque tan-ıor», dea ap. Ovid. Fast. F. I.]

›. Recte haec exposuit ıta: ὁ δὲ Ἀπόλλων καί-ɔας τὸ λεχθὲν παραλογί-ὶν Θάνατον φάσκων, ὅτι αῦς ὄληται ἡ Ἄλκηστις, αφήσεται, τὸ μεῖζον γέ-ων ἐπὶ πολυτελοῦς ταφῆς. Θάνατός φησι· νόμον σὺ ὔλῃ τοῦ πλουσίως θάπτε-ὺς ἔχοντας καὶ τοῦτο νο-έρας ἐμόν, ἐγὼ δὲ γέρας ὶ ἐπὶ νέᾳ νεανιεύεσθαι.

ι. «Res ipsa docet γραῦς ·um esse et de Alcestide dici. [Hoc vidit iam Scholiasta. Sed tamen nihil hoc pertinet ad vim adiectivam vocis γραῦς. Nam potest etiam in appositione substantivum esse. R. K.] Non enim quaevis anus sumptuose sepelitur. Neque aptum esset futurum ταφήσεται, nisi de Alcestide sermo esset.» HERM. γυνὴ γραῦς est in Troad. 490. Cf. Wesseling. ad Diod. Lib. II. p. 124. 51. PFLUGK.

V. 57. πρὸς τῶν ἐχόντων] ex divitum commodo. Satis notum τοὺς ἔχοντας dici qui rerum facultatibus abundant. Vid. Monk. ad h. l. et Ast. ad Plat. Legg. V, 7. Usum praepos. πρὸς eundem habes apud Plutarchum Poplic. p. 103. A. ὁ δὲ γραφεὶς κατὰ τῶν ἀπειθούντων τοῖς ὑπάτοις (νόμος) οὐχ ἧττον ἔδοξε δημοτικὸς εἶναι, καὶ πρὸς τῶν πολλῶν μᾶλλον ἢ δυνατῶν γεγράφθαι. Xenoph. Hell. VII. 1, 17. Demosth. de foed. Alex. §. 18. Viger. de Idiot. p. 659. De articulo in verbis τὸν νόμον τίθῃς vide ad Helen. 121. PFLUGK.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ καὶ σοφὸς λέληθας ὤν;

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ὠνοῖντ' ἂν οἷς πάρεστι γηραιοὺς θανεῖν.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

οὔκουν δοκεῖ σοι τήνδε μοι δοῦναι χάριν;

ΘΑΝΑΤΟΣ.

οὐ δῆτ'· ἐπίστασαι δὲ τοὺς ἐμοὺς τρόπους.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ἐχθρούς γε θνητοῖς καὶ θεοῖς στυγουμένους.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

οὐκ ἂν δύναιο πάντ' ἔχειν ἃ μή σε δεῖ.

πέφυκας

V. 58. λέληθας B. πέφυκας in marg. λέληθας C. πέφυκας abcd. ἐλήλυθας B. λέληθας, ut videtur, C. πέφυκας ab iis sc est, qui cavillantis Apollinis sententiam parum perceperant. vertit Buchananus: Quid? tu sophistes insciis nobis

V. 59. ὄνοιντ' ἂν BC. Hinc A. Kirchhoffius ὄναιντ' ἂ psit, quod probavit A. Nauckius. Ego retinui scripturam tam, quam antiquam certe esse ostendunt qui varie explica Scholiastae.

V. 58. Soph. Phil. 414: πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ χοὖτος οἴχεται θανών; El. 407: πῶς εἶπας; ἦ τῷ δυσμενεστάτῳ βροτῶν; Aesch. Prom. 798: πῶς εἶπας; ἦ 'μὸς παῖς σ' ἀπαλλάξει κακῶν; Xenoph. Conviv. 1, 15: καὶ ὁ Καλλίας· τί τοῦτ', ἔφη, ὦ Φίλιππε; ἀλλ' ἦ ὀδύνη σε εἴληφε; PFLUGK. — «Σοφὸς vocatur, quod argutatur de omnibus grandaevis verba Apollinis interpretans.» HERM.

V. 59. οἷς πάρεστι] i. q. οἱ ἔχοντες v. 57. Constructio verborum eadem apud Xenoph. Anab. III. 4, 4: καὶ εὐθὺς ἔθεον ὁμόσε οἷς εἴρητο. Ceterum optime ait Herm. sic haec intelligenda esse: emerent, quibus opes suppetunt, grandaevos mori quos vivere cupiunt, sive semet ipsos sive quos amant alios. PFLUGK.

V. 65. τοῖος Φέρητος εἶσι κτέ. Saepe numero sic sin ticula γάρ ratio redditur obrem aliquid fiat. Vide Antig. 124: τοῖος ἀμφὶ νῶ θη πάταγος Ἄρεος κτλ.

V. 67. ἐκ τόπων] Si ἐν τόποις, dixit, quod μ πειν est mittere ar tum, ut μετιέναι est ire situm. Aristoph. Pac. 27 κουν ἕτερόν γ' αὖτ' ἐκ Δ μονος μέτει; ubi vid. Be PFLUGK.

V. 68. ξενωθείς] h tio exceptus. Aesch. C 690: γνωστὸς γενέσθαι κα θῆναι. V. Schneid. ad X Anab. VII. 8, 8. PFLU

V. 69. ἐξαιρήσεται A. 972: εἴ τίς με τὴν θ ἐξαιρήσεται. V. Piers Moer. p. 167. nos ad Me PFLUGK.

V. 71. δράσεις θ'] est ἐξαιρεθήσει τὴν γ

ΑΠΟΛΛΩΝ.

σὺ παύσει, καίπερ ὠμὸς ὢν ἄγαν·
Φέρητος εἶσι πρὸς δόμους ἀνὴρ
θέως πέμψαντος ἵππειον μέτα
Θρῄκης ἐκ τόπων δυςχειμέρων,
ξενωθεὶς τοῖςδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις
ναῖκα τήνδε σ' ἐξαιρήσεται·
ἡ παρ' ἡμῶν σοι γενήσεται χάρις,
ς θ' ὁμοίως ταῦτ' ἀπεχθήσει τ' ἐμοί.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ἂν σὺ λέξας οὐδὲν ἂν πλέον λάβοις·
ὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς Ἅιδου δόμους.

70. 73. ita, ut sunt in omnibus fere libris scripti, retinen- videor demonstrasse in Nov. annal. philol. et paedag. vol. 281 sqq. neque quidquam eorum, quae ibi scripsi, irritum esse iare eos, qui ista subtilius quaerunt, ad eum locum relego; autem causa infra sententiam meam breviter repetii.

71. δράσεις δ' ὁμοίως scribi voluit Hartungius, quod mi- batum esse A. Kirchhoffio. ἀπεχθήσει δ' ἐμοί Codd. bc. cripsit Kirchhoffius.

73. 76. habet Macrobius saturn. lib. V. c. 19. §. 4.

exspectes potius πείσει ίως ταῦτα. Sed verbi militer usurpati exempla tabit Heindorfii an- ad Platonis Sophist. p. uibus adde Aristoph. 206. Soph. Trach. 412 FLUGK. [Non prorsus t δράσεις θ' ὁμοίως ταῦ- i dixerit πείσει θ' ὁμοίως ut exposui l. supra c. potius sententia huius c est: Eiusmodi vir — qui — vi mulie- anc tibi eripiet, ac nostra tibi contin- atia, quae tibi esset, si concederes nobis mulie- t facies simili (eo- iodo haec, nempe ut sis in conando, et odio iihi, ipsi deo., quod dif- quantum ab illo, quod at dictum, illum a se et domesticis, Admeto eius- que domo) non initurum esse gratiam. R. K.]

V. 72. πλέον λαμβάνειν est aliquid proficere. Cf. v. 490. Iph. T. 496: τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι; Vide ad Heracl. 467. — De particula ἂν repetita vide Rost. Gr. §. 120. annot. 4. p. 618 sq. ed. VII. PFLUGK.

V. 73. ἡ δ' οὖν γυνή] mulieri quidem certe moriendum est. Vim particularum δ' οὖν attigit Matth. Gr. 625. p. 1273. Godofr. Hermann. ad Eur. Suppl. 843., copiosius explicavit C. F. Hermannus ad Lucian. De conscr. hist. p. 254 seq. Cfr. Or. 15. El. 508. Rhes. 572. 868. Soph. Ai. 114. El. 891. Trach. 1187. Oed. C. 1205. PFLUGK. [Vide quae scripsi ad Devar. Vol. II. part. II. p. 447 sqq. R. K.]

στείχω δ' ἐπ' αὐτήν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει·
ἱερὸς γὰρ οὗτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν,
ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἀγνίσῃ τρίχα.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

τί ποθ' ἡσυχία πρόσθεν μελάθρων;
τί σεσίγηται δόμος 'Αδμήτου;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἀλλ' οὐδὲ φίλων [τις] πέλας οὐδείς,
ὅςτις ἂν εἴποι, πότερον φθιμένην
βασίλειαν χρὴ πενθεῖν, ἢ ζῶσ'

V. 74 *κατάρξομαι* B C a b *C*. *κατάρξωμαι* *B*. et Macr l. c.

V. 75. *τῷ — θεῷ* Macrobius.

V. 76. *ὃ τοῦτο δ'* B. *οὐ τοῦτο δ'* C. *ὅτου τόδ'* *BC*. *ὅτα* Macrobii libri, unde Lud. Ianus edidit *ὅτῳ τόδ'*. Mox *ἀγνί* Macrob. *ἀγνήσει* C. *ἀγνίσῃ* vel *ἀγνίσει* ceteri.

V. 77. *πρόσθεν μελάθρων* Blomfieldius. conf. v. 29. *π* *μελάθρων* in libris et vulgo legitur.

V. 79. *τις* quod non est nisi in interpolatis libris [*B*]*C*. tendum videtur. Pro eo Monkius scribi voluit *πέλας ἔστ'*, A. I kius *οὐ πέλας*.

V. 80. *εἴποι* B. et sic Monkius ad Hippol. 1363. *εἰ* a b c d. *ἐννέποι* *B*. *ἐνέποι* *C*.

V. 81. *τὴν βασίλειαν* Aldus et *C*., ut videtur. Ceteri articulum non habent. Mox *πένθειν χρὴ* B C [a b] c d. *B*. *χρὴ πε* *C*. correctus. Hinc A. Kirchhoffius *πένθειν χρή με* scribi vu Hermannus *τὴν* ante *βασίλειαν* retinens omitti voluit *χρή*, de structione conferri iubens Soph. O. C. 48. et Lobeck. ad Phr p. 772.

V. 82. *τόδε* omisit Aldus. Est in libris omnibus. Pos *λίου* transponi vult A. Nauckius.

V. 85. *αὐτῆς* G. H. Schaeferus. *αὐτῆς* libri.

V. 86. *χερῶν* libri. *χειρῶν* A. Nauck.

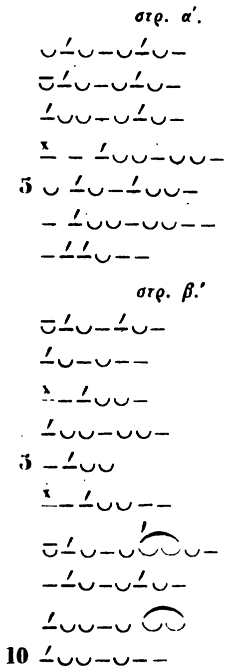
V. 74. *κατάρξωμαι*] Verbum a sacris, Phoen. 576. Iph. T. 40. Heracl. 530, ubi vid. annot. Vergilii versus notissimos Aen. IV. 698. Nondum illi flavum Proserpina vertice crinem Abstulerat, Stygioque caput sacraverat Orco, cum Euripideis iam Macrobius Sat. V. 19. composuit. PFLUGK. Vide *Lud. Ianum* ad Macrobii locum, qui haec addit: «Vid. Amb de Charonte Etrusc. p. 5 qui confert Stat. Silv. I 147. Iam complexa m crinem tenet infera l et Hildebrand. ad Arnob. V C. F. Hermann. d. gottesc terth. d. Gr. §. 28, 12.»

V. 75. Soph. Phil. 943 *τοῦ Ζηνὸς Ἡρακλέους*. stoph. Plut. 938: *ἱερὸν ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.*

ἔτι φῶς [τόδε] λεύσσει Πελίου παῖς
Ἄλκηστις, ἐμοὶ πᾶσί τ' ἀρίστη
δόξασα γυνὴ
πόσιν εἰς αὑτῆς γεγενῆσθαι.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

κλύει τις ἢ στεναγμὸν ἢ στρ. α'.
χερῶν κτύπον κατὰ στέγας

rian. de Exp. Alex. II. 24, 11: τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους. Cf. Gronov. ad Taciti Ann. XV. 53. PFLUGK.

V. 76. ὅτου — ἀγνίσῃ] V. ad Med. 516. — ἔγχος est gladius, ut Rhes. 576. et Sophoclis locis quos indicavit Nenius ad Ai. 95. Cf. Eustath. in Iliad. p. 422. Rom. PFLUGK.

V. 77. Anapaesti. «Ἡμιχορίου personam huic versui praefixit Barnesius. Schol. ἐκ γερόντων Φεραίων ὁ χορός. διαιρεῖται εἰς δύο ἡμιχόρια.» MONK. Propter apertas colloquiorum vices in singulas personas descripsit Hermannus. PFLUGK.

V. 79. Quemadmodum τις εἷς iungit Sophocles Antig. 269: λέγει τις εἷς. Oed. T. 246:

ἢ γόον ὡς πεπραγμένων;
οὐ μὰν οὐδέ τις ἀμφιπόλων
στατίζεται ἀμφὶ πύλας.
εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας,
ὦ Παιάν, φανείης.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

οὐτᾶν φθιμένης γ' ἐσιώπων.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

οὐ γὰρ δὴ φροῦδός γ' ἐξ οἴκων.

V. 90. στατίζεται G. Hermannus. In libris est στατίζει
V. 91. HM. praemissum est in B C a C.
V. 92. ὦ Παιάν A. Matthiae. In libris est ἰὼ Παιάν.
V. 93. HM. est in B Ca., non est in B C. φθιμένης M φθιμένας libri. Mox auctore G. Hermanno ὧδ' ante ἐσιώπ terposuerat Pflugkius, quod rursus delevi.
V. 94. Quod in libris fere omnibus legitur: οὐ γὰρ δὴ δός γ' ἐξ οἴκων νέκυς ἤδη, nisi quod ἤδη νέκυς in B, in tem ἤδη a manu sec. expunctum est, A. Kirchhoffius haec si voluit:

εἴτε τις εἷς ὧν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα. Arrian. de Exp. Alex. VII. 30, 2: οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος, εἰς ὃν οὐ πεφοιτήκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα, sic praegressa negatione iunguntur τις et οὐδείς. Citavit Seidlerus Herodotum VII. 8, 3: οὔτε τινὰ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίην, et Platonem Phaedon. p. 65, E. Adde eundem in Sophista p. 227, B. Xenoph. Oecon. X. 3. Demosth. c. Aphob. I. §. 28. Damascium Suidae T. I. p. 535. Kust. καὶ τὰ μὲν πρῶτα δεισιδαίμων ἐγεγόνει καὶ εὐλαβὴς οὕτω σφόδρα, ὥστε μήτε θύειν ἀνέχεσθαι μήτε τινὸς ἀποῤῥήτου μηδενὸς ἀκούειν. Tetigerunt Euripidis locum Schaef. ad Demosth. T. II. p. 619. Fritzschius Ep. crit. ad Friedem. Luciani D. D praemissa p. XXXV. PFLUGK.

V. 88. ὡς πεπραγμ tanquam re transact drom. 998: τελουμένων δ φὶς εἴσεται πέτρα. Iph. Aul. καλῶς δὲ κρανθέντων πρὸ νὴν φίλοις, Σοί τ' ἂν κἂν ἐμοῦ χωρὶς τάδε. Sop 1343. Aesch. Agam. 136 Blomf. Cf. Matth. Gr. PFLUGK.
V. 90. στατίζεται] ται, αὐλίζεται, ἵσταται exp ris ex Hesych. v. στατι In Electra v. 316. στα idem interpretatur στάσιν PFLUGK.
V. 91. μετακύμιος Recte Schneiderus in interpretari videtur, ut qui malorum fluctus Nam quod Schol. adfert: λέγομεν μεταίχμιον τὸ τῆς μάχης διάστημα δυο τευμάτων, οὕτω μετακύμι

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

πόθεν; οὐκ αὐχῶ. τί σε θαρσύνει;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

πῶς ἂν ἔρημον τάφον Ἄδμητος
κεδνῆς ἂν ἔπραξε γυναικός;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

πυλῶν πάροιθε δ' οὐχ ὁρῶ — ἀντιστρ. α'.
πηγαῖον ὡς νομίζεται
χέρνιβ' ἐπὶ φθιμένων πύλαις,
χαίτα τ' οὔτις ἐπὶ προθύροις
τομαῖος, ἃ δὴ νεκύων

HM. *νεκυς ἤδη.*
HM. *οὐ [γὰρ] δὴ φροῦδός γ' ἐξ οἴκων.*

. Nauckius autem scripsit:
HMIX. *οὐ δὴ φροῦδος νέκυς ἤδη.*
cisis reliquis.

V. 99. *πηγαῖον* [B]C [a]bcd. *πηγαῖ'* *C.* et, ut videtur, *B.* inc Aldus *πηγαῖα θ'*, quod retinuit G. Hermannus.

V. 100. *φθιμένων* BCabcd. *φθιτῶν* *BC.* Eodem modo in ph. Ant. 595. libri omnes: *πήματα φθιμένων ἐπὶ πήμασι πίπτοντ'*, i vulgo scribunt *φθιτῶν.*

V. 101. *χαίτη οὔτις* BC.

αξὺ τῶν δύο κυμάτων, iis-mque verbis Hesychius: igitur qua fide dixerint, non ernam: ad hunc locum ni- pertinere manifestum est. LUGK.

V. 94. *οὐ γὰρ δὴ φρ. γ'*] do ne iam elata domo. Sua particulae *γέ* vis con-, quae solet comes esse il-m *οὐ γὰρ δή.* Ion. 954: *τίς νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ γε.* v. Schaef. ad Dionys. comp. verb. p. 230. Din-rf. praef. Demosth. p. XIV. itzsch. ad Luciani D. D. 18. PFLUGK.

V. 95. *πόθεν;*] minime ro, ut Plat. Hipp. mai. p. . E. Gorg p. 471. D. vid. itth. Gr. p. 1236. — *οὐκ αὐχῶ*, i. e. non nimis confi-n vivere etiamnum mulierem. LUGK.

V. 99. *πηγαῖον — χέρνιβ'*] Pollux VIII. 66: *καὶ οἱ ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πενθοῦντος ἀφικνούμενοι ἐξιόντες ἐκαθαίροντο ὕδατι περιῤῥαινόμενοι· τὸ δὲ προὔκειτο ἐν ἀγγείῳ κεραμέῳ ἐξ ἄλλης οἰκίας κεκομισμένον.* Hesychius: *πηγαῖον, τὸ ὄστρακον, ὃ καὶ ἀρδάνιον ὁμοίως λέγεται.* Attulit haec Kusterus ad Aristoph. Eccles. 1025: *Ὕδατος δὲ κατάθου τοὔστρακον πρὸ τῆς θύρας.* Adde Casaub. ad Theophr. Char. 16. p. 184. Fisch. PFLUGK. [Kirchhoffius adfert: *πηγαῖον· ὕδωρ τὸ περικαθαῖρον τὰ πρὸ τῆς οἰκίας τῶν ἀποπεμπομένων, ὅτε ἐξεκώμιζον* Hesych. T. II. p. 953. R. K.]

V. 102. «Aesch. Choëph. 166: *Ὁρῶ τομαῖον τόνδε βόστρυχον τάφῳ.* Solitos esse veteres sectis crinibus tumulos amico-

πένθει πίτνει· οὐ νεολαία
δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

καὶ μὴν τόδε κύριον ἦμαρ,

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

τί τόδ' αὐδᾷς;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ᾧ χρή σφε μολεῖν κατὰ γαίας.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἔθιγες ψυχᾶς, ἔθιγες δὲ φρενῶν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

χρὴ τῶν ἀγαθῶν διακναιομένων

V. 103. Ald. πένθεσσι πιτνεῖ· οὐ δουπεῖ νεολαία γυν quae a correctore profecta esse satis docuit Guil. Dindo Praef. poët. scen. p. XXIII. Codices Parr. Florr. (except [Vatic.] Havn. οὐδὲ νεολαία δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν. Hoc r A. Matthiae, οὐδὲ in οὐ mutato, reposuitque insuper pro πένθεσσι e [Vatic.] Flor. 10. 15. Havn. At Herma emendavit: πένθεσσι πιτνεῖ· νεολαία τε δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν. accedit Frid. Frankius de partic. neg. Comment. II. p Novam denique viam emendandi ingressus est G. Dindor qui, uno vocabulo leviter correcto, librorum scripturam re Edidit enim πένθει πίτνει, οὐδὲ νολαία δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν. mae νολαία Photium auctorem citat p. 295, 8. Νεολαίαι νεότητα τετρασυλλάβως οἱ Ἀττικοί. Βαβυλωνίοις· Ὦ Ζεῦ, τὸ τῆς νεολαίας ὡς καλόν. Quae verba argumento esse, exstitiss cis formam non quadrisyllabam. Nempe una syllaba longiore breviorem cogitare licet. Breviorem significari a Photio colligit, quod etiam νοσσὸς pro νεοσσὸς dixerint Attici.

rum coronare notissimum est, morem autem appendendi crinis in vestibulo aedium non alibi me vidisse memini.» MONK.

V. 103. «Νεολαία hic adiectivum esse tanto minus mirum, quod hoc vocabulum, ut ipsa forma docet, natura sua adiectivum est.» HERMANN. Cf. Wüstem. ad Theocr. XVIII. 24. PFLUGK.

V. 108. «Suppl. 1161: ἔθιγέ μου φρενῶν. Troad. 1216: φρενῶν ἔθιγες, ἔθιγες.» MONK. Cf. ad Med. 55. ad Hel. 960. PFLUGK.

V. 114. Hermannus ambiguum esse dicit, utrum genetivus Λυκίας cum ἕδρας a praegresso αἴας constru sit, quasi dicturus fuerit αἴας ἢ Λυκίας ἢ Ἀμμω Hoc verum puto. [Boisso iungit: ἢ ἐπὶ Λυκίας ἕδρα ἐπὶ τὰς —. De praepos inversione dixit idem ad Phoen. 361. F. I.] Part εἴτε et ἢ inter se respo etiam in Iph. T. 272: εἴτ ἐπ' ἀκταῖς θάσσετον Διος Ἢ Νηρέως ἀγάλμαθ' —. de his responsionibus ad I Vol. II. part. II. p. 537 sq. etiam Soph. Ai. 176: ἢ ῥα κ ἐνάρων ψευσθεῖσα δώροις ἐλαφηβολίαις., ad quem

πενθεῖν ὅςτις
 χρηστὸς ἀπ' ἀρχῆς νενόμισται.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν — στρ. β'.
ἔσθ' ὅποι τις αἴας
στείλας ἢ Λυκίας
εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνύδρους
Ἀμμωνίδας ἕδρας
δυστάνου παραλῦσαι
ψυχάν· μόρος γὰρ ἀπότομος
πλάθει· θεῶν δ' ἐπ' ἐσχάραις

iam hoc concedat: nam et hoc et cetera quae attulit exempla alteram earum syllabarum quae coalescunt longam habent. Quare Photium statuendum est annotasse eam vocem, ne quis ut Doricam νεολαῖα scribendam pronuntiandamque putaret. PFLUGK.

V. 105. 106. inverso ordine leguntur in *BC*.

V. 105. τόδε δὲ Musurus.

V. 106. καὶ τί τόδ' αὐδᾷς Musurus. τί τόδ' αὐδάσεις G. Hermannus, quem sine idonea causa secutus erat Pflugkius.

V. 107. χρή BCbcd. χρῆν [*B*.], χρή [?] *C*.

V. 116. Ἀμμωνίδας Musgravius scripsit cl. Electr. 734. In libris est Ἀμμωνιάδας. Conf. Etym. M. p. 210, 11. οἱ δὲ ποιηταὶ πολλάκις ἀποβάλλουσι τὸ ᾱ, οἷον Ἐρεχθονιάδης Ἐρεχθονίδης, Τελαμωνιάδης Τέλαμωνίδης.

V. 117. παραλῦσαι libri plerique. Correxit A. Matthiae auctore etiam Scholiasta, qui exposuit παραλύσειεν.

V. 119. ψυχάν [*B*]*C*. ψυχῆς B. ψυχᾶς (η superscr.) C ψυχᾶς b. ψυχᾶς (ην superscr.) d.

eam vide — quae annotaverunt interpretes. R. K.] Ceterum Apollinis oraculum Patarense significari olim docuit Barn., unde sunt Lyciae sortes apud Verg. Aen. IV, 346. Apollinis signum apud Patarenses Phidiae manu factum memorat Clemens Alex. Protrept. p. 41. Pott. Cf. Müller. Dor. I. p. 216. De Iovis Ammonis cultu nec ab Atheniensibus alieno vide Boeckhii Corp. Inscr. T. I. p. 252. PFLUGK.

V. 117. παραλῦσαι] Exspectet fortasse aliquis additam ἂν particulam. Sed eam in simili verborum constructione Aeschylus quoque omisit locis a Monkio indicatis, Prom. 290: οὐκ ἔστιν ὅτῳ μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί. Agam. 629: οὐκ ἔσθ' ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλά. Choëph. 170: οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἐμοῦ κείραιτό νιν. Alia congessit A. Matthiae in Gr. §. 528. not. p. 1027. PFLUGK.

V. 118. ἀπότομος] Confert Monkius infra v. 982: οὐδέ τις ἀποτόμου λήματός ἐστιν αἰδώς. Soph. Oed. T. 877: ἀπότομον ὤρουσεν εἰς ἀνάγκαν. PFLUGK.

V. 119. «πλάθειν et πελάθειν poëticae sunt formae pro

οὐκ ἔχω ἐπὶ τίνα
μηλοθύταν πορευθῶ.
μόνος δ' ἄν, εἰ φῶς τόδ' ἦν   ἀντισ
ὄμμασιν δεδορκὼς
Φοίβου παῖς, προλιποῦσ'
ἦλθεν ἕδρας σκοτίας
Ἅιδα τε πυλῶνας·
δμαθέντας γὰρ ἀνίστη,
πρὶν αὐτὸν εἷλε διόβολον
πλῆκτρον πυρὸς κεραυνίου.

In scholiis et accusativus et genetivus, quem nuper nescio qu tentia recepit Kirchhoffius, legitur. Deinde ἀπότομος Blomfi In libris legitur ἄποτμος.

V. 120. ἔχω ἐπὶ BB. et, ut videtur, alii libri. ἔχω 'πὶ

V. 124. προλιπὼν Codd. bcd. adsimulationis errore.

V. 125. σκοτίας BC. σκοτίους [B] C.

V. 126. ἀΐδα B. Mox versus fulciendi causa scrip Hermannus πυλῶνας pro πύλας, quod in libris est. Kirchhoffiu dit: Ἅιδα τε . . . πύλας, ut aliquid excidisse statueret.

P. 129. πλῆκτρον BCbd. πλᾶκτρον [B] C. Cadit in hu cum quod in multos alios, ubi Dorismus nimio opere quaesit in carminibus melicis, v. Soph. Ant. 354. ubi contra opti librorum auctoritatem falso olim scriptum erat ἀνεμόεν pr μόεν, conf. in antistr. v. 365. μηχανόεν et μηχαναῖς v. 348.

V. 130. τίν' ἔτι βίον BC. τίν' ἐπὶ βίον abcd. τίνα βίο

V. 131. προσδέχομαι libri. Correxit Musgravius.

V. 132—134. sic descripsit A. Kirchhoffius:

πάντα γὰρ ἤδη . . . .

πελάζειν. Illud exstat Soph. El. 220. Phil. 728. Rhes. 14. MONK.

V. 121. μηλοθύταν vertunt sacerdotem. Βωμοὺς μηλοθύτας dixit Eur. Iph. T. 1116. θεῶν δεξίμηλ' ἀγάλματα Phoen. 635. Andr. 129. 1138. PFLUGK.

V. 122. μόνος δ' ἄν, εἰ] ἂν referendum ad verbum ἦλθεν v. 125, ubi temere Monkius coniiciebat ἦλθ' ἄν. — ἦν δεδορκώς pro ἐδεδόρκει. Sic Suppl. 511: ἐξαρκέσας ἦν. Iph. T. 1339. Iph. Aul. 1563. Bacch. 471. Herc. F. 313. Hecub. 1179, ubi vid. annot. Soph. Ai. 1320: κλύοντές ἐσμεν. Oed. C. 653: ἔσται μέλον. ἔσται μέλουσα. Cfr. A Plat. Legg. p. 212. Pop Thucyd. I. 1. p. 202. M Gr. §. 559. Ellendt. a rian. de Exp. Alex. V. 1 sed apud eundem VI. addito articulo scribendu ὅστις ὁ ἐξηγούμενος ἔστ στρατιᾶς, itemque apud nys. Halic. VI. 71: οὐδὲ ἔτι τὸ κωλῦον ἐστι. PFL

V. 124. Φοίβου Aesculapius. Vide proo p. 5. PFLUGK.

V. 127. «δμαθέντες citer mortui in Iph. T Troad. 175: καὶ ζῶντες κα

νῦν δὲ τίν' ἔτι βίου
ἐλπίδα προςδέχωμαι;
πάντα γὰρ ἤδη τετέλεσται βασιλεῦσιν,
πάντων δὲ θεῶν ἐπὶ βωμοῖς
αἱμόῤῥαντοι θυσίαι πλήρεις,
οὐδ' ἔστι κακῶν ἄκος οὐδέν.
ἀλλ' ἥδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται
δακρυῤῥοοῦσα· τίνα τύχην ἀκούσομαι;
πενθεῖν μέν, εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει,
συγγνωστόν· εἰ δ' ἔτ' ἐστὶν ἔμψυχος γυνὴ
εἴτ' οὖν ὄλωλεν, εἰδέναι βουλοίμεθ' ἄν.

τετέλεσται . . . . .
βασιλεῦσι . . . .
πάντων δὲ θεῶν . . . .
ἐπὶ βωμοῖσι . . . .,

et dimidiatas fere versuum partes detritas esse statueret. A. Nauckius quae in libris sunt scripta reliquit, ita tamen ut verba τετέλεσται βασιλεῦσι suppositicia haberet.

V. 132. δὴ in libris omissum post τετέλεσται Hermannus addi voluit. Tractarunt praeterea h. l. R. Porson. Advers. p. 222. A. Boeckh. in Plat. Min. p. 146. C. Reisig. in Coniect. in Aristoph. I. p. 233.

V. 133. δὲ deleri voluit G. Hermannus.

V. 134. αἱμόῤῥαντοι θυσίαι adfert Choeroboscus in Bekkeri anecd. Vol. III. p. 1308.

V. 136. ἀλλ' οὐδ' BC[ab]cd. ἀλλ' ἥδ' [B]C.

V. 140. βουλοίμεθα BCB. βουλοίμεθ' ἂν C. Finis versus omissus est in codd. bc.

θέντες.» MONK. Rectius vertisset: si qui mortui essent. Alioqui enim addidisset poëta articulum, ut Troad. 96: τύμβους θ', ἱερὰ τῶν κεκμηκότων. Alia eaque satis perspicua ratio est loci in Suppl. 756: ὁ δ' ἄλλος ποῦ κεκμηκότων ὄχλος; Illud insolens in Iph. T. 1301: οὐκ εἶ κρατούντων πρὸς πύλας ὅσον τάχος; ubi κρατοῦντες sunt domini. Cfr. Matth. Gr. §. 271. PFLUGK.

V. 138. εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει] si quid mali dominis accidit, noto euphemismo. Cfr. Or. 1326. Ion. 731. Rhes. 745. PFLUGK. De Latinis conf. Cic. Tusc. I, 43, 104: velletne Clazomenas in patriam, si quid accidisset, auferri. et quae collegit Munckerus ad Hygin. fab. 109. R. K.

V. 139. εἰ δ' — εἴτ' οὖν] Xenophon Cyrop. II. 1, 7: ἀλλ' εἰ μὲν ἀνδρῶν προσδεῖ ἡμῖν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴτε καὶ μή, αὐθις βουλευσόμεθα, ubi vid. Bornemann. Iph. Aul. 795: εἰ δὴ φάτις ἐτήτυμος — εἴτ' ἐν δέλτοις Πιερίσιν μῦθοι τάδ' ἐς ἀνθρώπους ἤνεγκαν παρὰ καιρὸν ἄλλως. Cfr. ad Helen. 877. Ast. ad Plat. Legg. p. 39. PFLUGK. Adde Aesch. Choëph. 766. Eum.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανοῦσαν ἔστι σοι.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ πῶς ἂν αὐτὸς κατθάνοι τε καὶ βλέποι;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ἤδη προνωπής ἐστι καὶ ψυχορραγεῖ.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ τλῆμον, οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν ἂν πάθοι.

V. 141. om. BC., sed in B. postea adscripsit manus tior talem, qualis est in bcd: καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανεῖ σοι. Genuinam lectionem servarunt [B] C. KIRCHHOFF.

V. 142. αὑτὸς Lascaris. αὐτὸς libri. Vid. Wex. ac Ant. T. II. p. 226 sqq.

V. 146. Quum quod olim scribendum proposuerunt B dius et Monkius σώζεσθαι, totidem litteris in libris optim inventum sit eodemque etiam ducant vestigia in libris dete

468. 612. Soph. Oed. R. 92 sq. Vide de hoc genere quae dixi ad Devar. Vol. II. part. II. p. 536. R. K.

V. 141. «Εἰπεῖν pro λέγειν vel καλεῖν usurpatur, ubi εἶναι suppleri potest, ut in Alcest. v. 141.» HERM. ad Soph. Philoct. 1125.

V. 142. βλέποι] vivat, ut Suppl. 78. Iph. A. 1612. Hecub. 311. ibique annot. Soph. Ai. 1067. Oed. Col. 1438., ubi v. Wunder. PFLUGK.

V. 143. προνωπής] προιεταμένος, προνενευκώς, προπετής, ἕτοιμος, πρόχειρος explicant Hesychius et Photius. Exstat apud Euripidem Andr. 730. Aesch. Agam. 212 (234). [Wakefield. in Silv. cr. II. p. 72. vertit et interpretatur: Morbi violentia eam facit succumbere et moribundam corruere.] PFLUGK. Schol. προνωπής προπεπτωκυῖα, προνενευκυῖα εἰς θάνατον. Tum ψυχορραγεῖ· ἀποθνήσκει. Hesych. T. II. p. 1582. R. K.

V. 144. οἵας οἷο Soph. El. 751: οἷ' ἔργα οἷα λαγχάνει κακά. cfr. ι 557. 923. Trach. 1047. phanes Athen. VI. p. Plura dederunt Casau Theophr. Char. c. VIII seq. ad Dionys. Hal. 35. Schaef. ad Lamb. 252. Reisig. ad Soph Col. p. 306. Meineke ι nandr., p. 159. Stallb. ε Symp. p. 85. Funkhän Demosth. c. Androt. 123. Bremi ad Corn. N Tim. 2, 2. Matth. Gr. p PFLUGK.

V. 145. πρὶν ἂν π quod est h. l. in libris οι iniuria nunc fere ab ο editoribus auctore Blon mutatum est in πρὶν ἂν quod etsi dici potuerat h. men multo subtilius alter citur. Si enim coniuncti geretur, esset hoc proι tum paene inane: Nondu novit dominus, p quam passus erit. contra, si legitur opt

ΧΟΡΟΣ.

μὲν οὐκέτ' ἐστὶ σώζεσθαι βίον;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ιμένη γὰρ ἡμέρα βιάζεται.

ΧΟΡΟΣ.

ν ἐπ' αὐτῇ πράσσεται τὰ πρόςφορα;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

; γ' ἕτοιμος, ᾧ σφε συνθάψει πόσις.

ΧΟΡΟΣ.

'υν εὐκλεής γε κατθανουμένη
τ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ μακρῷ.

on est iam quod vulgatam scripturam [*B*] *C.* tueamur.
148. ἐπ' αὐτοῖς *BC.* Recipiendum erat quod est in libris ἐπ' αὐτῇ.
149. pro *ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ* cod. *B.* habet τροφός hic et in bus.
151. μακρῶν Bb. Id e scriptura μακρῶι ortum aut adsi- studio scriptum.

tur: Nondum hoc no- minus, prius quam ur, aut, ut magis ver- bum reddam, prius passus fuerit, ut ad onem res revocetur; quod pinguius quidem sic pro- potest: Nondum hoc dominans, num cen- nt etiam num cense- prius quam passus ? In eiusmodi locis, ubi ius cogitationem res re- πρὶν ἂν pro coniunctivo ım adiunctum habere ne- hodie debet fugere. Vide e ea re scripsi ad De- ol. II. part. II. p. 728. simili usu particularum exposuerunt C. E. C. iderus ad Platonis lib. ›ubl. VI. p. 501. C. et G. annus ad Soph. Tra- . 687. p. 106. ed. alt. et ›tzius ad Devar. Vol. II. p. 568 sq. R. K.

46 ἐλπὶς μέν] Spes, letur, nulla iam su- t vitae conservan- Ea enim vis videtur esse μὲν particulae, ut ista coniecturam facientis potius quam interrogantis habenda sint. Dixerunt de illo huius particulae usu Heindorf. ad Plat. Theaet. p. 349. Elmsl. ad Med. 1098. PFLUGK.

V. 149. Herodotum Lib. V. 92. citavit Monkius: τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε ἱματίων ὄφελος εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων. Croeso ἐσθῆτας πολυτελεῖς καὶ ἄλλον παμπληθῆ κόσμον ἔπεμψαν συγκατακαησομένον αἱ τῶν Λυδῶν γυναῖκες, teste Nicolao Damasc. p. 273. Tauchn. PFLUGK.

V. 150. ἴστω] in sententiis frequens. Cfr. v. 438. 1063. El. 52: γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος Τὸ σῶφρον ἴστω. Melanipp. fr. IX, 1: ἴστω δ' ἄφρων ὤν. Fragm. inc. trag. LIII. 7: δημιουργὸς ὢν κακῶν Μέγιστος ἴστω καὶ βροτοῖσι δυςμενής. — εὐκλεής. Adiectivum pro adverbio. cf. v. 938. Hipp. 687. PFLUGK.

V. 151. lunge: μακρῷ ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ. Apte com-

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

πῶς δ' οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται;
τί χρὴ γενέσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην
γυναῖκα; πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις
πόσιν προτιμῶσ' ἢ θέλουσ' ὑπερθανεῖν;
καὶ ταῦτα μὲν δὴ πᾶσ' ἐπίσταται πόλις·
ἃ δ' ἐν δόμοις ἔδρασε θαυμάσει κλύων.
ἐπεὶ γὰρ ᾔσθεθ' ἡμέραν τὴν κυρίαν
ἥκουσαν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα
ἐλούσατ', ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων
ἐσθῆτα κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠσκήσατο,

V. 157. θαυμάσῃ libri praeter C., in quo est aperta ptela θαυμάσεις, omnes.

V. 162. κατηύξατο et v. 171. προςηύξατο e cod. Vatic. que nuper recte restitutum est. Vulgo κατεύξατο et προς legebatur.

parant Bacch. 1232: πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ θνητῶν. Aesch. Prom. 514: μακρῷ ἄριστα. Eumenid. 30. [Maiore quadam vi effertur μακρῷ illa verborum collocatione. R. K.] Dio Chrys. T. I. p. 669: ἡ γὰρ πόλις ὑμῶν τῷ μεγέθει καὶ τῷ τόπῳ πλεῖστον ὅσον διαφέρει καὶ περιφανῶς ἀποδέδεικται δευτέρα τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Himerius Ecl. II. 18. p. 58: καθ' ὅλης τῆς ὑφ' ἡλίῳ. Cf. Iacobs. ad Aelian. H. A. T. II. p. 115. PFLUGK.

V. 153. Sensus est: Quid fiat ea muliere, quae eum superet? HERMANNUS. Est potius: Quid esse aut fieri debet mulier, quae anteposita (aut, ut Latine loquuntur, anteponenda) huic videatur? De participio ὑπερβεβλημένος conf. Platonis de legg. lib. p. 719. D. ἴσης ταφῆς τῆς μὲν ὑπερβεβλημένης, τῆς δὲ ἐλλειπούσης. conf. eiusd. Polit. p. 55. B. R. K.

V. 154 ἐνδείξαιτο — προτιμῶσ'] Bacch. 47: θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι. Xenop rop. I. 6, 10: ὅτανπερ δείκνυσθαι μάλιστα δύνῃ ποιεῖν ἱκανὸς ὢν καὶ κακῶς Matth. Gr. §. 549. 5. p. PFLUGK.

V. 158. ἐπεὶ — ἡμέρα κυρίαν ἥκουσαν] κύρ tempore si ponitur, id t significat, quo aliquid fie beat. Sic de nono gravi mense Pindarus Olymp. V κυρίῳ δ' ἐν μηνὶ πέμποισ φιπόλους κτέ. Vide Boeck 2. p. 157. R. K.

V. 159. ὕδασι ποταμ De ritu lavandi ante su et pretiosissimis vestibus di conferunt intpp. Plat. don. §. 65. Aelian. V. 16. Kirchmann. de F 10. Dorvill. ad Charitoi 7. p. 421. Adde Soph. Col. 1597 sqq. PFLUGK

V. 160. κεδρίνων δό cedrinas arcas ex Graevius Lectt. Hesio III. (ἔργ. κ. ἡμ. 96.) K ἀδεῖαν cistam dixit ced

ᾶσα πρόσθεν ἑστίας κατηύξατο·
ν', ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι κατὰ χθονός,
ατόν σε προςπίτνουσ' αἰτήσομαι
ὀρφανεῦσαι τἀμά, καὶ τῷ μὲν φίλην
ν ἄλοχον, τῇ δὲ γενναῖον πόσιν.
ὥςπερ αὐτῶν ἡ τεκοῦσ' ἀπόλλυμαι
ἀώρους παῖδας, ἀλλ' εὐδαίμονας
πατρῴᾳ τερπνὸν ἐκπλῆσαι βίον.
δὲ βωμούς, οἳ κατ' Ἀδμήτου δόμους,
θε κἀξέστεψε καὶ προςηύξατο,
ων ἀποσχίζουσα μυρσίνης φόβην,

164. προσπιτνοῦσ' libri.
167. ἀπόλλυται BC.
172. μυρσίνης [B.] μυῤῥίνης C. μυρσίνης d. μυρσινῶν BC. ἀπὸ πτόρθων λαμβάνουσα φόβην μυρσίνης, ὅ ἐστι τὰ φύλλα ίνης. A. KIRCHHOFFIUS.
73. ἄκλαυτος C.

it. VII. 81., ubi v. n. Wakefieldius attulit . Ω, 191: αὐτὸς δ' ἐς κατεβήσατο κηώεντα, ὑψόροφον, ὃς γλήνεα χάνδει. Adde κεδρωτὰς ; apud Eur. Or. 1371. K.

2. πρόσθεν ἑστίας] batur dea Ἑστία, cu- ad aras et focos t, ut ait Cic. N. D. Aristides vol. I. p. όκουν ἐπὶ τῆς πατρῴας ναι, ἐν δὲ τῷ τοίχῳ, οὐ τῶν θεῶν, ἐπιγράμ- αι τάδε. PFLUGK.

5. ὀρφανεῦσαι — ον — θανεῖν — ἐκ-] Notandus imperativus us infinitivis ab αἰτήσο- dentibus. Quae res eo offensionis habet, quod sso verbo αἰτοῦμαι sol- lle in precationibus in- sus est. Cfr. Seidler. p. Troad. 229. Blomf. h. Sept. 75. Infinitivum rativum similiter iunxit Aristoph. Ran. 379 seqq. Cfr. Soph. Oed. Col. 1416 seq. Ceterum ὀρφανεῦσαι Schol. explicat ὀρφανοτροφῆσαι, ἐπιτροπεῦσαι. cf. 297. 537. Hipp. 848. Suppl. 1132. PFLUGK.

V. 167. αὐτῶν ἡ τεκοῦσ'] ut El. 335: ὁ ἐκείνου τεκών. V. Lobeck. ad Soph. Ai. 358. Matth. Gr. §. 570. Rost. Gr. §. 130. annot. 6. PFLUGK.

V. 170. οἳ κατ' Ἀδμήτου δόμους] scil. εἰσί. Cf. Rost. Gr. §. 100. ann. 4. p. 469. ed. VII. — Ceterum bene contulit Wüst. Vergilii Aen. IV. 506: Intenditque locum sertis et fronde coronat Funerea. PFLUGK.

V. 172. «Myrtum in mortuorum inferiis adhibitam esse docet Spanhem. ad Callim. p. 315.» MONK. Cf. El. 324. 512. PFLUGK.

V. 173. ἄκλαυστος, ἀστένακτος] Utrumque active dictum, ut apud Hom. Od. δ, 493: οὐδέ σέ φημι δὴν ἄκλαυστον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι. Soph. Oed. Col. 1663.

ἄκλαυστος, ἀστένακτος, οὐδὲ τοὐπιὸν
κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν.
κἄπειτα θάλαμον εἰςπεσοῦσα καὶ λέχος,
ἐνταῦθα δὴ 'δάκρυσε καὶ λέγει τάδε·
ὦ λέκτρον, ἔνθα παρθένει' ἔλυσ' ἐγὼ
κορεύματ' ἐκ τοῦδ' ἀνδρός, οὗ θνήσκω πέρι,
χαῖρ'· οὐ γὰρ ἐχθαίρω σ'· ἀπώλεσας δέ με
μόνην· προδοῦναι γάρ σ' ὀκνοῦσα καὶ πόσιν

V. 176. δάκρυσε libri, ut videtur.
V. 181. 182. citat Scholiasta ad Aristoph. 1250 sq. p. 283. et p. 1231.
V. 182. οὐχὶ μᾶλλον Suidas utroque loco.
V. 183. κύνει C. προσπίπτουσα b d.

ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς οὐδὲ σὺν νόσοις Ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ', εἴ τις βροτῶν, Θαυμαστός. V. ad Hecub. 1135. Wex. ad Soph. Ant. 392. PFLUGK.

V. 174. χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν] i. e. χρῶτα εὐειδῆ. Bacch. 54: μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν. Soph. Ai. 760: ἀνθρώπου φύσιν βλαστών. Cf. Stallb. ad Plat. Symp. p. 76. PFLUGK.

V. 176. ἐδάκρυσε καὶ λέγει] Ald. κἄλεγεν [e cod. B., in quo est καὶ λέγεν.]. Male Iph. T. 16: ἐς ἔμπυρ' ἦλθε καὶ λέγει Κάλχας τάδε. Ion. 16. 38. Phoen. 29. 31. Soph. Ai. 31. Plura vide apud Heind ad Plat. Phaedon. §. 77. Ast ad Phaedr. p. 335. Bornem. ad Xenoph. Cyrop. II. 1, 19. Similiter Latini, de quibus cf. Gronov. ad Senec. Hipp. 510. Drakenb. ad Liv III. 46, 19. PFLUGK.

V. 177. ὦ λέκτρον—χαῖρ'.] Similitudines has attulerunt interpretes, Soph. Trach. 920. Herm. ὦ λέχη τε καὶ νυμφεῖ' ἐμά, τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἔμ' οὔποτε δέξεσθ' ἔτ' ἐν κοίταισι ταῖςδ' εὐνήτριαν. cl. Oed. reg. 1249. Vergilii Aen. IV, 648: Hoc postqu cas vestes notum bile Conspexit, lacrimis et mente Incubuitque toro que novissima ver ces exuviae, dum usque sinebant. R

V. 178. ἐκ τοῦδ' Ἐκ cum passivo coni constat. cfr. Reisig. Soph. Oed. C. p. CXVI vo, quemadmodum ὑπ etiam Soph. Oed. T. τ' ὀρθὸν εἰπεῖν ἀνέπ ἐκ σέθεν καὶ κατεκοίμησ ὄμμα. ibid. 1454: ἵν' ἐ οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάν Col. 1363: ἐκ σέθεν δ νος. Similiter πρὸς Trach. 934. Oed. T. παρθένεια κορεύμα ginalem zonam, i Schraderum ad Mu XX. annotavit Monk οὗ θνήσκω πέρι, i. quod ipsum restitui volui ad Phoen. v. 1336. de Matth. Gr. p. 1 PFLUGK.

V. 179 sq. ἀπώλεσ με μόνην] μόνην ali ptum esse statuerunt, μόνον, ut id ad λέκτρον

θνήσκω· σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται,
σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.
κυνεῖ δὲ προσπίτνουσα, πᾶν δὲ δέμνιον
ὀφθαλμοτέγκτῳ δεύεται πλημμυρίδι.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
στείχει προνωπὴς ἐκπεσοῦσα δεμνίων,
καὶ πολλὰ θάλαμον ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη,
κἄῤῥιψεν αὐτὴν αὖθις εἰς κοίτην πάλιν.

V. 184. δεύεται [B]cd. δεύετο BC. de ceteris nolim adfirmare. A. KIRCHHOFFIUS. V. Porson. ad Eurip. Med. 1139. cl. Elmsl. ad Bacch. p. 137. Hermann. ad Bacch. praef. p. XIII. et p. XXIII.

V. 188. αὐτὴν libri. εἰς Bcd. B: ἐς vulgo.

ret, partim μόνη, ut ad verba, quae sequuntur, traheretur, conficientes, quae utraque scriptura est deterior quam illud, quod est in libris, μόνην. Id tamen illi falso intellexisse videntur, qui putaverunt verba: ἀπώλεσας δέ με μόνην, ita dici, quasi Alcestis toro gratias ageret, quod se solam, non etiam maritum perdidisset. Id enim plane non erat situm in tori potestate. Illud videtur dici: »Non te odio habeo: perdidisti me enim solam: alias mulieres non item perdes: ...am te prodere cunctans et ...aritum morior: te vero ...liqua alia mulier possi...ebit, non illa quidem fru... (proba) magis, felicior vefortasse, ut hoc significet, solam fore, quae talia pro ...iugali fide et marito suo co...ta sit, alias mulieres felicio...s, sed tamen non fideliores ...e posse. Sic denique redit ...lcestidis ratiocinatio, sed sine ...la tamen adrogantia, in eam ...ententiam, quam pronuntiave...at ancilla v. 152 sqq. πῶς δ' ...οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται; τί χρὴ γενέσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην γυναῖκα; κτλ. conf. etiam infra v. 434: ἀξία δέ μοι τιμᾶν, ἐπεὶ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ μόνη. R. K.

V. 181. Nota Aristophanis parodia Equit. 1251: σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται, κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως. Cavendum vero, ne ἂν ad futurum indicativi referas. Plene dicturus erat σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον οὖσα. Sic Soph. Phil. 572: πρὸς ποῖον ἂν τόνδ' αὐτὸς οὑδυσσεὺς ἔπλει; i. e. ποῖος ἂν εἴη ὅδε, πρὸς ὃν — ἔπλει. Cfr. Rost. Gr. p. 610 seq. PFLUGK.

V. 184. Aesch. Choëph. 183: ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι σταγόνες ἄφραστοι δυσχίμου πλημμυρίδος. Quem citavit Monk. PFLUGK.

V. 187. Ordo est: καὶ ἐξιοῦσα πολλὰ ἐπεστράφη θάλαμον. Cf. Hel. 89. 768. Πολλὰ est saepe. [Potius Latinorum multum ac saepe, aut multis modis. R. K.] Ion. 352: καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον. Aesch. Cho. 884: μαστὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα. Soph. Trach. 1192. Aristoph. Ran. 708. Bergler. ad Equit. 409. Heind. ad Plat. Phaedop. §. 13. Buttmann. ad Soph. Phil. 1458. PFLUGK.

παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι
ἔκλαιον· ἡ δὲ λαμβάνουσ' ἐς ἀγκάλας
ἠσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον ὡς θανουμένη.
πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας
δέσποιναν οἰκτείροντες. ἡ δὲ δεξιὰν
προὔτειν' ἑκάστῳ, κοὔτις ἦν οὕτω κακός,
ὃν οὐ προςεῖπε καὶ προςεῤῥήθη πάλιν.
τοιαῦτ' ἐν οἴκοις ἐστὶν Ἀδμήτου κακά.
καὶ κατθανών τ' ἂν ὤλετ'· ἐκφυγὼν δ' ἔχει
τοσοῦτον ἄλγος, οὔποθ' οὗ λελήσεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἦπου στενάζει τοισίδ' Ἄδμητος κακοῖς
ἐσθλῆς γυναικὸς ἧς στερηθῆναί γε χρή;

V. 190. ἐν ἀγκάλαις [B]C.
V. 198. οὔποθ' οὗ λελήσεται A. Nauckius. οὔ ποτ' σεται [B]Cabcd. ὃ ὕποτε λελήσεται B.

V. 195. καὶ προςεῤῥήθη] scil. ὑπ' αὐτοῦ. Plato Menex. p. 243. D: ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐνικήσαμεν καὶ ἡττήθημεν, ubi vide Stallb. PFLUGK.

V. 197. Respondent inter se τὲ et δέ, ut Suppl. 95. Iph. T. 994. Soph. El. 1087. Herm. Trach. 285. 333. Plat. de Rep. II. p. 367, C. III. p. 388, E. VI. p. 495, C. Legg. I. p. 628, A. 641, C. Thucyd. VI. 83. Vide Stallb. ad Plat. Phileb. p. 36. Heind. ad Cratyl. p. 406, C. Engelhardt. ad Lach. p. 18. [R. Klotz. ad Devar. vol. II. pat. II. p. 741 sqq.] PFLUGK.

V. 198. οὔποθ' οὗ λελήσεται] Recepta hac scriptura locus amplius non egebit explicatione, qui antea nulla interpretandi arte extricari poterit, quoniam sine ratione sineque exemplo est ποτὲ οὐ pro οὔποτε. R. K.

V. 199. στενάζει — κακοῖς] Aesch. Pers. 293: καὶ
στένεις κακοῖς ὅμως.
cobs. ad Anth. Pal.
Schaef. ad Plutarch.
V. p. 330. PFLUGK.

V. 204. παρειμένη
ρὸς ἄθλιον βάρος.]
sollicitanda scriptura er
enim facilius, quam
sententiam adsumere e
causa verbum substantiv
melius, quam si haec n
in δὴ aut γὲ adsumas
cedentia, veram con
rei nobis repraesenta
Nov. annal. philol. et
vol. XIX. p. 286. H
etiam Pflugkius, qu
quam aliam scripturam
erat, tamen reiecta He
ratione, qui Scholiastam
cantem: τὴν ἰσχὺν τῆς χ
ραλελυμένη, probaverat:
placet, inquit, altera rati
Alcestis dicatur χειρὸς
βάρος, coll. Bacch. 1214
τες ἄθλιον Πενθέως βά
ρεῖσθαι frequens de
corporis vi, ut Ion. 120
F. 1043. Bacch. 635. P
siderantibus adeundus

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

γ' ἄκοιτιν ἐν χεροῖν φίλην ἔχων,
προδοῦναι λίσσεται τἀμήχανα
φθίνει γὰρ καὶ μαραίνεται νόσῳ,
ένη δὲ χειρὸς ἄθλιον βάρος.
δὲ καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ' ἔτι
πρὸς αὐγὰς βούλεται τὰς ἡλίου·
τοτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον

199. τοῖσιν BC.
200. εἰ στερηθῆναί σφε [B]C. Meliores libri omnes ἧς ναί γε habere videntur, quod A. Kirchhoffio auctore recepi.
213.

στρ. α'.

∪–́–́∪–́∪–∪–
∪̄–́∪–∪–́∪–
–́∪–∪̄–́∪–
––́∪∪–∪–́∪–

ad Diod. vol. IV. p. 252. Locella ad Xenoph. p. 232. Wyttenbach. ad ch. vol. VI. p. 344. Oxon. efer. ad L. Bos. p. 272.»

05. «Hipp. 1241: βρα- βίοτον ἐμπνέων ἔτι.» Soph. Phil. 883: βλέ- ἀμπνέοντ' ἔτι. Eurip. 419. PFLUGK.

208. ὡς οὔποτ' αὖ- ροςόψεται. Quod si- a leguntur in Euripi- 415 sq.: ἀλλ' ὦ φίλη ἡδίστην χέρα δὸς καὶ ροςβαλεῖν παρῇδι· ὡς θις, ἀλλὰ νῦν πανύ- τῖνα κύκλον θ' ἡλίου ι, primus Valckena- Hippol. 682. eos versus os esse pronuntiavit, ere multi alii secuti efendi ego hos versus nal. philol. et paedagog. p. 287 sqq. Ostendi ue omitti omnino po- uia perversa paene es- tentia, si abiectis illis versibus legerentur haec sola: ὅμως δὲ καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ' ἔτι βλέψαι πρὸς αὐγὰς βούλεται τὰς ἡλίου., quoniam Alcestidis cupiditas contuendi solis plane inanis videretur et idonea ratione carere, nisi ea ipsa causa, quamobrem hoc facere vellet, adiungeretur, neque eiusmodi repetitionem propterea quidquam habere offensionis, quod non esset quaesita quaedam similitudo, sed talis, quae in rei natura posita esset ac per se simplicissima, ut paene in usitatae et cotidianae formulae consuetudinem abisse videretur, quo in genere etiam Sophocles in Aiace 856 sqq. diceret: σὲ δ', ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας, Καὶ τὸν διφρευτὴν Ἥλιον προσεννέπω, πανύστατον δὴ κοὔποτ' αὖθις ὕστερον. Quod autem G. Hermannus putavit potius ὡς — προςοψομένη quam ὡς — προςόψεται h. l. scribendum fuisse, id nihil plane probat. Cur enim colo post ἡλίου posito ὡς — προςόψεται, plane ut in Hecubae loco dici non

ἀκτῖνα κύκλον θ' ἡλίου προςόψεται.
ἀλλ' εἶμι καὶ σὴν ἀγγελῶ παρουσίαν·
οὐ γάρ τι πάντες εὖ φρονοῦσι κοιράνοις,
ὥςτ' ἐν κακοῖσιν εὐμενεῖς παρεστάναι.
σὺ δ' εἶ παλαιὸς δεσπόταις ἐμοῖς φίλος.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἰὼ Ζεῦ, τίς ἂν πᾷ πόρος κακῶν στρ. α'.

´∪∪–∪̄–∪–
´∪∪–∪´–
´∪–∪–´∪–∪–
∪´∪–∪̄´∪∪–∪∪–∪––
∪̄´∪̄´
–´∪–∪̄´∪–∪̄´∪–
∪´∪–∪´∪–∪´∪
. . . .
∪´∪∪–∪∪–∪–
∪∪´∪∪–∪––

V. 213. *ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ* V. 213—243. choro tribuunt omnes B *B* C. Dein libri B C. *τίς ἂν πῶς πᾶ πόρος.* a b c d. *τις ἂν πᾶ πόρος.* *B* C. *τίς ἂν πῶς πόρος,* Scholiasta autem: *τίς ἂν πόρος τῶν κακῶν ἡμῖν γένοιτο ἢ πῶς ἢ ποῦ,* ita ut A. Nauckius et Kirchhoffius recte scripsisse videantur: *τίς ἂν πῶς πᾷ πόρος κακῶν κτλ.* Vide quae olim in hanc ipsam sententiam disputavi in Nov. Annal. philol. et paedag. vol. XIX. p. 291.

V. 216. *τέμω* Hermannus. *τεμῶ* libri.

V. 219. *δῆλά δ'* pro *δῆλά γ'* B C.

V. 220. *ἐχώμεθα* B C. *εὐχωμεσθα* d. *εὐχόμεθα* *B*. *εὐχώμεσθα* *C*. Dein *θεῶν δύναμις* Hermannus. *θεῶν γὰρ δύναμις* B C a b c d. *θεῶν γὰρ ἁ δύναμις* *B* C. Recte videntur Kirchhoffius et Nauckius restituisse: *θεῶν γὰρ δύναμις.*

V. 223. *Ἀδμήτου* a b c d.

V. 225. *τοῦδ' ἐφεῦρες, καὶ* eiici voluit G. Dindorfius eumque secutus est A. Kirchhoffius. Vide infra annot. exeget.

potuerit, nulla ratione intelligi potest. Comprobavit igitur iure meam rationem, alias etiam similitudines adhibens C. G. Firnhaberus in libro: Die Verdächtigungen Euripideischer Verse beleuchtet und in den Phoenissen und der Medea zurückgewiesen (Lips. 1840.) p. 45 sq. R. K.

V. 213. *τίς ἂν πᾷ π. κ.*] utinam aliqua via fugiendorum malorum inveniatur! Soph. Oed. Col. 1100: *τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν δοίη;* ib. 1457: *πῶς ἂν εἴ τις ἔντοπος ἄριστον δεῦρο Θησέ*[illegible] 388. etc. De [illegible] gatione cf. 712. ibiq. *κῶν*, ut [illegible]

γένοιτο καὶ λύσις τύχας,
ἃ πάρεστι κοιράνοις;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἔξεισί τις; ἢ τέμω τρίχα,
καὶ μέλανα στολμὸν πέπλων
ἀμφιβαλώμεθ' ἤδη;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

δῆλα μέν, φίλοι, δῆλά γ', ἀλλ' ὅμως
θεοῖσιν εὐχώμεσθα· θεῶν δύναμις μεγίστα.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ὦναξ Παιάν,
ἔξευρε μηχανάν τιν' Ἀδμήτῳ κακῶν.
πόριζε δή, πόριζε· καὶ πάρος γὰρ
τοῦδ' ἐφεῦρες, καὶ νῦν

στρ. β΄.

–́⏑⏑–⏑⏑–⏑–
–́⏑⏑–⏑––
⏑⏑–́⏑––́
⏑–́⏑–⏒⏒́⏒⏑–⏑–́⏑⏓
––́⏑–⏒–́⏑–⏒–́⏑–

στρ. γ΄.

⏑×⏑–́⏑⏑–⏑–
⏑⏑–́⏑––
⏑–́⏑⏑⏑⏒–́⏑–
⏒–́⏑–⏑–́–
⏑–́–́⏑⏑––́⏑⏑–⏒
–́⏑⏑–⏑–⏒

Andr. 536: κακῶν μῆχος, ubi v. annot. PFLUGK.

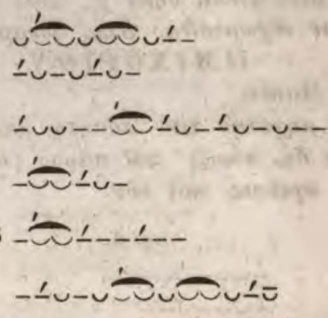
V. 224. καὶ πάρος γάρ] Ne scilicet suum ipse munus imperfectum relinquat nec prius beneficium perire patiatur. Cf. Soph. Oed. R. 164: εἴποτε καὶ προτέρας ἄτας ὕπερ ὀρνυμένας πόλει ἠνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα πήματος, ἔλθετε καὶ νῦν. Aristoph. Thesm. 1157. PFLUGK. — καὶ πάρος γάρ τοῦδ' ἐφεῦρες] Iniuria de his verbis dubitatum est. πάρος τοῦδε coniungendum est, ut sit antehac. ἐφεῦρες autem quid intelligendum sit ex toto loco apparet. Est enim plane idem, atque id, quod nos dicimus: Mittel und Wege finden; ut nihil explicationis causa adiungendum fuerit, praesertim quum antecedens μηχανά viam explicandi ostendat. R. K.

λυτήριος ἐκ θανάτου γενοῦ,
φόνιον δ' ἀπόπαυσον Ἅιδαν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

παπαῖ, ... ἀντιστρ. α'.
ὦ παῖ Φέρητος, οἷ' ἔπρα-
ξας δάμαρτος σᾶς στερείς.

ἐπῳδός.

V. 228. παπαὶ, ὦ παῖ φ. BCabcd. παῖ παῖ φεῦ φεῦ ἰὼ ἰω παῖ φ. BC. Fecimus cum novissimis editoribus lacunae signa.
V. 229. στερεὶς Monkius. στερηθεὶς libri.
V. 230. ἆρ' Hermannus. αἶ αἶ αἶ αἶ B. αἶ αἶ αἶ αἶ Cb. (ter) cd. αἶ αἶ B. Mox καὶ ante πλέον om. bcd. πελάσσαι Erfurdtius. πελάσαι liber.
V. 231. φιλτάτην BC.
V. 232. εἶν ἤματι |de G. Dindorfii coniectura Kirchhoffius et Nauckius.
V. 232. τῷδ' ἐπόψει a. τῷ δέ γ' ὄψει BC.
V. 233. ἰδοὺ ἰδοὺ om. BC.
V. 235. στέναξον ὦ βόησον ὦ B. στέναξον ὦ βόασον ὦ C.

V. 227. Soph. Oed. Col. 1689: κατά με φόνιος Ἅιδας ἕλοι. PFLUGK.
V. 228—230. οἷ' ἔπραξας] Iacobsius Animadv. p 32. requirebat οἷα πράξεις. [In idem Camperus incidit.] At chorus loquitur tanquam actum sit. — Ἆρα est nonne, ut v. 341. 771. Soph. Ai. 277, quem miror temptatum a Porsono ad Aristoph. Av. 798. p. 420. Lips. Formula ipsa fere παροιμιώδης. Bacch. 246: ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐπάξιοι; Heracl. 247: καὶ τάδ' ἀγχόνης πέλας, ubi vid. ann. — καὶ πλέον ἢ] Dictio hyperbolica, ut v. 274: καὶ παντὸς ἐμοὶ θανάτου μεῖζον. Ceterum πλέον ἢ elliptice dicitur, ut ea quae explicavit A. Matth. Gr. § 635. p. 1308. — βρόχος οὐράνιος nihil est nisi sublimis laqueus. cf. Troad. 519: ἵππον οὐράνια βρέμοντα. 1088: τείχη λάϊνα, Κυκλώπι', οὐράνια. De forma verbi πελάσσαι Monkius: «Geminare σ in melicis licuit. In Med. 822: ἀφυσσαμέναν, corrigente Por-

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἆρ' ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε,
καὶ πλέον ἢ βρόχῳ δέρην
οὐρανίῳ πελάσσαι;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

τὰν γὰρ οὐ φίλαν, ἀλλὰ φιλτάταν
γυναῖκα κατθανοῦσαν ἐν ἤματι τῷδ' ἐπόψει.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἰδοὺ ἰδού,
ἥδ' ἐκ δόμων δὴ καὶ πόσις πορεύεται.
βόασον, ὦ στέναξον, ὦ Φεραία
χθών, τὰν ἀρίσταν
γυναῖκα μαραινομέναν νόσῳ
κατὰ γᾶς, χθόνιον παρ' Ἅιδαν.

ΧΟΡΟΣ.

οὔποτε φήσω γάμον εὐφραίνειν
πλέον ἢ λυπεῖν, τοῖς τε πάροιθεν
τεκμαιρόμενος καὶ τάςδε τύχας
λεύσσων βασιλέως, ὅςτις ἀρίστης
ἀπλακὼν ἀλόχου τῆςδ' ἀβίωτον
τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Ἅλιε καὶ φάος ἁμέρας, στρ. β.'

Dein κατὰ γᾶς BC. κατὰ γᾶν BC. Postea verba οὔποτε — λυπεῖν habet Stobaeus LXVIII. 14. III. p. 20.

V. 242. ἀπλακὼν Wakefieldius. ἀμπλακὼν libri.

sono. Suppl. 58. ὅσσον. Aesch. Pers. 559: βαρίδεσσι. Soph. Oed. T. 1100: ὀρεσσιβάτα. Trach. 636: μέσσαν. Ai. 185: τόσσον, 395: ὀλέσσας. Bis in senariis μέσσος habet Sophocles Antig. 1223. 1236.» Adde infra v. 756: χείρεσσι. et confer Meinek. Quaest. Menandr. Spec. I. p. 31 seq. Blomf. ad Aesch. Pers. 871. PFLUGK.

V. 231. οὐ φίλαν, ἀλλὰ φιλτάταν] Cave dictum putes pro οὐ μόνον φίλαν. Neque enim aliud alii additur, sed alterum alterius correctio est. [Boisson. comparat Hippol. 912: φίλους γε κἄτι μᾶλλον ἢ φίλους]. PFLUGK.

V. 239. τοῖς τε πάροιθεν τεκμαιρόμενος] τεκμαίρεσθαι sine casu obiecti posuit etiam Hipp. 280: ὁ δ' ἐς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων; Rhes. 705: εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι. τί μή; Plato de Rep. II. p. 368. B. Criton. p. 44. A. Menex. p. 246. C., quibus locis conferenda annotatio Stallbaumii. PFLUGK.

οὐράνιαί τε δῖναι
νεφέλας δρομαίου,

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὁρᾷ σὲ κἀμέ, δύο κακῶς πεπραγότας,
οὐδὲν θεοὺς δράσαντας ἀνθ' ὅτου θανεῖ.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Γαῖά τε καὶ μελάθρων στέγαι ἀντ. β'.
νυμφίδιοί τε κοῖται
πατρῴας Ἰωλκοῦ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔπαιρε σαυτήν, ὦ τάλαινα, μὴ προδῷς·
λίσσου δὲ τοὺς κρατοῦντας οἰκτεῖραι θεούς.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ὁρῶ δίκωπον ὁρῶ σκάφος [ἐν λίμνᾳ·] στρ. γ'.

V. 252. post σκάφος in omnibus libris est ἐν λίμνᾳ, quod nuper restituit A Kirchhoffius. Ego A. Nauckium secutus uncis circumdedi.

V. 253. χέρ' Aldos χεῖρ' libri.

V. 255. τάδε τοί με B a τάδε τί με C b c. τάδε τοιά με d. τάδ' ἕτοιμα BC. quorum C. habet hoc scholion: τὸ πλοῖον καὶ τὰ λοιπὰ ἐφόδια, quae quidem omnia ex interpolatione sunt nata. Vide infra annot. exeg.

V. 244. οὐράνιαί τε δῖναι] Ex doctrina Anaxagorae. Δῖνον αἰθέριον, Iovem philosophorum, ridet Aristoph. Nub. 379. Monkius adire iubet Luzacium Exercit. Acad. p. 100. PFLUGK.

V. 245. ὁρᾷ] scil. ὁ ἥλιος. Mox recte e codd. [melioribus omnibus] receptum νυμφίδιοί τε κοῖται pro νυμφίδιαι. Sic infra v. 885: νυμφιδίους εὐνάς. Androm. 859: νυμφιδίῳ στέγῃ. Aristoph. Av. 1729: νυμφιδίοισι ᾠδαῖς. PFLUGK.

V. 249. πατρῴας] mediam syllabam corripit. V. ad Hec. 62. Monkius ex Ald. edidit πατρίας. PFLUGK.

V. 252. δίκωπον σκάφος] Infra v. 443: ἐλάτᾳ δικώπῳ. Lucianus Char. 1: ἐγὼ δὲ πρεσβύτης ὢν τὴν δικωπίαν ἔλκων ἐρέττω μόνος, quem citavit Wüstem. PFLUGK.

V. 254. καλεῖ] Composuit hunc locum Doederlinus cum Soph. Oed. Col. 1626: καλεῖ γάρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός. et Plat. Phaedon. p. 115. A. Adde Aristophanem Lys. 605: τοῦ δεῖ; τί ποθεῖς; χώρει 'ς τὴν ναῦν. ὁ Χάρων σε καλεῖ· σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι. PFLUGK. Habet haec et explicat, ut vidit Kirchhoffius, Hesychius II. p. 1389. τί μέλλεις· τί βραδύνεις. R. K.

V. 255. τάδε τοί με σπερχόμενος ταχύνει] Haec, quemadmodum ex optimorum

νεκύων δὲ πορθμεὺς
ἔχων χέρ' ἐπὶ κοντῷ Χάρων μ'
ἤδη καλεῖ· τί μέλλεις;
ἐπείγου· σὺ κατείργεις. τάδε τοί με
σπερχόμενος ταχύνει.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οἴμοι· πικράν γε τήνδε μοι ναυκληρίαν
ἔλεξας. ὦ δύςδαιμον, οἷα πάσχομεν.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ἄγει μ' ἄγει μέ τις, οὐχ ὁρᾷς; ἀντ. γ'.
νεκύων ἐς αὐλὰν
ὑπ' ὀφρύσι κυαναυγέσι
βλέπων πτερωτὸς Ἅιδας.
τί ῥέξεις; ἄφες. οἵαν ὁδὸν ἁ δει-
λαιοτάτα προβαίνω.

V. 259. ἄγει μ' ἄγει τις BC. ἄγει μ' ἄγει τις ἄγει με τις bcd. ἄγει μ' ἄγει μέ τις [B] C.
V. 260. ἐς αὐλὰν Ald. εἰς αὐλὰν libri.
V. 262. post Ἅιδας (Ἀΐδας [B] Cbcd [B] ᾅδης C.) addunt μέθε με BCab. om. BC. Recepit hoc Kirchhoffius, ita ut scriberet:
ὑπ' ὀφρύσι κυαναυγὲς βλέπων
πτερωτὸς Ἅιδας μέθες με.
V. 263. τί πράξεις; BC. ἁ δειλοτάτα bcd. ἁ δειλαία C.

librorum auctoritate iam sunt recepta, optime se habent. Fraudem fecit criticis et veteribus et recentioribus duplex ille accusativus, qui est suspensus ab uno verbo ταχύνει, quorum alter (τάδε) ipsa verba aut dicam argumentum adhortationis ad celeritatem declarat, alter (με) personam spectat, quam Orcus adhortetur. Latine dicas: His dictis me festinans ad celeritatem adhortatur. De duplici isto accusativo in simili genere orationis vide quae C. Wexius annotavit ad Soph. Ant. 548: τί ταῦτ' ἀνιᾷς μ' οὐδὲν ὠφελουμένη; p. 186. Ex iis locis, quos ille attulit, maxime huc pertinet Soph. Ai. 1107: ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη Κόλαζ' ἐκείνους, quod Glossator explicat: κολάζων ἐκείνους λέγε τὰ σεμνὰ ἔπη., quasi hunc locum nostrum explices: τάδε τοι λέγει με ταχύνων. • Vide etiam G. Hermanni ann. ad Ai. p. 136. ed. tert., qui Sophoclis verba vertit: ista superba oratione illos castiga. R. K.

V. 259 sqq. «τις Ἅιδας est nescio quis Orcus, i. e. nescio quod simulacrum Orci. Aliter τὶς Ἀπόλλων ἢ Πὰν ἢ Ζεὺς in Agam. 54., quod est: aliquis deus, Apollo vel Pan vel Iuppiter.» HERM.

V. 263. τί ῥέξεις; ἄφες] «ad Orcum loqui fingitur Alcestis.» MONK. Cf. etiam annot. ad v. 106. PFLUGK.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οἰκτρὰν φίλοισιν, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐμοὶ
καὶ παισίν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῷ τόδε

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

μέθετέ με, μέθετέ μ' ἤδη.
κλίνατ', οὐ σθένω ποσίν·
πλησίον Ἅιδας·
σκοτία δ' ἐπ' ὄσσοισι νὺξ ἐφέρπει.
τέκνα, τέκν', οὐκέτι
οὐκέτι δὴ μάτηρ σφῷν ἔστιν.
χαίροντες, ὦ τέκνα, τόδε φάος ὁρῷτον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οἴμοι· τόδ' ἔπος λυπρὸν ἀκούω
καὶ παντὸς ἐμοὶ θανάτου μεῖζον.

V. 266. *με* om. *BC.* Iidem mox *κλίνατέ μ' οὐ.* Po
Barnesius. *πόσι* libri.
V. 269. *ὄσσοις* Bc. *ὄσοις* Cd. *ὄσσοισι* [*B*]*C.* Rectius
et Kirchhoffius *ὄσσοις* restituisse videntur; iidemque mo
οὐκέτι δὴ οὐκέτι e libris melioribus pro vulgato *οὐκέτι σ*
V. 275. *πρός σε θεῶν* Porsonus ad Eurip. Med. 325: *π*
libri. *με τλῆς* bcd.

V. 264. *ἐκ δὲ τῶν*] i. e. *ἐκ δὲ τούτων.* Soph. Oed. Col. 741: *πᾶς σε Καδμείων λεὼς καλεῖ δικαίως· ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγώ.* Cf. Monk. ad h. l. et nostra ad Heracl. 292. PFLUGK.
V. 266. *μέθετέ με, μέθετέ μ'*] De repetito pronomine vide Wunderi ann. crit. ad Soph. Oed. T. 1192. PFLUGK.
V. 275. *πρός σε θεῶν*] scil. *ἱκετεύω.* Sic Phoen. 923. 1665. Iph. A. 909. 1233. Hipp. 605. 607. Troad. 1071. Cfr. Matth. Gr. §. 465, 3. PFLUGK.
V. 277. *ἀλλ' ἄνα*] i. e. *ἀνάστηθι.* Ex epicorum poëtarum sermone, Hom. Il. 6, 179. Apoll. Rhod. IV, 1324. cf. Apollon. Lex. Hom. p. 30, 19., ad tragicos transiit. Soph. Ai. 194: *ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων.* Eur. Tro. 99. Aesch. Choëph.

950. ex emendatione
Cf. Matth. Gr. §. 2
396. PFLUGK.
V. 279. *ἐν σοὶ δ'*
i. e. *ἐν σοὶ δ' ἔστιν*
ζῆν καὶ μὴ ζῆν. Hes
et D. 614. Br. *ἐν τοῖς*
λος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶ
κῶν τε. Iph. A. 1379
996, ubi v. ann. Cf.
ad Anth. Gr. T. VI. p
ad Heracl. 499. PFLU
V. 280. *ὁρᾷς γά*
tentiam, qua causa se
continetur, praemisit
Vide Phoen. 1365. I
El. 82. 493. Bacch. 1
fel. Dilucidd. Pind. I.
Matth. Gr. p. 1242.
eius rei ratione conf.
ad Devar. vol. II. p
336 sqq. R. K.] — M
dum discrimen verbor

μὴ πρός σε θεῶν τλῇς με προδοῦναι,
μὴ πρὸς παίδων, οὓς ὀρφανιεῖς,
ἀλλ' ἄνα τόλμα·
σοῦ γὰρ φθιμένης οὐκέτ' ἂν εἴην·
ἐν σοὶ δ' ἐσμὲν καὶ ζῆν καὶ μή·
σὴν γὰρ φιλίαν σεβόμεσθα.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

μηθ', ὁρᾷς γὰρ τἀμὰ πράγμαθ' ὡς ἔχει,
αι θέλω σοι πρὶν θανεῖν ἃ βούλομαι.
ἱ σε πρεσβεύουσα κἀντὶ τῆς ἐμῆς
χῆς καταστήσασα φῶς τόδ' εἰςορᾶν,
ήσκω· παρόν μοι μὴ θανεῖν ὑπὲρ σέθεν,
ἄνδρα τε σχεῖν Θεσσαλῶν ὃν ἤθελον
ὶ δῶμα ναίειν ὄλβιον τυραννίδι,
ι ἠθέλησα ζῆν ἀποσπασθεῖσά σου

V. 276. om. *BC*.

V. 283. ψυχῆς casu excidit ex archetypo codd. bcd., hinc ibi polatum est: *καταστήσασα φῶς τόδ' εἰσορᾶν φίλον.*

V. 285. *Θεσσαλόν* pro *Θεσσαλῶν* BC*BC*. Hoc tuetur Schol.: *μοι σοῦ ἀποθανόντος ἄνδρα ἔχειν μέγιστον τῶν Θεσσαλῶν οὐκ ησα.*

ούλομαι, quorum illo Al- s usa est voluntatis suae e; hoc in ea re, quae utrum a sit necne in alieno arbi- positum est. Cf. Heracl. *ἐφ' νέοι ἥκω καὶ παρ' οὗ, ν θέλω.* Hecub. 998: *οἶσθ' ὃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν*; Soph. Oed. C. 1201: *ἃ λθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι*, ρ. Buttmann. Lexil. I. 5. PFLUGK.

282. *πρεσβεύουσα*] i. μῶσα. Hipp. 5: *τοὺς μὲν σέ- ας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη*, v. Monk. Plato Criton. p. 3. ibique Stallbaum. Adde endt. ad Arrian. de Exp. κ. VI. 30, 5. PFLUGK.

. 287. Quod supra v. 284.) post *θνήσκω* aut inter- ctionem nullam omnino fe- nt aut certe minorem, satis perverse interpretes hunc locum duplicem habere apodosin existimaverunt, in qua opinione praeter G. Hermannum etiam Pflugkius fuit, quod nisi omnia pervertere vis, plane fieri non potest. Alii nuper hoc ipso versu aut *κοὐκ ἠθέλησα* aut *οὐδ' ἠθέλησα* scribi voluerunt, quod non meliorem efficit sententiam. Omnia bene procedunt, si colo post *θνήσκω* posito per asyndeton facis adsurgere orationem atque id, quod propositum erat, iam maiore vi repetere et ita quidem repetere, ut nova etiam condicio rei adiungatur. Sic enim iusta iam post verbum *τυραννίδι* nascitur apodosis. Dicit autem Alcestis hoc: Ego te antiquum habui et postquam pro salute mea te in ea condicione posui, ut hanc lucem

σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσει καλῶς;
ποίας τυχοῦσα συζύγου τῷ σῷ πατρί;
μή σοί τιν' αἰσχρὰν προςβαλοῦσα κληδόνα
ἥβης ἐν ἀκμῇ σοὺς διαφθείρῃ γάμους.
οὐ γάρ σε μήτηρ οὔτε νυμφεύσει ποτὲ
οὔτ' ἐν τόκοισι τοῖσι σοῖσι θαρσυνεῖ
παροῦσ', ἵν' οὐδὲν μητρὸς εὐμενέστερον.
δεῖ γάρ θανεῖν με· καὶ τόδ' οὐκ εἰς αὔριον,
οὐδ' εἰς τρίτην μοι μηνὸς ἔρχεται κακόν,
ἀλλ' αὐτίκ' ἐν τοῖς μηκέτ' οὖσι λέξομαι.
χαίροντες εὐφραίνοισθε· καὶ σοὶ μέν, πόσι,
γυναῖκ' ἀρίστην ἔστι κομπάσαι λαβεῖν,

V. 318. οὔτ' ἐν τόκοισι τοῖσι σοῖσι θαρσυνεῖ BC et abcd., ni in his legitur θαρσύνει. οὔτ' ἐν τόκοισι σοῖσι θαρσυνεῖ, τέκνον, ex interpotatione, quae inde nata est quod ex archetypo eo brorum τοῖσι propter litterarum similitudinem exciderat.

V. 320. εἰς αὔριον Ba *B*. ἐς αὔριον C. et mox εἰς BC. ἐς τρίτην [*BC*].

V. 322. μηκέτ' libri meliores, οὐκέτ' [*B*]C.

Hunc versum primus Piersonus Veri simil. p. 68. et Pergold. Observ. crit. p. 247., quod similia supra legerentur v. 195., quasi supposititium omitti voluerunt. Iam G. Hermannus agnovit esse h. l. eum versum aptissimum. Ipse explicatius de ea re dixi in Nov. annal. philol. et paedagog. vol. XIX. p. 291., ostendique eum versum vix posse omitti propterea, quod non solum filio, verum etiam filiae turris, id est, praesidium pater esset, illud adiungendum fuisse sic esse patrem praesidio filio, ut non solum tutorem eum haberet, verum etiam consiliarium: ὃν καὶ προςεῖπε καὶ προςεῤῥήθη πάλιν, quod minus caderet in genus muliebre, quod filia non tam cum patre, utpote mare, quam cum matre de rebus suis colloqui posset. Sic igitur falsam omnino nasci sententiam, si ea verba abessent. Quod autem supra l. c. eadem paene verba dicerentur, id eo minus dixi habere offensionis, quod ibi de adlocutione esset sermo, tem alio quodam modo mula usurparetur. Similes res similibus verbis sae mero quum in aliis fabu in hac ipsa fabula dicta ab Euripide, v. c. v. γίγνωσκε δέ, ὡς πᾶσιν ἡμ θανεῖν ὀφείλεται, ac dici sus v. 782. ἀλλ' ἄκουέ μου τοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφε v. 651 sq. dici κἀγώ τ' ἂν ἔζ τὸν λοιπὸν χρόνον, κοὐκ ἂ θεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς, quam iam ante dictum fu 295 sq. κἀγώ τ' ἂν ἔζων τὸν λοιπὸν χρόνον κοὐκ νωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστ multa id genus alia. Me cit h. l. A. Witzschelius uberius hunc repetitionum perscrutatus est C. G. berus l. c. p. 35., ut sa rer A. Nauckium et A. hoffium nuper superioru ticorum errorem propag luisse quam re iterum ac animo considerata aucto

, παῖδες, μητρὸς ἐκπεφυκέναι.

ΧΟΡΟΣ.

· πρὸ τούτου γὰρ λέγειν οὐχ ἅζομαι.
τάδ', εἴπερ μὴ φρενῶν ἁμαρτάνει.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

άδ', ἔσται, μὴ τρέσῃς· ἐπεί σ' ἐγὼ
ταν εἶχον καὶ θανοῦσ' ἐμὴ γυνὴ
ːκλήσει κοὔτις ἀντὶ σοῦ ποτε
νδρα νύμφη Θεσσαλὶς προςφθέγξεται.
ιν οὕτως οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς
ὸος ἄλλως εὐπρεπεστάτη γυνή.

26. οὐχ ἅζομαι res ipsa et Scholiasta satis tuetur: οὐκ αι, οὐκ ἀπέχομαι. καὶ Ὅμηρος· μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα. αι libri.

27. εἴπερ — ἁμαρτάνει BCcd. ἤνπερ — ἁμαρτάνῃ [B]C.

29. ἐμοῦ γυνή bcd.

33. εὐπρεπεστάτη libri meliores omnes. ἐκπρεπεστάτη vulgo.

; nobis traditam, qua tiam deterior sententia ita, ut par erat, agno- K.

3. Monkius scripsit τέκνον, πῶς μοι κορευ- λῶς; Parum numerose, r necessitatem, sive μοι υθήσει sive cum τέκνον e placet. Ion. 1398: ὁρῶ ις οὐξέθηκ' ἐγώ ποτε, ; τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ιον. Iph. A. 613: σὺ δ', , μοι, λεῖπε πωλικοὺς f. adn. ad Heracl. 78. K.

4. ποίας τυχοῦσα] : κορευθήσει. Rhes. 882: ὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης ἐνάγει πάλιν εἰς πένθη ἄλλος, τί φιτεύων; Cf. seq. Soph. Phil. 1264. K.

5. "Μὴ pendet ex prae- qualis ut ne tibi co- a impediat." HER- Alioqui facile sub- έδοικα. Verbo προςβάλ- λειν in simili dictione usus est Soph. El. 973: εὔκλειαν οὐχ ὁρᾷς ὅσην Σαυτῇ τε κἀμοὶ προςβαλεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί; cfr. Trach. 41. 235 Herodot. I. 136. Plutarch. Lucull. p. 501, C: ἀτιμίαν τινὰ τοῖς φεύγουσι νενομισμένην προέβαλε. PFLUGK.

V. 331. εἰς τρίτην]« Moeris p. 152: εἰς τρίτην ἡμέραν Ἀττικῶς· εἰς τρίτην καθ' ἑαυτὸ μόνον Ἑλληνικῶς. Verum utramque dicendi rationem Atticis in usu fuisse patet e nota Piersoni ad Moerin.« MONK.

V. 322. λέξομαι] passive, ut Iph. T. 1047. Herc. Fur. 582. Hecub. 906, ubi v. adn. PFLUGK.

V. 325. μητρός] scil. ἀρίστης. PFLUGK.

V. 331. τόνδ' ἄνδρα] i. e. ἐμέ, ut v. 636. 690. 719. 736. 1034. 1090. 1120. Med. 1337. El. 43. Verte nulla me Thessala ut sponsa alloquetur. PFLUGK.

V. 332. 333. Hos versus nu-

ἅλις δὲ παίδων· τῶνδ' ὄνησιν εὔχομαι
θεοῖς γενέσθαι· σοῦ γὰρ οὐκ ὠνήμεθα.
οἴσω δὲ πένθος οὐκ ἐτήσιον τὸ σόν,
ἀλλ' ἔςτ' ἂν αἰὼν οὑμὸς ἀντέχῃ, γύναι,
στυγῶν μὲν ἥ μ' ἔτικτεν, ἐχθαίρων δ' ἐμὸν
πατέρα· λόγῳ γὰρ ἦσαν, οὐκ ἔργῳ φίλοι.
σὺ δ' ἀντιδοῦσα τῆς ἐμῆς τὰ φίλτατα
ψυχῆς ἔσωσας. ἆρά μοι στένειν πάρα
τοιᾶςδ' ἁμαρτάνοντι συζύγου σέθεν;
παύσω δὲ κώμους συμποτῶν θ' ὁμιλίας
στεφάνους τε μοῦσάν θ', ἣ κατεῖχ' ἐμοὺς δόμους

V. 347. *βίου* om. bcd.

per spurios esse pronuntiavit A. Nauckius. Et sane sic, ut nunc scripti sunt, multum offensionis habent. Quid enim superlativus *εὐπρεπεστάτη* in hoc loco intelligendus sit non video. Omnia bene se haberent, si facili emendatione scriberemus: *Οὐκ ἔστιν οὕτως οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς οὔτ' εἶδος ἄλλως εὐπρεπὴς ἄλλη γυνή.* Non enim est tam neque patre generosa neque forma alioquin insignis alia mulier, nempe praeter te. R. K.

V. 333. *ἄλλως*] Wakefieldius scripsit *ἄλλων*, id quod probavit Blomfieldius ad Aesch. Pers. 189. Male. Vim vocabuli bene expressit Herm., qui dixit esse nostrum sonst. Conf. Ion. 537: *σὸν γεγῶτ' ἢ δῶρον ἄλλως.* Aristoph. Plut. 977. *πενιχρὸν μέν, ἄλλως δ' εὐπρόςωπον καὶ καλόν.* Demosth. Olynth. I. §. 18. iniuria nuper temptatus a Doederlino: *εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, — παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.* PFLUGK.

V. 334. Sustulit Hermannus punctum, quo post *παίδων* vulgo distinguitur, ut continuaretur oratio usque ad *γενέσθαι.*

»Aliter enim« inquit »si
loqui vellet, non *τῶνδε*, quo
horumce, sed *τούτων*
debebat.» Non adsentior.
τῶνδε an *τούτων* dicas non
inde esse quis nescit? quo
tentum lectorem vel v. 302
v. 304. collatus docere p
Sed si *παίδων τῶνδε* recte
tur, quid, quaeso, causae es
non item recte dicatur *τ*
Praestat autem meo iudici
rimi ista interpunctione,
quod sententia ipsa in n
mutetur, sed ob actionis
γειαν. Credo enim Adm
postquam se nec novi mat
nii nec liberorum praeter
quos ex Alcestide susce
egere dixerat, loqui illa a
beros adstantes conversum
que manu prehendentem
aliquo modo caritatem et
ctum paternum significa
PFLUGK. Omnino recte con
Hermannum disputavit
kius. Sed quum tamen r
tiores perversam illam G.
manni, acuti illius quidem
sed hic non satis cauti, rati
comprobaverint, hoc ego ac
paene usitato genere dicen
eiusmodi locis elliptice ac
verbo substantivo dici *ἅλις*

ι ποτ' οὔτ' ἂν βαρβίτου θίγοιμ' ἔτι
ν φρέν' ἐξαίροιμι πρὸς Λίβυν λακεῖν
σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξεῖλου βίου.
δὲ χειρὶ τεκτόνων δέμας τὸ σὸν
ἐν ἐν λέκτροισιν ἐκταθήσεται,
ςπεσοῦμαι καὶ περιπτύσσων χέρας
καλῶν σὸν τὴν φίλην ἐν ἀγκάλαις
'υναῖκα καίπερ οὐκ ἔχων ἔχειν,
ν μέν, οἶμαι, τέρψιν, ἀλλ' ὅμως βάρος
ἀπαντλοίην ἄν· ἐν δ' ὀνείρασι
ά μ' εὐφραίνοις ἄν. ἡδὺ γὰρ φίλους

348. τὸ σὸν δέμας bcd.
355. φίλους BC. φίλοις abcd. De *BC* parum constat.

ab Euripide, veluti Hec. ῶν τεθνηκότων ἄλις. cl. 70: ἄλις γὰρ τῶν τεθνηγλος. Phoen. 1749: ἄλις ων ἐμῶν. Helen. 142: μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω d. ib. 1099: ἄλις δὲ λύ- μ' ἐλυμήνω πάρος κτἑ. : ἄλις δὲ μόχθων, οὓς ἐμεν πάρος. Herc. Fur. 1394: δ' ἄλις, ut iam externa orarma requirere videatur, ut us ἄλις δὲ παίδων per se. ph. Oed. Col. 1020: ἄλις λό- Cum, ubi significaverat s sibi satis esse liberoliicere debebat, ne invii nasceretur, se optare, tum eorum sibi capere ant di. Similiter in Meaitur Iason v. 558: ἄλις γῶτες, οὐδὲ μέμφομαι. R. K.

36. πένθος — τὸ σόν] ὑπὲρ σοῦ. Aesch. Pers. ν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς. Soph. 3: τἀμὰ νουθετήματα. not. ad Helen. 1236. De temporibus dixit Kirchis de Fun. Rom. IV. LUGK.

37. Hesychius: Αἰών· τῶν ἀνθρώπων, ὁ τῆς ρόνος. Similiter Apollo- Lex. Hom. p. 17, 11. Cf. v. 475. Bacch. 92. 395. Aesch. Agam. 537. al. PFLUGK.

V. 340. τὰ φίλτατα] vitam. Vide adn. ad Med. 16. PFLUGK.

V. 346. Λίβυν αὐλὸν appellat etiam Herc. F. 680. Hel. 170. ubi v. adn. — λακεῖν, ᾆσαι. Hipp. 54: πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ προςπόλων ὀπισθόπους Κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν τιμῶν θεὸν Ὕμνοισιν.

V. 348. τεκτόνων] statuariorum. Haec eius vocis significatio notata ab Hermanno etiam in Soph. Trach. 767: καὶ προςπτύσσετο Πλευραῖσιν ἀρτίκολλος ὥςτε τέκτονος Χιτὼν ἅπαν κατ' ἄρθρον. Confer etiam Aeschylum in Supplicibus v. 286. PFLUGK.

V. 352. Helen. 35: καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν, Κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων; ubi v. adnot. — οἶμαι est sane. PFLUGK.

V. 354. Hunc locum, ut monuit H. Stephanus Thes. I. p. 467., respexit Hesych.: ἀπαντλοίην ἄν· ἐπικουφίσαιμι ἄν. [Blomfield. comparat Aesch. Prom. 84: τί σοι Οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;] PFLUGK.

κἀν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον.
εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
ὥςτ' ἢ κόρην Δήμητρος ἢ κείνης πόσιν
ὕμνοισι κηλήσαντά σ' ἐξ Ἅιδου λαβεῖν,
κατῆλθον ἄν, καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων
οὔθ' οὑπὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων
ἔσχον, πρὶν εἰς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον.
ἀλλ' οὖν ἐκεῖσε προςδόκα μ', ὅταν θάνω,
καὶ δῶμ' ἑτοίμαζ' ὡς συνοικήσουσά μοι.
ἐν ταῖσιν αὐταῖς γάρ μ' ἐπισκήψω κέδροις
σοὶ τούςδε θεῖναι πλευρά τ' ἐκτεῖναι πέλας
πλευροῖσι τοῖς σοῖς· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἴην τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν ἐγώ σοι πένθος ὡς φίλος φίλῳ

V. 358. ὥςτ' ἢ Reiskius. ὡς τὴν libri.
V. 364. συνοικήσουσά μοι bcd.
V. 366. Ald. σοὶ, τάςδε θεῖναι πλευρὰς ἐκτεῖναι πέλας [e B., in quo est: σοὶ τάσδε θεῖναι πλευράς τ' ἐκτεῖναι πέλας.] Emendavit Piersonus Verisim. p. 69. accedentibus postea codd. De voc. πλευρὰ conf. Porson. ad Hecub. 820. ad Or. 217. Elmsl. ad Heracl. 824. Herm. ad Soph. Ai. 1389. PFLUGK.

V. 356. ὅντιν' ἂν παρῇ χρ.] scil. ὁ φίλος. A plurali ad singularem transiit, ut in Phoen. 350. Aesch. Eum. 332: Θνατῶν τοῖσιν αὐτουργίαι συμπέσωσιν μάταιοι, Τοῖς ὁμαρτεῖν, ὄφρ' ἂν Γᾶν ὑπέλθῃ· θανὼν δ' οὐκ ἄγαν ἐλεύθερος. Aristoph. Pac. 640. Eccles. 699. Cf. adn. ad Hecub. 1189. PFLUGK.

V. 357. Comparant Iph. A. 1211: Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον, Πείθειν ἐπᾴδουσ', ὥςθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας, Κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην, Ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον. Adde Med. 543. PFLUGK.

V. 359. Hesychius: κηλεῖ: πραΰνει, θέλγει, πείθει. Illustravit hoc vocabulum Wyttenbachius ad Eunap. T. II. p. 97. Iacobsius ad Athen. p. 264. PFLUGK.

V. 362. ἔσχον] ἐκώλυον. Soph. Oed. Col. 428: οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον οὐκ ἔσχον. 887: ἐκ τίνος φόβου ποτὲ Βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ; De plurali cf. Hecub. 89. Aesch. Suppl. 730: Ἴσως γὰρ ἢ κῆρυξ τις ἢ πρέσβυς μόλοι, Ἄγειν θέλοντες, ῥυσίων ἐφάπτορες. Schaef. Mel. crit. p. 27. — σὸν βίον, te vivam. Bacch. 1339: μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον. PFLUGK.

V. 363. ἐκεῖσε προςδόκα μ'] Recte Monkius: exspecta me illuc venturum. Dictum ut ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι. V. Herm. ad Vig. p. 876. PFLUGK.

V. 365. ἐν ταῖσιν αὐταῖς —κέδροις] Or. 1051: καὶ μνῆ-

συνοίσω τῆςδε· καὶ γὰρ ἀξία.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ἰες, αὐτοὶ δὴ τάδ' εἰςηκούσατε
λέγοντος μὴ γαμεῖν ἄλλην τινὰ
ἐφ' ὑμῖν, μηδ' ἀτιμάσειν ἐμέ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ʼ γέ φημι καὶ τελευτήσω τάδε.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ςδε παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

, φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

γενοῦ τοῖςδ' ἀντ' ἐμοῦ μήτηρ τέκνοις.

372. ἄλλην τινά. Sic e melioribus libris iam olim scriben- docui in Nov. annal. philol. et paedag. vol. XIX. p. 295. am scripturam etiam Scholiasta ad v. 375. adnotans: ἐπὶ πρὸς τὸ μὴ εἰσαγαγεῖν ἄλλην τινά conf. infra v. 432 sq. gebatur ἄλλην ποτέ, quod est in [B]C.
373. πολλή μ' ἀνάγκη Monkius scribi voluit, quem confu- Hermannus ad Soph. Trachin. 295. p. 55. ed. alt. Vide ı. exeget.

ϑ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα. 1141: ἀλλ' ἀντὶ κέ- ριβόλων τε λατρων Ἐν ψαι. cfr. Kirchmann. I. 8. — Mox dativus et a ταῖσιν αὐταῖς. cf. 93: κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδέ ν λέγω. El. 320: ἐς ταὐ- ιν ἅρματ' ἐκφοιτᾷ πατρί. δε, scil. τοὺς παῖδας. K.

7. Aristophanis pa- Acharn. 893: μηδὲ γὰρ οτε Σοῦ χωρὶς εἴην ἐν- νωμένης notavit Brun- PFLUGK.

). συνοίσω] Xenoph. I. 6, 20: ᾤμην, ὦ ἄνδρες, λλον συμφέροιμι τούτῳ πενίαν, τοσούτῳ μᾶλλον ιλον μοι ἔσεσθαι, ὁπότε ίη. cfr. ad Med. 13. PFLUGK.

V. 374. καὶ νῦν γέ φημι] Similiter, uti notavit Monkius, El. 1057: Καὶ νῦν γέ φημι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον. PFLUGK.

V. 375. ἐπὶ τοῖςδε] hac condicione. Phoen. 1240: ἐπὶ τοῖςδε δ' ἐσπείσαντο. Aristoph. Plut. 1169: οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰςίω; Ran. 597: δέχομαι τὸν ὅρκον, κἀπὶ τούτοις λαμβάνω. Vide ad Helen. 1234. PFLUGK.

V. 376. De loco particulae γὲ monitum ad Helen. 136. cf. Hecub. 1004: μάλιστα, διὰ σοῦ γ'· εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ. Hippol. 1394: ὦ τλῆμον, ἔστι σοί γε φιλτάτη θεῶν. Infra v. 524. PFLUGK.

V. 377. Dionys. Hal. A. R.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

πολλή γ' ἀνάγκη σοῦ γ' ἀπεστερημένοις.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ὦ τέκν', ὅτε ζῆν χρῆν μ', ἀπέρχομαι κάτω.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οἴμοι, τί δράσω δῆτα σοῦ μονούμενος;

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

χρόνος μαλάξει σ'· οὐδέν ἐσθ' ὁ κατθανών.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἄγου με σὺν σοί, πρὸς θεῶν, ἄγου κάτω.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήσκοντες σέθεν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ δαῖμον, οἵας συζύγου μ' ἀποστερεῖς.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀπωλόμην ἄρ', εἴ με δὴ λείψεις, γύναι.

V. 379. ζῆν χρή μ' BCbd. χρῆν μ' ac. μ' ἐχρῆν *BC*.
V. 386. ἀπωλόμην ἄν BC. δή om. *B*.
V. 389. χαιρέτω *BC*.
V. 391. προλείπεις με. BCabcd*B*. Correctum in *C* et Ald.

VIII. 51: *οὐ μήτηρ μόνον, ἀλλὰ καὶ πατὴρ καὶ τροφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ πάντα τὰ φίλτατά σοι γενομένη.* Phalaris Epist. I. p. 4. ed. Lips.: *ὅτι σὺ ἀμφότερα καὶ μήτηρ αὐτῷ καὶ τροφὸς καὶ πατὴρ ἐγένου.* Eurip. Hecub. 281. ibiq. adnot. His contende Aeschyli Choëph. v. 236 sqq. et mirare os viri magniloquum. PFLUGK.

V. 378. Particula *γὲ* quominus bis in eadem sententia ponatur, nec ratio nec usus obstat, siquidem, ut hoc loco, ad diversas voces spectat. Lege Lobeckii adnot. ad Ai. p. 303. A. Matth. ad Eur. Phoen. 554. PFLUGK. Vide quae dixi ad Devar. vol. II. p. I. p. 320 sqq., ubi p. 322. etiam huius loci ratio habita est. R. K.

V. 379. *ὅτε ζῆν χρῆν μ'*] Etsi haec parum suavis scriptura ad sonum est, tamen eam Euripidi eiusque popularibus non displicuisse argumento est quod similiter infra dicit v. 939: *ὃν οὐ χρῆν ζῆν.* PFLUGK.

V. 381. *μαλάξει σε*] remissius te dolere faciet. cfr. v. 1085. Or. 1198. Soph.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ὡς οὐκέτ' οὖσαν οὐδὲν ἂν λέγοις ἐμέ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὄρθου πρόσωπον, μὴ λίπῃς παῖδας σέθεν.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

οὐ δῆθ' ἑκοῦσά γ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ τέκνα.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

οὐδέν εἰμ' ἔτι.

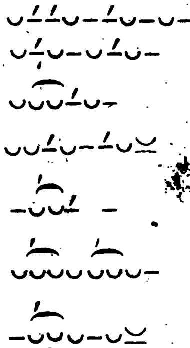
ΑΔΜΗΤΟΣ.

τί δρᾷς; προλείπεις;

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

χαῖρ'.

V. 393 sq.

Ai. 594. Plutarch. Cat. Min. p. 791. Ἐ⟨π⟩ὶ ὑμέτερον, εἶπεν, ἔργον αἰδοῦντα τοῦτον μαλάξαι καὶ μεταφέρισαι πρὸς τὸ συμφέρον. PFLUGK.

V. 383. Verbi ἀρκεῖν eandem, quam hoc loco, iuncturam habes Rhes. 329: ἀρκοῦμεν οἱ σώζοντες Ἴλιον πάλαι. Suppl. 511: [illegible]μέσας ἣν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος. Alibi participium articulo caret, ut Orest. 1592: ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων. Iph. Aul. 1418: ἡ Τυνδαρὶς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ μάχας Ἀνδρῶν τιθεῖσα καὶ φόνους. Et ex his quidem et talibus superiorum exemplorum ratio demum perspicitur. PFLUGK.

V. 385. σκοτεινόν] i. e. σκότῳ βαρύνεται. Soph. Trach. 106: οὔποτ' εὐνάζειν ἀδακρύτων βλεφάρων πόθον. Aiac. 69: ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους αὐγὰς ἀπείρξω. Quibus locis vid. Herm. PFLUGK.

V. 387. Οὐδὲν εἶναι est mortuum esse. Soph. Phil. 1217: ἔτ' οὐδέν εἰμι. Constructio autem verborum eadem, qua usus est Soph. Trach. 289: φρόνει νιν ὡς ἥξοντα. Philoct. 253: ὡς

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀπωλόμην τάλας.

ΧΟΡΟΣ.

βέβηκεν, οὐκέτ' ἔστιν Ἀδμήτου γυνή.

ΕΥΜΗΛΟΣ.

ἰώ μοι τύχας. μαῖα δὴ κάτω στρ.
βέβακεν, οὐκέτ' ἔστιν, ὦ
πάτερ, ὑφ' ἡλίῳ.
προλιποῦσα δ' ἀμὸν βίον
ὠρφάνισεν τλάμων.
ἴδε γὰρ ἴδε βλέφαρον
καὶ παρατόνους χέρας.
ὑπάκουσον, ἄκουσον, ὦ
μᾶτερ, ἀντιάζω σ'

⏑⏑–́⏑⏑–⏑–
–́⏑–⏑––
⏑–́⏑–́–́⏑̄
* ⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
–́⏑⏑–⏑–⏑̄

V. 393. ἰώ μοι δὴ τύχας bcd. ἰώ μοί μοι. C. Tum δὲ pro δὴ C.

V. 394. βέβακεν BCcd.C. βέβηκεν B.

V. 395. ὑφ' ἡλίῳ BCcd. ὑφ' ἁλίῳ [B]C. Vide de ea re quae dixi supra ad v. 131. de verbo πλῆκτρον.

μηδὲν εἰδότ' ἴσθι μ' ὧν ἀνιστορεῖς. 415: ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει. Aesch. Agam. 630: λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας. Matth. Gr. §. 569. 5. PFLUGK.

V. 393. μαῖα] vulgo nutricem, hic matrem significat. Ἰὼ γαῖα μαῖα dixit Aeschylus Choëph. 70., quod Eurip. Hipp. 601: ὦ γαῖα μῆτερ. Cfr. quem Monkius laudavit, Eustath. ad Il. ξ. p. 971, 37. PFLUGK.

V. 396. ἀμὸν βίον] i. e. ἐμὸν β. Cfr. Buttm. Gr. ampl. Vol. I. p. 299. Blomf. gloss. ad Aesch. Sept. 413. Nitzsch. ad Hom. Od. I, 397. Sophocles Trachin. 941: κλαίων, ὁθούνεκ' ἐκ δυοῖν ἔσοιθ' ἅμα πατρός τ' ἐκείνης τ' ὠρφανισμένος βίον, ubi recipienda videtur Wakefieldii coniectura βίου. PFLUGK. Conf. quae ad eum Sophoclis locum nuper adnotavit G. Hermannus etiam Alcestidis loci memor p. 138 sq. ed. alt. R. K.

V. 398. ἴδε βλέφαρον] Corripitur brevis syllaba, quamvis subsequentibus βλ. litteris, raro usu, sed tamen non sine exemplo. Bacch. 1301 (1307): ὦ δῶμ' ἀνέβλεπεν, ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον, ubi vid. Herm. Item ante γλ brevis non producitur. Electr. 1014 (1009), ubi v.

ἐγώ, μᾶτερ, ἐγὼ
.... καλοῦμαι ὁ σὸς ποτὶ σοῖσι πί-
τνων στόμασιν νεοσσός.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

τὴν οὐ κλύουσαν οὐδ' ὁρῶσαν· ὥςτ' ἐγὼ
καὶ σφὼ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπλήγμεθα.

ΕΥΜΗΛΟΣ.

νέος ἐγώ, πάτερ, λείπομαι φίλας — ἀντιστρ.
μονόστολός τε ματρός· ὢ
σχέτλια δὴ παθὼν
ἐγὼ ἔργα ...., σύ τε,
σύγκασί μοι κούρα,
.... συνέτλας·

V. 401 sqq. ἀντιάζω σ' ἐγὼ μᾶτερ ἐγὼ καλοῦμαι σ' ὁ BCbcd. ἀντιάζω ἐγώ σ' ἐγὼ μᾶτερ καλοῦμαι ὁ *BC*. Reliquimus quod in optimis libris est, non tamen ut sanum putemus.

V. 403. πιτνῶν libri, πίτνων Monkius.

V. 404. τήν γ' οὐ κλύουσαν sine idonea causa scribi voluit G. Hermannus, quem secutus erat Pflugkius. Asyndeton est etiam fortius. Postea pro ὥςτ' ἐγὼ Kirchhoffius scribi vult ὡς ἐγώ.

V. 406. λείπομαι πάτερ BCcd. πάτερ λείπομαι. [*B*]*C*.

V. 407. τε om. BCbcd.

V. 409. Lacunae signa ab Hermanno sunt. Ab eodem σύ τε σύγκασί μοι κούρα pro eo, quod in libris est: ἐγὼ ἔργα σύ τέ μοι κούρα.

Seidler. Cfr. Elmsl. ad Med. 88. PFLUGK.

V. 400. ὑπάκουσον, ἄκουσον] Simplex composito subicitur de more. Orest. 149: πρόςθ' ἀτρέμας, ἀτρέμας ἴθι. v. 181: οἰχόμεθ', οἰχόμεθα. v. 1465: ἀνίαχεν, ἴαχεν οἴμοι. Hecub. 167. Med. 1252 (1219)., ubi ista Elmsleius quoque contulit. PFLUGK. Adeo ter idem verbum, quo maior perseveratio in eadem actione significaretur, positum est, ut in Bacch. 1063: κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον. et expressa haec repetitio etiam ab antiquioribus poëtis Latinis est, ut in illo Pacuviano apud Ciceronem Disputat. Tuscul. II, 21, 50: Retinete, tenete, opprimit ulcus. Vide quae dixi ad Ciceronis l. c. p. 240. et ad Med. p. 119. ed. II. R. K.

V. 403. νεοσσός] Androm. 441: ἦ καὶ νεοσσὸν τόνδ' ὑπὸ πτερῶν σπάσας, ubi vid. adnot. PFLUGK.

V. 406. λείπομαι] i. q. στεροῦμαι. Suppl. 774: ὧν λελειμμένος τάλας Ἔρημα κλαίω. Ion. 680: αὐτὴ δ' ἄπαις ἦ καὶ λελειμμένη τέκνων. Electr. 1309: τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι, καί σ' ἀπολείψω, σοῦ λειπόμενος. PFLUGK.

. . . . . ὦ πάτερ,
ἀνόνατ' ἀνόνατ' ἐνύμ-
φευσας, οὐδὲ γήρως
ἔβας τέλος σὺν τᾷδ'·
ἔφθιτο γὰρ πάρος, οἰχομένας δὲ σοῦ,
μᾶτερ, ὄλωλεν οἶκος.

ΧΟΡΟΣ.

Ἄδμητ', ἀνάγκη τάςδε συμφορὰς φέρειν·
οὐ γάρ τι πρῶτος οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν
γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· γίγνωσκε δέ,
ὡς πᾶσιν ἡμῖν κατθανεῖν ὀφείλεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἐπίσταμαί τε κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε

V. 412. ἀνόνατ' ἀνόνατ'] ἀνόνητ' ἀνόνητ' BC. In ceteris libris ἀνόνατα aut semel aut bis scriptum est.

V. 416. 418. Ἄδμητ' — ἤμπλακες habet Schol. ad Hippol. 828. 889.

V. 424. habet Schol ad Aesch. Choëph. v. 148.

V. 426. Valckenarius ad Phoen. 375. e cod. Fl. A. protulit probavitque πένθους, coll. Phoen. 1723. Andr. 655. Cycl.

V. 412. ἀνόνατ' — ἐνύμφευσας] El. 507: ἀνόνητ' ἔθρεψας. Νυμφεύειν h. l. est idem quod γαμεῖν, ut Med. 313. 625. Ion. 819. — Mox γήρως τέλος poëtica circumscriptione dictum, ut ἥβης τέλος Med. 920. Vide Tafel. Dilucidd. Pind. vol. I. part. I. p. 83. 94. 459. PFLUGK.

V. 417. οὐ γάρ τι πρῶτος] De hoc consolationis genere vid. ad Helen. 464. PFLUGK. Adde Cic. Disp. Tusc. III, 33, 79. et quae ibi adnotavimus p. 372. R. K.

V. 421. προςέπτατο] Similiter Soph. Ai. 282: τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προςέπτατο; Hunc vel Euripideum versum respexit Aristophanes, si quidem scripsit quod coniecit Hermannus, Ran. v. 309: οἴμοι, πόθεν μοι τὰ κακὰ τάδε προςέπτατο. PFLUGK.

V. 422. ἀλλ' ἐκφορὰν γάρ] ταφὴν interpretantur Suid. Hesych. Confert Monkius Aesch. Theb. 1026. Aristoph. Plut. 1008. Eccles. 926: ἐκφορὰν τίθεσθαι poëtice pro ἐκφέρειν. Vide Wunder. ad Soph. O. C. 462. PFLUGK.

V. 424. παιᾶνα] naeniam funebrem, per euphemismum sic dictam, ut recte monuit Monkius, conferens Aesch. Choëph. 149: παιᾶνα τοῦ θανόντος ἐξαυδωμένας. Sept. 866. Agam. 654. Eurip. Troad. 578. Adde El. 143. Suppl. 773. Iph. T. 183. C. O. Müller. Dor. I. p. 298. — τῷ κάτωθεν ἀ. θεῷ. pro τῷ κάτω ἀ. θ. Soph. 601: ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις. Iph. T. 4[illegible]: σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει Ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς. et v. 1388: Ἔχομεν γὰρ ὥνπερ

ιταί· εἰδὼς δ' αὔτ' ἐτειρόμην πάλαι.
κφορὰν γὰρ τοῦδε θήσομαι νεκροῦ,
:ε καὶ μένοντες ἀντηχήσατε
ι τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ.
δὲ Θεσσαλοῖσιν, ὧν ἐγὼ κρατῶ,
ις γυναικὸς τῆσδε κοινοῦσθαι λέγω
ξυρήκει καὶ μελαγχίμοις πέπλοις·
πά θ' οἳ ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας
;, σιδήρῳ τέμνετ' αὐχένων φόβην.
δὲ μὴ κατ' ἄστυ, μὴ λύρας κτύπος
ελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας·
ι τιν' ἄλλον φίλτερον θάψω νεκρὸν
ιὐδ' ἀμείνον' εἰς ἔμ'· ἀξία δέ μοι

). [Id e codd. Bc. recepit etiam Kirchhoffius]. Idem co- λέγω habet θέλω. [Idem habent bcd.] PFLUGK.

127. κάρα ξυρήκει coniècit Blomfieldius, motus Phoe- 374: σὲ δέρκομαι Κάρα ξυρηκὲς καὶ μελαγχίμους πέπλοις . Cfr. Electr. 335. PFLUGK. μελαγχίμοις πέπλοις re- cum Nauckio e codd. bc. μελαγχείμοις πέπλοις BC. με- ι στολῇ [B.] C.

Ἄξενον κόρον Συμπλη- ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν. 19: τἀνθένδε θέμενος εὖ. ονδος est inexora- cf. Hom. Il. I. 15: ιι ἀμείλιχος ἠδ' ἀδάμα- PFLUGK.

5. Λέγω est iubeo, ut 5. 1193. Troad. 1047. 1561. Herc. Fur. 332. οινοῦσθαι cum accu- oniuncti exemplum cita- thiae ex Ion. v. 609: νη τὰς συμφορὰς σοι. on. 857: συμφορὰν κοι- τήνδ'. —. Troad. 61: λόγους. Confer etiam : φίλων γὰρ ἄν τις ἂν πα- ῦ φόνον ἐκοινώνησέ σοι.

27. »De hac notissima consuetudine multa de- rchmannus de Fun. I, 13. 14.» MONK.

Cfr. adnot. ad Helen. 867. PFLUGK.

V. 428. »Spanhemius ad Callim. H. in Del. 113. notat equos singulares dictos fuisse κέλητας et μονίππους et ἀεθλί- ους et μονάμπυκας, Pindarum vero tres equestres ἀγῶνας desi- gnasse. Olymp. V, 15: Ἵπποις ἡμιόνοις τε μοναμπυκίᾳ τε, sci- licet quadrigis, bigis et equis singularibus. μονάμπυξ occurrit in Suppl. 586. 680.» MONK. Equos tonderi solitos in luctu Persarum, Thessalorum, Ale- xandri M. exemplo idem de- monstravit, coll. Herodot. IX. 24. Plutarch. T. I. p. 296, c. 704, E. PFLUGK.

V. 433. Heraclid. 316: ἄξιοί γ' ὑμῖν σέβειν. El. 1016: ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχῃ. Cfr. ad Hecub. 309. PFLUGK.

τιμᾶν, ἐπεὶ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ μόνη.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ Πελίου θύγατερ, στρ. α'.
χαίρουσά μοι εἰν Ἀΐδα δόμοισιν
τὸν ἀνάλιον οἶκον οἰκετεύοις.
ἴστω δ' Ἀΐδας ὁ μελαγχαίτας θεός. ὅ
ἐπὶ κώπᾳ

V. 434. τιμᾶν meliores libri omnes, τιμῆς B C. Tum Bd. λίαν Ca. μόνη [B.] C.

στρ. α'.

–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
– –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ – ⏑̄
⏑⏑ –́ ⏑⏑ – ⏑̄ –́ ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –
–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
–́ ⏑ – ⏑ – –
⏑⏑ –́ ⏑⏑ – ⏑ –́ ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – –
⏑⏑ – ⏑ – –

στρ. β'.

–́ ⏑⏑ – ⏑ –
⏑ –́ –́ ⏑⏑ – –
⏑⏑ –́ ⏑⏑ – ⏑ – –
. . . . .

V. 435 sqq. Chorus defunctam Alcestin quum valere iussisset, et se ipse consolatur summa mulieris apud posteros fama et Admeto simul commemoranda illius pietate quid sit agendum proponit. — Principio imitationem Homeri notavit Monkius, Il. ψ, 179: χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι. Retinuit autem raro quidem exemplo, nec tamen solus poëtarum tragicorum, Ionicam formam εἰν, qua etiam in Iph. A. 768. Troad. 821. et Soph. Phil. 685. usus est. Quid quod et Sophocl Antigona v. 1241. Br psisse in senario εἰν Ἀιδ μοις plerique omnes cons et idem ausum esse Eu verisimile est Herc. F Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' δον, πάτερ, ubi codd. ἐ ex Canteri coniectura δον. Cfr. Lobeck. a Ai. 614. — Loca caec rorum similiter infra v ἀνηλίους δόμους, et Her 607: ἀνηλίους μυχοὺς PFLUGK.

V. 443. λίμναν Ἀ

πηδαλίῳ τε γέρων
νεκροπομπὸς ἵζει,
πολὺ δὴ πολὺ δὴ γυναῖκ' ἀρίσταν
λίμναν 'Αχεροντίαν πορεύσας
ἐλάτᾳ δικώπῳ.
πολλά σε μουσοπόλοι ἀντιστρ. ά.
μέλψουσι καθ' ἑπτάτονόν τ' ὀρείαν

⏑⏑⏑–́–́⏑–⏑––
⏑⏑–́⏑⏑–⏑–⏑––
⏑⏑–́–́⏑–
⏑⏑–́⏑–⏑––̇
––́–––́––
–́⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑
–́⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑⏑–́⏑––
⏑–́–́⏒–́⏑––

V. 435. ἰώ BCbcdB. ὦ C.
V. 436. ειν ἀΐδαο δόμοις BC. ειν ἀΐδαο δόμοισι a. ἐν ἀΐδαο όμοις b. ειν ἀΐδαο δόμοις c. ἐν ἀΐδαο δόμοις d. ἐν ἀΐδα δόμον B. ν ἀΐδου δόμοισιν C.
V. 437. ἰκετεύοις BC. οἰκετεύοις abcd. οἰκετεύεις C.
V. 439. ἀΐδας BCb. ἀΐδης [B] C. κώπῃ Bcd. κώπᾳ [B] C.
V. 443. 'Αχεροντίαν] Sic meliores codd. 'Αχεροντείαν BC. chol. 'Αχερουσίαν. Utraque forma proba, ut docuit Monkius. fr. Aesch. Ag. 1169. Eur. Herc. F. 770. Aristoph. Ran. 71. PFLUGK.

ευσας] Participium pendet b ἴστω. Cfr. adnot. ad v. 150. ciat se longe optimam ulierem Acherontem raiecisse. Eadem verbi contructione Soph. Trach. 560: s τὸν βαθύῤῥουν ποταμὸν ὔηνον βροτοὺς Μισθοῦ 'πόοις χερσίν. Constat igitur rao Arrian. de Exp. Alex. L. 5, 11: ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐλέφαντς — διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην οταμὸν Κρατερῷ ἄγειν προσαξε, ubi bene rem egit Elendtius nihil movendo. Cfr. d Helen. 404. PFLUGK.

V. 446. ἑπτάτονος χέλυς, ἀντὶ τοῦ ἡ ἑπτάχορδος. Schol. Cfr. Herc. Fur. 683. Iph. T. 1129. Ion. 881. Pind. Pyth. II. 70. Nem. V, 24. Delect. Epigr. IX, 2: ἑπταμίτῳ κιθάρῃ. Horat. Carm. III. 11, 3: testudo resonare septem callida nervis. — "'Αλυροι ὕμνοι hic sunt carmina epica." HERM. Verum puto: Valckenarius quidem mirabiliter lapsus est, quum carmina lugubria intellexit, ad Phoen. 1034. PFLUGK.

χέλυν ἔν τ᾽ ἀλύροις κλείοντες ὕμνοις
Σπάρτᾳ, κύκλος ἀνίκα Καρνείου περινίσσεται
ὥρας
μηνὸς ἀειρομένας
παννύχου σελάνας,
λιπαραῖσί τ᾽ ἐν ὀλβίαις Ἀθάναις.
τοίαν ἔλιπες θανοῦσα μολπὰν
μελέων ἀοιδοῖς.
εἴθ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ μὲν εἴη, στρ. β΄.
δυναίμαν δέ σε πέμψαι
φάος ἐξ Ἀΐδα τεράμνων
καὶ Κωκυτοῦ τε ῥεέθρων
ποταμίᾳ νερτέρᾳ τε κώπᾳ.
σὺ γάρ, ὦ μόνα, ὦ φίλα γυναικῶν,
σὺ τὸν αὑτᾶς ἔτλας
πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμεῖψαι

V. 448. *κύκλος ἀνίκα Καρνείου περινίσσεται ὥρας*] Scripsit A. Kirchhoffius ex Hesychio, qui t. II. p. 926. adfert: *περινίσσεται ὥρας· περιέρχεται τὰς ὥρας.* In libris legitur *ὥρα*. Hinc vulgo de Scaligeri coniectura scriptum erat *κυκλὰς ἀνίκα Καρνείου περινίσσεται ὥρα.*

V. 457. *Ἀΐδα* BCbcd. *ἀΐδου B. ᾄδου C.*

V. 458. *καὶ Κωκυτοῦ τε ῥεέθρων*] Sic B. quod quoniam de versu antistrophico non constat, reliquimus cum Kirchhoffio. *Κωκυτοῦ τε ῥεέθρων* Cabcd. *καὶ κωκυτοῖς ῥεέθρων B. καὶ κωκυτοῖο ῥείθρων C.*

V. 460. *σὺ τὸν αὑτᾶς*] Sic emendavit Erfurdtius. *σὺ τὸν σαυτᾶς* [B] Cabcd. *σὺ τὸν ἑαυτᾶς B. σὺ καὶ τὸν σαυτῆς C.*

V. 462. *ἀΐδα* BCabcd. *ᾄδαο B. ἅδου C.* Mox *ἐπάνωθεν* BCabcd.

V. 448. *Σπάρτᾳ*] *ἐν Σπ.* cf. Matth. Gr. §. 406. b. De Carneorum festo inde ab Olympiade XXVI etiam musicis certaminibus celebri vide C. O. Müllerum in Dor. T. I. p. 355. T. II. p. 320. Wachsmuth. Hellen. Alterth. vol. II. 2. p. 257. PFLUGK.

V. 449. *κύκλος—περινίσσεται ὥρας*] Conf. Iphig. Aul. 717: *ὅταν σελήνης εὐτυχὴς ἔλθῃ κύκλος.* R. K.

V. 451. *παννύχου*] *ὅτε γὰρ πανσέληνός ἐστι, δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς φέγγει.* SCHOL.

V. 452. *λιπαραὶ* perpetuum ephitheton Athenarum, apud Pindarum Nem. IV, 18. Isthm. II, 20. Eurip. Troad. 801. Aristoph. Acharn. 639. PFLUGK.

V. 455. *ἐπ᾽ ἐμοί*] in mea potestate. Theocrit. Id. XV, 72: *οὐκ ἐπ᾽ ἐμὶν μέν, ὅμως δὲ φυλάξομαι.* Herodot. VIII, 29. PFLUGK.

ψυχᾶς ἐξ Ἅιδα. κοῦφα σοι
χθὼν ἐπάνωθε πέσοι, γύναι. εἰ δέ τι
καινὸν ἕλοιτο λέχος, πόσις ἦ μάλ' ἂν ἔμοιγ' ἂν εἴη
στυγηθεὶς τέκνοις τε τοῖς σοῖς.
ματέρος οὐ θελούσας ἀντιστρ. β'.
πρὸ παιδὸς χθονὶ κρύψαι
δέμας, οὐδὲ πατρὸς γεραιοῦ,
....
ὃν ἔτεκον δ', οὐκ ἔτλαν ῥύεσθαι,
σχετλίω, πολιὰν ἔχοντε χαίταν.
σὺ δ' ἐν ἥβᾳ νέᾳ
προθανοῦσα φωτὸς οἴχει.
τοιαύτας εἴη μοι κῦρσαι
συνδυάδος φιλίας ἀλόχου· τὸ γὰρ
ἐν βιότῳ σπάνιον μέρος· ἦ γὰρ ἂν ἔμοιγ' ἄλυπος
δι' αἰῶνος ἂν ξυνείη.

V. 464. *λέχος πόσις* libri meliores. *πόσις λέχος* [*B*] *C*. Mox ' *ἂν* BCabcd, quod receperunt Kirchhoffius et Nauckius. *μάλ'* *C*.

V. 469. *ἔτεκον κοὐκ B. ἔτεκον οὐκ C. ῥύεσθαι* BCabcd *ασθαι B.*

V. 471. *νέᾳ νέου B C.*

V. 473. *μοι* om. *B. κῦρσαι* Musgravius. *κυρῆσαι* libri. Mox *ίας* [B] Cab [*B*]. *φίλας C.* Dein *τὸ γὰρ* Erfurdtius. *τοῦτο γὰρ* i.

V. 474. *ἐν βιότῳ* libri meliores. *ἐν βίῳ B. ἔν γε βίῳ C.* *ὰρ ἂν ἔμοιγε ἄλυπος* BCbcd*B*. *ἦ γὰρ ἔμοιγ' ἄλυπος C.*

V. 477. *κιχάνω* libri. *κιγχάνω* Victorius.

V. 460. *ὦ φίλα γυναικῶν*] in Hipp. 848. Heracl. 567. eub. 716: *ὦ κατάρατ' ἀνδρῶν*, i vide. Callimachus h. Dian. 5: *ἆ δειλὸς βασιλέων*. PFLUGK.

V. 461. *τὸν αὑτᾶς*] i. e. *ωτῆς*. Vide ad Heracl. 141. 'LUGK.

V. 463. *κούφα σοι χθών*] it tibi terra levis!] Delect. igr. VIII, 3: *Παμμῆτορ γῆ,* *ρε, σὺ τὸν κάρος οὐ βαρὺν* *σὲ Αἰσιγένη καὐτὴ νῦν ἐπέχοις* *ἀβαρής*, ubi vide Iacobs. Eur. Hel. 851 seqq. PFLUGK.

V. 466. *ματέρος οὐ θελούσας*] Iungenda haec videntur cum superioribus, *σὺ τὸν αὑτᾶς ἔτλας πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμεῖψαι ψυχᾶς ἐξ Ἅιδα*: his interiecta ut in parenthesi addita sint. PFLUGK. Haec mihi ratio prorsus improbanda videtur, immo in versu eo, qui excidit, illud mihi repetitum fuisse videtur, Alcestin mortem pro coniuge obisse. R. K.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ξένοι, Φεραίας τῆςδε κωμῆται χθονός,
Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιγχάνω;

ΧΟΡΟΣ.

ἔστ' ἐν δόμοισι παῖς Φέρητος, Ἡράκλεις.
ἀλλ' εἰπέ, χρεία τίς σε Θεσσαλῶν χθόνα
πέμπει Φεραῖον ἄστυ προςβῆναι τόδε.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Τιρυνθίῳ πράσσω τίν' Εὐρυσθεῖ πόνον.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ ποῖ πορεύει; τῷ προςέζευξαι πλάνῳ;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Θρῃκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς οὖν δυνήσει; μῶν ἄπειρος εἶ ξένου;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἄπειρος· οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα.

V. 479. *πόλιν* pro *χθόνα* BC.

V. 480. *Φεραῖον* BC. Schol. *φεραίων* BC. Mox *πόνῳ* pro *πόνον* BC.

V. 479. Soph. Philoct. 236: *τίς σ', ὦ τέκνον, προσέσχε, τίς προςήγαγεν χρεία;* PFLUGK.

V. 481. Herculem et Eurystheum satis constat promiscue a poëtis tragicis Argivos et Mycenaeos Tirynthiosve dici. Qua de re dixit Elmsleius ad Heracl. 164. Hermannus ad Soph. El. 4. PFLUGK.

V. 482. Monkius ex coniectura scripsit *ποῖ καὶ πορεύει;* contra quem Hermannus disputans: "*Καὶ* in principio positum» inquit "mirantis rem novam est, ideoque saepe obiicientis. Postponitur autem, ubi de facto ipso iam constat, et tantum de eo, quod vocula interrogativa continetur, certiores fieri volumus, ut infra v. 834: *ποῦ καί σφε θάπτει;* Atqui ex Herculis verbis nihil de itinere eius aliquo constat, sed quum ille se Eurysthei quaedam mandata exsequi dicit, mirans chorus, quo eum ire Eurystheus iusserit, et quo, inquit, proficisceris?" PFLUGK.

V. 487. *ἀλλ' οὐδ' ἀπειπεῖν τοῖς πόνοις οἷόν τ' ἐμοί*] Quamquam negare non possumus dici ab Euripide hoc quoque loco potuisse *ἀπειπεῖν τοὺς πόνους*, ut dixit in Herc. Fur. 1311 sq.: *ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην, ὧν οὔτ' ἀπεῖπον οὐδέν' οὔτ' ἀπ' ὀμμάτων ἔσταξα πηγάς κτέ.* similiterque in Suppl. 343: *οὔκουν ἀπαυδᾶν δυνατόν ἐστί μοι πόνους*, tamen quum in libris optimis non accusativus *τοὺς πόνους*, verum dativus *τοῖς πόνοις* scriptus sit, dubitare non possumus quin Euripides hic illud potius scripsisse videatur. Nam paullo immutata sententiae ratione recte hoc quoque dici poterat, eodemque modo non solum *ἀπειπεῖν* aliis locis dictum

ΧΟΡΟΣ.

ἔστιν ἵππων δεσπόσαι σ' ἄνευ μάχης.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐδ' ἀπειπεῖν τοῖς πόνοις οἷόν τ' ἐμοί.

ΧΟΡΟΣ.

ν ἄρ' ἥξεις ἢ θανὼν αὐτοῦ μενεῖς.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

νδ' ἀγῶνα πρῶτον ἂν δράμοιμ' ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ.

ἂν κρατήσας δεσπότην πλέον λάβοις;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ς ἀπάξω κοιράνῳ Τιρυνθίῳ.

ΧΟΡΟΣ.

ἱμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.

482. προσέζευξαι libri meliores. συνέζευξαι BC.
487. τοῖς πόνοις BCabcd. πόνοις om. articulo B. μὴν πόνους C.
488. μένεις B. μενεῖς [B] C.

uti in Hec. 923: τάλαιν', ἄλγει. et ap. Platon. p. 243. A: τούτῳ ἀπει- verum etiam ἀπαγορεύ- ἀπαγορεύειν τῷ πολέμῳ ›nis Menex. p. 245. B. ύειν γῆρᾳ apud Xenoph. equ. I, 2., et ἀπαυδᾶν, ;urip. Andr. 87: ὁρᾷς; ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς. ιδᾶν πόνοις in Anthol. d. 87. Nam quod Pflug- m comparavit ex huius v. 737. ἑστίαν ἀπειπεῖν νίαν ἀπειπεῖν, haec alius generis sunt. R. K.
88. Ion. v. 1038. a ιo citatus: οὔποθ' ἵξε- ινὰς 'Αθήνας, κατθανὼν ; μενεῖ. PFLUGK.
9. Or. 878: ἀγῶνα θα- δραμούμενον. Iph. Aul. ειvοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖ- ῖ δραμεῖν. Cfr. Val- ad Herodot. VII, 57. Schaef. ad L. Bosii Ellips. p. 120. 122. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 896. PFLUGK.

V. 493. εἰ μή γε] nisi forte. Vide ad Heracl. 273. Dindorf. praef. Demosth. p. V seq. Fritzsch. Quaest. Lucian. Praef. p. XXX. ad. D. D. p. 57. PFLUGK.

V. 494. ἀρταμοῦσι] μαγειρεύουσιν· ἄρταμος γὰρ λέγεται ὁ μάγειρος. Schol. ἀρταμοῦσιν: ἐσθίουσιν. Hesych. De aquila Promethei iecur atterente Aeschylus Prom. 1059: διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος, ubi v. Blomf. gloss. et Valck. ad Herod. VII, 181. Equorum quas dicit Eurip. λαιψηρὰς γνάθους apte comparavit Wuest. cum anguium, quos Herculi infanti noverca immisit, ὠκείαις γνάθοις apud Pind. Nem. I, 42. PFLUGK.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἄνδρας ἀρταμοῦσι λαιψηραῖς γνάθοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων, λέγεις.

ΧΟΡΟΣ.

φάτνας ἴδοις ἂν αἵμασιν πεφυρμένας.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;

ΧΟΡΟΣ.

Ἄρεος, ζαχρύσου Θρῃκίας πέλτης ἄναξ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις,
σκληρὸς γὰρ ἀεὶ καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται·
εἰ χρή με παισὶν οὓς Ἄρης ἐγείνατο
μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
αὖθις δὲ Κύκνῳ, τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
ἀγῶνα πώλοις δεσπότῃ τε συμβαλῶν.

V. 497. *δὲ θρέψας* BCabcd. *θ'ὁ B. δ' ὁ C.* Schol.: *ὁ* [...] *τοὺς ἵππους τίνος ἐστὶ πατρὸς παῖς.*
V. 498. *πέλλης* BC. *πέλτης* ceteri.
V. 500. *αἱ εἰ* BC. *ἂν B.*
V. 501. *οὓς* libri meliores omnes. *οἷς* [*B*] *C.*
V. 504. *συμβαλῶν* Lascaris. *συμβαλών* libri.

V. 498. Peltae Thraciae formam descripsit Schol. Vatic. Rhes. 311: *Πέλτη ἀσπίς ἐστιν ἴτυν οὐκ ἔχουσα, καθάπερ φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Θεσσαλῶν πολιτείᾳ γράφων οὕτως· Διελὼν δὲ τὴν πόλιν Ἀλεύας ἔταξε καὶ* (scr. *κατὰ*) *τὸν κλῆρον παρέχειν ἑκάστους, ἱππέας μὲν τεσσαράκοντα, ὁπλίτας* (fort. *πελταστὰς*) *δὲ ὀγδοήκοντα. Ἦν δὲ ἡ πέλτη ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα, ἐπίχαλκος, αἰγὸς δέρματι περιτεταμένη· καὶ ἄκοντα ἢ μικρὸν δόρυ πάντες ἐφόρουν, ὃ σχέδιον ἐκαλεῖτο.* Sic enim is locus corrigendus videtur. Omisit eum Neumannus in Aristotelis Rerumpubl. Re[...] 115. Dionys. Hal. A. [...] 70: *ἡ δ' ἐστὶ ῥαβδοειδεῖ [...] στενωτέρους ἔχοντι τοὺς [...]νας ἐμφερής, οἵας λέγον[...]ρειν οἱ τὰ Κουρήτων πα[...]λησιν ἐπιτελοῦντες ἱερά.* [...]rum, ut Hermannus [...] *Θρῃκίας πέλτης ἄναξ* si[...] h. l. regem populi [...] armati, ut Aesch. Pe[...] *κώπης ἄναξ*, ducem cl[...] Rhesi *τὰν ζάχρυσον πέλ[...]* morat quisquis scripsit [...]minem fabulam v. 37[...] adnot. ad Androm. 447. [...] 1039. PFLUGK.

V. 499. Suppl. 591: [...]

λλ' οὔτις ἔστιν ὃς τὸν Ἀλκμήνης γόνον
ἔσαντα χεῖρα πολεμίων πότ' ὄψεται.

ΧΟΡΟΣ.

ὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Ἄδμητος ἔξω δωμάτων πορεύεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

χαῖρ', ὦ Διὸς παῖ Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Ἄδμητε, καὶ σὺ χαῖρε, Θεσσαλῶν ἄναξ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

θέλοιμ' ἄν· εὔνουν δ' ὄντα σ' ἐξεπίσταμαι.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί χρῆμα κουρᾷ τῇδε πενθίμῳ πρέπεις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

θάπτειν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλω νεκρόν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀπ' οὖν τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.

V. 505. *τόκον* pro *γόνον* C.
V. 506. *πολεμίαν* Cd. «Praestat *πολεμίων*, quia simpliciter hostes designare vult, non impetum qui sit hostilis.» HERMANNUS.
V. 509. *Περσέως τ'* BC. Schol. Vulgo *Περσέως*.
V. 511. *εὔνουν* om. *δ'* BC.
V. 513. *μέλλων* C. *μέλων* C. Ceteri recte *μέλλω*.

ροστάσσω μένειν, Ἄδραστε, κάὶ μὴ ἀναμίγνυσθαι τύχας Τὰς ίς· ἐγὼ γὰρ δαίμονος τοῦ-οῦ μέτα Στρατηλατήσω κλει-ῖς ἐν κλεινῷ δορί. Cfr. Ta-l. ad Pind. Vol. I. p. 314. 6. PFLUGK.

V. 500. *πρὸς αἶπος*] Vide not. ad Helen. 1443. PFLUGK.

V. 502. Lycaonis Martis filii a videtur nisi hoc loco men-i fieri. [Lycaonem Mercurii ium habet Schol. ad Theocr. 124. R. K.] De Cycno cfr. erc. F. 391. Hesiod. Scut. 7. Hygin. Fab. 31. PFLUGK.

V. 503 sq. *ἔρχομαι — μβαλῶν*] De partic. fut. vide Matth. Gr. §. 559. c. Infra v. 1141: *ποῦ τόνδε Θανάτῳ φῇς ἀγῶνα συμβαλεῖν;* Med. 44: *συμβαλὼν ἔχθραν τις αὐτῇ*, ubi vide adn. PFLUGK.

V. 509. Schol.: *Περσέως Ἠλεκτρύων, οὗ Ἀλκμήνη, ἧς Ἡρακλῆς.* Hinc Alcmena *Περσήϊον αἷμα* Theocrito XXIV, 72. PFLUGK.

V. 511. *θέλοιμ' ἄν*] sc. *χαίρειν*. Cfr. Hecub. 430. et adnot. Mox *τί χρῆμα* est quare? vide ad Hecub. 971. *πρέπεις*, insignis es [aut: appares], ut v. 1050. vide ad Helen. 1204. PFLUGK.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἄνδρας ἀρταμοῦσι λαιψηραῖς γνάθοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων, λέγεις.

ΧΟΡΟΣ.

φάτνας ἴδοις ἂν αἵμασιν πεφυρμένας.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;

ΧΟΡΟΣ.

Ἄρεος, ζαχρύσου Θρῃκίας πέλτης ἄναξ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις,
σκληρὸς γὰρ ἀεὶ καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται·
εἰ χρή με παισὶν οὓς Ἄρης ἐγείνατο
μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
αὖθις δὲ Κύκνῳ, τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
ἀγῶνα πώλοις δεσπότῃ τε συμβαλῶν.

V. 497. *δὲ θρέψας* BCabcd. *θ' ὁ* *B*. *δ' ὁ* *C*. Schol.: *ὁ τοὺς ἵππους τίνος ἐστὶ πατρὸς παῖς.*
V. 498. *πέλλης* BC. *πέλτης* ceteri.
V. 500. *αἰ εἰ* B*C*. *ἂν* *B*.
V. 501. *οὓς* libri meliores omnes. *οἷς* [*B*] *C*.
V. 504. *συμβαλῶν* Lascaris. *συμβαλών* libri.

V. 498. Peltae Thraciae formam descripsit Schol. Vatic. Rhes. 311: *Πέλτη ἀσπίς ἐστιν ἴτυν οὐκ ἔχουσα, καθάπερ φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Θεσσαλῶν πολιτείᾳ γράφων οὕτως· Διελὼν δὲ τὴν πόλιν Ἀλεύας ἔταξε καὶ* (scr. *κατὰ*) *τὸν κλῆρον παρέχειν ἑκάστους, ἱππέας μὲν τεσσαράκοντα, ὁπλίτας* (fort. *πελταστὰς*) *δὲ ὀγδοήκοντα. Ἦν δὲ ἡ πέλτη ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα, ἐπίχαλκος, αἰγὸς δέρματι περιτεταμένη· καὶ ἄκοντα ἢ μικρὸν δόρυ πάντες ἐφόρουν, ὃ σχέδιον ἐκαλεῖτο.* Sic enim is locus corrigendus videtur. Omisit cum Neumannus in Aristotelis Rerumpubl. Re 115. Dionys. Hal. A. 70: *ἡ δ' ἐστὶ ῥαβδοειδεῖ στενωτέρους ἔχοντι τοὺς νας ἐμφερής, οἵας λέγον ρειν οἱ τὰ Κουρήτων π λησιν ἐπιτελοῦντες ἱερά.* rum, ut Hermannus *Θρῃκίας πέλτης ἄναξ* si h. l. regem populi armati, ut Aesch. Pe *κώπης ἄναξ*, ducem c Rhesi *τὰν ζάχρυσον πέλ* morat quisquis scripsit minem fabulam v. 37 adnot. ad Androm. 447. 1039. PFLUGK.

V. 499. Suppl. 591:

ούτις ἔστιν ὃς τὸν Ἀλκμήνης γόνον
ντα χεῖρα πολεμίων πότ' ὄψεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἢν ὅδ' αὐτὸς τῆςδε κοίρανος χθονὸς
ος ἔξω δωμάτων πορεύεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ Διὸς παῖ Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ε, καὶ σὺ χαῖρε, Θεσσαλῶν ἄναξ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

' ἄν· εὔνουν δ' ὄντα σ' ἐξεπίσταμαι.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μα κουρᾷ τῇδε πενθίμῳ πρέπεις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ιν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλω νεκρόν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὴν τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.

505. τόκον pro γόνον *C*.
506. πολεμίαν Cd. « Praestat πολεμίων, quia simpliciter
signare vult, non impetum qui sit hostilis.» HERMANNUS.
509. Περσέως τ' BC. Schol. Vulgo Περσέως.
511. εὔνουν om. δ' *BC*.
513. μέλλων C. μέλων *C*. Ceteri recte μέλλω.

ιω μένειν, Ἄδραστε, κά-
ἀναμίγνυσθαι τύχας Τὰς
ὁ γὰρ δαίμονος τοὐ-
τα Στρατηλατήσω κλει-
κλεινῷ δορί. Cfr. Ta-
Pind. Vol. I. p. 314.
FLUGK.

0. πρὸς αἶπος] Vide
Helen. 1443. PFLUGK.

2. Lycaonis Martis filii
tur nisi hoc loco men-
[Lycaonem Mercurii
ibet Schol. ad Theocr.
R. K.] De Cycno cfr.
. 391. Hesiod. Scut.
gin. Fab. 31. PFLUGK.

3 sq. ἔρχομαι —
ῶν] De partic. fut. vide Matth. Gr. §. 559. c. Infra v. 1141: ποῦ τόνδε Θανάτῳ φῂς ἀγῶνα συμβαλεῖν; Med. 44: συμβαλὼν ἔχθραν τις αὐτῇ, ubi vide adn. PFLUGK.

V. 509. Schol.: Περσέως Ἠλεκτρύων, οὗ Ἀλκμήνη, ἧς Ἡρακλῆς. Hinc Alcmena Περσήϊον αἷμα Theocrito XXIV, 72. PFLUGK.

V. 511. θέλοιμ' ἄν] sc. χαίρειν. Cfr. Hecub. 430. et adnot. Mox τί χρῆμα est quare? vide ad Hecub. 971. πρέπεις, insignis es [aut: appares], ut v. 1050. vide ad Helen. 1204. PFLUGK.

ΑΔΜΗΤΟΣ.
ζῶσιν κατ᾽ οἴκους παῖδες οὓς ἔφυσ᾽ ἐγώ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.
πατήρ γε μὴν ὡραῖος, εἴπερ οἴχεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.
κἀκεῖνος ἔστι χἠ τεκοῦσά μ᾽, Ἡράκλεις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.
οὐ μὴν γυνή γ᾽ ὄλωλεν Ἄλκηστις σέθεν;

ΑΔΜΗΤΟΣ.
διπλοῦς ἐπ᾽ αὐτῇ μῦθος ἔστι μοι λέγειν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.
πότερα θανούσης εἶπας ἢ ζώσης ἔτι;

ΑΔΜΗΤΟΣ.
ἔστιν τε κοὐκέτ᾽ ἔστιν, ἀλγύνει δέ με.

ΗΡΑΚΛΗΣ.
οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ᾽· ἄσημα γὰρ λέγεις.

ΑΔΜΗΤΟΣ.
οὐκ οἶσθα μοίρας ἧς τυχεῖν αὐτὴν χρεών;

V. 519. ἐπ᾽ αὐτὴν BC. natum aut ex ἐπ᾽ αὐτῇ aut ex ἐπ᾽ αὐτῆς.
V. 520. ζώσης πέρι BC.
V. 521. ἀλγύνει τ᾽ ἐμέ BC.

V. 516. ὡραῖος] maturus ad moriendum. Phoen. 968: αὐτὸς δ᾽, ἐν ὡραίῳ γὰρ ἕσταμαι βίῳ, Θνήσκειν ἕτοιμος. Plutarch. Camill. p. 152, A: ἐτελεύτησε δὲ καὶ Κάμιλλος ἡλικίας μὲν ἕνεκα καὶ βίου τελειότητος ὡς εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ὡραῖος. Lycurg. p. 57, F. Xenoph. Agesil. X, 3. Aristides vol. I. p. 145. Dind. PFLUGK.

V. 521. Captatum ab Euripide genus hoc elegantiae, ut rem coniungendis contrariis enuntiet, ut adnotavimus ad Helenae v. 138: τεθνᾶσι κοὐ τεθνᾶσι. Proximo versui Monkius apposuit Hipp. 344: οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ᾽ ἃ βούλομαι μαθεῖν. PFLUGK.

V. 524. ὑφειμένην] ὑποστᾶσαν, cf. v. 36. De particula γε vide ad v. 376. PFLUGK.

V. 526. εἰς τόδ᾽ ἀναβαλοῦ auctore Wakefieldio Elmsleius in εἰς τότ᾽ mutari voluit, quod etiam si dici potuisset, quamquam usitata veterum Graecorum dicendi ratio minime recipit, vide Lobeck. ad Phryn. p. 46., tamen multo praestat quod est in libris scriptum εἰς τόδ᾽, ad id, i. e. usque dum ea res facta erit. Dicit autem εἰς τόδε, ut mortem significet, per eundem charientismum, per quem supra v. 143. vidimus dici εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει, et Latine: si quid ei accidisset, et multa id genus alia. R. K.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ντὶ σοῦ γε κατθανεῖν ὑφειμένην.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ν ἔτ' ἔστιν, εἴπερ ἤνεσεν τάδε;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πρόκλαι' ἄκοιτιν, εἰς τόδ' ἀναβαλοῦ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

' ὁ μέλλων κοὐκέτ' ἔσθ' ὁ κατθανών.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τό τ' εἶναι καὶ τὸ μὴ νομίζεται.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ε κρίνεις, Ἡράκλεις, κείνῃ δ' ἐγώ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

κ κλαίεις; τίς φίλων ὁ κατθανών;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

γυναικὸς ἀρτίως μεμνήμεθα.

526. ἆ ἆ Bcd.
527. τέθνηκεν ὁ μέλλων καὶ ὁ θανὼν οὐκ ἔτ' ἐστὶν B. ὁ μέλλων χὡ θανὼν οὐκ ἔστ' ἔτι C.
530. τίς οὖν B. τίς ἦν C. omisso φίλων.

3. Abhorret primo ad- particulas τε καὶ cum niungi. Illae enim duas sime copulant et ut co- quasi una efficiunt; hoc dirimit et alteram alteri tariam opponit. Vide ad Theogn. v. 91. t saepe, consuetudinis io docet. Aeschylus 63: ὅσον τό τ' ἄρχειν ουλεύειν δίχα. Sopho- ed. Col. 808: χωρὶς τό πολλὰ καὶ τὸ καίρια. uae collegit Fritz- Quaest. Luc. p. 130. K.

9. Comparant Suppl. ὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ 'α. Soph. Aiac. 1038: Ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα, Κεῖνος τὰ κείνου στεργέτω, κἀγὼ τάδε. Euenum in poët. gnom. Brunck. p. 191. ed. Lips. sive in Iacobsii Delect. Epigr. VII, 91: Καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ, λόγος ὡς ὁ παλαιός, Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστίν, ἐμοὶ δὲ τάδε, ubi v. adn. PFLUGK.

V. 531. «Sensus est: ut modo de muliere loquuti sumus, ita non vir est, sed mulier, quae est mortua. Observandum est in omni hoc colloquio studium, quo Admetus, ne aperte mentiatur, veritatem ambiguitate verborum celat.» HERM.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὀθνεῖος, ἢ σοὶ συγγενὴς γεγῶσά τις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὀθνεῖος, ἄλλως δ' ἦν ἀναγκαία δόμοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πῶς οὖν ἐν οἴκοις σοῖσιν ὤλεσεν βίον;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

πατρὸς θανόντος ἐνθάδ' ὠρφανεύετο.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

φεῦ.
εἴθ' εὕρομέν σ', Ἄδμητε, μὴ λυπούμενον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑποῤῥάπτεις λόγον;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ξένων πρὸς ἄλλων ἑστίαν πορεύσομαι.

V. 538. *ξένον B. ἄλλην [B] C.*
V. 542. *φίλους* [B] Cad. *φίλοις* bc. *ξένους B. ξένοις C.*
V. 543. *οἵ σ' εἰσάξομεν* [B] Ca. *οἷς σ' εἰσάξομεν* bc. *οἷς*

V. 537. Rhes. 99: *σὺ δ' ὡς τί δράσων πρὸς τάδ' ὁπλίζει χέρα;* Iph. T. 557: *ὡς τί δὴ θέλων;* Et omisso participio Phoen. 621: *ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε;* Ion 528: *ὡς τί δὴ φεύγεις με;* Lucian. D. D. XX, 4. Verba *ὑποῤῥάπτεις λόγον* citat Hesychius leviter tamen corruptus, id quod adnotavit Porsonus ad Phoen. 1521. PFLUGK.

V. 538. Perinde erat *ἄλλην* an *ἄλλων* diceret, quoniam *ξένων ἑστία* pro uno vocabulo est. Praetulimus quod erat exquisitius. Euripidea Phoen. v. 30: *τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον.* Ion. 1337: *χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς* citavit Matthiae Gr. §. 446. p. 835. Sic Soph. Oed. T. 1400: *τοὐμὸν αἷμα πατρός.* El. 1390: *τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον.* Nec vero in pronominibus solum frequens ea ratio construendi, sed et in aliis adie-

ctivis. Troad. 1110: *πατρῷ*
θάλαμον ἑστίας Hipp. 394
ραῖα φρονήματ' ἀνδρῶν. P
1351: *λευκοπήχεις κτύπον*
ροῖν. Ion. 1239: *θανάτου*
μον ἄταν. Soph. Trach.
817. Antig. 788. ibiq. M
Cfr. Lobeck. ad Soph.
Hermann. ad Philoct.
Walch. ad Tacit. Agri
138. PFLUGK. Quae
kius hic disputavit vera
sunt, vide quae ipse ad
ad Phoen. v. 30. p. 20 sq.
tamen in uno quoque loco
siderandum est, quid libr
auctoritas et ipse orationi
lor requirat. Ac primum
dem auctoritas librorum
mo opere *ἄλλων* comm
quod est in libris meli
omnibus, alterum *ἄλλην*,
est in deteriore codicum fa
aperte ex grammaticorum
librariorum assimulandi
natum est. Ipsa enim se
tia hoc loco requirit, ut

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἐστιν, ὦναξ· μὴ τοσόνδ' ἔλθοι κακόν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μένοις ὀχληρός, εἰ μόλοι, ξένος.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἴσιν οἱ θανόντες· ἀλλ' ἴθ' εἰς δόμους.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὸν παρὰ κλαίουσι θοινᾶσθαι φίλοις.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ξενῶνές εἰσιν, οἷ σ' εἰςάξομεν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

: με, καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔστιν ἄλλου σ' ἀνδρὸς ἑστίαν μολεῖν.
σὺ τῶδε δωμάτων ἐξωπίους

d. οἷς σ' ἐσάξομεν B. οἷ σ' ἐσάξομεν C.
546. τῷδε Fixius ad Iphig. Aul. v. 638. e cod. a. τῶιδε

· dicatur: ad aliorum tum aram proficis- potius quam ad aliam itum aram, quem ad a etiam infra bis dicitur : οὐκ ἔστιν ἄλλου σ' ἀν- στίαν μολεῖν. et v. 1040: πρὸς ἄλλου δώμαθ' ὡρ- ξένου. Nec collocatio um offendere debet, in rem conferas v. 830: ἐπι- δρὰς ἐν φιλοξένου δόμοις. quae olim de hoc ipso lo- i in Nov. ann. philol. et r. vol. XIX. p. 296. R. K. 542. παρὰ κλαίουσι] immerito offendit interpre- oducta brevis syllaba ante sic tamen etiam in Electra 58: ἄρα κλύουσα, μῆτερ, ρξεις κακῶς; Alcestidis n ita defendit Hermann ut sententiosam orationem facilius videri, quia gra- sit, huiusmodi productio- admittere. PFLUGK. Non erat vera causa ac ratio productionis syllabae ρα ante κλαίουσι: immo in eiusmodi locis tum recte producitur brevis syllaba ante κλ., ubi apte conclusa oratio est, quod quum multis aliis locis tum maxime in praepositionibus cum casibus suis coniunctis fieri solet. Eadem causa est, si quando ante ῥ litteram syllaba brevis producitur, ut in Soph. Ant. v. 689: ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάῤῥοος ὅσα, itaque in eius fabulae v. 314. falso A. Boeckhius aliique interpungunt: τί δέ; ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου; quod necesse est legi uno tenore: τί δὲ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου; R. K.

V. 546. ἡγοῦ σύ] «Ad servum conversus haec dicit Admetus. Nam reges reginaeve non sine comitibus prodire solebant. cfr. Lobeck. ad Aiac. 1104.» WUEST. Recepimus in sequentibus verbis auctore etiam Kirchhoffio Fixii correctio-

ξενῶνας οἴξας τοῖς τ' ἐφεστῶσιν φράσον
σίτων παρεῖναι πλῆθος· ἐν δὲ κλῄσατε
θύρας μεσαύλους· οὐ πρέπει θοινωμένους
κλύειν στεναγμῶν οὐδὲ λυπεῖσθαι ξένους.

ΧΟΡΟΣ.

τί δρᾷς; τοιαύτης συμφορᾶς προκειμένης,
Ἄδμητε, τολμᾷς ξενοδοχεῖν; τί μῶρος εἶ;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀλλ' εἰ δόμων σφε καὶ πόλεως ἀπήλασα
ξένον μολόντα, μᾶλλον ἄν μ' ἐπήνεσας;
οὐ δῆτ', ἐπεί μοι συμφορὰ μὲν οὐδὲν ἂν
μείων ἐγίγνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
καὶ πρὸς κακοῖσιν ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακόν,
δόμους καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς κακοξένους.
αὐτὸς δ' ἀρίστου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
ὅταν πότ' Ἄργους διψίαν ἔλθω χθόνα.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς οὖν ἔκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
φίλου μολόντος ἀνδρός, ὡς αὐτὸς λέγεις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οὐκ ἄν ποτ' ἠθέλησεν εἰςελθεῖν δόμους,
εἰ τῶν ἐμῶν τι πημάτων ἐγνώρισε.
καὶ τῷ μέν, οἶμαι, δρῶν τάδ' οὐ φρονεῖν δοκῶ,

V. 548. *κλείσατε* CC.

V. 551. *τοιαύτης* meliores libri. *τοσαύτης* [*B*]*C*. Paullo post quod Monkius *προςκειμένης* scribi voluit ad mortem Alcestidis rem e cod. a. *τῷδε* pro *τῶνδε*, ut id ad Herculem, cui debet praeire minister regis, pertineret. Facile autem *τῶιδε* in *τῶνδε* mutari ab librariis poterat. R. K.

V. 549. *θύρας μεσαύλους*] Intell. fores ex aula in interiores aedium partes ferentes. De *θύρᾳ μεσαύλῳ* quae tradunt grammatici, Moeris p. 264. Eustath. ad Il. λ. p. 862, 15. Etym. M. p. 581, 6. Zonaras p. 1345. exposuit Monkius. Idem aptum inprimis citat locum Plutarchi Arat. c. 26: *τοὺς μὲν δορυφόρους καὶ φύλακας ἔξω παρεμβάλλειν ἐκέλευεν ἐν τῇ περιστύλῳ· τοὺς δ' οἰκέτας, ὁπότε δειπνήσειαν, τάχιστα πάντας ἐξελαύνων καὶ τὴν μέταυλον ἀποκλείων μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτὸς εἰς οἴκημα κατεδύετο μικρὸν ὑπερῷον.* PFLUGK.

V. 552. *τί μῶρος εἶ;*] Recte Wakefieldius comparavit Vergilii ecl. x, 23: Galle, quid insanis? R. K.

V. 559. *τυγχάνω* cum duplici genetivo coniunctum exposui supra ad v. 10. Ceterum totus

αἰνέσει με· τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίσταται
θρ' ἀπωθεῖν οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ πολύξεινος καὶ ἐλεύθερος ἀνδρὸς ἀεί ποτ' οἶκος,

recte G. Hermannus librorum auctoritate *προκειμένης* ser-
l funus eius rettulit.

558. *κακοξένους* BCbcd. *ἐχθροξένους* [*B*] *C*. Tum v. 560. *ποτ'* Bcb. *ὅτανπερ* [*B*]*C*.

568.

στρ. α'.

–́⏑––́⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓
⏑–́⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑––
–́⏑–⏑––
⏑–́⏑–⏑–́⏑⏑–
–́⏑–⏑––
⏑⏑–́⏑⏑–⏑–
––́⏑⏑–⏑––́–
x
––́⏑⏑––

στρ. β'.

––́⏑⏑–⏑⏑–
–́⏑––́⏑⏑–⏑⏑–
–́⏑––́⏑⏑–⏑⏑––́⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–́⏑⏑–⏑⏑–⏑––
––́⏑⏑–⏑⏑–⏑––́⏑⏑–
–́⏑––́⏑⏑––
⏑⏑⏑–́–́⏑–⏑––

ex Homeri carminibus
atus. Il. ζ, 224: *τῷ νῦν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἀργεϊ ἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε δῆμον ἵκωμαι.* δ, 271: *ιον Ἄργος.* PFLUGK.
1. *πῶς*] cur? — *τὸν τα δαίμονα*, prae-
nfortunium. Sopho-
Fragm. 585 Dind. *μὴ ολλοῖς τὸν παρόντα δαί-*
FLUGK. Recte inter-
vim ac significationem
verborum explicaverunt,
ebant tamen illud una
, etiam si infortunium

per ista verba describeretur, non tamen tam aperte rem declarari, sed per quendam quasi *χαριεντισμὸν* maioris numinis vim nobis immissam indicari. R. K.

V. 565. *τῷ μὲν*] Herculi [nisi praestat *τῷ μὲν* indefinite dictum accipere: alicui quidem]. — *οὐκ ἐπίσταται.* Soph. Trach. 543: *ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι Νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ.* PFLUGK.

V. 568 sqq. Admeti hospitale ingenium quemadmodum

σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος εὐλύρας Ἀπόλλων
ἠξίωσε ναίειν,
ἔτλα δὲ σοῖσι μηλονόμας
ἐν δόμοις γενέσθαι,
δοχμιᾶν διὰ κλιτύων
βοσκήμασι σοῖσι συρίζων
ποιμνίτας ὑμεναίους.
σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέων βαλιαί τε λύγκες, ἀντ. α'.
ἔβα δὲ λιποῦσ' Ὄθρυος νάπαν λεόντων
ἁ δαφοινὸς ἴλα·
χόρευσε δ' ἀμφὶ σὰν κιθάραν,
Φοῖβε, ποικιλόθριξ

V. 568. ἰώ BC.B. om. ed. ὦ. C.
V. 570. χὠ C. καὶ ὁ ceteri libri. Tum ἔτλη BBC. δόμοισι BC.
V. 577. ποιμνήτας BC
V. 582. χόρευσε Monkius. ἐχόρευσε libri.
V. 588. τοι γάρ τοι BC. τοιγὰρ ceteri.
V. 589. οἰκεῖ Marklandus et Purgoldus Observ. crit. p. 251. οἰκεῖς libri. Hoc Scholiasta rettulit ad Admetum.
V. 590. γυᾶν [B]C. γυίαν B. γύαν C.

Apollinem olim in contubernii societatem traxit, ita nunc novo exemplo comprobatum quum sit, sperat chorus fore, ut res adversae in melius mutentur. — ὦ πολύξεινος — οἶκος. Ne mirere nudum ἀνδρός, vide quae modo adnotavimus ad v. 538. De ἀεί ποτε cf. ad Heracl. 330. Pronomini addita τοὶ particula, ut Androm. 56, ubi vide. Adde Bacch. 1117: καὶ λέγει παρῆδος Ψαύων, ἐγώ τοι, μῆτερ, εἰμὶ παῖς σέθεν. Soph. Antig. 278: ἄναξ ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον Τοὔργον τόδ', ἡ ξύννοια βουλεύει πάλαι. Plutarch. Themist. p. 117, E: ἡμεῖς τοι, εἶπεν, ὦ μοχθηρέ, τὰς μὲν οἰκίας καὶ τὰ τείχη καταλελοίπαμεν. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 42. [Eius rei causam ac rationem exposuimus ad Devar. vol. II. part. II. p. 735 sq. p. 738. R. K.] — Εὐλύρας Apollo etiam in Aristoph. Thesm. 969. dicitur, χρυσολύρας ib. 315: ἡδυλύρης Πίνδαρος Macedonii epigr. XV. Anth. Pal. XI, 370. De vocabulis huius formae vide quae docuerunt Lobeck. in Wolfii Anal. Vol. III. p. 56 seq. et Klotzius ad Phoen. 119. p. 38. — ἠξίωσε ναίειν: ἄξιον ἡγήσατο τοῦ οἰκεῖν Etym. Gud. p. 346, 33. PFLUGK. Hesych. t. 1. p. 1644. ἠξίωσε ναίειν' ἄξιον ἡγήσατο οἰκεῖν. R. K.

V. 572. «Animadvertat lector non iam domum Admeti, sed ipsum hominem compellari.» MONK.

V. 574. Aelianus H. A. XII, 44: Λέγει δὲ Εὐριπίδης καὶ ποιμνίτας τινὰς ὑμεναίους. ἔστι δὲ ἄρα τοῦτο αὔλημα, ὅπερ οὖν τὰς μὲν ἵππους τὰς θηλείας εἰς ἔρωτα ἐμβάλλει, τοὺς δὲ ἄῤῥενας

νεβρὸς ὑψικόμων πέραν
βαίνουσ' ἐλατᾶν σφυρῷ κούφῳ
χαίρουσ' εὔφρονι μολπᾷ.
τοιγὰρ πολυμηλοτάταν στρ. β'.
ἑστίαν οἰκεῖ παρὰ καλλίναον
Βοιβίαν λίμναν· ἀρότοις δὲ γυᾶν
καὶ πεδίων δαπέδοις
ὅρον ἀμφὶ μὲν ἀελίου κνεφαίαν
ἱππόστασιν αἰθέρα τὰν Μολοσσῶν τίθεται,
πόντιον δ' Αἰγαιῶν' ἐπ' ἀκτὰν
ἀλίμενον Πηλίου κρατύνει.
καὶ νῦν δόμον ἀμπετάσας ἀντ. β'.
δέξατο ξεῖνον νοτερῷ βλεφάρῳ,

V. 594. ὑπόστασιν BCbc. ἱππόσταν [B]C.
V. 595. πόντιον δ'] Sic BCb. Reiskii coniecturam comprobantes πόντιον τ' [B]C. Mox Αἰγαίων' e scholiastae verbis Musgravius, Gaisfordus, Wakefieldius, Hermannus, tum Monkius et Kirchhoffius, quorum alter ante τίθεται, alter ante πόντιον lacunae signa posuit.
V. 598. δέξατο BCb. C. δέξεται [B]. Tum ξεῖνον Aldus, ξένον libri.

μίγνυσθαι αὐταῖς ἐκμαίνει. Reprehendit hanc interpretationem Wüstemannus, «carmina pastoralia intelligenda monens, ad quorum cantum greges pascuntur vel dispersi convocantur.» Ego credideram, ista carmina quum ὑμέναιοι vocantur, similia significari eorum, quae nostrates vocant Schäfergedichte. PFLUGK.

V. 579. χαρᾷ μελέων] χαρεῖσαι τοῖς μέλεσι. Sic ἄχει τέκνων Phoen. 1909. Suppl. 1117: παίδων ὑπὸ πένθους. Cfr. ad Androm. 1039. — βαλιαὶ λύγκες sunt variae vel maculosae, cf. Virg. Georg. III, 264. Aen. I, 323. Δαφοινὸς de colore dici videtur, ut sit fulvus. Hom. Il. β, 308: δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός. κ, 23: δαφοινὸν δέρμα λέοντος. In Aeschyli Prometh. v. 1058: δαφοινὸν ἀετὸν Blomfieldius intelligit cruentum. PFLUGK.

V. 585. «Recte, si sententiam spectamus, Buchananus: Pernici pede deserens abietum alticomum nemus.» MONK.

V. 588. πολυμηλοτάταν] «Epitheton Homericum Il. β, 605: Ὀρχομενὸν πολύμηλον. Pind. Pyth. IX, 6.» MONK. Παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην sedem Admeti Homerus quoque collocat Il. β, 711. PFLUGK.

V. 594. Αἰθὴρ a poëtis feminino genere usurpari docet Buttm. Gr. §. 38. cf. Andr. 1229. El. 991. Fragm. inc. 132, 3. PFLUGK. Ib. ἱππόστασιν] τὴν δύσιν, ὅπου ὁ ἥλιος κατὰ κνέφας ἵστησι τοὺς ἵππους καὶ καταλύει. SCHOLIASTA.

V. 595. πόντιον δ' Αἰγαίων'] Scholiasta: κρατεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τὴν Αἰγαίωνα ἀκτὴν τὴν πόν-

τᾶς φίλας κλαίων ἀλόχου νέκυν ἐν
δώμασιν ἀρτιθανῆ·
τὸ γὰρ εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ.
ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὲ πάντ' ἔνεστιν σοφίας.
ἄγαμαι. πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θράσος ἧσται
θεοσεβῆ φῶτα κεδνὰ πράξειν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀνδρῶν Φεραίων εὐμενὴς παρουσία,
νέκυν μὲν ἤδη πάντ' ἔχοντα πρόςπολοι
φέρουσιν ἄρδην εἰς τάφον τε καὶ πυράν·
ὑμεῖς δὲ τὴν θανοῦσαν, ὡς νομίζεται,
προςείπατ' ἐξιοῦσαν ὑστάτην ὁδόν.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν ὁρῶ σὸν πατέρα γηραιῷ ποδὶ

V. 599. φίλας Musurus. φιλίας libri.

V. 601. εὐγενὲς εὐγενὴς αἰδεῖται ἐκφέρεται receptis glossematis Codd. bcd.

V. 604. ἄγαμαι post σοφίας e libris omnibus reposuerunt Nauckius et Kirchhoffius, iidem θάρσος, quod est in libris, rescripserunt.

V. 608. εἰς τάφον BCcd. Eustath. πρὸς τάφον [B]C.

V. 617. δυςμενῆ] Sic BC. et ceteri meliores. δύςφορα [B]C. Illud iam olim in Nov. annal. philol. et paedag. vol. XIX.

τιον καὶ ἀλίμενον. Αἰγαιῶνα mere Aegeum dici exemplis docuit Turnebus Advers. XIX. 2. quibus addidit G. Hermannus Lucillium anthol. H. Steph. p. 166. [ep. CXII. Anth. Palat. XI, 247.]. R. K.

V. 601. ἐκφέρεται] Nobilia enim ingenia studio feruntur ad colenda humanitatis officia. Non potest comparari cum hoc loco, quod fecisse video Hermannum, Soph. Trach. 497. Propria potestate ἐκφέρεσθαι Plutarchus posuit in Theseo p. 9, A: ὑπὸ χειμῶνος εἰς Κύπρον ἐξενεχθέντα; translata idem in Fab. Max. p. 187, F: ὑπὸ φθόνου καὶ φιλοτιμίας ἐξενεχθείς. Crass. p. 547, A: οὐ μέντοι πρὸς ἔχθραν τινὰ Κράσσου ἢ κακονοίαν ἐξήνεγκεν οὗτος ὁ ζῆλος. Alex. p. 682, B: ταῦτ' ἀκούσαντα Δαρεῖον ἡ ταραχὴ καὶ τὸ πάθος ἐξέφερε πρὸς ὑποψίας ἀτόπους. Brut. p. 999, E: ἐκ δὲ τούτου πρὸς δάκρυα καὶ παῤῥησίαν μετὰ πάθους ἐκφερομένων κτἑ. De vi voc. αἰδὼς dictum ad Heraclid. 6. Cfr. infra v. 857. PFLUGK.

V. 605. κεδνὰ πράξειν] καλῶς πράξειν. Vide ad Heracl. 438. Troad. 679: πράξειν τι κεδνόν. Inus fr. 20: κακῶς τε πράσσουσ' ἐλπίδος κεδνῆς ἔχου. Aesch. Agam. 252. 605. 631. Choëph. 148. 689. PFLUGK.

V. 606. «Effertur mortuae corpus. Sed exsequiis moram obiicit adventus Pheretis.» HERM. παρουσία, coetus.

ντ' ὀπαδούς τ' ἐν χεροῖν δάμαρτι σῇ
ν φέροντας, νερτέρων ἀγάλματα.

ΦΕΡΗΣ.

ιακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον·
ἰς γάρ, οὐδεὶς ἀντερεῖ, καὶ σώφρονος
κὸς ἡμάρτηκας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ν ἀνάγκῃ καίπερ ὄντα δυσμενῆ.
δὲ κόσμον τόνδε καὶ κατὰ χθονός·
τὸ ταύτης σῶμα τιμᾶσθαι χρεών,
γε τῆς σῆς προὔθανε ψυχῆς, τέκνον,
ι' οὐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν οὐδ' εἴασέ σου
ντα γήρᾳ πενθίμῳ καταφθίνειν,
ις δ' ἔθηκεν εὐκλεέστερον βίον

. anteferendum esse docui. Receperunt nuper etiam Nauc-
t Kirchhoffius.
. 621. ἔθηκεν οὐδ' εἴασέ σου pro ἔθηκεν, οὐδ' εἴασε σοῦ iam c. scribendum praecepi. Me nuper secutus est ex parte ι Nauckius.
. 622. καταφθίνειν A. Matthiae. καταφθινεῖν libri.
. 623. εὐκλεέστερον e BC. scribendum esse docui iam olim Receperunt nuper etiam Nauckius et Kirchhoffius. εὐκλεέστα- C. Propter compendia, quibus haec scripta erant, saepe um est in eiusmodi locis.

oph. Trach. 964: ξένων όμιλος ἥδε τις βάσις. Oed. 070: πώλων ἄμβασις pro κι. PFLUGK.
08. Eustath. ad Il. Θ. '. (201, 20. Lips.) ἔστι ιασι τὸ ἄρδην ἀντὶ τοῦ ην. Εὐριπίδης Ἀλκήστιδι· ἤδη πρόςπολοι φέρουσιν εἰς τάφον τε καὶ πυράν. GK.
609 seq. «Morem com- di mortuos in pompa fu- et vale dicendi tetigit Eur. . 773: Ἅιδου τε μολπὰς δακρυῤῥόους Φίλους προς- . 804: προςαυδῶ σε τὸν τα.» MONK. ὑστάτην eximie dici illam, unde t redire quenquam, satis ιt. Cf. Soph. Ant. v. 807. in. 876. PFLUGK.

V. 612. ἐν χεροῖν] De numero duali conf. quae dicta sunt supra ad v. 19. p. 33. R. K.

V. 614. συγκάμνων] communicans tecum dolorem malorum. Aesch. Prom. 421: σοῖσι πήμασι συγκάμνουσι θνητοί. 1094: αἱ πημοσύναις συγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε. PFLUGK.

V. 615. οὐδεὶς ἀντερεῖ] Extra reliquae constructionem orationis positum, ut Med. 364, ubi vid. Infra v. 1083: γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· τίς ἀντερεῖ; Musonius Stob. vol. I. p. 320: Αἴσχιστον, ἔφη, γαστριμαργία καὶ ὀψοφαγία ἐστίν· οὐκ ἀντερεῖ οὐδείς. Et sic etiam Theocritus Id. XV, 126: Χὠ Μίλατος ἐρεῖ χὠ τὰν Σαμίαν καταβόσκων, quae sola verba pa-

γυναιξὶν ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε.
ὦ τόνδε μὲν σώσασ', ἀναστήσασα δὲ
ἡμᾶς πίτνοντας, χαῖρε, κἀν Ἅιδου δόμοις
εὖ σοι γένοιτο. φημὶ τοιούτους γάμους
λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οὔτ' ἦλθες εἰς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον
οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω.
κόσμον δὲ τὸν σὸν οὔποθ' ἥδ' ἐνδύσεται·
οὐ γάρ τι τῶν σῶν ἐνδεὴς ταφήσεται·
τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ', ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.
σὺ δ' ἐκποδὼν στὰς καὶ παρεὶς ἄλλῳ θανεῖν

V. 6?5. *τόνδ' ἐμὸν BC.*
V. 626. *κεὶν* B. *κ' εἰν* C. pro *κἀν* [*B*]*C*.

rentheseos signis saepienda sunt. PFLUGK.

V. 624. Soph. O. C. 1640: *ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε*, ubi vid. Hermann. PFLUGK.

V. 626. Distinguendum fuit post *χαῖρε*, neque tamen ea causa, ut asyndeton vitetur. Nam *καὶ* vel sic est etiam. Ceterum sic scriptum hunc locum vidit etiam Isidorus Pelusiota IV. epist. 125: *Πῶς δὲ Εὐριπίδης, ὃν σοφὸν εἶναι ὁρίζετε, ἔφη; Κἂν Ἅιδου δόμοις εὖ σοι γένοιτο.* Quem citavit Barnes. PFLUGK.

V. 628. *Λύειν* pro *λυσιτελεῖν* dictum notavimus in Medea v. 566: *ἐμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις Τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι.* Ductum hinc proverbium apud Aristidem T. I. p. 336: *τὸ τῆς παροιμίας, ἔφη, ἐρεῖς, ἢ τοιαύτην χρὴ γαμεῖν ἢ μὴ γαμεῖν*, animadvertit Musgravius. PFLUGK.

[V. 633. *ὠλλύμην*, imperfectum conatum significans, non factum. Vide Gr. nostram §. 113. 3. adn. 5. §. 116. adn. 5. V. Ch. Fr. R.]

V. 636. *τοῦδε σώματος*] i. e. *ἐμοῦ*. cf. Heracl. 91. 529. Androm. 315: *ὅδ' ἀντὶ τοῦ σοῦ σώματος σφαγήσεται*, ibiq. adnot. et ad Hel. 384. PFLUGK.

V. 638. *δουλίου δ' ἀφ' αἵματος μαστῷ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθρᾳ*] Recte fecit Euripides Admetum haec ita fingentem male dicendi causa, quemadmodum in Oedipo vere factum narratur in contrarium modum, v. Phoen. 30 sq. Ceterum fere cotidiana haec sunt maledicta ingratorum in parentes liberorum. V. Aeschyli Eumen. 661. Ter. Heautont. V, 4, 1 seqq. R. K.

V. 640. Sophocles Philoct. 98: *νῦν δ' εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν ὁρῶ βροτοῖς Τὴν γλῶσσαν, οὐχὶ τἄργα, πάνθ' ἡγουμένην*, ubi v. intpp. — *Ὃς εἶ*, qui sis. Soph Ai. 1259. Br. *οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν Ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον*, ubi v.

γέρων ὢν τόνδ' ἀποιμώζεις νεκρόν;
ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατήρ,
ἡ τεκεῖν φάσκουσα καὶ κεκλημένη
ιρ μ' ἔτικτε· δουλίου δ' ἀφ' αἵματος
ῷ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθρᾳ.
ας εἰς ἔλεγχον ἐξελθὼν ὃς εἶ,
ι' οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
ια πάντων διαπρέπεις ἀψυχίᾳ,
ηλίκοσδ' ὢν κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου
ἠθέλησας οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν
σοῦ πρὸ παιδός, ἀλλὰ τήνδ' εἰάσατε
ῖκ' ὀθνείαν, ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα

Ι. 635. ἀποιμώζεις BC. ἀποιμώζῃ abcd. ἀποιμώξεις B. ἀποι- C.

n. Oed. T. 1068: ὦ δύς-, εἴθε μήποτε γνοίης ὃς ;opiose hunc usum prono- ὃς post Heindorfium lat. Phaedr. §. 46. expo- Fritzschius Quaest. Luc. . Quomodo ὅς et τίς, sic et quis differre docet zius ad Sallustii Catil. ,IV, 5. PFLUGK.

841: καί μ' οὐ νομίζω] ınque tiro didicisti nomi- ım cum infinitivo in tali ructione poni, addisce ac- ivum quoque certa lege :ti. Aeschylus Prometh. Οὐ μήν τι ποιναῖς γ' ᾠό- τοίαισί με Κατισχανεῖσθαι πέτραις πεδαρσίοις. Ly- Orat. XXIII. §. 12: Ῥά- τοίνυν εἰδέναι, ὅτι οὐδ' αὐ- Ἰαγκλέων νομίζειν ἑαυτὸν μὴ Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ·ερον. Plat. Sophist. p. 234, ıthyd. p. 290. A. Sympos. 75, E., ubi vide Stallb. ·imen utriusque constru- is subtiliter demonstravit H. Vossius ad Hom. h. 332. p. 97. Adde Schaef. ad L. Bosii Ellips. p. 224. Fritzschii Quaest. Luc. p. 101 seqq. Rost. Gr. §. 127. adnot. 2. p. 703. ed. VII. PFLUGK.

V. 642. Contulit Monkius Hom. Il. μ, 104: ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων. Mox v. 645. animadverte in vocabulo εἰάσατε simul patrem, quicum loquitur, et matrem, quae absens est, significari. Haud dissimilis ra- tio in Sophocleo illo Phil. 466: ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε; Vid. Matth. Gr. §. 312. 2. [Simili- ter Latini Vergil. Aen. IX, 525: Vos, o Calliope, pre- cor adspirate canenti. Tibull. I, 3. 3: Ibitis Ae- geas sine me, Messala, per undas, ubi vid. interppr.] PFLUGK.

V. 646. ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα πατέρα κτέ.] Quas h. l. Pflug- kius similitudines posuit, eas- dem usurpaverat iam supra ad v. 377. p. 70., ubi vide, ut eius adnotatio hic inducenda fuerit. R. K.

πατέρα τ' ἂν ἐνδίκως ἂν ἡγοίμην μόνην.
καίτοι καλόν γ' ἂν τόνδ' ἀγῶν' ἠγωνίσω,
τοῦ σοῦ πρὸ παιδὸς κατθανών, βραχὺς δέ σοι
πάντως ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος·
κἀγώ τ' ἂν ἔζων χἥδε τὸν λοιπὸν χρόνον,
κοὐκ ἂν μονωθεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς.
καὶ μὴν ὅσ' ἄνδρα χρὴ παθεῖν εὐδαίμονα
πέπονθας· ἥβησας μὲν ἐν τυραννίδι,
παῖς δ' ἦν ἐγώ σοι τῶνδε διάδοχος δόμων,
ὥςτ' οὐκ ἄτεκνος κατθανὼν ἄλλοις δόμον
λείψειν ἔμελλες ὀρφανὸν διαρπάσαι.
οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ' ὡς ἀτιμάζων τὸ σὸν
γῆρας θανεῖν προὔδωκά σ', ὅςτις αἰδόφρων
πρός σ' ἦν μάλιστα, κἀντὶ τῶνδέ μοι χάριν
τοιάνδε καὶ σὺ χἠ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην.

V. 647. *πατέρα τ' ἂν ἐνδίκως* Elmsleius. *πατέρα τέ γ' ἐνδίκως* **BC.** *πατέρα τ' ἐνδίκως* ceteri libri. Mox *μόνην* [B] C. *ἐμὸν* BC. Hinc Nauckius *ἐμοί* scripsit, Kirchhoffius lacunam fecit.

V. 651. 652. quasi suppositicios nuper omitti voluit Kirchhoffius, non Nauckius. Vide quae supra diximus ad v. 295. p. . . . In his *ἔζων* BC. *BC.* *ἔζην* bcd.

V. 657. *διαρπάσαι*] Sic fortasse *B.* *διαρπάσειν* BCabcd. *C.*

V. 658. *ἀτιμάζων τὸ σὸν* codd. meliores. *ἀτιμάζοντα σὸν* et mox *προύδωκας* **BC.**

V. 658. *οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ'*] Sophoclis El. v. 552: *Ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ', ὡς ἄρξασά τι Λυπηρὸν, εἶτα σοῦ τάδ' εἰςήκουσ' ὕπο.* comparavit Monkius. Adde Eurip. Med. 248: *λέγουσι δ' ἡμᾶς, ὡς ἀκίνδυνον βίον Ζῶμεν κατ' οἴκους.* Andr. 645: *τί δῆτ' ἂν εἴποις τοὺς γέροντας, ὡς σοφοί.* Teleclidem apud Plut. Nic. p. 525. E. [ὁ] *Χαρικλῆς μὲν οὖν ἔδωκε μνᾶν, ἵν' αὐτὸν μὴ λέγῃ, Ὡς ἔφυ τῇ μητρὶ παίδων πρῶτος ἐκ βαλλαντίου.* Plato Hipp. mai. p. 304. C. Xenoph. Oecon. XX, 10. al. Quae proxime sequuntur hanc habent sententiam: nec vero hoc dicere potes, contemptu me senectae tuae ut vilem te animam morti obiicere voluisse. *Θανεῖν προὔδωκά σ',* ut Or. 1463: *τὸν κασιγνήτου προδοὺς ἐν Ἄργει θανεῖν γόνον.* 1588: *ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προὔδωκας θανεῖν.* PFLUGK.

V. 661. *ἠλλαξάτην*] Attica forma secundae personae, de qua dixerunt Elmsleius ad Aristoph. Acharn. 733. ad Med. 1041. Stallbaum. ad Plat. Sympos. p. 189. C. Schaefer. ad Schol. Apoll. Rh. p. 146. Matth. Gr. p. 599. PFLUGK.

V. 661. *οὐκέτ' ἂν φθάνοις*] gignere liberos non amplius differas, interprete Matth. Gr. §. 553, 2. p. 1084. Cfr. ad Heracl. 721. Vernacule: drum dürft' es nicht

ρ φυτεύων παῖδας οὐκέτ' ἂν φθάνοις,
ιροβοσκήσουσι καὶ θανόντα σε
τελοῦσι καὶ προθήσονται νεκρόν.
ἱρ σ' ἔγωγε τῇδ' ἐμῇ θάψω χερί·
ϳκα γὰρ δὴ τοὐπὶ σ'· εἰ δ' ἄλλου τυχὼν
ϳος αὐγὰς εἰςορῶ, κείνου λέγω
ταῖδά μ' εἶναι καὶ φίλον γηροτρόφον.
ν ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν
; ψέγοντες καὶ μακρὸν χρόνόν βίου.
ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
κειν, τὸ γῆρας δ' οὐκέτ' ἔστ' αὐτοῖς βαρύ.

ΧΟΡΟΣ.

χσθ'· ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα συμφορά·
ῖ, πατρὸς δὲ μὴ παροξύνῃς φρένας.

661. ἠλλάξατον Valckenarius ad Phoen. 1310.
669—672. habet Stobaeus flor. CXIX. 1. III. p. 398.
Stob.
671. ἔλθοι BC., quod per se non falsum, si referas ad mentem, qui mori recusant, si putent mortem appropinquare.
672. θανεῖν cd.
674. ὦ παῖ, quod statim repetitur, suspectum Nauckio et offio. Dein φρένας BCcd., quod ego iam olim in Nov. philol. et paedag. vol. XIX. p. 298. recipiendum esse ρένα [B] C.

ũh sein (hohe Zeit Kinder zu zeugen. ιis compara Med. 1032: ποθ' ἡ δύστηνος εἶχον ' Πολλὰς ἐν ὑμῖν, γηρο- ειν τ' ἐμὲ Καὶ κατθα- χερσὶν εὖ περιστελεῖν. ιc. προστίθεσθαι vid. ad 613. PFLUGK.
665. τῇδ' ἐμῇ] Herc. 52: ἡ τῆς ταλαίνης τῆσδ' υχῆς φονεύς. PFLUGK.
666. τοὐπὶ σέ] quan- ι te fuit. Hec. 514: ἡμεῖς κνοι τοὐπὶ σ', ubi vide. ph. Cyrop. I, 4, 12: πο- λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μη- ρ ἡμῶν, ἄν τι δέῃ, δυνή- άσσειν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς σὲ ἀνάγκη ἔσται δεῖσθαι Lysias c. Agorat. §. 58: τό γε ἐπ' ἐκεῖνον εἶναι. Cf. Duker. ad Thucyd. IV. 28. Herm. ad Vig. p. 860. Fritzsch. ad Luciani D. Deor. p. 19. Schaefer. ad Bos. Ellips. p. 276 seqq. Ellendt ad Arrian. de Exp. Al. IV, 11, 6. PFLUGK.
V. 669, 670. vix verbo mutato reddidit Menander p. 243. fr. inc. fab. 164: Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν, Γῆρας ψέγοντες καὶ πολὺν χρόνον βίου. Lycophron Stobaei vol. III. p 400: Ἀλλ' ἡνίκ' ἂν μὲν ᾖ πρόσω το κατθανεῖν, Ἅιδης ποθεῖται τοῖς δεδυστυχηκόσιν. Ὅταν δ' ἐφέρπῃ κῦμα λοίσθιον βίου, Τὸ ζῆν ποθοῦμεν· οὐ γὰρ ἔστ' αὐτοῦ κόρος. Γνῶμαι μονόστιχοι v. 94. Br. Τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ. PFLUGK.

ΦΕΡΗΣ.

ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα
κακοῖς ἐλαύνειν ἀργυρώνητον σέθεν;
οὐκ οἶσθα Θεσσαλόν με κἀπὸ Θεσσαλοῦ
πατρὸς γεγῶτα γνησίως ἐλεύθερον;
ἄγαν ὑβρίζεις καὶ νεανίας λόγους
ῥίπτων ἐς ἡμᾶς οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει.
ἐγὼ δέ σ' οἴκων δεσπότην ἐγεινάμην
κἄθρεψ', ὀφείλω δ' οὐχ ὑπερθνήσκειν σέθεν·
οὐ γὰρ πατρῷον τόνδ' ἐδεξάμην νόμον,
παίδων προθνήσκειν πατέρας, οὐδ' Ἑλληνικόν.
σαυτῷ γάρ, εἴτε δυςτυχὴς εἴτ' εὐτυχής,
ἔφυς· ἃ δ' ἡμῶν χρῆν σε τυγχάνειν ἔχεις.
πολλῶν μὲν ἄρχεις, πολυπλέθρους δέ σοι γύας
λείψω· πατρὸς γὰρ ταὔτ' ἐδεξάμην πάρα.
τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; τοῦ σ' ἀποστερῶ;

V. 679. *ἄγαν μ' ὑβρίζεις* C. Meliores om. omnes.
V. 682. *ὀφείλων δ'* BCabcd. *ὀφείλω B. ὀφείλων C.*
V. 687. *γύιας* B. *γύας* C. *γυίας BC.*
V· 689. *ἠδίκησα BC.*
V. 693. *μικρόν* BCC.

V. 675. Perstrinxit Aristophanes Av. 1244: *ἔχ' ἀτρέμα· φέρ' ἴδω, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα ταυτὶ λέγουσα μορμολύττεσθαι δοκεῖς;* Lydia et Phrygia mancipiorum feraces: ex quo multae in earum terrarum indigenas contumeliae. Velut apud Cic. pro Flacc. c. 17. §. 40: dubitabitis, iudices, quin ab hoc ignotissimo Phryge nobilissimum civem vindicetis? et c. 27. §. 65: Utrum igitur nostrum est an vestrum hoc proverbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem? Curtius lib. VI. c. 41: Ludibrio ei fuisse rusticos homines Phrygasque et Paphlagonas appellatos. Cf. Xenoph. Anab. III, 1,31 ibiq. intpp. Diog. L. II, 70: *Φρὺξ καὶ ὄλεθρος.* *Vide T.* Hemst. ad Lucian. D. Mort. IX, 4. — *κακοῖς ἐλαύνειν*, probris agitare, explicavimus ad Androm. 31. Cf. Hecub. 576 *πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουεν κακά,* ubi vide adnot. PFLUGK.

V. 679. *νεανίας λόγους*] « Usurpatur *νεανίας* adiective in Hel. 211. 1578. et alibi: nunc valet audax, fortis, vehemens. » MONK. *Ῥίπτειν λόγους* de eo, qui minitabundus et contumeliose loquitur, est in Aesch. Prom. 319, ubi v. Blomf. gloss. Proxima, *οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει*, illustravi ad Heracl. 375. Plato Sympos. p. 189, B: *βαλών γε, φάναι, ὦ Ἀριστόφανες, οἴει ἐκφεύξεσθαι,* ubi vid. Stallb. PFLUGK.

V. 690. *ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός*] i. e. *ὑπὲρ ἐμοῦ*, ut v. 719. Mox verbis: *οὐδ' ἐγὼ*

ησχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός, οὐδ' ἐγὼ πρὸ σοῦ.
: ὁρῶν φῶς, πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
πολὺν γε τὸν κάτω λογίζομαι
', τὸ δὲ ζῆν σμικρόν, ἀλλ' ὅμως γλυκύ.
ῦν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν
ς παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην,
ν κατακτάς, εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν
γυναικός, ὦ κάκισθ', ἡσσημένος,
καλοῦ σοῦ προὔθανεν νεανίου;
δ' ἐφεῦρες, ὥςτε μὴ θανεῖν ποτε,
παροῦσαν κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ
' ὑπὲρ σοῦ, κᾆτ' ὀνειδίζεις φίλοις
ιὴ θέλουσι δρᾶν τάδ' αὐτὸς ὢν κακός;
νόμιζε δ', εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς
', φιλεῖν ἅπαντας· εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς
ἀκούσει πολλὰ κοὐ ψευδῆ κακά.

699. σοφῶς δ' εὗρες B. σοφῶς δέ γ' εὗρες C. Facile in li locis praepositiones oblitteratae sunt, vide supra v. 309.
700. πείσειας ἂν BC.
701. ὀνειδίζειν bcd. et sic edidit Boissonadius.

ῦ, cogitatione addendum: αι. PFLUGK.

91. Bis respexit Arianes Thesm. 194. et detorquens Nub. 1415: ι παῖδες, πατέρα δ' οὐ δοκεῖς; Item Arrianus II, 22. PFLUGK.

94. διεμάχου τὸ μὴ ν] pugnabas, ne moe., s. mori recusa- Xenoph. Anab. V, 8, μάχετο — ἀσπίδα μὴ φέ- ibi vid. Krueger. Age- , 4. ibiq. Schneid. Pla- Rep. II. p. 380, B: κα- ὲ αἴτιον φάναι θεόν τινι ται ἀγαθὸν ὄντα, διαμα- παντὶ τρόπῳ, μήτε τινὰ ταῦτα ἐν τῇ αὑτοῦ πόλει, ει εὐνομήσεσθαι, μήτε τι- ούειν. Dionys. Halic. pr.: ἀπομαχόμενος μὴ λαβεῖν τὴν ἀρχήν. PFLUGK.

V. 699. In ridiculo argumento nescio an imitatus sit Nicarchus Epigr. XXXV, 7. Anth. Pal. XI, 330: ἔνθεν δ' εἰς Ἀΐδην τίς ἀφίξεται; οὐκ ἀφυὴς εἶ· Εὕρηκας τέχνην, πῶς ἔσῃ ἀθάνατος. — Mox ἀεὶ est i. q. ἑκάστοτε. Helen. 715: βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων, ubi vid. Cf. Casaub. ad Athen. VI, 6. p. 411 seq. Fabric. ad Dion. Cass. T. I. p. 351. Reim. PFLUGK.

V. 704. Hom. Il. υ, 250: Ὁπποῖόν κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις. Hesiod. Op. et D. 666. Br.: εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις. Plato Hipp. mai. p. 304, D: πάντα κακὰ ἀκούω. Aristoph. Thesm. 388. Philostr. Heroic. p. 695. PFLUGK.

ΧΟΡΟΣ.

πλείω λέλεκται νῦν τε καὶ τὰ πρὶν κακά·
παῦσαι δέ, πρέσβυ, παῖδα σὸν κακοῤῥοθῶν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

λέγ', ὡς ἐμοῦ λέξοντος· εἰ δ' ἀλγεῖς κλύων
τἀληθές, οὐ χρῆν σ' εἰς ἔμ' ἐξαμαρτάνειν.

ΦΕΡΗΣ.

σοῦ δ' ἂν προθνήσκων μᾶλλον ἐξημάρτανον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ταὐτὸν γὰρ ἡβῶντ' ἄνδρα καὶ πρέσβυν θανεῖν;

ΦΕΡΗΣ.

ψυχῇ μιᾷ ζῆν, οὐ δυοῖν, ὀφείλομεν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

καὶ μὴν Διός γε μείζον' ἂν ζῴης χρόνον.

ΦΕΡΗΣ.

ἀρᾷ γονεῦσιν, οὐδὲν ἔκδικον παθών;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

μακροῦ βίου γὰρ ᾐσθόμην ἐρῶντά σε.

V. 708. *λέγοντος* bcd. *λέξαντος* ceteri libri. *λέξοντος* Rei
Mox *χρήν* BC.
V. 713. *ζῴοις* BB. *ζῴης* C.

V. 708. «*λέγ' ὡς ἐμοῦ λέξαντος*] Ita expone: Perge, ut qui scias me responsurum esse. Qua elegantia saepius *ὡς* cum genetivo participii ponatur, vid. Lobeck. ad Aiac. 281. Stallbaum. ad Platon. Phileb. p. 31."WÜSTEMANN. Ad sententiam rectissime haec cepit Wüstemannus. Sed in eiusmodi tamen loco futurum potius quam aoristum exspectaveris. Quam ob rem de Reiskii coniectura *λέξοντος* reposui, quam scripturam adiuvant ii libri, in quibus *λέγοντος* scriptum est. R. K.

V. 713. Recte Herm. monet, etsi ex responso Pheretis appareat optationem contineri verbis Admeti, tamen delendum *ἂν* non fuisse. ' eo deleto' inquit 'haec optantis oratio esset: se autem ironica est et plena temptionis: per me lice Iovem vivendo supe Ita saepissime veteres. S cles El. 1457: *χαίροις ἄν,* *χαρτὰ τυγχάνει τάδε.* C Aeschyl. Ag. 1403. PFL

V. 714. *ἀρᾷ γονεῦ* Confer Hesiodi praece Op. et D. 331: *ὅστε γονῆ ροντα κακῷ ἐπὶ γήραος Νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτό ἐπέεσσιν, Τῷ δ' ἤτοι Ζεὺς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν Ἔ ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέ ἀμοιβήν.* A. Matthiae adnotavit: "Quomodo haec precationis vim habeant, in

ΦΕΡΗΣ.

ἀλλ' οὐ σὺ νεκρόν γ' ἀντὶ σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

σημεῖα τῆς σῆς, ὦ κάκιστ', ἀψυχίας.

ΦΕΡΗΣ.

οὔτοι πρὸς ἡμῶν γ' ὤλετ'· οὐκ ἐρεῖς τόδε.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φεῦ.
εἴθ' ἀνδρὸς ἔλθοις τοῦδέ γ' εἰς χρείαν ποτέ.

ΦΕΡΗΣ.

μνήστευε πολλάς, ὡς θάνωσι πλείονες.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

σοὶ τοῦτ' ὄνειδος· οὐ γὰρ ἤθελες θανεῖν.

ΦΕΡΗΣ.

φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ, φίλον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

κακὸν τὸ λῆμα κοὐκ ἐν ἀνδράσιν τὸ σόν.

ΦΕΡΗΣ.

οὐκ ἐγγελᾷς γέροντα βαστάζων νεκρόν.

V. 717. *νεκρόν γ'* B. *νεκρὸν* vulgo.
V. 718. *σημεῖά γ' ὦ κάκιστε ταῦτ' ἀψυχίας* BC.
V. 719. *οὔτι BC.* Dein *γ'* post *ἡμῶν* om. BC.

gitur e fabula Tithoni et epigrammate Lucillii in Anal. Brunck. T. II. p. 342. CXX. (Palat. IX. 55.) *Εἴ τις γηράσας ζῆν εὔχεται, ἄξιός ἐστι Γηράσκειν πολλὰς εἰς ἐτέων δεκάδας*, quod citat Censor. ed. Monk. Quart. Rev. p. 29.« PFLUGK.

V. 717. *σημεῖα*] Appositio ad praecedentem sententiam: pluralis autem numerus poëtice pro singulari, ut Or. 1054: *καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνήματα*, ubi vid. Porson. Sic etiam pedestres scriptores, ut Arrianus II. 3, 10: *τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς — ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διί.* Pausan. I, 12, 3: *ἔχοντα ἐπίγραμμα ἔργων ὑπομνήματα εἶναι.* PFLUGK.

V. 722. De repetito *φίλον* vide quae contulimus ad Heracl. V. 770: *ἀλλ', ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὖδας γᾶς, σὸν καὶ πόλις.* Ponitur hoc loco ut in extrema sententia amor vitae rursus describatur, qualis in sene fuerit. — *τοῦ θεοῦ*, Solis. Heracl. 748: *Γᾶ καὶ παννύχιος σελάνα, καὶ λαμπρόταται θεοῦ φαεσίμβροτοι αὐγαί*, ubi vid. adnot. PFLUGK.

V. 723. *κοὐκ ἐν ἀνδράσιν*] Vide Matth. Gr. p. 1140. PFLUGK.

V. 724. *οὐκ ἐγγελᾷς*- «Conviciari Admetum dicit Pheres, quod ei non contigere gaudere patris funere efferendo.» HERM.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

θανεῖ γε μέντοι δυςκλεής, ὅταν θάνῃς.

ΦΕΡΗΣ.

κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φεῦ φεῦ· τὸ γῆρας ὡς ἀναιδείας πλέων.

ΦΕΡΗΣ.

ἥδ' οὐκ ἀναιδής· τήνδ' ἐφεῦρες ἄφρονα.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἄπελθε κἀμὲ τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν.

ΦΕΡΗΣ.

ἄπειμι· θάψεις δ' αὐτὸς ὢν αὐτῆς φονεύς,
δίκας τε δώσεις τοῖσι κηδεσταῖς ἔτι.
ἦτἄρ' Ἄκαστος οὐκέτ' ἔστ' ἐν ἀνδράσιν,
εἰ μή σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται.

V. 725. θάνῃς [B] C. θάνῃ Bbcd.
V. 727. πλέων BC. πλέον B. et vulgo.
V. 729. κἀμὲ BC. καί με [B] C. et vulgo. V. 730. αὐτός C.
V. 731. δίκας τε BC. δέ [B] C. τοῖσι BCC. σοῖσι [B]
V. 732. 733. habet Etym. Magn. p. 45. ἄκλαυστος οὐκ ἔστ' ἐν ἀνδράσιν ἔτι B., sed correctus in marg. a manu s
V. 734. ἔῤῥου BC. Schol. Vatic. Cobeti: τινὲς δὲ ἐῤ γράφουσι σὺν τῷ ν̄, ἵνα ᾖ μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος· τοῦ ἔῤῥε.

V. 725. Vide adnotationem ad Heracl. 321: ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανών, ὅταν θάνω, Πολλῷ σ' ἐπαίνῳ — ὑψηλὸν ἀρῶ. PFLUGK.

V. 729. κἀμὲ τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν] Hanc scripturam, quam nunc etiam Nauckius et Kirchhoffius receperunt, anteponendam esse iam olim l. c. p. 298. docui. κἀμὲ est καὶ ἐμέ, et me, ut ipsius persona a patris distinguatur. Id adeo sentiens malitiose carpit pater, quod respondet: ἄπειμι θάψεις δ' αὐτὸς ὢν αὐτῆς φονεύς· R. K.

V. 733. Cycl. 691: εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην. PFLUGK.

V. 734. χὴ ξυνοικήσασά σοι] Poterat et ξυνοικοῦσα. Sed vide adn. ad Helen. PFLUGK.

V. 735. ἄπαιδε πα ὄντος] Iniuria ex incerta dum librorum auctoritate mannus scribi voluit: ἀ παιδὸς ὄντες, quod nihil ad pertinere negavit παιδὸς addi, quum non id expri Admetus, quod ipse sup futurus esset, sed quod il sent carituri filio. Scilice glexit vir summus, quod pides solet in eiusmodi maximo opere consectari tum dictionis genus: quamvis filio supers Vide quae adlata sunt sup v. 521. p. 84. R. K.

V. 737. Νεῖσθε] ib V. Buttmann. in indice A

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔρροις νυν αὐτὸς χἠ ξυνοικήσασά σοι,
ἄπαιδε παιδὸς ὄντος, ὥςπερ ἄξιοι,
γηράσκετ'· οὐ γὰρ τῷδέ γ' εἰς ταὐτὸν στέγος
νεῖσθ'· εἰ δ' ἀπειπεῖν χρῆν με κηρύκων ὕπο
τὴν σὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀπεῖπον ἄν.
ἡμεῖς δέ, τοὺν ποσὶν γὰρ οἰστέον κακόν,
στείχωμεν, ὡς ἂν ἐν πυρᾷ θῶμεν νεκρόν.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ ἰώ. σχετλία τόλμης,
ὦ γενναία καὶ μέγ' ἀρίστη,
χαῖρε· πρόφρων σε χθόνιός θ' Ἑρμῆς
Ἅιδης τε δέχοιτ'. εἰ δέ τι κἀκεῖ
πλέον ἔστ' ἀγαθοῖς, τούτων μετέχουσ'
Ἅιδου νύμφῃ παρεδρεύοις.

V. 735. ὄντες cdC. e correctura. Dein v. 736: τῶδ' ἔτ' εἰς ταὐτὸ BC.
V. 737. χρῆν [B] Cc. χρή BC.
V. 739. τοὐμποσί BC. Hinc scribere potest: τοὐμ ποσὶν, si quis veterem scribendi rationem sequitur.
V. 741. ἰώ semel B. Mox ἀρίστα BC.
V. 743. χθόνιός θ' ἅδης ἑρμῆς τε BC.
V. 745. ἀγαθοῖσι BC. Dein νύμφῃ BC. νύμφα [B] C.
V. 746. προσεδρεύοις BC.

Herodot. I. 59: καὶ εἴ τις οἱ τυγχάνει ἐὼν παῖς, τοῦτον ἀπείπασθαι. κηρύκων ὕπο, voce praeconis. Aeschyl. Suppl. 541: Ὅπως δὲ χώραν οὐδὲ κηρύκων ὕπο — μολεῖν Ἔτλητ' ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει. Plutarchus Timol. c. 23: ἀνηγόρευον ὑπὸ κηρύκων. Vit. Arist. c. 11. extr.: ἀνειπεῖν ὑπὸ κήρυκος. Flamin. c. 12: τὴν ἐλευθερίαν ὑπὸ κήρυκος ἀνεῖπε. Cf. adnot. ad Helen. 637. Ceterum quod dixit ἀπειπεῖν κηρύκων ὕπο, uno vocabulo est ἀποκηρῦξαι: quod proprie dicitur in patre filium abdicante, vid. Car. Sintenis ad Plutarch. Them. p. 18. PFLUGK.

V. 739. τοὺν ποσὶν κακόν] praesens malum. Confert Monkius Troad. 938: οὔπω με φήσεις αὐτὰ τἀν ποσὶν λέγειν. Andr. 397. Iph. T. 1312. Cf. Viger. p. 601. PFLUGK.

V. 741. σχετλία τόλμης] De genetivo vide Matth. Gr. §. 371. Rost. Gr. §. 107—109. III. 4. b. aa. p. 553. ed. VII. nos ad Hecub. 661. — μέγ' ἀρίστη, ut Hom. Il. β. 82: ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι. Hec. 493: οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ. PFLUGK.

V. 744. κἀκεῖ] apud inferos. Soph. El. 355: Λυπῶ δὲ τούτους ὥστε τῷ τεθνηκότι Τιμὰς προσάπτειν, εἴ τις ἔστ' ἐκεῖ χάρις. Aesch. Choëph. 364. Vid. adnot. ad Helen. 1422. Ceterum quod finita hac

ΘΕΡΑΠΩΝ.

πολλοὺς μὲν ἤδη κἀπὸ παντοίας χθονὸς
ξένους μολόντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους,
οἷς δεῖπνα προὔθηκ'· ἀλλὰ τοῦδ' οὔπω ξένου
κακίον' εἰς τήνδ' ἑστίαν ἐδεξάμην.
ὃς πρῶτα μὲν πενθοῦντα δεσπότην ὁρῶν
εἰςῆλθε κἀτόλμησ' ἀμείψασθαι πύλας·
ἔπειτα δ' οὔτι σωφρόνως ἐδέξατο
τὰ προςτυχόντα ξένια συμφέραν μαθών,
ἀλλ' εἴ τι μὴ φέροιμεν, ὤτρυνεν φέρειν.
ποτῆρα δ' ἐν χείρεσσι κίσσινον λαβὼν
πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ,
ἕως ἐθέρμην' αὐτὸν ἀμφιβᾶσα φλὸξ

V. 755. *φέροιεν* BC.
V. 756. *δ' ἐν χείρεσι* BB. *δ' ἐν χείρεσι* C. *δὲ χείρεσι* C
V. 759. *μυρσίνοις κλάδοις* libri, quod recte se habet, supra v. 173: *πτόρθων ἀποσχίζουσα μυρσίνων φόβην.*

acclamatione fieri videmus, ut, choro Alcestidis funus comitante, vacua aliquamdiu orchestra sit, rarum illud quidem, nec tamen sine exemplo est. Idem factum in Helena post v. 392, in Aeschyli Eumenidibus et in Sophoclis Aiace, ad quem disputavit de ea re Lobeckius p. 349. ed. I. PFLUGK.

V. 755. *εἴ τι μὴ φέροιμεν*] De optativo vide Matth. Gr. §. 251. PFLUGK.

V. 756. *ποτῆρα δ' ἐν χείρεσσι κτέ.*] Quod *ποτὴρ* non legeretur nisi in Cycl. v. 15?. nec forma *χείρεσσι* a tragicis usurparetur nisi a Sophocle in melico quidem carmine Antig. v. 1293., Monkius scribi voluit: *ποτήριον δ' ἐν χερσὶ κτέ.* Cui recte respondit G. Hermannus *ποτήριον* potius a poësi tragica abhorruisse quam *ποτῆρα*. De forma verbi *χείρεσσι* et de reliquo colore orationis, quae adsurgit in hac parte super simplicitatem cotidiani sermonis famulorum, in quo genere videntur *μελαίνης μητρὸς εὔ*[...] *μέθυ* et *ἀμφιβᾶσα φλὸξ* [...] sic existimo, famulum r[...] studio quodam adfectass[e] [...]tius de re convivali dicen[...] nus et fortasse colorem d[...] ex aliquo scolio, quem a[...] dum Aristophanes in A[...]nens. v. 508 sqq. in lege, [...] de bello tulisset Pericles, [...] orationem expressit: *ἐτίθε*[...] *μους ὥσπερ σκόλια γεγραμμ*[...] *ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτε γῇ* [...] *ἐν ἀγορᾷ μήτ' ἐν θαλάττῃ* [...] *ἐν ἠπείρῳ μένειν*, ad quer[...] cum vide quae scholiasta notavit. R. K.

V. 756. *ποτῆρα κίσσι*[...] *κίσσινον σκύφος* est in A[...]medae fr. XXXIII. *σκύφος* [...]*σου* Cycl. 389. Poculum [...] cum *κισσύβιον* appellatun[...] Hom. Od. *ι*, 346. Theo[...] I, 27, descriptum ab Athen[...] lib. XI. p. 476. F. PFLU[...]

V. 757. Aeschyl. [...] 620: *Ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀ*[...]

στέφει δὲ κρᾶτα μυρσίνοις κλάδοις,
ὑλακτῶν, δισσὰ δ' ἦν μέλη κλύειν·
γὰρ ἦδε τῶν ἐν Ἀδμήτου κακῶν
τροτιμῶν, οἰκέται δ' ἐκλαίομεν
αν· ὄμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξένῳ
ες· Ἄδμητος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
, ἐγὼ μὲν ἐν δόμοισιν ἑστιῶ
τανοῦργον κλῶπα καὶ λῃστήν τινα,
: δόμων βέβηκεν, οὐδ' ἐφεσπόμην,
έτεινα χεῖρ' ἀποιμώζων ἐμὴν
χν, ἣ 'μοὶ πᾶσί τ' οἰκέταισιν ἦν
κακῶν γὰρ μυρίων ἐρρύετο
ιαλάσσουσ' ἀνδρός. ἆρα τὸν ξένον
δικαίως ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;

59. ἣ 'μοί post Wakefieldium recentiores. Soph. 146: ὡς οὐ θέμις γίγνοιτ' — τὰ Πέργαμ' ἄλλον ἤ μ' ἑλεῖν. Heracl. 64. PFLUGK.

όν, παλαιᾶς ἀμπέλου ε. [conf. Hesych. II. μητρὸς μέθυ· τῆς Εὔζωρον μέθυ au- akio interpreteris lice- ıum mero uvae ene conditum. Cf. X. p. 423. D. et ibi [Adde Hesych. t. I. p. ζωρον· εὐκέραστον.]

Comparant Horat. . 7, 23: quis udo rare apio coro- atve myrto? I. 38, te ministrum De- ıyrtus, neque me a Vite bibentem. marum exempla etiam Cycl. 556. PFLUGK.

De Hercule Euripi- n. luc. CXLXVII. Κρέ- ς χλωρὰ σῦκ' ἐπήσθιεν, ακτῶν, ὥστε βαρβάρῳ De Clytaemnestra se e Electra apud Sopho- 299: τοιαῦθ' ὑλακτεῖ. Agam. 1631. 1672. Plutarchus Arato d. 1050. C. PFLUGK.

V. 762. οὐδὲν προτιμῶν] οὐδὲν φροντίζων. Med. 343: ἐπεὶ πατὴρ οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις. Aesch. Ag. 1672: μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων. Vid. Brunck. ad Aristoph. Ran. 650. PFLUGK.

V. 763. οὐκ ἐδείκνυμεν — τέγγοντες] Eadem structura Or. 792: ποῦ γὰρ ὢν δείξω φίλος; Iph. A. 406: Δείξεις δὲ σοῦ μοι πατρὸς ἐκ ταὐτοῦ γεγώς; cf. Matth. Gr. p. 1077. PFLUGK.

V. 772. ἐν κακοῖς ἀφιγμένον.] Quod G. Hermannus olim ad Vigerum p. 858. ed. III. docuit dici hoc loco ἐν κακοῖς pro σὺν κακοῖς, id si ab alio dictum esset, sine dubio vir intelligentissimus magno opere vituperasset. Immo hoc dicitur: qui in malis rebus advenit. Recte in eam rem Pflugkius comparavit quod infra dicitur v. 817: οὐκ ἦλθες ἐν δέ-

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὗτος, τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις;
οὐ χρὴ σκυθρωπὸν τοῖς ξένοις τὸν πρόςπολ
εἶναι, δέχεσθαι δ' εὐπροςηγόρῳ φρενί.
σὺ δ' ἄνδρ' ἑταῖρον δεσπότου παρόνθ' ὁρῶ
στυγνῷ προςώπῳ καὶ συνωφρυωμένῳ
δέχει, θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.
δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένῃ.
τὰ θνητὰ πράγματ' οἶδας ἣν ἔχει φύσιν;

V. 780—785. habet Plutarch. in consol. ad
107. C.

V. 781. δοκῶ μὲν οὖ Plutarch. l. c., quam lectioı
bavit Porsonus in Advers. p. 222., iniuria probavit. Sa
enim suam potius memoriam quam scriptum sequun
in adferendis aliorum verbis, ut eiusmodi varietati nil
dum esse videatur. Quod autem tradidit Pflugkius ad I
de formula δοκεῖ μέν, idem valet de formula οἶμαι μ

οντι δέξασθαι δόμοις. Eadem ratio est eorum locorum, quos attulit Pflugkius Aeschyli ex Agam. 1580. ed. Herm.: Αἴγισθ' ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν οὐ σέβω. et e Choëph. 218. ed. Herm.: ἀλλ' ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις, ut mirer eum Hermanni adnot. ad Viger. l. c. laudare potuisse. R. K.

V. 773. οὗτος] heus tu. Vide ad Hecub. 1127. Stallb. ad Plat. Symp. p. 172. A. De locutione σεμνὸν βλέπειν vide Matth. Gr. §. 409. 2. Lobeck. ad Phryn. p. 119. comparavit Alciphron. III. Ep. 38: ἐγρηγορὸς βλέποντα. Theocr. XX, 14: σεσαρὸς βλέπειν. Callistr. Stat. XIV, 906: τεθνηκὸς ὁρᾶν. Aristot. Physiogn. VI, 160: ὀξὺ καὶ ἐγκεκραγός. Conferendus etiam Plutarch. in Comp. Demosth. c. Cic. c. 2: τὸ πεφροντικὸς τοῦτο καὶ σύννουν. PFLUGK.

V. 777. "Iul. Poll. II. 50: καὶ μὴν παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς τὸ συνοφρυῶσθαι (leg. συνωφρυῶσθαι) ἐπὶ τῶν λυπουμένων.

Legitur participium
que v. 816. (800). S
871. Hor. Sat. II
Explicuit vino
seria frontis." MO
V. 779. ὅπως ἂν
Phil. 534: ἴωμεν, ὦ
κύσαντε τὴν ἔσω "Α
κησιν, ὥς με καὶ
ὢν διέξων ὥς τ' ἔφυ
Plato Gorg. p. 501
ρῶ, ἵνα σοι καὶ περ
γος. et p. 510. A
τοῦτο, ὦ Σώκρατες,
καὶ διαπεράνῃς τὸν λό
iuria καὶ sprevit S
none p. 75. A: πειρ
καὶ γένηταί σοι μελέ
περὶ τῆς ἀρετῆς ἀπόκ
mai. p. 303. C. εὖ
ὦ Ἱππία, ἵνα καὶ
πλείονος ζητήσεως.
Cyrop. III, 3, 39:
ἕνεκα οὐκ ἐγώ, ἔφη,
ἀλλὰ ὑμᾶς κελεύω
καὶ ἀρέσκειν ὑμῖν π
quo loco egregie fa
nemannus, καὶ a
tinere arbitratus. P
V. 780. οἶδας]

…αι μὲν οὔ· πόθεν γάρ; ἀλλ' ἄκουέ μου.
…τοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται,
…ὐκ ἔστι θνητῶν ὅςτις ἐξεπίσταται
…ὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται·
…ὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται,
…στ' οὐ διδακτόν, οὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ.
…αῦτ' οὖν ἀκούσας καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
…ὔφραινε σαυτόν, πῖνε, τὸν καθ' ἡμέραν
…ίον λογίζου σόν, τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης.

… 794.
V. 782. est inter Menandri monost. 69., ubi legitur ἀποθανεῖν.
… 782—789. citat Orion anth. VIII. p. 53.
V. 783. αὐτῶν ὅστις Plutarch. l. c.
V. 785. οὗ BC. ποῖ Orion l. c.
V. 786. οὐκ ἔστι διδακτόν Orion l. c.
V. 787. τοῦτ' Orion l. c.

… Matth. Gr. I. p. 450. …itsch. ad Luciani Dial. … P. 293 PFLUGK. A. …kius nuper rursus οἴσθας …endum esse iudicavit. Equi… non credo communem for…, quae maxime fuit Ionum, … opere sprevisse Atticos, ut …quam admitterent. Formam … iam G. Dindorfius ad …oph. Acharn. 278. vindi… studuit testimonio Phrynichi … Anecdot. Bekkeri Vol. I. p. … 15. οἴδατε· ἄμεινον τὸ …, quo testimonio certe hoc …citur, οἴδατε non prorsus …itam fuisse Atticis, quam… altera forma fuerit anteponen… …ιμεν habet Antiphon τε… A. a. §. 3. Vide Rost … Graec. §. 84. p. 283. ed. … R. K.

V. 782. ὀφείλεται] Tra… …icium in hac re vocabulum. …. 1772: πᾶσιν γὰρ ἀνθρώ… ἥδε πρὸς θεῶν Ψῆφος …ται; κατθανεῖν ὀφείλεται. … fr. VI. κατθανεῖν δ' ὀφεί… Καὶ τῷ κατ' οἴκους ἐκτὸς …ων πόνων. Simonides in Delect. Epigr. VIII, I. Dionys. Halic. A. R. VI, 9. fin. Vide Welckerum in Sylloge Epigr. p. 109. Ceterum datur haec venia poëtis, ut ob propinquam mortem et incertos vitae casus voluptatem commendent: ut Panyasis apud Stobaeum Floril. vol. I. p. 317. Rufinus Epigr. X. (Anth. Pal. V, 72.) Palladas Epigr. XXIX. (A. P. XI, 62.) ἀδέσπ. LXXXI. (A. P. XI, 56.) Horac. Serm. II, 6, 93. Carm. I. 9, 9. III, 29, 41, ubi vid. Mitscherlich. Cf. etiam Eur. Herc. F. 503. PFLUGK.

V. 784. τὴν αὔριον μ.] sc. ἡμέραν, ut in Soph. Oed. T. 1090. Trach. 947. Plene in Soph. Oed. Col. 567: τῆς ἐς αὔριον ἡμέρας. Notavit Monkius. PFLUGK.

V. 786. ἁλίσκεται] ἐξευρίσκεται. Soph. Oed. T. 110: τὸ δὲ ζητούμενον Ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον. Philoct. 863: τὸ δ' ἁλώσιμον ἐμᾷ φροντίδι, παῖ, πόνος ὁ μὴ φοβῶν κράτιστος. PFLUGK.

τίμα δὲ καὶ τὴν πλεῖστον ἡδίστην θεῶν
Κύπριν βροτοῖσιν· εὐμενὴς γὰρ ἡ θεός.
τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα καὶ πείθου λόγοις
ἐμοῖσιν, εἴπερ ὀρθά σοι δοκῶ λέγειν·
οἶμαι μέν. οὔκουν τὴν ἄγαν λύπην ἀφεὶς
πιεῖ μεθ' ἡμῶν τάσδ' ὑπερβαλὼν τύχας,
στεφάνοις πυκασθείς; καὶ σάφ' οἶδ', ὁθούνεκα
τοῦ νῦν σκυθρωποῦ καὶ ξυνεστῶτος [φρενῶν]
μεθορμιεῖ σε πίτυλος ἐμπεσὼν σκύφου.
ὄντας δὲ θνητοὺς θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεών,
ὡς τοῖς γε σεμνοῖς καὶ συνωφρυωμένοις
ἅπασίν ἐστιν, ὥς γ' ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῇ,
οὐ βίος ἀληθῶς ὁ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἐπιστάμεσθα ταῦτα· νῦν δὲ πράσσομεν
οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια.

V. 790. τὴν κύπριν ἡδίστην θεῶν πλεῖστον βροτοῖσιν b
V. 794. ἀφεὶς λύπην cd.
V. 795. πύλας Cod. a. et pro var. lect. C. Ceteri libri τύχας. Scholiasta utrumque agnoscit: Γράφεται πύλας, ὑ-περβὰς τὰς πύλας. εἰ δὲ τύχας, καταφρονήσας. Recte A. Nauckius et A. Kirchhoffius restituerunt τύχας. Alterum est e v. 829. huc vocatum.
V. 797. pro φρενῶν, quod est in deterioribus libri habent κακοῦ, ut olim in autographo extrema vox omissa a ab librariis restituta esse videatur. Hinc Kirchhoffius scribi voluit.

V. 790. τὴν πλεῖστον ἡδίστην] Med. 1323: ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι, ubi v. adn. Appian. B. Civ. III, 34: τὴν ἐμοὶ μάλιστα πάντων ἡδίστην. Matth. Gr. §. 461. p. 859. Rost. Gr. §. 97. 12. addit. 2. b. aa. p. 421 ed. VII. PFLUGK.

V. 798. μεθορμιεῖ] cum genetivo iunctum, ut Med. 442: μεθορμίσασθαι μόχθων, et alia verba, in quibus μετὰ praepositio est, vide supra ad v. 21. Ceterum vocabulum ipsum apte compositum cum πίτυλος, qui est motus vel remorum vel maris remigio impulsi. Vide Monkium ad Hipp. 1462. PFLUGK.

V. 801. Plato Soph. §. 42. p. 234. C: ὡς γοῦν ἐμοὶ δε ὄντι κρῖναι, ubi v. dorf. Aristides vol. 143 Dind.: ἔμοιγε κριτῇ Matth. Gr. §. 388. P commode adhibeas M VI, 70. 16: Non est v sed valere vita. PF

V. 804. Lysias c. §. 23: ὁρῶντες τὰ πράγμ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλε Vide Matth. Fr. §. 4 PFLUGK.

V. 807. τί ζῶσιν] sunt haec simpliciter n vivere quos vivere mod rat Hercules: ita enim ζῶσιν scripsisset, nisi

ΗΡΑΚΛΗΣ.

θυραῖος ἡ θανοῦσα· μὴ λίαν
;· δόμων γὰρ ζῶσι τῶνδε δεσπόται.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ιν; οὐ κατοῖσθα τὰν δόμοις κακά.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τι σός με δεσπότης ἐψεύσατο.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἐκεῖνός ἐστ', ἄγαν φιλόξενος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ν μ' ὀθνείου γ' οὕνεκ' εὖ πάσχειν νεκροῦ;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τα μέντοι καὶ λίαν οἰκεῖος ἦν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

υμφοράν τιν' οὖσαν οὐκ ἔφραζέ μοι;

801. ὡς ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῇ habet Schol. ad Soph. Ai·

803. ἐπιστάμεσθα BCBC. Correctum in Ald. Lasc.
807. κατοῖσθα]. Sic B. scriptum hoc habet. Schol. Vati- Cobeti: οὐ παροξύνεται τὸ κατοῖσθα.
809. ἄγαν γ' ἐκεῖνος BC.
810. οὔκουν ὀθνείου γὰρ οὕνεκ' εὖ πάσχειν νεκροῦ B. ' ὀθνείου γ' οὕνεκ' εὖ πάσχειν νεκροῦ C.
811. καὶ λίαν οἰκεῖος ἦν] Sic BCBC. etiam Schol., e dicit: οὐκ ἦν ξένη, ἀλλὰ πάνυ οἰκεία.' Ceteri libri nescio rore καὶ λίαν θυραῖος ἦν.

um miratione repetentis quo alter usus fuerat, lum. Sic in Phoen. 1725. Oedipus dixisset, ἰὼ ἰὼ ἐὼ' ἐγὼ τλάς, respondet na: τί τλάς; τί τλάς; οὐχ ὁα κακούς, Οὐδ' ἀμείβε- πῶν ἀσυνεσίας. Iph. Aul. ἦν δ' αὖ τάλαιναν παρ- — τί παρθένον; Ἅιδης ε ἔοικε, νυμφεύσει τάχα φκτισ'. Cfr. Bacch. 1176. Seneca Agam. 961. Et esse demens te nobis putas? Electr. ? quis iste est al- ȝamemnon tuus? ubi Badenum. PFLUGK. 'erentii And. V, 3, 18 sq. P. Mi pater. SI. Quid mi pater? quasi tu huius indigeas patris. R. K.

V. 808. εἰ μή τι — ἐψεύσατο] scil. κάτοιδα. PFLUGK.

V. 810. "εὖ πάσχειν est bene sibi esse velle, quod Plautus dicit bene sibi facere, non ut Monk. vertit, bene tractari, to be well treated." MATTHIAE.

V. 813. χαίρων ἴθ'.] Recte A. Matthiae interpretatur: valeas, noli mihi diutius importunus et molestus esse, ut Phoen. 921: χαίρων ἴθ'· οὐ γὰρ σῶν με δεῖ μαντευμάτων. Cf. Aristophan. Thesm. 1193. PFLUGK.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

χαίρων ἴθ'· ἡμῖν δεσποτῶν μέλει κακά.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὅδ' οὐ θυραίων πημάτων ἄρχει λόγος.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐ γάρ τι κωμάζοντ' ἂν ἠχθόμην σ' ὁρῶν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ἦ πέπονθα δείν' ὑπὸ ξένων ἐμῶν;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις·

V. 813. ἡμῖν δὲ δεσπ. [B]C. ex διττογραφίᾳ natum
V. 815. οὐ γάρ σε κωμάζοντ' ἂν ἠχθόμην ὁρῶν BC
V. 817. δόμους B.
V. 818—820. nuper in interpolationis suspicione Kirchhoffius et post eum Nauckius et sane in Schol. cod. V:

V. 816. Iph. A. 847: ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινά. Vide adnot. ad Heracl. 426. PFLUGK.

V. 817. ἐν δέοντι] in tempore. Hipp. 927: οὐ γὰρ ἐν δέοντι λεπτουργεῖς, πάτερ. Poëta incertus apud Stob. XXXVI, 5, (vol. II. p. 40.) Ληρεῖς ἐν οὐ δέοντι καιρῷ φιλοσοφῶν. Dativum δόμοις defendit Monkius collato Aristoph. Pac. 272. κἂν δέοντι τῇ πόλει. PFLUCK.

V. 818—820. πένθος γὰρ ἡμῖν ἐστι — πατὴρ γέρων] Quod stichomythiae ratio hoc loco turbatur, iam veteres critici itemque recentiores, de quibus dixi in adnot. critica, hos tres versus de interpolatione suspectos habuerunt. His ego propterea adsentiri non potui, quod in hoc loco, in quo ipse nodus totius fabulae habetur, iustissima ac maxime idonea causa stichomythiae negligendae inesse videtur. V. enim 816., quo Hercules ex famulo quaesierat: ἀλλ' ἦ πέπονθα δείν' ὑπὸ ξένων ἐμῶν; iusta quasi ansa famulo praebita erat longioris narrationis de funere Alcestidis. Ea opportunitate iam incipit uti famulus,

quod dicit: οὐκ ἦλθες
δέξασθαι δόμοις. πένθ
στολμούς τε. Necdum
oratio est, quum H
terpellans dicit: τίς δ
νών; et quae sequ
ipsum rectissime inst
Nam neque a famulo
erant quae omnes q
usque adhuc novimus,
Hercules omnis hum
pers esset, si id usqu
sibi narrari pateretu
tiret se rebus ita com
iuriam fecisse Admet
eius aedibus laeto ho
esset. Itaque Hercul
de eo, quod iam a
aperiri, infortunio A
que tamen rem ipsan
quaerit interpellans
Sic famulo necessitas
ut statim quid factu
nuntiet. Hic igitur o
gie constant nec id
erat criticis de turbat
thiae ratione querendi
ipse fabulae nodus
tota paene fabulae r
tatur, ibi etiam ipsa
tota actio immutanda

V. 820. τέκνων

γάρ ἡμῖν ἐστι· καὶ κουρὰν βλέπεις
πλους στολμούς τε.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τίς δ' ὁ κατθανών;
τέκνων τι φροῦδον, ἢ πατὴρ γέρων;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ν οὖν ὄλωλεν Ἀδμήτου, ξένε.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔπειτα δῆτά μ' ἐξενίζετε;

ταῦτα τὰ τρία (ἰαμβεῖα) ἔν τισιν οὐκ ἔγκειται. Vide infra iticam.
!0. μῶν ἢ τέκνων τι φροῦδον γένος ἢ πατὴρ γέρων B., expunctum est, incertum utrum a priore an a secunda ν ἢ τέκνων τι φροῦδον ἢ πατὴρ γέρων abcd. μῶν ἢ τέκνων ος ἢ γέρων πατήρ BC.

ch. 1307: τῆς σῆς τόδ' τάλαινα, νηδύος Αἰσχι- ῖιστα κατθανόνθ' ὁρῶ. 5: ὦ φίλτατ', ὦ περισ- σὸς τέκνον. Soph. Oed. τῶν Λαΐου τοίνυν τις ψτων, ubi vid. Elmsl. lb. ad Protag. p. 315. 40. Schaefer. in Epi- ad Aristoph. Plut. p. ad Eur. Phoen. 1730. . ad Menandr. p. 193. . Quae hic dixit Pflug- genere in illa coniun- borum immutato sunt a, eademque similitudo in Latina oratione, ut fluminum omnium s, phaselus omnium celerrimus et quae nodi, sed minime ca- nunc locum. Nam et auctoritas requirit, ut : μῶν ἢ τέκνων τι φροῦ- otius quam μῶν ἢ τέκ- οῦδος, et ipsa senten- oc potius commendat . Hercules enim, etsi uid sit auditurus, non- n maiorem domus ho- amitatem veretur, ita- fanté mortuo cogitat ente sene: quae res etsi luctuosa esset Admeto hospiti, non tamen ei summum maerorem adferret. In einsmodi interrogatione non debuisse dici ab Hercule: μῶν ἢ τέκνων τις φροῦδος κτέ. apparet. Nam in definiendo genere iam significaretur maiusculum fuisse puerum prolemque masculam, quod aegrius ferendum esset, praesertim in regia domo, nunc non definito genere de infante eoque parvulo quaeritur, ut iam non de causa maiore luctus quaeri videatur. Hanc ob rem τέκνων τι φροῦδον scribendum erat, quod qui codicem Vaticanum descripsit, quum non satis intelligeret, videtur γένος adiecisse, quod deinceps et in eo libro recte expunctum est nec scriptum habetur in ceteris melioris notae libris. R. K.

V. 822. ἔπειτα δῆτα] et tamen. El. 576: ἔπειτα μέλλεις προσπιτνεῖν φιλτάτοις; Iph. A. 650: κἄπειτα λείβεις δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν; Herc. Fur. 266: κἄπειτα πράσσω πόλλ' ἐγώ; Med. 1398. Ion. 1300. Vid. Hermann ad Vig. p. 683. [Klotz. ad Devar. vol. II. part. II. p. 541.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἠδεῖτο γάρ σε τῶνδ' ἀπώσασθαι δόμων.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ σχέτλι', οἵας ἤμπλακες ξυναόρου.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἀπωλόμεσθα πάντες, οὐ κείνη μόνη.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ᾐσθόμην μὲν ὄμμ' ἰδὼν δακρυῤῥοοῦν
κουράν τε καὶ πρόσωπον· ἀλλ' ἔπειθέ με
λέγων θυραῖον κῆδος εἰς τάφον φέρειν.
βίᾳ δὲ θυμοῦ τάςδ' ὑπερβαλὼν πύλας

V. 825. *μόνον* C.

V. 831. *κἀπεκώμαζον* B. *κἆτ' ἐκώμαζον* C.

V. 832. *δώματος* BC. *δώμασιν* ceteri libri. *προσκει*
liger.

V. 834. Monkius scribi voluit: *ποῖ νιν εὑρήσω*
Hippol. 1048: *ποῖ γῆς ἄνακτα τῆςδε Θησέα μολὼν εὑ*
γυναῖκες, quod ut improbabile non est, sic tamen non n

al. p. 534 sq.] Recte autem *ἐξενίζετε*, in quo Admetus cum suis cogitatur, etsi sequitur v. 823. *ᾐδεῖτο*, quod in dominum tantum aedium cadit. PFLUGK.

V. 825. *ἀπωλόμεσθα πάντες, οὐ κείνη μόνη*] Usitatissima haec formula est in significando luctu alicuius personae, quae nobis carissima fuit, ut aut dicamus, id quod hoc loco fit, nos perisse una, non illam solam, aut quod infra dicitur v. 1082. perdidisse illos, qui mortui sint, nos ipsos quoque. Conf. Hippol. v. 833: *ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον ἢ κατέφθισο.* Haec eadem formula est Latinorum, ut in Terentii And. IV, 5, 8. CR. Itan Chrysis? hem. MY. Nos quidem pol miseras perdidit., ad quem locum recte adnotavit Donatus: Hic intelligitur supra subaudiendum: periit. Nam pro **periit** haec reposuit **perdidit.** Cicero pro Rosc. Am. .12. §. 33: eiusdem viri

mortem, quae ta
tuit, ut omnes
perdiderit et a
Vide S. I. E. Rau.
ad Cic. orat. lib. I.
R. K.

V. 829. *βίᾳ δὲ θυ*
Monkius adsimilavit
Sept. ad Theb. 6(
βίᾳ, animo invito.

V. 831. «De *κᾆτ*
cum indignatione, v
ad Phoen. p. 205 se
ad Plat. Gorg. §. 28
§. 89.» MATTHIAE

V. 832. *ἀλλὰ σ*
φράσαι] Plato P
99. B: *τὸ γὰρ μὴ διε*
τ' εἶναι κτέ. Sympos.
τὸ οὖν τοιούτων μὲν
λὴν σπουδὴν ποιήσασθ
δὲ μηδένα πω ἀνθρώ
μηκέναι εἰς ταυτηνὶ
ἀξίως ὑμνῆσαι. Cfr.
dy Synt. p. 355.
125. not. 5. p. 604. e
not. ad Med. 1051.

ἀνδρὸς ἐν φιλοξένου δόμοις
ντος οὕτω. κᾆτα κωμάζω κάρα
ις πυκασθείς; ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι
τοσούτου δώματος προκειμένου.
ί σφε θάπτει; ποῦ νιν εὑρήσω μολών;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

παρ' οἶμον, ἢ 'πὶ Λάρισσαν φέρει,
κατόψει ξεστὸν ἐκ προαστίου.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή,
ξον, οἷον παῖδά σ' ἡ Τιρυνθία
ύνος ἐγείνατ' Ἀλκμήνη Διί.

36. προαστείου BCB.
37. καὶ χεὶρ ἐμή BCBC. Tzetzes chil. II. 803. Id ego in Nov. ann. philol. et paedag. vol. XIX. p. 298 sq. re- ι esse docui. ψυχή τ' ἐμή, quod est ex Orest. v. 460. Lascaris et Ald. e libris sec. fam.
39. Ἠλεκτρυόνος] Sic C et alii libri, ut videtur, ἐγείνατ' ius. γείνατ' libri.
42. δ' BC.

: sqq. ἀλλὰ σοῦ τὸ σαι κακοῦ τοσού- ύματος προκειμέ- go recepi id, quod in libris legitur, nisi quod s codd. pro δώματος videatur δώμασιν. Li- autem auctoritatem sic am esse existimo: Sed pa est, quod non , quum tantum ma- mus herilis ades- c etiam genetivus δώ- ecte obtineri potest. autem partem iam recte t explicavit: ἀλλὰ τοῦ- μάρτημα τὸ μὴ εἰπεῖν κὶ τοῦ θάπτοντος τοῦ et qui hunc sequutus itemannus. R. K.

ποῦ καί σφε θά- ristoph. Lys. 170: Ἀθηναίων γε μὰν ῥυά- ται τις ἂν πείσειεν αὖ ῆν; Hecub. 515: πῶς ἐπράξατ'; ἆρ' αἰδού- i de vi particulae καὶ Cf. Stallb. ad Plat. Euthyphr. p. 13. [Cf. Not. crit. in Anthol. Pal. p. 296]. PFLUGK.

V. 835. ὀρθὴν παρ' οἶμον] v. Bernhardy Synt. p. 257. Monkii coniecturam ἐπὶ Λαρίσσας iure improbat Hermannus, monetque ἐπὶ Λάρισσαν φέρει esse ad Larissam ducit, ἐπὶ Λαρίσσας, versus eam regionem, ubi Larissa est. PFLUGK.

V. 837. ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή] Herculis est non solum de animi fortitudine, verum etiam de corporis viribus gloriari. Quominus de huius loci scriptura dubitari possit, conf. Soph. Trach. v. 1046., ubi idem Hercules hoc dicit: ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ. et ibid. v. 1089 sqq., ubi ille de amissis viribus corporis sic lamentatur. ὦ χέρες, χέρες, Ὦ νῶτα καὶ στέρν', ὦ φίλοι βραχίονες, Ὑμεῖς ἐκεῖνοι

δεῖ γάρ με σῶσαι τὴν θανοῦσαν ἀρτίως
γυναῖκα κεἰς τόνδ' αὖθις ἱδρῦσαι δόμον
Ἄλκηστιν Ἀδμήτῳ θ' ὑπουργῆσαι χάριν.
ἐλθὼν δ' ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν
Θάνατον φυλάξω καί νιν εὑρήσειν δοκῶ
πίνοντα τύμβου πλησίον προσφαγμάτων.
κἄνπερ λοχήσας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς
μάρψω, κύκλον δὲ περιβάλω χεροῖν ἐμαῖν,
οὐκ ἔστιν ὅςτις αὐτὸν ἐξαιρήσεται
μογοῦντα πλευρά, πρὶν γυναῖκ' ἐμοὶ μεθῇ.
ἢν δ' οὖν ἁμάρτω τῆςδ' ἄγρας καὶ μὴ μόλῃ
πρὸς αἱματηρὸν πέλανον, εἶμι τῶν κάτω
Κόρης ἄνακτός τ' εἰς ἀνηλίους δόμους,
αἰτήσομαί. τε· καὶ πέποιθ' ἄξειν ἄνω
Ἄλκηστιν, ὥςτε χερσὶν ἐνθεῖναι ξένου,
ὅς μ' εἰς δόμους ἐδέξατ' οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένος,

V. 846. λοχήσας] Schol. Vat. Cobeti: γράφεται. λοχείας (λοχίας cod.).

V. 847. περιβάλω Monkius. περιβαλῶ BbcdB. Schol.: καὶ περιβαλὼν αὐτῷ κύκλον.

V. 851. τῶν κάτω libri. τὴν κάτω Musurus.

V. 852. ἀνηλίου B.

V. 862. ἰώ semel BcdB. ὤ semel C. ἰὼ ἰώ B. Dein στυγνὸς κτέ. Itaque recte Hercules, ubi de re ardua suscipienda cogitat, non solum animum suum compellat, verum etiam manum, qua corporis vires potissimum indicantur. R. K.

V. 842. » Aesch. Prom. 656: Σὸν ἔργον, Ἰοῖ, τοῖςδ' ὑπουργῆσαι χάριν, ubi Blomf. confert h. v. et Sophocl. in Colch. n. 313. Dind.: Ἡ φῂς ὑπομνὺς ἀνθυπουργῆσαι χάριν;» MONK. Bene ὑπουργίαν et χάριν distinxit Plutarchus adv. Stoic. c. 21. vol. XIV. p. 29. Hutt.: ἄλλο δέ τι ποιεῖ τὴν ὑπουργίαν χάριν ἢ τὸ πρός τι χρήσιμον ὑπάρξαι τῷ δεομένῳ τὸν παρασχόντα; PFLUGK.

V. 843. Schol. εἰδωλοποιεῖται μελαίνας πτέρυγας ἔχων ὁ Θάνατος, unde Musgravius coniecit μελάμπτερον.] Θανάτου personam illustrat Valcken. Schol. in N. T. I. p. 359. Videndus praecipue Iodrell. Boissonade.] PFLUGK.

V. 845. Iunge πίνοντα προσφαγμάτων, eadem constructione, qua in Hecuba v. 610: Βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός. Vide Matth. Gr. §. 323. 'Libamina mortuis fiebant ex vino, lacte, oleo, melle, aqua.' Verba sunt Blomfieldii, quem vide in Gloss. ad Aesch. Pers. 616. PFLUGK.

V. 851. Αἱματηρὸν πέλανον cruorem humi fusum dixit etiam Iph. T. 300. Rhes. 430. PFLUGK.

V. 857. ἔκρυπτε δ'] scil. τὴν συμφοράν. PFLUGK.

πτῃ δ' ὢν γενναῖος αἰδεσθεὶς ἐμέ.
τοῦδε μᾶλλον Θεσσαλῶν φιλόξενος;
Ἑλλάδ' οἰκῶν; τοιγὰρ οὐκ ἐρεῖ κακὸν
γετῆσαι φῶτα γενναῖος γεγώς.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἰὼ ἰώ. στυγναὶ πρόςοδοι,
στυγναὶ δ' ὄψεις χήρων μελάθρων.
ἰώ μοί μοι, αἰαῖ αἰαῖ.
ποῖ βῶ; πᾶ στῶ; τί λέγω; τί δὲ μή;
πῶς ἂν ὀλοίμαν;
ἦ βαρυδαίμονα μήτηρ μ' ἔτεκεν.
ζηλῶ φθιμένους, κείνων ἔραμαι,
κεῖν' ἐπιθυμῶ δώματα ναίειν.
οὔτε γὰρ αὐγὰς χαίρω προςορῶν,
οὔτ' ἐπὶ γαίας πόδα πεζεύων·
τοῖον ὅμηρόν μ' ἀποσυλήσας
Ἅιδῃ Θάνατος παρέδωκεν.

...B.
V. 863. αἰαῖ αἰαῖ Hermannus. ἒ ἒ B. ἒ ἒ cd. αἶ αἶ B. αἶ αἶ C.
V. 864. ποῖ στῶ BbcdB. πῆ στῶ B. πᾶ στῶ Porsonus ad Hec. 1010. Conf. Pflugk. ad Heraclid. 19.
V. 865. ἔτικτεν B. ἔτικτε C. ἔτικτεν cd. ἔτεκε B. ἔτικτεν B. (ex)
V. 868. χαίρων προσορῶ bcd.

...861. ἔρχεται ὁ Ἄδμητος ... τύμβου καὶ οὐ τολμᾷ ... SCHOLIASTA. ... Aesch. Prom. 106: ...τε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν οἷόν τέ μοι τάσδ' ἔστι. — ...ῶς ἂν ὀλοίμαν, utinam ...rim. cf. Buttm. ad Soph. ... PFLUGK. Vide quae ... Med. v. 97. p. 23. R. K. ...866. κείνων ἔραμαι] ...hei. cf. v. 744. Sic ... Helena v. 738 interpre... τὰ ἐνθάδε. Adde ... 1184: ἃ χρή σε δρᾶσαι, ...δ' ὠφελεῖν τάδε, i. e. ...vitatem. Plutarchus p. 391. C: στάσις γάρ, ... πάντα νῦν ἐκεῖνα καὶ ... πόλεων καὶ δημαγωγῶν ... Ἀγαθοκλέους ἐκλελοιπό..., de quo loco videndus Fritzschius in Iahnii Annal. I, 2. p. 273. PFLUGK. Ceterum videtur Aristophanes hunc locum ante oculos habuisse in Vesp. 751: κείνων ἔραμαι, κεῖθι γενοίμαν, ἵν' ὁ κῆρυξ φησί· τίς ἀψήφιστος; ἀνιστάσθω., ubi Euripideus dicendi color deridetur, quamquam scholiasta Hippolyto hoc tribuit. R. K.

V. 869. πόδα πεζεύων] Dictum ut Heracl. 802: ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πόδα. Or. 1470: Μυκηνίδ' ἀρβύλην προβάς. Phoen. 1418: προβὰς δὲ κῶλον δεξιόν. Vide ad Helen. 948. ad Heracl. 169. PFLUGK.

V. 871. Verissime docuit Hermannus interpellari verba chori exclamationibus Admeti, non ut istae voces partem versuum efficerent, sed ab his se-

ΧΟΡΟΣ.

πρόβα πρόβα· βᾶθι κεῦθος οἴκων, στρ. ε'.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

αἰαῖ.

ΧΟΡΟΣ.

πεπονθὼς ἄξι' αἰαγμάτων.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἒ ἕ.

ΧΟΡΟΣ.

δι' ὀδύνας ἔβας,
σάφ' οἶδα·

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φεῦ φεῦ.

ΧΟΡΟΣ.

τὰν νέρθεν οὐδὲν ὠφελεῖς,

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἰώ μοί μοι.

ΧΟΡΟΣ.

τὸ μήποτ' εἰςιδεῖν φιλίας ἀλόχου
πρόςωπον ἄντα λυπρόν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔμνησας ὅ μου φρένας ἥλκωσεν·

V. 872—877. omnes choro tribuuntur cum ipsis interiectionibus in *BC*. itemque in antistropha.

V. 875. *τὰν νέρθε δ'* Hermannus sine idonea causa.

V. 879 sq. *τί γὰρ—ἀλόχου;* habet Stob. flor. LXIX. 12. III. p.27.

V. 880. *φιλίας ἀλόχου* BC errore, ut videtur, e v. 876. Ceteri et Stob. *πιστῆς ἀλόχου*.

parandae essent. Itaque v. 875. constabit e monometro iambico et dimetro trochaico catalectico. PFLUGK.

V. 874. Comparavit Monkius El. 1212: *Σάφ' οἶδα, δι' ὀδύνας ἔβας*. Phoen. 577: *δι' ὀδύνας ἂν ἔβας*. Vide adnot. ad Androm. V. 175. PFLUGK.

V. 878. *ἥλκωσεν*] Suppl. 222: *λαμπρὸν δὲ θολερῷ δῶμα συμμίξας πὸ σὸν Ἥλκωσας οἴκους*. Soph. Antig. 651: *τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;* PFLUGK.

V. 879. Verum olim viderat Hermannus ad Vig. p. 884: '*Μεῖζον* cum genetivis construendum est: quid enim tristius est ad amittendum quam fida uxor?' In qua interpretatione refutanda operam perdidit Matthiae: nec sane scio, cur aliam ipse Hermannus in editione Alcestidis viam putaverit [Nihil aliud voluit illo loco nisi rationem reddere ex-

τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον ἁμαρτεῖν
πιστῆς ἀλόχου; μή ποτε γήμας
ὤφελον οἰκεῖν μετὰ τῆςδε δόμους.
ζηλῶ δ' ἀγάμους ἀτέκνους τε βροτῶν.
μία γὰρ ψυχή, τῆς δ' ὑπεραλγεῖν
μέτριον ἄχθος.
παίδων δὲ νόσους καὶ νυμφιδίους
εὐνὰς θανάτοις κεραϊζομένας
οὐ τλητὸν ὁρᾶν, ἐξὸν ἀτέκνους
ἀγάμους τ' εἶναι δια παντός.

ΧΟΡΟΣ.

Τύχα, τύχα δυςπάλαιστος ἥκει. ἀντιστρ. α'.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

αἰαῖ.

ΧΟΡΟΣ.

πέρας δέ γ' οὐδὲν ἀλγῶν τίθης.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἒ ἔ.

ΧΟΡΟΣ.

βαρέα μὲν φέρειν,
ομως δὲ

V. 882—884. habet Stob. flor. LXVIII. 13. III. p. 20.
V. 883. ψυχῆ γὰρ μιᾷ B. ψυχὴ δὲ μία C. τῆςδ' libri Euripidis. τῆς Stob. l. c. τῆς δ' Nauckius. Recte.
V. 887 sq. ἀτέκνοις ἀγάμοις τ' BC. Alterum ceteri libri et Schol. tuentur.
V. 890. ἀλγῶν B. ἀλγέων ceteri. τίθῃς d., τιθεὶς bc. τιθεῖς BC BC. πέρας δ' οὐδέν BC. τιθεὶς ἀλγέων C.

plicationis suae ad Vigerum l. c. expromptae. R. K.]; de qua copiosius quam qui iuverit exposuit Fritzschius Quaest. Luc. p. 89. Dixit de hoc loco etiam Matthiae in Gr. p. 846. PFLUGK.

V. 883. τῆς ὑπεραλγεῖν] De τῆς pro ταύτης posito vide quae monui ad v. 264. Hipp. 258: τὸ δ' ὑπὲρ δισσῶν Μίαν ὠδίνειν ψυχὴν χαλεπον βάρος, ὡς κἀγὼ τῆςδ ὑπεραλγῶ. Soph. Antig. 630: ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν, ubi vid. Herm. PFLUGK

V. 886. »Imitatur Homerum Il. X, 63: καὶ θαλάμους κεραϊζομένους.» BLOMFIELD.

V. 890. »Male Monkius interrogandi signum addiderat, quo hiulca fit chori oratio. Immo ille improbans nimium Admeti luctnm ita dicit: sors quidem tibi atrocissima obtigit: sed finem nullum facis dolendi. Quo significat, quamvis illa dira sors

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φεῦ φεῦ.

ΧΟΡΟΣ.

κλαῖ᾽ · οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἰώ μοί μοι.

ΧΟΡΟΣ.

γυναῖκα· συμφορὰ δ᾽ ἑτέρους ἑτέρα
πιέζει φανεῖσα θνατῶν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ μακρὰ πένθη λῦπαί τε φίλων
τῶν ὑπὸ γαῖαν.
τί μ᾽ ἐκώλυσας ῥῖψαι τύμβου
τάφρον εἰς κοίλην καὶ μετ᾽ ἐκείνης
τῆς μέγ᾽ ἀρίστης κεῖσθαι φθίμενον;
δύο δ᾽ ἀντὶ μιᾶς Ἅιδης ψυχὰς
τὰς πιστοτάτας σὺν ἂν ἔσχεν, ὁμοῦ

V. 894. *θνητῶν* BCB. *θνατῶν* C. *βροτῶν* bc.
V. 896. *γαίαν* B.
V. 901. *σὺν ἂν ἴσχεν* Hermannus. *συναν ἔσχεν* BB. *συνέσχεν* Cabcd. *σύν γε ἴσχεν* C.
V. 902. *λίμνην* BCcd. *λίμναν* .

sit, tamen non esse sine fine lugendum.» HERMANN.

V. 893. »Heracl. 611: *παρὰ δ᾽ ἄλλον ἄλλα Μοῖρα διώκει.* Aesch. Prom. 283: *ταὐτά τοι πλανωμένη Πρὸς ἄλλοτ᾽ ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.*» MONK.

V. 897. *ῥῖψαι*] Intransitive Helen. 1325: *ῥίπτει δ᾽ ἐν πένθει πέτρινα κατὰ δρία πολυνεφέα*, ubi vid. adnot. Cf. Matth. Gr. §. 496. 5 p. 934 seq. Ellendt. ad Arrian. de Exp. Alex. II, 4, 9. PFLUGK.

V. 902. *διαβάντε*] Masculinum pro feminino. Vide Matth. Gr. §. 436. p. 813. PFLUGK. Est tamen hoc loco discrimen, utrum dicas *διαβάσας* an *διαβάντε*. Si *διαβάντε* dicitur, ita ut genus femininum non obtineatur, magis id, quod appositionis instar adiungitur, per se constare videtur, quasi Latine dicas: Orcus duas animas fidelissimas una haberet, par simul infernalem lacum transgressum. Quod contra si diceretur *διαβάσας* tantummodo animae simul transgressae significarentur. *διαβάσα* autem hic vix potuit dici, quod non est de duabus feminis ut par efficiant compositis sermo. Alia causa loci Sophoclei est ex Oedipo Col. v. 1679., ubi Antigona de se et sorore sua dicit *ἰδόντε καὶ παθοῦσα*, quod est par, quod vidit, et binae feminae, quae passae sunt. R. K.

V. 904. *ἐν γένει*] cogna-

χθονίαν λίμνην διαβάντε.

ΧΟΡΟΣ.

ἐμοί τις ἦν στρ. β'.
ἐν γένει, ᾧ κόρος ἀξιόθρηνος
ὤλετ' ἐν δόμοισιν
μονόπαις· ἀλλ' ἔμπας
ἔφερε κακὸν ἅλις ἄτεκνος ὤν,
πολιὰς ἐπὶ χαίτας
ἤδη προπετὴς ὢν
βιότου τε πόρσω.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ σχῆμα δόμων, πῶς εἰσέλθω;
πῶς δ' οἰκήσω, μεταπίπτοντος
δαίμονος; οἴμοι. πολὺ γὰρ τὸ μέσον·
τότε μὲν πεύκαις σὺν Πηλιάσιν
σύν θ' ὑμεναίοις ἔστειχον ἔσω,

V. 904. κοῦρος BCbcd *B*. κῶρος *C*. κόρος Lasc. et Ald.
V. 905. ὤλετ' BCb. ᾤχετ' [*B*]*C*.
V. 910. βίου bcd. πόρσω Gaisfordius. πρόσω libri. conf. Soph. Oed Col 226. Electr 213.
V. 916. ἔστειχον ἔσω [B.] ἔστιχον εἴσω. [CC.] ἔστειχον εἴσω bcd*B*.

tus mihi erat, cui defleri dignus puer domi obiit. Rhes. 413: οἵ δ' οὐδὲν ἡμῖν ἐν γένει πεφυκότες Soph. Oed. T. 1016: ὁθούνεκ': ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει. 1430: τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν Μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά. Cf. Herm. ad Vig. 858. PFLUGK. Scite observavit Fr. Iacobs. in Animadv. p. 36., quod de simili sententia ab Euripide in persona Thesei relata Cicero scripsisset in Disput. Tusc. lib. III. c. 14. §. 30. Quod autem Theseus a docto se audisse dicit, id de se ipso loquitur Euripides. Fuerat enim auditor Anaxagorae, quem ferunt nuntiata morte filii dixisse: Sciebam me genuisse mortalem., fortasse hoc ipso quoque loco cogitasse Euripidem de magistro suo Anaxagora. Id etsi pro certo adfirmari non poterit, tamen sine idonea causa negavit G. Hermannus. R. K.

V. 907. ἔφερε κακὸν ἅλις] Respexit ad hunc locum Hesych. I. 1. p. 234. ἅλις· ἱκανῶς, πλῆρες ἢ αὐταρκές. ἔστι καὶ μετρίως, ὡς Εὐριπίδης Ἀλκήστιδι. Proprie dicitur satis tulit, id est, ita tulit, ut satis esset, quod denique nihil aliud est nisi satis fortiter tulit. R. K.

V. 911. ὦ σχῆμα δ.] Vide adnot. ad Hecub. 620. PFLUGK.

V. 914. Schol. τὸ μέσον. τὸ διάφορον τῆς νῦν τύχης καὶ

φιλίας ἀλόχου χέρα βαστάζων.
πολυάχητος δ' εἵπετο κῶμος
τήν τε θανοῦσαν κἄμ' ὀλβίζων,
ὡς εὐπατρίδαι καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων
ὄντες ἀρίστων σύζυγες εἶμεν.
νῦν δ' ὑμεναίων γόος ἀντίπαλος,
λευκῶν τε πέπλων μέλανες στολμοὶ
πέμπουσί μ' ἔσω
λέκτρων κοίτας ἐς ἐρήμους.

ΧΟΡΟΣ.

παρ' εὐτυχῆ — ἀντιστρ. β΄.
σοι πότμον ἦλθεν ἀπειροκάκῳ τόδ'
ἄλγος· ἀλλ' ἔσωσας
βίοτον καὶ ψυχάν.
ἔθανε δάμαρ, ἔλιπε φιλίαν·

V. 917. φιλίας] Schol. Vatic. Cobeti: γράφεται πιστῆς.
V. 920. καὶ ἀπ' BCcd[B] κἀπ' C.
V. 921. ἀρίστων libri. ἀριστῶν Hermannus. ἀριστέων Nauckius. Qui ἀριστεῖς sunt, ii etiam ἄριστοι recte dici possunt. Ne quis Med. v. 5. commemoret, vide ea, quae ego ad eum locum adnotavi p. 14. Dein εἶμεν Gaisfordus. εἰμὲν B. ἦμεν ceteri libri.
V. 924. εἴσω Ccd.
V. 925. ἐς om. C.
V. 926. παρ' εὐτυχῆ (εὐτυχεῖ a sec. man.) σοι πότμος B.
V. 929. post ψυχάν addit B. ἄδμ. ἒ ἔ. χορός. ὦ ἄδμητε. ἒ ἔ

τῆς παλαιᾶς. Comparant Herodot. IX, 82: ὡς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον. I, 126: οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον. PFLUGK.

V. 917. βαστάζων] tenens, s. complexus. Soph. Oed. Col. 1104: προσέλθετ'. ὦ παῖ, πατρὶ καὶ τὸ μηδαμὰ Ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε. Electr. 905: χερσὶ βαστάσασα. Phil. 657: ἆρ' ἔστιν, ὥστε κἀγγύθεν θέαν λαβεῖν, καὶ βαστάσαι με προσκύσαι θ', ὥσπερ θεόν; PFLUGK.

V. 925. λέκτρων κοίτας] κοίτας λέκτρον Med. 436. γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων κλύουσα θρήνους Hecub. 298., cui Porsonus contendit Troad. 605: θρήνων ὀδυρμοί. Adde Phoen. 1190. Iph. T. 370: ἁρμάτων ὄχοι. Suppl. 662: ἁρμάτων ὀχήματα. Phoen. 660: δεργμάτων κόραι. Herc. F. 413: πέπλων φάρος. 664: ζωᾶς βιοτάν. et quae adnotavit Erfurdt. ad Soph. Antig. 420 (424 Br.). Vide Rost. Gr. §. 140. 4. c. p. 774. ed. VII. cl. ib. §. 96, 2, b, δ. p. 400. PFLUGK.

V. 926. παρ' εὐτυχῆ πότμον] eo ipso tempore, quo fortuna secunda utebaris. Παρὰ de tempore praesente vel durante dictum notavit Matthiae Gr. p. 1174. Wolfius ad Demosth. Lept. §. 70. et §. 117. p. 304. 361. Wyttenbach. ad Plutarchi Mor. 172, F. Voc. ἀπειρόκακος similiter usum esse Thucydidem V, 105: μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον, οὐ ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον, docuit Monkius. PFLUGK.

V. 931. Quod G. Hermannus

τί νέον τόδε; πολλοὺς
ἤδη παρέλυσεν
θάνατος δάμαρτος.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον
τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως·
τῆς μὲν γὰρ οὐδὲν ἄλγος ἅψεταί ποτε,
πολλῶν δὲ μόχθων εὐκλεὴς ἐπαύσατο.
ἐγὼ δ', ὃν οὐ χρῆν ζῆν, παρεὶς τὸ μόρσιμον
λυπρὸν διάξω βίοτον· ἄρτι μανθάνω.
πῶς γὰρ δόμων τῶνδ' εἰςόδους ἀνέξομαι;
τίν' ἂν προςειπών, τοῦ δὲ προςρηθεὶς ὕπο,
τερπνῆς τύχοιμ' ἂν εἰςόδου; ποῖ τρέψομαι;
ἡ μὲν γὰρ ἔνδον ἐξελᾷ μ' ἐρημία,
γυναικὸς εὐνὰς εὖτ' ἂν εἰςίδω κενὰς

est etiam in Cbcd leviter correctis. Omittunt haec omnia *BC*. Videtur aliquid ex stropha excidisse.

V. 931. πολλοὺς Canterus. πολλοῖς libri. Id defendi potest, si dein scribis δάμαρτας e C., quamquam ea ipsa correctio esse videtur librarii.

V. 931. δάμαρτας C.

V. 939. χρῆν Elmsleius. χρὴ libri.

V. 940. μανθάνων [*B*]*C*.

V. 944. ἐξελεῖ *B*.

πολλοῖς ita tutari voluit, ut diceret ad verbum παρέλυσεν ex antecedentibus verbis φιλίαν supplendum esse, id recte improbavit Pflugkius. Nimium enim quaesita et adfectata oratio est. Recepta autem Canteri coniectura πολλούς, quod propter ipsam litterarum summam similitudinem confusum saepe cum πολλοῖς est, vide supra v. 503., omnia bene procedunt. R. K.

V. 936. De voc. ὁμως monitum ad Helen. 728. PFLUGK.

V. 937. Comparat Blomfieldius Aeschyl. fr. Philoct. (n. 229. Dind.) ἄλγος δ' οὐδὲν ἅπτεται νεκροῦ. Soph. Oed. Col. 955: θανόντων δ' οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται. PFLUGK.

V. 940. ἄρτι μανθάνω] Composui olim cum Med. 85: ἄρτι γιγνώσκεις τόδε. Bacch. 1295: Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ'· ἄρτι μανθάνω. Xenoph. Apol. Socr. §. 27: Τί τοῦτο; εἰπεῖν αὐτὸν, ἢ ἄρτι δακρύετε; οὐ γὰρ πάλαι ἴστε, ὅτι ἐξ ὅτουπερ ἐγενόμην, κατεψηφισμένος ἦν μου ὑπὸ τῆς φύσεως ὁ θάνατος; PFLUGK. Ceterum recte Euripides facit, ut, quod famulus supra dixit v. 146: οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν ἂν πάθοι, id verum esse ipse nunc Admetus declaret, quod dixit se modo sentire, quam miser esse videatur. R. K.

V. 943. ποῖ τρέψομαι] Haec et quae sequuntur verba eam orationis figuram continent, qua non solum tragici poëtae saepe usi sunt, velut ipse Euripides in Med. v. 502 sq.: νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους, οὓς

θρόνους τ' ἐν οἷσιν ἷζε καὶ κατὰ στέγας
αὐχμηρὸν οὖδας, τέκνα δ' ἀμφὶ γούνασι
πίπτοντα κλαίῃ μητέρ', οἱ δὲ δεσπότιν
στένωσιν οἵαν ἐκ δόμων ἀπώλεσαν.
τὰ μὲν κατ' οἶκον τοιάδ'· ἔξωθεν δέ με
γάμοι γ' ἐλῶσι Θεσσαλῶν καὶ ξύλλογοι
γυναικοπληθεῖς· οὐ γὰρ ἐξανέξομαι
λεύσσων δάμαρτος τῆς ἐμῆς ὁμήλικας.
ἐρεῖ δέ μ' ὅστις ἐχθρὸς ὢν κυρεῖ τάδε·
ἰδοῦ τὸν αἰσχρῶς ζῶνθ', ὃς οὐκ ἔτλη θανεῖν,

V. 948. κλαίῃ cd [B]C. κλαίει B[C].
V. 950. οἶκους BC.
V. 951. γάμοι τ' ἐλῶσι Wakefieldius. Libri γ' ἐλῶσιν.
V. 957. κἆτ' [B]C. εἶτα ceteri libri.
V. 962 sqq.

στρ. α'.

⏑–́–́⏑⏑––
–⏑̱–́⏑⏑–⏑–

σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην; ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶν γ' ἂν οὖν δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον, quem locum expressit Ennius ap. Ciceronem de orat. lib. III. c. 58. §. 217., verum saepe etiam oratores, in quam rem Cicero l. c. §. 219. Gracchi illud adfert: Quo me miser conferam? quo vertam? in Capitolium ne? At fratris sanguine redundat. An domum? matremne ut miseram lamentantem videam et abiectam? cl. Quintiliano Inst. orat. lib. XI. c. 3. §. 115. quoque loquentes, dum alios consultare videntur, ipsi aperiunt condicionem, in qua versentur, desperatam. Imitatus est etiam Cicero hoc schema pro L. Murena c. 41. §. 88. R. K.

V. 948. οἱ δὲ] δοῦλοι intelliguntur, neque tamen ut id vocabulum omissum dici possit, quod visum est Schaefero ad L. Bos. p. 117. Ceterum haec sic resolvenda sunt: οἱ δὲ στένωσιν, ὅτι τοιαύτην δεσπότιν ἐκ δ. ἀπώλεσαν. Ion. 796: ἀν' ὑγρὸν ἀμπταίην αἰθέρα — οἷον οἷον ἄλγος ἔπαθον. Herc. Fur. 816: Ἆρ' ἐς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου, Γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ; Soph. Oed. T. 1227: οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν Νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα κεύθει. Vide Schaefer. ad Bosium p. 252. Fritzsch. Quaest. Luc. p. 117 seq. PFLUGK.

V. 951. γάμοι γ' ἐλῶσι Θεσσαλῶν καὶ ξύλλογοι γυναικοπλῆθεις] Recte sic A. Matthiae edidit. Tantum enim abest ut γ' hoc loco mutandum esse videatur, ut sententiam praebeat aptissimam. Hac enim particula hoc significat Admetus, se omissis aliis rebus, quae ei molestae foris sint, nuptiis quidem certe Thessalorum et congregationibus mulierum plenis

ἀλλ' ἣν ἔγημεν ἀντιδοὺς ἀψυχίᾳ
πέφευγεν Ἅιδην· εἶτ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ;
στυγεῖ δὲ τοὺς τεκόντας αὐτὸς οὐ θέλων
θανεῖν. τοιάνδε πρὸς κακοῖσι κληδόνα
ἕξω. τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον, φίλοι,
κακῶς κλύοντι καὶ κακῶς πεπραγότι;

ΧΟΡΟΣ.

ἐγὼ καὶ διὰ μούσας στρ. α'.
καὶ μετάρσιος ᾖξα καὶ

x
–⏒–́⏑⏑–⏑–
x
–⏒–́⏑⏑––
x
–⏒–́⏑⏑–⏑–
x
––́–⏑⏑––
x
––́–⏑⏑––
x
–⏑–́⏑⏑–⏑–
–́⏑⏑–⏑–⏒

deterreri, ne foras se vertat, ut in maiorem modum vis ac potestas eorum vocabulorum appareat. Vide quae de hoc eius particulae usu explicavi ad Dever. vol. II. part. 1. p. 276 sqq. Ceterum de verbis ξύλλογοι γυναικοπληθεῖς recte adsimulaverunt interpretes Aeschyli Pers. 182: γυναικοπληθὴς ὅμιλος. et Suppl. 30: ἀρσενοπληθῆ ἑσμὸν ὑβριστὴν Αἰγυπτογενῆ. R. K.

V. 954. ἐρεῖ δέ μ'] Vide ad v. 658. Suppl. 343: τί γάρ μ' ἐροῦσιν οἵ γε δυςμενεῖς βροτῶν; PFLUGK.

V. 960. Androm. 640: κύδιον βροτοῖς Πένητα χρηστὸν ἢ κακὸν καὶ πλούσιον Γαμβρὸν πεπᾶσθαι. Interpretatur Hesych. voc. κύδιον· κρεῖττον, αἱρετώτερον. PFLUGK.

V. 962 sqq. Solacium chorus Admeto petit ex insuperabili vi necessitatis, Alcestidi ex cultu ac veneratione, qua eam noti ignotique prosequuturi sint. Ceterum iis verbis haec explicari a choro fecit poëta, ut non immerito reprehenderetur ab Schol.: ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ προςώπου τοῦ χοροῦ βούλεται δεῖξαι ὅσον μετέσχε τῆς παιδεύσεως. [Nolim tamen gravius reprehendere Euripidem, ut fecit in priore editione Pflugkius, sed potius excusare poëtam, qui in docenda fabula non tam quid hominibus antiquioribus aut etiam agrestioribus dicere conveniret spectavit, verum illud potius ante oculos habuit, quid culti homines sua aetate sentire solerent. Ita factum est ut maiorem doctrinae elegantiam Pheraeis hominibus tribueret quam eis convenire videretur; fecit tamen illud sollerter, quod una Orphicarum fabularum, unde illi, qui commercium cum Thracibus haberent, suam doctrinam hausisse viderentur, mentionem fecit, ut ipse quodam modo nobis viam ostenderet, qua se ex-

κλαίων τοὺς φθιμένους ἄνω.
καὶ θεῶν σκότιοι φθίνουσι παῖδες ἐν θανάτῳ.
φίλα μὲν ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν,
φίλα δὲ .... καὶ θανοῦσα·
γενναιοτάταν δὲ πασᾶν
ἐζεύξω κλισίαις ἄκοιτιν.
μηδὲ νεκρῶν ὡς φθιμένων χῶμα νομιζέσθω
ἀντιστρ. β΄.
τύμβος σᾶς ἀλόχου, θεοῖσι δ' ὁμοίως
τιμάσθω, σέβας ἐμπόρων.
καί τις δοχμίαν κέλευθον ἐμβαίνων τόδ' ἐρεῖ·
αὕτα ποτὲ προὔθαν' ἀνδρός,
νῦν δ' ἐστὶ μάκαιρα δαίμων.
χαῖρ', ὦ πότνι', εὖ δὲ δοίης.
τοῖαί νιν προσεροῦσι φᾶμαι.
καὶ μὴν ὅδ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκμήνης γόνος,
Ἄδμητε, πρὸς σὴν ἑστίαν πορεύεται.

V. 986. *φθινομένους* B.
V. 990. *φθίνουσι* *BC*. *φθινύθουσι* BCbcd **C**, quod recepit Kirchhoffius in antistropha aliquid turbatum existimans.
V. 992. *φίλα δὲ καὶ* Bb*BC*. *φίλα δὲ* Ccd. *φίλα δέ τι καί* Musurus. *θανοῦσ' ἔσται* BCcd. *θανοῦσα ἔσται* b. *θανοῦσά ἐστιν* ***B***. *θανοῦσ' ἐστίν* **C**. Nauckius olim scripsit: *φίλα δὲ θανοῦσ' ἐσαεί.* Postea edidit: *φίλα δὲ θανοῦσα κεῖται.* Incerta sunt omnia.
V. 999. *ὅμοιος* BC.

πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος, Οὐδέ μιν ἀνστήσεις. Soph. El. 137: *Ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ Ἀΐδα παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀνστάσεις οὔτε γόοις οὔτε λιταῖς.* PFLUGK.

V. 990. *σκότιοι*] Monkius praeeunte Schol. interpretatur spurios, coll. Hom. Il. ζ, 24. Troad. 252. Tu audi Hermannum: '*Σκότιοι φθίνουσιν* est ad Orci tenebras abeunt. Similiter Sophocles in Aiace 516: *καὶ μητέρ' ἄλλη μοῖρα τὸν φύσαντά τε καθεῖλεν Ἅιδου θανασίμους οἰκήτορας.* Ita *θανάσιμοι βεβηκότες* alibi.' PFLUGK.

V. 995. *νεκρῶν — φθιμένων*] Notissimus est hic Graecae linguae pleonasmus iam inde ab Homero usurpatus, v. Odyss. λ, 37: *νεκύων κατατεθνειώτων.* v. 490: *νεκύεσσι καταφθιμένοισι.* Soph. Antig. 513: *ὁ κατθανὼν νέκυς.* Eurip. Suppl. 44 sq. *φθιμένων νεκύων.* ib. v. 558: *τοὺς ὀλωλότας νεκρούς.* Id. Troad. 91: *θανόντων νεκρῶν.* Id. Helen. 176: *νέκυσιν ὀλομένοις.* R. K.

V. 1000. *σέβας ἐμπόρων*] Platonis Comici epigramma est apud Plutarch. v. Themist. extr., quod cum Euripideis contulit censor ed. Monk. *ὁ σὸς δὲ τύμβος ἐν καλῷ κεχωσμένος Τοῖς ἐμπόροις πρόσρησις ἔσται πανταχοῦ. Τούς τ' ἐκ-*

ἔστιν, οὐ σφαγίων κλύει.
μή μοι, πότνια, μείζων
ἔλθοις ἢ τὸ πρὶν ἐν βίῳ.
καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ τι νεύσῃ,
σὺν σοὶ τοῦτο τελευτᾷ.
καὶ τὸν ἐν Χαλύβοις δαμά-
ζεις σὺ βίᾳ σίδαρον,
οὐδέ τις ἀποτόμου
λήματός ἐστιν αἰδώς.
καὶ σ' ἐν ἀφύκτοισι χερῶν εἷλε θεὰ δεσμοῖς· στρ.' β.
τόλμα δ'· οὐ γὰρ ἀνάξεις ποτ' ἔνερθεν

V. 962—966. excerpsit Stobaeus in ec. I, 4. I. p. 59.
V. 962. μετὰ Stobaeus. Dein μεταρσίων ἦρξα.
V. 964. πλείστων libri et Stobaeus. πλεῖστον errore typographi apud Aldum.
V. 966—999. οὐδὲ — γῆρυς habet Schol. ad Hec. 1243.
V. 970. Ἀσκληπιάδαις ἔδωκε G. Hermannus in Elem. doctr. metr. p. 531. Ἀσκληπιάδαις παρέδωκε libri.
V. 977. ἔλθοις om. *C*.
V. 978. ὅτε bcd. νείσῃ [*B*]*C*. νεύσει BCabcd.
V. 980. Χαλύβοισι *BC*.
V. 981. σὺ βία libri noti omnes. h. C. adscriptum γρ. οὐ βιᾳ. σίδηρον BC.
V. 984. ἀφύκτοις *BC*.
V. 985. τόλμα τάδ' BCabcd. τόλμα δ' [*B*]*C*. correcti.

periphrasis est, ut Phoen. 995: Καδμείαν μέριμναν. Iph. T. 394: οἶστρος Ἰοῦς. Hipp. 794: Πιτθέως γῆρας, ubi vide Monk. Propert. II, 20, 19: Sed tibi subsidium delphinum currere vidi, Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram. PFLUGK.

V. 971. φάρμακα — ἀντιτεμών] ἀντιτεμὼν φάρμακον Plato Legg. VIII. p. 836, B., ubi vide Astium p. 406. Adde quae adnotavimus ad Androm. 120. PFLUGK.

V. 973. μόνας] Nam de ceteris dis illud valet, quod dixit in Med. 964: πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος. PFLUGK.

V. 976. μή μοι — μείζων ἔλθοις] maiorem venire est nimio opere urguere, qua de re recte Monkius comparavit Med. 627 sq.: ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν ἐλθόντες κτέ., cui contrarium est, quod legitur ib. v. 630 sq.: εἰ δ' ἅλις ἔλθοι Κύπρις. R. K.

V. 978. Apte Schol. memorat Hom. Il. α, 526: οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν Οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω. — De Chalybum gente vide adnot. ad Heraclid. 162. PFLUGK.

V. 985. Homer. Il. ω, 549: Ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν. Οὐ γάρ τι

πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι, νοστήσαιμι γάρ·
δίδωμι τήνδε σοῖσι προςπολεῖν δόμοις.
πολλῷ δὲ μόχθῳ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμάς·
ἀγῶνα γὰρ πάνδημον εὑρίσκω τινὰς
τιθέντας ἀθληταῖσιν, ἄξιον πόνον,
ὅθεν κομίζω τήνδε νικητήρια
λαβών· τὰ μὲν γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν ἦν
ἵππους ἄγεσθαι, τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα
νικῶσι, πυγμὴν καὶ πάλην, βουφόρβια·
γυνὴ δ' ἐπ' αὐτοῖς εἵπετ'· ἐντυχόντι δὲ
αἰσχρὸν παρεῖναι κέρδος ἦν τόδ' εὐκλεές.
ἀλλ', ὥςπερ εἶπον, σοὶ μέλειν γυναῖκα χρή·
οὐ γὰρ κλοπαίαν, ἀλλὰ σὺν πόνῳ λαβὼν
ἥκω· χρόνῳ δὲ καὶ σύ μ' αἰνέσεις ἴσως.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οὔτοι σ' ἀτίζων οὐδ' ἐν ἐχθροῖσιν τιθεὶς

V. 1023. *νοστήσοιμι* C.
V. 1024. *σοι* B. *σοῖς γε* C. *σοῖσι* ceteri libri. *πρόσπολον*
V. 1025. *πολλῶι δὲ μόχθωι ἦλθε χεῖρας BC*. Natum ex tiqua scriptione *πολλῶι μόχθωι*.
V. 1027. *πόνον* BC. *πόνων* bcd. *πόνου BC*.
V. 1029. Inde ab hoc versu habemus etiam cod. Harleia 5743. [*A*.].
V. 1036. *σύ γ'* BC.
V. 1037. *ἀτίζων A*. *ἀτιμάζων* ceteri libri. Dein *αἰσχροῖσιν A*
V. 1038. *ἀθλίου* BC*AB*. *ἀθλίους* abcd *C*.
V. 1039. *προκείμενον* Bbc.

V. 1023. *πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι*] «si tamen id patiar, quod utinam mihi non contingat pati.» WAKEF.

V. 1028. *»νικητήρια* de una muliere, ut *προσφάγματα* in Hec. 269. *συγκοιμήματα* Andr. 1274. *νυμφευτήρια* Tro. 252. et alia eiusmodi.» MONK.

V. 1029. Ordo verborum est *τοῖς μὲν γὰρ τὰ κοῦφα νικῶσιν ἦν κτλ*. Vide ad Androm. 215. Sophocles Philoct. 1242: *τίς ἔσται μ' οὑπικωλύσων τὸ δρᾶν*. De constructione verbi *νικᾶν* dixit Matthiae in Gr. §. 409. 3. p. 746. Tafel. Dilucidd. Pind. I. 1. p. 171. Obvers poëtae Hom. Il. ψ, 269. spicatur Monkius. PFLU

V. 1044 sq. *πολλοὶ δέ ξένοι Φεραίων, μὴ 'μὲ μνήσκῃς κακῶν*] Hunc lo videor mihi ex optimorum li rum auctoritate ita restitu ut amplius dubitandi locus lictus non sit. Non tamen haec verba intelligi volo, q per se stet illud membrun *'μὲ μιμνήσκῃς κακῶν*, ut ii runt qui *μή μ' ἀναμνήσῃς κ* ediderunt — esset enim o prorsus inusitata, si sic con tivus praesentis poneretur

κρυψ' ἐμῆς γυναικὸς ἀθλίου τύχας·
ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἦν προςκείμενον,
εἴ του πρὸς ἄλλου δώμαθ' ὡρμήθης ξένου·
ἅλις δὲ κλαίειν τοὐμὸν ἦν ἐμοὶ κακόν.
γυναῖκα δ', εἴ πως ἔστιν, αἰτοῦμαί σ', ἄναξ,
ἄλλον τίν' ὅςτις μὴ πέπονθεν οἷ' ἐγὼ
σώζειν ἄνωχθι Θεσσαλῶν· πολλοὶ δέ σοι
ξένοι Φεραίων, μὴ 'μὲ μιμνήσκῃς κακῶν.
οὐκ ἂν δυναίμην τήνδ' ὁρῶν ἐν δώμασιν
ἄδακρυς εἶναι· μὴ νοσοῦντί μοι νόσον
προςθῇς· ἅλις γὰρ συμφορᾷ βαρύνομαι.
ποῦ καὶ τρέφοιτ' ἂν δωμάτων νέα γυνή;
νέα γάρ, ὡς ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ πρέπει.
πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικήσει στέγην;
καὶ πῶς ἀκραιφνὴς ἐν νέοις στρωφωμένη
ἔσται; τὸν ἡβῶνθ', Ἡράκλεις, οὐ ῥᾴδιον

V. 1040. εἴπερ BC.
V. 1045. μὴ 'μὲ μιμνήσκῃς Klotzius. μή με μιμνήσκεις BC. μή με μισήσῃς bcd. μή μ' ἀναμνήσῃς [Aü] C. vulgo. Coniunctivus aoristi positus est ab iis grammaticis, qui coniunctivum praesentis aliorsum ac debebant rettulerunt. Nauckius ed Kirchhoffius ediderunt: μὴ 'μέ· μιμνήσκεις κακῶν., μὴ 'μέ ad superiora referentes. Vide adnot. exeget.
V. 1048. συμφοραῖς bcd. Dein γυνὴ νέα b.
V. 1051. δή τιν' οἰκήσει bcd A.
V. 1052. ἐν νέοις] ἐν δόμοις bcd.

sed ut verba μὴ 'μὲ μιμνήσκῃς κακῶν ad verba, quae proxime antecesserunt, adsumantur in hanc sententiam: multi vero tibi sunt hospites Pheraeorum, ne me commonefacias malorum, aut etiam, ut dicam aperte magis, ne opus sit te me memorem facere malorum meorum, id est denique nihil aliud nisi: ne ad me accedere debeas, ut mihi tradas mulierem meque admoneas mearum miseriarum, qui uxorem perdidi. Si pro parenthesi habeamus verba: πολλοὶ δέ σοι ξένοι Φεραίων, non credo esse orationem satis concinnam. Nunc autem omnia satis commode procedunt. R. K.

V. 1049. ποῦ καὶ τρέφοιτ' ἂν] De καί particula voculis interrogativis addita vide ad v. 834. Soph. Trach. 314.: τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; Xenoph. Oecon. XII, 4. al. PFLUGK.

V. 1050. ὡς — πρέπει] Id est τεκμαιρομένῳ, ὡς ἐ. κ. κ. πρέπει. Phoen. 148: λοχαγός, ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ πάνοπλος ἀμφέπει. Plura adnotavi ad Helen. 74. PFLUGK.

εἴργειν· ἐγὼ δέ σου προμηθίαν ἔχω.
ἢ τῆς θανούσης θάλαμον εἰςβήσας τρέφω;
καὶ πῶς ἐπειςφρῶ τήνδε τῷ κείνης λέχει;
διπλῆν φοβοῦμαι μέμψιν, ἔκ τε δημοτῶν,
μή τίς μ' ἐλέγχῃ τὴν ἐμὴν εὐεργέτιν
προδόντ' ἐν ἄλλοις δεμνίοις πίτνειν νέας,
καὶ τῆς θανούσης· ἀξία δέ μοι σέβειν·
πολλὴν πρόνοιαν δεῖ μ' ἔχειν. σὺ δ', ὦ γύναι,
ἥτις ποτ' εἶ σύ, ταὔτ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι
μορφῆς μέτρ' ἴσθι, καὶ προςήϊξαι δέμας.
οἴμοι. κόμιζε, πρὸς θεῶν, ἐξ ὀμμάτων
γυναῖκα τήνδε, μή μ' ἕλῃς ᾑρημένον.
δοκῶ γὰρ αὐτὴν εἰςορῶν γυναῖχ' ὁρᾶν
ἐμήν· θολοῖ δὲ καρδίαν, ἐκ δ' ὀμμάτων
πηγαὶ κατεῤῥώγασιν· ὦ τλήμων ἐγώ,
ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ.

V. 1055. *θάλαμον εἰσβήσας* abcd *A*. *θάλαμον βήσας* *B*. *εἰς θάλαμον βήσας* BCC.
V. 1058. *ἐλέγχῃ* B. *ἐλέγχοι* C. *ἐλέγξῃ* ceteri libri.
V. 1059. *ἐν ἄλλοις* BCb*A*. *ἐν ἄλλης* [*B*] *C*. Dein *πιτνεῖν* libri.
V. 1062. *ταὔτ'* A. Portus. *ταῦτ'* libri.
V. 1064. *ἀπ' ὀμμάτων* [*AB*] *C*.

V. 1056. *ἐπειςφρῶ*] Atticae consuetudinis vocabulum pro vulgari *ἐπειςάγειν*. Usus est eodem Euripides Elect. 1032: *ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἔνθεον κόρην Λέκτροις τ' ἐπεισέφρησε*, ubi correxit Seidlerus errorem adnotationis ad Troad. 664. Aristophanis aliorumque scriptorum locos notarunt F. A. Wolfius ad Demosth. Lept. p. 276. (Appar. Schaef. T. III. p. 144.) Wyttenbachius ad Eunap. T. II. p. 314. PFLUGK.

V. 1060. *καὶ τῆς θανούσης*] Notandum anacoluthon. Sic enim ingressus est orationem, ut additurus: *καὶ ἐκ τῆς θανούσης*, quemadmodum dixit *ἔκ τε δημοτῶν*. Nunc invertit constructionem: *καὶ τῆς θανούσης πολλὴν πρ. δεῖ μ' ἔχειν*. PFLUGK.

V. 1063. "Hom. Od. δ, 976: *δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί*." BARNES.

V. 1065. *μή μ' ἕλῃς ᾑρημένον*] Confert Monkius v. 1047: *μὴ νοσοῦντί μοι νόσον προσθῇς*. Sic Sophocles Antig. 1039: *τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν;* Philoct. 946: *κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρόν*. [Oedip. Col. 1028: *καί σ' εἷλε θηρῶνθ' ἡ τύχη*. Aelian. H. A. I, 29. de noctua: *καὶ πρώτους μὲν αἱρεῖ τοὺς ὀρνιθοθήρας ᾑρημένη*. F. I.]

V. 1067. Hesychius: *θολῶσαι· ταράξαι, σκοτίσαι*. Etym. M. p. 750, 10: *τεθολωμένος*. — *καὶ ἐπὶ χαρᾶς. Φερεκράτης Μυρμηκανθρώποις* (fr. 110. p. 48. ed. Runkel.). *Γελῶντα καὶ χαίροντα καὶ τεθολωμένον· καὶ ἐπὶ λύπης· Ὑπὸ τῆς ἀνίας ἀνεθολοῦθ' ἡ καρ-*

ΧΟΡΟΣ.

ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχοιμ' ἂν εὖ λέγειν τύχην·
χρὴ δ', ὅςτις εἶ σύ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

εἰ γὰρ τοσαύτην δύναμιν εἶχον, ὥςτε σὴν
εἰς φῶς πορεῦσαι νερτέρων ἐκ δωμάτων
γυναῖκα καί σοι τήνδε. πορσῦναι χάριν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

σάφ' οἶδα βούλεσθαί σ' ἄν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας εἰς φάος μολεῖν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μὴ νῦν ὑπέρβαιν', ἀλλ' ἐναισίμως φέρε.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ῥᾷον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν.

V. 1072. *ὥστε σὴν* omnes libri, nisi quod *B.* habet *ἢ θεοῖς* nescio quo casu.
V. 1074. *πορσῦναι* A. Matthiae. *πορσύναι* libri.
V. 1076. *ἐς φάος*] B*B.* *εἰς φάος* C.
V. 1077. *ὑπέρβαιν'* B[C] *ABC.* *ὑπέρβαλ'* abcd. *αἰνεσίμως* BCbcd*A.* *ἐναισίμως* [*B*] *ἀνεισίμως C.*

δία. cf. Ruhnken. ad Tim. p. 142. PFLUGK.

V. 1071. *χρὴ δ', ὅστις εἶ σύ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.*] Sic libri omnes haec verba scripta exhibent. G. Hermannus, qui putavit chorum haec ad spectatores dicere, scribi voluit *ὅστις εἶσι* pro *ὅστις εἶ σύ,* ut haec sententia esset: Oportet dei, quisquis veniet, dona sustinere, id est, sive beneficus veniet sive inimicus. Haec sententia, etiamsi ab omnibus fere criticis comprobata est, vehementer mihi, ut ingenue fatear quod sentio, displicet. Neque enim quis deus donum adferret, quum praesentem Herculem viderent, dubitare quisquam poterat et omnis haec sententia, sive vera est per se sive falsa — nolo enim discernere —, minime cadit in hunc locum, ubi non tam de eo, qui munus offert, quam de eo, qui munus accipere debet, quaeritur. Itaque ego obtineo librorum auctoritatem, quam ita explico: Oportet autem te, quisquis es, id est, qualiscunque tua condicio est, ratam habere donationem dei. Dicit autem chorus haec Admeto, etiamsi universam potius ille sententiam interponit quam Admetum admonere vult, quid ei faciendum sit. R. K.

V. 1077. *μὴ νῦν ὑπέρβαιν'*] Etiam si dubitari non potest et multis exemplis etiam probavit Monkius *μὴ νῦν ὑπέρβαλλε* hic dici potuisse, non tamen infitiari possumus *ὑπερβαίνειν* ipsum quoque bonam sententiam habere, quod significat elato

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί δ' ἂν προκόπτοις, εἰ θέλεις ἀεὶ στένειν;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔγνωκα καὐτός, ἀλλ' ἔρως τις ἐξάγει.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τὸ γὰρ φιλῆσαι τὸν θανόντ' ἄγει δάκρυ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀπώλεσέν με κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· τίς ἀντερεῖ;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὥςτ' ἄνδρα τόνδε μηκέθ' ἥδεσθαι βίῳ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

χρόνος μαλάξει, νῦν δ' ἔθ' ἡβάσκει κακόν.

V. 1078. habent Stob. flor. CXIV. 5. t. III. p. 364. Orion anth. VIII. 24. p. 55. Menand. monost. 475. Cassius Dio lib. XXXVIII. c. 18.

V. 1079. 1080. habet Chrysippus ap. Galen. de d. Hipp. et Plat. V. p. 413. ubi legitur: *θέλοις στένειν ἀεί.*

V. 1080. *τίς μ' ἐξάγει* libri. *τις ἐξάγει* est apud Galenum.

V. 1082. *καὶ ἔτι* BbcdB.

V. 1085. habet Galenus l. c. p. 419. *μαλάξει σε* BC. *ἡβάσκει* Galen. l. c. *ἡβᾷ σοι* libri.

animo modum excedere et saepe cum *ἁμαρτάνειν* coniungitur, conf. Soph. Ant. 659: *ὅστις ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται, ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν ἐννοεῖ.* Id igitur quum optimorum librorum auctoritate commendaretur, recipiendum fuit. R. K.

V. 1078. Aesch. Prom. 271: *Ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς Πράσσοντ'.* Dio Cassius XXXVIII, 18: *ὅθεν που πάνυ καλῶς εἴρηται, ὅτι ῥᾷον παραινέσαι ἑτέρους ἐστὶν ἢ αὐτὸν παθόντα καρτερῆσαι.*

V. 1079. Comparat Monkius Hec. 954: *ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ Θρηνεῖν προκόπτοντ' οὐδὲν ἐς πρόσθεν κακῶν;* Alcaei fr. III: *Οὐ χρὴ κακοῖσιν θυμὸν ἐπιτρέπην. Προκόψομες γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι.* Recte autem optativo subiicitur indicativus *θέλεις*, quia non dubia est Admeti voluntas. Med. 1134: *δὶς τόσον γὰρ ἂν Τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως.* Demosth. c. Timocr. §. 167. p. 752. R: *καὶ μὴν εἰ θέλετε σκέψασθαι παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὦ ἄνδρες δικασταί, τί δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει, τοῦτο μέγιστον ἂν εὕροιτε κτλ.* Vide Schaeferum ad Demosth. T. III. p. 538. A. Matthiae ad Eur. Hipp. 471. Stallbaum. ad Platonis Apol. Socr. p. 42. PFLUGK.

V. 1080. *ἐξάγει*] dulcedo nescio quae maeroris abripit (me) atque inducit. Suppl. 79: *ἄπληστος ἅδε μ' ἐξάγει χάρις γόων.* Lysias Epitaph. §. 61: *ἐξήχθην ὀλοφύρα-*

ΑΔΜΗΤΟΣ.

χρόνον λέγοις ἄν, εἰ χρόνος τὸ κατθανεῖν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

γυνή σε παύσει καὶ νέου γάμου πόθοι.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

σίγησον· οἷον εἶπας. οὐκ ἂν ᾠόμην.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί δ'; οὐ γαμεῖς γάρ, ἀλλὰ χηρεύσει λέχος;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οὐκ ἔστιν ἥτις τῷδε συγκλιθήσεται.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μῶν τὴν θανοῦσαν ὠφελεῖν τι προςδοκᾷς;

V. 1087. πόθος [AB]C. πόθοι ceteri libri. Id ego iam olim in Nov. Ann. philos. et paedag. vol. XIX. p. 299. recipiendum dixi.

V. 1089. χηρεύεις μόνος ABC.

V. 1090. τῷδ' ἀνδρὶ BC. Ceteri τῷδε. Altero recepto Kirchhoffius ᾗ pro ἥτις scribi voluit. Id minime verum est. ἀνδρὶ receptum est e v. 1084., ubi v. Scholiasta: ἄνδρα τόνδ' ἑαυτὸν λέγει. Ille contra hoc loco rectissime: τῷδε δεικτικῶς ἐμοί.

σθαι. PFLUGK. Sic etiam Scholiasta verba intellexit, qui haec habet: ἔρως τοῦ θρηνεῖν. R. K.

V. 1082. Hyperbolicam dictionem exemplis illustravi ad Hecub. 667: ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω. Adde Demosth. Or. l. c. Stephan. §. 73. p. 1123, R: οὐκοῦν δεινόν, ὦ γῆ καὶ θεοί, καὶ πέρα δεινοῦ. PFLUGK.

V. 1085. Moeris p. 180: Ἡβᾶν Ἀττικῶς. ἀκμάζειν Ἑλληνικῶς. Ἡβάσκειν δὲ ἐπὶ τῶν παίδων τῶν ἀρχομένων ἡβᾶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἀττικοί. [Photius tamen hoc habet: ἡβάσκει· ἀκμάζει, fortasse ex hoc ipso loco. R. K.] Hoc praeceptum veriti migrare Monkius, Blomf., Matth. veterem lectionem ei, quae a Galeno conservata est, praetulerunt. Contra dixit Hermannus, ne Moeridem quidem ἡβάσκειν semper insenescendi significatione positum contendere, attulitque exemplum eius verbi pro ἡβᾶν usurpati in Macedonii Epigr. XXVIII. Anth. Pal. VI, 30, 6: Οἶσθα, μάκαρ, κέκμηκα· κακοῦ δ' ἐπὶ γήραος ἡμῖν Ἄλλυτος ἡβάσκει γυιοτακὴς πενίη. Ceterum ne opus quidem esse, ut ἡβάσκειν pro ἡβᾶν positum dicamus, docet Med. v. 60: ἐν ἀρχῇ πῆμα κοὐδέπω μεσοῖ. PFLUGK.

V. 1087. γυνή σε παύσει] scil. λυπούμενον. PFLUGK.

V. 1091. ὠφελεῖν dixit, non ὠφελήσειν, quod Admetum Hercules, non quis futurus sit maeroris sui fructus, sed quem iam nunc ex eius lacrimis et orbitate uxor capiat, cogitare putat. Cf. ad Hecub. 283. PFLUGK.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

κείνην ὅπουπέρ ἐστι τιμᾶσθαι χρεών.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

αἰνῶ μὲν αἰνῶ· μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὡς μήποτ' ἄνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἐπῄνεσ' ἀλόχῳ πιστὸς οὕνεκ' εἶ φίλος.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

θάνοιμ' ἐκείνην καίπερ οὐκ οὖσαν προδούς.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

δέχου νυν εἴσω τήνδε γενναίων δόμων.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

μή, πρός σε τοῦ σπείραντος αἰτοῦμαι Διός.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καὶ μὴν ἁμαρτήσει γε μὴ δράσας τάδε.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

καὶ δρῶν γε λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι.

V. 1094. *καλῶν* [B] Schol.: *ἴσθι μὴ καλέσων με νυμφίον. καλόν* B. *καλεῖν* *AC*.
V. 1097. *δέχου νυν* Ald. Lasc. *δέχου νῦν* libri.
V. 1098. *ἄντομαι* [*AB*]*C*.
V. 1101. *πείθου· τάχα γὰρ* BC. *πιθοῦ. τάχ' ἂν γὰρ* ceteri libri.

V. 1092. *ὅπουπέρ ἐστι*] Hoc dicit, sive iis in locis Alcestis versetur, ut frustra lugeatur, sive aliquem habitura sit harum rerum sensum, tamen hunc illi debitum esse honorem. Vide ad Heracl. 649. PFLUGK.

V. 1093. *μωρίαν ὀφλισκάνεις*] stultitiae crimen subire videris. Conf. Soph. Antig. v. 468 sq.: *σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν, σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω*, et quae C. Wexius ad eum locum adnotavit p. 174. Eurip. Iph. Herc. 476: *μωρίαν τ' ὀφλισκάνει θνήσκει θ' ὁμοίως.* R. K.

V. 1094. *ὡς — καλῶν*] Ex Herculis verbis intelligendum esse *αἴνει* monet Hermannus. PFLUGK.

V. 1095. *ἐπῄνεσ'*] Aoristus

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πείθου· τάχ' ἂν γὰρ ἐς δέον πέσοι χάρις.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

φεῦ·
εἴθ' ἐξ ἀγῶνος τήνδε μὴ 'λαβές ποτε.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

νικῶντι μέντοι καὶ σὺ συννικᾷς ἐμοί.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

καλῶς ἔλεξας· ἡ γυνὴ δ' ἀπελθέτω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἄπεισιν, εἰ χρή· πρῶτα δ' εἰ χρεὼν ἄθρει.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

χρή, σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

εἰδώς τι κἀγὼ τήνδ' ἔχω προθυμίαν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

νίκα νυν. οὐ μὴν ἀνδάνοντά μοι ποιεῖς.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ἔσθ' ὅθ' ἡμᾶς αἰνέσεις· πιθοῦ μόνον.

V. 1102. λάβῃς B. λάβοις C.
V. 1105. ὅρα pro ἄθρει [A]BC. e glossemate.
V. 1108. habet B. in margine, om. C. Habent ceteri libri. In libris νῦν, in Ald. correctum νυν.
V. 1109. ἀλλ' ἴσθ' ἡμᾶς πότ' αἰνέσεις bcd. Dein πείθου A. πείθου B. ab altera manu πείθου.

...nius manet effectus, ut Troad. 53. 713. 887. Iph. T. 1023. Iph. A. 440. Or. 1672. Adde quae notata sunt ad Helen. 330. PFLUGK.

V. 1100. καὶ δρῶν γε λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι] Hanc ipsam formulam carpere videtur in Euripide Aristophanes Acharn. 1: ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. conf. Rhes. 596. R. K.

V. 1103. «Observanda consulto quaesita ambiguitas, quum Hercules praemium Admeti esse significet, Admetus autem dici credat gaudere se debere ob illius victoriam, ut qui tanquam amicus in communionem veniat huius victoriae.» HERMANN.

V. 1107. εἰδώς τι κἀγὼ τήνδ' ἔχω προθυμίαν] De his verbis vide quae diximus supra ad v. huius fab. 51. R. K.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

κομίζετ', εἰ χρὴ τήνδε δέξασθαι δόμοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐκ ἂν μεθείην τὴν γυναῖκα προςπόλοις.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἴςαγ', εἰ βούλει, δόμοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἐς σὰς μὲν οὖν ἔγωγε θήσομαι χέρας.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

οὐκ ἂν θίγοιμι· δῶμα τ' εἰςελθεῖν πάρα.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τῇ σῇ πέποιθα χειρὶ δεξιᾷ μόνῃ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἄναξ, βιάζει μ' οὐ θέλοντα δρᾶν τάδε.

V. 1111. μεθείμην σοῖς γυναῖκα abcd.

V. 1112. εἰσάγαγ' B. εἰ δοκεῖ [AB]C. εἰ βούλει ceteri libri. δόμους C.

V. 1114. δῶμα δ' [AB]C.

V. 1117. προτεῖναι — καὶ θίγειν BC. πρότεινε — καὶ θίγε bcd. προτείν ειν — καὶ θίγειν. [A]BC θιγεῖν Elmsleius. Dein καὶ δὲ BCbc. καὶ μὴν [A]C.

V. 1111. οὐκ ἂν μεθείην τὴν γυναῖκα προςπόλοις] Hac iam optimorum librorum testimonio restituta lectione, quam propter absurdam in libris minoris fidei corruptionem reliquerant superiores editores, perspicua est totius loci ratio, ut ad ineptias confugere non oporteat. Admetus ministris, quibus comitatus processerat ut rex, hoc negotium mandaverat, ut mulierem introducerent in domum suam. Huic rei refragaturus rectissime iam regerit Hercules: Non ita dimittam a me mulierem, ut committam ministris. Quod ubi audivit Admetus, ne tum quidem ipse suis manibus excipere vult mulierem, sed rogat Herculem, ut ipse eam introducat in domum, quod tamen, ut deo, ita mandat, ut adiungat, εἰ βούλει, si vis, ne ei imperare videatur. R. K.

V. 1112. σὺ δ'] Sic in Iph. Aul. 1134: σὺ δ' ἢν γ' ἐρωτᾷς εἰκότ', εἰκότ' ἂν κλύοις. Vide ad Med. 942. ad Heracl. 258. PFLUGK. Ceterum non probo, quod nuper A. Kirchhoffius ex unius libri B. levi indicio (εἰσάγαγ') scribi voluit ἐσάγαγ'. Neque enim sic aut melius versus procedit aut usitatior aoristus in hac forma orationis est quam praesens, quod fere semper memini me legere in eius modi locis, velut infra v. 1147: ἀλλ' εἴςαγ' εἴσω τήνδε. et in Aristoph. Acharn. v. 11: ὁ δ' ἀνεῖ-

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τόλμα προτεῖναι χεῖρα καὶ θιγεῖν ξένης.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

καὶ δὴ προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατόμῳ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔχεις;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἔχω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ναί, σῶζε νῦν καὶ τὸν Διὸς
φήσεις ποτ' εἶναι παῖδα γενναῖον ξένον.
βλέψον πρὸς αὐτήν, εἴ τί σοι δοκεῖ πρέπειν
γυναικί· λύπης δ' εὐτυχῶν μεθίστασο.

V. 1119. ἔχω ναί Admeto dant [Α] BC.

V. 1120. παῖδα om. B., sed supra scriptum est λείπει τὸν (τὸ?) παῖδα.

V. 1121. πρὸς αὐτὴν BC. δ' ἐς αὐτὴν ceteri libri. Vide supra v. 390: βλέψον πρὸς αὐτούς.

V. 1122. δ' om. BC.

κεν· εἴσαγ', ὦ Θέογνι, τὸν χορόν. εἰσάγαγ' potius ex mera διττογραφίᾳ videtur ortum. R. K.

V. 1118. καὶ δὴ προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατόμῳ] Sic aggreditur Admetus ad accipiendam mulierem ab Hercule sibi oblatam aversis oculis, quasi Gorgonis caput abscisum spectaturus esset, non secus atque ille fecit, quem Augustus ioco corripuit, quod sic sibi libellum porrigere dubitaret quasi elephanto stipem. Conf. Suetonii Aug. c. 53. Hac Gorgonis similitudine usus est Euripides in Phoen. v. 458 sq.: οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾷς κάρα Γοργόνος, ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς ἥκοντά σου., ad quem locum vide quae adnotavi p. 87. Ceterum hoc quidem loco et propter aptam verborum conglutinationem et proverbialem vim formulae elisio dativi singularis ferri posse videtur, v. V. Chr. Fr. Rost. Gr. Gr. p. 357. ed. VII. R. K.

V. 1121. «Velo obvoluta videtur Alcestis adstitisse, quod nunc tollit Hercules.» HERMANN. Restitui librorum scripturam εἴ τί σοι δοκεῖ πρέπειν κτἑ., quam obtinuit etiam Kirchhoffius. Plerique critici, etiam Nauckius, receperunt Marklandi coniecturam: εἴ τι σῇ δοκεῖ πρέπειν γυναικί. πρέπειν est similem esse. In hanc rem attulit Pflugkius Bacch. 915: πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ θεοί, τί λεύσσω; θαῦμ' ἀνέλπιστον τόδε·
γυναῖκα λεύσσω τὴν ἐμὴν ἐτητύμως,
ἢ κέρτομός με θεοῦ τις ἐκπλήσσει χαρά;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τήνδ' ὁρᾷς δάμαρτα σήν;

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὅρα γε, μή τι φάσμα νερτέρων τόδ' ᾖ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὐ ψυχαγωγὸν τόνδ' ἐποιήσω ξένον.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀλλ' ἣν ἔθαπτον εἰςορῶ δάμαρτ' ἐμήν;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

σάφ' ἴσθ'· ἀπιστεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχην.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

θίγω, προςείπω ζῶσαν ὡς δάμαρτ' ἐμήν;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πρόςειπ'. ἔχεις γὰρ πᾶν ὅσονπερ ἤθελες.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα καὶ δέμας,
ἔχω σ' ἀέλπτως οὔποτ' ὄψεσθαι δοκῶν.

V. 1123. *τί λέξω AB[C]. τί λεύσσω* ceteri libri. Vide quae dixi de hac scriptura in Nov. annal. philol. et paedag. vol. XIX. p. 300.

V. 1124. *λεύσων C. τήνδ' [AB]C.* Ceteri *τὴν. τήνδ'* assumptum videtur e v. 1126. Vide quae dixi de hoc loco l. c. p. 301.

V. 1125. *ἤ* libri. Correxit Barnesius.

μιᾷ. et Aeschyl. Suppl. 307: *φασὶν πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.* R. K.

V. 1126. *ἀλλὰ τήνδ' — σήν*] i. e. *ἥδε, ἣν ὁρᾷς, ἐστὶ δάμαρ σή.* [Cf. Schaefer. Meletem. p. 77. not. *) F. I.] PFLUGK.

V. 1128. Verte: non magnum quendam, qui ab inferis animas mortuorum excitare posset, hospitem tuum fecisti, quum me hospitem fecisti. Plutarch. Agesil. c. 13: *ἐγώ σε ξένον, ὦ Ἀγησίλαε, ποιοῦμαι.* Soph. Antig. 189: *ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα καὶ ταύτης ἔπι Πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα.* PFLUGK.

V. 1130. Accusativum verbo *ἀπιστεῖν* iunxit, propterea quod hoc dicere Admetum oportet, non credere se verum esse quod accidit. *Ἀπιστεῖν τύχῃ* recte diceretur de eo, qui fortunae inconstantiam vereretur. Monuit Hermannus. PFLUGK.

V. 1135. *φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις θεῶν*] Eos, quibus summa fortunae felicitas

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἕξεις· φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις θεῶν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ὦ τοῦ μεγίστου Ζηνὸς εὐγενὲς τέκνον,
εὐδαιμονοίης καί σ' ὁ φιτύσας πατὴρ
σώζοι· σὺ γὰρ δὴ τἄμ' ἀνώρθωσας μόνος.
πῶς τήνδ' ἔπεμψας νέρθεν εἰς φάος τόδε;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μάχην συνάψας δαιμόνων τῷ κοιράνῳ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ποῦ τόνδε Θανάτῳ φῄς ἀγῶνα συμβαλεῖν;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τύμβον πάρ' αὐτὸν ἐκ λόχου μάρψας χεροῖν.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

τί γάρ ποθ' ἥδ' ἄναυδος ἕστηκεν γυνή;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὔπω θέμις σοι τῆςδε προςφωνημάτων
κλύειν, πρὶν ἂν θεοῖσι τοῖσι νερτέροις

V. 1127. τόδ' ἦ] τόδ' εἰσορᾷς B.
V. 1132. πάνθ' ὅσαπερ *ABC*.
V. 1137. φιτύσας BC. φυτεύσας ceteri.
V. 1138. σὺ γὰρ τἄμ' ὤρθωσας *AB*. σὺ γὰρ δὴ τἀμά γ' ὤρθωσας *C*.
V. 1140. τῷ κοιράνῳ BC*ABC*. τῷ κυρίῳ abcd.
V. 1144. τῶνδε bcd.

contigisset, deorum invidiam deprecari solitos esse et notum et multis locis interpretes ad hunc ipsum locum probaverunt, velut Iph. Aul. 1097: μή τις θεῶν φθόνος ἔλθοι. Pindar. Isthm. VII, 55: ὁ δ' ἀθανάτων μὴ θρασσέτω φθόνος. Conf. Herodot. III, 40. VII, 46. Liv. V, 21. Vell. I, 10. R. K.

V. 1140. δαιμόνων τῷ κοιράνῳ] Recte explicaverunt ii, quorum sententiam priore loco adfert Scholiasta: τῷ τῶν νεκρῶν κυρίῳ· φασὶ γὰρ τοὺς νεκροὺς δαίμονας. δαίμονες enim sunt Manes. V. Lucianum de luctu §. 24: ἔασον ἀναπαύσασθαι τοὺς τοῦ μακαρίτου δαίμονας. eodemque modo Aesch. Pers. v. 623. ed. Herm. dicit: ἀλλ', ὦ φίλοι, χοοῦσι ταῖςδε νερτέρων Ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα Δαρεῖον ἀνακαλεῖσθε. et ib. 644: δαιμόνων κοίρανος igitur aperte est Orcus, qui Manes, imagines mortuorum, continet et custodit, cui nunc Alcestin eripuerat Hercules. R. K.

ἀφαγνίσηται καὶ τρίτον μόλῃ φάος.
ἀλλ' εἴςαγ' εἴσω τήνδε, καὶ δίκαιος ὢν
τὸ λοιπόν, Ἄδμητ', εὐσέβει περὶ ξένους.
καὶ χαῖρ'· ἐγὼ δὲ τὸν προκείμενον πόνον
Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ πορσυνῶ μολών.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

μεῖνον παρ' ἡμῖν καὶ συνέστιος γενοῦ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

αὖθις τόδ' ἔσται, νῦν δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ἀλλ' εὐτυχοίης, νόστιμον δ' ἔλθοις πόδα.

V. 1150. τυράννου bcd*Δ*.
V. 1153. ἔλθοις ὁδόν BC. ἔλθοις πόδα abcd., sed a γρ. ὁδόν [*B*]. ἔλθοις δόμον *AC*., sed in *C*. ascriptum γρ. πόδα et γρ. καὶ ὁδόν.
V. 1154. πᾶσι τ' B[C]*B*. πᾶσιν *C*. πάσῃ τ' abcd*Δ*.
V. 1155. συμφοραῖς συνιστάναι bcd*Δ*.
V. 1156. κνισᾶν BC. κνισσᾶν ceteri. προτροπαῖς BC.

V. 1146. «Ἀφαγνίζειν non purificare, sed desecrare vertendum monet Heath. allegans v. 75, ubi de contraria caerimonia dicitur ἁγνίζειν.» MONK.

V. 1147. Δίκαιος ὢν Markland. interpretatur: quemadmodum debes (cf. ad Heracl. 143.): iure notatus ob eam rem ab Hermanno, quo auctore verte: Quum sis iustus, perge posthac pius esse erga hospites. PFLUGK.

V. 1152. αὖθις τόδ' ἔσται] alio tempore hoc fiet. Xenoph. Conv. I, 16: ὡς αὖθις γελασόμενοι. Vide ad Helen. 713. Monk. ad Hipp. 896. PFLUGK.

V. 1153. νόστιμον δ' ἔλθοις πόδα] Offendit haec dictio A. Matthiae, qui πόδα ex Hecub. 939. fluxisse suspicatur. Satis videor talia vindicasse adnotatione ad Heracl. 169. ad Helen. 948. Eiusdem generis est φρουρεῖν ὄμμα in Soph. Phil. 151., de quo recte iudicavit Wunderus. PFLUGK.

V. 1154. Thessaliam in quattuor partes sive tetrarchias divisam sub Aleua, Pyrrhi f., Aristoteles tradit apud Phot. s. v. τετραρχία. Cui iungendus Suidas, Harpocratio s. ead. voc. Ti. Hemsterh. Anecd. p. 264. PFLUGK.

V. 1155. Aristoph. Equit. 661: ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖς. Lysistr. 1278. Ceterum respexit poëta morem Atheniensium de quo Demosth. c. Midiam p. 530, 22. R. c. §. 51: ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι τοὺς χορους ὑμεῖς ἅπαντας τούτους καὶ τοὺς ὕμνους τῷ θεῷ ποιεῖτε οὐ μόνον κατὰ τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν Διονυσίων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μαντείας, ἐν αἷς ἁπάσαις ἀνῃρημένον εὑρήσετε τῇ πόλει, ὁμοίως ἐκ Δελφῶν καὶ ἐκ Δωδώνης, χοροὺς ἱστάναι κατὰ τὰ πάτρια καὶ κνισᾶν ἀγυιὰς καὶ στεφανηφορεῖν. Item in oraculo, quod affert or. c. Macartatum §. 66. p. 1072: τὰς ἀγυιὰς κνισσῆν, καὶ κρατῆρας ἱστάμεν καὶ χορούς, καὶ στεφανηφορεῖν κατὰ τὰ πάτρια θεοῖς Ὀλυμπίοις πάντεσσι καὶ πάσαις. — Aristoph.

ἀστοῖς δὲ πάσῃ τ' ἐννέπω τετραρχίᾳ
χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι,
βωμούς τε κνισᾶν βουθύτοισι προςτροπαῖς.
νῦν γὰρ μεθηρμόσμεσθα βελτίω βίον
τοῦ πρόσθεν· οὐ γὰρ εὐτυχῶν ἀρνήσομαι.

ΧΟΡΟΣ.

πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

V. 1159—1163. habet Cassius Dio LXXVIII, 8.
V. 1159—61. Lucian. Olymp. 48. tragopodop. V. 325 sq.
V. 1160—1162. habet Stob. flor. CXI. 6. III. p. 355.
V. 1160. bis habet Plutarch. de adul. et am. p. 58. et de am. prol. p. 497.
V. 1164. τόδε τὸ BC. τέλος τῆς τοῦ εὐριπίδου αλκήστιδος A. τέλος εὐριπίδου ἀλκήστιδος B. εὐριπίδου ἀλκήστιδος τέλος C.

Av. 1230. Eq. 1331., ubi vide intpp. PFLUGK.
V. 1158. Or. 1581: ἀρνεῖ [illegible]κτάς, κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε; Demosth. Philipp. IV. §. 60: ὅταν γὰρ οἱ ἀδικούμενοι ἀρνῶνται, intellige ἀδικούμενοι. PFLUGK.

V. 1159—1163. De hoc exitu fabulae, qui est huius fabulae et Medeae et Andromachae et Baccharum et Helenae communis, vide quae adnotavi ad Med. 1415. p. 130. ed. Pflugk. sec. R. K.

ERFORDIAE,
FORMIS DESCRIPSERUNT HENNINGS & H

VERZEICHNISS

derjenigen

VERLAGS-WERKE

der

Henning's'schen Buchhandlung

in Gotha,

welche von der **Biblioth. graec. cur. Jacobs & Rost** vorhanden sind.

(15. September 1856.)

	Rt.	Sgr.
Aeschinis oratio in Ctesiphontem notis instr. a **Bremi** 8. maj. 1826	—	15
Aeschyli Choëphorae illustr. a **Klausen** 8. maj. 1835	1	27
Anacreontis carmina, Sapphus et Erinnae fragmenta annotat. illustr. **Moebius**. 8. maj. 1826	—	15
Delectus epigrammatum graecorum novo ordine comment. instr. **Fr. Jacobs** 8. maj. 1826	2	—
Demosthenis conciones ed. Bremi et Sauppe. Sect. I. (cont. Philipp. I. et Olynthiaca I—IV. ed II. 8. maj. 1845	—	15
Euripidis Medea, Hecuba, Hercules fur., Phoenissae et vita ed. Pflugk et Klotz. 8. maj. 1840—1842. (Medea ed. II. 15 Sgr. Hecuba ed. II. 12 Sgr. Hercules fur. 21 Sgr. Phoenissae 21 Sgr. vita 7½ Sgr.) Alcestis ed. II. 18 Sgr. Helena 15 Sgr.		
— Textausgabe von Medea, Hecuba, Heraclidae, Helena, Andromache, Alcestis à 3 Sgr.	—	18
Hesiodi carmina illustr. **Goettling** ed. II. 8. maj 1842	1	27
(Einzeln: Theogonia 15 Sgr. scutum Herculis 7½ Sgr. opera et dies 15 Sgr. Homeri certamen, fragmenta et vita Hesiodi 24 Sgr.)		
Homeri Ilias varietat. lect. adj. **Spitzner**. 4 Vol. 8. maj. 1832 bis 1836	5	22
(Vol. I. 27 Sgr., II. 1 Thlr, III. 1 Thlr. 27 Sgr., IV. 2 Thlr.)		
— Textabdruck 8. maj 1836	—	10
Lysiae et **Aeschinis** orationes select. ed. **Bremi**. 8. maj 1826	2	—
☞ (Für Schulen, die 10 Exemplare auf ein Mal nehmen, à Exempl. nur 1 Thlr.)		
— orationes selectae (besonderer Abdruck)	1	—
(10 Exempl. auf ein Mal genommen nur 6 Thlr.)		
Pindari carmina et deperdit. fragm. variet. lect. adj. et illustr. **Dissen**, et II. cur. **Schneidewin**. Vol. I. Text. 1843	1	27
— Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth. (1846. 7. (à 27 Sgr.)	1	24
Platonis opera **selecta** perpet. comment., prolegom., variet. lect. et indd. adjecit **G. Stallbaum**. 8. maj. 1833—1852 continent:		
— Apologiam Socratis et Critonem ed. III. 1846	—	27
— Phaedonem ed. III. 1850	—	27

ℛ.

Platonis symposium c. ind. ed. III. 1852 .... —
— Georgiam ed. II. 1840 .... —
— Protagoram ed. II. c. ind. 1840 .... —
— de re publ. lib. V—X. 1831 1
— Phaedrum ed. IV. 1857. 1
— Menexenus, Lysis, Hippias uterque. ed. II. 1857. 1
— Cratylum cum ind. 1835 .... —
— Menonem et Eutyphr. itemque incerti script. Theager. Erastae et Hipparch. 1836 1
— Timaeum et Critiam et Timaei Locri de anima mundi etc. c. var. lect. Cod. Paris 1807. c. ind. 1838 1
— Theatetum c. ind. 1839 1
— Sophistam c. ind 1840 .... —
— Politicum et incerti auctoris Minoem. 1841 1
— Philebum c. ind. 1842 1

Sophoclis tragoediae rec. et explan. **E. Wunderus.** 2 Vol. 8. maj. 1848— 5 8
(Philoctetes ed. III. 27 Sgr. Oedip. tyrannus ed. IV. 21 Sgr. Coloneus ed. III. 1 Thlr. Antigone et IV. 21 Sgr. Electra ed. III. 21 Sgr. Ajax ed. III. 21 Sgr. Trachiniae ed. II. 27 Sgr.)

Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII. explan. **Poppo** IV. Vol. 8. mag. 1843—1852. 7
(à Vol. = 2 Sect. 1 Thlr. 22½ Sgr. à Sect. 27 Sgr.)
— Textabdruck 1852. 8. maj. 2 Vol. à 10 Sgr. .... —

Xenophontis Cyropaedia comment. instr. **Bornemann.** 8. maj. 1828 .... 1 15
— Memorabilia (Commentarii) illustr. **R. Kühner.** 8. maj. 1841. chart. mel. 2 7
— Anabasis (expedit. Cyri min.) illustr. **R. Kühner.** 1852. Vol. I. 27 Sgr. Vol. II. 1 Thlr. 1 27
— idem opus, deutsch erklärt. gr. 8 1852 .... — 18
— Oeconomicus rec. et explan. **Breitenbach.** 8. maj. 1842..... — 27
(Bei Abnahme von 10 Exemplaren zu gleicher Zeit nur 15 Sgr. à Exempl.)
— Agesilaus ex ead. recens. 8. maj. 1843 .... — 15
(Bei Abnahme von 10 Exemplaren zu gleicher Zeit nur 10 Sgr. à Exempl.)
— Hiero ex ead. rec. 8 maj. 1844 .... — 9
— Hellenica Sect. I. (lib. I. II.) ex ead. rec. 8. maj. 1853 ... — 27

EURIPIDIS
TRAGOEDIAE.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

VOL. II. SECT. III.

CONTINENS

HERCULEM.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVII.

EURIPIDIS

HERCULES.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVII.

EURIPIDIS

TRAGOEDIAE.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

VOL. II. SECT. III.

CONTINENS

HERCULEM.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXVII.

EURIPIDIS

HERCULES.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVII.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Η Ρ Α Κ Λ Η Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.
ΜΕΓΑΡΑ.
ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
ΛΥΚΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΙΡΙΣ.
ΛΥΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΗΣΕΥΣ.

PROOEMIUM.

Furorem Herculis quaeque per dementiam saeva in suos edidit facinora enarraverunt Apollodorus Bibl. lib. II 4 12, Moschus vel potius incertus auctor Idyll. IV. 13 sqq., Diodorus Siculus lib. IV c. 11, Nicolaus Damascenus in Fragmentis p. 261 ed. Tauchn. vol. III p. 369 ed. Müll., Hyginus fab. XXXII, Is. Tzetzes ad Lycophr. 38, Io. Tzetzes Chil. II 226, scholiasta Homeri ad Odyss. λ 269 et ad eundem locum Eustathius T. I p. 413 2 ed. Lips. Sed hi quidem omnes, ut in tanta fabulae antiquitate, satis recentes, quidam recentissimi: quibus tantum fidei adhibeas, praesertim si quid vel ipsi inter se vel ab antiquioribus discrepent, quantum scias a bonis auctoribus acceptum. Atque Apollodorus, nisi fallit coniectura, Pherecydem potissimum secutus est, qui de ea re dixerat libro secundo: id quod testimonio schol. Pind. ad Isthm. IV 104 constat[1]. Alios quoque permultos idem scholiasta nominavit scriptores, quorum magnam videmus varietatem fuisse in tradendo numero nominibusque filiorum Herculis, nec minorem, puto, in ceteris rebus dissensionem cognosceremus, si eorum libri aetatem tulissent. Scholiasta Homeri, quocum fere consentit Eustathius, auctore utitur Asclepiade, Tragilensi, ut opinor. Poetas vero antiquissimos, Stesichorum et Panyasin, quibus vel praecipuum in dicendo testimonio locum tribui oportebat, commemoravit quidem Pausanias lib. IX c. 11, sed ita commemoravit, minus ut quid tradiderint quam quid non tradiderint appareat. Sic enim scripsit: *ἐπιδεικνύουσι δὲ (οἱ Θηβαῖοι) Ἡρακλέους τῶν παίδων τῶν ἐκ Μεγάρας μνῆμα, οὐδέν τι ὁμοίως τὰ ἐς τὸν θάνατον λέγοντες ἢ Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος καὶ Πανύασις ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησαν.* Hi igitur quid memoriae prodiderint, ne suspicari quidem licet: nisi si

---

[1]) Conf. Matthiae in Wolfii Anal. litt. II p. 325.

quis cum Frid. Schlegelio Opp. vol. III p. 228 ad Panyasin referendum putet, quod sub Moschi Syracusani nomine fertur Idyllium, *Μεγάρα* inscriptum. Stesichorus autem cum plura de Herculis rebus carmina composuerit, Müllerus quidem Dor. vol. II p. 475 in Geryonide Megarae liberorumque caedem commemoratam censuit: sed ei recte contra dixisse Kleinium puto ad Stesichori fragm. p. 120. Euripideam vero fabulam qui consideraverit, facilius aliquid de eo carmine suspicetur, quod Cerberi nomine inscriptum fuit. Licet etiam de alio Stesichori carmine cogitare, cuius fragmenta sunt apud Kleinium p. 73 sq., siquidem vere Heynius ad Apollod. p. 134 coniecit, *Εὐρώπης* nomine, quod Anaglypho Farnesiano adscriptum legitur, carmen de Herculis rebus compositum significari. Sed haec ut incerta in medio relinqui praestat; illud dignum memoratu est, quod e Pausaniae verbis intellegitur, poetarum commenta valde diversa fuisse a domestica fama Thebanorum. Orto autem semel inter poesin vitamque communem discidio, non mirum est istam exstitisse fabularum varietatem, de qua nobis iam explicandum est ita, ut quae vel ab Euripide probata sunt vel a ceteris scriptoribus vulgata qui volent iuxta se posita exigere possint.

Perseus igitur quinque ex Andromeda filios reliquit, in his Alcaeum et Electryonem. Qui cum ad generis coniunctionem etiam ius affinitatis adiunxissent (nupserat enim Electryoni Anaxo, filia Alcaei), tot tamque gravibus causis caritatis atque amoris miserrimus casus intervenit. Nam Electryonem, caesorum a Taphiis filiorum ultionem cum maxime parantem, genitus Alcaeo Amphitryo, idemque tuendo regno filiaeque Electryonis Alcmenae delectus, ira sive imprudens occidit[1]). Ob eam rem Amphitryo cum Alcmena et Licymnio, fratre eius notho, Thebas exsulatum abiit, ubi benigne exceptus ab rege Creonte, Menoecei filio, eiusque uxore Henioche[2]), lustratusque sedem rerum fortunarumque suarum posuit, habitavitque iuxta portas Electras aedibus a Trophonio et Agamede

---

[1]) Ab imprudente factum et Apollodorus scribit lib. II 4 6 et consentire videtur Euripides, qui v. 17 *συμφορὰς* illud facinus dixit. Hesiodo autem Scut. Herc. 12 *χωσάμενος περὶ βουσὶ* id fecisse dicitur: quem sequitur schol. Hom. Il. ξ 323.

[2]) Sophocli in Antigona uxor Creontis Eurydice est. Heniochen et Pyrrham filias Creontis vocat Pausan IX 10 3.

exstructis[1]). Sed cum ea iungendi cum Alcmena matrimonii lex convenisset, ut fratrum eius caedem prius ulcisceretur, assumptis in societatem Thebanis aliisque finitimis populis Taphum insulam expugnavit. Alcmene autem, cum Iovem reducemque mox ab re bene gesta maritum thalamo accepisset, gemino partu Herculem et Iphiclem edidit, quorum ille divinae stirpis, infans etiam tum, documentum dedit elisis faucibus anguium ab Iunone immissorum. Adulescens Hercules Thebas a Minyarum Orchomeniorum dominatione liberavit, victo et, ut quidam tradiderunt, occiso rege Ergino. Cuius gratia beneficii Creon filiarum natu maiorem Megaram Herculi, minorem Pyrrham Iphicli nuptum dedit[2]).

Et hactenus quidem satis convenit inter antiquos scriptores; reliqua in magna dissensione versantur. Quae Euripides sic tradidit: Herculem, quamvis regiis nuptiis devinctum, Thebis manere noluisse, sed quod patrem Amphitryonem non crimine magis quam infelici casu putaret vertere solum coactum, petiisse ab Eurystheo, ut sibi in patriam redire liceret, idque impetrasse ea lege, ut terram prius pacatam redderet. Inde nobilissimos per orbem terrarum labores exantlasse; quorum cum ultimo Cerberi educendi causa ad inferos descendisset, rumor incessit Eurystheo auctore vulgatus, defunctum esse. Interea Lycus quidam, quem Hyginus (fab. 31 et 32) Neptuni filium vocat, Euripides vero natum patre cognomine scribit, eo qui aliquamdiu Thebis dominatus, post una cum Dirce uxore ab Zetho et Amphione interfectus est: is igitur ab Euboea profectus perturbatam factionibus civitatem Thebarum occiso Creonte filiisque eius oppressit. Idem Herculis filios impuberes, si adolescere pateretur, ultores metuens, totam eius stirpem exstinguere decrevit. Quare Amphitryo et Megara cum tribus filiis supplices in ara Iovis, cui cognomen Σωτῆρι, consederunt. Mox cum frustra deorum hominumque opem implorari nihilque satis tutum a tyranni saevitia esse intellegerent, id sibi beneficii loco tribui petierunt, ut priores ipsi quam pueri extremo defungerentur supplicio, pandereturque domus, unde sollemnia cultus morituris sumerent, non erubescente Lyco permittere. Heac illis

---

1) Pausan. IX 11 1. Schol. Hom. Il. τ 99.

2) Apollod. II 4 11. Diod. Sic. IV 9 et 10. Schol. Hom. Il. ξ 323. [Moschus] Id. IV 52.

agentibus animumque ad suprema firmantibus supervenit Hercules insperatamque suis salutem attulit. Quorum cognito discrimine etsi animus fuit statim aggredi eum, a quo petita domus insidiis fuerat, tamen cessit patri, tuta celeribus consiliis antehabenda esse monenti, intravitque cum omnibus domum, deos Penates ex itinere veneratum. Redit mox Lycus cum satellitibus, morantemque, ut arbitrabatur, supplicium Megaram educturus cum tectis successisset, ab Hercule obtruncatur[1]).

Sed tam laetas res ingens consecuta est calamitas. Adest enim Iunonis missu, Iride deducente, Lyssa sive Insania Dea[2]) iussaque novercae exsecutura domum ingreditur. Itaque Hercules, cum domum recenti caede purgaret, media inter sacra arasque mota mente, ut Eurysthei filios ita suos uxoremque sagittis confixit; iamque aliud in patrem telum parabat, ni eum subito adveniens Minerva coniecto in pectus ingenti saxo arcuisset. Cuius ictu cum esset resupinatus et sopore oppressus, ausi accedere, qui pavidi ante diffugerant, servi hortatu Amphitryonis vinculis constrictum columnae alligant. Mox reddita mente cum eum rem omnem Amphitryo edocuisset, non vitalem sibi vitam post tantum scelus ratus, impetum cepit moriendi. Quo quidem tempore opportune advenit Theseus, illius beneficio modo liberatus ex inferis, qui comperto Lycum imperium invasisse et struere exitium Herculis familiae, exercitum finibus Thebanorum admoverat, prohibiturus iniuriam aut armis vindicaturus. Hic et verbis erexit fractum Herculem abiectumque dolore, et expiata caede in parte fortunarum suarum collocaturum pollicitus, lugentem liberorumque et uxoris sepulturam Amphitryoni mandantem secum abduxit. Hic est exitus fabulae Euripideae, quo mea quidem sententia gravior splendidiorque ne cogitari quidem potest, nec mihi maior unquam visus est Hercules quam cum se ipse devicit.

Sed quoniam nobis non laudare Euripidem propositum est, ad illa praevertamur, quae de ceterorum scriptorum dissensione dicenda sunt. Ac primum de

---

[1]) Simul periisse uxorem Lyci tradit schol. Hom. Od. λ 269, liberos quoque addit Eustathius.

[2]) Qua prior in Xantriis Aeschylus furoris obiciendi ministra usus fuerat: vid. fragm. 163 Nauck. Boettiger. d. Furienmaske p. 59. Boeckh. de gr. trag. princ. p. 29 sq. Welcker. d. Aesch. Trilog. p. 331 sqq.

tempore causaque furoris, quem Euripides, ut supra demonstravimus, peractis iam laboribus reduci ab inferis Herculi Lycique iniurias ulto obiectum a Iunone dicit, hactenus consentiunt schol. Hom. Od. λ 269, Eustathius, Hyginus, quod id post raptum Cerberi poenasque Lyci accidisse scribunt: quo autem tempore iter illud ad pallida regna susceptum velint, non significant. Ceteri magno consensu ante insaniisse Herculem tradunt, quam se quasi in servitutem Eurysthei addixisset, ac ne Herculem quidem tum vocatum, sed Alcaeum sive Alciden. Illud discrepat, quod aliis placet post factam caedem oraculum eum adiisse iussumque esse Eurysthei imperio tolerato immortalitatem sperare; aliis hoc ipso edito oraculo despondisse animum usque eo, ut furore corriperetur. Prius Apollodoro perscriptum est lib. II 4 12; alterius famae auctor Diodorus IV 10 sq. Ab utroque diversa quaedam habet Nicolaus Damascenus, narrator suavis, cuius ipsa verba apponere iuvat: *μετ' οὐ πολὺ δὲ ταῦτα δράσας ἔννους ἐγένετο καὶ ἐσωφρόνησεν, ἐκλιπεῖν τε διενοεῖτο τὰς Θήβας ἀχθόμενος ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. Ἰφικλῆς δὲ καὶ Λικύμνιος παρεκάλουν αὐτὸν ἀπενιαυτίσαντα, ὡς νόμος ἐστίν, ἔξω καὶ καθηράμενον ἐπανελθεῖν εἰς Θήβας καὶ οἰκεῖν. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, καὶ αὐτοὶ συνεξώρμησαν. Μεγάρα δὲ καὶ αὐτὴ συνεξώρμα, τῆς μητρὸς κωλυούσης, τοῦ δὲ πατρὸς συνεπαινοῦντος Κρέοντος. Εὐρυσθεὺς δὲ ὁ Σθενέλου τοῦ Περσέως αἰσθόμενος τὰ καταλαβόντα Ἡρακλέα μετεπέμπετο αὐτὸν εἰς Τίρυνθα, ὁ δὲ εἰς νοῦν βαλόμενος τὸ Ἀμφιτρύωνι χρησθέν, ὅτι χρεὼν εἴη πείθεσθαι Εὐρυσθεῖ καὶ ἐσαῦθις μέγα ἕξειν κλέος, ἐναγόντων ἅμα Λικυμνίου καὶ Ἀλκμήνης κατὰ τὴν συγγένειαν, ὥρμησεν εἰς Τίρυνθα μετὰ πάντων· Καὶ ἐπεὶ ἀφίκοντο, Εὐρυσθεὺς Λικυμνίῳ μὲν καὶ Ἰφικλεῖ εὐθέως φίλος ἦν, Ἡρακλέα δὲ ὑφεωρᾶτο καὶ οὐδαμῶς ᾠκειοῦτο, προσέταττέ τε αὐτῷ τοὺς πόνους, οὕστινας ἄθλους καλοῦμεν. Ὁ δὲ ἐπείθετο, τῷ μαντείῳ ἑπόμενος.* Partem oraculi, quae ad nomen Herculis spectat, servarunt Aelianus Var. Hist. II 32, Tzetzes ad Lycophr. 633, schol. Hom. Il. ξ 323, Eustathius ad Il. ε p. 561 41

Ἡρακλῆ δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει·
Ἥρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἄφθιτον ἕξεις.

Altera est eaque permagna dissensio de numero nominibusque filiorum Herculis. De his luculenta est

annotatio scholiastae Pindarici ad Isthm. IV 104, qui quae scripsit nomina ab Euripide tradita, Therimachum, Deicoontem, Aristodemum, ex deperdita fabula petiisse censendus est:[1]) nam in Hercule nomina praetermisit, numerum eundem tradidit (v. 474). Totidem sunt apud Eustathium et Apollodorum II 4 11, II 7 8, sed ille numerum indicasse satis habuit, Apollodorus pro Aristodemo Creontiadem nominavit. Duos tantum agnoscit Dionysius cyclographus, scholiasta Homeri ad Od. λ 269, Hyginus, scriptor anonymus in Bodii Mythogr. II 158; sed nominibus diversis; Dionysius Therimachum et Deïcoontem, scholiastes Homeri Therimachum et Creontiadem, Hyginus Therimachum et Ophiten, anonymus Aream et Creontiadem; etsi apud hunc Aream scripturae errore legi videtur, cum voluisset Therimachum. Ceteri auxerunt numerum: quattuor commemoravit Therimachum, Creontiadem, Deicoontem, Deïona Dinias Argivus; totidem scholiasta Luciani D. Deor. XIII 2, sed nomina posuit Onyten, Therimachum, Democoonta, Creontiadem. Quinque Pherecydes: Antimachum, Clymenum, Glenum, Therimachum, Creontiadem; septem Batus sive Baton: Polydorum, Anicetum, Mecistophonum, Patroclem, Taxoclitum, Menebronten, Chersibium; octo denique Pindarus Isthm. III 81 ed. Boeckh., fortasse unus omnium domesticam civium suorum famam secutus, quam a poetarum fabulis valde diversam fuisse supra Pausaniae testimonio docui; nomina nec ipse nec scholiasta perscripsit. Ceterum cum descivisse poetas a fide atque auctoritate antiquitatis constet, quid mirabimur aut novata a plerisque nomina aut in tam numerosa Herculis progenie quaedam aliunde decerpta et quasi insitiva reperiri? Velut Anicetus est apud Apollodorum ex Iuventa evecto iam ad caelites Herculi susceptus, Antimachus unus ex Thespiadis; duobus autem Megarae natis cognomines inveniri inter filios Deianirae monuit Hemsterhusius ad Lucian. T. II p. 286 seq. Bip., siquidem et *Γληνὸς* ille Pherecydis nihil differt ab eo qui *Γληνεὺς* dicitur ab Apollodoro II 7 8 et Diodoro Siculo IV 37 et hoc ipso nomine *Γληνὸς* in scholiis ad Soph. Trach. 54. Eum autem qui

---

[1]) Wilamowitz-Moellendorff. Anal. Eurip. p. 186 conicit quod auctor illorum nominum Euripides afferatur, id ad librum aliquem *ὑποθέσεων* ut Dicaearchi referendum esse, quo qui usi sint, ipso poeta se usos simulaverint.

ab Hygino Ophites, ab scholiasta Luciani Ὀνύτης appellatur, quis neget eundem esse, qui inter Deianirae filios quattuor est incerta nominis scriptura Ὀλίτης, Ὁδίτης, Ὀνείτης, vel, si Hermannum ad Soph. Trach. 54 audiendum putamus, Ὀνήτης?

Ex tanto autem numero, quantum tradidit Pindarus, unum, tum plures detractos esse, donec ad illam Dionysii et aliorum quorundam paucitatem perveniretur, eo credibile est, quod clarissimum heroum, iamque et caelesti sede receptum et templis arisque cultum, in ipso furore miserum potius quam crudelem haberi mallent. Etenim cum ab illa prisci aevi feritate ad mitiora Graecia defluxisset, multaque de diis et heroibus vulgari viderent et pugnantia inter se et a beatissimae naturae perfectione aliena: partim exstiterunt qui poetas ut impietatis magistros reprehenderent; alii vel interpretando vel mutando pietati consultum iverunt. Neque id philosophos tantum, sed et poetas et historicos fecisse multis vestigiis cognoscitur. Velut de Hercule cum scripsisset Homerus Il. σ 117

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε Κῆρα,
ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
ἀλλά ἑ Μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

quidam satis habuerunt annotare: *οὐκ οἶδεν ἀθάνατον τὸν Ἡρακλέα*, neque illi fortasse iniuria [1]). Sed qui religiones publicas verbaque poetae inter se conciliari volebant, hanc rationem excogitarunt, ut illa non magis contra immortalitatem Herculis valere dicerent, quam quae vulgo de eodem crederentur: *καὶ γὰρ οἱ ἀποθεοῦντες αὐτὸν ὁμολογοῦσι τεθνάναι, καὶ καῆναι ἐν τῇ Οἴτῃ, καὶ μανῆναι καὶ τοὺς υἱοὺς ἀνελεῖν, καὶ οὕτως ἀπαθανατισθῆναι.* Similis mihi videtur causa eorum, qui Herculem filiorum caede prorsus liberarunt, de quibus digna memoratu tradidit schol. Pind. Isthm. IV 104 *περὶ τῶν Ἡρακλέους ἐκ Μεγάρας παίδων. Λυσίμαχός φησί τινας ἱστορεῖν μὴ ὑπὸ Ἡρακλέους, ἀλλ' ὑπό τινων δολοφονηθῆναι ξένων· οἱ δὲ Λύκον τὸν βασιλέα φασὶν αὐτοὺς φονεῦσαι. Σωκράτης δὲ ὑπὸ Αὐγέου φησὶν αὐτοὺς δολοφονηθῆναι.* Sed haec quocunque tempore et auctore vulgari coepta sunt, summo ceterorum consensu damnan-

---

1) Conf. Lehrs. de Aristarch. p. 186.

tur, qui eos patris manu periisse non dubitant, de mortis genere dissentiunt. Nam alii nihil nisi interfectos ab Hercule dicunt[1]), alii sagittis confixos[2]), in ignem denique coniectos Pherecydes scripsit, eumque secuti Apollodorus et Io. Tzetzes Chil. II 229. Praeterea magna in hoc dissensio est, quod Megaram alii simul interfectam, alii superstitem exitio liberorum fuisse tradunt, neque ipsum Iphiclem nisi interventu Minervae servatum. Euripides, ut supra diximus, unam in eundem casum adiunxit Megaram, praetermissa et Iphiclis et eius filiorum mentione: quocum faciunt Eustathius, Hyginus (fab. 31, 32, 241), Lucianus, Is. Tzetzes. Alterius famae cum plures sint auctores, Moschi sententiam ex ipsius carmine elegantissimo cognosci volumus; ceterorum testimonia apponemus. Ac brevissime defungitur Apollodorus II 6 1 *μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους Ἡρακλῆς ἀφικόμενος εἰς Θήβας Μεγάραν μὲν ἔδωκεν Ἰολάῳ.* A quo non multum distant quae scripsit Diodorus IV 31 *τελέσας γὰρ τοὺς ἄθλους τὴν μὲν ἑαυτοῦ γυναῖκα Μεγάραν συνῴκισεν Ἰολάῳ, διὰ τὴν περὶ τὰ τέκνα συμφορὰν ὑποπτευσάμενος τὴν ἐξ ἐκείνης παιδοποιίαν, ἑτέραν δὲ ἐζήτει πρὸς τέκνων γένεσιν ἀνύποπτον.* Pausanias X 29 7 *ταύτην γυναῖκα ἔσχεν Ἡρακλῆς τὴν Μεγάραν, καὶ ἀπεπέμψατο ἀνὰ χρόνον, ἅτε παίδων τε ἐστερημένος τῶν ἐξ αὐτῆς καὶ αὐτὴν ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι γῆμαι.* Ambitiosius rem exornavit Nicolaus p. 261 *μετὰ τοὺς γάμους Ἡρακλῆς, εἴτε χολῆς ζεσάσης εἴτε ἄλλῳ τρόπῳ παραφρονήσας καὶ μανείς, κτείνει μὲν δύω τῶν Ἰφικλέους παίδων (τὸν γὰρ πρεσβύτατον Ἰόλαον ὁ πατὴρ ἐξήρπασε), κτείνει δὲ τοὺς Μεγάρας υἱεῖς, ὧν τὸν νεώτατον ἐπιμαστίδιον ὄντα ἀποσπάσας βίᾳ τῆς μητρὸς ὀλίγου ἐδέησε Μεγάραν ἀποκτεῖναι ἀντεχομένην τοῦ παιδός, εἰ μὴ καὶ ταύτην ἐρρύσατο ἐπελθὼν Ἰφικλῆς.* Sequuntur tum illa, quae supra apposui, Eurysthei accitu Herculem cum tota familia Tirynthem commigrasse iussisque regis oboedientem fuisse. Boeotorum fabulis celebratum Iolai cum Megara conubium e Plutarchi Amatorio p. 754 D intellegitur: *τὸ δὲ ὅλον, ἔφη, καὶ τὸν Ἡρακλέα Βοιωτοὺς*

---

[1]) Schol. Hom. et Eustath. ad Od. λ 269. Nicol. Damasc. p. 261. Plutarch. de superst. p. 167 D. Lucian. D. Deor. XIII 2. Hyginus fab. 31 et 32.

[2]) Moschus IV 13. Diod. IV 11. Cic. Acad. pr. II 28. Tzetz. ad Lycophr. 38.

ὄντας ἔδει σέβεσθαι καὶ μὴ δυσχεραίνειν τῷ παρ' ἡλικίαν τοῦ γάμου, γινώσκοντας, ὅτι κἀκεῖνος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Μεγάραν Ἰολάῳ συνῴκισεν ἑκκαιδεκαέτει τότε ὄντι τρία καὶ τριάκοντα ἔτη τότε γεγενημένην. De Iphiclis ipsius discrimine unus est testis Asclepiades: hoc enim auctore utitur schol. Hom. Odyss. λ 269, quem exscripsit Eustathius. Sed Amphitryonem quod scripsit Euripides eodem periculo fuisse, ab his omnibus ignoratum, unde et qua fide susceperit, Pausaniae testimonio cognoscitur lib. IX 11 2 Θηβαῖοι δὲ καὶ τάδε ἐπιλέγουσιν, ὡς Ἡρακλῆς ὑπὸ τῆς μανίας καὶ Ἀμφιτρύωνα ἔμελλεν ἀποκτιννύναι, πρότερον δὲ ἄρα ὕπνος ἐπέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ λίθου τῆς πληγῆς· Ἀθηνᾶν δὲ εἶναι τὴν ἐπαφεῖσάν οἱ τὸν λίθον τοῦτον, ὅντινα Σωφρονιστῆρα ὀνομάζουσιν. Postremo loco commemorabo quae in nugaci libello prodidit Ptolemaeus Heph. apud Photium Bibl. T. I. p. 152, b. 36 Bekk. ὡς Στίχιος ὁ Αἰτωλὸς ἐρώμενος ὢν Ἡρακλέους εὑρέθη ἀνασχισθεὶς τετριχωμένην ἔχων τὴν καρδίαν· ἀνῃρέθη δ' ὑπ' αὐτοῦ Ἡρακλέους, ὅτε μανεὶς καὶ τοὺς ἰδίους ἀνεῖλε παῖδας· καὶ ἐπὶ τούτῳ μόνῳ φασὶ θρηνῆσαι τὸν ἥρωα.

Reliquum est, ut de lustratione caedis videamus, quam Euripides Theseo tribuit, Thespio Apollodorus II 4 12, Sicalo nescio cui Menecrates apud schol. Pind. Isthm. IV 104. Singulare autem quiddam tradit Hyginus fab. 31 *Neleum, Hippocoontis filium, cum decem filiis occidit, quoniam is eum purgare sive lustrare noluit, tunc cum Megaram, Creontis filiam, uxorem suam, et filios Therimachum et Ophiten interfecerat.* Et fab. 32 *Postquam suae mentis compos est factus, ab Apolline petiit dari sibi responsum, quomodo scelus purgaret. Cui Apollo sortem quod reddere noluit, Hercules iratus de fano eius tripodem sustulit, quem postea Iovis iussu reddidit, et nolentem sortem dara iussit. Hercules ob id a Mercurio Omphalae reginae in servitutem datus est.* Sane fabularum de Hercule vulgatarum tanta multitudo est tantaque varietas, ut nolim continuo pro erroris argumento haberi, si quid discessum sit ab auctoritate ceterorum. Sed hoc loco fidem Hygini vel illud suspectam reddit, quod Neleum Hippocoontis filium dicit. Intulit quidem bellum Hercules utrique, et Neleo et Hippocoonti, nec causa dissimili, poenasque undecim Nelei, decem Hippocoontis filiorum sanguine sumpsit: sed et regnum utrique et genus diversum fuit. Neleum *enim Neptuno patre,* Hippocoontem Oebalo natum et illum

Pyli, hunc Lacedaemone regnasse constat[1]). Quodsi Apollodorum lib. II c. 6 et Diodorum lib. IV c. 31 inspexeris, fons erroris patebit ex temporum confusione orti. Bis enim, Herodoro quoque teste apud schol. Pind. l. c., furore correptus est Hercules: primum cum Megarae filios occidit; iterum Iphito Euryti filio domum recepto et per insaniam necato. Tum igitur lustrari cupientem et Neleus et Hippocoon repudiavit; addiderunt etiam iniuriam Hippocoontis filii occiso Oeono Licymnii filio, qui inter Herculis comites fuerat. Sed sacrificium piaculare Deiphobus Hippolyti f. peregit. Neque tamen levato quo laborabat morbo Delphos profectus ab oraculo sanationis viam edoceri voluit, et frustra sorte petita tripodem de templo sustulit nec dimisit manum iniciente Apolline, donec Iovis imperio dirempto certamine vendi se passus est Omphalae et triennio servitutem servivit. Post et spretum se ab Neleo, ab Hippocoontis autem filiis etiam iniuria lacessitum recordatus utrumque armis persecutus est. Haec igitur post Iphiti caedem gesta, id est multorum spatio annorum ab illo primo accessu furoris discreta, Hyginus confuso temporum ordine paene ab extrema parte aetatis ad initia revocavit, gravi errore, sed qui in hoc scriptore ferendus sit[2]).

Diodorus quoque fabulam sane obscuram secutus est lib. IV c. 54 et 55. Narrat enim Medeam post necem filiorum Corintho Thebas ad Herculem profugisse, quod is sponsor quondam foederis cum Iasone initi exstitisset vindicemque se laesae fidei fore promisisset. Quem cum furore correptum invenisset occisosque ab eo per insaniam filios, ipsius remediis sanavit.

Haec fere sunt, quae mihi quaerenti de miserrima Herculeae domus clade se obtulerunt: quibus non haberem quod adicerem, nisi scitum esset tam graves luctuososque casus quodam quasi satyrico temperamento leniri atque exhilarari. Etenim quemadmodum Eustathio teste ad Iliad. λ p. 859 49 *γελοῖος καὶ Διονύσιος, ᾧ πεποίηται νοσῶν Ἡρακλῆς καὶ Σιληνὸς κλύζειν αὐτὸν πειρώ-*

---

[1]) Apollod. I 9 9. III 10 4 et 5. II 7 3. Diodor. IV 33. Pausan. III 15 3. Schol. Hom. II β 336. ε 392. λ 690. Eustath. ad Il. β p. 293, 11.

[2]) Herculis illud cum Apolline certamen de tripode etiam artificum operibus celebre fuit, de quibus dissertationem scripsit Franc. Passovius insertam libro a Boettigero edito: Archaeologie u. Kunst I p. 125—164.

μενος, sic Ptolemaeus Hephaestio, contemptis ceterorum commentis, helleboro purgatum Herculem affirmat. En ipsa lepidi fabulatoris verba a Photio excerpta Bibl. T. I p. 147 a 33: *ἡ δὲ β' περὶ Ἡρακλέους, ὡς μετὰ τὴν μανίαν ἐλλεβόρῳ καθαρθείη ὑπὸ Ἀντικυρέως τοῦ καὶ τὸ φάρμακον εὑρόντος τὸ ἐν Ἀντικύρᾳ τῆς Φωκίδος πλεονάζον, κἂν ἄλλοι ἄλλως αὐτόν φασι καθαρθῆναι.*

Philostrati si quis miratur praetermissam mentionem in his, quae de nece Herculis filiorum disserui, primum eo feci, quod eum totum ab Euripide pendere patet; deinde cum istam *ἔκφρασιν* tabulae Herculem furentem exhibentis haud inutiliter cum narratione Nuntii apud Euripidem v. 922—1015 comparari iudicarem neque tamen ei locus in istis annotationis angustiis reperiretur, gratum me facturum legentibus suspicabar, si totam eclogam prooemio adiungerem. Sic igitur ille Imagg. II 23 p. 847 Ol. = p. 91 Iac.

Μάχεσθε, ὦ γενναῖοι, τὸν Ἡρακλέα καὶ πρόβατε. ἀλλ' οὐ τοῦ λοιποῦ γε παιδὸς ἀπόσχοιτο[1]*), δυοῖν ἤδη κειμένοιν, καὶ στοχαζομένης τῆς χειρὸς, ὡς καλὸν Ἡρακλεῖ. Μέγας μὲν ὑμῶν ὁ ἆθλος, καὶ μείων οὐδὲν ὧν πρὸ τῆς μανίας αὐτὸς ἤθλησεν, ἀλλὰ δείσητε μηδέν· ἄπεστιν ὑμῶν Ἄργος βλέπων καὶ τοὺς Εὐρυσθείδας ἀποκτεῖναι δοκῶν. Ἐγὼ δὲ ἤκουσα αὐτοῦ παρ' Εὐριπίδῃ καὶ ἅρμα ἡγουμένου*[2]*) καὶ κέντρα ἐς τοὺς ἵππους φέροντος καὶ τὴν Εὐρυσθέως οἰκίαν ἀπειλοῦντος ἐκπέρσειν. Ἀπατηλὸν γάρ τι ἡ μανία καὶ δεινὸν ἐκ τῶν παρόντων ἀγαγεῖν ἐς τὰ μὴ παρόντα. Τούτοις μὲν οὖν ἀποχρῆ ταῦτα· σοὶ δὲ ὥρα γίγνεσθαι τῆς γραφῆς. Ὁ μὲν θάλαμος, ἐφ' ὃν ὥρμηκε, Μεγάραν ἔχει καὶ τὸν παῖδα ἔτι. Κανᾶ δὲ καὶ χέρνιβα καὶ οὐλαὶ καὶ σχίζαι καὶ κρατήρ, τὰ τοῦ Ἑρκίου, λελάκτισται πάντα, καὶ ὁ μὲν ταῦρος ἕστηκεν, ἱερεῖα δὲ προσέρριπται τῷ βωμῷ βρέφη ἀγεννῆ, καὶ τῇ λεοντῇ*[3]*). Προσβέβληται δ' ὃ μὲν κατὰ τοῦ λαιμοῦ,*

---

[1]) Iacobsius coni. *Ἀλλὰ δέχεσθε, ὦ γενναῖοι, τὸν Ἡρακλέα καὶ πρόβατε ἅμα. Τοῦ λοιποῦ γε π. ἀ.* Ego suspicabar *τὸν Ἡρακλέα* delenda esse; deinde scribendum videtur: *ἀλλ' οὖν τοῦ γε* etc.

[2]) Addendum videtur *ἔχειν*, ut est apud Eurip. v. 947 *ἅρματ' οὐκ ἔχων ἔχειν ἔφασκε.*

[3]) Fort. *καὶ ἡ λεοντῇ πρός. Βέβληται δ'* —. Nam in Valckenarii coniectura *αὐτῇ λεοντῇ πατρός* articulum ad ultimam vocem desideramus.

καὶ δι' ἁπαλῆς γε τῆς φάρυγγος ἐκδεδράμηκεν ὀϊστός· ὃ δὲ ἐς αὐτὸ διατέταται τὸ στέρνον καὶ ὄγκοι[1]) *τοῦ βέλους μέσων διεκπεπαίκασι τῶν σπονδύλων, ὡς δῆλα ἐς πλευρὰν ἐρριμμένων. Αἱ παρειαὶ δὲ αὐτῶν διάβροχοι, καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ ἐδάκρυσάν τι περὶ τοῦ δακρῦσαι*[2]). *Παισὶ γὰρ χρυσοῦν τὸ δάκρυον, καὶ μικρὸν δ' ἴσως καὶ μέγα. Οἰστροῦντι δὲ τῷ Ἡρακλεῖ περίκειται πᾶς ὁ τῶν οἰκετῶν δῆμος, οἷον βουκόλοι ταύρῳ ὑβρίζοντι, δῆσαί τις ἐπιβουλεύων καὶ κατασχεῖν τις ἀγῶνα ποιούμενος καὶ κεκραγὼς ἕτερος· ὃ δὲ ἤρτηται τῶν χειρῶν, ὃ δ' ὑποσκελίζει, οἳ δὲ ἐνάλλονται. Τῷ δὲ αἴσθησις μὲν αὐτῶν οὐδεμία, ἀναρριπτεῖ δὲ τοὺς προσιόντας καὶ συμπατεῖ, πολὺ μὲν τοῦ ἀφροῦ διεκπτύων, μειδιῶν δὲ βλοσυρὸν καὶ ξένον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀτενίζων ἐς αὐτὰ ἃ δρᾷ, τὴν δὲ τοῦ βλέμματος ἔννοιαν ἀπάγων ἐς ἃ ἐξηπάτηται. Βρυχᾶται δὲ ἡ φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν ἐμπίπλαται, καὶ ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες, δι' ὧν ἐς τὰ καίρια τῆς κεφαλῆς ἀναρρεῖ πᾶσα χορηγία τῆς νόσου. Τὴν δὲ Ἐρινύν, ἣ ταῦτα ἴσχυσεν, ἐπὶ μὲν σκηνῆς εἶδες πολλάκις, ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἂν ἴδοις· ἐς αὐτὸν γὰρ ἐσῳκίσατο τὸν Ἡρακλῆν καὶ διὰ τοῦ στέρνου χορεύει μέσον αὐτῷ εἴσω σκιρτῶσα καὶ τὸν λογισμὸν θολοῦσα. Μέχρι τούτων ἡ γραφή· ποιηταὶ δὲ προσπαροινοῦσι καὶ ξυνδοῦσι τὸν Ἡρακλέα καὶ ταῦτα τὸν Προμηθέα φάσκοντες ὑπ' αὐτοῦ λελύσθαι.*

---

[1]) *οἱ ὄγκοι* corrigit Iacobsius. Recte: videturque eadem ratione paullo ante scribendum *ὁ ὀϊστός*.

[2]) Iacobsius coni. *εἰ ἐδάκρυσά τι περὶ τοῦ δακρῦσαι*. Malim ceteris servatis deleri extrema *περὶ τοῦ δακρῦσαι*.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡρακλῆς γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θήβαις αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ περιγενόμενος ἐπὶ πᾶσιν εἰς Ἅιδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ διατρίψας χρόνον δόξαν ἀπέλιπε παρὰ τοῖς ζῶσιν, ὡς εἴη τεθνηκώς· στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν δυνάστην Κρέοντα Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον * * *

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

Τίς τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδεν βροτῶν,
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
ἔτιχθ' ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλέους;
ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς

In scena depicta est domus Herculis et ante domum ara Iovis, ad quam se applicant liberi Herculis, Megara, Amphitryo. Amphitryo surgit et incipit prologum, qui mox quidem in diverbium mutatur, sed initio habet enarrationem more Euripideo ultro res spectantibus necessarias explicantem.

V. 1. *τὸν Διὸς σύλλεκτρον*] quod eadem femina potiebantur. Sic Tyndareus Or. 476 *Ζηνὸς ὁμόλεκτρος κάρα* appellatur. At infra v. 1268 *ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος* est Iovis uxor. Or. 508 *ὁμόλεκτρος γυνή*. Eadem ratio est voc. *ὁμόγαμος* Herc. 7. 339. Phoen. 13. In Androm. 836 *σύγγαμος* est pellex. *Ὁμοσπόρους* fratres dici notissimum est; sed *λέκτρα καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον* dixit Soph. Oed. T. 254.

V. 2. *Ἀργείου Ἀμφιτρύωνος* Theocrit. XXIV 102. Schol. Hom. Il. τ 116 *Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας Ἀλκαῖος, οὗ καὶ Λαονόμης* (sic etiam Pausan. VIII 14, 2. *Ἱππονόμης τῆς Μενοικέως* Apollod. II 4, 5 § 3.) *ἢ Ἀστυδαμείας τῆς Πηλέως Ἀμφιτρύων*.

V. 3. *ὃν ἔτικτε*] 'cuius pater erat'. Cfr. Krueg. II § 53, 1, 3. *Πατέρα τόνδε* i. e. 'me patrem', ut saepe *ὅδε ὁ ἀνήρ* pro *ἐγώ* usurpant tragici.

V. 4. *ἔσχεν*, habitavit. MATTH.

V. 4 sq. *ὁ γηγενὴς σπαρτῶν στάχυς*] Bacch. 264 *Κάδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν*. Phoen. 939 *χρυσοπήληκα στάχυν σπαρτῶν*. Nonnus Dionys. IV 427. Orph. Arg. 877. Ovid. Met. III 110 *seges clipeata virorum*. Minus proprie in fr. 62, 22 prolem virilem dixit *ἄρσενα στάχυν*. Vide Schraderi Animadv. ad Musaeum cap. XII 161 seqq. Ruhnken. ad Hom. h. Cer. 23. Proximis conf. Aesch. Sept. 412 *σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο κτέ.* Quinque autem ex omni numero superstites fuisse constans fama est. Schol. Eurip. Phoen. 942 *οἱ περιλειφθέντες τῶν σπαρτῶν, ὥς Αἰσχύλος φησίν, ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ καὶ Ἐχίων, ὃς ἔγημεν Ἀγαυὴν τὴν Κάδμου θυγατέρα, ἐξ ἧς ποιεῖ* (nihil hic mutandum, vide Schaefer. post Plut. Hemst. p. 507) *Πενθέα, οὗ Ὄκλασος, οὗ Μενοικεύς, οὗ Κρέων καὶ*

σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
τεκνοῦσι παίδων παισίν. ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων, Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατήρ,
ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοί ποτε
λωτῷ συνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς
δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατῳκίσθην ἐγώ,
Μεγάραν τε τήνδε πενθερούς τε παῖς ἐμός,

Ἰοκάστη. Conf. Schol. Apoll. Rh. III 1179. 1186. Pausan. IX 5, 1. Hygin. fab. 178.

V. 5 sq. στάχυς] Similiter producitur ultima vocabuli γέννς fr. 534, 6, γέννν El. 1213, Ἴτυν Soph. El. 148, πίτυν Cratin. Com. II p. 217. — Verbis ἀριθμὸν ὀλίγον iunxit pronomen plurale οἳ, ut Aesch. Prom. 417 Σκύθης ὅμιλος, οἳ γᾶς ἔσχατον τόπον ἔχουσι. Sallust. Iug. XXXV 6 *ex eo numero, qui ad caedem parati erant.* Vide ibi Kritz. et Stürenburg. ad Cic. pr. Arch. p. 185 seq.

V. 7. Sunt qui verbum τεκνοῦσι corruptum iudicent et coniecit Musgravius στέφουσι, Hartungus λείπουσι. Sed neque ipsum verbum habet speciem depravati et ut Hesychius τεκνώσει interpretatur εὔτεκνον ποι⟨ήσ⟩ει et Phoen. 868 ἐτεκνώθη Λάιος dicitur in sententiam 'Laius liberis ornatus est', ita videtur poeta quaesita locutione nihil aliud dicere voluisse nisi liberorum procreatione urbi Spartorum prolem propagatam sive urbem deinceps progenie Spartorum ornatam esse. Idem infra v. 795 dicitur verbis χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν τέκνων τέκνοις μεταμείβει.

V. 10. Negat Musgravius Graecum esse ἀλαλάζειν τινά non cogitans mutari rem addito ὑμεναίοισι. Vide quae attulit Hermannus ad Troad. 123 in ed. Seidleri. Neque de duplici dativo dubitandum. Soph. Oed. Col. 1318 ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν πυρί, ubi huius usus ignoratio peperit variam lectionem τάχα. Eurip. El. 218 φυγῇ φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί. Conf. Lobeck. ad Soph. Ai. p. 223. 251. Ceterum nuptiarum celebritatem mirifice describit Homerus Il. XVIII 492, quem locum respexit Plutarchus Tom. II p. 667 A ἡ δὲ γαμήλιος τράπεζα κατήγορον ἔχει τὸν ὑμέναιον μέγα βοῶντα καὶ τὴν δᾷδα καὶ τὸν αὐλόν, ἅ φησιν Ὅμηρος καὶ τὰς γυναῖκας ἱσταμένας ἐπὶ ταῖς θύραις θαυμάζειν καὶ θεᾶσθαι. Cf. Meleagri Epigr. CXXV [Anth. Pal. VII 182]. Ovid. Met. IV 757. Boettiger. Aldobr. Hochzeit. p. 73. 142.

V. 14. πενθερούς] Ambiguum est, utrum Creontem solum an socerum simul et socrum intellegi velit. Vide Krueg. II § 44, 3, 6 et nos ad Med. 453. — Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπείαν πόλιν est figura quam vocant ἓν διὰ δυοῖν. Sic Bacch. 919 Θήβας καὶ πόλισμ' ἑπτάστομον. Iph. Aul. 751 ἥξει Σιμόεντα καὶ δίνας ἀργυροειδεῖς. Phoen. 823 φόρμιγγί τε τείχεα Θήβης τᾶς Ἀμφιονίας

Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπείαν πόλιν
ὠρέξατ' οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω κτανὼν
Ἠλεκτρύωνα· συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
ἐξευμαρίζων καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν
ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ' Ἥρας ὕπο
κέντροις δαμασθεὶς εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.
καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους,
τὸ λοίσθιον δὲ Ταινάρου διὰ στόμα
βέβηκ' ἐς Ἅιδου τὸν τρισώματον κύνα
ἐς φῶς ἀνάξων, ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν.
γέρων δὲ δή τίς ἐστι Καδμείων λόγος,

τε λύρας ὕπο πύργος ἀνέστα. Vide ad Helen. 1108. Lobeck. ad Aiac. 145. Frequentissimus huius figurae usus apud Latinos poetas, ut apud Verg. Aen. VII 751. IX 306 et alibi saepe. De Cyclopibus illis, ingentium murorum conditoribus, vide Apollod. II 1, 3. Strab. VIII p. 373 A. Pausan. II 25, 7. Schol. Eurip. Or. 965. Müller. Orchom. p. 241. Boettiger, kleine Schriften II p. 53—58.

V. 20. „Ἐξημερῶσαι per appositionem additum: nam τὸ ἐξημερῶσαι γαῖαν μισθὸς ἦν καθόδου." Matthiae. Similiter dixit Plutarchus Pomp. p. 643 E καὶ προσέτι μισθὸν ᾔτει, — προέσθαι Κικέρωνα. Eurip. Heracl. 220 ὧν ἀντιδοῦναί σ' οἴδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν, Μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν — ἐκπεσεῖν χθονός. Isocr. Plat. § 57. Demosth. de Symmor. § 6. Plura collegit Io. Chr. Heldius ad Plutarchi Aemil. P. p. 186. — Deinde iunge εἴτε ὑπὸ κέντροις Ἥρας δαμασθείς, coll. Krueg. II § 68, 44. Ceterum non quasi Iovi fulmen, Neptuno tridentem, Apollini arcum, aliis alia, sic Iunoni κέντρα tribuit; sed insignia sunt deorum alia perpetua et quasi *publica*, alia ad tempus assumpta atque a poetis inventa, non consuetudinem, sed decorum, id est personae, loci, temporis, rerum denique convenientiam spectantibus. Hinc illa, quae Erfurdtius collegit ad Soph. Antig. 598 et Tafelius Dilucidd. Pind. I 2 p. 698: Iovis χαλινὸς et μάκελλα, Martis μάστιξ, Bellonae Venerisque flagellum: hinc denique Iunonis κέντρα privignum novercalibus stimulis exagitantis; item Veneris, 'quae dulcem curis miscet amaritiem', Hipp. 1303 et si qua sunt alia turbida atque inquieta vel in animis hominum vel deorum nominibus consecrata.

V. 21. εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα] 'consentanee cum necessitate'. Cfr. Soph. Ai. 950 οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε μὴ θεῶν μέτα. Xenoph. Hell. VI 5, 4 ὁ δ' ὑπισχνεῖτο — ποιήσειν, ὥστε μετὰ τῆς Λακεδαίμονος γνώμης καὶ μὴ δαπανηρῶς τειχισθῆναι τὸ τεῖχος.

V. 23. Tzetzes ad Lycophr. 1106 Ταίναρον ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα φασὶν κάθοδον εἶναι Ἅιδου. Vide Apollod. II 5, 12. Paus. III 25, 5.

V. 26. Aeschylus Agam. 751 παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρων λόγος τέτυκται. Plura vide ap.

ὡς ἦν πάρος Δίρκης τις εὐνάτωρ Λύκος
τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον' ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.
οὗ ταὐτὸν ὄνομα παῖς πατρὸς κεκλημένος,
Καδμεῖος οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολών,
κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανὼν ἄρχει χθονός,
στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεσπεσὼν πόλιν.

Valckenarium ad Phoen. 103. Abresch. ad Aesch. I p. 121. Iacobs Delect. Epigr. p. 161.

V. 27. εὐνάτωρ ut εὐνατήριον Aesch. Pers. 160, θοινάτωρ, ποινάτωρ, πόρπαμα, κυναγός, δάϊος, ἱαρόν, ἕκατι, al. in quibus tragicos α non ex dorica dialecto sed ex antiquiore Atticismo recepisse monuit Hermannus. — Lycus Chthonii f., qui poenas Amphioni et Zetho persolvit gravissimas ob Antiopen dure ac crudeliter habitam. Cfr. Hom. Od. λ 260. Apollod. III 5, 5. Pausan. II 6. IX 5, 6. Schol. Apoll. IV 1090. Hygin. fab. 7 et 8. Müller. Orchom. p. 227 seqq. Verbum δεσπόζειν praeter consuetudinem cum quarto casu coniunctum notavit Krueg. II § 47, 20, 4. Idem fecit in verbo similis potestatis τυραννεῖν Dionys. A. R. V 34 τυραννήσοντες αὖθις τὴν πόλιν. Lucian. Dial. Meretr. 3, 2 τὴν Θαΐδα ἐὰν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον. Eunapius Aedesio p. 41 καί τι μυθῶδες καὶ ἀειδὲς σκότος τυραννήσει τὰ ἐπὶ γῆς κάλλιστα, ubi cf. Boissonad. Ceterum Nauckius conicit τῆς ἑπταπύργου τῆσδε δ. πόλεως, sed genetivus ad simplicem vim regnandi, accusativus ad vim severe tractandi et vexandi referendus esse videtur.

V. 29. τὼ λευκοπώλω] Idem Amphioni et Zetho epitheton tribuit Phoen. 606. Schol. Hom. Od. τ 518. Hel. 639 κόροι λεύκιπποι nominantur Castor et Pollux, simile Amphionis et Zethi par fratrum. Cfr. Hesych. Διόσκουροι· οἱ Ἑλένης ἀδελφοί. καὶ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, Λευκόπωλοι καλούμενοι. De usu equorum alborum vide Lucianum Timon. § 20 ibique Hemsterh. et Boeckh. ad Pind. Pyth. IV 117 p. 273.

V. 30. De ἠδὲ particula vide ann. ad Hec. 323.

V. 31. Simili verborum constructione dixit in Helena v. 487 ὄνομα δὲ ταὐτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις Δάμαρτος ἄλλη τοισίδ' ἐνναίει δόμοις.

V. 32. Invidiose ἔπηλυς indicatur. Cfr. 257.

V. 33. κτείνει — κτανών] Vim participii sentias vertendo: 'neque occidit solum, sed etiam regnum huius civitatis invasit'. Sic Soph. El. 1487 ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε, καὶ κτανὼν πρόθες Ταφεῦσιν. Oed. Col. 982: ἔτικτε γάρ μ', ἔτικτε — καὶ τεκοῦσά με Αὐτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι. Oed. Tyr. 1404. Antig. 757. Eurip. Suppl. 743. annot. ad Hecub. 25.

V. 34. στάσει νοσοῦσαν] Plato de Rep. V p. 470 C νοσεῖν καὶ στασιάζειν. Plutarch. Coriol. c. 16 νοσοῦντας ἡμᾶς καὶ ταρασσομένους ὑπ' ἀλλήλων. Vide Krüger. ad Xenoph. Anab. VII 2, 32. Bähr. ad Plut. Philop. p. 5 seq. Similiter 'aegros' appellavit Tacitus Hist. II 96. Agric. 32, ubi v. Walch. et

ἡμῖν δὲ κῆδος ἐς Κρέοντ' ἀνημμένον
κακὸν μέγιστον, ὡς ἔοικε, γίγνεται.
τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονός,
ὁ καινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει
κτανὼν δάμαρτά θ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
κἄμ', εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
γέροντ' ἀχρεῖον, μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι
μήτρωσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
ἐγὼ δέ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασι
τροφὸν τέκνων οἰκουρόν, ἡνίκα χθονὸς
μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμός,
σὺν μητρί, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέους,
βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διός,

contra 'sanos' Velleius lib. II 25, ubi vid. Ruhnkenius.

V. 35. ἀνημμένον] Tro. 845 θεοῖσιν κῆδος ἀναψάμενος. Saepius utitur cognato verbo συνάπτειν, ut infra 477, Androm. 620, 648, Phoen. 1049.

V. 37. ἐν μυχοῖς χθονός] apud inferos, ut Tro. 952, Suppl. 926. Conf. Markland. ad Suppl. 545.

V. 40. ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον] Alio sensu dicitur Or. 519 φόνῳ φόνον λύσει. Amphitryo enim depingit insaniam Lyci liberos quidem Herculis certo consilio ne ultores sint interficientis, sed in matrem et avum liberorum temere saevientis quasi caedes et memoria caedis caede exstingui possit.

V. 43. μήτρωσιν] 'in gratiam avunculorum', ut Asius μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο, Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης Il. π 717. MATTH. Vide infra v. 539. Sed Musgravius avum intellegit Pollucis auctoritate motus III 16 μητρὸς πατήρ. τοῦτον δὲ Εὐριπίδης μήτρωα ὠνόμασε. Infra quidem v. 547 μή ποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισαίατο. Sed optimum videtur τοὺς κατὰ μητέρα προγόνους intellegi, id est avum pariter atque avunculos. In eadem cum Euripide causa est Pindarus, de quo iuvat apponere quae disputavit Dissenius ad Nem. IV p. 389 'Eustathius ad Il. β p. 316 de patruis et avunculis loquens scribit haec: Τούτους δὲ οἱ μὲν πατραδέλφους καὶ μητραδέλφους, οἱ δὲ πάτρωας καλοῦσι καὶ μήτρωας. Πίνδαρος δὲ οὐκ ἀδελφούς, ἀλλὰ γονέας μητρὸς μήτρωας ἔφη. Non satis accurate. Sane avus est μάτρως Olymp. IX 68 et maiores materni sunt μάτρωες Olymp. VI 77. Nem. X 37. adde Nem. XI 37. atque ita Stesichorus πάτρωα dixerat τὸν κατὰ πατέρα πρόγονον, monente Eustathio: sed tamen avunculum significat vox μάτρως haud dubie Nem. V 43 ubi vide: quemadmodum etiam Isthm. V 59.'

V. 47. τέκνα μὴ θάνωσι] De verbo plurali vid. Krueg. II § 63, 2, 2.

V. 48. βωμὸν καθίζω] Ion. 366 εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος. 1317 ἱερὰ καθί-

ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ᾽ ἱδρύσατο
Μινύας κρατήσας οὑμὸς εὐγενὴς τόκος.
πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ᾽ ἕδρας φυλάσσομεν,
σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
πλευρὰς τιθέντες· ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
δόμων καθήμεθ᾽ ἀπορίᾳ σωτηρίας.
φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους,
οἱ δ᾽ ὄντες ὀρθῶς ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία,
ἧς μήποθ᾽ ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοὶ
τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.

ΜΕΓΑΡΑ.

ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ᾽ ἐξεῖλες πόλιν
στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορός,

ζειν. Vide ad Androm. 118. Helen. 1573. Wunder. ad Soph. Phil. 144.

V. 50. *Μινύας*] Orchomeni incolas, quibus cum Thebani vectigales essent, Herculis ope libertatem recuperarunt. V. Apollod. II 4, 11. Diod. Sic. IV 10. MUSGR. Adde Pausan. IX 37, 2. De constructione verbi *κρατεῖν* cf. Hipp. 401. Ion. 1094. Krueg. I § 47, 19, 3.

V. 51. *φυλάσσομεν*] Respondet hoc verbum nostro hüten. Commode Wakefieldius attulit Hom. Od. ε 208 *ἐνθάδε κ᾽ αὖθι μένων παρ᾽ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις*. Adde Aesch. Eum. 440 *εἴπερ πεποιθὼς τῇ δίκῃ βρέτας τόδε Ἧσαι φυλάσσων*.

V. 52. Cfr. fr. 368 *ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ εὕδουσι, πηγαῖς δ᾽ οὐχ ὑγραίνουσιν πόδας* de Sellis. De dativo loci cfr. Krueg. II § 46, 2, 2, nisi poeta scripsit *ἀστρώτῳ ᾽ν πέδῳ*.

V. 53. *ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι*] Tmesis est pro *ἐξεσφραγισμένοι*, 'exclusi'. Cfr. Adesp. fr. 458 p. 723 N. *ὅστις δὲ μοχλοῖς καὶ διασφραγίσμασι σῴζει δάμαρτα κτέ.* De annuli usu vide Lipsium Excursu B. ad Taciti Ann. II 2. Kirchmann. de Annul. c. X.

V. 55. Verba coniungenda hunc in modum: *τοὺς μὲν ὁρῶ φίλους οὐ σαφεῖς* (amicos non certos i. e. infidos).

V. 56. *οἱ δ᾽ ὄντες ὀρθῶς*] scil. *φίλοι*. Vide ad Androm. 376. Aesch. Sept. 873 *ἐκ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν*.

V. 59. *φίλων ἔλεγχον*] per appositionem dictum, pro ὃ (*τὸ δυσπραξίας τυχεῖν*) *φίλων ἔλεγχος ἀψευδέστατός ἐστι*, quod dicendi genus amat Euripides. Cfr. Or. 1105 *Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν*; et quae ad Hel. 77 et apud Krueg. I § 57, 10, 10 congesta sunt.

V. 60. De Amphitryonis adversus Taphios expeditione vide Apollod. II 4, 7. Strab. X p. 459. Quam Demodoci, poetae antiquissimi, carmine celebratam prodiderat Demetrius Phalereus ap. Schol. Hom. Od. γ 267.

V. 61. Suppl. 593 *στρατηλατήσω κλεινὸς ἐν κλεινῷ δορί*. *Κλεινὰ* eodem modo dicitur atque *κλεινὴν στρατηλασίαν στρατηλατήσας*. Cfr. 383. Ion. 717

ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θείων σαφές.
ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἐς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
ὃς εἵνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτὲ
ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι
πηδῶσ' ἔρωτι σώματ' εἰς εὐδαίμονα,
ἔχων δὲ τέκνα· κἄμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ
ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας.
καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο·
ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον,
οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς

λαιψηρὰ πηδᾷ. Tro. 348 οὐ γὰρ ὀρθὰ πυρφορεῖς. Phoen. 570 ἀσύνετα δ' ἦλθες. 1739 ἀπαρθένευτ' ἀλωμένα, Soph. El. 962 ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε.

V. 62. Cfr. Iph. T. 476 πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν εἰς ἀφανὲς ἕρπει κοὐδὲν οἶδ' οὐδεὶς σαφῶς.

V. 63. ἀπηλάθην τύχης] i. e. ἐδυστύχησα. 'Isocrates Euag. § 66 ἀπεληλαμένον τῆς πολιτείας, Maxim. Tyr. diss. XXI ἀπεληλαμένην τοῦ ὑγιεινοῦ. diss. XXXIII βάναυσος ψυχὴ ἀπεληλαμένη λόγου.' MUSGR. Adde Herod. VII 205 ἀπελήλατο τῆς φροντίδος περὶ τῆς βασιληίης. Nec tamen scriptura loci omni dubitatione exempta est.

Ibid. οὔτ' εἰς πατέρα] 'Opponi debuit in sequentibus οὔτ' εἰς πόσιν. Sed hoc videtur latere in κἄμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ.' MUSGR. Simile anacoluthon fefellit Taylorum in Lysiae orat. XX § 6 οὗτος δὲ πρῶτον μὲν ἄρξας ἐν Ὠρωπῷ οὔτε προέδωκε καὶ ἑτέραν πολιτείαν κατέστησε, τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσοι ἦρχον καταπροδόντων τὰ πράγματα. οἳ δ' οὐχ ὑπέμειναν καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν· ὃ δὲ ἡγούμενος μηδὲν ἠδικηκέναι δίκην δίδωσι. Ubi sic pergere debebat: οὔτε, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, τὴν κρίσιν οὐχ ὑπέμεινε. Cf. Xenoph. Mem. II 6, 19. Cic. de Legg. II 25, 63. Tusc. Disp. III 3, 5. de Divin. I 49, 111. c. 50, 114, de Orat. I 49, 214.

V. 65. ἔχων τυραννίδ'] Plenum erat ἔχων μὲν τυραννίδα, ut Soph. Oed. T. 259 ἔχων μὲν ἀρχὰς — ἔχων δὲ λέκτρα. Sed recte etiam omitti μὲν multis observatum est. Vide Reiz. ad Vig. p. 841. Elmsl. ad Med. 1309, ad Heracl. 874, ad Soph. Ai. 1050. Buttmann. ad Philoct. 827. Boeckh. Nott. crit. ad Pind. Pyth. IX 128. — Deinde cum satis esset ἧς πέρι vel ἧς ἔρωτι, utrumque coniunxit: qua de re vide Herm. ad Vig. p. 886.

V. 66. Cfr. fr. 846 ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται δεινοῖς ἔρωσιν.

V. 68. ἐπίσημον .. συνοικίσας i. e. εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας ὥστε τὴν ἐμὴν εὐνὴν ἐπίσημον γενέσθαι.

V. 69. Soph. El. 1149 νῦν δ' ἐκλέλοιπε ταῦτ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ Θανόντα σὺν σοί. Eurip. fr. 734 κακοῖσι δὲ Ἅπαντα φροῦδα συνθανόνθ' ὑπὸ χθονός. Hoc loco θανόντα inde intellegi potest, quod Creon et Hercules in Orco versantur. Sed tamen memorabile quod Madvigius coniecit καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν ἀ ν ό ν η τ' ἀνέπτατο.

V. 71. ὑπὸ πτεροῖς] explicatum ad Androm. 441. Deinde notandum ὄρνις ultima brevi,

σῴζω νεοσσοὺς ὄρνις ὣς ὑφειμένη.
οἳ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῖ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
τί δρᾷ; πόθ' ἥξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι
ζητοῦσι τὸν τεκόντ'· ἐγὼ δὲ διαφέρω
λόγοισι μυθεύουσα. θαυμάζων δ', ὅταν
πύλαι ψοφῶσι, πᾶς ἀνίστησιν πόδα,
ὡς πρὸς πατρῷον προσπεσούμενοι γόνυ.

ut v. 974. fr. 637, 5. Soph. Antig. 1021 aliisque locis apud Meinekium ad Menandr. p. 385. Wolf. praef. ad Hom. Il. p. XLIV.

V. 72. ὑφειμένη] Cfr. Phoen. 30 ἢ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον μαστοῖς ὑφεῖτο, nisi poeta scripsit quod suspicatus est Kirchhoffius ὑφειμένους. Cfr. Soph. Ant. 531 σὺ δ', ἣ κατ' οἴκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη λήθουσά μ' ἐξέπινες.

V. 73. ἄλλος ἄλλοθεν] Plerumque haec formula cum verbo plurali construitur. Nec tamen desunt alterius rationis exempla. Orest. 1458 ξίφη σπάσαντες ἐν χεροῖν ἄλλος ἄλλοσε δίνασεν ὄμμα. Xenoph. Anab. II 1, 15 οὗτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἄλλος ἄλλα λέγει, quem causa non erat cur reprehenderet Bernhardy Synt. L. Gr. p. 420. Nam eodem modo locutus est Plato Symp. p. 220 C καὶ θαυμάζοντες ἄλλος ἄλλῳ ἔλεγεν. Plutarchus Mario c. 33 οἱ στρατιῶται . . ἄλλος ἄλλον ἐπὶ τὴν σφαγὴν ἀνθ' ἑαυτοῦ παρεκάλει. Alciphr. Epist. III 55 οἱ φιλόσοφοι δὲ — ἄλλος ἄλλην τερατείαν ἐπεδείξατο. Heliod. Aethiop. l. I p. 5. Commel. οἳ δὲ ἐπὶ τοῦ ὄρους — ἄλλος ἄλλον ὑπεδύετο θάμνον. Atque eadem ratio est vocabuli ἕκαστος, Herodot. IV 176. Xenoph. Hell. I 7, 5. Herodian. VII 8 p. 145, 1. Bekker. Eunap. Maximo p. 64. Proaeresio p. 87. Sallust. Catil. c. 37, 6. Cic. de Fin. V 24, 72. Hom. Il. π 264 οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες Πρόσσω πᾶς πέτεται. — Probabiliter Hartungus coniecit ἄλλος ἄλλοτ' ἐμπίτνων.

V. 74. ποῖ γῆς ἄπεστι i. e. ποῖ γῆς μολὼν ἄπεστι eadem ratione atque παρεῖναι εἰς hic elegantius dicitur quam ποῦ ἄπεστι, quod Elmsleius scribi iubet. Cfr. Helen. 738 οἵ τ' ἐσμὲν τύχης, ubi vid. annot. Bacch. 184 ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα; Hecuba 1065 ποῖ καί με φυγᾷ πτώσσουσι μυχῶν; Conf. Ellendt. ad Arrian. de exp. Alex. IV 22, 3.

V. 75. τῷ νέῳ] 'aetatis tenerae imperitia'. Cfr. Ion. 545. Androm. 184. — διαφέρω: Hesych. διέφθειρε, διῆγεν. Euripides Αὔγῃ, ubi corrigunt διέφερε. Similiter ἀναβάλλω usurpavit Demosth. Phil. III § 14 de Chers. § 52 et Latini differre. Sallust. hist. fragm. p. 235 ed. Gerlach. *differunt vos in adventum Cn. Pompei.* Livius VII 17 *differri non posse adeo concitatos animos.* Vide Ernest. ad Sueton. Vespas. 23.

V. 77. λόγοισι μυθεύουσα] i. e. διαφέρω λόγοισι, μυθεύουσα (αὐτούς, τοὺς λόγους). Sic Soph. Phil. 54 τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ Ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων. Cfr. v. 99. Hartungus conicit λόγοισι παραμυθοῦσα dubio verbi genere, Nauckius μύθοισι πραΰνουσα dubia emendandi ratione.

V. 79. προσπεσούμενοι] No-

νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ' ἢ πόρον σωτηρίας
ἐξευμαρίζει, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω.
ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρᾳ·
φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονες κατ' ἐξόδους·
οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις,
λέγ' ἐς τὸ κοινόν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ,
χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.
ΑΜ. ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε
φαύλως περαίνειν σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.
ΜΕ. λύπης τι προσδεῖς ἢ φιλεῖς οὕτω φάος;

tandus pluralis praegresso vocabulo *πᾶς*: quod forma singulare, significatione nihil differt a pluralibus. Arrian. de exp. Alex. III 15, 2 Krueg. *διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὑτὸν — ἐπειγόμενοι.* Aeschyl. Pers. 422 *Φυγῇ δ' ἀκόσμῳ πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο, Ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος.* Eurip. Med. 85 *ἄρτι γιγνώσκεις τόδε, Ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ, Οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν.* Thucyd. II 53 *ῥᾷον γὰρ ἐτόλμα τις ἃ πρότερον ἀπεκρύπτετο μὴ καθ' ἡδονὴν δρᾶν, ἀγχίστροφον τὴν μεταβολὴν ὁρῶντες.* Similiter explicandus pluralis verbi cum *οὐδεὶς* coniunctus, ut apud Xenoph. Hell. II 2, 3. Plutarch. Caes. c. 35 *ὑπήκουσε δ' οὐδείς, εἴτε φοβούμενοι* etc. Soph. Antig. 1021 *οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς, Ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.* Eurip. Phoen. 887. Cfr. Krueg. I § 58, 4, 5.

V. 80. Cfr. Ioseph. Antiqu. XX 3, 1 *πόρον παρ' αὐτοῦ βουλόμενος σωτηρίας εὑρέσθαι* et De vita sua § 3 *οἷς ἐγὼ πόρον εὑρέσθαι βουλόμενος σωτηρίας .. ἀφικόμην εἰς Ῥώμην.*

V. 86. *λέγ' ἐς τὸ κοινόν*] Or. 774 *ἐς κοινὸν λέγειν χρή.* Verg. Aen. XI 335 *consulite in medium.* — '*μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ* etc. id est *μὴ τοῦ θανεῖν ἑτοίμου ὄντος χρόνον μηκύνωμεν.* Vid. Wolf. Anal. I p. 318.' MATTH. Vide Krueg. I § 69, 16, 3 et nos ad Helen. 922. Deest *μὲν* ut v. 65.

V. 89. Sensus est: *οὔτοι ῥᾴδιον τὴν περὶ τῶν τοιῶνδε φροντίδα φαύλως περαίνειν.* Cfr. Med. 341 *ξυμπερᾶναι φροντίδ', ᾗ φευξούμεθα.* *Φαύλως* est 'temere et inconsulte'. Ion. 1546 *οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι.* Aesch. Pers. 520 *ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ' ἄγαν ἐκρίνατε.* Cf. annot. ad Helen. 745. Huic vocabulo quasi explanandi gratia adiectum *ἄνευ πόνου.* Sic Ino fr. 421 *κέκτησο δ' ὀρθῶς, ἂν ἔχῃς, ἄνευ ψόγου.* Bacch. 614 *αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.* Soph. Oed. T. 180 *νηλέα δὲ γένεθλα πρὸς πέδῳ θανατοφόρα κεῖται ἀνοίκτως.* Ceterum Chaeremonis quoque exstat praeceptum apud Stobaeum Floril. vol. II p. 213 ed. Mein. *τὸ δ' εἰκῇ καὶ μετὰ σπουδῆς κακόν.* Et Sophoclis fr. 771 *οὐ γάρ τι βουλῆς ταὐτὸ καὶ δρόμου τέλος.*

V. 90. *προσδεῖς*] ut *ἐνδεῖς, ἐνδέομεν* Iph. Aul. 41. Troad. 797. MATTH. *φιλεῖν φάος* invidiose dicitur ut *φιλοψυχεῖν.*

ΑΜ. καὶ τῷδε χαίρω καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
ΜΕ. κἀγώ· δοκεῖν δὲ τἀδόκητ' οὐ χρή, γέρον.
ΑΜ. ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ' ἄκη.
ΜΕ. ὁ δ' ἐν μέσῳ με λυπρὸς ὢν δάκνει χρόνος.
ΑΜ. γένοιτό τἄν, ὦ θύγατερ, οὔριος δρόμος
ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν,
ἔλθοι τ' ἔτ' ἂν παῖς οὑμός, εὐνάτωρ δὲ σός.
ἀλλ' ἡσύχαζε καὶ δακρυρρόους τέκνων
πηγὰς ἀφαίρει καὶ παρευκήλει λόγοις,
κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως.
κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραί,
καὶ πνεύματ' ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει,
οἵ τ' εὐτυχοῦντες διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς·
ἐξίσταται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.

V. 95. fr. 130 *Μή μοι προτείνων ἐλπίδ' ἐξάγου δάκρυ. β'. Γένοιτό τἂν πόλλ', ὧν δόκησις οὐκ ἔνι.* Sic enim hoc fragmentum scribendum videtur. Praeterea conf. Ion. 1504 *ἑλισσόμεσθ' ἐκεῖθεν ἐνθάδε δυστυχίαισιν — νῦν δ' ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.*

V. 100. *κλέπτουσα μύθοις*] Cfr. Phoen. 991 *πατρὸς ἐξεῖλον φόβον κλέψας λόγοισιν,* Soph. El. 56 *ὅπως λόγῳ κλέπτοντες ἡδεῖαν φάτιν φέρωμεν αὐτοῖς.* De *ὅμως* cfr. Krueg. II § 56, 13, 2.

V. 101. C. Schenkelius conicit *βροτοῖσι συμφοραί.*

V. 101. *κάμνουσι*] veluti fessa languescunt, omissisque, quos aliquamdiu vexarunt, alio transferuntur. Idem de prospera fortuna praedicat, eodem et verbo usus, Euripides fr. 1058 *οὐ χρή ποτ' ὀρθαῖς ἐν τύχαις βεβηκότα ἕξειν τὸν αὐτὸν δαίμον' εἰσαεὶ δοκεῖν. ὁ γὰρ θεός πως, εἰ θεόν σφε χρὴ καλεῖν, Κάμνει ξυνὼν τὰ πολλὰ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.* Cf. Soph. El. 916. Aesch. Prometh. 275. Ruhnken. ad Vellei. II 69, 6.

V. 102. Quae comparationis causa adduntur ('ut venti saevire desinunt'), ea poeta, ut saepe, particula *καὶ* coniungit, non particula *ὡς* subiungit. Cfr. Ion. 1504 *ἑλισσόμεσθ' ἐκεῖθεν ἐνθάδε δυστυχίαισιν εὐτυχίαις τε πάλιν, μεθίσταται δὲ πνεύματα.*

V. 103. *διὰ τέλους*] *διὰ παντός* Hesych. Suppl. 269 *τῶν γὰρ ἐν βροτοῖς Οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν.* fr. 275 *κοὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ.* Cf. Blomf. gl. ad Aesch. Prom. 280. Krueger. ad Xenoph. Anab. VI 4, 11. Lobeck. ad Soph. Ai. 685. Ostendit autem hoc loco ne ea quidem causa desperandum ipsis esse, quod hostibus prospera adspiret fortuna: nam et sibi in melius et illis in deterius mutari posse. Ceterum hic versus a Stobaeo (flor. 110, 7), qui v. 101—106 affert, omittitur, ut ex alio loco ob similitudinem sententiae hic inlatus esse videatur.

V. 104. „Brevius dictum est pro *ἐξίσταται ἀλλήλοις, ὥστε ἀπ' ἀλλήλων δίχα κεχωρίσθαι.*“ MATTH., qui et Soph. Aiac.

οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσι
πέποιθεν ἀεί· τὸ δ' ἀπορεῖν ἀνδρὸς κακοῦ.

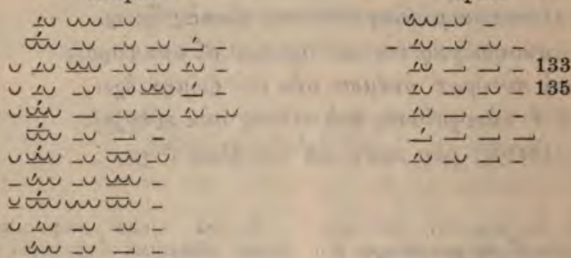
ΧΟΡΟΣ.

(στροφή)

Ὑψόροφα μέλαθρα
καὶ γεραιὰ δέμνι', ἀμφὶ βάκτροις

Metrum chori trochaicum hoc esse videtur:

stroph. epod.

672 comparavit: *ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος Τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν.*

V. 105. fr. 412 *ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.* 823 *δι' ἐλπίδος ζῇ καὶ δι' ἐλπίδος τρέφου.* Adde citatum a Wakefieldio Pindarum Isthm. VIII 32 *χρὴ δ' ἀγαθὰν ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλειν.*

V. 107. Ingreditur chorus senum Thebanorum, studii ille quidem plenus grataque beneficiorum recordatione et Herculi et toti eius domui devinctus, sed aetate confectus et qui lugere magis gravem illorum casum et immanem novi tyranni crudelitatem increpare quam vim repellere possit. Ne tamen non adessent ultimo regum suorum discrimini, ad Amphitryonis domum contendunt, nescio an satis gnari domo exclusos ad aram perfugisse. Imitationem senilis incessus significant verba *λαβοῦ χερῶν κτέ.* v. 123. De baculo scaenico, quod senes gestant, cfr. Poll. IV 119. Vide infra v. 254. — *μέλαθρα καὶ γεραιὰ δέμνι' ἐστάλην* (cf. Med. 668): 'ad alta tecta domorum lectulumque senilem tendo, scipioni innixus, lugubres naenias fundens, ceu candidus olor, vox tantum (pro corpore) speciesque nocturnae quietis, tremulo quidem gressu, sed tamen voluntate officiosa'. Domum se petere ait, ut qui senem convenire velit Amphitryonem: id aetatis autem homines in lectulo compositi (cf. v. 555) *κατ' οἰκίαν τὰ πολλὰ διατρίβειν* solent, ut Platonis verbis utar Lachet. p. 180 D. — *ἔρεισμα θέμενος* i. q. *ἐρειδόμενος.* Pervulgatus enim verbi *τίθεσθαι* usus in periphrasi. Sic *τίθεσθαι χάριν* Hecub. 1211. *μνήμην* Phoen. 1585. *κλῆρον* Iph. Aul. 1198. adde Wunder. ad Oed. Col. 462. — De nomine *ἰάλεμος* adiectivi vice fungente cfr. Hesych. *ἰαλέμων· δυστήνων, ἀθλίων.* — *πολιὸς ὄρνις, κύκνος.* cf. v. 692. De cygnorum cantu vide Io. Henr. Vossii Epist. mythol. II

ἔρεισμα θέμενος, ἐστάλην ἰαλέμων
γόων ἀοιδός, ὥστε πολιὸς ὄρνις,
ἔπεα μόνον καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
ἐννύχων ὀνείρων,
τρομερὰ μέν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.
ὦ τέκεα πατρὸς ἀπάτορ', ὦ
γεραιέ, σύ τε, τάλαινα μᾶ-
τερ, ἃ τὸν Ἀΐδα δόμοις
πόσιν ἀναστενάζεις.

(ἀντιστροφή)

μὴ πόδα προκάμητε
βαρύ τε κῶλον ὥστε πρὸς πετραῖον
λέπας ζυγηφόρων ἄναντες ἅρματος
βάρος φέρον τροχηλάτοιο πώλων.
λαβοῦ χερῶν καὶ πέπλων, ὅτου λέλοιπε

12 et 13. — *ἔπεα μόνον*, nominativus per appositionem adiunctus ei personae, quae in verbo *ἐστάλην* significatur. Cf. v. 229. Androm. 746 *σκιὰ γὰρ ἀντίστοιχος ὢς φωνὴν ἔχεις, ἀδύνατος οὐδὲν ἄλλο πλὴν λέγειν μόνον*, fr. 512 *τί δ' ἄλλο; φωνὴ καὶ σκιὰ γέρων ἀνήρ.* Item frequens senum cum somniis comparatio: fr. 25 *φεῦ φεῦ· παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει· γέροντες οὐδέν ἐσμεν ἄλλο πλὴν ὄχλος* (*λόγος* ci. Valcken.) *Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.* Phoen. 1722. Aesch. Agam. 81. Totum genus mortalium *ἰσόνειρον* appellat idem Prom. 549. *ἀνέρες εἰκελόνειροι* Aristoph. Av. 688. Cfr. Iacobs ad Anthol. Gr. II 3 p. 227. Ceterum de plurali in appositione monitum ad Alc. 717. Utrumque numerum, ut hoc loco, coniunxit poeta in Suppl. 1204 *μνημεῖα θ' ὅρκων μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι.* Troad. 1114 *δύσγαμον αἶσχος ἑλὼν Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ καὶ Σιμοεντιάσιν μέλεα πάθεα ῥοαῖσιν*: Helenam dicit. — *τρομερά* (*ἐστάλην*): cfr. ad v. 61 et Soph. O. R. 883 *ὑπέροπτα πορεύεται*, O. C. 1696 *οὐ κατάμεμπτ' ἔβητον.*

V. 114. *πατρὸς ἀπάτορ'*] Vide ad Helen. 524. Krueger. ad Xenoph. Anab. IV 7, 22, gramm. II § 47, 26, 11.

V. 119—123. 'Videte, ne pedes itineris labore deficiant graviaque membra ut (membra gravia sunt) equorum iugalium in adversum montem arduum plaustrum onustum vehentium'. *Προκάμητε* i. e. antequam perveniatis quo tenditis. — *Πόδα* et *κῶλον* prope eiusdem vocabula potestatis coniunxit more quodam poetarum tragicorum, de quo cf. Bernh. Synt. p. 51. Nec vero plurali potius utendum erat, vide v. 1009. Troad. 3. Bacch. 765. Suppl. 718. Iph. A. 1042. — *Ζυγηφόρων πώλων*: cfr. Aesch. fr. 318 *ὃς εἶχε πώλους τέσσαρας ζυγηφόρους.*

V. 124. *λέλοιπε* („relinquitur") intransitive ut *ἐκλελοιπέναι* infra 230, Soph. El. 19 et 1149. *ἀμαυρόν* 'debile' ut v. 231 *ἀμαυρὸν σθένος.* Soph. O. C. 1018. 1639. Pro *ποδὸς ἀμαυ-*

ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος·
γέρων γέροντα παρακόμιζε,
τὸ πάρος ἐν ἡλίκων πόνοις
ᾧ ξύνοπλα δόρατα νέα νέῳ
ξυνῆν ποτ', εὐκλεεστάτας
πατρίδος οὐκ ὀνείδη.

(*ἐπῳδός*)

ἴδετε, πατρὸς ὡς
γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς
ὀμμάτων αὐγαί —

ροῦ ἴχνος consueto more dicitur *ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος*. Cfr. Soph. Phil. 1123 *πολιᾶς πόντου θινός*.

V. 126. *γέρων .. παρακόμιζε*] Cfr. Rhes. 687 *ἴσχε πᾶς τις*, Aristoph. Pac. 512 *πᾶς ἀνὴρ προθυμοῦ*, Krueg. II § 54, 4, 1.

V. 127 et 128. Horum versuum sedes inter se commutavit Musgravius, quod in vulgato ordine constructio impedita esset. Videtur eum offendisse pronomen relativum longius paullo a principio remotum. Quid igitur fiet de Or. 1571 *μοχλοῖς δ' ἄραρε κλῆθρα, σῆς βοηδρόμου Σπουδῆς ἅ σ' εἴργει*, aliisque plurimis? V. Stallb. ad Plat. Phaedr. p. 238 A. Assensus est ei tamen Elmsleius, hic quidem etiam metricis rationibus motus. Mallet enim in utraque stropha ultimam vocalem elisione auferri: *τρομερὰ μέν, ἀλλ' ὅμως πρόθυμ' —* et *γέρων γέροντα παρακόμιζ' —*.

V. 128. *δόρατα νέα*] iuvenilia, qualia a iuvenibus gestari solent. Cf. Med. 48 *νέα φροντίς*, ibiq. not. Aesch. Pers. 744 *νέῳ θράσει*. Plutarch. Sert. c. 27 p. 582 D *ἔργον οὐ νέας φρενός, ἀλλ' εὖ μάλα βεβηκυίας καὶ κατηρτυμένης*. De parechesi illa, *νέα νέῳ*, studiose quaesita a poetis Graecis cf. Soph. Antig. 1266 *νέος νέῳ ξὺν μόρῳ*. Oed. Col. 1447 *νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι*, ibiq. Doederl. Eurip. Ion. 713 *ἤδη πέλας δείπνων κυρεῖ παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων*. Aesch. Prom. 955 *νέον νέοι κρατεῖτε*. Alia vide apud Lobeck. ad Aiac. 467. Wunder. ad Antig. 13. Beier. ad Cic. Offic. t. I p. 128.

V. 130. *εὐκλεεστάτας π. οὐκ ὀνείδη*] Verba ad ea quae praecedunt ita apponuntur, ut non unum aliquod nomen, sed res ipsa describatur, communia certamina et pericula. Cfr. Med. 514 *εἰ φεύξομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη, φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις, καλόν γ' ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ, πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἥ τ' ἔσωσά σε* et annot. ad huius fabulae v. 225 sq.

V. 133. Recte monuit Matthiaeus haec quae sunt in principio epodi, *ἴδετε — αὐγαί*, cohaerere cum illis: *οὐδ' ἀποίχεται χάρις*, intermedia vero esse pro parenthesi. Sed haec ipsa quae interposita sunt verba sensu carent neque aptos numeros habere videntur. Dindorfius suspicatur sic in ordinem redigenda esse: *γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς | ὀμμάτων αὐγαὶ τέκνων, οὐδ' ἀποίχεται χάρις. | τὸ δὲ κακοτυχὲς οὐκ ἐκλέλοιπεν δόμων.* Nauckius totum versum ut suspectum notat. Exspectes sententiam 'nobilitas rebus adversis non imminuta est', velut *ἴδετε, πατρὸς ὡς γοργῶπες αἵδε προσ-*

τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων —
οὐδ' ἀποίχεται χάρις.
Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
οἵους οἵους (ὀλέσασα)
τούσδ' ἀπεστερήσει.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς
Λύκον περῶντα τῶνδε δωμάτων πέλας.

ΛΥΚΟΣ.

τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον,
εἰ χρή μ', ἐρωτῶ· χρὴ δ', ἐπεί γε δεσπότης
ὑμῶν καθέστηχ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
τίν' ἐς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;

φερεῖς ὀμμάτων αὐγαὶ τέκνων, τὸ δὲ κακοτυχὲς ἐλλέλοιπεν εὐγένειαν οὐδ' ἀποίχεται χάρις. — πατρὸς breviter dixit pro τῶν τοῦ πατρός, ut monuit Schaeferus ad Plutarchi vitas vol. V p. 150. De hoc compendio diximus ad Androm. 220. Conf. Wyttenb. ad Plut. Moral. p. 84 D. Krueg. I § 48, 13, 9. De genetivo Krueg. ib. 10. — Ultimis denique illis, οὐδ' ἀποίχεται χάρις, commode adhibeas quae de Ganymede puero, in excidio patriae ab omni tamen luctus deformitate alieno, scripsit in Troad. 835 σὺ δὲ πρόσωπα νεαρὰ χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις καλλιγάλανα τρέφεις.

V. 136. Coniungenda οἵους ξυμμάχους ἀπεστερήσει, ὀλέσασα τούσδε. Sed brevitatem dictionis οἵους ξυμμάχους τούσδε ἀπεστερήσει ('quales socii hi tibi peribunt') causam fuisse interpolandi participii ὀλέσασα, numeri indicant.

V. 138. ἀλλ' εἰσορῶ γάρ] Ita solent, cum nova ingrediente persona tempus est mentem orationemque alio converti. Cf. v. 442. Soph. Ant. 155. Aesch. Prom. 941. Sept. 861. Eurip. Phoen. 1307. Or. 725. Ion. 392. Aristoph. Acharn. 40. 175.

V. 139. περῶντα τ. δ. πέλας] Cfr. Tro. 1039 βαῖνε λευστήρων πέλας, infra 1109 ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας; Bacch. 212 Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ. Falso corrigunt vel περῶντα τ. δ. πύλας vel περ. τ. δ. πάρος. Nam Lyci domus non est in scaena. Advenit vero ille a dextera parte scaenae.

V. 141. εἰ χρή μ'] scil. ἐρωτᾶν. Hesych. χρή· πρέπει, καθήκει. Valck. ad Theocr. Adon. p. 354 A 'ut δεῖ, sic et χρὴ saepe significat licet, apud Demosthenem inprimis et Lucianum'. — χρὴ δέ: genus quoddam continuandae orationis, quo usus est in El. 300 λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή. χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν. Suppl. 349 δόξαι δὲ χρῄζω καὶ πόλει πάσῃ τόδε. Δόξει δ' ἐμοῦ θέλοντος. Soph. fragm. 856 v. 14 εἴ μοι θέμις. θέμις δὲ τἀληθῆ λέγειν. Trach. 809 εἰ θέμις δ', ἐπεύχομαι· θέμις δ', ἐπεί κτέ., Menander Com. IV p. 144 εἰ θεὸν καλεῖν σε δεῖ· δεῖ δέ, τὸ κρατοῦν γὰρ πᾶν νομίζεται θεός, Pers. I 8 si fas dicere, sed fas. Cfr. Phil. 1035 κακῶς ὄλοισθ'· ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες κτέ. — De particulis ἐπεί γε vide ad Hel. 556.

τίν' ἐλπίδ' ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
ἢ τὸν παρ' Ἅιδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
πιστεύεθ' ἥξειν; ὡς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών,
σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενούς,
ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς ἐκοινώνει λέχους,
σὺ δ' ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανὼν
ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν
βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν.
τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' εἵνεκεν
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
ὃς ἔσχε δόξαν οὐδὲν ὢν εὐψυχίας,

V. 144. *ἀλκὴν — μὴ θανεῖν·*] Infra v. 326 *οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.* Sic Soph. El. 1013 *αὐτὴ δὲ νοῦν σχὲς — τοῖς κρατοῦσιν εἰκαθεῖν*, at v. 1464 *τῷ γὰρ χρόνῳ Νοῦν ἔσχον, ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείσσοσιν.* Cfr. Krueg. II § 55, 3, 18 et 19.

V. 145. Vulgaris et quasi legitimus ordo vocabulorum erat *ἢ τὸν παρ' Ἅιδῃ κείμενον πατέρα.* Frequens tamen illa traiectio, nec sine ratione admissa. Suppl. 687 *πότερα τὴν ἐς οὐρανὸν Κόνιν προσαντέλλουσαν.* Bacch. 1226 *τὸν κατθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.* Soph. Phil. 1316. Ai. 337. Aliorum scriptorum exempla congesserunt Car. Foertschius Obss. crit. in Lysiae oratt. p. 38. Held. ad Plutarchi Timol. c. 16 p. 420. *Παρ' Ἅιδῃ κείμενον* ut Soph. O. R. 972 *κεῖται παρ' Ἅιδῃ Πόλυβος.*

V. 147. *τὸ πένθος αἴρεσθε*] Aliud est *αἴρειν τὸ πένθος*, aliud *αἴρεσθαι.* Prius Latine 'augere' dixeris, posterius 'suscipere'. Xenophon apud Stob. 124, 42 *ἀλλ' οὔτε ἐπὶ θανάτῳ προσήκει τοσοῦτον πένθος αἴρεσθαι.* Sic enim recte hunc locum emendavit Iacobsius Lectt. Stob. p. 146. Conf. Soph. Oed. R. 1225. Diod. Sic. Exc. p. 603. Wess. Exc. Vat. p. 117, 22. Dind. annot. ad Heracl. 505. Lobeck. ad Aiac. 129. Articulum autem adiecit eadem ratione, qua Soph. O. R. 93 *τῶνδε γὰρ πλέον φέρω τὸ πένθος.* Philoct. 596 *οὗτος γὰρ πλέον Τὸ θάρσος εἶχε θατέρου δράσειν τάδε.* Conf. annot. ad. Helen. 122.

V. 149. *ἐκοινώνει λέχους* incerta emendatio est eorum quae sunt in codice *τέκοι νέον.* Fortasse praestat facilior correctio *τέκοι κοινὸν τέκνον.*

V. 150. Sic intellegi vult, quasi scriptum esset: *ὡς ἄριστος φώς, οὗ ἐκλήθης δάμαρ.*

V. 151. *τί δὴ τὸ σεμνόν*] Id est *τί δὴ τὸ σεμνόν ἐστιν, ὃ σῷ πόσει κατείργασται;* Sic Bacch. 492 *τί με τὸ δεινὸν ἐργάσει;* ubi v. Elmsl. Alcaeus Messen. Epigr. IV 3 (Anth. Pal. V 10) *Τί πλέον, εἰ θεὸς ἄνδρα καταφλέγει; ἢ τί τὸ σεμνὸν Δηώσας ἀπ' ἐμῆς ἆθλον ἔχει κεφαλῆς;* Cfr. Stallb. ad Plat. Euthyphr. p. 100.

V. 157. *ὃς* referendum ad *Ἡρακλῆς*, quod e voc. *Ἡρακλεί-*

θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος,
ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερί,
οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα τάξιν ἐμβεβώς.
ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν, γέρον,
ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν

ους eliciendum. Vide ad Hecub. 23 et 711. Eadem loquendi forma apud prosarios quoque scriptores obvia, ut apud Isocratem Paneg. § 110 aliisque locis, quos collegit Bremius Excursu X ad Isocr. Oratt. P. I p. 215. Xenophont. Anab. IV 4, 13, ubi vid. Krueger. Lucian. Timon. § 35. Somn. § 17. Hermot. § 13. Bacch. § 1. ibiq. Gesner. Plutarchus Them. c. 11 *ὡς ἀνὴρ ἄπολις οὐκ ὀρθῶς διδάσκει τοὺς ἔχοντας* (scil. *πόλιν*) *ἐγκαταλιπεῖν καὶ προέσθαι τὰς πατρίδας*. Othon. c. 2 *ἐδεήθη δ' ὑπομεῖναι, ἕως ἂν ἀποξύρηται τὸ γένειον, καὶ λαβὼν* (scil. *ξυρόν*) *αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαιμοτόμησεν*. Vergil. Aen. I 671 *et vereor, quo se Iunonia vertant Hospitia: haud tanto cessabit cardine rerum,* scilicet Iuno. Caes. B. Gall. I 40, 5. Plaut. Mil. Glor. III 1, 158. C. Schenkelius v. 161—164 ante v. 151 transponit.

V. 158. *θηρῶν ἐν αἰχμῇ*] scil. *ἄλκιμος*: hoc enim solum e sequentibus huc revocandum. Quo genere saepius utitur Cicero velut Acad. II 41, 126 *an Stoicis ipsis inter se disceptare, mihi cum his non licebit?* de Fin. I 1 § 2 *veritus, ne movere hominum studia viderer, retinere non posse.* II 8 § 23 *hos ego asotos bene quidem vivere, at beate nunquam dixerim.* Plura eius generis exempla explicavit Io. Fr. Gronovius Obss. IV 2. Roth. ad Tacit. Agric. p. 272.

V. 159. De contemptu *τοξικῆς* legendus Lobeckius ad Soph. Aiac. 1120 p. 444 ed. sec.

V. 161. *ὅπλων* mavult Elmsleius.

V. 163. *ἀλλ' ὃς μένων*] pro *ἀλλὰ τὸ μένοντα βλέπειν*. Explicavimus hanc constructionem ad Helen. 267, cuius passim exempla reperiuntur, ut huius fabulae v. 309. Ion. 472 *ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει θνατοῖς εὐδαιμονίας ἀφορμάν, τέκνων οἷς ἂν καρποτρόφοι λάμπωσιν ἐν θαλάμοις πατρίοισι νεάνιδες ἧβαι*. Menand. fr. inc. 29 ibiq. Meinek. p. 207.

V. 164. *ἄλοκα*] Rhes. 796 *βαθεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών*. Aesch. Choeph. 25: *ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ*. — Parum convenit epitheton *ταχεῖαν*, unice accommodatum *τραχεῖαν*, ut poeta scripsisse videatur *τραχεῖαν ἄλοκα τάξιν ἐμβεβὼς δορός*. Cfr. Pind. Isthm. III 35 *τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο .. ἐρήμωσεν μάκαιραν ἑστίαν*.

V. 165. *τοὐμόν*] id quod ego facio. Cf. ad Androm. 235. Schaefer. ad L. Bos. p. 170. — *ἀναίδειαν*, 'crudelitatem'. Tro. 788 *ὅστις ἄνοικτος καὶ ἀναιδείᾳ .. φίλος ἐστίν*. Contra *αἰδὼς* est 'misericordia' v. 301.

V. 166. Versum ferunt Stasini poetae, proverbii more celebratum: *Νήπιος ὃς πατέρα κτεί-*

Κρέοντα, πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
οὔκουν τραφέντων τῶνδε τιμωρὸν δίκην
χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων ἐμοί.
ΑΜ. τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ', ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεες,
σὺν μάρτυσιν θεοῖς δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην τέθριππά τε,
ἐν οἷς βεβηκὼς τοῖσι γῆς βλαστήμασι
Γίγασι πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη,
τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασε·
τετρασκελές θ' ὕβρισμα Κενταύρων γένος,

νας παῖδας καταλείπει. (Vide C. G. Müllerum de Cyclo p. 98). Quem putant obversatum Herodoto I 155 *ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι πεποιηκέναι, ὡς εἴ τις πατέρα ἀποκτείνας τῶν παίδων αὐτοῦ φείσαιτο.*

V. 168. *τραφέντων*] i. e. *ἡβησάντων*, ut Aesch. Ag. 1607. — *τιμωρὸν δίκην* i. e. *τιμωρίαν*. Electr. 676 *πατρὸς τιμωρὸν δίκην.* Soph. fragm. 104, 9 *δίκην κακῶν τιμωρόν.* Plato Legg. IX p. 872 E *ἡ τῶν ξυγγενῶν αἱμάτων τιμωρὸς δίκη.* Dionys. A. Rom. VIII 80. Dio Cass. LXXVI 9.

V. 170. Iunge *τῷ μὲν τοῦ Διὸς μέρει παιδὸς Ζεὺς ἀμυνέτω*, id est *Ζεὺς μὲν τὸ εἰς ἑαυτὸν μέρος ἀμυνέτω τῷ παιδί.* Pendet enim uterque genitivus e vocabulo *μέρος*. Vide ad v. 562 huius fab. — *τὸ δ' εἰς ἐμέ*, 'quantum autem ad me pertinet'. Cfr. Oed. R. 705 *ἐπεὶ τό γ' εἰς ἑαυτὸν πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.* Iulian. Epist. IV p. 118 Pet. *τό γ' εἰς ἐμέ.* Schaefer. ad L. Bos. p. 277. Krueg. I § 50, 5, 12.

V. 174. *τἄρρητα*] 'infanda ac ne dictu quidem tolerabilia'. Diod. Sic. Exc. Vatic. p. 74, 7. Dind. *ὁ δὲ μέγιστα ἀσεβήσας καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἄρρητα πρὸς ὕβριν καὶ ὠμότητα πράξας αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπεστέρησε τοιαύτης φιλανθρωπίας.*

V. 177. *ἠρόμην*] *ἐρωτῶ.* Conf. v. 222 et ad Alc. 1095. Krueg. II § 53, 6, 2. Aoristi vim quodam modo exprimas vertendo: er sei gefragt. Magis tamen sententiae accomodatum sit *ἱστόρει* ut v. 183 *ἐροῦ.*

V. 179. De duplici dativo *τοῖσι . . Γίγασι — πλευροῖς* alia ratione ex eodem verbo apto cfr. Med. 991 *παισὶν . . ὄλεθρον βιοτᾷ προσάγεις*, Tro. 635 *ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί*, Krueg. II § 48, 12, 4. Itaque non satis causae est quod cum C. Schenkelio lacunam statuamus post v. 179.

V. 180. *τὸν καλλίνικον*] scil. *κῶμον.* Vide ad Med. 45. Krueg. I § 43, 3.

V. 181. *ὕβρισμα*] i. e. *ὑβριστάς.* Or. 1641 *ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς ὕβρισμα θνητῶν.* Cete-

Φολόην ἐπελθών, ὦ κάκιστε βασιλέων,
ἐροῦ, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίνειαν ἄν,
ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμόν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν.
Δίρφυν δ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,
οὐκ ἄν σ' ἐπαινέσειεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
ἐσθλόν τι δράσας μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν.
τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σαγήν,
μέμφει· κλύων νῦν τἀπ' ἐμοῦ σοφὸς γενοῦ.
ἀνὴρ ὁπλίτης δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων,
καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ ἀγαθοῖς
αὐτὸς τέθνηκε δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας,
θραύσας τε λόγχην οὐκ ἔχει τῷ σώματι

rum Sophocles quoque Centauros ἱπποβάμονα στρατὸν θηρῶν ὑβριστὴν vocat Trach. 1096 et Lucianus Iov. Trag. § 21 vol. VI p. 249 Bip. τῆς Κενταύρων ὕβρεως καὶ παροινίας.

V. 182. Φολόην] Montem Arcadiae, ut docet Strabo VIII p. 388 D. De Herculis ad hunc locum pugna consulendus Diod. Sic. IV 12 et quos citat Rittershusius ad Oppiani Cyneg. IV 5. MUSGR.

V. 183. Cum usum verbi ἐγκρίνειν hic offensionem habere putet, conicit Hartungus ἀριστέα κρίνειαν ἄν. Sed cfr. fr. 287, 3 τρισσῶν δὲ μοιρῶν ἐγκρινῶ νικᾶν μίαν.

V. 184. ἢ οὐ παῖδα] Explicavit Nitzsch. de comp. l. Gr. modis p. 74. Cfr. Krueg. I § 49, 2, 4. — εἶναι δοκεῖν, ut Aesch. Agam. 788 πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι προτίουσι. Aliis locis additur τὶ vel τὶς, vide ad Heracl. 973.

V. 185. Δίρφυν] ὄρος Εὐβοίας. Steph. Byz. memoratum etiam Simonidi epig. Litt. II (Anth. Pal. T. 11 p. 632, in Plan. 26), Euphorioni fr. 83 p. 149. — Ἀβαντίδα: Strabo lib. X init. οὐ μόνον δὲ Μάκρις ἐκλήθη ἡ νῆσος, ἀλλὰ καὶ Ἀβαντίς, a vetustis scilicet insulae cultoribus. De constructione verborum ἀνακολούθῳ vide ad Hecub. 970. Androm. 669. Adde Hipp. 23. Iph. T. 947. 964. fr. 583. Aesch. Eum. 100 Παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλτάτων Οὐδεὶς ὑπέρ μου δαιμόνων μηνίεται. Cho. 520. Eum. 477. Suppl. 446. Lucillius Epigr. LXXXVI 4 (Anth. Pal. XI 148) κἀγὼ δ' αὐτὸν ἰδὼν τὸ στόμα μου δέδεται. Ceterum Hartungus coniecit: Δίρφυς δ' Ἐρέτριά θ', ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδος . . ἐπαινέσειαν vel potius Δίρφυς δ' Ἐρετρίας . . Ἀβαντίδος . . ἐπαινέσειεν. Sed nexus sententiarum parum concinnus est, ut quod est in codice τ' pro δ' fortasse retinendum et antea lacuna statuenda sit, qua interciderit haec fere sententia: 'nihilo minus tu Herculi obtrectas, cuius ipsius res gestas inquirens si rogem Eretriam et Dirphyn, etc.'

V. 186. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου κτἑ.] 'nusquam enim rem bene gessisti, cuius testis sit patria'.

V. 191. τοῖσι συνταχθεῖσιν] Explicavit ipse poeta additis his verbis: δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας. Similiter Soph. fr. 835 σκαιοῖσι πολλοῖς εἷς σοφὸς διόλλυται. Conf. etiam quae annotavimus ad Androm. 334. Kirchhoffius scribi iubet κἂν τοῖσι συνταχθεῖσιν.

θάνατον ἀμῦναι, μίαν ἔχων ἀλκὴν μόνον.
ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,
ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
ἄλλοις τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν,
ἑκὰς δ' ἀφεστὼς πολεμίους ἀμύνεται,
τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασι,
τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί· τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς
σῴζειν τὸ σῶμα, μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.

V. 194. *μίαν μόνον*] Sic Solon. apud Plut. in eius vita c. 14 *καὶ τυραννεύσας Ἀθηνῶν μοῦνον ἡμέραν μίαν.* Cfr. infra v. 306, Soph. O. C. 991 *ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον*, Ant. 705 *μή νυν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει*, al.

V. 196. *ἓν μὲν τὸ λῷστον*] De hoc genere appositionis vide Krueg. I § 57, 10, 12, de enallage numeri ad Hecub. 1189. Deinde iunge *ἀφεὶς ἄλλοις*, coll. Hipp. 1324 *ἀρὰς ἐφῆκας πατρί.* Theocrit. XXV 235 *τῷ δ' ἐγὼ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆς προΐαλλον.* Verg. Aen. II 276 *vel Danaum Phrygios iaculatus puppibus ignes.* VII 346 *huic dea caeruleis unum de crinibus anguem Conicit.* — De re conf. Liban. T. I p. 229 R. *ἔστι δὲ οὐκ ὀλίγη μοῖρα τῶν ἐν πολέμοις Ἀρτέμιδος· εἰ μὴ μικρόν τῳ δοκεῖ τοῖς πολεμοῦσιν εἶναι τόξα καὶ βέλη, δι' ὧν ἔστι πόρρωθεν τῶν ἐναντίων κρατεῖν δρῶντας ἄνευ τοῦ παθεῖν κτἑ.*

V. 197. *ῥύεται μὴ κατθανεῖν*] Orest. 599 *εἰ μὴ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν.* Herodot. I 86 *εἴ τίς μιν δαιμόνων ῥύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι.* Charito II 7 p. 47 Lips. *οὐδεὶς* (add. *ἂν*) *ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολέσθαι Φωκᾶν.* Cfr. ann. ad Helen. 1559.

V. 199. *τυφλοῖς τοξεύμασιν*] id est, ut Vergiliana dictione utar (Aen. IX 572), 'longe fallentibus telis'. Etsi potuit Latine quoque dici 'caecis'. Vide Gierig. ad Plin. Epist. IV 22, 5. Sophocles Trachin. 1104 *τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας.* fragm. 533 *τὸ δ' ἐς αὔριον ἀεὶ τυφλὸν ἕρπει.* Adde Plutarch. Romulo p. 28 E. Pyrrh. p. 392 B. Sulla p. 465 C. Alex. p. 674 B. — *οὐτάσας* praeter Homeri consuetudinem de sagittis dictum notavit Lehrs. de Aristarch. p. 78 seq.

V. 201. *ἐν εὐφυλάκτῳ*] ut *ἐν καθαρῷ, ἐν καλῷ, ἐν ἀπόπτῳ*, aliaque permulta, quae sine ellipsi dici hodie vix opus est moneri. Vide Bosianum de Ellipsibus librum p. 482 seqq. Handii Tursell. T. III p. 255.

V. 203. Hartungus *ὡρμισμένον* requirit. Sed vindicabit vulgatam lectionem Plutarchus Tom. VII p. 200 Hutt. (Tom. II p. 62 A) *καὶ πρὸς ὁδὸν ἢ πλοῦν ἤ τινα πρᾶξιν ὁρῶν ἀπομαλθακιζόμενον οὐ φήσει κατεπείγειν τὸν καιρόν, ἀλλὰ ταὐτὸν ποιήσειν ὑπερθεμένους ἢ πέμψαντας ἕτερον.* Tom. IX p. 441 (Tom. II p. 460 A) *διὸ δεῖ ταχὺ συμμνημονεύειν τῶν ὁμοίων καὶ τοῦ πάθους ἔξωθεν ὄντα ἀνυπόπτως — ἐπιστραφῆναι, καὶ μὴ προέσθαι τότε μηδ' ἀφεῖναι τὴν κόλασιν ὥσπερ σιτίον ἀνορέκτους γεγονότας.* Ibid. p. 442 (Tom. II p. 460 C) *οὐ γὰρ δεῖ — χαί-*

λόγοι μὲν οἵδε τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι.
παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
τί σ' οἵδ' ἔδρασαν; ἕν τί σ' ἡγοῦμαι σοφόν,
εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον' αὐτὸς ὢν κακὸς
δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρύ,
εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' εἵνεκα·
ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός·
βίᾳ δὲ δράσῃς μηδέν, ἢ πείσει βίαν,
ὅταν θεός σοι πνεῦμα μεταβαλὼν τύχῃ.
φεῦ.
ὦ γαῖα Κάδμου, καὶ γὰρ ἐς σ' ἀφίξομαι,
λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος,
τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ τέκνοισί τε;
ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν

ρειν κολάζοντας, εἶτα μετανοεῖν· ἀλλὰ καὶ λύπης καὶ ἡδονῆς χωρὶς ἐν τῷ τοῦ λογισμοῦ χρόνῳ τὴν δίκην κομίζεσθαι, μὴ ὑπολείποντα τῷ θυμῷ πρόφασιν. Hinc perspicitur Tom. X p 140 (de curios. c. 10 in.) sine causa τις addidisse Huttenium. Vit. Cat. Mai. p. 336 C οὐ γὰρ ὡς ὑποδήμασιν ἢ σκεύεσι τοῖς ψυχὴν ἔχουσι χρηστέον, κοπέντα καὶ κατατριβέντα ταῖς ὑπηρεσίαις ἀπορριπτοῦντας, ἀλλὰ — προσεθιστέον ἑαυτὸν ἐν τούτοις πρᾷον εἶναι καὶ μείλιχον. Horum omnium una eademque ratio est, ut non ad certam personam referantur, sed generis universi sint communia: quo fit ut vel singulari numero vel plurali uti liceat. Atque hinc patet, utra e duabus verior sit interpretatio loci Platonici in Menone p. 90 E. Translatio verbi ὡρμισμένους pertinet ad funes quibus navis in statione tenetur (πρυμνήσια). Cfr. v. 478.

V. 216. πνεῦμα μεταβαλών] Cfr. qui ad v. 102 adscriptus est locus Ionis fabulae.

V. 218. 'Verba exprobratoria dividens'. Sic interpretatur Kusterus ad Hesychium v. ἐνδατούμενος, ubi videndi interpretes. MUSGR. De verbo ἐνδατεῖσθαι dixit etiam Brunckius et Musgr. ad Soph. Trach. 794. Elmsleius ad Oed. T. 196.

V. 219. τοιαῦτ' ἀμύνεθ'] 'hoccine modo opem fertis?' Soph. Oed. Col. 1504 θεοῦ τοιαῦτα χειμάζοντος. Aristoph. Thesm. 535 τοιαῦτα περιυβρίζειν ἡμᾶς ἁπάσας. Thucyd. IV 12 τοιαῦτα ἐπέσπερχεν. Plutarch. Pomp. p. 637 B οὐκ ἔφη Πομπηΐου δεῖσθαι τοιαῦτα τιμῶντος. Lucian. Tom. III p. 258 Bip. τοιαῦτα ἐντρυφῶσι. De hac loquendi ratione disputavit Wunderus ad Oed. T. 259.

V. 220. εἷς — πᾶσι] Sic. Iph. A. 1358 καὶ μαχεῖ πολλοῖσιν εἷς; Vide ad Heracl. 8, ad Hec. 125.

Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
οὐδ' Ἑλλάδ' ᾔνεσ', οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
σιγῶν κακίστην λαμβάνων ἐς παῖδ' ἐμόν,
ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα
φέρουσαν ἐλθεῖν, ποντίων καθαρμάτων
χέρσου τ' ἀμοιβάς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν.
τὰ δ', ὦ τέκν', ὑμῖν οὔτε Θηβαίων πόλις
οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἔμ' ἀσθενῆ φίλον
δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα πλὴν γλώσσης ψόφον.
ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν εἴχομεν·
γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα κἀμαυρὸν σθένος.
εἰ δ' ἦ νέος τε κἄτι σώματος κρατῶν,
λαβὼν ἂν ἔγχος τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
καθῃμάτωσ' ἄν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέραν

Krueger. ad Xenoph. Anab. I 9, 12. — *Μινύαισι διὰ μάχης μολών* ut Hel. 978 *ἐλθεῖν διὰ μάχης σῷ συγγόνῳ*, Soph. Ant. 742 *διὰ δίκης ἰὼν πατρί*, Eur. Phoen. 479 *καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῷδε καὶ φόνου μολών*, Androm. 416 *πατρὶ τῷ σῷ διὰ φιλημάτων ἰών*, Aesch. Prom. 121 *πᾶσι θεοῖς δι' ἀπεχθείας ἐλθόντα.* — Numeros versus emendans Elmsleius scribit *Μινύαις ὃς εἷς ἅπασι*, vir doctus in Edinb. Rev. 37 p. 70 *Μινύαισιν εἷς ὃς πᾶσι.*

V. 221. Troad. 1056 *καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν πάσαισι θήσει.* *Ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν* dicitur pariter ac *βλέμμα (ὄψιν) ἐλ. βλέπειν*. Cfr. Aesch. Prom. 903 *μηδὲ κρεισσόνων θεῶν ἔρως ἄφυκτον ὄμμα προσδράκοι με.* Eadem ratio constructionis habetur El. 1173 *βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα*, de qua vide ad Heracl. 169, Krueg. II § 46, 7, 3.

V. 222. *ᾔνεσα*] Cfr. ad v. 177.

V. 225 seq. *ποντίων καθαρμάτων χέρσου τε*] 'operae in mari terraque purganda positae'. *χέρσου* dixit breviter pro *χερσαίων*. Simile compendium notavimus in Andromacha v. 705, in Helena v. 808. — *Ἀμοιβάς* per appositionem adiectum, ut Or. 841 *σφάγιον ἔθετο ματέρα, πατρῴων παθέων ἀμοιβάν.* Cf. ad Androm. 291 ad Alcest. 7. Quae sequuntur *ὧν ἐμόχθησεν χάριν*, omitti potuerunt. Similis abundantiae exempla collegimus ad Androm. 18, ad Helen. 23, nisi forte de Reiskii coniectura pro *χάριν* poni debet *πατήρ* (i. e. *καθαρμάτων ἃ ἐμόχθησεν ὁ πατὴρ αὐτῶν*).

V. 227. *τὰ δὲ — ἀρκεῖ*] Simili constructione Sophocles scripsit Aiac. 439 *οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς.* Oed. Col. 72 *προσαρκῶν σμικρά.* fr. 479 *προσαρκέσαι χάριν.*

V. 234. *Ἀτλαντικῶν πέραν ὅρων*] id est ad extrema orbis terrarum. Vide Hippol. 3. Androm. 651 ibiq. annot. Quod autem infinitivo ab *ὥστε* pendenti particulam *ἂν* adiecit, cum ratio sententiae non ipsa *ἄν* requirat, sed referatur ad illud quod in enuntiato primario particula *ἄν* (*λαβὼν ἂν . . καθῃμάτωσ' ἄν*) significatum est, id non satis causae haberi potest, cur quod Elmsleius iubet *νιν* pro *ἄν* scribatur. Nam ratio huius *ἄν* non diversa est ab eo

φεύγειν ὅρων ἂν δειλίᾳ τοὐμὸν δόρυ.
ΧΟ. ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν ἀγαθοὶ
θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;
ΛΥΚ. σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς οἷς πεπύργωσαι λόγοις,
ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
ἄγ', οἳ μὲν Ἑλικῶν', οἳ δὲ Παρνασοῦ πτύχας
τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντες ὑλουργοὺς δρυὸς
κορμούς· ἐπειδὰν δ' ἐσκομισθῶσιν πόλει,
βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα
ἐμπίμπρατ' αὐτῶν καὶ πυροῦτε σώματα
πάντων, ἵν' εἰδῶσ', οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν
κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τὰ νῦν τάδε.
ὑμεῖς δέ, πρέσβεις, ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
τύχας, ὅταν πάσχῃ τι, μεμνήσεσθε δὲ
δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.

tragicorum usu quo ἂν bis terve ponitur ubi semel dicto satis erat. Quod autem subiectum, quod vocant, aliud in verbo καθημάτωσα, aliud in φεύγειν intellegitur, hoc nullam habet offensionem. Cfr. Phoen. 1165 sqq., Isocr. Paneg. § 118. Soph. § 9. Plut. Anton. p. 918 D.

V. 236. 'Satisne docuit suppeditare claris virtute hominibus, quod dicant, quamvis quis ad dicendum sit inexercitatus?' Cfr. Bacch. 266 ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς καλὰς ἀφορμάς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν, Hec. 1238 φεῦ φεῦ· βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.

V. 238. Ordo verborum est: σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς λόγους, οἷς πεπύργωσαι. Quae cum transposuisset, prope necessario scripsit λόγοις, pronominis casum secutus. Sic Iph. T. 63 σὺν προσπόλοισιν ἃς ἔδωχ' ἡμῖν ἄναξ, Ἑλληνίδας γυναῖκας. Infr. v. 1163. Aristoph. Thesm. 502 ἑτέραν δ' ἐγᾦδ', ἣ 'φασκεν ὠδίνειν γυνή. Plura ad Hecub. 771. De dictione λέγειν λόγους subtilis est observatio Lobeckii in Paralip. gr. Graec. P. II p. 504.

V. 240. Verba sic construenda sunt: οἳ μὲν Ἑλικῶνα, οἳ δὲ Π. πτύχας ἐλθόντες ἄνωχθε ὑλουργοὺς τέμνειν κορμοὺς δρυός. Cfr. Soph. Ai. 804 σπεύσαθ' οἳ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν, οἳ δ' ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἳ δ' ἀντηλίους ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον. Ceterum quod ignem supplicibus admoveri iubet, videmus alios quoque eodem saevitiae genere usos, ut in Androm. 257, ubi vid. annot.

V. 246. τὰ νῦν τάδε] De hac formula quaedam annotavimus ad Heracl. 641, quibus addantur observata Lobeckio ad Soph. Aiac. 301.

V. 247. πρέσβεις raro exemplo dicit pro γέροντες, sed fecit idem Aeschylus Pers. 840 et Sophocles in Oedipo Rege v. 1111.

ΧΟ. ὦ γῆς λοχεύμαθ', οὓς Ἄρης σπείρει ποτὲ
λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
οὐ σκῆπτρα, χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα,
ἀρεῖτε καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα
καθαιματώσεθ'; ὅστις οὐ Καδμεῖος ὢν
ἄρχει κάκιστος τῶν νέων ἔπηλυς ὤν·
ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ γε δεσπόσεις χαίρων ποτέ,
οὐδ' ἁπόνησα, πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερί,
ἕξεις, ἀπέρρων δ' ἔνθεν ἦλθες ἐνθάδε,
ὕβριζ'· ἐμοῦ γὰρ ζῶντος οὐ κτενεῖς ποτε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας· οὐ τοσόνδε γῆς
ἔνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.

V. 252. ὦ γῆς λοχεύμαθ'] Terrigenae hoc loco Thebani dicuntur eadem ratione, qua Athenienses Ἐρεχθεῖδαι v. 1166. Conf. annot. ad Med. 824. — λάβρον γένυν: Pind. Pyth. IV 244 δράκοντος δ' εἴχετο λαβροτατᾶν γενύων. Quas ὠκείας γνάθους appellavit idem Nem. I 42. Plutarchus Tom. X p. 224 H. [T. II p. 550 E] τὸ περὶ τὰς τιμωρίας θηριῶδες καὶ λάβρον. p. 123 [T. II p. 512 F] τὸ λάβρον τοῦτο καὶ πρὸς λόγους ὀξύπεινον. Conf. Blomfield. gl. ad Aesch. Pers. 114.

V. 257. τῶν νέων] quippe qui dominationi eius faveant. MATTH. Videtur vir doctissimus haec iunxisse: ἄρχει τῶν νέων. Rectius, si modo nihil vitii locus contraxit, ἄρχει sine casu positum, genetivum autem ex κάκιστος pendere statues. Nam omnino quod imperium invaserit homo peregrinus, indignum choro videtur, quodque id ne virtute quidem partum habeat, sed deterrimus cum sit iuventutis, tamen insolenter se efferat. Sed τῶν νέων corruptum videtur atque Piersonus ἐγγενῶν coniecit, Kirchhoffius quod parum probatur τῶν νέων ἐπηλύδων. Scripsisse puto poetam ἄρχει . . τῶν ἐτῶν ἔπηλυς ὤν ('inquilinus civibus dominatur'). Cfr. Hes. ἔται· ἑταῖροι, συνήθεις. πολῖται. δημόται· ἔτας· τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν οἰκείους. καὶ πολίτας. Aesch. Suppl. 247 ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ πότερον ὡς ἔτην λέγω. Euripides habet nomen fr. 1003 πόλεως μὲν ἀρχῷ, φωτὶ δ' οὐκ ἔτῃ πρέπων.

V. 258. χαίρων] 'impune'. Med. 395 οὐ γὰρ — χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ. Vide ad Androm. 759. Krueger. ad Xenoph. Anab. V 6, 32. Wunder. ad Soph. Antig. 230.

V. 260. ἀπέρρων] Hesych. ἄπερρε, ἀποφθείρου, πορεύου μετὰ φθορᾶς. MUSGR. Similiter explicat Grammaticus in Bekk. Anecd. I p. 422, 7.

V. 261. ἐμοῦ γὰρ ζῶντος] Sic loquitur, ut qui omnia facere ac perpeti sit paratus, ne Herculis liberi occidantur. Dionys. Halic. A. R. XI 31 οὐκ ἐμοῦ γε ζῶντος, Ἄππιε, ταύτην ἀπάξεταί τις. Hom. Il. α 88. Eurip. Heracl. 66, 650.

V. 262. Hoc dicere videtur: non adeo patris eorum, quamvis mortui et procul sub terras abditi, immemores sumus, ut tuo sceleri concedamus.

ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
ὃ δ' ὠφελήσας ἀξίων οὐ τυγχάνει·
κἄπειτα πράσσω πόλλ' ἐγώ, φίλους ἐμοὺς
θανόντας εὖ δρῶν, οὗ φίλων μάλιστα δεῖ;
ὦ δεξιὰ χείρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πόθον διώλεσας.
ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν δοῦλον ἐννέποντά με,
καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ᾠκήσαμεν,
ἐν αἷς σὺ χλίεις. οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις
στάσει νοσοῦσα καὶ κακοῖς βουλεύμασιν·
οὐ γάρ ποτ' ἂν σὲ δεσπότην ἐκτήσατο.
ΜΕ. *γέροντες, αἰνῶ· τῶν φίλων γὰρ εἵνεκα*
ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών·
ἡμῶν δ' ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι
πάθητε μηδέν. τῆς δ' ἐμῆς, Ἀμφιτρύων,
γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.

V. 264. *διολέσας ἔχεις* coniungenda sunt consueto dicendi genere, de quo vide Krueg. II § 26, 3, 8.

V. 266. 'Et tamen videor alienas res et nihil ad me pertinentes agere ac curare?' De *κἄπειτα* annotatio est ad Alcest. 822. *Πολλὰ πράσσειν*, quod vulgo dicitur iuncto verbo *πολυπραγμονεῖν*, eruditissima annotatione explicatum a Valckenario ad Hippol. 785 et ab I. Marklando ad Suppl. 576. — Notabis etiam compositionem verborum *θανόντας, οὗ*, id est *μετὰ τὸν θάνατον, οὗ* vel *ὅτε*. Sic Cycl. 168 *ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε μαίνεται, ἵν' ἐστὶ τουτί τ' ὀρθὸν ἐξανιστάναι*. Lucianus Somn. § 17 *χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτε* (sic enim legendum, non *ὅτι*) *μήκισταί εἰσιν αἱ νύκτες*.

V. 270. *ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν*] 'alioqui enim modum fecissem convicio tuo'. Sic statim v. 274 *οὐ γάρ ποτ' ἂν σε δεσπότην ἐκτήσατο*, scil. *εἰ εὖ ἐφρόνει*. Vide Blomfield. ad Aesch. Pers. 871. Krueger. ad Dionys. p. 20, ad Xenoph. Anab. VII 6, 33.

V. 271. *ᾠκήσαμεν*] 'incoluissemus' dixit, eo respiciens, quod eas non amplius *εὐκλεῶς οἰκοῦσι*. MATTH. Nec 'incoleremus' si interpretari malis, obstat aoristus. Vide ad Helen. 469. Schneider. ad Platonis Civ. vol. II p. 109. Wunder. ad Soph. El. 1080. Lehrs. de Arist. p. 92 not.

V. 272. *ἐν αἷς σὺ χλίεις*] Cfr. Aesch. Cho. 137 *ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα*.

V. 275. *αἰνῶ*] formula grates agentis. Soph. Phil. 889 *αἰνῶ τάδ', ὦ παῖ*, ubi vid. Wunder. fragm. 106.

V. 279. *ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν*] 'si forte tibi dicere videar, quod in rem sit'. Timocles Stobaei flor. 124, 19 *ὦ τᾶν, ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν*. Plato Lach. p. 201 A *σκέψασθε, ἄν τι δόξω ξυμβουλεύειν ἡμῖν*. Cfr. ad Helen. 1049. Schneider. ad Xenoph. Mem. IV 4, 12. Krueger. I § 65, 1, 10.

ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα· πῶς γὰρ οὐ φιλῶ,
ἅτικτον, ἀμόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
δεινὸν νομίζω· τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτῶν.
ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεὼν
μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν·
ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν καλά.
σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορός,
ὥστ' οὐκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν σ' ὕπο,
οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,

V. 280. *πῶς γὰρ οὐ φιλῶ*] Elmsleium *φίλα* corrigentem nescio an offenderit modus indicativus: quo tamen similiter utitur Euripides in Phoen. 900 *καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω;* Aeschylus Prom. 589 *πῶς δ' οὐ κλύω —;* Soph. Phil. 250 *πῶς γὰρ κάτοιδ', ὅν γ' εἶδον οὐδεπώποτε;* Electr. 923 *πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ', ἅγ' εἶδον ἐμφανῶς;*

V. 282. *τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ*] i. e. *τῇ ἀνάγκῃ*. Rhes. 599 *ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον Τροίαν μολόντα Ῥῆσον οὐ φαύλῳ τρόπῳ;* quod simpliciter dixit *οὐ φαύλως* Phoen. 111. Similiter Med. 751 *ἑκουσίῳ τρόπῳ.* Helen. 1547 *ποιητῷ τρόπῳ.* Orest. 1040 *αὐτόχειρι τρόπῳ.* Dionys. Hal. III 65 *τῷ βιαίῳ τρόπῳ οὐ ῥαδίαν οὖσαν αὐτὴν ἁλῶναι.* Plutarch. Coriol. 25 *ὡς τὰ πλεῖστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκαίῳ τινὶ τρόπῳ καὶ διὰ βίας περαινόμενα.* Charito IV 6 p. 99, 11 ed. Lips. *κατὰ τὸν δυνατὸν τρόπον.* Hinc restituendum putabam Sophoclis fragm. 527 hoc modo: *Ἄνους ἐκεῖνος· αἱ δ' ἀνουστέρως ἔτι Ἐκεῖνον ἠμύναντο καρτερῷ τρόπῳ.* De adverbio *ἀνουστέρως* vide Elmsleium ad Heracl. 544. Schoemann. ad Isaeum p. 459. [Dobraeus coniecit *τῷ δ' ἀναγκαίῳ πότμῳ*, quod aliquam probabilitatem habet, cum illis locis *τρόπος* significet modum qui alias adverbio significari solet].

V. 285. Ne suspiceris scribendum esse *καταναυθέντας*, cfr. Aesch. Cho. 325 *πυρὸς μαλερὰ γνάθος*, Prom. 368 *ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις . . λευροὺς γύας.*

V. 287. *ὀφείλομεν δώμασιν*] i. e. stirpi nostrae multa honesta debemus, tanquam debitum persolvere debemus. MATTH.

V. 289. *δειλίας ὕπο*] i. e. *μετὰ δειλίας*. Hipp. 1299 *ὡς ὑπ' εὐκλείας θάνῃ*, i. e. *εὐκλεῶς*. Soph. El. 630 *οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς Θῦσαί με.* Trachin. 419 *ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς.* Xenoph. Oecon. VII 5 *τὸν δ' ἔμπροσθεν χρόνον ἔζη ὑπὸ πολλῆς ἐπιμελείας, ὅπως ὡς ἐλάχιστα μὲν ὄψοιτο, ἐλάχιστα δ' ἀκούσοιτο, ἐλάχιστα δ' ἔροιτο.* Plutarch. Pomp. p. 633 A *παραπλέων τὰς πόλεις ὑπὸ σπουδῆς.* Lucian. Ver. Hist. II 25 *ὑπὸ σπουδῆς ἀνήχθησαν.*

V. 290. *οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος κτέ.*] i. e. *ἀμαρτύρητον δέ ἐστιν* (nullis testibus demonstratum), *ὡς οὑμὸς εὐγενὴς πόσις οὐκ ἂν θέλοι ἐκσῶσαι*, ut explicatum in Lips. MATTH. Ita

ὡς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι
δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ,
ἐμοί τε μίμημ' ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι.
ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο·
καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν;
ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν·
ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς·
ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑποβαλὼν φίλ' ἂν τύχοις.

contrarium diceret quam quod debeat. Neque enim dubitat Megara, quin Hercules perire potius liberos suos quam turpiter vivere malit, eiusque rei testem citat vitam Herculis plenam laborum periculorumque pro sua suorumque gloria susceptorum. Conf. v. 1368 seqq. Quamobrem certe signum interrogationis post λαβόντας ponendum videtur, ut haec sit sententia: vir autem meus satisne dedit documenti nolle vitam liberorum famae detrimento redimere? Herwerdenus probabiliter conicit: ἀμαρτύρητος οὐκ ἔστιν πόσις.

V. 293. Hoc dicit: claros homines non modo suam ignominiam aegre ferre, sed etiam liberorum nomine dolere, si quid ab his turpiter ac flagitiose fiat. Demosth. Philipp. I § 42 δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις — τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. Plutarch. Lucull. 34 ἀγανακτεῖν προσποιούμενον ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ πέρας οὐδὲν ἔσται πολέμων τοσούτων καὶ πόνων. Marcell. 23 ἀγανακτῶν ὑπὲρ τοῦ Μαρκέλλου μὴ παρόντος. Tom. VI p. 265 Reisk. Stallb. ad Plat. Euthyd. p. 119, ad Gorg. p. 61a.

V. 296. γαίας ὕπο] Cfr. ad Hec. 53, Krueger. II § 68, 43, 1. Dobraeus vult γαίας ὕπερ, Nauckius γαίας ἄνω.

V. 297. καὶ τίς] Ita solet καὶ voculis interrogativis praeponi in obiectione. Soph. Oed. Col. 72 ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ κερδάνῃ μέγα. — Καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις; Oed. T. 976. Col. 606. Xenoph. Hellen. V 3, 10.

V. 298. ἀλλ' ὡς — μαλθάξαιμεν ἄν;] Sic in Hippol. 966 Theseus more oratorum occupans quae adversarium dicturum suspicatur, primum hoc ponit: μισεῖν σε φήσεις τήνδε, idque refutat; tum pergit: ἀλλ' ὡς τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι, Γυναιξὶ δ' ἐμπέφυκεν; Item v. 1013 Hippolytus: ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφροσιν; Ἥκιστά γ'. — Adde Xenoph. Anab. II 5, 18. Ex quo intellegitur frustra Reiskium ἄλλως inferre voluisse.

V. 299 s. De sententia vide Heracl. 459. Vocabulum σκαιὸς docta annotatione explanavit Wyttenbachius ad Plutarchi Moralia p. 31 F.

V. 301. ὑποβαλὼν φίλα] 'placabilia subiciendo, precando'. De verbo ὑποβάλλειν conferas Herm. Opusc. vol. V p. 304.

ἤδη δ᾽ ἐσῆλθέ μ᾽, εἰ παραιτησαίμεθα
φυγὰς τέκνων τῶνδ᾽· ἀλλὰ καὶ τόδ᾽ ἄθλιον,
πενίᾳ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν·
ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοις
ἓν ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ᾽ ἔχειν φασὶν μόνον.
τόλμα μεθ᾽ ἡμῶν θάνατον, ὃς μένει σ᾽ ὅμως.
προκαλούμεθ᾽ εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν·
τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖν τύχας

V. 302. ἤδη δ᾽ ἐσῆλθέ μ᾽] Est ubi addatur δόξα vel διάνοια vel simile quid. Pro eo poeta hanc subiecit sententiam, εἰ παραιτησαίμεθα κτέ. Sic Plutarch. Timol. 26 καὶ τοῖς στρατιώταις εἰσῆλθε πονηρὸν εἶναι τὸ σημεῖον. Iphig. Taur. 1340 ἐσῆλθεν ἡμᾶς, μὴ λυθέντες οἱ ξένοι Κτάνοιεν αὐτήν, ubi videri potest deesse, quod expressit in Oreste v. 1668 καίτοι μ᾽ ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων Ἀλαστόρων δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα. Xenoph. Hell. III 4, 27 ὄντι δ᾽ αὐτῷ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ ὑπὲρ Κύμης ἔρχεται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν, ἄρχειν καὶ τοῦ ναυτικοῦ, ubi Leonclavio deesse videbatur ὁ ἐπιστέλλων, rectius dixisset ἔρχεται fere idem esse quod ἐπιστέλλεται. Anab. V 9, 17 ἤδη μᾶλλον ἢ πρόσθεν εἰσῄει αὐτούς, ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφίκοιντο, ubi vid. Krueger. (Gramm. II § 61, 5, 4). Conf. Hermann. ad Vig. p. 873. Wyttenb. ad Ecl. hist. p. 302. Lips. Reisig. Comment. Crit. in Soph. Oed. Col. p. 242.

Ibid. εἰ παραιτησαίμεθα] 'si exsilii veniam hisce pueris petamus'. Est enim eadem ratio Graeci verbi παραιτεῖσθαι et Latini 'deprecari': quod et significat petere ut habeas et petere ne habeas. Itaque simillime scripsit Cicero de Or. III 3, 9 *tenemus enim memoria Q. Catulum, virum omni laude praestantem, cum sibi non incolumem fortunam, sed exsilium et fugam deprecaretur, esse coactum, ut vita se ipse privaret.* Etymologus autem p. 652, 20, qui περιττὴν εἶναι τὴν πρόθεσιν indicat, in eo ipso, quem laudat, Menandri loco παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν, falsus deprehenditur. Habent enim omnes fere preces hanc vim atque id efficere student, ut, qui rogatur, aliquid de iure suo remittat atque concedat: ut in hoc Euripidis Med. 1154 παραιτήσει πατρὸς φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ᾽ ἐμὴν χάριν, vel Dionis Chrys. T. II p. 417 παρῃτήσατο ἀφεῖναι αὐτόν. Idem apud Platonem Apol. p. 27 A ὑμεῖς δέ, ὅπερ κατ᾽ ἀρχὰς ὑμᾶς παρῃτησάμην, μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν. Protag. p. 320 D Προμηθέα δὲ παραιτεῖται Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι. Confer etiam annot. ad Heraclid. 21.

V. 303. De pronomine τόδε vide ad Alcest. 36. Verbo περιβαλεῖν similiter usus est Ion. 829 τυραννίδ᾽ αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς. Herodot. I 129 δικαιότερον εἶναι Μήδων τέῳ περιβαλεῖν τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἢ Περσέων.

V. 305. Sensus est: ὡς τοὺς ξένους ἓν μόνον ἦμαρ φασὶν ἡδέως βλέπειν φεύγοντας φίλους. Conf. Plaut. Mil. Glor. III 1, 146 *Nam hospes nullus tam in amici hospitium devorti potest, Quin, ubi triduom ibi continuom fuerit, iam odiosus siet.*

V. 309. De constructione verborum vide quae diximus ad v. 163. Sententia similis est in

προθυμός ἐστιν, ἡ προθυμία γ' ἄφρων·
ὃ χρὴ γὰρ οὐδεὶς μὴ χρεὼν θήσει ποτέ.
ΧΟ. εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἔπαυσά τἄν.
νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν· σὸν δὲ τοὐντεῦθεν σκοπεῖν,
ὅπως διώσει τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων.
ΑΜ. οὔτοι τὸ δειλὸν οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὶ βούλομαι
σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
ἰδού, πάρεστιν ἥδε φασγάνῳ δέρη
κεντεῖν, φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο·
μίαν δὲ νῷν δὸς χάριν, ἄναξ, ἱκνούμεθα.
κτεῖνόν με καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος,
ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,

fragm. 1014 *τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προθυμίας.* Orest. 708 Heracl. 615 seq. — *τὰς τῶν θεῶν τύχας* intellege 'casus a diis immissos'; coll. v. 830, 1219. Hipp. 1267 *δαιμόνων συμφοραῖς.* Orest. 723 *θάνατον Ἀργείων.* Verg. Aen. II 486 *vulnere tardus Ulixi.* Ovid. Metam. VII 383 *natorum vulnera.* Phaedr. II 8, 2 *venatorum necem.* Conf. Beier. ad Cic. de Offic. Tom. II p. 243. *Ἐκμοχθεῖν* ut infra v. 581 *ἐκπονήσω θάνατον,* ubi vid. annot.

V. 310. Particula *γ',* quam substituit Hermannus pro *δ',* hoc loco parum commodum. Hartungus conicit *ἡ προθυμία 'στ' ἄφρων,* Nauckius eleganter *ἧδ' ἄφρων προθυμία.*

V. 311. Sic in versu illo apud Plutarchum in Consol. ad Apollon. p. 103 B *τό τοι χρεὼν οὐκ ἔστι μὴ χρεὼν ποιεῖν.* HERM. Euripides fr. 733 *τὸ γὰρ χρεὼν μεῖζον ἢ τὸ μὴ χρεών.*

V. 313. *ἦν τίς σ' ὑβρίζων*] Vide ann. ad Hecub. 1179, ad Alcest. 122. — *ἔπαυσά τοι ἄν* scil. *ὑβρίζοντα αὐτόν.*

V. 315. Heliodor. Aeth. X p. 473 *παρατόλμοις πλάσμασι τὸν θάνατον πειρωμένη διώσασθαι.* Conf. Bergler. ad Alciphr. T. I p. 220 ed. Wagn.

V. 316. *τὸ δειλόν*] i. e. *ἡ δειλία.* Orest. 783 *φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε.* Diphilus Stobaei 32, 3 *κακὴ γὰρ αἰδώς, ἔνθα τἀναιδὲς κρατεῖ.* Conf. ad Heracl. 6. — Dictio *τοῦ βίου πόθος* eandem invidiam habet atque *φιλοψυχεῖν.*

V. 318. *ἄλλως δ' — ἐρᾶν*] Proverbii formam habet Lucian. D. Deor. VIII vol. II p. 28 Bip. *πλὴν οἶδα, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.* Hermot. § 51 vol. IV p. 69 *ἐμήνυσα πρὸς σὲ ὑπ' εὐνοίας, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.* Conf. Helen. 811 et annot.

V. 320. *ἱέναι*] Pro parte *ἥδε δέρη* intellegitur totum. Cfr. Alc. 837 *ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή, νῦν δεῖξον οἷον παῖδά σε . . ἐγείνατ' Ἀλκμήνη Διί.*

V. 323. *ἀνόσιον θέαν*] More appositionis ad verbum *εἰσίδωμεν* relatum. Sic Or. 725 *ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν Πυλάδην δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο, Ἡδεῖαν ὄψιν.* Si-

ψυχορραγοῦντα καὶ καλοῦντα μητέρα
πατρός τε πατέρα· τἆλλα δ', ἢ πρόθυμος εἶ,
πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
ΜΕ. κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι χάριτι προσθεῖναι χάριν,
ἡμῖν ἵν' ἀμφοῖν εἷς ὑπουργήσῃς διπλᾶ·
κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν
δόμους ἀνοίξας· νῦν γὰρ ἐκκεκλῄμεθα·
ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.
ΛΥΚ. ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῇθρα προσπόλοις λέγω.
κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες· οὐ φθονῶ πέπλων.
ὅταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί.
ΜΕΓ. ὦ τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
πατρῷον ἐς μέλαθρον, οὗ τῆς οὐσίας
ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.

militer infra v. 1362 *κοινωνίαν δύστηνον*. Meleager. Epigr. CIX 6 [Anth. Pal. VII 476] *αἰάζω, κενεὰν εἰς Ἀχέροντα χάριν*. De v. *ψυχορραγεῖν* vide annot. ad Alc. 20.

V. 326. Recipiendum videtur, quod Herwerdenus proposuit: *ὥστε μὴ οὐ θανεῖν*. Synizesis enim in supprimenda vocabula aeque valuit atque crasis. Sic Aesch. Prom. 627 in libro Mediceo *οὐ* post *μὴ* omissum altera manus supplevit.

V. 328. *εἷς ὑπουργήσῃς διπλᾶ*] Cfr. Hel. 731 *δυοῖν κακοῖν ἕν' ὄντα χρῆσθαι*, Ion. 539 *δύο μίαν θαυμάζομεν*, Soph. Trach. 941 *εἷς δυοῖν ἔσοιθ' ἅμα . . ὠρφανισμένος*, supra ad v. 220.

V. 329. Iunge *κόσμον νεκρῶν*. Cfr. Med. 1309.

V. 331. *ἀλλὰ ταῦτά γ'*] 'haec saltem'. Or. 1562 *ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν ῥυσώμεθα*. Soph. El. 415 *λέγ' ἀλλὰ τοῦτο*. Vide ann. ad Med. 912. Förtsch. Observ. crit. in Lysiam p. 3 seq. Held. ad Plutarchi Timol. c. IV *p.* 332 s.

V. 332. *λέγω*] 'iubeo'. Vide ad Alcest. 426.

V. 335. *νερτέρᾳ δώσων χθονί*] scil. *ὑμᾶς*. Quod non fugit Wunderum ad Soph. Philoct. 512. Male Bothius *πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί* per tmesin dictum putat, pro *προσδώσων ὑμᾶς χθονί*. Neque vero illa poetarum propria est ratio loquendi: similiter enim Thucyd. I 18 *ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσόμενος ἦλθε* (ut Eurip. Phoen. 153 *ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων*), VII 7 *ἐπὶ στρατιὰν ᾤχετο ξυλλέξων*. Herodot. II 162 *πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Ἄμασιν καταπαύσοντα λόγοισι*. Adde, si tanti est, annot. ad Androm. 932. Krueger. ad Dionys. p. 119. — Locutionis *διδόναι χθονὶ* et similium exempla collegit Tafel. Dilucidd. Pind. I 2 p. 786. Conf. ann. ad Helen. 869.

V. 336. *ἀθλίῳ μητρὸς ποδί*] Periphrasis. Hipp. 661 *σὺν πατρὸς μολὼν ποδί*. Hecub. 977 *τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;* Orest. 1217 *παρθένου δέχου πόδα*, ubi vide Schaeferum.

ΑΜ. ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
μάτην δὲ παιδὸς κοινὸν ὄνομ' ἐκλῄζομεν.
σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἧσσον ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος.
ἀρετῇ σε νικῶ θνητὸς ὢν θεὸν μέγαν.
παῖδας γὰρ οὐ προύδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
σὺ δ' ἐς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
τἀλλότρια λέκτρα δόντος οὐδενὸς λαβών,
σῴζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
ἀμαθής τις εἶ θεός, εἰ δίκαιος οὐκ ἔφυς.

(στροφ. α)

ΧΟ. Αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ

V. 340. *παιδὸς κοινὸν ὄνομ' ἐκλῄζομεν*] 'commune filii nomen celebrabamus' i. e. eundem et tu et ego filium appellabamus. Cfr. Hel. 494 *διπλοῦν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται*; Neque vero omni numero certa est haec emendatio eorum quae in codice leguntur *παιδός τοι νεὼν ἐκλῄζομεν*. Hermannus coniecit *παιδὸς γονέα νῷν ἐκλ.*, Elmsleius *παίδων γονέ' ἐμῶν ἐκλ.*, Nauckius *παιδὸς γονέ' ἐμοῦ σ' ἐκλ.*

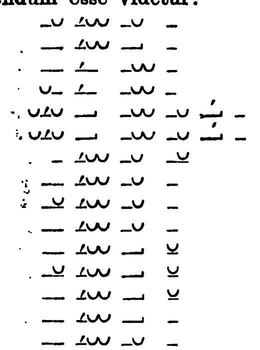
V. 347. *εἰ .. οὐκ ἔφυς*] Cfr. Med. 88 *εἰ τούσδε γ' εὐνῆς εἵνεκ' οὐ στέργει πατήρ*, Ion. 347 *εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη*, Krueger. I § 67, 4, 1. De sententia cfr. fr. 294 *εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρόν, οὐκ εἰσὶν θεοί.* — Aliter de divis iudicat chorus 757 sqq. Ita prodocet poeta, quam infirma sint hominum de diis iudicia invidiosa.

V. 348. Virtutem etiam qui oderunt in vivis, tamen in defunctis laudare solent: quanto id magis decebat chorum senum Thebanorum, quos in tota fabula Herculis beneficiorum gratissimos praedicatores videmus: Referunt igitur eius *ἄθλους* splendido carmine atque ita et rebus et verbis illustri, ut, nisi aliquot ei maculas adspersisset librariorum neglegentia, vix usquam haereres. Quanquam hac corruptelae suspicione liberandum est initium carminis, etsi videtur obscurius. *Αἴλινον* enim lugubre carmen esse satis constat, idque velut uno ore omnes testantur scriptores: non cani autem nisi a lugentibus nemo dixit. Itaque eum Euripides suo iure finxit etiam Apollini dignum esse visum, quem citharae nervis accineret. Quod notandum erat, sicut fecit sive Aristophanes grammaticus sive Athenaeus lib. XIV p. 619 C *λίνος δὲ καὶ αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ κατὰ τὸν Εὐριπίδην*: non mirandum aut in dubitationem vocandum. Nisi forte etiam tragoedias agi laetissimis Dionysiorum diebus mirabimur. Haec igitur chori mens est: 'Debebam ego fortasse Herculis fata deflere, non rerum feliciter gestarum memoriam adhibere cladi familiae eius; sed quemadmodum aelinum Apollo inter laeta carmina refert, sic ego Herculem quamvis defunctum laudare potius quam lugere volo.' Haec diu scripseram, cum in manus venit Fr. Mehlhornii, doctissimi viri, commentatio de appositione in Graeca lingua, edita Glogaviae a. 1838. Is p. 14 hunc locum

μολπᾷ Φοῖβος ἰάχει,
τὰν καλλίφθογγον κιθάραν
ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ·
ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς ἐνέρων τ' ἐς ὄρφναν
μολόντα, παῖδ' εἴτε Διός νιν εἴπω
εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἶνιν,
ὑμνῆσαι, στεφάνωμα μό-
χθων, δι' εὐλογίας θέλω.

sic interpretatur: 'Lugubria felicibus accinit Phoebus, scil. mala futura vaticinans. Hoc enim contrarium ei, quod chorus facturus est, qui rebus adversis laetum carmen accinit. Celebrat enim Herculis res gestas estque arguta quidem, sed Euripide digna haec oppositio.' — De Lino, Uraniae Musae filio, et tradidit antiquissimus auctor Hesiodus fr. 97, deque carmine eo, quod *λίνον* eodem nomine vel *αἴλινον* in illius honorem appellatum ferunt, eruditissima est Welckeri disputatio in Diurnis Schol. a. 1830 n. 2—5. Is Euripidis locum attigit p. 35 cum eoque comparavit Ovid. Amor. III 9, 21. Martial. IX 86, 4.

V. 348—379. Metrum primae strophae glyconeum sic disponendum esse videtur:

V. 349. *μολπή* de re quae canendi, ut saepe *λόγος*, *ἔπος* de re quae dicendi causa est. De formis verbi *ἰάχω* cfr. Curae criticae p. 12 (in Fleckeiseni Annal. Suppl. vol. IX).

V. 351. *πλήκτρῳ χρυσέῳ*] Sic princeps Homerus h. Apoll. 184 *τοῖο δὲ φόρμιγξ Χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.* Pind. Nem. V 24 *φόρμιγγ' Ἀπόλλων ἑπτάγλωσσον χρυσέῳ πλάκτρῳ διώκων.* Horatius Carm. IV 3, 17 *O testudinis aureae Dulcem quae strepitum, Pieri, temperas.* Qui et Alcaeum poetam *aureo plectro* ornavit Carm. II 13, 26. At Tibullus ipsum Apollinem *plectro eburno* iussit contentum esse. Sed haud uno nomine memorabilis est locus Plutarchi De Pyth. Orac. c. 16 [Tom. II p. 402 A] *ὕστερον μέντοι πλῆκτρον ἀνέθηκαν (οἱ Μεγαρεῖς) τῷ θεῷ χρυσοῦν ἐπιστήσαντες, ὡς ἔοικε, Σκυθινῷ λέγοντι περὶ τῆς λύρας, ἣν ἁρμόζεται Ζηνὸς εὐειδὴς Ἀπόλλων, πᾶσαν αρχὴν καὶ τέλος συλλαβών. ἔχει δὲ λαμπρὸν πλῆκτρον ἡλίου φάος.*

V. 355. *στεφάνωμα μόχθων*] per appositionem ad *ὑμνῆσαι* adiectum. *Στεφάνωμα* autem quasi mercedem et honorem laboribus meritum intellegi voluit. V. ad Hecub. 128. Itaque gloriae circumlocutione usus est hac Sophocles Ai. 465 *στέφανον εὐκλείας μέγαν*, eumque aemulatus Euripides Suppl. 315. Antiop. fr. 219.

γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων
τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα.
πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
ἠρήμωσε λέοντος,
πυρσοῦ δ' ἀμφεκαλύφθη
ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας
δεινῷ χάσματι θηρός·
(ἀντ. α)
τάν τ' ὀρεινόμον ἀγρίων
Κενταύρων ποτὲ γένναν
ἔστρωσεν τόξοις φονίοις,
ἐναίρων πτανοῖς βέλεσιν.
ξύνοιδε Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας
μακραί τ' ἄρουραι πεδίων ἄκαρποι
καὶ Πηλιάδες θεράπναι
σύγχορτοί θ' Ὁμόλας ἐναυ-

V. 357. *ἀρετὰς* dicit laudem virtutibus partam. Sic saepe res pro laude et rumore rei. Vid. Schaef. ad Sophocl. I p. 244. Ceterum cf. Suppl. 373 *καλὸν δ' ἄγαλμα πόλεσιν εὐσεβὴς πόνος.*

V. 359. *Διὸς ἄλσος*] Nemeam. V. Pausan. II 15, 2.

V. 361—363. Construenda haec verba hoc modo: *ἀμφεκαλύφθη δὲ ξανθὸν κρᾶτα δεινῷ χάσματι πυρσοῦ θηρός, ἐπινωτίσας*: flavo capiti saevas fauces fulvae beluae induit, sic ut terga tegeret. Ex Aeschyli fabula *Κήρυξιν* Photius p. 477, 11 citat *πυρσοκόρσου λέοντος*. Verbi *ἐπινωτίσαι* usum egregie declarat locus simillimus Longi Past. I 9 p. 22 ed. Bip. *λύκου μεγάλου δέρμα λαβὼν — περιέτεινε τῷ σώματι ποδῆρες κατανωτισάμενος.* Cfr. Phoen. 651 *κισσὸς ὃν περιστεφὴς χλοηφόροις ἔρνεσιν κατασκίοισιν ὀλβίσας ἐνώτισεν,* ibique Porsonum et Rhes. 208 *λύκειον ἀμφὶ νῶτον ἅψομαι δοράν, καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ.*

V. 364. *ὀρεινόμον*] Sic ab Homero acceperat Il. α 268 *φηρσὶν ὀρεσκῴοισι.* Conf. Boettiger. Vasengemälde I 3 p. 90.

V. 368. *ξύνοιδε*] Videtur Euripides diversam ab Homero (Il. α 263) traditionem sequi et cladem Centaurorum Thessalicam Herculi imputare. Certe *ξύνοιδε Πηνειὸς* non commode diceretur, nisi de re ad Peneum gesta. MUSGR. — *Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας*: cfr. Hom. Il. β 753 *Πηνειῷ . . ἀργυροδίνῃ.*

V. 369. *ἄκαρποι*] quippe pascuis tantum idonea. MATTH. Fortasse Euripides scripserat *πάροικοι.* Sic Aesch. Pers. 869 *ὅσσας δ' εἷλε πόλεις, — οἷαι Στρυμονίου πελάγους Ἀχελωΐδες εἰσὶ πάροικοι.* Plutarch. Vit. Fabii Max. c. 2 *τὴν πρόσοικον τῆς Ἰταλίας.*

V. 371. *σύγχορτοι*] i. e. *ὅμοροι,* ut Androm. 17. Aesch. Suppl. 6. Vide Hesych. s. v. *χόρτος*. Apollon. Lex. Hom. p. 48, 3. — *Ὁμόλας*: quam Paus. IX 8, 6 dicit *ὀρῶν τῶν Θεσσαλικῶν καὶ εὔγεων μάλιστα καὶ ὕδασιν ἐπιρρεομέ-*

λοι, πεύκαισιν ὅθεν χέρας
πληροῦντες χθόνα Θεσσαλῶν
ἱππείαις ἐδάμαζον·
τάν τε χρυσοκάρανον
δόρκαν ποικιλόνωτον,
συλήτειραν ἀγρωστᾶν
κτείνας, θηροφόνον θεὰν
Οἰνωᾶτιν ἀγάλλει·

(στροφ. β)

τεθρίππων τ' ἐπέβα
καὶ ψαλίοις ἐδάμασσε πώλους

νην. Memorat etiam Theocrit. VII 103. Verg. Aen. VII 675. Strabo IX p. 443.

V. 372. πεύκαισιν] Diod. Sic. IV 12 τῶν δὲ Κενταύρων οἱ μὲν πεύκας αὐτορρίζους ἔχοντες ἐπήεσαν. Quintus Smyrn. VI 273 seqq. — De dativo cfr. Aesch. Pers. 135 πίμπλαται δακρύμασιν. Ἱππείαις: similiter de Centauro Ovidius Metam. XII 468 *armaque concussit, certumque equitavit in orbem.*

V. 374. Cum ἐδάμαζον sententiae parum aptum videatur, Hartungus coniecit ἐδάϊζον. Fortasse hic ἱππείας ἐθόαζον scribendum est, ut χθόνα acc. loci sit, infra autem v. 383 ἀγάλιν' ἐδάϊζον. Cfr. Phoen. 794 ἱππείαισι θοάζεις, Tro. 307 θοάζει δεῦρο Κασάνδρα δρόμῳ.

V. 375. Cervae huius cornutae praeter Apollodorum lib. II 5, 3 mentionem facit Eurip. Temen. fr. 740. Callimachus h. Dian. 102. Diod. Sic. IV 13. Pind. Ol. III 30 ubi vide Boeckh.

V. 377. ἀγρωστᾶν] 'Rusticorum' vertit Musgravius, 'venatorum' Barnesius. Prius verum puto, re ipsa postulante; etsi vocabulo illi utramque significationem tribuit Hesychius: ἀγρῶσται, ἐργάται, θηρευταί. Conf. Rhes. 266. Soph. fr. 92. *De* accentu monuit Eustath. in Il. p. 533, 37. Schol. Ven. ad Il. ε 158.

V. 378. Theognis v. 11 Ἄρτεμι θηροφόνη. Eur. Iph. Aul. 1570 ὦ παῖ Ζηνός, ὦ θηροκτόνε. Aristoph. Thesm. 320 πολυώνυμε θηροφόνη παῖ, Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος. Anthol. Palat. VI 240 Ζηνὸς καὶ Λητοῦς θηροσκόπε τοξότι κούρη. Conf. Spanhem. ad Callim. h. Dian. 12. — Οἰνωᾶτιν, Ἄρτεμιν τὴν ἐν Οἴνῃ τῆς Ἀργείας Hesych. Οἰνόην hunc locum appellat Pausan. II 25, 2. Steph. Byz. Οἴνη πόλις Ἄργους. — Ὧρος δὲ Οἰνώην αὐτὴν λέγει, ἧς τὸ ἐθνικὸν Οἰνωάτης καὶ θηλυκὸν Οἰνωᾶτις, Ἄρτεμις ἡ ἐν Οἰνώῃ τῆς Ἀργείας ἱδρυμένη ὑπὸ Προίτου.

V. 380—407. Metrum secundae strophae logaoedicum sic digerendum videtur:

— –́⏑⏑ –
–́⏑⏑ –⏑⏑ –⏑ —
⏑⏑ –́⏑⏑ –⏑⏑ –⏑⏑ –
⏑⏑ –́⏑⏑ ⊔ –
⏑ –⏑ –́⏑ ⏑⏑⏑ –⏑ –⏑
–́⏑ –⏑ ⏑́⏑⏑ —
⏑ ⊔ –́⏑ –⏑ –⏑ ⏒
–́⏑ –⏑ ⊔ –
⏑ –́– –⏑ –⏑ —
–⏑ –́⏑⏑ ⊔ –
⏑– –́⏑⏑ ⊔ –
—– –́⏑⏑ ⊔ –
—– –́⏑⏑ –⏑ –
—– –́⏑⏑ ⊔ ⏒

Διομήδεος, αἳ φονίαισι φάτναις
ἀχάλιν' ἐθόαζον
κάθαιμα σῖτα γένυσι, χαρμοναῖσιν
ἀνδροβρῶσι δυστράπεζοι·
περῶν δ' ἀργυρορρύταν Ἕβρον
ἐξέπρασσε μόχθον,
Μυκηναίῳ πονῶν τυράννῳ,
τάν τε Μηλιάδ' ἀκτὰν
Ἀναύρου παρὰ πηγὰς
Κύκνον ξεινοδαΐκταν
τόξοις ὤλεσεν, Ἀμφαναί-
ας οἰκήτορ' ἄμικτον·
(ἀντ. β)
ὑμνῳδούς τε κόρας
ἤλυθεν ἑσπερίαν ἐς αὐλάν,
χρύσεον πετάλων ἀπὸ μηλοφόρων
χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
δράκοντα πυρσόνωτον, ὅς σφ' ἄπλατον
ἀμφελικτὸς ἕλικ' ἐφρούρει,
κτανών· ποντίας θ' ἁλὸς μυχοὺς

V. 383. *ἀχάλιν' ἐθόαζον*] Vide annot. ad v. 61 et v. 374.

V. 384. *κάθαιμα σῖτα*] 'cibos cruentos'. *Σῖτα* in plurali cibaria cuiuscunque generis significat: unde Xenophon et alii: *σῖτα καὶ ποτά*. MUSGR. *χαρμοναῖσιν ἀνδροβρῶσιν*, id est *χ. βορᾶς ἀνδρῶν* vel *ἀνθρωποφαγίας*. Similiter in Meleagri fr. 541 *ἀνδροβρῶτας ἡδονάς*. Ion. 664 *βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ*.

V. 386. *περῶν . . Ἕβρον*] Cfr. Alc. 483 *Θρῃκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα . . οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα*.

V. 389. *τὰν Μηλιάδα ἀκτάν*] Ex antecedentibus intellegendum *περῶν*.

V. 390. Anauri, fluvii Thessalici, mentionem fecit Callimachus h. in Dian. 101, in Del. 103, Hesiodus Scut. Herc. 477. Lucan. Phars. VI 379.

V. 392. Steph. Byz. *Ἀμφαναί, πόλις Δωρική. Ἑκαταῖος ἐν πρώτῃ Γενεαλογιῶν. Θεόπομπος Ἀμφαναίαν αὐτὴν καλεῖ ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. ἔστι καὶ χωρίον Θετταλίας ὡσαύτως. τὸ ἐθνικὸν Ἀμφαναῖος καὶ Ἀμφαναιεύς*.

V. 394. *ὑμνῳδούς τε κόρας*] Hesperides, quas *λιγυφώνους* dixit Hesiodus Theog. 275, 518, unde *ἀοιδοὶ* Eurip. Hipp. 743. *ἱμερόφωνοι*... *ἐφίμερον ἀείδουσαι* Apollonio Rh. IV 1399. Cuius rei aliam causam attulit Welckerus in eo libro, quem de Aeschyli trilogiis scripsit p. 12, aliam Goettlingius ad Hesiodi Th. 518.

V. 398. *ἄπλατον ἕλικα* est accus. qui dicitur interioris obiecti a verbo *ἀμφελικτός* aptus.

V. 400. *ποντίας ἁλὸς* ut Hec. 610, Hel. 129. — *ἁλὸς μυχούς*: cfr. Aesch. Prom. 839 *πόντιος μυχὸς . . Ἰόνιος κεκλήσεται*. Mare

εἰσέβαινε, θνατοῖς
γαλανείας τιθεὶς ἐρετμοῖς·
οὐρανοῦ θ' ὑπὸ μέσσαν
ἐλαύνει χέρας ἕδραν,
Ἄτλαντος δόμον ἐλθών·
ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴ-
κους εὐανορίᾳ θεῶν·

(*στροφ. γ*)

τὸν ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν
Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
ἔβα δι' Εὔξεινον οἶδμα λίμνας,
τίν' οὐκ ἀφ' Ἑλλανίας
ἄγορον ἁλίσας φίλων,
κόρας Ἀρείας πέπλων

quoque Herculis laboribus pacatum praeter Euripidem tradidit Pind. Nem. I 63. Soph. Trach. 1012. Aristoteles apud Aelian. V. H. V 3. — *θνατοῖς* et *ἐρετμοῖς* sunt casus paralleli alius generis atque ei, de quibus dictum ad v. 179.

V. 406. *κατέσχεν*] 'sustinuit', ne ruerent.

V. 408—441. Metrum tertiae strophae hoc esse videtur:

⏑ ⏗́ ⏗ –⏑ –⏑ –́⏑ –
⏓ –́⏑ ⏗ ⏑⏑⏑ ⏑⏑⏑
⏑ –́⏑ ⏗ –⏑ –⏑ ⏗́ –
⏓ –́⏑ ⏗ –⏑ –
⏑́⏑⏑ –⏑ –⏑ –
⏑ –́⏑ ⏗ –⏑ –
–́⏑ –⏑ –⏑ –
⏓ –́⏑ ⏑⏑⏑ –⏑ –
⏑ –́⏑ –⏑ ⏑⏑⏑ ⏑⏑⏑̲⏑ –́⏑ –
⏑ –́⏑ ⏗ –⏑ –⏑ ⏗́ –
–⏑ –́⏑⏑ ⏗ –
⏑⏑⏑ –́⏑⏑ ⏗ –
–– –́⏑⏑ ⏗ –
⏑⏑⏑ –́⏑ ⏗ –
–⏓ –́⏑⏑ –⏑ –
–⏑ –́⏑⏑ ⏗ –

V. 409. *Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον* habitant Amazones ut Aesch. Prom. 415 *Κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι παρθένοι μάχας ἄτρεστοι καὶ Σκύθης ὅμιλος, οἳ γᾶς ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαιῶτιν ἔχουσι λίμναν.*

V. 410. *λίμνας*] In Hecuba v. 446 *ἐπ' οἶδμα λίμνας*, ubi vide annot.

V. 411. *τίν' οὐκ*] i. e. *οὐδένα οὐκ*. Demosth. de Coron. § 48 *εἶτ' ἐλαυνομένων καὶ ὑβριζομένων καὶ τί κακὸν οὐχὶ πασχόντων πᾶσα ἡ οἰκουμένη μεστὴ γέγονε προδοτῶν.* Lucian. de sacrif. § 13 T. III p. 77 Bip. Vergil. Aen. VI 80 *nec Teucris addita Iuno Usquam aberit, cum tu supplex in rebus egenis Quas gentes Italum aut quas non oraveris urbes.* — *ἄγορον, ἄθροισμα, στρατόν.* Hesych.

V. 413. *πέπλων φάρος* explicatum annotatione ad Alcest. 925. Sed obscurum est, quo isti referendi sint accusativi, *φάρος* et *ἄγρας*: quos A. Matthiae ex *ἔβα* pendere putat (*ἔβα ἐπὶ στρατόν, ἐπὶ φάρος*), perdifficili genere constructionis. Nauckius conicit *κόρας Ἀρείας ποθῶν χρυσεόστολον φάρος*, Paleius *κόρας Ἀρ. πέπλον χρ. μέτα.* Malim *κόρας Ἀρείας φάρος χρυσεόστολον μέτα*, ut *πέπλων* ex interpretatione nominis *φάρος* ortum praepositionem *μέτα* ex-

χρυσεόστολον φάρος,
ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας.
τὰ κλεινὰ δ' Ἑλλὰς ἔλαβε βαρβάρου κόρας
λάφυρα, καὶ σῴζεται Μυκήναις.
τάν τε μυριόκρανον
πολύφονον κύνα Λέρνας
ὕδραν ἐξεπύρωσεν,
βέλεσί τ' ἀμφέβαλλ' ἰ-
όν, τρισώματον οἷσιν ἔ-
κτα βοτῆρ' Ἐρυθείας.

(ἀντ. γ)

δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ
διῆλθε· τόν τε πολυδάκρυον
ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτάν,
ἵν' ἐκπεραίνει τάλας
βίοτον οὐδ' ἔβα πάλιν.
στέγαι δ' ἔρημοι φίλων,
τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων

pulisse putandum sit. Cfr. Heracl. 217 *ζωστῆρα . . τὸν πολυκτόνον μέτα*, Alc. 46 *δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα*, cum *χρυσεόστολον φάρος* Alc. 819 *μελαμπέπλους στολμούς*, Hipp. 200 *εὐπήχεις χεῖρας*, Chaeremon. fr. 14, 7 *καλλίχειρας ὠλένας*, trag. adesp. 458, 14 *Ἄργου τὰς πυκνοφθάλμους κόρας*.

V. 420. *κύνα Λέρνας*] Sic etiam infra v. 1274. Similiter *Κῆρες Ἀΐδαο θοαὶ κύνες* Apoll. Rh. IV 1665, Harpyiae *μεγάλοιο Διὸς κύνες* II 288, inprimis autem Furiae hoc nomine appellantur. Vide Ruhnken. Epist. crit. I p. 93 seq. interpp. ad Soph. Oed. T. 391, ubi Dindorfius adnotat, dira quaeque monstra canes appellari a poetis Graecis.

V. 422. *βέλεσί τ' ἀμφέβαλλ' ἰόν*] Cfr. Diod. IV 11 *χειρωσάμενος τὸ ζῷον εἰς τὴν χολὴν ἀπέβαπτε τὰς ἀκίδας*, Apollod. II 5, 2, 5 *τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀνασχίσας τῇ χολῇ τοὺς οἰστοὺς ἔβαψεν*. Codex habet *ἀμφέβαλλε, τὸν*, ut obiectum verbi *ἀμφέβαλλε* intellegendum sit *ὕδραν*. Quamquam comparant Senec. Herc. f. 45 *armatus venit leone et hydra*, Valer. Flacc. VIII 126 *Ibat adhuc aptans humeris capitique leonem*, Lucian. de histor. conscrib. § 10, ubi de Omphale: *ἐκείνην μὲν τὸν λέοντα αὐτοῦ περιβεβλημένην*, tamen hoc loco putida fuerit atque poeta vix digna locutio. Itaque emendationem quae facilis videtur atque etiam metrum adiuvat, recepimus.

V. 425. *δρόμων*] i. e. *ἀγώνων*. Hinc fluxit elegans locutio *δραμεῖν ἀγῶνα*, de qua Schaeferus ad L. Bosium p. 120, 122.

V. 427. *πόνων τελευτάν*] Nomina sunt per appositionis figuram ad verbum *ἔπλευσεν* adiecta. Cfr. ad v. 323.

V. 431. *τὰν δ' ἀνόστιμον — κέλευθον*] eam dicit viam, 'unde negant redire quemquam'; cfr.

Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα
βίου κέλευθον ἄθεον, ἄδικον· εἰς δὲ σὰς
χέρας βλέπει δώματ' οὐ παρόντος.
εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,
Καδμείων τε σύνηβοι,
τέκεσιν ἂν παρέσταν
ἀλκᾷ· νῦν δ' ἀπολείπομαι
τᾶς εὐδαίμονος ἥβας.

ἀλλ' ἐσορῶ γὰρ τούσδε φθιμένων
ἔνδυτ' ἔχοντας, τοὺς τοῦ μεγάλου
δή ποτε παῖδας τὸ πρὶν Ἡρακλέους,
ἄλοχόν τε φίλην ὑπὸ σειραίοις

Bekk. Anecd. p. 343 *ἀδίαυλος τόπος, ὅθεν μὴ ἔστιν ἐπανελθεῖν. οὕτως Εὐριπίδης* (fr. 860) '*θεοὶ χθόνιοι Ζοφερὰν ἀδίαυλον ἔχοντες ἕδραν Φθιμένων Ἀχεροντίδα λίμνην*'. — *ἄθεον, ἄδικον*, quam praeter fas iusque ingredi coguntur. Similiter in Andromacha v. 492 *ἄθεος, ἄνομος, ἄχαρις ὁ φόνος*. Itaque sive verbum de verbo reddi placet, hoc dicit: 'liberorum autem illud reditu carens vitae iter, impietate ac scelere coactum, cymba Charonis manet'; sive ipsam referri sententiam: 'liberos autem impia atque iniusta mors manet, in aeternum exsilium impositura cymbae'.

V. 435. *οὐ παρόντος*] De genetivi constructione adhibendus in consilium Krueg. I § 47, 5, 1. Ceterum apte Musgravius attulit Bacch. 1308 *ᾧ δῶμ' ἀνέβλεπε*.

V. 440. *ἀπολείπομαι τᾶς ἥβας*] Cfr. Med. 35 *πατρῴας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός*, Or. 216 *τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν*, Ion. 861 *πῶς . . αἰδοῦς ἀπολειφθῶ;*

V. 443. *φθιμένων ἔνδυτα*] Cfr. ad v. 526.

V. 444. Verba *δή ποτε παῖδας*, in quibus *δή ποτε* iuxta *τὸ νῦν* otiosum, recte videtur Nauckius spuria iudicare.

V. 445. *ὑπὸ σειραίοις ποσίν* etc.] Metaphoram esse ab equo funali monuit Barnesius: qui et *παρήορος* et idem *σειραῖος* vel *σειραφόρος* vel *παράσειρος* dicitur. Eustathius ad Iliad. *Θ* p. 700, 46 *ὁ δὲ παρήορος ἀπὸ τοῦ ἀείρω τὸ παραζευγνύω γίνεται, ἵνα ᾖ παρήορος ὁ παρεζευγμένος ἤγουν ὁ ἐγγὺς ὢν τῶν ζυγιτῶν ἢ τῶν ζυγίων κατὰ τὸν κωμικόν. Ὁ δὲ τοιοῦτος καὶ παράσειρος λέγεται παρὰ τοῖς ὕστερον, ἔτι δὲ καὶ σειραῖος, ὡς δηλοῖ Σοφοκλῆς* (Electr. 722), *ἀπὸ τῆς σειρᾶς· ὅθεν καὶ ἀνασειράζειν ἵππον τὸ ἀναχαιτίζειν*. Sed non uno modo hoc vocabulum tanquam ex suo in alienum locum transfertur. Nam et fortem significat atque impetuosum *δεξιόσειρος* in Sophoclis Antigona v. 140 et socium adiutoremque *σειραφόρον* dixit Aeschylus, *παράσειρον* Euripides: Agam. 841 *μόνος δ' Ὀδυσσεὺς ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει, Ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος*. Orest. 1017 *ποδὶ κηδοσύνῳ παράσειρος*. Horum nihil tam est simile illis: *ὑπὸ σειραίοις ποσὶν ἕλκουσαν*

κοσὶν ἕλκουσαν τέκνα καὶ γεραιὸν
πατέρ' Ἡρακλέους. δύστηνος ἐγώ,
δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν
γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς.

ΜΕΓΑΡΑ.

εἶεν· τίς ἱερεύς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων,
ἢ τῆς ταλαίνης τῆσδ' ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;
ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς Ἅιδου τάδε.
ὦ τέκν', ἀγόμεθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
ὁμοῦ γέροντες καὶ νέοι καὶ μητέρες.
ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμή τε καὶ τέκνων
τῶνδ', οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι·
ἔτεκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
ὕβρισμα κἀπίχαρμα καὶ διαφθοράν.
φεῦ·
ἦ πολύ γε δόξης ἐξέπεσον εὐέλπιδος,

τέκνα, ut, quid sibi velint illa verba, plane intellegi possit. Quare suspicor aliquid vitii subesse, idque sic corrigendum: ὑποσειραίους μόλις ἕ.τ. Quae si vera coniectura est, nihil aliud dicit quam quod erat supra v. 336 ὁμαρτοῦντας ἀθλίῳ μητρὸς ποδί. Eo autem facilius corrumpi potuit genuina scriptura, quod credibile est fuisse qui non animadverterent recte ὑποσειραίους referri ad τέκνα. De qua generis enallage vid. annot. ad Alcest. 820. Commode autem dixit ἕλκειν, sicut Vergilius Aen. II 320 *Sacra manu victosque deos parvumque nepotem Ipse trahit*, et v. 723 *dextrae se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus aequis.*

V. 446. γεραιὸν] media brevi, ut Hecub. 62 ubi vide.

V. 449. Bothius iungi voluit κατέχειν δακρύων ut sit lacrimis prohibere, ἀπὸ δακρύων. Rectius, me iudice, Portus utrumque genetivum ad πηγὰς referebat: quo constructionis genere utitur v. 413, 431, 562, ubi vid. annot. Γραίας ὄσσων πηγὰς poetice pro γραίων ὄσσων π. Vide ad v. 124, ad Alc. 538.

V. 452. Sono et constructione simillimus Sophoclis Oed. R. v. 1481 ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας. Verum recte videtur versum inutilem Paleius ex interpolatione repetere.

V. 453. ἕτοιμ' ἄγειν] i. q. ἄγεσθαι. Vide Krueg. I § 55, 3, 8. De usu vocab. ζεῦγος vide ann. ad Androm. 277.

V. 457. ὄμμασιν προσδέρκομαι] Sic princeps Hom. Il. α 587 μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι Θεινομένην. Unde adscivit Soph. Antig. 764. Trach. 241. 746. Eurip. Or. 1020. Hipp. 1265.

V. 459. διαφθοράν] ut apud Soph. Aiac. 1297 ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν. De voce ἐπίχαρμα vide Blomfield. ad Aesch. Prom. 164.

V. 461. δόξης εὐέλπιδος] Cfr. Med. 1010 δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου. Nomen δόξα cum

ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων πότ' ἤλπισα.
σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,
τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας,
στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ
λέοντος, ᾗπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο·
σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος,
ὡς ἐξέπεισθες τὸν κατασπείραντά σε·
ἐς δεξιὰν δὲ σὴν ἀλεξητήριον
ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.

adiect. εὔελπις coniunctum ita in notionem ἐλπίδος transit, ut ἣν ἤλπισα eadem ratione atque ἐλπίδα ἐλπίζειν dici possit.

V. 464. Πελασγίας] Peloponnesi vel Argorum.

V. 465. θηρὸς — λέοντος] Sic Epimenides apud Aelian. N. A. XII 7 Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος εἰμὶ σελήνης ἠϋκόμοιο, Ἣ δεινὸν φρίξασ' ἀπεσείσατο θῆρα λέοντα Ἐν Νεμέᾳ. Mesomed. in Anth. Pal. XIV n. 63 λέαινα θήρ. Orph. Arg. 728 θὴρ σῦς ἄγριος. Diod. Sic. III 35 τῶν μεγίστων θηρίων ὄφεων. Quae contulit Lobeck. Paralip. P. I p. 266 not. 4. Conf. Part. II p. 344. Musgrav. ad Bacch. 1025. Iacobs. ad Philostr. Imag. p. 498. — ἀμφέβαλλε: i. e. statuebat, ut tu post ipsius mortem hoc indumentum haberes. — ᾗπερ .. ἐξώπλιζετο: quocum (spolio leonino) ipse in pugnam prodire solebat. Ita vertit Schneiderus in Indice ad Xenoph. Anab. p. 549, quem vide.

V. 467. σὺ δ' ἦσθα] ἔμελλες ἔσεσθαι interpretatur Elmsleius ad Bacch. 612 i. e. ἔμελλες ἔσεσθαι ex voluntate Herculis. Simili brevitate Androm. 209 σὺ δ' ἤν τι κνισθῇς, ἡ Λάκαινα μὲν πόλις Μέγ' ἐστί, τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τιθεῖς. Tro. 1007 εἰ δ' εὐτυχοῖεν Τρῶες, οὐδὲν ἦν ὅδε.

Φιλαρμάτων: Soph. Antig. 149 τᾷ πολυαρμάτῳ Θήβᾳ. 845 Θήβας τ' εὐαρμάτου ἄλσος. Plura vide ap. Boeckh. ad Pind. Ol. VI p. 161.

V. 468. ἔγκληρα — κεκτημένος] 'dotale regnum patriae meae tenens'. Hipp. 1011 ἔγκληρον εὐνὴν προσλαβών. Iph. T. 682 ἔγκληρον ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν. Quibus locis patet ἔγκληρος nihil fere distare ab ἐπίκληρος, de quo Ruhnkenius ad Tim. p. 209 (174 L.). De constructione verborum πεδία τἀμὰ γῆς dictum ad Alc. 538.

V. 469. ἐξέπεισθες Hermannus scripsit pro ἐξέπεισθε. Heathius aliter locum emendavit: ὡς ἐξέπεισθε τὸν κατασπείραντά με, 'ut inter illum et patrem meum convenerat'. Si ἐξέπεισθες recte se habet, videndum, ne versus post v. 473 transponendus sit, ut ibi ὑπέσχετο ad ἐξέπεισθες referatur.

V. 471. 'Nec tradidit quisquam a Daedalo Herculi datam clavam esse, neque si data fuisset, dici potuisset ψευδὴς δόσις. Itaque δαίδαλον scripsi interpunctionemque mutavi. Nam etsi a quibusdam traditum est rude lignum fuisse eam clavam, ut a Theocrito XXV 207 seq. et a Pindaro, si is de Hercule loquitur, hyporch. fr. 3 p. 40 (fr.

σοὶ δ', ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι
πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν εὐανδρίᾳ,
ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,
κήδη συνάπτουσ', ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς
Σπάρτης τε Θηβῶν θ', ὡς ἀνημμένοι κάλως
πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
καὶ ταῦτα φροῦδα· μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη
νύμφας μὲν ὑμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,
ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρά· δύστηνος φρενῶν·

77 ed. Boeckh.), alios tamen arte elaboratam existimasse a Diodoro Sic. IV 14 intellegitur, qui eam Vulcani donum fuisse refert. Huc pertinet etiam illud quod ab Apollonio Rhod. I 1196 **χαλκοβαρὲς ῥόπαλον** vocatur, ubi schol. *χαλκοβαρεῖ δὲ τῷ ἰσχυρῷ ἢ τῷ πρὸς τῷ τέλει χαλκῷ βεβαρημένῳ. Πείσανδρος δέ φησιν ὁλόχαλκον εἶναι τὸ ῥόπαλον Ἡρακλέους'*. HERM. Speciosam esse viri praestantissimi coniecturam fateor: addo etiam hoc, non me dubitaturum fuisse, quin eam reciperem, nisi Propertii verba IV 9, 15 *Maenalio iacuit pulsus tria tempora ramo Cacus* eo ducerent, ut ab Euripide scriptum videatur *ἀλεξητήριον ξύλον καθίει* Μαινάλου, *ψευδῆ δόσιν*. Ceterum de constructione videnda annotatio ad v. 323.

V. 473. Consentaneum fuerit, Herculem ut uni filio Argos et exuvias leonis, alteri Thebas et clavam, ita tertio non solum Oechaliam, sed etiam ornamentum aliquod relinquere velut sagittas invictas. Itaque recte videtur post hunc versum Kirchhoffius lacunam statuere. — Anapaestum quarti pedis excusat nomen proprium.

V. 476. *νύμφας ἀκροθινιάζεσθαι* significat *τὰς καλλίστας ἐκπροκρίνειν νύμφας*. Cfr. Phoen. 202 *Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν ἀκροθίνια Λοξίᾳ* et 214 *πόλεος ἐκπροκριθεῖσ' ἐμᾶς καλλιστεύματα Λοξίᾳ*.

V. 478. Ab eadem re similitudinem petiit Med. 770 *ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων*, ubi v. ann. Meleager Ep. XLIV [Anth. Pal. XII 159] *ἐν σοὶ τἀμά, Μυΐσκε, βίου πρυμνήσι' ἀνῆπται*. Iulianus Caes. p. 54 *πεῖσμα καὶ ὅρμον ζῶντι σεαυτῷ παρασκευάζων*. Heliod. Aeth. VII p. 351 *πᾶν (τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου) πεῖσμα διέρρηκται, πᾶσα ἐλπίδος ἄγκυρα παντοίως ἀνέσπασται*.

V. 480. *μεταβαλοῦσα* non accipio 'mutata forma', sed iungo: *ἡ τύχη μεταβαλοῦσα νύμφας ἀντέδωκε*, ut *νύμφας* et e *μεταβαλοῦσα* et ex *ἀντέδωκε* pendeat. MATTH. Illud verius videtur.

V. 481. *Κῆρας*] Male interpres: 'Parcas'. Distinguit a Parcis Hesiodus Theog. 217 et Parcarum quidem officium v. 218 sq. describit, *Κηρῶν* vero v. 220 seqq. MUSGR. Conf. Nitzsch. ad Hom. Odyss. Tom. I p. 177 seq.

V. 482. *λουτρά*] Harpocration T. I p. 115 Lips. *ἔθος ἦν τοῖς γαμοῦσι λουτρὰ μεταπέμπεσθαι ἑαυτοῖς κατὰ τὴν τοῦ γάμου ἡμέραν· ἔπεμπον δὲ ἐπὶ ταῦτα τὸν ἐγγυτάτω γένους παῖδα ἄρρενα, καὶ οὗτοι ἐλουτροφόρουν*.

πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾷ γάμους ὅδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερὸν, κῆδος πικρόν.
ὤμοι, τίν' ὑμῶν πρῶτον ἢ τίν' ὕστατον
πρὸς στέρνα θῶμαι; τῷ προσαρμόσω στόμα;
τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξουθόπτερος
μέλισσα συνενέγκοιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους,
εἰς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ' ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ.
ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγος εἰσακούεται
θνητῶν παρ' Ἅιδῃ, σοὶ τάδ', Ἡράκλεις, λέγω,
θνήσκει πατὴρ σὸς καὶ τέκν', ὄλλυμαι δ' ἐγώ,
ἣ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκλῃζόμην βροτοῖς.
ἄρηξον, ἐλθέ, καὶ σκιὰ φάνηθί μοι·
ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν ἂν γένοιο σύ·
κακοὶ γὰρ ἐς σέ γ', οἳ τέκνα κτείνουσι σά.

ἔθος δὲ ἦν καὶ τοῖς ἀγάμοις ἀποθανοῦσι λουτροφορεῖν καὶ ἐπὶ τὸ μνῆμα ἐφίστασθαι. Vide ad eum locum Valesium T. II p. 347 sq. Photium Lex. p. 231, 17. Hesych. T. II p. 498. Schol. Eurip. Phoen. 348. Cfr. Boettiger Aldobrand. Hochzeit p. 83 sqq. — Probabiliter coniecit Bothius ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρὰ δυστήνοις (Fixius δυστήνῳ) φέρειν.

V. 484. κῆδος] i. e. κηδεστήν. Med. 1341 γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί. — Ἅιδην νομίζων πενθερόν: 'Orco utens socero'. Conon. Narrat. 44 ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε, qui captivam pro uxore habuit. BOTHIVS.

V. 487. πῶς ἄν] Vide de hac optandi significatione ad Alc. 213. — ξουθόπτερος sollemne apis epitheton. v. Blomf. gloss. ad Aesch. Agam. 1111. — ἐκ πάντων, scil. ὑμῶν. Inepte Bothius subaudit γόων.

V. 491. θνητῶν parum accommodatum. Exspectaveris ζώντων, quod coniecit Nauckius (φθόγγος ζώντων) vel κάτω παρ' Ἅιδῃ vel φθιτοῖς παρ' Ἅιδῃ (φθιτοῖς εἰσακούεται). Quod Elmsleius coniecit φθιτῶν, id coniungi poterat cum illis quae ante Nauckium legebantur εἴ τις φθόγγον εἰσακούσεται, non cum his: εἴ τις φθόγγος εἰσακούεται, quibuscum coniunxit Gu. Dindorfius.

V. 494. καὶ σκιά] sis licet umbra, prodi in conspectum meum: satis enim erit, etiamsi nihil aliud nisi veneris.

V. 495. Verba corrupta. Barnesius coniecit ἱκανὸς, Reiskius ἄλκαρ γάρ. Fortasse scribendum ἅλις γὰρ ἐλθὼν κὦναρ ἂν γένοιο σύ. Cfr. Soph. fr. 62 τὰ πολλὰ τῶν δεινῶν, ὄναρ πνεύσαντα νυκτός, ἡμέρας μαλάσσεται.

V. 496. ἐς σέ γ'] Sive interpretamur 'tecum comparati' sive 'ad pugnam tecum ineundam', utroque sensu usitatius erat πρός σε. Alcm. fr. 96 ἀλλ' οὐδὲν ηὑγένεια πρὸς τὰ χρήματα. Plato Protag. p. 328 C ἐπεὶ καὶ οἱ Πολυκλείτου υἱεῖς — οὐδὲν πρὸς τὸν πατέρα εἰσί. Huius generis multa congessit Iensius ad Luc. Tim. § 15. T. I p. 368 Bip. Itaque Piersonus et Hartungus scribi iusserunt

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι·
ἐγὼ δέ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικών,
αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοισίδ' ὠφελεῖν
μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις.
καίτοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην πονῶ·
θανεῖν γάρ, ὡς ἔοικ', ἀναγκαίως ἔχει.
ἀλλ', ὦ γέροντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου·
τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,
ἐξ ἡμέρας ἐς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
σῴζειν, τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας ἀφείλετο.

κακοὶ γάρ (*εἰσί γ'*) **εἰσιν** atque sic emendatum versum haud satis causae est cur de Nauckii sententia expellamus.

V. 497. **τὰ νέρθεν**] **τὰ πρὸς τὸν θάνατον.** Dionys. Antiq. Rom. XI 17 **τὰ πρὸς τὸν πόλεμον εὐτρεπῆ ποιήσασθαι.** Similiter locutus est infra v. 969. Iph. T. 245. El. 689. Conf. Hemsterh. ad Lucian. T. II p. 382 Bip.

V. 499. Verbi *ὠφελεῖν* dativo iuncti exempla vide in annot. ad Heracl. 330. Verum valde dubito an poeta scripserit **τοῖσδ' ἐκωφελεῖν** pariter atque Androm. 677 *τοῖς γ' ἐμοῖς ἐπωφελεῖν*, ubi Stobaeus habet *τοῖς ἐμοῖς ἔμ' ὠφελεῖν*. Ceterum haec cohaerent: *ἐγὼ δέ σ', ὦ Ζεῦ,* **αὐδῶ ἀμύνειν**, ut Aesch. Sept. 1042 **αὐδῶ πάλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.** Conf. ann. ad Androm. 297.

V. 504. **τοῦτον**] scil. **τὸν μικρὸν βίον.** Suppl. 953 *σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρὴ Ὡς ῥᾷστα καὶ μὴ σὺν πόνοις διεκπερᾶν.* Menander p. 148 **Μικρόν τι τὸ βίου, καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον.** — *Ὅπως* si cum **διαπεράσετε** coniungendum et non ex Hartungi coniectura **διαπεράσατε** scribendum videtur, vicaria imperativi constructio est. Lucianus de Gymn. § 17 *καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις προσέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σέ*, ubi Schol. *ἐλλιπὴς ἡ φράσις τοῦ συμπερικλείοντος προστακτικοῦ ῥήματος καὶ συνήθης Ἀθηναίοις· οἷον ὡς ἐπὶ τούτου· ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερῶς ἀκούσῃ· προσυπακούεται γὰρ τὸ μέμνησο.* Sic Eurip. Bacch. 367 *Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις.* Plura congessit Valckenarius ad Theocrit. I 112.

V. 505. *ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα*] 'In diem vivere' eos iubet, 'nec quid cras sit futurum, quaerere'. Antiop. fr. 196 *τί δῆτ' ἐν ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες Οὐ ζῶμεν ὡς ἥδιστα μὴ λυπούμενοι;* Aesch. Pers. 840 *χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ καθ' ἡμέραν, ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.* Soph. fr. 533 *ζῷοι τις ἀνθρώπων τὸ κατ' ἦμαρ ὅπως ἥδιστα πορσύνων.* Est autem *ἐξ ἡμέρας* 'a luce cuiusque diei' ut Soph. El. 780 *ὥστ' οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ' ἐξ ἡμέρας ἐμὲ στεγάζειν.*

V. 507. *τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας ἀφείλετο*] 'suis rebus operam dans (spem quamque) adimit' i. e. praesentia certa, futura incerta sunt. De aoristo

ὁρᾶτέ μ', ὥσπερ ἡ περίβλεπτος βροτοῖς,
ὀνομαστὰ πράσσων, καὶ διέπταθ' ἡ τύχη
ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ.
ὁ δ' ὄλβος ὁ μέγας ἥ τε δόξ' οὐκ οἶδ' ὅτῳ
βέβαιός ἐστι· χαίρετ'· ἄνδρα γὰρ φίλον
πανύστατον νῦν, ἥλικες, δεδόρκατε.

ΜΕ. ἔα·
ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ'; ἢ τί φῶ;

ΑΜ. οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει.

ΜΕ. ὅδ' ἐστίν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρᾶν;

cfr. Hom. Il. 17, 177 Ζεὺς καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην ῥηιδίως, Krueger. I § 53, 10, 2, de verbis ὀνομαστὰ πράσσων conferenda annotatio ad Heracl. 438.

V. 510. Locutionem διέπταθ' . . πρὸς αἰθέρα Euripides in deliciis habet, cfr. Med. 440 αἰθερία δ' ἀνέπτα, Iph. T. 843 μὴ πρὸς αἰθέρα ἀμπτάμενος φύγῃ, Androm. 830 ἔρρ' αἰθέριον, 1219, Hec. 334, Or. 1376, Ion. 797, huius fabulae v. 69, 653. Hanc ob rem lepide in monodia Euripidea ab Aristophane conficta Ran. 1352 verba ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα in risum detorquentur. — Vocabuli πτερὸν 'avem' significantis Musgravius ex Anthologia Graeca haec attulit exempla: Apollonidae Epigr. XXII 5 [Anth. Pal. IX 280] κίτται μιμηλὸν βιότου πτερόν. Paulli Silent. ep. LXVI 2 [Anth. Pal. IX 764] οὐ πτερὸν ἀγρεύω. Iuliani Aeg. ep. IX 2 [Anth. Pal. VI 12] σοὶ γὰρ ἀπὸ πτερύγων ταῦτα φέρει. Adde Soph. Oed. Col. 97. Ceterum eadem comparatione utitur in Hipp. 828 et Sophocles Oed. T. 175. Hartungus coniecit πτεροῖς.

V. 514. τἀμὰ φίλτατα] maritum. Vide ann. ad Med. 16.

V. 515. ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει] Confert Bothius Hel. 588 αὐτὸς γάρ σὲ κἄμ' ἔχει λόγος. Ion. 1109 τίς προθυμία ποδῶν ἔχει σε; Oblitus est Iph. Aul. 837 ἀφασία μ' ἔχει, γύναι. Conf. Zeun. ad Vig. p. 253.

V. 516. γῆς νέρθεν] Facile patior abesse ὄντα: id enim fere in talibus addendum putant. Soph. El. 899 ὡς δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἐδερκόμην τόπον. Hom. Il. ε 702 ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα. De particulis εἰ μή γε dictum ad Alcest. 493.

V. 518. τί φημί;] In Soph. Trach. 865 et Oed. T. 1471, ubi eadem verba leguntur, Hermannus scripsit τὶ φημί; neque ego nunc quaeram, recte id an secus fecerit. Illud facile, ut opinor, obtinebo, nihil hoc loco neque in his ipsis verbis neque in iis, quae sequuntur, esse novandum, ubi pluribus rem quae agitur explicavero. Simillimus omnino Sophoclis locus in Oed. Col. 310, ubi plane ad vivum expressa est imago animi fluctuantis, cum nec diffidere iis, quae oculis cernebantur, nec credere promptum esset. Ac quod his verbis se facere dicit apud Sophoclem Antigona, καὶ

οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδός, γέρον.
δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων,
ἴτ' ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπεὶ Διὸς
σωτῆρος ὑμῖν οὐδέν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ χαῖρε, μέλαθρον πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς,
ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὁρῶ πρὸ δωμάτων
στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα
ὄχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
πατέρα τε δακρύοντα συμφορὰς τίνας;
φέρ' ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθείς,
τί καινὸν ἦλθε τοῖσδε δώμασιν χρέος.

φημὶ κἀπόφημι, κοὐκ ἔχω τί φῶ, idem facit Megara apud Euripidem. Quae cum primum conspexit Herculem, quid potuit aliud quam eum ipsum adesse putare, cuius species oculis obversabatur? Sed quid tam vanum est tamque absurdum, quod non videre videatur mens perterrita malis? Quamobrem fortis ac prudens mulier, quae et nuntiatam Herculis mortem meminisset et nuntiantibus credidisset, statim de sua ipsa opinione gaudioque dubia fit et ne vigilans somniet, veretur. Mox has dubitationes abicit et non somnia mentis male sanae, sed ipsum filium se cernere statuit. — 'Verbum κηραίνω apud alios auctores perrarum, valde frequentat Philo Iudaeus. Apud eum semper fere τῷ νοσεῖν aequipollet'. MUSGR. Conf. Hipp. 223. Soph. Trach. 28 ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω κείνου προκηραίνουσα.

V. 519. De usu praepositionis ἀντὶ vide ann. ad Helen. 574. Adde Isocr. Epist. IX 17 οὐκ ἂν ἄλλους ἀνθ' ἡμῶν προκριθῆναι.

V. 520. δεῦρο] i. e. δεῦρο ἴτε. V. Stallb. ad Plat. Lysid. p. 203B.

V. 521. Διὸς σωτῆρος] cuius aram tum insidebant. Vide v. 48.

V. 525. ἔα, τί χρῆμα;] Formula rem inexspectatam mirantis. Aesch. Prom. 298 ἔα, τί χρῆμα; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν Ἥκεις ἐπόπτης; Ag. 1306, Cho. 885. Eurip. Or. 1573 ἔα, τί χρῆμα; λαμπάδων ὁρῶ σέλας. Androm. 896. Hipp. 905. Suppl. 92.

V. 526. στολμοῖσι νεκρῶν, idem quod supra v. 442 φθιμένων ἔνδυτα, quid intellegi debeat, et ex eis quae sequuntur κρᾶτας ἐξεστεμμένα et ex verbis v. 562 τάσδε περιβολὰς κόμης cognoscitur.

V. 530. Cfr. fr. 1000 τί χρέος ἔβα δῶμα;

V. 531. Hercules quidem ex iis viris, e quibus chorus constabat, quaerere volebat, quid domui suae accidisset; cum vero propius accessisset, nec iam quis esset dubitari posset, prior Amphitryo filium alloquitur. — φάος i. q. σωτήρ. Hom. Il. Θ 282 βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι. ρ 615 καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ. Cicero Phil. X 6 *lux et spes salutis*. Conf. Schaefer. ad Soph. El. 1224. — εἰς

ΑΜ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρί,
ἥκεις, ἐσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις;
ΗΡ. τί φής; τίν' ἐς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;
ΜΕ. διολλύμεσθα· σὺ δέ, γέρον, σύγγνωθί μοι,
εἰ πρόσθεν ἥρπασ' ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδε χρῆν·
τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων,
καὶ τἄμ' ἔθνησκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.
ΗΡ. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχει λόγου.
ΜΕ. τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.
ΗΡ. πῶς φής; τί δράσας ἢ δορὸς ποίου τυχών;
ΜΕ. Λύκος σφ' ὁ καινὸς γῆς ἄναξ διώλεσεν.
ΗΡ. ὅπλοις ἀπαντῶν ἢ νοσησάσης χθονός;
ΜΕ. στάσει· τὸ Κάδμου δ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.
ΗΡ. τί δῆτα πρὸς σὲ καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
ΜΕ. κτείνειν ἔμελλε πατέρα κἀμὲ καὶ τέκνα.
ΗΡ. τί φής; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;
ΜΕ. μή ποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισαίατο.
ΗΡ. κόσμος δὲ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;
ΜΕ. θανάτου τάδ' ἤδη περιβόλαι' ἐνήμμεθα.
ΗΡ. καὶ πρὸς βίαν ἐθνήσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ.
ΜΕ. φίλων γ' ἔρημοι, σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.

ἀκμήν, 'opportune'. V. ad Hecub. 1042. Recte autem in fine versus interrogationis signum posuerunt, etsi in similibus locis saepe dubitari a viris doctis video. Quibus ego id facile largior, non eandem per omnia rationem in distinguendis verbis veteres nostrosque homines sequi. Sed quae leguntur in Eurip. Heracl. 941 *ὦ μῖσος, ἥκεις;* et in Soph. Oed. Col. 320 *ὦ τέκνον, ἥκεις;* ab his si Elmsleius et Doederlinus rectius abesse interrogationem censent, haud dubie falluntur. Recte enim ac paene necessario interrogatione utimur, si quid ita praeter exspectationem accidit, ut ne tum quidem, cum est factum, satis credibile videatur: quaecunque autem sic *eveniunt*, ut quasi respondeant exspectationi nostrae, ea recte sine interrogatione proferuntur.

V. 536. *οἰκτρόν*] Soph. Ai. 580 *κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.* Eurip. Med. 928 *γυνὴ δὲ θῆλυ κἀπὶ δακρύοις ἔφυ.*

V. 538. *Ἄπολλον*] Hunc praefatur, ut deum averruncum. Iph. Taur. 1174 *Ἄπολλον, οὐδ' ἐν βαρβάροις ἔτλη τις ἄν (μητροκτονεῖν).* Helen. 1204, ubi vide annot. In rem suam vertit hunc versum Lucianus Tom. VI p. 224 Bip.

V. 543. Dictio 'imperium septem portarum' aliquid miri habet. Nauckius conicit *ἑπτάπυλον ἔχει στόμα* recordatus Soph. Ant. 119.

V. 550. *πρὸς βίαν*] 'per vim'. Vide ad Alc. 44.

V. 551. Particulam *γὲ* addidit

ΗΡ. πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἦδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
ΜΕ. Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.
ΗΡ. τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον ἑστίαν τ' ἐμήν;
ΜΕ. βίᾳ· πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους.
ΗΡ. κοὐκ ἔσχεν αἰδῶ τὸν γέροντ' ἀτιμάσαι;
ΜΕ. αἰδῶ γ'; ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.
ΗΡ. οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;
ΜΕ. φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;
ΗΡ. μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν;
ΜΕ. ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.
ΗΡ. οὐ ῥίψεθ' Ἅιδου τάσδε περιβολὰς κόμης,
καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότου
φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασιν δεδορκότες;
ἐγὼ δέ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός,
πρῶτον μὲν εἶμι καὶ κατασκάψω δόμους
καινῶν τυράννων, κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμὼν
ῥίψω κυνῶν ἕλκημα· Καδμείων δ' ὅσους
κακοὺς ἐφηῦρον εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι,
τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι

Hermannus. Addi debet, cum ad id quod comprobetur explicandum aliud quid adiciatur. Exempla huius particulae omissae v. Curae criticae p. 19.

V. 555. Post βίᾳ distinxi. Primum universe respondet: adiungit deinde de patre atque aliquid fortasse etiam de se ipsa deque liberis suis dictura erat, nisi eam Hercules interpellasset. θεοῦ: dicit Αἰδῶ. Cfr. Phoen. 532.

V. 557. αἰδῶ γε;] i. e. αἰδῶ γε εἰ ἔσχεν ἐρωτᾷς. — τῆσδε τῆς

V. 559. Eandem sententiam in Phoen. 403 posuit his verbis: εὖ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδέν, ἤν τι δυστυχῇς.

V. 560. μάχας Μινυῶν] 'certamina adversus Minyas'. Ut apud Isocratem de antid. 57 τὴν τῶν βαρβάρων στρατείαν. Plutarch. Flamin. 7 τὸν Φιλίππου πόλεμον. — ἀπέπτυσαν, 'contempserunt' atque adeo immemores fuerunt. Vide ad Helen. 75.

V. 561. τὸ δυστυχές] i. e. οἱ δυστυχεῖς. Vide ad v. 585 et Krueg. I § 43, 4, 15.

V. 562. οὐ ῥίψετε pro ῥίψατε, nisi quod illud est hominis efflagitantis vehementius fieri, quod iusserit, moramque impatienter ferentis. Cave autem Musgravio credideris construenti οὐ ῥίψετε κόμης pro ἀπὸ κόμης. Cohaerent enim haec, Ἅιδου περιβολὰς κόμης, qua in constructione aliter dicitur περιβολαὶ κόμης i. e. στέφανοι, aliter Ἅιδου περιβολαί, serta funesta et quasi Orco sacra, quibus redimiri mortui vel morituri solent.

V. 571. τοὺς δὲ] non praegresso τοὺς μὲν dictum illustravimus ad v. 636. — διαφορῶν, populans et quasi extenuans eorum aciem. Habet quidem

νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου,
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
τῷ γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον ἢ δάμαρτι χρὴ
καὶ παισὶ καὶ τεκόντι; χαιρόντων πόνοι·
μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρός,
θνήσκειν ἀμύνοντ'· ἢ τί φήσομεν καλόν,

proprium locum hoc verbum in rebus quae diripiuntur ac vastantur (ut apud Herod. I 88. Plut. Brut. 6. Galb. 4. Isaeum VI 39 ubi v. Schoemann.): sed translatum ad homines cur minus feramus quam *πορθεῖν* et Latina 'vastare, populari, exscindere'? Vide infra ad v. 698. Tacit. Agric. 25. Ann. II 26. Quanquam nihil opus est ad coniecturam confugere, cum ipsum verbum *διαφορεῖν* eadem ratione usurpatum reperiatur in Plutarchi Caes. 27 *οὕτως ὀξέως ἡ τοσαύτη δύναμις ὥσπερ εἴδωλον ἠφάνιστο καὶ διεπεφόρητο, τῶν πλείστων ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων.* Nec minus conveniunt Ciceronis illa pro Deiot. V 15 *quonam ille modo cum regno, cum domo, cum coniuge, cum carissimo filio distractus esset?* Adde Reinhardt. ad Terent. Andr. II 4, 4. Sed non est dissimulandum longe aliter haec interpretari A. Matthiae, cuius sententiam ipsius verbis subscripsi. „*Διαφορῶν*, inquit, non videtur esse 'distrahens, dividens', quemadmodum interpretatur Musgr., sed cum proprie dici posset *διαφορεῖν τοξεύματα εἰς ἐχθρούς*, 'huc illuc conicere sagittas', ut *ὅπλισμα διαφέρων ἐσφενδόνα* Supp. 715, locutionem invertit, *διαφορεῖν ἐχθροὺς τοξεύμασιν*, quo factum est, ut hoc esset 'hostes huc illuc fugientes sagittis petere'." [R. Klotzius proponit interpretationem: 'reliquos vero disiciens (i. e. huc illuc prosternens) alatis sagittis'. Significat vero: 'discerpens, lacerans' idque non ad aciem, sed ad corpora singulorum pertinet. Cfr. Bacch. 1210 *ἄρθρα διεφορήσαμεν*].

V. 577. *εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρός*] scil. *θνήσκουσι* vel potius *ἔθνησκον, ἀποθανεῖσθαι ἔμελλον.*

V. 578. *ἢ τί φήσομεν καλόν*] 'aut quid possum excusare, cur, qui cum hydra et leone Eurysthei missu depugnaverim, idem liberorum meorum caedem inultam sinam?' Formulae vim, quam praescripsi, haud alienum videtur aliquot illustrare exemplis. Orest. 1093 *τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε, — ὃς, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆ, νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;* Suppl. 246 *κἄπειτ' ἐγώ σοι ξύμμαχος γενήσομαι; Τί πρὸς πολίτας τοὺς ἐμοὺς λέγων καλόν;* cui loco simillimus, nisi quod omisit *καλόν*, est infra v. 1381 *εἶτ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις οἴσω; τί φάσκων;* Demosth. c. Aristocr. § 124 *καὶ τί φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλόν, εἰ — τοὺς ἰδίᾳ δυνάμεις ἐπὶ τοῖς πλήθεσι κεκτημένους δορυφοροῦντες φανούμεθα;* Sententia igitur ipsa huius loci satis explanata videtur: constructionem autem verborum facile patet *ἀνακόλουθον* esse atque e duobus loquendi modis conflatam. Concinne dixisset v. 580 *τῶν δ' ἰδίων τέκνων θάνατον μὴ ἐκπονῆσαι*: aut mutasset superiora: *ἢ τί φήσομεν καλόν, εἰ ὕδρᾳ μὲν ἦλθον ἐς μάχην.* Hanc formam secutus est Thucydides

ὕδρᾳ μὲν ἐλθεῖν ἐς μάχην λέοντί τε
Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων
οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθε, λέξομαι.
ΧΟ. δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα
πατέρα τε πρέσβυν τήν τε κοινωνὸν γάμων.
ΑΜ. πρὸς σοῦ μέν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον
τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.
ΗΡ. τί δ' ἐστὶ τῶνδε θᾶσσον, ἢ χρεών, πάτερ;
ΑΜ. πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
δοκοῦντας εἶναι, συμμάχους ἄναξ ἔχει,

I 121 ἢ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ οἱ μὲν ἐκείνων ξύμμαχοι ἐπὶ δουλείᾳ τῇ αὐτῶν φέροντες οὐκ ἀπεροῦσιν, ἡμεῖς δ' ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθροὺς καὶ αὐτοὶ ἅμα σῴζεσθαι οὐκ ἄρα δαπανήσομεν; Etsi haec quoque ἀνακολούθως dici additum ἄρα declarat; quod magis perspicitur e Lysiae orat. XII § 36 οὔκουν δεινὸν εἰ τοὺς μὲν στρατηγοὺς — θανάτῳ ἐζημιώσατε· — τούτους δὲ δὴ — οὐκ ἄρα χρὴ — κολάζεσθαι; Mutavit constructionem et Lucianus Navig. § 15 T. VIII p. 168 Bip. et is quidem propius ad Euripidei loci similitudinem accedens: μὴ γὰρ οἷον σοὶ μὲν εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι μήτε πριαμένῳ μήτε ναυπηγησαμένῳ· ἡμεῖς δὲ οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν;

V. 581. Ἐκπονεῖν θάνατον] explico: in nece avertenda (quae notio est in ἐκ, ut ἐκμοχθεῖν v. 309) labores suscipere. MATTH. Hartungus coni. οὐκ ἐκπονεῖν σωτήρι'; Herwerdenus τῶν δ' ἐμῶν ὕπερ οὐκ ἐκπονεῖν τόδ' ἆθλον;

V. 583. Δίκαια pro δίκαιον bene illustrat Barnesius ex Hecub. 1240. Phoen. 994. Med. 491. Hipp. 371. MUSGR. Adde Iph. A. 1355. Or. 413. Hipp. 269. Soph. Ai. 1126. Trach. 409. 495. 1116. Krueg. I § 44, 4, 2. Ceterum τοὺς τεκόντας proximo tantum τέκνα congruit; hoc enim dicit: aequum esse patrem liberis, filium seni patri, virum uxori auxilio esse.

V. 585. πρὸς σοῦ μέν] 'dignum te quidem est morisque tui'. Cfr. ad Heracl. 682, ad Helen. 950. — τὰ ἐχθρά i. q. τοὺς ἐχθρούς. Suppl. 575 χρηστὰ δ' οὐ κολάζομεν. Troad. 411 τὰ σεμνὰ καὶ δοκήμασιν σοφά. Iph. T. 327 τὸ νῦν ὑπεῖκον. Soph. Phil. 457 κἀποφθίνει τὰ χρηστὰ χὠ δεινὸς κρατεῖ. — De sententia cfr. Med. 809 βαρεῖαν ἐχθροῖς καὶ φίλοισιν εὐμενῆ, Solon. fr. 13, 5 εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν· τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν, Theogn. 869 sqq., Pind. Pyth. II 151 φίλον εἴη φιλεῖν· ποτὶ δ' ἐχθρὸν ἅτ' ἐχθρὸς ἐὼν λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι ἄλλ' ἄλλοτε πατέων ὁδοῖς σκολιαῖς. Post τοῖς φίλοις particula τ' addenda videtur.

V. 587. θᾶσσον ἢ χρεών] Vide ad Helen. 80.

V. 588. ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ] Hoc dixisse satis erat, nec requireremus, si abessent, haec verba: δοκοῦντας εἶναι. Talem pleonasmi speciem notavimus in Helena v. 1050.

οἳ στάσιν ἔθηκαν καὶ διώλεσαν πόλιν
ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας, τὰ δ' ἐν δόμοις
δαπάναισι φροῦδα διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
ὤφθης ἐσελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα,
ἐχθροὺς ἀθροίσας μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.

ΗΡ. μέλει μὲν οὐδέν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις
ἔγνων πόνον τιν' ἐς δόμους πεπτωκότα·
ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.

ΑΜ. καλῶς· προσελθὼν νῦν πρόσειπέ θ' ἑστίαν,
καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
ἥξει γὰρ αὐτὸς σὴν δάμαρτα καὶ τέκνα
ἕλξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων ἄναξ.
μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πόλιν δὲ σὴν
μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.

ΗΡ. δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' εἴσω δόμων.
χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν

V. 591. ἐφ' ἁρπαγαῖσι] in occasionem praedarum, ut loquitur Tacitus Hist. I 80.

V. 596. Locus, in quo avis considens auspici sese contemplandam praebet, vocatur ἕδρα. Vide Aristoph. Av. 276 ibique Schol. Hesychium et Suidam v. ἔξεδρον. Is locus, si boni ominis erat, vocabatur αἴσιος. Sed quae ad auspicia veterum pertinent, affatim collegit Spanhemius ad Callim. Lav. Pall. 123. MUSGR.

V. 599. καλῶς] 'bene narras'. Sic Ion. 417 καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ' ὅσων ἐχρῄζομεν. Or. 1216 καλῶς· σὺ μέν νυν — παρθένου δέχου πόδα. Similiter ὀρθῶς dixit Ion. 1025. Bacch. 838. — 'Morem Deos Penates salutandi illustrat Barnesius ex Aeschyli Agam. 852. Senecae Agam. 687.' MUSGR. Adde Terent. Phorm. II 1, 81 ibique Westerhov. — Pro προσελθὼν fortasse poeta scripsit παρελθών. Cfr. Hipp. 108 παρελθόντες δόμους σίτων μέλεσθε, Hel. 451 ἔσω πάρειμι, Soph. O. R. παρῆλθ' ἔσω θυρῶνος, El. 1337 εἴσω παρέλθετε.

V. 602. ἄναξ] Nominativo casu dictum videtur et cum αὐτὸς iungendum.

V. 605. πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι] 'priusquam hoc bene confeceris'. Sic interpretatur Berglerus ad Arist. Lysistr. 243. Eadem locutione usus est infra v. 938. Andocides de myst. § 140 τὰς γενομένας διαφορὰς πρὸς ἀλλήλους θέσθαι καλῶς. Sed quo minus plures scriptorum veterum auctoritates adscribere necesse habeamus, provisum est diligentia virorum doctissimorum P. Elmsleii ad Med. 896. T. Hemsterhusii ad Lucian. T. III p. 365 Bip. Wyttenbachii ad Plutarchi Moralia p. 129 D (Tom. II p. 139 sq. Lips.). De πρὶν duplicato vide Ruhnkenium ad Hom. h. Cer. 333.

Ἅιδου Κόρης τ' ἔνερθεν οὐκ ἀτιμάσω
θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.
ΑΜ. ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς Ἅιδου, τέκνον;
ΗΡ. καὶ θῆρά γ' ἐς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον.
ΑΜ. μάχῃ κρατήσας ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
ΗΡ. μάχῃ· τὰ μυστῶν δ' ὄργι' ηὐτύχησ' ἰδών.
ΑΜ. ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ;
ΗΡ. Χθονίας νιν ἄλσος Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις.
ΑΜ. οὐδ' οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;
ΗΡ. οὐκ οἶδ'· ἵν' ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.
ΑΜ. χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
ΗΡ. Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' ἐξ Ἅιδου, πάτερ.
ΑΜ. καὶ ποῦ 'στιν; ἦ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον;
ΗΡ. βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών.
ἀλλ' εἶ', ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', ἐς δόμους πατρί.

V. 608. οὐκ ἀτιμάσω — προσειπεῖν] 'non recusabo, quo minus omnium primum deos domesticos salutem.' Fr. 409 Τὴν εὐγένειαν, κἂν ἄμορφος ᾖ γάμος, Τιμῶσι πολλοὶ πρὸς τέκνων χάριν λαβεῖν, ubi τιμῶσι est σπεύδουσι, περὶ πολλοῦ ποιοῦνται. Aeschylus Choeph. 509 τόνδε τιμήσας λόγον vertas licebit: his precibus obsecutus. Similiter in Prometh. 783 μηδ' ἀτιμάσῃς λόγου, 'nec petentibus nobis obsequi gravere.' Suppl. 378. Soph. Oed. Col. 49 πρός νυν θεῶν, ὦ ξεῖνε, μή μ' ἀτιμάσῃς Τοιόνδ' ἀλήτην ὧν σε προστρέπω φράσαι. Oed. Tyr. 788 καί μ' ὁ Φοῖβος, ὧν μὲν ἱκόμην, ἄτιμον ἐξέπεμψεν. Ant. 21.

V. 611. καὶ θῆρά γ'] De vi particularum καὶ — γέ consule annot. ad Hecub. 976.

V. 612. θεᾶς] Proserpinae.

V. 613. Herculem, priusquam ad inferos descenderet, Eleusiniis sacris initiatum esse refert Apollod. II 5, 12. Schol. Hom. Il. Θ 378. Plutarch. Thes. p. 16 A. Tzetzes ad Lycophr. 1328. Schol. Aristoph. Plut. 1014. auctor Axiochi p. 371 D. Sed hoc loco monet Musgravius non Eleusinia mysteria intellegenda esse, sed ea, quae οἱ μεμυημένοι apud inferos celebrare credebantur. V. Schol. Aristoph. Ran. 158. De horum mira post mortem felicitate veterum testimonia exposuit Lobeckius Aglaoph. T. I p. 69 seqq. — ηὐτύχησα, ne quis parum recte interpretetur, significat 'rem bene gessi, vici'.

V. 615. Χθονίας] Cereris, quae hoc nomine colebatur apud Hermionenses. Vide Pausaniam II 35. 4.

V. 617. οὐκ οἶδ', ἵν' ἐλθὼν κτἑ.] 'Nescit Eurystheus, i. e. non renuntiavi ei, quod idcirco facere omisi, ut rerum domesticarum statum antea cognoscerem. Ante ἵνα, ὡς etc. nonnunquam omittuntur, quae facile intellegi possunt, ut Ion. 950 ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν; ἵνα σὺ μηκέτ' ᾖς ἄπαις, quod quaero, ne tu amplius prole careas.' MATTH. Pro εἰδείην Elmsleius (ad Med. 896) sine causa εὖ θείμην scribi vult.

καλλίονές τἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
καὶ νάματ' ὅσσων μηκέτ' ἐξανίετε,
σύ τ', ὦ γύναι, μοι σύλλογον ψυχῆς λάβε
τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων·
οὐ γὰρ πτερωτός, οὐδὲ φευξείω φίλους.
ἆ,
οἶδ' οὐκ ἀφιᾶσ', ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων
τοσῷδε μᾶλλον· ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ;
ἄξω λαβών γε τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν,
ναῦς δ' ὣς ἐφέλξω· καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
θεράπευμα τέκνων. πάντα τἀνθρώπων ἴσα.
φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν
οἵ τ' οὐδὲν ὄντες. χρήμασιν δὲ διάφοροι·
ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.

V. 626. *σύ τ' — παῦσαι*] Haec *διὰ μέσου* esse monuit Elmsleius ad Soph. Oed. Col. 1633 comparans etiam Troad. 1016.

V. 628. *οὐ γὰρ πτερωτός*] scil. *εἰμί*. Sic Cycl. 503 *πλέως μὲν οἴνου*. Heliod. Aethiop. IV p. 189 *ἀλλ', ὦ 'γαθοί, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, δαιτὸς μὲν ἡδίστης οὐκ ἐνδεής, ἀκοῆς δὲ ἔτι τῆς περὶ ὑμῶν ἀμαθής*, perspicua imitatione Hom. Il. ι 225. Vide annot. ad Helen. 1523 et Krueg. I § 62, 1, 5.

V. 629. *οἶδ' οὐκ ἀφιᾶσ'*] Mirum *ἦθος* habet ista quasi narrantis oratio. Similiter Creon apud Sophoclem Antig. 740 *ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ*. Oed. T. 1160 *ἁνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ*. Lucian. Nigr. § 12 *οὗτος ὁ ἀνὴρ οὐ παύσεται τήμερον πρός με πολλῇ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενος*. Conf. Stallbaum. ad Platonis Gorg. p. 90 sq.

V. 630. *ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ;*] 'adeone prope fuistis exitio?' Lucian. Iov. Trag. § 3 Tom. VI p. 225 *ἐν ἐσχάτοις, ὦ Ἥρα, τὰ θεῶν πράγματα καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ἐπὶ ξυροῦ ἕστηκεν*. Adde not. ad Helen. 897. Scite etiam Goethius graecum proverbium adhibuit in Epistolarum ad Zelterum vol. VI p. 128 'Vom Schauspieler will ich gar nicht reden; sie tanzen auf der Rasiermesserschärfe des Augenblicks.' Nec male Fortunae *τὸ ἀκροσφαλὲς* significabant, qui eam *ἐπὶ ξυροῦ ἔστησαν*, teste Dione Chrys. T. II p. 327.

V. 634. *οἵ τ' ἀμείνονες*] 'genere illustri nati', *εὐγενεῖς*. Vide Welcker. ad Theogn. p. XX seqq. *Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες*, 'ignobiles'. Epicharmus Stobaei vol. III p. 170 ed. Mein. *οὐδὲν ὢν* et *δυσγενὴς ὢν τῷ τρόπῳ* quasi idem significantia coniunxit.

V. 636. *ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ*] Plenum erat *οἱ μὲν ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ*. Omissorum vocabulorum *οἱ μὲν* exempla quaedam adscripsimus ad Hecub. 1160, quibus haud alienum videtur pauca adicere. Xenophon Hell. I 2, 14 *οἱ αἰχμάλωτοι Συρακούσιοι — ᾤχοντο ἐς Δεκέλειαν, οἱ δ' ἐς Μέγαρα*. Demosth. Phil. III § 64 *εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ'*

(στροφ. α)

ΧΟ. ἁ νεότας μοι φίλον· ἄχ-
θος δὲ τὸ γῆρας αἰεὶ
βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων
ἐπὶ κρατὶ κεῖται,
βλεφάρων σκοτεινὸν
φάος ἐπικαλύψαν.
μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος
τυραννίδος ὄλβος εἴη,
μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη

οὐδὲν δεῖν ἔφασαν. De Coron. § 121 *καὶ νόμους μεταποιῶν, τῶν δ' ἀφαιρῶν μέρη*, ut Bekkerus ex cod. Σ edidit; ceteri *νόμους τοὺς μὲν μεταποιῶν.* Adv. Aphob. I § 9 *μαχαιροποιοὺς μὲν τριάκοντα δύο ἢ τρεῖς, ἀνὰ πέντε μνᾶς καὶ ἕξ, τοὺς δ' οὐκ ἐλάττονος ἢ τριῶν μνῶν ἀξίους*, ubi item cod. r *τοὺς μὲν ἀνὰ πέντε μνᾶς.*

V. 637—673. Numeri prioris strophae sic fere discribendi videntur:

–́⏑⏑ ⊔ –⏑⏑ ⊔
–́⏑⏑ –⏑ ⊔ –
⏑ ⏑́⏑⏑ ⊔ –⏑⏑ –
⏑⏑ –́⏑ ⊔ –
⏑⏑ –́⏑ ⊔ –
⏑⏑ ⏓́⏑⏑ ⊔ –
–– –́⏑⏑ –⏑ –
⏓ –́⏑⏑ –⏑ ⊔ –
– –́⏓ –⏑⏑ ⊔ –
– –́– –⏑⏑ –
– –́– –⏑⏑ ⊔ –
– –́– –⏑⏑ –
⏑⏑⏑ –́⏑⏑ –⏑ –
–– –́⏑⏑ –⏑ –
–– –́⏑⏑ –⏑ –
–– –́⏑⏑ –⏑ –
–– –́⏑⏑ –⏑ –
–⏓ –́⏑⏑ ⊔ –

V. 637. Rebus ex summa desperatione ad spem laetitiamque conversis, chorus se quoque, cum senio quidem confectus, sed Camenarum etiam nunc compos sit, laudes Herculis celebraturum profitetur. — *Ἁ νεότας μοι φίλον* dixit pervulgata constructione, ut infra v. 1292 *αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν.* 1243 *αὔθαδες ὁ θεός.* Phoen. 355. 374. Or. 1552. Vide annot. crit. ad Helen. 944. Proxima respexit Cicero de Senectute cap. 2 *quae plerisque senibus sic odiosa est, ut onus se Aetna gravius dicant sustinere.* Cfr. etiam Mimnerm. fr. 5 p. 410[3] Bgk. *τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται.*

V. 641. *βλεφάρων σκοτεινὸν φάος ἐπικάλυψαν*] dictum ea ratione, qua utuntur poetae maxime, effectum occupantes. Sic in Alcest. 385 *καὶ μὲν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται*, ubi vid. annot. Soph. Trach. 914 *κἀγὼ λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη φρούρουν.* Eur. Suppl. 978 *δάκρυσι νοτερὸν ἀεὶ πέπλων πρὸς στέρνῳ πτύχα τέγξω.* Adde quae notavimus ad Heracl. 323 et 574.

V. 643. *μή μοι — ὄλβος εἴη*] Ne quis ὄλβον requirat, operae pretium est conferre Hipp. 867 *ἐμοὶ μὲν οὖν ἄβιοτος βίου τύχα πρὸς τὸ κρανθὲν εἴη τυχεῖν*, quaeque generis eiusdem collegit Dobraeus ad Aristoph. Plut. 48. Ad sententiam quod attinet, comparare licet Isocrat. ad Nicocl. § 5 *πάλιν ὁπωσοῦν ζῆν ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον ἢ μετὰ τοιούτων συμφορῶν ἁπάσης τῆς Ἀσίας βασιλεύειν.*

τᾶς ἥβας ἀντιλαβεῖν.
ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.
τὸ δὲ λυγρὸν φόνιόν τε γῆ-
ρας μισῶ· κατὰ κυμάτων δ'
ἔρροι, μηδέ ποτ' ὤφελεν
θνατῶν δώματα καὶ πόλεις
ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' αἰ-
εὶ πτεροῖσι φορείσθω.

(ἀντ. α)

εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις
καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,
δίδυμον ἂν ἥβαν ἔφερον
φανερὸν χαρακτῆρ'
ἀρετᾶς, ὅσοισιν
μέτα, κατθανόντες τ'
εἰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους,

V. 649. φόνιον] ob propinquitatem mortis. Vide Ciceronem de Senect. cap. 19. Fortasse tamen poeta aliud quid scripsit ut φοβερόν ('timida senectus'). Nauckius coniecit στονόεν, Heimsoethius στυγερόν. — Proximis similia habes apud Soph. Aiac. 1193 ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι μέγαν ἢ τὸν πολύκοινον Ἅιδαν κεῖνος ἀνήρ. Hom. Il. ζ 345 ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ, Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα Εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, quem locum respexit Plutarchus T. VII p. 235 Hutt. Horatius Carm. I 26, 1 *tristitiam et metus Tradam protervis in mare Creticum Portare ventis.*

V. 654. Hartungus scripsit φέρεσθαι.

V. 655. Sensus est: si idem diis quod hominibus rectum videretur, duplex iuventa contingeret iis, qui virtute praestant. Nihil igitur causae erat, cur A. Matthiae comma post σοφία transferendum iudicaret. Similem prudentiam venditat Palaestrio Plautinus Mil. glor. III 1, 130 sqq. *aequom fuit Deos paravisse, uno exemplo ne omnes vitam viverent... Qui lepide ingeniatus esset, vitam ei longinquam darent, Qui improbi essent et scelesti, is adimerent animam cito etc.*

V. 658. χαρακτῆρα] i. e. γνώρισμα. Vide ad Hec. 379. — ὅσοισιν μέτα, i. e. ὅσοις μέτεστιν αὐτῆς.

V. 662. διαύλους] Eam praerogativam quoniam negavit hominibus rex ille ἀμείλιχος, loca infera Euripides vocavit ἀδίαυλον ἕδραν, teste grammatico in Bekk. Anecd. I p. 343 (fr. 860). Conf. intpp. ad Hesych. Tom. I p. 973. nostram annot. ad Hecub. 29. Blomfield. gloss. ad Aesch. Pers. 694.

ἁ δυσγένεια δ' ἁπλᾶν ἂν
εἶχε ζωᾶς βιοτάν,
καὶ τῷδ' ἦν τούς τε κακοὺς ἂν
γνῶναι καὶ τοὺς ἀγαθούς,
ἴσον ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄ-
στρων ναύταις ἀριθμὸς πέλει.
νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος ἐκ θεῶν
χρηστοῖς οὐδὲ κακοῖς σαφής,
ἀλλ' εἰλισσόμενός τις αἰ-
ὼν πλοῦτον μόνον αὔξει.

(στρ. β)

οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας
Μούσαις συγκαταμιγνύς,

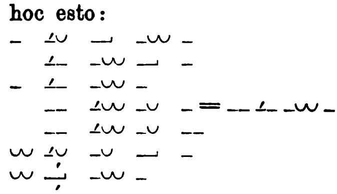
V. 663. *ἁ δυσγένεια*] i. e. *οἱ δυσγενεῖς*, ut infra v. 810. Iph. Aul. 446. Similiter *συγγένεια* Phoen. 291. Or. 1233. *παιδουργία* i. q. *γυνὴ παιδουργὸς* Soph. Oed. T. 1248 ubi vide Musgrav. *πανουργία* Aesch. Sept. 603 ibiq. Blomf. *ἀρετὴ* Dionys. A. R. VII 32. *ἄνοια* Plato Gorg. p. 464 D conf. Ast. ad Platonis Legg. p. 158 seq. — *ζωᾶς βιοτὰν* non magis debet esse offensioni, quam quae exposuimus ad Alc. 925. Alio modo ista coniunxit Damagetus epigr. III 3 [Anth. Pal. Tom. II 652. 95] *ἔρχονται δ' ἐς ἀγῶνα καταντίον ὄμμα βαλόντες Λοξὸν ὑπὲρ ζωᾶς καὶ βιοτᾶς σφετέρας.*

V. 667. *ἴσον ἅτ'*] ut *ἴσον ὥσπερ* vel *ὡς* Soph. El. 532. Ion. 1363. (cfr. Schaef. App. ad Demosth. T. I p. 809.) *ὅμοιον ὥστε* Soph. Antig. 587. Eurip. Or. 697. — 'Comparatio astrorum eo spectat, quod similiter ex astris nautae, rectumne cursum teneant necne, intellegunt.' MATTH. Conf. Soph. Oed. T. 795. Wesseling. ad Diod. Sic. vol. IV p. 224 Dind. Toup. Opusc. Crit. Tom. I p. 573 seq. Parum definite videtur dici *ἀριθμός*. Fortasse poeta scripsit *ναύταισι ῥυθμός.*

V. 669. *νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος*] 'nullum a diis datum est signum, nulla regula, qua boni a malis dignoscantur.' BRODAEUS. Conf. El. 367 *οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν.*

V. 671 seq. Sensus: 'homines sine discrimine et pravi et probi divitias sibi acquirunt.' MATTH. *πλοῦτον μόνον* i. e. divitias tantum, non alterius vitae spatium.

V. 673—700. Metrorum schema hoc esto:

V. 674. Sensus est: non desinam Gratias et Musas (i. e. literas et artes) colere, quarum societas suavissima est. De accusativo *ἀδίσταν συζυγίαν* vide annot. ad v. 323.

ἀδίσταν συζυγίαν.
μὴ ζῴην μετ' ἀμουσίας,
αἰεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἴην.
ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς
κελαδεῖ Μναμοσύναν·
ἔτι τὰν Ἡρακλέους
καλλίνικον ἀείδω
παρά τε Βρόμιον οἰνοδόταν,
παρά τε χέλυος ἑπτατόνου
μολπὰν καὶ Λίβυν αὐλόν·
οὔπω καταπαύσομεν
Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.

(*ἀντ. β*)

παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
ὑμνοῦσ' ἀμφὶ πυρὰς τὸν
Λατοῦς εὔπαιδα γόνον

V. 678. Inter sententias *ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς κελαδεῖ Μν.* et *ἔτι τὰν . . ἀείδω* ratio intercedit haec: 'ut etiam senex vates incitari solet ad cantum, ita etiam senex ego Herculem cantu celebro'. Dicit igitur, se quidem senem esse, sed senectute non auferri Musarum cultum. Cfr. Aesch. Agam. 104 *κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν ἐκτελέων· ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνείει πειθὼ μολπᾶν ἀλκᾷ σύμφυτος αἰών.* Ceterum audimus poetam de se ipso loquentem atque haec disserentem, senectutem in summis molestiis non carere deliciis, sed suam habere voluptatem in studiis literarum et artium.

V. 680. *τὰν Ἡρακλέους καλλίνικον*] scil. *ᾠδάν*. Vide ad v. 180 et Med. 45.

V. 682. *παρά τε Βρόμιον*] id est, quod vulgo dicunt *παρ' οἶνον*, Eur. fr. 643 *παρὰ κρατῆρα καὶ θοίνην*. Vide Valcken. Epist. ad Roev. p. LX. ad Callim. eleg. fr. p. 15.

V. 683. *ἑπτατόνου*] De hoc epitheto vide ad Alc. 446. *Λίβυν αὐλὸν* dicit tibias e loto factas. Vide ad Helen. 170 p. 30.

V. 685. *οὔπω* refertur ad id quod praecedit *ἔτι . . ἀείδω*: 'nondum ita confecti sumus senectute, ut choreas Musarum deseramus'. — Verbi *χορεύειν* similis usus occurrit infra v. 871 et 879.

V. 688. Sententiarum *παιᾶνα μὲν Δηλιάδες ὑμνοῦσι . ., παιᾶνας δὲ . . κελαδήσω* similis ratio est atque supra v. 678 sqq. *πυρά* idem fere quod *ἑστία* significat, focum, aram, etiam Tro. 484 *κατασφαγέντ' ἐφ' ἑρκείῳ πυρᾷ*, Ion. 1258 *ἷζε νυν πυρᾶς ἔπι*, Iph. T. 26 *ὑπὲρ πυρᾶς μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει.* Debetur vero *ἀμφὶ πυράς* — codex enim habet *ἀμφὶ πύλας* — coniecturae Musgravi non ita certae, ut quod Reiskius eleganter invenit *ἀμφίπολοι* recepitque Hermannus coll. hymn. Apoll. 157 *κοῦραι Δηλιάδες, Ἑκατηβελέταο θεράπναι*, praetermitti debeat.

V. 689. Cfr. Iph. T. 1234 *εὔπαις ὁ Λατοῦς γόνος.*

εἱλίσσουσαι καλλίχορον·
παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις
κύκνος ὣς γέρων ἀοιδὸς
πολιᾶν ἐκ γενύων
κελαδήσω· τὸ γὰρ εὖ
τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει,

V. 690. εἱλίσσουσαι καλλίχορον eadem ratione dici videtur qua supra v. 180 τὸν καλλίνικον ἐκώμασε i. e. εἱλίσσουσαι καλλίχορον ἑλιγμόν. Hermannus mavult καλλίχοροι, lubrico emendandi genere. Verbi ἑλίσσειν eundem usum habemus in Iph. Aul. 1480 ἑλίσσετ' ἀμφὶ ναὸν, ἀμφὶ βωμὸν Ἄρτεμιν. Utroque loco est idem quod χορεύειν, 'choreis celebrare', apud Soph. Antig. 1152 ubi v. Brunck. Ad constructionem quod attinet, conf. Soph. Trach. 210 ὁμοῦ δὲ παιᾶνα, παιᾶνα ἀνάγετ', ὦ παρθένοι, βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον Ἄρτεμιν. Krueg. II § 46, 11, 2.

V. 695. τὸ γὰρ εὖ τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει] Euripidea locutione μεταφράζειν possis: καλαὶ γὰρ ἀφορμαὶ τοῖς ὕμνοις ὑπάρχουσιν, in quibus additus voci ὕμνοις articulus non maiorem habet causam offensionis quam supra v. 236 ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν ἀγαθοὶ θνητῶν ἔχουσι; Hoc enim dicit: 'habent speciosum titulum decoramque praescriptionem isti', quos spe votisque praecipio, 'hymni. Iovis enim illa proles est: generosi autem ortus claritudinem vincens virtutibus, hanc mortalibus vitae tranquillitatem peperit, deleto terrore ferarum.' τὸ εὖ dictum, ut τὸ καλῶς apud Menandrum fr. inc. CVII p. 229 οὐδέποθ' ἑταίρα τοῦ καλῶς πεφρόντικεν, ubi v. Meinekium. Adde Isocratem Archid. § 91 ἂν μὴ προσῇ τὸ καλῶς τῷ σώζεσθαι, τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἱρετέον ἐστί. Dionys. Halic. de Isaeo § 18 καὶ ὁ μὲν (δοκεῖ) στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως, ὁ δὲ τοῦ δεινῶς. Plutarch. de Herodoti malign. c. 7 T. XII p. 289 Hutt. [T. II p. 856 B.] δῆλον γὰρ, ὅτι τῶν πράξεων ἐλαττοῦσι τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος οἱ τὸ γενναίως καὶ φιλοπόνως καὶ κατ' ἀρετὴν καὶ δι' αὐτῶν ἀφαιροῦντες. Idem vit. Timol. c. 36 ἡ Τιμολέοντος (στρατηγία) ... μετὰ τοῦ καλοῦ πολὺ τὸ ῥᾳδίως ἔχουσα. — Verbum ὑπάρχει A. Matthiae vertit 'pro fundamento subest', credo ut apud Lucian. de Conscrib. Hist. § 51 ἡ μὲν (ὕλη) ὑπῆρχε καὶ προϋποβέβλητο. Mihi, nisi quod nullum ita simile alterius verbum reperitur, ut si commutaris, nec additum quidquam nec demptum videatur, satis est intellegi πρόσεστι. Conf. Plat. Menex. p. 237 B τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἡ τῶν προγόνων γένεσις οὐκ ἔπηλυς οὖσα. Andoc. de redit. § 26 ὥστ' ἔμοιγε καὶ διὰ τὰ τῶν προγόνων ἔργα εἰκότως ὑπάρχει δημοτικῷ εἶναι. Antiphon. περὶ τοῦ χορ. § 2 ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς (τοῖς νόμοις scil.) ἀρχαιοτάτοις εἶναι. Hermannus in praefatione ad Iphig. Aulid. p. XVIII σοῖς ὕμνοισιν ἐπανθεῖ coniecit postrema illa: Διὸς ὁ παῖς κτέ. ipsa hymnorum verba esse censens. Satis utrumque speciose. Conf. Dionys. Halic. de Lysia c. 12 οὐκ ἐπανθούσης τῇ λέξει τῆς Λυσιακῆς χάριτος. de comp. verb. c. 19 τῷ Ἰσοκράτει πολλαὶ χάριτες ἐπήνθουν. Lucian. Tom. VIII p. 85 καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. Vel sic tamen non persuadet; videtur-

Διὸς ὁ παῖς· τὶ δ' εὐγενίας
κλέος ὑπερβαλὼν ἀρεταῖς
μοχθήσας τὸν ἄκυμον
θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
πέρσας δείματα θηρῶν.

ΛΥΚΟΣ.

ἐς καιρὸν οἴκων, Ἀμφιτρύων, ἔξω περᾷς·
χρόνος γὰρ ἤδη δαρός, ἐξ ὅτου πέπλοις
κοσμεῖσθε σῶμα καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
ἀλλ' εἶα, παῖδας καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων,
ἐφ' οἷς ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.
ΑΜ. ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·

que mihi non posse recte reprehendi librorum scriptura, si post *ὑπάρχει* distinxeris, sicut feci.

V. 698. *τὸν ἄκυμον θ. β.*] 'Articulus sic intellegendus est, ut significet hanc vitam, quam nunc degunt, vacuam turbis.' HERM. Rectissime; nec sane intellego, cur A. Matthiae *τὸν βίον ἄκυμον ἔθηκε* rectius dici putet. Cfr. 402. 590. Med. 915. Or. 1641. De usu verbi *πέρσας* de personis dicti adeundus Lobeck. ad Soph. Ai. 1198 et Hermannus ad Eurip. Helen. 1343.

V. 701. *ἐς καιρόν*] 'opportune'. Hecub. 666 *ἐς δὲ καιρὸν σοῖσι φαίνεται λόγοις*. Cfr. Krueger. ad Xenoph. Anab. IV 7, 3. Similiter *εἰς δέον, εἰς καλόν*, infra 728. Soph. Oed. T. 78. Plat. Menon. p. 89 E. Lobeck. ad Ai. 34.

V. 703. *σῶμα*] Sic Orest. 762 *σῶμα πυργηρούμεθα*. Vide ad v. 119. *Κοσμεῖσθε* autem dixit, non Amphitryonem modo, sed Megaram quoque liberosque Herculis spectans; de quo genere constructionis dictum est ann. ad Alc. 642.

V. 705. Demosth. de Coron. § 68 *τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους ἐθελοντὰς παραχωρῆσαι Φιλίππῳ*. Dio. Cass. Lib. XXXVIII 39 *πειθώμεθα τῇ τύχῃ, μηδὲ ἑκοῦσαν αὐτὴν καὶ αὐτεπάγγελτον τοῖς τε πατράσιν ἡμῶν ὑπάρξασαν καὶ ἡμῖν παραμένουσαν ἀπωσώμεθα*.

V. 706. *διώκεις μ'*] urges me atque instas; ut in illa Germanici querela apud Tacitum Ann. II 70 *lenta videri veneficia: festinare et urgere ut provinciam, ut legiones solus habeat.* — *ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς*, 'cum filio meo sim orbatus'. Conf. Ion. 228 *ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν*. Iphig. Taur. 680 *ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι Ῥάψαι μόρον σοι*. Rhes. 649 *καὶ νῦν ἐπ' εὐτυχοῦντι Τρωϊκῷ στρατῷ ἥκω*. Soph. Antig. 556 *ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις* (scil. *ζῆν εἱλόμην*). Herodot. I 170 *αὕτη μὲν Βίαντος τοῦ Πριηνέος γνώμη ἐπὶ διεφθαρμένοισι Ἴωσι γενομένη*. VIII 102 *ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατηκουσι πρήγμασι δοκέει μοι αὐτὸν μέν σε ἀπελαύνειν ὀπίσω*. Demosth. Phil. I § 51.

V. 708. *Σπουδὴν ἔχειν* est pro uno vocabulo *σπουδάζειν*: hinc recte dicitur *σπουδὴν ἔχειν*

ἃ χρῆν σε μετρίως, κεἰ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστιθεῖς ἡμῖν θανεῖν,
στέργειν ἀνάγκη, δραστέον θ' ἃ σοι δοκεῖ.
ΛΥΚ. ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;
ΑΜ. δοκῶ μὲν αὐτήν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι,
ΛΥΚ. τί χρῆμα; δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;
ΑΜ. ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις.
ΛΥΚ. ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῷσαι βίον.
ΑΜ. καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.
ΛΥΚ. ὃ δ' οὐ πάρεστιν, οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.
ΑΜ. οὔκ, εἴ γε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.
ΛΥΚ. χώρει πρὸς αὐτὴν καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων.
ΑΜ. μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου, δράσας τόδε.
ΛΥΚ. ἡμεῖς, ἐπειδὴ σοὶ τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
σὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
ὡς ἂν σχολὴν λεύσσωμεν ἄσμενοι πόνων.
ΑΜ. σὺ δ' οὖν ἴθ'· ἔρχει δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως

τι pro τινός. Sic in Phoen. 1549 ἃ πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν αἰὲν ἐμόχθει, i. q. θεραπεύουσα ἐμόχθει vel ἐθεράπευεν. Orest. 860 πάλαι τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις. 1069 ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω i. q. μέμφομαι. Soph. Oed. Col. 583 τὰ δ' ἐν μέσῳ Ἢ λῆστιν ἴσχεις ἢ δι' οὐδενὸς ποιεῖ. Plura vide apud Krueg. II § 46, 18, 2.

V. 710. De forma Attica τιθεῖς cfr. Cobet. Var. Lect. p. 221 et quae A. d. Bamberg. in Annal. Berol. vol. XXVIII p. 28 exposuit. Ut hoc loco cod. habet τιθείς, ita Soph. Oed. R. 628, Phil. 922 optimus liber Laur. ξυνίεις, τιθείς exhibet.

V. 713. δοκῶ μὲν] Huius formulae usum explicatum dedimus ad Helen. 917. — ὡς θύραθεν εἰκάσαι, 'quantum licet foris suspicari'. Exempla huius formulae collegerunt intpp. Vigeri p. 744. Krueg. I § 55, 1, 3.

V. 714. Recte, ut mihi videtur, interrogationis notam post τί χρῆμα posuit Hermannus. Prius enim quaeri decebat, quid suspicaretur Amphitryo, quam quod suspicionis suae argumentum haberet. Conf. Electr. 751 φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν; Iphig. Taur. 808 τί φῄς; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον;

V. 716. ἱκετεύουσαν] De more inceptam constructionem continuavit, quamvis ad aliam personam oratio esset traducta. Sic Orest. 795 Ἕρπε νῦν οἴαξ ποδός μοι. Pyl. φίλα γ' ἔχων κηδεύματα. Iph. Aul. 720 κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους ἐς ὕστερον; Ag. θύσας γε θύμαθ' ἁμὲ χρὴ θῦσαι θεοῖς. Plato de Rep. I p. 334 E. al. Vide Krueg. I § 56, 8, 7.

V. 722. ἐπειδὴ σοὶ τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον] 'quoniam tibi hoc religioni est'. Vide Valcken. ad Ammon. p. 76 seq., ad Herodot. II 175.

V. 726. σὺ δ' οὖν ἴθι] 'tu vero proficiscere'. Similiter in

ἄλλῳ μελήσει. προσδόκα δὲ δρῶν κακῶς
κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, ἐς καλὸν
στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων κεκλήσεται
ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν,
ὁ παγκάκιστος. εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
πίπτοντ'· ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
ἐχθρὸς τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.

Androm. 258 σὺ δ' οὖν κάταιθε. Rhes. 868 σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ. Soph. Trach. 1157 σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον. El. 891 σὺ δ' οὖν λέγ', εἴ σοι τῷ λόγῳ τις ἡδονή. Aiac. 114 σὺ δ' οὖν — χρῶ χειρί. Aristoph. Nub. 39 σὺ δ' οὖν κάθευδε. Av. 56 σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβών. Hinc intellegitur rectius ὃ δ' οὖν, ἣ δ' οὖν, τὸ δ' οὖν, οἳ δ' οὖν, quam ὅδ' οὖν, ἥδ' οὖν etc. scribi Aesch. Prom. 935. Soph. Oed. T. 669. Aiac. 961. Trach. 329. Eurip. Or. 793. Rhes. 336. Aristoph. Ach. 186. Conf Reisig. Enarr. ad Soph. Oed. Col. p. CLXXV.

Ibid. ἔρχει δ' οἷ χρεών] Ambigua oratione significat eo illum ire, ubi sit periturus. Similis rerum condicio habetur Hec. 1019 sqq., ubi Polymestor intromittitur imprudens gravissimam poenam subiturus. Ceterum fortuna Lyci in memoriam vocat locum Aristot. Poet. c. 11 ἔστι δὲ περιπέτεια μὲν ἡ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν πραττομένων μεταβολὴ .. ὥσπερ .. ἐν τῷ Λυγκεῖ ὁ μὲν ἀγόμενος ὡς ἀποθανούμενος, ὁ δὲ Δαναὸς ἀκολουθῶν ὡς ἀποκτενῶν τὸν μὲν συνέβη ἐκ τῶν πεπραγμένων ἀποθανεῖν, τὸν δὲ σωθῆναι.

V. 727. Cfr. frg. 1075 ἀνέχου πάσχων· δρῶν γὰρ ἔχαιρες, Or. 413 οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους, Aesch. Pers. 814 κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα πάσχουσι, Eum. 868 εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, Soph. fr. 18 εἰ δεῖν' ἔδρασας, δεινὰ καὶ παθεῖν σε δεῖ, quibus convenit quod Nauckius conicit κακόν τι πάσχειν. At cfr. Or. 1352 ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.

V. 729. Locutionis, quam ex Elmslei coniectura restitui, κλείειν βρόχοις, exemplum praebet ipse Eurip. Androm. 502 ἀδ' ἐγὼ χέρας αἱματηρὰς βρόχοισι κεκλημένα. Piersono ad Moerin p. 124 placebat πεδήσεται vel δεθήσεται vel δεδήσεται, quod confirmari videtur loco Androm. 556 βρόχοισιν ἐκδήσαντες et plurimis aliis locis quos Piers. laudavit. Cfr. etiam Medeam v. 1278 ὡς ἐγγὺς ἤδη γ' ἐσμὲν ἀρκύων ξίφους: qui locus argumento est recte dici βρόχοι ἀρκύων ξιφηφόροι. Neque ab re fuerit Plauti meminisse, qui satis festive in Milite III 1, 12 scripsit: *Set speculabor, ne quis aut hinc a laeva aut a dextera Nostro consilio venator adsit cum auritis plagis.*

V. 732. ἔχει γὰρ ἡδονάς] 'laeta est enim hominis inimici mors persolventisque poenas iniuriarum'. Participii θνήσκων explicationem petere licet ex ann. ad Helen. 94. Ceterum cfr. Polyidi fr. 643 οὐ γὰρ παρὰ κρατῆρα καὶ θοίνην μόνον Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν ἡδονὰς ἔχει. Menander fr. inc. XII 7 οὐ γὰρ τὸ μὴ πράττειν κατὰ νοῦν ἔχει μόνον Λύπην, παρέχει δὲ φροντίδας καὶ τἀγαθά. Adde Wopkens. Lectt. Tull. II 4 p. 169. Schaefer. et Hermann. ad Greg. p. 985 et 863.

(στροφή)

ΗΜΙΧΟ. α′ μεταβολὰ κακῶν· μέγας ὁ πρόσθ' ἄναξ
πάλιν ὑποστρέφει βίοτον εἰς Ἅιδαν.
ἰὼ δίκα καὶ θεῶν παλίρρους πότμος.
ΗΜΙΧΟ. β′ ἦλθες χρόνῳ μέν, οὗ δίκην δώσεις θανών,
ὕβρεις ὑβρίζων εἰς ἀμείνονας σέθεν.
ΗΜΙΧΟ. α′ χαρμοναὶ δακρύων ἔδοσαν ἐκβολάς·
πάλιν ἔμολεν ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς ἂν
ἤλπισεν παθεῖν γᾶς ἄναξ.
ΧΟ. ἀλλ', ὦ γεραιέ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.
ΛΥΚ. ἰώ μοί μοι.

V. 735—762. Quae in libro manuscripto tribuuntur choro, Hartungus divisit semichoriis. Verum intellegi debent duces semichoriorum, non universa semichoria et v. 747 sq. et 761 sq. aperte coryphaei sunt. Hermannus quindecim choreutis singulas partes tribuit. Numeri versuum sunt dochmiaci intermixtis iambis et creticis. Antistrophicam responsionem non perturbant voces Lyci v. 749 et 754 domo emissae, perturbat v. 762. Sed hic interpolantis manum prae se fert. Nam locutioni ambiguae *φίλοι οὓς ἐγὼ θέλω* ibi locus non est post Lycum occisum, locus est v. 748 *εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω*. Et quae v. 761 verbis *πρὸς χοροὺς τραπώμεθα* pronuntiatur adhortatio, cui causa praemittitur verbis *οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ*, opportune claudit sententiam.

V. 739. *παλίρρους πότμος*] Cfr. El. 1155 *παλίρρους δὲ τάνδ' ὑπάγεται δίκα κτέ.*

V. 740. *χρόνῳ μέν*] Adde cogitatione *ἦλθες δ' οὖν*. Ad talem enim sententiam refertur illud *μέν*. *Χρόνῳ* est 'sero', ut v. 607. Solonis fr. 4, 15 Bgk. *ἣ (Δίκη) σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα πρό τ' ἐόντα· Τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτισομένη.* Multa ad cognoscendam usus varietatem congesserunt Fischer. ad Weller. P. III p. 222. Valcken. ad Herod. IX 61. Porson. ad Med. 908. Lobeck. ad Soph. Ai. 305.

V. 744. Cfr. Aesch. Ag. 270 *χαρά μ' ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλουμένη.*

V. 745. Interpres Latinus: 'venerunt rursus, quae prius nunquam animo speravit se passurum dominus huius terrae.' Quae verba, si recte intellego, hoc volunt, imminere iam Lyco, quam nunquam metuerit, ultionem. Mihi vero hic locus sic scribendus videtur: *πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς ἤλπισ' ἂν παθεῖν, γᾶς ἄναξ*, hoc sensu: 'Rediit, quod nunquam speravi fore ut mihi contingeret, rex terrae huius', scil. Hercules. Qua in re laetatus sum quod mihi cum Iacobsio ad Athen. p. 86 convenire intellexi. [Huic interpretationi obstat verbum *παθεῖν*, illi *πάλιν*. Fortasse scribendum *ἔμολ' ἔμολεν* pro *πάλιν ἔμολεν*]. *Ἂν* metri causa addidit Fixius; Hermannus scripsit *ἐπήλπισεν*, de quo verbo disputavit Tib. Hemsterh. ad Luc. T. II p. 419.

V. 747. Kirchhoffius requirit *ὦ γεραιοί*. At cum singulos lo-

(ἀντιστροφή)

ΗΜΙΧΟ. β' τόδε κατάρχεται μέλος ἐμοὶ κλύειν
φίλιον ἐν δόμοις· θάνατος οὐ πόρσω.
βοᾷ φόνου φροίμιον στενάζων ἄναξ.
ΛΥΚ. ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ.
ΗΜΙΧΟ. α' καὶ γὰρ διώλλυς· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων
τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.
ΗΜΙΧΟ. β' τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν,
ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ',
ὡς ἄρ' οὐ σθένουσιν θεοί;
ΧΟ. γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ·
σιγᾷ μέλαθρα· πρὸς χοροὺς τραπώμεθα·
[φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν, οὓς ἐγὼ θέλω].

(στρ. α')

ΧΟ. χοροὶ χοροὶ καὶ θαλίαι
μέλουσι Θήβας ἱερὸν κατ' ἄστυ.
μεταλλαγαὶ γὰρ δακρύων,

qui statuerimus, non est quod numerus singularis offendat.

V. 754. Eleganter Elmsleius *γῆ, διόλλυμαι.*

V. 756. *τόλμα*] i. q. *ἀνέχου*, ob eamque causam cum participio construitur, sicut et *τλῆναι, ὑπομένειν*. Vide Krueg. I § 56, 6, 1. In proximis *διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην*, respicit notissimam proverbii sententiam *ῥέζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοικεν*. Pind. Nem. IV 32 ubi vid. Dissen. Soph. El. 1026 *εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα καὶ πράσσειν κακῶς*. Adde Blomfield. gloss. ad Aesch. Choeph. 307 et quae supra ad v. 727 allata sunt.

V. 757. Poena malorum pro argumento solet esse hominibus, cur et esse deos et curae iis esse res humanas credant: quod contra dubitare coguntur, cum meliore conditione malos quam bonos esse vident. Neque ea vulgi tantum opinio est, sed etiam philosophorum non ultra vulgus sapientium, ut illius apud *Plutarchum* De Placit. Philos. I 7 Tom. XII p. 371 Hutt. [T. II p. 881D] *πῶς δὲ εἴπερ ὁ θεὸς ἔστι καὶ τῇ τούτου φροντίδι τὰ κατ' ἄνθρωπον οἰκονομεῖται, τὸ μὲν κίβδηλον εὐτυχεῖ, τὸ δ' ἀστεῖον τἀναντία πάσχει; Ἀγαμέμνων τε γάρ, ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής, ὑπὸ μοιχοῦ καὶ μοιχαλίδος ἡττηθεὶς ἐδολοφονήθη, καὶ ὁ τούτου δὲ συγγενὴς Ἡρακλῆς πολλὰ τῶν ἐπιλυμαινομένων τὸν ἀνθρώπινον βίον καθάρας ὑπὸ Δηϊανείρας φαρμακευθεὶς ἐδολοφονήθη.* Eleganter de hac opinione disseruit M. Antonius Muretus in oratione quadam, quam Exemplis eloq. Lat. p. 70 inseruit Matthiae. — *ἄφρονα λόγον — — κατέβαλε*, ut Plutarch. Pericl. p. 160D *πολλὴν ἀσέλγειαν αὐτοῦ κατεσκέδασαν* aliique apud Piersonum ad Moer. p. 216—220. Conf. Herodot. I 122 *οἱ δὲ τοκέες — κατέβαλον φάτιν, ὡς ἐκκείμενον Κῦρον κύων ἐξέθρεψε.*

V. 763—780. Metra prioris strophae sic discribimus:

μεταλλαγαὶ συντυχίας
⏑⏑ *ἔτεκον ἀοιδάς.*
βέβακ' ἄναξ ὁ καινός,
ὁ δὲ παλαίτερος
κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον·
δοκημάτων ἐκτὸς ἦλθεν ἐλπίς.

(ἀντ. α')

θεοὶ θεοὶ τῶν ἀδίκων
μέλουσι καὶ τῶν ὁσίων ἐπάειν.
ὁ χρυσὸς ἅ τ' εὐτυχία
φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται,
δύναμιν ἄδικον ἐφέλκων.
χρόνου γὰρ οὔτις ἔτλα

⏑ –́ ⏑ – –́ ⏑⏑ –
⏑ –́ ⏑ – –́ ⏑⏑ – ⏑ –́ ⏓
⏑ –́ ⏑ – –́ ⏑⏑ –
⏑ –́ ⏑ – –́ ⏑⏑ –
⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ –́ –
⏑ –́ ⏑ – ⏑ –́ ⏓
⏑́⏑ ⏑ – ⏑ –
⏑ –́ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ –́ ⏑ –
⏑ –́ ⏑ – –́ ⏑ – ⏑ –́ ⏓

Altiora sonat totum carmen, quod videtur hyporchematico generi adscribendum esse.

V. 767. Metri restituendi causa Fixius scribit *ἔτεκον ἔτεκον*, recte ut videtur. Certe minus probabiliter Hermannus in v. antistr. 776 *ἄδικον* eicit.

V. 768. *βέβακ' ἄναξ ὁ καινός*] 'periit novus rex', Lycus scilicet. Androm. 1027 *βέβακε δ' Ἀτρείδας ἀλόχου παλάμαις*. Med. 439 *βέβακε δ' ὅρκων χάρις*. Talia multa peperit antiquorum hominum religio, ut rei asperitatem vocabulo molliore lenirent. Cfr. ann. ad Hecub. 162. Bergler. ad Alciphr. I 38. Piersoni Verisim. p. 34 ed. Lips.

V. 770. *Ἀχερόντιον* dixit poetico iure pro *Ἀχερόντειον*. Vide Lobeck. ad Soph. Aiac. p. 114 ed. sec.

V. 771. Hermannus addit *δέ* (*δοκημάτων δ' ἐκτός*). Fortius videtur asyndeton.

V. 772. *μέλουσι*] hic personale est, ut apud Soph. El. 341 *Δεινόν γέ σ' οὖσαν πατρός, οὗ σὺ παῖς ἔφυς, Κείνου λελῆσθαι, τῆς δὲ τικτούσης μέλειν.* Ai. 676 *Τεύκρῳ τ', ἢν μόλῃ, σημήνατε, Μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.* Aesch. Agam. 370 *οὐκ ἔφα τις θεοὺς βροτῶν ἀξιοῦσθαι μέλειν.* — *ἐπάειν*, 'curare'. Aesch. Suppl. 759 *θεῶν οὐδὲν ἐπαΐοντες*. Conf. Lennep. ad Phal. p. 135 Lips.

V. 774. *ἐφέλκων*] sic positum, ut quod interiectum est nomen diversi generis *εὐτυχία* neglegatur. Sic Plutarchus Rom. c. 7 *ἔργα δὲ αὐτοῦ καὶ πράξεις ὅμοια τοῖς βλεπομένοις ἀκούων*. Demosth. de fals. leg. § 260. Notavit hoc genus loquendi olim Lobeckius ad Soph. Ai. 475, plura accumulavit Matthiae gr. Gr. § 441, 2c, quibus et nos quaedam adiecimus ann. ad Heracl. 227 et 363.

V. 777. 'Nemo enim futurum tempus respicere sustinet, neglecta lege indulgens iniustitiae'; id est nemo cogitat fore, ut eorum, quae confisus opibus suis deliquerit, aliquando poenas luat. *Χρόνου τὸ πάλιν* de futuro tempore dici non mirabitur, qui ad idem tempus *αὖθις* referri so-

τὸ πάλιν εἰσορᾶν,
νόμον παρέμενος, ἀνομίᾳ χάριν διδούς·
ἔθραυσε δ' ὄλβου κελαινὸν ἅρμα.

(στρ. β')

Ἰσμήν' ὦ στεφαναφόρει,
ξεσταί θ' ἑπταπύλου πόλεως

lere meminerit, de quo annotavimus ad Helen. 713, ad Alc. 1152. Similiter locutus est Pindarus Olymp. XI 87 ἥκοντι νεότατος τὸ πάλιν ἤδη, id est, senescenti. — 'χάριν διδούς, ut Κύπριδι χάριν πράσσων Ion. 897. ὀργῇ χάριν δούς Soph. Oed. Col. 855.' MUSGR. Conf. Elmsl. ad Bacch. 720.

V. 780. ἔθραυσε δ'] Metaphora a curuli certamine. Conf. Soph. El. 729. 745. Κελαινόν, Hermanno auctore, ad scelera spectare videtur, quibus se homines potentes adspirante fortunae aura obstringere solent. Conf. Aesch. Ag. 390 κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς μελαμπαγὴς πέλει, 776 τὰ χρυσόπαστα δ' ἕδεθλα σὺν πίνῳ χερῶν. Lobeck. ad Soph. Ai. 955 p. 411 ed. sec.

V. 781—814. In altera stropha poeta his metris usus esse videtur:

```
     ––   –́⏑⏑  –⏑   –
     ––   –́⏑⏑  –⏑   –
     ⏑⏑⏑  –́⏑⏑  ⌴    –
     ––   –́–   –⏑⏑  –
     ––   –́⏑⏑  –⏑   –
     –́⏑⏑  ⌴    –⏑⏑  ⌴
     –́⏑⏑  ––
   – –́⏑  –⏑⏑  ––
     –⏑   –́⏑⏑  ⌴    –
     –⏓   –́⏓   –⏑⏑  –
   – –́⏑⏑  –⏑   ⌴    –́⏑ ⏓
(= – –́–   –⏑⏑  ⌴    –́⏑ ⏓  v. 808,
     –⏓   –́⏓   –⏑⏑  –      dactylo
   ⏓ –́⏑   ⏓⏓⏑  ⌴    –      trans-
   – –́⏑⏑  ⏓⏓⏑  ⌴    –      posito).
   ⏓ –⏑   –́⏑⏑  ⌴    –
   ⏑ –⏑   –́⏑⏑  ⌴    –
   ⏓ –́⏑⏑  ––
```

V. 781. In Alcest. 1155 iubet Admetus χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι, Βωμούς τε κνισᾶν βουθύτοισι προστροπαῖς. Antiochus, Syriae rex, comperto vivere fratrem, quem perisse crediderat, τοῖς τε θεοῖς ἔθυσε προελθών, καὶ ταῖς πόλεσιν, ὧν ἦρχε, θύειν καὶ στεφανηφορεῖν ἐπήγγειλεν: Plutarch. Tom. X p. 61 Hutt. [T. II p. 184 A]. Idem vit. Marcell. 23 καὶ νόμον ἔθεντο τοιοῦτον, ὁπόταν ἐπιβῇ Σικελίας Μάρκελλος ἢ τῶν ἐκγόνων τις αὐτοῦ, στεφανηφορεῖν Συρακουσίους καὶ θύειν τοῖς θεοῖς. Arat. 34 πᾶσαν δ' Ἀθηναῖοι κουφότητα κολακείας τῆς πρὸς τοὺς Μακεδόνας ὑπερβαλόντες ἐστεφανηφόρησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκώς. Cic. Tusc. I 35, 86 *Pompeio, nostro familiari, cum graviter aegrotasset Neapoli, melius est factum; coronati fuerunt Neapolitani.* Senes autem Thebani, tanquam Herculis reditum poenamque Lyci dis hominibusque gratam esse oporteat, fluvios fontesque populares (numina puta, quae illis praesunt) atque ipsam adeo urbem vicinosque montes, Parnassum et Heliconem, in gaudii societatem vocant, ornarique sertis iubent, quaeque alia homines dis grates agentes facere solent, imitari. Pertinent haec ad altiorem sonum carminis, de quo supra diximus.

V. 785. De adverbiali usu praep. σύν cfr. Krueg. II § 68, 2, 2. — Asopi filias viginti tradiderunt mythographi, teste Apollodoro III 12, 6. — Mox

ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί,
Δίρκα θ' ἁ καλλιρρέεθρος,
σύν τ' Ἀσωπιάδες κόραι,
πατρὸς ὕδωρ βᾶτε λιποῦ-
σαι συναοιδοὶ
νύμφαι τὸν Ἡρακλέους
καλλίνικον ἀγῶν'· ὦ
Πυθίου δενδρῶτι πέτρα,
Μουσῶν θ' Ἑλικωνίδων δώματα,
κλῄζετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ
ἐμὰν πόλιν, ἐμὰ τείχη,
Σπαρτῶν ἵνα γένος ἐφάνθη,
χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν
τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
Θήβαις ἱερὸν φῶς.

(ἀντ. β')

ὦ λέκτρων δύο συγγενεῖς
εὐναί, θνατογενοῦς τε καὶ
Διός, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς
Νύμφας τᾶς Περσηΐδος· ὡς
πιστόν μοι τὸ παλαιὸν ἤ-
δη λέχος, ὦ Ζεῦ, τὸ σὸν οὐκ

dubitatur utrum haec iungenda sint βᾶτε τὸν Ἡρ. κ. ἀγῶνα, an συναοιδοὶ τὸν ἀγῶνα, quasi συναεισόμεναι, quoniam poetae eundem casum adiectivo quem verbo adiciunt; vid. intpp. ad Soph. Ant. 788. Dicendum vero videtur, coniuncta βᾶτε συναοιδοὶ accipere notionem συναείδετε.

V. 791 ut respondeat examussim v. antistrophico 808, efficit Nauckius haec mutando: καὶ Μουσῶν δῶμ' Ἑλικωνιάδων = Πλούτωνος δῶμα λιπὼν ἐνέρων, quae parum probabilia sunt.

V. 792. κλῄζετ' ex Hartungi coniectura scripsimus pro ἥξετ'. Fixius proponit ἀχεῖτ'.

V. 798. 'O torus duplex, cognatam habens progeniem mortalis vivi et Iovis, qui venit in amplexus puellae Perseo avo genitae'. λέκτρων εὐναὶ nota forma loquendi, ut Alc. 925 λέκτρων κοίτας, ubi vide annot. Συγγενεῖς vulgo intelleguntur, qui ortum habent communem; nunc εὐνὰς συγγενεῖς dixit ob communes liberos Amphitryonis et Iovis.

V. 801. ὡς est 'nam'. Rationem interponit ipsius exordii, quo consociatum inter deum hominemque conubium appellaverat. Sic infra v. 1113 ὦ τέκνον, εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων ἐμός. Hipp. 88. Hecub. 1114. Bacch. 521. El. 493. Rhes. 608. Herodot. I 30. V 19. IX 17. Xenoph. Cyrop. V 1, 24.

ἐλπίδι φάνθη,
λαμπρὰν δ᾽ ἔδειξ᾽ ὁ χρόνος
τὰν Ἡρακλέος ἀλκάν·
ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,
Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
κρείσσων μοι τύραννος ἔφυς
ἢ δυσγένει᾽ ἀνάκτων,
ἃ νῦν ἐσορῶντι φαίνει
ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
ἅμιλλαν, εἰ τὸ δίκαιον
θεοῖς ἔτ᾽ ἀρέσκει.

ΧΟ. ἔα ἔα.
ἆρ᾽ ἐς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
γέροντες, οἷον φάσμ᾽ ὑπὲρ δόμων ὁρῶ;
ΗΜΙΧΟ. α΄ φυγῇ, φυγῇ
νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα.

V. 804. *οὐκ ἐλπίδι φάνθη*] Sensus est: 'Iam enim exploratum mihi est a te genitum olim esse Herculem, quod non speratis, sed manifestis rebus apparuit'. Fortasse poeta scripsit: *ὡς πιστὸν . . τὸ σόν· εὔελπι δ᾽ ἐφάνθη*.

V. 805. Alex. fr. 61 *χρόνος δὲ δείξει σ᾽* —. Soph. Oed. T. 614 *χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος*. Est enim sollemne in ista sententia verbum *δεικνύναι*. Vide Valck. ad Hippol. 428. — *λαμπράν*. Vide ann. ad v. 641.

V. 809. Sensus est: Malo ego te regem ista origine cretum quam ignobilem hunc, qui nunc imperitat. — *ἀνάκτων* in plurali, ut v. 1156 *ξένων*, v. 567 *καινῶν τυράννων*.

V. 811. Coniungenda: *ἢ νῦν ἐσορῶντι ἐς ἅμιλλαν ξιφηφόρων ἀγώνων φαίνει, εἰ . . ἀρέσκει* i. e. 'quae quem eventum habuerit huius certamini si quis *respicit, ei cog*noscere licet, num etiamnunc dis honesta et iusta placeant' sive 'cuius caede intellegitur divinam esse curam iuris et iniuriae'.

V. 815. Iris cum Furore, monstro horrendo, per machinam conspicitur. — *ΧΟ.* significat coryphaeum.

V. 816. *πίτυλον φόβου*] Infra v. 1187 *μαινομένῳ πιτύλῳ*. Iph. Taur. 307 *μανίας πίτυλον*. Metaphora eadem, qua Aesch. Suppl. 541 *οἴστρῳ ἐρεσσομένα*. Conf. ad Alc. 798. Proxima, *οἷον φάσμ᾽ — ὁρῶ*, causam suspicionis declarant. Sic Hom. Odyss. ρ 479 *μή σε νέοι διὰ δῶμα ἐρύσσωσ᾽, οἷ᾽ ἀγορεύεις*. Vide ad Alc. 948.

V. 818. *φυγῇ . . πέδαιρε κῶλον*] Cfr. Soph. O. R. 468 *φυγᾷ πόδα νωμᾶν*. Aeolica forma *πεδαίρειν* apud Euripidem comparet infra v. 872 in concitatioribus tetrametris, Phoen. 1027, Rhes. 372 in melicis; *πεδάρσιος, πεδάορος, πεδαίχμιος, πέδοικος* Aeschylus habet, etiam in trimetris.

ΗΜΙΧΟ. β' ὦναξ Παιάν,
ἀπότροπος γένοιό μοι πημάτων.

ΙΡΙΣ.

θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τὴν θεῶν λάτριν,
Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος,
ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς δώματα στρατεύομεν,
ὃν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,
τὸ χρή νιν ἐξέσῳζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν οὔτ' ἔμ' οὔθ' Ἥραν ποτέ.
ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρα προσάψαι κοινὸν αἷμ' αὐτῷ θέλει,
παῖδας κατακτείναντι, συνθέλω δ' ἐγώ.
ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτον συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
μανίας ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ παιδοκτόνους
φρενῶν ταραγμοὺς καὶ ποδῶν σκιρτήματα
ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων,
ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ
γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος,

V. 821. Dochmii perturbationi animorum conveniunt.

V. 828. τὸ χρή] De hoc nomine vid. ad Hec. 260 ed. tert.

V. 830. διεπέρασ'] Ab eadem similitudine, qua v. 1088 dicitur κακῶν πέλαγος. Hipp. 470 ἐκνεῦσαι. 822 κακῶν δ', ὦ τάλας, πέλαγος εἰσορῶ Τοσοῦτον ὥστε μήποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν Μηδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆσδε συμφορᾶς. Aesch. Choeph. 270 κίνδυνον περᾶν.

V. 831. κοινὸν αἷμα] Cfr. Aesch. Cho. 1038 φεύγων τόδ' αἷμα κοινόν, matris scilicet. Cfr. infra 1076 αἷμα σύγγονον ἕξει.

V. 833. συλλαβοῦσα] fortius quam λαβοῦσα, Soph. Phil. 576 ἀλλ' ὅσον τάχος Ἔκπλει σεαυτὸν ξυλλαβὼν ἐκ τῆσδε γῆς.

V. 837. φόνιον ἐξίει κάλων] Vide ann. ad Med. 278.

V. 840. Constructio sic procedere debebat: τὸν Ἥρας, οἷός ἐστ' αὐτῷ, χόλον: sed eo loco collocatum erat χόλος, ut velut sua sponte pronominis casum sequeretur. Similia collegit Porsonus ad Hecub. 1038. Adde Eurip. Phaeth. fr. 775, 18 τοὺς σοὺς ἐλέγξω, μῆτερ, εἰ ψευδεῖς λόγοι. fr. 1039 ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος. Archimelus ep. I 5 [Anth. Pal. Append. T. II p. 758, 15] ἤ τινι νάσων, ἃς Αἰγαῖον ὕδωρ κυκλάδας ἐνδέχεται. Sic etiam Horatius Epod.

μάθῃ δὲ τὸν ἐμόν· ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.

ΛΥΣΣΑ.

ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς ἔκ τε μητέρος
πέφυκα, Νυκτὸς Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος·
τιμὰς δ' ἔχω τάσδ', οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις,
οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους·
παραινέσαι δέ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος οὔτ' ἐπὶ χθονὶ
οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ σύ μ' εἰσπέμπεις δόμους·
ἄβατον δὲ χώραν καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
τιμὰς πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
ὥστ' οὐ παραινῶ μεγάλα βούλεσθαι κακά.

ΙΡ. *μὴ σὺ νουθέτει τά θ' Ἥρας κἀμὰ μηχανήματα.*
ΛΥΣ. *ἐς τὸ λῷον ἐμβιβάζω σ' ἴχνος ἀντὶ τοῦ κακοῦ.*
ΙΡ. *οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.*
ΛΥΣ. *Ἥλιον μαρτυρόμεσθα δρῶσ' ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι.*
εἰ δὲ δή μ' Ἥρᾳ θ' ὑπουργεῖν σοί τ' ἀναγκαίως ἔχει, 859
εἰμί γ'· οὔτε πόντος οὕτω κύμασι στένων λάβρος, 861

II 37 *Quis non malarum, quas amor curas habet, Haec inter obliviscitur?* Ovid. Fast. IV 145 *Discite nunc, quare Fortunae tura viritim Detis eo, calida qui locus humet aqua.* Tacit. Ann. IV 56 *transcendere ad ea, quis maxime fidebant in populum Romanum officiis.*

V. 842. *δόντος* scil. *αὐτοῦ.* Vide Krueg. I § 47, 4, 3.

V. 845. Recte haec interpretatur Hermannus; hoc munus, de quo Iris dixit, habeo non invidendum amicis. Infinitivum *ἀγασθῆναι* sic posuit quasi dixisset *οὐκ ἀξίας ἀγασθῆναι.* Sic Aeschylus Pers. 245 *δεινά τοι λέγεις, ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.* Pertinet autem infinitivus ad pronomen *τάσδε*, cui facile subicimus notionem *τοίας.* Cfr. Krueg. II § 55, 3, 6 et 7. De vocabulo *τιμή* munus significante explicavit Valcken. ad Hippol. 107. Seidler ad El. 988.

V. 846. *φίλους* ineptum et ex clausula versus proximi repetitum est. Secundum v. 825 scribendum *ἐπ' ἀνθρώπων δόμους*, quod coniecit Heimsoethius. Kirchhoffio *πόλεις* in mentem venit.

V. 854. Bene Camperus ad El. p. 369 *βουλεῦσαι.*

V. 858. *μαρτυρόμεσθα δρῶσα*] Eadem syntaxi v. 1206 *ἱκετεύομεν — προσπίτνων.* Vide ad Helen. 800. Krueg. I § 61, 2, 1 et II § 58, 3, 2.

V. 861. Ordo: *οὔτε πόντος κύμασι στένων οὕτω λάβρος ἐστίν.* De voc. *στένειν* conf. Iacobs. ad Anth. Gr. Vol. III P. II p. 210.

οὔτε γῆς σεισμὸς κεραυνοῦ τ' οἶστρος ὠδῖνας πνέων,
οἷ' ἐγὼ στάδια δραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
καὶ καταρρήξω μέλαθρα καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ,
τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον· ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται
παῖδας οὓς ἔτικτ' ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμῆς λύσσης ὑφῇ.
ἣν ἰδοὺ καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο
καὶ διαστρόφους ἑλίσσει σῖγα γοργωποὺς κόρας.
ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολήν,
δεινὰ μυκᾶται δὲ Κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου.
τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω καὶ καταυλήσω φόβῳ 871
τάχος ἐπιρροίβδην θ' ὁμαρτεῖν, ὡς κυνηγέτῃ κύνας, 860
στεῖχ' ἐς Οὔλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα· 872
ἐς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέους.

V. 866. *ἐμῆς λύσσης ὑφῇ* Hermannus scripsit pro *ἐμὰς λύσσας ἀφῇ* cl. Herod. I 156 *ὑπεὶς τῆς ὀργῆς*.

V. 867. *ἣν ἰδοὺ καὶ δὴ τινάσσει*] Aristoph. Pac. 327 *ἣν ἰδοὺ καὶ δὴ πέπαυμαι*. Conf. Herm. ad Vig. p. 829.

V. 869. *ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει*] Elumbe dicendi genus et eis quae similitudinis causa adiciuntur *ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολήν* minime consentaneum. Scribendum *ἀμπνοαῖσι δὲ σφαδάζει*. Hoc verbum habet Euripides fr. 1009 *ὃ δ' ἐσφάδαζεν οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς*.

V. 870. *δεινὰ μυκᾶται δέ*] Notanda *δὲ* particula tertio loco posita, ut Androm. 617. Iph. T. 42. 1392 et alibi.

V. 871. Cum parum aptum sit *σέ*, Kirchhoffius coniecit *τάχα δ' ἐγώ*. Atque quod in initio versus proximi iam in suum locum restituti positum est *τάχος*, de quo Musgrav. confert Rhes. 986 *ὁπλίζεσθαι τάχος*. Eveni Ep. XIII 5 [Anth. Pal. IX 122] *οὐχὶ τάχος ῥίψεις*; id ab illo *τάχα σ'* repetendum videtur, ut poeta scripsisse putandus sit: *τάχα δ' ἐγὼ . . φόβῳ* ⟨*Τόνδ'*⟩ *ἐπιρροίβδην ὁμαρτεῖν*. — *χορεύσω* active, ut supra v. 686. Confer etiam Aesch. Choeph. 167 *ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ*. Callim. h. Del. 139 *φόβῳ δ' ὠρχήσατο πᾶσα Θεσσαλίη*. — *καταυλήσω*. Metaphora, ut opinor, a *κορυβαντιῶσι*. Vide Platonis Criton. p. 54 D. Sympos. p. 215 C. De voc. *καταυλεῖν* Musgravius comparat Athen. XII p. 527 F *καταυλουμένους πρὸς χελωνίδος πολυκρότου ψόφον*. Adde Plutarch. Tom. XII p. 106 Hutt. [T. II p. 785 E] *οὕτω τὸν πολιτικὸν — εὐωχήσομεν ἀεὶ καταψαλλόμενον καὶ καταυλούμενον*. Alciphr. Epist. II 1 p. 260 *σὺ διὰ νυκτὸς ὅλης αὐτὸν καταυλεῖς*; III 17 p. 62 *πάννυχος καταυλούμενος*: unde III 24 p. 82 scribendum: *καὶ καταψάλλεται καὶ καταυλεῖται* pro vulgato *ψάλλεται*. Lucian. vol. VII p. 71 Bip. *περιήει γὰρ ἕωθεν ὁ ἄθλιος — διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης καταυλούμενος*. Usum verbi *καταυλεῖν* illustravit Fr. Iacobs. ad Ael. n. a. XII 44 p. 436 sq. — Proximo versu *ὡς κυνηγέτῃ κύνας* per attractionem dixit pro *ὡς κυνηγέτῃ κύνες*, scil. *ὁμαρτοῦσι* ut supra v. 577. Vide ad Heracl. 759.

(στρ. α)

ΗΜΙΧΟ. α' ὀτοτοτοῖ, στέναξον· ἀποκείρεται
σὸν ἄνθος πολιόν, ὁ Διὸς ἔκγονος,
μέλεος Ἑλλάς, ἃ τὸν εὐεργέταν
ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανιάσιν λύσσαις
χορευθέντ' ἀναύλοις.

(μεσῳδ.)

ΧΟ. βέβακεν ἐν δίφροισιν ἁ πολύστονος,
ἅρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον
ὡς ἐπὶ λώβᾳ
Νυκτὸς Γοργὼν ἑκατογκεφάλοις

V. 875—921. Herculem conservari non magis ipsius quam vel civium eius vel universae Graeciae intererat. Est autem is demum verus dolor ac vehemens, cum, a quo et acceperis beneficia et plura exspectes, eum periturum videas. Quare sapienter hoc a poeta institutum est, quod suum praecipue suorumque damnum cogitantes fecit. Ac postquam Lyssa, id quod se facturam dixerat, domum intravit ac prope iam praesens imminebat exitium, cum ipso Iove quodammodo queruntur, qui filium ipse suum tueri atque ab ista peste defendere neglegat. Tum exauditis intus Amphitruonis clamoribus calamitatem iam praesentem indicantibus domum, liberos, avum et matrem liberorum commiserantur quassatasque aedes ruere videntes perhorrescunt. Denique unus e servis prorumpit, miserabili clamore, quae intus acta sint significans magis quam renuntians, donec choro instante ac sciscitante rem omnem a principio enarrare aggreditur. — Sunt qui singulas partes semichoriis, sunt qui singulis choreutis adsignent. Neutrum recte, ut videtur. Nam antistrophicae partes semichoriis vel potius, ut dochmiacae, ducibus semichoriorum, *ἀνομοιόστροφα* coryphaeo (*ΧΟ.*) tribuenda sunt.

V. 875. *ἀποκείρεται*] Aesch. Pers. 920 *κόσμον τ' ἀνδρῶν, οὓς νῦν δαίμων ἐπέκειρε.* Dionys. A. R. IX 23 *σφόδρα γὰρ ἐπένθησεν ἡ Ῥωμαίων πόλις, ἀνδρῶν τοιούτων καὶ τοσούτων ἀρετὰς ἀποκειραμένη.* Epigramma apud Pausan. IX 15, 4 *Ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτη μὲν ἐκείρατο δόξαν*, eleganter expressum a Cicerone Tusc. V 17 *consiliis nostris laus est attonsa Laconum.* Conf. Wernsd. ad Himer. p. 776 seq. Lobeck. ad Phryn. p. 319. v. Bergler. ad Alciphr. T. I p. 136 Wagn. — *πολιόν, ἀρχαῖον*, cfr. El. 701 *ἐν πολιαῖσι φάμαις*, Aesch. Suppl. 673 *πολιῷ νόμῳ.*

V. 878. *μανιάσιν λύσσαις:* cfr. Or. 326 *λύσσας μανιάδος*, 270 *μανιάσιν λυσσήμασιν.* — *ἀναύλοις:* Matthiaeus comparat Phoen. 791, quo loco *κῶμον ἀναυλότατον* Mars dicitur *προχορεύειν.*

V. 881. *ἅρμασι*] 'equis', ut Phaeth. fr. 779 *πτεροφόρων ὀχημάτων.* Rhes. 621. Hipp. 1355. Ion. 1151. — *ὡς ἐπὶ λώβᾳ.* Vide ad Hecub. 647. — De particula *ὡς* adiecta, qua consilium magis fit apertum, vide Krueg. I § 69, 63, 4.

V. 883. '*Νυκτὸς Γοργὼν* vocatur Lyssa, propter serpentes,

ὄφεων ἰαχήμασι, Λύσσα μαρμαρωπός.

(ἀντιστρ. α)

ΗΜΙΧΟ. β′ ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλεν δαίμων, 885
ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς τέκν᾽ ἐκπνεύσεται. 886
ἰὼ Ζεῦ, τὸ σὸν γένος ἄγονον αὐτίκα 888
λυσσάδες ὠμοβρῶτες ἄδικοι δίκαι
κακοῖς ἐκπετάσουσιν. 889

ΑΜΦ. ἰώ μοι μέλεος. 887

(στρ. β.)

ΗΜΙΧΟ. α′ ἰὼ στέγαι, 890
κατάρχεται χορεύματ᾽ ἄτερ τυπάνων
οὐ βρομίῳ κεχαρισμένα θύρσῳ·

quibus cinctum eius caput est, ut Medusae.' BOTHIVS.

V. 884. Pro *ἰαχήμασι* scribendum esset *ἀχήμασι* ut Iph. A. 1045, nisi omnino id verbum de stridore serpentium parum aptum videretur. Fortasse poeta scripsit *ἑκατὸν κεφαλαῖς* (ita habet codex) *ὄφεων λιχμήρεσι Λύσσα μαρμαρωπός.*

V. 888. 'O Iuppiter, tuam prolem prole carituram statim insanientes et in caedem erupturae sine crimine poenae malis exagitabunt'. *Το σὸν γένος*, Herculem: ut Cycl. 104 *Σισύφου γένος* Ulixem. Quod addidit *ἄγονον*, quaesitam habet etiam ex soni similitudine elegantiam: quo de genere Lobeckius in Paralip. I p. 230. [Videtur potius *γένος* ad nepotes Iovis i. e. liberos Herculis (cfr. Med. 1255), *ἄγονον* ad interitum liberorum referendum esse]. Verbis *λυσσάδες ὠμοβρῶτες ἄδικοι δίκαι* circumloquitur insaniam: quae cum poenae et vindictae nomine ab Iunone immissa sit, habes rationem, cur non *λύσσαν* simpliciter, sed *λυσσάδας δίκας* appellaverit. Sed ista quidem immerenti poena imposita est: hinc *ἄδικοι δίκαι*. *Ὠμοβρῶτες* denique, quae caede absumpturae sunt liberos Herculis. Cfr. Bacch. 338 *ὠμόσιτοι σκύλακες* (Actaeonis). Troad. 436 *ὠμοβρὼς Κύκλωψ*. Aesch. Sept. 541 *Σφίγγ᾽ ὠμόσιτον.* Ceterum *ἄδικοι δίκαι* ex Hartungi coniectura scriptum est pro *ἀποινόδικοι δίκαι*. Propius abest a lectione codicis *ἀπόδικοι δίκαι*, quale est Orest. 163 *ἀπόφονος φόνος*, Aesch. Cho. 600 *ἀπέρωτος ἔρως* (cfr. Musgrav. ad Soph. Oed. R. 216. Blomf. gloss. ad Aesch. Ag. 1383). Hoc si recipiendum videatur, scribendum sit, ut monet Dindorfius, *ὠμοβρὼν* sensu passivo.

V. 889. Verbum *ἐκπετάσουσιν* recte putat Dindorfius ex glossemate illatum pro alio verbo cuius mensura cum iambo *κακοῖς* duos bacchios effecerit. Scripsisse videtur poeta *κακοῖς ἐκτενοῦσιν*. Cfr. Med. 585 *ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ᾽ ἔπος*, ubi schol. adnotat: *καταβαλεῖ σε, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πιπτόντων καὶ ἐκτεινομένων εἰς τὸ ἔδαφος ἀθλητῶν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων.*

V. 891. *χορεύματ᾽ ἄτερ τυπάνων*] Iactationem dicit hominis lymphatici et furore, non laetitia exsultantis. Est igitur genus dicendi, ut v. 879 *λύσσαι ἄναυλοι*. Phoen. 1028 *ἄλυρον μοῦσαν.*

(ἀντιστρ. β)

ΗΜΙΧΟ. β′ ἰὼ δόμοι,
πρὸς αἵματ᾽, οὐχὶ τᾶς Διονυσιάδος
τᾶς βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λοιβᾶς.

(στρ. γ)

ΑΜΦ. φυγῇ, τέκν᾽, ἐξορμᾶτε. *ΗΜΙΧΟ. α′* δάϊον τόδε
δάϊον μέλος ἐπαυλεῖται.

(στρ. δ)

ΗΜΙΧΟ. β′ κυναγετεῖ τέκνων τέκνων διωγμόν.
οὔποτ᾽ ἄκραντα δόμοισι Λύσσα βακχεύσει.
ΑΜΦ. αἰαῖ κακῶν.

(μεσῳδ.)

ΧΟ. αἰαῖ δῆτα τὸν γεραιὸν ὡς στένω
πατέρα τάν τε παιδοτρόφον, ἃ μάταν
τέκεα γεννᾶται.
ἰδοὺ ἰδού,
θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη·
ἢ ἤ τί δρᾷς, ὦ Διὸς παῖ;

(ἀντιστρ. δ)

ΗΜΙΧΟ. α′ μελάθρων τάραγμα ταρτάρειον, ὡς ἐπ᾽
Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλάς, εἰς δόμους πέμπεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

(στρ. ε)

ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματ᾽,
ΗΜΙΧΟ. β′ ἀνακαλεῖς τίνα βοάν;

(ἀντιστρ. ε)

ΑΓΓ. ἄλαστα τἀν δόμοισι.
ΗΜΙΧΟ. α′ μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι.
ΑΓΓ. τεθνᾶσι παῖδες· *ΧΟ.* αἰαῖ·

V. 897. *ἐπαυλεῖται*] i. e. accinitur *χορεύμασιν ἄτερ τυπάνων* ut tibicen sacris succinit choreis.

V. 896. Cfr. v. 750.

V. 899. *ἄκραντα*] frustra. Bacch. 435 *οὐδ᾽ ἄκρανθ᾽ ὡρμήσαμεν.* Conf. annot. ad v. 61 et Lobeck. ad Aiac. 197.

V. 900. *αἰαῖ δῆτα*] Sic geminatis vocibus subici solet. Troad. 1230 *οἴμοι μοι. Χ. οἴμοι δῆτα.* *Phoen.* 161 *ὁρᾷς. Α. ὁρῶ δῆτ᾽, οὐ σαφῶς, ὁρῶ δέ πως.* El. 676. Soph. O. R. 444. Phil. 759. Arist. Pac. 977. Ceterum *γεραιὸν* h. l. mediam brevem habet. Vide ad Hecub. 64.

V. 905. Quid rei sit, intellegitur ex v. 999.

V. 910. *ἀνακαλεῖς τίνα με βοάν*;] Cfr. Krueg. II § 46, 12, 1.

V. 912. *μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι*] Non opus habeo vate, neque arcessam, ut dirum quid-

(ἀντιστρ. γ)

ΑΓΓ. στενάζεθ', ὡς στενακτά· *ΗΜΙΧΟ. β'* δάϊοι φόνοι,
δάϊοι δὲ τοκέων χεῖρες.
ΑΓΓ. οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον ἢ πεπόνθαμεν.
ΧΟ. πῶς παισὶ στενακτὰν ἄταν ἄταν
πατέρος ἀμφαίνεις;
λέγε, λέγε τίνα τρόπον ἔσυτο θεόθεν ἐπὶ
μέλαθρα κακὰ τάδε
τλήμονές τε παίδων τύχαι.
ΑΓΓ. ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς
καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανὼν

dam atque inexpiabile intus accidisse edocear. Sic Rhes. 952 *ἤδη τάδ'· οὐδὲν μάντεων ἔδει φράσαι.* Vocabulum ἕτερος patet hic eadem ratione usurpatum, qua *ἄλλος* in Soph. Oed. R. 6 *ἀγὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων ἄλλων ἀκούειν αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα.* Phil. 38 *καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται ῥάκη*, ubi vide Wunderum.

V. 917. *πῶς — ἀμφαίνεις*] id est, *πῶς συνέβη παισὶ στενακτὴ ἄτη, ἣν ἀναφαίνεις*; Simili brevitate dixit Aesch. Agam. 1312 *οὐ Σύριον ἀγλάϊσμα δώμασιν λέγεις.* Pers. 300 *ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα.* Soph. Ai. 1144 *ὦ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν εὕρες.* Eurip. Ion. 382 *ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.* Manilius Astron. IV 934 *ne dubites homini divinos credere visus.* Verg. Aen. X 565 *Aegaeon qualis, centum cui brachia dicunt.*

V. 922. *πάροιθεν ἐσχάρας*] id est, *βωμοῦ.* Memorant hunc versum ob eam ipsam significationem Schol. Ven. ad Hom. Il. *κ* 418. Eustath. p. 815, 11. Etym. M. p. 384, 13. Cfr. Heracl. 121. Alii *ἐσχάραν* et *βωμὸν* distinguunt, neque tamen una eademque ratione. Vide Ammonium de diff. vocab. p. 34 sq. Lips. coll. Valckenarii Animadv. I 11. Vales. ad Harpocr. T. II p. 468 ed. Lips. Bergler. ad Alciphr. T. I p. 309 ed. Wagn. Similiter Latini aliquid discriminis inter aras, focos, mundos intercedere statuunt. Vide Servium ad Verg. Aen. III 134.

Ibid. *Διός*] Hercei, opinor: *ᾧ βωμοὶ ἐντὸς ἕρκους ἐν τῇ αὐλῇ ἵδρυνται.* Harpocrat. p. 75 L. cfr. Hesych. in *Ἑρκείου Διός.* Bekk. Anecd. I p. 256, 21. Herodot. VI 67 et 68. Eurip. Troad. 17, 483. Verg. Aen. II 512. Philochorus apud Dionys. de Dinarcho c. 3. Eustathius ad Odyss. p. 1575, 39 *δοκεῖ γὰρ ταὐτὰ εἶναι ἑστία καὶ ἱστία καὶ ἐσχάρα: ἐφ' ὧν ἀραί τε καὶ θυσίαι Διῒ ἑρκείῳ καὶ ἱστιούχῳ ἐγίνοντο.* Planissime autem confirmat, quod de Iovis Hercei ara dicebam, Philostratus Imagg. II 23 p. 848 *ὁ μὲν θάλαμος, ἐφ' ὃν ὥρμηκε, Μεγάραν ἔχει καὶ τὸν παῖδα ἔτι· κανᾶ δὲ καὶ χέρνιβα καὶ οὐλαὶ καὶ σχίζαι καὶ κρατὴρ καὶ τὰ τοῦ Ἑρκίου λελάκτισται πάντα· καὶ ὁ μὲν ταῦρος ἕστηκεν, ἱερεῖα δὲ προσέρριπται τῷ βωμῷ βρέφη ἀγεννῆ καὶ τῇ λεοντῇ.* — Ceterum de ritu expiandae caedis vide Müllerum ad Aeschyli Eumen. p. 146 sq. — De gen. *οἴκων* ex adiectivo *καθάρσια* apto cfr. Aesch. Eum. 63 *δωμάτων καθάρσιος*, Krueg. II § 47, 26, 7.

ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης·
χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων,
πατήρ τε Μεγάρα τ᾽· ἐν κύκλῳ δ᾽ ἤδη κανοῦν
εἵλικτο βωμοῦ, φθέγμα δ᾽ ὅσιον εἴχομεν.
μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
εἰς χέρνιβ᾽ ὡς βάψειεν, Ἀλκμήνης τόκος
ἔστη σιωπῇ. καὶ χρονίζοντος πατρὸς
παῖδες προσέσχον ὄμμ᾽· ὃ δ᾽ οὐκέθ᾽ αὑτὸς ἦν,
ἀλλ᾽ ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος,
ῥίζας τ᾽ ἐν ὄσσοις αἱματῶπας ἐκβαλὼν
ἀφρὸν κατέσταζ᾽ εὐτρίχου γενειάδος.
ἔλεξε δ᾽ ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ·
„πάτερ, τί θύω, πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα,
καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνους διπλοῦς ἔχω,

V. 924. ἐξέβαλε] factum hoc ex more veterum. Confer Androm. v. 1157. MUSGR.

V. 926. De canistri circumlatione Musgravius conferri iubet Iph. A. 1565—1569. Aristoph. Pac. 957. In verbis φθέγμα δ᾽ ὅσιον εἴχομεν significatur illa notissima in re divina facienda εὐφημία, quam in publicis sacris praeconis voce indici videmus apud Hom. Il. ι 171. Eurip. Iph. Aul. 1564. Conf. Ion. 98. Bacch. 70.

V. 929. De hoc ritu explicavit Athenaeus lib. IX p. 409 A ἔστι δὲ (χέρνιψ) ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ᾽ οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν, καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας ἥγνιζον. Bekk. Anecd. I p. 316, 31 Χέρνιψ: ἄγγος ἐλαίου (ὕδατος ?), εἰς ὃ ἐνέβαπτον τὰς δᾷδας καὶ περιέρραινον τὸν βωμόν. Conf. Casaub. ad Theophr. Char. XVI p. 174 Fisch. — χερνίβ᾽ hic lectum sibi, acuto in penultima syllaba posito, testatur Athenaeus IX p. 409 A et Eustath. p. 1401, 11. Commemorat istam accentus collocationem etiam grammaticus ab Hermanno editus post librum de em. rat. gr. Gr. p. 321 § 14.

V. 932. ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος] alienatae mentis indicia praebens luminibus vertendis. Bacch. 1166 ἀλλ᾽ εἰσορῶ γὰρ ἐς δόμους ὁρμωμένην Πενθέως Ἀγαύην μητέρ᾽ ἐν διαστρόφοις ὄσσοις. De hoc usu praepositionis ἐν vide quae attulerunt interpp. ad Soph. Phil. 60. Zeunius ad Vig. p. 610. Hemsterh. ad Luciani Dial. mort. XXIII 3 Tom. II p. 523 Bip.

V. 933. Hesychius: ῥίζαι, αἱ θέσεις τοῦ ὀφθαλμοῦ. — Legebatur αἱματωπούς. Emendatum a Porsono ad Med. 1363. Elmsl. in Edinb. review 37 p. 78. Conf. Eustath. ad Il. I p. 768, 37. Lobeck. ad Soph. Ai. 955.

V. 934. ἀφρὸν κατέσταζε γενειάδος] De gen. ex praepositione κατά apto et de significatione verbi καταστάζω 'habeo quod defluat' cfr. Soph. fr. 343 νώτου καταστάζοντα βύσσινον φάρος.

V. 936. τί θύω — καθάρσιον πῦρ] i. e. ἱερὰ καθάρσια. Sic Iph. T. 1331 ὡς ἀπόρρητον φλόγα θύουσα καὶ καθαρμόν.

ἐξὸν μιᾶς μοι χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε;
ὅταν δ' ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως,
ἐπὶ τοῖσι νῦν θανοῦσιν ἁγνιῶ χέρας.
ἐκχεῖτε πηγάς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κανᾶ.
τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς δ' ὅπλον χερός;
πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι· λάζυσθαι χρεὼν
μοχλοὺς δικέλλας θ', ὡς τὰ Κυκλώπων βάθρα
φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα

V. 938. *μιᾶς χειρός*] Patet his verbis significari: 'una eademque opera'. Sed Musgravius genetivum pro dativo positum censet, in eamque rem aliquot veterum auctorum locos affert. Hesiodi Op. et D. 479 *εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπῇς ἀρόῃς χθόνα δῖαν, Ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐέργων*. Oppian. Hal. I 67 *χειρὸς μὲν εὔπλοκον εἰς ἅλα πέμπεις ὁρμήν*. Aristid. vol. I p. 53 Dind. *ἐπελθόντας γὰρ αὐτῷ τοὺς δράκοντας ἐπὶ τὰ σπάργανα ἀντ' ἄλλης κινήσεως τῆς χειρὸς διεχρήσατο*. Epigr. adesp. in Br. Anal. T. III p. 238 [Anth. Pal. IX 141] *ἐξέθορε κλίνης γὰρ ὁ τολμήεις ὑπὸ λύσσης, καὶ τὸν ἀναίσθητον παντὸς ἔτυψε μέλους*. Sed ego horum exemplorum nullum non aut aliter explicandum aut corruptum iudico. Velut Oppianum patet nihil praeter consuetudinem fecisse, cum dixit *χειρὸς* pro *ἐκ χειρὸς*, quemadmodum Libanius vol. I p. 393 R *τά τε ξίφη τῶν χειρῶν μεθίεσαν*. Conf. Lobeck. ad Soph. Aiac. 372. Aristides autem scripsisse videtur *ἀφ' ἁπαλῆς καὶ νέας τῆς χειρὸς διεχρήσατο*. Minus certum habeo de Hesiodo et de auctore epigrammatis quid dicam. Veteres quidem Hesiodi interpretes a Musgravii sententia longissime absunt, quorum Proclus explicat his verbis: *περὶ ὀλίγον τόπον τῆς χειρὸς συσφίγγων τὰ δράγματα διὰ σμικρότητα*. Tzetzes autem construxisse videtur *περὶ χειρός*: sic enim reddit sententiam: *μικρὸν χειρόβολον τῶν σταχύων περὶ τῇ σῇ χειρὶ κρατῶν*. — Venio nunc ad sententiam A. Matthiae, qui in gramm. Gr. p. 689 sq. Euripideam dictionem similem putat eorum, quae apud Homerum leguntur, *πρῆσαι πυρός, πυρὸς μειλισσέμεν, λούεσθαι ποταμοῖο*. Quae quis non videt esse diversissima? Neque vero Bernhardyus satis distincte hunc locum tractasse videtur in Syntaxi ling. Gr. p. 138, qui illud *μιᾶς χειρὸς* ut rarius, sed tamen generis eiusdem composuit cum his, quae sunt in Cycl. 681 et apud Pind. Nem. VII 139 *ποτέρας τῆς χειρός, ἀμφοτέρας χειρός*. Habet primo adspectu similitudinem quandam, quod scripsit Aristoph. Pac. 1155 *χάμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ Χαρινάδην τις βωσάτω*, et huic similia, quae collegit Casaub. ad Theophr. Char. p. 60 sq. Sed haec quoque magis dilabetur, quo acrius intuebere. Quare vide ne Euripides totum locum sic scripserit: *ἐξὸν μιᾶς ἐκ χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε*.

V. 942. *ὅπλον χερός*] clavam.

V. 945. *φοίνικι κανόνι*] 'rubra regula'. Citarunt interpretes Leonidam Tarent. [Anth. Pal. VI 205] Ep. IV 4. Anal. I p. 221 *καὶ μίλτῳ φυρόμενοι κανόνες*, ubi vide Iacobsii Animadv. I 2 p. 61. Schol. Hom. Od. ε 245 *στάθμην, κανόνα, ὑπομεμιλτωμένον σχοινίον ἢ τεκτονικὸν σπάρτον*. Eustath. ad Il. *B* p.

στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινώσω πάλιν.‘
ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ᾽ οὐκ ἔχων ἔχειν
ἔφασκε, δίφρου δ᾽ εἰσέβαινεν ἄντυγα,
κἄθεινε, κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί.
διπλοῦς δ᾽ ὀπαδοῖς ἦν γέλως φόβος θ᾽ ὁμοῦ.
καί τις τόδ᾽ εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών·
‚παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης ἢ μαίνεται;‘
ὃ δ᾽ εἷρπ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας,
μέσον δ᾽ ἐς ἀνδρῶν᾽ ἐσπεσὼν Νίσου πόλιν

342, 12 *στάθμην ἥτις, φασίν, ἐστὶ σχοινίον λεπτόν, χριόμενον μίλτῳ ἢ μέλανι, ᾧ συνηγούμενοι* (corrige *σημειούμενοι*) *ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα.*

Ibid. *καὶ τύκοις*] Explicat citatus a Musgravio Tzetzes ad Lyc. 349 *τύκος σιδηροῦν ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ᾧ τοὺς λίθους πελεκῶσι καὶ ἀποξέουσι*, et eadem fere tradens Schol. Aristoph. Av. 1138, quibus adde, quem Hermannus laudavit, Hemsterh. ad Polluc. X 147.

V. 946. *στρεπτὸς σίδηρος* est ligo (verba sunt Musgravi) leniter incurvatus, uti quidem perpetuum est in eo genere ligonum, quod supra caput elevatur, ut deinde in terram cum impetu impingatur. Hinc Dionys. Perieg. 1115 *ψάμμον ἐϋγνάμπτῃσι λαχαίνοντες μακέλῃσι.* Tryphiod. 199 *ἐϋγνάμπτοισι μακέλλαις.*

V. 947. Respicit Philostratus Imagg. II 23 p. 848 *ἐγὼ δὲ ἤκουσα αὐτοῦ παρ᾽ Εὐριπίδου καὶ ἅρμα ἡγουμένου* (add. *ἔχειν*) *καὶ κέντρα ἐς τοὺς ἵππους φέροντος καὶ τὴν Εὐρυσθέως οἰκίαν ἀπειλοῦντος ἐκπέρσειν.*

V. 948. *ἄντυγας* scriptum apud Dionem Chrys. T. I p. 699 Reisk.

V. 949. *κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί*] ‘perinde quasi stimulum manu teneret’. Pervulgatus usus particulae *δῆθεν*, ubi aliud res habet, aliud simulatur. Or. 1119 *εἴσιμεν ἐς οἴκους, δῆθεν ὡς θανούμενοι.* 1319 *κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἔξω κόρας, Ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.* Adde Blomfield. gloss. ad Aesch. Prom. 210. Eadem vis particularum *ὡς δὴ* infra v. 998 de quibus dictum ad Hecub. 1152.

V. 950. *διπλοῦς γέλως* est risus ambiguus dubitantium, utrum ridere an pavere debeant. H. Stephanus scripsit *διπλῶς*, quod esset ad hanc formam dictum: *ἀμφότερον βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς κρατερός τ᾽ αἰχμητής.* [Similem sensum ipsum *διπλους* habere videtur, quasi sit *διπλοῦν πάθος, γέλως φόβος θ᾽ ὁμοῦ.* Cfr. Soph. O. R. 1249 *γοᾶτο δ᾽ εὐνάς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα καὶ τέκν᾽ ἐκ τέκνων τέκοι*].

V. 951. *καί τις*] Homeri exemplo dixit, Il. β 271 *ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.* Conf. Blomfield. gloss. ad Aesch. Choeph. 53. Ac quoniam in pronomine *τὶς* vis inest numeri pluralis (vid. ad v. 79) adiecit, quod pluralibus apponi solet *ἄλλος εἰς ἄλλον δρακων.*

V. 954. *Νίσου πόλιν*] Megaram, quae partitione inter Pandionis filios facta Niso in imperium cessit. Pausan. I 39, 4. Apollod. III 15. MUSGRAV. Strabo IX p. 392 *οἵ τε δὴ τὴν Ἀτθίδα συγγράψαντες πολλὰ διαφωνοῦντες τοῦτό γε ὁμολογοῦσιν, οἵ γε λόγου ἄξιοι, ὅτι τῶν*

ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων εἴσω βεβώς.
κλιθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἔχει, σκευάζεται
θοίνην. διελθὼν δ' ἐς βραχὺν χρόνον μονῆς,
Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας.
κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
ἀκοὴν ὑπειπών. δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ. πατὴρ δέ νιν
θιγὼν κραταιᾶς χειρός, ἐννέπει τάδε·
‚ὦ παῖ, τί πάσχεις; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
τῆσδ'; οὔ τι που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
οὓς ἄρτι καίνεις;' ὁ δέ νιν Εὐρυσθέως δοκῶν
πατέρα προταρβοῦνθ' ἱκέσιον ψαύειν χερός,
ὠθεῖ, φαρέτραν δ' εὐτρεπῆ σκευάζεται
καὶ τόξ' ἑαυτοῦ παισί, τοὺς Εὐρυσθέως

Πανδιονιδῶν τεσσάρων ὄντων, Αἰγέως τε καὶ Λύκου καὶ Πάλλαντος καὶ τοῦ τετάρτου Νίσου καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέτταρα μέρη διαιρεθείσης ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα λάχοι καὶ κτίσαι τὴν Νίσαιαν. — Eodem versu quod dixit δωμάτων εἴσω βεβώς, explicandum: 'quamvis domi suae esset'.

V. 956. De locutione ὡς ἔχει 'illico, continuo' significante cfr. Passov. lex. v. ἔχω 4.

V. 957. διελθὼν δ' ἐς βραχὺν χρόνον μονῆς] Sensus videtur μείνας δ' ἐπὶ βραχύ. Quod dici poterat sine praepositione διελθὼν βραχὺν χρόνον μονῆς. Kirchhoffius conicit διελθὼν δ' ὡς βραχύν.

V. 960. πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο] 'certabat cum adversariis, qui nulli erant'. Sic statim: οὐδενὸς ἀκοὴν ὑπειπών, 'praefatus, ut audirent', spectatores scilicet, 'qui nulli aderant'. In quo facile patet praeconis illud carmen significari: ἀκούετε λεῴ. Vide Plutarchi Theseum cap. XIII. Verbi ὑπειπεῖν exemplum praebet idem Tom. X p. 18 Hutt. (T. II p. 471F) εὖ δὲ καὶ ὁ ποιητικὸς Ἀχιλλεὺς ὑπειπών, Τοῖος ἐών, οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, ἐπήνεγκεν· Ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι. Dio Chrys. Tom. I p. 567R νυνὶ δὲ ἐπ' αὐτὸ (τὸ πρᾶγμα) βαδιοῦμαι, τοσοῦτον ὑπειπών. Alia citavit Porsonus ad Aristoph. Plut. 998. [Artificiosa videtur haec interpretatio. Fortasse poeta νίκην pro ἀκοὴν scripsit i. e. 'victoriam ex adversario reportatam qui nullus erat'. Idem Reiskium proposuisse video].

V. 963. τῷ λόγῳ] ut ipse dicebat, 'angeblich'. Herodot. I 205 ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ. Dionys. A. R. III 73 παρόντων αὐτοῖς συχνῶν ἐκ τῆς συνωμοσίας, ἀγροίκων δὲ τῷ λόγῳ. Plutarch. Demetr. p. 910E τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰ οἴκοι, τῇ δ' ἀληθείᾳ πρὸς τὸν Λυσίμαχον.

V. 965. τίς ὁ τρόπος ξ. τῆσδε;] quid sibi vult ista, quam dicis, peregrinatio? Conf. Phoen. 390. Soph. Oed. R. 99 ibique Erfurdt.

δοκῶν φονεύειν. οἳ δὲ ταρβοῦντες φόβῳ
ὤρουον ἄλλος ἄλλοσ', ἐς πέπλους ὃ μὲν
μητρὸς ταλαίνης, ὃ δ' ὑπὸ κίονος σκιάν,
ἄλλος δὲ βωμὸν ὄρνις ὣς ἔπτηξ' ὕπο.
βοᾷ δὲ μήτηρ, ‚ὦ τεκών, τί δρᾷς; τέκνα
κτείνεις;' βοᾷ δὲ πρέσβυς οἰκετῶν τ' ὄχλος.
ὃ δ' ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ
τόρνευμα δεινὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεὶς
βάλλει πρὸς ἧπαρ· ὕπτιος δὲ λαΐνους
ὀρθοστάτας ἔδευσεν ἐκπνέων βίον.
ὃ δ' ἠλάλαξε κἀπεκόμπασεν τάδε·
‚εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως
ἔχθραν πατρῴαν ἐκτίνων πέπτωκέ μοι.'
ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν
ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν.
φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς
καὶ πρὸς γένειον χεῖρα καὶ δέρην βαλών,
‚ὦ φίλτατ'', αὐδᾷ, ‚μή μ' ἀποκτείνῃς, πάτερ·
σός εἰμι, σὸς παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.'

V. 971. *Ταρβοῦντες φόβῳ*] Sic Soph. Trach. 176 *φόβῳ ταρβοῦσαν*. Phil. 225 *ὄκνῳ δείσαντες*. Oed. Col. 1626 *φόβῳ δείσαντας*. Etsi haec partim ambigua esse monuit Lobeckius Paralip. II p. 527. Conf. annot. ad v. 77.

V. 978. Vulgatur *πόρευμα*, quod Henricus Stephanus scripsit pro *τόρευμα*, quam lectionem habet Ald. At quod A. Matthiaeus proposuit *τόρνευμα*, ipse codex indicat scriptione *τόρ.ευμα*. Hoc *τόρνευμα* interpretatur Matthiaeus per *ἕλιγμα, κύκλωμα*, circumactionem Herculis circa columnam cum rotatione circini comparatam dicens. Aptiorem verborum collocationem restituit Nauckius hunc in modum: *ὃ δ' ἐξελίσσων κίονος κύκλῳ ποδὸς τόρνευμα δεινόν, παῖδ' ἐναντίον σταθείς*: 'ille autem circa columnam ducens horribilem gyrum etc.' Cfr. Tro. 3 *Νηρῄδων χοροὶ κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσιν ποδός*. Sed alium scrupulum inicit v. 991; hunc enim recte huc (post 978) transponit Herwerdenus, cum illo loco non telorum, sed clavae usus memoretur. At qui rem accuratius consideraverit, inveniet verba *ἐναντίον σταθείς* et v. 991 male coniungi. Itaque dittographiam quae vocatur agnoscere nobis videmur versus 978 et 991 *ὃ δ' ἐξελίσσων κίονος κύκλῳ πόδα, ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος, βάλλει πρὸς ἧπαρ*, quae ipse poeta scripsisse putandus est, et *ὃ δ' ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ κτέ.*

V. 985. *ὡς . . δοκῶν*] De hac abundantia cfr. Soph. O. R. 1178 *ὡς ἄλλην χθόνα δοκῶν ἀποίσειν*, Herod. VII 213 *ἦλθέ οἱ ἐς λόγους ὡς μέγα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἴσεσθαι*.

V. 989. Optime Elmsleius coniecit: *σός εἰμι· σὸν παῖδ', οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.*

ὁ δ' ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος στρέφων,
ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος,
μυδροκτύπον μίμημ', ὑπὲρ κάρα βαλὼν
ξύλον καθῆκε παιδὸς ἐς ξανθὸν κάρα,
ἔρρηξε δ' ὀστᾶ. δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλών,
χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν.
ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων
μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλῄει πύλας.
ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπίοισιν ὢν
σκάπτει μοχλεύει θύρετρα, κἀκβαλὼν σταθμὰ
δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει.
κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον·
ἀλλ' ἦλθεν εἰκών, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο,
Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κέαρ,
κἄρριψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
ὅς νιν φόνου μαργῶντ' ἐπέσχε κεἰς ὕπνον
καθῆκε· πίτνει δ' ἐς πέδον, πρὸς κίονα
νῶτον πατάξας, ὃς πεσήμασι στέγης
διχορραγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι.
ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα
σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων
ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου
μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.

V. 992. Verba *μυδροκτύπον μίμημα* per appositionem adiecta sunt ad *βαλὼν ὑπὲρ κάρα καθῆκε*, ut significent idem fere quod *δίκην μυδροκτυποῦντος*.

V. 1000. *κατέστρωσεν*] Vulgare erat *κατέβαλεν*. Sed illo et Herodotus usus est VIII 53 *ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο*, et Xenoph. Cyrop. III 3, 64. Aelian. N. A. VII 2 p. 154, 6. Agathias Hist. II 9 p. 84, 2 Nieb. quos laudavit Musgravius. Adde Iacobs. ad Anth. Palat. p. 393.

V. 1001. *ἱππεύει*] figurate i. e. festinat, 'er fliegt'. Cfr. Phoen. 212. Suppl. 994. BOTHIVS.

V. 1002. Pro *ἦλθεν εἰκών* coniecit Schneidewinus *ἦλθε καιρόν*. Cum dictione *ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο* cfr. Plat. Phaed. p. 84 C *ὡς ἰδεῖν ἐφαίνετο*, ubi vide Wyttenbach.

V. 1003. Verba *ἐπὶ λόφῳ κέαρ* corrupta Canterus in *ἐπίλογχον χερί* mutanda censet, Hartungus in *ἐπίλοφος κάρα*. Videtur versus ex duobus contaminatus et aegidis atque galeae mentio facta fuisse.

V. 1005. Cfr. Phoen. 1156 *ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν . . λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ*, Soph. Ai. 50 *ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου*.

V. 1010. Recte Barnesius: 'liberantes a fuga pedem, i. e. revertentes ex fuga'.

εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
παῖδας φονεύσας καὶ δάμαρτ'· ἐγὼ μὲν οὖν
οὐκ οἶδα θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος.
ΧΟ. ὁ φόνος ἦν ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα
τότε μὲν περισαμότατος καὶ ἄπιστος
Ἑλλάδι τῶν Δαναοῦ παίδων·
τὰ δ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε τὰ τότε κακά.

τάλανι διογενεῖ κόρῳ μονοτέκνου Πρόκνης

V. 1016—1086. Post nuntii narrationem chorus nihil sibi ista Herculis liberorum caede crudelius unquam factum videri, seque dubitare ostendit, quibus satis dignis tantam cladem naeniis prosequatur. Tum panditur domus, atque machinatione ἐκκυκλήματος sub adspectum subiciuntur et caesorum corpora et ipse Hercules, vinculis constrictus et columnae alligatus. Postremo Amphitryo tristi vultu nec sine timore progreditur, veteres amicos hortans, ne fletu et clamore Herculem somno oppressum excitent: quo expergefacto periculum esse, ne urbem, patrem, domum perditum eat. Ac tamen Hercule inter illorum conquestiones ac ploratus commovente se ac denique soporem excutiente et ipse profugit et illos, ut ab homine furioso sibi caveant, monet. — Cum facile quindecim partes choricorum discernantur (septem in v. 1016—1041, octava v. 1045 sq., nona v. 1051—1053, decima v. 1057, undecima v. 1060, duodecima v. 1065—1068, tertia decima v. 1071, quarta decima v. 1077—1080, quinta decima v. 1087 sq.), eas non sine probabilitate quis singulis choreutis assignaverit.

V. 1016. De Danaidum facinore vide Apollod. II 1, 5. — Ἀργολὶς πέτρα ut Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας Tro. 523. Cfr. fr. 307 ξεστὸν ὄχθον Δαναϊδῶν ἑδρασμάτων, Or. 871 ἄκραν, οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας διδόντ' ἀθροῖσαι λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας. — τότε μέν, 'olim'. Sic Iph. Aul. 46 σῇ γάρ μ' ἀλόχῳ τότε Τυνδάρεως πέμπει φερνήν. Or. 99 ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους. Vide Brunck. ad Aristoph. Lys. 1023. Schaef. ad Iulian. p. IV. Verbis τότε μὲν opponitur sensus: 'sed nunc hoc malum illustrius est'. Περισαμότατος καὶ ἄπιστος. Diversos gradus coniungi nec ratio prohibet nec usus. Cycl. 315 κομψὸς γενήσει καὶ λαλίστατος, Κύκλωψ. Plut. Coriol. 24 ὅτι κακὸν τὸν ὀρχηστὴν ἔστειλαν αὐτῷ πρὸ τῆς πομπῆς καὶ ἀτερπέστατον. Alciphr. Ep. III 6 ἡ πάμφαγος αὕτη καὶ παμβορωτάτη γαστήρ. Neque vero refert, praecedat superlativus an subsequatur. Vide Herodian. Hist. III 9 p. 69, 26. coll. III 1 p. 56, 23 Bekk. Plura quaerenti suppeditabunt Davis. ad Cic. de N. D. I 21. Wopkens. Lect. Tull. II 16. A. Matthiae. ad Cic. p. Milon. XXVII 74. Lobeck. Paralip. T. I p. 41. II p. 540.

V. 1021. Fabulam narrat Apollod. III 14, 8. Ovid. Met. VI 424. Τάλανι delendum conicit Nauckius, ut duo dochmii efficiantur. Dativum commodi διογενεῖ κόρῳ posuit poeta pro gen. a nomine φόνον apto, ne genetivi cumularentur.

φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον μούσαις·
σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ δάϊε,
λυσσάδι συγκατειργάσω μοίρᾳ.

ἒ ἕ, τίνα στεναγμὸν
ἢ γόον ἢ φθιτῶν ᾠδὰν ἢ τίν' Ἅι-
δα χορὸν ἀχήσω;

φεῦ φεῦ·
ἴδεσθε, διάνδιχα κλῇθρα
κλίνεται ὑψιπύλων δόμων.

ὤμοι.
ἴδεσθε τὰ τέκνα πρὸ πατρὸς
ἄθλια κείμενα δυστάνου,
εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκ παίδων φόνου.

περὶ δὲ δεσμὰ καὶ πολύβροχ' ἁμμάτων

V. 1022. Recte *θυόμενον Μούσαις*, nisi poeta scripsit *μελόμενον Μούσαις*, interpretari videtur A. Matthiae: 'Proprie ipse Procnae filius *ἐθύετο*. Pro eo *φόνος θύεσθαι* dicitur, et cum haec immolatio postea carminibus celebraretur, *θύεσθαι Μούσαις*.'

V. 1024. Alterum dochmium restituit Kirchhoffius addens *σᾷ* (*συγκατειργάσω σᾷ μοίρᾳ*). F. W. Schmidtius scripsit sententiae accommodate *συγκατειργάσω σὺν ῥιπᾷ*. Fortasse fuit *συγκατειργάσω μοι ῥιπᾷ*. Cfr. Ant. 929 *αὑταὶ ψυχῆς ῥιπαί*, 135 *μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ βακχεύων ἐπέπνει ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων*.

V. 1026. Videntur Graeci *χορὸν* et *χορείαν* nonnunquam de carminibus cum choreis coniunctis adhibuisse. Aristoph. Ran. 247 *χορείαν ἐφθεγξάμεσθα*. Thesm. 103 *χορεύσασθαι βοάν*. Plato Legg. II p. 788 A (p. 654 B ed. Steph.) *χορεία γε μὴν ὄρχησίς τε καὶ ᾠδὴ τὸ σύνολόν ἐστι*. p. 795 C *χορεία δὲ τὸ ξυναμφότερον κληθείη*. Clemens Alex. p. 308 c [ed. Colon. p. 133, 15, ed. Sylb. p. 365 ed. Pott.] *χορείαν* inter poematum species recenset. MUSGR.

V. 1033. *ἄθλια*] pro appositione est. Soph. Trach. 936 *κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὀδυρμάτων Ἐλείπετ' οὐδέν*. Lucian. T. III p. 51 *ἀτὰρ καὶ οὗτος αὐτὸς — ἀνασκολοπισθήσεται ἄθλιος*. p. 55 *αὐτὸς μηδὲ δειπνήσας ἄθλιος ἐν αὐτῇ*. Adde T. VII p. 54, 71, 156, 165. Cic. in Vatin. c. X *ut homo consularis exclusus miser puncto temporis spoliaretur beneficio et aequitate legis tuae*.

V. 1035. *περὶ* adverbialiter positum; quod sequiter *ἀμφί* praepositionis vice fungitur. Praepositiones *περὶ* et *ἀμφὶ* coniungi satis constat: vide Spitznerum ad Hom. Il. XVII 290.

ἐρείσμαθ' Ἡράκλειον
ἀμφὶ δέμας τάδε λαΐνοις
ἀνημμένα κίοσιν οἴκων.

ὃ δ', ὥς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων
ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῳ ποδί,
πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ' ὅδε.
ΑΜ. *Καδμεῖοι γέροντες, οὐ σῖγα σῖ-*
γα τὸν ὕπνῳ παρειμένον ἐάσετ' ἐκ-
λαθέσθαι κακῶν;
ΧΟ. *κατὰ σὲ δακρύοις στένω, πρέσβυ, καὶ*
τέκεα καὶ τὸ καλλίνικον κάρα.
ΑΜ. *ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ*
κτυπεῖτε, μὴ βοᾶτε, μὴ
τὸν εὔδι' ἰαύοντα
ὑπνώδεά τ' εὐνᾶς ἐγείρετε.
ΧΟ. *οἴμοι.*
φόνος ὅσος ὅδ'. ΑΜ. ἆ ἆ διά μ' ὀλεῖτε. ΧΟ. κεχυ-
μένος ἐπαντέλλει.
ΑΜ. *οὐκ ἀτρεμαῖα θρῆνον αἰάξετ', ὦ γέροντες;*
ἢ δέσμ' ἀνεγειρόμενος χαλάσας ἀπολεῖ πόλιν,
ἀπὸ δὲ πατέρα μέλαθρά τε καταρρήξει.
ΧΟ. *ἀδύνατ' ἀδύνατά μοι.*
ΑΜ. *σῖγα· πνοὰς μάθω· φέρε πρὸς οὖς βάλω.*

V. 1039. Cfr. Hom. Od. 16, 216 *κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἤ τ' οἰωνοί, φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες οἷσί τε τέκνα ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι*, Aesch. Ag. 50 sqq., Soph. Ant. 424.

V. 1041. *πικρὰν διώκων ἤλυσιν*] Comparavit Musgravius Aesch. Eum. 403 *ἔνθεν διώκουσ' ἦλθον ἄτρυτον πόδα.* Sept. 371 *σπουδῇ διώκων πομπίμους χνοὰς ποδοῖν.* Pers. 84 *Σύριόν θ' ἅρμα διώκων.*

V. 1049. Poetae haec restituenda videntur: *τὸν εὔδι' ἰαύοντά θ' ὕπνῳ τ' εὕδοντ' ἐγείρητ' εὐνᾶς*, ita ut extremum *μὴ* vim finalem habeat. Cfr. Soph. O. R. 65 *οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά* ('somno sopitum', ut est Verg. Aen. I 680) *μ' ἐξεγείρετε.*

V. 1056. *ἀπὸ δὲ*] repete *ὀλεῖ.* Sic Herodotus VIII 89 *ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγός, — ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοί τε καὶ ὀνομαστοί.* Vide Krueg. II § 68, 47, 3.

V. 1057. *ἀδύνατά μοι* scil. *ἀτρεμαῖα θρῆνον αἰάζειν* prae dolore.

V. 1059. *σῖγα, πνοὰς μάθω*] De hoc coniunctivi post imperativos usu praeter Elmsleium ad Med. 1242 disputavit Hermannus de part. *ἄν* p. 89 sq. Krueg. I § 54, 2, 1.

ΧΟ. εὕδει; ΑΜ. ναί, εὕδει ὕπνον ὀλόμενον, ὃς ἔ-
καν' ἄλοχον, ἔκανε δὲ τέκεα τοξήρει
ψαλμῷ τοξεύσας.
ΧΟ. στέναζέ νυν ΑΜ. στενάζω.
ΧΟ. τέκνων ὄλεθρον ΑΜ. ὤ μοι.
ΧΟ. σέθεν τε παιδός. ΑΜ. αἰαῖ.
ΧΟ. ὦ πρέσβυ ΑΜ. σῖγα, σῖγα·
παλίντροπος ἐξεγειρόμενος στρέφεται·
φέρ' ἀπόκρυφον δέμας ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
ΧΟ. θάρσει· νὺξ ἔχει βλέφαρα παιδὶ σῷ.
ΑΜ. ὁρᾶθ' ὁρᾶτε.
τὸ φάος ἐκλιπεῖν ἐπὶ κακοῖσιν οὐ
φεύγω τάλας, ἀλλ' εἴ με κανεῖ πατέρ' ὄντα,
πρὸς δὲ κακοῖς κακὰ μήσεται,
πρὸς Ἐρινύσι θ' αἷμα σύγγονον ἕξει.
ΧΟ. τότε θανεῖν σε χρῆν, ὅτε δάμαρτι σᾷ
φόνον ὁμοσπόρων
ἔμολες ἐκπράξας
Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.
ΑΜ. φυγᾷ, φυγᾷ, γέροντες, ἀποπρὸ δωμάτων

V. 1069. Hermannus metri causa probabiliter ἐξανεγειρόμενος scripsit.

V. 1070. ἀπόκρυφον — κρύψω] Sic Soph. Ant. 85 κρυφῇ δὲ κεῦθε. Dionys. A. R. III 21 κρύπτουσα τὸ πάθος ἀπόρρητον. Verg. Aen. III 237 *et scuta latentia condunt.* Ovid. Met. VIII 718 *simul abdita texit Ora frutex.* X 449 *tegunt nigrae latitantia sidera nubes.* Conf. Lobeck. ad Ai. 517, nos supra ad v. 641 et ad Heracl. 574.

V. 1073. ἐπὶ κακοῖσιν] Iph. A. 456 καὶ γάρ μ' ἀπώλεσ' ἐπὶ κακοῖς, ἅ μοι πάρος, Ἐλθοῦσ' ἄκλητος. Plutarch. Nic. c. 13 p. 532 B καὶ δεῖσθαι τῶν πολιτῶν, ὅπως ἐπὶ συμφορᾷ τοσαύτῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ — ἀφῶσι τῆς στρατείας.

V. 1074. ἀλλ' εἴ με κανεῖ — μήσεται — ἕξει] Ex verbo φεύγω hic intellegendum τοῦτο δέδοικα vel τοῦτο δεινόν.

V. 1076. Recte censet R. Klotzius, πρὸς Ἐρινύσιν αἷμα σύγγονον ἕξει eadem ratione dici atque πρὸς Ἐρινύσιν Ἐρινύας (sive πρὸς αἵματι συγγόνῳ αἷμα σύγγονον) ἕξει ('piaculum piaculo addet').

V. 1079. Libri habent ἔμελλες ἐκπράξειν. Metro, non sententiae satisfacit quod Matthiaeus coniecit ἔμολες ἐκπράξων. Scripsi ἔμολες ἐκπράξας. Nam apparet poetam dicere velle: 'cum capta urbe splendida victoris laude ornatus redires' i. e. in summa gloria et celebritate. Vitium inde repetendum, quod verbum ἔμολες in ἔμελλες depravatum ultro infinitivus consecutus est. Idem iam Hartungum scripsisse video.

διώκετε, φεύγετε μάργον
ἄνδρ' ἐπεγειρόμενον.
τάχα φόνον ἑτέρων ἐπὶ φόνῳ βαλὼν
ἀν' αὖ βακχεύσει Καδμείων πόλιν.
ΧΟ. ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπερκότως
τὸν σόν, κακῶν δὲ πέλαγος ἐς τόδ' ἤγαγες;
ΗΡ. ἔα.
ἔμπνους μέν εἰμι καὶ δέδορχ', ἅπερ με δεῖ,
αἰθέρα τε καὶ γῆν τόξα θ' ἡλίου τάδε·
ὡς δ' ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι
πέπτωκα δεινῷ, καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
μετάρσι', οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.
ἰδού, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος
νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα,
πρὸς ἡμιθραύστῳ λαΐνῳ τυκίσματι
ἧμαι, νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων;
πτερωτά τ' ἔγχη τόξα τ' ἔσπαρται πέδῳ,
ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν
ἔσῳζε πλευρὰς ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσῴζετο.
οὔ που κατῆλθον αὖθις εἰς Ἅιδου πάλιν
Εὐρυσθέως δίαυλον [εἰς Ἅιδου] μολών;
ἀλλ' οὔτι Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον
Πλούτωνά τ' οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης.
ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ;

V. 1083. *διώκετε*] intransitive ut Heracl. 611 *παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα μοῖρα διώκει.*

V. 1089. *ἅπερ με δεῖ*] quae sanum vigilantemque decet videre.

V. 1092. Menander p. 10 *ὕπτιον, μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἄνω,* ubi vide Meinekium. Dionys. Halic. A. R. XI 28 fin. *ἀσθμαίνων ἔτι καὶ μετέωρος τὸ πνεῦμα.*

V. 1098. *πτερωτά τ' ἔγχη*] sagittae. Soph. Trach. 513 *τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων,* ubi v. Brunck.

V. 1100. Elmsleius *πλευρά τ'* formas *πλευραί, πλευραῖς, πλευράς* *in tragicorum* scriptis vitiosas esse ratus. Quam opinionem explosit Hermannus ad Soph. Ai. 1389.

V. 1101. *οὔ που* pro *οὔ πω* restituit Dindorfius. Cfr. Iph. A. 670 *οὔ πού μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ;* Hel. 135 *οὔ πού νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;* ib. 600, El. 235, Iph. T. 930, Med. 695. Duobus ultimis locis libri habent *ἤπου* vel *οὔ πω.*

V. 1102. Verba *εἰς Αἴδου* ex proximo versu repetita sunt. Deest nomen unde pendeat gen. *Εὐρυσθέως.* Piersonus coniecit *Εὐρυσθέως δίαυλον ἐντολαῖς μολών;* ut est infra v. 1278.

V. 1105. *ἔκ τοι πέπληγμαι*] Idem hemistichium bis posuit in

ὠή, τίς ἐγγὺς ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.
ΑΜ. γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;
ΧΟ. κἄγωγε σὺν σοί, μὴ προδοὺς τὰς συμφοράς.
ΗΡ. πάτερ, τί κλαίεις καὶ συναμπίσχει κόρας,
τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;
ΑΜ. ὦ τέκνον· εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων ἐμός.
ΗΡ. πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρόν, οὗ δακρυρροεῖς;
ΑΜ. ἃ κἂν θεῶν τις, εἰ πάθοι, καταστένοι.
ΗΡ. μέγας γ' ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.
ΑΜ. ὁρᾷς γὰρ αὐτός, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς. 1117
ΗΡ. παπαῖ, τόδ' ὡς ὕποπτον ᾐνίξω πάλιν. 1120
ΑΜ. καί σ', εἰ βεβαίως εἶ φρονεῖς, ἤδη σκοπῶ. 1121
ΗΡ. ἐπεὶ τί καινὸν ὑπογράφει τὠμῷ βίῳ; 1118
ΑΜ. εἰ μηκέθ' Ἅιδου βάκχος εἶ, φράσαιμεν ἄν.
ΗΡ. οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας. 1122
ΑΜ. λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδός, ἢ τί δρῶ;
ΗΡ. καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.
ΑΜ. τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
ΗΡ. ἀρκεῖ σιωπὴ γὰρ μαθεῖν ὃ βούλομαι;

Hippolyto v. 342. 934. Or. 1047 *ἐκ τοί με τήξεις.* — *ποῦ .. ἀμηχανῶ*: Notum est illud genus dicendi, quo participium, non verbum fin. ad id pertinet, quod in interrogatione positum est ('ubi tandem positus locum ignoro?'). Vide annot. ad v. 1407. Itaque non opus videtur vel cum Valckenario (ad Eur. Hipp. 934) *ποῦ ποτ' εἴμ', ἀμηχανῶ* vel cum Nauckio *ποῦ ποτ' ὢν ἀμνημονῶ*; (ut Heracl. 638 *ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ*;) scribere.

V. 1112. *τηλόθεν*: cfr. Krueg. I § 41, 12, 14.

V. 1114. *πράσσω — τί λυπρόν*;] De hac constructione dictum est ad Heracl. 438, ad Alc. 605. De constructione *οὗ δακρυρροεῖς* vide Krueg. II § 47, 21, 1 et 2.

V. 1118. 'Quia quid novi rebus meis incommodi significas?' Dionys. A. R. XI 13 *καλαὶ γὰρ αἱ πρῶταί σου τῶν πολιτικῶν ἔργων ὑποθέσεις ἐγένοντο, καὶ μεγάλας ὑπέγραψαν ἡμῖν ἀρετῆς ἐλπίδας*. Lucian. T. III p. 234 Bip. *καί που καὶ μειράκια ὡραῖα διακινούμενα* (an *διακονούμενα*?) *καὶ ἠρέμα προσμειδιῶντα γλαφυρωτέραν ὑπογράφει σοι τὴν μέλλουσαν διατριβήν*.

V. 1120. Dobraeus probabiliter coniecit *εἰς ὕποπτον* pro *ὡς ὕποπτον*.

V. 1126. Hippol. 911 *σιγᾷς*; *σιωπῆς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς*. fr. 127 *σιγᾷς, σιωπὴ δ' ἄπορος ἑρμηνεὺς λόγων*.

Ibid. *ἀρκεῖ σιωπὴ γὰρ κτἑ.*] i. e. *οὐκ ἐάσω· σιωπὴ γὰρ οὐκ ἀρκεῖ κτἑ.*

ΑΜ. ὦ Ζεῦ παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;
ΗΡ. ἀλλ' ἦ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
ΑΜ. τὴν θεὸν ἐάσας τὰ σὰ περιστέλλου κακά.
ΗΡ. ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν λέξεις τίνα;
ΑΜ. ἰδοὺ θέασαι τάδε τέκνων πεσήματα.
ΗΡ. οἴμοι· τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
ΑΜ. ἀπόλεμον, ὦ παῖ, πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.
ΗΡ. τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσεν;
ΑΜ. σὺ καὶ σὰ τόξα καὶ θεῶν ὃς αἴτιος.
ΗΡ. τί φής; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων πάτερ.
ΑΜ. μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.
ΗΡ. ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;
ΑΜ. μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.
ΗΡ. αἰαῖ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
ΑΜ. τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας. 1141
ΗΡ. ποῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ διώλεσεν; 1144
ΑΜ. ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί. 1145
ΗΡ. ἦ γὰρ συνήραξ' οἶκον ἐν βακχεύμασιν; 1142
ΑΜ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, πάντα δυστυχεῖ τὰ σά. 1143

V. 1127. παρὰ Ἥρας θρόνων, iuxta solium Iunonis, quod cum ara Iovis coniunctum (cfr. v. 922) conspiciebatur. De genetivo θρόνων cfr. Tro. 523 λεὼς Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθείς, Krueg. I § 50, 8, 13.

V. 1131. Aristoph. Equit. 997 ἰδοὺ θέασαι, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω. Soph. Trach. 1079 ἰδοὺ θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας.

V. 1133. ἀπόλεμον πόλεμον dicit certamen ac dimicationem, quae adversus liberos, non, ut ea, quae iure hoc nomine appellari potest, adversus hostes suscepta est. Alio modo iisdem verbis usus est Aeschylus Prom. 904 ἀπόλεμος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, adversus deos scilicet. Conf. annot. ad Hecub. 612, ad Helen. 362, interpp. Lucian. T. III p. 557 Bip., Lobeck. Paralip. I p. 229. De dativo τέκνοις vide ad *Med.* 74.

V. 1136. τί δράσας;] Cum Amphitryo respondeat μανείς, exspectes potius τί παθών; Sed vide annotata ad Alcest. 71.

V. 1139. ἔργα τινός saepe dicuntur qui alicuius opera vel manu interempti sunt. Aesch. Agam. 1404 οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων ἐμὸς Πόσις, νεκρὸς δέ, τῆσδε δεξιᾶς χερὸς Ἔργον, δικαίας τέκτονος. Plutarch. Brut. c. XXXIII ἔκειτο Πομπήϊος Μάγνος τῆς Θεοδότου ῥητορείας καὶ δεινότητος ἔργον. Eumen. XVII πάντως κἀκεῖ κτεινόμενος ὑμέτερον ἔργον εἰμί. Plura dedit Hoogev. ad Vig. p. 90 a. Wernsdorf. ad Himer. p. 664.

V. 1140. στεναγμῶν νέφος] Similia adscripsimus ad Med. 107.

V. 1142. γὰρ pertinet ad verba ἐν βακχεύμασιν, quae referuntur ad sacra versus superioris.

V. 1143. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν] Satis frequens huius formulae

ΗΡ. οἴμοι· τί δῆτα φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεύς,
κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,
ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας
τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι,
ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν ἐμπρήσας πυρί,
δύσκλειαν, ἥ μένει μ', ἀπώσομαι βίου;
ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς φίλος τ' ἐμός.
ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος
ἐς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτῳ ξένων ἐμῶν.
οἴμοι, τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
εὕρω πτερωτὸς ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
φέρ', ἀντι – ∪ κρατὶ περιβάλω σκότον.

usus: vide Hipp. 599. Ion. 311. El. 627. 752. Suppl. 933. Soph. Oed. Col. 1161. Aristoph. Pac. 228.

V. 1146. *τί δῆτα φείδομαι*] Sic infra v. 1301 *τί δῆτά με ζῆν δεῖ;* Aesch. Prom. 747 *τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος;* Soph. Oed. T. 1014. Eurip. Hipp. 1060. Aristoph. Lys. 181. 1159, quos locos Elmslei diligentia collegit.

V. 1147 recte delere videtur Paleius.

V. 1150. *δικαστής*] 'ultor. vindex', monente Marklando ad Suppl. 1215. Sic *δικάζειν φόνον* El. 1094. *ἐκδικάζειν* Suppl. 1215. *ἐκδικαστάν* 1153.

V. 1151. Alii alia suppleverunt, Elmsleius *ἢ σάρκα τὴν τάλαιναν ἐμπρήσας πυρί*, L. Dindorfius *ἢ σάρκα τήνδε τὴν ἐμὴν πρήσας πυρί* coll. Tro. 81. Soph. Ant. 200, Hartungus *ἢ σάρκα θερμῷ τὴν ἐμὴν πρήσας πυρί.*

V. 1155. *τεκνοκτόνον μύσος*] 'liberorum caedis piaculum'. Sic v. 1201 *αἷμα παιδοφόνον.* Bacch. 139 *αἷμα τραγοκτόνον.* Iph. T. 384 *θυσίαις βροτοκτόνοις.* Aesch. Eum. 283 *καθαρμοῖς χοιροκτόνοις.* Dionys. A. R. III 21 *συμφορὰ ἀδελφοκτόνος.* Copiose hoc genus persecutus est Lobeckius ad Soph. Aiac. 3. 324 ed. sec.

V. 1157. Construendum *ποῖ μολών*, nisi de Hermanni coniectura *ποῦ* pro *ποῖ* poni debet. *Κακῶν ἐρημία* est solitudo malorum, locus ubi mala a conspectu ceterorum remota sunt. Quod Kirchhoffius coniecit *κακοῖς*, non videtur necessarium esse.

V. 1159. Paleius supplet *ἀντιτείνων*, non accommodatissime. Male Nauckius scribit *φράσον, τί κρατὶ .. σκότον νέφος.* Nam *φέρε* cum coniunctivo, de quo vide ad v. 1059, non *φράσον τί . . περιβάλω* hic requirimus, ubi Hercules vestimento caput velavisse putandus est, ut ex v. 1198 cognoscitur. Hic ipse locus argumento est, Euripidem fere haec scripsisse: *φέρ', ἀλλὰ πέπλων κρατὶ περιβάλω σκότον.* Quae si recte se habent, *ἄν* ex *ἀλλά*, *τι* ex *π* superesse videtur. De *ἀλλὰ* 'saltem' significante vide ad v. 331.

αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς, 1160
κοὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω 1162
καὶ τῷδε προστρόπαιον αἷμα προσβαλών. 1161

ΘΗΣΕΥΣ.

ἥκω σὺν ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
σῷ παιδί, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ.
κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν,
ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος
ἐς πόλεμον ὑμῖν καὶ μάχην καθίσταται.
τίνων δ' ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς
σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς ἢ συμμάχων.
ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύει πέδον;
οὔ που λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν
ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ' ἔκτεινεν τέκνα;
τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὁρῶ συνάορον;
οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας,
ἀλλ' ἄλλο τοί που καινὸν εὑρίσκω κακόν.

ΑΜ. *ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων. . .*
ΘΗ. *τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις;*

V. 1161. *καὶ τῷδε*, etiam Theseo. — *προσβαλών*: cfr. fr. 866 *οὔ σοι παραινῶ μηχανωμένῃ κακὰ ἐχθροῖσι, σαυτῇ προσβαλεῖν ἀλάστορα* et annot. ad Alc. 315.

V. 1163. *σὺν ἄλλοις, οἳ — κόροι*] De hac constructione dictum ad v. 238. Alc. 34 *νῦν δ' ἐπὶ τῷδ' αὖ χέρα τοξήρη φρουρεῖς ὁπλίσας, ἣ τόδ' ὑπέστη — Πελίου παῖς.* Cic. de Legg. III 5 *haec est enim, quam Scipio laudat in libris illis et quam maxime probat temperationem rei publicae.*

V. 1169. *ὧν ὑπῆρξεν Ἡ.*] 'beneficiorum, quae prior in me contulit Hercules'. Isocrates Archid. § 73 *οἱ μὲν χάριν ἀποδιδόντες ὧν εὖ πεπόνθασιν, οἱ δὲ κομιεῖσθαι προσδοκῶντες ὧν ἂν προϋπάρξωσιν.* Conf. Viger. p. 307 sq. Valcken. ad Phoen. 1576.

V. 1170. De constructione verbi *δεῖν* cum accusativo vide Krueg. II § 47, 16, 2. Schoemann. ad Isaeum p. 380.

V. 1173. *νεωτέρων κακῶν*] Pind. Pyth. IV 275 *μή τι νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἀναστήσῃς κακόν.* Herodot. III 62 *οὐ μή τί τοι ἔκ γε ἐκείνου νεώτερον ἀναβλάστῃ*, ubi quidam libri *κακὸν* inserunt. Conf. annot. ad Med. 37.

V. 1178. *τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον*] arcem Athenarum dicit, in qua primum olea visa est. Vide annot. ad Heraclid. 781. In fine versus *ἄναξ* addendum suspicatur Hermannus, ut dimeter dochmiacus expleatur.

V. 1179. *τί χρῆμα;* quare? v. ad Hec. 977.

ΑΜ. ἐπάθομεν πάθεα μέλεα πρὸς θεῶν.
ΘΗ. οἱ παῖδες οἵδε τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;
ΑΜ. ἔτεκε μέν νιν οὑμὸς ἶνις τάλας,
τεκόμενος δ' ἔκανε φόνιον αἷμα τλάς.
ΘΗ. εὔφημα φώνει.
ΑΜ. βουλομένοισιν ἐπαγγέλλει.
ΘΗ. ὦ δεινὰ λέξας.
ΑΜ. οἰχόμεθ' οἰχόμεθα πτανοί.
ΘΗ. τί φῄς; τί δράσας;
ΑΜ. μαινομένῳ πιτύλῳ πλαγχθεὶς
ἑκατογκεφάλου βαφαῖς ὕδρας.
ΘΗ. Ἥρας ὅδ' ἀγών· τίς δ' ὅδ' οὖν νεκροῖς, γέρον;
ΑΜ. ἐμὸς ἐμὸς ὅδε γόνος ὁ πολύπονος, ὃς ἐπὶ
δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθεν σὺν θεοῖ-
σι Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς.
ΘΗ. φεῦ φεῦ· τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ;
ΑΜ. οὐκ ἂν ἴδοις ἕτερον
πολυμοχθότερον πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
ΘΗ. τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;
ΑΜ. αἰδόμενος τὸ σὸν ὄμμα
καὶ φιλίαν ὁμόφυλον
αἷμά τε παιδοφόνον.
ΘΗ. ἀλλ' ὡς συναλγῶν γ' ἦλθον, ἐκκάλυπτέ νιν.

V. 1181. Eis quae sequuntur magis convenit *τίνος*. Cfr. Heracl. 90 *τοῦ . . κομίζεις κόρους*;

V. 1183. *ἔτεκε μὲν — τεκόμενος δ'*] *τεκεῖν* et *τεκέσθαι* tantundem valere docuit Lobeckius ad Soph. Ai. p. 327. De verbi et participii epiploce dictum ad v. 33 hui. fab.

V. 1187. *πτανοί*] 'ocissime', interprete Brodaeo. Conf. v. 510.

V. 1188. *τί φῄς; τί δράσας;* ut v. 1136. Subaudi *ἔκανε τοὺς παῖδας*.

V. 1189. *πλαγχθείς*] Apte Barnesius comparavit Hom. Od. *υ* 346 *παρέπλαγξεν δὲ νόημα*. — *Βαφὰς ὕδρας* sagittas dixit veneno tinctas, ut Aesch. Agam. 239 *κρόκου βαφάς* vestem croco tinctam.

V. 1200. *φιλίαν ὁμόφυλον*] 'tuam cognati hominis amicitiam'. In Androm. 671 *τοὺς ἀναγκαίους φίλους* dicit eos, qui affinitatis iure inter se coniuncti sunt. Plato Menex. p. 244 A *καὶ τούτων ἁπάντων οὐδὲν ἄλλ' αἴτιον ἢ ἡ τῷ ὄντι ξυγγένεια φιλίαν βέβαιον καὶ ὁμόφυλον οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ παρεχομένη.*

V. 1202. Alc. 614 *ἥκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον.* ubi vid. annot. Ratio sententiarum eadem est ac si dicatur: *ἀλλ' ὡς συναλγῶν γὰρ ἦλθον, ἐκκάλυπτέ νιν.* Cfr. Iph. T. 64 *ἀλλ' ἐξ αἰτίας οὔπω τινὸς πάρεισιν, εἶμ' εἴσω δόμων*, Soph. fr. 142 *ἀλλ' ἐγγὺς Ἕκτωρ ἐστί, θυμαίνειν καλόν.*

ΑΜ. ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων
πέπλον, ἀπόδικε, ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον·
βάρος ἀντίπαλον δακρύοισιν ἁμιλλᾶται.
ἱκετεύομεν ἀμφὶ σὰν
γενειάδα καὶ γόνυ καὶ χέρα προσπίτνων,
πολιόν τε δάκρυον ἐκβαλών.
ἰὼ παῖ, κατά-
σχεθε λέοντος ἀγρίου θυμόν, ὡς
δρόμον ἐπὶ φόνιον ἀνόσιον ἐξάγει,
κακὰ θέλων κακοῖς συνάψαι, τέκνον.

ΘΗ. εἶεν· σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας
αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν.
οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
ὅστις κακῶν σῶν συμφορὰν κρύψειεν ἄν.
τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον;
ὡς μὴ μύσος με σῶν βάλῃ προσφθεγμάτων;
οὐδὲν μέλει μοι σύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς·
καὶ γάρ ποτ' ηὐτύχησ'· ἐκεῖσ' ἀνοιστέον,
ὅτ' ἐξέσωσάς μ' ἐς φάος νεκρῶν πάρα.
χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,

V. 1205. *ῥέθος*] i. q. *πρόσωπον*, *Αἰολικῶς*, ut apud Soph. Antig. 529. Mosch. Id. IV 2.

V. 1206. Recte haec interpretari videtur Hermannus: 'certat cum lacrimis tuis pondus non minus grave: i. e. si dolor facit ut nolis conspici, at amicitia in te Thesei postulat, ut retegas faciem.' C. Schenkelius transponit hunc versum post v. 1209 sic interpretatus: 'magnitudo doloris tui sic adversatur lacrimis meis, ut his te moveri non patiatur.' Idem conicit v. 1211 *θυμόν, ᾧ* pro *θυμόν, ὡς*.

V. 1206 sq. *ἱκετεύομεν—προσπίτνων*] De constructione diximus ad v. 858. *πολιὸν δάκρυον* 'senilem lacrimam' recte interpretatur Hermannus ad Medeam ab Elmsleio editam p. 381 Lips. comparans Pind. Pyth. IV 175 *πολιὰ γαστήρ*.

V. 1214. *τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας*] Helen. 894 *ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ Καὶ προσκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα.*

V. 1218. *προσείων*] 'manum ex velamento protentam quatiens' et me recedere a caede iubens. Fortasse *φυγεῖν* restituendum pro *φόνον*. Similiter Ennii Thyestes apud Cic. Tusc. III 12, de Or. III 40 *Nolite, hospites, ad me adire! illico istinc! Ne contagio mea bonis umbrave obsit; tanta vis sceleris in corpore haeret.*

V. 1221. *ηὐτύχησα* scil. *σὺν σοί.*

συμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν οὔ.
ἀνίστασ', ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
βλέψον πρὸς ἡμᾶς. ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,
φέρει τὰ θεῶν γε πτώματ', οὐδ' ἀναίνεται.
ΗΡ. Θησεῦ, δέδορκας τόνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
ΘΗ. ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.
ΗΡ. τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ;
ΘΗ. τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν.
ΗΡ. φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.
ΘΗ. οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.
ΗΡ. ἐπῄνεσ'· εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι.
ΘΗ. ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ', οἰκτείρω σε νῦν.
ΗΡ. οἰκτρὸς γάρ εἰμι τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα.
ΘΗ. κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
ΗΡ. ηὗρες δ' ἔτ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;
ΘΗ. ἅπτει κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ.
ΗΡ. τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ' ὥστε κατθανεῖν.

V. 1225. συμπλεῖν] Iph. T. 599 ὁ ναυστολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς, Οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν. Heracl. 215 φημὶ γάρ ποτε Σύμπλους γενέσθαι . . Θησεῖ. Phrix. fr. 818 εἰ μὲν τόδ' ἦμαρ πρῶτον ἦν κακουμένῳ Καὶ μὴ μακρὰν δὴ διὰ πόνων ἐναυστόλουν. Soph. Antig. 541 ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.

V. 1232. Soph. Ant. 1043 εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι Θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.

V. 1235. ἀναίνομαι] cum participio construitur, ut ἀρνοῦμαι Alcest. 1158, ubi vid. annot. Iph. A. 1502 θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι. Hom. Il. η 185 οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος.

V. 1238. ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς] per euphemismum dixit pro ἐπὶ κακοῖς. Plutarch. de tranqu. an. c. 16 Tom. X p. 25. Hutt. [T. II p. 474E] εὔχεται μὲν ὁ νοῦν ἔχων τὰ βελτίω, προσδοκᾷ δὲ καὶ θάτερα. Demosth. c. Androt. § 12 ὅσα πώποτε τῇ πόλει γέγονεν ἢ νῦν ἔστιν ἀγαθὰ ἢ θάτερα, ἵνα μηδὲν εἴπω φλαῦρον. Soph. Phil. 503 παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θάτερα. Plura Valcken. Diatr. p. 112. Lennep. ad Phalar. p. 112. Wyttenb. ad Plat. Phaedon. p. 309. Lips. Lobeck. ad Soph. Ai. p. 277 ed. sec.

V. 1240. Recte Heathius: 'Herculis infortunia adeo esse magna, ut a terra usque ad coelum pertingere dici possint.' Epigr. adesp. in Iacobsii Delectu IV 76, 5 ζώεις εἰς αἰῶνα· τὸ δὲ κλέος ἐστὶν Ἀθήναις Ἐκ σέθεν οὐρανίων ἁπτόμενον νεφέων. Plutarch. Demetr. c. XXII μέγας ὁ πόνος καὶ θαυμαστὸν τὸ ἔργον, οὐ μὴν ἔχειν γε χάριτας, δι' ἃς οὐρανοῦ ψαύειν τὰ ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένα. Apellis est dictum de Protogenis Ialyso, quod iisdem fere verbis refert Aelianus Var. Hist. XII 41.

V. 1241. Ratio versus qui insequitur docet in hoc versu aliquid esse depravatum. Nam

ΘΗ. δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι δαίμοσιν;
ΗΡ. αὔθαδες ὁ θεός· πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς ἐγώ.
ΘΗ. ἴσχε στόμ', ὡς μὴ μέγα λέγων μεῖζον πάθῃς.
ΗΡ. γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅποι τεθῇ.
ΘΗ. δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρει θυμούμενος;
ΗΡ. θανών, ὅθενπερ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
ΘΗ. εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
ΗΡ. σὺ δ' ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς με νουθετεῖς.

quid est unde minas Herculis repetat Theseus? Fortasse poeta scripsit *παρεσκευάσμεθ' ὥστ' ἀμυναθεῖν*, quibus et minitari potest Hercules et dicere, se morte sua mala soluturum.

V. 1244. *μέγα λέγων*] Plato Phaedon. p. 95 B *ὦ 'γαθέ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε μή τις ἡμῖν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον*, ubi vid. Stallb. Conf. Gierig. ad Ovid. Met. IX 31. Lobeck. ad Aiac. 386.

V. 1245. Archias Epigr. II. An. Br. T. II p. 92 [Anth. Pal. V 98] *Ὁπλίζευ, Κύπρι, τόξα καὶ εἰς σκοπὸν ἥσυχος ἐλθὲ Ἄλλον· ἐγὼ γὰρ ἔχω τραύματος οὐδὲ τόπον.* Ovid. ex Pont. IV 16, 51 *Quid iuvat exstinctos ferrum demittere in artus? Non habet in nobis iam nova plaga locum.* — Pro *ὅποι* codex habet *ὅπῃ*, Plutarchus T. II p. 1048 F *ὅπου*, p. 1063 D *ὅπῃ*. Recepimus *ὅποι* ex Longin. *π. ὑ.* § 40, non *ὅπου* ex Plutarch. l. l., quia consuetudo illius codicis Florentini fert, ut *πῇ* (*πῆ*) pro lectione meliorum librorum *ποῖ* exhibeat, velut Phoen. 713, 977, 980, 981, 1275, 1324, Or. 511, 598, Hec. 114, 1099. Quod F. G. Schmidtius coniecit *ἔσθ' ὃ προστεθῇ*, eo sententia loci evertitur.

V. 1248. *Ὁ τυχὼν* dicitur quivis unus de vulgo, homo levis et nullius pretii, ut constat vel tironibus e libro Vigeriano p. 303. Ab hoc composita *ὁ ἐπιτυχὼν* et *ὁ προστυχὼν* significatu nihil differunt, nec quod bis in Oed. R. 393. Oed. Col. 752 posuit Sophocles, *ὁ ἐπιών* in aliam sententiam accipiendum. Sic apud Galenum T. I p. 13 Kühn. *οὐ γὰρ ὁμοίως ἐξετάζομεν καὶ βασανίζομεν τοὺς ἐπιτυχόντας ἀνθρώπους τοῖς ἐκ γένους λαμπροῦ.* Plat. Euthyphr. p. 4 B *οὐ γὰρ οἶμαί γε τοῦ ἐπιτυχόντος εἶναι ὀρθῶς αὐτὸ πρᾶξαι, ἀλλὰ πόρρω που ἤδη σοφίας ἐλαύνοντος.* Aristot. Eth. Eud. III 5 *καὶ μᾶλλον ἂν φροντίσειεν ἀνὴρ μεγαλόψυχος, τί δοκεῖ ἑνὶ σπουδαίῳ ἢ πολλοῖς τοῖς τυγχάνουσιν.* Sed et his locis et ceteris, ut opinor, omnibus articulum additum videmus, nisi si qui forte corrupti feruntur, ut Plutarchi in Alcib. c. XIV nunc e libris correctus, aut Dionis Chrys. T. II p. 349 ed. Reisk. Nam Eustathius quidem ad Il. *E* p. 545 extr. *Λύκιοι μέχρι νῦν γενναῖον ἄνδρα οὐ τὸν ἰσχυρόν φασιν, ἀλλὰ τὸν ἀπὸ γένους καὶ μὴ τυχόντα καὶ ἀφανῆ*, et si qui huius similes sunt, nihil in hac quaestione iuvant. Quamobrem aut probanda Schaeferi coniectura *ἀποτυχόντος*, aut aliquid poeticae licentiae tribuendum.

V. 1249. Cfr. Alc. 1078 *ῥᾷον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν*, fr. 45 *τοῦτο δ' εἰπεῖν ῥᾷον ἢ φέρειν κακά*, Aesch. Prom. 263 *ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς Πράσσοντα*, Terent. Andr. II 1, 9 facile omnes, quom valemus, recta consilia aegrotis damus.

ΘΗ. ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;
ΗΡ. οὔκουν τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον.
ΘΗ. εὐεργέτης βροτοῖσι καὶ μέγας φίλος;
ΗΡ. οἵδ' οὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
ΘΗ. οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανεῖν.
ΗΡ. ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις
πρὸς νουθετήσεις σάς· ἀναπτύξω δέ σοι
ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τε καὶ πάροιθεν ὄν.
πρῶτον μὲν ἐκ τοῦδ' ἐγενόμην, ὅστις κτανων
μητρὸς γεραιὸν πατέρα, προστρόπαιος ὤν,
ἔγημε τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.
Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεύς, πολέμιόν μ' ἐγείνατο
Ἥρᾳ· σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῇς, γέρον·
πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαί σ' ἐγώ.
ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι γοργωποὺς ὄφεις
ἐπεισέφρηκε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς

V. 1250. ὁ πολλὰ δὴ τλάς] Sic Hercules ipse in Alc. 837 ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή. Ac nescio, an hinc colorem traxerit Plutarchus Anton. c. LXII συναρπαζομένους ὁρῶν ὑπὸ τῶν τριηράρχων ἐκ τῆς πολλὰ δὴ τλάσης Ἑλλάδος ὁδοιπόρους.

V. 1251. Interpretantur: οὔκουν τοσαῦτά γε τλησόμενος (vel τλήσομαι), εἰ μέτρῳ μοχθητέον ἐστί, 'pertuli sane, at non tam immania sum laturus, si quidem etiam perferendi aliquis modus statuendus est'. Sed ita claudicat sententia. Scribendum vel de Hermanni coniectura οὔκουν τοσαῦτά γ'· ἐν μέτρῳ μοχθητέον vel quod rem magis exprimit, οὔκουν τοσαῦτά πω· μέτρῳ μοχθητέον, 'multa sane tuli, at nondum tam immania; haec modum excedunt, ut ferri nequeant'. Cfr. v. 1411.

V. 1256. ἀναπτύξω] i. e. ἀποδείξω, ἀποφανῶ. Aesch. Pers. 254 et 294 πᾶν ἀναπτύξαι πάθος.

V. 1261. καταβληθῇ] Dionys. A. R. XI 56 in. οὐκ ἀγνοῶ μέν, ἔφησεν, ἡλίκων κρηπὶς καταβληθήσεται συμφορῶν. Plutarch. Caes. c. XXV αἱ πάλαι καταβεβλημέναι ἀρχαὶ τοῦ μεγίστου τῶν ἐκεῖ πολέμων. Demosthenes Olynth. III § 2 τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι. Conf. ann. ad Helen. 164.

V. 1263. ὅστις ὁ Ζεύς] ut in Melanippa fr. 483 Ζεύς, ὅστις ὁ Ζεύς· οὐ γὰρ οἶδα πλὴν λόγῳ κλύων. Or. 418 δουλεύομεν θεοῖς, ὅ τι πότ' εἰσὶν οἱ θεοί.

V. 1264. μηδὲν ἀχθεσθῇς] Troad. 458 δακρύσῃς μηδέν. Hecub. 372 σὺ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ. Androm. 88. Or. 1104.

V. 1266. Particulae τὲ respondet postea (v. 1269) non τέ, sed δέ. Cfr. Krueg. § I 69, 16, 6.

V. 1267. Codex habet hic ἐπεισέφρησε, El. 1033 ἐπεισέφρηκε. Dawesius utroque loco ἐπεισέφρησε, rectius Nauckius,

ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην
ἡβῶντα, μόχθους οὓς ἔτλην τί δεῖ λέγειν;
ποίους πρὸς ἢ λέοντας ἢ τρισωμάτους
Γηρυόνας ἢ Γίγαντας ἢ τετρασκελῆ
κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;
τήν τ' ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα
ὕδραν φονεύσας, μυρίων τ' ἄλλων πόνων
διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον ἐς φάος
ὅπως πορεύσαιμ' ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας πόνον,
παιδοκτονήσας δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.
ἥκω δ' ἀνάγκης ἐς τόδ'· οὔτ' ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,
ἐς ποῖον ἱερὸν ἢ πανήγυριν φίλων

qui de hoc verbo egit in Mélanges Gréco-Romains a. 1863 vol. II p. 537 sqq., ἐπεισέφρηκε restituit, quam formam imperativus φρές (Etym. M. p. 740, 12) comprobat.

V. 1270. Cfr. Aesch. Ag. 598 καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν;

V. 1272. τετρασκελῆ πόλεμον] ut γηγενῆ μάχην Ion. 987. Cycl. 5. De voc. Κενταυροπληθῆ conf. Alc. 951 ξύλλογοι γυναικοπληθεῖς, ibique annot. Variationis causa adiectiva posita sunt pro (πρὸς) τετρασκελεῖς Κενταύρους.

V. 1275. Dobraeus τ' post μυρίων delevit. Malim in versu proximo scribi ἀγέλας διελθὼν εἰς νεκροὺς ἀφικόμην.

V. 1276. Hunc locum, ut Matth. annotavit, respexit Gramm. Bekk. Anecd. I p. 330, 29 ἀγέλας πόνων Εὐριπίδης εἶπεν, ἀνδρῶν δὲ ἀγέλας Πλάτων.

V. 1279. Nauckius scribit τὸ λοίσθιον, recte ut videtur.

V. 1280. Infinitivus θριγκῶσαι explicandis verbis τόνδε πόνον inservit. Vide Krueger. I § 57, 10, 6. Locutio δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς significat 'domus malis tanquam fastigium imponere'. Aesch. Agam. 1283 ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις. Eurip. Troad. 489 τὸ λοίσθιον δέ, θριγκὸς ἀθλίων κακῶν, Δούλη γυνὴ γραῦς Ἑλλάδ' εἰσαφίξομαι. Plato de rep. VII p. 534E ἆρ' οὖν δοκεῖ σοι, ἔφην ἐγώ, ὥσπερ θριγκὸς τοῖς μαθήμασιν ἡ διαλεκτικὴ ἡμῖν ἐπάνω κεῖσθαι καὶ οὐκέτ' ἄλλο τούτου μάθημα ἀνωτέρω ὀρθῶς ἂν ἐπιτίθεσθαι, ἀλλ' ἔχειν ἤδη τέλος τὰ τῶν μαθημάτων; Plutarch. Symp. V 10, 3. Tom. IX p. 238 Hutt. [T. II p. 685B]. Cic. de Offic. III 7.

V. 1281 seq. οὔτ' — ἐνοικεῖν ὅσιον] Sequi debebat οὔτε μένοντι εἰς ἱερὸν οὐδέν, οὐδὲ εἰς πανήγυριν φίλων ἰέναι. Sed mutavit constructionem illata καὶ particula. Hoc enim significat: non licere sibi Thebis vivere, sed si vel maxime liceat, tamen eam prope graviorem condicionem esse, si neque templum ingredi nec cum amicis congredi liceat.

εἶμ'; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;
φέρ' ἀλλ' ἐς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν;
κἄπειθ' ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι,
γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδουχούμενοι·
‚οὐχ οὗτος ὁ Διός, ὃς τέκν' ἔκτεινέν ποτε
δάμαρτά τ'; οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;'
κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ
αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ' ἀεὶ κακῶς
ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.
ἐς τοῦτο δ' ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε·
φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν ἀπεννέπουσά με
μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσα μὴ περᾶν,
πηγαί τε ποταμῶν, καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
πρὸς ταῦτ' ἄριστον, μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,
ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες ἦμεν ὄλβιοι.

V. 1284. Constructio est: ἔχω γὰρ ἄτας οὐκ εὐπροσηγόρους, 'calamitates enim sustineo, in quibus nullum compellare me licet'. Contagio utique sceleris contrahi etiam colloquio credebatur. Vide supra v. 1219. Or. 75. MUSGR.

V. 1285. ἐπεὶ φεύγω πάτραν] 'cum exsul Argis sim'. Cfr. v. 18. Perperam haec intellexit Bothius.

V. 1288. κληδουχούμενοι corruptum esse constat. Hermannus coniecit κηλιδούμενοι (cfr. v. 1318), Kirchhoffius βουκολούμενοι.

V. 1290. οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;] 'non hinc in malam rem abibit?' Vide ad Androm. 709, ad Helen. 774. Ibi notatis addatur Lucian. Asin. § 56 T. VI p. 199 οὐ φθείρῃ ἀπ' ἐμοῦ, ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας; Dionys. A. R. III 21 οὐδ' ὑπὸ τοῦ (articulus fortasse delendus) σκότους φθαρεῖσά πως (scrib. ποι), ἀλλ' ἐν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς.

V. 1292. ᾧ ἀεὶ κακῶς ἔστ'] Hom. Il. ι 324 κακῶς δέ τέ οἱ πέλει αὐτῇ. 551 τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν. Conf. Lobeck. Paralip. T. I p. 150 sq. De sententia vide Helen. 418 quaeque ibi annotavimus.

V. 1293. συγγενῶς δύστηνος ὤν i. e. si ei mala fortuna nativa est, σύντροφος ὢν δυσδαιμονίᾳ, ut est Iph. T. 1119.

V. 1295. φωνὴν γὰρ ἥσει] Genus constructionis illustravimus ad Helen. 303. Similiter Lysias orat. VIII § 14 ὃ δὲ τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι' ὁντινοῦν εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. Orat. XIII § 80 οὗτος δὲ οὕτω τολμηρὸς καὶ τότε ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα. XII § 19. Plat. Phaedon. p. 91 A.

V. 1299. H. Hirzelius coniecit ἐν δρασμοῖσιν idque sensum loci δονηθήσομαι δίκην Ἰξίονος vel maxime iuvat.

τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,
βίον γ' ἀχρεῖον ἀνόσιον κεκτημένοι;
χορευέτω δὴ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,
κρούουσ' Ὀλύμπου [Ζηνὸς] ἀρβύλῃ πέδον·
ἔπραξε γὰρ βούλησιν ἣν ἐβούλετο,
ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον αὐτοῖσιν βάθροις
ἄνω κάτω στρέψασα. τοιαύτῃ θεῷ
τίς ἂν προσεύχοιθ'; ἣ γυναικὸς εἵνεκα,
λέκτρων φθονοῦσα Ζηνί, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδὲν ὄντας αἰτίους.

ΘΗ. οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε
ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ' αἰσθάνει.

* * * * * *

παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον ἢ πάσχειν κακῶς.
οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,

V. 1304. *Ζηνὸς* aut ex versu superiore illatum aut pro *Διὸς* metri causa positum est. Hoc si verum videtur, de Naucki coniectura *δῖον* scribi debet; nam haud raro *δῖος* et *Διὸς* permutata sunt. Sin illud probatur, emendatio incerta est: Heathius coniecit *κρούουσ' Ὀλύμπου σεμνὸν ἀρβύλῃ πέδον*. Non minus probabilitatis cum codex exhibeat non *πέδον*, sed *πόδα*, habuerint haec: *κρούουσ' Ὀλύμπου δάπεδον ἀρβύλῃ ποδός*.

V. 1306. *αὐτοῖσιν βάθροις*] Electr. 608 *ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνῄρησαι φίλοις*. Proxima in rem suam vertit Charito de Chaer. et Callisth. III 10 p. 83, 7 Lips. *τοιαύτῃ θεῷ τίς ἂν προσεύχοιτο ἥτις τὸν ἴδιον ἱκέτην ἀπέκτεινας;*

V. 1307. Probabiliter coniecit C. Schenkelius *πάντως ἀναστρέψασα.*

V. 1311. Wakefieldius scribi iubet *ἀγὼν ὅδε.*

V. 1313. Ante hunc versum lacunae signa posita sunt auctore Scaligero. Sententiae nexus haec fere intercidisse arguit: *ἐπεὶ δὲ δῆλον, θνητὸν ὄντ' εἴκειν θεοῖς Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον ἢ πάσχειν κακῶς.*

V. 1315. *οὐ ψευδεῖς*] Elmsleius corrigit *ἀψευδεῖς*. Tu vide Herm. ad Vig. p. 833 et ad Medeam Elmsl. v. 87 et v. 348.

V. 1316. *οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν*] His congruerent sequentia, si omisso *οὐ* dixisset *δεσμοῖς τε*, ut negatio semel posita ad utrumque membrum pertineret. Repetita autem negatione consentaneum erat *τε* omitti. Simile anacoluthon est in Sophoclis Antigona v. 296 *τοῦτο καὶ πόλεις Πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων*, ubi pro altero *καὶ* rursus intulit pronomen, nisi illud *καὶ* 'etiam' significare putandum est. Rhes. 849 *ἡμεῖς δὲ καὶ τετρώμεθ', οἳ δὲ μειζόνως Παθόντες οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος*. Plutarch. Sull. c. XXXVII *καί φησι τούς τε Χαλδαίους αὐ-*

συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
Ὄλυμπον ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.
καίτοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς
φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε τοῦ νόμου χάριν,
ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος
δόμους τε δώσω χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος.
ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω σώσας κόρους
δὶς ἑπτά, ταῦρον Κνώσιον κατακτανών,
σοὶ ταῦτά δώσω· πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
τεμένη δέδασται. ταῦτ' ἐπωνομασμένα

τῷ προειπεῖν, ὡς δέοι βεβιωκότα καλῶς ἐν ἀκμῇ τῶν εὐτυχημάτων καταστρέψαι, λέγει δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ — φανῆναι κατὰ τοὺς ὕπνους. Vergil. Ecl. IV 6 *Iam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna*, ubi vid. Wagner. Cicero de Fin. I 14 *propter voluptatem et parvam et non necessariam et quae vel aliter pararetur et qua etiam carere possent sine dolore, tum in morbos graves, tum in damna, tum in decora incurrunt;* ubi poterat dici: *quae vel aliter pararetur vel etiam praetermitti posset sine dolore.* Adde A. Matthiae ad Phoen. 1313. Probabilis tamen Lobecki coniectura οὐ λέκτρ' ἐν ἀλλήλοισιν scribentis. Ceterum cum toto hoc loco conferendus Hippol. 451 sqq.

V. 1317. Dobraeus coniecit τυραννίδα, recte ut videtur.

V. 1322. τοῦ νόμου χάριν] ut Athenis lex erat: τὸν ἁλόντα ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ ἔν τισιν εἰρημένοις χρόνοις ἀπελθεῖν ταχτὴν ὁδὸν καὶ φεύγειν, ἕως ἂν αἰδέσηταί τινα τῶν ἐν γένει τοῦ πεπονθότος Demosth. c. Aristocr. § 72. Cfr. in prooemio p. 7 verba Nicolai Damasceni.

V. 1323. ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν] De ἅμα cum verbo ἕπεσθαι coniuncto vide Lobeck. ad Phryn. p. 353 seq.

V. 1326. κόρους δὶς ἑπτά] Servius ad Verg. Aen. VI 21 *septena quotannis: quidam septem pueros et septem puellas accipi volunt, quod et Plato dicit in Phaedone* (p. 58 A), *et Sappho in Lyricis, et Bacchylides in Dithyrambis et Euripides in Hercule, quos liberavit secum Theseus.* Vide Neuium ad Bacchylidis fragm. 17 et ad Sapph. fr. 129. Ceterum egregie hunc locum illustrant quae Philochoro auctore (fragm. p. 32) rettulit Plutarchus in Theseo c. 35 συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Ἀϊδωνέως λυθεὶς ὁ Θησεὺς ἐπανῆλθε μὲν εἰς τὰς Ἀθήνας, οὐδέπω παντάπασιν τῶν φίλων αὐτοῦ κεκρατημένων καὶ ὅσα ὑπῆρχε τεμένη πρότερον αὐτῷ, τῆς πόλεως ἐξελούσης, ἅπαντα καθιέρωσεν Ἡρακλεῖ καὶ προσηγόρευσεν ἀντὶ Θησείων Ἡράκλεια, πλὴν τεσσάρων, ὡς Φιλόχορος ἱστόρηκεν. Et Aristides vol. I p. 58 seq. ὅσα Θήσεια κατὰ δήμους ἅπαντα μετεσκεύασαν καὶ κατέστησαν Ἡράκλεια ἀντὶ Θησείων.

V. 1329. De constructione ἐπωνομασμένα σέθεν ut ἐπώνυμα

σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται
ζῶντος· θανόντα δ', εὖτ' ἂν εἰς Ἅιδου μόλῃς,
θυσίαισι λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασιν
τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο
ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας εὐκλείας τυχεῖν.
κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.
ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
ΗΡ. οἴμοι· πάρεργα γὰρ τάδ' ἔστ' ἐμῶν κακῶν.
ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ', ἃ μὴ θέμις,
στέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάπτειν χεροῖν
οὔτ' ἠξίωσα πώποτ' οὔτε πείσομαι,
οὐδ' ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
δεῖται γὰρ ὁ θεός, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεός,

σέθεν cfr. Soph. El. 283 πατρὸς τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην et Krueg. I § 47, 26, 3.

V. 1331. θανόντα δ', εὖτ' ἂν — μόλῃς] Vide annot. ad Heracl. 321.

V. 1332. λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασι] templis. Reiskius coniecit θυσίαις σε, sed σὲ post θανόντα ex σέθεν ultro subauditur.

V. 1334. Ἑλλήνων ὕπο εὐκλείας τυχεῖν] Herodot. VIII 94 τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. Xenoph. Anab. VII 6, 33 ἔχων δὲ δι' ὑμᾶς καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὔκλειαν. Thucyd. I 130 ὢν καὶ πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Eurip. Phoen. 576 μήποτ', ὦ τέκνον, κλέος Τοιόνδε σοι γένοιθ' ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν. Conf. Stallb. ad Plat. Protag. p. 354 A.

V. 1338. Sententiam eandem his verbis expressit in Oreste v. 665: τοὺς φίλους Ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν. Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί δεῖ φίλων; Ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ὠφελεῖν θέλων.

V. 1340. Hercules dicit: 'vae mihi! nam haud satis attinent haec argumenta ad mea mala.' Alium sensum habet πάρεργον Or. 610 καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θήσομαι πόνων, Iph. T. 514 ὡς ἐν παρέργῳ θήσομαι δυσπραξίας. Sed est tam varius usus vocabuli πάρεργον, ut plura exempla desiderantibus satisfacere hoc loco non possimus: interim adeant Baehr. ad Plut. Philop. p. 14. Held. ad Aem. Paull. p. 177. conf. nostra ad Helen. 925.

V. 1341. οὔτε . . τὲ οὐ ut Hipp. 302 οὔτε γὰρ τότε λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε νῦν τ' οὐ πείθεται, Heracl. 605 οὔτε τούτοις ἥδομαι πεπραγμένοις χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος οὐ βιώσιμον, Aesch. Prom. 172, Soph. Ant. 763.

V. 1345. Pro ὄντως, quod etiam Plutarchus Mor. p. 1052 E exhibet, Clemens Alex. Strom. V p. 691 praebet ὀρθῶς. Cfr. annot. ad Androm. 376.

οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.
ἐσκεψάμην δέ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὤν,
μὴ δειλίαν ὄφλω τιν' ἐκλιπὼν φάος.
ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,
οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος.
ἐγκαρτερήσω θάνατον· εἶμι δ' ἐς πόλιν
τὴν σήν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
καὶ γὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην·
ὧν οὔτ' ἀπεῖπον οὐδέν', οὔτ' ἀπ' ὀμμάτων

V. 1346. *ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι*] 'ista vatum misera sunt mendacia', ut vertit Grotius. Lucianus de merc. cond. § 17 T. III p. 235 *οὐ ῥημάτια δύστηνα λέγοντες οἴονταί τι παμμέγεθες ὠφελεῖν.* Bis accus. § 16 *ῥημάτια σκολιὰ καὶ δύστηνα καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν.* Quorum similia multa congessit Alb. Iahnius in Symbolis ad Philostr. V. Soph. p. 141. Quanquam inter Lucianum ceterosque et inter Euripidem hoc differt, quod illi hac voce per contemptum utuntur, Euripides autem reprehendendi causa, quod ista poetarum commenta magnam vitae hominum ac moribus pestem inferant. Ruhnkenius quod olim coniecerat *δύσφημοι* pro *δύστηνοι*, postea ipse monitus a Musgravio retractavit Epist. crit. II p. 138 (190).

V. 1347 seqq. De sententia horum versuum eleganter disseruit Muretus Var. Lectt. IV 2, quocum coniungas licebit Car. Beierum Excursu XV ad Cic. lib. I de Off. Tom. I p. 350 seqq.

V. 1349 sq. Haec apud Stobaeum (flor. 108, 12) comparent sic interpolata: *τὰς συμφορὰς γὰρ ὅστις οὐκ ἐπίσταται θνητὸς πεφυκὼς ὃν τρόπον χρεὼν φέρειν.* Constructio verbi *ὑφίστασθαι* mutatur sensu paulum immutato. Nam in *ταῖς συμφοραῖς ὑφίσταται* significat 'subsistere', in *ὑποστῆναι βέλος* 'subire'. Sic Thuc. II 61 dicit *τὸν κίνδυνον ὑποστῆναι* 'periculum subire', *ξυμφοραῖς ταῖς μεγίσταις ἐθέλειν ὑφίστασθαι* 'res adversas sustinere'. Dativum huic verbo iunxit etiam Xenoph. Anab. III 2, 11, Hellen. VII 5, 12.

V. 1351. *ἐγκαρτερήσω θάνατον* interpretantur 'fortiter exspectabo, neque ultro arcessam, mortem'; sed quos locos comprobandi causa adferunt, Androm. 262 *ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον*; Plut. Ages. c. 31 *ἐκαρτέρει τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς μεγαλαυχίας τῶν Θηβαίων*, eorum alia ratio est. Kirchhoffius coniecit *ὑποστῆναι βέλος ἐγκαρτερήσας θάνατον*, Madvigius *ὑ. βέλος ἐγκαρτερήσων θάνατον.* At tum deest consilii mutati aperta confessio, cui verbum *ἐγκαρτερήσω* vel maxime convenit. Scribendum igitur suspicor *ἐγκαρτερήσω βίοτον.* Alii sustinent mori, Hercules hic sustinet vivere.

V. 1352. Wakefieldius correxit *μυρίαν*, ut est Alc. 544 *καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν.* At hic ratio versus proximi iubet *μυρίων* retineri.

V. 1354. Aliud est *ἀπειπεῖν πόνοις*, frangi ac debilitari labore, aliud *ἀπειπεῖν πόνους*, recusare sive detrectare labores. Vide Alcest. 487 ibiq. not.

ἔσταξα πηγάς, οὐδ' ἂν ᾠόμην ποτὲ
ἐς τοῦθ' ἱκέσθαι, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
εἶεν· γεραιέ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾷς,
ὁρᾷς δὲ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν.
δὸς τούσδε τύμβῳ καὶ περίστειλον νεκροὺς
δακρύοισι τιμῶν· ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος·
πρὸς στέρν' ἐρείσας μητρὶ δούς τ' ἐς ἀγκάλας,
κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
διώλεσ' ἄκων. γῆ δ' ἐπὴν κρύψῃς νεκρούς,
οἴκει πόλιν τήνδ', ἀθλίως μέν, ἀλλ' ὅμως
ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.
ὦ τέκν', ὁ φύσας χὠ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ
ἀπώλεσ', οὐδ' ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
ἁγὼ παρεσκεύαζον ἐκμοχθῶν βίου
εὔκλειαν ὑμῖν, πατρὸς ἀπόλαυσιν καλήν.
σέ τ' οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσα,
ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ' ἔσῳζες ἀσφαλῶς,

V. 1356. *εἰς τοῦθ' ἱκέσθαι, — βαλεῖν*] ut in Or. 1162 *βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστίν, αἰνεῖσθαι λίαν*, quod in soluta oratione diceretur *ἐν τῷ αἰνεῖσθαι λίαν*. Vide intpp. ad Xenoph. Mem. IV 7, 5. Heind. ad Plat. Protag. § 113. Sed recte Schaeferus ad Demosth. T. I p. 561 poetas excipiendos esse monuit. Cfr. etiam Krueg. I § 57, 10, 7.

V. 1361. *οὐκ ἐᾷ νόμος*] Cfr. quae Aesch. Ag. 1541 chorus Clytaemnestrae dicit: *τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων; ἦ σὺ τόδ' ἔρξαι τλήσει, κτείνασ' ἄνδρα τὸν αὑτῆς ἀποκωκῦσαι κτέ.*

V. 1363. *κοινωνίαν δύστηνον*] i. e. quod (*τὸ μητρὶ ἐς ἀγκάλας δοῦναι*) efficit infelicem societatem (matris et liberorum). Vide ad v. 59.

V. 1366. *ψυχὴν βιάζου*] 'fac inducas animum ad tolerandam una meam calamitatem.' De verbo *συμφέρειν* dictum ad Alc. 370. Ceterum hunc versum parum aptum recte delere videtur Nauckius atque locutio *ἀθλίως μέν, ἀλλ' ὅμως* ut Or. 1023, Bacch. 1028 ansam dedisse versus interpolandi.

V. 1367. *ὁ φύσας χὠ τεκών*] Non de nihilo ista, quae tantundem valere putantur, coniunxit: est enim gradatio, quasi dicas: 'der euch erzeugte, euch das Leben gab'. Sic Suppl. 1092 *ὅστις φυτεύσας καὶ νεανίαν τεκὼν Ἄριστον, εἶτα τοῦδε νῦν στερίσκομαι.* Sophocles fragm. 61 *πρὸς τοὺς τεκόντας καὶ φυτεύσαντας.* Conf. Lobeck. ad Aiac. 1296. Reiskius coniecit *ὁ φύσας οὐχ ἑκὼν ὑμᾶς πατήρ.*

V. 1370. *Πατρὸς ἀπόλαυσις* est quidquid commodi a patre vel patris opera percipiunt liberi. MUSGR. Cicero de offic. I 33 *optima autem hereditas a patribus traditur liberis, omnique patrimonio praestantior, gloria virtutis rerumque gestarum.*

μακρὰς διαντλοῦσ' ἐν δόμοις οἰκουρίας.
οἴμοι δάμαρτος καὶ τέκνων, οἴμοι δ' ἐμοῦ.
ὡς ἀθλίως πέπραγα, κἀποζεύγνυμαι
τέκνων γυναικός τ'. ὦ λυγραὶ φιλημάτων
τέρψεις, λυγραὶ δὲ τῶνδ' ὅπλων κοινωνίαι.
ἀμηχανῶ γάρ, πότερ' ἔχω τάδ' ἢ μεθῶ,
ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπίτνοντ' ἐρεῖ τάδε·
‚ἡμῖν τέκν' εἷλες καὶ δάμαρθ'· ἡμᾶς ἔχεις
παιδοκτόνους σούς.‘ εἶτ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ' ἐξέπραξ' ἐν Ἑλλάδι,
ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰσχρῶς θάνω;
οὐ λειπτέον τάδ', ἀθλίως δὲ σωτέον.
ἕν μοί τι, Θησεῦ, σύγκαμ' ἀθλίῳ· κυνὸς
κόμιστρ' ἐς Ἄργος συγκατάστησον μολών,
λύπῃ τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
ὦ γαῖα Κάδμου πᾶς τε Θηβαῖος λεώς,
κείρασθε, συμπενθήσατ', ἔλθετ' ἐς τάφον
παίδων, ἅπαντας δ' ἑνὶ λόγῳ πενθήσατε,
νεκρούς τε κἀμέ· πάντες ἐξολώλαμεν

V. 1373. *διαντλοῦσ'*] ut rem molestam. Androm. 1217 *διαντλήσω πόνους· ἐς Ἅιδαν.* Plat. Axioch. p. 366 *πολλοὺς πόνους διαντλῆσαν.* Similiter *διαντλεῖν πόλεμον* Menex. p. 242 A. *βίον ἀλγεινότατον* Aelian. Var. Hist. VI 12. *πάντα τὸν βίον ἐν συμφοραῖς* Damascius Photii Bibl. T. II p. 338 B 4. *τὸ πάθος* Plutarch. Arat. p. 1051 C. *ὕθλους καὶ λήρους* Lucian. Pseudolog. § 25 Tom. VIII p. 80.

V. 1377. *λυγραὶ δὲ* Hermannus restituit pro *λυγραί τε.* Vide annot. ad v. 65.

V. 1386. *Κομίστρων* vocabulo significari pretium solutum *τῷ κομίζοντι* ipsa forma docere videtur. Vide Blomfield. gloss. ad Aesch. Agam. 938. Neque aliter hoc loco intellegendum censuit Musgravius: significari autem 'patrimonium Herculis, quod ei promissum erat, hoc ultimo labore exantlato.' Sin accuratius rem perpendas, vix dubitabis quin nihil hic differat a *κομιδῇ*: ut hoc dicat: 'canis deductionem ad Argos mecum proficiscens procura.' Similiter *τροφεῖα* pro *τροφὴ* dixit Euripides in Ione 1493. Sophocles in Oed. Col. 341.

V. 1391. *ἑνὶ λόγῳ*] 'cunctos eodem luctu atque eadem eiulatione'. Nos dicimus: alle auf einmal, alle zusammen. Cfr. Amphis apud Athen. VI p. 224 E *ἅπαντες ἀνδροφόνοι γάρ εἰσιν ἑνὶ λόγῳ,* Demosth. Ol. III § 18 *ῥᾴδιον εἰς ταὐτὸ πάνθ' ὅσα βούλεταί τις ἀθροίσαντα ἑνὶ λόγῳ,* ut restituit Brodaeus pro *ἐν ὀλίγῳ.*

Ἥρας μιᾷ πληγέντες ἄθλιοι τύχῃ.
ΘΗ. ἀνίστασ', ὦ δύστηνε· δακρύων δ' ἅλις.
ΗΡ. οὐκ ἂν δυναίμην· ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου.
ΘΗ. καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.
ΗΡ. φεῦ.
αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.
ΘΗ. παῦσαι· δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρέτῃ φίλῳ.
ΗΡ. ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
ΘΗ. ἔκμασσε, φείδου μηδέν· οὐκ ἀναίνομαι.
ΗΡ. παίδων στερηθεὶς παῖδ' ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.
ΘΗ. δίδου δέρῃ σὴν χεῖρ', ὁδηγήσω δ' ἐγώ.
ΗΡ. ζεῦγός γε φίλιον· ἅτερος δὲ δυστυχής.
ὦ πρέσβυ, τοιόνδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.
ΑΜ. ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος.
ΗΡ. Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.
ΘΗ. ὡς δὴ τί φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥᾴων ἔσει;
ΗΡ. ποθῶ, πατρός τε στέρνα προσθέσθαι θέλω.
ΑΜ. ἰδοὺ τάδ', ὦ παῖ· τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.
ΘΗ. οὕτω πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις;
ΗΡ. ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.
ΘΗ. εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ', οὐκ αἰνέσει.
ΗΡ. ζῶ σοὶ ταπεινός; ἀλλὰ πρόσθεν οὐ δοκῶ.
ΘΗ. ἄγαν γ'· ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ποῦ κεῖνος ὤν;

V. 1399. *μὴ ἐξομόρξωμαι*] Subaudiendum *ὅρα* vel simile quid. Ab hoc loco differunt nonnihil quae Elmsleius ad Heracl. 559 et ad Oed. Tyr. 49 attulit.

V. 1403. De vocabulo *ζεῦγος* vide ad Andr. 277.

V. 1407. 'Quaenam est ista tanta huius rei ad leniendum vis, qua melius tibi fore putes?' Simillimus locus Alc. 537 *ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑπορράπτεις λόγον*; ubi vide annot. et confer quae ad Soph. Ai. 77 scripsit Lobeckius. — *ῥᾴων ἔσει* i. e. *κουφισθήσῃ*, ut in Med. 473 loquitur. Cfr. Dict. fr. 336 *βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ ῥᾴων γένοι' ἄν*. Alciphron Epist. I 38 extr. *ῥᾴων γέγονα πρὸς σὲ ἀποδυράμενος*, expressum ex Demosth. or. I c. Steph. § 57, ut notavit Berglerus. Adde Wyttenb. ad Plutarch. Mor. p. 106 A (Tom. II p. 43 ed. Lips.).

V. 1410. Ante hunc versum duos versus intercidisse suspicatur C. Schenkelius.

V. 1414. *κεῖνος ὤν*] i. e. *οὕτω ταπεινὸς ὤν*. Demosthenes Phil. III § 21 *πολλῷ παραδοξότερον ἦν τοσοῦτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι, ἢ νῦν, ὅθ' οὕτω πολλὰ προείληφε, καὶ τὰ λοιπὰ ὑφ' αὑτῷ ποιήσασθαι*. [Sensus hic esse videtur: *ἄγαν γε* (*ζῇς μοι*

ΗΡ. σὺ ποῖος ἦσθα, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;
ΘΗ. ὡς ἐς τὸ λῆμα, παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.
ΗΡ. πῶς νουθετεῖς δ' ἔμ', ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
ΘΗ. πρόβαινε.
ΗΡ. χαῖρ', ὦ πρέσβυ.
ΑΜ. καὶ σύ μοι, τέκνον.
ΗΡ. θάφθ', ὥσπερ εἶπον, παῖδας.
ΑΜ. ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;
ΗΡ. ἐγώ.
ΑΜ. πότ' ἐλθών;
ΗΡ. ἡνίκ' ἂν θάψῃς τέκνα.
ΑΜ. πῶς;
ΗΡ. εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
ἀλλ' ἐσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῇ.

ταπεινός), ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ποῦ κεῖνος ὤν; i. e. sane vel maxime humilis mihi videris, cum nusquam illustris Hercules ille exsistas. Hartungus scribit ποῦ κεῖνος ἦν;]

V. 1416. Badhamus coniecit πλὴν εἰς τὸ λῆμα.

V. 1419. ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;] Et senex ista quaerit Amphitryo, cui longe abesse mors non potest, et miser, qui istum iam tanquam portum malorum exspectat; nec filio ullum sanctius pietatis officium, quam parentis funus ornare. Cfr. Med. 1032. Alc. 663.

V. 1421. πῶς;] Recte quaerit, quomodo Thebas venturus sit, qua in civitate Herculi post illud caedis piaculum consistere non licebat.

Ibid. πέμψομαι] 'arcessam'. Ut Soph. Oed. Col. 602 πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα; Oed. T. 951 τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων; Sed scrupulum iniecit interpretibus, cum quod supra Amphitryonem hortatus est Hercules, ut Thebis maneret (v. 1364), tum quod, Pausania teste I 41, 1 Thebis sepultum esse Amphitryonem constat: id quod etiam ex duobus Pindari locis Pyth. IX 84. Nem. IV 20 intellegitur. Haec ego quomodo expediam, non magis invenio, quam superiores. Fortasse versus qui v. 1418 excipiunt vel potius omnes qui v. 1403 sequuntur non Euripidis, sed histrionum interpolantium sunt iudicandi. Nam et interlocutiones Amphitruonis satis molestae sunt et v. 1409, 1414, 1416, 1422—1424 aliquid offensionis habent et sententiae parum aptae videntur et post v. 1402 sq. exitus Herculis et Thesei exspectatur.

V. 1422. Verba εἰσκόμιζε et δυσκόμιστα, ut natura atque origine, ita sententiae ratione coniuncta esse tam apertum est, ut mireris fuisse qui disiungeret. Musgravius enim εἰσκομίζειν esse 'in domum deferre', δυσκόμιστα γῇ 'terrae solum polluentia' significare putat. Sed haec, si quid video, longissime absunt a mente Euripidis, qui nihil aliud dicit nisi hoc: at tu liberos tumulo inferendos cura,

ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.
ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ σθένος μᾶλλον φίλων
ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.
ΧΟ. *στείχομεν οἰκτροὶ καὶ πολύκλαυτοι,*
τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

etsi inferri nisi cum dolore non possunt. Idque, si tanti est, confirmare quibusdam similiter dictis promptum est. Alc. 616 *ἀλλὰ ταῦτα μὲν Φέρειν ἀνάγκη, καίπερ ὄντα δύσφορα.* Hipp. 362 *ἄϊες ὤ ἔκλυες ὤ ἀνήκουστα.* Androm. 1084 *ἀκοῦσαι δ' οὐκ ἀκούσθ' ὅμως θέλω.* Soph. El. 1408 *ἤκουσ' ἀνήκουστα δύστανος, ὥστε φρῖξαι.*

V. 1428. *τὰ μέγιστα φίλων*] pro *τοὺς μεγίστους τῶν φίλων.* Similia vide apud Krueg. I § 43, 4, 14. Bergler. ad Alciphr. II 3 T. I p. 319. Abresch. ad Xenoph. Ephes. p. 209 ed. Locell.

INDEX EMENDATIONUM.

V. 3 ἔτιχθ' pro ἔτικτεν Barnes. 3 et 47 Ἡρακλέους p. Ἡρακλέος Hermann. 19 καθόδου p. καθόλου Reiske. 27 et 97 εὐνάτωρ p. εὐνήτωρ Nauck. 35 ἀνημμένον p. ἀνηγμένον amicus Musgravii. 38 et 541 καινὸς p. κλεινὸς Elmsley. Cfr. ad 768. 40 δάμαρτά θ' p. δάμαρθ' Canter. 62 θείων p. θεῶν Kirchhoff illudque ipsum extare apud Iustin. Mart. exp. rect. fid. c. 8 οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποις τῶν θείων σαφές docuit Nauck. 64 εἵνεκ' (οὕνεκ') ὄλβου p. οὐκ ἐν ὄλβῳ Canter. 71 ὑπὸ πτεροῖς p. ὑποπτέρους Pierson. 77 sq. θαυμάζων . . πᾶς p. θαυμάζω . . πᾶς τ' Kirchhoff. 80 πόρον p. πέδον Musgrave. 83 κρείσσονες p. κρέσσονες Hermann. 89 περαίνειν p. παραινεῖν Reiske. 90 προσδεῖς p. προσδεῖ σ' Musgrave. 95 γένοιτό τἂν p. γένοιτ' ἂν Erfurdt.

107 ὑφόροφα pro ὑπώροφα Musgrave. 109 ἰαλέμων p. ἰηλέμων Elmsley. 113 μὲν p. μόνον Tyrwhitt. 114 ὦ τέκεα p. ἰὼ τέκεα τέκεα Hermann. 119 πόδα προκάμητε p. προκάμητε πόδα Musgrave. 121 sq. ζυγηφόρων ἄναντες ⟨ἅρματ⟩ος βάρος φέρον τροχηλάτοιο πώλων pro ζυγηφόρον πῶλον ἀνέντες ὡς βάρος φέρων τροχηλάτοιο πώλου W. Stud. in Eurip. p. 380. (Pflugkius λέπας πόνῳ δαμέντος ὡς ζυγηφόρου βάρος φέρειν τροχηλάτοιο πώλου). 128 δόρατα p. δούρατα Tyrwhitt. 136 ὀλέσασα delet W. 137 ἀπεστερήσει p. ἀποστερήσει Lud. Dindorf. 146 ὡς p. ὥσθ' Matthiae. 149 ἐκοινώνει λέχους p. τέκοι νέον Pflugk; τέκοι κοινὸν τέκνον conicit W. 164 τραχεῖαν W. art. Soph. emend. p. 187. βαθεῖαν Wakef. silv. crit. IV 60. 165 Pierson ἀνανδρίαν. 168 sq. τιμωρὸν δίκην . . τῶν δεδραμένων ἐμοί p. τιμωροὺς ἐμοὺς . . τῶν δεδρ. δίκην (Camper τιμωρόν γ' ἐμοὶ . . τ. δεδρ. δίκην, Pflugk τιμωρὸν δόμοις . . τ. δεδρ. δίκην, W. τιμωροὺς πικροὺς . . τ. δεδρ. ἐμοί, Wilamowitz-Möllendorff τιμωρὸν δίκην . . τῶν δεδρ. ἐμοί). 177 ἱστόρει W. 183 ἐγκρίνειαν p. ἐγκρίναιεν W. 185 Δίρφυν p. Δίρφην Musgrav. δ' p. τ' Hermann. 186 σ' p. γ' Reiske. 189 γενοῦ p. γίνου Barnes. 194 μίαν p. γ' ἂν Tyrwhitt.

215 βίᾳ — βίαν pro βίαν — λίαν Reiske et Tyrwhitt. 216 θεός p. θεοῦ Musgr. ex apogr. Paris. 227 τὰ δ' ὦ p. τάδ' οὐ Elmsley. 232 ἡ p. ἦν. 234 πέραν p. πέρα cl. Hipp. 1053 Dindorf. 241 ἐλθόντες p. ἐλθόντας Dobree. 243 βωμὸν p. βωμῶν Brodeau. 248 στενάξετε p. στενάζετε Heath. 252 *ΧΟ.* p. *ΑΜ.* H. Stephan. λοχεύμαθ' οὓς p. λόχευμα τοὺς Pierson. 254 ἐρείσματα p. ὁρίσματα H. Stephan. 257 τῶν ἐτῶν W. 269 πόθον p. πότμον Plut. Mor. p. 793 c. 272 χλίεις p. χαίρεις W. 283 βροτῶν p. βροτόν Porson. 293 αἰσχροῖσι p. ἐχθροῖσι H. Steph.

301 ὑποβαλὼν p. ὑπολαβὼν Brunck. τύχοις p. τέμοις γρ. τελοῖς H. Steph. 305 φίλοις p. φίλοι Matthiae. 309 ἐκμοχθεῖν p. ἐκμοχθεῖ Reiske. 311 χρεὼν p. θεῶν Porson. 313 ἔπαυσά τἂν p. ἐπαύσατ' ἂν Hartung (Musgr. ἔπαυσά γ' ἄν). 320 πέτρας p. πάτρας Brodeau. 325 ᾗ p. εἰ Matthiae. 329 παισὶ p. παιδὶ H. Steph. 330 ἐκκεκλήμεθα p. ἐκκεκλείσμεθα. 340 κοινὸν ὄνομ' p. τοι νεὼν W. 341 ἧσσον p. ἥσσων Fixius. 347 εἰ p. ἢ Reiske. 350 καλλίφθογγον p. καλλίφθιτον et 361 πυρσοῦ p. πυρσῷ H. Steph. 366 ἔστρωσεν p. ἔτρωσεν Reiske. 369 πάροικοι Pflugk. 374 ἐθόαζον et 383 ἐδάιζον W. 381 ἐδάμασσε p. ἐδάμασε Musgr. 386 περῶν p. πέραν et 387 ἐξέπρασσε (vel ἐξέπραξε) p. ἐξεπέρασ' Dindorf. μόχθον p. ὄχθον Musgr. 389 *Μηλιάδ'* p. *Πηλιάδ'* Hermann. 391 *Κύκνον* ξεινοδαΐκταν p. κύκνον δὲ ξενοδαίκταν Pflugk. 395 ἑσπερίαν p. ἑσπέριον Musgr. 396 χρύσεον . . μηλοφόρων p. χρυσέων . . μηλοφόρων Wakefield. 398 ὅς σφ' p. ὃς Hermann. 399 ἀμφελικτὸς p. ἀμφ' ἑλικτὸν Scaliger.

402 γαλανείας p. ταλανείας Heath. 417 σῴζεται p. σώζετ' ἐν Pflugk. 420 πολύφονον p. πολύφωνον H. Stephan. 422 ἀμφέβαλλε p. ἀμφέβαλε Heath. ἀμφέβαλλ' ἰὸν p. ἀμφέβαλλε, τὸν W. 426 τόν τε πολυδάκρυον p. τόν πολυδάκρυτον Wakefield. 428 ἐκπεραίνει p. ἐκπεράνῃ Heath. 435 δώματ' οὐ παρόντος p. σῶμα τοῦ παρόντος Musgrav. 443 ἔνδυτ' p. ἔνδυμ' Heath. 445 ὑποσειραίους ante Pflugkium Musgrav. μόλις W. 452 τῆσδ' p. τῆς Hermann. 456 ἐμὴ p. ἐμῶν Kirchhoff. 461 πολύ γε . . ἐξέπεσον εὐέλπιδος p. πολύ με . . ἐξέπαισαν ἐλπίδες Hirzel. 465 ἀμφέβαλλε p. ἀμφέβαλες Canter. 469 post 473 transponit W. 471 *Μαινάλου* Pflugk. 474 ὑμᾶς addidit Canter. 475 εὐανδρίᾳ p. ἐπ' ἀνδρίᾳ Elmsley. 477 συνάπτουσ' p. συνάψουσ' Kirchhoff. 484 πικρὸν p. πατρός Reiske. 488 συνενέγκοιμ' p. συνενέγκαιμ' Dindorf. 490 φθόγγος εἰσακούεται p. φθόγγον εἰσακούσεται Nauck. 495 κὤναρ W. (Wilamowitz-Moellendorff κἂν ὄναρ γένοιο). 499 τοῖσδ' ἐπωφελεῖν W.

507 ἀφείλετο p. διέπτατο et 509 διέπταθ' p. μ' ἀφείλεθ' W. 508 ἤ p. ἦν. 518 ὁρᾶν p. ὁρῶ Musgrav. 530 τί καινὸν ἦλθε τοῖσδε p. γύναι, τί καινὸν ἦλθε et 531 *AM.* p. *ME.* Elmsley. 535 τόνδε χρῆν p. τόνδ' ἐχρῆν. 543 δ' p. γ' Dobree. 548 πέπλων p. παίδων et πρέπων p. πέπλων apogr. Paris. 549 ἐνήμμεθα p. ἀνήμμεθα Kirchhoff. 557 αἰδῶ p. αἰδώς et 563 σκότου p. σκότους Nauck. 575 τεκόντι p. γέροντι Wilamowitz-Moellendorff. 582 πάροιθε p. πάροιθεν Elmsley. 583 sq. choro tribuit Tyrwhitt. 585 τοῖς φίλοις τ' Pflugk. 593 ἐσελθὼν p. ἐπελθὼν Kirchhoff. 599 παρελθὼν W.

604 δὲ p. τε L. Dindorf. 608 *Κόρης* τ' p. *Κόρης* Reiske. 611 τρίκρανον p. τρικάρηνον Pierson. 617 οἶδ'· ἴν' p. οἶδεν Matthiae. 625 ἐξανίετε p. ἐξανύετε Heath. 628 φευξείω p. φευξιῶ Portus. 637 δὲ τὸ p. τὸ δὲ Musgrav. 642 φάος p. φάρος Stiblinus. 649 φοβερόν W. 659 ἀρετᾶς p. ἀρετῆς Hermann. 660 κατθανόντες τ' εἰς p. καὶ θνατοὶ ἐς τὰς Dobree et Musgrav. 663 ἁπλᾶν p. ἁπλοῦν Beck. 665 τῷδ' ἦν p. τῷδί Porson. 668 ναύταισι ῥυθμός W. 676 μὴ . . ἀμουσίας p. ἢ . . εὐμουσίας (? cod. abb. Flor. 2664, apographum ut videtur cod. Flor., habet ἀμουσίας) Stob. fl. 81, 5. 681 ἀείδω p. ἀείσω Elmsley. 688 πυρὰς p. πύλας Musgrav. 696 τὸ δ' p. τᾶς δ' Nauck. εὐγενίας p. εὐγενείας Hermann. 697 κλέος p. πλέον Pflugk. ὑπερβαλὼν p. ὑπερβάλλων W. ἀρεταῖς addidit Tyrwhitt.

701 περᾷς p. περᾷ Heath. 706 ὑπέστητ' p. ὑπέστητέ γ' ed.

Brubach. 710 *προστιθεῖς* p. *προστιθεὶς* W. (Hermann *προστίθης*). 711 *θ'* p. *δ'* Nauck. 717 *ἀνακαλεῖν* p. *ἀνακαλεῖ* Hermann. 718 *ὃ δ'* p. *ὅδ'* Dindorf. 720 Elmsley *κἀκκόμιζε δωμάτων*. 725 *λεύσσωμεν* p. *λύσωμεν* Canter. Musgrav. *λάβωμεν*. 729 *κεκλήσεται* p. *γενήσεται* Elmsley. 740 sq. Amphitryoni tribuit codex, choro restituit Hermann. 745 *ἔμολ'* *ἔμολεν* W. 755 *ἀντίποινα* p. *ἀντάποινα* Canter. 768 Ante Hermannum erat *βέβακεν*. *καινὸς* p. *κλεινὸς* Pierson. 773 *μέλουσι* p. *μέλλουσι* Canter. *ἐπᾴειν* p. *ἐπαΐειν* Matthiae. 775 *φρενῶν* p. *φρονεῖν* L. Dindorf. 780 *ἔθραυσε δ'* p. *ἔθραυσεν* Hermann. 781 *Ἰσμήν' ὦ στεφαναφόρει* p. *Ἰσμηνῷ στεφανοφορία* Tyrwhitt. 782 *ἑπταπύλου* p. *ἑπτάπυλοι* H. Steph. 784 *καλλιρρέεθρος* p. *καλλιρέεθρος* Erfurdt. 785 *Ἀσωπιάδες* p. *Ἀσωπίδες* Hermann. 792 *κλῄζετ'* p. *ἥξετ'* Hartung. 793 *ἐμὰ* p. *ἐμά τε* Heath. 794 *ἐφάνθη* p. *ἔφανε* Pflugk (Hermann *ἐφάνη*).

801 *ὡς* p. *καὶ* Musgrav. 804 *ἐλπίδι* p. *ἐπ' ἐλπίδι* Hartung (*εὔελπι δ' ἐφάνθη* W.). 810 *ἢ δυσγένει'* p. *ἡδὺς γένει* Canter. 811 *ἐσορῶντι* p. *ἐσορᾶν* W. 825 *δώματα* p. *σώματα* Scaliger. 831 *κοινὸν* p. *καινὸν* Wakefield. 833 *συλλαβοῦσα* p. *σὴν λαβοῦσα* apogr. Paris. 835 *μανίας* p. *μανίας τ'* W. 842 *ΛΥΣΣΑ* p. *ΛΥΤΤΑ* W. 845 *δ'* p. *τ'* ed. Hervag. altera. 849 *ἀνὴρ* p. *ἀνὴρ* Hermann. 850 *σύ μ'* p. *γέ μ'* Hartung. 854 *ὥστ'* p. *σοί τ'* Musgr. 855 *κἀμὰ* p. *κακὰ* Heath et Reiske. 856—858 turbatas personarum vices emendavit Musgr. 856 *λῷον* p. *λῷστον* Nauck. *ἐμβιβάζω σ'* p. *ἐμβιβάζουσ'* Musgr. 861 *λάβρος* p. *λάβρως* ed. Brubach. 860 post v. 871 transposuit W. 863 et 874 *Ἡρακλέους* p. *ἡρακλέος*. 869 *ἀμπνοαῖσι δὲ σφαδᾴζει* W. 870 *δεινὰ* p. *δεινὸς* Canter. 875 *ὀτοτοτοῖ* p. *ὀτοτοτοτοτοτοὶ* Hermann. *ἀποκείρεται* p. *ἀποκείρετε* Canter. 876 *πολιόν* p. *πόλεος* W. 878 *μανιάσιν* p. *μανίαισι* Hermann. *λύσσαις* p. *λύσσας* Dobree. 882 *ἑκατογκεφάλοις* p. *ἑκατὸν κεφαλαῖς* Reiske. 884 *λιχμήρεσι* W. 886 *ἐκπνεύσεται* p. *ἐκπνεύσατε* Elmsley. 887 post 889 transposuit W. (Hartung eiecit), Amphitryoni tribuit O. Hense. 888 *λυσσάδες ὠμοβρῶτες* p. *λύσσα δέ σ' ὠμόβρωτος* Wakefield. *ἀπόδικοι* Pflugk. 889 *κακοῖς* p. *κακοῖσιν* H. Stephanus. *ἐκτενοῦσιν* W. 891 *χορεύματ' ἄτερ τυπάνων* p. *χόρευμα τυμπάνων ἄτερ* Hermann. 895 *τᾶς* add. Pflugk. *λοιβᾶς* p. *λώβας* Barnes. 896 verba *φυγῇ . . ἐξορμᾶτε* Amphitryoni tribuit W. 898 *τέκνων τέκνων* p. *τε τέκνων* W.

900 verba *αἰαῖ κακῶν* Amphitryoni tribuit Wilamowitz-Moellendorff. 902 *ᾇ* add. Musgr. 907 *μελάθρων* p. *μελάθρῳ* Pflugk. 909—921 choro continuantur in codice. Nuntii partes primus cognovit Canter. 910 *τίνα* prius add. Herm. 919 Alterum *λέγε* add. Dindorf. *ἔσυτο* p. *ἔσσυτο* Hermann. 921 *τλήμονες — τύχαι* p. *τλήμονας — τύχας* Musgrav. 925 *τέκνων* p. *πέπλων* Canter. 930 *πατρὸς* p. *πάρος* Ald. 931 *οὐκέθ' αὐτὸς* p. *οὐκέτ' αὐτὸς* Valckenaer. 936 *θύω* p. *θύμῳ* H. Stephan. 938 *μιᾶς ἐκ χειρός* W. 941 *ῥίπτετ'* p. *ῥιπτεῖτ'* H. Steph. 942 *δ'* addidit Barnesius. 944 *ὡς τὰ* p. *ὥστε* Wakefield. 945 *τύκοις* p. *τύχαις* Brodeau. Cfr. Aesch. Suppl. 959. 946 *συντριαινώσω* p. *συντριαινώσειν* H. Steph. *πάλιν* p. *πόλιν* Scaliger (Hermann *μολών*). 948 *δ'* p. *τ'* et 949 *κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων* p. *κέντρῳ δῆθεν ὡς θένων* Dio Chrys. 32, 94. 951 Elmsley *καί τις τότ' εἶπεν*. 953 *εἷρπ'* p. *εἷρπεν* Barnesius. 956 *ἔχει* p. *ἐκεῖ* Dobree. 960 *κἀκηρύσσετο* p. *κἀξεκηρύσσετο* Reiske (Elmsley *κἀκκηρύσσεται*). 962 *νίκην* W. 978 Dittographiam v. 978 et 991 agnoscit W. 980 *ὀρθοστάτας* p. *ὀρθοστάδας* Barnes. 990 *στρέφων* p. *τρέφων* ed. Herv. sec. 998 *Κυκλωπίοισιν* p. *Κυκλωπείοισιν* Dindorf.

1003 ἐπ᾽ ὀρόφων ἄκρων Pflugk. 1005 μαργῶντ᾽ ἐπέσχε p. μαργῶντος ἔσχε Nauck (Elmsley μαργῶντά τ᾽ ἔσχε). 1009 sq. transposuit et σειραίων βρόχων p. σειρεύων βρόχῳ scripsit Pierson. 1017 πέτρα p. πάτρα Hartung. 1018 ἄπιστος p. ἄριστος Reiske. 1019 τῶν p. τῶν τῶν et 1020 τὰ δ᾽ p. τάδ᾽ Hermann. 1022 μελόμενον W. 1023 ὢ δάιε p. ὢ δαΐς Canter (Kirchhoff οὐ δαείς, Dindorf ὢ τάλαν). 1024 μοι ῥιπᾷ W. 1025 ἒ ἒ p. ἐς et 1026 τίν᾽ p. τὸν Kirchhoff. 1027 ἀχήσω p. ἰαχήσω Elmsley. 1031 ὤμοι p. ἰώ μοι et 1032 τὰ p. τάδε Hermann. 1034 ἐκ παίδων p. ἐκποδὼν Dobree. 1038 ἀνημμένα p. ἀνημμέν᾽ ἀμφὶ Elmsley. οἴκων p. οἰκεῖν Brodeau. 1041 ἤλυσιν p. τὴν λύσιν Canter. 1045 κατὰ p. καὶ (?) Elmsley (cod. abb. Flor. habet κατὰ). 1049 εὕδι᾽ ἰαύοντα p. εὖ διαύοντα Reiske. θ᾽ ὕπνῳ τ᾽ εὕδοντ᾽ ἐγείρητ᾽ εὐνᾶς W. 1052 διά μ᾽ ὀλεῖτε p. διαμολεῖτε Wakefield. Ante κεχυμένος addidit *XO.* Hermann. ἐπαντέλλει p. ἐπαντέλλοι apogr. Paris. 2. 1054 ἀτρεμαῖα . . αἰάξετ᾽ p. ἀτρεμέα . . αἰάζετ᾽ Hermann. 1055 ἢ p. μὴ Pflugk. 1056 καταρρήξει (καταρρήξῃ) p. καταράξῃ Hermann. 1061 ὕπνον p. ὕπνον ὕπνον et ἔκαν᾽ p. ἔκανεν. 1066 τέκνων ὄλεθρον Amphitryoni, cetera usque ad πρέσβυ 1068 choro tribuit codex; rectius discripsit Hermann. ὤμοι p. ἰώ μοι Dindorf. 1073 τὸ p. τὸ μὲν Hermann. οὐ p. ὢ ed. Hervag. sec. 1079 ἔμολες p. ἔμελλες Matthiae, ἐκπράξας p. ἐκπράξειν W. 1085 ἑτέρων p. ἕτερον et 1086 ἀν᾽ αὖ βακχεύσει p. ἀναβακχεύσει Nauck. 1087 *XO.* p. *HP.* Heath. 1091 δ᾽ addidit Reiske. 1096 πρὸς ἡμιθραύστῳ p. πρόσειμι θραυστῷ Elmsley. τυκίσματι p. τειχίσματι Fix. Cfr. fr. 124. 1097 ἧμαι p. ἦ μέν et ἔχων p. ἔχω Musgrav. 1098 τόξα τ p. τόξα δ᾽ Canter.

1101 οὔ που p. οὔπω Dindorf. 1103 οὔτι p. οὔτε Elmsley. πέτρον p. πτερόν Brodeau. 1110 προδοὺς p. προδῷς H. Steph. 1115 ἃ κἂν θεῶν τις, εἰ πάθοι p. ἀκανθεὼν τίς εἴπαθ᾽ οἷ Canter. 1120 sq. ante 1118 transposuit Nauck (v. 1122 excipere debere versum 1119, vidit Iacobsius). 1118 ἐπεὶ τί p. εἴπ᾽ εἴ τι Kirchhoff. 1119 μηκέθ᾽ p. μὴ καθ᾽ Canter. εἶ, φράσαιμεν p. ἐκφράσαιμεν Musgrav. 1126 σιωπὴ . . ὃ p. σιωπῇ . . οὐ Heath. 1130 λέξεις p. ἕξεις Brodeau. 1142 sq. et 1144 sq. transposuit et 1142 ἐν βακχεύμασιν pro ἢ 'βάκχευσ᾽ ἐμόν scripsit Wilamowitz-Moellendorff (βακχεύμασιν iam Pflugkius). 1146 δῆτα p. δή γε Schaefer. 1156 φιλτάτῳ p. φιλτάτων Reiske. 1159 ἀλλὰ Pflugk, πέπλων W. σκότον p. σκότος Dindorf. 1161 sq. transposuit et 1162 κοὐδὲν pro οὐδὲν scripsit W. προσβαλὼν p. προσλαβὼν Canter. 1173 οὔ που p. οὔπω τι post Pflugkium Dindorf. 1181 τίνος W. 1182 μέν νιν p. μὲν Elmsley. 1183 ἔκανε p. ἔκτανε Matthiae. 1187 οἰχόμεθ᾽ οἰχόμεθα p. οἰχόμεσθ᾽ οἰχόμεσθα apogr. Paris. 1191 ἁγών p. ἀγών. τίς δ᾽ ὅδ᾽ οὑν p. τίς δόλου Reiske. 1192 ὃς addidit Canter. 1193 ἦλθεν p. ἦλθε Matthiae. σὺν addit Aldina. θεοῖσι p. θεοῖς Hermann. 1196 οὐκ ἂν ἴδοις p. οὐκ ἄν γ᾽ εἰδείης Elmsley.

1202. ὡς συναλγῶν γ᾽ p. εἰς συναλγοῦντ᾽ Wakefield. 1206 δακρύοισιν ἁμιλλᾶται p. δακρύοις συναμιλλᾶται. 1210 κατάσχεθε p. κάτασχε et 1211 θυμὸν ὡς p. θυμόν γ᾽ ὅπως Elmsley. 1212 δρόμον p. βρόμον Reiske. 1216 οὐδεὶς σκότος p. ἴδ᾽ εἰ σκότους Canter. 1218 φυγεῖν W. 1219 βάλῃ p. βαλεῖ Scaliger. 1228 θεῶν p. τῶν θεῶν Stiblinus. 1237 γάρ εἰμι p. πάρειμι Reiske et Pierson. 1239 δ᾽ ἔτ᾽ p. δέ γ᾽ Fix. 1241 ὥστ᾽ ἀμυναθεῖν W. 1245 ὅποι p. ὅπῃ Longinus. 1249 σὺ δ᾽ p. σύ γ᾽ Wakefield. 1251 τοσαῦτά πω· μέτρῳ W. 1254 σ᾽ addidit Barnes. 1256 νουθετήσεις

p. *νουθεσίας* Pierson. 1271 *πρὸς* p. *ποτ'* Hartungus. 1272 *Γηρυόνας* p. *Τυφῶνας* Elmsleius. *τετρασκελῆ* p. *τετρασκελεῖς* Reiske. 1275 *ἀγέλας διελθὼν εἰς* W. 1279 *πόνον* p. *φόνον* Reiske. 1293 *συγγενῶς* p. *συγγενῶν* Stob. flor. 104, 4. 1297 *ἁρματήλατον* p. *ἁρματηλάτην* Musgr. 1299 *πρὸς ταῦτ' ἄριστον* p. *καὶ ταῦτ' ἄριστα* Nauck.

1302 *βίον γ'* p. *βίον τ'* Heath et Reiske (Nauck *βίοτον*). 1303 *δὴ* pro *δὲ* Hermann. 1304 *Ὀλύμπου* p. *Ὀλυμπίου* Heath. *δάπεδον* W. *ἀρβύλῃ ποδός* Dobree. 1327 *Κνώσιον* p. *Κνώσσιον* L. Dindorf. 1331 *θανόντα* p. *θανόντος* Dobree. 1340 *πάρεργα γὰρ* p. *πάρεργα* W. 1346 *ἀοιδῶν* p. *ἀοιδῶν δ'* Plutarchus et Clemens (vide comment. ad v. 1345). 1351 *ἐγκαρτερήσω βίοτον* W. 1353 *καὶ γὰρ* p. *ἀτὰρ* Wilamowitz-Moellendorff. 1354 *οὐδέν'* p. *οὐδέν* Dindorf. 1364 *ἐπὴν* p. *ἐπὰν* Hermann. 1369 *ἐκμοχθῶν* p. *ἐκ μόχθων* Reiske. *βίου* p. *βίᾳ* Dobree. 1370 *ἀπόλαυσιν* p. *ἀπόλλυσιν* Canter. 1377 *δὲ* p. *τὲ* Hermann. 1385 *σωτέον* p. *σωστέον* W. 1386 *ἀθλίῳ* p. *ἀθλίου* Pierson. 1391 *ἅπαντας* p. *ἅπαντες* Hermann. 1393 *ἄθλιοι* p. *ἀθλίῳ* Nauck.

1403 *γε* p. *δὲ* Reiske. 1408 *τε* p. *γε* Musgrav. 1410 *οὕτω* p. *οὕτως* Hermann. 1412 *εἴ σ' ὄψεται* p. *εἰσόψεται* Barnes. *ὄντ', οὐκ αἰνέσει* p. *ὄντα κοὐκ ἂν αἰνέσῃ* Musgrav. *πρόσθεν οὐ* p. *προσθεῖναι* Iacobs. 1415 *ᾖσθα* p. *ἧς ἂν* Hermann. 1417 *πῶς νουθετεῖς δ' ἔμ'* p. *πῶς οὖν ἔτ' εἴπῃς* W. (*πῶς οὖν ἐνίπτεις* Hermann). 1418 *πρόβαινε* p. *πρόσβαινε* Reiske. 1419 *θάφθ'* p. *θάπτ'* Barnes. Ad 1421: extremos versus interpolatos iudicat W.

Ceterum ubique scripsi *ηὐτύχησα* pro *εὐτύχησα* et similia, *σῴζειν* pro *σώζειν*, *εἵνεκα* praepositionis loco pro *οὕνεκα*, *τόνδε χρῆν* pro *τόνδ' ἐχρῆν*, *σε χρῆν* pro *σ' ἐχρῆν*. Cfr. curae epigr. p. 36, 33, 45, Stud. in Eur. p. 367.

EURIPIDIS

TRAGOEDIAE.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

REINHOLDUS KLOTZ.

VOL. II. SECT. IV.

CONTINENS

PHOENISSAS.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXI.

EURIPIDIS

PHOENISSAE.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

REINHOLDUS KLOTZ.

EDITIO ALTERA,

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXI.

LIPSIAE, TYPIS B. G. TEUBNERI.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΧΟΡΟΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Primarum partium actor habuisse videtur Iocastam, Tiresiam, Oedipum, secundarum Polynicem, Antigonam, Creontem, tertiarum Eteoclem, paedagogum, Menoeceum, nuntios.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐτεοκλῆς παραλαβὼν τὴν τῶν Θηβῶν βασιλείαν ἀποστερεῖ τοῦ μέρους τὸν ἀδελφὸν Πολυνείκην· φυγὰς δὲ εἰς Ἄργος ἐκεῖνος παραγενόμενος ἔγημε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀδράστου, κατελθεῖν εἰς τὴν πατρίδα φιλοτιμούμενος. καὶ πείσας τὸν πενθερὸν συνήθροισεν ἀξιόχρεων στρατὸν ἐπὶ Θήβας κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ. ἡ δὲ μήτηρ Ἰοκάστη ἔπεισεν αὐτὸν ὑπόσπονδον εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν καὶ διαλεχθῆναι πρότερον πρὸς τὸν ἀδελφὸν περὶ τῆς ἀρχῆς· δεινοπροσωπήσαντος[1]) *δὲ ὑπὸ τῆς τυραννίδος τοῦ Ἐτεοκλέους ἡ μὲν Ἰοκάστη συναγαγεῖν τὰ τέκνα εἰς φιλίαν οὐκ ἠδύνατο· Πολυνείκης δὲ ὡς πρὸς πολέμιον λοιπὸν παραταξόμενος*[2]) *ἀνεχώρησε τῆς πόλεως. ἔχρησε δὲ ὁ Τειρεσίας νίκην ἔσεσθαι τοῖς Θηβαίοις, ἐὰν ὁ παῖς Κρέοντος Μενοικεὺς σφάγιον Ἄρει γένηται. ὁ μὲν οὖν Κρέων ἠρνήσατο ἐπιδοῦναι τῇ πόλει τὸν παῖδα· ὁ δὲ νεανίσκος ἐβουλεύετο καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῷ φυγὴν μετὰ χρημάτων διδόντος ἑαυτὸν ἀποσφάξαι.*[3]) *καὶ δὴ καὶ ἔπραξε. Θηβαῖοι δὲ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἀργείων ἔσφαξαν.*[4])

---

1) Verbum *δεινοπροσωπεῖν*, quod ex hoc uno loco affertur a lexicographis, recte iam H. Stephanus ita interpretatus est: „atrocem vultum prae se ferre“. Cfr. v. 454 *σχάσον τὸ δεινὸν ὄμμα.* In proximis malim *ὑπὲρ τῆς τυραννίδος.*

2) *παραταξόμενος* suasit G. H. Schaeferus. Libri habent *παραταξάμενος.*

3) Libri exhibent *ἐβούλετο* (Ven. 468 *ἐβουλεύετο*) .. *ἀπέσφαξεν.* Kirchhoffius correxit *ἐβουλεύετο καίπερ* (Dindorfius *καίτοι*) *τοῦ πατρὸς .. ἀποσφάξαι.* Recepi *ἐβουλεύετο* et *ἀποσφάξαι.*

4) Brunckius scripsit *ἔκτειναν*, G. Hermannus *ἔτρεψαν.* Intelleguntur autem ea quae narrata sunt v. 1090—1199.

Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης μονομαχήσαντες ἀνεῖλον ἀλλήλους. ἡ μὲν οὖν μήτηρ αὐτῶν εὑροῦσα νεκροὺς τοὺς υἱοὺς ἔσφαξεν ἑαυτήν· ὁ δὲ ταύτης ἀδελφὸς Κρέων παρέλαβε τὴν βασιλείαν. οἱ δὲ Ἀργεῖοι νικηθέντες τῇ μάχῃ ἀνεχώρησαν. Κρέων δὲ δυσχερῶς φέρων τοὺς μὲν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τῶν πολεμίων πεσόντας οὐκ ἔδωκεν εἰς ταφήν, Πολυνείκην δὲ ἀκήδευτον ἔρριψεν, Οἰδίπουν δὲ φυγάδα τῆς πατρῴας ἀπέπεμψεν, ἐφ᾽ ὧν μὲν οὐ φυλάξας τὸν ἀνθρώπινον νόμον, ἐφ᾽ ὧν δὲ τὴν ὀργὴν λογοποιήσας[1]) *οὐδὲ παρὰ τὴν δυστυχίαν ἐλεήσας.*

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπιστρατεία[2]) *τοῦ Πολυνείκους μετὰ τῶν Ἀργείων ἐπὶ Θήβας καὶ ἀπώλεια τῶν ἀδελφῶν Πολυνείκους καὶ Ἐτεοκλέους καὶ θάνατος Ἰοκάστης. ἡ μυθοποιία κεῖται παρ᾽ Αἰσχύλῳ ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας πλὴν τῆς Ἰοκάστης. ἐπὶ Ναυσικράτους ἄρχοντος*[3]) *δεύτερος Εὐριπίδης καθῆκε διδασκαλίαν περὶ τούτου. καὶ γὰρ ταῦτα ὁ Οἰνόμαος καὶ Χρύσιππος*

---

1) *τὴν ὀργὴν λογοποιήσας* est proprie „iram pro ratione habens“ i. e. „irae oboediens“.

2) Cum forma huius argumenti cfr. argumentum Soph. Philoct. *ἀπαγωγὴ Φιλοκτήτου ἐκ Λήμνου εἰς Τροίαν κτέ.* et Oed. R. tertium *τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος γνῶσις τῶν ἰδίων κακῶν Οἰδίποδος κτέ.*, quorum argumentorum utrumque eidem Aristophani Byzantio tribuendum.

3) Ex schol. Aristoph. Ran. 53 *τὴν Ἀνδρομέδαν: διὰ τί μὴ ἄλλο τι τῶν πρὸ ὀλίγου διδαχθέντων καὶ καλῶν Ὑψιπύλης Φοινισσῶν Ἀντιόπης; ἡ δὲ Ἀνδρομέδα ὀγδόῳ ἔτει προεισῆλθεν* discimus, Phoenissas Euripidem docuisse inter Ol. 92, 1 et 92, 4 sive inter annum a. Chr. n. 411 et 408. Nam proximis annis Euripides in Macedonia versatus est. Circa quae tempora cum in Fastis archon Nausicrates non appareat, archontem suffectum fuisse viri docti statuunt. Eum a quadringentis viris in locum Calliae Ol. 92, 1 (411) substitutum esse Bergkius Vit. Soph. not. 155 coniecit parum convenienter sententiae illius scholiastae, qui Andromedae Ol. 91, 4 (412) doctae Phoenissas ut fabulam anno Ol. 93, 3 (405) multo propiorem opponit. Vide etiam notam ad v. 320. — Ceterum verba huius loci defecta Kirchhoffius redintegrat in hunc modum: *ἐδιδάχθη ἐπὶ Ναυσικράτους ἄρχοντος ὀλυμπιάδος . . . πρῶτος . . . δεύτερος Εὐριπίδης, τρίτος . . . καθῆκε διδασκαλίαν . . . περὶ τούτου· καὶ γὰρ ταῦτὰ . . . ὁ Οἰνόμαος καὶ Χρύσιππος καὶ Φοίνισσαι καὶ . . . σάτυροι. οὐ σώζεται* (scilicet fabula satyrica).

καὶ σώζεται. ὁ χορὸς συνέστηκεν ἐκ Φοινισσῶν γυναικῶν. προλογίζει δὲ Ἰοκάστη.

Περιπαθεῖς[1]) *ἄγαν αἱ Φοίνισσαι τῇ τραγῳδίᾳ. ἀπώλετο γὰρ ὁ Κρέοντος υἱὸς ἀπὸ τοῦ τείχους ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανών*[2])· *ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπ' ἀλλήλων, καὶ Ἰοκάστη ἡ μήτηρ ἀνεῖλεν ἑαυτὴν ἐπὶ τοῖς παισί, καὶ οἱ ἐπὶ Θήβας στρατευσάμενοι Ἀργεῖοι ἀπώλοντο, καὶ ἄταφος Πολυνείκης πρόκειται, καὶ ὁ Οἰδίπους τῆς πατρίδος ἐκβάλλεται καὶ σὺν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ Ἀντιγόνη. ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα καὶ πολυπρόσωπον καὶ γνωμῶν μεστὸν πολλῶν τε καὶ καλῶν.*

Τὸ δρᾶμά ἐστι μὲν ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι κάλλιστον ἐπεὶ[3]) *καὶ παραπληρωματικόν. ἥ τε ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα μέρος οὐκ ἔστι δράματος, καὶ ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται, ὅ τε ἐπὶ πᾶσι μετ' ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος Οἰδίπους προσέρριπται*[4]) *διὰ κενῆς.*

Ἁρπασθείσης Εὐρώπης ὑπὸ Διὸς γενομένου ταύρου καὶ μετακομισθείσης ἀπὸ Φοινίκης διὰ θαλάττης εἰς Κρήτην, ὁ μὲν πατὴρ αὐτῆς Ἀγήνωρ ἔπεμψε τὸν υἱὸν Κάδμον εἰς ζήτησιν τῆς κόρης εἰ-

---

1) Hoc et proximum excerptum Aristoteliam doctrinam sapit.

2) Verba *ἀπὸ τοῦ τείχους .. ἀποθανών* quid velint, cognoscitur ex v. 1009 sq. et 1090 sqq.

3) Brunckius et Hermannus ante *ἐπεὶ* lacunae signa posuerunt. Kirchhoffius *ἐπεὶ* in *ἔστι δὲ* vel *ἔτι δὲ* mutare vult. Videtur scribendum ⟨*ἔστι δὲ*⟩ *ἐπει*⟨*σοδιῶδες*⟩ *καὶ παραπληρωματικόν*. Cfr. Aristot. Poet. 9, 1451 b *λέγω δ' ἐπεισοδιώδη μῦθον ἐν ᾧ τὰ ἐπεισόδια μετ' ἄλληλα οὔτ' εἰκὸς οὔτ' ἀνάγκη εἶναι. τοιαῦται δὲ ποιοῦνται ὑπὸ μὲν τῶν φαύλων ποιητῶν δι' αὐτούς, ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν διὰ τοὺς κριτάς· ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες καὶ παρὰ τὴν δύναμιν παρατείναντες μῦθον πολλάκις διαστρέφειν ἀναγκάζονται τὸ ἐφεξῆς.*

4) Tyrwhittus ad Aristot. Poet. p. 150 *προσέρραπται* coniecit probabiliter.

5) Quae sequuntur, ex codicibus Guelferbytano et Oxoniensi Barocciano edita, Thomae Magistri esse monuit Dindorfius in Schol. Eur. vol. I p. XVIII.

πών, εἰ μὴ ταύτην εὑρὼν ἄξοι, μηδ' ἂν αὐτὸν ἐπανελθεῖν οἴκαδε. Κάδμος δὲ οὐκ ἔχων ὅ τι καὶ δράσειε, μόνην ἔγνω τῆς ἀπορίας λύσιν καταφυγεῖν εἰς Ἀπόλλω κἀκ τούτου γνῶναι τί δεῖ ποιεῖν. ἐλθὼν οὖν εἰς Δελφοὺς ἤρετο τοῦτον περὶ τῆς ἀδελφῆς· καὶ ὃς χρᾷ μὲν οὐδὲν αὐτῷ περὶ τῆς Εὐρώπης, λέγει δὲ ὡς ἐξελθόντα ἐκεῖθεν, ἀκολουθήσαντα βοΐ, οἷ[1]) ἂν αὕτη γε πέσῃ, κἀκεῖ κτίζειν πόλιν. ὃ δὲ πεισθεὶς τῷ χρησμῷ τὴν μὲν πρὸς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον εἴασε, βοῦν δὲ κατὰ τύχην εὑρὼν ἡγεμόνα τῆς ὁδοῦ ἐποιήσατο. ἐλθούσης δὲ αὐτῆς ἐν ᾧ νῦν ἑστήκασι τόπῳ αἱ Θῆβαι κἀκεῖ παραχρῆμα πεσούσης, ἔγνω τε οὗτος τὸν χρησμὸν τελεσφόρον καὶ πόλιν ἑπτάπυλον κτίζει τὰς Θήβας ὁμωνύμους τῶν ἑκατονταπύλων Αἰγυπτίων Θηβῶν, χρησάμενος ἐπιστήμονι τῆς οἰκοδομῆς καὶ ἐργάτῃ Ἀμφίονι τῷ μουσικῷ· τοῦτον γάρ φασιν ἀνακρουόμενον μέλος θέλγειν τε τῷ μέλει τοὺς λίθους καὶ ἀλλεπαλλήλως αὐτῶν τιθεμένων ἀποδεῖξαι τὰ τείχη· πύλας δὲ ἔχειν τὴν πόλιν ἑπτά, ἐπειδὴ καὶ οἱ τῆς λύρας τόνοι ἑπτά εἰσι. καὶ τὸ μὲν μυθῶδες τοιοῦτον· πέπλασται δὲ διὰ τὸ ἄκρως ἡρμόσθαι τὰ τείχη πρὸς ἄλληλα· ἡ γὰρ ἁρμονία μουσικῆς ἴδιον.

Κάδμος οὖν γήμας τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως παῖδα Ἁρμονίαν ἐγέννησε Πολύδωρον, ὃ δὲ Λάβδακον, ὃ δὲ Λάιον. οὗτος[2]) ἀφικόμενός ποτε εἰς Ἦλιν καὶ τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον ἰδών, ὃς ἦν ἐξ ἄλλης αὐτῷ γυναικὸς καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, καὶ ἁλοὺς τούτου κατάκρας τῷ ἔρωτι, ἁρπάσας εἰς Θήβας ἤνεγκε καὶ συνῆν αὐτῷ τὰ ἐρωτικά, πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀρρενοφθο-

---

1) Pro *οἷ* Nauckius scripsit *οὗ*.

2) Eadem narratio in melioribus libris exstat: *Λάϊος ἀπὸ Θηβῶν παραγενόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν ἐθεάσατο Χρύσιππον τὸν υἱὸν τοῦ Πέλοπος. τούτου ἐρασθεὶς ἠξίου αὐτὸν παραγενέσθαι εἰς Θήβας σὺν αὐτῷ· τοῦ δὲ μὴ τοῦτο ποιῆσαι βουληθέντος ἥρπασεν αὐτὸν ὁ Λάϊος λάθρα τοῦ ἑαυτοῦ πατρός. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτοῦ θρηνοῦντος διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἀπώλειαν ὕστερον ἔμαθε καὶ μαθὼν κατηράσατο τῷ αὐτὸν ἀνελόντι μὴ παιδοποιῆσαι· εἰ δὲ τοῦτο γένηται* (l. *γένοιτο*), *ὑπὸ τοῦ τικτομένου ἀναιρεθῆναι.*

ρίαν εὑρών, καθὼς δὴ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. ὁ δὲ Πέλοψ μαθὼν τοῦτο κατηράσατο Λαΐῳ μηδέποτε μὲν παῖδα τεκεῖν, εἰ δ' ἄρα καὶ συμβαίη, ὑπ' αὐτοῦ τοῦτον ἀναιρεθήσεσθαι. διὰ ταῦτα πολὺν ἤδη χρόνον ὁ Λάιος ἄπαις ὢν παραγίνεται εἰς Πυθίαν καὶ παίδων αἰτεῖ γονήν. καὶ ἀκούει τοιόνδε χρησμόν[1])·

Λάιε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς;
τέξεις μὲν φίλον υἱόν, ἀτὰρ τόδε σοι μόρος ἔσται,
παιδὸς ἑοῦ χείρεσσι λιπεῖν βίον· ὣς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν· ὃ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

ὧντινων θεσπισμάτων τῇ τῆς γυναικὸς Ἰοκάστης ἐπιθυμίᾳ καὶ ἡδονῇ ὥσπερ ἐκλαθόμενος[2]) Λάιος, ἢ ὥς τινές φασι μιᾷ τῶν ἡμερῶν βαρυνθεὶς τῷ οἴνῳ καὶ συνελθὼν τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Οἰδίποδα σπείρει, καὶ μετὰ τὸ τεχθῆναι αὐτὸν ἀναπεμπάσας τοὺς χρησμοὺς καὶ φόβον λαβών, διατορήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσέους κρίκους διαπερονησάμενος[3]) ῥίπτει διὰ τῶν οἰκείων βουκόλων εἰς τὸ ὄρος τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ὑπὸ θηρίων ἐνταῦθα ἀναιρεθησόμενον. ἔτυχε δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ καὶ τοὺς Πολύβου νομέας βασιλέως Κορίνθου βόσκειν ἐκεῖ. οἳ καὶ τὸ βρέφος εὑρόντες καὶ ἀνελόμενοι φέρουσι πρὸς τὴν Πολύβου γυναῖκα Μερόπην· ἣν γὰρ ἀπαιδίαν[4]) δυστυχοῦσα, καί πως πείθει τὸν ἄνδρα Πόλυβον αὐτὴ τοῦτο τεκεῖν. ἀνδρωθεὶς δὲ ὁ παῖς

---

1) Oraculum Laio datum et aenigma Sphingis et solutio aenigmatis etiam in melioribus libris exstant vel argumento subiecta vel scholio ad v. 50 inserta. Eadem Sophoclis Oedipo Regi praefixa sunt paucis mutatis.

2) G. Hermannus haec ita edidit: ὥσπερ ***, ἐκλαθόμενος Λάϊος, auctoritatem quandam huius opinionis excidisse ratus. Nauckius ὥσπερ delere et ἐκλαθόμενος Λάϊος post ὧντινων θεσπισμάτων collocare velit.

3) χρυσέους κρίκους διαπερονησάμενος: cfr. infra ad v. 805.

4) ἀπαιδίαν δυστυχοῦσα, ut ἀπαιδίαν νοσεῖν dixit scholiasta Byzantinus in cod. Guelf. aliisque ad v. 28 ex more recentiorum, de quo dixit L. Dindorfius in Thesauro vol. V p. 1567. DIND.

καί τινι τῶν ἐκεῖ συνελθὼν εἰς ἔριν, οἷα δὴ γίνεται, ὡς οὐκ εἴη Πολύβου παῖς ὄνειδος ἔσχε παρ' αὐτοῦ. ὅθεν ἀναστὰς ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀπόλλω πευσόμενος περὶ τούτου, καὶ ὡς ἔσται φονεὺς τοῦ πατρὸς μανθάνει καὶ ὡς τῇ τεκούσῃ συνέσοιτο, ταυτὶ μόνα· τίνες δὲ εἶεν αὐτῷ οἱ γονεῖς σαφῶς οὐ μανθάνει. ἐπανιὼν δὲ ἐκεῖθεν ὑπήντησε Λαΐῳ, ἀφικνουμένῳ καὶ αὐτῷ πρὸς Ἀπόλλω ἐφ' ᾧ περὶ τοῦ ἐκτεθέντος παιδὸς γνῶναι εἰ τέθνηκε. καὶ ὁ τοῦ Λαΐου θεράπων αὐτῷ κελεύει μικρὸν ὑποχωρῆσαι τῷ βασιλεῖ. Οἰδίπους δὲ ὑπεροψίᾳ κρατούμενος καὶ τοῦτο μηδὲν ἐνεγκὼν κτείνει τε τὸν θεράποντα καὶ σὺν αὐτῷ τὸν δεσπότην οὐκ εἰδὼς ὡς πατροκτόνος γέγονεν, ἑνὸς μόνου τῶν συνεπομένων Λαΐῳ διαφυγόντος, ὃς δὴ καὶ τὸν φόνον ὕστερον διεσάφησεν, ὥς φησι Σοφοκλῆς ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ. τότε οὖν Οἰδίπους τοὺς τοῦ Λαΐου ἵππους λαβὼν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καταλαμβάνει τὴν Κόρινθον καὶ δοὺς ταῦτα πάντα Πολύβῳ τροφὰς ἐκεῖθεν ἀναχωρεῖ, τὸν περὶ τῆς πατροκτονίας καὶ τῆς τῇ μητρὶ συνελεύσεως χρησμὸν δεδιώς· ᾤετο γὰρ πατέρας[1]) αὐτοῦ τῷ ὄντι Πόλυβον καὶ τὴν ἐκείνου γυναῖκα εἶναι. καὶ ἀφικνεῖται πρὸς Θήβας, αἳ δὴ καὶ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς ἐχειμάζοντο τότε, χρησμούς τε ῥαψῳδούσης καὶ ὅντινα βούλοιτο τῶν πολιτῶν ἁρπαζούσης καὶ διαφθειρούσης διὰ τὸ μὴ συνιέναι σφᾶς τῶν ὑπ' αὐτῆς λεγομένων χρησμῶν. ἐπήγαγε δὲ ταύτην ὁ Ἄρης Θηβαίοις, ἀμυνόμενος αὐτοὺς διὰ τὸν τοῦ παιδὸς δράκοντος φόνον, ὃν ὁ Κάδμος ἀνεῖλε καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ἔσπειρεν, ἐξ ὧν ἀνεφύησαν οἱ Γίγαντες. ἦν δὲ τέρας ἡ Σφὶγξ πρόσωπον μὲν ἔχουσα παρθένου, στῆθος δὲ καὶ χεῖρας καὶ πόδας καὶ ὄνυχας λέοντος, οὐραῖον δὲ δράκοντος, πτερὰ δὲ ὄρνιθος, δι' ὧν ἵπτατο. ἔτυχε δὲ εἰποῦσα τοιοῦτό τι τοῖς Θηβαίοις τότε αἴνιγμα, ὡς Ἀσκληπιάδης[2]) ἀναγράφει·

---

1) πατέρας, parentes. Qui frequens est numeri pluralis πατέρες usus apud recentiores: de quo v. Thesaurum vol. VI p. 603. DIND.

2) Asclepiadem etiam schol. ad v. 50 et qui item commemo-

ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία μορφή[1]),
καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ κινεῖται[2]) ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον.
ἀλλ' ὁπόταν πλεόνεσσιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
ἔνθα μένος γυίοισιν ἀφαυρότερον[3]) πέλει αὐτοῦ.

οὗπερ ἀγνοουμένου ἐκήρυξε Κρέων ὁ ἀδελφὸς Ἰοκάστης τῆς βασιλίσσης, ὡς ὅστις εὕροι τὸ αἴνιγμα, τούτῳ συνάψειν τὴν ἀδελφήν. Οἰδίπους δέ, ὡς ἔφημεν, διάγων ἐκεῖ τότε, ἀκούσας τὰ κηρύγματα λύει τε τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγὸς καὶ τὴν μητέρα οὐκ εἰδὼς εἰς γυναῖκα λαμβάνει.[4]) ἔλυσε δὲ οὕτως, ὥς φασι·

κλῦθι καὶ οὐκ ἐθέλουσα, κακόπτερε Μοῦσα θανόντων,
φωνῆς ἡμετέρης σὸν τέλος ἀμπλακίης.

---

rant aenigma Athenaeus X p. 456 B et Tzetzes ad Lycophr. v. 7 secuti sunt auctorem. Asclepiades enim Tragilensis, Isocratis discipulus, sex voluminibus tragoediarum argumenta (*τὰ τραγῳδούμενα*) persecutus erat, ut tradidit Stephanus Byzantius s. v. *Τράγιλος* p. 281, 13 ed. Westerm. Quartum huius operis volumen commemorat Harpocration s. v. *δυσαύλης*. Praeter Harpocrationem, qui etiam s. v. *Μελανίππειον* illius scriptoris mentionem facit, et Stephanum etiam Apollodorus II 1, 3. III 1, 2, Plutarchus in Vitis dec. orat. p. 837 C, Athenaeus l. l., Hesychius s. v. *ῥησίαρχος*, ac potissimum scholiastae et grammatici veteres Asclepiadem saepe pro auctore afferunt, qui, cum haud raro etiam ipsos poetarum locos pro testimoniis posuisset, a multis falso poeta habitus est, ut ab Heynio ad Apollod. lib. II cap. I § 3 p. 977 ed. princ. Scriptorum fragmenta collegit I. X. Werferus in Actis philol. Monac. Vol. II fasc. 4 p. 489 sqq. Vide etiam G. I. Vossium de historicis Graecis p. 158 sq. ed. Westerm. — De hoc aenigmate autem eiusque solutione omnino conferantur ea, quae docte commentatus est Fr. Iacobsius ad Anthol. Gr. Vol. III P. II p. 350 sqq. Nam habetur hoc aenigma etiam in Anthol. Palat. Vol. II p. 564.

1) Ceteris locis quibus aenigmatis mentio fit legitur *οὗ μία φωνή*.

2) *κινεῖται* hoc loco Matthiaeus ut aliis Aldus restituit. Libri habent *γίνεται*. De enuntiato relativo pro genetivo posito v. Krueg. gr. I 51, 13, 4. — *Τετράπον* et v. sq. *τρίπον*, formae poetarum propriae, ex cod. Laur. Sophoclis repositae sunt. Euripidis libri hic et aliis locis exhibent *τετράπουν* et *τρίπουν*.

3) Aliis locis variatur inter *μένος* et *τάχος*, inter *ἀφαυρότερον* et *ἀφαυρότατον*.

4) Locutio *εἰς γυναῖκα λαμβάνειν* in Thesauro vol. V p. 66 ex Io. Malala p. 355, 8 adfertur.

ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει,
πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων·
γηραλέος δὲ πέλων τρίτατον πόδα βάκτρον ἐρείδει,
αὐχένα φορτίζων, γήραϊ καμπτόμενος.

ἀκούσασα δὲ τὴν λύσιν ἡ Σφὶγξ ἑαυτὴν ἀναιρεῖ παραχρῆμα ῥίψασα τοῦ ἀέρος. Οἰδίπους δὲ συνὼν τῇ μητρὶ καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς φύσας τέσσαρας, ἄρρενας μὲν Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην, θηλείας δὲ Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην, ὡς ἔγνω τὸ μίασμα ὕστερον, ἐτύφλωσεν ἑαυτόν. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης, θέλοντές πως ἀφανίσαι τὸ ὄνειδος, κατακλείουσιν αὐτὸν ἐν οἰκίσκῳ, ἵν' ὑπὸ μηδενὸς θεωρούμενος εἰς λήθην ἥξοι[1]) τὸ κατ' ἐκείνου. καὶ ὃς τοῦτο ὑπεραλγήσας ἀρᾶται τούτοις τὴν βασιλείαν σιδήρῳ μερίσαι. οἳ δὲ τὰς τοῦ πατρὸς ἀρὰς δεδιότες μηχανῶνται τοιόνδε· ἔχεσθαι τῆς ἀρχῆς ἕνα παρ' ἕνα καὶ ταύτης παραχωρεῖν θατέρῳ θάτερον. ὁ τοίνυν Ἐτεοκλῆς, ἅτε πρῶτος ὢν τοῦ ἀδελφοῦ[2]), καὶ πρῶτος τῆς ἀρχῆς ἥψατο, Πολυνείκης δὲ ὑπεχώρησε καὶ τελεσθέντος ἐνιαυτοῦ ἀφίκετο πρὸς τὸν ἀδελφὸν αἰτῶν καὶ αὐτὸς ἄρξειν[3]) ἐνιαυτόν. Ἐτεοκλῆς δὲ οὔτε ἐξέστη τῆς ἀρχῆς καὶ ἄτιμον τὸν ἀδελφὸν ἀπέπεμψεν. ὃς καὶ πλανώμενος ἦλθεν εἰς Ἄργος καὶ τὴν τοῦ βασιλέως Ἀδράστου λαβὼν θυγατέρα πείθει τὸν κηδεστὴν συνάρασθαι τούτῳ[4]) πρὸς τὴν τῆς βασιλείας ἀνάληψιν, καὶ πλείστην ὅσην παραλαβὼν στρατιὰν ἐπιστρατεύει τῷ ἀδελφῷ. ὅπως δὲ ἡ μήτηρ ἐθέλουσα πρὸ τῆς συμπλοκῆς διαλλάξαι τοὺς παῖδας οὐδὲν ἴσχυσε, καὶ ὡς ἔχρησε Τειρεσίας, εἰ ὁ Κρέοντος υἱὸς Μενοικεὺς ἀνέλοι ἑαυτὸν ἐπὶ τὸν τοῦ δράκοντος φωλεόν[5]), κρατήσειν Ἀργείων Θηβαίους, καὶ ὡς γέγονε ταῦτα, καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ἡγεμόνες πεπτώκασ

1) Verba θεωρούμενος — ἥξοι sordent.
2) De locutione πρῶτος ὢν τοῦ ἀδελφοῦ, quam explicare licet πρῶτος ὢν (καὶ πρότερος) τοῦ ἀδελφοῦ, vide Krueg. gr. II 49, 10, 5.
3) Futurum ἄρξειν excusatur eis quae habet Krueg. gr. I 53, 7, 11.
4) τούτῳ: Nauckius vult αὐτῷ.
5) φωλεόν: v. 1010 σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ δράκοντος.

πάντες πλὴν Ἀδράστου, καὶ ὡς μονομαχήσαντες πρὸς ἀλλήλους Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης ὑπ' ἀλλήλων ἑκάτεροι ἀνῃρέθησαν, καὶ ὡς ἐλθοῦσα πρὸς αὐτοὺς Ἰοκάστη καὶ τεθνηκότας εὑροῦσα συναπέσφαξεν ἑαυτήν, καὶ ὡς Κρέων ἀψάμενος τῆς ἀρχῆς Ἐτεοκλῆν μὲν θάπτει, Πολυνείκην δὲ ἄταφον εἴασε καὶ Οἰδίπουν τῆς πόλεως ἐξήλασε, πάντα ταῦτα Εὐριπίδης ἔνδον κατὰ λεπτὸν διηγεῖται.

Ἔστι δὲ τὸ παρὸν δρᾶμα τῶν ἄγαν ἐξαιρέτων, διανοίαις καὶ γνώμαις πολλαῖς καὶ καλαῖς καὶ ποικίλαις ἀνθοῦν καὶ μεταχειρίσει ἀρίστῃ καὶ διὰ πάντων ἀκμάζον, εἰ καὶ ἀπίθανον ἔχει τὴν εἰς Θήβας Πολυνείκους εἴσοδον. ἐπιγέγραπται δὲ ἀπὸ τοῦ χοροῦ Εὐριπίδου Φοίνισσαι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας Αἰσχύλου. ταύτῃ γὰρ τῇ ὑποθέσει κἀκεῖνος χρῆται ἐν τῷ δευτέρῳ.[1]) *αὐτὰς δὲ τὰς παρθένους ἐκ Φοινίκης Ἀγηνορίδαι θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι ἔπεμψαν, αἵτινες καὶ πρὸς Δελφοὺς ἐρχόμεναι παρέβαλον ταῖς Θήβαις*[2]) *διὰ τὸ καὶ τὸν Κάδμον, ὡς ἔφημεν, ἐκ Φοινίκης εἶναι, καὶ καταλαβόντος τοῦ πολέμου ἠναγκάσθησαν μένειν αὐτόθι, μέχρις ἂν ἡ μάχη λωφήσῃ.*

---

1) *ἐν τῷ δευτέρῳ*: Aeschyli Septem ad Thebas *δρᾶμα δεύτερον* vocat ut solent grammatici Byzantini, qui tres tantum fabulas primas legere solebant. DIND. Eodem more *δεύτερον δρᾶμα* Euripidis vocabant Orestem ut in schol. Hec. 1277, cum numerarent Hecubam, Orestem, Phoenissas. Cfr. schol. Or. 25, 149.

2) Cfr. Antiatt. Bekk. p. 112, 32 *παραβάλλεις εἰς τὸν τόπον ἀντὶ τοῦ φοιτᾷς συνεχῶς*, scriptor apud Suid. s. v. *παραβάλλειν*: *παραβάλλειν εἰς Σικελίαν πρὸς τὸν τύραννον*. Cum dativo iunctum habet verbum Diog. L. VI 21 *Ἀθήνησιν Ἀντισθένει παρέβαλε*.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

Ὦ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν

V. 1—6. Habent hoc mortales, ut in deploranda calamitate non tam ipsam rem spectent, sed primam potius malorum causam accusent, unde quasi fati necessitate mala, in quibus iam versentur, profecta sint. Itaque cum saepe alias talia leguntur apud Euripidem, tum in Medeae exordio nutrix Argus navis aedificationem lamentatur, ut ad infelices dominae nuptias descendat, et hoc loco Iocasta ab ea luce, qua olim Cadmus Thebas pervenisset, initium fecit deplorandarum calamitatum, quibus nunc eius posteri conflictentur. Vide schol. ad v. 4 vol. III p. 32 ed. Dind. Sententiam autem 'fatalis tum Thebis illuxit dies' ita informavit poeta, ut cum aliqua probabili ratione Iocastam domo exeuntem et argumentum enarrantem induceret. Nam ut Hecuba in cognomine fabula et Iphigenia in Iph. T. domo egrediuntur, ut luce diurna terroribus se solvant somnii nocturni, ita hic Iocasta Soli querelas effundit anxietatis levandae causa. Cfr. v. 84 sqq. huic consilio convenientes. Versibus Latinis expressit hoc exordium Accius in Phoenissis suis, quas ad exemplum Euripidearum composuit, in hunc modum: *Sol, qui micantem candido curru atque equis Flammam citatis fervido ardore explicas, Quianam tam adverso augurio et inimico omine Thebis radiatum lumen ostendis tuom?* (fragm. I).

V. 1. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδόν] Pertinere hoc ad signiferum orbem, per quem sol veloci cursu volvatur, annotarunt et ad h. l. scholiastae et Eustathius ad Hom. Iliad. lib. IV p. 446 extrema, qui: *Εὐριπίδης*, inquit, *τὸν ἥλιον τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνειν ἔφη ὁδόν, διὰ τῶν ζῳδίων οὕτω κίνησιν φράζων. Ἄστρα* autem h. l. esse *τοὺς οἴκους τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου*, coll. Arati Phaenom. v. 542 sqq., docet scholiasta. Quod autem hunc ipsum locum dicuntur imitati esse et ipse Euripides in epigrammate, quod est apud Athenaeum lib. II p. 61 B *Ὦ τὸν ἀγήρατον πόλον αἰθέρος Ἥλιε τέμνων, Ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος*; et Theodectes tragicus fragm. 10 *Ὦ καλλιφεγγῆ λαμπάδ' εἱλίσσων φλογὸς Ἥλιε, ποθεινὸν πᾶσιν ἀνθρώποις σέλας, Εἶδές τιν' ἄλλον πώποτ' εἰς οὕτω μέγαν Ἐλθόντ' ἀγῶνα καὶ δυσέκφευκτον κρίσιν*; tum Seneca in Hercule furente v. 592 sqq. *O lucis alme rector et*

καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα,
ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
ἀκτῖν' ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν
τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα·
ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ
Πολύδωρον ἐξέφυσε, τοῦ δὲ Λάβδακον
φῦναι λέγουσιν, ἐκ δὲ τοῦδε Λάιον.
ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως,
Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ·

coeli decus, Qui alterna curru spatia flammifero ambiens Illustre laetis exseris terris caput, Da, Phoebe, veniam, si quid illicitum tui Videre vultus, horum oratio, in simili causa occupata, necessario similia usurpavit verba ac fortasse etiam Theodectes et Seneca aliquem colorem suae orationi ab Euripidis sumpserunt, sed tamen nullo modo haec imitatio dicenda est, ut mirer Porsonum cautum interpretem in Valckenari sententiam h. l. concessisse. — *τέμνειν ὁδόν*: similiter Latini *viam secare.*

V. 1. 2. *Ὦ τὴν ἐν ἄστροις — ἐμβεβὼς δίφροις*] Antiqua apud scholiastam fama commemoratur, esse a Sophocle Euripidem notatum, quod hi duo versus praemisisset, ab Euripide autem Sophoclem, quod in Electrae initio verba: *Ὦ τοῦ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτέ*, voci *Ἀγαμέμνονος καὶ κτέ.* praeposuisset. Recte G. Hermannus ad Soph. Electr. v. l., qui prior alterum notasset, eum cavillatum esse ait meruisseque, ut par pari referretur. Utrumque enim exordium omissis illis versibus exile et imperfectum videri.

V. 3. *θοαῖς ἵπποισιν*] Quod dicit scholiasta: *λείπει ἡ σύν, ἵν' ᾖ σὺν θοαῖς ἵπποισι*, falsum est. Nam multo aliud dicit poeta, quod simplicem dativum posuit, quo vim, qua illud efficeret Sol, significaret. Cfr. Iph. T. 2 *Πέλοψ .. εἰς Πῖσαν μολὼν θοαῖς ἵπποισιν*. Praeterea adnotat schol. *ἔθος τοῖς ποιηταῖς θηλυκῶς λέγειν τὰς ἵππους* cl. Hipp. 1223 et Hom. Il. 23, 376.

V. 6. *ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα*] Hoc, si sententiam spectas, plane idem est atque illud, quod infra v. 204 in simili causa dicitur: *Φοινίσσας ἀπὸ νάσου. Φοίνισσαν* enim *ἐναλίαν χθόνα* dicit Euripides eam insulam, in qua Tyrus urbs condita erat. Cfr. Steph. Byzant. s. v. *Τύρος*, p. 286, 24 sqq. ed. Westerm.

V. 7 sq. *Κύπριδος Ἁρμονίαν*] De parentibus Harmoniae, de quibus non consentiunt scriptores, copiosius disputavit scholiasta ad h. l., veteres auctores Dercylum, Ephorum Cumanum, Demagoram Samium memorans, quorum primus Thebani Dracontis filiam eam dixit fuisse, alter Electrae, Atlantis filiae, ultimus Electrae et Iovis. Apollodorus lib. III cap. 4 § 2 eam ait Martem et Venerem habuisse parentes. Vide Eustath. ad Perieg. 391. Munk. ad Hygini fab. VI. Heynium ad Apollodori l. l.

V. 11. *μιᾶς* i. e. *τῆς αὐτῆς* ut v. 156. Cum parum liqueat, cur matre tantum eadem Creon natus esse dicatur, Geelius *γεγώς* pro *ἔφυ* scripsit, Dindorfius versum delevit, quod magis probatur, cum demum v. 47 Creontis ut fratris Iocastae mentio fiat.

καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με, τοῦτο γὰρ πατὴρ
ἔθετο, γαμεῖ δὲ Λάιός μ'· ἐπεὶ δ' ἄπαις
ἦν, χρόνια λέκτρα τἄμ' ἔχων ἐν δώμασιν,
ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον ἐξαιτεῖ θ' ἅμα
παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν.

V. 12. *καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με· Ἀσφαλίζεται τὴν ὀνομασίαν τῆς ἡρωΐνης, ἐπεὶ οἱ παλαιότεροι Ἐπικάστην καλοῦσιν. Καὶ Ὅμηρος* [Odyss. lib. XI v. 271]· *Μητέρα δ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην.* SCHOL. Haec adeo causa fuit, quamobrem omnino vocem in persona Iocastae adiceret: *τοῦτο γὰρ πατὴρ ἔθετο*, qua illa significaret hoc verum nomen esse, quippe sibi ab ipso patre inditum parvae. In hac autem voce permirum est alios *ὄνομα* supplendum dixisse, G. H. Schaeferum autem *καλεῖν* simplicius, cum nihil prorsus omissum sit. *Τοῦτο* enim sic respicit ad *Ἰοκάστην*, quod in antecedentibus legitur, ut, quoniam non ipsa persona, quae necesse est efferatur genere feminino, spectatur, sed tantum modo nomen Iocastae intellegitur, neutrum genus requiratur necessario, sed ut nihil tamen quasi omissum supplendum sit.

V. 14. *χρόνια· Ἤγουν χρονίως, ἐπὶ πολλὴν παράτασιν χρόνου ἔχων τὴν μετ' ἐμοῦ συνοίκησιν ἐν τοῖς δώμασιν.* SCHOL. Nempe eodem modo *χρόνια* hic dicitur, quo saepe Graeci scriptores ac maxime poetae adiectivo utuntur, ubi adverbium poni poterat. Similis huic loco est locus Sophoclis Oed. C. v. 441 sq. *πόλις βίᾳ Ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον*, quem locum rectius G. Hermannus interpretatus est quam P. Elmsleius, quod dixit in voce *χρόνιον* fere repeti quod v. 438 dictum erat *χρόνῳ*. Vide Krueg. I 57, 5, 7. Cfr. etiam Eur. Ion. 64 *χρόνια δὲ σπείρας λέχη Ἄτεκνός ἐστι*, 304 *ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχων εὐνήματα.*

V. 15. *ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον*] Bene haec interpretatus est scholiasta. *Ἐρωτᾷ μέν*, inquit, *τῆς ἀπαιδίας τὴν αἰτίαν, αἰτεῖ δὲ τῆς ἀρρενογονίας τὴν εὐτυχίαν.*

V. 16. *παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν*] Iniuria Porsonus vituperavit Musgravium, quod is *κοινωνίαν* consuetudinem, *ὁμιλίαν*, interpretatus esset. Nam quod ipse ait hanc esse loci sententiam, 'ut ipse et ego communes liberos haberemus; ut ipse ex me liberos procrearet', non tamen eo ostendit, quid intellegendum esset *κοινωνία*, praesertim cum illi loci, quos attulit, potius in Musgravi quam in rationem suam conveniant. Pertinet autem hoc loco *κοινωνία* aperte ad communitatem eam, quae in usu et consuetudine mariti et uxoris posita est, quod Musgravius per *ὁμιλίαν*, veteres scholiastae per *συναυλίαν* — sic enim explicant — significare voluerunt. Efficitur hoc eiusmodi locis, quos in rem suam adhibuit Porsonus, veluti si Bacch. v. 1276 quaerenti Cadmo: *τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;* reddit Agave: *Πενθεύς, ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ.* Quod recte vertit Barnesius: 'Pentheus, mea et patris consuetudine'. Quamquam enim *κοινωνίᾳ* Graece paulo verecundius dicitur, quam Latine 'consuetudine', res tamen eadem est. Nec dissimilis est ille Dionysii iunioris locus apud Plutarchum Tom. II p. 338 B: *Δωρίδος ἐκ μητρὸς Φοίβου κοινώμασι βλαστών*, ubi *κοίνωμα* ipsum quoque usum atque consuetudinem significat. Denique res eadem, quamquam paulo apertius, dicitur in Ionis v. 405 sq.:

ὁ δ' εἶπεν· „ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ,
μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ·
εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,
καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος.“
ὃ δ' ἡδονῇ δοὺς εἴς τε βακχεῖον πεσὼν

λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις, Παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.

V. 17. ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ] Vulgo sic hos dativos interpretati sunt, ut dicerent, quod ἀνάσσειν cum dativo construeretur, hinc dictum esse etiam ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ pro ὦ Θηβῶν εὐίππων ἄναξ. Et dativus sane multis in locis a vi verbi, unde substantivum originem ducit, regi videtur, veluti si in Platonis Defens. Socrat. p. 30 A dicitur θεῷ ὑπηρεσία et ibid. p. 30 D δόσις ὑμῖν, et quae alia sunt eiusmodi multa. Sed in hoc loco ego tamen externam potius quam internam coniunctionem unius nominis cum altero agnosco, quae coniunctio, ne nimium vaga videatur, adiuvatur etiam eo, quod dativus praecedit nomini, ut is ei voci, quo pertineat, inhaerere prorsus videatur. Sic in Homeri Iliad. lib. V v. 546 dicitur: Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον, πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα, quod non aliter dicitur atque in Hesiodi Theog. v. 326: Ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε, Καδμείοισιν ὄλεθρον et in Euripidis Oreste v. 363 ἐκ δὲ κυμάτων Ὁ ναυτίλοισι μάντις ἐξήγγειλέ μοι, Νηρέως προφήτης Γλαῦκος κτἑ. et rursus in Hecuba v. 1267 Ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε, quibus in locis si ipsam vim dativi requiris, dicas potius nostra lingua: vielen Männern (vel für viele Männer) ein König, quam: vielen Männern obherrschend, et: der Wahrsager für die Schiffer (für die Thrakier), quam: der den Schiffern (den Thrakiern) Wahrsagende. Quamquam non ignoro multo aptius conclusa esse Graeca verba quam nostra. Cfr. etiam Krueg. II 48, 12, 1.

V. 18. Eodem modo, quo hic Euripides τέκνων ἄλοκα, et Vergilius in Georg. lib. III v. 136 dixit *genitale arvum* et ante eum Lucretius lib. IV v. 1003 *muliebris conserere arva*. Nihil autem aliud sibi haec formula vult nisi hoc: 'Ne sere, ne procrea liberos'. Saepe enim non solum a poetis, verum etiam ab oratoribus ἀροῦν et quae ab eo deducta vocabula sunt, usitato more loquendi ad liberorum procreationem translata sunt, ut adeo in pactione nuptiali sollemnis formula fuerit: ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων γαμεῖσθαι γαμετήν, qua de verbi significatione vide quae olim Heindorf. ad Platonis Cratylum p. 406 B disputavit et nuper G. Stallbaumius Vol. II Sect. II p. 114 ed. Goth., tum quae Pflugk. ad Medeam v. 1280 sq.

Ibid. δαιμόνων βίᾳ] 'Invitis diis' ut saepe.

V. 20. βήσεται δι' αἵματος] 'In caede versabitur.' Cfr. v. 479 δι' ἔχθρας τῶνδε καὶ φόνου μολών. De locutionibus δι' ἀπεχθείας, ἔχθρας, μάχης, φιλημάτων, πόθου (v. 384) ἰέναι (ἔρχεσθαι, μολεῖν, ἀφικέσθαι) vide ad Aesch. Prom. 121 et Krueg. I 68, 22, 2.

V. 21. ἡδονῇ δούς] concedens voluptati. Attulit, ut hanc constructionem firmaret, Musgravius Philostratum p. 769 ed. Morell. εὐφροσύνῃ διδοὺς καὶ παίζων et p. 863 γέλωτι δούς. Nunc vide etiam ea quae Valckenarius cum ad h. l., tum in Diatribe p. 233 b. c habet et Fr. Iacobsius annotavit ad Philo-

ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφος,
γνοὺς τἀμπλάκημα τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
λειμῶν' ἐς Ἥρας καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος,
σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον,
ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.

stratum p. 362. Probabiliter tamen Blaydesius coniecit *ἡδονῇ 'νδούς*. Cfr. Krueg. I 52, 2, 9. Classen. ad Thuc. IV 108, 4. De re cfr. Aesch. Sept. 750 *κρατηθεὶς ἐκ φίλων ἀβουλιᾶν ἐγείνατο μὲν μόρον αὑτῷ.*

Ibid. *βακχεῖον, μέθην.* Verbis *εἴς τε βακχεῖον πεσών* causa suppletur *τοῦ ἡδονῇ δοῦναι.*

V. 22. *ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφος*] Eo minus debet nos id offendere, quod, cum paulo ante dictum esset *ἔσπειρε — παῖδα*, mox repetitur *σπείρας βρέφος*, quod et discernenda sunt ista verba *καὶ σπείρας βρέφος* ab antecedente oratione ipsa vi sua, et quod verbum *σπείρας*, nisi adiectum tale nomen esset, ne posset quidem de procreatione liberorum intellegi. Comparavit in eam rem Porsonus Ion. v. 16 *τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκεν βρέφος*. Quod autem v. 25 repetitur hoc ipsum nomen *βρέφος*, id interpositis pluribus verbis propter ipsam sententiam paene necessario fiebat, ut ipsum quoque nihil offensionis habere debeat. Cfr. infra v. 47 sqq. *Κρέων ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη, Ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι, Τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα.*

V. 23. *γνοὺς — φάτιν*] Non zeugma statuendum (*γνοὺς — μνησθείς*), sed *γνοὺς* ad reditum conscientiae, quam antea libido oppresserat, referendum. Non probabile quod Th. Kockius invenit *τοῦ θεοῦ τ' ὀκνῶν φάτιν.*

V. 24. *λειμῶν' ἐς Ἥρας*: *ἢ ὅτι πᾶς λειμὼν ἱερός ἐστι τῆς Ἥρας ἢ ὅτι Κιθαιρωνίας Ἥρας ἐστὶν ἐν Θήβαις ἱερόν· ὅσοι δὲ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἐν ἱερῷ τόπῳ ἐκτεθέντος τοῦ παιδός, ἴστωσαν ὅτι καὶ Ἀθῆναι ἱεραὶ μὲν λέγονται τῆς Ἀθηνᾶς, ὀλίγος δέ ἐστι τῆς ἀκροπόλεως εὐαγής τε καὶ ἱερὸς τόπος.* SCHOL. Memorat Bothius ex Iphigenia Aul. v. 1464 *Ἀρτέμιδος λειμῶνα.*

V. 25. *βρέφος*] Vide ad v. 22.

V. 26 sq. *σφυρῶν . . μέσον*] Sic omnes libri habent praeter Cantabrigiensem qui exhibet *μέσων*. Constructio verborum *σφυρῶν σιδ. κ. διαπείρας* eadem esse videtur atque in Hom. Il. XVI 405 *διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων* (scil. *ἔγχος*), vocabulo *μέσον* autem tanquam adverbialis notio accedit, quasi nostra lingua dicas: 'nachdem er durch die Knöchel eiserne Stachel gestoſsen hatte mitten hindurch'. Cfr. Hom. Od. XIV 299 sq. *ἔθεεν . . μέσσον ὑπὲρ Κρήτης.* Verum non satis ea placent cumque versum proximum recte deleat Valckenarius, etiam hic versus, cuius ferrei stimuli parum consentiunt cum aureis fibulis v. 805, secludendus videtur, id quod suasit Paleius. — In v. proximo offendit, quod res ordinem narrationis turbat et praepostere memoratur, quod nomen a tota Graecia inditum dicitur, quod causa nominis (*οἰδῶν τὼ πόδε* Aristoph. Ran. 1192) omissa et derivatio minus aperta est quam apud Euripidem esse solet, quod denique vel aor. vel praesens tempus aptius videtur quam imperfectum *ὠνόμαζεν*. Idem imperfectum *ὠνόμαζεν* habetur in v. spurio Hipp. 33.

Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι
φέρουσ᾽ ἐς οἴκους εἴς τε δεσποίνης χέρας
ἔθηκαν. ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον
μαστοῖς ὑφεῖτο καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
ἤδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος

V. 28. *ἱπποβουκόλοι*] *Βουκόλος* proprie quidem 'boum pastor' dicebatur, sed, ut fit, mox consuetudine loquendi omnes cuiuscunque pecoris pastores *βουκόλοι* dicti sunt. Hinc composuit Euripides *ἱπποβουκόλον* et Homerus dixit in Iliad. lib. XX v. 221 *Τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο*, ubi vide quae Eustath. posuit p. 1281, 11, et Eupolis *βουκολεῖσθαι αἶγας* secundum Gloss. Sangerman., tum Aelianus de nat. anim. lib. XII c. 44 p. 285, 29 ed. Iacobs. *οἱ — βουκόλοι τῶν ἵππων*, ad quem locum Fr. Iacobsius Vol. II p. 487 attulit *βουκολεῖσθαι ἵππον* e Philostrati Heroic. 19 p. 750 et *ἱπποκόμος τῶν καμήλων* ex eiusdem Vit. Ap. II 1 p. 19. Non male scholiasta ad h. l. comparavit etiam Homericum illud: *νέκταρ ἐῳνοχόει* ex Iliad. lib. IV v. 3.

V. 30. *τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον*] Quod verba *ὠδίνων πόνος* unam paene notionem efficiunt, adiectivum *ὁ ἐμός* non iam ad *ὠδίνων* adiunctum est, sed ad *πόνος* aut potius coniunctam notionem *ὠδίνων πόνος*. Simillima attulit A. Matthiae ex Euripidis Andromacha v. 584 *οὑμὸς δέ γ᾽ αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας*, ad quem locum vide quae annotavit Pflugkius, ex eiusdem Ione v. 1337 *ὁρᾷς τόδ᾽ ἄγγος χερὸς ὑπ᾽ ἀγκάλαις ἐμαῖς*; tum Pindari Olymp. VIII v. 55 *Πέργαμος ἀμφὶ τεαῖς, ἥρως, χερὸς ἐργασίαις ἁλίσκεται*, quo in loco, si discesseris ab alio Graecae orationis colore, *τεαῖς — χερὸς ἐργασίαις* est fere idem quod nostro sermone: durch deine Hand-Arbeiten. De usu vocis *πόνον* cfr. Aesch. Ag. 53 *δεμνιοτήρη πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες*.

V. 31. *μαστοῖς ὑφεῖτο καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν*] Argutantur qui vel ut scholiasta quaerunt, quamobrem Merope, Polybi uxor, puerum quamvis mutilitatum perforatis pedibus pro suo venditare voluerit vel qui fieri potuerit ut illa mammas praeberet infanti. Et quod C. F. Nagelius in Actis Soc. Trai. IV p. 296 coniecit *πείθει τρέφειν*, id verbis *μαστοῖς ὑφεῖτο* satis reprobatur. Recte vero Geelius monet verbis *τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον* et *μαστοῖς ὑφεῖτο .. τεκεῖν* de industria oppositis cognosci, ex Euripidis sententia Polybi uxorem marito parvulum Oedipum supposuisse.

V. 32. *πυρσαῖς γένυσιν*] Mentum rutilatum dicit propter rutilum nascentis barbae fulgorem. Explicat hunc locum Hesychius: *Πυρσαῖς γένυσιν· ταῖς ξανθαῖς θριξί.* Vide Theocriti Idyll. VI v. 2 *ἧς δ᾽ ὃ μὲν αὐτῶν Πυρρός, ὃ δ᾽ ἡμιγένειος*, et quae ad eum locum habet scholiasta, huius quoque loci mentionem faciens, tum Aeschyli Persas v. 316 *πυρσὴν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα Ἔτεγγε*, infra v. 1160 *ἄρτι δ᾽ οἰνωπὸν γένυν Καθημάτωσεν.* Recte denique Valckenarius contulit Statii Theb. lib. IV v. 335 sq.: *Exspecta, dum maior honos, dum firmius aevum, Dum roseis venit umbra genis.* De consuetudine poetarum aetatem barba vel capillis significandi cfr. etiam v. 63, Aesch. Sept. 534 *στείχει δ᾽ ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων ὥρας φυούσης ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ*, Eur. Bacch. 1186 *νέος ὁ μόσχος ἄρτι γένυν ὑπὸ κόρυθ᾽ ἁπαλότριχα κατάκομον θάλλει*, Soph. Ant. 1092 *ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ τήνδ᾽ ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα*, O. T. 742

παῖς οὑμὸς ἢ γνοὺς ἤ τινος μαθὼν πάρα
ἔστειχε τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων
πρὸς δῶμα Φοίβου, Λάιός θ' οὑμὸς πόσις
τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν,
εἰ μηκέτ' εἴη. καὶ ξυνάπτετον πόδα
εἰς ταὐτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης·

μέλας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα, Aristoph. Vesp. 1046 *κύκνου πολιώτεραι δὴ αἵδ' ἐπανθοῦσιν τρίχες.*

V. 33. *ἢ γνοὺς ἤ τινος μαθὼν πάρα*] 'aut per se e quibusdam indiciis cognitum hoc habens, se non esse Polybi filium ac Meropes, aut ab aliquo edoctus de ea re'. Similiter in simili causa dicit Sophocles in Oedipo rege v. 714 *Αὐτὸς ξυνειδὼς ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα.* De re videatur idem Sophocles in eadem fabula v. 779 sqq., ubi narratur Oedipum inter pocula haec ab aliquo audivisse quasi maledictum, se patri suo suppositum esse.

V. 34. *τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων*] Suspicatur Valckenarius haec ante oculos habuisse Pacuvium in Atalanta fragm. I *Parentum incertum investigandum gratia.* Pro *τοὺς φύσαντας* habet Strabo XVI p. 762 *τοὺς τεκόντας.* Id non debebat arripere Valckenarius. Nam et Strabo in hoc nomine facile errare potuit et nihil causae est, quamobrem dici non possit *οἱ φύσαντες* eodem iure quo *οἱ τεκόντες* de utroque parente. Nam patrem saepissime ab Euripide *τὸν φύσαντα* dici notum est. Praeter ea quae attulit Porsonus, Med. v. 1063 (1241) et fragm. 407 maxime huc facit locus Euripidis ex Ione v. 1560 *ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρός, δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε* et Sophoclis ex O. T. v. 436 *γονεῦσι δ' οἵ σ' ἔφυσαν. Τοὺς φυτεύσαντας parentes* dixit Soph. O. C. 1377, alii.

V. 35. *Λάιός θ' οὑμὸς πόσις*] Scil. *ἔστειχε πρὸς τὸ δῶμα τοῦ Φοίβου.*

V. 37. *εἰ μηκέτ' εἴη*] Dici etiam poterat: *εἰ οὐκέτ' εἴη*, sed *μηκέτι* dixit, quod veretur potius, ne uspiam ille sit.

V. 38. *εἰς ταὐτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ*] *Εἰς ταὐτὸν τῆς σχιστῆς ὁδοῦ τῆς Φωκίδος συνάπτουσι τὸν πόδα, ἤτοι συντυγχάνουσιν ἐπὶ τῆς σχιστῆς ὁδοῦ. Οὕτω δὲ καλεῖται, ἐπειδὴ σχίζει τὴν ἐπὶ Βοιωτίαν καὶ Θήβας καὶ Ἀττικὴν καὶ Κόρινθον ὁδόν.* SCHOL. Ceterum argutatus est in explicandis verbis *εἰς ταὐτὸν — σχιστῆς ὁδοῦ* Musgravius, qui pro *ἄμφω* scribi malit *ἀμφὶ* 'iuxta'. Est *σχιστῆς ὁδοῦ* gen. definit., quasi Latine dicas: 'in hoc idem, quod efficitur per plures vias, quae conveniunt'. Sic recte ad sententiam G. Hermannus: *Εἰς ταὐτὸν σχιστῆς ὁδοῦ*, inquit, nihil est aliud quam *εἰς ταὐτόν, ὅ ἐστι τὴν σχιστὴν ὁδόν*, cl. Sophoclis Oed. rege v. 733 *Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται· σχιστὴ δ' ὁδὸς Εἰς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.* Cfr. Pausan. X 5, 3. 4. Comparari potest formula *εἰς τόδ' ἡμέρας*, quae habetur in v. 425.

V. 39. *καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης*] 'atque eum appellat auriga Laii'. *κελεύει* non dicitur per *ἀνακολουθίαν* ita, ut deinceps oratio directa inferatur pro indirecta, in qua opinione videtur prior scholiasta fuisse. Rectius scholiasta alter: *Εἰ δὲ ληφθείη τὸ κελεύει ἀντὶ τοῦ προστακτικῶς ἔφη πρὸς αὐτόν, σώζεται ὁ λόγος ἅπας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος.*

„ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.“
ὁ δ' εἷρπ' ἄναυδος, μέγα φρονῶν· πῶλοι δέ νιν
χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
ὅθεν — τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν; —
παῖς πατέρα καίνει καὶ λαβὼν ὀχήματα
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ' ἐπεζάρει
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν, ἐμός τ' οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη,
ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,

V. 40. *τυράννοις* de uno rege universe dictum causam continet via decedendi. Cfr. Krueg. II 44, 3, 6.

V. 41 sq. *νιν — τένοντας*] Homerico dicendi genere, de quo v. Krueg. II 46, 16.

V. 43. *τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;*] 'quid ea commemorem, quae alieniora sunt a malis meis?' Uberius hunc locum tractavit Sophocles in Oedipo reg. v. 806 sqq., non tamen, ut ab Euripide Sophoclem de ea re carpi putem.

V. 44 sq. *καὶ λαβὼν ὀχήματα Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν*] Narratur hoc, ut appareat Oedipum nunc quidem ad Apollinis oraculum non perrexisse iter; — homicidae *μυσαρῷ* fas non fuisse *πρὶν καθαρθῆναι* templum ingredi monet Valckenarius — neque vero praedandi causa Laium occidisse. In narratione Sophoclis, apud quem Oedipus a caede patris statim Thebas pergit et Sphinge perdita reginam et regnum occupat, aliquid parum probabile remanet. De eadem re Antimachus, quem commemorat scholiasta, in Lyde cecinerat: *Εἶπε δὲ φωνήσας· Πόλυβε, θρεπτήρια τάδε* (l. *τούσδε*) *ἵππους τοὶ δώσω δυσμενέων ἐλάσας*. Quod autem Valckenarius hinc aliquid praesidii petit coniecturae suae: *Πολύβῳ τροφεῖα δίδωσιν*, qua versus evertitur — debebat scribere *τροφεῖ' ἔδωκεν* —, nihil est. Recte enim iam *Porsonus* annotavit *Πολύβῳ τροφεῖ* sic fere intellegendum esse, quasi alia orationis forma usus poeta dixisset: *Πολύβῳ, ὅτι αὐτὸν ἔθρεψε.* Etiam Hesychius, quem idem affert, in voce: *Πολύβῳ τροφεῖ*, quam ipse exponit: *τῷ ἀναθρέψαντι Πολύβῳ*, tuetur librorum scripturam. De fabulae Oedipodeae varietate et vicissitudine v. Prolegomena Soph. Oed. R. recens. Wunder. ed. quint. — Ceterum *ὀχήματα* de uno curru dici amplificandae orationis gratia iam observavit scholiasta: *Ὀχήματα ἀντὶ τοῦ ὄχημα, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ* [Oed. reg. v. 753]· *Ἀπήνη δ' ἦγε Λάϊον μία.*

V. 45 sq. *ὡς δ' ἐπεζάρει Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν*] '*Ἐπεζάρει* legitur etiam Rhes. v. 441. Arcadum est, teste Eustathio, qui cum *ζέρεθρον βάραθρον* comparat ad Il. *Γ* p. 381, 20, *Μ* p. 909, 27. *Ζέλλω* dixere iidem, ut videtur, pro *βάλλω*, ap. Hesych. et Etymolog. p. 408, 42.' PORSON. *Ἁρπαγαί* dicuntur raptus eorum hominum, qui aenigma non solverant. Cfr. 1026 sq.

V. 47. *Κρέων ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη*] Haec verba absolutam sententiam per se efficiunt: 'Creon frater conubium meum praeconis voci subicit'. Deinde his per epexegesin adiciuntur quae sequuntur: *ὅστις —μάθοι, τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα*, quo etiam minus repetita notio *λέκτρα* post *λέχη* offensioni esse poterit; vide ann. ad v. 22.

τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
μούσας ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών,
ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται
καὶ σκῆπτρ' ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.
γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν, οὐκ εἰδὼς τάλας
οὐδ' ἡ τεκοῦσα παιδὶ συγκοιμωμένη.
τίκτω δὲ παῖδας παιδὶ δύο μὲν ἄρσενας,
Ἐτεοκλέα κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν,
κόρας τε δισσάς· τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ

V. 49. Addito *πὼς* poeta detrectat longiorem et accuratiorem enarrationem.

V. 50. *μούσας* pro *αἴνιγμ'*, quod nomen paulo ante (v. 48) usurpavit poeta, exhibet scholiasta: *τινὲς γράφουσι 'μούσας ἐμὸς παῖς', ὃ καὶ βέλτιον. Μούσας δέ φησι τὰ αἰνίγματα, διότι ἐμμελῶς προσεφέρετο τότε ἡ Σφίγξ.* Cfr. 807, 1028, Soph. O. T. 130 *ἡ ποικιλῳδὸς Σφίγξ*, ad quae adnotat scholiasta: *ἐπεὶ ἐμμέτρως ἔλεγε τὰ αἰνίγματα.*

V. 51. 'Hunc versum, Valckenarii iudicium secuti, deleverunt Brunckius, Beckius, Porsonus, uncis inclusit Matthiae. Poterat sane abesse: non est tamen, cur ferri nequeat, cum etsi fere idem quod sequens versus continet, tamen ille rei magis declarandae inserviat. Quem enim magnopere offendat, si quis dicat: 'Ex quo rex factus est, datumque ei sceptrum praemii loco?' Argutatur Valckenarius, cum etiam *ὅθεν* ad labefactandum versum adhibet.' G. HERMANNUS. Bergkius proximum v. delet commotus vocabulo *ἔπαθλα*, de quo scholiasta haec adnotat: *παρ' οὐδενὶ κεῖται τὸ ἔπαθλα ἢ μόνῳ τῷ Εὐριπίδῃ, ὅθεν μεταγράφουσί τινες· 'καὶ σκῆπτρα χώρας ἆθλα τῆσδε λαμβάνει'* (hunc v. Hermannus inseruit, deest in libris)· *τὸ δ' ἑξῆς· καὶ σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ὡς ἆθλα λαμβάνει,* quae repetit schol. ad Demosth. vol. VIII p. 146, 22 *ἔπαθλα δὲ οὐχ εὕρηται εἰ μὴ ἅπαξ παρ' Εὐριπίδῃ.* Sed in vocabulo novato non est ea offensio, ut versum spurium iudicemus.

V. 54. *οὐδ' ἡ τεκοῦσα παιδὶ συγκοιμωμένη*] Pro *οὐκ εἰδυῖαν* (*οὐκ εἰδὼς οὐκ εἰδυῖαν*) novum enuntiatum solutiore ratione additur ita, ut oratio non quemadmodum in v. antecedente habetur complenda, sed simpliciter repetendum sit cogitatione *εἰδυῖα ἦν.*

V. 55. *τίκτω δὲ παῖδας παιδί*] Est nota lex, quae in plerisque linguis obtinetur, ut verba ab una radice ducta aut ipsa vi sua inter se cognata etiam ita collocentur, ut eorum compositio magis appareat, sive oppositio in enuntiatione continetur sive sine oppositione ea ponuntur. Sic hoc loco *τίκτω δὲ παῖδας παιδί* dicitur, ut id, quod contra opinionem est, magis appareat, et v. 44 dictum erat: *παῖς πατέρα καίνει*, eodem prorsus modo. Contra infra v. 82 *ὑπόσπονδον μολεῖν Ἔπεισα παιδὶ παῖδα* potius quidam consensus rerum eo significari videtur, quod similia verba inter se excipiunt.

V. 56. *κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν*] Haec periphrasis, si non propensiorem in Polynicem matris animum prodit, id quod G. H. Schaefero visum est, saltem studium matris regiam Polynicis auctoritatem agnoscendi ostendit. *Κλεινός* enim proprium vocabulum est de iis, qui imperium habent aut habere possunt.

V. 57. Wakefieldus in Critical rev. Apr. 1801 p. 378 *κόρας δὲ*

ὠνόμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα μητρῴων γάμων
ὁ πάντ' ἀνατλὰς Οἰδίπους παθήματα
εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας.
ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,

δισσάς scribendum coniecit non recte. Nam δὲ flagitaret anaphoram δύο δὲ κόρας. Saepe autem haec anaphora, qua dicitur exempli gratia πολλοὶ μὲν ἄνδρες, πολλοὶ δὲ γυναῖκες pro πολλοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, in secundo membro omittitur et particula τὲ adiunguntur ea quae cum anaphora opponenda erant. Cfr. Med. 430 πολλὰ μὲν ἁμετέραν ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν, Soph. Phil. 1056 sqq. πάρεστι μὲν Τεῦκρος .. ἐγώ τε, 1136 ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας στυγνόν τε φῶτα. Eadem ratione post πρῶτον μὲν infertur τὲ ut Med. 126, 1102, Hipp. 997, Heracl. 340, Ion. 402, Aesch. Suppl. 410. Atque etiam tertia causa qua particulam μὲν excipit τέ, similis est, si ea collocatio verborum quae ad oppositionem spectat deseritur. Cfr. Heracl. 236 sqq. τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοὶ .. τὸ μὲν μέγιστον .. τὸ συγγενές τε .. τό τ' αἰσχρόν, Suppl. 1035 ἥκω διπλοῦν πένθημ' ὁμαιμόνων ἔχων, τὸν μὲν θανόντα .. ναυσθλώσων νεκρόν, ζητῶν τ' ἐμὴν παῖδ', ἣ δόμων ἐξώπιος βέβηκε, Iph. A. 73 ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων στολῇ χρυσῷ τε λαμπρός, El. 146 sqq. κατὰ μὲν φίλαν ὄνυχι τεμνομένα δέραν, χέρα τε κρᾶτ' ἐπὶ κούριμον τιθεμένα, Tro. 134 sqq. σφάζει μὲν τὸν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων Πρίαμον ἐμέ τε μελέαν Ἑκάβαν εἰς τάνδ' ἐξώκειλ' ἄταν, Soph. Phil. 1426 sqq. Πάριν μὲν .. νοσφιεῖς βίου πέρσεις τε Τροίαν (pro Τροίαν δὲ πέρσεις).

V. 59. τἀμὰ λέκτρα μητρῴων γάμων] i. e. μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα (ὅτι ἦν λέκτρα) γάμον μητρῷον. GEEL.

V. 60. Hunc quoque versum repudiandum censet Valckenarius, quod non iam istoc tempore haec de Oedipo praedidicanda videantur. Sed recte inseritur hic quasi gemitus de homine malis obruto narrationi summae calamitatis. Melius Leutschius versum post proximum versum transponit.

V. 61 sq. 'Quod paucis, ut in prologo, tradit hic Euripides: Εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας, plenius expresserat in Oedipo priore Sophocles v. 1279 sqq., quem Seneca sequitur in Oed. v. 962 sqq. In re simili Laberius apud Gellium N. A. X 17 *Aciem effodit luminis*. Ovidius XIII Metam. v. 561 *Digitos in — lumina condit*, *Expilatque genis oculos — Immergitque manus*. Lucanus VI 541 *Immergitque manus oculis, gaudetque gelatos Effodisse orbes*. Euripidea Barthius adhibuit ad Stat. Theb. I v. 71.' VALCKENARIUS. Ceterum Euripides in Oedipo Lai servos Oedipum luminibus privantes fecerat, in quam rem attulit scholiasta ad h. l. ex Euripidis fabula hos versus: Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδοι Ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.

V. 62. χρυσηλάτοις πόρπαισιν] Aureae fibulae magis aptae sunt apud Sophoclem, apud quem illas a veste rapit Oedipus mortuae matris humi iacentis (O. T. 1268 ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους περόνας ἀπ' αὐτῆς) quam hoc loco.

V. 63. ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται] Adhibuit ad hunc locum explicandum Porso-

κλῄθροις ἔκρυψαν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχη
γένοιτο πολλῶν δεομένη σοφισμάτων.
ζῶν δ' ἔστ' ἐν οἴκοις. πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν
ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.
τὼ δ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν οἰκούντων ὁμοῦ,
ξυμβάντ' ἔταξαν τὸν νεώτερον πάρος
φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκη χθόνα,
Ἐτεοκλέα δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς
ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ'. ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς

nus Statii versum e Theb. IV 336, quem supra ad v. 32 alia de causa posuimus.

V. 65. *πολλῶν δεομένη σοφισμάτων*] 'Quae multis indiget artibus ad excusandum' i. e. quae aegre excusari potest. Scilicet purgat mater filios. Cfr. quae infra v. 872 sqq. Tiresias de eadem re iudicat.

V. 66. *πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν*] I. e. quamquam Fortuna ei causa malorum est, non filii qui includentes patrem necessitati paruerunt. De causis harum dirarum cfr. Proleg. Soph. Oed. R. rec. Wunder. ed. quint. p. 7.

V. 68. *θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε*] Proprie *δῶμα* de hereditate paterna intellegendum est, ut ad amussim Euripidis dictum respondeat Aeschyleo v. 785 sqq. *Τέκνοισιν δ' ἀρὰς ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς, Αἰαῖ, πικρογλώσσους ἀράς, Καί σφε σιδαρονόμῳ Διὰ χερὶ ποτὲ λαχεῖν Κτήματα.* Ac sic Iulianus Orat. VII p. 228 B haec habet: *ἡ τραγικὴ κατάρα ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς ἔργον ἤγετο, τὰ πατρῷα γὰρ θηκτῷ σιδήρῳ διελάγχανον*, *τὰ πατρῷα* pro *δῶμα* dicens. — Infinitivus *διαλαχεῖν* pendet ex *ἀρὰς ἀρᾶται* ut ex verbo precandi. Ceterum posteriores scriptores saepe hunc versum Euripidis respiciunt, ut Plutarchus in Vita Pyrrhi cap. 9 *Tom.* I p. 388 A, tum de fraterno amore Tom. II p. 483 E.

V. 69 sq. *μὴ τελεσφόρους εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν*] '*Κραίνωσιν· Ἐκ παραλλήλου φησὶ τελεσφόρους τελειώσωσιν· ὤφειλε γὰρ ποιήσωσιν.*' SCHOL. Non est tamen hic pleonasmus, sed ut Latinum *efficere*, sic etiam Graecum *κραίνειν* saepe cum adiectivo componitur, veluti in Euripidis Medea v. 136 sq. dicitur: *Οὐδὲ συνήδομαι, ὦ γύναι, ἄλγεσι δώματος, Ἐπεί μοι φίλον κέκρανται.*

V. 70. *οἰκούντων ὁμοῦ*] Scil. *αὐτῶν*, de qua omissione vid. Krueg. I 47, 4, 3. Inutilis igitur coniectura Elmslei, qui in Diario class. n. XVI p. 420 scribendum existimat *οἰκούντοιν*, ut is sit dativus, appellans Aesch. Sept. 801 *Οἰδίπου γένει κραινων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.*

V. 71 sqq. *τὸν νεώτερον πάρος — Πολυνείκη κτἑ.*] Euripides hic vulgarem narrationem secutus est, Sophocles natu maiorem fecit Polynicem; cf. eius Oed. Colon. v. 376 sq. v. 1295. — Fortasse ad hunc locum pertinet Acci Phoen. fragm. III *Vicissitatemque imperitandi tradidit*, de quibus verbis vid. Ribbeck. de tragoedia Romana p. 476 sq. — Ceterum hic, v. 76, 290, 636, 1463 *Πολυνείκη* scripsit pro *Πολυνείκην* ex praecepto Elmsleiano Dindorfius. *Ἑτερόκλισιν* posterioris aetatis esse docui in Cur. epigr. p. 23 sq.

V. 74. Verbis *ἐνιαυτόν ἀλάσσοντα* (commutantem) adduntur

καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων,
φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκη χθονός.
ὃ δ' Ἄργος ἐλθών, κῆδος Ἀδράστου λαβών,
πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων ἄγει·
ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε,
πατρῷ' ἀπαιτεῖ σκῆπτρα καὶ μέρη χθονός.
ἐγὼ δ' ἔριν λύουσ' ὑπόσπονδον μολεῖν
ἔπεισα παιδὶ παῖδα πρὶν ψαῦσαι δορός.
ἥξειν δ' ὁ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
ἀλλ' ὦ φαεννὰς οὐρανοῦ ναίων πτυχὰς
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς, δὸς δὲ σύμβασιν τέκνοις.
χρὴ δ', εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
τὸν αὐτὸν ἀεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.

condiciones pactionis. Cfr. v. 477 sq.

Ibid. *ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς· Ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας. Μετενήνοχε δὲ ἀπὸ τῶν κυβερνητῶν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ζεὺς ὑψίζυγος. Ἐπὶ γὰρ τοῦ ὑψίστου ζυγοῦ καθήμενος, ὡς κυβερνήτης, πάντως φέρει τοὺς οἴακας.* SCHOL. In transtris enim gubernatori locus erat. Valckenarius comparavit Aeschyli Agam. v. 1617 sq. *Σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρᾳ προσήμενος Κώπῃ, κρατούντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός.* Adde Eur. Ion. 595 *εἰς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγόν.*

V. 76. *φυγάδα ἀπωθεῖ* scil. reducem post annum et regnum reposcentem.

V. 78. *πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων ἄγει*] Per *ἀσπίδα* significari *τοὺς ἀσπιδοφόρους*, i. e. *τοὺς ὁπλίτας* notum est. Et sic etiam historici saepe locuti sunt, atque *ἀσπὶς* ita significavit exercitum gravis armaturae, ut etiam adiectiva, quae ei notioni conveniunt, assumeret, veluti hoc loco *πολλὴ ἀσπίς* dicitur et apud Herodotum lib. V cap. 30 *ὀκτακισχιλίη ἀσπίς*, tum apud Xenophontem in Expeditione Cyri lib. I cap. 7 § 10 *ἀσπὶς μυρία καὶ τετρακοσία,* ad quem locum vide quae annotavit Kruegerus p. 59 ed. ampl.

V. 79. *ἑπτάπυλα*] Hom. Δ 466, λ 263 *Θήβης ἕδος ἑπταπύλοιο.*

V. 80. Verba *σκῆπτρα καὶ μέρη χθονός* leguntur etiam v. 601. Miramur pluralem *μέρη* fortasse propter *σκῆπτρα* a librariis pro *μέρος* positum.

V. 81. Valckenarius *λύσουσ'* scribi voluit. 'Verissimum *λύουσ'*. Iocasta colloquium parans filiorum *ἔλυε τὴν ἔριν*, componendi belli initium faciebat: non item *ἔλυσε*, quod illi matrem non audirent. Falluntur qui talia de sola voluntate agendi intellegunt: vere enim incipit actus, sed ob impedimenta caret eventu. Atque haec causa est, cur omnium harum locutionum proprium sit tempus aut praesens aut imperfectum. V. annot. ad Demosthen. p. 44, 5.' G. H. SCHAEFERUS. Etiam Latine eodem modo dicas: 'litem dirimens'.

V. 82. *ἔπεισα παιδὶ παῖδα*] Vide ann. ad v. 55.

V. 83. *ὁ πεμφθεὶς — ἄγγελος*] *Ὃς ἦν ὁ παιδαγωγός.* SCHOL. Id adeo mox v. 96 sqq. explicat ipse.

V. 86 sq. Valckenarius coniecit *βροτῶν*. Idem monuit hinc desumptum esse, quod apud Athenagoram legitur in legat. pro Christo cap. VI p. 22 *ὤφειλε δ', εἴπερ ἔστ' ἐν οὐρανῷ Ζεύς, μὴ τὸν αὐτὸν δυστυχῆ καθεστά-*

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί,
ἐπεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
μεθῆκε μελάθρων ἐς διῆρες ἔσχατον
στράτευμ' ἰδεῖν Ἀργεῖον ἱκεσίαισι σαῖς,
ἐπίσχες, ὡς ἂν προυξερευνήσω στίβον,
μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,

ναι, unde sine iure praesidium petivit suae coniecturae parum idoneae *χρῆν*. Temere versus duos Usenerus expellit.

V. 88 sqq. *Ὁμηρικῷ ζήλῳ ἀνάγει Εὐριπίδης Ἀντιγόνην ἰδεῖν τὸ στράτευμα, ὥσπερ ἐκεῖνος Ἑλένην ἐποίησε· πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν τῷ Πριάμῳ δεικνύει τὰ τοῦ στρατεύματος, Ἀντιγόνη δὲ ὁ παιδαγωγὸς διηγεῖται.* SCHOL. Euripidem imitatus est Statius in Theb. lib. VII v. 243 sqq. Recte de hac scena, qua Homericam *τειχοσκοπίαν* imitatus est poeta, iudicavit qui scripsit ea quae supra p. 5 leguntur: *ἡ ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα μέρος οὐκ ἔστι δράματος.* — Ex eis quae sequuntur cognoscimus paedagogum in solario regiae domus conspici (ut custodem in prologo Agamemnonis Aeschyl.) et colloqui cum Antigona adhuc intra aedes abdita.

V. 88. *ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί*] Haec recte paraphrastes sic descripsit: *Ὦ Ἀντιγόνη, ἔνδοξον τῷ πατρὶ βλάστημα ἐν τοῖς οἴκοις.* Etenim dativus commodi *πατρί*, de quo vide quae diximus ad v. 17, eo minus offensioni poterit esse hoc loco, quod adiunctum adiectivum *κλεινόν* rationem constructionis satis declarat.

V. 90. *μελάθρων ἐς διῆρες ἔσχατον*] Est quaedam breviloquentia in hac constructione. Ceterum per verba *μελάθρων διῆρες ἔσχατον* significatur 'id solarium, quod erat in altera contignatione regiae domus'. Contulit in hanc rem C. Hermannus Excerpt. ex Graecis *codd.* Mss. apud Nanios cod. CCXIV p. 491 *Διήρης· ὁ ὑπερῷος οἶκος· ὁ δίστεγος· Εὐριπίδης — μέλαθρον* [scribe *μελάθρων*] *ἐς διῆρες ἔσχατον.* Pollux IV 129 *ἡ δὲ διστεγία ποτὲ μὲν ἐν οἴκῳ βασιλείῳ διῆρες δωμάτιον, οἷον ἀφ' οὗ ἐν Φοινίσσαις ἡ Ἀντιγόνη βλέπει τὸν στρατόν.* Praeterea cfr. Beckeri qui Charicles inscribitur librum I p. 195 sq.

V. 91. *στράτευμ' ἰδεῖν Ἀργεῖον*] Cfr. Krueg. I 55, 3, 20.

Ibid. *ἱκεσίαισι σαῖς*] Est 'propter tuas preces' aut 'precibus tuis commota'. Simillimus locus est Sophoclis in Antigona v. 390 *σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.* Vide Matth. § 398 b. Krueg. I 48, 15, 5. Wex ad Antig. l. l. p. 161.

V. 92. *ἐπίσχες, ὡς ἂν προυξερευνήσω*] Rectissime iam Porsonus ad h. l. perspexit *ὡς ἄν* particulas in eiusmodi locis neutiquam idem quod *ἕως ἄν* vel *ἔστ' ἄν* significare, sed propriam vim suam servare, ut consilium actionis et finem denotent ad experientiam illum per *ἄν* particulam revocatum. Ad rem demonstrandam Porsonus ac Schaeferus adhibuerunt hymn. in Cerer. 160 *Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἵνα πρὸς δώματα πατρὸς Ἔλθωμεν.* Fortasse tamen etiam hoc loco ut alibi *ἕως* (per synizesin legendum) pro *ὡς* poni debet, quod suasit Hartungius. Cfr. Soph. O. C. 1361, Ai. 1117. De sententia cfr. Plaut. Mil. Gl. III 1, 1 *Cohibete intra limen etiam vos parumper, Pleusicles. Sinite me prius prospectare* etc.

V. 93 sq. *μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται κτἑ.*] Quod

κἀμοὶ μὲν ἔλθῃ φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
σοὶ δ' ὡς ἀνάσσῃ· πάντα δ' ἐξειδὼς φράσω
ἅ τ' εἶδον εἰσήκουσά τ' Ἀργείων πάρα,
σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων
ἐνθένδ' ἐκεῖσε δεῦρό τ' αὖ κείνου πάρα.
ἀλλ' οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
κέδρου παλαιὰν κλίμαχ' ἐκπέρα ποδί·

Thomas Mag. s. v. φαντάσματα et scholiasta ad h. l. φαντάζεται interpretantur φαίνεται, per se falsum non est, quamquam alio quodam modo dicitur φαίνεται, alio φαντάζεται. Habet enim hoc vim adauctivam. — De modis indicativo et coniunctivo ab eodem μή suspensis recte iam statuerunt interpretes alterum esse visuri, quid sit vel non sit, alterum caventis, ne quid fiat, quod vitio verti possit. Vide G. Hermannum ad h. l., tum Krueg. I 54, 8, 12. Apposite comparavit iam Musgravius Lucian. Hermot. § 56 *Εἰδέναι δέ, ὅστις ὁ τἀληθῆ λέγων ἐστίν, ὅρα, μὴ οὐχὶ μόριόν ἐστιν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται.* Cfr. etiam Iph. T. 67 *ὅρα, φυλάσσου, μή τις ἐν στίβῳ βροτῶν.*

V. 94. Sententia eorum qui cum scholiastis φαῦλος interpretati εὐτελής, μικρός, ὀλίγος et φαῦλος ψόγος 'levis, facile contemnenda reprehensio' sensum ita intellegunt ut vertit Io. Minckwitzius: 'Und mich, den Sklaven, zwar geringer Tadel trifft, doch dich die Fürstin', parum probatur. Nam φαῦλος ψόγος dicitur ut αἰσχρὸν ὄνειδος, ὄνειδος οὐ καλόν, κὴρ οὐ καλή Soph. Phil. 477, 842, Trach. 454. Sensus igitur hic est: 'et mihi ut servo (levior), tibi ut dominae (gravior) reprehensio probrosa veniat'.

V. 96. ἅ τ' εἶδον εἰσήκουσά τ'] Ita incohavit orationem, quasi perrecturus esset: ἅ τ' εἰσήκουσα. Nam proprie debebat aut ἅ τ' εἶδον ἅ τ' εἰσήκουσα dicere aut: ἃ εἶδόν τ' εἰσήκουσά τε. Sed paene legitima illa mutatio constructionis est. Vide praeter A. Matthiaeum Gr. Gr. ampl. § 626 p. 1277 ed. II. Sommerum in Nov. annal. philol. et paedag. Vol. III p. 409 sq. Hartung. de part. Gr. ling. Vol. I p. 117.

V. 98. δεῦρό τ' αὖ] De τὲ αὖ coniunctis particulis dixi ad Luciani Gall. in Somn. § 22 p. 62 et ad Devarium Vol. II p. 209 sq. p. 749.

V. 99 sq. Dici poterat: ἀλλ' οὔτις γὰρ ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις, κέδρου κτέ. aut ἀλλ' οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις, κέδρου οὖν κτέ., sed multo alacrior oratio est per asyndeton, neque ullo pacto probandus est A. Matthiaeus, qui verba: οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις a reliqua oratione separavit. Cfr. Alc. 136 ἀλλ' ἥδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται δακρυρροοῦσα, τίνα τύχην ἀκούσομαι; Iph. T. 64 ἀλλ' ἐξ αἰτίας οὔπω τινὸς πάρεισιν, εἶμ' εἴσω δόμων, Soph. Phil. 1153 ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται, ἕρπετε.

V. 100. παλαιάν] Leutschius proposuit παλαιᾶς.

Ibid. κλίμακα] Scalas scaenicas et videre licet in Wieseleri Monum. scaen. (Denkmäler des Bühnenw.) IX 12 et 13 et memorat Athen. Mech. ed. Thevenot. Paris 1643 p. 8 κατεσκεύασαν δέ τινες ἐν πολιορκίᾳ κλιμάκων γένη παραπλήσια τοῖς τιθεμένοις ἐν τοῖς θεάτροις πρὸς τὰ προσκήνια τοῖς ὑποκριταῖς. Verum scalae non conspiciuntur, sed in interiore parte aedium sive post scaenam ductilem cogitandae sunt.

σκόπει δὲ πεδία καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰς
Δίρκης τε νᾶμα, πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ὄρεγε νῦν ὄρεγε γεραιὰν νέᾳ
χεῖρ', ἀπὸ κλιμάκων [ποδὸς]
ἴχνος ἐπαντέλλων.

ΠΑΙ. ἰδού, ξύναψον, παρθέν'· εἰς καιρὸν δ' ἔβης·
κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν
στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.

ΑΝ. ἰὼ
πότνια παῖ Λατοῦς

V. 101 sq. Animadvertant tirones primum *σκοπεῖν πεδία* simpliciter construi, tum alio quodam modo *σκοπεῖν παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰς Δίρκης τε νᾶμα*. Non enim probo scholiastarum explicationem, qui *παρά* etiam ad *πεδία* assumunt. Nobilissimi autem sunt Ismenus fluvius et Dircaeus fons propter Thebas fluentes.

V. 103 sqq. Hoc carmen, quod *ἀνομοιόστροφον* appellant grammatici, iure statuit G. Hermannus ad *παρομοιόστροφα* referendum esse, qui, cum A. Seidlerus de verss. dochm. p. 240 hoc carmen in strophas et antistrophas coegisset, rectissime docuit in Elem. doctr. metr. p. 750 sqq. constare quidem hoc carmen e similibus strophis, 'sed tamen inter se non respondentibus, et cum triplicem similitudinem hae strophae haberent, et numeri genere et initio et exitu stropharum, tamen quae dissimilia invenirentur non ab librariis, sed a poeta ipso profecta videri. Illam autem similitudinem, quae in fine stropharum posita esset, exstare magis, veluti v. 105 *ἴχνος ἐπαντέλλων*. v. 111 *πεδίον ἀστράπτει*. v. 116 *τείχεος ἥρμοσται* etc.

V. 103. *ὄρεγε νῦν, ὄρεγε*] 'Conspicitur, dum haec loquitur Antigona, capite tantum et pectore.' G. HERMANNUS. Ita *ἐπανατέλλων* i. e. 'ad te tollens' peraptum est; nam ut Sol vel Luna *ἀνατέλλει*, ita Antigonae figura magis magisque venit in conspectum. Recte igitur scholiasta: *ἐπανάγων· ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἡ μεταφορά (καὶ γὰρ οὗτος εἰς ὑψηλὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει)*. *Νῦν* pro *νὺν* metri causa ponitur ut *ἄρα* pro *ἆρα*. Vocabulum *ποδός* recte delevisse videtur Woelfflinus ut ex interpretatione adscriptum et dochmios turbans. Fortasse etiam *χέρ'* de Hartungi sententia scribendum.

V. 106. *Ἰδού* saepe eius est qui dicto audientem se esse significat. — *Σύναψον· ἅρμοσον τὴν χεῖρά σου τῇ ἐμῇ χειρί.* SCHOL.

V. 107. *Πελασγικόν: τὸ τῶν Ἀργείων, ἀπὸ Πελασγοῦ βασιλέως.* SCHOL. Cfr. v. 256.

V. 108. *χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους*] 'Separant autem inter se cohortem quisque suam', quae usque adhuc uno agmine, parum servato gentis ordine, ad urbem accesserant. Exposuit rem iam Eustathius ad Hom. Iliad. II p. 181, 21 *Ἰστέον, ὅτι τὸ κρῖνε κατὰ φῦλα ταὐτόν ἐστι τῷ φυλοκρίνει, ὃ συνετίθεντο οἱ μεθ' Ὅμηρον, καὶ ὅτι ἐξ Ὁμήρου παραφράσας Εὐριπίδης ἔφη τὸ χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.*

V. 109 sq. Non mirum est Dianam potissimum invocari ab Antigona hoc loco terroris depellendi gratia, quod et deam severae virginitatis cultricem decebat coli a virgine et hoc

Ἑκάτα, κατάχαλκον ἅπαν
πεδίον ἀστράπτει.
ΠΑΙ. οὐ γάρ τι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόνα,
πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.
ΑΝ. ἆρα πύλαι κλῄθροις χαλκόδετ' ἔμβολά τε
λαϊνέοισιν Ἀμφίονος ὀργάνοις
τείχεος ἥρμοσται;
ΠΑΙ. θάρσει· τά γ' ἔνδον ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.

loco par erat id numen appellari, quod sagittis hostes petere atque aliquam belli partem sustinere posset. Vide infra v. 151 sqq. 190 sqq. Ex parte iam scholiasta rem recte existimavit.

V. 110 sq. κατάχαλκον ἅπαν πεδίον ἀστράπτει] E facili hac translatione colorem quendam duxit Heliodorus lib. IX cap. 14 p. 430, 9 ἀργυροῖς τε καὶ ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις τὸ πεδίον καταστράπτον. Similia ex Ennianis quidem versibus expressit Vergilius Aen. lib. XI v. 601 sq. *Tum late ferreus hastis horret ager campique armis sublimibus ardent*, ad quem locum Servius hunc ipsum locum Euripideum recte quasi formulae fontem attulit. Praeterea Valckenarius Lucretii lib. II v. 324 sq. comparavit: *Fulgur ibi ad coelum se tollit, totaque circum Aere renidescit tellus* etc. et de recentioribus Porsonus Miltoni Par. recuperat. III 326 The field, all iron, cast a gleaming brown.

V. 112. οὐ γάρ τι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόνα] Cfr. Rhesum v. 598 sq. Ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον Τροίᾳ μολόντα Ῥῆσον οὐ φαύλῳ τρόπῳ; Hinc apparebit etiam scripturam cod. Taurinensis φαῦλος contra ceterorum librorum scripturam scholiastae auctoritate firmatam nihil valere posse.

V. 113. πολλοῖς μὲν .. μυρίοις δὲ eadem posita sunt figura qua πολλοῖς μὲν ... πολλοῖς δὲ dici solet.

V. 114. χαλκόδετ' ἔμβολά τε pro χαλκόδετά τ' ἔμβολα scripsit, ut dochmium restitueret A. Seidlerus. Fritzschius vult χαλκόδετ' ἔμβολ' ἐν. — Schol. adnotat ἔμβολα οἱ μὲν τοὺς καθέτας (quos nos dicimus Fallthüren, eosque tenet Hartungius), οἱ δὲ τοὺς στροφεῖς. Apparet vero, χαλκόδετα ἔμβολα esse repagula utrimque moenibus immissa.

V. 115. λαϊνέοισιν pro librorum λαϊνέοις propter metrum scripsit Seidlerus. — Schol. ὀργάνοις τοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον· καὶ Σοφοκλῆς (fragm. 365) 'ξουθῆς μελίσσης κηρόπλαστον ὄργανον'. Notissima est et a poetis cum Graecis tum Latinis celebratissima fabula Amphiona lyrae cantu Thebanos muros exstruxisse. Expressit hoc Seneca in Phoenissis v. 566 sqq. *Poteris has Amphionis Quassare moles, nulla quas struxit manus, Stridente tardum machina ducens onus, Sed convocatus vocis et citharae sono Per se ipse turres venit in summas lapis?* Cfr. Pausan. VI 6. Apollod. III 5 § 5. Hygini Fab. VI et VII. Mythographum Maii I num. 97, II n. 74 n. 77. Sil. Ital. lib. XI v. 443 sqq. Universam rationem fabulae explicare studuerunt Horatius in Arte poetica v. 394 sqq. et Mythographus Maii III 8, 20 p. 212 ed. Bod. Vide C. O. Mülleri Geschichte hellen. Stämme u. Städte I 227. Lobeck. Aglaoph. Vol. I p. 752.

V. 117. θάρσει· τά γ' ἔνδον ἀσφαλῶς ἔχει πόλις] Ridet, ut videtur, hunc Euripidis locum Lucianus in Iove tragoedo § 3, ubi Iuppiter: Θάρσει, inquit, τὰ νέρθεν ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Sed hinc tamen non contenderim, quod visum est Porsono, Lucia-

ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλει μαθεῖν.
ΑΝ. τίς οὗτος ὁ λευκολόφας,
πρόπαρ ὃς ἀγεῖται στρατοῦ
πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ βρα-
χίονι κουφίζων;
ΠΑΙ. λοχαγός, ὦ δέσποινα. ΑΝ. τίς πόθεν γεγώς;
αὔδασον, ὦ γεραιέ, τίς ὀνομάζεται;
ΠΑΙ. οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,

num apud Euripidem πόλει pro πόλις legisse, quod praeter libros confirmat etiam scholiasta.

V. 118. ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλει μαθεῖν] Quia Antigona potissimum ad singulares exercitus Argivorum viros, qui auctoritate praestarent, cognoscendos in superiorem aedium partem adscenderat, obscura esse non potuit oratio paedagogi, quod dixit tantummodo τὸν πρῶτον. Sic etiam v. 108 dixerat: χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους, non apposito ducum nomine, eoque minus hoc debet offensioni esse, quod Antigona cupida audiendi mox interrogatione sua satis prodit se paedagogi verba recte intellexisse.

V. 119. λευκολόφας] Formae λευκολόφας et λευκόλοφος ita inter se differunt, quasi nostro sermone dicas: 'der Weissbüschler' et 'der Weissbuschige'. Sic Aristophanes dixit in Acharn. v. 567 γοργολόφας. Plura eiusmodi nomina confinxit Lucianus in Tragodopodagra v. 198 sqq. Iis, quae Valckenarius ad l. l. et Elmsleius ad Aristoph. l. l. attulerunt, addas licet quem ego Clementi Alexandrino in Protrept. cap. II § 39 Vol. I p. 33, 18 ed. meae reddidi: Διόνυσον — χοιροψάλαν.

V. 120 sq. Schol. ὅστις ἔμπροσθεν ἡγεῖται τοῦ στρατοῦ ὁλόχαλκον ἀσπίδα περὶ τὸν βραχίονα βαστάζων. Cfr. Aesch. Sept. 487 ξὺν βοῇ παρίσταται Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος· ἅλω δὲ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω, ἔφριξα δινήσαντος.

V. 123 sq. λοχαγός, ὦ δέσποινα] Nihil inepti in hac paedagogi responsione video. Nam cum Antigona interrogasset, quis ille esset, qui agmen duceret ante reliquum exercitum, recte responderi poterat a paedagogo esse hunc unum aliquem e septem illis ducibus, qui expugnatum Thebas venissent. Hi autem septem duces, quoniam λόχον unusquisque ducebat, proprio nomine λοχαγοὶ appellati sunt, in quam rem iam a scholiasta allatus est Sophoclis locus ex Antigona v. 141 sq. Ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον κτέ. Neque dissimile est Aeschyli Sept. adv. Theb. v. 42 λοχαγέται. Responsum paedagogi tum demum ineptum esset, si λοχαγός nihil aliud nisi ἡγεμόνα significaret. Nam ἡγεῖσθαι illum ipsa Antigona agnovit. Ceterum res dilucidior foret, si scriptum esset λοχαγὸς εἷς τῶν ἑπτά. Verum si inepti nihil in hoc loco invenitur, tamen valde inutiles sunt v. 123. 124, quos recte delevisse videtur Dindorfius.

V. 124. αὔδασον] Quod A. Matthiaeus αὔδησον scribendum putavit, cuius rationem secuti sunt Dindorfii, recte annotat G. Hermannus, cum hic trimeter cum melicis cohaereat, iure Euripidem Doricam formam praeferendam iudicavisse.

V. 125. Scholiasta Λερναῖα· ἀπὸ μέρους τὸ Ἄργος· Λέρνη γὰρ κρήνη καὶ πόλις τοῦ Ἄργους, quocum consentit Pomponius Mela II 3, 125. Mycenas autem, urbem Peloponnesi olim florentissimam, sedem regni Aga-

Λερναῖα δ' οἰκεῖ νάμαθ', Ἱππομέδων ἄναξ.
ΑΝ. *ἒ ἒ ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς εἰσιδεῖν,*
γίγαντι γηγενέτᾳ προσόμοιος,
ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ πρόσφορος
ἁμερίῳ γέννᾳ.
τὸν δ' ἐξαμείβοντ' οὐχ ὁρᾷς Δίρκης ὕδωρ;
ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
τίς δ' ἐστὶν οὗτος; ΠΑΙ. *παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ*
Τυδεύς, Ἄρη δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

memnonis, ita Alexandri Magni tempore excisam fuisse, ut ne vestigium eius apparuerit, notum est. Vide Strabonem VIII 6.

V. 126. *Ἱππομέδων Ἀριστομάχου, οἱ δὲ λέγουσι τοῦ Ταλαοῦ* (*Ἀριστομάχου . . λέγουσι* Th. Bartholdus, *τοῦ Ταλαοῦ* Matthiaeus scripsit cl. Apollod. III 6, 3. Libri *Ἀρίσταρχος τοῦ Ἰολαοῦ* habent) *τοῦ Βίαντος τοῦ Ἀμυθάονος τοῦ Κρηθέως τοῦ Αἰόλου* (*τοῦ Αἰόλου* interposuit Matthiaeus eodem auctore) *τοῦ Ἕλληνος τοῦ Διὸς παῖς, Ἱππομέδοντος Πολύδωρος ἢ Δημοφῶν.*

V. 127. *ὡς γαῦρος· ἐπηρμένος τῷ σώματι καὶ διὰ τοῦ σχήματος ἐμφανίζων τὸ αὔθαδες τῆς ψυχῆς.* SCHOL.

V. 128. *γίγαντι γηγενέτᾳ*] A. Seidlerus et G. Hermannus numerorum causa scripserunt *γίγαντί τε γηγενέτᾳ.* Rectius videtur Nauckius *γίγαντι* delere.

V. 129. Metri causa Burgesius *ἀστρωπὸς* scribit. Verbis *ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν* clipei stelliferi picturam designari putat Valckenarius cl. v. 1114 sqq. Haec cum neque ceteris apta neque satis dilucida sint, corruptela latius patere videtur. Fortasse poeta scripsit *προσόμοιος οἷ-*|*ος Στερόπης γραφαῖσιν* (qualis Steropes in tabulis). De Sterope filio Telluris cfr. Hesiod. Theog. 140.

V. 130. *ἁμερίῳ γέννᾳ*] *τῇ τῶν ἀνθρώπων γενέσει καὶ φύσει· ἁμέριοι γὰρ ἀπὸ τοῦ πρὸς ἡμέραν ζῆν.* SCHOL. V. Sophoclis Aiacem v. 398 et Antigonam v. 789, quibus in locis *ἁμέριοι ἄνθρωποι* dis opponuntur, Euripidis Iphig. Aul. v. 1331 *ἢ πολύμοχθον ἁμερίων* sc. *γένος.* Non usurpant autem tragici hanc vocem nisi Dorica forma.

V. 131. Hunc versum quem libri paedagogo tribuunt recte Hamakerus continuavit Antigonae. De Tydeo cfr. Aesch. Sept. 377 *Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι Προιτίσιν βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν ὁ μάντις.* De verbo *ἐξαμείβειν* 'transire' significante cfr. Aesch. Pers. 130 *τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας ἀμφοτέρας ἅλιον πρῶνα κοινὸν αἴας.* Fritzschius *Δίρκας* poscit.

V. 132. *ἄλλος ἄλλος· Ἄλλῳ, φησί, τρόπῳ πεποίκιλται οὗτος καὶ οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνος. ἡ δὲ δευτέρα ἐπαγωγὴ τοῦ ἄλλος ὡς ἂν ἐπιθαυμάζοντός γε.* SCHOL.

V. 134. *Ἄρη* ex aliquot libris restituit Valckenarius. Meliores libri praebent *Ἄρην*, sed in v. 936, 1006, 1124 iidem fere *Ἄρη* et iam constat, poetas scaenicos ubique *Ἄρη* dixisse. Cfr. supra ad v. 72. De sententia schol. adnotat haec: *Ὡς ἔχοντος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τὸν περὶ τοῦ συὸς πόλεμον. Καλλίμαχος· Εἶμι τέρας Καλυδῶνος, ἄγω δ' Αἰτωλὸν Ἄρηα. Τινὲς δὲ Ἄρη τὴν τῶν ὅπλων σκευήν· θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐγχωρίως καθώπλισται, ὡς οἱ Αἰτωλοί· τὸ δὲ στέρνον ἀντὶ τοῦ ὅλου σώματος εἶπεν. οἱ δὲ τὴν τῶν πολεμίων* (i. e. *τῶν πολεμικῶν*) *ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὡς τῶν Αἰτωλῶν ἄριστα πολε-*

ΑΝ. οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκεος, ὦ γέρον,
αὐτοκασιγνήτας νύμφας
ὁμόγαμος κυρεῖ;
ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι, μιξοβάρβαρος.
ΠΑΙ. σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοί, τέκνον,
λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι.
[ΑΝ. σὺ δ', ὦ γέρον, πῶς αἰσθάνει σαφῶς τάδε;
ΠΑΙ. σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα,
σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων·
ἃ προσδεδορκὼς οἶδα τοὺς ὡπλισμένους.]
ΑΝ. τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου περᾷ

μούντων. Primam scholiastae rationem nuper probavit Bothius, quod eam solam explicandi causa posuit, postremam fere interpretes recentiores. V. Abreschii Animadv. in Aeschylum p. 256 (in App. crit. et exeg. in Aeschyl. tragoed. Vol. II p. 139 ed. Hal.), qui recte hunc locum composuit cum Aeschyli Agamemnone v. 76 sqq. Ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων ἐντὸς ἀνάσσων ἰσόπρεσβυς, Ἄρης δ' οὐκ ἔνι χώρᾳ κτέ. Cfr. ad eum locum Blomfield. et Wellauer. Aetolos autem, in barbarorum finibus positos, et fortissimos et vero ferocissimos fuisse permultis locis testantur scriptores veteres. Cfr. Polybium (lib. XIII fragm. 1) et Agatharchidem ap. Athenaeum lib. XII p. 527 b c, tum ithyphallum, quem servavit Duris ap. Athenaeum lib. VI p. 253 f. v. 29 sq. (in Duridis fragm. ed. Hulleman. Trai. ad Rh. 1841 p. 110) et quae ad eum locum annotavit Hullemanus p. 113 sq.

v. 135. οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκεος κτέ.] Οὗτός ἐστιν, ὦ γέρον, ὃς ὁμόγαμος καὶ ἀνὴρ τυγχάνει τῆς ἀδελφῆς τῆς νύμφης τοῦ Πολυνείκους, ἀντὶ τοῦ ὃς ἔχει τὴν ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς Πολυνείκους, ὅς ἐστι σύγγαμβρος Πολυνείκους. Ἀργεία δὲ ἐλέγετο ἡ γυνὴ Πολυνείκους (cf. Apollod. III 6, 1), ἀφ' ἧς Θέρσανδρος, Δηϊπύλη δὲ ἡ τοῦ Τυδέως (cf. Apollod. I 9, 13), ἀφ' ἧς Διομήδης. SCHOL. Ne quis autem in tribus genetivis offendat, qui offenderunt Reiskium αὐτοκασιγνήτᾳ corrigentem, conferatur infra v. 159.

v. 138. μιξοβάρβαρος] Hesychius Tom. II p. 360, 21 Μιξοβάρβαρος· Οὔτε βάρβαρος οὔθ' Ἕλλην, ἀλλ' ἀμφοτέρων μετέχων. Scilicet in confinio Barbariae siti et Graecam armaturam et barbarorum habebant, ut aequo Marte cum utrisque belligerare possent. Id adeo paedagogus ipse v. 139 sq. accuratius explicat. De compositione vocabuli cfr. μιξοπάρθενος v. 1023, μιξόθηρας φῶτας Ion. 1161, μιξόμβροτος Aesch. Suppl. 569.

V. 141—144 non solum post v. 95 sqq. inutiles, sed etiam admodum insulsos delevit Stahlius (animadv. ad Eur. Phoen. crit. Bonn. 1856). Cfr. Leutschi Ind. Philol. vol. VI p. 170. Facilius agnoscebat ex longinquo paedagogus ducum species quam clipeorum insignia et post 139 sq. existimaveris scientiam Aetolorum ab Antigona intellegi. Versum 143 Valckenarius, cum in eo offendisset ut ex v. 97 repetito, reliquit propter vocabulum τότε, Geelius expulit τότ' in τάδ' mutato.

V. 145. ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου] Zethus, Iovis et Antiopae filius, frater Amphionis, una cum hoc Thebarum conditor, sed durior moribus quam frater fuit. Hinc nobilissima illa altercatio nata quam poetae Amphiona in-

καταβόστρυχος, ὄμμασι γοργὸς εἰσ-
ιδεῖν νεανίας,
λοχαγός, ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ
πάνοπλος ἀμφέπει;
ΠΑΙ. ὅδ' ἐστὶ· Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.
ΑΝ. ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματέρος

ter et Zethum factam descripserunt; vide Platonis Gorgiam p. 484. E. p. 485 E cum scholiastis et fragm. Euripidis ex Antiopa 183—188 ed. N., tum facetam narrationem Horatii in Epist. lib. I ep. XVIII v. 41 sqq., ad quem locum annotavit Orellius Vol. II p. 463 hanc ipsam scenam repraesentatam esse in anaglypho apud Winckelmannum Monum. ined. Vol. II p. 113, ubi Amphion coram fratre lyram sub chlamydem abderet. Is autem Zethus dicitur maximum et celeberrimum monumentum sepulcrale prope Thebas habuisse. Vide schol. *ἐπίσημος γὰρ αὐτοῦ ὁ τάφος ὡς κτίστου τῆς πόλεως. Ἄλλως. κοινὸς μὲν ἀμφοῖν ὁ τάφος Ζήθου καὶ Ἀμφίονος, συλληπτικῶς δὲ εἶπε. τινὲς δέ φασι τὸν Ἀμφίονα* (*χωρὶς τεθάφθαι* supplet Barnesius) *ταῖς Προιτίσι*, Aesch. Sept. 527 *πέμπταισι προσταχθέντα Βορραίαις πύλαις* (*Παρθενοπαῖον*) *τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς Ἀμφίονος*, Paus. IX 17, 3 *Ζήθῳ μνῆμα καὶ Ἀμφίονι ἐν κοινῷ γῆς χώματι.* — Fritzschius vult *μνήματα Ζήθου.*

V. 146 sq. *ὄμμασι γοργὸς εἰσιδεῖν νεανίας*] Aesch. Sept. 536 *ὃ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων προσίσταται.* Vocabulum *νεανίας* per synizesin legendum (*νανίας*) ut *νεανία* Iph. T. 647, *νεανιῶν* Aristoph. Vesp. 1069, *νεανικήν* ib. 1067.

V. 149 sq. Libri habent *ΠΑΙ. λοχαγός. ΑΝ. ὡς ὄχλος κτέ.* Delevit notas personarum post Marklandum G. Hermannus et in El. doctr. metr. p. 752 et in editione sua. — *ὡς* rationem reddit, cur ducem eum esse putet.

V. 150. *ὅδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος*] Parthenopaeum, Melanionis sive Martis filium ex Atalanta, Arcadem, in septem ducibus commemorant Euripides etiam in Supplic. v. 888 sq., tum Aeschylus in Sept. 547 sq. et Sophocles in Oedipo Coloneo v. 1320 sqq. Confusus hic est iam a veteribus scriptoribus cum Parthenopaeo, Talai filio, qua de re consule scholiastam ad Soph. Oed. Colon. l. l.: *Ἔνιοι οὐ τὸν Ἀταλάντης φασὶ Παρθενοπαῖον στρατεῦσαι, ἀλλὰ τὸν Ταλαοῦ, ὃν ἔνιοι διὰ τοῦ π Καλαὸν προσαγορεύουσι, καθάπερ Ἀρίσταρχος ὁ Τεγεάτης καὶ Φιλοκλῆς ἱστοροῦσι, συγγραφέων δὲ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος.* Genus Parthenopaei, Talai filii, explicat schol. ad h. l. ex Antimacho, Arcadis ex Hellanico. De nostro Parthenopaeo vide Apollodor. lib. III c. 6 § 3 et lib. III cap. 9 § 2 cum Heynii annott., de Parthenopaeo Talai eundem lib. I cap. 9 § 13.

V. 151 sq. *ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματέρος κτέ.*] Quod Atalanta venationis studiosissima fuit ideoque cultrix Dianae — memoratur enim in iis personis, quae venationi apri Calydonii interfuerint; vide Apollod. I 8, 2 —, commemorato eius nomine Antigona retinet hanc quasi ansam malae precationis in istius filium, quem illa dea, quacum eius mater venari soleat, perdat, quod expugnatum Thebas venerit. Dianam enim iam supra enarravimus ad v. 109 sq. cur potissimum invocaret Antigona. Nam quod scholiastae ad h. l. memorant, propterea optari Dianae potissimum ultionem ab Antigona, quod illud numen, olim cultum, postea autem desertum

Ἄρτεμις ἱεμένα τόξοις δαμάσασ' ὀλέσειεν,
ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων.
ΠΑΙ. εἴη τάδ', ὦ παῖ· σὺν δίκῃ δ' ἥκουσι γῆν,
ὃ καὶ δέδοικα μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.
ΑΝ. ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ μιᾶς ἐγένετ' ἐκ ματρὸς
πολυπόνῳ μοίρᾳ;
ὦ φίλτατ' εἰπέ, ποῦ 'στι Πολυνείκης, γέρον.
ΠΑΙ. ἐκεῖνος ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας

ab Atalanta, gravem contra istam mulierem iram conceperit, id videtur ideo a grammaticis confictum esse, ut explicarent causam, quamobrem hic Diana appellaretur, certe abhorret ab huius loci et oratione et sententia ipsa. Nam satis idoneam causam istius precationis ipsa nominis commemoratio praebebat. Sic in Aristophanis Acharn. v. 92 commemorato Pseudartaba, quasi Persarum regis oculo, clamat Dicaeopolis: *ἐκκόψειέ γε Κόραξ πατάξας τόν γε σὸν τοῦ πρέσβεως* et in eius Pluto v. 180 commemorata Timothei turri dicit Cremylus: *ἐμπέσοι γέ σοι*, et quae alia id genus multa leguntur.

V. 152. *ἱεμένα*] *ὁρμωμένη*. GLOSS.

V. 155. ὃ pendet a verbo *σκοπῶσι*. Ceterum recte A. Matthiaeus: 'Verba,' inquit, 'videndi, adspiciendi, observandi saepe de dis usurpantur, iniuste factorum poenas exigentibus, proba contra remunerantibus. Vid. quae notavi Miscell. philol. II p. 19.' Euphemismus autem est, quod paedagogus rem non aperte eloquitur. De sententia cfr. 258 sqq. Veritatem addit eis Euripides, quae secundum Aeschylum Sept. 645 sqq. pictura Polynices ostentat clipei, in quo Iustitia hominem ducens picta est adscriptis verbis: (*Εἰμὶ Δίκη*) *κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε καὶ πόλιν ἕξει πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς.*

V. 156. *ματρὸς* pro *ματέρος* scripsit L. Dindorfius. — Dici non potest, quod dicit Matthiaeus *in gr.* § 385, 1 *μιᾶς* hic ut *τῆς αὐτῆς* cum dat. coniunctum esse. Nam *ἐμοὶ* pendet ab *ἐγένετο* quamquam sensu etiam ad *μιᾶς* pertinet.

V. 158. *εἰπέ, ποῦ 'στι Πολ.*] Repetito *ποῦ* bene designari cupidum videndi animum Antigonae recte iam observavit scholiasta.

V. 159 sq. *ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας Νιόβης*] Negat Aristodemus apud scholiastam ad h. l. unquam Thebis monumentum liberorum Niobes visum esse, ut haec Euripides de suo invenisse videatur. Nimirum posteriore aetate eiusmodi monumentum monstrabatur ut Pausaniae, apud quem IX 17, 2 legimus haec: *ἀπέχει δὲ ἡ πυρὰ τῶν Ἀμφίονος παίδων ἥμισυ σταδίου μάλιστα ἀπὸ τῶν τάφων· μένει δὲ ἡ τέφρα καὶ ἐς τόδε ἔτι ἀπὸ τῆς πυρᾶς.* In numero autem liberorum Niobes videtur Euripides hic et in Cresphonte fragm. 453 N. vulgarem opinionem secutus esse, sed valde discrepant inter se scriptores veteres in hac re. Homerus enim sex filios totidemque filias tribuit Niobae, Hesiodus decem filios totidemque filias, Sappho novem filios novemque filias, alii etiam minorem numerum definiverunt, ut Hellanicus apud scholiastam ad h. l., ut vere iam Gellius Noct. Att. XX 7 dixerit: *miram et prope adeo ridiculam diversitatem fabulae apud Graecos poetas deprehendi super numero Niobae filiorum.* Varie autem ea fabula tractata est a poetis, de quibus cfr. potissimum Homeri Iliad. XXIV 602 sqq. Ovidii Meta-

Νιόβης Ἀδράστῳ πλησίον παραστατεῖ.
ὁρᾷς; ΑΝ. ὁρῶ δῆτ' οὐ σαφῶς, ὁρῶ δέ πως
μορφῆς τύπωμα στέρνα τ' ἐξῃκασμένα.
ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας
ποσὶν ἐξανύσαιμι δι' αἰθέρος
πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα, περὶ δ' ὠλένας
δέρᾳ φιλτάτᾳ βάλοιμ' ἐν χρόνῳ
φυγάδα μέλεον. ὡς

morph. VI 146 sqq. et quae commentatus est Heynius ad Apollodori Bibl. III 5, 6, ab historicis, de quibus v. schol. ad l. l. Heynium ad l. l., etiam a philosophis, de quibus comparetur Ciceronis Disp. Tusc. III 26, 63 cum annotat. nostra p. 351, tum ab artificibus, de quibus vide Plinii Hist. nat. XXXVI 4, 8 et potissimum K. B. Stark. Niobe und die Niobiden. Lips. 1863.

V. 159. *ἐκεῖνος* monstrantis est ut v. 180: ‘illic stat etc.’.

V. 160. *Ἀδράστῳ πλησίον παραστατεῖ*] *Εἰκότως τούτῳ παρίσταται καὶ τοῦτον θεραπεύει, δι' οὗ τὴν εἰς τὴν πατρίδα κάθοδον προσεδόκα αὐτῷ γενέσθαι.* SCHOL. Ceterum hic Euripides Adrastum in numerum septem illorum rettulit ex eorum ratione, quos etiam Apollodorus Bibl. III 6, 3 secutus est et Hyginus Fab. LXX, contra ipse in Supplic. v. 872 sqq. Eteoclum pro Adrasto nominat, quod idem fecerunt Aeschylus in Sept. v. 458 sqq. et Sophocl. in Oed. Colon. v. 1316 sqq. Animadvertit discrepantiam iam script. argum. Aeschyleae tragoediae, quem laudavit G. Hermannus, tum scholiasta Euripidis ad huius fabulae v. 181.

V. 162. *μορφῆς τύπωμα στέρνα τ' ἐξῃκασμένα*] Expressit haec Iulianus Orat. VIII p. 247 D: *Οὐχὶ σαρκία καὶ νεῦρα καὶ μορφῆς τύπωμα στέρνων τε ἐξεικασμα πρὸς ἀρχέτυπον σώματος.* Cfr. Wyttenb. Ep. crit. p. 23.

V. 163 sq. *ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας κτἑ.*] Hunc locum imitatus videtur Seneca in Phoen. v. 420 sq.: *Quis me procellae turbine insanae vehens Volucer per auras ventus aetherias aget?* Cfr. etiam Soph. Oed. Col. v. 1081 sqq.: *Εἴθ' ἀελλαία ταχύρρωστος πελειὰς Αἰθερίας νεφέλας Κύρσαιμι, τῶνδ' ἀγώνων Αἰωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα*, fragm. 432 *γενοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας κτἑ.*, Aesch. Suppl. 780 *μέλας γενοίμαν καπνὸς νέφεσι γειτονῶν Διός*, Eur. Hipp. 733 *πτεροῦσσαν ὄρνιν θεὸς ἔν με ποταναῖς ἀγέλαις θείη κτἑ.*, Iph. T. 1137 *Λαμπρὸν ἱππόδρομον βαίην, Ἔνθ' εὐάλιον ἔρχεται πῦρ.*

V. 166. *βάλοιμ' ἐν χρόνῳ* Hermannus posuit pro *βάλοιμι χρόνῳ* productione non ferenda. De *ἐν χρόνῳ* ut *χρόνῳ* 295. 305 ‘post longum tempus, tandem’ significante v. Krueg. II 48, 2, 11.

V. 167. *φυγάδα μέλεον*] Olim haec verba quasi appositionem ad antecedentia *πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα* rettulerunt, quod per rationem grammaticam fieri nequit. Nunc recte interpretes inde a Porsono haec omnia coniunxerunt: *περὶ δ' ὠλένας δέρᾳ φιλτάτᾳ βάλοιμι ἐν χρόνῳ φυγάδα μέλεον*, ut hanc constructionem habeamus: *δέρᾳ φιλτάτᾳ ὠλένας περιβάλοιμι φυγάδα μέλεον*, in quibus accusativus *φυγάδα μέλεον* pendet a dictione *δέρᾳ φ. ὠλ. περιβάλοιμι* ut ab una notione amplectendi. Cfr. Bacch. 1288 *τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει*, Hec. 812 *ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα*, ad quem locum cfr. Pflugkii notam, El. 208 *ψυχὰν τακομένα δωμάτων πατρίων φυγάς*, infra v. 1549 et quae Trawinski de accusativi ex phr

ὅπλοισι χρυσέοισιν ἐκπρεπής, γέρον,
ἑῴοις ὅμοια φλεγέθων βολαῖς [ἀελίου].
ΠΑΙ. ἥξει δόμους τούσδ᾽, ὥστε σ᾽ ἐμπλῆσαι χαρᾶς,
ἔνσπονδος. *ΑΝ.* οὗτος δ᾽, ὦ γεραιέ, τίς κυρεῖ,
ὃς ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώς;
ΠΑΙ. ὁ μάντις Ἀμφιάραος, ὦ δέσποιν᾽, ὅδε·
σφάγια δ᾽ ἅμ᾽ αὐτῷ, γῆς φιλαίματοι ῥοαί.
ΑΝ. ὦ λιπαροζώνου θύγατερ Ἁλίου
Σελαναία, χρυσεόκυκλον φέγγος,
ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα καὶ σώφρονα

sibus apti apud tragicos Graecos usu. Berol. 1865 collegit.

V. 168. Duos dochmios restituit Fritzschius: ὅπλοις χρυσέοις, ὦ γέρον, ἐκπρεπής.

V. 169. ἑῴοις ὅμοια φλεγέθων βολαῖς] De accusativo ὅμοια pro adverbio posito vide Krueg. I 46, 5, 9 et infra ad v. 311. Ὅμοιον ὥστε habetur Or. 697, Soph. Ant. 586.

Ibid. ἀελίου, pro quo G. Hermannus ἁλίου scripsit, induxi, ut duos dochmios restituerem. Sunt autem βολαὶ ἑῷοι i. q. βολαὶ Ἕω, Aurorae splendores.

V. 171. Τὸν Ὁμηρικὸν μιμεῖται ὁ Εὐριπίδης Μενέλαον, ὑπόσπονδον Πολυνείκην ἄγων εἰς τὰς Θήβας, ὡς ἐκεῖνος εἰς τὴν Ἴλιον εἰσῆλθε καταθησόμενος τὸν πόλεμον. SCHOL. Comparare iubet Bothius Iliad. III, 206. Dictyn Cret. I, 4 sqq.

Ibid. habent libri fere omnes τίς πόθεν κυρεῖ ex v. 123. Restituerunt ex uno libro editores τίς κυρεῖ admoniti glossemate in cod. Guelf. adscripto ἢ τὸ κυρεῖ περισσὸν ἢ τὸ πόθεν.

V. 172. ὃς ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ] Λευκὸν τὸ ἅρμα φησὶ διὰ τοὺς ἵππους· ἐκ γὰρ τῶν ἵππων τὸ ἅρμα λέγει. SCHOL.

V. 174. σφάγια δ᾽ ἅμ᾽ αὐτῷ] Cf. infra v. 1109 sqq.: Εἰς δὲ Προιτίδας Πύλας ἐχώρει σφάγι᾽ ἔχων ἐφ᾽ ἅρμασιν Ὁ μάντις Ἀμφιάραος. Ceterum φιλαίματοι ῥοαί in sqq. interpretatus est G. Hermannus αἵματος πολλοῦ ῥοαί, 'sanguine plenas libationes', sed rectius senserunt veteres interpretes: τὸ ἐπίθετον τῆς γῆς ἐπὶ τὰ σφάγια μετήγαγεν, οἱ δὲ γράφουσι 'γῆς φιλαιμάτου'. οἱ δὲ τὸ τέλειον 'φιλαιμάτοιο' λέγουσιν, unde aliquot libri pro varia lectione exhibent γῆς φιλαιμάτου. Licentia Graecorum poetarum propria pro φίλαι αἵματος ῥοαί concessit φιλαίματοι ῥοαί. Itaque ad gen. γῆς notio φίλαι eadem ratione pertinet ac si germanice dixeris 'liebe Blutspenden der Erde' pro 'Blutspenden welche der Erde lieb sind'. Quod autem Musgravius scripsit χοαί pro ῥοαί, non videtur necessarium esse.

V. 175. Burgesius coniecit λιπαρόζωνος.

Ibid. θύγατερ Ἁλίου] Ἡσίοδος (Theog. v. 371) φησὶν ἀδελφὴν Ἡλίου εἶναι τὴν Σελήνην· Θεία δ᾽ Ἠέλιόν τε μέγαν λαμπράν τε Σελήνην Γείνατο· Αἰσχύλος δὲ καὶ φυσικώτεροι θυγατέρα, παρόσον ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς μεταλαμβάνει, ἀμέλει καὶ πρὸς τὰς ἡλιακὰς ὑποστάσεις μεταμορφοῦται ἡ σελήνη. SCHOL. Cfr. quae disserit M. Hauptius in Herm. I p. 26 ad refutandam coniecturam Badhami, qui Λατοῦς, vel Naucki, qui ἁ Λατοῦς scripsit pro Ἀελίου — sic enim exhibent libri: Ἁλίου Hermannus emendavit.

V. 176. Σελαναία] Defendit hanc formam Lobeckius in Paralip. p. 311.

V. 177 sq. ὡς ἀτρεμαῖα κέν-

πώλοις μεταφέρων εὐθύνει.
ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλει
Καπανεύς; ΠΑΙ. ἐκεῖνος προσβάσεις τεκμαίρεται
πύργων ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν. 181

ΑΝ. ἰώ,
Νέμεσι καὶ Διὸς βαρύβρομοι βρονταί,
κεραυνῶν τε φῶς αἰθαλόεν, σύ τοι
μεγαλαγορίαν ὑπεράνορα κοιμίζεις·

τρα καὶ σώφρονα πώλοις μεταφέρων εὐθύνει] Rectissime haec explicavit scholiasta: λίαν ἡσύχως καὶ εὐτάκτως τὴν μάστιγα ἔνθεν κἀκεῖθεν φέρων τοῖς πώλοις, ἰθύνει, αὐτοὺς δηλονότι, ἤγουν εἰς ὀρθὸν ἄγει neque aliter Eustathius p. 557, 35 τοῦ δὲ μάστιξε περίφρασις ἀλλαχοῦ τὸ νώτῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην· τὸ δὲ τραγικὸν περιφραστικώτερον ἐν τῷ κέντρα μεταφέρων ἰθύνει, nisi quod in eius editionibus μετάφρενον circumfertur. In scholiastae oratione facile intellegitur verbis ἔνθεν κἀκεῖθεν explicari vim praepositionis μετά, ut mirer G. Hermannum, qui, καί particula ante σώφρονα eiecta, ἔνθεν ἐκεῖσε ex Euripidis oratione excidisse ratus, offensus etiam in pyrrichio μετα, totum locum ita constituerit: ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα σώφρονα πώλοις***** μεταφέρων ἰθύνει. [Numeros satis laborantes sic restituerim: ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα καὶ σωφρόνως Πώλων, μεταφρένοις vel potius Μεταφρένοις πώλων φέρων εὐθύνει.] Ceterum εὐθύνει scripsi, non ἰθύνει quod libri exhibent. Nam tragici formam εὐθύνειν usurpant, librarii epico usu ut saepe deducti aliquoties ἰθύνειν intulerunt. Ita Hipp. 1227 optimus liber et alii εὐθύνοι, reliqui dant ἰθύνοι, Aesch. Pers. 773 lib. Med. ἤθυνεν a pr. m., ἴθυνεν a correctore habet, ib. 764 in lib. Mediceo εὐθυντήριον, in aliis ἰθυντήριον legitur, ib. 860 ἐπέ.θυνον eraso υ ante θ in libro Med.

V. 179. ἐφυβρίζει] Μετὰ ὕβρεως ἀπειλεῖ τὰ χαλεπὰ τῇ πόλει. SCHOL. Aeschyl. Sept. v. 426: Πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη· θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν καὶ μὴ θέλοντός φησιν οὐδὲ νιν Διὸς κεραυνὸν ἐνσκήψαντ' ἂν ἐμποδὼν σχεθεῖν, infra v. 1175. De structura verbi ἐφυβρίζειν cfr. Soph. Ai. 1385 οὐδ' ἔτλης θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα.

V. 180 sq. ἐκεῖνος προσβάσεις τεκμαίρεται κτέ.] ἐκεῖνος προσβάσεις scripsit Valckenarius. Libri ἐκεῖνος ἑπτὰ προσβάσεις praebent. — De ἐκεῖνος cfr. ad v. 159. De Capaneo comparavit Valckenarius praeter Philostrati Imag. I 6. Statii Theb. X 840 *Ardua mox torvo metitur culmina visu.*

V. 182. βαρύβρομοι βρονταί] Hunc locum risit Lucianus in Timone § 1 ποῦ σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγος ἀστραπὴ καὶ ἡ βαρύβρομος βροντὴ καὶ ὁ αἰθαλόεις — κεραυνός;

V. 183. κεραυνῶν scripsit Nauckius secutus Hermannum qui κεραυνοῦ coniecit pro κεραύνιόν metri causa.

V. 184. μεγαληγορίαν (debebat μεγαλαγορίαν scribere, ut monet Hermannus) recte Valckenarium pro μεγαλανορίαν posuisse apparet. Cfr. Aesch. Sept. 443 Καπανεὺς . . πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη· πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον ἥξειν κεραυνόν, Soph. Ant. 127 Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει καὶ . . παλτῷ ῥίπτει πυρὶ βαλβίδων ἐπ' ἄκρων ἤδη νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι. Cum ὑπεράνορα μεγαλαγορίαν cfr. Aesch. Sept. 425 ὁ κόμπος

ὅδ' ἐστίν, αἰχμαλωτίδας
ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκήναις φησὶν
Λερναίᾳ τε δώσειν τριαίνᾳ,
Ποσειδανίοις Ἀμυμωνίοις
ὕδασι, δουλείαν περιβαλών;
μήποτε μήποτε τάνδ', ὦ πότνια,
χρυσεοβόστρυχον ὦ Διὸς ἔρνος
Ἄρτεμι, δουλοσύναν τλαίην.

ΠΑΙ. ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα καὶ κατὰ στέγας
ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
εἰς τέρψιν ἦλθες ὧν ἔχρῃζες εἰσιδεῖν.
ὄχλος γάρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν πόλιν,
χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς.

δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Praeterea sunt qui quod liber F exhibet *κοιμίζοις* praeferant, quod mihi, verum ut dicam, propter usum *τοὶ* particulae vix Graecum esse videtur. Vide quae ad Devarium vol. II p. 735 sqq. explicavimus. Significat autem *κοιμίζεις* 'tu is es qui consopias'. Cfr. Soph. Phil. 112 *αἱρεῖ τὰ τόξα ταῦτα τὴν Τροίαν μόνα.*

V. 186. Emendationem *Μυκήναις φησὶν* — verbum dicendi etiam scholiastae desiderant — elicui ex singulari scriptura cod. Marciani *Μυκηνηίσι.* Alii libri exhibent *Μυκήνεσι* vel *Μυκήναισι.*

V. 187. *Λερναίᾳ τε δώσειν τριαίνᾳ*] 'Locum esse, qui dictus sit *Λερναία τρίαινα*, auctoribus scholiasta et Nonno VIII 242 monuit R. Ungerus in Thebanis paradoxis Vol. I p. 193, qui de rebus Thebanis et diligentissime et copiosissime exposuit. Picturis et commentatione docta fabulam Amymonae illustravit Otto Iahnius in Vasorum picturis Hamburgi editis a. 1839 cap. V.' G. HERM. Scholiastae adnotant: *ὁ δὲ νοῦς· οὗτός ἐστιν ὁ τὰς Θήβας* (lege *Θηβαίας*) *δορὶ καὶ πολέμῳ παραδώσειν αἰχμαλώτους ταῖς Μυκηναίων καὶ ταῖς Ἀργείων γυναιξὶν ἀπειλῶν, ἀποκαταστήσειν τε ἐν Λέρνῃ καὶ τῇ Ἀμυμώνῃ τῇ γενομένῃ ἐκ τῆς τοῦ Ποσειδῶνος τριαίνης ἐπαγγελλόμενος αὐτὰς ὥστε ὑδρεύσασθαι ἐκ τούτου δούλας γενομένας* et *τὸν Ὁμηρικὸν δὲ Ἕκτορα ἐμιμήσατο φάσκοντα πρὸς Ἀνδρομάχην· 'καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης'* (Il. VI 457).

V. 196. *ὄχλος γάρ, ὡς ταραγμὸς κτέ.*] *ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν* (nempe tumultus et perturbatio animorum), *ὄχλος γυναικῶν χωρεῖ εἰς τὰ βασίλεια, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς· παραγενομένων τῶν Ἀργείων καὶ πολεμούντων τοῖς Θηβαίοις, ὄχλος γυναικῶν εἰς τὰ βασίλεια παραγέγονεν. λέγει δὲ τὰς τοῦ χοροῦ γυναῖκας, αἵτινες νεωστὶ ἦσαν ἀπὸ Φοινίκης ἐλθοῦσαι.* SCHOL. Repetitur igitur ingressus chori similiter atque in Aeschyl. Sept. inde quod tumultu hostili maxime feminarum animi perturbati et perterriti sint. Residet autem scrupulus quem de nexu sententiarum movit Valckenarius, praesertim cum feminae chori non Thebanae, sed Tyriae sint. Valckenarius coniecit *ὅσπερ ἔναγχος* (vel *ὅσπερ ἀρτίως ἦλθεν*), Geelius *ὃς τ. εἰσ. πόλει*, Stahlius *ᾧ ταραγμὸς εἰσῆλθεν πολὺς* parum probabiliter, melius Heimsoethius (stud. crit. p. 413) *ὃς θυραῖος* proposuit. Non liquet.

φιλόψογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
σμικράς τ' ἀφορμὰς ἢν λάβωσι τῶν λόγων,
πλείους ἐπεισφέρουσιν· ἡδονὴ δέ τις
γυναιξὶ μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλας λέγειν.

ΧΟΡΟΣ.

(στρ. α'.)

Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν
ἀκροθίνια Λοξίᾳ
Φοινίσσας ἀπὸ νάσου
Φοίβῳ δούλα μελάθρων,
ἵν' ὑπὸ δειράσι νιφοβόλοις
Παρνασοῦ κατενάσθην,

V. 198. φιλόψογον χρῆμα θηλειῶν ἔφυ] Cfr. Androm. 181 ἐπίφθονόν τι χρῆμα θηλείας φρενός, Krueg. I 47, 6, 2.

V. 199. Stobaeus 73, 36 pro λόγων praebet ψόγων, quod non accipiendum.

V. 201. Liber Marcianus habet ἀλλήλαις, ceteri fere ἀλλήλας, quod primus Musgravius recepit. Rectissime Porsonus: ἀλλήλαις λέγουσιν est 'dicunt inter se', ἀλλήλας λέγουσιν 'dicunt altera de altera'.

V. 202. Recitare videntur priorem stropham et antistr. duces hemichoriorum, epodum coryphaeus, dum chorus iter facit in orchestram, alterum vero stropharum par hemichoria postquam in suam stationem pervenit chorus.

V. 203. ἀκροθίνια Λοξίᾳ] Vidit G. Hermannus in praef. ad hanc fabulam p. XI sqq. hic et v. 284, ubi hae virgines se dicunt esse δορὸς ἀκροθίνιον, ea verba non ita interpretanda esse, ut ipsas captivas hic haberemus virgines, sed videri illas selectas e Tyria urbe, cognata per Agenoridas Thebanae, mittique ad Apollinem Delphicum propter aliquam victoriam, quam de hoste non nominato a poeta rettulisse Agenoridae viderentur; ἀκροθίνια enim etiam latius patere nec solum de ipsis praedae primitiis dici, sed significare quidquid in aliquo numero praestantissimum esset. Hoc per se non est improbabile, sed haec probabiliora mihi videntur esse: illas virgines selectas, ut ipsae dicunt, e Tyria urbe mitti quidem propter victoriam olim ab Agenoris filio Phoenice de Tyro vetere reportatam, verum non ex expugnatae urbis praeda mitti, id quod per temporis rationem fieri non potest, sed in memoriam expugnatae urbis. Sic illae sunt ἀκροθίνια quidem expugnatae Tyri, sed tamen et iuvenili aetate et ex cognata Thebis urbe oriundae. Vestigia talis moris Euripides ex aliqua historia reprehendisse videtur. Nam sine exemplo vix poterat haec omnia fingere. De simili dedicatione fatidicae Tiresiae filiae, per Epigonos expugnatis Thebis facta, Valckenarius comparavit Diodorum Siculum IV 56 cum annot. Wesselingi.

V. 205. Φοίβῳ δούλα μελάθρων] De dativo Φοίβῳ vide quae supra ad v. 17 annotavimus, coll. v. 203. De ἱεροδούλοις autem cf. A. Hirti librum: Die Hierodulen, mit Beilagen von A. Boeckh und Phil. Buttmann. Berol. 1818.

V. 207. κατενάσθην] 'ubi domicilium mihi constitutum est', ut scholiasta annotat: ὅπου ἐν Φοινίκῃ κατετάχθην οἰκῆσαι. Cfr. λάτρις γενόμαν v. 221. Itaque non opus esse videtur correctione κατενάσθη (scil. Φοῖβος), quam amicus Kingi fecit.

Ἰόνιον κατὰ πόντον ἐλά-
τᾳ πλεύσασα, περιρρύτων
ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
ἱππεύσαντος, ἐν ἀρμένῳ
κάλλιστον κελάδημα.

(ἀντ. α΄.)

πόλεος ἐκπροκριθεῖσ᾽ ἐμᾶς
καλλιστεύματα Λοξίᾳ
Καδμείων ἔμολον γᾶν,

V. 208. Ἰόνιον κατὰ πόντον] 'Quod mare hoc intellegendum sit, docet Eustathius ad Dionysium v. 92 λέγουσι δέ τινες καὶ τὸ ἀπὸ Γάζης μέχρις Αἰγύπτου πέλαγος Ἰόνιον λέγεσθαι ὁμοίως ἀπὸ τῆς Ἰοῦς, quae sumpta sunt ex Stephano Byzantio [p. 147, 25 ed. Westerm.], apud quem nunc perturbata est scriptura. Per illud igitur mare dum vehuntur navi choricae virgines, quoniam adversus ab Siculo mari Zephyrus impedit, quominus Delphos navigare possint, remigando Thebas veniunt.' G. HERMANNUS. Fortasse Ἰόνιος πόντος ex sensu Phoenicum latiorem vim habet, ut mare Graecum sive Aegeum significet. Ceterum recte ab aliis et ex universo rei contextu et ex v. 281 sqq. efficitur, virgines non vento delatas, sed consulto missas esse Thebas.

V. 209 sqq. περίρρυτα ἀκάρπιστα πεδία Σικελίας dici aequora ponti, quae circum Siciliam aestuent, recte intellexerunt hodie interpretes, et ἀκάρπιστα πεδία quidem in imitationem Homericae vocis θάλασσα ἀτρύγετος appellari mare praeter schol. ad h. l. iam Eustathius ad Iliad. p. 1003, 60 et scholiasta Venet. ad Iliad. ο 27 annotarant. Euripidis vocem expressit Horatius Carm. IV 4, 43 sq. *Ceu flamma per taedas vel Eurus Per Siculas equitavit undas*, ad quem locum de equitandi quidem verbo assimilavit Orellius Vet. Poet. *in fragm.* Censorino subiecto c. 14 *Eure, beato lumine volitans, qui per coelum candidus equitas.*

V. 212 sq. Libri exhibent satis absurde ἐν οὐρανῷ: scripsi ἐν ἀρμένῳ, 'in armamentis', in quibus stridet ventus. Cfr. Iph. T. 430 πλησιστίοισι πνοαῖς συριζόντων κατὰ πρύμναν εὐναίων πηδαλίων αὔραις ἐν Νοτίαις ἢ πνεύμασι Ζεφύρου. Verba autem ἐν . . κελάδημα per se stant et quam adamat Euripides liberiorem appositionem ad universam causam continent. Cfr. Heindorf. ad Plat. Gorg. § 135, Krueg. I 57, 10, 10 et II 57, 10, 6. — Ceterum adnotat schol.: κάλλιστον δέ φησιν αὐτὸν ἔχειν πνεῦμα, εἰ καὶ ἐναντίον τῷ χορῷ γέγονεν, ὅτι ἡδύς ἐστιν ὁ Ζέφυρος θέρους ὥρᾳ πνέων εἰς εὐρωστίαν· καὶ Ὅμηρος· 'ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας' κτέ. (Od. 4, 6, 567).

V. 214. ἐκπροκριθεῖσ᾽] Ἐπιλεχθεῖσα ἐγὼ ἐκ τῆς ἐμῆς πόλεως, ὡς καλλίστευμά τι καὶ ἄγαλμα τῷ Λοξίᾳ. Ὡς πρὸς σημαινόμενον δὲ ἀπέδωκεν· ἐκ πολλῶν γὰρ ὁ χορός. SCHOL. Scilicet cum dixisset ἐκπροκριθεῖσα, mox dixit καλλιστεύματα. Sic v. 202 sq. λιποῦσα et ἀκροθίνια dicta sunt.

V. 216. Libri plerique Καδμείων δ᾽ (Λοξίᾳ· Καδμείων δ᾽ ἔμολον). Cum non in uno enuntiato idem repetendum sit — nam ἐκπροκριθεῖσα . . Λοξίᾳ idem quod ἀκροθίνια Λοξίᾳ —, recipienda lectio cod. F Καδμείων ἔμολον.

κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν
ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαΐου
πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.
ἴσα δ' ἀγάλμασι χρυσοτεύ-
κτοις Φοίβῳ λάτρις γενόμαν·
ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ
περιμένει με κόμας ἐμᾶς

V. 217 sqq. κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαΐου κτἑ.] Ἐνταῦθα εἰς τὴν τῶν Καδμείων γῆν ἀποσταλεῖσα, εἰς τοὺς οἴκους τοῦ Λαΐου καὶ τούτου τοὺς παῖδας συγγενεῖς ὄντας τῶν κλεινῶν Ἀγηνοριδῶν· τῶν γὰρ Ἀγήνορος οἱ μὲν τὰς Θήβας ᾤκησαν, οἱ δὲ τὴν Φοινίκην, οἱ δὲ ἄλλην χώραν. SCHOL. Is igitur verba κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν rettulit ad sequentia. Rectissime. Dicitur enim hoc: 'huc missa ad urbem Lai cognatione iunctam cum Agenoridis, dominis meis'. Ita enim κλεινοί dicuntur, quod in patria virginum Tyriarum imperitant; vide ad v. 56.

V. 220 sq. ἴσα δ' ἀγάλμασι κτἑ.] De ratione grammatica conferas Orest. v. 882 τὸν δ' ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον et quae supra ad v. 169 annotata sunt. De sententia autem minime possum assentiri G. Hermanno, qui negavit tam inepta in mentem venisse Euripidi. Quid enim inepti inest in hac virginum oratione, qua, quod sollemni dedicatione Apollini Delphico destinatae essent, se comparant cum rebus sacris in usum divinum paratis et dedicatis? Sunt enim illae ἀναθήματα revera — nam ἀνατιθέναι etiam de personis in hac causa usurpari monstrat Diod. Sic. IV 56, de quo loco vide annot. ad v. 203 — eaque sententia eo minus offensioni erit hic posita, si ea verba, minore interpunctione post γενόμαν facta, id quod per se necesse est, aptius cum sequentibus verbis: ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ περιμένει με κτἑ. coniungimus. Hoc enim dicit chorus, se ut sacram suppellectilem, quae solet ex auro facta esse, dedicatas quidem esse Delphico deo, sed nondum ad ipsum dei servitium pervenisse, quod nondum sibi contigisset, ut comas suas Castaliae fonte irrigarent. Ex eis igitur quae Hermannus coniecit ἵνα τ' ἀγάλμασι χρυσεοτύκοις solum χρυσεοτύκοις fortasse responsionis antistr. causa recipiendum.

V. 221. γενόμαν] Facta quidem erat per dedicationem, sed re tamen vera tantummodo destinata ad hoc servitium. Hinc scholiasta non male γενόμαν explicat per ἐτάχθην γενέσθαι. Cfr. v. 207. Ceterum pro γενόμαν meliores libri fere omnes ἐγενόμαν exhibent. Aequabilitatis antistr. causa posuit Nauckius γενόμαν λάτρις. Potest etiam cogitari de λάτρις ἀγόμαν. Sed recte Hermannus haec monere videtur: 'inter se respondent diversae Glyconeorum formae: quod factum est statim etiam in sequente versu, quamvis eum facile parem strophico reddere potuerit poeta, si scripsisset ἔτι δ' ὕδωρ τὸ Κασταλίας'. Cfr. Christ Metr. § 544.

V. 222. ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ] Κασταλία ἐστὶ πηγὴ ἐν Πυθίᾳ, εἰς ἣν λέγουσι τὰς ἱεροδούλους παρθένους λοῦεσθαι μελλούσας θεοπρόπιον φθέγγεσθαι παρὰ τῷ τρίποδι. SCHOL. Apud Horatium Carm. III 4, 61 sq. ipse Apollo dicitur crines lavare eo fonte: *Qui rore puro Castaliae lavit Crines solutos.*

V. 223 sq. κόμας ἐμᾶς .. παρθένιον χλιδάν] Recte Hermannus: 'rore puro Castaliae lavans crines parat sibi παρθένιον χλ-

δεῦσαι παρθένιον χλιδὰν
Φοιβείαισι λατρείαις.

(ἐπῳδ.)

ὦ λάμπουσα πέτρα πυρὸς
δικόρυφον σέλας ὑπὲρ ἄκρων
Βακχείων Διονύσου
οἴνα θ', ἃ καθαμέριον
στάζεις τὸν πολύκαρπον

δὰν chorus'. Cfr. *λουτροφόρου χλιδᾶς* v. 348.

V. 225. *Φοιβείαισι λατρείαις*] *ἐπὶ ταῖς τοῦ Φοίβου λατρείαις.* SCHOL. Cfr. infra v. 1125 *ἐσκίρτων φόβῳ*, Aesch. Pers. 392 *οὐ γὰρ ὡς φυγῇ παιᾶν' ἐφύμνουν*, unde ratio dativi perspicitur.

V. 225 sq. *ὦ λάμπουσα .. σέλας*] Neque hic neque Hel. 1131 *δόλιον ἀστέρα λάμψας* transitiva vis verbi *λάμπειν* statuenda est, sed accusativi ratio e figura etymologica repetenda.

V. 227. *δικόρυφον σέλας* dixit flammam, quae e duobus verticibus montis Parnassi lucet. De re conferas praeter scholiastas ad h. l. P. Elmsleium ad Euripidis Bacchas v. 306. 'Multa apud poetas,' inquit, 'mentio est flammae in monte Parnasso noctu lucentis, quam qui videbant Bacchum utraque manu facem gestantem cum solito famularum comitatu saltare credebant. Cuius ignis quae fuerit natura, eorum est investigare, qui in physicis versantur. Quod grammatici officium est, tragicorum nonnulla de eo testimonia apponam.' Affert Sophoclis Antig. 1126 sqq. Euripidis praeter hunc ipsum locum Ion. v. 714 sqq., v. 1125 sqq., fragm. 752, Aristoph. Ran. 1211. Adde Eur. Iph. T. 1243, Aristoph. Nub. 603.

V. 227 sq. *ὑπὲρ ἄκρων Βακχείων Διονύσου*] *ἄκρα Βακχεῖα* dicit propter hoc ipsum, quod Bacchum in istis cacuminibus montis saltare putabant. 'Supra autem choros Bacchi in cacuminibus saltantes' (*ὑπὲρ ἄκρων Β. Διονύσου*) flammae illae lucere putabantur. Fortasse *ὑπεράκρων Βακχείων*, ut hic genet. ex *σέλας* aptus sit, vel potius *ὑ π έ ρ α κ ρ ο ν β ά κ χ ε ι ο ν* scribendum est. Cfr. Ion. 1125 *ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ βάκχειον.*

V. 229 sqq. *οἴνα θ', ἃ καθαμέριον κτέ.*] De vite, quae erat in templo Bacchi, quod erat in altero cacumine Parnassi, quae uno eodemque die primam uvae gemmam emittebat et maturam uvam praebebat, erudite disputavit Valckenarius ad scholiast. ad h. v. Vol. II p. 65 sq. ed. Lips. Similem vitem dicebant veteres in Euboea inveniri, in quam rem conferas schol. ad h. l., qui Sophoclis locum e Thyeste affert: *Ἔστι γάρ τις ἐναλία Εὐβοιὶς αἶα· τῇδε Βάκχειος βότρυς Ἐπ' ἦμαρ ἕρπει· πρῶτα μὲν λαμπρᾶς ἕω Κεκλημάτωται χλωρὸν οἰνάνθης δέμας· εἶτ' ἦμαρ αὔξει μέσσον ὄμφακος τύπον, Γλυκαίνεταί τε κἀποπερκοῦται βότρυς· Δείλῃ δὲ πᾶσα τέμνεται κλαστηρίῳ .. ὀπώρα κἀνακίρναται ποτόν.* Attigit rem Stephanus Byzantius s. v. *Νύσα* p. 212, 30. Westerm.: *Δεκάτη ἐν Εὐβοίᾳ, ἔνθα διὰ μιᾶς ἡμέρας τὴν ἄμπελόν φασιν ἀνθεῖν καὶ τὸν βότρυν πεπαίνεσθαι.*

Ibid. *καθαμέριον*, i. q. *καθ' ἡμέραν*, eadem ratione explicandum qua *χρόνια* v. 14. — Speciose Nauckius pro *στάζεις τὸν* scribere vult *περκάζεις*. Verum *στάζεις* ad libationem pertinet. Cfr. schol. *Διονύσου κορυφὴν εἶναί φασιν ἄμπελον, ἥτις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἕνα βότρυν ἔφερεν, ἐξ οὗ ἡ σπονδὴ τῷ Διονύσῳ ἐγίνετο. οἰνάνθη δὲ λέγε-

οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν,
ζάθεά τ' ἄντρα δράκοντος οὔ-
ρειαί τε σκοπιαὶ θεῶν
νιφόβολόν τ' ὄρος ἱερόν, εἱ-
λίσσων ἀθανάτας θεοῦ

ται ἡ πρώτη ἔκφυσις τῶν βοτρύων· οἰνάνθας οὖν βότρυν τὸν ἐξ οἰνάνθης βότρυν προκόπτοντα. Derideri hunc locum ab Aristophane fragm. Phoen. quod servavit Pollux X 119 *στίλβη θ' ἣ κατὰ νύκτα μοι φλόγ' ἀνασειράζεις ἐπὶ τῷ λυχνείῳ*, monuit Bergkius.

V. 232. *ζάθεά τ' ἄντρα δράκοντος*] Speluncam draconis dicit eius, quem, cum locum hunc obtineret, Apollo interemit; Delphines huic nomen fuisse dicitur a scholiastis ad h. l. itemque ab aliis scriptoribus, quos memoravit Heynius ad Apollod. I 4, 1, ab aliis autem scriptoribus Python nominatur, qua de re vide Heynium ad Apollod. I 6, 3. Quos Barnesius attulit versus Heliodori, ii habentur apud scholiastam ad Lycophr. 208 *Ὁππότε πετραίης ὑπὸ δειράσι Παρνησοῖο Δελφίνην τόξοισι πελώριον ἐξενάριξε.* Rem ipsam accuratius depinxit Euripides in Iphig. Taur. v. 1245 sqq. et Ovidius Metam. I 438 sqq.

V. 233. *οὔρειαί τε σκοπιαὶ θεῶν*] Cfr. hymn. in Apoll. v. 22 sq. v. 144 sq.

V. 234. *εἱλίσσων*] Hoc verbum ii recte intellexerunt, quos scholiasta ait posito post *ὄρος* commate interpretatos esse *περιχορεύων*. *εἱλίσσειν* saepe etiam alias intransitive dicitur.

V. 235. *ἀθανάτας θεοῦ*] Veteres interpretes, quod Diana et Apollo commune templum in Parnasso habebant eorumque mysteria coniuncta erant, Dianam hanc immortalem deam intellegunt. Cfr. schol. ad v. 227 *δικόρυφον — εἶπεν, ἐπείπερ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἄκραις τοῦ Παρνασσοῦ εἰσὶν ἱερά, τὸ μὲν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, τὸ δὲ Διονύσου* et ad h. l.: *ἀθανάτας θεοῦ· τῆς Ἀρτέμιδος. κοινὰ γάρ εἰσι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος τὰ μυστήρια*, tum schol. ad v. 241, idque propter perpetuam Dianae et Apollinis consociationem maxime est probabile; cfr. de simili causa Euripidis Iphig. Taur. v. 1200 sqq. ed. Matth. et hymn. Homericum in Apollinem v. 15. v. 158 sq. v. 165 sqq. 198 sq. Rem conficit denique hymnus Hom. XXV in Dianam v. 14 sqq. *Ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο, Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πίονα δῆμον, Μουσέων καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα. Ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰούς, Ἡγεῖται, χαρίεντα περὶ χροῒ κόσμον ἔχουσα Ἐξάρχουσα χορούς.* Sed G. Hermannus contendit Minervam intellegendam esse, quippe cuius honorandae, ubicumque fieri posset, occasionem captarent tragici. Esse autem *Ἀθηνᾶν Πρόνοιαν*, quae sacellum Delphis habuisset, de qua praeter censuram suam Muelleri Eumenidum p. 17 sqq. conferri ipse iubet Pausan. X 8, 6. Aeschin. in Ctesiph. § 108. 110. 111. 121. Diod. Sic. Exc. Vatic. XXII 2, p. 52 ed. Dind. Sed cum Minerv[illegible]eparatum ab Apolline templum, separatum etiam cultum haberet, vix potuit ea commemorari hoc loco: facile autem quisque Dianam agnovit, quippe quae saepe in eiusmodi locis cum Apolline consociata inveniretur. Nec tamen putaverim epitheton inutile *ἀθανάτας* posuisse poetam pro utili *ἀδαμάτας*. Cfr. Soph. El. 1238 *Ἄρτεμιν τὰν αἰὲν ἀδμήταν* i. e. Dianam semper virginem. Seyffertus librum L qui *ἀθανάτους* habet secutus scripsit *ἀθανάτους θεούς*, qui accus. ex

χορὸς γενοίμαν ἄφοβος
παρὰ μεσόμφαλα γύαλα Φοί-
βου Δίρκαν προλιποῦσα.

(στρ. β'.)

νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων
θούριος μολὼν Ἄρης
αἷμα δάιον φλέγει
τᾷδ', ὃ μὴ τύχοι, πόλει·
κοινὰ γὰρ φίλων ἄχη·
κοινὰ δ', εἴ τι πείσεται
ἑπτάπυργος ἅδε γᾶ,
Φοινίσσᾳ χώρᾳ. φεῦ φεῦ.
κοινὸν αἷμα, κοινὰ τέκεα

εἱλίσσων tum quidem transitive usurpato pendet.

V. 236. *ἄφοβος* dicit chorus, quod nunc in summo metu est, id quod apparet e v. 239 sqq., tum vero propter summam religionem rerum divinarum in magna securitate vitam deget, cum ad Apollinis cultum admissae erunt. Cfr. schol. ad h. l.

V. 239. *μεσόμφαλα γύαλα Φοίβου*] *λέγει τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ θεοῦ ναόν, μέσην τῆς πάσης γῆς ἐσχηκότα χώραν, ὡς οἱ τοῦ μύθου ἀετοὶ ἔδειξαν. Γύαλα δὲ κυρίως αἱ τῶν ὀρῶν κοιλότητες.* SCHOL. De aquilis istis cf. schol. ad Orest. v. 321. *Γύαλα* thesauros fornicatos intellegi ex Androm. 1092 sq. effici videtur.

V. 239. De metrica ratione haec annotat G. Hermannus: 'Post epodum parodi rursum sequuntur antistrophica aliis numeris ut aliis quoque in parodis chori: de qua ratione dixi in Elem. doctr. metr. III 22, 10. Quod si cui parodum finiri epodo, tum autem stasimum sequi placet, non repugnabo'. Recte repugnat Rich. Arnoldtius in libro qui inscribitur 'Die chorische Technik des Euripides' p. 125.

V. 241. *αἷμα δάιον φλέγει*] 'Caedem pestiferam intentat huic urbi'. Locutio *αἷμα φλέγειν*, cum qua comparare licet *ἄταν οὐρανίαν φλέγων* Soph. Ai. 195, ex usu figurae etymologicae repetenda. Usus verbi *φλέγειν* ad signa facis accensione data videtur referenda. Quam autem Heimsoethius emendationem proponit *δεῖμα δάιον φέρει*, ea minus apta videtur precandi formulae *ὃ μὴ τύχοι*.

V. 243. *κοινὰ γὰρ φίλων ἄχη*] Cfr. Orest. 735 *κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων*, Terent. Adelph. V 3, 18 *Nam vetus verbum hoc quidemst, Communia esse amicorum inter se omnia.*

V. 244. *κοινὰ δ', εἴ τι*] Vide infra ad v. 768.

V. 245. Hiatus vitandi causa Heimsoethius coniecit *καλλίπυργος* cl. Bacch. 19, 1200, Suppl. 618 probabiliter.

V. 247 sqq. *κοινὸν αἷμα, κοινὰ τέκεα κτέ.*] *Τουτέστιν οἱ ἐκ Θηβῶν καὶ οἱ ἐκ Φοινίσσης ἕν εἰσι γένος, τέκνα ὄντες Ἰοῦς τῆς ἐρασθείσης μὲν ὑπὸ τοῦ Διός, εἰς βοῦν δὲ ἀμειφθείσης παρ' αὐτοῦ, ἵνα λάθῃ τὴν Ἥραν· διὸ καὶ κερασφόρον καλεῖ. Σκόπει δέ· ἀπὸ Ἰοῦς Ἔπαφος, οὗ Λιβύη, ἧς Βῆλος, οὗ Φοῖνιξ καὶ Ἀγήνωρ, οὗ Κάδμος, οὗ Πολύδωρος, οὗ Λάβδακος, οὗ Λάϊος, οὗ Οἰδίπους, οὗ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.* SCHOL. Cfr. Apollod. Bibl. II 1, 3 cum annot. Heynii.

τᾶς κερασφόρου πέφυκεν Ἰοῦς·
ὧν μέτεστί μοι πόνων.

(ἀντ. β'.)

ἀμφὶ δὲ πτόλιν νέφος
ἀσπίδων πυκνὸν φλέγει
σχῆμα φοινίου μάχης,
ἃν Ἄρης τάχ' εἴσεται
παισὶν Οἰδίπου φέρων
πημονὰν Ἐρινύων.
Ἄργος ὦ Πελασγικόν,
δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκὰν
καὶ τὸ θεόθεν· οὐ γὰρ ἄδικον
εἰς ἀγῶνα τόνδ' ἔνοπλος ὁρμῶν
παῖς μετέρχεται δόμους.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

τὰ μὲν πυλωρῶν κλῇθρά μ' εἰσεδέξατο

V. 249. ὧν μέτεστί μοι πόνων] 'Quorum (i. e. Cadmeorum ab Ione mihi cognatorum) labores ad me pertinent.'

V. 250 sq. Syllabae ancipitis in νέφος | ἀσπίδων tollendae gratia Heimsoethius verba sic transposuit: ἀμφὶ δὲ πτόλιν φλέγει πυκνὸν ἀσπίδων νέφος.

V. 251 sq. φλέγει σχῆμα φοινίου μάχης cum ponatur pro φλέγει φοινίαν μάχην, eadem ratione dicitur atque supra v. 241 αἷμα δάιον φλέγει. At quod Heimsoethius ex scholiis σχῆμα δὲ τὸ σημεῖον μάχης, σχῆμα σύμβολον μάχης elicuit σῆμα cl. v. 1378, id cum verbo φλέγει male coniungitur. — De communi forma φοινίου cfr. Krueg. II 22, 2, 1.

V. 251. ἀσπίδων νέφος de crassa multitudine dicitur ut Hec. 907 τοῖον Ἑλλάνων νέφος ἀμφί σε κρύπτει et apud Homerum ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν (Il. IV 274).

V. 253 sq. Ἄρης τάχ' εἴσεται . . φέρων] Scientia quae bello paratur ipsi bello sive Marti tribuitur. Similiter ferro Iph. A. 970 τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὃν πρὶν εἰς Φρύγας ἐλθεῖν φόνου κηλῖσιν . . χρανῶ. Inutilis est varia lectio οἴσεται quam affert scholiasta, qui scilicet εἴσεται ducens ab ἰέναι (ὁ δὲ νοῦς· ἣν μάχην φέρων τοῖς παισὶν Οἰδίπου ὁ Ἄρης ταχέως πορευθήσεται) praefert οἴσεται: ἄμεινον δὲ τὸ οἴσεται ἀντὶ τοῦ ὁρμήσει.

V. 258. καὶ τὸ θεόθεν] τὸ δίκαιον καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίαν ἀεὶ τοῦ δικαίου προϊσταμένην καὶ τοῖς δικαίοις ἐπαξίως συνερχομένην. SCHOL.

V. 259 sq. De ὁρμῶν παῖς μετέρχεται cogitavit Hartungius idque restituit Nauckius. Ritschelius in sched. crit. p. 25 ὁρμᾷ παῖς μετέρχεται proposuerat, ut ὁρμᾷ dativus esset. Libri habent ὁρμᾷ παῖς, ὃς μετέρχεται. Cum ἔνοπλος ὁρμῶν cfr. Or. 1289 τάχα τις Ἀργείων ἔνοπλος ὁρμήσας ποδὶ βοηδρόμῳ μέλαθρα προσμίξει, cum μετέρχεται δόμους ('vindicat domum') v. 441, 1655.

V. 261. De hac scena minus probaverim quod supra p. 5 iudicatum est: ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται. Nam id quo tendit actio, ut fratres inter se caedant, optime hac scena praeparatur et illustratur. Ceterum ἀγῶνα σοφίας et opportunitatem oratio

δι' εὐπετείας τειχέων εἴσω μολεῖν.
ὃ καὶ δέδοικα μή με δικτύων ἔσω
λαβόντες οὐκ ἐκφρῶσ' ἀναίμακτον χρόα.
ὧν εἵνεκ' ὄμμα πανταχῇ διοιστέον
κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ᾖ.
ὡπλισμένος δὲ χεῖρα τῷδε φασγάνῳ
τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι.
ὠή τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα;
ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
ὅταν δι' ἐχθρᾶς ποὺς ἀμείβηται χθονός.
πέποιθα μέντοι μητρὶ — κοὐ πέποιθ' ἅμα,
ἥτις μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν.
ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκή· βώμιοι γὰρ ἐσχάραι

luminibus sententiarum distinguendae nactus est poeta.

V. 262. *δι' εὐπετείας*] Cfr. Bacch. 212 *πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ* et Krueg. II 68, 22, 2.

V. 263. *ὃ καὶ δέδοικα* i. e. quod etiam metum mihi inicit ne etc.

V. 264. Libri *οὐ μεθῶσ'*: *οὐκ ἐκφρῶσ'* ex schol. *οἱ μὲν γράφουσιν 'οὐκ ἐκφρῶσιν'. οἱ οὖν ὑποκριταὶ διὰ τὸ δυσέκφορον μεταπλάττουσι τὴν λέξιν. καὶ Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ μονοσυλλάβων ῥημάτων ὅτε διαλαμβάνει περὶ τοῦ φρῶ ταύτην τὴν χρῆσιν φέρει* et e glossemate Photii p. 359, 8 *οὐκ ἐκφρῶσιν Σοφοκλῆς* (immo *Εὐριπίδης*) restituendum viderunt Th. Bergkius et G. Dindorfius, quos secutus est G. Hermannus. De hoc verbo vid. Nauck. Mél. Gréco-Rom. II p. 519—548 et IV p. 21—25.

V. 266. *κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο*] De articulo ante adverbium *δεῦρο* posito vide Krueg. I 50, 5, 13. Similiter Sophocles in Trachin. v. 929 *κἀν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ' ἐξορμώμεθα.* Has formulas quoniam Euripides omnium frequentissime usurpavit, de ea causa derisus ab Aristophane est, cuius vide Av. v. 422 sqq. *Λέγει μέγαν τιν' ὄλβον οὔτε λεκτὸν οὔτε πιστόν, ὡς σὰ ταῦτα πάντα καὶ τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε καὶ τὸ δεῦρο προσβιβᾷ λέγων.* Thesmoph. v. 665 sqq. et schol. Aristoph. ad Av. v. 348.

V. 268. *τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους*] *Ἤγουν τὴν πίστιν τοῦ θαρρεῖν, ὅ ἐστι τὴν ἀσφάλειαν τοῦ θαρρεῖν.* SCHOL. *τὰ πιστὰ τοῦ θράσους* est 'fiducia audaciae', quod nos dicimus 'das Vertrauen der Unerschrockenheit' sive 'kühner Mut'. Cfr. Krueg. I 47, 10.

V. 269. Cfr. Soph. fragm. 58 *βοᾷ τις· οὐκ ἀκούετ'; ἢ μάτην κλύω; Ἅπαντα γάρ τοι τῷ φοβουμένῳ ψοφεῖ.*

V. 270. *τολμῶσι*] Hoc rectissime schol. *τολμηρὰ πράσσουσιν* interpretatur, A. Matthiaeus 'rem difficilem et periculi plenam aggredientibus'. Id adeo versu sequente accuratius explicatur. Vide Reisig. Coni. in Arist. p. 215. Falsa est Valckenari coniectura: *καὶ τολμῶσι*, 'quamvis fortibus', recepta a Brunckio ac Porsono. De participio sine articulo posito cfr. Alc. 127 *δμαθέντας γὰρ ἀνίστη.*

V. 271 suspectus est Nauckio recte ut videtur.

V. 274 sq. Cum verba *κοὐκ ἔρημα δώματα*, quae ad feminas chori pertinere existimat scholiasta, satis inutilia et mira videantur, putaverim scripsisse poetam *ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκὴ βωμίοις*

πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα.
φέρ' ἐς σκοτεινὰς περιβολὰς μεθῶ ξίφος
καὶ τάσδ' ἔρωμαι, τίνες ἐφεστᾶσιν δόμοις.
ξέναι γυναῖκες, εἴπατ', ἐκ ποίας πάτρας
Ἑλληνικοῖσι δώμασιν πελάζετε;
ΧΟ. Φοίνισσα μὲν γῆ πατρὶς ἡ θρέψασά με,
Ἀγήνορος δὲ παῖδες ἐκ παίδων δορὸς
Φοίβῳ μ' ἔπεμψαν ἐνθάδ' ἀκροθίνιον.
μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος
μαντεῖα σεμνὰ Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας,
ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.
σὺ δ' ἀντάμειψαί μ', ὅστις ὢν ἐλήλυθας
ἑπτάστομον πύργωμα Θηβαίας χθονός.
ΠΟ. πατὴρ μὲν ἡμῖν Οἰδίπους ὁ Λαΐου,
ἔτικτε δ' Ἰοκάστη με παῖς Μενοικέως·
καλεῖ δὲ Πολυνείκη με Θηβαῖος λεώς.
ΧΟ. ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήνορος τέκνων,
ἐμῶν τυράννων, ὧν ἀπεστάλην ὕπο,
γονυπετεῖς ἕδρας προσπίτνω σ', ἄναξ,

παρ' ἐσχάραις omissis verbis πέλας — δώματα. Nam quod Theod. Kockius pro κοὐκ ἐρ. δώματα scribi vult καὶ θεῶν πυλώματα, Isid. Hilbergius κοινὸν ἔρυμ' ἀλωμένων, ea nullam habent veri speciem.

V. 276. φέρε — μεθῶ] Cfr. Krueg. I 54, 2, 1. — εἰς σκοτεινὰς περιβολάς i. e. in tenebras vaginae.

V. 281 sq. δορὸς — ἀκροθίνιον] Cfr. annot. ad v. 203.

V. 283. μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος] De nominativo per ἀνακολουθίαν orationis absolute posito vide Krueg. I 56, 9, 4.

V. 284. μαντεῖα σεμνὰ Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας] Quod et aptius haec verba inter se coniuncta sunt neque ad intellegendum difficilia, semel tantummodo praepositio posita est, quae poterat bis poni. Vide Soph. Antig. v. 366 ποτὲ μὲν κακόν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει cum annot. C. Wexi p. 158 sq. Krueg. II 68, 9, 2.

V. 285. ἐν τῷδε est 'interim'.

Ibid. ἐπεστράτευσαν — πόλιν] Conf. Supplic. v. 646 στείλας ἐπεστράτευσε Καδμείων πόλιν. Troad. v. 22 οἳ τήνδ' ἐπεστράτευσαν Ἕλληνες πόλιν.

V. 287. Pro χθονός Nauckius scripsit πόλεως, recte ut videtur.

V. 289. ἔτικτε] Cfr. Krueg. II 53, 1, 3.

V. 293 sqq. Cum in constituendo hoc carmine, quod maximam partem e versibus dochmiis et iis numeris constat, qui cum dochmiis consociari solent, homines artis metricae peritissimi valde inter se discreparent, quorum A. Seidlerus de vers. dochm. p. 253 antistrophicum id carmen esse putavit, G. Hermannus autem aliter in Elem. doctr. metr. p. 764 sqq., aliter in Epit. doctr. metr. p. 299, aliter rursus in editione sua anno 1840 versus metiendos ac distribuendos existimavit, ego id secutus sum, quod, cum a librorum auctoritate non valde recederet, sententiae maxime convenire videretur.

V. 293 sq. γονυπετεῖς ἕδ-

τὸν οἴκοθεν νόμον σέβουσα.
ἔβας ὦ χρόνῳ γαῖαν πατρῴαν.
ἰὼ ἰὼ
πότνια, μόλε πρόδρομος, ἀμπέτασον πύλας.
κλύεις, ὦ τεκοῦσα τόνδε μᾶτερ;
τί μέλλεις ὑπώροφα μέλαθρα περᾶν,
θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου;

ΙΟΚΑΣΤΗ.

Φοίνισσαν βοὰν

προσπίτνω σ', ἄναξ] *Ἀντὶ τοῦ γονυπετῆ προσκύνησιν προσκυνῶ σε.* SCHOL. Comparavit Porsonus Sophoclis Trachin. v. 49 sqq. *πολλὰ μέν σ' ἐγὼ Κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα Τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην.* Cfr. Krueg. II 46, 12, 1. — *Ἕδρας· ἕδρα κυρίως ἡ καθέδρα· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ γονυπετῶν ἔοικε καθεζομένῳ, διὰ τοῦτο ἕδρας τὰς προσκυνήσεις λέγει.* SCHOL. Cfr. Soph. O. R. 2 *τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε.*

V. 290. *ὦ συγγένεια*] Vide ad v. 1492.

V. 294. *τὸν οἴκοθεν νόμον σέβουσα*] Cfr. Orest. 1507 *προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίτνων*, Aesch. Pers. 150 *ἀλλ' ἥδε .. ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως, βασίλεια δ' ἐμή, προσπίτνω.*

V. 295. *ἔβας* et *γαῖαν* e libro L recepi. Ceteri habent *ἔβας ἔβας* et *γᾶν*. Fortasse praeterea *πατρίαν* scribendum quod scripsit Dindorfius.

V. 297. *μόλε πρόδρομος*] Cfr. Aeschyli Sept. adv. Theb. v. 211 sq. *Ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρχαῖα βρέτη.* Sophocl. Antig. v. 198 *φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ*, quo in loco, ut hic aliquot libri *πρόδομος*, sic cod. Dresd. *πρόδομον* habet.

V. 298. Dindorfius duos dochmios restituit scribendo *τόνδ', ὦ μᾶτερ.* Malim *τοῦτον* pro *τόνδε* ponere, cum *τοῦτον* et *τόνδε* saepe a librariis commutata sint.

V. 300 sq. *τί μέλλεις — περᾶν θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου;*] P. Elmsleius ad Euripidis Medeam v. 1209 sq. p. 265 annot. I negavit posse cum verbo *μέλλειν*, si id 'cunctari' significaret, infinitivum aoristi coniungi, itaque hic pro *θιγεῖν* scribi voluit *θιγγάνειν*, in Rheso autem Euripidis v. 674 *τί μέλλετε σκηπτοῦ 'πιόντος πολεμίων σῶσαι βίον*, pro *σῶσαι* scribendum praecepit *σώζειν*. Satis vindicavit hos ipsos locos A. Matthiaeus Gr. Gr. ampl. § 501 p. 951 sq. ed. II, qui idem ad h. l. de commutatis inter se aoristi et praesentis infinitivis comparat Hippolyti v. 782 *Ἦ δοκεῖ περᾶν δόμους Λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;* Duos dochmios Dindorfius restituit sic: *θιγεῖν τ' ὠλέναισι τέκνου σέθεν;* Fortasse potius post *τέκνου* intercidisse *φιλτάτου* putandum.

V. 301. *Φοίνισσαν βοὰν*] 'Chorum Phoenissarum peregrino habitu ornatuque habuisse quod spectatores adverteret eorumque oculis aliquam ex insueto voluptatem crearet, iam Grotius observaverat [vid. v. huius fab. 278 sq.]. Vocum et cantus peregrinitatem addendam putavit Fr. Th. Welck. in Diurnis scholasticis a. MDCCCXXXII p. 233 eo argumento, quod his virginibus *Φοίνισσα* et *βάρβαρος βοὰ* tribuatur, non reputans haec tragicos audientibus cogitanda relinquere. Sic Phryx in Oreste *Ἀσιάδα φωνήν*, sic Orestes Aeschyli *γλώσσης αὐτὴν Φωκίδος*, sic idem apud Sophoclem *φωνὴν Παρνησίδα*, atque alii

κλύουσ', ὦ νεάνιδες, γηραιῷ
ποδὶ τρομερὰν ἕλκω ποδὸς βάσιν.
ἰὼ τέκνον,
χρόνῳ σὸν ὄμμα μυρίαις ἐν ἁμέραις
προσεῖδον· ἀμφίβαλλε μα-
στὸν ὠλέναισι ματέρος,
παρηίδων τ' ὄρεγμα βο-
στρύχων τε κυανόχρωτα χαί-
τας πλόκαμον, σκιάζων ἁμὰν δέραν.
ἰὼ ἰώ, μόλις φανεὶς

alia huiusmodi, ut Persae Aeschyli et Supplices, memorant.' G. HERMANNUS praef. p. XIII.

V. 302 sq. Et numeris et repetitione nominis *πούς* corruptela indicatur. Nec consentiunt libri. Nam aliquot exhibent haec: *φοίνισσαν, ὦ νεάνιδες, βοὰν ἔσω δόμων κλύουσα τῶνδε γηραιῷ ποδὶ τρομερὰν ἕλκω ποδὸς βάσιν.* Videtur huc referendum fragm. 868 *τρομὸν δράμημα γηραιοῦ ποδός* scripsisseque Euripides *νεάνιδες, ἔσω δόμων | ἕλκω τρομὸν δράμημα γηραιοῦ ποδός.*

Ibid. *τρομεράν*] Cfr. Herc. 231 *Γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα κάμαυρὸν σθένος.* — *ἕλκω, ἤγουν βίᾳ ἀνύω.* SCHOL. '*Trahere vestigia ebria Baccho*' Propert. I 3, 9 comparat Nodell. Not. crit. p. 66. Similiter ab Apuleio Metam. VIII p. 166, 26 *senex* memoratur *lassum trahens vestigium.* V. Valcken.

V. 305. *χρόνῳ σὸν ὄμμα μυρίαις ἐν ἁμέραις προσεῖδον*] Comparat Valckenarius Phoenissas Senecae v. 501 *teneo longo tempore Petita votis ora* et v. 515 *Nate post multos mihi Remisse soles.*

V. 306 sq. *ἀμφίβαλλε μαστὸν κτἑ.*] Recte scholiasta: *Τὸν μαστὸν τῆς σῆς μητρὸς περίβαλλε ταῖς σαῖς ὠλέναις.*! Neque enim poterit Graece scientibus *μαστός* referri nisi ad *ματέρος.* Sed in sqq. ita mutatur constructio, ut *παρηΐδων τ' ὄρεγμα βοστρύχων τε κυανόχρως χαίτας πλόκαμος* sint Polynicis, uti verbum praecedens *ἀμφίβαλλε,* quod etiam ad haec verba facit, alio quodam modo cogitandum et accipiendum hoc loco sit atque in superiore oratione: *ἀμφίβαλλέ* (sive *σύναπτέ*) *μοι σῶν παρηΐδων ὄρεγμα βοστρύχων τε κυανόχρωτα χαίτας πλόκαμον κτἑ.* Similes mutationes constructionis cum saepius inveniantur apud optimos Graecos scriptores, nihil poterit id hoc loco offensionis habere, praesertim cum nomen *ὄρεγμα* sensum satis explanet, nec debebimus de Rauchensteini coniectura *δός* post *ὄρεγμα* interponere. Expedivit rem recte iam ex parte scholiasta: *Καὶ τὸν κυανόχρωτά σου πλόκαμον περίβαλλε τῷ τραχήλῳ μου καὶ κατασκίαζε τοῦτον τοῖς βοστρυχώδεσί σου πλοκάμοις· ἐκ κοινοῦ γὰρ τὸ ἀμφίβαλλε· οὐ γὰρ τὸν ἑαυτῆς πλόκαμον λέγει, ὡς μικρὸν ὕστερόν φησιν ἑαυτὴν ἐξυρῆσθαι διὰ τὸ πένθος.*

V. 308 sq. *χαίτας πλόκαμον*] Hae duae voces unam quasi notionem efficiunt, ut si nostro sermone dicas: das Haargeflecht. Hinc non debet mirum videri, quod alius etiam genetivus idem fere denotans adiectus legitur, *τῶν βοστρύχων*, quasi nostra lingua dicas: Das Haargeflecht deiner Locken. Rem recte iam explicavit Matthiaeus § 636 p. 1311 ed. II.

Ibid. *ἁμὰν δέραν* scripsi pro *δέραν ἁμάν*, ut duos dochmios restituerem. Fritzschius vult *βοστρύχων τε | κυανόχρωτι χ. πλοκάμῳ δέραν σκιάζων ἁμάν.*

V. 310 sq. *φανεὶς ἄελπτα*

ἄελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλέναις.
τί φῶ σε; πῶς ἅπαντα
καὶ χερσὶ καὶ λόγοισι
πολυέλικτον ἁδονάν τ'
ἐκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο
περιχορεύουσα τέρψιν παλαιᾶν λάβω
χαρμονᾶν; ἰὼ τέκος,
ἔρημον πατρῷον ἔλιπες δόμον
φυγὰς ἀποσταλεὶς ὁμαίμου λώβᾳ,
ἢ ποθεινὸς φίλοις,
ἢ ποθεινὸς Θήβαις.
ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κείρομαι

κἀδόκητα] De his neutris pro adverbiis positis conf. v. 570 *ἀσύνετα δ' ἦλθες*, v. 1739 *ἀπαρθένευτ' ἀλωμένα*, Ion. 717 *λαιψηρὰ πηδᾷ*, Soph. Ai. 197 *ἀτάρβητα ὁρμᾶται*, O. R. 883 *ὑπέροπτα . . πορεύεται.* Praeterea *σκότια* 326, 336, 1746, *ἄνομα* 380, fragm. 355 *οὐδεὶς στρατεύσας ἄδικα σῶς ἦλθεν πάλιν*, 364, 31 *ἀδόκητ' εὐτυχησάντων δόμων.* V. Krueg. II 46, 6, 8.

V. 312. *ἅπαντα* pro adverbio positum, ut sit 'omni modo'. Cfr. *ἀμφότερα* in v. 747.

V. 314. Post *ἁδονάν* addidi quod deest in libris *τ'*, ut *ἅπαντα* explicetur tribus: *καὶ χερσὶ καὶ λόγοισι καὶ χορείαις. Πολυέλικτον ἁδονάν*, cum significet multae saltationis voluptatem, cum *περιχορεύουσα* eadem ratione coniungitur qua *πολλοὺς ἑλιγμούς* sive *πολλὰ χορεύματα.* Cum *πολυέλικτον ἁδονάν* cfr. *πόθον ἀμφιδάκρυτον* v. 330, *βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ* Ion. 664. Illud *πολυέλικτον* autem verbis *ἐκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο* additis magis illustratur.

V. 316. *τέρψιν . . χαρμονᾶν*] 'delectationem percipiam antiquarum (i. e. quas diu non habui ac desideravi, cl. v. 307) laetitiarum'.

V. 318. *Ἔρημον πατρῷον· Σοῦ ἔρημον δηλονότι· τὴν γὰρ αὐτοῦ ἀπουσίαν ἐρημίαν τοῦ παντὸς οἴκου οἴεται.* SCHOL.

V. 320 sq. Seidlerus utroque *ἢ* deleto efficit dochmios, Nauckius conicit *ποθεινὸς φίλοισιν, ποθεινὸς δὲ Θήβαις*, Geelius *πόλει* ponit pro *Θήβαις*.

V. 320. *ἢ ποθεινὸς φίλοις*] Si auctore H. Zirndorfero, qui de chronologia fabularum Euripidearum singulari libello explicavit, hanc fabulam Olymp. XCII 2 actam esse statuimus, haec egregie conveniunt in Alcibiadem eo tempore magno plausu civium suorum in patriam revocatum. Vide etiam G. Hermanni praef. p. XV.

V. 322. sq. *ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κείρομαι κτέ.*] Qui nuper *τὲ* particulam hoc loco tutati sunt, A. Matthiaeus et G. Hermannus, ii perperam putarunt hoc *τὲ* respondere verbis *δυσόρφναια δ' ἀμφὶ τρύχη κτέ.*, quod fieri nequit. Nam interposita sunt verba *ἄπεπλος φαρέων λευκῶν*, quibus cum necessario propter ipsam sententiam respondeant ista verba, etiam *δέ* particula non poterit ad *τὲ* superius referri. Res haec est. Cum *ἐμάν τε κείρομαι κόμαν* dicit Iocasta, in mente habet id quod cum abscisis crinibus coniungi solet: *καὶ μελάμπεπλός εἰμι.* Hoc quia aliter eloquitur, anacoluthon existit. Similiter mutatur oratio Alc. 578 *σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέων βαλιαί τε λύγκες, ἔβα δὲ λιποῦσ' Ὄθρυος νάπαν λεόντων ἁ δαφοινὸς ἴλα.* Cfr. v. 1313.

δακρυόεσσ' ἀνεῖσα πένθει κόμαν,
ἄπεπλος φαρέων λευκῶν, τέκνον,
δυσόρφναια δ' ἀμφὶ τρύχη τάδε
σκότια λείβομαι.
ὁ δ' ἐν δόμοισι πρέσβυς ὀμματοστερὴς
ἀπήνας ὁμοπτέρου τᾶς ἀπο-
ζυγείσας δόμων
πόθον ἀμφιδάκρυτον ἀεὶ κατέχων

V. 323. **δακρυόεσσ' ἀνεῖσα πένθει κόμαν** restituit pro eis quae in libris leguntur: · **δακρυόεσσαν ἱεῖσα πενθήρη κόμαν** G. Hermannus, qui addit: 'solverat crines prae dolore; tum absciderat Iocasta'. Rectius **ἀνεῖσα πένθει** interpretatur scholiasta ἀποβαλοῦσα ἐπὶ τῷ σῷ πένθει.

V. 324. **ἄπεπλος φαρέων λευκῶν**] De pleonasmo orationis qui est in hac voce cfr. παίδων (**τέκνων**) ἄπαις (ἄτεκνος) Androm. 612, 714, Suppl. 12, 35, 810, **τέκεα** πατρὸς ἀπάτορα Herc. 114, ἀνέορτος ἱερῶν El. 310, ἄνοσος κακῶν ἐμῶν Iph. A. 982. Krueg. II 47, 26, 9. — Ante **τέκνων** interposito ὦ Dindorfius duos dochmios complevit.

V. 325. **δυσόρφναια — λείβομαι**] 'Circa atras vestes pannosas defluunt abditae mihi lacrimae.' Pro σκότια λείβομαι, quod restitui, libri habent σκότι' ἀμείβομαι, cuius lectionis expediendae causa alii, quod fieri nequit, ἀμφὶ cum ἀμείβομαι coniungebant (τὴν δὲ ἀμφί πρὸς τὸ ἀμείβομαι τουτέστι περιβάλλομαι scholiasta annotat), alii inauditum vocabulum ἀμφιτρυχῆ componebant, quod apud Hesychium et in Bekk. Anecd. p. 389 comparet: ἀμφιτρυχῆ· κατερρωγότα. Iam id quoque commodum habemus, quod σκότια non molestum est post δυσόρφναια, sed eodem modo quo v. 336 accipi potest. Cfr. v. 1068—1071.

V. 327 sqq. Sententiam horum versuum recte expedivit scholiasta: Ὁ Οἰδίπους δὲ ὁ τῶν ὀμμάτων ἐστερημένος, τοῦ ζεύγους τοῦ συγγενικοῦ, ἤγουν ὑμῶν τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν χωρισθέντων τῶν δόμων, ἐπιθυμίαν περίδακρυν ἀεὶ ἔχων, ὥρμησε μὲν καὶ ἐπ' αὐτόχειρα σφαγὴν ξίφους καὶ ἐπὶ πνιγμονὴν ὑπὲρ τὰ ὑψηλὰ οἰκήματα, μετὰ στεναγμοῦ ἐπαρώμενος ἀρὰς τοῖς τέκνοις. Sed cum etiam de singulis verbis explicandis dubitatum sit, separatim de his infra dicetur.

V. 327. ὀμματοστερής] Cfr. Soph. O. C. 1260 κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ et vide Abresch. Animadv. ad Aeschyl. Eumenid. 941 p. 128 (p. 336 ed. Hal.).

V. 328. ἀπήνας ὁμοπτέρου] Ἀπήνας· συζυγίας. Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην ἀπήνην εἶπεν, ἥτις ἐκ δύο βοῶν ἕλκεται. SCHOL. Cfr. Valckenarium ad h. l., qui recte nomina ζεῦγος et ξυνωρίς (vide infra v. 1618) comparavit, quae nomina ipsa quoque de quovis pari usurpari solent. Ὁμοπτέρου· τῆς ὁμογενοῦς, καταχρηστικῶς ἀπὸ τῶν ὀρνέων. SCHOL. Vide praeter Valckenarium ad h. l. Abreschium ad Aesch. Choeph. v. 172 p. 418 sq. (p. 217 ed. Hal.) et A. Seidlerum ad Electr. v. 525. Similiter Plato in Phaedro p. 349 A coniunxit τοὺς μετ' ἀλλήλων πορευομένους καὶ ὁμοπτέρους. Risit fortasse hunc ipsum Euripidis locum Strattis ap. Pollucem VI 156. — τᾶς ἀποζυγείσας δόμων, quod alter fratrum remotus a domo, alter a patre seiunctus erat.

ἀνῇξε μὲν ξίφους
ἐπ' αὐτόχειρά τε σφαγάν,
ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας,
στενάζων ἀρὰς τέκνοις·
σὺν ἀλαλαῖσι δ' αἰὲν αἰαγμάτων
σκότια κρύπτεται.
σὲ δ', ὦ τέκνον, καὶ γάμοισι δὴ
κλύω ζυγέντα παιδοποιὸν ἁδονὰν
ξένοισιν ἐν δόμοις ἔχειν

V. 331. ξίφους· ἣν τὸ ξίφος δηλονότι ποιεῖ. SCHOL.

V. 333. ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας] Est brevis et concisa oratio: καὶ ἀνῇξεν ἐπ' ἀγχόνας ὑπὲρ τέραμνα ἀναπτομένας, 'et ruit ad suspendia laqueis super tigna nexis'. Cfr. Hipp. 234 νῦν δ' αὖ ψαμάθοις ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι.

V. 334. στενάζων ἀρὰς τέκνοις] Hunc locum recte ii scholiastae et interpretes ceperunt, qui explicaverunt: μετὰ στεναγμῶν ἀρώμενος, 'per gemitum diras filiis precans'. Falso alius scholiasta: Στενάζων· διὰ τὰς ἀράς, ἃς κατηρᾶτο τῶν τέκνων· μετέγνω γὰρ ἐπὶ τῷ καταράσασθαι τοῖς παισί, cuius rationem secutus est Heathius, quem recte improbavit A. Matthiaeus. Nam verba hoc modo iam propter rationem grammaticam intellegi nequeunt. Hinc eandem rationem amplexus G. Hermannus nuper scribendum existimavit: στενάζων ἀρὰς ἀραίας τέκνοις, quae verba tamen neque metrum neque sententia exigit. Nam dochmio etiam alias iambus subiungitur, ut supra v. 300 θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνον, et hoc ipsum etiam supra v. 64 sqq. traditur, Oedipum, quod esset seiunctus ab liberis, diras precatum esse in filios. Quod autem interpretes in eo haesitarunt, quod Oedipus summum filiorum suorum desiderium habuisse dicitur et tamen mala precatus esse, nihil est. Nam Oedipus non fecit diras filiis *nisi* occaecata mente, id quod ipso filiorum desiderio factum esse potuit.

V. 335. σὺν ἀλαλαῖσι δ' αἰὲν αἰαγμάτων] Non poterit dubitari, quin hoc quoque loco similitudo syllabarum non casu solum, sed studio quodam poetae nata sit, ut externa etiam oratio conveniret cum ipsa sententia. Vide quae explicavimus ad Eurip. Medeae v. 475.

V. 337 sq. καὶ γάμοισι δὴ κλύω ζυγέντα] Quod Brunckius dicit, καί h. l. otiosum, nive frigidius et proinde ineptissimum esse, falsum est: significat enim etiam, adeo. A. MATTH. Quod autem Valckenarius coniecit scribendum: καινοῖς γάμοισι δὴ κλύω κτέ., commemorans Sophoclem et Statium, quorum hic de eadem causa in Oed. Colon. v. 378 sq. Τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγὰς προσλαμβάνει Καινόν τε κῆδος καὶ ξυνασπιστὰς φίλους, ille in Thebaidos II 108 *Iamque ille novis — scit fama — superbit Conubiis viresque parat, quis regna capessat*, non viderunt nec ipse Valckenarius neque illi, qui laudatores eius coniecturae exstiterunt, eandem rem hoc loco exprimi verbis ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν. G. Hermannus καί delevit.

V. 338. παιδοποιὸν ἁδονάν] Cfr. fragm. 541 εἰς ἀνδροβρῶτας ἡδονὰς ἀφίξεται, Herc. 385 ἀνδροβρῶσι χαρμοναῖσιν, Bacch. 139 ὠμοφάγον χάριν, Or. 1571 σῆς βοηδρόμου σπουδῆς, Hipp. 1428 μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων ἔσται μέριμνα.

ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν,
ἄλαστα ματρὶ τᾷδε Λα-
ΐῳ τε τῷ παλαιγενεῖ,
γάμων ἐπακτὸν ἄταν.
ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς
νόμιμον ἐν γάμοις
ὡς πρέπει ματέρι μακαρίᾳ·
ἀνυμέναια δ' Ἰσμηνὸς ἐκηδεύθη
λουτροφόρου χλιδᾶς· ἀνὰ δὲ Θηβαίαν
πόλιν ἐσιγάθη σᾶς ἔσοδοι νύμφας.

V. 341. *ἄλαστα ματρὶ τᾷδε*] *ἄλαστα* ut mox *γάμων ἐπακτὸν ἄταν* ad universam sententiam apposita sunt. Vide ad v. 212 sq. *Τᾷδε*, quod pro *τάδε* reposuit Valckenarius, hoc loco minime otiosum est, sed accedit ad nomen *ματρί* propterea, ut haec quae in vivis est mater opponatur Laio iam diu mortuo.

V. 342. *τῷ παλαιγενεῖ*] Hoc adiectivo significatur non recte fecisse Polynicem, quod contumeliam fecisset antiquae ac nobili stirpi Lai. Non perspexit rem Valckenarius, qui *Κάδμῳ* pro *Λαΐῳ* rescribi voluit.

V. 343. *ἐπακτὸν ἄταν*] *τὸ σὲ μὴ μετασχεῖν ὁμοφύλου γυναικός.* SCHOL. Scilicet *γάμος* est *ἐπακτός* et quia *ἐπακτός* est, idem *ἀτηρός*.

V. 344 sq. *ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς νόμιμον ἐν γάμοις*] *Ἔθος γὰρ ἦν τὴν νύμφην ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ γαμοῦντος μετὰ λαμπάδων εἰσάγεσθαι.* SCHOL. De hoc more vide praeter schol. ad Apollon. Rhod. IV 808 imprimis Euripidis Iphig. Aul. v. 732 sqq. *ΚΛΥΤ. λιποῦσα παῖδα; τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα; ΑΓΑΜ. Ἐγὼ παρέξω φῶς, ὃ νυμφίοις πρέπει. ΚΛΥΤ. Οὐχ ὁ νόμος οὗτος· ἢ σὺ φαῦλ' ἡγεῖ τάδε;* tum Senecae Phoen. v. 505 sqq. *Non te deduxit in thalamos parens Comitata primos nec sua festas manu Ornavit aedes nec sua laetas faces Vitta revinxit.* Qui hunc locum ridet Plutarchus de exsilio p. 606 F, eum *iniquo in Euripidem iudicio* usum esse recte iam observavit Valckenarius. Euripides enim ut poeta loquitur, Plutarchus philosophorum more rem existimat. De *οὔτε — δέ* vide Krueg. I 69, 16, 6.

V. 346. Verba *ὡς πρέπει* recte delere videtur Nauckius, quibus expulsis *ματέρι* pendeat a *νόμιμον*. — *Μακαρίᾳ* per prolepsin quandam dicitur.

V. 347 sq. *ἀνυμέναια δ' Ἰσμηνὸς ἐκηδεύθη λουτροφόρου χλιδᾶς*] Graeca verba hoc proprie sonant: 'Ismenus vero nuptialiter curatus est sine nuptiali curatione balneariae delectationis', quod denique nihil aliud est quam: Ismenus nullum nuptiarum fructum habuit, quod ex eius undis aquae futuro marito usitatae ad lavandum petitae non sunt'. Genetivus autem *λουτροφόρου χλιδᾶς* suspensus est ab *ἀνυμέναια*, quod similiter ut in Sophoclis Electr. v. 962 pro adverbio positum est; cfr. supra ad v. 310 sq. annotata. De genetivo cfr. Krueg. II 47, 26, 10. Sine idonea causa Rauchensteinius et Paleius *Ἰσμηνοῦ ἐκηδεύθης* coniecerunt. Bene scholiasta adnotat: *οὐ μετέσχε τῶν σῶν ὑμεναίων οὐδὲ τῇ σῇ πρὸς Ἄδραστον ἐπιγαμβρείᾳ συνήσθη· οὐ γὰρ ἐδέξω τὰ παρ' αὐτοῦ λουτρά. εἰώθασι γὰρ οἱ νυμφίοι τὸ παλαιὸν ἀπολούεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐγχωρίοις ποταμοῖς καὶ περιρραίνεσθαι λαμβάνοντες ὕδωρ τῶν ποταμῶν καὶ πηγῶν.*

V. 349. ἔσοδοι ex optimo libro

ὄλοιτο, τάδ' εἴτε σίδαρος
εἴτ' ἔρις εἴτε πατὴρ ὁ σὸς αἴτιος
εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε
δώμασιν Οἰδιπόδα·
πρὸς ἐμὲ γὰρ κακῶν ἔμολε τῶνδ' ἄχη.
ΧΟ. δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί,
καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος.
ΠΟ. μῆτερ, φρονῶν εὖ κοὐ φρονῶν ἀφικόμην
ἐχθροὺς ἐς ἄνδρας· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας· ὃς δ' ἄλλως λέγει,
λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.
οὕτω δὲ τάρβος εἰς φόβον τ' ἀφικόμην,
μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ,
ὥστε ξιφήρη χεῖρ' ἔχων δι' ἄστεως
κυκλῶν πρόσωπον ἦλθον. ἓν δέ μ' ὠφελεῖ,

Marciano qui habet *εἴσοδοι* reductum est. Ceteri fere libri dant *εἴσοδος*, pro quo Seidlerus posuit *ἔσοδος*. Nimirum neglecto schemate quod dicitur Pindarico, de quo cfr. Bacch. 1350 *δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί* et Krueg. I 63, 4, 4, alii singularem nominis, alii pluralem verbi ponebant, ut cognoscitur ex scholio: *ἐσιγάθη: ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀνυμνήθη . . γράφεται δὲ καὶ ἐσιγάθησαν.*

V. 353 sq. *τάδ' εἴτε σίδαρος — αἴτιος*] Non poterit offensioni esse accusativus *τάδε* aeque ab *αἴτιος* atque a *κατεκώμασε* suspensus. Sic enim ipse Euripides in Helena v. 261 *Τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.* Cfr. Krueg. I 47, 26, 13. *Κατεκώμασε* vero *τάδε* eadem ratione dicitur qua *κατεκώμασε τόνδε τὸν κῶμον.* Vis autem acerba verbi *κατακωμάζειν δώμασι* perspicitur ex Aesch. Ag. 1188 *καὶ μὴν πεπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον, βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει, δύσπεμπτος ἔξω, συγγόνων Ἐρινύων.*

V. 354. *γάρ*: Iocasta causam addit, cur diras imprecetur (*ὄλοιτο*) auctori malorum.

V. 355 sq. Eustath. de Ismeniae et Ismenes amor. VI p. 226 *ὡς δὲ καὶ γυναιξὶ δεινὸν κατὰ τὴν παροιμίαν αἱ δι' ὠδίνων γοναί, ὅλαι* (i. q. *πᾶσαι*) *μητέρες συμμαρτυρήσουσιν.* Sic Sophocles in Electr. v. 770 sq. *Δεινὸν τὸ τίκτειν ἐστίν· οὐδὲ γὰρ κακῶς Πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίγνεται* et Euripides in Iphig. Aul. 917 *Δεινὸν τὸ τίκτειν, καὶ φέρει φίλτρον μέγα Πᾶσίν τε κοινόν, ὥσθ' ὑπερκάμνειν τέκνων.*

V. 357. *φρονῶν εὖ κοὐ φρονῶν*] Cfr. 272 *πέποιθα κοὐ πέποιθ' ἅμα*, 899 *βούλει σὺ μέντοι κοὐχὶ βουλήσει τάχα.*

V. 360. *λόγοισι χαίρει κτέ.*] Comparavit Valckenarius Eupolidis parasitum apud Athen. VI p. 236, 7 *Κἄν τι τύχῃ λέγων ὁ πλούταξ, πάνυ τοῦτ' ἐπαινῶ Καὶ καταπλήττομαι δοκῶν τοῖσι λόγοισι χαίρειν* et Theogn. v. 87 *Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,* coll. Eurip. Androm. v. 451 sq. Orest. v. 1514.

V. 361. *τάρβος*] Sic Grotius et Kingius. Libri dant *τάρβους*. Porsonus scribendum coniecit *οὕτω δ' ἐτάρβουν*, G. Hermannus *οὕτω δ' ἐτάρβησ'*. Cfr. quae ad v. 284 annotata sunt.

V. 364. *κυκλῶν πρόσωπον*]

σπονδαί τε καὶ σὴ πίστις, ἥ μ' εἰσήγαγε
τείχη πατρῷα· πολύδακρυς δ' ἀφικόμην,
χρόνιος ἰδὼν μέλαθρα καὶ βωμοὺς θεῶν
γυμνάσιά θ' οἷσιν ἐνετράφην, Δίρκης θ' ὕδωρ·
ὧν οὐ δικαίως ἀπελαθεὶς ξένην πόλιν
ναίω, δι' ὄσσων νᾶμ' ἔχων δακρυρροοῦν.
ἀλλ' ἐκ γὰρ ἄλγους ἄλγος αὖ σὲ δέρκομαι
κάρα ξυρῆκες καὶ πέπλους μελαγχίμους
ἔχουσαν, οἴμοι τῶν ἐμῶν ἐγὼ κακῶν·
ὡς δεινὸν ἔχθρα, μῆτερ, οἰκείων φίλων
[καὶ δυσλύτους ἔχουσα τὰς διαλλαγάς.
τί γὰρ πατήρ μοι πρέσβυς ἐν δόμοισι δρᾷ,

Iph. T. 76 *ἀλλ' ἐγκυκλοῦντ' ὀφθαλμὸν εὖ σκοπεῖν χρεών*, Hel. 1557 *ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ*, Aristoph. Thesmoph. v. 958 sqq. *Ἐπισκοπεῖν δὲ πανταχῇ κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν.*

Ibid. *ἓν δέ μ' ὠφελεῖ*] Quia potius exspectetur sententia: 'unum autem animum meum tranquillabat', Heimsoethius conicit *ἓν δ' ἔθελγέ με*, Nauckius *ἓν δ' ἔπειθέ με.*

V. 365. *σὴ πίστις*] Cfr. Krueg. I 47, 7, 8.

V. 370. *νᾶμ'* pro *ὄμμ'* scripsit Musgravius elegantissime. Atque vestigium eius vocis exstat in libro L qui exhibet *αἶμ'*, ut *ν* semel scriptum causa corruptelae appareat. Qui *δι' ὄσσων ὄμμ'* defendit *ὄμμα* 'visum' intellegens, frigida defendit. Nec probabilius quod Reiskius coniecit *τὸ δισσὸν ὄμμ'*. Est autem *νᾶμα δακρυρροοῦν* idem fere quod *νᾶμα δακρύων ῥεόντων*. Cfr. Herc. 98 *δακρυρρόους τέκνων πηγὰς ἀφαίρει*, 449 *δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς*, 625 *νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε.*

V. 371. *ἄλγος* per appositionem quam vocant, de qua vide v. 1219, pertinet ad universam enuntiationem *δέρκομαί σε . . ἔχουσαν*, ut sit sensus: 'at enim ex aegritudine quam modo sentiebam (*πολύδακρυς* v. 366) aegritudo mihi obvenit quod te video etc.'. Itaque quod Kirchhoffius v. 372 ut ex Alc. 427 *κουρᾷ ξυρήκει καὶ μελαγχίμοις πέπλοις* fictum eiecit, probari non potest, quia tum cum *ἄλγος* (*ἔχουσαν*) ad Iocastam pertineret, etiam *ἄλγους* ad Iocastam pertinere oporteret, id quod a nexu sententiarum alienum est. Ne quis hic quoque *κουρὰν ξυρήκη* exspectet, cfr. El. 335 *κάρα τ' ἐμὸν ξυρῆκες.*

V. 371. Propter similitudinem sententiae comparavit Valckenarius Troad. 596 *ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖνται.* Alcest. 1039 *ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἦν προσκείμενον.*

V. 373. *οἴμοι τῶν ἐμῶν ἐγὼ κακῶν*] Recte explicavit scholiasta: *Οἴμοι ἐγὼ ἕνεκα τῶν ἐμῶν κακῶν.* Cfr. Sophoclis Trachin. v. 971 *Ὤμοι ἐγὼ σοῦ, πάτερ, ὤμοι ἐγὼ σοῦ μέλεος.* Male Porsonus in pronomine *ἐγώ* offensus pro eo substituit *τλήμων.*

V. 375—378 spurios esse vidit Usenerus N. Mus. Rhen. vol. XXII. Primum v. a libris nonnullis abfuisse refert scholion: *ὁ στίχος οὗτος ἔν τισιν οὐ φέρεται.* Praeterea monuit Usenerus, *δύσλυτος* attribui posse vocabulo *ἔχθρα*, non posse attribui nomini *διαλλαγή*. Ceteri versus neque cum eis quae antecedunt bene cohaerent neque postea ab

σκότον δεδορκώς; τί δὲ κασίγνηται δύο;
ἦ που στένουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;]
ΙΟ. κακῶς θεῶν τις Οἰδίπου φθείρει γένος·
οὕτω γὰρ ἦρξατ', ἄνομα μὲν τεκεῖν ἐμέ,
κακῶς δὲ γῆμαι πατέρα σὸν φῦναί τε σέ.
ἀτὰρ τί ταῦτα; δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν.
ὅπως δ' ἔρωμαι, μή τι σὴν δάκω φρένα,
δέδοιχ', ἃ χρῄζω· διὰ πόθου δ' ἐλήλυθα.
ΠΟ. ἀλλ' ἐξερώτα, μηδὲν ἐνδεὲς λίπῃς·
ἃ γὰρ σὺ βούλει, ταὖτ' ἐμοί, μῆτερ, φίλα.
ΙΟ. καὶ δή σ' ἐρωτῶ πρῶτον ὧν χρῄζω τυχεῖν,
τί τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἦ κακὸν μέγα;

Iocasta respiciuntur. Atque quid pater agat, iam ex v. 327 sqq. novit Polynices.

V. 377. *σκότον δεδορκώς*] Cfr. Sophoclis Oed. reg. 419 *βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ', ἔπειτα δὲ σκότον.*

V. 378. *ἦ που στένουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;*] Nominativus *τλήμονες* rectissime se habet hoc loco. Refertur autem non tam ad ipsas personas, quam ad actionem eam, quae est in verbo *στένουσι*. Sic in Latino sermone saepenumero adiectivum *miser* interponitur, ubi adverbium merum exspectaveris. Hoc qui non intellexerunt librarii, *τλήμονος* invexerunt, quod non debebant recentiores critici recipere. Male etiam Porsonus de Bruncki coniectura edidit *τλήμονας*.

V. 380. *οὕτω γὰρ ἦρξατ'*] Est fere: 'Sic enim instituit facere', ut accusativus cum infinitivo a voce *οὕτω* — *ἦρξατο* per epexegesin suspensus esse videatur.

V. 381. *φῦναί τε σέ*] Debebant hoc loco tres istae personae, in quibus maxime pernicies generis Oedipi cerneretur, magis exstare, itaque haec omnia etiam constructione et pronominibus *ὀρθοτονουμένοις* distinguuntur: *τεκεῖν ἐμέ, γῆμαι πατέρα σόν*, tum *φῦναι σέ*. Quod cum ita sit, non recte G. *Hermannus* dixit se nescire, an Euripides scripserit *φῦσαι* pro *φῦναι*.

V. 382. *ἀτὰρ τί ταῦτα*] *Τί λέγω;* SCHOL.

V. 383 sq. Constructio horum verborum haec est: *ὅπως δ' ἔρωμαι ἃ χρῄζω, δέδοικα μή τι σὴν δάκω φρένα*, ita ut pro *ἀπορῶ* inferatur *δέδοικα μή τι σὴν δάκω φρένα*, itaque sensus sit: 'quomodo autem interrogem quae cupio, angor animo ne tuum animum offendam'. De formula *δάκνειν φρένα* cfr. Homeri Iliad. V 493 *δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος* cum annotat. Eustathii p. 437, 2.

V. 384. *διὰ πόθου δ' ἐλήλυθα*] *Ποθῶ δὲ ἐρωτῆσαι.* SCHOL. Cfr. ad v. 20 annotata.

V. 386. *ταὖτ'* pro *ταῦτ'* scripsit Nauckius.

V. 387. Quod legitur in cod. F *χρῄζω μαθεῖν*, ex interpretatione natum esse apparet. Fr. Polle coniecit *χρῄζω κλύειν*.

V. 388 sqq. Hic omnis de exsilio locus a veteribus philosophis, qui etiam Euripideorum decretorum mentionem saepe faciunt, diligenter tractatus est, quorum disputationes operae pretium erit inspexisse. Vide Plutarch. de exsilio p. 599 D, p. 605 F, p. 606 A, D, E et Teletis ac Musonii disputationes servatas a Stobaeo tit. 40. Poetam vero quod universum hunc locum hic posuisset, vituperatum

ΠΟ. μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον ἢ λόγῳ.
ΙΟ. τίς ὁ τρόπος αὐτοῦ; τί φυγάσιν τὸ δυσχερές;
ΠΟ. ἓν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει παρρησίαν.
ΙΟ. δούλου τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἃ τις φρονεῖ.
ΠΟ. τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.
ΙΟ. καὶ τοῦτο λυπρόν, συνασοφεῖν τοῖς μὴ σοφοῖς.
ΠΟ. ἀλλ' εἰς τὸ κέρδος παρὰ φύσιν δουλευτέον.
ΙΟ. αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος.
ΠΟ. καλοῖς βλέπουσαί γ' ὄμμασιν, μέλλουσι δέ.
ΙΟ. οὐδ' ὁ χρόνος αὐτὰς διεσάφησ' οὔσας κενάς;
ΠΟ. ἔχουσιν ἀφροδίτην τιν' ἡδεῖαν κακῶν.
ΙΟ. πόθεν δ' ἐβόσκου πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;
ΠΟ. ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν.

esse iam antiquo tempore ostendit scholiasta; Τοῦτο μετὰ ἤθους, inquit, οὐκ ἐν δέοντι δὲ γνωμολογεῖ, τοιούτων κακῶν περιεστώτων τῇ πόλει. τοιοῦτος δὲ πολλαχοῦ ὁ Εὐριπίδης. Aliquam excusationem habebit Euripides, si verum est, quod ad v. 320 statuimus, spectare haec ad Alcibiadem eo tempore ab Atheniensibus ex exsilio revocatum. Vide G. Hermanni praef. p. XV.

V. 388. Cfr. El. 1314 τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλείπειν; Med. 649 μόχθων δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν ἢ γᾶς πατρίας στέρεσθαι;

V. 390. Cfr. Herc. 965 τίς ὁ τρόπος ξενώσεως τῆσδε; Soph. O. R. 99 τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς; Aristoph. Av. 94 τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;

V. 391. ἓν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει] Cfr. Krueg. I 57, 10, 12. Subiectum verbi ἔχει est τὸ στέρεσθαι πατρίδος. Plut. Mor. p. 605 E ἔχειν habet, quod nullo modo praeferendum.

V. 392. δούλου τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἃ τις φρονεῖ] De sententia cfr. Aristoph. Plut. v. 1 sqq.

V. 394. συνασοφεῖν] Quamquam hoc verbum analogiae repugnare videtur, tamen recto iudicio usi Porsonus, Schaeferus, Hermannus ferendam eam formam existimaverunt. Vide Lobeck. ad Phryn. p. 630. Ex Iph. A. 407 συνσωφρονεῖν γὰρ βούλομ' ἀλλ' οὐ συννοσεῖν Geelius συννοσεῖν reponi vult (vel συναφρονεῖν).

V. 396. αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι κτἑ.] Similiter Aeschylus Agam. 1668 Οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους. Cfr. etiam Soph. fragm. 863 ἐλπὶς γὰρ ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς βροτῶν. Scholiasta ad hunc locum annotat: ἐντεῦθεν ἡ παροιμία 'αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν'.

V. 397. βλέπουσαί γ'] Hanc quam desiderabat G. Hermannus lectionem habuit scholiasta qui annotat: καλὰ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμεναι, βραδύνουσι δέ. Libri exhibent βλέπουσί γ'.

V. 399. ἔχουσιν ἀφροδίτην τιν' ἡδεῖαν κακῶν] Τέρψιν τινὰ ἡδεῖαν ἔχουσι πρὸς τὰς δυστυχίας. SCHOL. Nos sic fere: es liegt in ihnen ein süsser Reiz für das Unglück.

V. 400. εὑρεῖν] Exspectaveris ηὗρες, sed vide Krueg. I 54, 17, 6.

V. 401. εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν] Ἂν iam scholiastae agnoverunt recte interpretantes τυχόν. Viri docti certatim αὖ proposuerunt. Vide G. Hermanni diss. de particula ἄν lib. I cap. 7 p. 21 sq. Krueg. I 53, 10, 3. Devarium Vol. I p. 31 cum annot. mea Vol. II p. 143.

ΙΟ. φίλοι δὲ πατρὸς καὶ ξένοι σ' οὐκ ὠφέλουν;
ΠΟ. εὖ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδέν, ἤν τι δυστυχῇς.
ΙΟ. οὐδ' ηὑγένειά σ' ἦρεν εἰς ὕψος μέγα;
ΠΟ. κακὸν τὸ μὴ ἔχειν· τὸ γένος οὐκ ἔβοσκέ με.
ΙΟ. ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
ΠΟ. οὐδ' ὀνομάσαι δύναι' ἂν ὡς ἐστὶν φίλον.
ΙΟ. πῶς δ' ἦλθες Ἄργος; τίν' ἐπίνοιαν ἔσχεθες;
ΠΟ. οὐκ οἶδ'· ὁ δαίμων μ' ἐκάλεσεν πρὸς τὴν τύχην.
ΙΟ. σοφὸς γὰρ ὁ θεός· τίνι τρόπῳ δ' ἔσχες λέχος;
ΠΟ. ἔχρησ' Ἀδράστῳ Λοξίας χρησμόν τινα.
ΙΟ. ποῖον; τί τοῦτ' ἔλεξας; οὐκ ἔχω μαθεῖν.
ΠΟ. κάπρῳ λέοντί θ' ἁρμόσαι παίδων γάμους.

V. 403. Recte haec scholiasta explicavit: *εὔχου σὺ πράττειν καλῶς· τὰ γὰρ τῶν φίλων οὐδέν ἐστιν, ἐάν τις δυστυχῇ.* Addit senarium *ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι*, qui inter Menandri monosticha legitur. Acci Phoen. fragm. XIII *quae ego cuncta esse fluxa in mea re crepera comperi* utrum ad Polynicem an ad Oedipum spectet dubium est. — De *οὐδὲν* cfr. Krueg. I 61, 8, 3.

Ibid. *ἤν τι δυστυχῇς* restituit Elmsleius. Libri dant *ἤν τις δυστυχῇ*. — Nauckius v. 402 et 403 post v. 405 collocandos censet: quod est in proximo v. *οὐδέ*, huic opinioni non favet.

V. 404. Malim *μέγαν* cl. Bacch. 183 *αὔξεσθαι μέγαν*, Heracl. 322 *ὑψηλὸν ἀρῶ*, Krueg. I 57, 4, 2.

V. 405. *τὸ γένος οὐκ ἔβοσκέ με*] Cfr. Ionis v. 268 *τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.*

V. 407. *δύναι' ἂν* restituit Marklandus. Libri *δύναιμ' ἄν.*

V. 408. *ἔσχεθες* libri ABL. Ex libro F recepit G. Hermannus *ἔχων* et scripsit *τίνα ποτ' ἐπινοίαν ἔχων*, pro quo Heimsoethius coniecit *καὶ τίν' ἐπινοίαν ἔχων*. De forma *ἔσχεθες* vide P. Elmsleium ad Med. 995. Heracl. 272.

V. 409. 410 qui leguntur in libris post v. 414 huc transferendos esse vidit Iacobsius in Curis secundis cap. 6 et quae Naekius, Schoenius alii oblocuti sunt, ea manifesto sententiarum nexu refutantur. Nam oraculum Adrasto datum quid causae erat, ut Polynices Argos proficisceretur? Quid vero v. 409 negat se scire Polynices, quod mox scit bene?

V. 412. *ποῖον; τί τοῦτ' ἔλεξας;*] Hoc est aliis verbis: 'quod oraculum? quid istuc est, quod dicis? Non intellego orationem istam'. Hinc recte fecerunt recentiores critici, quod non obsecuti sunt Porsono scribenti: *ποῖόν τι τοῦτ' ἔλεξας;* Comparavit G. Hermannus in eam rem Soph. Electr. 1348 sq. *ΟΡ. Οὐκ οἶσθ', ὅτῳ μ' ἔδωκας εἰς χεῖράς ποτε; ΗΛ. ποίῳ; τί φωνεῖς;*

V. 413. Ipsa oraculi verba affert scholiasta: *Ὁ χρησμὸς ὑπὸ Μνασέου* — est Mnaseas Patarensis, qui, ut testatur schol. Pind. Olymp. II 70, librum de oraculis (*περὶ χρησμῶν*) composuerat; vid. G. I. Vossium de historicis Gr. p. 178 sq. ed. Westermann. — *οὕτως ἀναγέγραπται· Κουράων δὲ γάμους ζεῦξον κάπρῳ ἠδὲ λέοντι, Οὓς κεν ἴδῃς προθύροισι τεοῦ δόμου ἐξ ἱεροῖο Ἀμοῦ στείχοντας, μηδὲ φρεσὶ σῇσι πλανηθῇς.*

ΙΟ. καὶ σοὶ τί θηρῶν ὀνόματος μετῆν, τέκνον;
ΠΟ. νὺξ ἦν, Ἀδράστου δ' ἦλθον εἰς παραστάδας.
ΙΟ. κοίτας ματεύων ἢ φυγὰς πλανώμενος;
ΠΟ. ἦν ταῦτα· κᾆτ' ἐπῆλθεν ἄλλος αὖ φυγάς.
ΙΟ. τίς οὗτος; ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.
ΠΟ. Τυδεύς, ὃν Οἰνέως φασὶν ἐκφῦναι πατρός.
ΙΟ. τί θηρσὶν ὑμᾶς δῆτ' Ἄδραστος ᾔκασεν;
ΠΟ. στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν οὕνεκ' ἤλθομεν πέρι.

V. 415. *νὺξ ἦν, Ἀδράστου δ' ἦλθον*] Cfr. Demosth. XVIII § 168 *ἑσπέρα μὲν ἦν, ἧκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται.* Incipit autem Polynices eam rem narrare, qua id quod Iocasta scire cupit explicabit.

Ibid. *εἰς παραστάδας*] *παραστάδας* dixisse Euripidem quae Homerus dixisset *σταθμούς* annotavit Eustath. ad Iliad. p. 402, 23: *μέρος θυρῶν*, inquit, *ἐν Ὀδυσσείᾳ οἱ σταθμοί, οὓς παραστάδας ὁ τραγικός φησιν.* Recte igitur conclusit Valckenarius vertisse Statium in Theb. I 388 *ignotae acclinis postibus aulae;* conf. etiam Suppl. 142, ubi Adrastus: *ἐλθόντε φυγάδε νυκτὸς εἰς ἐμὰς πύλας.*

V. 416. *κοίτας .. πλανώμενος;*] 'Cubile quaerens ut exsul errabundus?'

V. 417. *κᾆτ' ἐπῆλθεν* Nauckius restituit. Libri *κᾆτά γ' ἦλθεν* particula *γὲ* inutili.

V. 418. *ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν*] Cum hunc versum P. Elmsleius ad Med. 1246 propter exclamationem, quae esset in particulis *ὡς ἄρα*, attulisset, recte quidem G. Hermannus dixit satis miram esse hanc Iocastae miserationem hominis ignoti, sed debebat vir summus tamen hoc adicere, erravisse Elmsleium atque interpretes reliquos, qui exclamationem in illis verbis contineri putassent. Ista enim verba, si rem paulo pinguius explicare volumus, hoc sibi volunt: 'nam rebus ita comparatis etiam ille miser fuit', ut *ὡς ἄρα κτέ.* hoc loco idem fere sit, quod: *ἐπεὶ ἄρα κἀκεῖνος ἄθλιος ἦν.* Etenim *ὡς ἄρα* particulae eodem iure ratiocinationem in se continere possunt, quo exclamationem. De *ἄρα* in eiusmodi locis explicatius dixi ad Devarium Vol. II p. 174 sqq. Concisa autem huius versus sententia sic dilatanda est: 'Quis iste fuit?' vel: 'Quid isti nominis est? Nam quae eius condicio fuerit, non est quod exquiram. Etenim, ut tu ipse narras (*ἄρα*), quandoquidem exsulem eum ais fuisse, miser ipse quoque fuit'. Hoc sibi poetam voluisse apparet etiam ex responsione Polynicis.

V. 419. *Τυδεύς*] Is ob eam causam fugisse patriam dicitur, quod cognatum aliquem suum occiderat. Quis ille cognatus fuerit, incertum veterum scriptorum testimonia relinquunt. Accurate de ea re egit Apollodorus I 8, 5, ad quem locum vide quae Heynius annotavit.

V. 421. *στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν οὕνεκ' ἤλθομεν πέρι*] Quod praepositio *πέρι* ab eo quo pertinet nomine *στρωμνῆς* remotior est, non debet nos offendere. Saepe enim hoc Graeci fecerunt, modo ita illa quae coniungenda erant verba in enuntiato exstarent, ut eorum vis et constructio sese proderet ipsa verborum collocatione. Sic hoc versu *στρωμνῆς* cum primum locum obtineat, *πέρι* autem ultimum, facile constructionis ratio agnoscitur. Cfr. Sophoclis Antig. v. 214 *καὶ τῶν θανόντων χὠπόσοι ζῶμεν πέρι.* — Ceterum Euripides et hoc loco et in Supplic. v. 144 sqq. simplicissimam hanc causam af-

ΙΟ. ἐνταῦθα Ταλαοῦ παῖς συνῆκε θέσφατα;
ΠΟ. κἄδωκέ γ' ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας.
ΙΟ. ἆρ' εὐτυχεῖς οὖν τοῖς γάμοις ἢ δυστυχεῖς;
ΠΟ. οὐ μεμπτὸς ἡμῖν ὁ γάμος εἰς τόδ' ἡμέρας.
ΙΟ. πῶς δ' ἐξέπεισας δεῦρό σοι σπέσθαι στρατόν;
ΠΟ. δισσοῖς Ἄδραστος ὤμοσεν γαμβροῖς τόδε
[Τυδεῖ τε κἀμοί· σύγγαμος γάρ ἐστ' ἐμός],
ἄμφω κατάξειν εἰς πάτραν, πρόσθεν δ' ἐμέ.
πολλοὶ δὲ Δαναῶν καὶ Μυκηναίων ἄκροι
πάρεισι, λυπρὸν χάριν, ἀναγκαίαν δέ μοι
διδόντες· ἐπὶ γὰρ τὴν ἐμὴν στρατεύομαι
πόλιν. θεοὺς δ' ἐπώμοσ' ὡς ἀκουσίως
τοῖς φιλτάτοις ἑκοῦσιν ἠράμην δόρυ.
ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν,
μῆτερ, διαλλάξασαν ὁμογενεῖς φίλους
παῦσαι πόνων με καὶ σὲ καὶ πᾶσαν πόλιν.

fert, quamobrem Adrastus putarit esse hos viros indicatos Apollinis oraculo ferarum istarum nomine, quod illos de cubili instar ferarum dimicantes vidisset. Nam varie haec res traditur et ab aliis aliud narratur scriptoribus, qua de re vide quae eruditissime disputavit Naekius in Opusc. philol. a Welckero editis Vol. II p. 114 sqq.

V. 422. *ἐνταῦθα Ταλαοῦ παῖς· Ἐν τούτῳ ὁ τοῦ Ταλαοῦ παῖς Ἄδραστος ἔγνω τὰ μαντεύματα* (nos 'darauf deutete'). *Αἰόλου Κρηθεὺς, οὗ Ἀμυθάων, οὗ Βίας, οὗ Ταλαός, οὗ Ἄδραστος.* SCHOL. De genere et progenie Talai vide Apollod. I 9, 13 cum tab. geneal. VIII c Heynii.

V. 423. *κἄδωκέ γ'* consuetudini respondendi convenienter scripsit Kirchhoffius pro *κἄδωκεν.*

V. 425. *ἐς τόδ' ἡμέρας*] Vid. Krueg. II 47, 10, 3 et ad v. 38.

V. 428 spurium esse vidit Iortinus. Sententia inutilis est, ut monuit scholiasta: *τοῦτο γὰρ περισσόν· προεμηνύθη γὰρ ἄνωθεν* (v. 423), atque etiam molesta. Nec *σύγγαμος*, cuius in locum *συμφυγὰς* substituit Geelius, suam habet significationem.

V. 429. *πρόσθεν δ' ἐμέ· Ἐπείπερ οὗτος εἶχε τὴν πρεσβυτέραν τῶν θυγατέρων.* SCHOL. Priorem etiam se venisse ait Polynices v. 417.

V. 430. *πολλοὶ δὲ Δαναῶν κτέ*] 'Haec et sqq. profert Plut. de exsil. p. 606 E, quibus ingratum ostendat Euripidei Polynicis animum quaeque superius is de exsilii dixerat incommodis v. 402 et sqq. confutet.' VALCKEN.

V. 433. *ἐπώμοσ'· ἀντὶ τοῦ ἐπόμνυμι.* SCHOL. Vid. Krueg. II 53, 6, 2.

V. 434. *ἑκοῦσιν* ex scholio *γράφεται καὶ 'ἑκοῦσιν', ἵν' ᾖ τῷ ἀδελφῷ μοι· ὁ γὰρ Ἐτεοκλῆς ἑκὼν πορθεῖ τὴν βασιλείαν* (l. *πόλιν*) *διὰ τὸ μὴ ἀφίστασθαι τῆς βασιλείας* reduxit Valckenarius. Libri exhibent *τοκεῦσιν.* Cfr. Soph. Trach. 198 *οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκών, ἑκοῦσι δὲ ξύνεστιν*, Ant. 276 *πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν.*

V. 437. *παῦσαι πόνων με καὶ σὲ κτέ.*] Non debemus offendere in eo, quod priore loco *μὲ* encliticum positum est, deinde autem distinctionis ratio postu-

πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθέν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ·
τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα
δύναμίν τε πλείστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.
ἁγὼ μεθήκω δεῦρο μυρίαν ἄγων
λόγχην· πένης γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ.
ΧΟ. καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς εἰς διαλλαγὰς ὅδε
χωρεῖ· σὸν ἔργον, μῆτερ Ἰοκάστη, λέγειν
τοιούσδε μύθους οἷς διαλλάξεις τέκνα.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

μῆτερ, πάρειμι· τὴν χάριν δὲ σοὶ διδοὺς
ἦλθον. τί χρὴ δρᾶν; ἀρχέτω δέ τις λόγου·
ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ ξυνωρίδας λόχων

lat, ut *σὲ* pro *ὀρθοτονουμένῳ* habeamus. Nam in altero demum membro nascitur oppositio. Vide Matth. § 466 ann. I. Non recte igitur P. Elmsleius in Add. ad Oed. reg. 376 scribendum proposuit: *παῦσαι πόνων σὲ κἀμὲ κτέ.*, quem in viam reduxit G. Hermannus ad h. l.

V. 438. *πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθέν*] Est quasi nostra lingua dicas: Es ist eine alte Leier, quamquam hoc eleganter minus dicitur. Cfr. Soph. Ai. 292 *ἀεὶ δ' ὑμνούμενα· Γύναι, γυναιξὶν κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.*

V. 440. *δύναμίν τε πλείστην — ἔχει*] Cfr. coll. Theognideam v. 717 sq. *Ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι, Ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.*

V. 441 sq. *μυρίαν ἄγων λόγχην*] Vide quae supra annotavimus ad v. 78.

V. 442. *οὐδὲν*] Vide annotat. ad v. 406. De sententia cfr. El. 37 *χρημάτων γε μὴν πένητες, ἔνθεν ηὐγένει' ἀπόλλυται*, fragm. 96 *ἀλλ' οὐδὲν ηὑγένεια πρὸς τὰ χρήματα· τὸν γὰρ κάκιστον πλοῦτος εἰς πρώτους ἄγει.*

V. 443. *καὶ μὴν*] Saepe has particulas in novae personae adventu a scaenicis poetis usurpari notum est. Vide quae diximus ad Devarium Vol. II p. 651.

V. 444. *σὸν ἔργον, μῆτερ Ἰοκάστη, λέγειν*] In usitatis his et ad intellegendum non obscuris formulis solent verba et particulae saepe omitti. Sic Aeschylus in Prometheo v. 635 *σὸν ἔργον, Ἰοῖ, ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν κτέ.*

V. 445. *τοιούσδε μύθους, οἷς διαλλάξεις τέκνα*] Cfr. Iphig. Taur. 1053 *ἀλλ' ἀντίαζε καὶ λόγους πειστηρίους εὕρισκε.* Neque enim solum in mala causa *λόγους εὑρίσκειν, λόγους παρασκευάζεσθαι* et similia dicuntur, verum saepe etiam in bona. Vide quae ego de hac re commentatus sum in Nov. annal. philol. et paedag. Vol. XIII p. 376. De futuro cfr. Krueg. I 53, 7, 8.

V. 446. *τὴν χάριν δὲ σοὶ διδούς*] Ὀρθοτονητέον τὸ σοὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν σχέσιν. SCHOL. Efferitatem atque atrocem Eteoclis animum unumquodque Euripidis verbum loquitur, ut recte hic locus iam ab antiquis grammaticis ob eam rem laudatus sit. Sic etiam mox v. 447 dicit: *ἀρχέτω δέ τις λόγου*, universa sententia, ne, si speciatim loqueretur, appellaret fratrem.

V. 448 sq. Construunt *ὡς ἐπέσχον τάσσων ξυνωρίδας λόχων ἀμφὶ τείχη καὶ πόλιν.* Sed collocatio verborum tolerabilis non est. G. Hermannus *ξυνωρίδας πυλῶν* posuit valvas portarum dictas esse *ξυνωρίδας πυλῶν* opinatus. Alii corrigunt *πόλιν*

τάσσων ἐπέσχον πόλιν, ὅπως κλύοιμί σου
κοινὰς βραβείας, αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν
τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων πείσασά με.
ΙΟ. ἐπίσχες· οὔτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει·
βραδεῖς δὲ μῦθοι πλεῖστον ἀνύουσιν σοφόν.
σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα καὶ θυμοῦ πνοάς·
οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾷς κάρα
Γοργόνος, ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς ἥκοντα σόν.
σύ τ' αὖ πρόσωπον πρὸς κασίγνητον στρέφε,
Πολύνεικες· εἰς γὰρ ταὐτὸν ὄμμασι βλέπων
λέξεις τ' ἄμεινον τοῦδέ τ' ἐνδέξει λόγους.

in πάλιν vel μόλις, quibus nihil assequimur; nam ὁ 'καί' παρέλκει, ut monet scholiasta. Hoc καί non in τάς mutandum, ut olim putabam, sed ansam praebet emendationis. Accedit quod πόλιν a libro L abest. Scribendum videtur: ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ ⟨πύλας⟩ ξυνωρίδας τάσσων λόχων ἐπέσχον, ὡς κλύοιμί σου (ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ πόλιν ξυνωρίδας τάσσων λόχων ἐπέσχον, ὡς praeivit Herwerdenus). Reliquum est, ut quid verba ξυνωρίδας λόχων τάσσειν sibi velint explicem. Et τάσσειν λόχους notissima formula est de imperatore, qui instruit aciem locandis singulis manipulis. Cum autem ξυνωρίς non solum iumenta, verum saepe omne id, quod duplex aliquo modo est, significet, ut ξυνωρὶς ἀδελφῶν, par fratrum, ξυνωρίδες λόχων dicuntur, quia singulis cohortibus et turmis singulae cohortes et turmae in subsidio sunt. Cfr. v. 1095 sq.

V. 449 sqq. ὅπως κλύοιμί σου κοινὰς βραβείας] Est: 'ut tua arbitria aequa audirem'. Quod temporis significationem obtinuit, quae est in verbo ἐπέσχον, optativum κλύοιμι posuit eo loco, ubi, si rem praesentem magis spectaret, etiam coniunctivum ponere potuerit.

V. 450. αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν] Cfr. Krueg. I 48, 15, 5.

V. 451. τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων] De genetivo cum εἰσδέχεσθαι coniuncto vide Soph. Aiacem v. 1274 ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς — ἐγκεκλῃμένους cum annotatione Lobecki et Hermanni, tum Krueg. II 46, 1, 3.

V. 455 sq. οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον κτἑ.] Similiter Oppianus in Cyneg. III 222 Οὐχὶ μέτωπον ἀθρεῖς λιθοεργέος ἄγχι Μεδούσης, Οὐ γόνον ἰοφόρον παναμειλίκτοιο δρακαίνης. Heliodor. IV p. 173 ὥσπερ τὴν Γοργοῦς θεασαμένη κεφαλήν, τὴν ὄψιν ἀπέστρεψε. Vide Valcken., qui Atticam formam Γοργοῦς quoniam modulus senarii non respuat, restitui iubet.

V. 456. ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς] De δέ post ἀδελφόν posito, ubi dici poterat etiam ἀλλά, vide quae explicavi ad Devarium Vol. II p. 4 sq., p. 360 sq. In sqq. autem tantum abest, ut repetitum verbum εἰσορᾷς auctore Musgravio pro suspecto habere debeamus, ut hoc nobis agnoscendum sit, a poeta repetitione eiusdem verbi bene et ordine oppositionis rationem adiutam esse, de qua recte iam existimavit Heathius in Not. s. lect. ad Euripidem etc. p. 34.

V. 458. εἰς γὰρ ταὐτόν· Εἰς γὰρ τὸ αὐτὸ τοῖς ὄμμασι τοῦτον βλέπων, ἤγουν· βλέπων γὰρ τοῦτον κατὰ ὀφθαλμοὺς λέξεις ἄμεινον. SCHOL. Sine idonea causa Geelius τοῦτον scripsit. De producta syllaba in ὄμμασι βλέπων vide Soph. Electr. v. 301 ἡ πᾶσα βλάβη et C. Wexium

παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφόν·
ὅταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλῳ
εἰς ἓν συνελθὼν ὄμματ' ὄμμασιν διδῷ,
ἐφ' οἷσιν ἥκει, ταῦτα χρὴ μόνον σκοπεῖν,
κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδενὸς μνείαν ἔχειν.
λόγος μὲν οὖν σὸς πρόσθε, Πολύνεικες τέκνον·
σὺ γὰρ στράτευμα Δαναϊδῶν ἥκεις ἄγων,
ἄδικα πεπονθώς, ὡς σὺ φής· κριτὴς δέ τις
θεῶν γένοιτο καὶ διαλλακτὴς κακῶν.
ΠΟ. ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων·
ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν· ὁ δ' ἄδικος λόγος

ad Sophoclis Antig. v. 885 Vol. II p. 251.

V. 460 sq. *παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφὸν κτέ.*] Ut hunc Euripidis locum, maxime, ut videtur, ob verbum *σοφὸν* rideret, Strattis comicus in Phoenissis suis Iocastam dicentem fecerat: *παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφόν· ὅταν φακῆν ἕψητε, μὴ 'πιχεῖν μύρον.* Cfr. Athenaeum lib. IV p. 160 B, tum Aristotelem de sensu cap. 5.

V. 464. *κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδενὸς μνείαν ἔχειν*] Attulit plura *ἀμνηστείας* carmina Valckenarius, in his Xenophontis Expeditionem Cyri II 4, 1 *μὴ μνησικακήσειν βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας, μηδὲ ἄλλου μηδενὸς τῶν παροιχομένων.*

V. 465. *Λόγος μὲν οὖν σός· Νόμος τὸν διώκοντα πρῶτον λέγειν, εἶτα τὸν φεύγοντα, πρὸς ἃ ὁ διώκων προυβάλλετο κατ' αὐτοῦ ἀπολογεῖσθαι. Ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ Πολυνείκης ἐν σχήματι διώκοντος ἦν, διὰ τοῦτο πρῶτος λέγειν Ἐτεοκλέους* [genetivus bene se habet; v. annot. 2 ad argum. p. 10] *παρὰ τῆς Ἰοκάστης προτρέπεται. Διὰ τοῦτο δὲ προσέθηκε τὸ 'ὡς σὺ φής', ἵνα μὴ δόξῃ ἐπαχθὴς τῷ Ἐτεοκλεῖ, πρὶν ἀμφοτέρων ἀκοῦσαι, τὴν ψῆφον ἐκφέρουσα.* SCHOL.

V. 468. *κακῶν* si recte se habet ac non *φίλων* scripsit poeta — *τέκνων* scriptum fuisse suspicatus est Fr. Polle —, magis ad *κριτής* quam ad *διαλλακτής* pertinet.

V. 469. *ἁπλοῦς ὁ μῦθος κτέ.*] Haec vox Euripidis, in qua Aeschylus praeiverat in Armorum iudicio fragm. 170 *Ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη*, cum locum communem contineret, facile in proverbii consuetudinem abiit et a multis scriptoribus cum Graecis tum Latinis expressa est. Cfr. Sext. Empir. *Ἀντιρρ.* III p. 329. Iulian. Orat. VII p. 214 B. Plutarch. Moral. p. 62 C. Diogen. Prov. II 85, tum Clement. Alex. Strom. I p. 340 Pott. Theodoret. Ther. I p. 15, 41. Cyrill. de sanct. trin. dial. II Vol. V p. 417 B. Eustath. ad Od. p. 1436, 28. De Latinis Ammian. Marcell. XIV 10 *Veritatis enim absolutus sermo ac semper est simplex,* coll. XVII 5.

V. 470. *δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων*] Cum antiquo tempore quidam scriberent, *δεῖτ' ἔνδιχ' ἑρμηνευμάτων* idque pro *δεῖται κτέ.* haberent, iam scholiastae recte commemoraverunt *τἄνδικα* esse pro accusativo habendum, ut eadem constructio in his verbis esset, quae in Aeschyli Prometheo v. 86 *αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως.* Et Euripides quidem persaepe ea constructione usus est, ut in Hippolyto v. 23 *οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ*, in Herc. v. 1170 εἴ τι δεῖ, γέρον, Ἢ χει-

νοσῶν ἐν αὑτῷ φαρμάκων δεῖται σοφῶν.
ἐγὼ δὲ πατρὸς δωμάτων προυσκεψάμην
τοὐμόν τε καὶ τοῦδ᾽· ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀρὰς
ἃς Οἰδίπους ἐφθέγξατ᾽ εἰς ἡμᾶς ποτε,
ἐξῆλθον ἔξω τῆσδ᾽ ἑκὼν αὐτὸς χθονός,
δοὺς τῷδ᾽ ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτοῦ κύκλον,
ὥστ᾽ αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβὼν
καὶ μὴ δι᾽ ἔχθρας τῷδε καὶ φόνου μολὼν

ρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς ἢ συμμάχων. Vide quae collegerunt Valckenarius ad Hippol. l. l. p. 122 ed. Lips., Porsonus ad Orest. v. 659. Cfr. Krueg. II 47, 16, 2. Oratoribus Atticis hunc usum vindicavit Schoemannus ad Isaeum p. 380.

V. 473 sq. *ἐγὼ δὲ πατρὸς δωμάτων προυσκεψάμην τοὐμόν τε καὶ τοῦδ᾽*] Est Latine: 'Ego vero paternae domui prospexi pro mea et istius parte'. Qua in oratione genetivus *πατρὸς δωμάτων* ita a verbo *προσκέπτεσθαι* suspensus est, quod verba, qualia *προμηθεῖσθαι*, *προκήδεσθαι* et quae sunt similia, eam rem, ad quam ista cura pertinet, casu genetivo adsciscunt, qua de re vide Krueg. I 47, 11, accusativi autem *τοὐμόν τε καὶ* (*τὸ*) *τοῦδε* explicandi videntur ex ratione interioris quod dicitur obiecti.

V. 474. *τοὐμόν τε καὶ τοῦδ᾽*] De non repetito ante *τοῦδ᾽* articulo comparavit A. Matthiaeus Soph. Oed. Col. 606 *καὶ πῶς γένοιτ᾽ ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;* Cfr. etiam Trach. 1068 *τοὐμὸν ἢ κείνης*, O. R. 627 *τὸ γοῦν ἐμόν. Ἀλλ᾽ ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν* (pro *καὶ τὸ ἐμόν*). Dein recte idem vir doctus intellexit in verbis *ἐκφυγεῖν χρῄζων κτέ.* incipere id enuntiatum, quo istud quod verbo *προυσκεψάμην* significatum est accuratius explicetur. Itaque ante ea verba colon posui, quod G. Hermannus post *ποτέ* posuit, male quae assumenda ad sequentia erant referens ad superiorem orationem. *Verum ne* nunc quidem omnia plana et sana videntur. Expeditiora quidem haec: *ἐγὼ δὲ πατρὸς ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀράς, τοὐμόν τε καὶ τοῦδ᾽ ἐξ ἴσου σκοπούμενος ἐξῆλθον κτέ.*, quorum partem praeivit Nauckius.

V. 476. *ἑκὼν αὐτὸς*] Non est *ταυτολογία* in his verbis. Nam *αὐτός* addit Polynices ratione eorum quae iam dicturus est habita sese fratri in civitate manenti et regnanti opponens.

V. 477 sqq. Si ad hunc locum pertinent ea, quae Nonius habet p. 185, 18 ex Acci Phoenissis (fragm. III): *Vicissitatemque imperitandi tradidit*, necessario rescribendum erit *tradidi*. Sed vide Ribbeck. de trag. Rom. p. 476.

V. 478. *ὥστ᾽ αὐτὸς ἄρχειν — λαβών*] Quod hic accusativum veteres et recentiores interpretes requisiverunt, recte annotat G. H. Schaeferus: 'Utraque constructio recte se habet, sed usitatior est ea, quam usurpavit Euripides. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 750 sq.'. Pro *ἄρχειν .. λαβών* nescio an poeta scripserit *ἀρχὴν .. λαβεῖν*.

V. 479. De formula *διὰ φόνου μολών* cfr. Androm. 175 *διὰ φόνου δ᾽ οἱ φίλτατοι χωροῦσι* cum annotatione Pflugki et supra ad v. 20. Variam lectionem libri Marciani *φθόνου* receperunt Valckenarius et G. Hermannus et recte recipiunt ei qui v. proximum genuinum putant. Nam recte monet Hermannus qui *διὰ φόνου μολὼν* vereatur ne quid mali faciat aut patiatur, eum sero sapere perpetrato iam malo. At enim recte-

κακόν τι δρᾶσαι καὶ παθεῖν, ἃ γίγνεται.
ὃ δ' αἰνέσας ταῦθ' ὁρκίους τε δοὺς θεούς,
ἔδρασεν οὐδὲν ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἔχει
τυραννίδ' αὐτὸς καὶ δόμων ἐμὸν μέρος,
καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τἀμαυτοῦ λαβὼν
στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονός,
οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἀνὰ μέρος λαβὼν
καὶ τῷδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις αὖ χρόνον,
καὶ μήτε πορθεῖν πατρίδα μήτε προσφέρειν
πύργοισι πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις,
ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης πειράσομαι
δρᾶν. μάρτυρας δὲ τῶνδε δαίμονας καλῶ,
ὡς πάντα πράσσων σὺν δίκῃ, δίκης ἄτερ
ἀποστεροῦμαι πατρίδος ἀνοσιώτατα.
ταῦτ' αὔθ' ἕκαστα, μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς

v. 480 satis debilem, in quo pro ἃ *γίγνεται* minus probabiliter Th. Kockius *παλίγκοτα* coniecit, spurium indicavit Nauckius, ut hic *μολεῖν* scribendum sit quod scripsit Dindorfius. Quod idem Dindorfius post Hirzelium docuit, v. 480 sublato Polynicis versibus septem et viginti totidem respondere Eteoclis v. 499—525, non puto poetam *σοφίας ἀγῶνα* ad calculos vocavisse.

V. 483. *ἐμὸν* ex correctione habet cod. R. Ceteri *ἐμῶν*.

V. 486. *οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον κτέ.*] Quod Valckenarius hunc v. pro subditicio habuit, recte monet Hermannus, si deleatur, turbari cohaerentiam dictorum, deficiente quod respondeat praegresso *μέν* neque esse quo commode referri possit sequens versus. Atque propter particulam *μὲν* ne hoc quidem probari potest quod Hartungius et hunc et proximum versum expungit. Illud vero concedendum Valckenario *ἀνὰ μέρος λαβών* cum post *τἀμαυτοῦ λαβών* molestum sit, e v. 478 male repetitum videri, atque quae sequuntur *τὸν ἴσον χρόνον* temporis significationem requirunt, ut scribendum putem: *οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἐνιαυτοῦ κύκλον*. De formula *οἶκον οἰκεῖν* cfr. infra v. 602, 1231, Androm. 581 *ἢ σὺ τὸν ἐμὸν οἶκον οἰκήσεις*, Iph. A. 331 *τὸν ἐμὸν οἶκον οἰκεῖν οὐκ ἐάσομαι;*

V. 487. *αὖθις αὖ*] Sic cod. Kingianus e correctione necessaria. In reliquis libris *αὖ* omissum est.

V. 489. *πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις*] Vide infra v. 1173 *μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις Ἔχων ἐχώρει. Προσαμβάσεις* ad gradus scalarum pertinet, quibus adscensio fit. Vide Canteri Nov. lect. III 3.

V. 492. *σὺν δίκῃ, δίκης ἄτερ*] Etiam hoc loco arte quadam composita similia verba sunt, ut dissimillimam causam describant, de qua externa quasi veste orationis saepius iam vidimus.

V. 494. *αὔθ' ἕκαστα*] Cf. Aeschyli Prom. 950 *Μηδὲν αἰνικτηρίως, ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε*. Eurip. Orest. 1393 et 1400. Herod. V 13 *οἳ μὲν δὴ αὐτὰ ἕκαστα ἔλεγον*. Recte scholiasta unus: *τὰ ἁπλᾶ χωρὶς ποικιλίας τινός*, sed male alter *αὐθέκαστα* scriptum exhibet, quod est posteriorum scriptorum. Vide Rost. et Palmi Lexic. Gr. s. v.

λόγων ἀθροίσας εἶπον, ἀλλὰ καὶ σοφοῖς
καὶ τοῖσι φαύλοις ἔνδιχ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.
ΧΟ. ἐμοὶ μέν, εἰ καὶ μὴ καθ' Ἑλλήνων χθόνα
τεθράμμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετά μοι δοκεῖς λέγειν.
ΕΤ. εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἔφυ σοφόν θ' ἅμα,
οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις·
νῦν δ' οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν οὔτ' ἴσον βροτοῖς,
πλὴν ὀνομάσαι, τὸ δ' ἔργον οὐκ ἔστιν τόδε.
ἐγὼ γὰρ οὐδέν, μῆτερ, ἀποκρύψας ἐρῶ·
ἄστρων ἂν ἔλθοιμ' αἰθέρος πρὸς ἀντολὰς

αὐθέκαστος, Abresch. ad Prometh. l. l. p. 36 ed. Hal. Non dissimilis ab hoc loco est Terenti oratio in Andr. I 2, 31 *Ita aperte ipsam rem* (*αὔθ' ἕκαστα*) *modo locutus, nil circumitione usus es* (*οὐχὶ περιπλοκὰς λόγων ἀθροίσας*), cuius Eunuch. V 1, 1 *Pergin — mecum perplexe loqui?* propter translationem in verbo *περιπλοκάς* iam comparavit Valckenarius, quem vide.

V. 497 sq. Ut *δοκεῖς* defenderet, similem chori vocem e Sophoclis Antig. 681 sq. attulit Valckenarius: *ἡμῖν μέν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα, Λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.* De particula *μὲν* cfr. Krueg. I 69, 35, 2, de repetito pronomine Soph. O. C. 1278 *ὡς μή μ' ἄτιμον τοῦ θεοῦ γε προστάτην, οὕτως ἀφῇ με*, 1407 *μή τοί με πρὸς θεῶν σφώ γ', ἐὰν .. γένηται, μή μ' ἀτιμάσητέ γε*, Trach. 287 *αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν .. ῥέξῃ, φρόνει νιν ὡς ἥκοντα*, Fritzsch. Quaest. Lucian. p. 14 sq. Denique de particulis *ἀλλ' οὖν* Krueg. I 69, 4, 5.

V. 499. Eteocles ex sophistarum praecepto *τὸ φύσει* (*καλόν, δίκαιον*) et *τὸ θέσει* distinguit et quasi exemplum est Callicli Platonico in libro qui Gorgias inscribitur similia disputanti.

V. 500. *ἀμφίλεκτος — ἔρις*] Hoc dicitur ita, ut in Soph. Antig. v. 111 *νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων* et in Euripidis Medea v. 637 *ἀμφιλόγους ὀργάς*. Est 'certamen in quo utrimque disputant'. Cfr. *πολυέλικτον ἀδονάν* v. 314.

V. 502. *πλὴν ὀνομάσαι*] Cum *πλήν* hoc loco adverbialem vim habeat, recte adiunctus est infinitivus, quod is etiam omisso isto adverbio ad reliquam constructionem adici poterat, in quam rem recte A. Matthiaeus attulit Hecubae v. 356 *Ἴση θεοῖσι πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον*, qui idem de sententia apposite laudavit Platonis Theaetet. p. 202 A *Οὐ γὰρ εἶναι αὐτῷ ἀλλ' ἢ ὀνομάζεσθαι μόνον· ὄνομα γὰρ μόνον ἔχειν.* Propter constructionis similitudinem recte Bothius etiam Horati Sat. II 5, 68 memoravit: *invenietque Nil sibi legatum praeter plorare suisque.* Elegans tamen et probabilis coniectura Porsoni *πλὴν ὀνόμασιν*.

V. 503. *ἐγὼ γὰρ οὐδὲν — ἀποκρύψας ἐρῶ*] Dicitur Aristophanes in Pluto v. 343 *ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας ἐρῶ νὴ τοὺς θεοὺς κτέ.* hunc Euripidis locum descripsisse.

V. 504. Pro *αἰθέρος*, quod exstat apud Stobaeum 17, 3, libri omnes cum Plut. Mor. p. 481 A *ἡλίου* exhibent veterem glossam propter *ἀντολάς* positam, quam frustra tentaverunt viri docti scribentes ut Schoenius (*ἡλίου τ' εἰς ἀντολάς* vel) *ἡλίου τ' ἀναπτυχάς*, Nauckius *ἔλθοιν χἡλίου πρὸς ἀντολάς*, Kirchhoffius *ἄστρ' ἂν γὰρ ἔλθοιμ'*, Th. Kockius *ἡδέως πρὸς*

καὶ γῆς ἔνερθε δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε,
τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα.
τοῦτ' οὖν τὸ χρηστόν, μῆτερ, οὐχὶ βούλομαι
ἄλλῳ παρεῖναι μᾶλλον ἢ σῴζειν ἐμοί·
ἀνανδρία γάρ, τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας
τοὔλασσον ἔλαβε. πρὸς δὲ τοῖσδ' αἰσχύνομαι,
ἐλθόντα σὺν ὅπλοις τόνδε καὶ πορθοῦντα γῆν
τυχεῖν ἃ χρῄζει· ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις τόδε
γένοιτ' ὄνειδος, εἰ Μυκηναίου δορὸς
φόβῳ παρείην σκῆπτρα τἀμὰ τῷδ' ἔχειν.
χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγάς,
μῆτερ, ποεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος
ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν.

ἀντολάς, quibus praetulerim ἄστρ' ἂν διέλθοιμ' ἡλίου π. ἀ.

V. 506. τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα] Posuit hanc vocem, ut imperiosum C. Caesaris animum describeret, M. Tullius ad Atticum lib. VII ep. 11 § 2 ed. Orell. De interpretatione autem horum verborum hoc notandum est, rectius recentiores interpretes vertisse: 'ut haberem summam deorum, tyrannidem', quam veteres et scholiastas et enarratores: 'ut regnum deorum, quod summum est, haberem'. Cfr. v. 782.

V. 509. ἀνανδρία γὰρ — ὅστις] Cfr. El. 815 ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι . . εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς, fragm. 1042 συμφορὰ δ' ὃς ἂν τύχῃ κακῆς γυναικός, Aristoph. Thesm. 177 σοφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅστις ἐν βραχεῖ πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους. De hac constructione, quae ne ab oratoribus quidem Graecis repudiata est, qua de re cfr. Demosth. Orat. c. Euerg. et Mnesib. § 40 ed. Bekk. p. 1151 ed. Reisk. ἡ δ' αἰκία τοῦτ' ἐστίν, ὃς ἂν ἄρξῃ πρότερος χειρῶν ἀδίκων κτέ.; vide praeter A. Matthiaei Miscell. philol. II 2 p. 101 G. H. Schaeferum in Apparat. Demosth. Vol. III p. 448, tum Matth. § 632, 6. Krueg. I 51, 13, 11.

V. 512. τυχεῖν ἃ χρῄζει] De attractione non facta vide quae disputavimus ad Medeam v. 758.

Ibid. ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις] Non otiosus hoc loco articulus est, in qua opinione G. Hermannus fuit, qui καὶ pro ταῖς posuit, sed apposite hic collocatus propterea, ut dignitas et honestas antiquissimae et clarissimae urbis magis appareret. Cfr. Suppl. 520, Soph. O. C. 260 τὰς Ἀθήνας.

V. 516 sq. ποεῖσθαι scripsi, ut saepe legitur in titulis Atticis et in libris optimis Atticorum poetarum eis locis quibus prima corripitur.

Ibid. πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος] Propter comparationem rei bellicae verbo ἐξαιρεῖν usum esse putant poetam, ut vertit Herm. Cruserius in Plut. Pyrrh. c. 14 p. 391 B, ubi haec verba laudantur, 'omne id expugnare verba compta, ferrum quod minax possit'. Quamquam autem etiam Iulianus ἐξαιρεῖ legit, qui or. IX p. 73 B huius loci ratione habita scripsit ὁπόσα οὐδὲ σίδηρος ἐξελεῖν ἰσχύσει, et Themistius or. II p. 37 B, tamen ἐξαιρεῖ et per se ipsum minus aptum est — nam ἐξαιρεῖν 'eximere', 'delere' significat — et verbo δράσειεν parum convenit, ut iuxta ac v. 504 vetus corruptela statuenda poetaque ἐξαρκεῖ scrip-

ἀλλ' εἰ μὲν ἄλλως τήνδε γῆν οἰκεῖν θέλει,
ἔξεστ'· ἐκείνου δ' οὐχ ἑκὼν μεθήσομαι.
[ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεύσω ποτέ;]
πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα,
ζεύγνυσθε δ' ἵππους, πεδία πίμπλαθ' ἁρμάτων,
ὡς οὐ παρήσω τῷδ' ἐμὴν τυραννίδα.
εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρή, τυραννίδος πέρι
κάλλιστον ἀδικεῖν, τἆλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.

sisse videatur, quod iam Geelio in mentem venit.

V. 519 sq. *ἐκείνου* de Valckenarii coniectura scripsi pro *ἐκεῖνο* ductus observatione Dawesii (Misc. crit. p. 238 sq.), activum *μεθίημι* accusativum asciscere, medium *μεθίεμαι* genetivum. Cfr. Porson. ad Med. 734. Quo spectet *ἐκείνου*, satis dilucidum post *τοῦτ' οὖν τὸ χρηστὸν . . ἄλλῳ παρεῖναι* v. 507 sq. et post v. 514. Versum proximum ut interpretis additamentum eiecit Kirchhoffius. Hanc medelae rationem praetuli ei quam Geelius invenit, qui *ἐκεῖνο . . μαθήσομαι* scripsit et *δουλεῦσαί ποτε* e recentibus libris recepit. Nam nec *οὐχ ἑκὼν μαθήσομαι* nec *ποτὲ* in *μαθήσομαι . . δουλεῦσαί ποτε* satis aptum videtur. Minus etiam probantur quae Theod. Kockius coniecit: *ἐκεῖνο . . ἑκών γε πείσομαι . . δουλεῦσαί ποτε.*

V. 521 sqq. *πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ κτέ.*] Haec verba cum sollemne fere in tali deprecatione carmen contineant, non mirum est similem vocem et ante Euripidem Aeschylum usurpasse et Euripidem ipsum haud veritum esse in alia etiam fabula similia repetere. Aeschylus enim in Prom. v. 992 sqq. Prometheum haec dicentem fecerat: *πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλόξ, Λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασι Χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω· Γνάμψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ', ὥστε κτέ.*, Euripides vero in Syleo [fragm. 688] Herculem haec loquentem inducit: *Πίμπρη, κάταιθε σάρκας κτέ.* Itaque etiam Philostratus V. A. VII 14 p. 291 illa habet: 'Ὑπὲρ τούτων, εἰ καταλύοι τις αὐτά, ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ πέλεκυς, ὡς νικήσει αὐτὸν οὐδὲν τούτων, οὐδὲ ἐς ὁτιοῦν περιελᾷ ψεῦδος.

V. 523. *ὡς* causalem habet significationem. Vide ad v. 625.

V. 524. *εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ κτέ.*] Haec verba, cum eorum animum, qui omnia propter regni cupiditatem faciunt, bene describant, a multis scriptoribus commemorata sunt, nobilitata etiam eo, quod M. Tullius in lib. de officiis III cap. 21 § 82 C. Caesarem scribit rerum potiri cupientem semper in ore habuisse hanc Euripidis sententiam, quam ipse sic vertit: *Nam si violandum est ius, regnandi gratia Violandum est: aliis rebus pietatem colas.* Quod autem G. Hermannus annotat, se nescire utrum ab ipso Cicerone an ab Accio haec verba sint, miror. Nam et Cicero ipse satis significavit se haec vertere, quae C. Caesar sine dubio Graece eloqui solebat, quod scripsit: *Ipse autem socer in ore semper Graecos versus de Phoenissis habebat, quos dicam, ut potero: incondite fortasse, sed tamen, ut res possit intellegi* etc., et Suetonius, literatissimus homo, in Caesare c. 30 hoc idem confirmavit testimonio suo, ut nulla dubitatio esse possit, quin Ciceronis interpretationem eorum verborum habeamus in illo loco. Quod autem Euripidem multi veteres vituperaverunt, quod tam impiam sententiam posuisset, facile excusatur ab eis qui sciunt quid sit tragici poetae. Non satis

ΧΟ. οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς,
οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ', ἀλλὰ τῇ δίκῃ πικρόν.
ΙΟ. ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακά,
Ἐτεόκλεες, πρόσεστιν· ἀλλ' ἡμπειρία
ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.
τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι,
φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύ γ'· ἄδικος ἡ θεός·

scite Seneca in Phoenissis suis v. 662 sqq. coniunxit haec cum superiore oratione: *Pro regno velim Patriam, penates, coniugem flammis dare: Imperia pretio quolibet constant bene.*

V. 526. *οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς*] Proprie haec verba hoc dicunt: 'Non oportet pulchris verbis uti, ut ne de rebus iis, quae honestae sunt, utare'. Hinc apparebit *μή* per se minime pertinere ad *καλοῖς*, in qua opinione fuit A. Matthiaeus, sed pleniorem orationem hanc esse: *οὐ χρὴ εὖ λέγειν μὴ* (*λέγοντα*) *ἐπὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς* (*οὖσιν*), quod G. Hermannus recte reddidit sic: 'Non oportet pulchris verbis uti, nisi cum res honestae sunt'. Commodiorem formam invenit O. Hensius *οὐκ εὖ λέγειν χρὴ πλὴν καλοῖς ἔργοις ἔπι* vel Gomperzius *μὴ καλοῖς ἔργοις ἔπι*. Herwerdenus coniecit *οὐκ εὖ λέγειν ἔργοισι χρὴ 'πὶ μὴ καλοῖς*. De sententia cfr. fragm. 587 *ὅστις λέγει μὲν εὖ, τὰ δ' ἔργ' ἐφ' οἷς λέγει αἴσχρ' ἐστίν αὐτοῦ, τὸ σοφὸν οὐκ αἰνῶ τόδε*, Med. 580 sqq., Bacch. 270 sq., fragm. 442 et decantatum illud *τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν*. Ceterum qui hunc locum affert Iohannes Damascen. (post Stob. Ecl. ed. Gaisf. p. 717, 28) *τόδ'* habet pro *τοῦτ'* et *βαρύ* pro *πικρόν*.

V. 528. Cum Sophocles fragm. 864 imbecillitatem senectutis conquestus esset his verbis: *Πάντ' ἐμπέφυκε τῷ μακρῷ γήρᾳ κακά, Νοῦς φροῦδος, ἔργ' ἀχρεῖα, φροντίδες κεναί*, putavit Valckenarius hunc ipsum locum respexisse Euripidem. Quod ut *potuerit factum* esse, non tamen in eiusmodi locis, qui communes et paene cotidianas sententias continent, omnia arcana quaerenda sunt. Sophocles enim proinde, ut argumento suo conveniret, hanc posuit sententiam, Euripides illam; quin etiam hoc saepe fit, ut unus idemque poeta alio loco aliam sententiam proferat. Itaque credo ego etiam Ovidium potius nativo sensu quam huius loci imitatione scripsisse quae posuit in Metam. VI 28 *Non omnia grandior aetas, Quae fugiamus, habet: seris venit usus ab annis,* quamquam eius oratio proxime ad Euripidis mentem accedit.

V. 530. Unus Stobaeus 115, 1 pro *λέξαι* habet *δεῖξαι*, quod imprudenter satis multi critici contra Euripidis libros, scholia, contra Sexti Empirici (p. 229), Luciani (in amoribus § 25), scholiastae Dionysii Thracis (p. 731) auctoritatem receperunt, a quibus G. Hermannus recte dissensit. Est enim *λέξαι* magis proprium in hoc loco.

V. 531 sq. *τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι, φιλοτιμίας, παῖ;*] Apposite haec reddit Iocasta Eteoclis voci v. 506 *τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα.* Dicitur autem per eam licentiam, quam religio deorum Graecis concessit, ista cupiditas dea, quod Eteocles quasi numen eam amplectitur. Ac sic v. 532 *ἄδικος ἡ θεός*. Cfr. Plut. Sull. p. 453 B, Gregor. Nazianz. Ep. XLIII.

V. 532. *μὴ σύ γ'*] Nota in deprecatione ellipsis; vide Sophoclis Oed. Col. v. 1441 *μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ*. Aristoph. Lysistr. v. 189 μὴ σύ γ', ὦ φίλη.

πολλοὺς δ' ἐς οἴκους καὶ πόλεις εὐδαίμονας
εἰσῆλθε κἀξῆλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων·
ἐφ' ᾗ σὺ μαίνει. κεῖνο κάλλιον, τέκνον,
ἰσότητα τιμᾶν, ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις
πόλεις τε πόλεσι συμμάχους τε συμμάχοις
συνδεῖ· τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ,
τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
τοὔλασσον ἐχθρᾶς θ' ἡμέρας κατάρχεται.
καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν

Cfr. Markland. ad Maxim. Tyr. p. 716 B. Pflugk. ad Eur. Hec. 408.

V. 533. 534 ab hoc loco alienos iudicat Nauckius iniuria; nam v. 535 versum 532 excipere non potest.

V. 534. *εἰσῆλθε κἀξῆλθ'*] Quod aptius posterius verbum cum superiore enuntiatione coniungitur, suum casum non habet, similiter ut in Euripidis Helena v. 1167 alio quodam modo dicitur: *ἐξιών τε κεἰσιὼν δόμους* et rursus alio modo dicit Antisthen. ap. Athen. XIII p. 589 E *εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα ἀπ' αὐτῆς ἀσπάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον*. Vide Lamb. Bosii Ellips. p. 343 ed. Schaef.

V. 538. *νόμιμον*] Sic Euripidis libri ac scholiastae, Clem. Alex., Dio Chrysostomus. Plutarchus, qui de frat. amor. p. 481 A et p. 484 B haec laudat, videtur lectionem *μόνιμον* invenisse, quam ut non falsam, sed in Socratis discipulo Euripide non anteferendam esse vulgatae scripturae docte, ut solet, atque erudite ostendit Valckenarius, multis in utramque partem allatis exemplis. Nam Graeci philosophi fere *τὸ ἴσον* (aequum) esse *τὸ δίκαιον* (iustum) voluerunt. Vide Plat. Gorg. 484 A *τὸ ἴσον χρὴ ἔχειν καὶ τοῦτό ἐστι τὸ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον*, Aristotelis Eth. Nicom. lib. V cap. 1 et Valckenari disputationem.

V. 539 sq. *τῷ πλέονι δ' ἀεὶ πολέμιον — τοὔλασσον*] De hac sententia cfr. Aristotelis Moralia magn. VII 1, ubi: *αἱ μὲν γὰρ (ὑπολήψεις) τὸ ὅμοιον φίλον, τὸ ἐναντίον πολέμιον*, in quam rem testem deinceps facit hunc ipsum locum, tum Dionem Chrysost. p. 249 B. Clem. Alex. p. 667, 17 ed. Pott. Plut. Symp. II 10 p. 643 F. Hoc idem sibi vult Hesychius: *Ἰσότης, φιλότης· διὰ τὸ ἰσότητι τὴν φιλίαν ἕπεσθαι*, quocum recte composuit Valckenarius M. Tullii de legg. lib. I cap. 12 § 34.

V. 540. *ἐχθρᾶς θ' ἡμέρας κατάρχεται*] 'ἐχθρᾶς ἡμέρας accipio pro *ἐχθροῦ βίου*, ut *νέαν ἁμέραν* Ion. v. 720 idem procul dubio est quod *νέον βίον* et *ἐπίπονον ἁμέραν* Soph. Trach. v. 654 nihil aliud quam *ἐπίπονον βίον*, quo etiam sensu nota sunt ex Homero *δούλιον* et *ἐλεύθερον ἦμαρ*. Itaque miror vocem *ἡμέρας* tantopere Valckenarium offendisse, ut contra auctoritatem Plutarchi, Dionis Chrysostomi, Clementis Alexandrini, Aristotelis denique in *ἧς ἐρᾶς* mutatum iverit.' MUSGRAVIUS.

V. 541 sq. *καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν — κἀριθμὸν κτέ.*] Haec tria quasi unius hominis inventa etiam alias componi docuit Valckenarius Sophoclis fragm. 396, ubi de Palamede Nauplius: *Οὗτος δ' ἐφηῦρε τεῖχος Ἀργείων στρατῷ, Σταθμῶν, ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὑρήματα*, tum Gorg. Defens. Palam. p. 190, 43 ed. H. Steph. p. 689, 37 ed. Bekk., ubi Palamedes invenisse dicitur *νόμους τε γραπτούς, φύλακας τοῦ δικαίου, γράμματά τε, μνήμης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμά, συναλλαγῶν εὐπόρους, διαλλα-*

ἰσότης ἔταξε κἀριθμὸν διώρισε,
νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον ἡλίου τε φῶς
ἴσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον,
κοὐδέτερον αὐτῶν φθόνον ἔχει νικώμενον.
εἶθ' ἥλιος μὲν νύξ τε δουλεύει βροτοῖς,
σὺ δ' οὐκ ἀνέξει δωμάτων ἔχειν ἴσον
καὶ τῷδ' ἀπονέμων; κᾆτα ποῦ 'στιν ἡ δίκη;

γάς, ἀριθμόν τε, χρημάτων φύλακα κτέ.

V. 542. ἰσότης] Cfr. Plat. legg. VI 757 B, Gorg. 508 A λέληθέ σε ὅτι ἡ ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν ἀνθρώποις μέγα δύναται.

V. 543. νυκτὸς ἀφεγγὲς βλέφαρον: περιφραστικῶς ἡ νύξ. SCHOL. Cfr. v. 546, Iph. T. 110 νυκτὸς ὄμμα λυγαίας, Aesch. Pers. 428 κελαινῆς νυκτὸς ὄμμα. Gen. νυκτός definitivus est, ut noster poeta Lenau noctem 'du dunkles Auge' alloquitur. Aliter Aeschylus Sept. v. 390 lunam νυκτὸς ὀφθαλμόν dixit.

V. 544. ἴσον βαδίζει κτέ.] Apposite laudat Valckenarius Philon. Iud. p. 734 E Πάντα ἰσότης τά τε κατ' οὐρανὸν καὶ τὰ ἐπὶ γῆς εὖ διετάξατο νόμοις καὶ θεσμοῖς ἀκινήτοις. Τίς γὰρ ἀγνοεῖ τοῦθ', ὅτι ἡλίῳ μεμέτρηνται πρὸς νύκτας ἡμέραι καὶ πρὸς ἡμέρας νύκτες ἰσότητι διαστημάτων ἀναλογούντων et Ausonium de rat. librae v. 30 *Et solis lunaeque vias sua libra coercet.* Cfr. etiam Heracliti fragm. 29 ἥλιος οὐχ ὑπερβήσεται μέτρα· εἰ δὲ μή, ἐρινύες μιν δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσουσι, Plat. Rep. VI 500 C.

V. 545. Ald. αὐτοῖν recte ut videtur.

Ibid. φθόνον ἔχει νικώμενον] νικώμενον est: 'quando ei occidendum est, exoriente altero'. Recte haec intellexit Dio Chrysost. Orat. XVII p. 249 D Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ αὐτὸς ποιητὴς οὔ φησιν ἐν τοῖς θείοις εἶναι πλεονεξίαν· διὰ τοῦτο ἄφθαρτα καὶ ἀγήρῳ μένειν αὐτά, τὴν προσήκουσαν ἓν ἕκαστον ἑαυτῷ τάξιν φυλάττοντα, τήν τε νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὰς ὥρας. Alio quodam modo Pseudophocylid. v. 67 Οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς.

V. 546. εἶθ' ἥλιος μὲν νὺξ τε δουλεύει βροτοῖς] βροτοῖς non convenit sententiarum nexui, quo aequabilitati parere diem et noctem, non mortalibus contenditur. Neque id vocabulum legit vetus scholiasta, qui haec annotat: εἶτα ὁ ἥλιος μὲν καὶ ἡ νὺξ τῷ ἴσῳ δουλεύουσι, σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ, τῶν δωμάτων ἔχων τὸ ἴσον, δουλεύειν τῇ ἰσότητι. Scribendum videtur δουλεύει, τέκνον, ut in v. 535 Dio Chrysostomus XVII p. 429 D τοῦτο κάλλιστον βροτοῖς habet pro κεῖνο κάλλιον, τέκνον. — Suavissimum hunc locum et ad persuadendum minime ineptum derisit acerbe Strattis comicus ap. Poll IX 124 in Phoenissis suis: Εἶθ' ἥλιος μὲν πείθεται τοῖς παιδίοις, Ὅταν λέγωσιν· ἔξεχ', ὦ φίλ' ἥλιε, lusum puerorum huc transferens, quo solem, si quando obtegitur nubibus, hortantur, ut rursus oriatur. Praeterea de εἶτα particula, quae semper aliquam positionem monstrat, vide quae diximus ad Devarium Vol. II p. 540 sq.

V. 547 sq. σὺ δ' οὐκ ἀνέξει .. ἔχειν ἴσον καὶ τῷδ' ἀπονέμων;] 'Tu vero non feres ita par ius habere ut etiam fratri tribuas?' sive 'tu vero non feres par ius habens etiam fratri tribuere?' Nam nota dicendi consuetudine participium continet, ut ita dicam, actionem, infinitivus condicionem. Id quia a librariis non intellegebatur et καὶ eis sonabat 'atque', aut ἔχειν καὶ ἀπονεῖμαι aut ἔχων

τί τὴν τυραννίδ᾽, ἀδικίαν εὐδαίμονα,
τιμᾷς ὑπέρφευ, καὶ μέγ᾽ ἥγησαι τόδε,
περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὖν.
ἢ πολλὰ μοχθεῖν πόλλ᾽ ἔχων ἐν δώμασι
βούλει; τί δ᾽ ἔστι τὸ πλέον; ὄνομ᾽ ἔχει μόνον·
ἐπεὶ τά γ᾽ ἀρκοῦνθ᾽ ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν.

καὶ ἀπονέμων scriptum est. Cfr. schol. ἐὰν γράφηται ἔχειν, καὶ ἀπονέμειν, ἐὰν δὲ ἔχων, καὶ ἀπονέμων. Itaque plerique libri ἔχων, F a pr. m. et Euseb. pr. ev. 6 p. 259 C ἔχειν, libri veteres ἀπονεῖμαι, recentes multi ἀπονέμειν exhibent. Brunckius ita obsecutus est scholiastae, ut ἔχων .. ἀπονέμων poneret, Porsonus scripsit ἔχων .. ἀπονεμεῖς, Hermannus ἔχων . . νεῖμαι, Klotzius ἔχων .. ἀπονέμειν, Nauckius ἔχων ἴσον ἴσον ἀπονεῖμαι, Schoenius v. 548 delet. Quae nos posuimus, id et consuetudini dicendi optime convenire et maxime variationem memoriae explanare videtur. De infinitivo cfr. Herod. VII 139 καταμείναντες ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην δέξασθαι. Krueg. I 56, 6, 3.

V. 549. ἀδικίαν εὐδαίμονα] Cfr. Dionys. iun. ap. Plut. de fort. Alexandri p. 338 C ἡ γὰρ τυραννὶς ἀδικίας μήτηρ ἔφυ.

V. 550. τιμᾷς ὑπέρφευ] Ὑπέρφευ· ὑπεράγαν. HESYCH. Cfr. Aeschyl. Pers. v. 820 Ὥστ᾽ οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν. Eur. Herc. 1321 Εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς Φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας.

V. 550 sq. καὶ μέγ᾽ ἥγησαι τόδε, περιβλέπεσθαι τίμιον;] Cum ineptiora etiam alii protulissent, dixit A. Matthiaeus, quem secutus est G. Hermannus, sibi ita scribendum videri: καὶ μέγ᾽ ἥγησαι τόδε; περιβλέπεσθαι τίμιον; ut τόδε ad tyrannidem pertineret. Quod est falsissimum. Hoc dicit Euripides: 'Quid tu tyrannidem, iniustitiam felicem, nimiopere colis et magnum putas hoc, circumspici honoratum', *id est enim* περιβλέπεσθαι τίμιον, ut τόδε, quemadmodum permultis aliis in locis, ad sequentem infinitivum pertineat. In his autem facile apparet τίμιον non esse accusativum neutri, qua in opinione multi Euripidis interpretes fuerunt, sed esse generis masculini et referri ad honorem, quo qui circumspicitur afficitur. Eodem modo τίμιος saepe ad verbalem vim adiungitur, veluti in Hecuba v. 625 ὃ δ᾽ ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος et in Supplic. v. 552 sq. πρός τε γὰρ τοῦ δυστυχοῦς ὃς εὐτυχὴς ἢ τίμιος γεραίρεται.

V. 554. κενὸν μὲν οὖν] Hoc redditur superiori voci: καὶ μέγ᾽ ἥγησαι τόδε. De particulis μὲν οὖν 'immo vero' significantibus vide quae G. Hermannus ad Vigerum p. 845 sq. et nos scripsimus ad Devarium Vol. II p. 662 sq.

V. 552 sq. ἢ πολλὰ μοχθεῖν πόλλ᾽ ἔχων ἐν δώμασι βούλει;] Ludit poeta in voce πολλά, in quam rem etiam propter oppositionis similitudinem recte comparavit G. H. Schaeferus Menandreum fragm. in.: Τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ δεδοικότα; Geelius conicit πολλὰ μοχθῶν πόλλ᾽ ἔχειν, quia exspectat sententiam: 'visne opes habere, quas multo labore collegeris?' Nauckius scribit ἔχων εὐδαίμονα cl. Suppl. v. 577 τοίγαρ πονούσῃ πολλὰ πόλλ᾽ εὐδαίμονα. At recte se habet sententia: 'an multas aerumnas quaeris ex multis opibus?' Hoc enim dicit poeta: ὁ πλοῦτος οὐδὲν ἄλλ᾽ ἢ πολλοὺς μόχθους ἔχει.

V. 553. ὄνομ᾽ ἔχει μόνον] Vide v. 502 et quae nos ad eum locum supra annotavimus.

V. 554. ἐπεὶ τά γ᾽ ἀρκοῦνθ᾽

οὔτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί,
τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες ἐπιμελούμεθα·
ὅταν δὲ χρῄζωσ', αὔτ' ἀφαιροῦνται πάλιν.
ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.
ἄγ', ἤν σ' ἔρωμαι, δύο λόγω προθεὶσ' ἅμα,
πότερα τυραννεῖν ἢ πόλιν σῶσαι θέλεις,
ἐρεῖς τυραννεῖν; ἢν δὲ νικήσῃ σ' ὅδε
Ἀργεῖά τ' ἔγχη δόρυ τὸ Καδμείων ἕλῃ,
ὄψει δαμασθὲν ἄστυ Θηβαῖον τόδε,

ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν] Recte existimavit A. Matthiaeus, quod utroque loco γὲ particulae certam ac propriam vim vindicavit, ut priore loco sit fere explicandum: 'si non amplae divitiae, at tantum certe, quod satis sit', posteriore autem loco τοῖς γε σώφροσιν: 'si non omnibus hominibus, at prudentibus quidem'. Vide quae copiosius explicavi de repetita γὲ particula in uno enuntiato ad Devarium Vol. II p. 320 sqq.

V. 555. οὔτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί] Communis haec sententia cum a Graecis scriptoribus, tum etiam a Latinis valde celebrata est, qua de re vide interpp. ad Horatii Epist. II 2, 171 sqq. *Tamquam Sit proprium quidquam, puncto quod mobilis horae, Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte suprema, Permutet dominos et cedat in altera iura.*

V. 556. τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες] Quia verba τὰ τῶν θεῶν, ut opposita vocabulo ἴδια, quasi unam notionem efficiunt, δὲ particula quarto loco poni poterat. Ἐπιμελούμεθα est Latine 'tuemur', quod dicitur de eis, qui aliquid ita possident, ut eius rei curam quidem gerant, sed tamen, si quando opus est et postulatur, aliis concedere debeant.

V. 558, quem ex Euripide affert Plut. Mor. 104 A, ut ex alio dramate primum ad marginem adnotatum, deinceps reliquis intersertum expungit Valckenarius, qui recte monet, prope nullum esse inter hunc versum quique proximi praecedant tres nexum; istorum sententiam enim paucioribus verbis expressam sic legi in Suppl. v. 534 οὔτι γὰρ κεκτήμεθα ἡμέτερον αὐτό, hoc versu dici humanas opes esse fluxas et evanidas. Valckenari iudicio comprobato Nauckius et Dindorfius v. 555—558 delent. Dindorfius inprimis offendit in ἐπιμελούμεθα pro ἐπιμελόμεθα dicto contra usum veterum Atticorum. Hoc satis dubium, cum v. 555—557 habeat Stobaeus 94, 9 atque ut Euripideos afferat Plutarchus Consol. ad Apoll. p. 116 A. Rectius contendit Nauckius, sententiam horum versuum male coniungi cum ceteris. At neglexit vir doctissimus, v. 555—557 et v. 558 diversam esse sententiam, diversam esse debere etiam fortunam beneque coire haec: ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν, ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος. Expungendi igitur v. 555—557. Nam quod Gu. Zipperer (de Eur. Phoen. vers. susp. et interpol.) universam de divitiis disputationem v. 552—558 eicere vult, non est audiendus. Cfr. v. 597.

V. 560. Libri A b σώσειν exhibent, quod ad σώζειν i. e. σῶν ἔχειν referendum videtur. Cfr. v. 783, ubi libri A c διασώζειν conservarunt, B F L διασῶσαι dant.

V. 563. ὄψει — ὄψει δέ] Cfr. Alc. 108 ἔθιγες ψυχᾶς, ἔθιγες δὲ φρενῶν, Med. 131 ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοάν, 1071 ὦ φιλτάτη χείρ, φίλτατον δέ μοι κάρα.

ὄψει δὲ πολλὰς αἰχμαλωτίδας κόρας
βίᾳ πρὸς ἀνδρῶν πολεμίων πορθουμένας.
ὀδυνηρὸς ἄρ᾽ ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν,
γενήσεται Θήβαισι, φιλότιμος δὲ σύ.
σοὶ μὲν τάδ᾽ αὐδῶ. σοὶ δὲ Πολύνεικες λέγω·
ἀμαθεὶς Ἄδραστος χάριτας εἴς σ᾽ ἀνήψατο,
ἀσύνετα δ᾽ ἦλθες καὶ σύ, πορθήσων πόλιν.
φέρ᾽, ἢν ἕλῃς γῆν τήνδ᾽, ὃ μὴ τύχοι ποτέ,
πρὸς θεῶν, τρόπαια πῶς ἀναστήσεις Διί;
πῶς δ᾽ αὖ κατάρξει θυμάτων, ἑλὼν πάτραν,

Ibid. *δαμασθέν*] Comparavit Valckenar. Aeschyli Sept. adv. Theb. v. 338 *εὖτε πτόλις δαμασθῇ* et v. 764 *δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσιν, Μὴ πόλις δαμασθῇ.*

V. 565. In libris Aa verbo *πορθουμένας* adscriptum est *γρ. καὶ λελησμένας*, quod inventum esse apparet ab aliquo sciolo cui *πορθουμένας* de feminis dictum displicebat.

V. 566 sq. Variae lectiones *πονηρός*, *δαπανηρός*, quarum unam liber A adscriptam habet, alteram scholiasta memorat, futiles sunt. Nec probanda quae Geelius invenit *ὀλέθριος ἄρ᾽ .. Θήβαισιν, ὀδυνηρὸς δὲ σοί* vel Hartungius *ἀνόνητος δὲ σοί.* Nam recte contra Valckenarium, cui propter languida verba *φιλότιμος δὲ σὺ* v. 567 delendus videtur, G. Hermannus monet, summam vim in his verbis sitam esse, quibus significatur, cum eae res, quas exoptet Eteocles, procul dubio perniciem allaturae esse videantur patriae, pessime ipsum agere, quod tamen ambitione sua ac prava cupiditate istis rebus non abstineat. Tantum enim abest, ut languida ista verba sint, ut, dum omnem culpam in Eteoclem conferunt, aptissime orationem Iocastae, quam ad Eteoclem habuit, concludant.

V. 568. *σοὶ μὲν τάδ᾽ αὐδῶ*] De pronomine *τάδε* conf. Krueg. II 51, 7, 3.

V. 570. *ἀσύνετα δ᾽ ἦλθες καὶ σύ, πορθήσων πόλιν*] Sic interpungendum erat. Dicit hoc Iocasta: ‘Insipienter vero venisti etiam tu, quippe perniciem civitati moliens’. De *ἀσύνετα* vide ad v. 310 sq. annotata.

V. 572. *τρόπαια πῶς ἀναστήσεις*] Cum Porsonus, ratus Euripidis aetate *ἀναστῆσαι* nihil aliud significasse nisi ‘deiectum erigere’, scribendum pronuntiasset: *πῶς ἄρα στήσεις*, eumque secutus esset A. Matthiaeus, qui etiam omnino *ἀνίστημι τρόπαιον* a Graecis dictum esse negavit, utrumque recte confutavit G. Hermannus. Ostendit enim exemplis et Euripidem *ἀναστῆσαι* de universa alicuius rei erectione dixisse, veluti in Helen. v. 1244 *ἀνίστη τύμβον*, in Ione v. 1129 *σκηνὰς ἀνίστη* et *ἀναστῆσαι τρόπαια* a Graecis aliquoties dictum esse, non solum *στῆσαι τρόπαια*, sed certo utrumque discrimine; *στῆσαι τρόπαιον* enim recte dici, cum ob victoriam tropaeum statui significandum sit, aliud esse *ἀναστῆσαι τρόπαιον*, quo sola erectio tropaei indicetur. De *ἀναστῆσαι τρόπαιον* attulit Plutarchum Alcib. 29, de Herodoti malign. p. 873 A, Athenaeum p. 530 A, tum Platonem, in cuius Timaeo p. 25 C tres codd. *τρόπαια ἔστησε*, ceteri libri *ἀνέστησε* praeberent. — *Διί* restituit Kirchhoffius ex libris AB, qui habent *δή* (*ΔΗ*). In ceteris est *δορός*.

V. 573. *πῶς δ᾽ αὖ κατάρξει*] Medium *κατάρχεσθαι* apud antiquiores quidem scriptores ad

καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς;
„Θήβας πυρώσας τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
ἀσπίδας ἔθηκε;“ μήποτ', ὦ τέκνον, κλέος
τοιόνδε σοι γένοιθ' ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν.
ἢν δ' αὖ κρατηθῇς καὶ τὰ τοῦδ' ὑπερδράμῃ,
πῶς Ἄργος ἥξεις μυρίους λιπὼν νεκρούς;
ἐρεῖ δὲ δή τις· „ὦ κακὰ μνηστεύματα
Ἄδραστε προσθείς, διὰ μιᾶς νύμφης γάμον
ἀπωλόμεσθα“. δύο κακὼ σπεύδεις, τέκνον,

sacros ritus significandos usitatum esse, non item activam formam κατάρχειν recte docuit Valckenarius ad h. l., appellans etiam Kusterum ad Aristoph. Av. 960 et quos citavit Hemsterhusius ad Aristoph. Plut. p. 419. De re vide Heathium Not. in Phoen. p. 25 sq. Delet autem hunc versum Herwerdenus quia disiungat coniungenda.

V. 574. καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς] Quod non intellexerunt accusativum recte h. l. suspendi a verbo γράφειν, inde a Valckenario fere ediderunt κεἰς (κἀς) σκῦλα γράψεις κτἑ. Librorum ac scholiastarum scripturam iure tutati sunt recentiore tempore G. H. Schaeferus et G. Hermannus, quorum Schaeferus γράφειν σκῦλα ita dictum esse voluit, ut in Euripidis Iphig. Aul. v. 35 sq. diceretur δέλτον τε γράφεις τήνδ', ἣν πρὸ χερῶν ἔτι βαστάζεις κτἑ., pro quo ibid. v. 98 sq. legeretur κἀν δέλτου πτυχαῖς Γράψας κτἑ., Hermannus autem, ut in Troad. v. 1188 Τί καί ποτε Γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ· τὸν παῖδα τόνδ' ἔκτειναν Ἀργεῖοί ποτε Δείσαντες; Immo Schaefero assentiendum est, cum praesertim Tro. 1189 γράψειεν ἂν σῷ .. ἐν τάφῳ restituerit Dobraeus. Quod in spoliis inscriptio ponitur, ea ipsa γράφεσθαι (scribi) dicuntur. — ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς, nempe reversus in terram Argolicam ad undas Inachi fluvii. Iocasta ita loquitur, quasi Polynices non Thebas habitare, sed diruere velit.

V. 576 sq. κλέος .. ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν] Cfr. Soph. Ai. 495 βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, Herod. IX 78 ἔπαινον ἕξεις ὑπὸ πάντων Σπαρτιητέων et Krueg. I 52, 3, 3. Valckenarius, quia in veteribus libris γένοιτ' ἂν est, coniecit γένοιτ' ἂν Ἕλληνας λαβεῖν, quam in rem attulit Timocreontis carmen apud Plut. in Themist. p. 122 E Μοῦσα, τοῦδε μέλεος Κλέος ἀν' Ἕλλανας τίθει, Dobraeus vult ἀφ' Ἑλλήνων, quod commendat Geelius, quia requiratur sensus: 'utinam ne unquam talem victoriae gloriam de Graecis reportes'.

V. 578. ὑπερδράμῃ] παρέλθῃ, νικήσῃ. μετενήνοχε δὲ ἀπὸ τῶν δρομέων· οἷον ὑπέρτερα γένηται scholiasta, cuius auctoritate confirmatur quod Canterus pro librorum scriptura ὑπεκδράμῃ coniecit ὑπερδράμῃ.

V. 580. ἐρεῖ δὲ δή τις] Hoc est fere idem, quasi Latine dicas: 'Dicet autem quispiam'. Nam quod pronomen τὶς particulae δή adhaerescit, paene ipsa earum vocularum significatio consociata est. Vide quae dixi ad Devarium Vol. II p. 382 sqq.

V. 580 sq. ὦ κακὰ μνηστεύματα Ἄδραστε προσθείς] Vide Euripidis Medeam v. 1356 sq. ὁ σοὶ προσθεὶς γάμους Κρέων.

V. 582. δύο κακὼ σπεύδεις] De accusativo a verbo σπεύδεις suspenso vide Krueg. I 46, 6, 3.

κείνων στέρεσθαι τῶνδέ τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν.
μέθετον τὸ λίαν, μέθετον· ἀμαθία δυοῖν,
εἰς ταὔθ' ὅταν μόλητον, ἔχθιστον κακόν.
ΧΟ. ὦ θεοί, γένοισθε τῶνδ' ἀποτρόποι κακῶν
καί ξύμβασίν τιν' Οἰδίπου τέκνοις δότε.
ΕΤ. μῆτερ, οὐ λόγων ἔθ' ἀγών, ἀλλ' ἀνήλωται χρόνος
οὑν μέσῳ μάτην, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία·
οὐ γὰρ ἂν ξυμβαῖμεν ἄλλως ἢ 'πὶ τοῖς εἰρημένοις,
ὥστ' ἐμὲ σκήπτρων κρατοῦντα τῆσδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός·
τῶν μακρῶν δ' ἀπαλλαγεῖσα νουθετημάτων μ' ἔα.
καὶ σὺ τῶνδ' ἔξω κομίζου τειχέων ἢ κατθανεῖ.
ΠΟ. πρὸς τίνος; τίς ὧδ' ἄτρωτος, ὅστις εἰς ἡμᾶς ξίφος

V. 583. *κείνων στέρεσθαι τῶνδέ τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν*] 'Ut et illis rebus (nempe Argivorum auxilio) privere, et priusquam haec nanciscare (nempe Thebanorum regnum) occidas'.

V. 584. *μέθετον τὸ λίαν· ἀντὶ τοῦ τὸ θυμικόν, καὶ ἐν Ὀρέστῃ (v. 694)· 'Τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς'.* SCHOL.

Ibid. *ἀμαθία* recepi ex libris c L et lemmate scholii in a. Ceteri habent *ἀμαθίαι.*

V. 585. *ἔχθιστον*] Sic libri paene omnes. *αἴσχιστον* cod. E. *ἔχθιστον* verum existimo, quod de rebus *αἰσχρόν* dici usitatius est quam *ἐχθρόν*, ut *ἔχθιστον* hoc loco maiorem vim habeat. Attulit iam Valckenarius Eurip. fragm. 232 *ἔτι γὰρ θάλλει πενία κακὸν ἔχθιστον, φεύγει δ' ὄλβος.*

V. 588. *Μῆτερ, οὐ λόγων· Τροχαϊκοὶ στίχοι τετράμετροι ν', ὧν τελευταῖος· 'ἔθετό σοι θείᾳ προνοίᾳ νεικέων ἐπώνυμον'. Ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς* (signum finiti actus), *ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. ἐχρήσατο δὲ ἐνταῦθα τῷ τροχαϊκῷ μέτρῳ διὰ τὸ μετὰ ὀργῆς καὶ ὁρμῆς τινος καὶ σπουδῆς εἰσιέναι τὸν Ἐτεοκλέα.* TRICLINIUS.

Ibid. οὐ λόγων ἔθ' ἀγών] De genetivo cfr. Krueg. I 47, 7, 5, de articulo quae idem 50, 6, 5 dicit de dictione *ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν*. Libri habent *ἀνάλωται*: Atticos dixisse *ἀνήλωται* docui in Cur. epigr. p. 33 sqq.

V. 589. *περαίνει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία*] Scholiasta et reliqui interpretes hoc fere ad Iocastae curam ac benevolentiam referunt, qua fratres inter se in gratiam reducere studuit. Non satis recte. Eteoclis oratio enim multo ferocior est et magis universa. Dicit hoc: 'Mater, non verborum amplius certamen, sed tempus in medio positum frustra consumptum est, nihil vero proficit promptus ac paratus ad componendam litem animus'.

V. 593. *καὶ σὺ τῶνδ' ἔξω κομίζου τειχέων, ἢ κατθανεῖ*] Incertum est, Acci Phoen. fragm. VII *egredere, exi, ecfer te, elimina urbe* utrum ad hunc locum an ad v. 636 pertineat. Ceterum male scholiasta *κομίζου* ita interpretatus est, quasi de equo, quo vehi iubeatur Polynices, cogitandum esset. Nam *κομίζου*, et quae sunt eiusmodi, ita dicitur quasi nostrum: Hebe dich weg, trage dich von hinnen.

V. 594 sq. *τίς ὧδ' ἄτρωτος, ὅστις εἰς ἡμᾶς ξίφος κτέ.*] Pro-

φόνιον ἐμβαλὼν τὸν αὐτὸν οὐκ ἀποίσεται μόρον;

ΕΤ. ἐγγύς, οὐ πρόσω βεβηκώς· εἰς χέρας λεύσσεις ἐμάς;

ΠΟ. εἰσορῶ· δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν.

ΕΤ. κᾆτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην;

ΠΟ. ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων ἢ θρασὺς στρατηλάτης.

ΕΤ. κομπὸς εἶ σπονδαῖς πεποιθώς, αἵ σε σῴζουσιν θανεῖν.

ΠΟ. καὶ σὲ δεύτερόν γ' ἀπαιτῶ σκῆπτρα καὶ μέρη χθονός.

ΕΤ. οὐκ ἀπαιτούμεσθ'· ἐγὼ γὰρ τὸν ἐμὸν οἰκήσω δόμον.

pter sententiae similitudinem comparaverunt interpretes Homeri Iliad. IV 510 sq. Ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρώς, οὐδὲ σίδηρος, Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν, tum Euripidis Helen. v. 810 οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας; et Vergili Aen. XII 50 *Et nos tela, pater, ferrumque haud debile dextra Spargimus et nostro sequitur de vulnere sanguis.*

V. 596. βεβηκώς restituit Musgravius. Libri βέβηκας. — Similem Theocriteae orationis colorem ex idyllio XXII (XX) v. 68 sq. iam Valckenarius notavit. Ibi enim Polluci dicenti: *Τίς γάρ, ὅτῳ χεῖρας καὶ ἐμοὺς συνερείσω ἱμάντας;* reddit Amycus: *ἐγγὺς ὁρᾷς· οὐ γύννις ἐὼν κεκλήσεθ' ὁ πύκτης.*

Ibid. εἰς χέρας λεύσσεις ἐμάς;] Cfr. Soph. Phil. 1254 χεῖρα δεξιὰν ὁρᾷς κώπης ἐπιψαύουσαν;

V. 597. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος κτἑ.] Valckenarius comparavit Aristophanis Plutum v. 203 *Λέγουσι πάντες, ὡς Δειλότατόν ἐσθ' ὁ πλοῦτος*, ad quem locum scholiasta hunc ipsum Euripidis locum affert. Cfr. etiam Eurip. fragm. 237 πλουτεῖς· ὁ πλοῦτος δ' ἀμαθία δειλόν θ' ἅμα.

V. 598. πρὸς τὸν οὐδέν] scil. ὄντα. Vide Krueg. II 67, 1, 7.

V. 599. ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων κτἑ.] Crebro, ut narrat Suetonius in Octavio cap. 25, iactabat Augustus hunc Euripidis versum cum aliis eiusmodi dictis: σπεῦδε βραδέως, et: *Sat celeriter fieri quidquid fiat satis bene.*

V. 600. κομπὸς εἶ] 'In cod. Aug. et Etym. M. p. 527, 47 contra mentem grammatici κόμπος scriptum. V. Arcadium p. 67, 3 et Lobeckii Paralip. p. 345'. G. HERMANNUS. Cfr. schol. κόμπος γὰρ λόγος, κομπὸς δὲ ὁ κομπαστής. Herwerdenus κόμπασαι conicit.

Ibid. σῴζουσιν θανεῖν] Vide Krueg. II 55, 3, 18.

V. 601. καὶ σὲ δεύτερόν γ' ἀπαιτῶ] Cfr. supra v. 484 sqq.

V. 602. οὐκ ἀπαιτούμεσθα] I. e. 'non attinet ad me ἀπαιτεῖν' sive 'falsum verbum usurpas, quia qui ἀπαιτεῖ μέ τι reposcit quod non est meum, tu vero poscis quod meum est'. — De formula τὸν ἐμὸν οἰκήσω δόμον

ΠΟ. τοῦ μέρους ἔχων τὸ πλεῖον; *ΕΤ.* φήμ᾽· ἀπαλλάσσου δὲ γῆς.
ΠΟ. ὦ θεῶν βωμοὶ πατρῴων, *ΕΤ.* οὓς σὺ πορθήσων πάρει.
ΠΟ. κλύετέ μου, *ΕΤ.* τίς δ᾽ ἂν κλύοι σου πατρίδ᾽ ἐπεστρατευμένου;
ΠΟ. καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώμαθ᾽, *ΕΤ.* οἵ στυγοῦσί σε.
ΠΟ. ἐξελαυνόμεσθα πατρίδος *ΕΤ.* καὶ γὰρ ἦλθες ἐξελῶν.
ΠΟ. ἀδικίᾳ γ᾽, ὦ θεοί. *ΕΤ.* Μυκήναις, μὴ ᾽νθάδ᾽ ἀνακάλει θεούς.
ΠΟ. ἀνόσιος πέφυκας, *ΕΤ.* ἀλλ᾽ οὐ πατρίδος ὡς σὺ πολέμιος.
ΠΟ. ὅς μ᾽ ἄμοιρον ἐξελαύνεις. *ΕΤ.* καὶ κατακτενῶ γε πρός.

vide quae allata sunt supra ad v. 486.

V. 603. *τοῦ μέρους τὸ πλεῖον*, ‘id quod plus est quam tua pars’ i. e. pro parte tua totum.

V. 604. *πατρῴων*] Sic primus Kingius edidit e libris recentibus. Veteres dant *πατρῷοι*.

V. 605. Kingius *τίς ἂν κλύοι*. De constructione verborum *πατρίδ᾽ ἐπεστρατευμένου* vide quae diximus supra ad v. 285.

V. 606. *καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώμαθ᾽*] Iure Valckenarius ait hoc loco, cum praeter Castorem et Pollucem Zethus et Amphion, arcis Thebanae conditores, dicti fuerint *θεοὶ λευκόπωλοι*, dubitari non posse, quin hi intellegendi sint, quod dicit confirmari Herc. v. 29 sq. *Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονός, Ἀμφίον᾽ ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.* Cfr. Hesychium: *Διόσκουροι, οἱ Ἑλένης ἀδελφοί, καὶ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, λευκόπωλοι καλούμενοι.* Sic enim recte cum Salmasio G. Hermannus restituit Hesychii locum, coll. Etym. M. p. 277, 7, Schol. ad Odyss. XIX 518, A. Boeckh. Expl. Pind. p. 273. Videatur, *quem idem excitat*, Io. Malalas p. 234, 17 *ἔκτισε δὲ* (Antiochiae) *καὶ ἱερὸν τῷ Διονύσῳ πρὸς τῷ ὄρει ὁ αὐτὸς Τιβέριος βασιλεύς, στήσας δύο στήλας μεγάλας τῶν ἐξ Ἀντιόπης γεννηθέντων Διοσκούρων, Ἀμφίονός τε καὶ Ζήθου.* Vide etiam schol. ad hunc ipsum locum: *Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, ἢ Ζήθου καὶ Ἀμφίονος, ὅπερ ἄμεινον.*

Ibid. *στυγοῦσί σε*, ut qui velis muros Amphionis diruere.

V. 607. Blomfieldius *πατρίδος ἐξελαυνόμεσθα*.

V. 608. *ἀδικίᾳ γ᾽, ὦ θεοί* recentes libri exhibent, veteres *ἀδικίᾳ γε σῇ, ὦ θεοὶ* ex glossemate.

Ibid. *Μυκήναις, μὴ ᾽νθάδ᾽ ἀνακάλει θεοὺς*] Simillimos huic locos composuit Valckenarius hos Euripidis ex Iphig. Taur. v. 780 *Π. Ὦ θεοί. ΙΦ. Τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς;* et Sophoclis e Philocteta v. 736, ubi Philoctetae ingemiscenti *ὦ θεοί* reddit Neoptolemus: *Τί τοὺς θεοὺς ὧδ᾽ ἀναστένων καλεῖς;* Vide infra v. 613.

V. 609. *ἀνόσιος· ἄδικος, ὡς οὐκ ἐμμείνας τοῖς ὅρκοις, οὓς ὤμοσας.* SCHOL.

V. 610. *καὶ κατακτενῶ γε*

ΠΟ. ὦ πάτερ, κλύεις ἃ πάσχω; ΕΤ. καὶ γὰρ οἷα δρᾷς κλύει.
ΠΟ. καὶ σύ, μῆτερ; ΕΤ. οὐ θέμις σοι μητρὸς ὀνομάζειν κάρα.
ΠΟ. ὦ πόλις. ΕΤ. μολὼν ἐς Ἄργος ἀνακάλει Λέρνης ὕδωρ.
ΠΟ. εἶμι, μὴ πόνει· σὲ δ' αἰνῶ, μῆτερ. ΕΤ. ἔξιθι χθονός.
ΠΟ. ἔξιμεν· πατέρα δέ μοι δὸς εἰσιδεῖν. ΕΤ. οὐκ ἂν τύχοις.
ΠΟ. ἀλλὰ παρθένους ἀδελφάς. ΕΤ. οὐδὲ τάσδ' ὄψει ποτέ.
ΠΟ. ὦ κασίγνηται. ΕΤ. τί ταύτας ἀνακαλεῖς ἔχθιστος ὤν;
ΠΟ. μῆτερ, ἀλλά μοι σὺ χαῖρε. ΙΟ. χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον.

πρός] De particulis καὶ — γὲ, quae adauctivam vim habent, vide quae disputavi ad Devarium Vol. II p. 315 sqq.

V. 611. Cfr. Aesch. Cho. 313 δράσαντι παθεῖν, τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ, Soph. fragm. 18 εἰ δείν' ἔδρασας, δεινὰ καὶ παθεῖν σε δεῖ, Eur. fragm. 1075 ἀνέχου πάσχων, δρῶν γὰρ ἔχαιρες.

V. 612. οὐ θέμις σοι Grotius scripsit. Libri habent οὐ θεμιτόν σοι. Klotzius voluit οὐ θεμιτά σοι addens etiam οὐ θεμιστὸν poni potuisse.

Ibid. μητρὸς ὀνομάζειν κάρα] De hac circumscriptione aut potius amplificatione, qua dignitas alicuius personae augetur, cfr. Matth. § 430 p. 798 ed. II.

V. 613. Λέρνης ὕδωρ cum contemptu dicit.

V. 614. εἶμι, μὴ πόνει] Scholiasta: μὴ κάμνε, μὴ θορυβοῦ τούτου χάριν· ἄπειμι γάρ. Dicitur hoc aliquando fortius quam usitata formula ἀμέλει, quamquam, si veram vim et significationem spectamus, eadem utriusque vocis ratio est. — σὲ δ' αἰνῶ· σὲ δέ, ὦ μῆτερ, ἀποδέχομαι, ὅτι ἐσπούδασας εἰς φιλίαν ἡμᾶς ἀγαγεῖν. SCHOL.

V. 615. ἔξιμεν] Sic de Musgravi coniectura recentiores omnes. Libri ἔξειμι contra metrum.

V. 616. ἀλλὰ παρθένους ἀδελφάς] Quod G. Hermannus ait fortasse Euripidem scripsisse: ἀλλὰ παρθένους γ' ἀδελφάς, non assentior viro summo. Nam paulo fortius est simplex ἀλλὰ, de quo vide quae explicavi ad Devarium Vol. II p. 14 sqq., quo loco tetigi etiam huius fab. v. 618, ubi ἀλλὰ σύ interposito enclitico pronomine μοὶ similiter dicitur, ut in Aristophanis Acharn. v. 1033 sq. Σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα Εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.

V. 617. Recte, ut videtur, hunc versum post v. 612 transponit Schoenius.

V. 618. ἀλλὰ σύ] 'Tu certe'. Cfr. Krueg. I 69, 4, 5.

Ibid. χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον] Quod Polynices dixerat: μῆτερ, ἀλλά μοι σὺ χαῖρε, Iocasta, acerbo tristitiae sensu per ironiam ludens in verbo, ex eadem voce χαῖρε deducto respon-

ΠΟ. οὐκέτ᾽ εἰμὶ παῖς σός. ΙΟ. εἰς πόλλ᾽ ἀθλία πέφυκ᾽ ἐγώ.
ΠΟ. ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει. ΕΤ. καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι.
ΠΟ. ποῦ ποτε στήσει πρὸ πύργων; ΕΤ. ὡς τί μ᾽ ἱστορεῖς τόδε;
ΠΟ. ἀντιτάξομαι κτενῶν σε. ΕΤ. κἀμὲ τοῦδ᾽ ἔρως ἔχει.
ΙΟ. ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ· τί δράσετ᾽, ὦ τέκν᾽; ΠΟ. αὐτὸ σημανεῖ.
ΙΟ. πατρὸς οὐ φεύξεσθ᾽ Ἐρινῦς; ΕΤ. ἐρρέτω πρόπας δόμος.
ΠΟ. ὡς τάχ᾽ οὐκέθ᾽ αἱματηρὸν τοὐμὸν ἀργήσει ξίφος.

det: *χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον.* Sensit hoc recte iam scholiasta: *Ἐπεί*, inquit, *εἶπεν αὐτῇ χαῖρε, χαρᾶς, φησίν, ἄξια πάσχω, τέκνον. ὁ δὲ λόγος ἐν εἰρωνείᾳ μετὰ ἤθους.* Cfr. Sophoclis Electr. v. 1457 *χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε.* Aesch. Ag. 538 *ΧΟ. κῆρυξ Ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατοῦ. ΚΗ. χαίρω γε. τεθνάναι δ᾽ οὐκέτ᾽ ἀντερῶ θεοῖς*, Eur. Hec. 426 *ΠΟΛΥΞ. χαῖρ᾽, ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασάνδρα τέ μοι. ΕΚΑΒ. χαίρουσιν ἄλλοι, μητρί δ᾽ οὐκ ἔστιν τόδε*, Bacch. 1379 *χαῖρ᾽ ὦ μελέα θύγατερ· χαλεπῶς δ᾽ εἰς τόδ᾽* (scil. *εἰς τὸ χαίρειν*) *ἂν ἥκοις.* Aristaeneti I Ep. XXII p. 54 *χαίροις, εἶπε, φιλτάτη· ἣ δέ· καὶ πόθεν ἂν ἐμοὶ γένοιτο χαίρειν;* Basilii Ep. XLIV princ. *χαίρειν οὐ λέγομεν, ὅτι οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν.* Imitatus hunc ipsum Euripidis locum videtur Eustathius de Ism. et Ism. amor. VII p. 270 *'Ὑσμινία, χαίροις', ἐγὼ δέ· 'ἀλλ᾽ οὐ χαρτὰ πάσχω'.* Particula autem *γοῦν* partim effert vocem *χαρτά*, quia *γὲ* ad eam vocem potissimum se adiungit, partim coniungit haec atque deducit e superiore Polynicis oratione per vim *οὖν* particulae. Vide quae diximus ad Devarium Vol. II *p. 351* sqq.

V. 619. *εἰς πόλλ᾽ ἀθλία πέφυκ᾽ ἐγώ*] Cfr. Orest. 540 *Ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ᾽ ἀνήρ, Πλὴν εἰς θυγατέρας.* Infra v. 1643 *Ἀλλ᾽ εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς, πάτερ* et fragm. 46 *ὥστ᾽ οὔτις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ᾽ εὐδαιμονεῖ.*

V. 621. *ὡς τί μ᾽ ἱστορεῖς τόδε;*] De *ὡς τί*, quod dicitur eodem modo, quo *ἵνα τί*; conf. Vigerum p. 559 ed. Herm. coll. p. 849 ed. III. Krueg. I 51, 17, 8. Neque enim quidquam causae est, cur auctore Valckenario scribamus: *εἰς τί μ᾽ ἱστορεῖς τόδε;*

V. 623. *αὐτὸ σημανεῖ*] 'Id ipsum, quod fiet, indicabit'. Aliquoties, quo res magis appareat, adiectum legitur *τὸ ἔργον.* Cfr. Androm. 265 *τὸ δ᾽ ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα* cum annot. Pflugkiana, tum Bacch. v. 976 *τἄλλα δ᾽ αὐτό σημανεῖ.*

V. 624. Cfr. Aesch. Sept. 689 *ΕΤ. ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ᾽ ἐπισπέρχει θεός, ἴτω κατ᾽ οὖρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.*

V. 625. *ὡς τάχ᾽ οὐκέθ᾽ . . ἀργήσει*] Suppleri potest *ἴσθι* ad significationem particulae *ὡς* aliquo modo explicandam quae causalis est et explicari debet ex vultu dicentis. Cfr. v. 720,

τὴν δὲ θρέψασαν με γαῖαν καὶ θεοὺς μαρτύρομαι,
ὡς ἄτιμος οἰκτρὰ πάσχων ἐξελαύνομαι χθονός,
δοῦλος ὥς, ἀλλ' οὐχὶ ταὐτοῦ πατρὸς Οἰδίπου γεγώς·
κἄν τί σοι, πόλις, γένηται, μὴ 'μέ, τόνδε δ' αἰτιῶ.
οὐχ ἑκὼν γὰρ ἦλθον, ἄκων δ' ἐξελαύνομαι χθονός.
καὶ σὺ Φοῖβ' ἄναξ 'Αγυιεῦ καὶ μέλαθρα χαίρετε,
ἥλικές θ' οὑμοὶ θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα.
οὐ γὰρ οἶδ' εἴ μοι προσειπεῖν αὖθις ἔσθ' ὑμᾶς ποτε·
ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσ', αἷς πέποιθα σὺν θεοῖς
τόνδ' ἀποκτείνας κρατήσειν τῆσδε Θηβαίας χθονός.

1664 et Med. 609 ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα, ubi vide Elmsleium. — αἱματηρὸν per prolepsin dicitur.

V. 626. γαῖαν γρ. πάτραν exhibent libri Aa, ceteri γαῖαν. Inutiles esse solent variae lectiones libri Marciani.

V. 627. De formula ἄτιμον ἐξελαύνειν (ἐλαύνειν, ἐκβάλλειν, βάλλειν) cfr. v. 1761, Bacch. 1313, Med. 1357. Soph. O. T. 670, Phil. 1028.

V. 628. Pro γεγὼς dant μολὼν libri A b c.

V. 630 delet recte Valckenarius. Nam verba ἄκων ἐξελαύνομαι χθονός et ipsa absurda sunt — sensus requirit ἄκων πατρίδ' ἐπιστρατεύομαι — et molesta repetitione e v. 627 offendunt. Eis qui sola verba ἐξελαύνομαι χθονός damnant, obloqui debemus, totum versum hoc loco satis ieiunum videri.

V. 631. Φοῖβ' ἄναξ 'Αγυιεῦ] De Apolline Agyieo, cuius imago forma columnae acuminatae ante fores in via stabat, unde etiam nomen accepit, conferas veteres auctores apud Harpocrationem s. v. 'Αγυιᾶς, Hesych. s. v., Suidam s. v., schol. ad h. l., tum de Latinis Horati Carm. IV, 6, 28 cum interpp. et Macrobium Saturn. I 9, qui Nigidio auctore haec refert: *Apud Graecos Apollo colitur, qui Θυραῖος vocatur, eiusque aras ante fores suas celebrant, ipsum exitus et introitus demonstrantes potentem. Idem Apollo apud illos et Αἰγυιεύς nuncupatur, quasi viis praepositus urbanis: illi enim vias, quae intra pomoeria sunt, ἀγυιάς appellant.* — καὶ μέλαθρα χαίρετε. Rettulit huc Valckenarius ex Acci Phoenissis fragm. VIII *delubra caelitum, arae, sanctitudines.*

V. 632. δεξίμηλ' ἀγάλματα] Cfr. Androm. v. 129 λεῖπε δεξίμηλον δόμον τᾶς ποντίας θεοῦ. et ibid. v. 1138 βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν, ad quem postremum locum respexit Hesychius: Δεξιμήλοις ἐπηκόοις καὶ ἱλαροῖς, ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι τὰ θυόμενα μῆλα, καὶ 'δεξίμηλοι ἐσχάραι'.

V. 633. ἔστι] De praesenti tempore vide Krueg. II 53, 1, 1.

ΕΤ. ἔξιθ' ἐκ χώρας· ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκη πατὴρ
ἔθετό σοι θείᾳ προνοίᾳ νεικέων ἐπώνυμον.

(στρ. α'.)

ΧΟ. Κάδμος ἔμολε τάνδε γᾶν
Τύριος, ᾧ τετρασκελὴς
μόσχος ἀδάματον πέσημα

V. 636 sq. *ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκη πατὴρ κτέ.*] De universo hoc loco utendorum nominum ad mores personarum describendos intellegenter, ut solet, disputavit Aristoteles Rhet. II 23, 29; permulta collegit et ad h. l. Valckenarius et ad Herodoti lib. VI cap. 50 (vol. IV p. 21 ed. Lips.). Quod autem hanc ipsam nominis Polynicis abusionem Euripideam Quintiliano potissimum auctore, qui in Inst. orat. V 10, 31 *Illud*, inquit, *apud Euripidem frigidum sane*, *quod nomen Polynicis ut argumentum morum frater incessit*, insectati multi interpretes sunt, recte annotaverunt iam alii et Aeschylum in Sept. adv. Theb. cum v. 578, tum v. 829 sq. et Sophoclem in Antig. v. 111 similiter eo nomine abusos esse, ut qui Euripidem accuset, hos quoque accusare debeat; cf. infra v. 1494 *Ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ' ἐπώνυμος κτέ.* — De genetivo ab adiectivo *ἐπώνυμος* suspenso conferas Krueg. I 47, 26, 3.

V. 636. *ἔξιθ' ἐκ χώρας* recentiores libri exhibent. Veteres *ἔξιθι χώρας*, unde Nauckius *ἐξίοι χώρας* et in v. proximo *ἔθετό οἱ*.

V. 637. *θείᾳ προνοίᾳ*] Quod plus vidit, quam humana prudentia videre potuisse videretur, quasi divina providentia hoc fecisse dicitur; hinc *θειάζειν* et similia ducta sunt. Cfr. Aesch. Ag. 681 *τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὧδ' ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως; μή τις ὅντιν' οὐχ ὁρῶμεν προνοίαισι τοῦ πεπρωμένου γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων;* — Post haec Eteocles intrat domum, unde redit v. 690.

V. 638 sqq. De re, quae hic tangitur a poeta, consulenda sunt quae Apollodorus tradidit Biblioth. lib. III cap. 4 § 1 et quae ad eum locum attulit Heynius. Praeclare etiam Ovidius in Metam. lib. III ab initio hanc fabulam persecutus est.

V. 640. *ἀδάματον πέσημα*] *ἀδάματον* restituerunt Bothius et Hermannus auctore Elmsl. ad Soph. O. R. v. 196, Reisig. ad O. C. p. 385. Libri et scholiastae *ἀδάμαστον*. Bergkius conicit *τετρασκελὲς — ἀδάματος*. Interpretum alii *ἀδάματον πέσημα* dici putaverunt propterea, quod ipsa bos fuisset iugi expers, in quam rem conferri potest Ovidius l. l. v. 11 *Nullum passa iugum curvique immunis aratri* et v. 15 sq. *Videt ire iuvencam Nullum servitii signum cervice gerentem*, alii autem vim verbi magis prementes *ἀδάματον πέσημα* id esse voluerunt, quod voluntate sua faceret iuvenca, ut *ἀδάματον* fere idem esset, quod *αὐτόματον* aut, ut scholiasta interpretatur, *τὸ μὴ ὑπό τινος ἠναγκασμένον πτῶμα, ἀλλὰ αὐτορριφές*, in quorum sententiam ego quoque concedo. Nam ea omnino oraculi vis ac voluntas fuisse videtur, quemadmodum etiam Apollodorus l. l. rem descripsit *χρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοῒ καὶ πόλιν κτίζειν, ἔνθα ἂν αὐτὴ πέσῃ καμοῦσα*, idque sibi vult quae saepe memoratur a Graecis auctoribus hac in causa *βοὸς ὄκλασις*, de qua vide Valckenarium ad h. l.

δίκε τελεσφόρον διδοῦσα
χρησμόν, οὗ κατοικίσαι
πεδία νιν τὸ θέσφατον
πυροφόρ' Ἀόνων ἔχρη,
καλλιπόταμος ὕδατος ἵνα τε
νοτὶς ἐπέρχεται ῥυτᾶς
Δίρκας χλοηφόρους
βαθυσπόρους γύας,
Βρόμιον ἔνθα τέκετο μάτηρ

V. 641. *δίκε*] *ἀδάματον πέσημα δικεῖν* dicitur, quod extrema haec vox denique nihil aliud est nisi *πεσεῖν*. — De formula *τελεσφόρον διδόναι* cfr. Soph. El. 646 *δὸς τελεσφόρα*.

V. 642. *κατοικίσαι* recepit Kingius ex schol. *ἐν ἐνίοις τῶν ὑπομνημάτων ἀντὶ τοῦ 'οὗ κατῴκισε' κατοικίσαι*. Libri *κατῴκισεν*.

V. 643. *νιν* pro *μὲν* scripsit Musgravius.

V. 643 sq. *πεδία πυροφόρα Ἀόνων*] In Aonia arva venisse Cadmus significatur compluribus locis, veluti Ovid. Fast. I 490 *Cadmus in Aonio constitit exul humo*, Stat. Theb. III 180. 645, Nonn. Dionys. IV v. 337 *Ἀονίης σχεδὸν ἦλθε πέδον Βοιωτὸν ὁδεύων*. Apollon. Rh. III 1184. Ipsa oraculi verba, ut posteriore tempore ferebantur, vide apud schol. ad h. l. et ad Aristophanis Ran. v. 1246, tum in Tzetzae Chil. VI § 28. Ceterum libri habent *πυροφόρα δόμων ἔχρησε*: *Ἀόνων* de pervenusta et certissima coniectura Valckenari scripsi; *ἔχρη* correxit Hermannus, qui iustam aequabilitatem antistrophicam restituit transpositione verborum: *πυροφόρα νιν Ἀόνων | πεδί' ἔχρη τὸ θέσφατον*, melius etiam Heimsoethius *πεδί' ἔχρη τὸ θέσφατον πυροφόρα νιν Ἀόνων*.

V. 645. *καλλιπόταμος ὕδατος νοτίς ῥυτᾶς Δίρκας*] Verba *ὕδ. νοτίς* quasi unam efficiunt notionem, unde alter gen. *ῥυτᾶς Δίρκας* aptus est. Cfr. Bacch. 705 *ἔπαισεν εἰς πέτραν, ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς*.

Ibid. *ἵνα τε*] Constructio verborum haec est: *ἵνα τε καλλιπόταμος ὕδατος νοτὶς κτἑ*. Valckenarius scribi iubet *ἵνα γε* particula *γὲ* inutili. Quod vero cum Matth. § 626 extr. p. 1280 ed. II et G. Hermanno ad Soph. O. R. 688 putant, *ἵνα τε* ex antiquo sermone ut *ὅς τε, οἷός τε* mansisse, id uno loco item dubio Iph. A. 1495 parum defenditur. Euripides *ἔνθα* scripsisse videtur.

V. 646. *ῥυτᾶς* pro *γυίας* posuit G. Hermannus cl. Aesch. Ag. 1408 *ῥυτᾶς ἐξ ἁλός*, Eum. 452 *ῥυτοῖς πόροις*, Soph. Ai. 882 *ῥυτῶν Βοσπορίων ποταμῶν*, O. C. 1598 *ῥυτῶν ὑδάτων*, Eur. Hipp. 123 *ῥυτὰν παγάν*, 653 *ῥυτοῖς νασμοῖσιν*.

V. 648. *καὶ* ante *βαθυσπόρους* delevit Hermannus. — De *βαθυσπόρους* adnotat scholiasta: *ἃς Ὅμηρος ἐριβώλακας λέγει. ἔπαινος δέ ἐστι τῆς γῆς τὸ μὴ ξηρὰν αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ λιπαρὰν καὶ εἰς βάθος παρέχουσαν ῥιζοῦσθαι τὰ σπέρματα*.

V. 649. *ἔνθα τέκετο· Ἔνθα, φησίν, ἐν Θήβῃ τὸν Διόνυσον τῷ Διὶ ἡ Σεμέλη ἐτέκετο*. SCHOL. *μάτηρ*, quod per metra ferri non posse monuit Hermannus, ex *-μα* ortum esse videtur, si poeta scripsit *τέκε λόχευμα*. Cfr. Ion. v. 921 *ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο Λατὼ Δίοισί σε καρποῖς*.

-⏑- *Διὸς γάμοις,*
κισσὸς ὃν περιστεφὴς
ἕλικος εὐθὺς ἔτι βρέφος
χλοηφόροισιν ἔρνεσιν
κατασκίοισιν ὀλβίσας ἐνώτισεν,
Βάκχιον χόρευμα παρθένοισι Θηβαίαισι
καὶ γυναιξὶν εὐίοις.

(ἀντ. α΄.)

ἔνθα φόνιος ἦν δράκων

V. 650. Lacuna indicata *γάμοις* pro *γάμοισι* scripsit Hermannus. Fortasse excidit *παῖς κόρα* i. e. filia Cadmi virgo. Cfr. Bacch. 2 *Διόνυσος ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη Σεμέλη λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί.*

Ibid. *Διὸς γάμοις*] Pudenter Graeci concubitum *γάμους* dixere eumque morem imitati etiam Latini sunt, qui *nuptias* ipsi quoque eodem modo usurpabant. Vide Auct. ad Herennium lib. IV cap. 34 *Cuius mater cotidianis nuptiis delectabatur.*

V. 651. *κισσὸς ὃν περιστεφής*· *Ὄντινα Διόνυσον κισσὸς ἔξωθεν περιπλακεὶς ἔτι βρέφος ὄντα κατὰ τοῦ νώτου ἐκάλυψεν. Ἱστορεῖ γὰρ Μνασέας, ὅτι τῶν Καδμείων βασιλείων κεραυνωθέντων κισσὸς περὶ τοὺς κίονας φυεὶς ἐκάλυψεν αὐτόν, ὅπως μὴ αὐθήμερον καὶ ἐν μηδενὶ τὸ βρέφος διαφθαρῇ καλυφθέν. Διὸ καὶ περικιόνιος ὁ θεὸς ἐκλήθη παρὰ Θηβαίοις.* SCHOL. De hoc cognomine attulit Valckenarius praeterea Hymnorum Orphicorum XLVI, qui inscribitur: *Βάκχου Περικιονίου θυμίαμα*, cum ipsa autem Mnaseae Patarensis de Baccho narratione similem de Osiride narrationem comparavit, quae est apud Plutarchum de Is. et Osir. c. 15 p. 38.

V. 652. *ἕλικος* emendavit Hermannus. Libri *ἑλικτὸς*.

V. 654. *ἐνώτισεν*] Hanc vocem frustra suspectam habet Valckenarius. Hesychius, ut ipse fatetur, hinc sumpsit: *Ἐνώτισε· τὰ νῶτα περιεσκέπασεν.* Bene advocat Musgravius Herc. 362 *ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας Δεινῷ χάσματι θηρός.* Simili sententia idem verbum posuit Aeschylus Agam. 296 *πόντον ὥστε νωτίσαι.* De Sphingis ala *νώτισμα θηρός* dixit tragicus apud Plutarchum Stobaei XLII p. 403, 1. PORSONUS. Adde quem attulit Pflugkius ad Eur. Herc. l. l. Longum Past. I 9 p. 22 ed Bip. *λύκου μεγάλου δέρμα λαβὼν — περιέτεινε τῷ σώματι ποδῆρες κατανωτισάμενος.*

V. 655. *Βάκχιον χόρευμα*] Dubitaverunt veteres interpretes, utrum ad Bacchum hoc referrent an ad hederam, quos fugit hanc appositionem ad totam enuntiationem ita adiungi, quod ea res, quae isto modo effecta esset, *Βάκχιον χόρευμα* esse videretur, i. e. res talis, de qua saltantes ac gestientes laetentur Thebanae virgines ac mulieres Bacchae. De ipso vocabulo *χόρευμα* recte haec tradidit Musgravius: *χορεύειν* cum significet 'choreis celebrare', cuius rei exemplum dat Iphig. in Aul. v. 1057, sequitur *χόρευμα* 'argumentum choreae' significari posse. Libri *βακχεῖον*: emendavit Valckenarius.

V. 656. *γυναιξὶν εὐίοις*: *ταῖς περὶ τὸν Διόνυσον χορευούσαις καὶ τὸ 'εὐοῖ εὐάν' ἐπιφθεγγομέναις.* SCHOL. *εὐίοις* libri plerique et schol., *εὐίαις* cum tribus cod. Porsonus. Recte G. Hermannus comparavit Bacch. 238 *τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.*

V. 657 sq. *ἔνθα φόνιος ἦν δράκων Ἄρεος*] Iungenda esse

Ἄρεος, ὠμόφρων φύλαξ
νάματ' ἔνυδρα καὶ ῥέεθρα
χλοερὰ δεργμάτων κόραισι
πολυπλάνοις ἐπισκοπῶν·
ὃν ἐπὶ χέρνιβας μολὼν
Κάδμος ὄλεσε μαρμάρῳ,
κρᾶτα φόνιον ὀλεσίθηρος

verba δράκων Ἄρεος, non Ἄρεος φύλαξ, in qua opinione scholiastas versari videmus, recte docuit Valckenarius, coll. C. Barthi annot. ad Statii Theb. X 606 (612 ed. Web.), ubi quod dicitur *Martius anguis* explicat scholiasta: *filius Martis, quem occidit Cadmus,* tum Ovid. Metam. III 32 *Ubi conditus antro Martius anguis erat, cristis praesignis et auro: Igne micant oculi.* et Nonni Dion. IV v. 358 Ἄρεος αἰολόνωτος ὄφις μιτρώσατο πηγήν.

V. 659 sq. ῥέεθρα χλοερὰ] Ego scholiastis assentior, qui ῥέεθρα χλοερά non de aquae colore ipso interpretati sunt, sed de viriditate herbarum, quae irrigarentur undis istius fontis.

V. 660 sq. δεργμάτων κόραισι πολυπλάνοις] Quod Blomfieldio Gloss. in Pers. 98 δεργμάτων κόραις dictum visum erat pro δέργμασι κορῶν, id recte improbavit A. Matthiaeus, sed quod ipse ait, genetivum esse pro adiectivo, coll. G. Hermanno ad Vigerum p. 890 ed. tert. et ad Soph. Electr. v. 19, id quid sibi velit hoc loco, non satis assequor. Est enim horum verborum simplicissima interpretandi ratio haec, ut, cum δέργμα significet 'visum', i. e. 'oculos', δεργμάτων κόραισι sit 'oculorum suorum pupillis multum circumerrantibus', ut scholiasta recte interpretatus sit: ταῖς κόραις τῶν ὀφθαλμῶν. Pupillae enim maxime in eiusmodi circumiectione oculorum moveri videntur, non toti oculi. Nam quae comparavit A. Matthiaeus, στολὶς τρυφᾶς, μαστὸς γάλακτος, τραύματα αἵματος, ea alio quodam modo dicuntur.

V. 662 sq. ὃν ἐπὶ χέρνιβας μολὼν Κάδμος ὄλεσε μαρμάρῳ] ἐπὶ τὸ νίψασθαι τὰς χεῖρας· ἐβούλετο γὰρ τὴν βοῦν θῦσαι τοῖς θεοῖς, ὅτι σύμβολον αὐτὸ αὐτόθι γέγονε τοῦ κτίσαι τὴν πόλιν. Ὁ μὲν οὖν Ἑλλάνικος λίθῳ φησὶν ἀναιρεθῆναι τὸν δράκοντα, ὁ δὲ Φερεκύδης ξίφει. SCHOL. De permutatis in his auctorum nominibus cf. Heyn. ad Apollod. III 4, 1.

V. 663. ὄλεσε] Emendavit G. Hermannus. Libri ὤλεσε. Cfr. Krueg. II 28, 3, 4.

V. 664 sq. κρᾶτα φόνιον ὀλεσίθηρος ὠλένας δικὼν βολαῖς] Quod Valckenarius, auctore etiam scholiasta, pronuntiaverat ὃν et κρᾶτα φόνιον ita coniungenda videri, ut et totum et pars dicerentur, id recte reprobavit A. Matthiaeus docuitque hanc verborum esse constructionem: ὃν Κάδμος ὄλεσε, δικὼν κρᾶτα φόνιον ὠλένας βολαῖς, in cuius sententiam recentiores critici, quantum id ex interpunctione intellegi potest, concesserunt omnes. — Praeterea ὀλεσίθηρος, quod incerti haerent scholiastae, utrum pro nominativo habeant an pro genetivo, genetivum habeo eumque ad ὠλένας referendum existimo. Sic ὀλεσίθηρος poetice per prolepsin dicitur. Parum autem probatur quod Nauckius coniecit ὄλεσε θηρός. Pro δικών, quod δικεῖν nihil aliud quam 'abicere' vel 'proicere' vel 'inicere', numquam 'telo' vel 'ictu ferire' significet, scribi iubet Geelius θένων, Th. Kockius κιχών cl. Hom. K 370.

ὠλένας δικὼν βολαῖς,
δίας ἀμάτορος
φραδαῖσι Παλλάδος
γαπετεῖς δικὼν ὀδόντας
εἰς βαθυσπόρους γύας·
ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ
πάνοπλον ὄψιν ὑπὲρ ἄκρων
ὅρων χθονός· σιδαρόφρων
δέ νιν φόνος πάλιν ξυνῆψε γᾷ φίλᾳ.
αἵματος δ' ἔδευσε γαῖαν, ἅ νιν εὐείλοισι
δεῖξεν αἰθέρος πνοαῖς.

V. 666 sq. *δίας ἀμάτορος φραδαῖσι Παλλάδος*] Recte haec a superiore oratione separavit et ad inferiorem assumpsit Valckenarius. Neque enim Minerva tam occidendi draconis, quam serendorum dentium occisi draconis auctor fuerat. Vide Apollod. III 4, 1 *Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος κτείνει τὸν δράκοντα καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ σπείρει*, coll. schol. ad Hom. Iliad. II v. 449, tum Hygin. fab. CLXXV *Cadmus — dentes eius, Minerva monstrante, sparsit et aravit*, et copiosiorem Ovidii narrationem Metam. III 101 sqq. Ceterum recte videtur Rauchensteinius proposuisse *δίας τ' ἀμάτορος — ἔδικεν*, nisi quod *δίας δ' ἀμάτορος . . ἔδικεν* praeferendum videtur. Nam *ὄλεσε . . δικὼν ὀδόντας* parum bene dicitur et *δικὼν* scripsisse videtur librarius memoria eius *δικὼν* quod paulo ante legerat. De dativo *φραδαῖσι* cfr. Krueg. I 48, 15, 5. Praeterea cfr. Hesych. *φραδαῖσι· βουλαῖς*. Libri habent *Παλλάδος φραδαῖσι*: transposuit verba G. Hermannus.

V. 668. *γαπετεῖς δικὼν ὀδόντας*] I. e. 'ita iaciens dentes, ut in terram caderent'. Neque enim *γαπετεῖς* per merum pleonasmum dicitur.

V. 670. *ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ κτέ.*] Seneca Herc. fur. v. 260 sqq. *Ferax deorum terra — E cuius arvis eque fecundo sinu Stricto iuventus orta cum ferro stetit.* Scholiasta autem: *Ἐκ τῶν ὀδόντων ἐξεκύησεν ἡ γῆ ὁπλοφόρους ἄνδρας. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἐξ αὐτῶν ὑπολειφθέντες· Πέλωρ, Ἐχίων, Οὐδαῖος, Χθόνιος, Ὑπερήνωρ, κατὰ δὲ Τιμαγόραν καὶ Κρέων*, de quibus nominibus cfr. Apoll. III 4, 1 cum annot. Heyni.

V. 671 sq. *ὑπὲρ ἄκρων ὅρων χθόνος: ἀντὶ τοῦ ἐπάνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς*. SCHOL.

V. 672 sq. *σιδαρόφρων δέ νιν φόνος*] *Σιδαρόφρων* dicitur caedes maxime ob eam causam, quod ea occisio significatur, quam inter se ipsa fecit *seges clipeata virorum.* Cfr. Apollod. l. l. et de Iasonis quidem Spartis Senecam Med. 470 *Terrigena miles mutua caede occi dit.* Recte enim Valckenarius ann otavit esse hunc eundem lusum nomine tantummodo mutato.

V. 674 sqq. *αἵματος δ' ἔδευσε γαῖαν, ἅ νιν εὐείλοισι κτέ.*] Aliquem orationi suae colorem inde fortasse Ovidius assumpsit in Metam. III 125 *Sanguineam trepido plangebant pectore matrem.* et paulo ante v. 121 *Et exspirat modo quas acceperat auras.*

Ibid. *εὐείλοισι* coniecit Musgravius. Libri habent *εὐηλίοισι*. G. Hermannus maluit in v. strophico 655 *Θηβαΐαις* et hic *εὐαλίοις* scribere.

(στρ. β΄.)

καὶ σὲ τὸν προμάτορος
Ἰοῦς ποτ᾽ ἔκγονον
Ἔπαφον, ὦ Διὸς γένεθλον,
ἐκάλεσ᾽ ἐκάλεσα βαρβάρῳ βοᾷ,
ἰώ, βαρβάροις λιταῖς,
βᾶθι βᾶθι τάνδε γᾶν·
σοί νιν ἔκγονοι κτίσαν

(ἀντ. β΄.)

καὶ διώνυμοι θεαί,
Περσέφασσα καὶ φίλα
Δαμάτηρ θεά,
πάντων ἄνασσα, πάντων δὲ Γᾶ τροφός,

V. 676—689. ‘Haec pars carminis pro epodo habebatur. Sed tam manifesta sunt antistrophicorum indicia, ut non sit dubitationi locus relictus.’ Haec adnotat G. Hermannus, qui scribit *καὶ σέ, τὸν προμάτορος, γένεθλον Ἔπαφον ὦ Διός, Ἰοῦς ἔκγονον, ἐκάλεσ᾽ ἰὼ βαρβάρῳ βοᾷ, ἰὼ βαρβάροισί τ᾽ ἐν λιταῖς.* Heimsoethius nomen *Ἔπαφον* ex glossemate repetens conicit *καὶ σὲ δή, Διὸς γένεθλόν τε καὶ προμάτορος Ἰοῦς ἔκγονον κέκληκα βαρβάρῳ βοᾷ* et delet in v. 686 *πάντων δέ.* Malim *καὶ σέ, Δῖον ὦ γένεθλον, σὲ τὸν προμάτορος Ἰοῦς ἔκγονον,* de ceteris non liquet.

V. 676 sq. *καὶ σὲ τὸν προμάτορος Ἰοῦς ποτ᾽ ἔκγ. κτἑ.*] De appositione ibi posita, ubi poni poterat vocativus, cfr. Matth. § 312, 5 p. 616 ed. II.

V. 678. *Ἔπαφον*] De Epapho, Iovis filio et Ius, conf. Heyni tab. geneal. X ad Apollod. et quae supra annotavimus ad v. 247. Invocatur autem, quia ex eius posteris Cadmus Thebas condiderat, quod significatur versu 682.

V. 679. *ἐκάλεσα*] De hoc aoristo cfr. Krueg. II, 53, 6, 2.

V. 682. *σοί νιν ἔκγονοι κτίσαν*] Quamquam unus Cadmus proprie intellegendus erat, tamen poeta posteros dixit, more dicendi et Graecis et Latinis usitatissimo. Sic liberos dixerunt Latini unum filium aut unam filiam et quae sunt alia eiusmodi. Nihil igitur causae erat, quamobrem ab antiquo grammatico proponeretur: *σῷ νιν ἐκγόνῳ κτίσαν* in scholio: *γράφεται καὶ ‘σῷ νιν ἐκγόνῳ κτίσαν’, ἵν᾽ ᾖ τῷ ἐκγόνῳ σου, τῷ Κάδμῳ, αἱ θεαὶ κατέκτισαν τὰς Θήβας. γέγονε δὲ περὶ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ἁμάρτημα. ἕως ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐκλείδου* (Ol. 44, 2 sive a. 403 a. Chr. n.) *μήπω τῶν μακρῶν εὑρημένων τοῖς βραχέσιν ἀντὶ τῶν μακρῶν ἐχρῶντο, τῷ ε ἀντὶ τοῦ η καὶ τῷ ο ἀντὶ τοῦ ω κτἑ.*

V. 683. *καὶ* scripsi pro *αι.* Nam *αι* in archetypo fuisse cognoscitur ex hoc scholio: *χρὴ δὲ μὴ ὡς πληθυντικὸν ἄρθρον τὸ αι, ἀλλ᾽ ὡς Δωρικὸν περισπῶντας ἀναγινώσκειν, ἵνα σημαίνῃ τὸ ἔνθα.* Libri exhibent *ἁ* vel *ἃ* vel *αἳ*, G. Hermannus scripsit *ἆν.*

Ibid. *διώνυμοι θεαί*] G. Hermannus: ‘*Διώνυμοι* nihil aliud quam duae sunt, ut *δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι*’. Aliter scholiasta: *διώνυμοι δὲ παρόσον ἡ μὲν Κόρη καὶ Περσεφόνη, ἡ δὲ Δημήτηρ καὶ Γῆ ὀνομάζεται.* Sed recte Hermannus.

V. 686. *πάντων δὲ Γὰ τροφός*] Cfr. Bacch. v. 275 sq. *Δη-*

ἐκτήσαντο· πέμπε πυρφόρους
θεάς, ἄμυνε τᾷδε γᾷ·
πάντα δ' εὐπετῆ θεοῖς.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

χώρει σὺ καὶ κόμιζε τὸν Μενοικέως
Κρέοντ', ἀδελφὸν μητρὸς Ἰοκάστης ἐμῆς,
λέγων τάδ', ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονὸς
θέλω πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα,
πρὶν εἰς μάχην τε καὶ δορὸς τάξιν μολεῖν.
καίτοι ποδῶν σῶν μόχθον ἐκλύει παρών·
ὁρῶ γὰρ αὐτὸν πρὸς δόμους στείχοντ' ἐμούς.

μήτηρ θεά· Γῆ δ' ἐστίν, ὄνομα δ' ὁπότερον βούλει κάλει. Αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς.

V. 687. ἐκτήσαντο liber E, ceteri cum schol. ἐκτίσαντο.

V. 687 sq. πέμπε πυρφόρους θεάς] Epaphus rogatur, ut mittat Proserpinam et Cererem, partim quod eae ipsae deae Thebarum tutelares sunt, partim quod Io et Ceres pro uno numine habebantur, ut sane Epapho non difficile fuerit a matre hoc impetrare. Vide Diod. Sic. Vol. I p. 18 ed. Wessel. Clem. Alexandr. Strom. lib. I cap. 21 § 106, Vol. II p. 75 ed. nostr., p. 139 B ed. Sylb. De πυρφόροις scholiasta: Πυροφόρους δὲ εἶπε Δήμητρα καὶ Κόρην, ἐπειδὴ δᾳδουχίαι αὐταῖς γίνονται, τοῦ φωτὸς ἐμφαίνοντος τὴν ἐκ καρπῶν τοῖς ἀνθρώποις ζωήν.

V. 688. ἄμυνε τᾷδε γᾷ, quod posuit G. Hermannus pro librorum scriptura ἀμῦναι τᾷδε γᾷ, etiam ex varia lectione quam schol. commemorat ἀμύνεται δὲ γᾶ elicitur literis aliter dispositis (ἀμυνε ταιδε γα).

V. 690. χώρει σύ· Δεῖ νοεῖν, ὅτι τοῦ χοροῦ ᾄδοντος ἔσω ἦν ὁ Ἐτεοκλῆς. νῦν δὲ ἔξεισιν οἰκέτῃ ἐπιτάττων καλέσαι Κρέοντα. SCHOL. De ipsa formula cfr. Med. v. 820 ἀλλ' εἶα χώρει καὶ κόμιζ' Ἰάσονα.

V. 692 sq. ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονός] Mire argutatur scholiasta, dicens οἰκεῖα duplici modo intellegi posse, et quae ad ipsum Eteoclem pertineant et quae invenerit ipse. Nam quod sequitur καὶ κοινὰ χθονός satis demonstrat οἰκεῖα βουλεύματα, quod plane idem vult quod Latinorum domestica consilia, ita dici, quod Eteocles, priusquam ineat pugnam, et de privatis ipsius suique generis rebus et de publicis conferre vult consilia cum Creonte. — De genet. χθονός cfr. Krueg. I 48, 13, 5. — Cum locutione πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα comparat Rauchensteinius locutionem συνθήκας ποιεῖσθαι πρός τινα.

V. 694. δορὸς τάξιν] Cfr. Suppl. v. 677 παραιβάτας ἔστησαν εἰς τάξιν δορός.

V. 595. ποδῶν σῶν μόχθον ἐκλύει παρών] Non satis acute scholiasta: Ἀντιστρόφως, inquit, λέγεται ἀντὶ τοῦ ἐλευθεροῖ τοὺς σοὺς πόδας τοῦ μόχθου. οἱ πόδες γὰρ ἐδέοντο τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐπὶ τούτων ἁρμόζει ἡ ἐλευθερία καὶ οὐκ ἐπὶ τοῦ μόχθου. Nam ut dici potuit isto modo, quemadmodum in Electra v. 1352 sq. dicitur: τούτους χαλεπῶν ἐκλύοντες μόχθων σῴζομεν, tamen alio quodam modo illud dicitur, ut sit: 'solvendo tollit pedum tuorum laborem'. — Bene poeta offensionem fortuiti ingressus Creontis vitavit.

ΚΡΕΩΝ.

ἦ πόλλ' ἐπῆλθον εἰσιδεῖν χρῄζων σ', ἄναξ
Ἐτεόκλεες, πέριξ δὲ Καδμείων πύλας
φύλακάς τ' ἐπῆλθον σὸν δέμας θηρώμενος.
ΕΤ. καὶ μὴν ἐγὼ σ' ἔχρῃζον εἰσιδεῖν, Κρέον·
πολλῷ γὰρ ηὗρον ἐνδεεῖς διαλλαγάς,
ὡς εἰς λόγους συνῆψα Πολυνείκει μολών.
ΚΡ. ἤκουσα μεῖζον αὐτὸν ἢ Θήβας φρονεῖν,
κήδει τ' Ἀδράστου καὶ στρατῷ πεποιθότα.
ἀλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν·
ἃ δ' ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ' ἥκω φράσων.
ΕΤ. τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.

V. 699. Invenusta repetitio verbi *ἐπῆλθον* vitiatam memoriam librorum monstrat. Emendatio incerta. Geelius in v. 697 scripsit *ἦ πόλλ' ἐμόχθησ'*, Hartungius *πόλλ' ἐξέπλησά σ' εἰσιδεῖν ζητῶν* cl. Ion. v. 1108, Or. 54, Schoenius *ἦ πόλλ' ἐπλήρουν*.

V. 701. *πολλῷ γὰρ ηὗρον ἐνδεεῖς διαλλαγάς*] Non satis recte dativum *πολλῷ* expedivisse videtur A. Matthiaeus ad h. l., quod dixit propter vim comparativi, quae inesset in v. *ἐνδεής*, positum videri et hoc et in Heraclidis v. 170 *καὶ τοῦτο πολλῷ τοῦ παρόντος ἐνδεές* dativum *πολλῷ*. Multo rectius scholiasta: *πολλῷ μέτρῳ, ἤγουν κατὰ πολὺ μέτρον ἐλλιπεῖς*. Significatur enim, qua re aut quo modo *ἐνδεεῖς διαλλαγαὶ* sint, neque ille dativus etiam cum ipso comparativo aliam vim habet. Sententia autem ipsa explicatu facilis est: 'Multum enim intellexi deesse reconciliationibus istis, postquam cum Polynice in sermonem congressus sum'.

V. 702. *ὡς εἰς λόγους συνῆψα Πολυνείκει*] Id dicitur perparvo sententiae discrimine etiam addito pronomine reflexivo *συνάπτειν ἑαυτὸν εἰς λόγους*, veluti in Aristoph. Lysistr. v. 468 *τί τοῖσδε σαυτὸν εἰς λόγον τοῖς θηρίοις συνάπτεις*; Cfr. etiam Soph. El. 20 *ξυνάπτετον λόγοισιν*. Verum tamen nescio an pro *ὡς* poeta scripserit *ἅς* i. e. *ἃς συνῆψα εἰς λόγους μολὼν Πολυνείκει*. Cfr. v. 771.

V. 703. Verba *ἢ Θήβας* cum parum apta mihi viderentur, conieci *εἰς Θήβας*. Cfr. Heracl. 386 *οὐ σμικρὸν φρονῶν εἰς τὰς Ἀθήνας*. Nauckius proposuit *ἢ θέμις φρονεῖν*.

V. 704. *πεποιθότα*] Qui olim *πεποιθέναι* pro *πεποιθότα* scripserunt, non minus in errore versati sunt quam nuper Valckenarius, qui, recepta librorum auctoritate, tamen participium pro infinitivo positum esse statuit. Participium enim non per *τὲ* particulam adiungitur superiori orationi, sed *τὲ* et *καί* inter se respondent, ut participium causam *τοῦ μεῖζον φρονεῖν* continere in se videatur.

V. 705. *ἀναρτήσαντ' ἔχειν*] Ad sententiam hoc respondet Latino 'suspensa a dis habere'. Sic illud, quod in Antigona Sophocles dixit v. 32 *κηρύξαντ' ἔχειν*, plane respondet ei, quod M. Tullius aliquoties dixit: *promulgatum habere*. Vide Krueg. II 56, 3, 8.

V. 707. *τὰ ποῖα ταῦτα*;] Cfr. Krueg. I 50, 4, 7. Similis versus Sophoclis est in Trachiniis v. 78 *τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ*. In eiusmodi enim rebus paene necessario verbis consentire debebant scriptores.

ΚΡ. ἥκει τις αἰχμάλωτος Ἀργείων πάρα.
ΕΤ. λέγει δὲ δὴ τί τῶν ἐκεῖ νεώτερον;
ΚΡ. μέλλειν πέριξ πύργοισι Καδμείων πόλιν
ὅπλοις ἑλίξειν αὐτίκ' Ἀργείων στρατόν.
ΕΤ. ἐξοιστέον τἄρ' ὅπλα Καδμείων πόλει.
ΚΡ. ποῖ; μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾷς ἃ χρή σ' ὁρᾶν;
ΕΤ. ἐκτὸς τάφρων τῶνδ', ὡς μαχουμένους τάχα.
ΚΡ. σμικρὸν τὸ πλῆθος τῆσδε γῆς, οἳ δ' ἄφθονοι.
ΕΤ. ἐγᾦδα κείνους τοῖς λόγοις ὄντας θρασεῖς.
ΚΡ. ἔχει τιν' ὄγκον Ἄργος Ἑλλήνων πάρα.
ΕΤ. θάρσει· τάχ' αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου.
ΚΡ. θέλοιμ' ἄν· ἀλλὰ τοῦθ' ὁρῶ πολλοῦ πόνου.
ΕΤ. ὡς οὐ καθέξω τειχέων εἴσω στρατόν.
ΚΡ. καὶ μὴν τὸ νικᾶν ἐστι πᾶν εὐβουλία.

V. 708. *ἥκει τις αἰχμάλωτος· ἡμέτερος παρ' Ἀργείων αἰχμαλωτισθεὶς καὶ πρὸς ἡμᾶς αὖθις ἐπανιών.* SCHOL.

V. 710 sq. Dat. *πύργοισι* non habet explicationem. Nam neque *πέριξ* cum dativo construitur, in qua opinione Hermannus fuit, neque *πύργοισι* locus designari potest nec probanda eorum ratio qui *πύργους* turres intellexerunt, quibus admotis oppugnarent Argivi urbem. Recte enim iam Valckenarius annotavit, vix Euripidis tempore, nedum heroum aetate hunc oppugnandi modum Graecis cognitum fuisse. Cum autem stichomythia duobus versibus turbetur atque etiam eadem clausula versuum 710. 712 molesta sit, non *πύργοισι* de Reiski coniectura in *πυκνοῖσι* mutandum, sed certum est alterum utrum horum versuum interpolatum esse. Kirchhoffius coniecit *μέλλειν πέριξ πύργοισι προσβαλεῖν λόχους* deleto v. 711, Dindorfius secluso priore versu intellegit *πόλιν ἑλίξειν*, nisi Euripides scripserit *Ἀργείους πόλιν*. Kirchhoffi ratio probabilior videtur.

V. 714. *τάφρων*] Cfr. v. 1100 et 1188. — *Μαχουμένους* dicitur, quia obversatur *ἐκφέρειν δεῖ ἡμᾶς* (sive *τοὺς Καδμείους*) *ὅπλα*. Cfr. Krueg. I 56, 18, 3.

V. 716. *τοῖς λόγοις θρασεῖς*] Idcirco *τοῖς ἔργοις δειλούς*.

V. 717. *ἔχει τιν' ὄγκον*] Cfr. Tro. 1158 *ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες ἢ φρενῶν*. — Librorum AE scripturam *τἄργος* recepit G. Hermannus, fortasse recte.

V. 718. *τάχ' αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου*] Cfr. Herc. 571 *τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου.*

V. 719. *ἀλλὰ τοῦθ' ὁρῶ πολλοῦ πόνου*] Hoc etiam Latine dicas: 'Verum hoc video multi laboris', qua in voce iure A. Matth. Gr. Gr. ampl. § 316 dixit errasse Valckenarium, quod *δεόμενον* suppleri posse putarit. Cfr. Krueg. I 47, 6, 11.

V. 720. *ὡς οὐ καθέξω*] Vide quae ad v. 625 annotata sunt.

V. 721. Non recte Heathius haec verba interpretatus est: 'modo vincas, quacunque ratione viceris, prudenter feceris'. Nam Creon prudentiam consiliorum Polynici commendat. Sensus est: 'vincere omne prudentia est', 'das Siegen besteht ganz und gar in Wohlberatenheit' i. e. vincendi ratio omnis continetur bonis consiliis. Cfr.

ΕΤ. βούλει τράπωμαι δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας τινάς;
ΚΡ. πάσας γε, πρὶν κίνδυνον εἰς ἅπαξ μολεῖν.
ΕΤ. εἰ νυκτὸς αὐτοῖς προσβάλοιμεν ἐκ λόγου;
ΚΡ. ἐνδυστυχῆσαι δεινὸν εὐφρόνης κνέφας.
ΕΤ. ἴσον φέρει νύξ, τοῖς δὲ τολμῶσιν πλέον.
ΚΡ. εἴπερ σφαλείς γε δεῦρο σωθήσει πάλιν.
ΕΤ. βαθύς γέ τοι Διρκαῖος ἀναχωρεῖν πόρος.
ΚΡ. ἅπαν κάκιον τοῦ φυλάσσεσθαι καλῶς.
ΕΤ. ἀλλ' ἀμφὶ δεῖπνον οὖσι προσβάλω δόρυ;
ΚΡ. ἔκπληξις ἂν γένοιτο· νικῆσαι δὲ δεῖ.
ΕΤ. τί δ', εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατόν;

illud *τύχη τὰ θνητῶν πράγματ'*, *οὐκ εὐβουλία*. Non necessaria emendatio Schoeni *εὐβουλίας*.

V. 722. Adamat Euripides huiusmodi consultationes et causarum in utramque partem expositiones. Cfr. Eur. Iph. T. v. 1019 sqq., Hel. 1035 sqq., Med. 376 sqq. — De *βούλει τράπωμαι* cfr. Krueg. I 54, 2, 3.

V. 725 sqq. Quem ordinem versuum iusta sententiarum continuatio requirit, eum restitui in N. Mus. Rhen. a. 1872 p. 479 sq. In libris versus se excipiunt ita: 724. 727. 726. 725. 730. 731. 728. 729.

V. 725. *ἐνδυστυχῆσαι δεινὸν εὐφρόνης κνέφας*] Neque hic neque in Bacch. v. 508, ubi legitur: *ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ*, *ἐνδυστυχῆσαι* idem significat quod simplex *δυστυχῆσαι*, id quod narrat schol. ad Aristoph. Vesp. v. 1120. Nam ut huius loci sententia est: 'Periculi plenae sunt noctis tenebrae, si in his calamitatem contrahas', sic in Bacchis dicitur: 'Idoneum nomen habes, ut in eo (vel eo praeditus) calamitatem contrahas'. De hoc dicendi genere inprimis cum *ἐπιτήδειον εἶναι* sollemni cfr. Herod. VI 10 *ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεώτατον χωρίον ἐνιππεῦσαι*, IX 2 *χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύσασθαι*, ib. 7 *ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον*, Aristoph. Pac. 1228, Plat. Phaedr. p. 228 E *ἐμαυτόν σοι ἐμμελετᾶν παρέχειν οὐ πάνυ δέδοκται*.

V. 726. *ἴσον φέρει — πλέον*] I. e. 'Aequa iniqua nox omnibus pariter, sed audentibus aequior'. Quemadmodum hoc versu Polybius usus sit ad Demetrium Roma fugitivum, ipse narrat lib. XXXI c. 21.

V. 728 sq. *βαθύς γέ τοι Διρκαῖος ἀναχωρεῖν πόρος*] Concedit Creonti Eteocles, sane Dircaeum fluvium traiectu difficilem ipsis impedimentum fore, si vellent se recipere. Ita cum Eteocles concesserit rem iniquam, omnia iniquiora dicit Creon tuta cautione. Quod autem G. Hermannus arbitratur hostibus dici difficile fore Dircen traicere cl. v. 131, ex eo ipso versu cognoscitur, castra sive tentoria hostium trans fluvium Dircaeum a poeta poni. Cfr. v. 1100 cum annotatione. De particulis *γέ τοι*, quas nostra lingua reddere possumus 'fürwahr', cfr. Soph. Trach. 1212 *φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται*.

V. 731. *ἔκπληξις ἂν γένοιτο*] *Εἰ δειπνοῦσιν αὐτοῖς ἐπέλθοιμεν, ἔκπληξις ἂν καὶ ταραχὴ γένοιτο· οὐ μέντοι νίκην ἐπιφέρει τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα· δεῖ δὲ νικᾶν*. SCHOL.

V. 732. *εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατόν*] Non satis caute egit G. Hermannus, quod hanc optimorum ac plurimorum librorum auctoritatem postha-

ΚΡ. κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασιν πέριξ.
ΕΤ. τί δῆτα δράσω; πολεμίοισι δῶ πόλιν;
ΚΡ. μὴ δῆτα· βουλεύου δ', ἐπείπερ εἶ σοφός.
ΕΤ. τίς οὖν πρόνοια γίγνεται σοφωτέρα;
ΚΡ. ἕπτ' ἄνδρας αὐτοῖς φασιν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ,
ΕΤ. τί προστετάχθαι δρᾶν; τὸ γὰρ σθένος βραχύ.
ΚΡ. [λόχων ἀνάσσειν] ἑπτὰ προσκεῖσθαι πύλαις.
ΕΤ. τί δῆτα δρῶμεν; ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ.
ΚΡ. ἕπτ' ἄνδρας αὐτοῖς καὶ σὺ πρὸς πύλαις ἑλοῦ.
ΕΤ. λόχων ἀνάσσειν ἢ μονοστόλου δορός;
ΚΡ. λόχων, προκρίνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι,
ΕΤ. ξυνῆκ'· ἀμύνειν τειχέων προσαμβάσεις.
ΚΡ. καὶ ξυστρατήγους· εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ·
ΕΤ. θάρσει προκρίνας ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;

buit. Nam quod ipse ait *καθιππεύειν* cum accusativo esse 'perequitare', hinc sibi e correctione libri F *Ἀργείου στρατοῦ* rescribendum videri, commemoro *καθιππεύειν* vel *καθιππάζεσθαι* esse fere idem, quod nos dicamus niederreiten, idque recte accusativo casui iungi, si quid 'equitando conficere' studeas, quod cadit in hunc locum.

V. 733. *κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασιν* i. e. *ὡς ὁ Θηβαῖος λαὸς τείχεσι πέφρακται.* Itaque non opus est emendatione quam proposuit Herwerdenus *κάρτ' εὖ πέφρακται.*

V. 736. Eleganter et speciose conicit Nauckius *γίγνεται σωτήριος.*

V. 737. *φασιν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ*] Cfr. Med. 287 *κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι*, Bacch. 771 *κἀκεῖνό φασιν αὐτόν, ὡς ἐγὼ κλύω.*

V. 738. *τί προστετάχθαι δρᾶν;*] Quod scholiasta commemorat olim fuisse, qui hic *προστέτακται* pro *προστετάχθαι* scriberent, annoto scriptores Graeciae concinnitatem orationis summo studio in eiusmodi locis conquisivisse, quo aptior esset singularum enuntiationum inter eas coniunctio.

V. 739. Verba *λόχων ἀνάσσειν* e v. 742 irrepsisse monuit Matthiaeus, qui *λόχων ἄνακτας* proposuit. Fortasse *λοχαγετοῦντας* scripsit Euripides.

V. 741. Cfr. Aeschyli Sept. adv. Theb. v. 57 sq. *Πρὸς ταῦτ' ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως Πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος.* — Grotius scripsit *αὐτὸς καὶ σύ*, cuius iudicium iniuria Valckenarius ac Porsonus comprobarunt. Id enim debebat *καὶ αὐτὸς* dici.

V. 744. *ξυνῆκ'· ἀμύνειν κτἑ.*] Sic necessario interpungendum est. 'Intellexi: nempe ut defendant murorum adscensus.'

V. 745. *καὶ ξυστρατήγους: στρατηγοὺς ἑτέρους μετὰ τῶν ἑπτά· καθ' Ὅμηρον (Κ 224) γὰρ 'σύν τε δύ' ἐρχομένω καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν'.* SCHOL.

Ibid. *εἷς δ' ἀνήρ*] Particulam *δὲ* recte delere videtur F. Polle.

V. 746. Quaerit Eteocles, utrum fortitudinem magis an prudentiam animi in seligendis viris respiciat, cui recte respondet neutrum neglegendum esse, de cuius rei veritate Valckenarius comparavit Libanium Declam. IV p. 259 C *Ἰσχὺς καὶ σύνεσις ἑκατέρα μὲν μικρὰ πέφυκε πράττειν· ἄμφω δὲ συνελθοῦσαι μεγάλα.*

ΚΡ. ἀμφότερον· ἀπολειφ ὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.
ΕΤ. ἔσται τάδ'· ἐλθὼν ἑπτάπυργον ἐς πόλιν
τάξω λοχαγοὺς πρὸς πύλαισιν, ὡς λέγεις,
ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς.
ὄνομα δ' ἑκάστου διατριβὴ πολλὴ λέγειν,
ἐχθρῶν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσιν καθημένων,
ἀλλ' εἶμ', ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρα.
καί μοι γένοιτ' ἀδελφὸν ἀντήρη λαβεῖν
καὶ ξυσταθέντα διὰ μάχης ἑλεῖν δορί

V. 747. *ἀπολειφθέν*] Nempe *ὑπὸ τοῦ ἑτέρου*. Fortasse *ἀμφότερ'· ἓν ἀπολειφθὲν* et de Reiski coniectura *θατέρου* scribendum est vel potius *ἀμφότερ'· ἓν οὐδὲν θατέρου λελειμμένον*, nam et *ἓν* et *λελειμμένον* confirmari videtur testimonio quod F. Guil. Schmidtius protulit ex Crameri Anecd. Par. IV p. 344, 1, ubi afferuntur haec: *θάρσει προκρίνας τῶν φρενῶν εὐβουλίαν; ἐν* (i. e. *ἓν*) *γὰρ οὐδὲν θάτερον λελειμμένον*. Nauckius *οὐδὲν γὰρ ἕτερον θατέρου λελειμμένον* coniecit. Sententiam expressit Sallust. Cat. 1 *et priusquam incipias consulto, et ubi consulueris mature facto opus est. Ita utrumque per se indigens alterum alterius auxilio eget.* De *ἀμφότερα* cfr. Krueg. I 46, 3, 3.

V. 748. *ἐλθὼν*] Sic optimi libri. Alii *δ'* adiciunt. Asyndeton aptum est explicationi verborum *ἔσται τάδε*.

Ibid. *ἑπτάπυργον ἐς πόλιν*] 'Scholiasta: *γελοίως τοῦτό φησιν, ὡς μὴ ὢν νῦν ἐν τῇ πόλει.* Defendit Euripidem Ungerus in Paradoxis Thebanis Vol. I p. 330 sq., quod haec in arce agantur, Eteocles autem *ἑπτάπυργον πόλιν*, quia id usus stabiliverit, dicat, etsi sex tantum portas sit obiturus: in arce enim Ogygias esse. Mihi quidem *ἑπτάπυργον ἐς πόλιν* sic potius dicere videtur Eteocles, ut significet se per urbem ad omnes septem portas iturum, ut singulis singulos duces praeficiat. Non sunt enim excipiendae Ogygiae, quod nondum ad ullam portam constitutus est propugnator.' G. HERMANNUS.

V. 750. *ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς*] Cfr. Sophoclis Antig. v. 141 sqq. *Ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις Ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη* et Apollod. III 6, 6 *Καθώπλισε δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θηβαίους καὶ καταστήσας ἡγεμόνας ἴσους ἴσοις ἔταξε κτέ.*

V. 751. *ὄνομα δ' ἑκάστου διατριβὴ κτέ.*] *Πεφύλακται τὰς ὀνομασίας αὐτῶν εἰπεῖν, ὥς φησι Δίδυμος, διὰ τὸ ὑπὸ Αἰσχύλου εἰρῆσθαι ἐν τοῖς Ἕπτα ἐπὶ Θήβαις.* SCHOL. Id ego facilius auctore Brumoy (théâtre des Grecs Tom. IV p. 178) crediderim inique ab Euripide in Aeschylum dici quam reverenter auctore Grotio, propter sequentem versum et propter similem Aeschyli reprehensionem in El. v. 527 sqq. — Quod optimus liber A exhibet *διατριβὴν πολλὴν ἔχει* fortasse defendi potest, si *ὄνομα* est 'nominatio' ut *nomen* apud Cic. pro Sex. Rosc. § 79 *restare tibi videbatur servorum nomen.* Cfr. Aesch. Prom. 639 *τἀποκλαῦσαι . . ἀξίαν τριβὴν ἔχει.*

V. 753. *ἀλλ' εἶμι*] Eis quae praecedunt sententia inest *οὐ διατρίψω ὀνομάζων ἕκαστον.*

V. 755 sqq. Coniungenda *ξυσταθέντα διὰ μάχης*, quae eadem ratione dicuntur qua *ἐλθόντα αὐτῷ διὰ μάχης*. Quo non intellecto inventa est varia lectio librorum *διὰ μάχης ἐλ-*

[κτανεῖν θ' ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν.]
γάμους δ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης παιδός τε σοῦ
Αἵμονος, ἐάν τι τῆς τύχης ἐγὼ σφαλῶ,
σοὶ χρὴ μέλεσθαι· τὴν δόσιν δ' ἐχέγγυον
τὴν πρόσθε ποιῶ νῦν ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
μητρὸς δ' ἀδελφὸς εἶ· τί δεῖ μακρηγορεῖν;
τρέφ' ἀξίως νιν σοῦ τε τήν τ' ἐμὴν χάριν.
πατὴρ δ' ἐς αὑτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει,
ὄψιν τυφλώσας· οὐκ ἄγαν σφ' ἐπήνεσα·
ἡμᾶς τ' ἀραῖσιν, ἢν τύχῃ, κατακτενεῖ.
ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργόν, εἴ τι θέσφατον
οἰωνόμαντις Τειρεσίας ἔχει φράσαι,
τοῦδ' ἐκπυθέσθαι ταῦτ'· ἐγὼ δὲ παῖδα σὸν
Μενοικέα σοῦ πατρὸς αὐτεπώνυμον
λαβόντα πέμψω δεῦρο Τειρεσίαν, Κρέον·

θεῖν, qua recepta inutile δορί fit. Inventa autem est haec lectio, ne hoc et proximo versu idem enuntiaretur. Nam ἑλεῖν δορί et κτανεῖν idem. Recte igitur proximum versum, qui legitur etiam infra v. 1376, expunxit Valckenarius.

V. 757 sqq. γάμους — σοὶ χρὴ μέλεσθαι] Constructionem expedivit A. Matthiaeus § 348 ann. 2 p. 658 ed. II, coll. Soph. Electr. v. 1436 τἀνθάδ' ἂν μέλοιτ' ἐμοί.

V. 760. ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς] Ἐπὶ τῇ ἐμῇ ἐξόδῳ. SCHOL. De hac amplificatione per numerum pluralem in re una conferri potest copiosa disputatio Iacobi in Supplem. annal. philol. et paedag. Vol. VIII fasc. 2 p. 167 sqq.

V. 762. σοῦ τε] In animo habet Eteocles καὶ ἐμοῦ (ἀξίως), sed aptiora ei videntur τήν τ' ἐμὴν χάριν.

V. 763. Fortasse ἐς αὐτόν τ' scribendum.

V. 764. ἐπήνεσα] Vide ad v. 679.

V. 766. ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργόν] Ἀργόν, ἄπρακτον καὶ παραλελειμμένον, ὀφεῖλον γενέσθαι καὶ μὴ γενόμενον. SCHOL. Cfr. Soph. Oed. Col. 1605 κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο.

V. 768. τοῦδ' ἐκπυθέσθαι ταῦτ'] Quod ταῦτα ad εἴ τι v. 766 referendum est, recte comparavit scholiasta huius fabulae v. 244 sqq. κοινὰ δ', εἴ τι πείσεται Ἑπτάπυργος ἅδε γᾶ, Φοινίσσᾳ χώρᾳ. Saepenumero etiam Latini eadem constructione usi sunt, veluti Terentius in Eun. prol. v. 1 sqq. *Si quisquamst, qui placere se studeat bonis —, In his poeta hic nomen profitetur suom.* Hae voces enim, εἴ τις, εἴ τι, 'si quis', 'si quisquam', collectivam notionem in se continent. Cfr. Krueg. I 58, 4, 5.

V. 769. αὐτεπώνυμον] Non satis recte hanc vocem explicarunt lexicographi. Ea sibi hoc vult, eodem ipso nomine dici illum. Nam ἐπώνυμος avi etiam tum esset, si diceretur Μενοικίδης, αὐτεπώνυμος autem est, quod hoc ipsum nomen Menoecei gerit. De genetivo v. ad v. 637.

V. 770. λαβόντα πέμψω δεῦρο Τειρεσίαν] Iniuria in hoc loco haesitarunt fere omnes interpretes. Ac Valckenarius quidem, quem praeter Brunckium secutus est etiam Porsonus, scribendum coniecit ἄξοντα πέμψω. Hos confutavit G. H. Schaeferus, qui recte pronuntiavit ne aptam quidem eam coniecturam esse, cum non hoc dicat Eteocles, se

σοὶ μὲν γὰρ ἡδὺς εἰς λόγους ἀφίξεται·
ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην
ἤδη πρὸς αὐτόν, ὥστε μοι μομφὰς ἔχειν.
πόλει δὲ καὶ σοὶ ταῦτ' ἐπισκήπτω, Κρέον·
ἤνπερ κρατήσῃ τἀμά, Πολυνείκους νέκυν
μήποτε ταφῆναι τῇδε Θηβαίᾳ χθονί,
θνῄσκειν δὲ τὸν θάψαντα, κἂν φίλων τις ᾖ.
σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· προσπόλοις δ' ἐμοῖς λέγω·
ἐκφέρετε τεύχη πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα,
ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δορὸς
ὁρμώμεθ' ἤδη ξὺν δίκῃ νικηφόρῳ.
τῇ δ' εὐλαβείᾳ χρησιμωτάτῃ θεῶν
προσευχόμεσθα τήνδε διασῴζειν πόλιν.

(στρ.)

ΧΟ. ὦ πολύμοχθος Ἄρης, τί ποθ' αἵματι
καὶ θανάτῳ κατέχει Βρομίου παράμουσος ἑορ-
ταῖς;

missurum Menoeceum, ut vocet Tiresiam, sed se huc missurum eum esse, postquam vocaverit atque assumpserit Tiresiam, ut una ambo veniant, qua in causa *λαβόντα* necessario dicatur. Et de participio *λαβών* comparavit Schaeferus Plutarchi Vit. Alex. cap. 10 *ὁ δὲ Φίλιππος αἰσθόμενος, ἰὼν εἰς τὸ Ἀλεξάνδρου δωμάτιον, παραλαβὼν τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ συνήθων ἕνα κτἑ.*, de participio autem aoristi iuncto tempori futuro G. Hermannus attulit Aristoph. Thesmoph. v. 736 *Φύλαξον αὐτόν, ἵνα λαβοῦσα Κλεισθένη Τοῖσιν πρυτάνεσιν ἃ πεποίηχ' οὗτος φράσω.* Quod autem A. Matthiaeus dixit, *Μενοικέα δεῦρο πέμψω λαβόντα Τειρεσίαν* esse: 'Menoeceum cum Tiresia huc arcessam', falsum est propterea, quod non manet in scena deinceps Eteocles, sed abit, ut non iam arcessere istuc, sed mittere possit Menoeceum ducentem Tiresiam, quod recte atque ordine dicitur: *Μενοικέα πέμψω δεῦρο λαβόντα Τειρεσίαν.*

V. 774—777 expungendi sunt, si recte se habent quae ad v. 1539 annotavimus.

V. 775 sq. *Πολυνείκους νέκυν μήποτε ταφῆναι*] Haec iussu Eteoclis civibus suis Creon denuntiat infra v. 1628 sqq. Fortasse scriptum fuit *ταφῆναι 'ν τῇδε . . χθονί.*

V. 778. Liber A *σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ* e v. 568, ut videtur.

V. 779. *ἐκφέρετε τεύχη κτἑ.*] Cfr. Aeschyli Sept. adv. Theb. v. 675 *φέρ' ὡς τάχος Κνημῖδας, αἰχμὴν καὶ πετρῶν προβλήματα.*

V. 781. *ξὺν δίκῃ νικηφόρῳ*] *Τῇ φερούσῃ τὴν δίκην* (l. *νίκην*)· *ἑαυτὸν γὰρ δίκαιον ᾤετο ἀμυνόμενος περὶ τῆς πατρίδος, ἐκεῖνον δὲ ἀσεβῆ κατὰ πατρίδος στρατευόμενον. καὶ Ὅμηρος* (*M* 243): *εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.* SCHOL.

V. 782. *τῇ δ' εὐλαβείᾳ, χρησιμωτάτῃ θεῶν*] Conf. huius fabulae v. 531 sq. *Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι, Φιλοτιμίας, παῖ;* et quae ad eum locum annotavimus.

V. 784. *ὦ πολύμοχθος Ἄρης*] *Ἔδει ὦ πολύμοχθε Ἄρες.* SCHOL. Vide Krueg. II 45, 2.

V. 785. *κατέχει*] *ἐνθουσιᾷς.* SCHOL. Idem quod *κάτοχος εἶ.*

Ibid. *Βρομίου παράμουσος ἑορταῖς*] Respicit in his verbis

οὐκ ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι νεάνιδος ὥρας
βόστρυχον ἀμπετάσας λωτοῦ κατὰ πνεύματα
μέλπει
μοῦσαν, ἐν ᾇ χάριτες χοροποιοί,
ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις στρατὸν Ἀργείων ἐπι-
πνεύσας
αἵματι Θήβαις

poeta ad strepitum, quem edit Mars, qui multo alius est atque cantus ac laetitia Bacchica, a qua valde ille discrepare dicitur. Hinc dixit *παράμουσος*, quod est idem quod 'absurdus' vel 'absonus'. Valckenarius has posuit similitudines, Hymn. Orph. LXIV 5 *Ἄρες ἄναξ —, Ὃς ποθέεις ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσι δῆριν ἄμουσον* et Aristotelis Rhetor. lib. III cap. 11 sub fin.: *ἡ ἀσπίς, φαμέν, ἐστὶ φιάλη Ἄρεος καὶ τόξον φόρμιγξ ἄχορδος.*

V. 786. *ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι*] *Καλλίχοροι στέφανοι* recte eae coronae dicuntur, 'quae in choreis specie pulchra gestantur'. Verba autem *ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοις* poetae idem fere significant quod scriptori *ἐπὶ καλαῖς χορείαις ἐστεφανωμένων* (*ἐστεφανωμένης ν. ὥρας*) et praepositio *ἐπὶ* usurpata est ut in Soph. El. 108 *ἐπὶ κωκυτῷ*, O. C. 1554 *ἐπ' εὐπραξίᾳ.*

Ibid. *νεάνιδος ὥρας*] Sic B et schol. (*ἔνιοι δὲ νεάνιδος ὥρας*). Ceteri libri *νεάνιδος ὥραις*. Cum *νεάνιδος ὥρας*, 'iuvenilis floris' sive 'iuventutis floridae' cfr. Ion. 477 *νεάνιδες ἧβαι* et fragm. 462 etiam propter sententiam hic apponendum: *Εἰρήνα βαθύπλουτε καὶ καλλίστα μακάρων θεῶν, ζῆλός μοι σέθεν, ὡς χρονίζεις· δέδοικα δὲ μὴ πρὶν πόνοις ὑπερβάλῃ με γῆρας, πρὶν σὰν χαρίεσσαν προσιδεῖν ὥραν καὶ καλλιχόρους ἀοιδὰς φιλοστεφάνους τε κώμους.*

V. 787. *βόστρυχον ἀμπετάσας*] *ἀνασείσας τὸν πλόκαμον ὥσπερ ὁ Διόνυσος.* SCHOL. Cfr. Bacch. 150 *τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων.* Pompae Dionysiacae descriptionem vide apud Athen. V p. 198 E.

Ibid. *λωτοῦ κατὰ πνεύματα*] *ἡ κατὰ ἀντὶ τῆς πρός, πρὸς πνεύματα ὅ ἐστιν ἀπηχήματα τοῦ αὐλοῦ.* SCHOL. Adamat Euripides vocabulum *λωτός*, quod neque apud Aeschylum neque apud Sophoclem occurrit. — De medio *μέλπεσθαι* cfr. Androm. 1039 *στοναχὰς μέλποντο*, Tro. 554 *Διὸς κόραν ἐμελπόμαν χοροῖσι.*

V. 788. *χοροποιοί*] Libri Aa *χαροποιοί γρ. μελοποιοί*, ceteri vel *χαροποιοί* vel *χοροποιοί* habent. Eadem varietas lectionis in Hec. v. 916. Utroque loco *χοροποιός* unum verum est.

V. 790. Libri habent *Θήβας* et explicat schol. *στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας αἵματι Θήβας τουτέστι τῷ γένει τῶν Θηβαίων.* Thebe enim, Asopi filia, Zethi uxor, Thebis nomen dedisse fertur, quam in rem comparavit Musgravius Apollod. III 5, 6 et Pind. Isthm. I 1. Similiter infra v. 795 per *Σπαρτῶν γένναν* significantur Thebani. At alius scholiasta, qui adnotat: *τὸ ἑξῆς· ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις Θήβαις κτέ.*, legit *Θήβαις* nec dubium esse potest quin pro *αἵματι*, quod fortasse recordatione v. 784 positum est, nomen requiratur ad *σὺν ὁπλοφόροις* referendum. Minus probabiliter apteque coniecit Badhamus *σὺν ὁπλοφόρῳ . . ἄσματι*, Schenkelius *ἅλματι*. Euripidem scripsisse puto *σὺν ὁπλοφόροις . . σάγμασι*, quod oppositum *καλλιχόροις στεφάνοις*. Cfr. quae schol. ad v. 779 adnotat: *πάνοπλα δὲ ἀμφιβλήματα τὰ ἐνδύ-*

κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις.
οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ νεβρίδων μέτα δινεύεις
ἅρμασι καὶ ψαλίοις τετραβάμοσι μώνυχα πῶλον,
Ἰσμηνοῦ τ' ἐπὶ χεύμασι βαίνων
ἱππείαισι θοάζεις, Ἀργείοις ἐπιπνεύσας
σπαρτῶν γένναν,

ματα πάντα τὰ τὸν ἄνθρωπον ὁπλίζοντα. λέγει δὲ θώρακα, περικεφαλαίαν, κνημῖδας. οἱ δὲ γράφουσι τὰ σάγματα. — Mox ἀναυλότατον est 'maximopere a tibiarum laetitia abhorrentem'.

V. 792 sq. Verba corrupta. Nam ad ὑπὸ θυρσομανεῖ, quod interpretatur schol. σὺν θυρσομανεῖ Διονύσῳ, requiritur nomen ut βακχεύματι. Quod enim coniecit Musgravius οὐ πόδα θυρσομανῆ, propterea probari non potest, quod ex verbo δινεύεις pendet πῶλον. Nec numeri versus, etiamsi de Geeli coniectura δινεῖς scripseris, satisfaciunt, quia quamquam etiam v. antistr. 808 corruptus est, tamen universo carminis genere cognoscitur hexametrum, non pentametrum scripsisse poetam. Denique ψαλίοις quidem, quod praeter ψαλίων praebent scholia, cum libri ψαλίων tueantur, recte se habere videtur; sed τετραβάμοσι haud facile refertur ad ἅρμασι interposito ψαλίοις. Matthiaeus huius transpositionis nullum aliud exemplum in tragicis invenit, in epicis haec: Hom. *O* 344 τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ, Hes. O. D. 375 γυναῖκά τε βοῦν τ' ἀροτῆρα, κτητήν, οὐ γαμετήν. Nec quod de ἅρμασι τετραβάμοσι comparavit Valckenarius e Tro. v. 517 τετραβάμονος ἀπήνης, id prorsus simile est, cum ibi τετραβάμων ἀπήνη appelletur equus ab Epeo fabricatus. Recte igitur τετραβάμονα Hartungius posuit. Itaque Euripidem scripsisse puto: οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ νεβρίδων βακχεύματι δινεῖς | ἅρμασι καὶ ψαλίοις τετραβάμονα μώνυχα πῶλον i. e. 'nec bacchatio nebride cinctorum thyrsis furibunda habetur, si tu circumagis curribus et frenis equum quadrupedantem unungulum'. Cfr. Aesch. Sept. 461 ἵππους .. δινεῖ et de reliqua sententiae specie Aesch. Suppl. 934 οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο Ἄρης.

V. 794. ἱππείαισι θοάζεις] Recte scholiasta haec interpretatur τῇ ἱππικῇ ἐκμαίνῃ. Quia enim θοάζειν de bacchantium celeri motu dici solet, ἱππείαισι θοάζεις eadem facetia dicitur qua mox ἀσπιδοφέρμονα θίασον.

Ibid. Ἀργείοις — γένναν restitutum est ex scholio ἐπιπέμψας, παροξύνας τοὺς Θηβαίους καὶ ἐξ ἐναντίας αὐτοὺς στήσας τοῖς Ἀργείοις. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου νῦν εἶπεν· ἐν γὰρ τοῖς ἀνωτέρω τοὺς Ἀργείους εἶπε παροξύνεσθαι κατὰ τῶν Θηβῶν. τοῦτο δέ φησιν ὡς τοῦ Ἄρεως ἑκατέρους παρορμήσαντος κατ' ἀλλήλων. Libri exhibent Ἀργείους — γέννᾳ. Quod autem verbum ἐπιπνεύσας repetitur e v. 789, id concinnitatis enuntiati magis effingendae causa poetam fecisse putandum est, non probanda suspicio aut Hermanni, qui id putidum iudicans expunctis verbis Ἀργείοις ἐπιπνεύσας et verbis χαλκῷ κοσμήσας e v. 798 adhibitis scribit κοσμήσας θιασώταν Σπαρτῶν γένναν ἀσπιδοφέρμονα χάλκεον εὔοπλον κτέ., aut Hartungi, qui eadem fere ratione κοσμήσας κατάχαλκον verbis Ἀργείοις ἐπιπνεύσας substituit.

V. 795. Σπαρτῶν γένναν· Τοὺς Θηβαίους λέγει· οἱ γὰρ περιλειφθέντες ἐκ τῶν σπαρτῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος τῶν ἑξῆς

ἀσπιδοφέρμονα θίασον εὔοπλον,
ἀντίπαλον κατὰ λάινα τείχεα
χαλκῷ κοσμήσας.
ἦ δεινά τις Ἔρις θεός, ἃ τάδε
μήσατο πήματα γᾶς βασιλεῦσιν,
Λαβδακίδαις πολυμόχθοις.

(ἀντ.)

ὦ ζαθέων πετάλων πολυθηρότατον νάπος, Ἀρτέμιδος χιονοτρόφον ὄμμα Κιθαιρών,
μήποτε τὸν θανάτῳ προτεθέντα, λόχευμ' Ἰοκάστας,
ὤφελες Οἰδιπόδαν θρέψαι βρέφος ἔκβολον οἴκων,
χρυσοδέτοις περόναις ἐπίσαμον·

πάντων εἰσὶ πρόγονοι. SCHOL.

V. 796. *ἀσπιδοφέρμονα θίασον*] Explicat haec Eustathius ad Iliad. IV p. 354, 16. *Τοὺς ἀσπιστάς*, inquit, *ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἡ τραγῳδία εἶπεν* et similiter ipse Euripides in Suppl. v. 390 *Κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον.* Scilicet iustus Bacchi *θίασος* est *θυρσοφόρος*, hic Martius *θίασος* cum sit *ἀσπιδηφόρος*, est ut ita dicam *θίασος ἀθίασος* sive *ἄθυρσος.* Itaque vel maxime videtur *θίασον* ab ipso poeta scriptum esse, ut non G. Hermanno qui cum in producta prima syllaba v. *θίασος* offendisset, haec omnia corrupta iudicavit, sed Dindorfio assentiendum sit qui eam productionem tuetur arsi dactylica, in qua *ἱερός* et alia apud epicos primam productam habeant. — *εὔοπλον* restituit Triclinius. Libri *ἔνοπλον.*

V. 797. *ἀντίπαλον*] Haec propria vox est de eo, qui sese contra hostem defendit, qua de re recte iam observavit Musgravius ad v. 801 (v. 795 ed. nostrae).

V. 798. *χαλκῷ κοσμήσας*] Haec *verba*, quae corrector metricus *codicis* Kingiani eiecit, reliqui, quod et v. antistr. 815 vitium contraxit et reliqua aequabilitas antistrophica melius restituitur de Naucki coniectura eiectis verbis v. 799 *πήματα γᾶς βασιλεῦσιν.*

V. 801. *ζαθέων πετάλων νάπος*] Cfr. Iph. T. 134 *χόρτων εὐδένδρων Εὐρώπαν*, Krueg. II 47, 8, 2.

V. 802. *Ἀρτέμιδος ὄμμα*] *ὡς καλλιστεῦον παρὰ τῇ θεῷ ὥσπερ ἐν τῷ σώματι τὸ ὄμμα. πολύθηρον γάρ ἐστι, κυνηγέτις δὲ ἡ θεός.* Cfr. Aesch. Pers. 169 *ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν*, Eum. 1025 *ὄμμα γὰρ πάσης χθονὸς Θησῇδος ἐξίκοιτ' ἂν εὐκλεὴς λόχος*, Catull. XXXI, 1 *Paeninsularum, Sirmio, insularumque ocelle.* — Cum *χιονοτρόφον* cfr. Hel. 1323 *χιονοθρέμμονας . . Ἰδαιᾶν νυμφᾶν σκοπιάς.*

V. 805. *χρυσοδέτοις περόναις ἐπίσαμον*] Longe a vero aberraverunt interpretes, qui aureas fibulas non ut veteres scholiastae et Eustath. ad Il. p. 650, 48 ad expositionem infantis, sed scholion recens secuti ad effossionem oculorum rettulerunt. Aequius poetam a v. 26 dissentire statuissent quam istam ei ineptiam tribuissent. Sed vide ad v. 26.

μηδὲ τὸ παρθένιον πτερόν, οὔρειον τέρας ἐλθεῖν
πένθεα γαίας,
Σφιγγὸς ἀμουσοτάταισι σὺν ᾠδαῖς,
ἅ ποτε Καδμογενῆ τετραβάμοσι χαλαῖσι
τείχεσι χριμπτομένα φέρεν αἰθέρος εἰς ἄβατον φῶς
γένναν, τὰν ὁ κατὰ χθονὸς Ἅιδας
Καδμείοις ἐπιπέμπει· δυσδαίμων δ' ἔρις ἄλλα θάλλει παίδων
Οἰδιπόδα κατὰ δώματα καὶ πόλιν.
οὐ γὰρ ὃ μὴ καλὸν οὔποτ' ἔφυ καλόν,

V. 806. *οὔρειον τέρας Σφιγγός*] De hac appellatione qui docte commentatus est ad h. l. Valckenarius, comparavit Lycophr. Cass. v. 1465 *Φίκειον τέρας* et ipsius Euripidis Iphig. Taur. v. 1247, ubi draco appellatur *Γᾶς πελώριον τέρας*.

V. 807. *πένθεα γαίας*] Hanc vocem Matth. § 431 p. 801 appositionem esse ad *τέρας* existimavit. Rectius videtur praedicative posita putari, ut sensum bene explicaverit scholiasta *εἰς πένθεα τῆς χθονός*. — De verbis *ἀμουσοτάταισι σὺν ᾠδαῖς* vide quae supra ad v. 50 commentati sumus. — Quod Nauckius scripsit *Σφίγγ' ἀπομουσοτάταισι*, eleganter illud quidem inventum, sed non necessarium videtur.

V. 808. De hoc versu vide quae ad v. 792 adnotavimus, unde apparebit non satis esse versum correctum *χαλαῖς* posito. Hesychius, ut videtur, vel ex h. l. vel ex v. 1025 *χαλαῖσιν* (sic Valckenarius correxit *χαλέσιν*)· *ὄνυξι*. — Verba *τετραβάμοσι χαλαῖσι* aptius cum *φέρεν* coniungenda esse recte monuit Valckenarius.

V. 810. *γένναν, τὰν*] Sic codex Kingi. Vulgata scriptura *ἂν* retineri potest, si auctore G. Dindorfio in H. Stephani Thesauro Gr. ling. vol. II p. 568 D statuimus *γέννα* in carmine Dorico ultima longa dici, uti in Hec. 160 *τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα; ποία δὲ πόλις;* et in Iph. T. 154 *οἴμοι μοι φρούδος γέννα.*

Ibid. *Ἅιδας Καδμείοις ἐπιπέμπει*] Non discrepant haec ab eis, quae Euripides auctore schol. ad v. 1031 in Antigona dixit: *παρόσον τὴν Σφίγγα ὁ Διόνυσος ἔπεμψε τοῖς Θηβαίοις, ὡς ἐν Ἀντιγόνῃ λέγει* (sic emendavit Ungerus *ὡς ἐναντίον λέγειν*). Nam verbis *Ἅιδας ἐπιπέμπει* nihil aliud quam Sphingem letiferam fuisse significatur. Ex eis autem, quae v. 1031 sq. dicuntur, comparatis cum v. 1062 sqq. efficiat quis, Martem auctorem huius mali illic perhiberi.

V. 811. *ἔρις ἄλλα* i. e. *ἄλλο κακόν, ἔρις*. Cfr. Krueg. I 50, 4, 11.

V. 814. *οὐ γάρ, ὃ μὴ καλόν, οὔποτ' ἔφυ καλόν*] Quod Valckenarius comparavit Theogn. v. 17 *Ὅττι καλόν, φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλόν, οὐ φίλον ἐστί. Τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων* et expressum hinc ab Euripide in Bacch. v. 881 *ὅ τι καλόν, φίλον ἀεί*, alienum ab hoc loco est. Hic enim id potissimum effertur, non posse id, quod a principio non honestum fuerit, honestum fieri, sed semper manere inhonestum. Itaque tantum abest, ut auctore

οὐδ᾽ οἱ μὴ νόμιμοι
παῖδες ματρὶ λόχευμα, μίασμα πατρός·
ἣ δὲ συναίμονος εἰς λέχος ἦλθεν.

(ἐπῳδ.)

ἔτεκες, ὦ γᾶ, ἔτεκές ποτε,
βάρβαρον ὡς ἀκοὰν ἐδάην ἐδάην ποτ᾽ ἐν οἴκοις,
τὰν ἀπὸ θηροτρόφου φοινικολόφοιο δράκοντος
γένναν ὀδοντοφυῆ, Θήβαις κάλλιστον ὄνειδος·
Ἁρμονίας δέ ποτ᾽ εἰς ὑμεναίους
ἤλυθον οὐρανίδαι, φόρμιγγί τε τείχεα Θήβας
τᾶς Ἀμφιονίας τε λύρας ὕπο πύργος ἀνέστα

Valckenario etiam hic altero loco *φίλον* pro *καλόν* restituendum sit, ut id ne ferri quidem posse videatur. Rectissime sententiam perspexit scholiasta: *Οὐ γάρ ποτε*, inquit, *τοῦτο καλόν ἐστιν, ὅπερ αὐτὸ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ῥίζης μὴ ἔφυ καλῆς. Τοῦτο δὲ διὰ τὸν Οἰδίποδα παρανόμως γήμαντα τὴν μητέρα καὶ παρανόμως παῖδας τεκόντα.* Hinc etiam apparet, quae sententia in versu sq. requiratur.

V. 815 sqq. Verba sensu cassa post varios virorum doctorum conatus optime Nauckius in ordinem redegit sic: *οὐδ᾽ εὐώδινον | παῖδες ματρὶ λόχευμα, μίασμα δὲ | πατρὸς ὁμαίμονος εἰς λέχος ἦλθον.* Restat, ut *παιδὸς* scribatur et *ἦλθεν* retineatur, ita ut haec habeamus: *οὐδ᾽ εὐώδινον παιδὸς ματρὶ λόχευμα, μίασμα δὲ πατρὸς ὁμαίμονος εἰς λέχος ἦλθεν* i. e. 'nec bene a filio peperit mater, piaculum vero (ut occisor) patris a quo satus erat torum intravit (filius)'. De *εἰς λέχος ἦλθεν* cfr. v. 1609, Hes. Theog. 912 *αὐτὰρ ὁ Δήμητρος πολυφόρβης εἰς λέχος ἦλθεν.* Hic idem significat quod *σύλλεκτρος* ut est in Herc. v. 1 *τίς τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδεν βροτῶν, Ἀργεῖον Ἀμφιτρύωνα;*

V. 818. Ut in stropha belli *mala* pacis voluptatibus opponuntur, in antistr. belli causa explicatur, sic in epodo virtutes civitatis Thebanae enarrantur quibus spes est bellum bene a Thebanis gestum iri.

V. 820. *ἀπὸ θηροτρόφου — δράκοντος*] Quod unus e scholiastis *θηρότροφον* legit idque ad *γένναν* refert, falsum est. Nam *δράκων θηρότροφος* recte dicitur *ὁ θηρσὶ τρεφόμενος*, quemadmodum alius scholiasta vocem interpretatur, estque id idoneum draconis epitheton.

V. 821. *Θήβαις κάλλιστον ὄνειδος*] De hoc dativo, quem libri ac scholiastae constanter agnoscunt, vide quae supra ad v. 17 explicavimus. Neque enim assentior Valckenario, quem cum Dindorfiis G. Hermannus secutus est, qui, quod in hoc ipso carmine bis legeretur *Θήβη* singulari numero, hoc quoque loco *Θήβας* scribendum coniecit. Nam dicitur alio modo *Θήβη*, alio *Θῆβαι*. De voce autem *κάλλιστον ὄνειδος* recte scholiasta: *κάλλιστον κλέος ταῖς Θήβαις αὐτοὺς τοὺς σπαρτούς φησι. ἔστι δὲ τὸ ὄνειδος τῶν μέσων λέξεων, ὡς τύχη καὶ ζῆλος καὶ δόλος.* Cfr. Med. 514 *καλόν γ᾽ ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ.*

V. 822. *Ἁρμονίας δέ ποτ᾽*] De Harmoniae et Cadmi nuptiis vide quae nos supra ad v. 7 annotavimus et quos laudavit Barnesius ad h. l.

V. 824. Libri ABbc *πύργος ἀνέσταν*, E *πύργοι ἀνέσταν*, F

διδύμων ποταμῶν πόρον ἀμφὶ μέσον,
Δίρκας, χλοεροτρόφον ἃ πεδίον
πρόπαρ Ἰσμηνοῦ καταδεύει·
Ἰώ θ' ἁ κερόεσσα προμάτωρ
Καδμείων βασιλῆας ἐγείνατο,
μυριάδας δ' ἀγαθῶν ἑτέρας ἑτέ-
ροις μεταμειβομένα πόλις ἅδ' ἐπ' ἄ-
κροις ἕστακεν Ἀρή-
οις στεφάνοισιν.

πύργος ἀνέστα. Fortasse πύργοι ἀνέσταν id est quod Euripides scripsit. De forma ἕσταν cfr. infra v. 1246, Krueg. II 36, 1, 5.

V. 825 sq. διδύμων ποταμῶν πόρον ἀμφὶ μέσον Δίρκας] Haec verba rectius fecerunt veteres interpretes quod coniungenda pronuntiarunt, quam Barnesius et Valckenarius, qui πύργος διδύμων ποταμῶν conectenda esse putarunt, quia dicerentur Thebae πόλις διπόταμος. Sed quemadmodum illud ipsum: διδύμων ποταμῶν πόρον ἀμφὶ μέσον intellegendum sit, quaeritur. Ac scholiastarum quidem alii ita enuclearunt rem, ut dicerent a Dircaeo fonte duos fluvios emanasse, quorum alter Dircae nomen retineret, alter Ismenus appellatus esset, quorum fidem secutus est Ungerus in Paradoxis Theb. Vol. I p. 138 sqq., ita tamen, ut v. 827 πρόπαρ Ἰσμηνίον per synizesin pro πρόπαρ Ἰσμηνοῦ scribendum duceret, collem Ismenium dici ratus. A quo summo, ut opinor, iure dissensit G. Hermannus. Neque enim synizesin istam ferri posse, neque usquam a quoquam tradi Dircen fluvium et Ismenum ex uno eodemque fonte provenisse. Ipse igitur Hermannus alium scholiastam sequitur, qui haec ita interpretatur: Περὶ τὸν μέσον πόρον τῶν διδύμων ποταμῶν τῆς Δίρκης, ἥτις σχιζομένη δύο ἀποτελεῖ ποταμούς, οὓς καὶ Διδύμους ἐκάλεσαν, ἐπεὶ ἐξ ἑνὸς οἱ δύο ἀποτελοῦνται. At apparet ea huius loci explicandi causa inventa esse certumque est, recte contendere alium scholiastam: οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ δύο ποταμοί, ἥ τε Δίρκη καὶ ὁ Ἰσμηνός. Statuendum igitur, ad διδύμων ποταμῶν primo poetam apponere voluisse Δίρκας, ἃ χλ. πεδίον καταδεύει, καὶ Ἰσμηνοῦ, cum autem verbis πρόπαρ Ἰσμηνοῦ iam alterum nomen occupatum esset, illa καὶ Ἰσμηνοῦ omisisse. C. Schenkelius coniecit Δίρκα χλ. ἃ πεδίον.

V. 828. Ἰώ θ', ἁ κερόεσσα προμάτωρ] Vide quae ad v. 247 sqq. et 678 annotavimus.

V. 829. βασιλῆας] De forma nominis conf. Krueg. II 18, 4, 8.

V. 830. ἑτέρας ἑτέροις libri AF, ceteri veteres ἑτέροις ἑτέρας, recentiores ἑτέρας ἑτέραις vel ἑτέραις ἑτέρας. Sensus quem recte scholiasta indicat: μυρία ἀνδραγαθήματα καὶ νίκας συνάπτουσα, hic est: 'innumeras virtutes alias ex aliis deinceps acquirens'. Cfr. Herc. 795 χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν τέκνων τέκνοις μεταμείβει.

V. 831 sqq. πόλις ἅδ' ἐπ' ἄκροις ἕστακεν Ἀρήοις στεφάνοισιν] Pertinet hoc ad pristinam civitatis Thebanae felicitatem, qua incolumis bello stetit, Martiis coronis ornata, ut Musgravius aperte erraverit, qui, στεφάναισι coniectans, id ad summa belli pericula, in quibus nunc versentur Thebani, rettulit.

V. 832. ἕστακεν Ἀρήοις] Sic scripsit G. Hermannus. Libri ἕστακ' ἀρηίοις. Ἀρήοις iam scripserat Brunckius, Ἄρεως Porsonus, quem secutus est Dindorfius.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ἡγοῦ πάροιθε, θύγατερ· ὡς τυφλῷ ποδὶ
ὀφθαλμὸς εἶ σύ, ναυβάταισιν ἄστρον ὥς·
δεῦρ' εἰς τὸ λευρὸν πέδον ἴχνος τιθεῖσ' ἐμόν,
πρόβαινε, μὴ σφαλῶμεν· ἀσθενὴς πατήρ·
κλήρους τέ μοι φύλασσε παρθένῳ χερί,
οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ' ὀρνίθων μαθὼν
θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν, οὗ μαντεύομαι.
τέκνον Μενοικεῦ, παῖ Κρέοντος, εἰπέ μοι
πόση τις ἡ 'πίλοιπος ἄστεως ὁδὸς

V. 834. *ἡγοῦ πάροιθε, θύγατερ*] *Ἰστεον, ὅτι Σοφοκλῆς ἐν τῷ τῆς Ἀντιγόνης δράματι υἱὸν* (immo puerum aliquem qui sane *παῖς* appellatur Ant. 1012. 1087. O. T. 444) *εἶναι λέγει τὸν χειραγωγοῦντα τὸν Τειρεσίαν· ἐνταῦθα δὲ Εὐριπίδης θυγατέρα, ἥτις Μαντὼ ἐκαλεῖτο.* SCHOL. Euripidem sequuntur Seneca in Oed. v. 290 *Tiresias tremulo tardus accelerat genu Comesque Manto luce viduatum trahens* et Statius in Theb. X 597 sqq., ubi illa *patrias illuminare umbras* dicitur. Mox verba *τυφλῷ ποδί* recte explicat scholiasta: *τῷ μὴ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀφθαλμῶν ὁδηγουμένῳ.* Cfr. infra v. 1540 et v. 1616 et Hec. v. 1050 cum annot. Pflugkiana. De sententia cfr. etiam quae dicit Tiresias Soph. Ant. 988 sq. *ἥκομεν κοινὴν ὁδὸν δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε.*

V. 836. *δεῦρ' εἰς τὸ λευρὸν πέδον*] Scilicet caecus senex praetemptat iter.

V. 838. *κλήρους τέ μοι φύλασσε*] Eustath. ad Iliad. III p. 317, 52 *Εὐριπίδης ἐν Φοινίσσαις καὶ μαντικάς τινας ψήφους κλήρους καλεῖ, ἅς, φασί, δέλτοις παρεσημειοῦντο ἔν τε ταῖς πτήσεσιν ὀρνίθων καὶ λοιποῖς*, quocum Eustathii loco composuit Valckenarius Pindari Pyth. IV v. 338 sq. (v. 189 sq. ed. Boeckh.): *Καί ῥά οἱ μάντις ὀρνίχεσσι καὶ κλάροισι θεοπροπέων ἱεροῖς Μόψος ἄμβασε στρατὸν πρόφρων.* Ista autem signa, qualia Tiresias e notatione volatus avium accepit, similiter ut a Graecis *κλῆροι*, a Latinis 'sortes' dicuntur. Non autem haec pertinent ad propriam ac singularem per sortes divinationem, quae *κληρομαντεία* Graece dicitur, qua de arte explicavit M. Tullius de divin. II 41 sq.

V. 839. *οἰωνίσματ' ὀρνίθων*] Haec verba non magis pleonasmum in se continent, quam si Latine dicas: 'auguria avium'. Cum enim potissimum ex observatione avium auguria caperent, factum est, ut utrumque verbum etiam tum, cum res latius pateret, in utroque sermone usurparetur.

V. 840. *θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν*] Teste Pausania lib. IX 16, 1 dicebatur *οἰωνοσκοπεῖον Τειρεσίου* haec sedes, ubi Tiresias aves observitare solebat. Erat autem is locus secundum Ammonis templum, haud procul a Fortunae aede. Cfr. Soph. Ant. 999 *παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον*, Eur. Bacch. 347 *ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ' ἵν' οἰωνοσκοπεῖ.*

V. 841. *τέκνον Μενοικεῦ*] Menoeceus, Creontis filius, ut futurum praedixerat supra v. 769 sq. Eteocles, nunc Tiresiam in scenam prodeuntem comitabatur, quem *τέκνον* a Tiresia propter aetatem appellari iam scholiasta recte enucleavit: *Τέκνον Μενοικεῦ*, inquit, *ἀντὶ τοῦ τέκνον ἐμὸν καθ' ἡλικίαν.*

V. 842. *πόση τις*] *Τὶς* ad interrogationem eam significationem affert, quam nos non possumus reddere nisi per adverbia-

πρὸς πατέρα τὸν σόν· ὡς ἐμὸν κάμνει γόνυ,
πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ.
ΚΡ. θάρσει· πέλας γάρ, Τειρεσία, φίλοισι σοῖς
ἐξώρμισαι σὸν πόδα· λαβοῦ δ' αὐτοῦ, τέκνον·
ὡς πᾶσ' ἀπήνη πούς τε πρεσβύτου φιλεῖ
χειρὸς θυραίας ἀναμένειν κουφίσματα.
ΤΕΙ. εἶεν, πάρεσμεν· τί με καλεῖς σπουδῇ, Κρέον;
ΚΡ. οὔπω λελήσμεθ'· ἀλλὰ σύλλεξαι σθένος
καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, αἶπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ.
ΤΕΙ. κόπῳ παρεῖμαι γοῦν Ἐρεχθειδῶν ἄπο

lem notionem, quasi dicas: Wie weit ist's etwa etc., vel quid eiusmodi; conf. Heracl. v. 668 *πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων*; et quae ad eum locum affert Pflugkius.

Ibid. *ἄστεως ὁδός*] I. e. via per urbem in arcem Cadmeam.

V. 846. *ἐξώρμισαι σὸν πόδα*] Nihil impedit, quominus reddamus: 'Promovisti pedem, o Tiresia, prope amicos tuos'. Aeschylus in Choeph. v. 676 *δεῦρ' ἀπεζύγην πόδα*. VALCKEN. Admodum dubia est lectio: *ἐξώρμισαι* liber L praebet, AF habent *ἐξορμίσαι*, Bb *ἐξόρμισαι*. Nauckius conicit *φίλοισιν εἶ ἰσορμίσαι*. Ea quae sequuntur *ὡς πᾶσ' ἀπήνη . . κουφίσματα* quid velint magis perspicitur, si scripsit Euripides *πέλας . . φίλοισιν ὢν ἐκφόρτισαι* (vel *ἐξέρμασαι*) *σὸν πόδα* i. e. 'exonera pedem tuum (sedendo)'.

V. 847 sq. *ὡς πᾶσ' ἀπήνη*] Plerique editores haec corrupta iudicaverunt et post Piersonum et Iacobsium, quorum ille *ὡς παῖς τιθήνης*, hic *ὡς παῖς ἄνηβος* coniecit, Hermannus scripsit *ὡς παῖς ἔτ' ἀπτήν* cl. Hom. Il. IX 323. Sed videntur omnia integra, sententia autem arcessita illa quidem, sed ab Euripidis ingenio non aliena haec esse: 'nam ut quodvis vehiculum non sua sponte, sed per alium exoneratur, sic pes senis si sedendo levari vult manus alienae adminiculum exspectat'.

V. 850. *οὔπω λελήσμεθ'*] Memoria teneo, neque interea, dum tu te colligas, obliviscar.

V. 851. *καὶ πνεῦμ' ἄθροισον*] Haec recte Valckenarius verbis Terenti ex Adelphis III 2, 26 interpretatus est: *Animam recipe,* comparans etiam Herc. v. 626 *σύλλογον ψυχῆς λαβέ*.

Ibid. *αἶπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ*] *αἶπος* A habet, ceteri *ἄπος* vel *κᾶπος*. Schol. adnotat: *κᾶπος*: *νῦν τὸν κάματον ἢ τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἆσθμα γινόμενον. ἄλλοι δὲ ἄπος* (*αἶπος* correxit Valcken.) *τὸ ὕψος, νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὸ μῆκος ὡς καὶ 'αἰπὺς ὄλεθρος'*. Cfr. Hesych. *αἶπος· κάματος ἢ ὑψηλὸς τόπος ἢ ὑλώδης* (quae confusa sunt ex glossis vocabulorum *αἶπος* et *νάπος*). De *αἶπος* significante *δυσχέρειαν* comparavit Hermannus Alc. 500 *σκληρὸς γὰρ ἀεὶ καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται*. Verum cum notio arduitatis huic loco parum conveniat, magna probabilitate Heimsoethius *ἶπος* conicit huic vocabulo, quod gen. masc. vel fem. esse solet, vindicans quod habet Eustathius p. 381, 19 *Εὐριπίδης δὲ ἄπος* (sic) *οὐδετέρως τὸν κάματον ἔφη καὶ ἐπεζάρει Σφὶγξ ἀντὶ τοῦ ἐπεβάρει* comparansque Hesych. *εἶπος· πᾶν βάρος*, Aesch. Prom. 365 *ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο*, ubi schol. *ἰπούμενος ἀντὶ τοῦ βαρυνόμενος*.

V. 852. *κόπῳ παρεῖμαι γοῦν*] Hoc est: 'Labore quidem certe confectus sum', quae sententia ad h. l. maxime idonea est. Et

δεῦρ' ἐκκομισθεὶς τῆς πάροιθεν ἡμέρας·
κἀκεῖ γὰρ ἦν τις πόλεμος Εὐμόλπου δορός,
οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ' ἐγώ·
καὶ τόνδε χρυσοῦν στέφανον, ὡς ὁρᾷς, ἔχω
λαβὼν ἀπαρχὰς πολεμίων σκυλευμάτων.
ΚΡ. *οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη·*
ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', ὥσπερ οἶσθα σύ,
δορὸς Δαναϊδῶν, καὶ μέγας Θήβαις ἀγών.
βασιλεὺς μὲν οὖν βέβηκε κοσμηθεὶς ὅπλοις
ἤδη πρὸς ἀλκὴν Ἐτεοκλῆς Μυκηνίδα·

formulam quidem *κόπῳ παρεῖμαι* recte iam explicavit scholiasta: *ὑπὸ τοῦ κόπου παραλέλυμαι*, in quam rem comparavit Valckenarius dictiones *καμάτῳ, γήρᾳ, νόσῳ παρειμένος* et Euripidis Bacch. v. 635 sq. *Κόπου δ' ὕπο, Διαμεθεὶς ξίφος, παρεῖται*, de *γοῦν* autem particula in responsione vide quae ipsi explicavimus ad Devarium Vol. II p. 352 sq.

V. 853. *ἐκκομισθεὶς*] Studii et exantlati laboris significationem iure agnovit in his compositis Abreschius ad Aeschylum p. 209 (p. 112 sq. ed. Hal.). — *τῆς πάροιθεν ἡμέρας*] Vide Krueg. I 47, 2, 4.

V. 854. *κἀκεῖ γὰρ ἦν τις πόλεμος κτέ.*] *Ἐπίτηδες πρὸς ἔπαινον τῶν Ἀθηναίων ἀνακεχρόνισται, τέσσαρσι γενεαῖς προύχοντος τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου.* SCHOL. Cfr. Agatharchidem ap. Phot. p. 1332 et Ios. Scaliger. in Animadv. in Euseb. p. 41 A et Chr. G. Heynium ad Apollod. III 15, 4. De bello Eleusiniorum autem vide interpp. ad Thucyd. II, 15. Isocrat. Panegyr. c. 19. Lycurg. in Leocr. c. 24. Pausan. I 38, 3. Apollod. III 15, 4.

V. 855. *οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ' ἐγώ*] De genetivo vide Medeae v. 765 *νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν — γενησόμεσθα* et infra v. 1049 *καλλίνικος ὢν αἰνιγμάτων.*

V. 856 sqq. Utitur toto hoc loco scriptor Alcib. II, qui Platoni adscribitur, p. 151 B in hunc modum: *Ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Κρέων Εὐριπίδῃ πεποίηται τὸν Τειρεσίαν ἰδὼν ἔχοντα τὰ στέφη καὶ ἀκούσας ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀπαρχὰς αὐτὸν εἰληφέναι διὰ τὴν τέχνην· ‘Οἰωνὸν ἐθέμην, φησί, καλλίνικα σὰ στέφη· ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', ὥσπερ οἶσθα σύ’, οὕτω δὲ κἀγὼ παρὰ σοῦ τὴν δόξαν ταύτην οἰωνὸν τίθεμαι. δοκῶ δέ μοι οὐκ ἐν ἐλάττονι κλύδωνι τοῦ Κρέοντος εἶναι, καὶ βουλοίμην ἂν καλλίνικος γενέσθαι τῶν σῶν ἐραστῶν.*

V. 858. *οἰωνὸν ἐθέμην*] De aoristi usu in his formulis, ubi praesens tempus exspectes, vide Hermann. ad Viger. p. 746, 162 et Krueg. II 53, 6, 2. De ipsa autem formula hoc tenendum est, *οἰωνόν* in his locis per se neque in bonam partem neque in malam dici, sed pro sententiae ratione modo hanc, modo illam efficere sententiam. Nam quod hic pro natura loci in bonam partem dicitur, contra in malam accipiendum est in Ione v. 1190 sq. *ὃ δ', ὡς ἐν ἱερῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφείς, Οἰωνὸν ἔθετο κἀκέλευσ' ἄλλον νέον Κρατῆρα πληροῦν.* Ac saepe etiam ut Latine ‘accipere omen’, sic Graece *δέχεσθαι τὸν ὄρνιν* dictum est, veluti in Aristoph. Plut. 63. Vide Abresch. ad Aesch. Agam. v. 1662 p. 209 ed. Hal. Wyttenb. Epist. crit. p. 155.

V. 859. *ἐν γὰρ κλύδωνι*] Cfr. Sophoclis Oed. reg. v. 1527 *εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν* et Aeschyl. Sept. 795,

ἐμοὶ δ' ἐπέσταλκ' ἐκμαθεῖν σέθεν πάρα,
τί δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν.
ΤΕΙ. Ἐτεοκλέους μὲν εἵνεκ' ἂν κλῄσας στόμα
χρησμοὺς ἐπέσχον· σοὶ δ', ἐπεὶ χρῄζεις μαθεῖν,
λέξω. νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι, Κρέον,
ἐξ οὗ 'τεκνώθη Λάιος βίᾳ θεῶν
πόσιν τ' ἔφυσε μητρὶ μέλεον Οἰδίπουν·
αἵ θ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραὶ
θεῶν σόφισμα κἀπίδειξις Ἑλλάδι.
ἃ συγκαλύψαι παῖδες Οἰδίπου χρόνῳ
χρῄζοντες, ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι,
ἥμαρτον ἀμαθῶς· οὔτε γὰρ γέρα πατρὶ
οὔτ' ἔξοδον διδόντες ἄνδρα δυστυχῆ
ἐξηγρίωσαν· ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀρὰς

ubi *κλυδώνιον* similiter dicitur, usitata satis translatione.

V. 865. *Ἐτεοκλέους μὲν εἵνεκ'*] Causam huius invidiae explicavit ipse Eteocles supra v. 772. Propter simile argumentum conferri iubet Barnesius Elisaei vatis in ll. Regum c. 3 v. 14 exemplum.

V. 868. *ἐξ οὗ 'τεκνώθη Λάϊος*] Respexit ad h. l. procul dubio Hesychius: *ἐτεκνώθη· τέκνον ἔσχε*. Ad verbum: 'liberis praeditus est'. Cfr. Suppl. v. 1087 *ἐγὼ γὰρ ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους κτέ.* et quae nos de vera huius verbi significatione explicavimus ad Herc. v. 7.

V. 869. Recte videtur inter hunc et proximum v. lacunam statuere Kirchhoffius.

V. 870. *αἵ θ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραί*] In eadem causa *τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς* dixit Sophocles in Oed. Col. v. 552.

V. 871. *θεῶν σόφισμα*] Si verum vim verbi spectamus, nihil significat aliud nisi quod nos dicamus: eine Witzigung durch die Götter, quod etiam apud nos punitionem in se continet, ac ne quis de ea verbi significatione dubitaret, explicavit poeta rem accuratius eis quae sequuntur verbis: *κἀπίδειξις Ἑλλάδι*, in quam rem recte Valckenarius comparavit Senecam Phoen. v. 320 *Exemplum in ingens regia Stirpe edite.* Bene tamen Herwerdenus excogitavit *θεῶν σωφρόνισμα*.

V. 872. *ἃ συγκαλύψαι παῖδας Οἰδίπου χρόνῳ*] 'Wakefield. Silv. cr. I p. 30 et Nodell. in Ep. cr. ad Heyn. p. 160 coni. *σκότῳ*. *Χρόνῳ συγκρύπτουσι τύχην*, qui id agunt, *ἵν' ἀμνήμων τύχη γένοιτο*, ut loquitur supra v. 64'. A. MATTHIAE.

V. 873. *ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι*] 'Quasi sic deos, id est consilia deorum vitare possent.' Cfr. Hes. O. D. 105 *οὕτως οὔτι πῃ ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι*, Hom. ε 103 *ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι*, Aesch. Prom. 906 *τὰν Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ μῆτιν ὅπα φύγοιμ' ἄν*.

V. 874 sqq. *οὔτε γὰρ γέρα πατρὶ κτέ.*] Cfr. Proleg. Soph. Oed. R. rec. Wunder. ed. quint. p. 7. Videtur haec Accius in Phoenissis suis amplificata habuisse, si modo huc referendum fragm. IX: *incusant ultro, a fortuna opibusque omnibus desertum abiectum afflictum exanimum expectorant.*

δεινὰς νοσῶν τε καὶ πρὸς ἠτιμασμένος.
ἁγὼ τί οὐ δρῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη
* * * * * *
εἰς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.
ἐγγὺς δὲ θάνατος αὐτόχειρ αὐτοῖς, Κρέον·
πολλοὶ δὲ νεκροὶ περὶ νεκροῖς πεπτωκότες
Ἀργεῖα καὶ Καδμεῖα μίξαντες βέλη
πικροὺς γόους δώσουσι Θηβαίᾳ χθονί.
σύ τ' ὦ τάλαινα συγκατασκάπτει πόλι,
εἰ μὴ λόγοις τις τοῖς ἐμοῖσι πείσεται·
ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἦν, τῶν Οἰδίπου
μηδένα πολίτην μηδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός,
ὡς δαιμονῶντας κἀνατρέψοντας πόλιν.

V. 878. *τί οὐ δρῶν, ποῖα*] Sic recentiores aliquot libri exhibent, veteres *τί δρῶν, ὁποῖα.* Ex scholio *ἁγὼ τί οὐ δρῶν: γρ. δὲ καὶ 'ἐγὼ τί μὴ δρῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη'* cognoscitur, pristinam lectionem fuisse eam quam recepimus, quae cum hiatu offenderet, alii aliter eam corrigebant frustra; nam neque *τί δρῶν, ὁποῖα* neque *τί μὴ δρῶν, ποῖα* Graeca oratio est; quae autem lectio in cod. Harleiano reperitur *τί δρῶν οὐ, ποῖα* caret iusta verborum collocatione. Itaque cum etiam Porsoni emendatio *τίν' οὐ δρῶν* pluralem insolentem habeat, defendi debet ille hiatus et necessitate et eis locis quibus *τί οὖν* optimi libri tuentur Hec. 820, Aesch. Sept. 208, 704, Pers. 782, Eum. 902, Suppl. 305, Soph. Phil. 100, Ai. 873. — Post hunc versum aliquid intercidisse vidit Kirchhoffius. Tiresias dicere debet: 'ea dictis factisque omnibus prohibere conatus sum; sed nihil aliud effeci quam ut filiis Oedipi odiosus fierem'.

V. 881. *νεκροὶ περὶ νεκροῖς πεπτωκότες*] Valckenarius comparavit Soph. Ai. v. 828 *πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει* et Antig. v. 1240 *κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ.* Quint. Smyrn. *X 168 περὶ κάππεσον ἀλλήλοισιν.* Eadem in vocabulo *νεκρός* variatio mensurae occurrit in Ant. v. modo allato.

V. 884. Ne quis *συγκατασκάψει* sensu passivo corrigat: *συγκατασκάπτει* praesens quod dicitur propheticum est. Nam vati id quod futurum est ut praesens ob oculos versatur. Cfr. Aesch. Ag. 126 *χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος*, quae sunt verba Calchantis.

V. 885. *εἰ μὴ λόγοις τις τοῖς ἐμοῖσι πείσεται*] Sic correxit Porsonus lectionem librorum minus numerosam *εἰ μὴ λόγοισι τοῖς ἐμοῖς τις πείσεται.* — Vim pronominis *τις* agnovit scholiasta: *τίς· ὁ Κρέων. οὐκ ἠβούλετο δὲ εἰπεῖν τοὔνομα, ἵνα μὴ τοῦτον παρόντα λυπήσῃ.*

V. 886. *ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἦν*] Recte hoc scholiastae explicant: *ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν πρῶτον τῇ πόλει ἴαμα.* Sed mox dicit alio iam remedio opus esse, si servare civitatem velit. Non videtur necessaria esse coniectura vel Heimsoethi *ἴαμα μὲν γὰρ πρῶτον ἦν* vel Naucki *ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν ἄκος.*

V. 888. *δαιμονῶντας*] De numero plurali verbi cum *μηδένα* coniuncto vide quae Pflugkius ad Herc. 79 annotavit.

ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τἀγαθοῦ,
μί' ἔστιν ἄλλη μηχανὴ σωτηρίας.
ἀλλ' οὐ γὰρ εἰπεῖν οὔτ' ἐμοὶ τόδ' ἀσφαλὲς
πικρόν τε τοῖσι τὴν τύχην κεκτημένοις
πόλει παρασχεῖν φάρμακον σωτηρίας,
ἄπειμι, χαίρεθ'· εἷς γὰρ ὢν πολλῶν μέτα
τὸ μέλλον, εἰ χρή, πείσομαι· τί γὰρ πάθω;
ΚΡ. ἐπίσχες αὐτοῦ, πρέσβυ. ΤΕΙ. μὴ 'πιλαμβάνου.
ΚΡ. μεῖνον, τί φεύγεις; ΤΕΙ. ἡ τύχη σ', ἀλλ' οὐκ ἐγώ.
ΚΡ. φράσον πολίταις καὶ πόλει σωτηρίαν.
ΤΕΙ. βούλει σὺ μέντοι κοὐχὶ βουλήσει τάχα.
ΚΡ. καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω;
ΤΕΙ. θέλεις ἀκοῦσαι δῆτα καὶ σπουδὴν ἔχεις;
ΚΡ. εἰς γὰρ τί μᾶλλον δεῖ προθυμίαν ἔχειν;

V. 889. ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τἀγαθοῦ] Similiter Sophocl. in Philoct. v. 456 Ὅπου δ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει. Ambo communem fontem Homerum habent *Α* 576 ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ, ad quem locum vide Eustathium p. 117, 1 nostri loci non immemorem.

V. 892. τοῖσι τὴν τύχην κεκτημένοις] 'Penes quos fortuna est' i. e. 'qui potestatem habent salutis publicae'.

V. 894. Hic totus locus vehementer in memorian vocat Soph. O. R. v. 316 sqq.

V. 894 sq. εἷς γὰρ ὢν πολλῶν μέτα τὸ μέλλον, εἰ χρή, πείσομαι] Similiter Aeschylus Sept. v. 263 Σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον. Valckenarius autem sine idonea causa ἢ χρή pro εἰ χρή restitui voluit in his verbis. Nam recte sic dicitur: 'si opus est, si quidem fors ita feret'. Non autem ea dubitatio eo pertinet, utrum Creon filium morti oblaturus esset necne, qua in opinione A. Matthiaeum video fuisse.

V. 895. τί γὰρ πάθω;] De hac formula vide Pflugk. ad Eurip. Hec. v. 614.

V. 896. ἐπίσχες αὐτοῦ, πρέσβυ] Ἐπίσχες αὐτοῦ est 'mane istic', i. e. '*mane in eo quo es loco*'. Sic recte schol. ἤγουν ἔνθα ἵστασαι. Sic Accius apud M. Tullium Disp. Tusc. III 12, 26 dixit *illico istic*, ad quem locum vide explicationem nostram p. 297.

V. 897. μεῖνον, τί φεύγεις;] Haec formula ipsa vi sua saepius habetur apud Graecos poetas, veluti in Euripidis Helena v. 548, ubi totidem literis dicitur: μεῖνον, τί φεύγεις; Hinc facile intellegitur, quam falsa sit Valckenari ratio, qui e quattuor libris h. l. interpolatis rescripsit: μεῖνον, τί φεύγεις μ'; Nam μὲ pronomen ab iis adiectum esse apparet, qui sequentem orationem Tiresiae respicerent. Non est autem priore loco necessarium pronomen, quia in Tiresiae demum mente et oratione nascitur ista oppositio, et is omnino fugiendi notionem arripit, ut istam oppositionem inferat.

V. 899. βούλει σὺ μέντοι, κοὐχὶ βουλήσει τάχα] Θέλεις, φησί, νῦν ἀκοῦσαι, ταχέως δὲ βουλήσῃ μὴ ἀκηκοέναι τὸ μέλλον σοὶ γενήσεσθαι. SCHOL.

V. 900. Hoc θέλω quod θέλεις excipit, molestum est. Itaque cum etiam alibi ut Or. 747 varient libri inter θέλω et ποθῶ, hoc loco scribendum videtur ποθῶ.

ΤΕΙ. κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων.
πρῶτον δ' ἐκεῖνο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν,
ποῦ 'στιν Μενοικεύς, ὅς με δεῦρ' ἐπήγαγεν;
ΚΡ. ὅδ' οὐ μακρὰν ἄπεστι, πλησίον δέ σου.
ΤΕΙ. ἀπελθέτω νυν θεσφάτων ἐμῶν ἑκάς.
ΚΡ. ἐμὸς πεφυκὼς παῖς ἃ δεῖ σιγήσεται.
ΤΕΙ. βούλει παρόντος δῆτά σοι τούτου φράσω;
ΚΡ. κλύων γὰρ ἂν τέρποιτο τῆς σωτηρίας.
ΤΕΙ. ἄκουε δή νυν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν,
[ἃ δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν.]
σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας
σὸν παῖδ', ἐπειδὴ τὴν τύχην αὐτὸς καλεῖς.
ΚΡ. τί φής; τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;
ΤΕΙ. ἅπερ πέφηνε, ταῦτα κἀνάγκη σ' ὁρᾶν.

V. 905. *ὅς με δεῦρ' ἐπήγαγεν*] Supra v. 770 dixerat Eteocles se huc missurum esse Menoeceum, Creontis filium, Tiresiam vatem adducentem. Is igitur una cum Tiresia in scenam prodiit (vide v. 841 sq.) et sic ipse quoque illum, cuius manum ducebat Manto filia, adduxerat. Hinc apparet, quo iure receperit G. Hermannus errorem codd. F b L *ἀπήγαγεν*.

V. 909. *βούλει φράσω;*] Cfr. *βούλει τράπωμαι;* v. 722.

V. 910. Schol. *ἐὰν γὰρ ἀκούσῃ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, τερφθῆναι ἔχει.* De constructione *κλύειν τινός* cfr. Soph. O. C. 307 *κλύων σοῦ*, Ant. 1182 *κλύουσα παιδός*, Lys. XIII § 3 *τῶν πραγμάτων ἁπάντων ἀκοῦσαι.* Sed nescio an, cum ad *κλύων* ex eis quae praecedunt melius subaudiatur *τὰ θέσφατα*, poeta scripserit *τέρποιτο τῇ σωτηρίᾳ* atque his tragicam quae dicitur ironiam subesse voluerit. Nam constructionem *τέρποιτο τῆς σωτηρίας* nemo defenderit eis quae habet Krueg. II 47, 15, 1.

V. 911. Ad formulam *θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν* assimilavit Valckenarius Aristoph. Equit. v. 1015 *Φράζευ, Ἐρεχθεΐδη, λογίων ὁδόν* cum annot. L. Kusteri.

V. 912 delevit Kirchhoffius ut ex v. 864 illatum. Exhibet autem liber A *ἃ δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν Καδμείων*, ut origo manifesta sit, in ceteris libris forma huic loco apta restituta est: *ἃ δρῶντες ἂν σώσαιτε Καδμείων πόλιν.*

V. 913. Postquam Creon postulaverat a Tiresia, ut quod saluti esset patriae sibi traderet, etiam praesente filio, iam aperte omnia eloquitur vates neque iam ullo modo veretur personam principis.

V. 915. *Γράφεται καὶ οὕτως· Τί φής; ἐμὸν παῖδ' ἕνεκα γῆς σφάξαι θέλεις;* SCHOL. Quae varietas lectionis, forsitan profecta ab histrionibus, mihi deterior recepta scriptura esse videtur, quod pii patris erat ita horrere istam vocem, ut primum ne eloqui quidem vellet.

V. 916. *ἅπερ πέφηνε . . σ' ὁρᾶν*] Sic scripsi partim de Camperi (*πέφηνε*), partim de mea coniectura (*σ' ὁρᾶν*). Libri exhibent *ἅπερ πέφυκε, ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν*, quae sensu cassa varie tentaverunt viri docti. Valckenarius coniecit *ἅπερ πέπηγε . . σε δρᾶν*, Hermannus *ἅπερ πέφυκε, ταῦτα· κἀνάγκη σε δρᾶν*, Heimsoethius *ἅπερ πέφυκε χρηστά, κἀνάγκη σε δρᾶν.* Ne aptum quidem foret, si nunc

ΚΡ. ὦ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ λόγῳ κακά.
ΤΕΙ. σοί γ', ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια.
ΚΡ. οὐκ ἔκλυον, οὐκ ἤκουσα· χαιρέτω πόλις.
ΤΕΙ. ἀνὴρ ὅδ' οὐκέθ' αὑτός, ἐκνεύει πάλιν.
ΚΡ. χαίρων ἴθ'· οὐ γὰρ σῶν με δεῖ μαντευμάτων.
ΤΕΙ. ἀπόλωλεν ἀλήθει', ἐπεὶ σὺ δυστυχεῖς;
ΚΡ. ὦ πρός σε γονάτων καὶ γερασμίου τριχός,
ΤΕΙ. τί προσπίτνεις με; δυσφύλακτ' αἴνει κακά.
ΚΡ. σίγα, πόλει δὲ τούσδε μὴ λέξῃς λόγους.
ΤΕΙ. ἀδικεῖν κελεύεις μ'· οὐ σιωπήσαιμεν ἄν.
ΚΡ. τί δή με δράσεις; παῖδά μου κατακτενεῖς;
ΤΕΙ. ἄλλοις μελήσει ταῦτ', ἐμοὶ δ' εἰρήσεται.
ΚΡ. ἐκ τοῦ δ' ἐμοὶ τόδ' ἦλθε καὶ τέκνῳ κακόν;
ΤΕΙ. ὀρθῶς μ' ἐρωτᾷς κεἰς ἀγῶν' ἔρχει λόγων.
δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς

de necessitate perpetrandi illa Tiresias loqueretur. Apte vero dicit: 'quae manifesta facta, videas necesse est'.

V. 917. λόγῳ scripsit Nauckius. Libri χρόνῳ. Cfr. fragm. 364, 5 βραχεῖ δὲ μύθῳ πολλὰ συλλαβὼν ἐρῶ, Or. 446 βραχὺς λόγος, Aesch. Prom. 505 βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε, Soph. Phil. 435 λόγῳ δέ σ' ἐν βραχεῖ τοῦτ' ἐκδιδάξω. Aesch. Prom. 875 ταῦτα δεῖ μακροῦ λόγου εἰπεῖν meliores libri λόγου, deteriores χρόνου, Pers. 713 πάντα .. ἀκούσει μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ meliores χρόνῳ, deteriores λόγῳ exhibent. Itaque etiam Plat. Gorg. p. 475 D ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ, non ἐν τῷ ἔμπροσθεν scribendum erit pro ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ.

V. 918. Pro μεγάλα Nauckius conicit κεδνά.

V. 920. ἐκνεύει πάλιν· μετατρέπεται, ἐκφέρεται τῆς πρόσθε γνώμης. SCHOL.

V. 921. οὐ γὰρ σῶν με δεῖ μαντευμάτων] Deprimit Creon Tiresiae vaticinia. Nam quae ipse v. 866 χρησμούς, v. autem 908 θεσπίσματα et v. 911 θέσφατα, ea Creon simpliciter μαντεύματα dicit. — De constructione δεῖ μέ τινος vide ad v. 470 annotata. Verba χαίρων ἴθ' leguntur etiam Alc. 811, ἀλλ' ἴθι χαίρων Soph. fragm. 278.

V. 923. ὦ πρός σε γονάτων κτέ.] Statius Theb. X 619 sq. *Nunc humilis genua amplectens, nunc ora canentis Nequidquam reticere rogat.* De verbis πρός σε γονάτων (scil. ἱκετεύω) cfr. v. 1665, Med. 324 μὴ πρός σε γονάτων τῆς τε νεογάμου κόρης, Krueg. II 68, 5, 2 et quod Latini dicunt: *per ego te deos oro.*

V. 924. αἴνει] Sic emendavit vir doctus in Diario class. fasc. IV p. 894 cl. Alc. 2 θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι θεός περ ὤν. Libri αἰτῇ vel αἰτεῖς.

V. 927. Aptius videtur τί δῆτα δράσεις;

V. 928. ἄλλοις μελήσει ταῦτ'· ὁ Τειρεσίας πρὸς τὸ ἀποκτενεῖς ἀπαντᾷ καί φησιν· ἄλλοις ἔσται τοῦτο διὰ φροντίδος, τὸ φονευθῆναι δηλονότι αὐτόν, ὑπ' ἐμοῦ δὲ εἰρήσεται. SCHOL.

V. 930. κεἰς ἀγῶν' ἔρχει λόγων] Cfr. Androm. v. 234 τί σεμνομυθεῖς κεἰς ἀγῶν' ἔρχει λόγων κτέ.; Suppl. 427 ἐπεὶ δ' ἀγῶνα καὶ σὺ τόνδ' ἠγωνίσω, ἄκου'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων.

V. 931. δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων κτέ.] 'In pictura,

ἐγένετο Δίρκης ναμάτων ἐπίσκοπος,
σφαγέντα φόνιον αἷμα γῇ δοῦναι χοὰς
Κάδμου παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων,
ὃς γηγενεῖ δράκοντι τιμωρεῖ φόνον.
καὶ ταῦτα δρῶντες σύμμαχον κτήσεσθ' Ἄρη.
χθὼν δ' ἀντὶ καρποῦ καρπὸν ἀντί θ' αἵματος
αἷμ' ἢν λάβῃ βρότειον, ἕξετ' εὐμενῆ
γῆν, ἥ ποθ' ἡμῖν χρυσοπήληκα στάχυν
σπαρτῶν ἀνῆκεν· ἐκ γένους δὲ δεῖ θανεῖν
τοῦδ' ὃς δράκοντος γέννυος ἐκπέφυκε παῖς.
σὺ δ' ἐνθάδ' ἡμῖν λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους
ἀκέραιος, ἔκ τε μητρὸς ἀρσένων τ' ἄπο,
οἵ σοί τε παῖδες. Αἵμονος μὲν οὖν γάμοι

quam Philostratus explanat Iconum I c. IV p. 768 *λόγιόν τι ὁ Τειρεσίας λέγει, τεῖνον εἰς Μενοικέα τὸν Κρέοντος, ὡς ἀποθανὼν ἔνθα ἡ χειὰ τοῦ δράκοντος, ἐλευθέρα ἡ πόλις ἐκ τούτου εἴη.* Ut Euripides alibi *σηκοὺς Τροφωνίου* et *θαλάμας Τροφωνίου*, sic in Phoenissis permutat *θαλάμας δράκοντος* et *σηκὸν δράκοντος*; vid. vv. 1010. 1011'. VALCKENARIUS.

V. 934. *Κάδμου παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων*] Quod Valckenari coniecturam *Κάδμῳ* pro *Κάδμου* receperunt Brunckius et Porsonus, genet. *Κάδμου* non cum Matthiaeo defendi debet exemplis ut *εὔγματα Παλλάδος* Soph. Ant. 1185, *διὰ φίλων ὀρρωδίαν* infra v. 1389, sed coniungi cum *γῇ*, quam in rem Nauckius *γῇ Κάδμου χοὰς | δοῦναι* scripsit.

V. 935. *ὃς γηγενεῖ δράκοντι τιμωρεῖ φόνον*] Propterea persequitur Mars caedem draconis, quod eius filius ille dicebatur. De ea re et omnino de dracone isto vide supra v. 657 cum annotatione nostra.

V. 937. *καρποῦ καρπόν*] I. e. pro dracone Tellure nato (*γηγενεῖ* v. 935) aliquem ex Spartis Tellure item natis.

V. 939. *χρυσοπήληκα*] Hoc vocabulum Euripides ab Aeschylo sumpsisse videtur, cuius in Sept. v. 106 Mars dicitur *χρυσοπήληξ δαίμων*.

V. 941. *τοῦδε*, scil. *τοῦ στάχυος σπαρτῶν*. — *δράκοντος γέννυος* i. e. *δράκοντος ὀδόντων*. Verba satis hispida iure reprehendit Schoenius. Videtur autem *γένους* ex *γέννυος* proximi versus ortum esse, et Euripides scripsisse *ἐκ δὲ τοῦδε δεῖ θανεῖν | ἄνδρ' ὃς κτέ.* Haec ante oculos habuisse videtur Accius in Phoen. fr. X: *ab dracontis stirpe armata exortus genere antiquior*, quae Haemoni conveniunt. — Praeterea recte comparaverunt interpretes Stati Theb. X 607 *Martius inferias et saeva efflagitat anguis Sacra, cadat generis quicumque novissimus exstat Viperei: datur hoc tantum victoria pacto*; v. 662 *Terrigenam cuncto patriae pro sanguine poscunt*, tum Hygini fab. LVII, ubi Tiresias respondit: *si quis e draconteo genere superesset et pro patria interiisset, oppidum clade liberari.*

V. 944 sqq. *Αἵμονος μὲν οὖν γάμοι κτέ.*] Haemonis nuptiae mox futurae. — *οὐ . . ἤθεος*, ut desponsatus et ad coniugium designatus. — Versum proximum inutilem nec contra positis *εὐνῆς ἅπτεσθαι, ἔχειν λέχος* satis definitum, quem scholiasta qui de vi vocabuli *ἤθεος* dubitat non

σφαγὰς ἀπείργουσ'· οὐ γάρ ἐστιν ἤϑεος·
[κεἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ', ἀλλ' ἔχει λέχος·]
οὗτος δὲ πῶλος τῇδ' ἀνειμένος πόλει
ϑανὼν πατρῴαν γαῖαν ἐκσώσειεν ἄν.
πικρὸν δ' Ἀδράστῳ νόστον Ἀργείοισί τε
ϑήσει, μέλαιναν κῆρ' ἐπ' ὄμμασιν βαλών,
κλεινάς τε Θήβας. τοῖνδ' ἑλοῦ δυοῖν πότμοιν
τὸν ἕτερον· ἢ γὰρ παῖδα σῶσον ἢ πόλιν.
τὰ μὲν παρ' ἡμῶν πάντ' ἔχεις· ἡγοῦ, τέκνον,
πρὸς οἶκον. ὅστις δ' ἐμπύρῳ χρῆται τέχνῃ,
μάταιος· ἢν μὲν ἐχϑρὰ σημήνας τύχῃ,
πικρὸς καϑέστηχ' οἷς ἂν οἰωνοσκοπῇ·
ψευδῆ δ' ὑπ' οἴκτου τοῖσι χρωμένοις λέγων
ἀδικεῖ τὰ τῶν ϑεῶν. Φοῖβον ἀνϑρώποις μόνον
χρῆν ϑεσπιῳδεῖν, ὃς δέδοικεν οὐδένα.
ΧΟ. Κρέον, τί σιγᾷς γῆρυν ἄφϑογγον σχάσας;

legisse videtur, expunxit Valckenarius.

V. 948. *ϑανὼν πατρῴαν γαῖαν ἐκσώσειεν ἄν*] Hanc superstitionem atrocia facinora divinitus etiam in posteris puniri et sic conciliari rursus gratiam deorum iam exagitavit Bion ap. Plutarch. de sera numinis vind. p. 561 C, qui dicit: *τὸν ϑεὸν κολάζοντα τοὺς παῖδας τῶν πονηρῶν γελοιότερον εἶναι ἰατροῦ διὰ νόσον πάππου καὶ πατρὸς ἔκγονον ἢ παῖδα φαρμακεύοντος*, atque adeo Euripides ipse apud eundem Plutarchum l. l. p. 556 E dicitur exagitasse deos *τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους τρέποντας*. Acceperunt eam opinionem etiam Stoici, qua de re disputavit M. Tullius de nat. deor. III 38, cuius vide interpretes, et Valcken. ad v. 934 (941).

V. 953. *τὰ μὲν παρ' ἡμῶν πάντ' ἔχεις*] *Ἔχεις* quasi *ἀκήκοας* dictum recte interpretati sunt scholiastae. Simile est quod dicitur in Soph. Antig. v. 402 *πάντ' ἐπίστασαι* aut in Philoct. v. 480 *πάντ' ἀκήκοας λόγον*, Gorg. Declam. pro Palam. p. 191, 37 *εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ καὶ παύομαι.*

V. 954 sq. *ὅστις δ' ἐμπύρῳ χρῆται τέχνῃ, μάταιος*] De voce *ἔμπυρος* vide infra v. 1255. *Ἔμπυρος τέχνη* dicitur *ἐμπυρομαντεία*, de qua Prometheus Aeschyleus (v. 497) dicit: *δυστέκμαρτον εἰς τέχνην ὥδωσα ϑνητοὺς καὶ φλόγωπα σήματα ἐξωμμάτωσα πρόσϑεν ὄντ' ἐπάργεμα.* Hic *ἔμπυρος τέχνη* ad universam artem vaticinantium (*μαντικὴν τέχνην*) pertinet. De ipsa sententia comparavit Valckenarius Soph. Oed. R. 316 *Φεῦ φεῦ· φρονεῖν ὡς δεινόν, ἔνϑα μὴ τέλη λύῃ φρονοῦντι.*

V. 956. *πικρὸς καϑέστηχ' οἷς ἂν οἰωνοσκοπῇ*] Cfr. Aesch. Choeph. 234 *τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς*. Soph. Ai. 1359 *ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι, καὖϑις πικροί*. Phil. 254 *πικρὸς ϑεοῖς.*

V. 959. *ϑεσπιῳδεῖν*] Annotat Pollux I 17, hoc verbum Euripideum rideri ab Aristophane in Plut. v. 9 *τῷ δὲ Λοξίᾳ, ὃς ϑεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου κτέ.*

V. 960. *ἄφϑογγον* per prolepsin dicitur ut Aesch. Pers. v. 298 *ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου ϑανών*, Soph. Ant. 881 *τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον οὐδεὶς φίλων στενάζει.*

κἀμοὶ γὰρ οὐδὲν ἧσσον ἔκπληξις πάρα.
ΚΡ. τί δ' ἄν τις εἴποι; δῆλον οἵ γ' ἐμοὶ λόγοι.
ἐγὼ γὰρ οὔποτ' εἰς τόδ' εἶμι συμφορᾶς,
ὥστε σφαγέντα παῖδα προσθεῖναι πόλει.
πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισι φιλότεκνος βίος,
οὐδ' ἂν τὸν αὑτοῦ παῖδά τις δοίη κτανεῖν.
μή μ' εὐλογείτω τἀμά τις κτείνων τέκνα.
αὐτὸς δ', ἐν ὡραίῳ γὰρ ἕσταμεν βίου,
θνήσκειν ἕτοιμος, πατρίδος ἐκλυτήριον.
ἀλλ' εἶα, τέκνον, πρὶν μαθεῖν πᾶσαν πόλιν,

V. 961. *κἀμοὶ γὰρ*] I. e. 'non mirum sane te obmutuisse; nam mihi quoque etc.'.

V. 963. *συμφορᾶς*, infelicitatis i. e. amentiae et perversitatis.

V. 964. *ὥστε σφαγέντα παῖδα προσθεῖναι πόλει*] Est summa acerbitas in hac voce, etiam ipsa oratione conspicua: 'ut caesum filium apponam quasi fruendum civitati'.

V. 967. *μή μ' εὐλογείτω τἀμά τις κτείνων τέκνα*] Eodem modo, quo supra v. 885 Tiresias Creontis personam descripserat tacitus per pronomen *τίς*, hic iam rursus Creon potissimum Tiresiam indicare videtur, a quo nolit laudari ipse, siquidem ille interfici liberos suos vaticinio suo iubeat, quamquam hoc quidem loco etiam latius haec oratio patere poterit, ut omnino Creon se dicat a nullo homine laudari velle, quasi servatorem patriae, si ille liberos suos interfectos cupiat. Quod autem Nauckius conicit *κτείνειν* vel Heusdius *τέκνα τις κτείνοντ' ἐμά*, eo si non omnino sensum versus corrumpi iudicandum est, certe de gravitate sententiae aliquantum detrahitur.

V. 968 sq. Non satis recte hos duo versus intellexisse mihi videtur G. Hermannus, qui miratus est, quod nemo eos suppositicios esse censuerit. Neque enim hac voce Creon hoc significat, se *filii loco* animam suam pro patria *proditurum* esse eo modo, quo Tiresias iusserat aliquem e Spartorum stirpe immolari, quia nec iuvenis ipse erat neque iam ullam istius vaticinationis rationem habet. Sed utpote pius pater, ita detestatur immolationem filii, ut potius ipse pro patria mori velit, quam pati immolari filium suum. Hoc autem pro patria mori pertinet ad pugnam atque liberationem patriae non ab ira Martis, sed ab impetu hostium. Quapropter etiam adiunxit: *ἐν ὡραίῳ γὰρ ἕσταμεν βίου*, quo significat se vires adhuc habere, ut ob liberandam patriam in pugnam atque ad mortem proficisci possit. Hoc si dicit, etiam Menoeceum eius vox non poterat movere, ut nollet fugere, quoniam pater non eius loco mori vellet, sed tantummodo omnia pericula mortis plena pro patria subire ea condicione, uti ne filius immolaretur, ut bona spe esse posset Menoeceus fortasse futurum, ut integer ex illis periculis pater evaderet. Neque vox *ἐκλυτήριον* per se expiationem significat, sed omnino liberationem, quemadmodum usurpata est etiam in Soph. Oed. R. v. 392.

Ibid. *βίου* restituit Lobeckius. Libri *βίῳ*.

V. 969. *θνήσκειν ἕτοιμος*] Nota in hac formula ellipsis verbi substantivi est, etiam apud oratores Graecos, veluti in Luciani Gallo s. somnio § 6 *ἕτοιμος λέγειν* dicitur et alias alia. Vide Krueg. I 62, 1, 5. — Verba *πα-*

ἀκόλαστ' ἐάσας μάντεων θεσπίσματα,
φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός·
λέξει γὰρ ἀρχαῖς καὶ στρατηλάταις τάδε,
πύλας ἐφ' ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας μολών·
κἂν μὲν φθάσωμεν, ἔστι σοι σωτηρία·
ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανεῖ.
ΜΕ. ποῖ δῆτα φεύγω; τίνα πόλιν; τίνα ξένων;
ΚΡ. ὅπου χθονὸς τῆσδ' ἐκποδὼν μάλιστ' ἔσει.
ΜΕ. οὔκουν σὲ φράζειν εἰκός, ἐκπονεῖν δ' ἐμέ;
ΚΡ. Δελφοὺς περάσας φεῦγε ΜΕ. ποῖ με χρή, πάτερ;
ΚΡ. Αἰτωλίδ' εἰς γῆν. ΜΕ. ἐκ δὲ τῆσδε ποῖ περῶ;
ΚΡ. Θεσπρωτὸν οὖδας. ΜΕ. σεμνὰ Δωδώνης βάθρα;
ΚΡ. ἔγνως. ΜΕ. τί δὴ τόδ' ἔρυμά μοι γενήσεται;
ΚΡ. πόμπιμος ὁ δαίμων. ΜΕ. χρημάτων δὲ τίς πόρος;
ΚΡ. ἐγὼ πορεύσω χρυσόν.
ΜΕ. εὖ λέγεις, πάτερ.

τρίδος ἐκλυτήριον per appositionem ad θνῄσκειν pertinent.

V. 971. μάντεων] Etsi res ad unum Tiresiam pertinet, recte tamen poeta numerum pluralem posuit, quod sic res patet longius eoque gravior fit oratio. Apposite comparavit Valckenarius Stati Theb. X 717 *Non me ulli monitus nec vatum exorsa furentum Sollicitant manesque movent; sibi callidus ista Tiresias nataeque canat.* Quamquam inde non necessario sequitur Statium, si hunc ipsum Euripidis locum ante oculos habuit, in suo libro μάντεων, non μάντεως invenisse. Nam singulas res non tam accurate reddiderunt veteres in imitatione aliorum scriptorum.

V. 974. πύλας ἐφ' ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας μολών] Quod scholiasta ad priorem versum annotavit post illum versum hunc supervacaneum esse, falsus est. Nam hoc denique versu significatur, quemadmodum Menoeceus, nisi properet, per nullam e septem illis portis effugere possit, si Tiresias circum septem portas et singularum cohortium *ductores circumcurrerit.*

V. 977. τίνα ξένων;] Mihi propterea h. l. aptius dici videtur τίνα ξένων quam τίνα ξένον, quoniam prius illud magis indicat Creonti eiusque domui, ut par erat ex stirpe regia oriundae, satis magnum numerum hospitum fuisse, e quibus quem potissimum eligat, iam quaerere videatur Menoeceus.

V. 980. Libri habent ποῖ με χρή, πάτερ, μολεῖν; Corrigitur versus omisso vel φεῦγε vel πάτερ vel μολεῖν. Primum, quod in libro a manus prima omisit, delendum censuit Canterus in Nov. lect. IV 1; πάτερ abest a libro L; μολεῖν eiecit Schoenius. Magis placet μολεῖν abesse quam φεῦγε, quia ita Creontis oratio iusto modo absolvitur.

V. 983. τί δὴ τόδ' ἔρυμα] Sic Musgravius emendavit librorum scripturam τί δῆτ' ἔρυμα. Valckenarius coniecit τί δῆτα ῥῦμα. Illud aptius: 'Quid praesidii mihi inde erit?' 'Deus Dodonaeus defendit ab iniuriis eos qui in finibus eius sunt, ne per vim rapiantur (ῥυσιάζωνται).'

V. 985. ἐγὼ πορεύσω χρυσόν] Πορεύσω pro eo, quod dici poterat ποριῶ, recte interpretatus

χώρει νυν· ὡς σὴν πρὸς κασιγνήτην μολών,
ἧς πρῶτα μαστὸν εἵλκυσ', Ἰοκάστην λέγω,
μητρὸς στερηθεὶς ὀρφανός τ' ἀποζυγείς,
προσηγορήσων εἶμι καὶ σώσων βίον.
ἀλλ' εἶα, χώρει. μὴ τὸ σὸν κωλυέτω.
γυναῖκες, ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον
κλέψας λόγοισιν, ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν·
ὅς μ' ἐκκομίζει, πόλιν ἀποστερῶν τύχης,
καὶ δειλίᾳ δίδωσι. καὶ συγγνωστὰ μὲν
γέροντι· τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμην ἔχει,

est Abreschius ad Aesch. Eumen. v. 235 p. 293 ed. Hal., ut id esset fere idem quod Batavorum geld overmaken vel overzenden (übermachen vel übersenden), et A. Matthiaeus sic: 'ego pecuniam ad te transportandam s. transmittendam curabo'. Nam Valcken. *ἔγωγε πορίσω* scribendum coniecerat (quod Herwerdenus in *ἐγὼ πορίζω* mutavit). Glossatores: *ἀποπέμψω, ἀποστελῶ.*

V. 986. *ὡς* 'nam' vertendum esse vix commemorarem, nisi viderem veteres scholiastas *ὡς πρός* quasi pleonasmo iuncta existimasse, quod est falsissimum.

V. 986 sqq. *σὴν πρὸς κασιγνήτην μολὼν .. προσηγορήσων εἶμι*] Si haec integra sunt, statuendum, post longius enuntiatum interpositum neglegi *μολών*. Hartungius coniecit *προσηγορήσας εἶμι καὶ σώσω βίον* atque *σώσω* recentes nonnulli libri exhibent. Sed videtur pro *μολών* poni debere *ἐγώ*, quod etiam sensus prope requirit. — *προσηγορήσων* est 'vale dicturus'. Varia lectio quam habet scholiasta *ἄλλως· σώσων τὴν πόλιν*, ex v. 997 repetita videtur.

V. 990. *τὸ σόν*] Cfr. *τοὐμόν* v. 995, *τὰ σὰ* v. 1276 et Krueg. I 43, 4, 26. — Verba *μὴ τὸ σὸν κωλυέτω* ambigua sunt. Post haec a scena discessit Creon, quamobrem iam Menoeceus appellans chorum liberius de consilio suo profitetur.

V. 992. *κλέψας λόγοισιν*] 'fictis orationibus decepti (patris)'. Cfr. Soph. Phil. 54 *τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων*. De re vide Statium Theb. X 715 *Fraude patrem tacita subit avertitque timorem.* — De attractione non facta in *ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν* vide supra ad v. 512.

V. 993. *πόλιν ἀποστερῶν τύχης*] Nempe ut per me servetur.

V. 994. *καὶ δειλίᾳ δίδωσι*] Libanius Tom. I p. 171 Menoeceum sic facit loquentem: *Ὁ πατὴρ ὅλος τῆς φύσεώς ἐστι καὶ τὸν παῖδα βούλεται σώζεσθαι, καὶ φυγῆς μοι δίδωσι σύνθημα.* De *συγγνωστά*, ubi *συγγνωστόν* exspectaveris, vide Pflugk. ad Herc. v. 583. Krueg. I 44, 4, 2.

V. 995. *τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμην ἔχει*] *τοὐμόν* non plane idem est quod *ἐγώ*, sed est fere 'mea ratio et condicio', quasi nostro sermone dicas in simili causa: das ist dem Greise zu verzeihen, doch mein Verhältnis verstattet nicht gleiche Nachsicht. Sic in Andromacha v. 235 dicitur: *ὡς δὴ σὺ σώφρων, τἀμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα* et v. 1185 *τὸ σὸν δ' ἦν ὧδ' ἂν εὐτυχέστερον.* Vide quae collegit Pflugkius ad Androm. v. 235. Praeterea memorabile est *συγγνώμην ἔχειν* hic ut in Soph. Trach. 328 passivo sensu usurpari, cum alias ut Or. 661, Hipp. 117, Suppl. 251 activam significationem ignoscendi habere soleat.

προδότην γενέσθαι πατρίδος ἥ μ' ἐγείνατο.
ὡς οὖν ἂν εἰδῆτ', εἶμι καὶ σώσω πόλιν
ψυχήν τε δώσω τῆσδ' ὑπερθανεῖν χθονός.
αἰσχρὸν γάρ, οἱ μὲν θεσφάτων ἐλεύθεροι
κοὐκ εἰς ἀνάγκην δαιμόνων ἀφιγμένοι
στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν,
πύργων πάροιθε μαχόμενοι πάτρας ὕπερ·
ἐγὼ δὲ πατέρα καὶ κασίγνητον προδοὺς
πόλιν τ' ἐμαυτοῦ δειλὸς ὣς ἔξω χθονὸς
ἄπειμ'· ὅπου δ' ἂν ζῶ, κακὸς φανήσομαι.
μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆν' Ἄρη τε φοίνιον,
ὃς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ
σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο,
ἀλλ' εἶμι καὶ στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων
σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ

V. 996. *ἥ μ' ἐγείνατο*] Ne quis putet hoc de patria terra abundanter dici, commemoro causam ea voce contineri, quamobrem prodere patriam non debeat, quippe cui illa saepe a Graecis oratoribus commemorata *τροφεῖα* solvenda sint.

V. 997 sq. non sine idonea causa delet Herwerdenus. Cfr. 1009 sqq.

V. 998. *τῆσδ' ὑπερθανεῖν χθονός*] Infinitivus hic epexegesin prioris sententiae, *ψυχήν τε δώσω*, continet. De *ὑπερθανεῖν* cum genetivo iuncto vide infra v. 1090 *ὁ γῆς ὑπερθανών*. v. 1313 *γῆς ὄλωλ' ὑπερθανών*. v. 1252 *πόλεως ὑπερμαχεῖς* et quae accurate de ea re explicavit C. Wexius ad Soph. Antig. v. 626 p. 204.

V. 999. *αἰσχρὸν γάρ, οἱ μὲν θεσφάτων ἐλεύθεροι κτέ.*] Quod scholiastae dicunt, omissam esse *εἰ* particulam, falsum est, quamquam etiam poni illa potuit hoc loco. Nunc *αἰσχρόν* eadem ratione qua *κεφάλαιον, τὸ δεινότατον, τὸ λεγόμενον* positum est, ad rem enuntiandam pertinens. Non sine probabilitate tamen scribi iussit Heimsoethius *αἰσχρῶς γὰρ οἱ μὲν κτέ.*

V. 1000. *εἰς ἀνάγκην δαιμόνων*] Fere idem sibi vult, quod infra v. 1762 *αἱ ἐκ θεῶν ἀνάγκαι.*

V. 1001. *στάντες παρ' ἀσπίδ'*] Cfr. Med. 250 *ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα Στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἅπαξ*, infra v. 1073 *παρ' ἀσπίδα βέβηκας*, Krueg. I 68, 36, 1.

V. 1004. *δειλὸς ὥς*] Est hoc idem, quasi nostro sermone dicas: wie ein Feigling, ut nullo modo coniectura *δοῦλος ὥς* opus sit.

V. 1006. Ex schol. *τὸν ἥλιόν φησι καὶ τὸν Ἄρην τὸν τοῦ ἐμοῦ φόνου αἴτιον* et *τὸν ἥλιόν φασι δεσπότην τῶν ἄστρων, τὸν ὄντα ἐν τοῖς ἄστροις θεόν* efficit Th. Bartholdus, scholiastas legisse *τὸν μετ' ἄστρων θεόν.*

V. 1009. *στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων*] Usus praepositionis *ἐξ* pronum corporis statum indicat. Similiter infra v. 1223 *Ἐτεοκλέης δ' ὑπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς πύργου* dicitur ex ratione eorum qui suspicientes audiunt contionantem.

V. 1010. *σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ*] *Μελαμβαθής* adiectivum significans id, quod altum ac nigrum fundum habet, ad hunc locum est aptissimum, cum plane ine-

δράκοντος, ἔνθ' ὁ μάντις ἐξηγήσατο,
ἐλευθερώσω γαῖαν· εἴρηται λόγος.
στείχω δέ, θανάτου δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει
δώσων, νόσου δὲ τήνδ' ἀπαλλάξω χθόνα.
εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος ὅ τι δύναιτό τις
χρηστὸν διέλθοι τοῦτο κεἰς κοινὸν φέροι
πατρίδι, κακῶν ἂν αἱ πόλεις ἐλασσόνων
πειρώμεναι τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖεν ἄν.

(στρ.)

ΧΟ. *ἔβας ἔβας,*
ὦ πτεροῦσσα, γᾶς λόχευμα

ptam sententiam habeat *μελαμβαφῆ*, quod e libris h. l. reponere vellent quidam interpretes. Similiter locutus est Aeschylus Prom. v. 219 sq. *Ταρτάρου μελαμβαθὴς Κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον* et Apollon. Rhod. IV 517 *μελαμβαθέος ποταμοῖο* recteque etiam in Sophoclis fragm. 478 nunc scriptum editur: *Ἀκτάς ἀπαίωνάς τε καὶ μελαμβαθεῖς Λιποῦσα λίμνης ἦλθον κτέ.* — De formula *σφάττειν τινὰ εἴς τινα τόπον* diligentissime disseruit, huius quoque loci non immemor, C. Keilius in Anal. epigraph. et onomatol. Lips. 1842 editis p. 30 sq.

V. 1011. *ἔνθ' ὁ μάντις ἐξηγήσατο*] Cfr. supra v. 931 sqq.

V. 1012. *εἴρηται λόγος*] Est fere Latinorum: *dixi*, de quo vide quae ego explicavi ad M. Tulli act. in C. Verrem I cap. 18 § 56, Vol. II p. 690. Similiter ipse Euripides in Oreste v. 1203 *Τήνδ' ἡμῖν ἔχω Σωτηρίας ἔπαλξιν. εἴρηται λόγος*, quod dicitur, ut significetur in hac quam iam diximus sententia nihil iam mutandum videri eamque firmiter obtineri ab eius auctore. Cfr. Aesch. Eum. 710.

V. 1013—1018 aliunde illatos esse censet Scheurleerus de Demetrio Magnete Lugd. Bat. 1858 p. 121, ut videtur, recte. Nam *εἴρηται λόγος* clausulae orationis convenit, qua de re praeter locos ad v. 1012 allatos cfr. Aesch. Ag. 582, Soph. Ai. 480, Phil. 241, et verbis *στείχω δὲ* post *ἀλλ' εἶμι* non bene adnectitur nova sententia. Offendimus etiam in verbo *διέλθοι* v. 1016, quod a scholiasta explicatur per *μεταχειρίζοιτο*, sed pro *ἔλθοι* dictum videtur (*τοῦτο λαβὼν ἔλθοι*).

V. 1013 sq. *θανάτου δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει δώσων*] *θανάτου δῶρον*, 'mortis donum', quod negavit A. Matthiaeus intellegi ullo modo posse, dixit Euripides pro eo, quod dici poterat: *θάνατον δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει δώσων*, 'mortem meam quasi donum non turpe civitati daturus'.

V. 1015. *εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος κτέ.*] Similem sententiam in Euripidis Erechtheo Praxitheam in extrema oratione sua posuisse annotavit Valckenarius. Sic enim illa loquitur in fragm. 362 v. 53 sqq. *Ὦ πατρίς, εἴθε πάντες, οἳ ναίουσί σε, Οὕτω φιλοῖεν ὡς ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως Οἰκοῖμεν ἄν σε κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.*

V. 1019 sqq. *ἔβας, ἔβας· πρὸς οὐδὲν ταῦτα· ἔδει γὰρ τὸν χορὸν οἰκτίσασθαι τὸν θάνατον Μενοικέως ἢ ἀποδέχεσθαι τὴν εὐψυχίαν τοῦ νεανίσκου, ἀλλὰ τὰ περὶ Οἰδίπου καὶ τῆς Σφιγγὸς διηγεῖται τὰ πολλάκις εἰρημένα.* SCHOL. Auctore Aristotele in arte poet. cap. 18, qui universam rationem chori in Euripideis fabulis vituperat his verbis: *τὸν χορὸν ἕνα δεῖ ὑπο-*

νερτέρου τ' Ἐχίδνας,
Καδμείων ἁρπαγά,
πολύφθορος πολύστονος,
μιξοπάρθενος,
δάιον τέρας,
φοιτάσι πτεροῖς
χαλαῖσί τ' ὠμοσίτοις
Διρκαίων ἅ ποτ' ἐκ

λαβεῖν τῶν ὑποκριτῶν καὶ μόριον εἶναι τοῦ ὅλου καὶ συναγωνίζεσθαι, μὴ ὥσπερ Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ Σοφοκλεῖ, iam etiam alii critici veteres cum universam chori Euripidei rationem, tum hanc ipsam fabulam reprehenderunt, in quam rem comparaverunt interpretes schol. ad Aristoph. Acharn. v. 442 *Εὐριπίδης εἰσάγει τοὺς χοροὺς οὐ τὰ ἀκόλουθα φθεγγομένους τῇ ὑποθέσει, ἀλλ' ἱστορίας τινὰς ἀπαγγέλλοντας, ὡς ἐν ταῖς Φοινίσσαις*, et qui eodem spectavisse videtur, Accium in didascalic. II apud Nonium p. 178, 22 ed. Merc. *Sed Euripides, qui choros temerius in fabulis* —. De recentioribus vide Grotium in Proleg. 30, Sam. Fr. Nath. Morum in diss. de Euripidis Phoenissis (Lips. 1771), G. Hermannum in praef. p. XXI sq.

V. 1019. *ὦ πτεροῦσσα*] *Πτεροῦσσα* Sphinx absolute hoc loco dicitur, ut in extrema hac stropha *πτεροῦσσα παρθένος*, eoque magis omitti substantivum poterat, quod mox verbis: *γᾶς λόχευμα νερτέρου τ' Ἐχίδνας* magis etiam significatur, quae ista alata sit, et quia quod infra v. 1026 sequitur pronomen relativum aptius cum superiore hac oratione cohaeret, ut haec primaria sententia sit: ‘Venisti, o alata, perniciosa Cadmeorum civitati, quae tollendis adulescentulis Thebis dolores gravissimos attuleris’.

V. 1021. *ἁρπαγά* scripsit Tyrwhittus pro *ἁρπαγᾷ*. Recte annotat Matthiaeus, *ἁρπαγὰ Καδμείων* pro *ἡ ἁρπάζουσα Καδμείους* dictum esse ut v. 1492 *ἁγεμόνευμα νεκροῖσι* pro *ἡ ἡγεμονεύουσα νεκροῖς*.

V. 1023. *μιξοπάρθενος*] Cfr. Origenes contra Cels. I p. 32 *Φέρε δή τινα ἀπιστεῖν περὶ Οἰδίποδος καὶ Ἰοκάστης καὶ τῶν γεννηθέντων ἀπὸ ἀμφοτέρων Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους διὰ τὸ προσπεπλέχθαι τῷ λόγῳ τὴν Σφίγγα μιξοπάρθενόν τινα.* — Recentes nonnulli libri *μιξοπάρθενον* habent et arridet *μιξοπάρθενον δάιον τέρας*. Cfr. Aesch. Prom. 352 *δάιον τέρας ἑκατογκάρανον*.

Ibid. *δάϊον τέρας*] Hunc locum aute oculos habuit Hesychius *Δάϊον τέρας· τὸ πολεμικὸν σημεῖον*. Supra v. 806 dicebatur *οὔρειον τέρας*.

V. 1024. *φοιτάσι πτεροῖς*] Dicitur hoc, ut in Oreste v. 270 *μανιάσιν λυσσήμασι*, v. 837 *δρομάσι βλεφάροις*, et fit tantummodo in his casibus, ubi diversitas formae non tantopere exstat, eodem modo, quo Latinorum sermone dicebantur *victricia arma* et similia, quode praecepit Servius ad Verg. Aen. III 54. Sic etiam in Helen. v. 1301 *δρομάδι κώλῳ* habetur, ad quem locum vide quae attulit Pflugkius.

V. 1025. *χαλαῖσί τ' ὠμοσίτοις*] Cfr. Aesch. Sept. 541 *Σφίγγ' ὠμόσιτον*, unde cognoscitur epitheton a Sphinge ad ungues Sphingis translatum esse ratione satis perspicua.

V. 1026 sq. *Διρκαίων ἅ ποτ' ἐκ τόπων*] Haec quemadmodum intellegenda sint, explicavit R.

τόπων νέους πεδαίρουσ'
ἄλυρον ἀμφὶ μοῦσαν
ὀλομέναν τ' Ἐρινὺν
ἔφερες ἔφερες ἄχεα πατρίδι
φόνια· φόνιος ἐκ θεῶν
ὃς τάδ' ἦν ὁ πράξας.
ἰάλεμοι δὲ ματέρων,
ἰάλεμοι δὲ παρθένων
ἐστέναζον οἴκοις·
ἰήιον βοὰν βοάν,
ἰήιον μέλος μέλος
ἄλλος ἄλλ' ἐπωτότυζε
διαδοχαῖς ἀνὰ πτόλιν.
βροντᾷ δὲ στεναγμὸς
ἀχά τ' ἦν ὅμοιος,

Ungerus in Paradoxis Theb. Vol. I p. 97.

V. 1027. De Aeolica forma *πεδαίρειν* cfr. quae ad Herc. 818 disputata sunt.

V. 1028. *ἄλυρον ἀμφὶ μοῦσαν* cum *ἀμφὶ σὰν κιθάραν* Alc. 583 comparat I. Tate apud Monk. ad l. l., quae tamen diversa sunt. *νεβρὸς ἐχόρευσε — ἀμφὶ σὰν κιθάραν* in loco Alcest. est propria vi: 'saltavit circa citharam tuam, ita tamen, ut cithara motus eius moderaretur'; h. l. *ἀμφὶ μοῦσαν ἄλυρον* est pro *σὺν μούσᾳ ἀλύρῳ* ut v. 807 *ἀμουσοτάταισι σὺν ᾠδαῖς*, ita tamen, ut indicetur cantilenam illam per totam actionem, quae verbo indicatur, continuari et eam quasi cingere. Similiter Pind. Ol. X 92 *ἀείδετο δὲ πᾶν τέμενος τερπναῖσι θαλίαις τὸν ἐγκώμιον ἀμφὶ τρόπον*. A. MATTHIAEUS.

V. 1029. *ὀλομέναν τ' Ἐρινύν· φθοροποιόν. ἐπειδὴ φθορᾶς αἰτία ἦν ἡ μοῦσα, διὰ τοῦτο Ἐρινὺν οὐλομένην αὐτὴν λέγει.* SCHOL. Recte delere videtur particulam *τ'* Hartungius. Nam *ἄλυρος μοῦσα*, quae ad aenigmata pertinet, erat *ὀλομένη Ἐρινύς*.

V. 1031. *φόνιος ἐκ θεῶν*] Recte scholiasta: *ὁ ἐκ θεῶν ταῦτα πράξας, οὗτος φόνιος ἦν*, quocirca necesse est intellegi comma, quod vulgo post *θεῶν* ponunt, tollendum esse. De praepositione *ἐκ* cfr. Aristoph. Thesm. 715 *τίς ἄν σοι τίς ἂν ξύμμαχος ἐκ θεῶν ἀθανάτων ἔλθοι*; De sententia vide ad v. 810 annotata.

V. 1037 sq. *ἰήϊον μέλος μέλος ἄλλος ἄλλ' ἐπωτότυζε*] Plene erit *ἄλλος ἄλλο*, non *ἄλλα*: 'lugubre carmen alius aliud querebatur'. *Ἄλλ' ἐπωτότυζε* Battierio auctore Valckenarius restituit. Libri *ἄλλον ἐπωτότυζεν* (*ἐποτότυζε*).

V. 1040. *ἀχά τ'*] Sic pro *ἰαχά τ'* scribendum esse Musgravius vidit. Vide Elmsl. ad Heraclid. v. 752. — De ceteris schol. annotat: *ὁ δὲ στεναγμὸς βροντῇ ἦν ἐφόμοιος.* Quae cum nimis tenuia et a poetica dictione aliena videantur, malim *βροντᾷ* verbum, non dativum nominis indicare et *ἀχά τ' ἦν ὅμαυλος* scribere. Ac videtur Euripides imitatus esse Sophocl. Oed. R. v. 186 *παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς ὅμαυλος*. Cfr. etiam Eur. El. 879 *ἀλλ' ἴτω ξύναυλος βοὰ χαρᾷ*.

ὁπότε πόλεος ἀφανίσειεν
ἁ πτεροῦσσα παρθένος τιν' ἀνδρῶν.

(ἀντ.)

χρόνῳ δ' ἔβα
Πυθίαις ἀποστολαῖσιν
Οἰδίπους ὁ τλάμων
Θηβαίαν τάνδε γᾶν
τότ' ἀσμένοις, πάλιν δ' ἄχη·
ματρὶ γὰρ γάμους
δυσγάμους τάλας
καλλίνικος ὢν
αἰνιγμάτων συνάπτει,
μιαίνει δὲ πτόλιν·
δι' αἱμάτων δ' ἀμείβει
μυσαρὸν εἰς ἀγῶνα
καταβαλὼν ἀραῖσι
τέκεα μέλεος. ἀγάμεθ' ἀγάμεθ',
ὃς ἐπὶ θάνατον οἴχεται
γᾶς ὑπὲρ πατρῴας,

V. 1043. *Πυθίαις ἀποστολαῖσιν*] *οὐκ ἐπὶ τὸ ἀνελεῖν τὴν Σφίγγα ἐπέμφθη παρὰ τοῦ Πυθίου Οἰδίπους, ἀλλὰ χρωμένῳ περὶ τῶν γονέων ἀνεῖλεν αὐτῷ ὡς τούτους φονεύσειε. Καὶ ὃς φοβηθεὶς διὰ τὸν χρησμὸν ἀνελθεῖν εἰς Κόρινθον, ἵνα μὴ τὸν δοκοῦντα γονέα Πόλυβον ἀποκτείνῃ, καταλαμβάνει Θήβας.* SCHOL. Nempe Oedipus caede Lai prohibitus quominus Delphos pergeret, cum Lai rhedam Polybo tradidisset, reversus Delphos pervenit indeque cum propter oraculum de matris nuptiis datum vereretur Corinthum redire, Thebas profectus est. Vide supra ad v. 44 sq.

V. 1046. *τότ' ἀσμένοις*] Attulerunt ad hanc constructionem explicandam interpretes Aristoph. Pac. v. 582 *ἀσμένοισιν ἦλθες ἡμῖν*. Soph. Trachin. v. 18 *ἀσμένῃ δέ μοι Ὁ κλεινὸς ἦλθε*. Aesch. Prom. v. 23 *ἀσμένῳ δέ σοι Ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος*. Sine pronomine similiter ut h. l. dixit Sophocl. in Oed. Col. v. 1505 *ἄναξ, ποθοῦντι προυφάνης*. Cfr. Krueg. I 48, 6, 4.

Ibid. *πάλιν δ' ἄχη*] Cave *ἄχη* auctore scholiasta, qui *ἀπὸ τοῦ κοινοῦ* suppleri vult *συνάπτει*, pro accusativo habeas. Est is nominativus, ad quem explicandum e superiore oratione, in qua dicitur Oedipus primum Thebanis volentibus venisse, et quidem e verbo *ἔβα* poteris supplere *ἦλθε*.

V. 1047 sq. *γάμους δυσγάμους*] 'innuptas nuptias', quod alias dicitur *γάμος ἄγαμος*, veluti in Helen. v. 690. — Libri *ὁ τάλας*. Articulum delevit Kingius.

V. 1051. *δι' αἱμάτων δ' ἀμείβει*] *Τὴν πόλιν δι' αἱμάτων διαλλάσσει. Τὸ δὲ ἀμείβει ἀμείβεσθαι ποιεῖ, ἐμβαλὼν διὰ καταρῶν τοὺς παῖδας εἰς φιλονεικίαν.* SCHOL. Quamquam alii *τέκεα* obiectum esse verbi *ἀμείβει* volunt, tamen recte scholiasta *ἀμείβει τὴν πόλιν* coniunxisse vide-

Κρέοντι μὲν λιπὼν γόους,
τὰ δ' ἑπτάπυργα κλῇθρα γᾶς
καλλίνικα θήσων.
γενοίμεθ' ὧδε ματέρες
γενοίμεθ' εὔτεκνοι, φίλα
Παλλάς, ἃ δράκοντος αἷμα
λιθόβολον κατειργάσω,
Καδμείαν μέριμναν
ὁρμήσασ' ἐπ' ἔργον,
ὅθεν ἐπέσυτο τάνδε γᾶν συν-
αλλαγαῖσι δαιμόνων τις ἄτα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὠή, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;
ἀνοίγετ', ἐκπορεύετ' Ἰοκάστην δόμων.
ὠὴ μάλ' αὖθις· διὰ μακροῦ μέν, ἀλλ' ὅμως

tur. Nam id censet chorus, fecisse Oedipum, ut civitas piaculo inquinata (*μιαίνει*) iterum sanguine inquinetur item piaculari (*μυσαρόν*).

V. 1057. *Κρέοντι μὲν λιπὼν γόους κτέ.*] Similiter infra v. 1314 loquitur ipse Creon de filio suo: *τοὔνομα λαβὼν γενναῖον, ἀνιαρὸν δ' ἐμοί.* Praeivisse in hac quoque parte Homerum Δ 197 *τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος* recte monuit Valckenarius.

V. 1062. *Προνοίᾳ γὰρ Ἀθήνας λίθῳ τὸν δράκοντα ἀνεῖλεν ὁ Κάδμος, ὡς ἀνωτέρω 'Παλλάδος φραδαῖς'* (v. 667). SCHOL. Recte is *αἷμα* intellexit *φόνον*, non 'progeniem' ut alius scholiasta, qui *δοκεῖ Ἀθηνᾶ συμπρᾶξαι τῷ Κάδμῳ κατὰ τῶν σπαρτῶν* adnotavit.

V. 1063 sq. *Καδμείαν μέριμναν ὁρμήσασ' ἐπ' ἔργον*] Quod dixit scholiasta hoc positum videri pro Cadmo *περιφραστικῶς*, commemoro ea ratione hanc ob causam hic usum videri Euripidem, quod Cadmi quae erat meditatio eam exsequendam curavit Minerva, et sic cum Cadmum adduceret ad perficiendum *consilium* suum, non tam ipsum *hominem*, quam eius meditationem ad agendum adduxisse videatur.

V. 1065 sq. *γᾶν συναλλαγαῖσι* scripsi. Libri habent *γᾶν ἁρπαγαῖσι*. Vulgatur de Battieri coniectura *γαῖαν ἁρπαγαῖσι*. Quid sit *ἁρπαγαῖσι δαιμόνων* vel si *δαιμόνων τις ἄτα* coniunxeris, quid velit simplex *ἁρπαγαῖσι*, haud facile dixeris. Nam quod schol. interpretatur *καὶ γὰρ ἡ Σφὶγξ ἥρπαζεν, ὁ δὲ Μενοικεὺς πέπονθέ τι ὅμοιον ἁρπαγῇ*, nihil valet. De *δαιμόνων συναλλαγαῖς* i. e. 'deorum interventu', ut calamitas divinitus immissa dicatur, cfr. Soph. O. R. 34 *ἀνδρῶν τε πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου κρίνοντες ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς.*

V. 1067. *ὠή, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;*] Fuerunt, qui cum alias, tum hoc in loco *τὶς — κυρεῖ;* ut id esset: 'num quis est?' scribere vellent, quos recte confutavit Matth. § 487, 6 p. 913 ed. 'II. Nam in domo regia quaeri non potuisse, num quis adesset, sed quis eorum, qui ibi solerent custodire, famulorum adesset.

V. 1069 sq. *διὰ μακροῦ μέν, ἀλλ' ὅμως ἔξελθ'*] *Βραδέως μὲν ἐξέρχῃ, ὅμως δὲ ἔξελθε.* SCHOL.

ἔξελθ', ἄκουσον, Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ,
λήξασ' ὀδυρμῶν πενθίμων τε δακρύων.
ΙΟ. ὦ φίλτατ', οὔ που ξυμφορὰν ἥκεις φέρων
Ἐτεοκλέους θανόντος, οὗ παρ' ἀσπίδα
βέβηκας αἰεὶ πολεμίων εἴργων βέλη;
[τί μοί ποθ' ἥκεις καινὸν ἀγγελῶν ἔπος;]
τέθνηκεν ἢ ζῇ παῖς ἐμός; σήμαινέ μοι.
ΑΓΓ. ζῇ, μὴ τρέσῃς τόδ', ὥς σ' ἀπαλλάξω φόβου.
ΙΟ. τί δ', ἑπτάπυργοι πῶς ἔχουσι περιβολαί;
ΑΓΓ. ἑστᾶσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασται πόλις.
ΙΟ. ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον Ἀργείου δορός;
ΑΓΓ. ἀκμήν γ' ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ὁ Καδμείων Ἄρης
κρείσσων κατέστη τοῦ Μυκηναίου δορός.
ΙΟ. ἕν εἰπὲ πρὸς θεῶν, εἴ τι Πολυνείκους πέρι
οἶσθ', ὡς μέλει μοι καὶ τόδ', εἰ λεύσσει φάος.

V. 1072. *οὔ που*] Sic emendavit Hartungius. Libri habent *ἦ που*. Cfr. Hel. 135, 600, El. 235, 630, Herc. 1101, Iph. A. 670, Iph. T. 930, Med. 695. Horum locorum compluribus vel *ἦ που* in libris legitur pro *οὔ που* vel ita variant libri, ut alii *οὔ που* (*πω*), alii *ἦ που* habeant. Vide ad Herc. 1101, ad Med. 695.

V. 1075. Annotationem scholiastae *ἐν τοῖς πολλοῖς ἀντιγράφοις οὐ φέρεται ὁ στίχος οὗτος* ad v. 1074 adscriptam ad hunc versum referendam esse vidit Valckenarius. Inutilis est versus post ea quae praecedunt meliusque Iocasta continuat interrogationem de filio. Quod autem Zippererus versum ante v. 1072 transponendum suspicatur, id ipsa annotatione scholiastae dissuadetur.

V. 1077. *μὴ τρέσῃς τόδ'*] Quod formula *μὴ τρέσῃς* saepe sine casu apud Euripidem ponitur, veluti in Alc. 328. Heracl. 654, 715, Porsonus hoc quoque loco restitui id posse putavit, ut pro *τόδ'* scriberetur *τοῦδ'* idque pertineret ad *φόβου*, ut in Eurip. Hec. v. 869 diceretur: *ἐγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου* et in Sophoclis fragm. 689 *θάρσει· μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός*. Adde Soph. Oed. R. 1002 *τί δῆτ' ἐγὼ οὐχὶ τοῦδε τοῦ φόβου σ', ἄναξ, . . ἐξελυσάμην;* Id, quamquam postea in cod. Harl. invenit Porsonus, tamen et ipse et ceteri critici iure veriti sunt recipere, cum ceterorum librorum auctoritas ipsa quoque bonam sententiam habeat et pronominis *τοῦδ'* collocatio minus apta ad h. l. esse videatur. Ceterum de tota constructione A. Matthiaeus rectissime praecepit: *ὡς* h. l. non est 'nam', sed dictum ut supra v. 997 *ὡς οὖν ἂν εἰδῆτ', εἶμι καὶ σώσω πόλιν*. Sensus est igitur: 'vivit; ne time, quod dico, ut te hoc timore liberem'.

V. 1078. *ἑπτάπυργοι — περιβολαί*] *Περιβολή* est 'quidquid circumiectum est alicui rei'. Sic in Ione 1133 commemorantur *περιβολαὶ σκηνωμάτων*. Hoc autem loco sunt circumiecti muri, septem turribus, in quibus totidem portae erant, praediti. Hinc *ἑπτάπυργοι* fere idem sibi vult, quod *ἑπτάπυλοι*, quod in cod. L e glossemate falso receptum est.

V. 1080. *ἦλθον*] I. e. *οἱ Θηβαῖοι*, qui facile ex eis quae praecedunt intelleguntur.

V. 1084. *ὡς μέλει μοι καὶ τόδ'*,

ΑΓΓ. ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.
ΙΟ. εὐδαιμονοίης. πῶς γὰρ Ἀργείων δόρυ
πυλῶν ἀπεστήσασθε πυργηρούμενοι;
λέξον, γέροντα τυφλὸν ὡς κατὰ στέγας
ἐλθοῦσα τέρψω, τῆσδε γῆς σεσωμένης.
ΑΓΓ. ἐπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ὑπερθανὼν
πύργων ἐπ' ἄκρων στὰς μελάνδετον ξίφος
λαιμῶν διῆκε τῇδε γῇ σωτήριον,
λόχους ἔνειμεν ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας
πύλας ἐφ' ἑπτά, φύλακας Ἀργείου δορός,
σὸς παῖς, ἐφέδρους θ' ἱππότας μὲν ἱππόταις
ἔταξ', ὁπλίτας δ' ἀσπιδηφόροις ἔπι,
ὡς τῷ νοσοῦντι τειχέων εἴη δορὸς
ἀλκὴ δι' ὀλίγου. περγάμων δ' ἀπ' ὀρθίων
λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν
Τευμησὸν ἐκλιπόντα· καὶ τάφρου πέλας

εἰ λεύσσει φάος] Sententia horum verborum haec est: 'Nam curae mihi est hoc quoque, salvusne sit Polynices', praeter id quod de Eteocle quaesivi. Falso haec intellexit G. Hermannus, qui *καὶ τόδε* tum demum recte dici posse existimavit, si de uno Polynice iam aliud quaesivisset Iocasta. Quod cum minime reciperet hic locus, scribendum ille putavit: *ὡς μέλει καὶ τοὐδέ μοι λεύσσειν φάος*, coniectura minime necessaria.

V. 1085. *ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων*] Cfr. Med. 1145 *πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα*. Infra v. 1618 *εὔτεκνος ξυνωρίς*. — De locutione *εἰς τόδ' ἡμέρας* vide ad v. 425.

V. 1086. *πῶς γάρ*] Iocasta requirit explicationem eorum quae audivit. Nos eum nexum sententiarum reddimus vocabulis 'ja wie'.

V. 1087. *πυργηρούμενοι*] Idem verbum habes in Aeschyli Sept. v. 22 et rursus apud Euripidem in Oreste v. 762, 1574.

V. 1089. *σεσωμένης* scripsi pro *σεσωσμένης*. Vide Cur. epigraph. p. 60 sq.

V. 1091. *μελάνδετον ξίφος*] Cfr. Hom. *O* 713 *φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήεντα*, Aesch. Sept. 43 *μελάνδετον σάκος*.

V. 1094. *φύλακας Ἀργείου δορός*] *Ἐπιτηρητὰς καὶ ἀποσοβητὰς τῶν πολεμίων*. SCHOL.

V. 1095. *ἐφέδρους θ'*] *θ'* addidit Valckenarius. — *Ἐφέδρους*, quod in proximo versu nuda praepositione *ἐπί* repetitur, significat subsidiarios.

V. 1097 sq. *ὡς τῷ νοσοῦντι — δι' ὀλίγου*] 'Ut ei parti moenium, quae maxime premeretur ab hostibus, arma auxilio ex propinquo succedere possent.'

V. 1098. *περγάμων δ' ἀπ' ὀρθίων*] Vide Androm. v. 10 cum annot. Pflugk.

V. 1099. *λεύκασπιν Ἀργείων στρατόν*] Cfr. Aesch. Sept. 89 *λευκοπρεπὴς λεώς*, Soph. Ant. 106 *τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν φῶτα βάντα πανσαγίᾳ*.

V. 1100. *Τευμησὸν ἐκλιπόντα*] *Τευμησσός, ὄρος Βοιωτίας, ἀντὶ τοῦ τὴν τῷ Τευμησσῷ παρακειμένην χώραν. ἐπεὶ πῶς ὁρᾶν ἠδύναντο πλέον ἑκατὸν σταδίους τοῦ Τευμησσοῦ ἀφεστηκότος τῶν Θηβῶν; ἢ οὐκ ἐκλιπόντα, ἀλλ' ἤδη καταλιπόντα;* SCHOL. Hoc postremum verius est. Argivo-

δρόμῳ συνῆψεν ἄστυ Καδμείας χθονός.
παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες ἐκελάδουν ὁμοῦ
ἐκεῖθεν ἔκ τε τειχέων ἡμῶν πάρα.
καὶ πρῶτα μὲν προσῆγε Νηίσταις πύλαις
λόχον πυκναῖσιν ἀσπίσιν πεφρικότα

rum exercitus castra ceperat in superiore loco in monte Teumesso, quem nunc reliquerat, ut ad urbem propius accederet. De Teumesso vide praeter Pausaniam lib. IX cap. 19 § 1 et quae ad eum locum annotavit C. G. Siebelis Vol. IV p. 60, Stephanum Byzantium s. v. p. 276, 16 ed. Westerm.

V. 1100 sq. *τάφρον πέλας δρόμῳ συνῆψεν ἄστυ*] *Τάφρος* teli iactum vel etiam longius a muris distabat, unde Adrastus mox repulsum a muris exercitum *ἔξω τάφρου καθῖσεν* v. 1188. Hinc loci huius sententia elucescit, Argivos cum ad *τάφρον* sive intra teli iactum venissent, reliquum spatium cursu confecisse, quo celerius muris succederent. MUSGRAV. *συνῆψεν ἄστυ* scil. *ἑαυτῷ* est: 'urbem sibi contiguam fecit' i. e. 'muris ipsis successit'. Paleius v. 1101 delet, Schenkelius vult *δρόμῳ συνῆνεν ἄστυ*.

V. 1104 sq. *Νηΐσταις πύλαις*] Libri *Νηΐταις*. Apud Aeschylum quoque Sept. ad Theb. 460 libri *Νηΐτισι* et *Νηΐτῃσι*. Hanc vero scripturam Ungerus in Paradoxis Thebanis Vol. I p. 310 sqq. tam docte impugnavit, ut iam non videatur dubitandum esse, quin *Νηΐσται* sive Boeotorum lingua *Νήϊτται* dicta fuerit ea porta. Nam nec *Νηΐται* quid significet, aut qua ratione defendi possit apparet, et maxime verisimile est, quod ille p. 334 et 343 monuit, *Νηΐστας* dictas esse ab situ, sicut *Ὑψίστας*. Praeterea affert, quod apud Pausaniam, apud quem IX 8, 4 libri MSS. *Νῆσας* et *Νήσας* habent, in eiusdem libri c. 25, 1, 4 aliquot codices *Νηϊστῶν* corruptumque ex eo *Νηϊετῶν* praebent, eandemque scripturam apud Statium quoque Theb. VIII 343 in duobus codicibus esse inventam'. [Addidit vir summus in vett. edd. et duobus libris Dresdensibus eandem haberi scripturam. Tum pergit.] 'Statius igitur aperte Neistas testatur'. Aliud argumentum, cui plurimum tribuit Ungerus, non satis firmum est, Hesychii glossa, quae ad hunc ipsum Euripidis versum spectat: *Νηΐσι, ταῖς πύλαις ταῖς πρώταις καὶ τελευταίαις*. Nam codex inter *Νηΐθῃ* et *νήϊον* habet *Νήϊϊ, ταῖς πύλαις*, ut Hesychium appareat apud Euripidem aut *Νηΐταις* aut *Νηΐτταις* scriptum invenisse. Id autem ille interpretatus erat non: *ταῖς πρώταις καὶ τελευταίαις*, sed: *ταῖς κατωτάταις καὶ τελευταίαις*, sicuti paulo inferius *νήϊστα· κατώτατα, ἔσχατα*, et supra *νειάτη· κατωτάτη, ἐσχάτη*. Ab situ etiam portae isti nomen inditum esse vera inter falsas fama prodidit apud scholiastam Euripidis: *ἢ ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ἀμφίονος καὶ Νιόβης ἢ ἐπεὶ νέαταί εἰσιν. ὁ δὲ Φερεκύδης ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ζήθου θυγατρός*. Similia tradidit Pausanias IX 8, 4. Itylum et Neidem a Zetho et Aedone procreatos memorat etiam scholiastes Homeri ad *τ* 518. Ex his consequitur verum portae istius nomen esse *Νηΐστας*, ut, si quidquam sit, quo quis *Νηΐτας* possit defendere, statuendum sit acceptum id esse a poetis cyclicis, qui quas Boeoti *Νηΐττας* vocabant, cum id pro nomine proprio haberent, ipsi quoque *Νηΐττας* vel *Νηΐτας* appellaverint. G. HERMANN.

V. 1105. *πεφρικότα· ἐξορθούμενον ταῖς ἀσπίσιν, ὡς τό* (Hom. *N* 339) '*Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσιν.*' SCHOL.

ὁ τῆς κυναγοῦ Παρθενοπαῖος ἔκγονος,
ἐπίσημ' ἔχων οἰκεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
ἐκηβόλοις τόξοισιν Ἀταλάντην κάπρον
χειρουμένην Αἰτωλόν. εἰς δὲ Προιτίδας
πύλας ἐχώρει σφάγι' ἔχων ἐφ' ἅρματι
ὁ μάντις Ἀμφιάραος, οὐ σημεῖ' ἔχων
ὑβρισμέν', ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα.
Ὠγύγια δ' εἰς πυλώμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ
ἔστειχ' ἔχων σημεῖον ἐν μέσῳ σάκει
στικτοῖς Πανόπτην ὄμμασιν δεδορκότα,

V. 1106. *Παρθενοπαῖος*] Vide quae supra ad v. 150 annotavimus.

V. 1110. Cfr. v. 174.

V. 1111. *οὐ σημεῖ' ἔχων κτἑ.*] Cfr. Aeschyli Sept. v. 590 sq. *Τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων Πάγχαλκον ηὔδα, σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.*

V. 1112. *ὑβρισμέν'*] Quia *ὑβρίζειν* significat: 'contumelia afficere aliquem', hoc non solum tum recte dicitur, si cui homini affers contumeliam, verum etiam ita, si rem ita afficis et quasi instruis contumelia, ut ipsa contumeliae vel dicam superbiae ac nimii luxus speciem prae se ferat, ut hoc loco dicuntur *σημεῖα ὑβρισμένα*, tum in Xenophontis Disciplina Cyri lib. II cap. 4 § 5 *ὁ δ' εἰσῄει πρὸς τὸν Κυαξάρην ἐν τῇ Περσικῇ στολῇ, οὐδέν τι ὑβρισμένῃ* et in Aeliani Var. hist. lib. I cap. 31 de donis, quae Persae regi offerunt: *οὐδέν τι τῶν ὑβρισμένων οὐδὲ τῶν ἄγαν πολυτελῶν προσφέρουσιν, ἀλλ' ἢ βοῦς ἢ ὄϊς ἢ δὴ σῖτον καὶ οἶνον ἄλλοι.* Vide quae Hutchinsonus disputavit ad Xenoph. l. l. p. 148 ed. Poppo.

V. 1115. *στικτοῖς Πανόπτην ὄμμασιν δεδορκότα κτἑ.*] Id pertinere ad Argum cum veteres, tum recentiores grammatici facile agnoverunt, sed tamen negavit G. Hermannus recte omissum h. l. videri ipsum Argi nomen. Iniuria, opinor. Nam quamquam alia quadam significatione vocis *πανόπτης* Iuppiter quoque et Sol dicebatur, et fortasse etiam in ipso Argo antiquitus *πανόπτης* vocabulum aliam non habuit significationem atque in Iovis vel Solis persona, tamen eo tempore, quo ista de Argo variis oculis praedito fabula orta et exornata erat, *πανόπτης* alia quadam significatione verbi ita dicebatur, ut eum denotaret, qui variis et in toto corpore sparsis oculis praeditus erat. Hoc igitur praedicatum cum unius illius Argi proprium videri posset, nihil impediebat, quominus quasi nomen proprium usurparetur, praesertim ibi, ubi e totius loci ratione facile agnosceretur propria ista Argi significatio vocis, uti hoc loco e verbis *στικτοῖς ὄμμασιν δεδορκότα* eoque minus, quia iam veteres scriptores hoc confirmare videntur, ut si Apollodorus II 1, 2 dicit *τούτου Ἄργος ὁ Πανόπτης λεγόμενος*, ut recte scripsit Heynius, et in imagine Argi apud Panofkam in commentat. acad. Berol. 1837 de Argo Panopte tab. III 2 depicta litterae *ΠΑΝΟΠ* personam indicant. Cfr. etiam Aristoph. Eccl. 80 *τὴν τοῦ Πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος*, ad quem locum schol. adnotavit: *τοῦ τὴν Ἰὼ φυλάττοντος. αἰνίττεται δὲ ὡς ὄντος αὐτοῦ δεσμοφύλακος. ἀναφέρει δὲ τοῦτον ἐπὶ τὸν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ Ἄργον.* Sic credo etiam non addito novo, quem voluit Hermannus, versu in voce *Πανόπτης* Argum illum facile agnosci posse. Nam quod scho-

[τὰ μὲν σὺν ἄστρων ἐπιτολαῖσιν ὄμματα
βλέποντα, τὰ δὲ κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
ὡς ὕστερον θανόντος εἰσορᾶν παρῆν].
Ὁμολωίσιν δὲ τάξιν εἶχε πρὸς πύλαις
Τυδεύς, λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδι
χαίτῃ πεφρικός· δεξιᾷ δὲ λαμπάδα
Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν ὡς πρήσων πόλιν.

liastae ad h. l. hunc *Πανόπτην* appellant *κύνα*, id omissi versus suspicionem non potest movere. Denique quod vir summus e scholiastae verbis: *τῆς Ἀργείας βοός* aliquid praesidii petivit suae rationi, illis verbis *εἰς γὰρ τεκμήριον τῆς πατρίδος σημεῖον στικτὸν ἔφερε τῆς Ἀργείας βοὸς φύλακα* explicat scholiasta, nihil aliud quam quae recordatione v. 1107 addit: *οἰκεῖον δὲ ὁ Ἱππομέδων σημεῖον εἶχεν ἐγγεγραμμένον*. Quocirca necesse est intellegi causam, quamobrem inferas talem versum, qualem interposuit Hermannus: *τῆς Ἰνάχου κύν' Ἄργον Ἀργείας βοός* vel Hartungius: *τὸν τῆς βοός ποτ' Ἄργον Ἀργείας κύνα*, plane nullam esse. Quod autem praeterea in hoc versu notarunt critici *στικτοῖς* vocabulum, id ipsum quoque non ita comparatum est, ut aut falsum per se sit aut Euripidi inde reprehensio parari possit. Nam quod oculi in corpore illius Panoptae quasi puncta varie positi erant, recte dixit poeta *στικτοῖς — ὄμμασιν δεδορκότα*, quod Euripidi non minus hic dicere licuit, quam Aeschylo in Prom. 679 in simili re *πυκνοῖς ὄσσοις δεδορκώς*. Illud enim est 'crebris oculis', hoc 'oculis hic illic quasi interpunctione facta positis'.

V. 1116 sqq. De versibus 1116—1118, quos post Valckenarium Bergkius in suspicionem vocavit, novissime fusius disputaverunt Clemmius in Philol. vol. XXX (1870) p. 137 sqq. et Zippererus l. c. p. 51 sqq. Spurii autem versus cognoscuntur et sensu inepto et ratione grammatica. *Nam emendationes* Heimsoethi et Kirchhoffi quibus utrumque corrigitur, *στικτοῖς πανόπτην ὄμμασιν βοὸς κύνα, Τὰ μὲν σὺν ἄστρων ἐπιτολαῖς δεδορκότα Ἔχοντα, τὰ δ' ἀγρυπνοῦντα δυνόντων μέτα*, neque probabilitatem habent neque omnia sanant. Iam enim dativi *στικτοῖς ὄμμασιν* ratio difficilis est ad explicandum nec res ipsa quae de Hippomedontis clipeo praedicatur, ineptiis caret.

V. 1120. *λέοντος δέρος ἔχων*] Quod pellis suis Tydei, leonis autem Polynicis propria fuisse putabatur, haec ipsa verba Eustathius ad Iliad. *δ* p. 485, 5 errore ad Polynicem transtulit. Vide A. F. Naeki Opusc. philol. Vol. I p. 115 sqq.

V. 1122. *Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν, ὡς πρήσων πόλιν*] Cum vett. edd. assumerent *ὡς* particulam ad seq. *πρήσων πόλιν*, recentiores editores ad voc. *Τιτὰν Προμηθεὺς* rettulerunt, quod saepius sic *ὡς* particula a suo nomine distracta est. Quamquam altera ratio, quam iam scholiastas quosdam praeter priorem illam rationem iniisse video, ut *ὡς* ad *πρήσων* assumas, verba autem *Τιτὰν Προμηθεύς* ita ad Tydeum apposita statuas, ut purum putum Prometheum in Tydei persona habeamus, per se falsa non est, quin etiam poeticam magis et faciliorem sententiam habere videtur, cum *ὡς* ad seq. rectissime accedat, ut v. 1155. Ceterum rem paulo aliter adumbravit in Capanei persona Aeschylus Sept. v. 432 sqq. *Ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον, Φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χεροῖν ὡπλισμένη· Χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασιν 'πρήσω πόλιν'*. De

ὁ σὸς δὲ Κρηναίαισι Πολυνείκης πύλαις
Ἄρη προσῆγε· Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι
ἐπίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβῳ,
εὖ πως στρόφιγξιν ἔνδοθεν κυκλούμεναι
πόρπαχ' ὑπ' αὐτόν, ὥστε μαίνεσθαι δοκεῖν.
ὁ δ' οὐκ ἔλασσον Ἄρεος εἰς μάχην φρονῶν
Καπανεὺς προσῆγε λόχον ἐπ' Ἠλέκτραις πύλαις·
σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τύποις ἐπῆν
γίγας ἐπ' ὤμοις γηγενὴς ὅλην πόλιν
φέρων μοχλοῖσιν ἐξανασπάσας βάθρων,
ὑπόνοιαν ἡμῖν οἷα πείσεται πόλις.
ταῖς δ' ἑβδόμαις Ἄδραστος ἐν πύλαισιν ἦν,

Promethei imagine comparavit Musgravius Soph. Oed. Col. v. 56 *ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς Τιτὰν Προμηθεύς* et Philostrati vocem: *ἰὼ Προμηθεῦ δᾳδοῦχε καὶ πυρφόρε.* Vide etiam Pausaniae lib. I cap. 30 § 2 cum ann. interpp. Sententiae unius ex scholiastis, qui praeter pellem leonis Prometheum in clipeo pictum fuisse putat, obstat et res ipsa et *δεξιᾷ* in principio positum.

V. 1124 sq. *Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι ἐπίσημα πῶλοι, κτέ.*] *Γλαῦκον τὸν Σισύφου φασὶν ἔχειν ἵππους οὕτω λυττώσας, ὡς καὶ αὐτὸν ὕστερον Γλαῦκον καταφαγεῖν. ἔτρεφε δὲ ἐν Ποτνίαις, πόλει τῆς Βοιωτίας, ὅθεν καὶ τοὔνομα ἔσχον αἱ ἵπποι Ποτνιάδες. Εἶχε δὲ αὐτὰς ἐπίσημον Πολυνείκης ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐν μέσῳ τῷ ὀμφαλῷ χαλκᾶς, οὕτως ὑπὸ μηχανῆς κατεσκευασμένας, ὥστε τοῖς ὑποκάτω τῆς ἀσπίδος ἱμᾶσι κινουμένας δοκεῖν μαίνεσθαι καὶ φόβον ποιεῖν τοῖς ὁρῶσιν.* SCHOL. Ceterum in hoc quoque loco Aeschylum in Sept. v. 491 sqq. praeivisse Euripidi recte iam observavit Valckenarius. — De dativo *φόβῳ* vide ad v. 225.

V. 1126. *εὖ πως*] 'praeclare nescio quo modo'. Cfr. infra v. 1466 *εὖ δέ πως προμηθίᾳ Καθῆστο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι* et Hippol. 477 *νοσοῦσα δ' εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.*

Ibid. *στρόφιγξιν ἔνδοθεν κυκλούμεναι*] Machinis quibusdam cum umbone introrsus coniunctis equi circumagebantur sub ipsum umbonem sive circa umbonem.

V. 1131. *γίγας ἐπ' ὤμοις γηγενής*] Lusus in verbo ut supra v. 128 *γίγαντι γηγενέτᾳ προσόμοιος.*

V. 1132. *βάθρων*] Libri *βίᾳ* exhibent, sed A cum *γρ. βάθρων· θεμελίων.*

V. 1133. *ὑπόνοιαν ἡμῖν οἷα πείσεται πόλις*] Poeta indicat, quid spectans Capaneus istud signum in clipeo habuerit. Quocirca necesse est intellegi aptissimum hunc versum esse ac nullo modo pro suppositicio haberi posse, qua in opinione fuit Valckenarius. De ratione grammatica cfr. Or. 1105 *Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν;* et supra ad v. 212 sq.

V. 1134. *ταῖς δ' ἑβδόμαις κτέ.*] De septem Thebarum portis quinque praecipui auctores, Aeschylus, Euripides, Apollodorus, Pausanias, Statius (Hygini enim nullam rationem habemus), non omnino eadem tradunt. Maxima est in Apollodoro difficultas, qui inter Ogygias portas et Oncaïdas aperte distinguit. Oncaïdas et Ogygias easdem portas vocari auctor est Hesychius: *Ὄγκας Ἀθήνας· τὰς Ὠγυγίας πύλας λέγει.* Oncaïdas memorat Aeschylus, non Ogygias; Ogygias, non Oncaïdas Euripides, Pausanias, Statius. Quas omittit Apollodo-

ἑκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ' ἐκπληροῦν γραφῇ
ὕδρας ἔχων λαιοῖσιν ἐν βραχίοσιν
Ἀργεῖον αὔχημ'· ἐκ δὲ τειχέων μέσων
δράκοντες ἔφερον τέκνα Καδμείων γνάθοις.
παρῆν δ' ἑκάστου τῶνδέ μοι θεάματα
ξύνθημα παραφέροντι ποιμέσιν λόχων.
καὶ πρῶτα μὲν τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις
ἐμαρνάμεσθα σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις
πέτρων τ' ἀραγμοῖς· ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ,
ἔκλαγξε Τυδεὺς χὠ σὸς ἐξαίφνης γόνος·
„ὦ τέκνα Δαναῶν, πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς,
τί μέλλετ' ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις,
γυμνῆτες ἱππῆς ἁρμάτων τ' ἐπιστάται“;
ἠχῆς δ' ὅπως ἤκουσαν, οὔτις ἀργὸς ἦν·
πολλοὶ δ' ἔπιπτον κρᾶτας αἱματούμενοι,
ἡμῶν τ' ἐς οὖδας εἶδες ἂν πρὸ τειχέων

rus, Neïtas [Neïstas], ceteri omnes habent. Quid, si ponamus Apollodorum scripsisse primo τὰς Ὠγυγίας ἢ Ὀγκαΐδας, deinde τὰς Νηΐτας suo loco, sed Ὀγκαΐδας omissum, postea in margine repositum, sede sua alterum illud expulisse? Porro Hebdomae non sunt proprium portarum nomen, sed Aeschylus et Euripides, sex portis iam nomine designatis, ultimas commemorare supersederunt. Schol. *Τινές φασι τὰς ἑβδόμας πύλας Βοιωτίας καλεῖσθαι ἀπὸ Βοιωτοῦ, τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς σοφῆς Μελανίππης, ἀφ' οὗ πᾶσα καὶ ἡ Βοιωτία ἐκλήθη.* His positis portarum nomina sic distribuo: 1. *Προιτίδες.* 2. *Ἠλέκτραι.* 3. *Νήϊται* [*Νήϊσται*]. 4. *Ὀγκαΐδες ἢ Ὠγύγιαι.* 5. *Βόρραιαι ἢ Ὕψισται ἢ Βοιωτίαι.* 6. *Ὁμολωΐδες.* 7. *Κρηναῖαι ἢ Διρκαῖαι.* PORSONUS. De his vide nunc copiosius disputantem Ungerum in Parad. Theb. Vol. I lib. III p. 253 sqq.

V. 1135. *ἐκπληροῦν*] Sic scripsit Geelius pro eo quod libri habent *ἐκπληρῶν*. Iam construi quidem verba possunt: *ἔχων λ. ἐν βραχίοσιν Ἀργεῖον αὔχημα ὕδρας ἐκπληροῦν ἀσπίδα ἑκατὸν ἐχίδναις γραφῇ.* Sed oratio commoda dici non potest et verba *Ἀργεῖον αὔχημα* in appositione aptiora sunt. Locus videtur interpolatus Euripidesque haec scripsisse: *ἑκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ' ἐκπληρῶν ὕδρας, Ἀργεῖον αὔχημ'.* De re comparaverunt interpretes Vergili Aen. VII 656 sqq.: *Ostentat equos satus Hercule pulchro Pulcher Aventinus clipeoque insigne paternum Centum angues cinctamque gerit serpentibus hydram.* Sili Ital. II 158 sq.: *Centum angues idem Lernaeaque monstra gerebat In clipeo et sectis geminam serpentibus hydram.*

V. 1139. *παρῆν δ' ἑκάστου· παρῆν δὲ ἐμοὶ ἡ ὄψις ἑκάστου τούτων.* SCHOL.

V. 1140. *ποιμέσιν λόχων*] Cfr. Supplic. 674, ubi habentur *ποιμένες ὄχων τετραόρων.*

V. 1143. *πέτρων* scripsi pro *πετρῶν.* Nam *πέτρα* rupis est.

V. 1146. *ἄρδην πάντες*] Cfr. Aristoph. Thesm. 274 *ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς* et quae ad Hec. 887 annotavit Pflugkius.

V. 1150 sq. *ἡμῶν τ' ἐς οὖδας — ἐκπεπνευκότας*] Satis mirari

πυκνοὺς κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας,
ξηρὰν δ' ἔδευον γαῖαν αἵματος ῥοαῖς.
ὁ δ' Ἀρκάς, οὐκ Ἀργεῖος, Ἀταλάντης γόνος
τυφὼς πύλαισιν ὥς τις ἐμπεσὼν βοᾷ
πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν·
ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ
Περικλύμενος παῖς λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ
ἁμαξοπληθῆ, γεῖσ' ἐπάλξεων ἄπο·
ξανθὸν δὲ κρᾶτα διεπάλυνε καὶ ῥαφὰς
ἔρρηξεν ὀστέων, ἄρτι δ' οἰνωπὸν γένυν
καθῃμάτωσεν· οὐδ' ἀποίσεται βίον

non possum, quod aliquot editores omnium librorum ac scholiastarum auctoritatem *ἐκπεπνευκότας* postposuerunt Marklandi coniecturae ad Suppl. 692, quam probaverat Valckenarius ad Hippol. 822, *ἐκνενευκότας*. Nimirum non viderunt *ἐς οὖδας* coniungendum esse cum *κυβιστητῆρας* ut si dicatur *ἐς οὖδας κυβιστῶντας*. Itaque in memoria librorum omnia integra sunt, *ἐκνενευκότας* autem parum aptum.

V. 1153. *ὁ δ' Ἀρκάς, οὐκ Ἀργεῖος*] Parthenopaeum Arcadia oriundum educatum esse Argis etiam Aeschylus in Sept. v. 548 et ipse Euripides in Suppl. 890 dixerunt. Id hic quoque significatur, sed cum dicat poeta *οὐκ Ἀργεῖος*, suspicio est fuisse, qui eum etiam natum Argis putaverint. G. HERM. Schenkelius interpretatur: 'non Argivus, ut ex vestimento et armis quis suspicetur'. Bene autem Schoenius coniecit *ὁ δ' Ἀρκὰς ὢν κἀργεῖος*, quod Nauckius memoriae librorum magis accommodavit his: *ὁ δ' Ἀρκὰς αὖ κἀργεῖος*. Sic Parthenopaeus in Arcadia natus, educatione Argivus factus agnoscitur.

V. 1154 sq. *βοᾷ πῦρ καὶ δικέλλαν κτέ.*] Id est: 'clamando postulat flammam atque bidentes, quasi eversurus urbem'.

V. 1156 sq. *ἐναλίου θεοῦ Περικλύμενος παῖς*] Apollodorus *Bibl.* III 6, 8 *Ἀμφίδικος δὲ* [*ἀπέκτεινε*] *Παρθενοπαῖον. ὡς δὲ Εὐριπίδης φησί, Παρθενοπαῖον ὁ Ποσειδῶνος παῖς Περικλύμενος ἀπέκτεινε.* Pro nomine *Ἀμφίδικος* apud Pausaniam IX 18, 4 est *Ἀσφόδικος*. A Dryante occisum Parthenopaeum tradit Statius Theb. IX 842 sqq. Euripides Antimachi Thebaidem secutus est, ut colligi potest e Pausaniae l. l. Cfr. schol. ad h. l.: *Πρὸς ταῖς Κρηναίαις πύλαις φησὶ τὸν Παρθενοπαῖον ὑπὸ τοῦ Περικλυμένου λιθοβοληθῆναι Ἀριστόδημος.*

V. 1158. *γεῖσ' ἐπάλξεων ἄπο*] Illud saxum dicitur fuisse pinna a propugnaculis avulsa. In quam rem comparaverunt interpretes Orest. v. 1569 sq. *ἢ τῷδε θριγκῷ κρᾶτα συνθραύσω σέθεν ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον*, tum Thucyd. III 22 *κατέβαλέ τις — ἀντιλαμβανόμενος ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων κεραμίδα*, Lucretium VI 240 *avellere tigna trabesque et monumenta virum demoliri*, Vergilium Aen. II 445 *Turres ac tecta domorum Culmina convellunt*, Statium Theb. X 528 *Saxaque in adversos ipsis avulsa rotabant Moenibus.* Ceterum hic versus in optimo libro omissus a suspicione non alienus est.

V. 1159. *διεπάλυνε· διέσχισε, εἰς λεπτὰ διέχεε.* SCHOL. Iuvabit de propria vi huius verbi comparasse Hom. *K* 7 cum annot. Eustathii p. 698, 52.

V. 1161. *οὐδ' ἀποίσεται βίον*]

τῇ καλλιτόξῳ μητρὶ Μαινάλου κόρῃ.
ἐπεὶ δὲ τάσδ' εἰσεῖδεν εὐτυχεῖς πύλας,
ἄλλας ἐπῄει παῖς σός, εἱπόμην δ' ἐγώ.
ὁρῶ δὲ Τυδέα καὶ παρασπιστὰς πυκνοὺς
Αἰτωλίσιν λόγχαισιν εἰς ἄκρον στόμα
πύργων ἀκοντίζοντας, ὥστ' ἐπάλξεων
λιπεῖν ἐρίπνας φυγάδας· ἀλλά νιν πάλιν,
κυναγὸς ὡσεί, παῖς σὸς ἐξαθροίζεται,
πύργοις δ' ἐπέστησ' αὖθις. εἰς δ' ἄλλας πύλας
ἠπειγόμεσθα, τοῦτο παύσαντες νοσοῦν.
Καπανεὺς δὲ πῶς εἴποιμ' ἂν ὡς ἐμαίνετο;
μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις
ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε,
μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργαθεῖν Διὸς
τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε καὶ πετρούμενος

Quod Valckenarius docte admodum atque subtiliter disputavit, ambiguitatem in his verbis contineri, quod *βίον*, si legeres *βιόν*, etiam arcum significasset, eamque ambiguitatem, quia sequeretur *τῇ καλλιτόξῳ*, quaesitam Euripidi esse, non accipio. Non enim credo in hunc locum eiusmodi lusum cadere, praesertim cum obscurus admodum esset, nisi alia ratione res significaretur.

V. 1162. *Μαινάλου κόρῃ*] Atalantam Maenali filiam ab Euripide dici agnovit Apollodorus III 9, 2 *Ἡσίοδος δὲ καί τινες ἕτεροι τὴν Ἀταλάντην οὐκ Ἰάσου, ἀλλὰ Σχοινέως εἶπον· Εὐριπίδης Μαινάλου.* Qui communem famam derelinquere noluerunt, scribendum coniecerunt, ut rem recte expedivit Valckenarius, *Μαινάλου χθόνα*, quam lectionis varietatem commemorat scholiasta.

V. 1166 sq. *εἰς ἄκρον στόμα πύργων*] *Εἰς τοὺς τῶν τειχέων ὀδόντας, ἔνθα ἵστανται οἱ ἄνδρες.* SCHOL.

V. 1167. *ἐπάλξεων λιπεῖν ἐρίπνας φυγάδας*] *Τῶν ἐπάλξεων τὰ ἄκρα. Ἄλλως· ἐπάλξεων ἐρίπνας περιφραστικῶς τὰς ἐπάλξεις, καταλιπεῖν φυγάδας γενομένους.* SCHOL.

V. 1169. *κυναγὸς ὡσεί*] *Τοὺς φυγάδας συναθροίζει καὶ συνάγει ὡς ἐπὶ κυνῶν θῆρας φευγόντων.* SCHOL.

V. 1171. *τοῦτο παύσαντες νοσοῦν*] Vide supra v. 1097.

V. 1172. *Καπανεὺς δὲ*] Operae pretium est propter Capanei descriptionem conferre Aeschyli Sept. v. 423 sqq., Sophoclis Antig. v. 129 sqq., tum Statium Theb. lib. X extremo, et eum, qui in Alcimedontem transferens hunc Euripidis locum expressit, Quintum Smyrnaeum XI 450 sqq.

V. 1175. Vide supra ad v. 179 annotata.

V. 1176. *κατ' ἄκρων περγάμων· ἤγουν τῆς ἀκροπόλεως, τὶ παρὰ τῷ πεζῷ λόγῳ κατάκρας.* SCHOL.

V. 1177. *πετρούμενος*] *λίθοις βαλλόμενος.* SCHOL. Bene Valckenarius: 'saxeus quamquam caput petebat imber'. Si Heimsoethius recte emendaret *πυργώματα*, verba *ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἱλίξας δέμας* inutilia forent.

ἀνεῖρφ' ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἰλίξας δέμας,
κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα.
ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γεῖσα τειχέων
βάλλει κεραυνῷ Ζεύς νιν· ἐκτύπησε δὲ
χθών, ὥστε δεῖσαι πάντας· ἐκ δὲ κλιμάκων
ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη,
κόμαι μὲν εἰς Ὄλυμπον, αἷμα δ' εἰς χθόνα,
χεῖρες δὲ καὶ κῶλ' ὡς κύκλωμ' Ἰξίονος
εἱλίσσετ'· εἰς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.
ὡς δ' εἶδ' Ἄδραστος Ζῆνα πολέμιον στρατῷ,
ἔξω τάφρου καθῖσεν Ἀργείων στρατόν.
οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν δεξιὸν Διὸς τέρας
ἰδόντες ἐξήλαυνον ἁρμάτων ὄχους
ἱππῆς ὁπλῖται· κεἰς μέσ' Ἀργείων ὅπλα
συνῆψαν ἔγχη, πάντα δ' ἦν ὁμοῦ κακά·

V. 1178. *ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἰλίξας δέμας*] *Ἐναργῶς ἔδειξε τοῦτον ὑπὸ τῇ ἀσπίδι κεκρυμμένον καὶ βαλλόμενον ἄνωθεν, ὁμοίως τῷ* (Hom. *Π* 360) '*Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος.*' SCHOL., qui *εἰλίξας δέμας* recte explicat: *συστείλας τὸ σῶμα.* Recte ad haec Valckenarius: In his Euripides echinum respicit sese spinis suis et aculeis involventem in formam pilae: de echino eadem illa *εἰλίξας δέμας* aequalis Euripidis Ion Chius adhibuit *ἐν Φοίνικι ἢ Καινεῖ* [fragm. 38 p. 573 N.]

V. 1179. *κλίμακος ἀμείβων κτἑ.*] *Ἐνήλατά ἐστι τὰ ὀρθὰ ξύλα, ἔνθα πήγνυνται καὶ ἐλαύνονται τὰ βάθρα τῆς κλίμακος.* SCHOL.

V. 1183. *ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη*] Recte observavit G. Hermannus haec ultra naturalem vim fulminis esse. 'Ligna, inquit, saxa atque alia rigida sic fulmine disici nemo nescit: hominem vero ad istum modum vi fulminis dissipatum incensumque cum finxit Euripides, *κεραυνοῦ κρεῖσσον ηὕρηκεν βέλος.*' Quamquam autem dici potest, poetam non tam ipsam *naturam* fulminis ante oculos *habuisse* quam iratam personam Iovis, tamen etiam alia satis insulsa sunt, ut recte Nauckius exaggerationem ex interpolatione repetere versusque 1183—1185 expungere videatur.

V. 1184. *κόμαι μὲν εἰς Ὄλυμπον*] Statius l. l. v. 922 *Talia dicentem toto Iove fulmen adactum Corripuit: primae fugere in nubila cristae,* galeam, ni fallor, designans. VALCKEN.

V. 1188. *ἔξω τάφρου καθῖσεν*] De forma *καθῖσεν*, quam L. Dindorfius pro librorum scriptura *καθεῖσεν* restituit, conferas G. Dindorfium ad Aristoph. Ranas v. 93 sq., Imm. Bekkerum ad Thucyd. VI 66 Vol. II p. 419, 6, VII 82 Vol. III p. 129, 1, Ph. Buttmann. in Gr. Gr. ampl. Vol. II part. I p. 152 ed. princ.

V. 1189. *οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν*] Inutilis est Valckenari suspicio *παρ' ἡμῖν* scribentis. Nam *παρ' ἡμῶν* propter *ἐξήλαυνον* consueta ratione dicitur de qua v. Krueg. I 50, 8, 10.

V. 1191 sq. *ἱππῆς ὁπλῖται,* quasi non *ἐξήλαυνον . . ὄχους,* sed ad utrosque pertinens verbum praecesserit, ut zeugma statuendum sit. — Nisi post v. 1191 versus intercidit, notanda breviloquentia verborum *εἰς . . ὅπλα συνῆψαν ἔγχη.*

ἔθνῃσκον ἐξέπιπτον ἀντύγων ἄπο,
τροχοί τ' ἐπήδων, ἄξονες δ' ἐπ' ἄξοσι,
νεκροί τε νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ.
πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσχομεν κατασκαφὰς
εἰς τὴν παροῦσαν ἡμέραν· εἰ δ' εὐτυχὴς
ἔσται τὸ λοιπὸν ἥδε γῆ, θεοῖς μέλει.
[καὶ νῦν γὰρ αὐτὴν δαιμόνων ἔσωσέ τις.]
ΧΟ. καλὸν τὸ νικᾶν· εἰ δ' ἀμείνον' οἱ θεοὶ
γνώμην ἔχουσιν, — εὐτυχὴς εἴην ἐγώ.
ΙΟ. καλῶς τὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ τῆς τύχης ἔχει·
παῖδές τε γάρ μοι ζῶσι κἀκπέφευγε γῆ.
Κρέων δ' ἔοικε τῶν ἐμῶν νυμφευμάτων
τῶν τ' Οἰδίπου δύστηνος ἀπολαῦσαι κακῶν,
παιδὸς στερηθείς, τῇ πόλει μὲν εὐτυχῶς,
ἰδίᾳ δὲ λυπρῶς. ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν,
τί τἀπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον.

V. 1193. ἀντύγων ἄπο] Ἄντυξ ἡ περιφέρεια τοῦ ἅρματος. ἐνταῦθα ἀντύγων ἄπο ἀντὶ τοῦ ἀπὸ ἁρμάτων. SCHOL.

V. 1194. τροχοί τ' ἐπήδων] 'Absiliebant rotae'.

V. 1194 sq. ἄξονες δ' ἐπ' ἄξοσι] παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ (l. τὰ τοῦ Αἰσχύλου) ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ· 'ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα καὶ νεκρῷ νεκρός, ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφυρμένοι'. SCHOL. Libri habent ἄξονές τ' . . νεκροὶ δὲ: correxit Fritzschius (ad Aristoph. Ran. v. 1403).

V. 1195. νεκροί τε νεκροῖς κτέ.] Ubi huius enarrat historiae picturam Philostratus Icon. p. 854 νεκροί, inquit, ἐπὶ νεκροῖς, καὶ ἵπποι, ὡς ἔπεσον, καὶ τὰ ὅπλα, ὡς ἀπερρύη τῶν ἀνδρῶν. VALCKEN.

V. 1199. Hunc versum, quem libri ABL habent, ceteri omittunt, ex interpolatione ortum esse existimo, cum non modo sententia non requiratur, sed etiam additus vim aptissimae clausulae εἰ δὲ . . θεοῖς μέλει admodum infringat.

V. 1200. εἰ δ' ἀμείνονα: τινὲς ἀντὶ τοῦ δικαίαν. ὁ δὲ νοῦς· γένοιτο μὲν νικᾶν τοὺς Θηβαίους· εἰ δὲ οἱ θεοὶ τὰ δίκαια κρίνωσι καὶ συμβῇ ἀπολέσθαι τοὺς Θηβαίους, ἀλλ' οὖν ἐγὼ διαφύγοιμι. SCHOL., qui verum sensum, quem ut magis exprimerem lineolam addidi, indicavit. Dicit igitur coryphaeus: 'si autem deis alia potior causa placet, nihil aliud dico quam hoc: utinam ego salva sim'. Cfr. v. 155, 258. Falsam interpretationem alius scholiastae εἰ δὲ καὶ βέλτιον τοῦ νικᾶν βουλεύονται οἱ θεοί, εὐτυχοίην. λέγει δὲ τὸ φιλίαν ἐμβαλεῖν τοῖς ἀδελφοῖς secutus G. Hermannus ἂν requirit et scribit ἂν εἶν ἐγώ, Nauckius εὐτυχὴς εἴην ἔτ' ἄν.

V. 1201. ἔχουσιν] Sic libri EFL. A ἔχουσιν γρ. ἔχοιεν. Bbc ἔχοιεν. Apparet ἔχοιεν propter εἴην positum esse. Ex scholio quod supra attuli Hartungius elicere sibi videtur correctionem ἢν δ' ἀμείνον' . . κρίνωσιν.

V. 1207. ἀλλ' ἄνελθέ μοι· ἀνάδραμε καὶ διήγησαι. SCHOL.

V. 1208. τἀπὶ τούτοις] Vide Matth. § 283. Krueg. I 50, 5, 13. — De verbo δρασείειν vide annot. nostram ad Med. 93.

ΑΓΓ. ἔα τὰ λοιπά· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς.
ΙΟ. τοῦτ' εἰς ὕποπτον εἶπας· οὐκ ἐατέον.
ΑΓΓ. μεῖζόν τι χρῄζεις παῖδας ἢ σεσωμένους;
ΙΟ. καὶ τἀπίλοιπά γ' εἰ καλῶς πράσσω κλύειν.
ΑΓΓ. μέθες μ'· ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν.
ΙΟ. κακόν τι κεύθεις καὶ στέγεις ὑπὸ σκότῳ.
ΑΓΓ. οὐκ ἄν γε λέξαιμ' ἐπ' ἀγαθοῖσί σοι κακά.
ΙΟ. ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα.
ΑΓΓ. αἰαῖ· τί μ' οὐκ εἴασας ἐξ εὐαγγέλου
φήμης ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μηνῦσαι κακά;

V. 1209. δεῦρ' ἀεί] De hac formula, quae plane respondet Latino ‘hucusque’, vide quae collegit Porsonus ad Orest. 1679 p. 130 ed. Schaef. III.

V. 1210. εἰς ὕποπτον· εἰς ὑπόνοιαν κακοῦ. SCHOL. Cfr. Herc. 1120 τόδ' εἰς ὕποπτον ἤνιξω. Sic enim ibi Dobraeus pro ὡς ὕποπτον scripsit.

V. 1211. μεῖζόν τι χρῄζεις παῖδας ἢ σεσωμένους;] I. e. χρῄζεις παῖδας μεῖζόν τι πράττοντας ἢ σεσωμένους; Cfr. Krueg. I 62, 3, 5. Libri σεσωσμένους: vide ad v. 1089.

V. 1214. ὑπὸ σκότῳ] Cfr. Soph. Phil. 578 τί με κατὰ σκότον ποτὲ διεμπολᾷ λόγοισι πρός σ' ὁ ναυβάτης;

V. 1215. ἀγαθοῖσί σοι restituit Geelius. Libri ἀγαθοῖσι σοῖς. Praeterea Herwerdenus οὐκ ἂν ἐπιλέξαιμ' conicit.

V. 1216. ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα] Similis sententia posita est in Oreste v. 1593 ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἤν γε μὴ φύγῃς πτεροῖς et apud Herodotum lib. IV cap. 132 ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι ἀναπτῆσθε ἐς τὸν οὐρανὸν — οὐκ ἀπονοστήσετε ὀπίσω ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευμάτων βαλλόμενοι. — De verbis φεύγων ἐκφύγῃς conferas Homeri Ξ 81 Βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν ἠὲ ἁλώῃ. Herodoti IV 23 τοῦτο δέ, ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται. V 95 ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς συμβολῆς γενομένης καὶ νικώντων Ἀθηναίων αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι et quem credo in his locis delusisse Euripidem Aristophan. in Acharn. v. 177 δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας et in Nub. 167 ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην κτέ., quibus in locis omnibus non est tamen merus pleonasmus, sed participium conditionem, verbum finitum actionem designat, ut recte intellexit A. Matthiaeus Gr. Gr. ampl. § 553 p. 1103 sq. ed. II.

V. 1217. Cfr. Aesch. Ag. v. 636 εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ γλώσσῃ μιαίνειν et v. 646 sqq. σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν — πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω; κτέ.

V. 1218. ἀλλὰ μηνῦσαι κακά] Nescio, quamobrem vituperet Valckenarius scholiastam, quod explicandi causa in altero hoc membro ἀναγκάζεις interposuit. Nam eiusmodi notio e superiore εἴασας assumenda est non minus h. l. quam in Orest. v. 899 Οὗτος κτανεῖν μὲν οὔτε σ' οὔτε σύγγονον Εἴα, φυγῇ δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν. Sic dicitur in Soph. Oed. v. 236 τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον . . μήτ' εἰσδέχεσθαι . ., ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας. Vide me in Nov. annal. phil. et paed. Vol. IV p. 427. I. H. Bremium ad Lysiam p. 437 sq. ed. Goth. Matth. § 634, 3 p. 1306 ed. II.

τὼ παῖδε τὼ σὼ μέλλετον, τολμήματα
αἴσχιστα, χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατοῦ,
λέξαντες Ἀργείοισι Καδμείοισί τε
εἰς κοινὸν οἷον μήποτ᾽ ὤφελον λόγον.
Ἐτεοκλέης δ᾽ ὑπῆρξ᾽ ἀπ᾽ ὀρθίου σταθεὶς
πύργου, κελεύσας σῖγα κηρῦξαι στρατῷ·
[ἔλεξε δ᾽· ὦ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάται]
„Δαναῶν ἀριστῆς, οἵπερ ἤλθετ᾽ ἐνθάδε,
Κάδμου τε λαός, μήτε Πολυνείκους χάριν
ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε μήθ᾽ ἡμῶν ὕπερ.
ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τόνδε κίνδυνον μεθεὶς

V. 1219 sq. *τολμήματα αἴσχιστα*] Habet quandam ipsius rei amplificationem numerus pluralis in eiusmodi locis. Ceterum v. Krueg. I 57, 10, 10.

V. 1222. *εἰς κοινὸν*] *Λέγειν εἰς κοινόν* est fere idem quod *λέγειν εἰς μέσον*. Vide Orest. 774 *εἰς κοινὸν λέγειν χρή* et Herc. 86 cum annot. Pflugk.

V. 1223. *Ἐτεοκλέης δ᾽ ὑπῆρξ᾽*] Est omnium fere linguarum proprium, ut verba, quae 'initium capere' significent, ubi res et ratio patitur, ponantur de initio sermonis. Etenim ut Graece *ὑπάρχει*, sic Latine *incipit*, Germanice 'er beginnt' et alia id genus multa dicimus, non addito infinitivo *λέγειν* aut *fari* aut 'zu sprechen'. — Mox ad verba *ἀπ᾽ ὀρθίου* videtur spectare Hesychius: *ἀπ᾽ ὀρθίου· ἐπὶ ὑψηλοῦ*. Et *ἐπί* pro *ἀπό* explicandi causa posuerunt librarii in aliquot libris recentibus. Vide supra ad v. 1009.

V. 1224. *κελεύσας σῖγα κηρῦξαι στρατῷ*] Simillimus est locus Hecubae v. 529 sq. *σημαίνει δέ μοι Σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῷ*. Differt autem *σῖγα κηρῦξαι* et *σιγὴν κηρῦξαι*, si vim formulae spectas, sicut nostrum 'Ruhe gebieten' et 'Stillschweigen anbefehlen', quod in altero vox indicentis, in altero res, quae indicitur, spectatur magis.

V. 1225. *ἔλεξε δ᾽· ὦ γῆς κτἑ.*] *Ὁμηρικῶς ἤρξατο* (*Γ* 86)· '*Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί*'. *Οὗτος δὲ ὁ στίχος ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις οὐ φέρεται*. SCHOL. Videlicet additus est versus ab eis qui illud *ὑπῆρξεν* non 'coepit loqui', sed 'prior prodiit' interpretabantur.

V. 1228. *ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε· τὴν ζωὴν ὑμῶν προδίδοτε. ἀπεμπολᾶν δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ πιπράσκειν*. SCHOL. Is igitur rectissime intellexit h. l. *ἀπεμπολᾶτε* improprie dici, quod contra alius scholiasta illos exercitus quasi mercede conductos descripsit.

V. 1229. *τόνδε κίνδυνον μεθείς*] Grotius expressit felicissime: 'In me periculum recidat'. Vergili Turnus in Aen. XII 694 *Quacumque est fortuna, mea est: me verius unum Pro vobis foedus luere et decernere ferro.* Nihil hic novandum iudicabit, qui meminerit in Rheso recte scriptum v. 154 *Ἐγὼ πρὸ γαίας τόνδε κίνδυνον θέλω Ῥίψας κατόπτης ναῦς ἐπ᾽ Ἀργείων μολεῖν*, ubi scripsisse potuerat in eandem sententiam: *τόνδε κίνδυνον μεθεὶς θέλω κατόπτης κτἑ.*: sunt enim affinis saepe significationis verba, velut in Hippol. v. 356 *Ῥίψω, μεθήσω σῶμα*. Hel. v. 1396 *μεθεῖναι σῶμ᾽ ἐς οἶδμα πόντιον*. Iam vero *ῥιψοκίνδυνος* Rhesus dicitur *τόνδε κίνδυνον ῥίψας*, Eteocles autem *τόνδε κίνδυνον μεθείς*. 'Periculum' vel 'aleam periculi subire' venusta trans-

μόνος συνάψω συγγόνῳ τὠμῷ μάχην·
κἂν μὲν κτάνω τόνδ', οἶκον οἰκήσω μόνος,
ἡσσώμενος δὲ τῷδε παραδώσω δόμον.
ὑμεῖς δ' ἀγῶν' ἀφέντες Ἀργεῖοι χθόνα
νίσσεσθε, βίοτον μὴ λιπόντες ἐνθάδε,
[σπαρτῶν τε λαὸς ἅλις ὃς κεῖται νεκρός.]"
τοσαῦτ' ἔλεξε· σὸς δὲ Πολυνείκης γόνος
ἐκ τάξεων ὤρουσε κἀπήνει λόγους.
πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε
Κάδμου τε λαὸς ὡς δίκαι' ἡγούμενοι.
ἐπὶ τοῖσδε δ' ἐσπείσαντο κἀν μεταιχμίοις

latione dicitur *κίνδυνον* et *κινδύνου κύβον ῥῖψαι* vel *ἀναρρῖψαι*. Vid. Io. Brodaeum in Eurip. Heraclid. 150. Is. Casaubon. ad Sueton. Caes. 32 Dukero citatum in Thucyd. IV 85 et D'Orvillium in Charit. p. 88. Quo spectaret Euripides in Rhesi verbis, hoc minus obscurum, quod paulo diceret inferius v. 183 *ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος*. VALCKEN. Geelius interpretatur: 'misso hoc duorum exercituum certamine'. Mallem 'misso hoc periculo *τοῦ ψυχὰς ἀπεμπολᾶν*'. Nauckio in mentem venit *κίνδυνον τεμών*, mihi *κίνδυνον παρείς*, sed F. Polle totum versum eicit, ut videtur, recte.

V. 1230. *μόνος συνάψω*] Non satis recte dixit A. Matthiaeus sibi coniungenda videri hic *αὐτὸς μόνος*. Nam *αὐτὸς . . μόνος συνάψω* hoc sensu dicitur: 'ipse rem decernam, cum solus cum fratre pugnabo'. Itaque eis quae Valckenarius scribi iubet *μόνῳ συνάψω* cl. Heraclid. 807 *μόνος μόνῳ μάχην συνάψας* praeferrem, quae iuvenem eruditum dicit Valckenarius proposuisse: *μόνος συνάψω συγγόνῳ μόνῳ μάχην*.

V. 1232. *δόμον*] Sic L exhibet. Ceteri libri vel *μόνος* (A) vel *μόνος πόλιν* (B) vel *μόνῳ* EF vel *πάλιν* vel *πόλιν* habent. *Horum* *μόνος* ex superiore versu *repetitum*, *μόνῳ* ex correctione, *πόλιν* vel *πάλιν* ex interpretatione natum, ut unum *δόμον* speciem probabilitatis habeat, nisi aliud quid ut *θρόνους* scripsit Euripides.

V. 1233 sq. *Ἀργείαν χθόνα νίσσεσθε*] Similiter Homerus *Γ* 74 *τοὶ δὲ νεέσθων Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα*.

V. 1235. Hunc versum, quem omisit codex Flor. recens, eiecit Valckenarius. Spurium esse eum cognoscitur et falsis numeris, qui corriguntur in recentibus libris ὅσος pro ὃς posito, et nulla sententiae concinnitate, quam Geelius his restituere conatus est: *σπαρτῶν τε λαὸς πόλιν· ἅλις κεῖνται νεκροί*.

V. 1238. *πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε*] Euripides hic et in Hecub. v. 553 *λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν* fere circumscripsit Homericum illud *Α* 22 *ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί*. Respicit huc Hesychius: *ἐπερρόθησαν· ἐπήχησαν, ἐπεβόησαν*. Praeterea miror neminem Valckenarium, qui *τάδε* non ad *ἐπερρόθησαν*, sed ad *ἡγούμενοι* referendum putavit, in viam reduxisse. Rectissime enim *ἐπιρροθεῖν* cum eius rei, quam acclamatione tua comprobare velis, accusativo construitur.

V. 1239. *ὡς δίκαι' ἡγούμενοι*] I. e. significantes se ea iusta ducere. Itaque ὡς non abundat.

ὅρκους συνῆψαν ἐμμενεῖν στρατηλάται.
ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
δισσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι·
φίλοι δ' ἐκόσμουν, τῆσδε μὲν πρόμον χθονὸς
σπαρτῶν ἀριστῆς, τὸν δὲ Δαναϊδῶν ἄκροι.
ἔσταν δὲ λαμπρὼ χρῶμά τ' οὐκ ἠλλαξάτην
μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ.
παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων
λόγοις ἐθάρσυνόν τε κἀξηύδων τάδε·
„Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
τρόπαιον Ἄργει τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον·"
Ἐτεοκλέα δ' αὖ· „νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς,
νῦν καλλίνικος γενόμενος σκήπτρων κρατεῖς."
τάδ' ἠγόρευον παρακαλοῦντες εἰς μάχην.
μάντεις δὲ μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς

V. 1241. *στρατηλάται*] Sic L et schol. qui in interpretatione habet *οἱ στρατηγοί* additque *ἔνιοι δὲ γράφουσι στρατηλάταις μετὰ τοῦ ι* (lege ς), *ἵνα τοὺς ἄλλους βασιλεῖς καὶ τὰ στρατεύματα ἀκούσωσιν* (lege *ὁρκώσωσιν*) *ἐμμένειν τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπ' ἀμφοτέρων*. Ceteri libri *στρατηλάτας*.

V. 1242. *παγχάλκοις ὅπλοις*] Idem Or. 444, *πάγχαλκον αἰχμήν* Heracl. 276.

V. 1246. *ἔσταν*] De hac forma vide ad v. 824. Nauckius *στήτην* posuit.

Ibid. *χρῶμά τ' ἠλλαξάτην*] Cfr. Hom. *N* 279 *τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ*, Bacch. 438.

V. 1247. *μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ*] Recte Muretus in Var. lect. V 17 cum hoc loco composuit Horatianum ex Od. I 15, 27 sq. *Ecce furit te reperire atrox Tydides melior patre.*

V. 1248. *παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων*] Cfr. Orest. 1475 *βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης* et Iphig. Tauric. 319 *ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενοι.* Etiam solutae orationis scriptores saepenumero hanc inde ab Homero, cuius vide *I* 311, *σ* 231, usitatam formulam admiserunt, quo in genere Luciano in Gall. s. somnio § 18 reddidi e libris optimis: *ὡς εἰκάζοντες ἄλλος ἄλλως ἅπαντες ἐκπλήττωνται κτέ.* Neque aliter dicitur in Luciani Saturnal. § 8 *ἔτι δὲ καὶ θεραπείας τινὰς ἕκαστος ὑποβάλλοντες*. Cfr. quae annotavi ad Luciani Gall. l. l. p. 54 sq.

V. 1249. Libri Bb *λόγοισι θαρσύνοντες ἐξηύδων*, quae scilicet correcta sunt ex *λόγοισι θαρσύνοντε κἀξηύδων*.

V. 1250 sq. *ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας τρόπαιον*] *Ἐν σοὶ κεῖται ἀνορθῶσαι τὸ εἴδωλον τὸ νικητήριον· οἱ γὰρ νικῶντες εἴδωλον ἵστασαν τοῦ Διός*. SCHOL. Vide infra v. 1473 et Heraclid. v. 937 cum annotatione Barnesi.

V. 1252. *Ἐτεοκλέα δ' αὖ·*] *Ἀπὸ κοινοῦ τὸ 'ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον'*. SCHOL. Vide v. 1249.

V. 1253. *κρατεῖς*] i. e. 'manet tibi regnum'. Praesens fortius est quam futurum. Sine idonea causa scribit Nauckius *σὺ πόλεως . . σὺ καλλίνικος . . κράτει.*

V. 1255 sq. *ἐμπύρους τ' ἀκμὰς ῥήξεις τ' ἐνώμων κτέ.*] Difficilem hunc locum ita interpretandum existimo, ut haruspices haec tria observitasse dicantur,

ῥήξεις τ᾽ ἐνώμων, ὑγρότητ᾽ ἐναντίαν,
ἄκραν τε λαμπάδ᾽, ἣ δυοῖν ὅρους ἔχει,
νίκης τε σῆμα καὶ τὰ τῶν ἡσσωμένων.
ἀλλ᾽ εἴ τιν᾽ ἀλκὴν ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους
ἢ φίλτρ᾽ ἐπῳδῶν, στεῖχ᾽, ἐρήτυσον τέκνα
δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας
[καὶ τἄθλα δεινά· δάκρυά σοι γενήσεται

primum *ἐμπύρους ἀκμάς*, i. e. 'firmas et aequabiles ignis altitudines et quasi florem flammae', deinde *ῥήξεις*, 'scissuras flammae', quae dicitur *ὑγρότης ἐναντία*, 'humor contrarius sive infaustus', quia ex illis is humor agnoscitur, denique *ἄκραν λαμπάδα* i. e. summum flammae apicem, in quo iam rursus duae res observari solent, victoriae vel cladis indices, ut poeta memorat. De prioribus illis apte contulit Valckenarius Senecae Orest. 309 sqq. *Utrumne clarus ignis et nitidus stetit, Rectusque purum verticem coelo tulit, Et summam in auras fusus explicuit comam, An latera circa serpit incertus viae, Et fluctuante turbidus fumo labat?* et ex eadem fabula rursus v. 321 sqq. *Sed ecce pugnax ignis in partes duas Discedit et se scindit unius sacri Discors favilla*, tum Stati Theb. X 593 sqq. *Sanguineos flammarum apices geminumque per aras Ignem et clara tamen mediae fastigia lucis Orta docet: tunc in speciem serpentis inanem Ancipiti gyro volvi frangique rubore Demonstrat dubio.* De humore infausto cfr. Soph. Ant. 1006 *ἐκ δὲ θυμάτων Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ σποδῷ μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο κἄτυφε κἀνέπτυε καὶ μετάρσιοι χολαὶ διεσπείροντο.* Verum non videntur omnia integra esse. Geelius coniecit *ἐμπύρου τ᾽ ἀκμῆς ῥήξεις ἐνώμων*. Scholiastae *ῥήξεις* intellegunt bilis rupturas et nisi lacunosus est locus, fortasse *ῥήξεις* ex interpretatione repetendum scribendumque *χολῆς τ᾽ ἐνώμων ὑγρότητ᾽ ἐναντίαν*, quorum interpretatio repetenda ex hac scholiastae adnotatione: *τῆς κύστεως τὸ στόμα ἐρίῳ δεσμοῦντες ἐπετίθεσαν τῷ πυρὶ καὶ παρετήρουν πῶς ῥαγήσεται καὶ ποῦ τὸ οὖρον ἀκοντίσει. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσι 'τὰς μαλλοδέτας κύστεις'*.

V. 1256. *ἐνώμων*] Cfr. Soph. R. 300 *ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διδακτά τε ἄρρητά τε*, Hesych. *νωμῶν· κρίνων.*

V. 1258. *καὶ τὰ τῶν ἡσσωμένων· Ἐνήλλαξε τὸ σχῆμα· εἰ γὰρ πρὸς τὸ σημεῖον ἀπεδίδου, κατὰ γενικὴν ἂν καὶ τοῦτο προὔφερεν· ὁ δὲ ἀφεὶς τὴν ἀπόδοσιν ταύτην 'καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων', φησίν, 'ἔχει', ὃ ταὐτὸ δύναται τῷ 'καὶ τῶν ἡττωμένων ἔχει σημεῖον'*. SCHOL. Libri AEFL *τὸ* exhibent.

V. 1259. *ἀλλ᾽ εἴ τιν᾽ ἀλκὴν κτἑ.*] *Ἀλκή* ut saepe alias, sic hic quoque vim eam significat, qua aliquid mali arceas, ut fere Latino 'si quid potes' respondeat, ut dicitur in Terenti Andria II 1, 33 *Nunc si quid potes aut tu aut hic Byrria, Facite, fingite, invenite, efficite, qui detur tibi.* Sic non credo recte de ea voce dubitasse Valckenarium, qui de sententia confert Plutarchi Moral. II p. 1059 A *ἐμὲ πολλῆς — μεστὸν ἥκοντα ταραχῆς, εἴτε τισὶ λόγοις εἴτε ἐπῳδαῖς εἴτε ἄλλον ἐπίστασαι τρόπον παρηγορίας, οὐκ ἂν φθάνοις ἰατρεύων.*

V. 1260 sq. *στεῖχ᾽, ἐρήτυσον τέκνα δεινῆς ἁμίλλης*] Cfr. Senecae Phoeniss. 401 sq. *I, redde amorem fratribus, pacem omnibus, Et impia arma, mater, opposita impedi.*

V. 1262 sq. Hos versus notavit

διссοῖν στερείσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν].
ΙΟ. *ὦ τέκνον ἔξελθ', Ἀντιγόνη, δόμων πάρος·*
οὐκ ἐν χορείαις οὐδὲ παρθενεύμασι
νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων κατάστασις,
ἀλλ' ἄνδρ' ἀρίστω καὶ κασιγνήτω σέθεν
εἰς θάνατον ἐκνεύοντε κωλῦσαί σε δεῖ
ξὺν μητρὶ τῇ σῇ μὴ πρὸς ἀλλήλοιν θανεῖν.
ΑΝ. *τίν', ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἔκπληξιν νέαν*
φίλοις ἀυτεῖς τῶνδε δωμάτων πάρος;
ΙΟ. *ὦ θύγατερ, ἔρρει σῶν κασιγνήτων βίος.*
ΑΝ. *πῶς εἶπας;* *ΙΟ.* *αἰχμὴν ἐς μίαν καθέστατον.*
ΑΝ. *οἲ 'γώ, τί λέξεις, μῆτερ;* *ΙΟ.* *οὐ φίλ', ἀλλ' ἕπου.*
ΑΝ. *ποῖ, παρθενῶνας ἐκλιποῦσ';* *ΙΟ.* *ἀνὰ στρατόν.*
ΑΝ. *αἰδούμεθ' ὄχλον.* *ΙΟ.* *οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά.*

Valckenarius. 'Alter, inquit, hariolum potius decet quam armigerum Eteoclis. Sed quam belle congruunt haec *στεῖχ', ἐρήτυσον τέκνα δεινῆς ἁμίλλης* ad ista *διссοῖν στερείσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν*! Phoenissarum chorus v. 1288 de alterutro sollicita *δίδυμα τέκεα*, inquit, *πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει;* in hoc quoque metu subsistere debuerat nuntius.'

V. 1263. *στερείσῃ* restituit Reiskius. Libri *στερήσῃ*.

V. 1265. *οὐκ ἐν χορείαις οὐδὲ παρθενεύμασιν κτἑ.*] Sententiam recte cepit Barnesius: 'Fortuna nostra non talis est, ut choreae et virginalis modestia locum habere possint'. Sic 1276 *οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά*, 'pudor non convenit fortunae tuae'. Iphig. Aul. 1343 *οὐκ ἐν ἁβρότητι κεῖσαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα.* Ion. 1397 *οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά.* Vid. scholion ad v. 1275. A. MATTHIAE. Haec non male disputavit ille, sed h. l. tamen in *παρθενεύμασιν* mihi videtur potissimum de iis rebus cogitandum esse, quas potissimum agunt virgines; pudor ac modestia virginalis postea v. 1276 significantur magis.

V. 1266. *δαιμόνων κατάστασις*] Quod non humano consilio factum est, id dicitur a dis profectum esse, quo in genere dicendi fit, ut di fere pro fortuna appellentur. Hinc factum est, ut scholiastae hic *δαιμόνων* fere *τῆς τύχης, τῆς εἱμαρμένης* explicent, quamquam alio quodam modo *δαιμόνων*, alio *τῆς τύχης* dicitur. Id tamen non debebat G. Hermannus arripere, ut ansam coniecturae *δαίμονος* haberet. Nam etiam scholiastae procul dubio *δαιμόνων* legebant. Cfr. Sophoclis Antigonam v. 157 sq. *νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις.* Oed. reg. v. 34 *ἔν τε δαιμόνων συναλλαγαῖς.* Philoct. v. 1116 *πότμος σε δαιμόνων κτἑ.*, quod G. Hermannus ipse ait idem esse quod *θεία μοῖρα.* Cfr. Krueg. II 47, 5, 1.

V. 1271. *φίλοις*] Numerus pluralis rem quae ad unam Antigonam pertinet ad universum genus familiarium revocat.

V. 1273. *αἰχμὴν ἐς μίαν*] I. e. *εἰς μονομαχίαν* ut in v. 1281 *πρὸ λόγχης* i. q. *πρὸ μάχης.*

V. 1274. *οἲ 'γώ, τί λέξεις*] Vide G. Hermannum ad Vigerum n. 164 p. 747 sq. ed. III.

V. 1276. *αἰδούμεθ' ὄχλον*] Cfr.

ΑΝ. δράσω δὲ δὴ τί; *ΙΟ.* συγγόνων λύσεις ἔριν.
ΑΝ. τί δρῶσα, μῆτερ; *ΙΟ.* προσπίτνουσ' ἐμοῦ μέτα.
ΑΝ. ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι', οὐ μελλητέον.
ΙΟ. ἔπειγ' ἔπειγε, θύγατερ· ὡς ἢν μὲν φθάσω
παῖδας πρὸ λόγχης, οὑμὸς ἐν φάει βίος·
[ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανεῖ]
θανοῦσι δ' αὐτοῖς συνθανοῦσα κείσομαι.

(στρ.)

ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ,
τρομερὰν φρίκᾳ τρομερὰν φρέν' ἔχω·
διὰ σάρκα δ' ἐμὰν
ἔλεος ἔλεος ἔμολε ματέρος δειλαίας.
δίδυμα τέκεα πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει,
ἰώ μοι πόνων,
ἰὼ Ζεῦ, ἰὼ γᾶ,
ὁμογενῆ δέραν, ὁμογενῆ ψυχὰν
δι'. ἀσπίδων, δι' εἱμάτων;
τάλαιν' ἐγὼ τάλαινα,
πότερον ἄρα νέκυν ὀλόμενον ἀχήσω;

Iphig. Aul. 1338 *Ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἀνδρῶν ὄχλον εἰσορῶ πέλας.* De verbis *οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά* vide quae supra adscripsi ad v. 1265.

V. 1281. *ἐν φάει*] I. e. vita mea vita erit, non mors. Opponitur enim *συνθανοῦσα κείσομαι.* Cfr. v. 1339,

V. 1282 ex v. 976 repetitum omiserunt libri bc. In a adscriptum legitur: *ἐν πολλοῖς οὐ φέρεται.*

V. 1286. *διὰ σάρκα δ' ἐμὰν ἔλεος ἔμολε*] Cfr. Bacch. 607 *θαρσεῖτε σαρκὸς ἐξαμείψασαι τρόμον.* De praepositione *διὰ* cum acc. posita cfr. Krueg. II 68, 23, 1.

V. 1288. *δίδυμα τέκεα πότερος ἄρα πότερον*] Quod olim duo in his verbis soloecismos sibi invenire visi sunt veteres interpretes, id hodie bene Graece dictum vel pueri sciunt, et de appositione quidem ibi posita, ubi genetivum exspectaveris, cfr. Krueg. I 47, 28, 3, de genere autem masculino ad neutrum apposito ib. II 58, 1, 1 coll. annot. nostra ad huius fab. v. 214.

V. 1290. Fortasse eidem atque in superiore versu numeri dochmiaci reponendi hic *ἰὼ Ζεῦ, ὦ γᾶ* et in v. antistr. 1302 *στενακτὰν ἀχάν* scripto.

V. 1291. *ὁμογενῆ δέραν*] De duplici accusativo *πότερον ὁμογενῆ δέραν* ex verbo *αἱμάξει* apto vide Krueg. II 46, 16, 3.

V. 1292. *εἱμάτων* scripsi. Libri *αἱμάτων* quod ineptum. Clipeo et vestimentis transfixis vita petitur, ut saepe describit Homerus. Idem video emendavisse Isidorum Hilbergium cl. Xen. Anab. IV 1, 18 *τοξευθεὶς διὰ τῆς ἀσπίδος καὶ τῆς σπολάδος,* IV 2, 28 *τὰ δὲ τοξεύματα ἐχώρει διὰ τῶν ἀσπίδων καὶ διὰ τῶν θωράκων.* Rem non assecuti alii alia coniecerunt, *αἰγανῶν* Reiskius, *ἡμάτων* C. Fr. Hermannus, *ἐγχέων* Geelius, *αἰχμάτων* vocabulum aliunde non cognitum (Nauckius).

V. 1295. *ἀχήσω* pro *ἰαχήσω*

(ἀντ.)

φεῦ δᾶ φεῦ δᾶ,
δίδυμοι θῆρες, φόνιαι ψυχαὶ
δορὶ παλλόμεναι
πέσεα πέσεα δάϊ' αὐτίχ' αἱμάξετον.
τάλανες, ὅ τι ποτὲ μονομάχον ἐπὶ φρέν' ἠλ-
θέτην,
βοᾷ βαρβάρῳ 1301
στενακτὰν ἰαχὰν
μελομέναν νεκροῖς δάκρυσι θρηνήσω.
σχεδὸν τύχα πέλας φόνου·

restituit Elmsleius. Cfr. nostras Cur. crit. p. 12.

V. 1296. *φεῦ δᾶ, φεῦ δᾶ· τὸ δᾶ ἀντὶ τοῦ γῆ Δωρικῶς.* SCHOL. Neque aliter Etym. Magn. p. 60, 8 *Ἀλεῦ δᾶ εἴρηται ὡς φεῦ δᾶ· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν Δᾶν λέγουσι —, ὡς καὶ τὸν γνόφον δνόφον· φεῦ δᾶ οὖν φεῦ γῆ.* Ab hac ratione dissentit F. L. H. Ahrens. (Philol. vol. XXIII p. 206), qui *δᾶ* vocativum putat nominis *Δᾶς* quod idem sit atque *Ζᾶς* sive *Ζεύς*. Cfr. Ge. Curtii Elem. Etymol. Gr. p. 605 ed. IV.

V. 1297. *φόνιαι ψυχαί* i. e. *φονῶσαι ψυχαί.*

V. 1298. *δορὶ παλλόμεναι*] *δόρυ κατ' ἀλλήλων πάλλουσαι ἢ ἐπὶ πόλεμον κινηθεῖσαι.* SCHOL. Musgravius *βαλλόμεναι* coniecit.

V. 1299. *πέσεα, πέσεα δάϊ'*] *Πέσος*, quod proprie lapsum significat, plane ut Latinum cadaver, quod dicitur a cadendo, translatum hoc loco est ad id, quod in occisione ad terram accidit, et significat 'corpus morientis', ut haec nascatur sententia: 'Binae bestiae, sanguineae animantes, hastam vibrantes, cadavera, cadavera hostilia illico cruentabunt'. Sensit id scholiasta, qui: *θέλει εἰπεῖν*, inquit, *ὅτι πεσόντες αἱμάξουσι τὰ σώματα. πέσεα οὖν ἀντὶ τοῦ πεσήματα, πτώματα.*

V. 1300. *τάλανες ὅ τι*] Simile exemplum Krueg. I 51, 13, 17 affert ex Platonis Phaedone (p. 58 E) *εὐδαίμων μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα.*

V. 1302. *στενακτὰν ἰαχὰν* ex edd. vett. revocavit G. Hermannus hiatus vitandi causa. Vulgatur *ἰαχὰν στενακτάν*. In libris *στενακτὰν* vagum est. Nam b c exhibent *ἰαχὰν στενακτάν*, L *στενακτὰν ἐπὶ φρέν' ἠλθέτην βοᾷ βαρβάρῳ ἰαχάν*, ABF omittunt *στενακτάν*.

V. 1303. *μελομέναν νεκροῖς*] Cfr. Iph. T. 643 *κατολοφύρομαι σὲ τὸν χερνίβων ῥανίσι μελόμενον αἱμακταῖς*, Hel. 1161 *νῦν δ' οἳ μὲν Ἅιδᾳ μέλονται κάτω.*

V. 1304 sq. Verba, quae utcunque interpretantur: 'paene fortuna prope caedem est. Discernet rem quae instat lux vel lux praesens', apparet corrupta esse. G. Hermanno et aliis probata est viri docti apud Barnesium emendatio *σχεδὸν τύχα, πέλας φόνος*. At hic usus vocabuli *σχεδὸν* a tragicis alienus est. Praeterea Hermannus *ξίφος* pro *φάος* posuit monens, si haec noctu agerentur, orituram diei lucem simpliciter *φάος* vel *ἡμέρα* dici posse. Videtur vero corruptela ex interpretatione repetenda esse Euripidesque scripsisse: *σχεδὸν τύχας ἐπὶ ξυροῦ κρινεῖ φόνος τὸ μέλλον* i. e. 'iam in ipso discrimine rerum caedes futurum discernet'. Cfr. Soph. Ant. 996

κρινεῖ φάος τὸ μέλλον.
πότμος ἄποτμος ὁ φόνος ἕνεκ' Ἐρινύων.
ἀλλὰ γὰρ Κρέοντα λεύσσω τόνδε δεῦρο συννεφῆ
πρὸς δόμους στείχοντα, παύσω τοὺς παρεστῶτας γόους.

ΚΡΕΩΝ.

οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτὸν ἢ πόλιν
στένω δακρύσας, ἣν πέριξ ἔχει νέφος
τοιοῦτον ὥστε δι' Ἀχέροντος ·ἰέναι;
ἐμός τε γὰρ παῖς γῆς ὄλωλ' ὑπερθανών,

φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης et quae ad hunc locum interpretes annotant.

V. 1306. *πότμος ἄποτμος*] Sic restituit G. Dindorfius. Libri *ἄποτμος ἄποτμος*.

V. 1308. Tironum causa moneo *ἀλλὰ γὰρ λεύσσω .. παύσω* eadem ratione dici atque *ἀλλὰ — λεύσσω γάρ — παύσω*.

Ibid. *συννεφῆ*] De translatione, quae est in hac voce, cfr. Eur. Hippol. v. 173 *στυγνὸν δ' ὀφρύων νέφος αὐξάνεται* cum annot. Valckenari, Soph. Antig. v. 528 cum annot. Wexi, tum Trachin. v. 869, Eur. El. 1077 *εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχοῖ, κεχαρμένην, Εἰ δ' ἥσσον' εἴη, συννέφουσαν ὄμματα*, Aesch. Prom. 144. Neque aliter Latini locuti sunt. V. Horati Ep. I 8, 94 *Deme supercilio nubem* cum annot. interpp.

V. 1310. *οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτὸν ἢ πόλιν κτἑ.*] Non recte existimavit Valckenarius, quod similitudinem, quae intercedit inter hanc orationem et Soph. Oed. Colon. 1254 *Οἴμοι, τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ Πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ'*; negavit casu natam esse. Nam haec omnia tam simplicia sunt, ut non mirandum sit, si plures similia verba posuerint.

V. 1311 sq. *ἣν πέριξ ἔχει νέφος κτἑ.*] Non recte isti ceperunt hunc locum, qui in Acherontis commemoratione de ipsa morte ac pernicie cogitarunt. Ea enim imago per se tantummodo spectat ad tenebras, quas, cum summas significare vellent, etiam Latini poetae Acherusias dixerunt, et sic demum facit ad urbis perturbationem declarandam. Cfr. Ennium in M. Tulli Disp. Tusc. I 21, 48 *Acherunsia templa alta Orci, pallida leti, obnubila tenebris loca*, coll. Varr. de ling. Lat. VI 2. Sententiam sine Acherontis mentione expressit Seneca in Phoenissis 394 sq. *Vide, ut atra nubes pulvere abscondat diem, fumoque similes campus in coelum erigat Nebulas* et videndum, ne versus, quem tenebricosa Acherontis mentione nonnihil obscuratum esse queritur Valckenarius in suspicionemque vocavit Kirchhoffius, eidem interpolatori tribui debeat cuius esse v. 1358 videtur. Quod quidem Heimsoethius *οὐρίσαι* coniecit pro *ἰέναι*, id vix rem in melius converterit.

V. 1313. *ἐμός τε γὰρ παῖς κτἑ.*] Iure animadvertit G. Hermannus non satis recte A. Matthiaeum statuisse de anacolutho, quod esset in hac oratione. Neque enim Creontem additurum fuisse: *καὶ Ἐτεοκλῆς τέθνηκε*, id enim usque adhuc ignorasse ipsum, sed calamitatem civitatis deplorare voluisse. De *τὲ γάρ* particulis vide quae

τοὔνομα λαβὼν γενναῖον, ἀνιαρὸν δ' ἐμοί·
ὃν ἄρτι κρημνῶν ἐκ δρακοντείων ἑλὼν
αὐτοσφαγῆ δύστηνος ἐκόμισ' ἐν χεροῖν,
βοᾷ δὲ δῶμα πᾶν· ἐγὼ δ' ἥκω μετὰ
γέρων ἀδελφὴν γραῖαν Ἰοκάστην, ὅπως
λούσῃ προθῆταί τ' οὐκέτ' ὄντα παῖδ' ἐμόν.
τοῖς γὰρ θανοῦσι χρὴ τὸν οὐ τεθνηκότα
τιμὰς διδόντα χθόνιον εὐσεβεῖν θεόν.
ΧΟ. βέβηκ' ἀδελφὴ σή, Κρέων, ἔξω δόμων
κόρη τε μητρὸς Ἀντιγόνη κοινῷ ποδί.
ΚΡ. ποῖ κἀπὶ ποίαν συμφοράν; σήμαινέ μοι.
ΧΟ. ἤκουσε τέκνα μονομάχῳ μέλλειν δορὶ

annotavi ad Devarium Vol. II p. 749 sqq. Parum probabiliter Heimsoethius coniecit *ἐμὸς δὲ παῖς γῆς τῆσδ' ὄλωλ'*.

V. 1314. '*τοὔνομα λαβὼν γενναῖον κτἑ.*] Dilatavit hanc sententiam Statius Theb. XII 76 sqq. *Tu, superum convexa licet coetusque perenni — Credo equidem — virtute colas, mihi flebile semper Numen eris: ponant aras excelsaque Thebae Templa dicent: uni fas sit lugere parenti.*

V. 1315. *κρημνῶν ἐκ δρακοντείων*] Cfr. v. 1010 *σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ δράκοντος.*

V. 1317. *βοᾷ δὲ δῶμα πᾶν*] I. e. 'lamentatione (familiarium) tota domus resonat'. Cfr. Iph. T. 367 *αὐλεῖται δὲ πᾶν μέλαθρον.* Alio sensu Aeschylus dixit in Edonis (fragm. 57) *ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη.*

V. 1317 sq. *ἐγὼ δ' ἥκω μέτα γέρων ἀδελφὴν γραῖαν κτἑ.*] Quod verba ab eadem radice ducta aptius inter se coniungenda erant, interpositum est *γέρων* ita, ut usitatum quidem orationis cursum interturbet, sed tamen sententiae ratio satis constet. De formula *ἥκειν μετά τινα* vel *μεθήκειν τινά* cfr. Alc. 47 *δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα.* Suppl. 670 *ἡμεῖς ἥκομεν νεκροὺς μέτα Θάψαι θέλοντες.* Med. 5 *τὸ πάγχρυσον δέρος Πελίᾳ μετῆλθον.*

V. 1318 sq. *ὅπως λούσῃ προθῆταί τ'*] Cfr. Hec. v. 611 sqq. *ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμὴν Νύμφην τ' ἄνυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον Λούσω προθῶμαί θ'* cum annot. Pflugki.

V. 1320 sq. Versus satis inutiles neque admodum scite eompositi Schenkelio merito suspecti sunt. Melius Sophocles fragm. 350 *χρὴ δὲ τῷ τεθνηκότι τὸν ζῶντ' ἐπαρκεῖν αὐτὸν ὡς θανούμενον.*

V. 1321. *χθόνιον εὐσεβεῖν θεόν*] I. e. *Ἅιδην.* Cfr. Androm. 544 *Ἅιδην χθόνιον καταβήσει* coll. Alc. 237 et Hec. 79 *ὦ χθόνιοι θεοί.* Praeterea de Valckenari sententia *εὖ σέβειν* scribendum hic et fragm. 364, 8 *σαυτὸν εὐσεβεῖν πᾶσιν δίδου*, Aesch. Ag. 338 *εἰ δ' εὐσεβοῦσι τοὺς .. θεούς*, Eum. 1020 *μετοικίαν δ' ἐμὴν εὐσεβοῦντες.* Cfr. Krueg. II 46, 8, 3.

V. 1323. *κόρη τε μητρός*] Nos exspectamus *κόρη τ' ἀδελφῆς* (filia sororis tuae). At cfr. Med. 1157 *πρὶν ἐκ δόμων Μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν*, Bacch. 1276 *Πενθεὺς (παῖς ἐγένετο τῷ ἐμῷ πόσει) ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ*, Iph. T. 567 *ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός;* Sine idonea, ut videtur, causa delet versum Kviçala in Annal. gymn. Austr. 1858 p. 624.

Ibid. *κοινῷ ποδί*] Cfr. Hipp. 1243 *ὑστέρῳ ποδὶ Ἐλειπόμεσθα*,

εἰς ἀσπίδ' ἥξειν βασιλικῶν δόμων ὕπερ.
ΚΡ. πῶς φῄς; νέκυν τοι παιδὸς ἀγαπάζων ἐμοῦ
οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον ὥστε καὶ τάδ' εἰδέναι.
ΧΟ. ἀλλ' οἴχεται μὲν σὴ κασιγνήτη πάλαι.
δοκῶ δ' ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον,
ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.
ΚΡ. οἴμοι, τὸ μὲν σημεῖον εἰσορῶ τόδε,
σκυθρωπὸν ὄμμα καὶ πρόσωπον ἀγγέλου
στείχοντος, ὃς πᾶν ἀγγελεῖ τὸ δρώμενον.
ΑΓΓ. ὦ τάλας ἐγώ, τίν' εἴπω μῦθον ἢ τίνας γόους;
ΚΡ. οἰχόμεσθ'· οὐκ εὐπροσώποις φροιμίοις ἄρχει λόγου.

Soph. El. 1104 *κοινόπουν παρουσίαν.*

V. 1326. *εἰς ἀσπίδ' ἥξειν*] Cfr. Heraclid. 819 *μάντεις δ' ἐπειδὴ μονομάχου δι' ἀσπίδος διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας.* Nauckius suspicatus est poetam scripsisse *ἥξειν ἐς αἰχμήν.*

Ibid. *βασιλικῶν δόμων ὕπερ*] Quod Valckenarius dixit, hic non satis recte dici *ὑπέρ*, quod non defenderent domum patriam, sed decernere vellent, uter eorum acciperet, coniecitque *πέρι*, recte repudiavit A. Matthiaeus. Eadem enim significatio praepositionis est, hoccine consilio an illo de aliqua re pugnes. Comparavit idem Herodot. VII 225 *Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός*, ut utrique ad se corpus traherent.

V. 1328. *οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον, ὥστε κτέ.*] *Οὐκ εἰς τόδε ἔφθασα, εἰς τὸ γνωρίσαι, οὐκ ἐπὶ τοῦτο παρεγενόμην, ὥστε καὶ τάδ' εἰδέναι.* SCHOL.

V. 1332. *τὸ μὲν σημεῖον* dicitur, quia obversatur *τὸ δὲ δρώμενον τάχα ἀκούσομαι.* Th. Kockius coniecit *τορὸν σημεῖον.*

V. 1333. *σκυθρωπὸν ὄμμα καὶ πρόσωπον ἀγγέλου*] Saepenumero iam vidimus Euripidem, ut reliquos poetas Graecos, libenter syllabas sono simili et *ab eadem* ductas radice com*ponere,* id quod etiam hoc loco ab eo factum esse libri testantur ac scholiastae. Nam quod Porsonus e Mosqu. D et Barocc. 5 recepit *πρόσοψιν* contra auctoritatem librorum omnium, id mero errore inde ortum videtur, quod syllaba $\overline{\text{πον}}$ pro $\overline{\text{ψιν}}$ legebatur, id quod in altero libro Reg. Societ. (R) factum esse, quod scriptum est *πρόσωψιν*, testatur ipse. Comprobavit tamen cum aliis Porsoni iudicium non probabile G. Hermannus. De hoc genere allitterationis, de qua quaedam significavi ad Med. 476, diligentissime disseruit Ed. Aug. Dillerus in Comment. de consensu, qualis est in vocibus eiusdem originis diversitate formarum copulatis (Misenae 1842).

V. 1335. *γόους* scripsit Porsonus. Libri *λόγους.*

V. 1336. Cfr. Herc. 538 *Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχει λόγου,* Tro. 707 *τί δ' ἔστιν; ὥς μοι φροιμίων ἄρχει κακῶν.* Pro *εὐπροσώποις* Hartungius scripsit *εὐστόμοισι* cl. Hesych. *εὔστομον· ἀπὸ μέρους, εὐπρόσωπον.* Quod Valckenarius voluit *οἰχόμεσθα* dari nuntio, quemadmodum in simili causa in Hippolyto 568 chori oratio: *τὸ μέντοι φροίμιον κακὸν τόδε* spectaret ad vocem Phaedrae *ἐξειργάσμεθα*, id recte iam reprobavit A. Matthiaeus, quod dixit *οὐκ εὐπρόσωπα φροίμια*

ΑΓΓ. ὦ τάλας, δισσῶς αὐτῶ· μεγάλα γὰρ φέρω κακά.
ΚΡ. πρὸς πεπραγμένοισιν ἄλλοις πήμασιν· λέγεις
δὲ τί;
ΑΓΓ. οὐκέτ᾽ εἰσὶ σῆς ἀδελφῆς παῖδες ἐν φάει, Κρέον.
ΚΡ. αἰαῖ·
μεγάλα μοι θροεῖς πάθεα καὶ πόλει.
ὦ δώματ᾽ εἰσηκούσατ᾽ Οἰδίπου τάδε
[παίδων ὁμοίαις συμφοραῖς ὀλωλότων];
ΧΟ. ὥστ᾽ ἂν δακρῦσαί γ᾽, εἰ φρονοῦντ᾽ ἐτύγχανεν.
ΚΡ. οἴμοι ξυμφορᾶς βαρυποτμωτάτας,
οἴμοι κακῶν δύστηνος· ὦ τάλας ἐγώ.
ΑΓΓ. εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισί γ᾽ εἰδείης κακά.

ad exclamationem ὦ τάλας ἐγὼ commode referri, ut in Ionis v. 752 post chori vocem: ἰὼ δαῖμον responderet Creon: τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές. Tamen G. Hermannus rursus secutus est Valckenarium οἰχόμεσθα nuntio assignantem. Quorum errorem coarguit etiam id, quod nuntius statim repetit: Ὦ τάλας, δισσῶς αὐτῶ, quo satis proditur istam vocem maxime mali ominis indicem fuisse.

V. 1337. μεγάλα γὰρ φέρω κακά] φέρω pro 'affero, nuntio' illustrat Schaeferus ad Sophoclis Ai. 790. A. MATTH.

V. 1838. πρὸς πεπραγμένοισιν ἄλλοις πήμασιν] πρὸς τοῖς πεπραγμένοις τοῦ Μενοικέως λέγει. ἀποφαντικῶς δὲ ἢ ἐρωτηματικῶς. SCHOL. Solent interrogationem statuere, ut interrogandi notam post πήμασιν iam Canterus posuit. Videtur vero sensui melius πρὸς πεπραγμένοισί γ᾽ ἄλλοις πήμασιν convenire (Hartungius πεπραγμένοις γ᾽ ἔτ᾽ ἄλλοις proposuit). Nullo autem modo haerere debebant in ἄλλοις vocabulo, pro quo Porsonus ἄλλα coniecit. Nam Creon dicit: 'et alia quidem mala iam perpetrata sunt, ut ea novis tuis cumulentur'. Cfr. Soph. Ant. 1289 τίν᾽ αὖ λέγεις μοι νέον σφάγιον ἐπ᾽ ὀλέθρῳ γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον;

V. 1341. μεγάλα μοι θροεῖς πάθεα καὶ πόλει] G. Hermannus, quod stropham et antistropham efficere voluit, hinc versum excidisse ratus vix posse dubitari pronuntiavit, quin talis fuerit: καὶ τῇ ταλαίνῃ μητρὶ συγγόνῳ τ᾽ ἐμῇ, in quo ego viro doctissimo assentiri non possum. Neque enim ulla impietas erga sororem in eo esse potest, si hic Creon eius mentionem nullam facit: immo poeta propterea hic eam non commemorare videtur, ne quid de eo, quod infra v. 1349 narratur, hic significandum sit: tum ista strophica ratio incertissima est.

V. 1343. Versum inutilem et satis ieiunum, quem iam Valckenarius rectius omissum fuisse indicaverat, delevit Geelius.

V. 1344. ὥστ᾽ ἂν δακρῦσαί γ᾽] Sic scripsit Hartungius. Libri A B F L ὥστε δακρῦσαί γ᾽. Ceteri ὥστ᾽ ἐκδακρῦσαί γ᾽, quod ex correctione profectum.

Ibid. εἰ φρονοῦντ᾽ ἐτύγχανεν] Cfr. Aesch. Ag. 37 οἶκος δ᾽ αὐτὸς εἰ φθογγὴν λάβοι, σαφέστατ᾽ ἂν λέξειεν.

V. 1347. εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισί γ᾽ εἰδείης κακά] Sententia hac nuntii voce indicata plenior haec est: 'Magis id dicas, si etiam scias reliqua praeter haec mala?' Recte hoc intellexerunt scholiastae, qui aut τί ἐρεῖς; aut ἔτι μᾶλλον βοήσῃ τοῦτο explicandi causa subiungunt.

ΚΡ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα;
ΑΓΓ. τέθνηκ' ἀδελφὴ σὴ δυοῖν παίδοιν μέτα.
ΧΟ. ἀνάγετ' ἀνάγετε κωκυτόν,
ἐπὶ κάρα τε λευκοπήχεις κτύπους [χεροῖν].
ΚΡ. ὦ τλῆμον, οἷον τέρμον', Ἰοκάστη, βίου
γάμων τε τῶν σῶν Σφιγγὸς αἰνιγμοῖς ἔτλης.
πῶς καὶ πέπρακται διπτύχων παίδων φόνος
ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου; σήμαινέ μοι.
ΑΓΓ. τὰ μὲν πρὸ πύργων εὐτυχήματα χθονὸς
οἶσθ'· οὐ μακρὰν γὰρ τειχέων περιπτυχαί,
[ὥστ' οὐχ ἅπαντά σ' εἰδέναι τὰ δρώμενα.]
ἐπεὶ δὲ χαλκέοις σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις
οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
ἔστησαν ἐλθόντ' εἰς μέσον μεταίχμιον
δισσὼ στρατηγὼ καὶ διπλὼ στρατηλάτα
ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός.

V. 1351. Ex scholio cod. A *κτύπους: τοὺς κτύπους τοὺς ἐκ τῶν χειρῶν γενομένους* cognoscimus scholiastam non legisse *χεροῖν*, quod induxi. Alius schol. annotat: *λευκοπήχεις δ' ἂν λέγοι τοὺς διὰ τῶν λευκοπηχέων χειρῶν, ἵνα ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον λέγῃ.*

V. 1353. *αἰνιγμοῖς*] Sic Geelius scripsit pro *αἰνιγμοὺς* (*αἰνιγμούς τ'*). Creon recordatur primam causam malorum, unde nuptiae provenerunt et per nuptias talis vitae finis.

V. 1354. *πῶς καὶ πέπρακται κτέ.*] Recte hanc librorum scripturam defendit Porsonus exemplisque confirmavit, veluti Hecub. 515 *πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι;* 1066 *ποῖ καί με φυγᾷ πτώσσουσι μυχῶν* aliisque locis multis.

Ibid. *διπτύχοιν παίδοιν* scribendum videtur.

V. 1355. *ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου*] *Ὁ ἐκ τῆς ἀρᾶς πόλεμος. ἐκ γὰρ τοῦ Οἰδίποδος ταῦτ' ἐνόσουν.*

V. 1357. *καλῶς οὖν καὶ διὰ πιθανῆς ἀφορμῆς τὰ προειρημένα ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγγέλου ἐσιώπησεν.* SCHOL.

V. 1358. *ὥστ' οὐχ ἅπαντά σ' εἰδέναι*] *οὐ μακράν εἰσιν, ὥστε μὴ οὐχὶ πάντα εἰδέναι τὰ δρώμενα· λείπει γὰρ τὸ μή.* SCHOL. Versum inutilem et parum scite compositum cancellis circumscripsi.

V. 1360. Hunc versum ex v. 1243 repetitum Valckenarius histrionibus imputandum censuisset, nisi maluisset v. 1362 ob inanem et frivolam tautologiam expungere. Nobis qualem hic habemus repetitionem, in ea non videtur offendi posse nec sine detrimento narrationis etiam relicto v. 1362 abest subiectum verbi *ἐκοσμήσαντο.*

V. 1362. Versus non eiciendus, sed emendandus videtur, quia aptissima sunt *δισσὼ ξυναίμω καὶ διπλὼ στρατηλάτα*, quae dicis causa proposuit Valckenarius, vel *δισσώ τ' ἀδελφὼ καὶ διπλὼ στρατηλάτα.* Cfr. Aristophanis locum ad v. 1363 annotatum. Heimsoethius coniecit *δισσὼ στρατηγὼ διπτύχοιν στρατευμάτοιν.*

V. 1363. *ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός*] Per *ἀγῶνα* omnino certamen, quod

βλέψας δ' ἐς Ἄργος ἦκε Πολυνείκης ἀράς·
„ὦ πότνι' Ἥρα, σὸς γάρ εἰμ', ἐπεὶ γάμοις
ἔζευξ' Ἀδράστου παῖδα καὶ ναίω χθόνα,
δός μοι κτανεῖν ἀδελφόν, ἀντήρη δ' ἐμὴν
καθαιματῶσαι δεξιὰν νικηφόρον",
αἴσχιστον αἰτῶν στέφανον, ὁμογενῆ κτανεῖν.
[πολλοῖς δ' ἐπῄει δάκρυα τῆς τύχης ὅση,
κἄβλεψαν ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας.]
Ἐτεοκλέης δὲ Παλλάδος χρυσάσπιδος
βλέψας πρὸς οἶκον ηὔξατ'· „ὦ Διὸς κόρη,
δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ἐκ χερὸς

iam inituri fratres sunt, significatur, per vocem vero, quae sequitur, ipsa pugna, quae fit telis et armis, indicatur eaque dicendi copia Graecis, imprimis poetis, maxime propria est. De verbis *μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός* cfr. Aristophanem ap. Athen. IV p. 154 E, qui in Phoenissis suis, hunc ipsum Euripidis locum eludens, scripsit: *Εἰς Οἰδίπου δὲ παῖδε, διπτύχω κόρω, Ἄρης κατέσκηψ', ἔς τε μονομάχου πάλης Ἀγῶνα νῦν ἑστᾶσι*, tum huius fab. v. 1325 *μονομάχῳ — δορί*. Heraclid. v. 819 *μονομάχου δι' ἀσπίδος*.

V. 1365. *σὸς γάρ εἰμι*] I. e. mihi licet Argivam Iunonem invocare, quia Argivus factus sum. Cfr. Tro. 23 *νικῶμαι γὰρ Ἀργείας θεᾶς Ἥρας*, Aesch. Suppl. 299 *βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός*.

V. 1369. *αἰτῶν* Canterus emendavit. Libri *αἰτῶ*. De participio ad dicentem Polynicem relato cfr. Iph. T. 23 *τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων* quae interposita sunt orationi Calchantis ab Iphigenia relatae. De verbis *αἴσχιστον στέφανον ὁμογενῆ κτανεῖν* cfr. Tro. 401 *στέφανος οὐκ αἰσχρὸς πόλει καλῶς ὀλέσθαι* et de ratione infinitivi etiam Plat. Crit. p. 45 C *οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι, ἐξὸν σωθῆναι*, M. Tulli e lib. de nat. deor. III 24, 63 *Magnam molestiam suscepit et minime necessariam primus Zeno — commenticiarum fabularum reddere rationem.*

V. 1370 sq. Hos versus insulsos et eo poeta dignos qui extremam partem Iphigeniae Aul. (cfr. v. 1577 sqq.) composuit eiecit Valckenarius. De formula *πολλοῖς δ' ἐπῄει δάκρυα* attulit Musgravius Dionys. Hal. p. 642, 34 *ἑαυτῷ μὲν ἐπελθεῖν δάκρυα*, Plut. Mor. p. 1057 *δάκρυα πολλοῖς ἐπῆλθεν*. — De locutione *διαδόντες κόρας* interpretes haec Euripidea attulerunt ex Oreste v. 894 *τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις*, v. 1261 *δόχμια νυν κόρας διάφερ' ὀμμάτων*, v. 1265 *ἑλίσσετε νῦν βλέφαρον κόρας, διάδοτε διὰ βοστρύχων πάντῃ*, e Bacch. 1087 *διήνεγκαν κόρας*, e Troasin 117 *διαδοῦναι νῶτον ἄκανθάν τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων*, denique huius fab. v. 461 *ὅταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλῳ, Εἰς ἓν συνελθὼν, ὄμματ' ὄμμασιν διδῷ*, Musgravius autem excitavit Plutarchi Philopoem. p. 672 (cap. 19) *διαδιδόντες ἀλλήλοις λόγον* et Sull. p. 867 (cap. 35) *ἐκ δὲ τούτων ῥίψεις ὀμμάτων ἐπ' ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ παρεπιστροφαὶ συνεχεῖς προσώπων καὶ μειδιαμάτων διαδόσεις*, quibus omnibus illud quidem efficitur, *ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας* recte dici, sed inutile *ἔβλεψαν* non defenditur.

V. 1374 sq. *δὸς ἔγχος ἡμῖν .. βαλεῖν*] Incepta oratio paululum

εἰς στέρν' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν
κτανεῖν θ' ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν".
ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς ὣς Τυρσηνικῆς
σάλπιγγος ἠχὴ σῆμα φοινίου μάχης,
ἦξαν δρόμημα δεινὸν ἀλλήλοις ἔπι·
κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν
ξυνῆψαν, ἀφρῷ διάβροχοι γενειάδας·

immutatur. Nam cum dicit Eteocles *δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ἐκ χερός*, sentit 'ferri sive volare in pectus fratris'. Postea infert activum *βαλεῖν*, quocum apte coniungit *τῆσδ' ἀπ' ὠλένης*. Quamobrem non assentior Nauckio qui verba *ἐκ χερός* corrupta iudicat, et Heimsoethio qui pro *ἐκ χερός* ponit *εὐθύ νιν*.

V. 1376 etiam supra v. 756 legitur. Utrobique delevit Valckenarius. Nobis hoc loco aptus esse atque concinnitate orationum utriusque fratris etiam requiri videtur. De vocabulo *ἐμὴν* autem argutatur Valckenarius. Nam 'patriam Eteoclis, inquit, vastare desiderasset, quisquis tandem Thebas venisset oppugnatum: quanto rectius morte dignum dixisset, qui suam ipsius patriam veniret vastaturus'. At hic quasi verbis suis *εἰς στέρν' ἀδελφοῦ . . βαλεῖν* ipse perterritus Eteocles impietatem obvolvit salute patriae suae.

V. 1377. *πυρσὸς ὣς*] Acutus et clarus tubae sonitus comparatur cum claro signo facis repente accensae eo aptius quod Graeci poetae etiam dicunt *παιδικοὶ ὕμνοι φλέγοντι*, ut Bacchylides fragm. XIII 12, *παιὰν λάμπει, ἀχὼ τηλεφανής*, ut Sophocles O. R. 186, Phil. 189.

V. 1377 sq. *Τυρσηνικῆς σάλπιγγος*] *μετὰ τὰ Τρωϊκὰ καὶ τὴν εἰς γῆν Ῥωμαίαν Αἰνείου κατοίκησιν Τυρρηνοὶ τὴν σάλπιγγα ἐφεῦρον ἐν τοῖς Ἰταλικοῖς πολέμοις, ὅθεν καὶ Τυρρηνὶς ἡ σάλπιγξ ἐκλήθη.* SCHOL. Tubam Tyrrhenicam quasi heroicis temporibus usitatam finxit Aeschylus in Eum. 567 *διάτορος Τυρσηνικὴ σάλπιγξ*, Sophocles in Ai. 17 *χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς*.

V. 1379. *ἦξαν δρόμημα*] Cfr. Krueg. I 46, 5. Restituenda videtur forma *δράμημα* quam Or. 1005 optimus liber, qui hunc v. forte omisit, exhibet.

V. 1381. *ξυνῆψαν*] Quod olim huic verbo adiectum habebatur in edd. vett. *ἔγχη*, id recte neque libri neque scholiastae agnoscunt. Ac saepe *συνάπτειν* intransitive dicitur, quasi Latine dicas 'congredi'. Ceterum scriptor Chr. Pat. cum Tom. II p. 28 D haec affert: *Κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν, ὡς ἂν μιμήσωμαί τι τῆς τραγῳδίας, λοξὸν βλέποντες ἐμπύροις τοῖς ὄμμασιν συνῆπτον*, procul dubio hunc ipsum locum ante oculos habuit. Ac posset auctore Valckenario et G. Hermanno alter etiam versus ad amplificandam hanc imaginem recipi in Euripideam orationem, si certum esset hunc unum locum descripsisse illum neque alium fortasse alius poetae aut alius Euripideae fabulae aptum ad suam causam una imitatum esse. Nam quod afferunt Stati Theb. XI 530 *Fulmineos veluti praeceps cum cominus apros Ira tulit, strictisque erexit pectora setis: Igne tremunt oculi lunataque dentibus uncis Ora sonant*, hoc tenendum est, Statium fere semper amplificasse ea quae ex aliorum scriptis imitanda sumpserat, ut non ausus sim cum G. Hermanno verba: *λοξὸν βλέποντες ἐμπύροισιν ὄμμασιν* eius unius auctoritate in ordinem Euripideae orationis recipere. Credo ego Statium potius Homeri locum ex Iliad. XIII 473 *Ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ*

ἧσσον δὲ λόγχαις· ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις,
ὅπως σίδηρος ἐξολισθάνοι μάτην.
εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν ἴτυος ἅτερος μάθοι,
λόγχην ἐνώμα στόματι προφθῆναι θέλων.
ἀλλ' εὖ προσῆγον ἀσπίδων κεγχρώμασιν
ὀφθαλμόν, ἀργὸν ὥστε γίγνεσθαι δόρυ.
πλείων δὲ τοῖς ὁρῶσιν ἐστάλασσ' ἱδρὼς
ἢ τοῖσι δρῶσι διὰ φίλων ὀρρωδίαν.
Ἐτεοκλέης δὲ ποδὶ μεταψαίρων πέτρον
ἴχνους ὑπόδρομον, κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος
τίθησι· Πολυνείκης δ' ἀπήντησεν δορί,
πληγὴν σιδήρῳ παραδοθεῖσαν εἰσιδών,
κνήμης τε διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ·

λάμπετον, αὐτὰρ ὀδόντας Θήγει vel ex Odyss. XIX 446 Φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς, qui itidem de apro dicitur, ante oculos habuisse.

V. 1382. ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις] Συνεστέλλοντο ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν. SCHOL.

V. 1384. εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν κτέ.] Εἰ δὲ ἴδοι ὁ ἕτερος τὸ πρόσωπον τοῦ ἄλλου ὑπεράνω τῆς ἀσπίδος, ἐκίνει τὴν λόγχην. SCHOL. Similiter Theocritus idyll. XXII 187 sq. Ἔγχεσι μὲν πρώτιστα τιτυσκόμενοι πόνον εἶχον, Ἀλλήλων εἴ πού τι χροός γυμνωθὲν ἴδοιεν.

V. 1385. στόματι coniunxit cum ἐνώμα scholiasta qui annotavit: τὴν αἰχμὴν τὴν ἑαυτοῦ ἐκίνει κατὰ τοῦ στόματος, προλαβεῖν θέλων αὐτόν, πρὶν καλυφθῆναι δηλονότι. Rectius ut dat. instrumenti coniungitur cum προφθῆναι et de cuspide hastae intellegitur. Cfr. Hom. *O* 389 κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ (ξυστά), Soph. fr. 157 δορὸς διχόστομον πλᾶκτρον.

V. 1386. κεγχρώμασιν] Hoc Hesychius interpretatur ταῖς περιφερείαις ἢ τοῖς καταστρώμασιν. Idem κερχνώμασι: — καλοῦσι δὲ καὶ τὸν περὶ τὰς ἴτυς τῶν ἀσπίδων κόσμον. Quae antiquior est et magis Attica forma, restituenda fortasse Euripidi. Sic *Κερχνείας*, quod apud Aeschylum Prom. 676 servavit cod. Mediceus, in apographis multis in *Κεγχρείας* est mutatum. DINDORF.

V. 1389. φίλων ὀρρωδίαν] Cfr. Krueg. I 47, 7, 6.

V. 1390. μεταψαίρων] Agnoscit Hesychius, μεταψαίρων μεταφέρων interpretans. Schol. μεταφέρων, μετακινῶν τῷ ποδὶ λίθον.

V. 1391. ἴχνους ὑπόδρομον] Ὑποκάτω του ἴχνους, ἤγουν τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, φερόμενον. SCHOL.

V. 1393. πληγὴν σιδήρῳ παραδοθεῖσαν] Quod interpretatur scholiasta: Τόπον δυνατὸν πληγῆναι, si sententiam spectas, falsum non est, sed magis proprie dicas: 'ictum ferro concessum conspicatus'. Ictus enim tum conceditur, si locus patet ad vulnerandum.

V. 1394. κνήμης τε διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ] De gen. κνήμης cfr. λαιμῶν διῆκε v. 1092 et vide ad v. 26. Si ex libris Bc κνήμην recipitur, διεπέρασεν intransitivam habet vim et Ἀργεῖον δόρυ non alter accusativus est, in qua opinione fuit A. Matthiaeus ad huius fabulae v. 1398 et in Gr. Gr. ampl. § 426, sed nominativus. — Apte Ἀργεῖον attribuitur ad indicandam rem Argivis bene gestam.

στρατὸς δ' ἀνηλάλαξε Δαναϊδῶν ἅπας.
κἀν τῷδε μόχθῳ γυμνὸν ὦμον εἰσιδὼν
ὁ πρόσθε τρωθεὶς στέρνα Πολυνείκους βίᾳ
διῆκε λόγχην, κἀπέδωκεν ἡδονὰς
Κάδμου πολίταις, ἀπὸ δ' ἔθραυσ' ἄκρον δόρυ.
εἰς δ' ἄπορον ἥκων δορὸς ἐπὶ σκέλος πάλιν
χωρεῖ, λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον,
μέσον δ' ἄκοντ' ἔθραυσεν· ἐξ ἴσου δ' Ἄρης

V. 1396 sqq. Bene G. Hermannus: 'senserunt perversitatem quidam ex scholiastis et Valckenarius. Quid enim? humerum nudatum videns Eteocles pectus hasta traiecerit? Humerum, credo, si saperet, petebat, non tectum clipeo pectus. Itaque unus scholiastarum: *ἀπὸ τοῦ ὤμου καὶ τὰ στέρνα νοεῖ γυμνούμενα.* Putabat, credo, hoc dici, quod apud Homerum est *κληῖδα παρ' ὦμον* Il. V 146. At id Euripides ineptissime *στέρνα* vocasset, praesertim si diceret *διῆκε λόγχην* vel, ut Porsonus ex coniectura sua scripsit, *διῆκε λόγχῃ*. Et quomodo is, cui pectus hasta traiectum esset, tam parum tanto vulnere, quo prostratum putares, afficiebatur, ut statim non solum ensem stringeret, sed diu etiam depugnaret'. Hae difficultates non tolluntur coniectura vel Geeli *γύμν' ἄνωθεν* vel Hartungi *γύμν' ἐκεῖνος* vel Heimsoethi *γύμν' ὑπ' ὠμόν*. Nec quod Hermannus ipse pro *στέρνα* scripsit *σπερχνά* aptum videtur. Interpolatus est v. 1397 et nisi pro *κἀν τῷδε μόχθῳ*, quae verba etiam in Ion. v. 1196, Hel. 1537 leguntur, scriptum fuit *κἀν τῷδ' ἐκεῖνος*, ipso vocabulo *μόχθῳ* is qui dicitur satis indicatur. Nam vulneratus Eteocles is est qui laborat. Cfr. v. 74, ubi item ex ipsa narrationis serie subiectum cognoscitur. Versus conflatus est ex interpretationibus alia *ὁ πρόσθε τρωθείς* ex v. 1422 sumpta, alia *στέρνα Πολυνείκους* ad *ὠμόν* adscripta, quae interpretationes in libro A *omissione* vocabuli *βίᾳ* manifesto *deprehenduntur.*

V. 1398. Herwerdenus bene *κἀντέδωκεν*; minus bene in v. 1406 *ἀντιβάντ'* (obnixi).

V. 1400 sq. *ἐπὶ σκέλος πάλιν χωρεῖ*] Formulam recte explicat Lex. Seg. p. 72, 31 *χωρεῖν ἐπὶ σκέλος· τὸ ὀπίσω ἀναχωρεῖν μὴ δόντα τοῖς ὑπεναντίοις τὰ νῶτα.* Eodem modo saepe dicitur *ἀναχωρεῖν, ἀπιέναι* vel *ἀνάγειν ἐπὶ πόδα*, veluti in Xenophontis Disciplina Cyri VII 5, 6 *Ἐπεὶ δὲ οὕτω συνεσπειράθησαν, ἀπῄεσαν, ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ τείχους, ἐπὶ πόδα· ἐπεὶ δὲ ἔξω βελῶν ἐγένοντο, στραφέντες κτέ.* coll. ibid. III 3, 69 *Ὡς δ' ἔγνω ὁ Κῦρος τὰ γιγνόμενα —, παρεγγύησεν ἐπὶ πόδα ἀνάγειν ἔξω βελῶν κτέ.* et Exped. Cyr. V 2, 32 *Καὶ αὐτοὶ ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν βαλλόμενοι οἱ βοηθήσαντες καὶ ἀντιτοξεύοντές τινες τῶν Κρητῶν.* Hoc idem in re navali dici *κρούεσθαι τὴν πρύμναν* annotat et ad h. l. scholiasta et ostendit Arrianus Exped. Alex. V 17, 12 *ὥσπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ἀνεχώρουν.* Latine id dicitur 'pedem referre', ut apud C. Caesarem de bell. Gall. IV 25, 2 et Curtium IV 16, 5. Vide Kruegerum ad Exped. Cyr. l. l. p. 257. Zeunium ad Discipl. Cyri VII 5, 6.

V. 1401. *λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον*] Praeivit in his Hom. Iliad. VII 264 sqq. *Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ, Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε· Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος κτέ.*

V. 1402. *μέσον δ' ἄκοντ' ἔθραυσεν*] Permirum est Val-

ἦν, κάμακος ἀμφοῖν χεῖρ' ἀπεστερημένοιν.
ἔνθεν δὲ κώπας ἁρπάσαντε φασγάνων
ἐς ταὐτὸν ἧκον, συμβαλόντε δ' ἀσπίδας
πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης.
καί πως νοήσας Ἐτεοκλῆς τὸ Θεσσαλὸν
εἰσήγαγεν σόφισμ' ὁμιλίᾳ χθονός.
ἐξαλλαγεὶς γὰρ τοῦ παρεστῶτος πόνου,

ckenarium, Brunckium, Porsonum, Hermannum, Dindorfium nulla fere librorum auctoritate recepisse *μέσον τ' ἄκοντ' ἔθραυσεν*, cum hoc fere proprietas sermonis Graeci requirat, ut, ubi effectus eiusmodi actionis indicatur, is ponatur per *δέ* particulam. Sic in Homeri l. l. v. 267 dicitur: *περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός* et supra v. 1399 *ἄπο δ' ἔθραυσ' ἄκρον δόρυ* et saepe alias similia.

V. 1403. *ἀμφοῖν χεῖρ' ἀπεστερημένοιν*] Cfr. Krueg. I 52, 4, 2.

V. 1404. *πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης*] Iniuria de huius versus sententia desperavit Valckenarius. Recte enim rem iam expediverat Eustathius ad Iliad. p. 508, 51 *Ὅρα δὲ καὶ τό* [Il. VI 355]· *Πόνος ἀμφιβέβηκεν, ἤγουν κατέλαβε, περιῆλθεν· ὥστε οὐ πάντοτε ἡ λέξις τὸ σκέπειν καὶ βοηθεῖν δηλοῖ, ὡς οὐδὲ . . . . παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ· Πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης, ἤγουν ἀμφοτέρωθεν βάντες ἀντιπάλων δίκην κατ' ἀλλήλων.* Dicitur enim *ἀμφιβάντε* de pugnantibus, qui, ut fit, in pugna inter se circumeunt, a loco tamen, in quem congressi sunt, non moventur, ut omnis sententia haec sit: 'magnum pugnae tumultum, dum circumaguntur, efficiebant'. Nullo enim modo *ἀμφιβάντα* hoc legendum est, quam falsam veteris interpretis opinionem, ab aliis iam recte confutatam, miror errorem obiecisse quibusdam lexicographis.

V. 1407 sq. *τὸ Θεσσαλὸν εἰσήγαγεν σόφισμ'*] Thessalos propter calliditatem et malas artes male audivisse pluribus veterum scriptorum locis probat scholiasta ad h. l. in iisque fraudibus hoc etiam strategema fuisse videtur, quod iam commemorat Euripides. Non enim eius grammatici comprobanda oratio videtur, qui apud Eustathium ad Iliad. II p. 251, 5 *Θεσσαλὸν σόφισμα* simpliciter explicavit: *μὴ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ πανούργημα*, praesertim cum Euripides etiam significet, qua ratione certum hoc artificium a Thessalis accepisse videatur Eteocles.

V. 1408. *ὁμιλίᾳ χθονός*] Nempe hoc pertinet ad *νοήσας*. Iure enim A. Matthiaeus: '*Ὁμιλίᾳ χθονός*, inquit, recte cepisse videtur Musgravius: 'consuetudine terrae', quod in eam fortasse ire consueverat vel in ea aliquamdiu vixerat. Sic Aeschyl. Eum. 406 *καινὴν δ' ὁρῶσα τήνδ' ὁμιλίαν χθονός*, i. e. *τάσδε ὁμιλούσας χθονί*, Furias, quae eodem modo designantur 711 *καὶ μὴν βαρεῖαν τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς Ξύμβουλός εἰμι μηδαμῶς ἀτιμάσαι.* Eodem pertinere censet Musgravius quod Pausanias p. 289, 3 ed. Sylb. scripserit, Eteocli e Thessalia auxilia missa fuisse.

V. 1409. *ἐξαλλαγεὶς*] Porsonus *ἀπαλλαγεὶς* ex Harl., quod est etiam in Flor. 2, 10, 33. Eam esse explicationem exquisitioris scripturae *ἐξαλλαγείς*, quae in ceteris libris est, scholiasta ostendit: *ἐξαλλαγείς, ἀπαλλαγείς, ἀποστὰς τοῦ συστάδην μάχεσθαι.* Thucydides V, 71 *καὶ ἡγεῖται μὲν τῆς αἰτίας ταύτης ὁ*

λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀναφέρει πόδα,
πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς εὐλαβούμενος·
προβὰς δὲ κῶλον δεξιὸν δι' ὀμφαλοῦ
καθῆκεν ἔγχος σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν.
ὁμοῦ δὲ κάμψας πλευρὰ καὶ νηδὺν τάλας
σὺν αἱματηραῖς σταγόσι Πολυνείκης πίτνει.
ὃ δ' ὡς κρατῶν δὴ καὶ νενικηκὼς μάχῃ,
ξίφος δικὼν εἰς γαῖαν ἐσκύλευέ νιν,
τὸν νοῦν πρὸς αὑτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ.
ὃ καί νιν ἔσφηλ'· ἔτι γὰρ ἐμπνέων βραχύ,
σῴζων σίδηρον ἐν λυγρῷ πεσήματι,
μόλις μέν, ἐξέτεινε δ' εἰς ἧπαρ ξίφος
Ἐτεοκλέους ὁ πρόσθε Πολυνείκης πεσών.
γαῖαν δ' ὀδὰξ ἑλόντες ἀλλήλων πέλας
πίπτουσιν ἄμφω κοὐ διώρισαν κράτος.
ΧΟ. φεῦ φεῦ, κακῶν σῶν, Οἰδίπου, σ' ὅσον στένω·

πρωτοστάτης τοῦ δεξιοῦ κέρως, προθυμούμενος ἐξαλλάσσειν ἀεὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύμνωσιν. Interest autem aliquid: nam ἀπαλλάσσεσθαι est 'plane liberari', ἐξαλλάσσεσθαι autem 'aliquantum se subducere'. G. HERMANN.

V. 1410. λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀναφέρει πόδα] Cfr. Theocriti idyll. XXII 197 Ὑπεξαναβὰς ποδὶ Κάστωρ Σκαιῷ. — Libri B F ἀμφέρει, fortasse recte.

V. 1412. προβὰς δὲ κῶλον δεξιόν] De accusativo vide Krueg. II 46, 7, 3.

V. 1418. τὸν νοῦν πρὸς αὑτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ] Cum libri partim πρὸς αὐτόν, partim πρὸς αὑτόν exhiberent et utraque scriptura agnosceretur etiam a glossatoribus, recentiores fere critici ediderunt πρὸς αὐτόν, ut Eteocles sui rationem nullam habuisse videatur, fratrem despoliare cupiens. Mihi tamen hanc ipsam formulam et eos locos, in quibus a veteribus posita est, consideranti veteres scholiastae, quos secutus est Valckenarius, melius πρὸς αὑτόν antetulisse videntur. Simillimus est Sophoclis locus e Trachin. 272 ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θατέρᾳ δὲ νοῦν Ἔχοντ', ad quem scholiasta ἀλλαχόσε τὸν νοῦν ἔχοντα καὶ οὐδὲν δεινὸν πείσεσθαι προσδοκῶντα.

V. 1421. μόλις μέν, ἐξέτεινε δ'] I. e. μόλις μὲν ἐξέτεινε, ἐξέτεινε δέ. Cfr. Soph. Ant. 1105 μόλις μέν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι. Aristoph. Nub. 1363 κἀγὼ μόλις μέν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην, Lys. XIII § 85 μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μέν, ἀπέκτεινε δέ, Plat. Rep. X p. 607 E βίᾳ μέν, ὅμως δὲ ἀπέχονται, Luc. De. di. VIII 1 ἄκων μέν, κατοίσω δέ, Dio Cass. XLIX 1 ἄκων μέν, ὑπέσχετο δ' οὖν.

V. 1423. γαῖαν δ' ὀδὰξ ἑλόντες] Homerus *X* 17 γαῖαν ὀδὰξ εἷλον, ut saepe alias ὀδὰξ ἑλεῖν οὖδας et multa id genus alia dixit.

V. 1425. κακῶν σῶν, Οἰδίπου, σ' ὅσον στένω] Sic recte emendavit G. Hermannus coniecturam Elmslei ad Med. 1202 propositam: κακῶν σῶν, Οἰδίπους, σ' ὅσον στένω. Cfr. Hippol. 1409 στένω σὲ μᾶλλον ἢ 'μὲ τῆς ἁμαρτίας. Aeschyli Prometh. 397 στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας, Προμηθεῦ. Krueg. I 47, 21. In libris hoc loco variae corruptelae se

τὰς σὰς δ' ἀρὰς ἔοικεν ἐκπλῆσαι θεός.
ΑΓΓ. ἄκουε δή νυν καὶ τὰ πρὸς τούτοις κακά.
ἐπεὶ τέκνω πεσόντ' ἐλειπέτην βίον,
ἐν τῷδε μήτηρ ἡ τάλαινα προσπίτνει.
[σὺν παρθένῳ τε καὶ προθυμίᾳ ποδός].
τετρωμένους δ' ἰδοῦσα καιρίους σφαγὰς
ᾤμωξεν· „ὦ τέκν', ὑστέρα βοηδρόμος
πάρειμι." προσπίτνουσα δ' ἐν μέρει τέκνα
ἔκλαι' ἐθρήνει τὸν πολὺν μαστῶν πόνον
στένουσ', ἀδελφή θ' ἡ παρασπίζουσ' ὁμοῦ·
„ὦ γηροβοσκὼ μητρός, ὦ γάμους ἐμοὺς
προδόντ' ἀδελφὼ φιλτάτω." στέρνων δ' ἄπο
φύσημ' ἀνεὶς δύσθνητον Ἐτεοκλῆς ἄναξ
ἤκουσε μητρός, κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα

habent, in A *οἰδίπου σὸς ὢν στένω γρ. ὅσον στένω*, in B F *οἰδίπου σὸς ὢν στένω*, in F *οἰδίπου (ὅσον* in rasura) *στένω*, in L *οἰδίπου ὅσον στένω*. De forma vocativi *Οἰδίπου* G. Hermannus conferri iubet Fr. Ellendti Lex. Soph. s. h. v.

V. 1428. *ἐπεὶ τέκνω πεσόντ' ἐλειπέτην βίον*] Recte hanc vett. editionum scripturam revocavit G. Hermannus, quam libri A B E F a L satis tuentur. Nam quod aliquot editores scripserunt *ὡς γὰρ πεσόντε παῖδ' ἐλειπέτην βίον* e var. lect. libri A et recentioribus nonnullis libris, quibus accedunt b c *ὡς γὰρ πεσόντε τέκν' ἐλειπέτην βίον*, eam interpolationem esse apparet, ortam illam ex eo, quod *γάρ* explicandi causa adiecto versum restituere vellent critici veteres. Nam quod aliquot libri *ἐλιπέτην* peccant, id nihil huc pertinet.

V. 1429. Bene, quod mox *προσπίτνουσα* in v. 1433 legitur, scripsit Hartungius *προσκυρεῖ* cl. Hesych. *προσκυρεῖ· προσεγγίζει*, quae quidem glossa pertinet ad Aesch. Cho. 13.

V. 1430. Versum, in quo diversissimae res inepte coniunguntur, eiecit Valckenarius addens: 'hic satis erat matrem commemorasse; *ἀδελφή θ' ἡ παρασπίζουσα* suo loco non negligitur v. 1435'. In hoc versu 1435 cum articulum adiunctum habeat *παρασπίζουσα*, significari 'quae comes erat', monet Hermannus.

V. 1431. *τετρωμένους — καιρίους σφαγάς*] De accusativo vide Krueg. I 52, 4, 7.

V. 1433. *προσπίτνουσα δ' ἐν μέρει τέκνα*] Cfr. Krueg. II 48, 11, 5.

V. 1434. Bene Nauckius *τὸν πολὺν μάτην πόνον*.

V. 1436. *οἷον ὀφείλοντες ἐν γήρᾳ τὴν μητέρα θρέψαι καὶ προδόντες τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς, τουτέστιν οἱ* (lege *τουτέστι μὴ*) *γαμοστολήσαντες*. SCHOL. Nimirum fratrum erat sororem collocare. Cfr. Lys. XVI § 10, Demosth. XL § 19.

V. 1438. *δύσθνητον* A, ceteri *δύστλητον*.

V. 1439. *ὑγρὰν χέρα*] Recte schol. cod. Guelph. *ὑγρὰν διὰ τὴν ἐκ τῆς πληγῆς ἀσθένειαν*. Debilem manum dicit propter imbecillitatem morientis. Falso alii manum madentem sanguine intellexerunt. Cfr. Soph. Ant. 1236 *ἐς δ' ὑγρὸν ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπτύσσεται*, Plut. Cat. m. cap. 20 *τοῦ ξίφους ἐκκρουσθέντος ὑπὸ πληγῆς καὶ δι' ὑγρότητα τῆς χειρὸς ἐξολισθόντος*.

φωνὴν μὲν οὐκ ἀφῆκεν, ὀμμάτων δ᾽ ἄπο
προσεῖπε δακρύοις, ὥστε σημῆναι φίλα.
ὃ δ᾽ ἦν ἔτ᾽ ἔμπνους, πρὸς κασιγνήτην δ᾽ ἰδὼν
γραῖάν τε μητέρ᾽ εἶπε Πολυνείκης τάδε·
„ἀπωλόμεσθα, μῆτερ· οἰκτείρω δὲ σὲ
καὶ τήνδ᾽ ἀδελφὴν καὶ κασίγνητον νεκρόν.
φίλος γὰρ ἐχθρὸς ἐγένετ᾽, ἀλλ᾽ ὅμως φίλος.
θάψον δέ μ᾽ ὦ τεκοῦσα καὶ σὺ σύγγονε
ἐν γῇ πατρῴᾳ, καὶ πόλιν θυμουμένην
παρηγορεῖτον, ὡς τοσόνδε γοῦν τύχω
χθονὸς πατρῴας, κεἰ δόμους ἀπώλεσα.
ξυνάρμοσον δὲ βλέφαρά μου τῇ σῇ χερί,
μῆτερ — τίθησι δ᾽ αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι —

V. 1440 sq. *ὀμμάτων ἄπο προσεῖπε δάκρυοις*] Cfr. Aesch. Ag. 240 *ἔβαλλ᾽ ἕκαστον θυτήρων ἀπ᾽ ὄμματος βέλει φιλοίκτῳ .. προσεννέπειν θέλουσα.*

V. 1442. *ὃ δ᾽ ἦν ἔτ᾽ ἔμπνους κτέ.*] Non satis recte in horum verborum constructione offensus est Valckenarius. Saepe enim primum persona quaedam per pronomen significatur et in reliqua oratione ipsum ponitur nomen. Sic recte etiam Latine hoc dicas: 'Alter vero adhuc spiritum ducebat et in sororem et matrem natu grandem intuens Polynices haec dixit'. Inutilis est igitur Valckenari emendatio: *ὃς δ᾽ ἦν ἔτ᾽ ἔμπνους, πρὸς κασιγνήτην τ᾽ ἰδὼν κτέ.*, quam ita Brunckius et Porsonus secuti sunt, ut *τ᾽* plane omitterent.

V. 1446. *φίλος γὰρ ἐχθρὸς ἐγένετ᾽, ἀλλ᾽ ὅμως φίλος*] Persimilis est Tibulli oratio III 6, 56 *Perfida, sed quamvis perfida, cara tamen.*

V. 1449 sq. *ὡς τοσόνδε γοῦν τύχω χθονὸς πατρῴας*] Alio quodam modo precatur Oedipus filiis apud Sophoclem in Oed. Col. 790 *χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον ἐνθανεῖν μόνον.* Ut hoc loco, sic Argia uxor de Polynice apud Statium Theb. XII 329 *Proiectus cespite nudo Hoc patriae telluris habet,* quos locos recte comparavit Valckenarius. Praeivit sententiam Aeschylus Sept. 731 *ὠμόφρων σίδαρος χθόνα ναίειν διαπήλας ὁπόσαν καὶ φθιμένοισιν κατέχειν τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους.*

V. 1450. *κεἰ δόμους ἀπώλεσα· καὶ εἰ τοὺς δόμους τῆς γῆς, ἀντὶ τοῦ τὴν βασιλείαν, ἀπέβαλον.* SCHOL. — Post hunc versum Teles ap. Stobaeum p. 233, 51 quasi ex Euripidis fabula ponit hunc versum: *Καὶ γῆς φίλοις ὄχθοισι κρυφθῶ καὶ τάφῳ,* quem G. Hermannus ita emendatum: *ἐν γῆς φίλοις ὄχθοισι κρυφθῆναι τάφῳ,* in Euripidis orationem recepit. Hunc ego versum quamquam non nego Euripideum haberi posse, quam in rem docti iam comparaverunt fragmentum Euripidis, quod habetur apud Diogenem Laertium IV 25 *ἐν γῆς φίλοις μυχοῖσι κρυφθῆναι καλόν,* tamen veritus sum in hanc fabulae Euripideae editionem recipere, quia ipse Hermannus non ausus est decernere, utrum ab Euripide an ab histrionibus ille profectus fuerit. Huc accedit, quod sententia per se plena atque absoluta est.

V. 1452. *τίθησι δ᾽ αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι*] Similiter orationi interposita est rei narratio Hel. 1560 sqq. *ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν, οὐκ .. ἐμβαλεῖτε — φάσγανόν θ᾽ ἅμα πρόχειρον ὤθει*

καὶ χαίρετ᾽· ἤδη γάρ με περιβάλλει σκότος."
ἄμφω δ᾽ ἅμ᾽ ἐξέπνευσαν ἄθλιον βίον.
μήτηρ δ᾽ ὅπως ἐσεῖδε τήνδε συμφοράν,
ὑπερπαθήσασ᾽ ἥρπασ᾽ ἐκ νεκρῶν ξίφος
κἄπραξε δεινά· διὰ μέσου γὰρ αὐχένος
ὠθεῖ σίδηρον, ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις
θανοῦσα κεῖται περιβαλοῦσ᾽ ἀμφοῖν χέρας.
ἀνῇξε δ᾽ ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων,
ἡμεῖς μὲν ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμόν,
οἱ δ᾽ ὡς ἐκεῖνον. ἦν δ᾽ ἔρις στρατηλάταις,
οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκη δορί,
οἱ δ᾽ ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.
[κἀν τῷδ᾽ ὑπεξῆλθ᾽ Ἀντιγόνη στρατοῦ δίχα.]
οἱ δ᾽ εἰς ὅπλ᾽ ᾖσσον· εὖ δέ πως προμηθίᾳ

— σφάγια τῷ τεθνηκότι; Cfr. supra ad v. 1369.

V. 1453. ἤδη .. σκότος] Hom. E 47 στυγερὸς δ᾽ ἄρα μιν σκότος εἷλεν.

V. 1456. ἥρπασ᾽ ἐκ νεκρῶν ξίφος] Hanc omnium librorum scripturam recte Porsonus et Hermannus revocarunt. Nam quod ἐκ νεκροῦ Aldus et edd. vett. habent, inde natum, quod putabant ab uno tantum petitum fuisse gladium; conf. tamen infra v. 1577 λαβοῦσα νεκρῶν πάρα φάσγανον. Praeterea Homerus Odyss. *K* 277 suspendio Iocastam vitam finivisse scribit: ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ᾽ ὑψηλοῖο μελάθρου, quem secutus est Sophocles.

V. 1458. ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις] Schol. γράφεται 'σὺν τέκνοις δὲ φιλτάτοις'.

V. 1461. ἡμεῖς μὲν] Recte scholiasta, cum alii interpretes veteres secus accepissent hunc locum, monuit hanc esse constructionem: ἡμεῖς μὲν ἀνήξαμεν εἰς ἔριν λόγων, ὡς νικῶντα τὸν ἐμὸν δεσπότην. De accusativo quem vocant absoluto conf. Krueg. I 56, 9, 10.

V. 1462 sq. ἦν δ᾽ ἔρις στρατηλάταις, οἱ μὲν κτέ.] Quod verba: ἦν δ᾽ ἔρις στρατηλάταις nihil aliud sibi volunt, nisi hoc: ἤριζον δὲ οἱ στρατηλάται, non solum κατὰ τὸ σημαινόμενον recte accedit nominativus οἱ μέν, verum etiam qui mox sequitur accusativus cum infinitivo πατάξαι πρόσθε Πολυνείκη δορί, quoniam in verbis ἔρις ἦν dicendi notio continetur, recte autem deinceps etiam ὡς — πέλοι eodem modo dicitur. De externa constructionis forma conferas Aeschyl. Prom. 200 sq. Στάσις ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο, Οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον, Ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν Σπεύδοντες, ὡς Ζεὺς μή ποτ᾽ ἄρξειεν θεῶν. Sophoclis Antig. 259 sq. λόγοι δ᾽ ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί, Φύλαξ ἐλέγχων φύλακα κτέ. Euripidis Bacch. 1131 sq. ἦν δὲ πᾶσ᾽ ὁμοῦ βοή, ὁ μὲν στενάζων κτέ. Vide P. Elmsl. ad h. l. p. 136 ed. Lips. Pflugk. ad Heracl. v. 40 et quos supra laudavi ad huius fab. v. 283.

V. 1465. Hunc versum, quem non ab Euripide, sed ab interpolatore nimis curioso profectum esse apparet ex v. 1476, expunxit Valckenarius. In proximo versu οἱ δέ milites utriusque exercitus ducibus (στρατηλάταις v. 1462) opponit.

καθῆστο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι·
κἄφθημεν οὔπω τεύχεσιν πεφραγμένον
Ἀργεῖον εἰσπεσόντες ἐξαίφνης στρατόν.
κοὐδεὶς ὑπέστη, πεδία δ' ἐξεπίμπλασαν
φεύγοντες, ἔρρει θ' αἷμα μυρίον νεκρῶν
λόγχαις πιτνόντων. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ,
οἳ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας,
οἳ δ' ἀσπίδας συλῶντες Ἀργείων νεκρῶν
σκυλεύματ' εἴσω τειχέων ἐπέμπομεν.
ἄλλοι δὲ τοὺς θανόντας Ἀντιγόνης μέτα
νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰκτίσαι φίλοις.
πόλει δ' ἀγῶνες οἳ μὲν εὐτυχέστατοι
τῇδ' ἐξέβησαν, οἳ δὲ δυστυχέστατοι.

ΧΟ. οὐκ εἰς ἀκοὰς ἔτι δυστυχία
δώματος ἥκει· πάρα γὰρ λεύσσειν
πτώματα νεκρῶν τρισσῶν ἤδη

V. 1467. *ἀσπίδων ἔπι*] Quod Abreschius ad Aesch. Tom. II p. 67 (p. 308 sq. ed. Hal.) affert ex Thuc. VII 79 *παρατεταγμένην οὐκ ἐπ' ὀλίγων ἀσπίδων*, longe alio sensu dicitur.

V. 1468. Dindorfius *πεφαργμένον*. At vide nostras Cur. epigr. p. 44.

V. 1471. *μυρίον* cod. L exhibet. Ceteri fere *μυρίων*. Cfr. Hesych. *μυρίον· πολὺ τῷ πλήθει.*

V. 1473. *οἳ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας*] Vide quae ad huius fab. v. 1250 sq. annotavimus.

V. 1476 sq. *τοὺς θανόντας — νεκρούς*] Ne quis in hac formula offendat, caverunt Brunckius ad h. l. et A. Seidlerus apud Wexium ad Sophoclis Antig. v. 513. Sic enim dixit iam Homerus Iliad. Z 409 et Odyss. *Κ* 37 *νεκύων κατατεθνηώτων* et Odyss. *Κ* 490 *νεκύεσσι καταφθιμένοισι*, tum Sophocl. Ant. 515 *ὁ κατθανὼν νέκυς*. Euripides Suppl. 45 sq. *φθιμένων νεκύων*. 524 *νεκροὺς τοὺς θανόντας*. 558 *τοὺς ὀλωλότας νεκρούς* et quae sunt similia.

V. 1477. οἰκτίσαι φίλοις] *φίλοις* libri ABEF, ceteri *φίλους*. Retinui cum novissimis editoribus *φίλοις*, quoniam id explicatu facillimum est. Dicitur enim ut in Andromacha v. 1159 *κομίζομέν νίν σοι κατοιμῶξαι γόοις*, ad quem versum Pflugkius hunc ipsum locum assimilavit. Sed tamen *φίλους* per se falsum non est, ita tamen explicandum, si retiuemus, ut accepit scholiasta cod. Guelph.: *φέρουσι τοὺς θανόντας νεκρούς, ὥστε τοὺς φίλους αὐτῶν οἰκτίσαι καὶ ἐλεῆσαι αὐτοὺς ἀθλίως ἀπολωλότας.*

V. 1478 sq. *εὐτυχέστατοι — δυστυχέστατοι*] Nauckius conicit *δυσποτμώτατοι*. At cfr. Med. 314 sq. *ἠδικημένοι — νικώμενοι*, 408 sq. *ἀμηχανώτατοι — σοφώτατοι*, Soph. Ai. 807 sq. *ἠπατημένη — ἐκβεβλημένη*, 1085 *ἂν ἡδώμεθα — ἂν λυπώμεθα.*

V. 1480 sq. *οὐκ εἰς ἀκοὰς ἔτι δυστυχία — ἥκει*] Cfr. Callimachi hymn. in Del. 179 sq. *ἴδωσι δὲ πίονα καρπὸν Γείτονος αἰθομένοιο καὶ οὐκέτι μοῦνον ἀκουῇ.*

V. 1481. *πάρα γὰρ λεύσσειν*] Vide infra v. 1552 *πάρα γὰρ στενάχειν.*

V. 1482. *πτώματα νεκρῶν*] Cfr. Androm. 652 sq. *οὗ πεσήματα Πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δο-*

τάδε πρὸς μελάθροις κοινῷ θανάτῳ
σκοτίαν αἰῶνα λαχόντων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Οὐ προκαλυπτομένα βοτρυχώδεος
ἁβρὰ παρηίδος οὐδ' ὑπὸ
παρθενίας τὸν ὑπὸ βλεφάροις

ριπετῆ νεκρῶν. Huc spectare Phrynichi praeceptum intellexit Valckenarius: *Πτῶμα ἐπὶ νεκροῦ τιθέασιν οἱ νῦν, οἱ δ' ἀρχαῖοι οὐχ οὕτως, ἀλλὰ πτώματα νεκρῶν ἢ οἴκων*, ad quem locum vide quae Lobeckius annotavit p. 375.

V. 1484. *σκοτίαν αἰῶνα*] Respicit huc Eustathius ad Iliad. IV p. 282, 38 *Οὐ μόνον ἀρσενικῶς, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς ὁ ῥηθεὶς αἰὼν λέγεται τραγικώτερον, οἷον 'σκοτίαν αἰῶνα'.*

V. 1485 sqq. Hoc quod iam sequitur carmen choricum, cuius metricae rationes implicatiores sunt, G. Hermannus in Elem. doctr. metr. p. 773 pro paromoeostropho habuit, in Epitome autem doctr. metr. p. 301 partim pro paromoeostropho, partim pro antistrophico; A. autem Seidlerus de verss. dochm. p. 335 totum in antistrophas praeter unam epodum et trium verborum proodum redigere conatus est. Liberiorem stropharum et antistropharum nexum agnovit G. Hermannus etiam in editione sua. Qui has incertas metrorum descriptiones cognoscere volet, adeat ipsos earum auctores.

V. 1485. *βοτρυχώδεος*] Restituit hanc adiectivi *βοστρυχώδεος*, quod in Euripidis libris et schol., tum in Charmi parodia apud Athen. I p. 4 b habetur, formam G. Hermannus, quomodo etiam Pherecrates apud Pollucem II 27 ex emendatione Th. Bergki dicit: *ὦ ξανθοτάτοις βοτρύχοισι κομῶν.* Cfr. Etym. Magn. p. 205, 32. Apollon. Rhod. II 679. *βοτρυχώδεος* habet etiam cod. Kingi e correctione. Vim huius adiectivi recte explicarunt scholiastae: *βοστρυχώδεος, ἐν ᾗ οἱ βόστρυχοι κεῖνται* et alius: *βοστρυχώδους λέγει διὰ τὸ παρ' αὐτὴν κατιέναι τοὺς βοστρύχους.*

V. 1486. *ἁβρὰ παρηΐδος*] Sententiam huius vocis recte Eustathius ad Odyss. *α* p. 1420, 64 reddidit per verba: *τὴν τοῦ προσώπου ἁβρότητα.* De adiectivo neutri pro substantivo posito cfr. Sophoclis Antig. v. 1209, ubi *ἄσημα βοῆς* dicitur, tum Krueg. II 47, 10, 2. Neque aliter Latini fecerunt, qui non solum 'summa pectoris', 'difficillima artis', verum etiam 'strata viarum', 'amara curarum', 'ficta', vel 'vana rerum' et quae sunt similia, saepius etiam quam Graeci, usurparunt, qua de re vide Heindorfium ad Horati Satir. II 2, 25 p. 258, illum tantummodo in eo errantem, quod Latinos a Graecis eam constructionem petivisse ait. Haec enim ita comparata sunt, ut uterque populus ipse reperisse videatur quae concederet lingua.

V. 1487 sq. *οὐδ' ὑπὸ παρθενίας τὸν ὑπὸ βλεφάροις κτέ.*] Sententia horum verborum haec est: 'neque prae virginali modestia sub palpebris nascentem purpuram, ruborem oris, reverens feror' etc., quibus in verbis rectius, quam Valckenarius fecit, explicavit Huschkius ad Tibullum I 4, 14 *τὸν ὑπὸ βλεφάροις φοίνικα* eum qui est in genis purpureum colorem. Idem bene coniecit *αἰθομένα* de flamma genarum dictum, ita ut *φοίνικα* a verbo *προκαλυπτομένα* aptum foret. Naukius proposuit *καδομένα* coniungens *καδομένα νεκύων.*

φοίνικ', ἐρύθημα προσώπου,
αἰδομένα φέρομαι βάκχα νεκύων,
κράδεμνα δικοῦσα κόμας ἀπ' ἐμᾶς,
στολίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς,
ἁγεμόνευμα νεκροῖσι πολύστονον. αἰαῖ, ἰώ μοι.
ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ' ἐπώνυμος, ὤμοι, Θήβαις·
σὰ δ' ἔρις — οὐκ ἔρις, ἀλλὰ φόνῳ φόνος —

V. 1488. *ἐρύθημα προσώπου*] Haec est appositio ad praecedens substantivum, nullo modo cum scholiastis cum genere praepositae vocis confundenda, quamquam scholiasta ipse quoque veram explicationem memorat: *Φοίνικ' ἐρύθημα· τὸν πυρρόν. ἀρσενικῶς δὲ εἶπε τὸν φοίνικα ἐρύθημα ἀντὶ τοῦ οὐδετέρου· ἔδει γὰρ εἰπεῖν· τοὐπὶ βλεφάροις φοινικοῦν ἐρύθημα. Τινὲς δέ· οὐ τὴν ὑπὸ βλεφάροις φοίνιξιν αἰδουμένη, ἥπερ ἐστὶν ἐρύθημα προσώπου.*

V. 1489. *βάκχα νεκύων*] Recte haec explicavit scholiasta: *βακχικὴν μανίαν μαινομένη, ἣν δὲ οἱ νεκροὶ παρέχουσιν, οὐχ ὁ Διόνυσος.* Simili translatione dicitur in Hecub. v. 1076 sq. *πᾷ φέρομαι τέκν' ἔρημα λιπὼν Βάκχαις Ἅιδου διαμοιρᾶσαι.* Dicit autem hoc, quod quasi bacchans mulier parum velata ac dimissis comis fertur.

V. 1491. *στολίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς*] *Στολίδα τρυφᾶς*, quod de Porsoni coniectura in *στολίδος τρυφάν* mutandum videtur, nihil aliud est nisi *στολίδα τρυφεράν*, 'vestem delicatulam' (vide Krueg. II 47, 5, 2). Fuit enim 'croceo colore vestis' non communis Graecarum mulierum, qua in opinione fuit Musgravius, sed si quando lautius et splendidius se ornarent, ut regiae puellae Antigonae conveniret. Apparet hoc ex Aristophanis Lysistr. 42 sqq. *τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο Ἢ λαμπρόν, αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι, Κροκωτοφοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι.* Illud rectius Musgrav., quod adiunxit *ἀνεῖσα*, 'demittens', proprie dici. Moris enim fuisse, quoties planctus editurae essent feminae, sinum vestis stringere, superiorem eius partem ad pedes demittere, coll. Senecae Troad. 68 *Paret exsertos Turba lacertos: veste remissa Substringe sinus uteroque tenus Pateant artus* et Theocrit. XV 134 *λύσασαι δὲ κόμαν καὶ ἐπὶ σφυρὰ κόλπον ἀνεῖσαι, Στήθεσι φαινομένοις, λιγυρᾶς ἀρξώμεθ' ἀοιδᾶς.*

V. 1492. *ἁγεμόνευμα νεκροῖσι πολύστονον*] *Ἁγεμόνευμα* est, quasi Latine 'ductamentum' dicas, res, quae ad ducendum facit vel in qua posita est ductio. Itaque Antigona proprie hoc dicit hac voce, se rem mortuis esse, in qua consisteret pompae ductio. More autem haec substantiva a re ad personas translata sunt, eodemque modo dicuntur *συγκοιμήματα* in Androm. 1273, *κήδευμα* in Oreste v. 477, *παίδευμα* in Electr. 887 et *παιδεύματα* in Hippol. 11, *συγγένεια* supra v. 290, *νυμφεῖα* in Sophoclis Antig. v. 568, *κήδευμα* in O. R. v. 85 et alia alias. Vide Porson. ad Or. 1051, Matth. § 429.

V. 1494. *ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ' ἐπώνυμος*] Cfr. quae supra ad v. 636 sq. et ad Soph. Ai. 430 annotavimus. Tum pro *ὤμοι, Θῆβαι*, Hermannus vidit scribendum esse *ὤμοι, Θήβαις.*

V. 1495. *σὰ δ' ἔρις οὐκ ἔρις κτἑ.*] Sententiam horum verborum recte perspexit scholiasta: *Ἡ ἔρις, φησίν, οὐκ αὐτὸ μόνον ἄχρι φιλονεικίας τὸ τέλος ἔσχεν, ἀλλ' ἄχρι φόνων ἐπαλλήλων προελθοῦσα ἄρδην τὸν πάντα οἶκον τοῦ Οἰδίποδος ἀπώλεσεν.* Et

Οἰδιπόδα δόμον ὤλεσε κρανθεῖσ'
αἵματι δεινῷ, αἵματι λυγρῷ.
τίνα προσῳδὸν
ἢ τίνα μουσοπόλον στοναχὰν ἐπὶ
δάκρυσι δάκρυσιν, ὦ δόμος ὦ δόμος,
ἀνακαλέσομαι,
τρισσὰ φέρουσα τάδ' αἵματα σύγγονα,
ματέρα καὶ τέκνα, χάρματ' Ἐρινύος;
ἃ δόμον Οἰδιπόδα πρόπαρ ὤλεσε,
τᾶς ἀγρίας ὅτε
δυσξύνετον ξυνετὸς μέλος ἔγνω
Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας.

de voce *φόνος φόνῳ* i. e. 'caedes caedi adiuncta' cfr. Or. 1257 *μή τις πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ*, Hel. 195 *ἔμολε δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων*, Soph. El. 235 *τίκτειν ἄταν ἄταις*, Ai. 866 *πόνος πόνῳ πόνον φέρει*, O. R. 175 *ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ προσίδοις .. ὅρμενον*.

V. 1496 sq. Cum Hermanno ex recentiore libro *κρανθεῖσ'* recepi pro *κρανθείς*, quia iurgium sanguine perpetratum ex iurgio factum est caedes, ut participium ad *ἔρις* referri debeat. Hiatus vitandi causa atque etiam aequabilitatis quam inter v. 1485—1497 et v. 1570—1581 intercedere statuit gratia scripsit Hermannus *ὤλεσεν αἵματι δεινῷ κρανθεῖσ', αἵματι λυγρῷ*. At sic evertitur gravitas repetitae vocis *αἵματι δεινῷ, αἵματι λυγρῷ*, ut hoc nomine vel Hartungi *αἵματι δαΐῳ, αἵματι λυγρῷ* vel Heimsoethi coniectura (*χρανθένθ'*) *αἵμασι δεινοῖς, αἵμασι λυγροῖς* praeferenda videatur.

V. 1498. *προσῳδόν* non est, ut scholiasta interpretatur, *θρῆνον*, sed de homine qui accinat neniis intellegendum, ut mox *τίνα μουσοπόλον στοναχάν* idem fere significat quod *τίνος μουσοπόλου στοναχάν*. Cfr. v. 1515 sqq. Scholiasta in memoriam vocat Hom. Ω 720 *παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς θρήνων ἐξάρχους, οἵ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.* — Hermannus cum hic ex recentibus libris *δὲ* recepit (*τίνα δὲ προσῳδόν*) et in v. 1501 *ἀνακαλέσωμαι* scripsit, numeros versuum 1498—1500 versibus 1501—1503 aequavit.

V. 1502. *αἵματα σύγγονα* qui pro *σώματα σύγγονα* restituit Musgravius interpretatur 'caedes consanguineas' afferens Aesch. Cho. 650. Eum. 254. Kirchhoffius *φέρουσα πεσήματα* coniecit, de quo vide ad v. 1482, Rauchensteinius *φέρουσ' ἅμα σώματα.*

V. 1505. *πρόπαρ*] Sic scripsi ex cod. Mosqu. pro vulgato *πρόπαν*, quod recte dubitavit G. Hermannus num pro adverbio satis usitatum esset. *πρόπαρ* pertinet ad sequens *ὅτε*, quia inde ab eo tempore iam culpam contraxit Oedipus, quo die aenigma Sphingis solvit. Cfr. v. 1353.

V. 1506. *δυσξύνετον ξυνετός*] Est lusus in verbis ut in Iph. T. 1092 *εὐξύνετον ξυνετοῖσι βοάν*. Apposite ad h. l. affert Valckenarius Dionis Chrysost. orat. X p. 151 A *Τὸν Οἰδίπουν οἱ Ἕλληνες οἴονται .. συνετὸν πάντων μάλιστα, μόνον .. λῦσαι τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγός.*

V. 1507. *Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας*] Quia genetivus *Σφιγγὸς ἀοιδοῦ* tam ad superiorem orationem pertinet, quam ad posteriorem, recte recentiores in-

ἰώ μοι, πάτερ,
τίς Ἑλλὰς ἢ βάρβαρος ἢ
τῶν προπάροιθ' εὐγενετᾶν ἕτερος
ἔτλα κακῶν τοσῶνδ'
αἵματος ἁμερίου
τοιάδ' ἄχεα φανερά;
[τάλαιν' ὡς ἐλελίζει].
τίς ἄρ' ὄρνις ἢ δρυός ἢ ἐλάτας
ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις
ἑζομένα μονομάτορος ὀδυρμοῖς·

terpretes sustulerunt interpunctionem. Ceterum *σῶμα φονεύσας* recte iam scholiasta explicat: *ἀντὶ τοῦ φόνου καὶ ἀναιρέσεως γενόμενος αὐτῇ αἴτιος.*

V. 1508. *ἰώ μοι, πάτερ*] Haec verba nullo modo coeptum orationis cursum impediunt et ut mera interiectio interponuntur. Nam infra demum v. 1530 vere patrem appellat Antigona.

V. 1509. *τίς Ἑλλὰς ἢ βάρβαρος κτέ.*] Scholiastarum unus pessime: *τίς Ἑλλάς, ἤτοι Ἑλληνικὴ γῆ, ἢ βαρβαρική, ἢ τίς ἕτερος τῶν προπάροιθεν εὐγενῶν, αἵματος καὶ γένους ὑπάρχων ἀνθρωπείου.* Videtur ille eo ad hanc interpretationem adductus esse, quod non recte distingui putaret Graecos et barbaros et qui mortalium olim nobiles fuissent. At Euripides, cum *τίς Ἑλλὰς ἢ βάρβαρος* dixit, viros voluit intellegi, a quibus recte distinguuntur qui olim umquam nobiles vel Graecorum vel barbarorum fuerunt. G. HERMANNUS. *Ἑλλάς* pro masculino agnoverunt reliqui scholiastae. Cfr. Antiatticistam Bekkeri p. 97, 4 *Ἑλλάς· ὁ ἀνήρ. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ.* Soph. Trach. 1060 *οὔθ' Ἑλλὰς οὔτ' ἄγλωσσος*, infra in v. 1569 *μαστὸν ἱκέτιν* et quae supra ad v. 1024 annotata sunt.

V. 1512. *αἵματος ἁμερίου*] Vid. Soph. Antig. v. 789 cum annot. interpp. Nauckius conicit *σπέρματος ἁμερίου | τοσῶνδ' ἔτλα κακῶν.*

V. 1514 sqq. Verba *τάλαιν' ὡς ἐλελίζει*, quibus sensu cassis ut aliquid eliceretur, in libro L *ἐλελίζω* scriptum est, a sede sua mota in hunc ordinem redigenda sunt: *τίς ἄρ' ὄρνις ἢ δρυὸς εἴτ' ἐλάτας ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις ἀλαίνουσ' ἐλελιζομένα μονομάτορ' ὀδυρμὸν ἐμοῖς ἄχεσι συνῳδός*; (scil. *ἐστι*). De *ἢ — εἴτε* cfr. Alc. v. 114 sq., Soph. Ai. v. 177 sq. De praepositionis *ἀμφὶ* usu Krueg. II 68, 30, 2. *Μονομάτορ' ὀδυρμόν* (adiciens *ἵησιν*) iam Nauckius invenit; nobis accusativus ab *ἐλελιζομένη* pendet. Propter vicina *ἐμοῖς ἄχεσι* abiit *ὀδυρμόν* in *ὀδυρμοῖς*; bene autem lugubris cantus avis pullis orbatae vocatur *μονομάτωρ ὀδυρμός*. De sententia denique cfr. Hel. 1107 *σὲ τὰν ἐναυλείοις ὑπὸ δενδροκόμοις ἀναβοάσω, σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν ἀηδόνα δακρυόεσσαν, ἐλθὲ διὰ ξουθᾶν γενύων ἐλελιζομένα θρήνοις ἐμοῖς ξυνῳδός*, Aristoph. Av. 210 *λῦσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν γέννος ξουθῆς*, Catull. LXV 13 *Qualia sub densis ramorum concinit umbris Daulias, absumpti fata gemens Ityli* et quibus locis verbum *ἀλαίνουσα* illustratur, Aesch. Suppl. 62 *κιρκηλάτας ἀηδόνος, ἅτ' ἀπὸ χώρων ποταμῶν τ' ἐργομένα πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων*, Ag. 1142 *οἷά τις ξουθὰ ἀκόρετος βοᾶς φοιταλέαις* (sic enim pro *φεῦ*

ἐμοῖς ἄχεσι συνῳδός;
αἴλινον αἰάγμασιν ἃ
τοῖσδε προκλαίω μονάδ' αἰῶ-
να διάξουσα τὸν ἀεὶ χρόνον ἐν
λειβομένοισιν δάκρυσιν [ἰαχήσω].
τίν' ἐπὶ πρῶτον ἀπὸ χαίτας
σπαραγμοῖς ἀπαρχὰς βάλω;
ματρὸς ἐμᾶς διδύ-
μοισι γάλακτος παρὰ μαστοῖς
ἢ πρὸς ἀδελφῶν
οὐλόμεν' αἰκίσματα νεκρῶν;
ὀτοτοτοῖ λεῖπε σοὺς δόμους,
ἀλαὸν ὄμμα φέρων,
πάτερ γεραιέ, δεῖξον,

ταλαίναις scribendum esse alias docui) *φρεσὶν Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' .. ἀηδών*, Soph. El. 148 *Ἴτυν, αἰὲν Ἴτυν ὀλοφύρεται ὄρνις ἀτυζομένα.*

V. 1519. *ἅ*, quod est idem quod *ἥ* hoc loco neque cum nonnullis scholiastis pro neutro habendum, recte refertur ita ad superiorem orationem, quia in voce *ἐμοῖς ἄχεσι* primae personae significatio satis aperta inest. — Ante *αἴλινον* Hermannus addidit *αἰαῖ*, ut versus 1519—22 versibus 1539—42 adaequaret idque perficitur facillime, si praeterea de Naucki coniectura *αἰῶ* in v. 1520 pro *αἰῶνα* ponitur (cfr. Aesch. Cho. 350 et Bekk. Anecd. p. 363, 17 *αἰῶ τὸν αἰῶνα κατὰ ἀποκοπὴν Αἰσχύλος*) et ex recentibus libris *δακρύοισιν* recipitur. Ceterum ante *αἴλινον* alteram interiectionem ut *αἰαῖ* vel *ἰώ* vel *αἴλινον* intercidisse, comprobatur eo quod *αἰάγμασι τοῖσδε* ad eas interiectiones pertinet. Cfr. Aesch. Pers. 124 *ὀᾶ, τοῦτ' ἔπος γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἀπύων*, Ag. 1334 *μηκέτ' ἐσέλθῃς, τάδε φωνῶν*, Eum. 510 *τοῦτ' ἔπος θρεούμενος, ἰὼ δίκα. Προκλαίω* dicit Antigona, quia in antecessum vitam futuram lamentatur.

V. 1520 sq. *μονάδ' αἰῶνα· ἀντὶ τοῦ μονάδα βίον, ὀρφανόν, μονήρη βίον, μεμονωμένον, ἔρημον.* SCHOL.

V. 1522. *ἰαχήσω*] Delevi quod libri addunt *ἰαχήσω*, quod ab interpolatore additum est, qui plena distinctione post *προκλαίω* posita in codice suo *μόνα δ'* (ut est in A aliisque multis) pro *μονάδ'* scriptum videbat ideoque verbum aliquod desiderabat ad sententiae integritatem. DINDORF.

V. 1524. *ἐπὶ τίνα πρῶτον ἐπιθῶ τὰς τρίχας ἀπαρχὰς τοῖς σπαραγμοῖς, ἐπὶ τῆς μητρὸς ἢ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν; ἔθος γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις τὰς κόμας ἀποκείρεσθαι ἐπὶ τοῖς τεθνηκόσιν.* SCHOL.

V. 1525. *σπαραγμοῖς* Aldina: *σπαραγμοῖσιν* codices.

V. 1526. Quod *ἐν* ante *διδύμοισι* libri veteres habent, natum est ex interpretatione praepositionis *παρά*.

V. 1527. Dactylos continuat Dindorfius, cum conicit *διδύμοις γάλατος*, de qua forma ipse dixit in Thesauro, vel *διδύμοισι γαλακτούχοις*. Eadem causa Paleius *γαλακτοφόροις* scribendum suspicatus est. De genetivo *γάλακτος* cfr. quae ad v. 801 annotavimus, ut quod Schenkelius

Οἰδιπόδα, σὸν αἰῶνα μέλεον, ὃς ἐπὶ
δώμασιν ἀέριον σκότον ὄμμασι
σοῖσι βαλὼν ἕλκεις μακρόπνουν ζόαν.
κλύεις, ὦ κατ' αὐλὰν ἀλαίνων γεραιὸν
πόδ' ἢ δεμνίοις
δύστανος ἰαύων;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

τί μ', ὦ παρθένε, βακτρεύμασι τυ-
φλοῦ ποδὸς ἐξάγαγες εἰς φῶς
λεχήρη σκοτίων ἐκ θαλάμων
οἰκτροτάτοισιν δακρύοισιν,
πολιὸν αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον ἢ
νέκυν ἔνερθεν ἢ

coniecit *γάλακτος παρὰ παγαῖς* non videatur esse necessarium.

V. 1533 sq. *ἐπὶ δώμασιν*] Nauckius conicit *ἐν δώμασιν*, probabilius scripsit Hermannus *ἐπὶ δάκρυσιν*. Cfr. v. 330 et de *ἐπὶ δάκρυσιν* Soph. El. 108 *ἐπὶ κωκυτῷ*.

V. 1534 sq. *ὄμμασι βαλών*] Cfr. Aesch. Sept. 1048 *χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν*, Soph. Phil. 67 *λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς*.

V. 1535. *ζόαν* restituit Dindorfius obsecutus eis quae Elmsleius ad Med. 946 docuit tragicos forma *ζωά* non usos esse. Praeterea Nauckius *μακρόπονον* scripsit; at *μακρόπνουν ζόαν* est *μακρόβιον ζόαν* sive *μακρὸν βίον*, quod qua ratione dicatur cognoscere licet ex Aesch. Prom. 449 *τὸν μακρὸν βίον ἔφυρον*, 537 *τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι*. Nos 'das liebe lange Leben'.

V. 1537. *πόδ' ἢ* scripsi pro *πόδα*. Id enim sensus necessario requirit. Idem Schoenium coniecisse video. Fortasse *ἢ 'ν δεμνίοις* praestat. De formula *ἀλαίνειν πόδα* vide ad v. 1412.

V. 1539. Poeta *τραγικώτατος* ad miserationem commovendam cumulat miserias. Nec tamen improbandum quod de extrema fabulae parte iudicavit is qui scripsit quae supra p. 5 leguntur: *ὅ τε ἐπὶ πᾶσι μετ' ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος Οἰδίπους προσέρριπται διὰ κενῆς*. Sed cum non simul et cum fratre sepeliri (v. 1658, 1745 sq.) et cum patre exulare possit Antigona, nescio an omnia inde a v. 1582 posteriore tempore addiderit aliquis *διασκευαστής* qui Sophoclearum fabularum Antigonae et Oed. Colonei argumenta complecti volebat, etiam nemor eorum quae lusit Aristophanes Ran. v. 1183 sqq. (cfr. v. 1597 sqq.). V. 1703 sqq. quidem non ante, sed post Oed. Col. doctam scripti esse videntur et v. 1758—63 ita imitantur Sophoclis Oed. R. v. 1524 sqq., ut Euripidi non possint tribui.

V. 1543 sq. *πολιὸν αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον κτἑ.*] Tres hae imagines, quibus miseram suam condicionem iam adumbrat Oedipus, nullo modo indigent particula comparationis indice, immo multo aptior sermo est, si ea omissa quasi iusta appositio haec omnia ponuntur. Ceterum *πολιόν* non ad *μὲ* referas, sed ad *αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον*.

V. 1544. *νέκυν ἔνερθεν*] Non satis accurate scholiasta *νέκυν καταχθόνιον* explicat. Est mortuus quasi ab inferis procedens,

πτανὸν ὄνειρον;
ΑΝ. δυστυχὲς ἀγγελίας ἔπος οἴσει,
ὦ πάτερ, οὐκέτι σοι τέκνα λεύσσει
φάος οὐδ' ἄλοχος, παραβάκτροις
ἃ πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν αἰὲν ἐμόχθει,
ὦ πάτερ, ὤμοι.
ΟΙ. ὤμοι ἐμῶν παθέων· πάρα γὰρ στενάχειν τάδ', ἀυτεῖν
τρισσαὶ ψυχαὶ ποίᾳ μοίρᾳ
πῶς ἔλιπον φάος, ὦ τέκνον, αὔδα.
ΑΝ. οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν οὐδ' ἐπιχάρμασιν,

quod nos dicamus: einen Toten aus der Unterwelt, eadem qua Graeci ratione.

V. 1545. *πτανὸν ὄνειρον*] Cfr. Aeschyl. Agam. v. 82 *ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει*, et quem hunc ipsum Euripidis locum ante oculos habuisse putat Valckenarius, Apollon. Rhod. II 197 sq. *ἀκήριον ἠΰτ' ὄνειρον, Βάκτρῳ σκηπτόμενος*, et infra v. 1722 *ὥστ' ὄνειρον ἰσχύν* et Eurip. fragm. 25 v. 2 *Γέροντές ἐσμεν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὄχλος Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.* — Seidlerus *ποτανὸν* coniecit.

V. 1546—1550 Hermannus respondentes fecit versibus 1555—59 bis (in v. 1547 et in v. 1550) *ὦ πάτερ* pro *πάτερ* posito et in v. 1557 post *βρίθων* de Seidleri coniectura *φονίοισι* addito.

V. 1546. *οἴσει*] Sine necessitate Battierius *εἴσει*. Librorum scriptura recte explicata est a Valckenario: 'tristem nuntium accipies'.

V. 1548. *παραβάκτροις*] Sic, quemadmodum Reiskius scribendum coniecit, ut id ad *θεραπεύμασιν* referretur essetque cura, quae ad baculum pedem sustinens praestaretur, scriptum habent aliquot libri. Receperunt praeter Porsonum Seidlerus et Hermannus. Ceteri libri *παρὰ βάκτροις* scriptum exhibent, quod per se falsum non est, sed elegantius illud.

V. 1549. *πόδα τυφλόπουν*] Cfr. Bacch. 167 *κῶλον ταχύπουν*, Suppl. 1197 *τρίπους χαλκόπους*. Accusativum autem *πόδα σὸν τυφλόπουν* a voce *παραβάκτροις θεραπεύμασιν ἐμόχθει* suspensum recte ita explicavit A. Matthiaeus, quod dixit *θεραπεύμασιν ἐμόχθει* ad sententiam idem esse quod *ἐθεράπευε*, hinc accusativum additum esse *πόδα σὸν τυφλόπουν*, coll. Erfurdt. ad Soph. Antig. v. 212 ed. min. Comparare licet Demosthenicam locutionem *τεθνάναι τῷ φόβῳ Θηβαίους* et quae supra ad v. 167 annotata sunt.

V. 1551. *πάρα γὰρ στενάχειν τάδ', ἀυτεῖν*] Molesto asyndeto offensus Hermannus verba *γὰρ στενάχειν τάδ'* expunxit. Nauckius scripsit *πάρα γὰρ στενάχειν, πάρα δ' ἄζειν*. Cfr. Bekk. Anecd. 348, 7 *ἄζειν τὸ στένειν Σοφοκλῆς*, Hesych. *ἄζειν· στενάζειν ἢ ἐκπνεῖν διὰ στόματος*. Hoc *ἄζειν* non videtur addere iustam exaggerationem. Malim *πάρα δ' αὔειν* (eiulare). Cfr. Aesch. Sept. 186 *αὔειν, λακάζειν*. Geelius coniecit *στοναχαῖς τάδ' ἀυτεῖν*.

V. 1553 sq. *ποίᾳ μοίρᾳ, πῶς ἔλιπον κτἑ.*] Animum vehementem decent geminata *ποίᾳ μοίρᾳ, πῶς*, ut Hec. 695. A. MATTHIAE.

V. 1555. *οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν οὐδ' ἐπιχάρμασιν· οὐκ ἐπιχαί-*

ἀλλ' ὀδύναισι λέγω· σὸς ἀλάστωρ
ξίφεσιν βρίθων
καὶ πυρὶ καὶ σχετλίαισι μάχαις ἐπὶ παῖδας ἔβα
σούς,
ὦ πάτερ, ὤμοι.
ΟΙ. αἰαῖ. ΑΝ. τί τάδε καταστένεις;
ΟΙ. τέκνα. ΑΝ. δι' ὀδύνας ἔβας,
εἰ τὰ τέθριππά γ' ἔθ' ἅρματα λεύσσων
ἀελίου τάδε σώματα νεκρῶν
ὄμματος αὐγαῖς σαῖς ἐπενώμας.
ΟΙ. τῶν μὲν ἐμῶν τεκέων φανερὸν κακόν·
ἁ δὲ τάλαιν' ἄλοχος τίνι μοι, τέκνον, ὤλετο
μοίρᾳ;
ΑΝ. δάκρυα γοερὰ φανερὰ πᾶσι τιθεμένα,
τέκεσι μαστὸν
ἔφερεν ἔφερεν ἱκέτις ἱκέτιν ὀρομένα.

ρουσα οὐδὲ ὀνειδίζουσα λέγω νῦν τοῦτο, ἀλλ' ὀδυνωμένη καὶ συναλγοῦσα τὴν ψυχήν. SCHOL. Ἐπίχαρμα eam laetitiam significat, quae ex alterius malo nascitur, quam Graeci saepe ὕβριν dicunt, veluti infra v. 1592 dicitur: καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω, Οὐδ' ἐχθρὸς ὢν σοι κτέ. De praepositione ἐπὶ cfr. Soph. Ant. 759 οὐ . . χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ. Veteres editiones et aliquot libri ἐπὶ χάρμασιν, quod non videtur praeferendum.

V. 1556. σὸς ἀλάστωρ cod. Kingianus e correctione. Ceteri ὁ σὸς ἀλάστωρ.

V. 1559 sq. ὦ πάτερ, ὤμοι. ΟΙΔ. αἰαῖ] Sic scripsit Hermannus. Libri multa hic turbant et Antigonae fere ὦ πάτερ, cetera Oedipodi tribuunt.

V. 1560. Dicit Antigona: 'cur haec luges, quae tantummodo audis?' GEEL. F. Polle Hartungium secutus τί delet, quia parum apta sit interrogatio, et in v. proximo particula ἂν ex recentibus libris recepta scribit δι' ὀδύνας δ' ἂν ἔβας, ut Antigona orationem verbis τάδε καταστένεις inceptam persequatur.

V. 1561. δι' ὀδύνας ἔβας] Μειζόνως ἂν ὠδυνήθης, εἰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ὁρῶντας καθεώρας τούτους κειμένους νεκρούς. SCHOL. De forma dicendi vide quae ad v. 20 annotata sunt.

V. 1562. ἔθ' pro ἐς scripsit Hermannus.

V. 1567. δάκρυα . . τιθεμένα] I. e. δακρύουσα πᾶσι φανερῶς.

V. 1568 sq. τέκεσι μαστὸν ἔφερεν] Attulit in eam rem Valckenarius Hecubae exemplum et Hectoris ex Iliad. XXII 79 sqq. μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα, Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχεν. Aeschyl. Choeph. v. 896 sqq. Ἐπίσχες, ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι, τέκνον, Μαστόν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα Οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα, tum Charitonis lib. III p. 52 ed. Dorv. ἡ μήτηρ προτείνουσα τὰς θηλάς· τέκνον, φησί, τάδε τ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον, coll. Bergl. ad Alciphr. p. 131.

Ibid. ἱκέτιν optimus liber A praebet, ceteri ἱκέταν (ἱκέτην). Metri causa poeta formam ἱκέτιν usurpavit eadem ratione qua Ἑλλάς in v. 1509. Hermannus quia feminini in τις desinentis cum masculino

ηὗρε δ᾽ ἐν Ἠλέκτραισι πύλαις τέκνα
λωτοτρόφον κατὰ λείμακα
λόγχαις κοινὸν ἐνυάλιον
μάτηρ, ὥστε λέοντας ἐναύλους,
μαρναμένους ἐπὶ τραύμασιν, αἵματος
ἤδη ψυχρὰν λοιβὰν φονίαν,
ἂν ἔλαχ᾽ Ἅιδας, ὤπασε δ᾽ Ἄρης·
χαλκόκροτον δὲ λαβοῦσα νεκρῶν πάρα φάσγανον εἴσω
σαρκὸς ἔβαψεν, ἄχει δὲ τέκνων ἔπεσ᾽ ἀμφὶ τέκνοισιν.
πάντα δ᾽ ἐν ἄματι τῷδε συνάγαγεν,
ὦ πάτερ, ἁμετέροισι δόμοισιν ἄχη θεὸς
ὃς τάδε τελευτᾷ.

ΧΟ. πολλῶν κακῶν κατῆρξεν Οἰδίπου δόμοις
τόδ᾽ ἦμαρ· εἴη δ᾽ εὐτυχέστερος βίος.

ΚΡΕΩΝ.

οἴκτων μὲν ἤδη λήγεθ᾽, ὡς ὥρα τάφου
μνήμην τίθεσθαι· τῶνδε δ᾽, Οἰδίπου, λόγων
ἄκουσον· ἀρχὰς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι
Ἐτεοκλέης παῖς σός, γάμων φερνὰς διδοὺς

nomine coniuncti vix reperiatur exemplum, ἴκτορ᾽ scripsit. — Ὀρομένα i. e. 'concitato gressu accedens' idem liber cum scholiasta exhibet, ceteri αἰρομένα.

V. 1572. *κοινὸν ἐνυάλιον· ὃν πρὸς ἄλληλα δηλονότι ἐμαχέσαντο τὰ τέκνα πόλεμον.* SCHOL. Legendum videtur *λέοντε συναύλω.*

V. 1573. *ἐναύλους· συνοίκους ἢ ἐν ἐπαύλει μαχομένους.* SCHOL.

V. 1574. *ἐπὶ τραύμασιν*] *Τουτέστιν ἐπὶ τῷ θανατῶσαι ἀλλήλους.* SCHOL.

V. 1574 sq. *αἵματος . . φονίαν*] Est appositio ad universam causam effectum rei indicans. Vide ad v. 212 sq.

V. 1577 sq. *φάσγανον εἴσω σαρκὸς ἔβαψεν*] De constructione attulit Valckenarius Eur. Electr. v. 1222 sq. *φασγάνῳ κατηρξάμαν Ματέρος ἔσω δέρας μεθείς,* de usu autem verbi *βάπτειν* Abresch. ad Aeschyl. p. 528 (p. 272 sq. ed. Hal.) et similitudines Latinae linguae has: Senecae Agam. 972 *iugulo iuvat Mersisse ferrum.* Herc. in Oeta 991 *seu tibi iugulo placet Mersisse ferrum.*

V. 1581. Porsonus *ὃς ταῦτα τελευτᾷ*, Hermannus *ὅστις τᾶδε τελευτᾷ*, Hartungius *ὃς τάδε τᾶδε τελευτᾷ.*

V. 1582 sq. delet Geelius non temere. Nam nec sententia *πολλῶν .. ἦμαρ* admodum vera nec quod optatur *εἴη δ᾽ εὐτυχέστερος βίος* satis grave. Sed in hac parte fabulae fortasse universa non Euripidea alienum fuerit singula ab Euripidis ingenio abiudicare.

V. 1587. *παῖς σός*] Hanc omnium librorum scripturam, recte receptam a Valckenario, mutavit G. Hermannus cum edd. vett. *σὸς παῖς* scribens, quod,

Αἵμονι κόρης τε λέκτρον Ἀντιγόνης σέθεν.
οὔκουν σ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι·
σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας οὐ μή ποτε
σοῦ τήνδε γῆν οἰκοῦντος εὖ πράξειν πόλιν.
ἀλλ' ἐκκομίζου. καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω
οὐδ' ἐχθρὸς ὢν σός, διὰ δὲ τοὺς ἀλάστορας
τοὺς σοὺς δεδοικὼς μή τι γῆ πάθῃ κακόν.
ΟΙ. *ὦ μοῖρ', ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον*
[καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ·]
ὃν καὶ πρὶν εἰς φῶς μητρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν,
ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισε
φονέα γενέσθαι πατρός· ὦ τάλας ἐγώ.

si diceretur *παῖς σός*, quia *σός* sub ictu esset, nimium hoc efferretur, Oedipi filium, non alius intellegi. Permirum est doctos, etiam post explosam Bentlei rationem in Latinis fabulis, numquam tamen desinere confundere sonum metricum cum grammatico. Nam *παῖς σός* non minus recte hic dicitur, quam Latine 'filius tuus' in simili causa, qua verborum collocatione minime effertur pronomen possessivum, quod contra est, si dicas *σὸς παῖς*, 'tuus filius'.

V. 1587 sq. *γάμων φερνὰς διδοὺς Αἵμονι*] Non satis recte ex hoc loco collegit Eustathius ad Iliad. p. 639, 36, *φερνάς* etiam de eo dici, quod viro in nuptias daretur. Nam Eteocles, qui desponderat sororem, tamquam sororis dotem regnum Haemoni, si sibi quid accidisset, concesserat. Ceterum verba sunt parum dilucida nec satis artificiosa.

V. 1590. *σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας κτέ.*] Pertinet ad hunc locum fragm. XII Acci Phoenissarum: *Iussit proficisci exilium quovis gentium, Ne scelere tuo Thebani vastescant agri.*

V. 1590 sq. *οὐ μή ποτε . . εὖ πράξειν πόλιν*] Cfr. Soph. Phil. 611 *ἐθέσπισε . . ὡς οὐ μή ποτε πέρσοιεν*, quo loco Elmsleius *πέρσειαν* proposuit. Nimirum in enuntiato secundario *οὐ μὴ* vim suam non retinet et a simplici negatione ex grammatica ratione non differt. Vide etiam Krueg. I 53, 7, 6.

V. 1592. *καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω*] Vide quae modo diximus ad v. 1555.

V. 1596, in quo verba *εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ* ceteris non esse accommodata cognovit Valckenarius, ab Apitzio spurius iudicatus est. Legitimam loquendi rationem fuisse: *καὶ τλήμον', εἴ τιν' ἄλλον ἀνθρώπων ποτέ* monuit Matthiaeus.

V. 1597. *ὃν καὶ πρὶν εἰς φῶς μητρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν*] Quod Porsonus in pronomine relativo *ὃν* propterea offensus est, quod mox, quasi non praecessisset *ὃν*, diceretur *Λαΐῳ μ' ἐθέσπισεν*, hic locus satis eo defenditur quod alterum pronomen ad *μολεῖν*, alterum ad *ἐθέσπισε φονέα γενέσθαι* pertinet. Itaque nihil causae est cur de Kirchhoffi coniectura *Λαΐῳ 'τεθεσπίκει* scribamus.

V. 1598. *ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισεν*] Si verum est quod statuit Valckenarius, ridere Aristophanem in persona Aeschyli Ran. v. 1183 sqq. *Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ κακοδαίμων φύσει, Ὅντινά γε, πρὶν φῦναι μέν, ἀπόλλων ἔφη Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα, πρὶν καὶ γεγονέναι κτέ.* hanc tautologiam Euripidis, qua, postquam dixisset: πρὶν εἰς φῶς *μητρὸς ἐκ*

ἐπεὶ δ' ἐγενόμην, αὖθις ὁ σπείρας πατὴρ
κτείνει με νομίσας πολέμιον πεφυκέναι·
χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ· πέμπει δέ με
μαστὸν ποθοῦντα θηρσὶν ἄθλιον βοράν·
οὗ σῳζόμεσθα. Ταρτάρου γὰρ ὤφελεν
ἐλθεῖν Κιθαιρὼν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
ὅς μ' οὐ διώλεσ', ἀλλὰ δουλεῦσαί τέ μοι
δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην·
κτανὼν δ' ἐμαυτοῦ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγὼ
εἰς μητρὸς ἦλθον τῆς ταλαιπώρου λέχος,
παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον, οὓς ἀπώλεσα,
ἀρὰς παραλαβὼν Λαΐου καὶ παισὶ δούς.
οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγὼ
ὥστ' εἰς ἔμ' ὄμματ' εἴς τ' ἐμῶν παίδων βίον
ἄνευ θεῶν του ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
εἶεν· τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ;

γονῆς μολεῖν, mox repetiverit *ἄγονον*, quod ad sententiam nihil aliud contineret, recte quidem Aristophanes, ut poeta comicus, id fecit, sed Graeci tamen, si quando rem quampiam magis efferre vellent, saepius hoc modo locuti sunt. Neque enim plane otiosum est *ἄγονον* hoc loco, sed rem, quae indicata alio modo erat, significat magis, quasi nostra lingua dicas: das Geschick machte mich, noch ehe ich das Licht der Welt sah, den Ungeborenen schon unglücklich. Neque enim verbum *ἄγονον* aliam hoc loco significationem recipit. Argutiae sunt quidquid de hoc nomine loquuntur scholiastae.

V. 1600. Sine necessitate Nauckius *αὖθις* in *αὐτός* mutavit.

V. 1601. *κτείνει* de conatu dicitur.

V. 1601 sq. *πεφυκέναι*] Libri A B *δυσδαίμονα γρ. πεφυκέναι*, b c *πεφυκέναι*, F L *δυσδαίμονα*. Nauckius verba *πεφυκέναι· χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ* expunxit addens dici debuisse non *χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ*, sed *ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ ἐξ ἐμοῦ θάνοι*.

V. 1603. *ἄθλιον* non ut opinatus est Valckenarius ad *με*, sed ad *βοράν* pertinet.

V. 1604—7 deleverunt Hartungius et Dindorfius. Sane quae dira Cithaeroni imprecatur Oedipus, aliquid incommodi habent; et verba *δουλεῦσαι Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην* a veritate abhorrent; denique particula *τὲ* post *δουλεῦσαι* infulta molesta est. Nam etsi dici potest loquenti obversari *δουλεῦσαί τέ μοι δαίμων ἔδωκε κτανεῖν τε πατέρα κτἑ.*, postea autem orationem mutari, ut etiam *δὲ* pro *τὲ* inferatur, tamen sic fit hispida oratio et ab Euripidis elegantia aliena. Caesar in coniect. crit. Marb. 1871 proposuit *δούλοισιν φέρειν*.

V. 1604. *οὗ* i. e. *ἔνθα*. Hermannus exspectat *ᾧ* iniuria. — Quia *σῳζόμεσθα* ut infortunium pronuntiatur, eis quae sequuntur causa adfertur. Inde ratio particulae *γὰρ* explicanda.

V. 1611. *ἀρὰς παραλαβὼν Λαΐου*] *Κατάρας παρὰ τοῦ Λαΐου λαβὼν ἀντὶ τοῦ κληρονομήσας καὶ πρὸς τοὺς παῖδας παραπέμψας. Ἀρὰς δὲ λέγει τὰς παρακολουθούσας τῷ γένει αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Πέλοπος, οὐχ ὡς αὐτῷ ὁ*

τίς ἡγεμών μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ;
ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσά γ' ἂν σάφ' οἶδ' ὅτι.
ἀλλ' εὔτεκνος ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι.
ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν βίον;
πόθεν; τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀποκτείνεις, Κρέον;
ἀποκτενεῖς γάρ, εἴ με γῆς ἔξω βαλεῖς.
οὐ μὴν ἑλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ
κακὸς φανοῦμαι· τὸ γὰρ ἐμόν ποτ' εὐγενὲς
οὐκ ἂν προδοίην, οὐδέ περ πράσσων κακῶς.
ΚΡ. σοί τ' εὖ λέλεκται γόνατα μὴ χρῴζειν ἐμά,
ἐγώ τε ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα.
νεκρῶν δὲ τῶνδε τὸν μὲν εἰς δόμους χρεὼν
ἤδη κομίζειν, τόνδε δ', ὃς πέρσων πόλιν
πατρίδα σὺν ἄλλοις ἦλθε, Πολυνείκους νέκυν
ἐκβάλετ' ἄθαπτον τῆσδ' ὅρων ἔξω χθονός.

Λάϊος κατηράσατο, ἐπεὶ οὐδὲ φέρεταί τι τοιοῦτον ἀπὸ τοῦ Λαΐου πρὸς τὸν Οἰδίποδα, ἀλλ' ὡς ὁ Πέλοψ Λαΐῳ κατηράσατο δυσθυμήσας ἐπὶ τῇ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου ἁρπαγῇ, ἣν ἡρπάξατο ὁ Λάϊος. SCHOL. A Dindorfio versus secluditur; sed nisi item v. 1612—14 de Schenkeli sententia damnantur, ille necessarius videtur.

V. 1618. Kirchhoffius conicit *ἀλλ' οὐκ ἔστ' ἔτι.*

V. 1619. *ἀλλ' ἔτι νεάζων . . βίον*] I. e. *ἀλλ' ἔτι νεάζω ὥστε αὐτὸς εὑρεῖν βίον;* Iniuria verba *ἔτι νεάζων* corrupta iudicat Nauckius.

V. 1620. *πόθεν;*] Recte hoc scholiasta per *οὐδαμῶς* explicavit. Saepe enim formulae *πόθεν; πόθεν γάρ; πόθεν δέ;* nihil aliud in se continent, nisi vehementiorem quandam negationem, qua de re vide Hemsterhusium et Iacobitzium ad Luciani Timonem § 8, tum Krueg. I 51, 17, 13.

V. 1621 eiecit Kirchhoffius.

V. 1622. De sententia Valckenarius comparavit Statium Theb. XI 688 sq. *An exspectas, ut pronus supplice dextra Sternar et immitis domini vestigia quaeram?*

V. 1624. *οὐδέ περ πράσσων κακῶς*] Cfr. Aesch. Cho. 504 *οὕτω γὰρ οὐ τέθνηκας οὐδέ περ θανών,* Suppl. 399 *οὐκ ἄνευ δήμου τάδε πράξαιμ' ἂν οὐδέ περ κρατῶν,* Aristoph. Ach. 221 *μὴ γὰρ ἐγχάνοι ποτὲ Μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας* et quae ego dixi ad Devarium Vol. II p. 723 et G. H. Schaeferus ad Demosthenem 100, 10 in App. Vol. I p. 520.

V. 1625. *χρῴζειν* invidiose dicitur ut Med. 497 *μάτην κεχρῴσμεθα κακοῦ πρὸς ἀνδρός.*

V. 1626. Libri AFbc *ἐγὼ δὲ,* L *ἐγώ.*

V. 1628 sq. *ὃς πέρσων πόλιν πατρίδα σὺν ἄλλοις ἦλθε*] Cfr. Aesch. Sept. 1013 *Πολυνείκους νεκρὸν ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἁρπαγὴν κυσίν, ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός,* Soph. Ant. 198 *Πολυνείκη λέγω, ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς, φυγὰς κατελθών, ἠθέλησε μὲν πυρὶ πρῆσαι κατ' ἄκρας κτἑ.* Itaque sententia aptissima videtur. At *πόλιν πατρίδα* dici nequit et *σὺν ἄλλοις,* pro quo Kingius *σὺν ὅπλοις,* ut est in v. 511, proposuit, ineptum est. Nam quod Valckenarius *σὺν ἄλλοις* tutari sibi visus est allato loco Herc. v. 1163 sqq. *ἥκω σὺν*

κηρύξεται δὲ πᾶσι Καδμείοις τάδε,
„ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῷ
ἢ γῇ καλύπτων, θάνατον ἀνταλλάξεται.“
[ἐᾶν δ' ἄκλαυτον ἄταφον, οἰωνοῖς βοράν.]
σὺ δ' ἐκλιποῦσα τριπτύχους θρήνους νεκρῶν
κόμιζε σαυτήν, Ἀντιγόνη, δόμων ἔσω
καὶ παρθενεύου τὴν ἰοῦσαν ἡμέραν
μένουσ' ἐν ᾗ σε λέκτρον Αἵμονος μένει.
ΑΝ. ὦ πάτερ, ἐν οἵοις κείμεθ' ἄθλιοι κακοῖς.
ὥς σε στενάζω τῶν τεθνηκότων πλέον·
οὐ γὰρ τὸ μέν σοι βαρὺ κακῶν, τὸ δ' οὐ βαρύ,

ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι κτέ., ratio est diversa. Has ob causas Porsonus expunctis verbis δ' ὃς . . ἦλθε reliquit τὸν δὲ Πολυνείκους νέκυν. Nos nihil delevimus ea quam ad v. 1582 sq. commemoravimus causa.

V. 1632. καταστέφων] Cfr. Soph. Ant. 431 χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει. Aliter scholiasta: εἰώθασι γὰρ στέφειν τοὺς νεκρούς.

V. 1634. Hunc versum ex Soph. Ant. 29 sq. ἐᾶν δ' ἄκλαυτον ἄταφον οἰωνοῖς γλυκὺν θησαυρόν, εἰσορμῶσι πρὸς χάριν βορᾶς illatum nulloque nexu cum praecedentibus iunctum eiecit Valckenarius.

V. 1635. ἐκλιποῦσα τριπτύχους θρήνους νεκρῶν] Recte hanc scripturam plurimorum librorum in annotatione defendit A. Matthiaeus, cum ipse auctore Valckenario edidisset: τριπτύχων θρήνους νεκρῶν, ut est in recentibus pluribus. Comparavit Orest. 988 ποτανὸν δίωγμα πώλων. Brunck. ad Trach. 508. Musgrav. ad Oed. reg. 1273. Lobeck. ad Ai. 9. Vid. quae supra ad v. 30 annotavimus ipsi.

V. 1637 sq. τὴν ἰοῦσαν ἡμέραν μένουσ'] τὴν ἰοῦσαν B, ceteri libri τὴν εἰσιοῦσαν vel ἐπιοῦσαν. 'Edidi,' inquit Porsonus, 'e lib. Put. ἰοῦσαν, nec puto ἐπιοῦσαν ἡμέραν, utpote sermoni propius, dicturos tragicos, librarios autem facillime scripturos. Sic pro τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος Aristoph. Thesm. 870 citat scholiastes ad Hecub. 225 τῆς ἐπιούσης ἡμέρας. Sed, ubi verbum ἐπιοῦσαν adhibent tragici, ἡμέραν circumlocutione exprimunt, ut Med. 352 εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ. Rhes. 331 πέποιθα· δείξει τοὐπιὸν σέλας θεοῦ. Noster apud Stobaeum CXXII p. 499 Grot. οἳ τὴν ἐπιστείχουσαν ἡμέραν ἰδεῖν Ποθοῦσ'. In Rheso 991 et verbum et nomen variatur ἡμέραν ἐλευθέραν Ἀκτῖνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν. Sic ἡλίου τέλλοντος pro ἀνατέλλοντος dixit Sophocles Electr. 699.' Omnino cum in Graeca oratione, tum in Latina verba simplicia, quo magis eorum significatio in quoque loco exstaret, saepe per verba composita explicata sunt. Geelius τὴν τελοῦσαν ἡμέραν coniecit. — Pro μένουσ', post quod μένει molestum, Heimsoethius μίμνουσ' proposuit. Dindorfius duos versus eiecit.

V. 1639. ἄθλιοι] Sic ἀθλίοις emendavit Barnesius.

V. 1641. τὸ μὲν σοι βαρὺ κακῶν, τὸ δ' οὐ βαρύ, ἀλλ' εἰς ἅπαντα] De hac formula cfr. Phocyl. fragm. 1 p. 445 ed. III Bgk. Λέριοι κακοί, οὐχ ὃ μέν, ὃς δ' οὔ, πάντες, Aesch. Pers. 802 συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ, Soph. Oed. C. 1671 οὐ τὸ μέν, ἄλλο δὲ μή, Herod. II 37 οὐκ ὃ μέν, ὃ δ' οὔ, ἀλλὰ

ἀλλ' εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς, πάτερ.
ἀτάρ σ' ἐρωτῶ τὸν νεωστὶ κοίρανον·
[τί τόνδ' ὑβρίζεις πατέρ' ἀποστέλλων χθονός;]
τί θεσμοποιεῖς ἐπὶ ταλαιπώρῳ νεκρῷ;
ΚΡ. Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν τάδε.
ΑΝ. ἄφρονά γε, καὶ σὺ μῶρος ὃς ἐπίθου τάδε.
ΚΡ. πῶς; τἀντεταλμέν' οὐ δίκαιον ἐκπονεῖν;
ΑΝ. οὔκ, ἢν πονηρά γ' ᾖ κακῶς τ' εἰρημένα.
ΚΡ. τί δ'; οὐ δικαίως ὅδε κυσὶν δοθήσεται;
ΑΝ. οὐκ ἔννομον γὰρ τὴν δίκην πράσσεσθέ νιν.
ΚΡ. εἴπερ γε πόλεως ἐχθρὸς ἦν οὐκ ἐχθρὸς ὤν.
ΑΝ. οὔκουν ἔδωκε τῇ τύχῃ τὸν δαίμονα;
ΚΡ. καὶ τῷ τάφῳ νυν τὴν δίκην παρασχέτω.
ΑΝ. τί πλημμελήσας, τὸ μέρος εἰ μετῆλθε γῆς;
ΚΡ. ἄταφος ὅδ' ἁνήρ, ὡς μάθῃς, γενήσεται.
ΑΝ. ἐγώ σφε θάψω, κἂν ἀπεννέπῃ πόλις.
ΚΡ. σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς τῷδε συνθάψεις νεκρῷ.
ΑΝ. ἀλλ' εὐκλεές τοι δύο φίλω κεῖσθαι πέλας.
ΚΡ. λάζυσθε τήνδε κεἰς δόμους κομίζετε.
ΑΝ. οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοῦδ' οὐ μεθήσομαι νεκροῦ.
ΚΡ. ἔκριν' ὁ δαίμων, παρθέν', οὐχ ἃ σοὶ δοκεῖ.

πάντες, Plat. Rei p. l. V p. 47 B *οὐ τῆς μέν, τῆς δ' οὔ, ἀλλὰ πάσης.*

V. 1644, quia plane neglegitur in responso Creontis, recte suppositicium iudicavit Valckenarius. Hermannus de Io. Siebelisi coniectura *εἰ τόνδ' ὑβρίζεις* scripsit.

V. 1646. *Ἐτεοκλέους βουλεύματ'*] Cfr. supra v. 775 sqq.

V. 1647. *ἐπίθου*] Sic BL, ceteri *ἐπείθου*. Hermannus *ὃς πείθει*, Nauckius *εἰ πείθει* sine necessitate.

V. 1648. *τἀντεταλμένα*] I. e. moribundi hominis mandata.

V. 1652. *εἴπερ γε . . οὐκ ἐχθρὸς ὤν*] 'Sane si urbis inimicus erat sine inimicitiis' ironice dicit Creon. Nauckius, qui pro *οὐκ ἐχθρὸς ὢν* scripsit *ἐχθαρτέος*, particulam *γὲ* neglexisse videtur.

V. 1653. Sententiam verborum *satis obscurorum* hanc esse putant: 'submisit igitur fortunae genium suum' vel potius 'obtulit igitur animam suam fortunae'. Hartungius *ἔδωκε* in *ἔτισε* mutavit, Nauckius temptavit *ἔδωκε τὴν δίκην θανὼν πόλει*; quibus F. Polle versum proximum accommodavit his: *καί νυν ἀδελφῷ τὴν δίκην παρασχέτω.*

V. 1654. *καὶ τῷ τάφῳ· ἤγουν ἐν τῷ τάφου μὴ τυχεῖν τιμωρηθήτω.* SCHOL.

V. 1654 sq. abesse malit Nauckius.

V. 1657. *ἀπεννέπῃ*] Fortasse ex hoc loco Hesychius: *ἀπεννέπῃ· ἀπαγορεύσῃ.*

V. 1658. *σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς τῷδε συνθάψεις νεκρῷ*] Similiter Sophocles in Aiace v. 1089 sq. *Καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως Μὴ τόνδε θάπτων αὐτὸς εἰς ταφὰς πέσῃς.*

V. 1659. Cfr. Soph. Ant. 73 *φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι φίλου μέτα.*

ΑΝ. κἀκεῖνο κέκριται, μὴ ἐφυβρίζεσθαι νεκρούς.
ΚΡ. ὡς οὔτις ἀμφὶ τῷδ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.
ΑΝ. ναὶ πρός σε τῆσδε μητρὸς Ἰοκάστης, Κρέον.
ΚΡ. μάταια μοχθεῖς· οὐ γὰρ ἂν τύχοις τάδε.
ΑΝ. σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῷ λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα.
ΚΡ. ἓν τοῦτ' ἂν εἴη τῶν ἀπορρήτων πόλει.
ΑΝ. ἀλλ' ἀμφὶ τραύματ' ἄγρια τελαμῶνας βαλεῖν.
ΚΡ. οὐκ ἔσθ' ὅπως σὺ τόνδε τιμήσεις νέκυν.
ΑΝ. ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπτύξομαι.
ΚΡ. οὐκ εἰς γάμους σοὺς συμφορὰν κτήσει γόοις.
ΑΝ. ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῷ ποτε;
ΚΡ. πολλή γ' ἀνάγκη· ποῖ γὰρ ἐκφεύξει λέχος;
ΑΝ. νὺξ ἄρ' ἐκείνη Δαναΐδων μ' ἕξει μίαν.
ΚΡ. εἶδες τὸ τόλμημ' οἷον ἐξωνείδισεν;
ΑΝ. ἴστω σίδηρος ὅρκιόν τέ μοι ξίφος.

V. 1663. Cfr. Hom. χ 412 *οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι*, Archil. fragm. 64 p. 700 ed. III Bgk. *οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομέειν ἐπ' ἀνδράσι*, Soph. Ai. 1344 *ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνῃ, βλάπτειν τὸν ἐσθλόν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς*, Eur. El. 902 *νεκροὺς ὑβρίζειν, μή με τις φόγῳ βάλῃ*, fragm. 176 *θάνατος γὰρ ἀνθρώποισι νεικέων τέλος ἔχει κτέ.*

V. 1664. *ὡς οὔτις . . θήσει*] Cfr. ad v. 625. — *ὑγρὰν* quodam modo per prolepsin dicitur. Nam pulvis udus fit inferiis (*χοαῖς*).

V. 1665. *πρός σε τῆσδε μητρός*] Vide ad v. 923.

V. 1666. *τύχοις τάδε*] Vide Krueg. II 47, 14, 4.

V. 1667. *ἀλλὰ*] Cfr. v. 498, 946, Krueg. I 69, 4, 5.

V. 1667. *σύ δ' ἀλλὰ*] Falso Valckenarius *σύ γ' ἀλλὰ* maluit. Vide quae diximus ad Devarium Vol. II p. 381.

V. 1668. *τῶν ἀπορρήτων πόλει*] Eandem constructionem habes in Sophoclis Antig. v. 44 *ἀπόρρητον πόλει*. V. Matth. § 395.

V. 1672. Bene Kirchhoffius coniecit *οὐ μὴ 's γάμους σοὺς συμφορὰν κτήσει γόοις*; de qua dicendi ratione vide Krueg. I 53, 7, 5. At videtur *οὐκ* ex v. 1670 repetitum esse poetaque vel *σὺ δ' εἰς* vel quod Rauchensteinius proposuit, *ἀλλ' εἰς γάμους . . γόοις* scripsisse.

V. 1674. *πολλή γ' ἀνάγκη*] Hanc recentium librorum scripturam iure dixit graviorem esse A. Matthiaeus, quam veterum librorum vulgatam olim *πολλή σ' ἀνάγκη*, quasi Latine dicas: 'Et quidem magna est necessitas'. Vide imprimis G. Hermannum ad Soph. Trach. v. 294 p. 64 sq.

V. 1675. *νὺξ ἄρ' ἐκείνη*] De *ἄρα* satis explicatum est ad Devarium Vol. II p. 187 sqq. De re ipsa comparavit Valckenarius Senecae Herc. fur. 500 *Deest una numero Danais: explebo nefas* et eiusdem Herc. in Oeta v. 948 *Vacat una Danais: has ego explebo vices.*

V. 1677. *ὅρκιόν τέ μοι*] Quod Valckenarius cod. Cant. scripturam *ὅρκιον δέ μοι* probarat, quam schol. explicaret: *γινωσκέτω τὸ ξίφος, ὅρκος γάρ μοι τὸ ξίφος αὐτό*, quae est etiam apud Eustathium p. 809, 15, cum idem p. 92, 11 vulgatam tueatur, recte G. Hermannus: Eodem redit vulgata, cuius haec

ΚΡ. τί δ' ἐκπροθυμεῖ τῶνδ' ἀπηλλάχθαι γάμων;
ΑΝ. συμφεύξομαι τῷδ' ἀθλιωτάτῳ πατρί.
ΚΡ. γενναιότης σοι, μωρία δ' ἔνεστί τις.
ΑΝ. καὶ ξυνθανοῦμαί γ', ὡς μάθῃς περαιτέρω.
ΚΡ. ἴθ', οὐ φονεύσεις παῖδ' ἐμόν, λίπε χθόνα.
ΟΙ. ὦ θύγατερ, αἰνῶ μέν σε τῆς προθυμίας.
ΑΝ. ἀλλ' εἰ γαμοίμην, σὺ δὲ μόνος φεύγοις, πάτερ;
ΟΙ. μέν' εὐτυχοῦσα, τἄμ' ἐγὼ στέρξω κακά.
ΑΝ. καὶ τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει, πάτερ;
ΟΙ. πεσὼν ὅπου μοι μοῖρα κείσομαι πέδῳ.
ΑΝ. ὁ δ' Οἰδίπους ποῦ καὶ τὰ κλείν' αἰνίγματα;
ΟΙ. ὄλωλ'· ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισ', ἓν δ' ἀπώλεσεν.
ΑΝ. οὔκουν μετασχεῖν κἀμὲ δεῖ τῶν σῶν κακῶν;
ΟΙ. αἰσχρὰ φυγὴ θυγατρὶ σὺν τυφλῷ πατρί.
ΑΝ. οὐ σωφρονούσῃ γ', ἀλλὰ γενναίᾳ, πάτερ.

sententia est: 'Testor ferrum et per quem iuro ensem'.

V. 1680. *μωρία δ' ἔνεστί τις*] Recte dixit G. Hermannus hic τὶς magis augere, quam minuere.

V. 1682. *λίπε χθόνα*] Quod Valckenarius et Porsonus de coniectura, G. Hermannus e Flor. 10 recepit *λεῖπε*, minus aptum ad hunc locum est. Nam *λίπε* ad praesentem actionem momento temporis absolutam, non ad durantem statum pertinet. — De sententia dici debet, facile Creontem consilium mutare. Sed universa haec altercatio Euripidis artem non prae se fert.

V. 1683. *ὦ θύγατερ, αἰνῶ μέν σε κτἑ.*] *Ὦ θύγατερ, ἐπαινῶ μέν σε ἕνεκα τῆς προθυμίας, οὐ θέλω δὲ σὲ τοῦτο ποιῆσαι· τοῦτο γὰρ συνυπακούεται.* SCHOL. Sic *αἰνεῖν*, *ἐπαινεῖν* aliis locis continet nihil aliud nisi deprecationem. Hinc fit, ut Antigona inferat: *ἀλλ' εἰ γαμοίμην.*

V. 1684. *ἀλλ' εἰ . . φεύγοις, πάτερ;*] I. e. 'At quid, si ego nubam, tu vero solus exules? Unde victum et cultum habebis?'

V. 1685. *τἄμ' ἐγὼ στέρξω κακά*] Cfr. Iph. T. 687 *εὔφημα φώνει· τἀμὰ δεῖ φέρειν ἐμέ.*

V. 1688. *ὁ δ' Οἰδίπους ποῦ καὶ τὰ κλείν' αἰνίγματα;*] Hanc orationem ad excitandum Oedipi animum maxime idoneam fuisse iam Plutarch. Moral. Tom. II p. 72 C agnovit. Vide quem praeterea comparavit Herc. v. 1414 *ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ποῦ κεῖνος ὤν;* et Suppl. 127 *Τὸ δ' Ἄργος ὑμῖν ποῦ 'στίν; ἢ κόμποι μάτην;* tum Senecae Phoeniss. v. 77 sq. *Sed flecte mentem: pectus antiquum advoca, victasque magno robore aerumnas doma.*

V. 1689. *ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισ', ἓν δ' ἀπώλεσεν*] Similitudines ex utroque sermone multas attulerunt interpretes, in his Sosiphanis fragm. 3 *Βροτοί, τί σεμνύνεσθε ταῖς ἐξουσίαις, Ἃς ἕν τ' ἔδωκε φέγγος, ἕν τ' ἀφείλετο* et Ovidi Fast. II 235 sq. *Una dies Fabios ad bellum miserat omnes, Ad bellum missos perdidit una dies.*

V. 1691. Cfr. Soph. O. C. 747 *τὴν* (Antigonam) *ἐγὼ τάλας οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα πτωχῷ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων ἔμπειρος, ἀλλὰ τοὐπιόντος ἁρπάσαι.*

V. 1692. *οὐκ αἰσχρὰ ἡ φυγὴ τῇ σωφρονούσῃ, ἀλλὰ καὶ γεν-*

ΟΙ. προσάγαγέ νύν με, μητρὸς ὡς ψαύσω σέθεν.
ΑΝ. ἰδού, γεραιᾶς φιλτάτης ψαῦσον χερί.
ΟΙ. ὦ μῆτερ, ὦ ξυνάορ' ἀθλιωτάτη.
ΑΝ. οἰκτρὰ πρόκειται, πάντ' ἔχουσ' ὁμοῦ κακά.
ΟΙ. Ἐτεοκλέους δὲ πτῶμα Πολυνείκους τε ποῦ;
ΑΝ. τώδ' ἐκτάδην σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας.
ΟΙ. πρόσθες τυφλὴν χεῖρ' ἐπὶ πρόσωπα δυστυχῆ.
ΑΝ. ἰδού, θανόντων σῶν τέκνων ἅπτου χερί.
ΟΙ. ὦ φίλα πεσήματ' ἄθλι' ἀθλίου πατρός.
ΑΝ. ὦ φίλτατον δῆτ' ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί.
ΟΙ. νῦν χρησμός, ὦ παῖ, Λοξίου περαίνεται.
ΑΝ. ὁ ποῖος; ἀλλ' ἦ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;
ΟΙ. ἐν ταῖς Ἀθήναις κατθανεῖν μ' ἀλώμενον.
ΑΝ. ποῦ; τίς σε πύργος Ἀτθίδος προσδέξεται;
ΟΙ. ἱερὸς Κολωνός, δώμαθ' ἱππίου θεοῦ.
ἀλλ' εἶα, τυφλῷ τῷδ' ὑπηρέτει πατρί,
ἐπεὶ προθυμεῖ τῆσδε κοινοῦσθαι φυγῆς.
ΑΝ. ἴθ' εἰς φυγὰν τάλαιναν· ὄρεγε χέρα φίλαν,
πάτερ γεραιέ, πομπίμαν
ἔχων ἔμ' ὥστε ναυσίπομπον αὔραν.
ΟΙ. ἰδοὺ πορεύομαι, τέκνον,
σύ μοι ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ.

ναία ἡ τοιαύτη φυγή ἐστι. SCHOL.

V. 1699. Liber L *χέρ'* exhibet.

V. 1702. Hartungius *ὄμμα* pro *ὄνομα* posuit.

V. 1704. *ὁ ποῖος;*] Cfr. Krueg. I 50, 47. — De *ἀλλ' ἦ* particulis vide me ad Devarium Vol. II p. 51 sq.

V. 1706. *τίς σε πύργος· ἀντὶ τοῦ πόλις· τετράπολις γὰρ ἡ Ἀττική.* SCHOL.

V. 1707. *δώμαθ' ἱππίου θεοῦ*] Multo rectius *δώμαθ'* legas, quam *δῶμά θ'*. Nihil enim caussae erat, quamobrem copulam adiceres: multum autem confert pluralis *δώματα* ad amplificandam poetae orationem. De loco cfr. Soph. O. C. 54 *χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν σεμνὸς Ποσειδῶν κτέ.* et argumentum illius fabulae, in quo haec sunt: *ἐπὶ δὲ τῷ λεγομένῳ ἱππίῳ Κωλωνῷ τὸ δρᾶμα κεῖται· ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Κολωνὸς ἀγοραῖος πρὸς τῷ Εὐρυσακείῳ κτέ.*

V. 1710 sqq. Hoc quoque carmen, quod varie constitutum est a viris doctis (cfr. G. Hermanni Elem. doctr. metr. p. 761 et eiusd. Epit. doctr. metr. p. 295), ita comparatum est, ut, si iustam metrorum inter se responsionem instituere velis, plura, quam hodie nobis licet, mutanda esse videantur. Quamobrem hic quoque contra librorum auctoritatem plura mutare non sum ausus.

V. 1714 sq. G. Hermannus exaequans haec omnia de coniectura sua edidit: *Ἰδού, πορεύομαι, τέκνον. Σὺ δή, σύ μοι Ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ.*

V. 1715. *σύ μοι ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ*] Aptissima plurimorum

ΑΝ. γενόμεθα γενόμεθ' ἄθλιοί
γε δῆτα Θηβαιᾶν μάλιστα παρθένων.
ΟΙ. πόθι γεραιὸν ἴχνος τίθημι;
βάκτρα πρόσφερ', ὦ τέκνον.
ΑΝ. τᾷδε τᾷδε βᾶθί μοι,
τᾷδε τᾷδε πόδα τίθει
ὥστ' ὄνειρον ἰσχύν.
ἰὼ ἰὼ τῶν δυστυχεστάτας φυγὰς
ἐλαυνόντων γέροντά μ' ἐκ πάτρας.
ἰὼ ἰώ, δεινὰ δείν' ἐγὼ τλάς.
ΑΝ. τί τλάς; τί τλάς; οὐχ ὁρᾷ Δίκα κακούς,

librorum atque editionum vett. scriptura *ἀθλία* propterea est, quod sic Oedipus filiam deplorat, quod non meliorem sortem ipsa nanciscatur. Id illi, qui prouti vel *μοι* vel *μου* legebant, *ἀθλίῳ* vel *ἀθλίου* iam antiquo tempore substitui voluerunt, non satis recte considerasse videntur.

V. 1716. *ἄθλιοί*] Sic constantem Graecae linguae usum spectans scribendum coniecit Porsonus pro vulgato *ἄθλιαί*. Cfr. Krueg. I 43, 1, 3. Non officere huic masculino quod sequitur *Θηβαιᾶν μάλιστα παρθένων* idem Porson. et Schaeferus allatis ex utroque sermone exemplis evicerunt; cfr. Matth. § 459 I p. 856 ed. II.

V. 1722. *ὥστ' ὄνειρον ἰσχύν*] Libri: *ὥστ' ὄνειρον ἰσχὺν ἔχων*. Delevi *ἔχων*, ut manifestam interpretationem. Ipse pes vocatur *ἰσχὺς ὥστ' ὄνειρος*. Sic v. 1748 vulgo additum *ἔχουσα* omittunt codices. G. HERM. Recte, nisi quod pes est *ὥστε ὄνειρος ἰσχύν*, 'quasi somnium quod ad vim attinet'. Cfr. v. 1545. Herwerdenus *ὥστ' ὄνειρον . . ἔχων* explicationem habet eorum quae scripserit poeta *ἰσόνειρον ἰσχύν* (haec si vera essent, ego praeferrem *ἀντόνειρον ἰσχύν*).

V. 1723. *τῶν δυστυχεστάτας φυγὰς ἐλαυνόντων*] Sic scripsi. Sensus est: 'vae eis qui in miserrimum exilium senem me ex patria eiciunt'. Dicitur *φυγὴν ἐλαύνειν* eadem ratione qua *ὁδὸν πέμπειν, ὁδὸν φανῆναι*. De gen. *τῶν ἐλαυνόντων* ab *ἰὼ* apto cfr. Krueg. I 47, 3, 2. De *γέροντά με* sine articulo posito cfr. ib. II 50, 7, 4. Libri *τῶν* omittunt; pro *φυγὰς* codices ABF *φυγᾶς*, pro *ἐλαυνόντων* libri plerique *ἐλαύνων τὸν* exhibent, aliquot *ἐλαύνει τὸν* ex manifesta correctione sensum captante natum, ut nefas sit huic scripturae emendationem superstruere, quod fecit Nauckius *Κρέων ἐλαύνει* coniciens.

V. 1726. *τί τλάς: τί, φησίν, ἀεὶ λέγεις ὅτι δεινὰ τλάς; εἰ γὰρ καὶ συνεχῶς αὐτὸ λέγεις, ὅμως ἡ Δίκη τοὺς κακοὺς οὐχ ὁρᾷ οὐδὲ μετέρχεται αὐτῶν τὰς ἀσεβείας καὶ ἀσυνεσίας.* SCHOL. Non minus haec explicatio contorta est quam ipsa quaestio *τί τλάς*, quae natura sua refutantis est et refutando consolantis eum, qui se gravia passum putet, cum multo graviora homini possint accidere. Id patet quam alienum sit ab hoc loco, ubi eo miseriorem dici Oedipum oportebat quod impuniti manerent improbi a quibus ei iniuria fieret. Id faceret, si diceret *τάλας, τάλας*. Sed hoc non est credibile in *τί τλάς, τί τλάς* mutatum fuisse. Ea causa *ἔτλας, ἔτλας* scripsi. G. HERMANNUS.

οὐδ' ἀμείβεται βροτῶν ἀσυνεσίας.
ΟΙ. ὅδ' εἰμὶ μοῦσαν ὃς ἐπὶ καλ-
λίνικον οὐράνιον ἔβαν
παρθένου κόρας αἴ-
νιγμ' ἀσύνετον εὑρών.
ΑΝ. Σφιγγὸς ἀναφέρεις ὄνειδος.
ἄπαγε τὰ πάρος εὐτυχήματ' αὐδῶν.
τάδε σ' ἐπέμενε μέλεα πάθεα,
φυγάδα πατρίδος ἄπο γενόμενον,
ὦ πάτερ, θανεῖν που.
ποθεινὰ δάκρυα παρὰ φίλαισι παρθένοις
λιποῦσ' ἄπειμι πατρίδος ἀποπρὸ γαίας
ἀπαρθένευτ' ἀλωμένα.
φεῦ τὸ χρήσιμον φρενῶν
εἰς πατρός γε συμφορὰς
εὐκλεᾶ με θήσει·
τάλαιν' ἐγὼ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων,
ὃς ἐκ δόμων νέκυς ἄθαπτος οἴχεται
μέλεος ὤν, εἴ με καὶ θανεῖν, πάτερ, χρεών,
σκότια γᾷ καλύψω.

V. 1727. Probabiliter Heimsoethius βροτῶν ἀνοίας.

V. 1728. μοῦσα καλλίνικος οὐράνιος dicitur κλέος καλῆς νίκης οὐρανόμηκες (κλέος οὐρανῷ στηρίζον, ut est in Bacch. v. 972), ut sensus sit: 'is sum qui gloria praeclarae victoriae sidera feriam'.

V. 1732. Σφιγγὸς ἀναφέρεις ὄνειδος] Τὸ ὄνειδος ἀντὶ τοῦ κλέος, τῆς Σφιγγός, οὐχ ὃ εἶχεν ἡ Σφίγξ, ἀλλ' ὃ ἔλαβεν αὐτὸς διὰ τὴν Σφίγγα. SCHOL. Vide quae supra ad v. 821 dicta sunt.

V. 1733. ἄπαγε] Videtur huc pertinere glossa Hesychi: Ἄπαγε· παῦσαι. Ad sententiam enim ἄπαγε cum participio constructum est, quasi παῦσαι scriptum esset.

V. 1737. ποθεινὰ δάκρυα] I. e. 'lacrimas desiderio mei obortas'. Quia ipsa desideratur (ποθεινή ἐστιν cfr. v. 320), lacrimas relinquit. Ita epitheton translatum est ab homine.

V. 1739. ἀπαρθένευτ'] 'Praeter morem virginis'. De accusativo neutri pro adverbio posito supra explicavimus ad v. 310 sq.

V. 1740—1747 bene post v. 1757 transponit Schoenius.

V. 1743 sq. τάλαιν' ἐγὼ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων, ὃς κτἑ.] In his ego librorum scripturam servavi. E Musgravi coniectura edidit G. Hermannus τάλαιν' ἐγὼ σοῦ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων, quod scholiasta explicaret: Ἀθλία εἰμὶ ἕνεκα τῶν σῶν κακῶν καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ Πολυνείκους ὕβρεων. Potuit id etiam esse: τάλαιν' ἐγὼ σῶν συγγόνου θ' ὑβρ., ut iam A. Matthiaeus vidit. Magis etiam apta sententia ex Naucki coniectura τάλαιν' ἐμῶν συγγόνου θ' ὑβρισμάτων.

V. 1744. ὃς ἐκ δόμων] Comparavit Valckenarius Alc. 767 ἣ δ' ἐκ δόμων βέβηκε et Bacch. 1313 νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι.

V. 1746. σκότια] Sic G. Her-

ΟΙ. πρὸς ἥλικας φάνηθι σάς.
ΑΝ. ἅλις ὀδυρμάτων ἐμῶν.
ΟΙ. σὺ δ' ἀμφὶ βωμίους λιτάς.
ΑΝ. κόρον ἔχουσ' ἐμῶν κακῶν.
ΟΙ. ἴθ' ἀλλὰ Βρόμιος ἵνα τε ση-
κὸς ἄβατος ὄρεσι μαινάδων.
ΑΝ. Καδμείαν ᾧ
νεβρίδα στολιδωσαμένα ποτ' ἐγὼ
Σεμέλας θίασον
ἱερὸν ὄρεσιν ἀνεχόρευσα,
χάριν ἀχάριτον εἰς θεοὺς διδοῦσα;
ΟΙ. ὦ πάτρας κλεινῆς πολῖται, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,

mannus: σκοτίᾳ libri. Cfr. v. 336. Nauckius conicit σκότῳ γᾶς.

V. 1747. πρὸς ἥλικας φάνηθι σάς] I. e. 'ut eis valedicas'. Mirum tamen est haec loqui Oedipodem post ea quae in v. 1708 sq. dixit. Hanc ob rem omnes qui sequuntur versus ab hac fabula alienos iudicat Hartungius. Vide ad v. 1539.

V. 1748. ἅλις ὀδυρμάτων ἐμῶν] Praecepit Aristoteles Eth. Nicom. X 11 εἰς τὰς ἀτυχίας καλεῖν τοὺς φίλους ὀκνοῦντα. μεταδιδόναι γὰρ ὡς ἥκιστα δεῖ τῶν κακῶν, ὅθεν τὸ Ἅλις ἐγὼ δυστυχῶ. VALCK.

V. 1749. Scholiasta annotat: ἀπὸ κοινοῦ τὸ 'φάνηθι', ἵνα ἱκετεύσῃς τοὺς θεοὺς λῆξιν δοῦναι τῶν κακῶν καὶ εὐμενεῖς πρὸς τὰ λοιπὰ γενέσθαι, παραπέμψαντας ἡμᾶς εἰς Ἀθήνας. Sed scribendum videtur σοῦ δ' cl. Hesychi gl. σοῦ· ἴθι, τρέχε, ὅρμα. Ceterum memorabilis breviloquentia; nam ἀμφὶ βωμίους λιτὰς (φάνηθι) dicitur, quia sensus est: ἀμφὶ βωμοὺς πρὸς λιτὰς φάνηθι (ἴθι). Speciose Herwerdenus σὺ δ' ἀμφιβωμίους λιτὰς — ἴαλλε, Βρόμιος κτἑ. (v. 1751).

V. 1750. κόρον ἔχουσι scil. οἱ βωμοί, quod ex βωμίους subauditur. Cfr. Krueg. II 43, 3, 7.

V. 1751. σηκὸς ἄβατος] Ὁ τάφος τῆς Σεμέλης ὅπου ἐστὶν ἐν Κιθαιρῶνι. SCHOL. Cfr. Bacch. 10 αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε τίθησι θυγατρὸς σηκόν, Paus. IX 12, 3 θαλάμων δὲ ἀποφαίνουσι (scil. Thebani in arce) τοῦ μὲν Ἁρμονίας ἐρείπια καὶ ὃν Σεμέλης φασὶν εἶναι· τοῦτον δὲ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἄβατον φυλάσσουσιν ἀνθρώποις. Mirum est id bidental hoc loco in Cithaerone poni.

V. 1753. ᾧ, nisi οὗ (ubi) scripsit Euripides, ad Βρόμιος referendum, ut sit 'cuius gratia'. Scholiasta annotat: τούτῳ μὲ κελεύεις χορεῦσαι, ᾧ ποτε ἀνεχόρευσα ἐγὼ Καδμείαν νεβρίδα στολισαμένη, κατὰ τὸν ἐν ὄρεσι θίασον τῆς Σεμέλης; ἀλλ' ὅμως χάριν οὐκ ἐδεξάμην ἀνθ' ὧν ἐχόρευσα.

V. 1755. Metri causa Porsonus θίασον Σεμέλας ἱερὸν, Hermannus Σεμέλας ἱερὸν θίασον posuit.

V. 1757. χάριν ἀχάριτον] Sic ter Aeschylus χάριν ἄχαριν, tum Euripides Iph. Taur. 566 κακῆς γυναικὸς χάριν 'ἄχαριν ἀπώλετο.

Ibid. εἰς θεοὺς διδοῦσα] Cfr. Bacch. 421 ἴσα δ' εἴς τε τὸν ὄλβιον τόν τε χείρονα δῶκ' ἔχειν οἴνου τέρψιν ἄλυπον, Hcl. 1425 ἣν σὴν εἰς ἔμ' εὔνοιαν διδῷς.

V. 1758. κλεινῆς] Sic recentes aliquot libri, veteres κλεινοί. — Hunc et proximum versum Valckenarius ex Soph. Oed. R. 1524

ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ἔγνω καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ,
ὃς μόνος Σφιγγὸς κατέσχον τῆς μιαιφόνου κράτη,
νῦν ἄτιμος αὐτὸς οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός.
ἀλλὰ γὰρ τί ταῦτα θρηνῶ καὶ μάτην ὀδύρομαι;
τὰς γὰρ ἐκ θεῶν ἀνάγκας θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.

ΧΟ. ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη, τὸν ἐμὸν
βίοτον κατέχοις
καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

illatos putabat. Alii unum v. 1759 expungunt, in quo tertia verbi persona offendit, cum prima *κατέσχον* sequatur. Vide ad v. 1539.

V. 1761. *αὐτός* quia nihil adsit cui sit oppositum metricorum supplementum iudicavit G. Hermannus et e levi recentium librorum indicio edidit *νῦν ἄτιμος οἰκτρὸς οἰκτρῶς ἐξ. χθονός*. Nauckius *αὔτως* proponit. At *αὐτός* defendi potest ipso sensu dicentis, qui hoc enuntiat: 'qui aliis praesidio fui, nunc ipse inops sum'. — Notanda similitudo v. 627.

V. 1763. Cfr. Soph. fragm. 523 *χρεὼν τὰ θεῖα θνητοὺς ὄντας εὐπετῶς φέρειν*, Eur. Med. 1018 *κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς*.

V. 1764 sqq. *ὦ μέγα σεμνὴ κτέ.*] Lucianus in Piscatore § 39 *προσεκύνησα τήν γε πρώτην, μᾶλλον δὲ τραγικώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ, σεμνότερον γάρ — 'ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη, τὸν ἐμὸν βίοτον κατέχοις καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα'*. Eandem clausulam habent Orestes et Iphigenia Taurica. Vide annotationem ad Med. v. 1415 sqq.

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA

RECOGNITA ET COMMENTARIIS INSTRUCT

CURANTIBUS

FR. JACOBS ET VAL. CHR. FR. ROST.

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

Bedeutend ermässigte Preise.

Erschienen sind bis jetzt: M. P

Aeschinis in Ctesiphontem oratio recensuit explicavit *A. Weidner* . 3.6
Aeschyli Agamemno, illustr. *R.H.Klausen.* Ed. II. ed. *R. Enger.* 8. mai. 1863 3.7
Aristophanis Nubes. Ed. illustr. praef. est *W. S. Teuffel.* Ed. II. 8. mai. 1863 1.2
Delectus epigrammatum Graecorum, novo ordine conc. et comment. instr. *Fr. Jacobs.* 8. mai. 1826 . . . . 1.8
Demosthenis conciones, rec. et explic. *H. Sauppe.* Sect. I. (cont. Philipp. I. et Olynthiacae I.—III.) Ed. II. 8. mai. 1845 . . . 1.-
Euripidis tragoediae, ed. *Pflugk* et *Klotz.* Vol. I., II. et III. Sect. I.—III. 14.7

Einzeln:

Vol. I. Sect. 1. Medea. Ed. III. 1.8
„ I. „ 2. Hecuba. Ed. III., quam curavit *N. Wecklein* 1.2
„ I. „ 3. Andromacha. Ed. II. 1.2
„ I. „ 4. Heraclidae. Ed. II. 1.2
„ II. „ 1. Helena. Ed. II. 1.2
„ II. „ 2. Alcestis. Ed. II. 1.2
„ II. „ 3. Hercules furens. Ed. II., quam cur. *N. Wecklein* 1.8
„ II. „ 4. Phoenissae 1.8
„ III. „ 1. Orestes 1.2
„ III. „ 2. Iphigenia Taurica 1.2
„ III. „ 3. Iphigenia quae est Aulide 1.2

Hesiodi carmina, recens. et illustr. *C. Goettling.* Ed. tertia quam curavit I. Flach 1878. . . . . 6.6

Hierzu:

Glossen und **Scholien** zur Hesiodischen Theogonie mit Prolegomena. Von Dr. Hans Flach. gr. 8. geh. 8.-
Homeri Ilias, varietat. lect. adi. *Spitzner.* Sect. I.—IV. 8. mai. 1832—36 4.5

Einzeln:

Sect. I. lib. 1— 6 . . . . —.9
„ II. „ 7—12 . . . . —.9
„ III. „ 13—18 . . . . 1.3
„ IV. „ 19—24 . . . . 1.3

Lysiae et **Aeschinis** orationes selectae, ed. *I. H. Bremi.* 8. mai. 1826 1.5
Pindari carmina cum deperditarum fragm., variet. lect. adi. et comment. illustr. *L. Dissen.* Ed. II. cur. *Schneidewin.* Vol. I. 1843. 3.9
——— Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth.) 1846. 47. (à 1 Mk. 50 Pf.) 3.-
Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit *G. Stallbaum.* X voll. (21. Sectiones). 8. mai. 1836—61.

Vol. I. Sect. 1. Apologia Socratis et Crito. Ed. V. ed. *Wohlrab* 2.4
„ I. „ 2. Phaedo. Ed. V. cur. *Wohlrab.* 1875. . . 2.7
„ I. „ 3. Symposium c. ind. Ed. III. 1852. [Vergr.] 2.2
„ II. „ 1. Gorgias. Ed. III. 1861 . . . . 2.4
„ II. „ 2. Protagoras c. ind. Ed. III. ed. Kroschel. 1865 1

M. Pf.

Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit *G. Stallbaum*. X voll. (21 Sectiones.) 8. mai. 1836—61.

Vol. III. Sect.		Politia sive de republica libri decem. 2 voll. Ed. II.	7.50
„ III. „	1.	Politia lib. I.—V. 1858. [Vergr.]	4.20
„ III. „	2.	lib. VI.—X. 1859. [Vergr.]	3.30
„ IV. „	1.	Phaedrus. Ed. II. 1857	2.40
„ IV. „	2.	Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. 1857	2.70
„ V. „	1.	Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. 1857	2.70
„ V. „	2.	Cratylus cum. ind. 1835	2.70
„ VI. „	1.	Euthydemus. 1836	2.10
„ VI. „	2.	Meno et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae, Hipparchus 1836. [Vergr.]	4.20
„ VII. „		Timaeus et Critias. 1838. [Vergriffen.]	5.40
„ VIII. „	1.	Theaetetus. Ed. II. rec. *Wohlrab*. 1869.	3.—
„ VIII. „	2.	Sophista. 1840	2.70
„ IX. „	1.	Politicus et incerti auctoris Minos. 1841	2.70
„ IX. „	2.	Philebus. 1842	2.70
„ X. „	1.	Leges. Vol. I. lib. I.—IV. 1858.	3.60
„ X. „	2.	lib. V.—VIII. 1859.	3.60
„ X. „	3.	lib. IX.—XII. et Epinomis. 1860.	3.60

Sophoclis tragoediae, rec. et explan. *E. Wunderus*. 2 voll. 8. mai. 1847—1875 . . . 9.60

Einzeln:

Vol. I. Sect.	1.	Philoctetes. Ed. IV. ed. *Wecklein*.	1.50
„ I. „	2.	Oedipus rex. Ed. V. ed. *Wecklein*	1.50
„ I. „	3.	Oedipus Coloneus. Ed. III.	1.80
„ I. „	4.	Antigona. Ed. V. ed. *Wecklein*	1.50
„ II. „	1.	Electra. Ed. III.	1.20
„ II. „	2.	Aiax. Ed. III.	1.20
„ II. „	3.	Trachiniae. Ed. II.	1.20

Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII., explan. *E. F. Poppo*. 4 voll. 8. mai. 1843—1875.

Einzeln:

Vol. I. Sect.	1.	Lib. I.	Ed. II.	3.—
„ I. „	2.	„ II.	Ed. II.	2.25
„ II. „	1.	„ III.	Ed. II. ed. *J. M. Stahl*	2.40
„ II. „	2.	„ IV.	Ed. II. ed. *J. M. Stahl*	2.70
„ III. „	1.	„ V.	Ed. II. ed. *J. M. Stahl*	2.40
„ III. „	2.	„ VI.	Ed. II. ed. *J. M. Stahl*	2.40
„ IV. „	1.	„ VII.		1.50
„ IV. „	2.	„ VIII.		1.50

Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. *F. A. Bornemann*. 8. mai. 1838. 1.50

——— Memorabilia (Commentarii), illustr. *R. Kühner*. 8. mai. 1858. Ed. II. . . . 2.70

——— Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. *R. Kühner*. 1852. . . . 3.60

Einzeln à 1 Mk. 80 Pf.

Sect. I. lib. I.—IV.

„ II. „ V.—VIII.

——— Oeconomicus, rec. et explan. *L. Breitenbach*. 8. mai. 1841. 1.50

——— Agesilaus ex ead. recens. 8. mai. 1843. . . . 1.20

——— Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844. . . . —.75

——— Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. Ed. II. 8. mai. 1880. 1.80

——— ——— Sect. II. (lib. III.—VII.), ex ead. rec. 8. mai. 1863. 4.80